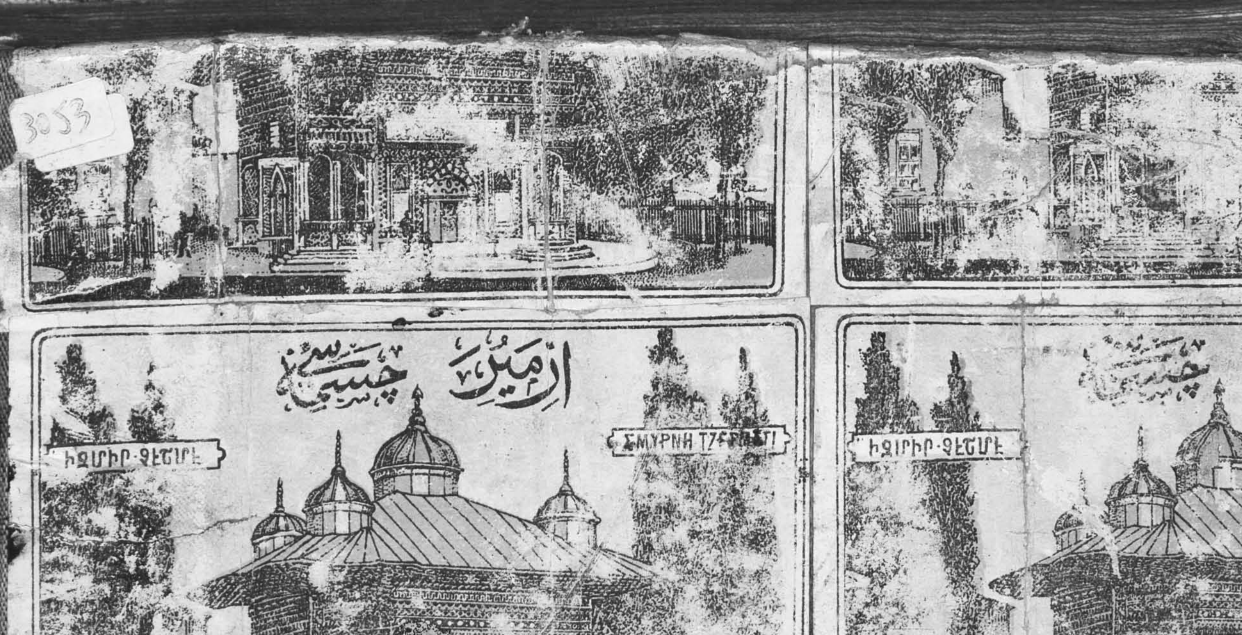

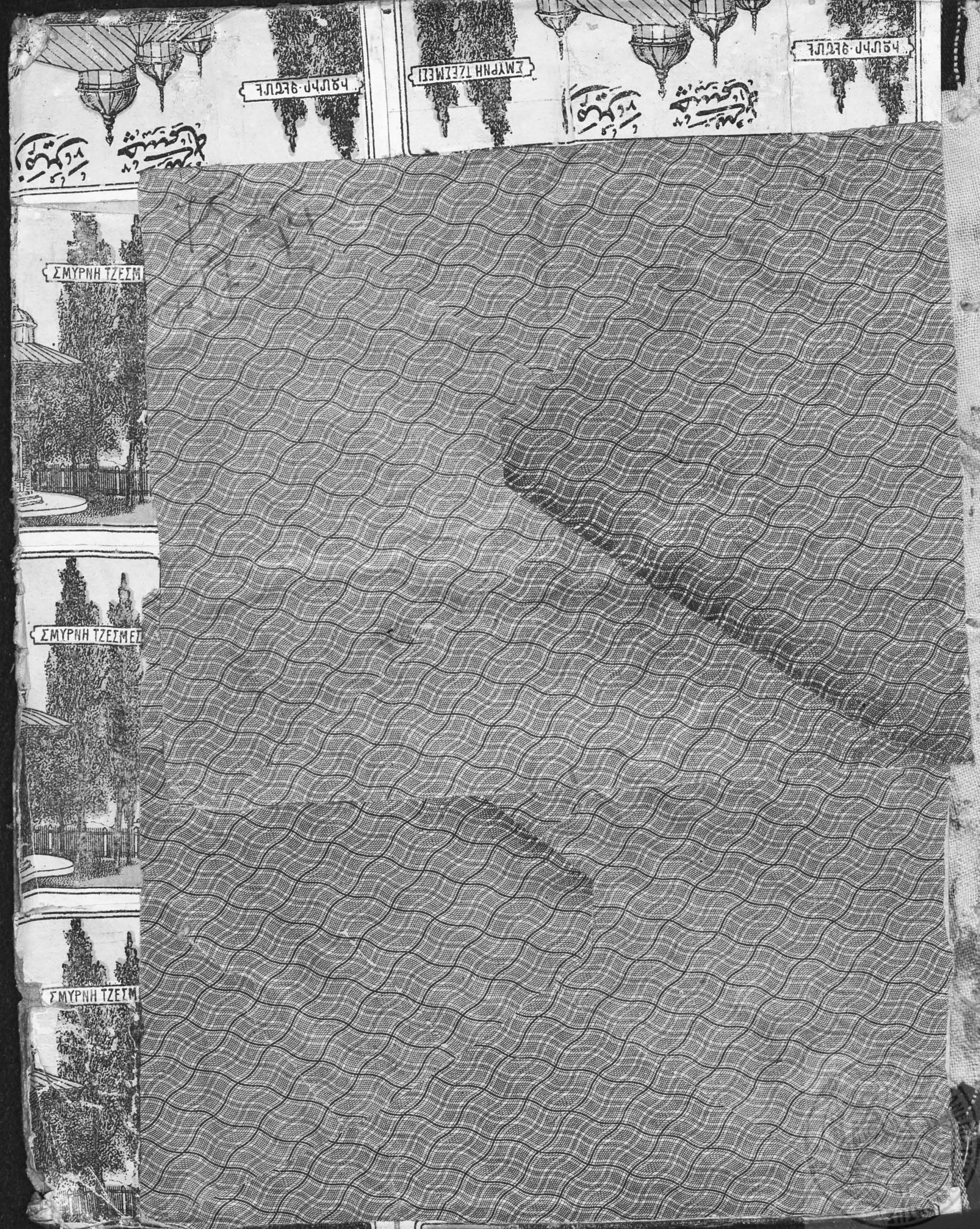

ازمير چشمه سی
Իզմիր·Չեշմէ

ازمير چشمه سی
ΣΜΥΡΝΗ ΤΖΕΣΜΕΣΙ
Իզմիր·Չեշմէ

Իզմիր·Չեշմէ

ازمير چشمه سی
ΣΜΥΡΝΗ ΤΖΕΣΜΕΣΙ
Իզմիր·Չեշմէ

Իզմիր·Չեշմէ

ΣΜΥΡΝΗ ΤΖΕΣΜ
ΣΜΥΡΝΗ ΤΖΕΣΜΕΖ
ΣΜΥΡΝΗ ΤΖΕΣΜ

59
7
3053

Ἐχαράχθη ὑπὸ Καρλ Νεϊνλιη.

ΤΟ ΨΥΧΟΣΩΤΗΡΙΟΝ

ΨΑΛΤΗΡΙΟΝ

ΔΑΒΙΔ

ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΑΝΑΚΤΟΣ,

Ἐξηγηθὲν παρὰ τοῦ μακαριωτάτου καὶ σοφωτάτου

ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΡΟΥ,

Καὶ μεταγλωττισθὲν

παρὰ

ΑΓΑΠΙΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ ΤΟΥ ΚΡΗΤΟΣ

Ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς εἰς τὴν κοινὴν ἡμῶν διάλεκτον,

Νῦν τὸ δεύτερον ἐκδοθὲν

Μετὰ τῆς προσθήκης τῶν εἰς κοινὴν φράσιν ἐννέα ᾠδῶν, καὶ τῶν ἐν τῷ τέλει παντὸς καθίσματος τροπαρίων καὶ εὐχῶν, καὶ μὴν καὶ τῶν ἐτησίων πολυελέων,

Δαπάνῃ

Ἀνδρῶν σεβασμίων, καὶ φιλογενῶν,

ἵνα δίδωται δωρεὰν πρὸς τοὺς ἐν τοῖς κοινοῖς ἑλληνικοῖς σχολείοις διδασκομένους πτωχοὺς παῖδας,

Ἐπιμελῶς διορθωθὲν

παρὰ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΣΥΓΚΕΛΛΟΥ ΦΑΣΛΗ,

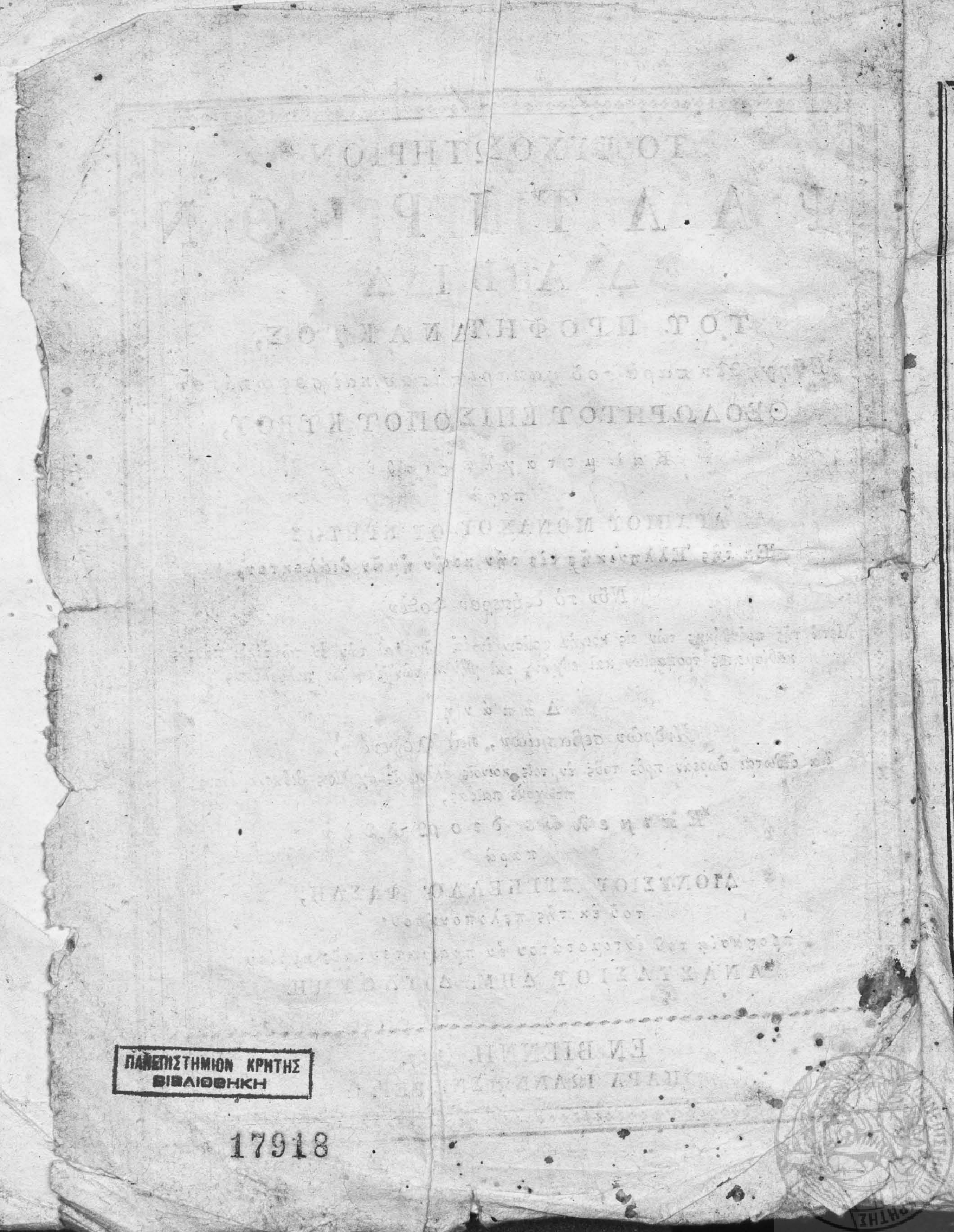
τοῦ ἐκ τῆς Πελοποννήσου·

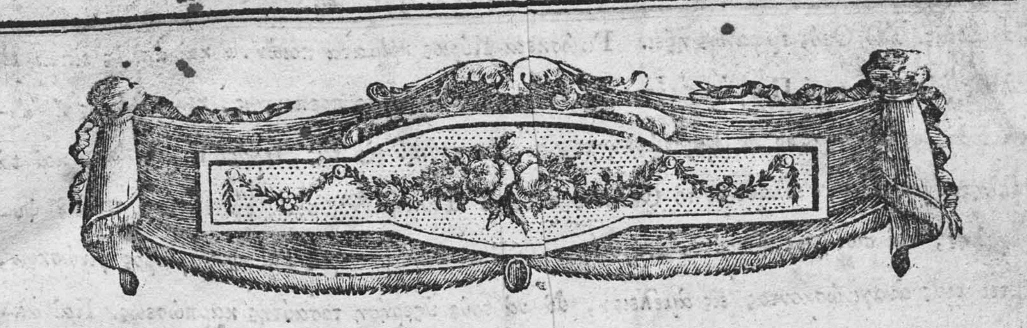
προσασίᾳ τοῦ ἐντιμοτάτου ἐν πραγματευταῖς κυρίου

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΔΗΜ. ΔΟΥΔΟΥΜΗ.

ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ. 1817.

ΠΑΡΑ ΙΩΑΝΝΩ ΣΝΕΙΡΕΡ.

ἈΓΆΠΙΟΣ

ΤΟΙ͂Σ ἘΝΤΕΥΞΟΜΈΝΟΙΣ ΧΑΊΡΕΙΝ.

Καθὼς ὁ Ἥλιος ὑπερβαίνει τοὺς ἐπιλοίπους φωστῆρας εἰς τὴν λάμψιν καὶ ὡραιότητα, οὕτω καὶ Δαβὶδ ὁ θαυμάσιος τοὺς ἄλλους Προφήτας εἰς τὴν τῶν λόγων ἀκρίβειαν, καὶ σαφήνειαν τῆς Θείας Ἐνανθρωπήσεως· Ὅτι οὗτος ὁ θεοφώτιστος Προφήτης προεκήρυξε πάντα τὰ τῆς Ἐνσάρκου Οἰκονομίας τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, μὲ τρόπον τόσον ἐκλεκτότερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ ἐμφανέστερον, ὥστε καθολικὰ φαίνεται, ὅτι τὸ Ἅγιον Πνεῦμα τῷ ἔλεγε τὰς ῥήσεις, καὶ τὰς ὑπέγραφεν, ὡς κάλαμος αὐτοῦ καὶ χρήσιμον ὄργανον. Καὶ περὶ μὲν τῆς ἀνάρχου τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ Γεννήσεως, λέγει ταῦτα· »Κύριος εἶπε πρός με, Υἱός μου εἶ σὺ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε.« Περὶ δὲ τῆς Ὁμοουσιότητος αὐτοῦ μετὰ τοῦ Πατρός· »Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου.« Περὶ τῆς θείας Σαρκώσεως· »Καταβήσεται ὡς ὑετὸς ἐπὶ πόκον. Ἀλήθεια ἐκ τῆς γῆς ἀνέτειλε, καὶ δικαιοσύνη ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ διέκυψε.« Περὶ τῆς τῶν Μάγων Προσκυνήσεως· »Βασιλεῖς Θαρσεῖς Ἀράβων, καὶ Σαβὰ δῶρα προσάξουσι.« Περὶ τοῦ Πάθους. »Ὤρυξαν χεῖράς μου καὶ πόδας μου. Ἐγενήθην ὡσεὶ ἄνθρωπος ἀβοήθητος.« Περὶ τῆς ἐνδόξου Ἀναστάσεως, καὶ Ἀναλήψεως. »Ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος. Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ. Ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ εἰσελεύσεται ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης.« Περὶ τῆς Δευτέρας

Παρουσίας. »Ὁ Θεὸς ἐμφανῶς ἥξει. Γινώσκεται Κύριος κρίματα ποιῶν.« καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν εἰς πολλὰς ῥήσεις εἶναι ὁ Προφήτης οὗτος ἀξιοθαύμασος. Διὰ τοῦτο πρεπόντως, καὶ εὐλόγως οἱ Ἅγιοι Πατέρες ἐπρόσαξαν νὰ ἀναγινώσκηται ὅλον τὸν χρόνον εἰς τὰς Ἱερὰς Ἐκκλησίας, καὶ νὰ ψάλληται μὲ πολλὴν εὐλάβειαν τὸ Θεόπνευστον τοῦτο Ψαλτήριον· διατὶ εἶναι κατὰ πολλὰ ψυχωφελής, καὶ σωτήριος ἡ τούτου ἀνάγνωσις. Τὸ ὁποῖον ὁ φθονερὸς καὶ ψυχοφθόρος γινώσκων, ῥίπτει τοὺς ἀναγινώσκοντας εἰς ἀμέλειαν, διὰ νὰ τοὺς ὑστερήσῃ τοσαύτης καρπώσεως. Καὶ ἄλλους μὲν παρακινεῖ, καὶ ἀκηδιῶσιν εἰς τὴν τούτου ἀνάγνωσιν, ἀκουμβίζοντες εἰς τὰ στασίδια, καὶ κοιμῶνται, ὥσπερ νὰ ἦσαν ἀσθενεῖς, καὶ ἀδύνατοι. Ἄλλους κάμνει καὶ τὸ ἀφίνουσιν ὁλότελα ἀδιάβαστον. Τινὲς δὲ πάλιν ἀνοητότεροι εὑρήκασι μίαν ἀσύνετον μέθοδον, (θαῤῥῶ ὁ πατὴρ τοῦ ψεύδους τοῖς τὴν ἑρμήνευσε) καὶ ἀναγινώσκει ὁ ἕνας τὸ Μηναῖον, ὁ ἄλλος τὴν Παρακλητικήν, καὶ ἕτερος τὸ Ψαλτήριον. Αὐτὴ εἶναι μεγαλητέρα πλάνη, καὶ εἶναι καλήτερον νὰ τὸ ἀφήσῃ τις ὁλότελα· Ἐπειδὴ ἐὰν ἔχῃ ἀνάγκην, καὶ τὸ ἀφίει, ἂς ἠξεύρῃ, πῶς εἶναι χρεώστης, καὶ ἢ πρέπει νὰ τὸ ἀναγνώσῃ ἄλλην φοράν, ὅταν ἔχῃ ἄδειαν, ἢ πρέπει νὰ ἐξομολογηθῇ, πῶς τὸ ἀφῆκε, καὶ κανονίζεται. Ἀλλὰ νὰ τὸ ἀναγνώσῃ ἄλλος, καὶ νὰ θαῤῥῇ πῶς μετέχει αὐτὸς εἰς τὸν μισθὸν ἐκείνης τῆς ἀναγνώσεως, εἶναι πολλὴ ἀγνωσία του. Καὶ ἂς καταλάβῃ ἀπὸ τοῦτο τὸ μικρὸν ὑπόδειγμα τὴν ἀλήθειαν. Εἰς μίαν τράπεζαν καθέζονται τρεῖς ἄνθρωποι, ἔχοντες ἄρτον, καὶ οἶνον, καὶ βρώσιμον. Εἶναι πρέπον, νὰ τρώγῃ ὁ ἕνας τὸν ψωμόν, ὁ ἄλλος τὴν βρῶσιν μόνην, καὶ νὰ πίνῃ τὸν οἶνον ὁ ἕτερος; Τράπεζα εἶναι ἡ Ἐκκλησία, ἄρτος τὸ Ψαλτήριον, οἶνος ἡ Παρακλητική, καὶ ἡ ἄλλη ἀκολουθία τὸ βρώσιμον. Λοιπὸν εἴτι ἀναγνώσει πᾶς ἕνας, μόνον ἐκεῖνο καρποῦται. Καὶ φυλάττεσθε, ὅσοι ἐπέσατε εἰς τὴν πλάνην ταύτην, νὰ διορθωθῆτε μετανοοῦντες τὰ πρότερα, ἵνα μὴ θρηνῆτε ἀνωφέλευτα ὕστερα. Ὅτι ἐπίτηδες διὰ νὰ εὐλαβῆσθε τὸ Ψαλτήριον, νὰ τὸ ἀναγνώσητε μὲ κατάνυξιν, ἔβαλα κόπον, καὶ τὸ μετεγλώττισα μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν εἰς κοινὴν ὠφέλειαν, καὶ ἐτόλμησα νὰ διαπλεύσω ὁ ἀμαθής, καὶ ἀγράμματος, τοσοῦτον βαθύτατον, καὶ ἀνεξάντλητον πέλαγος, τὸ ὁποῖον οἱ ἔμπειροι, καὶ μαθηματικοὶ Διδάσκαλοι δειλιῶσι νὰ ἐξηγήσωσιν. Ἐγὼ δὲ ὁ πάντων ἐλαχιστότερος δὲν ἐθάῤῥευσα εἰς τὴν ὀλίγην μου μάθησιν, ἀλλὰ πρῶτον μὲν ἤλπισα εἰς τὴν ἄνω Σοφίαν, μετὰ δακρύων δεόμενος νὰ μὲ φωτίσῃ ὁ Κύριος, ὥσπερ ποτὲ καὶ τὰ ψελλίζοντα ἐσόφισε νήπια. Δεύτερον δὲ ηὗρον μίαν ὡραίαν, καὶ βραχυτάτην ἐξήγησιν, τὴν ὁποίαν ἔγραψεν ὁ Μακαριώτατος, καὶ Σοφώτατος Ἐπίσκοπος Κύρου ὁ Θεοδώρητος,

ἥτις μοι ἤρεσε περισσότερον, παρὰ αἱ μεγάλαι ἑρμηνεῖαι, τὰς ὁποίας ἄλλοι Διδάσκαλοι ἔγραψαν. Α᾽λήθεια εἰς μερικοὺς Ψαλμοὺς τὸ ἔχει τόσον βραχύτατον, ὥςε ἀφίνει πολλοὺς ςίχους χωρὶς ἐξήγησιν, καὶ μόνον τὰ δεινότερα ἐσημείωσε. Λοιπὸν ὅσα ἀφῆκεν αὐτὸς ἀνερμήνευτα, ἀνεπλήρωσα, μὴ εὐγαίνων ἀπὸ τὴν ῥῆσιν τοῦ γράμματος, διὰ νὰ τὸ καταλάβωσιν οἱ ἀγράμματοι. Ἐὰν οὖν τύχῃ εἰς τινὰς ῥήσεις, καὶ τὸ ἐξηγεῖ διαφόρως ἄλλος Διδάσκαλος, δὲν εἶναι παράξενον, ὅτι ὅλοι μὲ γνώμην φιλόθεον ἐκοπίασαν, καὶ ἐξήγησαν τὴν Θείαν Γραφήν· ἀλλὰ πολλάκις συμβαίνει εἰς μερικοὺς ςίχους, καὶ τὸ ἐξηγεῖ ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον ἀνόμοια. Πλὴν καὶ αἱ δύο ἐξηγήσεις εἰσὶν εὔλογοι, καὶ ἁρμόδιοι. Ὥσπερ εἰς τὸν λέ. Ψαλμὸν, ὅπου λέγει· »ἀνθρώπους καὶ κτήνη σώσεις Κύριε,« καὶ ὁ ἕνας Διδάσκαλος τὸ ἐξηγεῖ ἁπλῶς κατὰ τὸ γράμμα λέγων, Τόσην πρόνοιαν ἔχει ὁ Θεὸς εἰς τὰ ποιήματάτου. ὥςε οὐ μόνον τοὺς ἀνθρώπους ζωοτροφεῖ, καὶ σώνονται εἰς τὴν χρείαν των, ἀλλὰ καὶ τὰ κτήνη ὡς εὔσπλαγχνος. Ἄλλος πάλιν λαμβάνει τὸ σώσεις περὶ ψυχῆς, λέγων, Οὐ μόνον τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους σώνει ὁ Θεὸς, ἀλλὰ καὶ τοὺς πόρνους, καὶ ἀσώτους, οἵτινες διὰ τῆς ἁμαρτίας ἔγιναν ὡς κτήνη ἀνόητα, ἔπειτα σώνονται, καὶ αὐτοὶ ἐπιςρέφοντες. Ἠξεύρετε καὶ τοῦτο, ὅτι οἱ Ψαλμοὶ τώρα δὲν εἶναι εἰς τὴν τάξιν, καθ᾽ ἣν τοὺς ἔκαμαν. Ὅτι ὁ πρῶτος Ψαλμὸς τοῦ Δαβὶδ εἶναι ὁ ριϐ΄. Τὸν ὁποῖον ὅταν ἦτον Νέος ἐσύνθεσε, νικήσας τὸν Γολιὰθ, ὡς φαίνεται εἰς τὴν ά. Βίϐλον τῶν Βασιλειῶν, Κεφ. ιζ΄. Ὁμοίως καὶ ὁ με. ἔπρεπε νὰ εἶναι καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ψαλτηρίου. Ἐπειδὴ τὸν ἔκαμαν οἱ Υἱοὶ τοῦ Κορὲ εἰς τὴν ἔρημον, ὅταν ὁ Πατὴρ αὐτῶν ἀπεςάτησεν ἀπὸ τὸν Μωϋσῆν μὲ τὴν συνοδίαν του, καὶ τὸν κατέπιεν ἡ γῆ σύσσωμον, ὡς φαίνεται εἰς τὸ πρῶτον Κεφ. τῶν Ἀριθμῶν· Οὕτω καὶ ἄλλοι Ψαλμοὶ ἔγιναν πρότερον, καὶ τοὺς ἔϐαλαν ἀπὸ ἄλλους ὑςερώτερα. Ἀλλὰ ἡ αἰτία εἶναι αὕτη. Ὅταν ᾐχμαλώτευσαν τοὺς Ἰουδαίους οἱ Βαϐυλώνιοι, ἐϐεϐήλωσαν τὰ Ἅγια, καὶ τὴν Βιϐλιοθήκην κατέκαυσαν. Μετὰ δὲ καιρὸν ὁ Προφήτης Ἔσδρας ἐγύρευσεν ὡς Φιλομαθὴς, καὶ ηὗρεν ὅσους ἠμπόρεσε, καὶ καθὼς εὕρισκεν ἕνα καθ᾽ ἕνα, τὸν ἔγραφεν. Ὕςερον πάλιν ὁ Βασιλεὺς Ἐζεκίας τοὺς μετέγραψε, καθὼς τοὺς ηὗρε, καὶ δὲν ἤλλαξε τὴν τάξιν των. Μετεγλωττίσθησαν δὲ οἱ Ψαλμοὶ, καὶ ὅλη ἡ Παλαιὰ Γραφὴ ἀπὸ τὸ Ἑβραϊκὸν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, πρῶτον μὲν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Βασιλέως Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου, ὅςτις ἐκυρίευσε τὴν Αἴγυπτον ὕςερα ἀπὸ τὸν Ἀλέξανδρον τοῦ Φιλίππου, χρόνους τ΄. πρὸ τῆς Χριςοῦ Γεννήσεως, καὶ ἔϐαλεν οβ΄ Ἑβραίους Διδασκάλους, ἀπὸ πᾶσαν φυλὴν τοῦ Ἰσραὴλ ἕξ. Τοὺς ὁποίους ἐτίμησε πολλὰ,

καὶ τοὺς ἐφιλοδώρησε, διὰ νὰ βάλωσιν ἐπιμέλειαν. καὶ τοὺς ἔβαλεν ξέχωρα, διὰ νὰ μὴ γράψη τις ψεύματα· καὶ οὕτως ἐποίησαν χωρὶς δόλον τὴν ἐξήγησιν. Ἡ ὁποία δὲν ἤλ-λαξε ποσῶς, ἀλλὰ ὅλων ἦσαν ὅμοιαι. Ὁ δὲ Ἀκύλας ἦτον κατὰ τοὺς χρόνους Ἀ-δριανοῦ τοῦ Βασιλέως, Ἕλλην, ἀπὸ τὴν Σινώπην τοῦ Πόντου, καὶ ἐβαπτίσθη εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. Ἔπειτα ἡνώθη μὲ τοὺς Ἰουδαίους, καὶ μετεγλώττισε τὴν Θείαν Γραφὴν ἀπὸ τὸ Ἑβραϊκὸν εἰς Ἑλληνικὸν ἐπιμελέστατα. Ὁ δὲ Σύμμαχος ἦτον Σαμαρείτης. καὶ διατὶ δὲν τὸν ἐτίμων οἱ ὁμόφυλοι, προσέδραμεν εἰς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ περιετμήθη πάλιν δεύτερον. Οὗτος οὖν πρὸς ἀντιπάθειαν τῶν Σαμαρειτῶν, ἡρμήνευσε τὴν Θείαν Γραφὴν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἀπὸ τὸ Ἑ-βραϊκὸν ὕςερα ἀπὸ τὸν Ἀκύλαν χρόνους νς'. τὸν καιρὸν τοῦ Βασιλέως Σεβήρου. Ὁ δὲ Θεοδο-τίων ἦτον ἀπὸ τὴν Ἔφεσον, κατὰ τοὺς χρόνους Κομμώδου τοῦ Βασιλέως, καὶ μετεγλώττισε καὶ αὐτὸς τὴν Γραφὴν, διὰ νὰ κάμη καλωσύνην εἰς τοὺς Μαρκιωνίτας τοὺς συναιρέτας του. Ὕ-ςερον δὲ πάλιν ὁ Μέγας Ἀσκητὴς, καὶ Μάρτυς Λουκιανὸς, μετεγλώττισε καὶ οὗτος ὅλην τὴν παλαιὰν Γραφὴν ὡς σοφώτατος, καὶ ἐξετάζων αὐτὴν, τὴν εὗρε ὁμοίαν μὲ τῶν Ἑβδομήκοντα. Ἀλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον ἐπανέλθωμεν.

Ψαλτήριον ἦτον ἕνα Ὄργανον Μουσικὸν, παρόμοιον τῆς Κιθάρας, τὴν φωνὴν τοῦ ὁποίου ἔλεγον ᾠδὴν Ψαλμοῦ. Ὠδὴν δὲ πάλιν λέγουσι τὸ μέλος, τὸ ὁποῖον ψάλλομεν χωρὶς Ὀργάνου, κατὰ τὴν τέχνην τῆς Μουσικῆς. Ψαλμὸς δὲ ᾠδῆς λέγεται, ὅταν προηγῆται αὐτὸ τὸ τῆς ᾠδῆς, μὲ τὸν ἦχον τοῦ Ψαλτηρίου. Ὠδὴ δὲ Ψαλμοῦ, τὸ ἀνάπαλιν. Τὸ δὲ Διάψαλμα, θέλει νὰ εἰπῇ ἐναλλαγὴ τῆς ἐννοίας, ἢ τοῦ μέλους, μὲ τὰ ὁποῖα ἤλλαττον τὴν φωνὴν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀλλάττομεν τὸν ἦχον εἰς μερικὰ Ἰδιόμελα. Περὶ δὲ Αἴνων, καὶ ἄλλων ὁμοίων, γινώσκετε, ὅτι Ὕμνος λέγεται ἡ ἁπλωμένη δοξολογία· Αἶνος δὲ σύντομος ἔπαινος. Ἀλλ' ἐξομολόγησις εἶναι μαρτυρία, ἢ διὰ τὰ καλὰ, τὰ ὁποῖα μᾶς ἔδωκεν ὁ Θεὸς, ἢ διὰ τὰς ἁμαρτίας, τὰς ὁποίας ἐπράξαμεν. Καὶ προ-σευχὴ μὲν εἶναι ἡ δέησις, Εὐχὴ δὲ τὸ τάξιμον. Ὁ δὲ Ἀναβαθμὸς κατὰ μὲν τὴν Ἱςορίαν φα-νερώνει τὸν ἐρχομὸν ἀπὸ τὴν Βαβυλῶνα εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ· ὅτι κατὰ τὴν τοποθεσίαν, αὐτὴ εἶναι ὑψηλοτέρα τῆς Βαβυλῶνος. Κατὰ ἀναγωγὴν δὲ, ἤγουν ὑψηλοτέραν ἔννοιαν, ὁ ἀναβαθμὸς φανερώνει τὴν ἀνάβασιν τῆς θεωρίας, καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἀπὸ τὰ πάθη τῆς σαρκὸς εἰς τὴν ἀπα-θῆ ζωὴν καὶ μακαρίαν τοῦ Πνεύματος. Πολλάκις οὖν ὑμνοῦν τὸν Θεὸν μὲ τὴν ζῶσαν φωνὴν,

ὡς καὶ ἡμεῖς ψάλλοντες, καὶ τοῦτο ἐλέγετο ᾆσμα. Ἄλλην φορὰν ἔπαιζον μὲ τὰς χεῖρας τὸ δεκάχορδον Ψαλτήριον, καὶ αὐτὸ ἔλεγον Ψαλμόν. Ὅτι ἀφ' οὗ ὁ Σαοὺλ ἐτελεύτησεν, ἔφερεν ὁ Προφήτης Δαβὶδ τὴν Κιβωτὸν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ἐδιάλεξεν ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Λευῒ ὡς εὐλαβὴς, Ψάλτας χοροὺς τέσσαρας, νὰ ψάλλωσι τῷ Θεῷ ἔμπροσθεν τῆς Κιβωτοῦ μὲ Κινύρας, Τύμπανα, μὲ Κύμβαλα εὔηχα, καὶ Ψαλτήριον, καὶ μὲ ἕτερα Ὄργανα. Ἦσαν δὲ εἰς κάθε Χορὸν οβ'. ὅλοι σοη. Οἱ δὲ Πρωτοψάλται τῶν Χορῶν, καὶ ἔξαρχοι, ἦσαν οὗτοι. Ἀσὰφ, Αἱμὰν, Αἰθὰμ, καὶ Ἰδιθούμ· οἵτινες ἐστέκον ἐνώπιον τῆς Κιβωτοῦ ψάλλοντες μὲ διάφορα Ὄργανα. Μέσον δὲ πάντων, καὶ πρώτιστος ἄρχων ἀρχόντων ἐστέκετο αὐτὸς ὁ Μακάριος Δαβὶδ, τεταγμένος ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, ᾄδοντες ὅλοι συμφώνως εἰς δόξαν Κυρίου, καὶ αἴνεσιν.

Ἐὰν οὖν αὐτοὶ οἱ Μακάριοι εἶχασι τόσην εὐλάβειαν εἰς ἐκείνην τὴν Κιβωτὸν, ἥτις ἦτον μόνον σκιὰ τῆς ἀληθείας, καὶ προεικόνισμα, πόσην πρέπει νὰ ἔχωμεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ, ὁ Νέος Ἰσραὴλ τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ ὁ ἐκλεκτὸς, καὶ παμπόθητος; Ὢ τῆς ἀναισθησίας τινῶν, οἵτινες στέκουσιν εἰς τὰς Ἁγίας συνάξεις μὲ τόσην ἀναίδειαν, ὥσπερ νὰ ἐκάθηντο εἰς τὸν οἶκόν των, ὁμιλοῦντες αἰσχρὰ, καὶ μάταια λόγια. Ὁ Μέγας Βασίλειος λέγει ταῦτα. »Προσευχὴ ἐστὶ τῷ εὐχομένῳ κριτήριον Χριστοῦ, πρὸ τοῦ μέλλοντος βήματος. Ὁ τοίνυν ὡς δεῖ ἐνταῦθα εὐχόμενος, ἐν τῷ μέλλοντι οὐ κριθήσεται.« Ἤγουν προσευχὴ εἶναι εἰς ἐκεῖνον, ὅς τις προσεύχεται, ὡς εἰς ἕνα κριτήριον πρὸ τῆς Δευτέρας τοῦ Χριστοῦ Παρουσίας· καὶ ὅς τις εὔχεται ἐδῶ, καθὼς πρέπει, δὲν θέλει κατακριθῇ ἀπὸ τὸν Χριστὸν εἰς ἐκεῖνο τὸ φοβερὸν κριτήριον. Μακάριοι λοιπὸν, ὅσοι στέκουσιν εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Κυρίου μὲ τόσον φόβον, καὶ εὐλάβειαν, μὲ συντριβὴν καρδίας, καὶ δάκρυα, καθὼς οἱ κλέπται, καὶ φονεῖς παρίστανται ἔμπροσθεν τοῦ ἐπιγείου Κριτοῦ, μὲ σχῆμα ταπεινὸν, καὶ ἐλεεινότατον, διὰ νὰ τοὺς λυπηθῇ, νὰ τοῖς δώσῃ ἐλαφροτέραν τὴν παίδευσιν. Οὕτως ἔπρεπεν ἐπ' ἀληθείας, νὰ στεκώμεθα καὶ ἡμεῖς οἱ ἀνάξιοι εἰς τὰς Ἀκολουθίας τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐξόχως εἰς τὴν τοῦ Ψαλτηρίου ἀνάγνωσιν, ἥτις εἶναι προτιμοτέρα τῶν Τροπαρίων, καὶ πλέον ὠφέλιμος. Ἐπειδὴ οἱ Ψαλμοὶ εἰσὶν ὅλως προσευχὴ πρὸς τὸν Κτίστην, καὶ δέησις.

Ταῦτα Ἀδελφοὶ γινώσκοντες, ἀναγινώσκετε μὲ εὐλάβειαν τὸ Ψυχοσωτήριον Ψαλτήριον.
Καὶ καθὼς εἶστε πρόθυμοι εἰς τὸ κέρδος τοῦ σώματος, καὶ κοπιᾶτε τοσοῦτον, καὶ βασανίζεσθε
μὲ πολλοὺς κινδύνους θαλάσσης, καὶ στερεὰς ν' ἀποκτήσητε πλοῦτον ῥέοντα, καὶ ἄστατον.
Οὕτως ἔπρεπε νὰ ἐπιμελῆσθε καὶ τὸν Οὐράνιον, καὶ ἄσυλον πλοῦτον, ὅστις δὲν φθείρεται· οὔτε
ἠμπορεῖ τις νὰ σᾶς τὸν κλέψῃ, ἀλλὰ τὸν ἔχετε πάντοτε. Μὴν ἀμελῆτε λοιπὸν τὴν Ἀκολου-
θίαν καὶ τὰς λοιπὰς ἀρετὰς, ἀλλὰ μικρὸν κοπιάσατε, νὰ λάβετε πλουσίαν ἀντάμειψιν. Ὀλίγον
κακοπαθήσατε, διὰ νὰ εὕρῆτε ἀνάπαυσιν αἰώνιον. Δεχθῆτε τὸ ψυχοφελὲς τοῦτο δῶρον ὡς χρη-
σιμώτατον, καὶ παρακαλεῖτε, παρακαλῶ σας, καὶ δέομαι, ἱκετεύοντες τὸν Συμπαθῆ, καὶ Παν-
τελεήμονα, νὰ μὲ ἐλεήσῃ τὸν ἐμπαθῆ, καὶ ἀνελεήμονα, ὅπως ῥυσθῶ τῆς πανοδύνου κολάσεως,
καὶ ἐπιτύχω τῆς ἀνωδύνου, καὶ πανευφροσύνου ἀγαλλιάσεως. Ἄρχομαι δὲ τὴν ἐξήγησιν, ἐπι-
καλούμενος τὸν ἐν Τριάδι Θεὸν, νὰ μὲ φωτίσῃ τὸν ἀνάξιον, διὰ πρεσβειῶν τῆς Ἀειπαρθένου
Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, τῶν Ἱερῶν Ἀποστόλων, τοῦ πρᾳοτάτου Δαβὶδ, καὶ Παμμάκαρος,
καὶ πάντων τῶν Ἁγίων Διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας μας, νὰ μὴ σφάλλω εἰς τοιαύτην ἑρμηνείαν·
ἀλλὰ κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Ψαλμῳδοῦ νὰ γένῃ καὶ ἡ ἐξήγησις. Ἔῤῥωσθε.

ΨΑΛΤΗΡΙΟΝ
ΤΩ̃ ΔΑΒΊΔ.
ΜΕΤΑΦΡΑΣΘῈΝ ΕἸΣ ΚΟΙΝῊΝ ΔΙΆΛΕΚΤΟΝ.
ΠΑΡᾺ
ἈΓΑΠΊΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ̃
ΤΟΥ̃ ΚΡΗΤῸΣ.

Ψαλμὸς τῷ Δαβὶδ Α'. Ἀνεπίγραφος παρ' Ἑβραίοις.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Οὕτως Μακάριος, καὶ καλότυχος ἠμπορεῖ νὰ λέγεται ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος δὲν ἐπεριπάτησε, οὔτε ἠνώθηκε μὲ ἐκείνους, οἵτινες συγκοινωνοῦσι εἰς τὰς βουλὰς τῶν ἀσεβῶν ἁμαρτάνοντες Οἵτινες φθοροποιοὶ μολύνουσι τοὺς πλησίον εἰς Καθέδραν λοιμῶν καθεζόμενοι. Ἤγουν, διδάσκουσι τοὺς ἄλλους εἰς τὰς αἱρέσες αὐτῶν, καὶ τοὺς παρακινοῦσιν εἰς τὰς πονηρὰ ἐργασίας των.

2. Ἀλλ' ἔχει εἰς τὸν Νόμον τοῦ Κυρίου ὅλον τὸν νοῦν αὐτοῦ καὶ τὴν θέλησιν. Οὐ μόνον νὰ τοῦ ἀκούῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸν πληροῖ, καὶ νὰ τὸν φυλάττῃ ἀπαρασάλευτα, μὲ τόσον πόθον, ὥστε νὰ μὴ μελετᾷ ἡμέραν, καὶ νύκτα, οὔτε νὰ λέγῃ ἄλλα ἀνωφελῆ, καὶ μάταια ῥήματα ἀλλὰ μόνον αὐτὸν νὰ ποθῇ ὡς ψυχοσωτήριον.

Τὸ Κείμενον.

1. Μακάριος ἀνὴρ, ὃς οὐκ ἐπορεύθη ἐν βουλῇ ἀσεβῶν, καὶ ἐν ὁδῷ ἁμαρτωλῶν οὐκ ἔστη, καὶ ἐπὶ καθέδρᾳ λοιμῶν οὐκ ἐκάθισεν.

2. Ἀλλ' ἢ ἐν
Κυρίου τὸ θε
Καὶ ἐν τῷ Ν
λετήσει ἡμ

3. *Καὶ ἔςαι ὡς τὸ ξύλον τὸ πεφυτευμένον παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδάτων. Ὃ τὸν καρπὸν αὐτοῦ δώσει ἐν καιρῷ αὐτοῦ.*

4. *Καὶ τὸ φύλλον αὐτοῦ οὐκ ἀποῤῥυήσεται· καὶ πάντα ὅσα ἂν ποιῇ, κατευοδωθήσεται.*

5. *Οὐχ' οὕτως οἱ ἀσεβεῖς, οὐχ' οὕτως· ἀλλ' ἢ ὡσεὶ χνοῦς, ὃν ἐκρίπτει ὁ ἄνεμος ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς.*

6. *Διὰ τοῦτο οὐκ ἀναςήσονται ἀσεβεῖς ἐν κρίσει, οὐδὲ ἁμαρτωλοὶ ἐν βουλῇ Δικαίων.*

7. *Ὅτι γινώσκει Κύριος ὁδὸν δικαίων, καὶ ὁδὸς ἀσεβῶν ἀπολεῖται.*

3. Ὁ τοιοῦτος θέλει ἔςαι ἀρδευόμενος μὲ τὰ νάματα τῆς Θείας Διδασκαλίας. Νὰ θάλλῃ, καὶ νὰ προκόπτῃ πάντοτε εἰς τὰς ἀρετάς· ὡς τὸ δένδρον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον πεφυτευμένον πλησίον τοῦ ὕδατος, καὶ ποτιζόμενον, ἀποδίδει τὸν καρπὸν αὐτοῦ εἰς κάθε καιρὸν ἁρμόδιον.

4. Καὶ ποτὲ ἀπὸ κανένα χειμῶνα πειρασμοῦ δὲν θέλουν μαρανθῇ, καὶ πέσουσι τὰ φύλλα του. Ἀλλ' ἔχων τὴν ταπεινοφροσύνην συντηροῦσαν, καὶ σκέπουσαν τὰς ἐναρέτους πράξεις αὐτοῦ, διὰ νὰ μὴ ἐκτελέσῃ κανένα πταίσιμον, ἀλλὰ νὰ εἶναι ὅλα τὰ ἔργα του εἰς τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου κατευοδούμενα.

5. Οἱ δὲ ἀσεβεῖς μὴ ἔχοντες καμμίαν ςερεότητα, περιφέρονται ἀπὸ ἐναντίους ἀνέμους τῶν παθῶν, ὡς ὁ κονιορτὸς τῆς γῆς, καὶ εἰσέρχονται εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἄλλων μὲ τὸ κακόν των ὑπόδειγμα.

6. Ὅθεν ἡ ἀνάςασις αὐτῶν τῶν ἀσεβῶν εἰς τὴν δευτέραν τοῦ Χριςοῦ Παρουσίαν, θέλει εἶσαι μᾶλλον κατάπτωσις, καὶ κατάκρισις· Ἐπειδὴ δὲν χρειάζονται ἐλέγχων, ἔχοντες φανερὰν τὴν ἀσέβειαν. Οὔτε ὑπάγουσι μὲ τοὺς Δικαίους εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἀλλὰ πίπτουσιν ἐλεεινῶς εἰς τὸν βυθὸν τοῦ ᾅδου, νὰ κολάζωνται ἀτελευτητα.

7. Διότι ὁ δίκαιος Κριτὴς, καὶ ἀλάθητος, ἠξεύρει καὶ πρὸ τῆς κρίσεως ὅλας τὰς πράξεις τῶν ἀνθρώπων, καὶ δὲν χρειάζεται τότε ἀπόδειξιν. Ἀλλὰ βαβεύει καθ' ἕνα, καὶ τὸν ἀνταμεύει κατὰ τὰ ἔργα του, δίδων τοῖς ἐναρέτοις, οἵτινες ἐφύλαξαν τὰς ἐντολάς του, ἀπόλαυσιν αἰώνιον, καὶ χαρὰν ἀτελεύτητον. Τοὺς δὲ ἀσεβεῖς, οἵτινες ἐν τῷ ὡμολόγουν διὰ Θεὸν μὲ τὰ ἔργα, καὶ λόγια, κατακρίνων εἰς κόλασιν ἀτελεύτητον, νὰ ἔχωσι καθημερούσιον, καὶ ἀθάνατον θάνατον, νὰ ὀδύρωνται ματαίως, καὶ ἀνωφέλευτα· ὅτι διὰ πρόσκαιρον ἡδονὴν, ἐκληρονόμησαν ἀπώλειαν αἰωνίζουσαν.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ ΕἸΣ ΤῸΝ Β΄. ΨΑΛΜΟΝ.

...ου Ψαλμὸν, καὶ τοῦτον τὸν δεύτερον εὑρήκασιν οἱ Ο΄. Ἐξηγηταὶ Ἀνεπίγραφον,
...μετεγλώττησαν ὅλην τὴν Παλαιὰν κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ Φιλαδέλφου Πτολεμαίου.
...ησε τινὰς νὰ κάμῃ ἐπιγραφὴν ἀπὸ λόγου του, ἀλλὰ τοὺς ἀφῆκαν οὕτως ἀνεπι-
...ους ηὕρασι. Δηλεῖ δὲ ὁ παρὼν Ψαλμὸς τὴν ἀγνωσίαν τῶν Ἐθνῶν, καὶ Ἰου-
...ίγραφον φανερώνει ἀγνωσίαν. Ἡ δὲ ἔννοια τούτου τοῦ Ψαλμοῦ εἶναι αὕ-
...ης β΄. τῶν Βασιλειῶν φαίνεται, ὅτι ἀκούοντες οἱ Ἀλλόφυλοι, πῶς ὁ
...ἐφοβήθησαν, μή τους αἰχμαλωτεύσῃ· καὶ συναχθέντες ὅλοι, ἐσυμβου-
...σι. Καὶ οὐ μόνον τὰ Ἔθνη, ἀλλὰ καὶ τινὲς Ἰουδαῖοι, μετὰ τὸ

θάνατον τοῦ Σαοὺλ, ἡνώθησαν μὲ τὸν Υἱόν του, καὶ ἔπασχον νὰ θανατώσωσι τὸν Δαβίδ, ὅς τις λέγεται Χριστὸς, ἤγουν χρισμένος Βασιλεύς. Ἀλλ' αὐτὸς, τοῦ Θεοῦ βοηθοῦντος, ἐνίκησεν ἅπαντας. Καὶ τότε ἔγραψε τοῦτον τὸν Ψαλμὸν, προφητεύων τὰ ἀνθρώπινα πάθη τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ, καὶ τὴν αὐτοῦ Βασιλείαν, τὴν ταραχὴν τῶν Ἰουδαίων, καὶ τὸν θόρυβον, καὶ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. Ὁμοίως καὶ τὴν κλίσιν τῶν Ἐθνῶν, καὶ τελευταῖον τὴν δευτέραν αὐτοῦ, καὶ φοβερὰν Παρουσίαν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Διατί ἔκαμαν τὰ Ἔθνη θόρυβον τοιοῦτον, καὶ τόσην σύγχυσιν; καὶ οἱ Λαοὶ ἐμελέτησαν κενὰ, καὶ μάταια πράγματα;

2. Οἱ Βασιλεῖς τῆς γῆς ἐσυνάχθησαν ἐπὶ ταυτοῦ, καὶ ἠγέρθησαν κατὰ τοῦ Κυρίου, καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ, μ' ὅλον ὅτι αὐτὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ ἔχρισεν αὐτὸν Βασιλέα τῶν Βασιλέων πάσης τῆς Κτίσεως.

3. Ταῦτα ἐγκελεύεται τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, νὰ ὁμολογῶμεν οἱ Πιστοὶ λέγοντες. Ἂς κόψωμεν τὰ δεσμὰ τῶν δυσσεβῶν Ἐθνῶν, ἀποῤῥίπτοντες τὸν ἄδικον ζυγὸν τῶν παρανόμων Ἑβραίων· καὶ ἂς λάβωμεν τὸν τοῦ Κυρίου ζυγὸν ὡς γλυκύτατον. Ταῦτα λέγουσιν οἱ Ἰουδαῖοι διὰ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, νομίζοντες, ὅτι τιμῶσι τὸν Πατέρα. Ἀλλ' οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι ὅς τις δὲν τιμᾷ τὸν Υἱὸν, οὐδὲ τὸν Πατέρα σέβεται.

4. Ὢ ἄφρονες αὐτοὶ, καὶ ταλαίπωροι! Ὅτι ὁ ὑπ' αὐτῶν σταυρωθεὶς, καὶ κατοικῶν εἰς τοὺς Οὐρανοὺς, καὶ βλέπων τὰ πάντα, θέλει ματαιώσει τὰς βουλὰς αὐτῶν, καὶ θέλει τοὺς κάμῃ εἰς ὅλον τὸν Κόσμον παίγνιον.

5. Καὶ οὐ μόνον ἐδῶ θέλει τοὺς παιδεύσῃ μὲ τὴν μάχαιραν τῶν Ῥωμαίων πρόσκαιρα· ἀλλὰ καὶ τότε τὴν ἡμέραν τῆς Κρίσεως θέλει ἐκφωνήσῃ κατ' αὐτῶν τὴν φοβερὰν ἀπόφασιν, καὶ μὲ τὸν δίκαιόν του θυμὸν θέλει τοὺς ἐκθροήσῃ, καὶ καταπτήξῃ τοσοῦτον, ὅσον νὰ μὴν ἠξεύρωσι ποῦ εὑρίσκονται.

6. Κατὰ τὸ ἀνθρώπινον λέγει, πῶς ἔγινε Βασιλεὺς ὑπὸ τοῦ Πατρός· ὅτι ὡς Θεὸς ἔχει τὴν Βασιλείαν ἔμφυτον. Εἰς τὴν Ἰουδαίαν μὲν ἐδίδαξεν ὁ Χριστὸς, εἰς δὲ τὸν Κόσμον ὅλον οἱ Θεῖοι Ἀπόστολοι, διαγγέλλοντες τὰ Ἅγιά του προστάγματα.

7. Πρὸς ἐμένα εἶπεν ὁ Κύριος. Ἐσὺ εἶσαι ὁ Υἱός μου, σὲ ἐγέννησα πρὸ τῶν αἰώνων, καὶ πάντοτε σὲ γεννῶ ὑπερουσίως.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἱνατί ἐφρύαξαν Ἔθνη, καὶ Λαοὶ ἐμελέτησαν κενά;

2. Παρέστησαν οἱ Βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ Ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ Κυρίου, καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ.

3. Διαῤῥήξωμεν τοὺς δεσμοὺς αὐτῶν, καὶ ἀποῤῥίψωμεν ἀφ' ἡμῶν τὸν ζυγὸν αὐτῶν.

4. Ὁ κατοικῶν ἐν Οὐρανοῖς ἐκγελάσεται αὐτοὺς, καὶ ὁ Κύριος ἐκμυκτηριεῖ αὐτούς.

5. Τότε λαλήσει πρὸς αὐ-
τοὺς ἐν ὀργῇ αὐτοῦ, καὶ
τῷ θυμῷ αὐτοῦ ταρ
αὐτούς.

Βα

6. Ἐγὼ δὲ κατεστά
σιλεὺς ὑπ' αὐτοῦ
ὄρος τὸ Ἅγιον
γέλλων τὸ
ρίου.

7. Κύ
Υἱός μ
ρον

8. *Αἴτησαι παρ' ἐμοῦ, καὶ δώσω σοι Ἔθνη τὴν κληρονομίαν σου, καὶ τὴν κατάσχεσίν σου τὰ πέρατα τῆς Γῆς.*

9. *Ποιμανεῖς αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· ὡς σκεύη κεραμέως συντρίψεις αὐτούς.*

10. *Καὶ νῦν Βασιλεῖς σύνετε· παιδεύθητε πάντες οἱ κρίνοντες τὴν Γῆν.*

11. *Δουλεύσατε τῷ Κυρίῳ ἐν φόβῳ, καὶ ἀγαλλιᾶσθε αὐτῷ ἐν τρόμῳ.*

12. *Δράξασθε παιδείας, μή ποτε ὀργισθῇ Κύριος, καὶ ἀπολεῖσθε ἐξ ὁδοῦ δικαίας.*

13. *Ὅταν ἐκκαυθῇ ἐν τάχει ὁ θυμὸς αὐτοῦ. Μακάριοι πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ.*

8. Ἐπεὶ δὲ οἱ Ἰουδαῖοι, οἵτινες ἦσαν πρότερον μερίς μου, καὶ Λαὸς περιούσιος, ἀπεβλήθησαν διὰ τὴν παρανομίαν των· σοὶ θέλω δώσει εἰς κληρονομίαν τὰ Ἔθνη· νὰ φθάσωσι τὰ ὅρια τῆς Βασιλείας σου εἰς ὅλα τοῦ Κόσμου τὰ πέρατα.

9. Ἀπειλητικῶς λεγει ταῦτα κατὰ Ἰουδαίων, ὅτι θέλει τοὺς παιδεύσει ὁ ὑπ' αὐτῶν ςαυρωθεὶς Χριςὸς, μὲ τὴν ῥάβδον τῆς Βασιλείας τῶν Ῥωμαίων. Ἢ πάλιν ἐὰν νοεῖται διὰ τὰ Ἔθνη, λέγομεν ῥάβδον σιδηρὰν τὴν Βασιλείαν τοῦ Χριςοῦ· καὶ συντριβὴν, τὴν μετάπλασιν τῶν Πιςῶν, τὴν διὰ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος.

10. Καὶ ἐπειδὴ οὕτως ἔχει, λάβετε οἱ Βασιλεῖς, καὶ Ἄρχοντες γνῶσιν, καὶ σύνεσιν, καὶ παιδευθῆτε εἰς τὸν σωτήριον τοῦ Κυρίου Νόμον, πρὸς ψυχικήν σας ὠφέλειαν.

11. Δουλεύσατε τὸν Θεὸν μὲ φόβον, καὶ μὴ μελετᾶτε μόνον τὴν φιλανθρωπίαν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν δικαιοσύνην. Καὶ ἐλπίζοντες μὲν τὴν σωτηρίαν, ἀγάλλεσθε. Φοβούμενοι δὲ τὴν πτῶσιν, φυλάγεσθε ἀκριβῶς. Ὁ γὰρ δοκῶν ἑςάναι, βλεπέτω μὴ πέσῃ.

12. Δὲν φθάνει μόνη ἡ Πίςις, ἀλλὰ καὶ ἡ πρᾶξις· τὴν ὁποίαν ἐπιλαβόμενοι, ὁδεύσατε τὴν ἀπλανῆ ςράταν, διὰ νὰ μή σας ὀργισθῇ ὁ Κύριος, καὶ ἀπολεσθῆτε τελεια.

13. Ὅτι μέλλει νὰ ἔλθῃ μὲ πολὺν θυμὸν τάχιςα, κατ' ἐκείνην τὴν φοβερὰν ἡμέραν τῆς κρίσεως, νὰ ἐξετάσῃ τὰς πράξεις μας. Καὶ τότε Μακάριοι, ὅσοι κατεφρόνησαν πᾶσαν ἀνθρωπίνην βοήθειαν, καὶ μόνον εἰς αὐτὸν εἶχασι τὸ θάρρος, καὶ τὴν ἐλπίδα των.

[Ψαλ]μὸς τῷ Δαβὶδ, ὁπότε ἀπεδίδρασκεν ἀπὸ προσώπου Ἀβεσσαλὼμ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ. Γ'.

[illegible] Βίβλον τῶν Βασιλειῶν Κεφάλ. ιε'. φαίνεται, ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ Δαβὶδ Ἀβεσσα-[illegible]η κατὰ τοῦ Πατρός του, καὶ τὸν ἐδίωκε νὰ τοῦ πάρῃ τὸ Βασίλειον. Ὁ δὲ [illegible] Πατραλοίαν, φοβούμενος μὴ τὸν φονεύσῃ. Καὶ εὐγαίνων ἀπὸ τὴν Ἱερου-[illegible]ώπους του, ἐπεριπάτει πρὸς τὴν ἔρημον μὲ πολλὴν ταπείνωσιν, καὶ κατά-[illegible] αὗται αἱ θλίψεις τοῦ ἦλθασιν ἐκ Θεοῦ διὰ τὴν μοιχείαν, καὶ φόνον, [illegible] ἐτέλεσε. Καθὼς οὖν ἔφθασαν εἰς ἕνα τόπον ἔρημον, ἔδωσαν πόλε-[illegible] μὲ τὴν θείαν βοήθειαν. Καὶ φεύγων ὁ Ἀβεσσαλὼμ καθεζόμενος εἰς

μουλάριον, ἔτυχεν ἕνας Δρῦς πυκνὸς μὲ ξηράδια, εἰς τὰ ὁποῖα ἐκαταμπέρδεσαν αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς του, καὶ ἔμεινεν εἰς τὸ δένδρον κρεμάμενος. Ὁ δὲ Ἰωὰβ ὁ Στρατηλάτης τοῦ Δαβὶδ, ἔδραμεν εὐθὺς, καὶ τὸν ἐφόνευσεν. Ὡς φαίνεται εἰς τὸ ιή. Κεφ. τῆς αὐτῆς Βίβλου. Ὅθεν ἔςρεψε πάλιν ὁ Προφήτης εἰς τὸ Βασίλειον. Καὶ ἀπάνω εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, ἔγραψε τὸν Ψαλμὸν τοῦτον. Ὁ ὁποῖος γροικᾶται διὰ τὸ πάθος τοῦ Σωτῆρος, καὶ τὴν Ἀνάςασιν· ἐπειδὴ ὁ Δαβὶδ ἦτον εἰκὼν τοῦ Χριςοῦ, καὶ προτύπωσις.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Διατὶ Κύριε ἐγείρονται κατ' ἐμοῦ τόσοι ἐχθροὶ, καὶ πολέμιοι; δίδοντές μου θλῖψιν πολλὴν, καὶ μεγάλην ἐνόχλησιν;

2. Καὶ μοῦ λέγουσιν, ὅτι ἐγυμνώθηκα τῆς σῆς βοηθείας, καὶ προμηθείας. Καὶ νὰ μὴν ἔχω πλέον καμμίαν ἐλπίδα σωτηρίας καὶ χάριτος.

3. Ὅμως ἐσὺ Κύριε εἶσαι ἡ καταφυγὴ, ὁ βοηθὸς, καὶ ἡ δόξα μου· ὅςτις μὲ ὑψοῖς, καὶ μὲ λυτρώνεις ἀπὸ κάθε κίνδυνον πάντοτε.

4. Δὲν γροικᾶται ἐδῶ ἡ Φωνὴ διὰ κραυγὴν, καὶ βολὴν τοῦ σώματος, ἀλλὰ τῆς ψυχῆς ἡ προθυμία τε, καὶ διάθεσις. Λέγει οὖν, ὅτι ὁσάκις ἐζήτησα τινὰ χάριν παρὰ Θεοῦ, εὐθύς μου ἐπήκουσεν ἀπὸ τὸ Ἅγιον ὄρος του. Τοῦτο λέγει κατὰ τὴν Παλαιὰν γνώμην τῶν Ἰουδαίων. Οἵτινες ἐνόμιζον, ὅτι εἰς τὴν Σκηνὴν ἐκατοίκα ὁ Θεός· ἐπειδὴ ἀπ' ἐκεῖ ἔδιδε τοῖς Ἱερεῦσι τοὺς χρησμοὺς, καὶ ἀποκρίσεις κατὰ τὴν αἴτησιν αὐτῶν.

5. Τὰς θλίψεις, καὶ συμφορὰς, καλεῖ νύκτας ἡ Θεία Γραφή. Λέγει οὖν, ὅτι εἰς τοὺς μεγάλους μου διωγμοὺς ἐκοιμήθηκα, καὶ ἐξύπνησα· Ὅτι ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ εἶχε τὴν φροντίδα μου, καὶ ἀπὸ τὸν θάνατον μὲ ἀνέςησε.

6. Λοιπὸν ἔχων ἐλπίδα ἀπὸ τὰς προλαβούσας εὐεργεσίας, δὲν φοβοῦμαι πλέον τὰς μυριάδας τῶν Λαῶν καὶ Ἐθνῶν, οἵτινες μὲ πονηρὰν καρδίαν θέλουν με περικυκλώσει· ἀλλὰ εἰς κάθε κίνδυνον μὲ φθάνει νὰ εἰπῶ· Ἔγειραι Κύριε, καὶ σῶσόν με.

7. Ὅτι ἐσὺ ἐμαςίγωσες, καὶ ἐπαίδευσες ὅσους μὲ ἐχθρεύοντο ἄδικα. Καὶ τόσον ἐταπείνωσες τὴν ἔπαρσιν αὐτῶν, ὥςε πλέον δὲν δύνανται νὰ μὲ βλάψωσι.

Τὸ Κείμενον.

1. Κύριε τί ἐπληθύνθησαν οἱ θλίβοντές με; πολλοὶ ἐπανίςανται ἐπ' ἐμέ.

2. Πολλοὶ λέγουσι τῇ ψυχῇ μου· οὐκ ἔςι σωτηρία αὐτῷ ἐν τῷ Θεῷ αὐτοῦ.

3. Σὺ δὲ Κύριε ἀντιλήπτωρ μου εἶ, δόξα μου, καὶ ὑψῶν τὴν κεφαλήν μου.

4. Φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα, καὶ ἐπήκουσέ μου ἐξ ὄρους Ἁγίου αὐτοῦ.

5. Ἐγὼ δὲ ἐκοιμήθην, καὶ ὕπνωσα· ἐξηγέρθην, ὅτι Κύριος ἀντιλήψεταί μου.

6. Οὐ φοβηθήσομαι ἀπὸ μυριάδων Λαοῦ, τῶν κύκλῳ συνεπιτιθεμένων μοι. Ἀνάςα Κύριε, σῶσόν με ὁ Θεός μου.

7. Ὅτι σὺ ἐπάταξας πάντας τοὺς ἐχθραίνοντάς μοι ματαίως· ὀδόντας ἁμαρτωλῶν συνέτριψας.

8. *Τοῦ Κυρίου ἡ σωτηρία, καὶ ἐπὶ τὸν Λαόν σου ἡ εὐλογίασου. Δόξα.*

8. Καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, οὐ μόνον ἐγὼ, ἀλλὰ καὶ ὁ λαός μου ὅλος, ὁ μετ᾽ ἐμοῦ πολεμούμενος, δὲν ἔχομεν εἰς ἄνθρωπον τὸ θάῤῥος μας, ἀλλὰ μόνον εἰς ἐσένα τὸν Κύριον ἐλπίζομεν. Καὶ εἴμεσθεν βέβαιοι δι᾽ αὐτὸ, νὰ ἐπιτύχωμεν παντὸς ἀγαθοῦ, εὐλογίας τῆς σῆς, καὶ μακαριότητος.

Εἰς τὸ τέλος ἐν ὕμνοις, Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. Δ΄.

Γινώσκετε οἱ ἀναγινώσκοντες, ὅτι εἰς τὴν Γραφὴν γροικᾶται τὸ τέλος μὲ δύο τρόπους· ἕνα μὲν ὅταν λέγωμεν, ἐτελειώθη ἡ Βίβλος, καὶ πᾶν ἄλλο ἐργόχειρον ἔλαβε τέλος. Δεύτερον δὲ σημαίνει ἀφάνισιν, ἤγουν ἕνα Κάςρον, ἢ Δένδρον, ἢ ἄλλο ὅμοιον ἦλθεν εἰς τὸ τέλος, τοῦτ᾽ ἔςιν ἠφάνισαι. Ὅταν οὖν λέγει ἡ ἐπιγραφὴ τινὸς Ψαλμοῦ εἰς τὸ τέλος, δὲν σημαίνει ἀφάνισιν, ἀλλὰ ἐκπλήρωσιν, καὶ τελείωσιν, ὅςις εἶναι ὁ Χριςὸς τὸ τέλος πάντων ἡμῶν, τὸ ἐφετὸν τῶν ψυχῶν, καὶ μακαριότης ἡμῶν. Καθὼς γράφει εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν. Ἐγὼ εἰμὶ ἀρχὴ, καὶ τέλος. Ὁ δὲ Ἀκύλας, καὶ Θεοδοτίων, ἀντὶ τέλος, ἔγραψαν τῷ νικοποιῷ. Ὁ δὲ Σύμμαχος, καὶ οἱ λοιποὶ, ὕμνος ἐπινίκιος. Καὶ σημαίνει, ὅτι ὁ Χριςὸς εἶναι τὸ τέλος ἡμῶν, ἡ εὐφροσύνη, καὶ ἡ αἰώνιος ἀγαλλίασις. Διδάσκει δὲ εἰς τοῦτον τὸν Ψαλμὸν τοὺς ἀσεβεῖς, καὶ ἄφρονας οἵτινες δὲν πιςεύουσι τὰ αἰώνια ἀγαθὰ, ἀλλὰ μόνον ποθοῦσι τὰ μάταια, νὰ καταλάβωσι τὴν ἀναισθησίαν, καὶ ἀγνωσίαν των.

Τὸ Κείμενον.

1. *Ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαί με, εἰσήκουσάς μου ὁ Θεὸς τῆς δικαιοσύνης μου. Ἐν θλίψει ἐπλάτυνάς με.*

2. *Οἰκτείρησόν με, καὶ εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς σου.*

3. *Υἱοὶ ἀνθρώπων ἕως πότε βαρυκάρδιοι; Ἵνα τί ἀγαπᾶτε ματαιότητα, καὶ ζητεῖτε ψεῦδος;*

4. *Καὶ γνῶτε, ὅτι ἐθαυμάςωσε Κύριος τὸν ὅσιον αὐτοῦ. Κύριος εἰσακούσεταί μου ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς αὐτόν.*

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ὅσαις φοραῖς ἤθελα ἐπικαλεσθῆ τὸν Θεὸν, μοῦ ἐπήκουε τὴν δικαίαν μου ζήτησιν (τοῦτο λέγει δικαιοσύνην, ἤγουν τὴν εὔλογον αἴτησιν) καὶ εἰς αὐτὰς τὰς θλίψεις, μοῦ ἐπλάτυνε τὴν ὁδὸν, ἀναψυχὴν, καὶ βοήθειαν.

2. Οὕτω καὶ τώρα δέομαί σου πολυέλεε Κύριε, σπλαγχνίσου με, καὶ ἐπάκουσον τὴν δέησίν μου.

3. Ὑμεῖς δὲ ὦ ἄνθρωποι, θεωρῶντες τοῦ Θεοῦ τὴν πρόνοιαν ἀπὸ ὅσα ἐτέλεσεν εἰς τοῦ λόγου μου, ἀποῤῥίψατε τοὺς ματαίους σας λογισμοὺς, καὶ μὴ ποθεῖτε ψευδῆ, καὶ μάταια. Ταῦτα λέγει πρὸς τοὺς ἀπίςους, καὶ συμβουλεύει τους, νὰ μὴ πιςεύωσιν εἰς τὰ ψευδῆ, καὶ μάταια εἴδωλα.

4. Καὶ νὰ γνωρίσωσιν, ὅτι ὁ Κύριος ἐμεγάλυνεν αὐτὸν ὡς Ὅσιον, ἤγουν ὡς ἄθῷον, καὶ ἐπακούει τὰς εὐχὰς, καὶ δεήσεις του πάντοτε.

5. Ἐὰν καὶ ἀγανακτεῖτε, βλέποντες τοὺς ἀδίκους εὐημερημένους, πλὴν μὴ αὐξάνετε κακῶς τὸ κακὸν, νομίζοντες, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἔχει εἰς τὰ ὄντα πρόνοιαν. Καὶ ἀφ' οὗ νυκτώσει, ὅταν εἶσε ἥσυχοι, καὶ ἀτάραχοι, ἰατρεύσατε τὰ ἡμερινὰ πταίσματα μὲ τὸ φάρμακον τῆς μετανοίας, καὶ μὲ δάκρυα κατανύξεως.

6. Τὴν νομικὴν Λατρείαν ἀποπέμπεται μὲ ταῦτα, καὶ προτρέπεται ἡμᾶς νὰ προσφέρνωμεν δικαιοσύνην, καὶ ἄλλας ἀρετὰς, αἱ ὁποῖαι εἶναι εὐπροσδεκτότεραι τῷ Κυρίῳ, παρὰ θυσίας. Μόνον νὰ ἔχωμεν εἰς αὐτὸν βεβαίαν ἐλπίδα, καὶ ἄσειςον, καὶ πίςιν ἀκράδαντον. Ἐπειδὴ πολλοὶ ἐπιτηδεύουσι τὸ καλὸν, ἀλλ' ὄχι διὰ εὐσέβειαν.

7. Τοὺς βαρυκαρδίους λέγει, οἵτινες δυσχεραίνουσιν εἰς τὰ λυπηρὰ, καὶ ἀμφιβάλλοντες λέγουσι. Ποῦ φαίνεται, ὅτι ὁ Θεὸς μᾶς θέλει χαρίσει τόσα ἀγαθὰ παντευφρόσυνα;

8. Καὶ ταῦτα μὲν αὐτοί. Ἡμεῖς δὲ οἱ ὁποῖοι μὲ τὴν θεογνωσίαν σου ἐφωτίσθημεν, ἔχομεν ἀναψυχὴν, καὶ παράκλησιν, ἐλπίζοντες νὰ ἀπολαύσωμεν τὴν αἰώνιον Βασιλείαν σου· καθὼς καὶ ἐδῶ ἐνέπλησας εὐφροσύνην τὴν καρδίαν μας.

9. Πάλιν κατηγορεῖ τοὺς ἄνωθεν, οἵτινες λέγουσι, τίς δείξει ἡμῖν τὰ ἀγαθά; ὅτι ἔλαβον τόσα καλὰ, καὶ ἐνεπλήσθησαν καρποὺς, σιτάρι, οἶνον καὶ ἔλαιον· καὶ πάλιν μένουσι πρὸς τὸν πλουσιόδωρον Εὐεργέτην ἀχάριςοι.

10. Ὅθεν ἐπειδὴ πολλοὶ ἐδῶ εἰς τὸν Κόσμον ἠδικήθησαν, καὶ ἐτελεύτησαν χωρὶς νὰ λάβωσι τὴν ἀμοιβὴν τῶν ἀγώνων αὐτῶν, καὶ τὴν πληρωμὴν τοῦ κόπου των μᾶς διδάσκει ἐδῶ, ὅτι μετὰ θάνατον εἶναι ἡ ἐλπίδα τῶν ἀγαθῶν. Καὶ τότε πᾶς ἕνας λαμβάνει ἀπὸ τὸν δίκαιον Κριτὴν τὴν τῶν ἔργων αὐτοῦ ἀνταπόδοσιν.

5. Ὀργίζεσθε, καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· ἃ λέγετε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐπὶ ταῖς κοίταις ὑμῶν κατανύγητε.

6. Θύσατε θυσίαν Δικαιοσύνης, καὶ ἐλπίσατε ἐπὶ Κύριον.

7. Πολλοὶ λέγουσι, τίς δείξει ἡμῖν τὰ ἀγαθά;

8. Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου Κύριε· ἔδωκας εὐφροσύνην εἰς τὴν καρδίαν μου.

9. Ἀπὸ καρποῦ, σίτου, οἴνου, καὶ ἐλαίου αὐτῶν ἐπληθύνθησαν.

10. Ἐν εἰρήνῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ κοιμηθήσομαι, καὶ ὑπνώσω. Ὅτι σὺ Κύριε κατὰ μόνας ἐπ' ἐλπίδι κατῴκησάς με.

Ὑπὲρ τῆς κληρονομούσης, Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. Ε'.

Κληρονόμον ὁ Θεῖος Λόγος ἀποκαλεῖ κοινῶς μὲν τὴν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν, ἰδικῶς δὲ πᾶσαν Ψυχὴν εὐσεβῆ καὶ ἐνάρετον. Ἡ ἔννοια γοῦν τούτου τοῦ Ψαλμοῦ εἶναι αὐτή. Εἰς τὸ κα'. Κεφ. τῆς Γενέσεως φαίνεται, ὅτι ὁ Ἀβραὰμ εἶχε δύο Υἱοὺς, τὸν Ἰσμαὴλ ἀπὸ τὴν σκλάβαν Ἄγαρ, καὶ τὸν Ἰσαὰκ ἀπὸ τὴν Σάρραν. Ἥτις βλέπουσα, ὅτι ὁ Ἰσμαὴλ ἔπαιζε μὲ τὸν Ἰσαὰκ, καὶ τὸν ἔδερνεν ὡς τρανήτερος, ἐσκανδαλίσθη, καὶ εἶπε τοῦ Ἀνδρός της, νὰ διώξῃ τὴν Ἄγαρ μὲ τὸ Παιδίον της. Καὶ οὕτως ἐποίησεν. Ὅθεν ἔμεινεν ὁ Ἰσαὰκ κληρονόμος τοῦ Πατρός του, ὡς Υἱὸς νόμιμος. Τοῦτο γράφει καὶ ὁ Ἀπόςολος εἰς τὸ δ'. Κεφ. πρὸς Γαλάτας. Λοιπὸν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Ψαλμῳδοῦ, ἡ Σάρρα ἐπροεικόνιζε τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριςοῦ, ὅτι καθὼς ἡ ςεῖρα ἐκείνη, καὶ γηραλαία συνέλαβεν οὐχὶ κατὰ φύσιν, ἀλλὰ ἀπὸ θεῖαν βοήθειαν, Οὕτω καὶ

ἡ ἐξ Ἐθνῶν Ἐκκλησία ἐγέννησε τῷ Θεῷ οὐχὶ σαρκικῶς, ἀλλὰ πνευματικῶς Υἱοὺς ἀπείρους, οἵ τινες νομίμως κληρονομοῦμεν τοῦ Οὐρανίου Πατρὸς ἡμῶν τὴν αἰώνιον Βασιλείαν. Ἡ δὲ Ἄγαρ εἰκόνιζε τὴν Συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων, καὶ ὅλον τὸ σῶμα τῶν Ἀσεβῶν, οἱ ὁποῖοι πλουτοῦντες μὲ ἀγαθὰ πρόσκαιρα, διώκουσι τὴν Ἐκκλησίαν μὲ ἐμπαιγμούς, καὶ κολασήρια. Ἀλλὰ εἰς τὸ τέλος ἡμεῖς ὡς τέκνα νόμιμα, θέλομεν κληρονομήσει τὰ ἀνεκλάλητα ἀγαθὰ διὰ τῶν προσκαίρων τούτων θλίψεων.

Τὸ Κείμενον.

1. Τὰ ῥήματά μου ἐνώτισαι Κύριε, σύνες τῆς κραυγῆς μου. Πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου, ὁ Βασιλεύς μου, καὶ ὁ Θεός μου.

2. Ὅτι πρὸς σὲ προσεύξομαι Κύριε. Τὸ πρωῒ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς μου.

3. Τὸ πρωῒ παραστήσομαί σοι, καὶ ἐπόψει με. Ὅτι οὐχὶ Θεὸς θέλων ἀνομίαν σὺ εἶ.

4. Οὐ παροικήσει σοι πονηρευόμενος. Οὐδὲ διαμενοῦσι παράνομοι κατέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου. Ἐμίσισας πάντας τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν· ἀπολεῖς πάντας τοὺς λαλοῦντας τὸ ψεῦδος.

5. Ἄνδρα αἱμάτων, καὶ δόλιον βδελύσσεται Κύριος.

6. Ἐγὼ δὲ ἐν τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου εἰσελεύσο-

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Δέομαί σου Κύριε μὲ πόθον πολύν, καὶ παρακαλῶ σε, νὰ ἀκροασθῇς τὸ ἐγκαλέσιμόν μου μὲ προσοχήν, καὶ νὰ ἐπακούσῃς τὴν δέησίν μου, ὡς Βασιλεύς μου, καὶ Κτίστης μου. Συνήθειαν ἔχει ἡ Γραφή, νὰ καλῇ τὰς θείας ἐνεργείας ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα μόρια. Δι' αὐτὸ λέγει, ἐνώτισαι. Ἀμὴ ὁ Θεὸς ἀντιὰ ὑλικὰ δὲν ἔχει, οὔτε ἄλλα μέλη ἔνυλα, ὡς ἀσώματος.

2. Ὅτι ἔχων θάῤῥος, πῶς ὑποδέχεσαι τὰς αἰτήσεις μου, εὔχομαι κάθε καιρόν, καὶ ἐξόχως τὸ πρωΐ, ἐν ᾧ εἶναι ἡσυχία ἁρμόδιος διὰ τοὺς Ἁγίους ὕμνους σου, νὰ ἐπακούσῃς τὴν φωνήν μου, καὶ τὴν δέησιν.

3. Δὲν ἠμπορεῖ πᾶς ἕνας νὰ εἰπῇ ταῦτα πρὸς τὸν Ὕψιστον, πῶς θέλει παῤῥησιασθῇ νὰ τὸν ἰδῇ· εἰμὴ μόνον ὅταν εἶναι ἐνάρετος δοῦλός του, ὡς ὁ Δαβίδ, καὶ Ἠλίας, ὅς τις ἔλεγε. Ζῇ Κύριος, ᾧ παρέστην. Καὶ τὰ ἑξῆς.

4. Τὸν κατάλογον τῆς κακίας φέρνει εἰς τὸ μέσον, ἀποδείχνων, ὅτι ὁ Θεὸς οὐ μόνον μισᾷ τὴν πονηρίαν, παρανομίαν, δόλον, καὶ φόνον, ἀλλὰ καὶ τοὺς τούτων ἐργάτας, ὅταν δὲν ἐπιστρέφωσιν εἰς μετάνοιαν. Καὶ ἀπολεῖ, καὶ ἐξολοθρεύει ὅσους λέγουσι ψεύματα, καὶ ῥάπτουσι δόλους κατὰ τοῦ Πλησίον, καὶ πανουργεύματα.

5. Ὅτι αὐτοὺς τοὺς τρεῖς βδελύσσεται περισσὰ ὁ Κύριος. Τὸν φονέα, καὶ ἀνελεήμονα. Τοὺς ὁποίους ἄνδρας αἱμάτων ἐκάλεσεν, ὅτι ὁ ἕνας φονεύει μὲ τὴν πρᾶξιν, καὶ ὁ ἄλλος ὁμοίως πίνει τὸ αἷμα τοῦ Πλησίον μὲ τὸν Τόκον. Ἔτι δὲ καὶ τὸν δολερόν, καὶ δύστροπον, ὅς τις προσποιεῖται φιλίαν, καὶ προδίδει, ὡς ὁ Ἰούδας, τὸν φίλον του.

6. Ἐγὼ δὲ ἔχων εἰς τὴν πολλὴν φιλανθρωπίαν σου τὴν ἐλπίδα μου, θέλω εἰσέλθῃ μὲ θάῤῥος εἰς τὸν Ἱερὸν

οἰκόν σου, νὰ προσκυνήσω μὲ τὸν προσήκοντα φόβον τὴν δόξαν σου.

7. Δέομαί σου Κύριε ὁδήγησόν με εἰς τὰ δίκαιά σου προςάγματα, καὶ ὁμάλισον τὴν ὁδόν μου εἰς τὸ Ἅγιόν σου θέλημα τοιουτοτρόπως, ὥςε νὰ καταισχυνθῶσιν οἱ ἐχθροί μου. Ταῦτα λέγει ὡς ἐκ προσώπου τῆς Ἐκκλησίας, νὰ τὴν ὀρθοτομήσῃ ὁ Κύριος, εἰς ἔλεγχον τῶν δυσσεβῶν ἐχθρῶν, οἵ τινες τὴν πολεμοῦσιν ἄδικα.

8. Οἵ τινες μολύνουσι μὲ τὸ ψεῦδος τὴν γλῶτταν, καὶ ποσῶς δὲν εἶναι ἀλήθεια εἰς τὸ ςόματων· ἀλλὰ καὶ οἱ διαλογισμοὶ τῆς καρδίας αὐτῶν, εἶναι πονηροὶ, καὶ μάταιοι.

9. Ὁμοίως καὶ οἱ λάρυγγες αὐτῶν εἶναι ὥσπερ τὰ ἀνοικτὰ μνήματα, τὰ ὁποῖα εὐγάζουσι δυσωδίαν ἄμετρον. Ἐπειδὴ λαλοῦσι βλασφημίας, καὶ ἀσελγείας, αἰσχρὰ, καὶ ῥερυπωμένα λόγια. Καὶ ῥάπτουσι δόλους κατὰ τῶν δούλων σου. Λοιπὸν κρῖνον αὐτοὺς Κριτὰ δικαιότατε.

10. Ἂς ἀποπέσωσιν ἀπὸ τὴν ματαίαν ἐλπίδα των, ἂς διασκεδασθῶσιν αἱ διαβολαὶ αὐτῶν, καὶ τὰ πανουργεύματα, δίδοντες ἀξίαν δίκην τῶν τολμημάτων αὐτῶν, καὶ ἀσεβειῶν· Καὶ δίωξαί τους μὲ θυμὸν ἀπὸ προσώπου σου· ἐπειδὴ κατὰ σοῦ ἐκίνησαν τὸν πόλεμον, καὶ πολλάσε παρεπίκραναν οἱ ἀνόητοι.

11. Ὅτι τοῦτο θέλει εὐφράνει ὅλους τοὺς πιςοὺς δούλους σου, καὶ θέλει τοὺς δώσῃ αἰώνιον ἀγαλλίασιν, Ὄχι διὰ τὴν ἀπώλειαν ἐκείνων, καὶ ὄλεθρον, ἀλλὰ διὰ τὴν προμήθειάν σου· Ἐπειδὴ πείθονται, πῶς κατοικεῖς εἰς αὐτοὺς, καὶ τοῖς χαρίζεις τὴν σὴν εὐλογίαν, καὶ πρόνοιαν.

12. Καὶ γενόμενοι ἐρασαὶ τοῦ Ἁγίου σου Ὀνόματος, νὰ καυχῶνται εἰς τὴν κηδεμονίαν σου, τὴν μεγάλην σου δύναμιν διηγούμενοι.

13. Εὐδοκίαν καλεῖ ἡ Θεία Γραφὴ τὸ ἀγαθὸν τοῦ Θεοῦ θέλημα. Λέγει οὖν, ὅτι τὸ ἀγαθόν σου θέλημα, Κύριε, καὶ ἡ περὶ ἡμᾶς φιλοσοργία, καὶ ἡ πολλή σου ἀγάπη, μᾶς ἔγινεν ὅπλον σωτηρίας πρόξενον, καὶ ςέφανος ἐπινίκιος.

μαι εἰς τὸν εἰκόνσου, προσκυνήσω πρὸς Ναὸν Ἅγιόν σου ἐν φόβῳ σου.

7. *Κύριε ὁδήγησόν με ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου· ἕνεκα τῶν ἐχθρῶν μου, κατεύθυνον ἐνώπιόν σου τὴν ὁδόν μου.*

8. *Ὅτι οὐκ ἔςιν ἐν τῷ ςόματι αὐτῶν ἀλήθεια· ἡ καρδία αὐτῶν ματαία.*

9. *Τάφος ἀνεῳγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν. Ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν. Κρῖνον αὐτοὺς ὁ Θεός.*

10. *Ἀποπεσάτωσαν ἀπὸ τῶν διαβουλιῶν αὐτῶν· κατὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀσεβειῶν αὐτῶν ἔξωσον αὐτοὺς, ὅτι παρεπίκρανάν σε Κύριε.*

11. *Καὶ εὐφρανθείησαν πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπὶ σέ. Εἰς αἰῶνα ἀγαλλιάσονται, καὶ καςασκηνώσεις ἐν αὐτοῖς.*

12. *Καὶ καυχήσονται ἐν σοὶ οἱ ἀγαπῶντες τὸ ὄνομά σου.*

13. *Ὅτι σὺ εὐλογήσεις δίκαιον Κύριε· ὡς ὅπλῳ εὐδοκίας ἐςεφάνωσας ἡμᾶς.*

Εἰς τὸ τέλος ἐν ὕμνοις ὑπὲρ τῆς ὀγδόης.

Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. ς'.

Ὀγδόην καλεῖ τὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος κατάςασιν. Ὅτι ὁ παρὼν βίος ἀνακυκλεῖται μὲ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος. Ἡ δὲ αἰτία διὰ τὴν ὁποίαν ἔγραψε τὸν Ψαλμὸν αὐτὸν εἶναι αὕτη. Εἰς τὴν β'. Βίβλον τῶν Βασιλειῶν Κεφάλ. ὕςερον, φαίνεται, πῶς ὁ Δαβὶδ ὑπερηφανεύθη διὰ τὸν πολὺν Λαὸν τὸν ὁποῖον εἶχε, καὶ ἔςειλε τὸν Στρατηλάτην Ἰωὰβ, νὰ μετρήσῃ τοὺς ἀνθρώπους, Καὶ οὕτως ἐποίησεν. Ὁ δὲ Θεὸς ἐπαρωξύνθη, καὶ ἐμήνησε τὸν Δαβὶδ, νὰ προκρίνῃ ἕνα ἀπὸ τὰ τρία ταῦτα· Ἢ νὰ γένῃ πεῖνα μεγάλη τρεῖς χρόνους εἰς ὅλους τοὺς τόπους του, Ἢ νὰ τὸν διώκωσιν οἱ ἐχθροί του τρεῖς μῆνας, Ἢ νὰ γένῃ θανατικὸν εἰς τὸν Λαόν του ἡμέρας τρεῖς· διὸ Καὶ ἐπροτίμησε τὸ ὕςερον. Καὶ παρευθὺς Ἄγγελοι Κυρίου ἐφόνευσεν εἰς ὀλίγον διάςημα, χιλιάδας ἑβδομήκοντα. Τότε ὁ Δαβὶδ ἔκλαυσε πικρῶς, βλέπων τὸν Ἄγγελον, πῶς τοὺς ἐφόνευεν ὡς ἀςραπὴ μὲ πολλὴν ταχύτητα. Καὶ λέγων ταῦτα, ἐδέετο τοῦ Θεοῦ, νὰ παύσῃ τὸν θυμόν του ὡς εὔσπλαγχνος. Ἐγὼ ἔπραξα τὴν ἁμαρτίαν, Πανοικτίρμων, καὶ Πολυέλεε Κύριε, λοιπὸν παίδευσον ἐμὲ τὸν ἀγνώμονα, καὶ ὄχι τὰ πρόβατα τοῦτα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔπταισαν. Οὕτως οὖν ὁ ἐλεήμων Θεὸς εὐσπλαγχνίσθη, καὶ ἔπαυσεν ὁ θάνατος. Ὅθεν ὁ Προφήτης ἔγραψε τοῦτον τὸν Ψαλμὸν, καὶ δέεται μὲ πολλὴν κατάνυξιν, νὰ μὴ τὸν παιδεύσῃ μὲ θυμὸν τὴν ὥραν τῆς Κρίσεως διὰ τὴν ἁμαρτίαν ταύτην, καὶ διὰ τὰς ἄλλας δύο, τὰς ὁποίας ἐτέλεσε.

Τὸ Κείμενον.

1. Κύριε, μὴ τῷ θυμῷσου ἐλέγξῃς με· Μηδὲ τῇ ὀργῇσου παιδεύσῃς με.

2. Ἐλέησόν με Κύριε, ὅτι ἀθενής εἰμί. Ἴασαί με Κύριε, ὅτι ἐταράχθη τὰ ὀςᾶ μου.

Καὶ ἡ ψυχήμου ἐταράχ[illegible] σφόδρα. καὶ σὺ Κύριε ἕω[illegible] πότε;

4. Επ[illegible]εψον Κύριε, ῥῦσαι τὴν ψυ[illegible]ν μου. Σῶσόν με ἕνεκεν του [illegible]ἐλέους σου.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Πολυέλεε Κύριε, δέομαί σου μὴ με κολάσῃς ὡς δικαςὴς θυμωμένος. Μήτε ἰσομετρήσῃς μὲ τὴν ἁμαρτίαν μου τὴν τιμωρίαν, ὡς κριτὴς ὀργιζόμενος, Ἀλλὰ συγκέρασον μὲ τὴν φιλανθρωπίαν σου τὸ δίκαιον, ὡς Πατὴρ εὔσπλαγχνος, καὶ φιλόςοργος.

2. Ἐὰν δὲν ἀσθενήσῃ τὸ λογικὸν εἰς τὸν ἄνθρωπον, τὰ πάθη δὲν ςασιάζουσι· Δι' αὐτὸ λέγει, ἀσθενὴς εἶμαι, καὶ θεράπευσόν με Κύριε. Ὅτι τὰ κόκκαλά μου, ἤγουν οἱ λογισμοὶ ἐταράχθησαν.

3. Δὲν εἶναι μέρος εἰς ἐμὲ, νὰ μὴν ἔχῃ μεγάλην θλίψιν, καὶ βάσανον· Λοιπὸν Κύριέ μου τί βραδύνεις, καὶ δὲν με θεραπεύεις τὸν ἄθλιον;

4. Ὅταν τινὰς πταίσῃ μεγάλα εἰς ἄλλον, τὸν μισεῖ, καὶ ςρέφει ἐκεῖθεν τὸ πρόσωπον. Διὰ τοῦτο λέγει πρόσχες μοι, Κύριε, λύτρωσαι ἀπὸ τὰ δεινὰ τὴν ψυχήν μου, καὶ σῶσόν με· Ὄχι διὰ τὰς ἀρετάς μου, ἐπειδὴ κανένα καλὸν δὲν ἐτέλεσα, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸ μέγα σου ἔλεος.

5. Ναὶ πολυεύσπλαγχνε, δέξαι μου τὴν ἐξομολόγησιν, καὶ τὴν μετάνοιαν τώρα, ἐν ᾧ ὠφελοῦσι τὰ δάκρυα· Ὅτι μετὰ θάνατον, σφαλίζει ἡ θύρα τῆς μετανοίας, καὶ μένουσιν οἱ στεναγμοί μου ἀνωφέλευτοι.

6. Διὰ τοῦτο ἐπειδὴ μεγάλας ἁμαρτίας ἔπραξα, ἐκοπίασα πολλὰ, καὶ ἐθλίβην, καταβρέχων τὴν μιανθεῖσάν μου κλίνην μὲ δάκρυα, καὶ ἐνθυμούμενος τὸ βάρος τῆς ἀνομίας μου, δὲν θέλω παύσει οὕτω ποιῶν, ἕως νὰ τύχω συγχωρήσεως.

7. Ἐσκοτίσθη τὸ ὀπτικὸν τῆς διανοίας μου, διὰ τὴν ἀγανάκτησιν, Δέσποτα· καὶ εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἐγήρασα ἀπὸ αἰτίαν τῶν δαιμόνων, οἵτινες εἰς τὴν ἁμαρτίαν μὲ παρεκίνησαν· Ἢ διὰ σαρκικοὺς ἐχθροὺς λέγει· ὅτι τὰ ὀνείδη αὐτῶν τὸν ἀδυνάμησαν, καὶ ἐγήρασεν ἄωρα. Ὅθεν λέγει πάλιν πρὸς αὐτοὺς τὰ τοιαῦτα.

8. Φύγετε ἀπὸ ἐμένα παράνομοι, οἵτινες κατακρίνετε τὰ πταίσματά μου περιγελῶντές με, καὶ τὰ ἐδικά σας δὲν βλέπετε· παύσατε τῆς κατηγορίας, ὅτι ἐπήκουσε τὴν φωνὴν τοῦ κλαυθμοῦ μου ὁ Κύριος.

9. Καὶ προσδεξάμενος τὴν ταπεινήν μου δέησιν, ὡς εὔσπλαγχνος μοὶ ἔδωκε τὴν συγχώρησιν.

10. Λοιπὸν παύσατε μὲν ἐμὲ ὀνειδίζοντες, θρηνήσατε δὲ τὰς ἁμαρτίας σας αἰσχυνόμενοι, καὶ κάμετε ταχέως μετάνοιαν· ὅτι φοβερὸν, καὶ δίκαιον τὸ Θεῖον Κριτήριον.

5. Ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν τῷ θανάτῳ ὁ μνημονεύων σου. Ἐν δὲ τῷ ᾅδῃ τίς ἐξομολογήσεταί σοι;

6. Ἐκοπίασα ἐν τῷ στεναγμῷ μου· Λούσω καθ᾿ ἑκάστην νύκτα τὴν κλίνην μου· Ἐν δάκρυσί μου τὴν στρωμνήν μου βρέξω.

7. Ἐταράχθη ἀπὸ θυμοῦ ὁ ὀφθαλμός μου· ἐπαλαιώθην ἐν πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς μου.

8. Ἀπόστητε ἀπ᾿ ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. Ὅτι εἰσήκουσε Κύριος τῆς φωνῆς τοῦ κλαυθμοῦ μου.

9. Ἤκουσε Κύριος τῆς δεήσεώς μου. Κύριος τὴν προσευχήν μου προσεδέξατο.

10. Αἰσχυνθείησαν καὶ ταραχθείησαν πάντες οἱ ἐχθροί μου. Ἀποστραφείησαν, καὶ καταισχυνθείησαν σφόδρα διὰ τάχους. Δόξα.

Ψαλμὸς τῷ Δαβὶδ Ζ΄.

Ὃν ᾖσε τῷ Κυρίῳ ὑπὲρ τῶν λόγων Χουσὶ Υἱοῦ Ἰεμενή.

Φεύγων ὁ Θεῖος Δαβὶδ τὸν πατραλοίαν Υἱόν του, ἔστειλε τὸν Χουσὶ, νὰ διασκεδάσῃ τὰς βουλὰς τοῦ Ἀχιτόφελ. Καὶ οὕτως ἐποίησε, καταπείθων τὸν Ἀβεσσαλὼμ νὰ μὴ διώξῃ εὐθὺς τὸν Πατέρα του, ἀλλὰ νὰ τοῦ δώσῃ ὀλίγην διορίαν. Καὶ οὕτως ὁ Θεῖος Δαβὶδ, μὲ τὴν ἀναβολὴν αὐτὴν, σωτηρίας ἔτυχε. Τότε γοῦν προσέφερε τῷ Θεῷ τοῦτον τὸν Ψαλμὸν, ὥσπερ ὕμνον.

καὶ προσευχὴν εὐάρμοσον. Καὶ μὲ τοῦτον διδάσκει μὲν τοὺς ἀδικημένους, νὰ ἔχωσιν εἰς τὸν Θεὸν τὴν ἐλπίδα των· τοὺς δὲ ἀδικητὰς, οἵτινες διώκουσι τὸν Πλησίον χωρὶς αἰτίαν, νὰ φοβηθῶσι τὴν μέλλουσαν κρίσιν, καὶ φοβερὰν ἀνταπόδοσιν, καὶ νὰ μετανοήσωσι τὰς ἁμαρτίας των, πρὶν νὰ τοὺς ἔλθῃ ὁ θάνατος.

Τὸ Κείμενον.

1. Κύριε ὁ Θεός μου ἐπὶ σοὶ ἤλπισα. Σῶσόν με ἐκ πάντων τῶν διωκόντων με· καὶ ῥῦσαί με.

2. Μήποτε ἁρπάσῃ ὡς Λέων τὴν ψυχήν μου, μὴ ὄντος λυτρουμένου, μὴ δὲ σώζοντος.

3. Κύριε ὁ Θεός μου, εἰ ἐποίησα τοῦτο, εἰ ἔστιν ἀδικία ἐν χερσί μου.

4. Εἰ ἀνταπέδωκα τοῖς ἀνταποδιδοῦσί μοι κακὰ, ἀποπέσοιμι ἄρα ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν μου κενός.

5. Καταδιώξαι ἄρα ὁ ἐχθρὸς τὴν ψυχήν μου. Καὶ καταλάβοι, καὶ καταπατήσαι εἰς γῆν τὴν ζωήν μου, καὶ τὴν δόξαν μου εἰς χοῦν κατασκηνώσαι.

6. Ἀνάστηθι Κύριε ἐν ὀργῇ σο[υ], ὑψώθητι ἐν τοῖς πέρασι τ[ῶ]ν ἐχθρῶν σου.

7. Καὶ [ἐ]ξεγέρθητι Κύριε ὁ Θεός μ[ου], ἐν προστάγματι ᾧ ἐνετείλ[ω]. Καὶ συναγωγὴ Λαῶν κ[υκ]λώσει σε.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Δὲν ἔχω τὸ θάῤῥος, καὶ τὴν ἐλπίδα μου, Δέσποτα, εἰς ἀνθρωπίνην βοήθειαν, ἀλλὰ μόνον εἰς ἐσὲ ἐλπίζω ὁ ἀχρεῖος οἰκέτης σου, νὰ μὲ λυτρώσῃς μὲ τὴν Παντοδύναμον χεῖρά σου ἀπὸ τόσους ἐχθροὺς, οἵτινες μὲ διώκουσι.

2. Ναὶ Πολυεύσπλαγχνε, σκέπασόν με μὲ τὴν κηδεμονίαν σου, διὰ νὰ μὴν ἁρπάσῃ ὁ ἀντίδικος τὴν ψυχήν μου ὡς Λέων ἄγριος, εὑρίσκων με ἔρημον τῆς σῆς προνοίας, καὶ παντελῶς διαφθείρῃ με.

3. Τῆς ἀρετῆς οἱ τρόποι εἶναι πολλοί· διὰ τοῦτο δὲν καυχᾶται ἐδῶ, πῶς δὲν ἔπραξε ποτέ του κακὸν, ἀλλ' ὅτι δὲν ἀδίκησε τοὺς ἐχθρούς του πώποτε. Ὅθεν λέγει μὲ θάῤῥος ταῦτα ὡς πρᾶος, καὶ ἀμνησίκακος.

4. Κύριέ μου, ἐὰν ἀπέδωκα ποτὲ τοῖς ἐχθροῖς μου κακὸν ἀντὶ κακοῦ, γύμνωσαί με τῆς κηδεμονίας, καὶ βοηθείας σου.

5. Καὶ παράδος ἐμὲ εἰς τοὺς δυσμενεῖς ἐχθρούς μου ὑποχείριον. Καὶ οὐ μόνον ἂς ὑστερηθῶ τῆς παρούσης δόξης, καὶ Βασιλείας, ἀλλὰ καὶ νὰ παραδοθῶ εἰς ἄτιμον, καὶ καταγέλαστον θάνατον.

6. Ἐπειδὴ γοῦν μὲ καταδιώκουσιν ἄδικα, μὴ μακροθυμήσῃς πλέον, ἀλλὰ ἐγείρου μὲ δικαίαν ὀργὴν, δεῖξαι εἰς αὐτοὺς τὴν θαυμάσιόν σου δύναμιν, καὶ κάμε τους νὰ γνωρίσωσι πόσον ὑπερβαίνει τὰ πέρατα, καὶ τὰ ὅρια αὐτῶν ἡ μεγαλειότης σου.

7. Καὶ καθὼς ἐσὺ ἐνομοθέτησας τοὺς ἐπιγείους Κριτὰς, νὰ ἐκδικῶσι τοὺς ἀδικουμένους, δεῖξον τὴν πρόνοιάν σου καὶ εἰς τοῦ λόγου μου· Ὅτι μὲ τὸν τρόπον τοῦτον βλέποντες οἱ λαοὶ τὴν ἀξίαν δίκην, τὴν ὁποίαν ἔδωκες τοῖς ἀδίκοις, αὐξάνεται ἡ λατρεία σου, πληθύνῃ ἡ συνα-

γωγὴ τῶν Δικαίων, ἀπείρακτος ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς σου, διὰ νὰ σὲ δοξάζωσι.

8. Καὶ ἐπειδὴ εἶσαι μὲν Ὕψιςος, καὶ Θεὸς Παντοδύναμος, ἀπὸ πολλοὺς δὲ ἀγνοούμενος, ἐμφανήσου ποταπὸς εἶσαι μὲ αὐτὴν τὴν κηδεμονίαν σου, νὰ γνωρίσωσι, ὅτι ἐδική σου εἶναι ἡ ἐξουσία, νὰ κρίνῃς ἅπαντας.

9. Δικαιοσύνην λέγει, πῶς δὲν ἀδίκησε ποσῶς τὸν Ἀβεσσαλὼμ, καὶ τὸν Ἀχιτόφελ, ἐν ᾧ αὐτοὶ ἐγύρευον νὰ τὸν φονεύσωσι, χωρὶς νὰ τοὺς πταίσῃ. Λέγει οὖν, κατὰ τὴν ἀκακίαν μου ταύτην, σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ κρίνῃς, καὶ ὄχι διὰ τὰ λοιπά μου πταίσματα.

10. Ὁ Σύμμαχος εἶπεν, ἀπαρτισθήτω, ἂς φανῇ ματαία ἡ πονηρία τῶν κακῶν ἀνθρώπων, καὶ ἂς μὴ προκόψωσιν εἰς τὰς ἀτυχίας, διὰ νὰ γένωσιν οἱ Δίκαιοι εἰς τὴν ἀρετὴν σπουδαιότεροι, βοηθούμενοι ὑπὸ τοῦ Κυρίου, ὅς τις γινώσκει τοὺς λογισμοὺς τῆς καρδίας, Τοὺς ὁποίους λέγει νεφρούς· ἐπειδὴ αὐτοὶ διεγείρουσι τοὺς λογισμοὺς τῆς ἐπιθυμίας.

11. Οὕτω καὶ ἐγὼ θέλω βοηθηθῇ ἀπὸ τὸν Θεὸν, ὅς τις σώζει ὅλους τοὺς Δικαίους, καὶ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ, οἵτινες δὲν ἔχουσι δυςροπίας, καὶ πανουργεύματα.

12. Ἐσεῖς δὲ ἀσεβεῖς, καὶ παράνομοι γινώσκετε, ὅτι ὁ δικαιοκρίτης Θεὸς εἶναι μεγάλος, καὶ Παντοδύναμος· Ὅθεν μέλλει νὰ σᾶς κολάσῃ ἐξ ἀποφάσεως, Ἀμὴ ὡς μακρόθυμος δὲν δείχνει τὴν ὀργὴν αὐτοῦ καθ᾽ ἡμέραν, νὰ σᾶς παιδεύῃ εἰς πᾶν ἁμάρτημα.

13. Ἀλλὰ καρτερεῖ ἕως ὕςερα, ἐὰν δὲν μετανοήσετε, νὰ ἀκονίσῃ τὴν μάχαιραν τῆς δικαιοσύνης του· Ὅτι τὸ τόξον ἔχει κορδισμένον, καὶ ἕτοιμον.

14. Τὴν πανολεθρίαν τῶν ἁμαρτωλῶν δηλοῖ μὲ ταῦτα, Οἵτινες ἐπειδὴ τὴν εὔπρησον ὕλην τῆς ἁμαρτίας ἐδέχθησαν, καὶ ᾠκοδόμησαν ξύλα, καὶ χόρτον, καὶ καλάμην, κατὰ τὸν Ἀπόςολον, δικαίως θέλουν καταβληθῇ μὲ πυρφόρα βέλη θανάσιμα εἰς παίδευσιν αἰώνιον.

15. Διὰ τὸν Ἀχιτόφελ εἶπε ταῦτα εἰς τὴν πονηρὰν ἐκείνην βουλὴν, τὴν ὁποίαν ἐκατασκεύασεν ἄδικα κατὰ τοῦ Δαβὶδ ὁ παράνομος. Λέγει οὖν. Αὐτὸς ἔσκαψε λάκκον, νὰ μὲ παγιδεύσῃ, ἀλλὰ μὲ δικαιοκρισίαν Θεοῦ ἔπεσεν αὐτὸς εἰς τὸν βόθρον, τὸν ὁποῖον ἔκαμε διὰ λόγου μου.

8. Καὶ ὑπὲρ ταύτης εἰς ὕψος ἐπίςρεψον. Κύριος κρινεῖ λαούς.

9. Κρῖνόν μοι Κύριε κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ κατὰ τὴν ἀκακίαν μου ἐπ᾽ ἐμοί.

10. Συντελεσθήτω δὴ πονηρία ἁμαρτωλῶν. Καὶ κατευθυνεῖς Δίκαιον, ἐτάζων καρδίας καὶ νεφροὺς ὁ Θεὸς δικαίως.

11. Ἡ βοήθειά μου παρὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ σώζοντος τοὺς εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.

12. Ὁ Θεὸς κριτὴς δίκαιος, καὶ ἰσχυρὸς, καὶ μακρόθυμος, καὶ μὴ ὀργὴν ἐπάγων καθ᾽ ἑκάςην ἡμέραν.

13. Ἐὰν μὴ ἐπιςραφῆτε, τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ςιλβώσει. Τὸ τόξον αὐτοῦ ἐνέτεινε, καὶ ἡτοίμασεν αὐτό.

14. Καὶ ἐν αὐτῷ ἡτοίμασε σκεύη θανάτου. Τὰ βέλη αὐτοῦ τοῖς καιομένοις ἐξειργάσατο.

15. Ἰδοὺ ὠδίνησεν ἀδικίαν· Συνέλαβε πόνον, καὶ ἔτεκεν ἀνομίαν. Λάκκον ὤρυξε, καὶ ἀνέσκαψεν αὐτὸν, καὶ ἐμπεσεῖται εἰς βόθρον, ὃν εἰργάσατο.

16. Ἐπιςρέψει ὁ πόνος αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ. Καὶ ἐπὶ κορυφὴν αὐτοῦ ἡ ἀδικία αὐτοῦ καταβήσεται.

17. Ἐξαμολογήσομαι τῷ Κυρίῳ, κατὰ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ψαλῶ τῷ ὀνόματι Κυρίου τοῦ ὑψίςου.

16. Καὶ ὅσα κακὰ ἐμελέτα νὰ τελέσῃ εἰς ἐμὲ, ὅς τις δὲν τον ἠδίκησα, ἔςρεψαν δικαίως ἀπάνω του. Καὶ ἡ ἁμαρτία του, ἔπεσεν εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μὲ θείαν νεῦσιν, καὶ βούλησιν.

17. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ Πανάγαθος Κύριος, ἔδειξεν εἰς ἐμὲ τόσην πρόνοιαν, δὲν θέλω φανῇ εἰς τὸν εὐεργέτην μου ἀχάριςος. Ἀλλὰ θέλει τὸν εὐχαριςῶ καθ' ἑκάςην, τὴν δικαίαν κρίσιν αὐτοῦ διηγούμενος. Καὶ θέλει ψάλλω, δοξάζων τὸ Ἅγιον αὐτοῦ, καὶ ὑπερύμνητον ὄνομα.

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν Ληνῶν. Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. Η'.

Εἰς ὅσους Ψαλμοὺς ἔγραψαν εἰς τὸ τέλος οἱ Ἑβδομήκοντα, ὁ Ἀκύλας, καὶ Θεοδοτίων, τῷ Νικοποιῷ ἡρμήνευσαν· ὁ δὲ Σύμμαχος Ἐπινίκιος, Καθὼς καὶ οὗτος προσφέρεται τῷ Νικοποιῷ Χριςῷ, Ὅςτις κατέλυσε τὸν ἐχθρὸν, καὶ ἀδικητὴν, λυτρώσας τῆς τυραννίδος αὐτοῦ τὸ ἀνθρώπινον γένος· Ληνοὺς δὲ τὰς Ἐκκλησίας ἐπωνόμασεν, ἐπειδὴ καὶ τὸν Κύριον ἄμπελον λέγομεν. Αὐτὴ ἡ προσηγορία εἶναι εἰς μεγάλην κατηγορίαν τῆς ἀπιςίας τῶν τυφλῶν Ἰουδαίων, Οἵτινες ἀκούοντες πλήθη Ληνῶν, καὶ ἠξεύροντες, ὅτι ἐκείνων δὲν ἐδόθη παρὰ μία Ἐκκλησία, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, κατὰ τὸν μέγαν Ἡσαΐαν, προλήνιον, πάλιν δὲν ἐννοοῦσι τὴν ἀλήθειαν, ὅτι ἔπαυσε τὸ σκιῶδες τοῦ Νόμου εἰκόνισμα, ἐπεφάνη δὲ ἡ χάρις τῆς Νέας Διαθήκης, καὶ πάντας ἀνθρώπους ἐφώτισεν. Οἱ δὲ Ληνοὶ λέγονται κοινῶς Πατητήρια.

Τὸ Κείμενον.

1. Κύριε ὁ Κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαςὸν τὸ ὄνομάσου ἐν πάσῃ τῇ Γῇ.

2. Ὅτι ἐπήρθη ἡ μεγαλοπρέπειάσου ὑπεράνω τῶν Οὐρανῶν.

3. Ἐκ ςόματος νηπίων, καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον, ἕνεκα τῶν ἐχθρῶν σου. Τοῦ καταλῦσαι ἐχθρὸν, καὶ ἐκδικητήν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Κύριε, ὅς τις δεσπόζεις ἁπάντων τῶν κτισμάτων, καὶ ἐξόχως ἡμῶν τῶν δούλων σου, πόσον εἶναι τὸ Ὄνομά σου πανταχοῦ σεβασμιώτατον, καὶ θαυμάσιον; Ταῦτα λέγει, ἢ διὰ τὸ μεγαλεῖον τῶν ποιημάτων τοῦ Θεοῦ, ἢ διατὶ ἐκηρύχθη εἰς ὅλην τὴν Γῆν τὸ σωτήριον Εὐαγγέλιον.

2. Ἀντὶ σε ἐγνώρισαν ἅπαντες, ὅτι ἐξουσιάζεις τὸν Οὐρανὸν, καὶ τὴν Γῆν, καὶ πᾶσαν τὴν κτίσιν· Ὅτι εἶχε μὲν τὴν μεγαλοπρέπειαν πάντοτε, ἀλλὰ οἱ ἄνθρωποι δὲν τὴν ἐγνώριζον· ἢ διὰ τὴν τῶν Ἀγγέλων λέγει προσκύνησιν, μετὰ τὴν τοῦ Σωτῆρος ἀνάληψιν.

3. Νηπίους, καὶ θηλάζοντας λέγει τοὺς Ἀποςόλους, Οἵτινες μὲ τὴν ἀμάθειάν των καὶ ἁπλότητα, κατέλυσαν τὸν διάβολον. Ἢ κατὰ τὴν Ἱςορίαν, εἰς ἔλεγχον τῶν Ἰουδαίων τὸ λέγειν· Ὅτι οἱ μὲν παῖδες ἀνευφήμουν τὸν Χριςὸν, οἱ δὲ Πατέρες τὸν Σωτῆρα, καὶ εὐεργέτην ἐςαύρωσαν.

4. Ἐγὼ δὲ ςοχαζόμενος τῶν ςοιχείων, καὶ φωςήρων τὴν εὐκοσμίαν, καὶ ὡραιότητα, καταλαμβάνω τὴν σὴν μεγαλουργίαν, καὶ λίαν ἀπορῶ, καὶ θαυμάζω.

5. Καὶ ἐξόχως τὴν πολλήν σου κηδεμονίαν, καὶ πρόνοιαν, τὴν ὁποίαν δείχνεις εἰς τοὺς εὐτελεῖς ἡμᾶς, ἐπειδὴ ἐνθυμᾶσαι, καὶ μᾶς τιμᾶς τοσοῦτον πολὺ, μὲ τὴν Ἁγίαν σου ἐπίσκεψιν, μὲ ὅλον, ὅτι τοσάκις σοῦ πταίομεν.

6. Τοῦτον τὸν ἄνθρωπον ἐποίησας κατὰ τὴν φύσιν μὲν ἀπὸ τοὺς Ἀγγέλους μικρότερον, εἰς δὲ τὴν χάριν χωρητικὸν τῆς μακαριότητος, καὶ εἰς τὴν ἀξίαν ἐξουσιαςὴν, καὶ δεσπότην πάσης τῆς Κτίσεως. Καὶ τὸν σὸν Υἱὸν πρὸς ὀλίγον καιρὸν ἔδειξες μικρότερον τῶν Ἀγγέλων, διὰ τὴν Σάρκωσιν, ἀμὴ πάλιν εὐθὺς τὸν ἐδόξασες τόσον, καὶ ὕψωσες αὐτὸν, ὥςε ὑπερβαίνει ὅλα τὰ κτίσματα, καὶ τὰ Οὐράνια τάγματα.

7. Καὶ αὕτη ἀπόδειξις εἶναι τῆς μεγίςης του δυνάμεως, τὸ νὰ ὑποτάξῃς εἰς τὴν εὐτελῆ μας φύσιν ὅλα τὰ πράγματα ἐπίγεια, ἀέρια, καὶ θαλάσσια· Καὶ ὑπὸ τὴν Βασιλείαν τοῦ Χριςοῦ ὑπέκλινας τοὺς πρακτικοὺς Δικαίους, καὶ τοὺς καλοὺς θεωρητικοὺς, καὶ ἁπλῶς τὴν ὁρατὴν κτίσιν, καὶ ἀόρατον. Οὗτος γὰρ ὁ Ψαλμὸς προλέγει τὴν θείαν Ἐνανθρώπησιν, καὶ τὴν σωτηρίαν τῆς Οἰκουμένης, καὶ τὴν περὶ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ Θεοῦ κηδεμονίαν διδάσκει ὁ Προφήτης.

8. Ὅθεν ἐκπληττόμενος, ἔθηκε πάλιν εἰς τὸ τέλος τοῦ Ψαλμοῦ τὸ προοίμιον. Κύριε, ὁ Κύριος ἡμῶν.

4. Ὅτι ὄψομαι τοὺς Οὐρανοὺς, ἔργα τῶν δακτύλων σου· Σελήνην, καὶ ἀςέρας, ἃ σὺ ἐθεμελίωσας.

5. Τί ἐςιν ἄνθρωπος, ὅτι μιμνήσκῃ αὐτοῦ; ἢ Υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπτῃ αὐτόν;

6. Ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύτι παρ᾽ Ἀγγέλους. Δόξῃ, καὶ τιμῇ ἐςεφάνωσας αὐτόν. Καὶ κατέςησας αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου.

7. Πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ, πρόβατα, καὶ βόας ἁπάσας. Ἔτι δὲ καὶ τὰ κτήνη τοῦ πεδίου, τὰ πετεινὰ τοῦ Οὐρανοῦ, καὶ τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης, τὰ διαπορευόμενα τρίβους θαλασσῶν.

8. Κύριε ὁ Κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαςὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

Δόξα. Κάθισμα Α΄.

Τρισάγιον, Παναγία Τριάς, τὸ Πάτερ ἡμῶν, καὶ τὰ τροπάρια.

Ἦχος α.

Ἐν ἀνομίαις συλληφθεὶς ἐγὼ ὁ ἄσωτος, οὐ τολμῶ ἀτενίσαι εἰς τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ· ἀλλὰ θαῤῥῶν εἰς τὴν φιλανθρωπίαν σου κράζω, ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, καὶ σῶσόν με.

Εἰ ὁ δίκαιος μόλις σώζεται, ἐγὼ ποῦ φανοῦμαι ὁ ἁμαρτωλός; τὸ βάρος καὶ τὸν καύσωνα τῆς ἡμέρας οὐκ ἐβάςασα, τοῖς περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν συναρίθμησόν με ὁ Θεὸς καὶ σῶσόν με.

Δόξα.

Ἀγκάλας πατρικὰς διανοῖξαί μοι σπεῦσον, ἀσώτως τὸν ἐμὸν κατηνάλωσα βίον· εἰς πλοῦτον ἀδαπάνητον ἀφορῶ τῶν οἰκτιρμῶν σου σωτὴρ· νῦν πτωχεύουσαν μὴ ὑπερίδῃς καρδίαν· σοὶ γὰρ Κύριε ἐν κατανύξει κραυγάζω, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐνώπιόν σου. Καὶ νῦν.

Ἐλπὶς Χριςιανῶν Παναγία Παρθένε, ὃν ἔτεκες Θεὸν ὑπὲρ νοῦν τε, καὶ λόγον, ἀπαύςως ἱκέτευε σὺν ταῖς ἄνω δυνάμεσι, δοῦναι ἄφεσιν ἁμαρτιῶν ἡμῖν πᾶσι, καὶ διόρθωσιν βίου τοῖς πίςει καὶ πόθῳ, ἀεί σε γεραίρουσι.

Τὸ Κύριε ἐλέησον μ΄. καὶ ἡ εὐχή.

Δέσποτα παντοκράτωρ, ἀκατάληπτε ἡ ἀρχίφωτος, καὶ ἀπερινόητος δύναμις, ὁ τῆς ἐνυποςάτου οὐσίας πατὴρ, καὶ τοῦ ὁμοδυνάμου σου πνεύματος προβολεὺς, ὁ διὰ σπλάγχνα ἐλέους, καὶ ἄφατον ἀγαθότητα, μὴ παριδὼν τὴν τῶν ἀνθρώπων φύσιν τῷ σκότει τῆς ἁμαρτίας συνεχομένην, ἀλλὰ τὰ θεῖα φῶτα τῶν ἱερῶν σου διδαγμάτων διὰ νόμου καὶ Προφητῶν λάμψας τῷ κόσμῳ, ὕςερον δὲ ἡμῖν αὐτὸν τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν εὐδόκησας διὰ σαρκὸς ἀνατεῖλαι καὶ πρὸς τὴν ἔλλαμψιν ἡμᾶς τοῦ σοῦ φωτισμοῦ ὁδηγῆσαι· γεννηθήτω τὰ ὦτά σου προσέχοντα εἰς τὴν φωνὴν τῆς δεήσεως ἡμῶν. Καὶ δώρησαι ἡμῖν ὁ Θεὸς ἐν ἀγρύπνῳ καὶ νηφούσῃ καρδίᾳ, πᾶσαν τὴν τοῦ παρόντος βίου νύκτα, ἡμᾶς διελθεῖν, ἐκδεχομένους τὴν παρουσίαν τοῦ σοῦ Υἱοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν τοῦ κριτοῦ τῶν ἁπάντων, μὴ ἀναπεπτωκότες καὶ ὑπνοῦντες, ἀλλ᾽ ἐγρηγορότες καὶ διεγηγερμένοι ἐν τῇ ἐργασίᾳ τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ εὑρεθῶμεν, καὶ εἰς τὴν χαρὰν αὐτοῦ συνεισέλθωμεν, ἔνθα ὁ τῶν ἑορταζόντων ἦχος, ὁ ἀκατάπαυςος, καὶ ἡ ἀνέκφρασος ἡδονὴ, τῶν καθορώντων τοῦ σοῦ προσώπου τὸ κάλλος τὸ ἄρρητον. Ὅτι σὺ ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι.

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν Κρυφίων τοῦ Υἱοῦ.

Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. Θ΄.

Ὅταν ἀναφέρῃ εἰς τὴν ἐπιγραφὴν διὰ Υἱὸν, γροικᾶται διὰ τὸν Χριςὸν εἰς τοὺς Ψαλμοὺς ὅλους, ὅπου τὸ λέγει. Ὅταν δὲ ἔχῃ καὶ ἄλλην τινὰ λέξιν, καθὼς τώρα, ἐν ᾧ λέγει ὑπὲρ τῶν κρυφίων, γροικᾶται διὰ τὴν Θεότητα τοῦ Χριςοῦ ἐν ταυτῷ, καὶ ἀνθρωπότητα, ὅτι αἱ κρίσεις τοῦ Θεοῦ εἰσὶν ἀκατάληπτοι. Τοῦτον τὸν Ψαλμὸν ἔκαμεν ὁ Δαβίδ. Καὶ προφητεύει τὴν νίκην, τὴν ὁποίαν ἐπῆρεν ὁ Χριςὸς κατὰ τοῦ θανάτου. Κρύφιον δὲ τοῦτο τὸ μυςήριον ὠνόμασαν οἱ Ο΄. ἐξηγηταί. Ὅτι πρὸ τοῦ τέλους, καὶ αὐτοὺς τοὺς Ἀποςόλους ἐλάνθανεν· Ἔτι γροικᾶται καὶ διὰ τὴν φοβερὰν κρίσιν, τὴν ὁποίαν θέλει κάμει τὴν β΄. Παρουσίαν αὐτοῦ, νὰ δώσῃ καθ᾽ ἑ-

νὸς κατὰ τὰ ἔργα του. Ἔτι γροικᾶται καὶ διὰ τὸν Κόσμον, πῶς κυβερνᾶται μὲ τὰς ἀποκρύφους κρίσεις τοῦ Θεοῦ, καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν τύχην, καθὼς ἐφρόνουν οἱ μωροὶ Ἕλληνες.

Ἡ Ἐξήγησις.

1 Τῶν ἐναρέτων, καὶ τελείων ἀνδρῶν εἶναι τοῦτο ἴδιον, νὰ ἀφιερώνωσιν ὅλην τὴν καρδίαν αὐτῶν, καὶ διάνοιαν τῷ Κυρίῳ, καὶ αὐτὸν μόνον νὰ ἔχωσιν ἀγαλλιάσεως ἀφορμὴν, καὶ ὑμνῳδίας ὑπόθεσιν, ψάλλοντες εἰς δόξαν αὐτοῦ, καὶ αἴνεσιν, καὶ διηγούμενοι πάντα τὰ θεῖα θαυμάσια.

2. Ὁ Σύμμαχος ἡρμήνευσε ταῦτα, οὕτως· Ἄσω τῷ ὀνόματί σου ὕψιςε· βλέπων τοὺς ἐχθρούς μου, πῶς ἔςρεψαν ὀπίσω ὡς ἀσθενεῖς, καὶ ὑπὸ σοῦ ἀπωλέσθησαν.

3. Ὅτι μὴν ὑποφέρων ὡς εὔσπλαγχνος, νὰ θεωρῇς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν τυραννουμένην ὑπὸ τοῦ δαίμονος, ἐκάθισες, ὡς ἐπὶ θρόνου δίκης, ὁ δίκαιος Κριτὴς, νὰ λυτρώσῃς αὐτὴν αἰχμάλωτον.

4. Καὶ ἐπετίμησες τὰ Ἔθνη. Ἤγουν, ἐπίςρεψες ἀπὸ τὴν πλάνην τὸν ἄνθρωπον, διὰ μέσου τῶν Κηρύκων, καὶ Ἀποςόλων σου. Καὶ οὕτως ἀπώλεσεν ὁ ἀσεβὴς διάβολος ἐκείνους, οἵτινες τοῦ ἐπειθοντο πρότερον, καὶ ἐξαλείφθη ἡ δόξα του τέλεια, μένων κατησχυμμένος αἰώνια.

5. Ἐγυμνώθη ἀπὸ ὅλα τὰ ὅπλα του, μὴν ἔχων πλέον τοὺς ὑπουργοὺς τῆς ἀσεβείας, Ἡ ὁποία ἐκαταλύθη εἰς ὅλας τὰς πόλεις, εἰς τὰς ὁποίας ἐπολιτεύετο, καὶ πανταχοῦ ἐδέχθησαν τὴν εὐσέβειαν.

6. Καὶ ἡ μὲν ἐνθύμησις τοῦ πλάνου ἐκείνου ἐχάθη ὡσὰν ἕνας κτύπος, ὅςτις ἀκούεται, καὶ εὐθὺς ἀπόλλυται.

7. Ὁ δὲ ἡμέτερος Δεσπότης ἔχει τὸ κράτος αἰώνιον· Ὅτι οὐ μόνον εἰς τὸν παρόντα αἰῶνα ἔδειξε τὴν μεγάλην του δύναμιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν μέλλοντα θέλει τὴν φανερώσει εἰς τὸ φοβερὸν ἐκεῖνο κριτήριον, ὅταν κρινῇ δικαίως τὴν Κτίσιν ἅπασαν.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἐξομολογήσομαί σοι Κύριε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου. Διηγήσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου. Εὐφρανθήσομαι, καὶ ἀγαλλιάσομαι ἐν σοί. Ψαλῶ τῷ ὀνόματί σου ὕψιςε.

2. Ἐν τῷ ἀποςραφῆναι τὸν ἐχθρόν μου εἰς τὰ ὀπίσω, ἀσθενήσουσι, καὶ ἀπολοῦνται ἀπὸ προσώπου σου.

3. Ὅτι ἐποίησας τὴν κρίσιν μου, καὶ τὴν δίκην μου. Ἐκάθισας ἐπὶ θρόνου ὁ κρίνων δικαιοσύνην.

4. Ἐπετίμησας ἔθνεσι, καὶ ἀπώλετο ὁ ἀσεβής. Τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐξήλειψας εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

5. Τοῦ ἐχθροῦ ἐξέλιπον αἱ ῥομφαῖαι εἰς τέλος, καὶ πόλεις καθεῖλες.

6. Ἀπώλετο τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ μετ᾽ ἤχου.

7. Καὶ ὁ Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα μένει. Ἡτοίμασας ἐν κρίσει τὸν θρόνον αὐτοῦ· Καὶ αὐτὸς κρινεῖ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, κρινεῖ λαοὺς ἐν εὐθύτητι.

8. *Καὶ ἐγένετο Κύριος καταφυγὴ τῷ πένητι, βοηθὸς ἐν εὐκαιρίαις ἐν θλίψεσι.*

8. Πένητα λέγει τὴν φύσιν τῶν ἀνθρώπων, διὰ τὴν πολλὴν πτωχείαν τῆς παρανομίας, Τὴν ὁποίαν φύσιν ἠλέησε, δίδων εἰς ἡμᾶς εἰς τὰς πολλὰς θλίψεις βοήθειαν εὔκαιρον, ἤγουν πρόσφορον, καὶ ἁρμόδιον.

9. *Καὶ ἐλπισάτωσαν ἐπὶ σοὶ οἱ γινώσκοντες τὸ ὄνομά σου· Ὅτι οὐκ ἐγκατέλιπες τοὺς ἐκζητοῦντάς σε Κύριε.*

9. Λοιπὸν ἂς ἔχωσιν εἰς αὐτὸν τὸν ἐλεήμονα τὴν ἐλπίδα των ὅσοι τὸν ὁμολογοῦσι Θεὸν, καὶ Σωτῆρα· Ὅτι ποτὲ δὲν θέλει ἐγκαταλείψει ἐκείνους, οἵτινες τὸν ποθοῦν, καὶ τὸν ζητοῦσι.

10. *Ψάλατε τῷ Κυρίῳ τῷ κατοικοῦντι ἐν Σιὼν.*

10. Κατὰ τὴν γνώμην τῶν Ἰουδαίων λέγει, πῶς κατοικεῖ εἰς τὴν Σιὼν ὁ Θεός. Ἡμεῖς δὲ λέγομεν πάλιν Σιὼν, καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐπουράνιον, καθὼς ὑπὸ τῶν Ἀποςόλων ἐμάθομεν.

11. *Ἀναγγείλατε ἐν τοῖς Ἔθνεσι τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ.*

11. Τὰ ἐπιτηδεύματα, λέγει ὁ Σύμμαχος μηχανὰς, Ὁ δὲ Ἀκύλας ἐναλλαγάς. Καὶ ὄντως μεγάλων πραγμάτων ἐναλλαγὴ ἐγένετο διὰ τῆς σωτηριου τοῦ Κυρίου ἐνανθρωπήσεως. Οἱ ἐχθροὶ φίλοι, καὶ οἱ κύνες Υἱοὶ, καὶ αἱ μηχαναὶ θεοπρεπεῖς· Ἡ γὰρ ἀτιμία μᾶς ἔφερε τὴν τιμὴν, καὶ τὴν ζωὴν ὁ θάνατος.

12. *Ὅτι ὁ ἐκζητῶν τὰ αἵματα αὐτῶν ἐμνήσθη. Οὐκ ἐπελάθετο τῆς κραυγῆς τῶν πενήτων.*

12. Ὅτι ἐκεῖνος, ὅς τις βλέπει τὰ πάντα, ἐζήτησεν αὐστηρὰν ἀπολογίαν διὰ τὰ αἵματα, τὰ ὁποῖα ἔχυσαν ἄδικα οἱ ἄνομοι, ἀπατηθέντες ὑπὸ τοῦ δαίμονος, Καὶ τὴν ταλαιπωρίαν τῶν πτωχῶν δὲν ἀςόχησεν.

13. *Ἐλέησόν με Κύριε, ἴδε τὴν ταπείνωσίν μου ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου. Ὁ ὑψῶν με ἐκ τῶν πυλῶν τοῦ θανάτου.*

13. Ἐπειδὴ ἤκουσε τὴν ἐλεεινὴν, καὶ θρηνῴδη φωνὴν, τὴν ὁποίαν ἔκραζον οἱ ἐν σκότει καθήμενοι, λέγοντες· Ἐλέησον ἡμῶν τὴν ταπείνωσιν, καὶ λύτρωσαί μας ἀπὸ τὸν θάνατον.

14. *Ὅπως ἂν ἐξαγγείλω πάσας τὰς αἰνέσεις σου ἐν ταῖς πύλαις τῆς θυγατρὸς Σιὼν.*

14. Διὰ νὰ κηρύττηται μεγαλοφώνως τὸ κράτος σου εἰς ὅλας τὰς Ἐκκλησίας, καὶ νὰ ὑμνολογῆται τὸ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τὸ Ἅγιον καὶ σεβάσμιον.

15. *Ἀγαλλιασώμεθα ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου· Ἐνεπάγησαν Ἔθνη ἐν διαφθορᾷ, ᾗ ἐποίησαν ἐν παγίδι ταύτῃ, ᾗ ἔκρυψαν, συνελήφθη ὁ ποῦς αὐτῶν.*

15. Καὶ οὕτω νὰ χαιρώμεθα ἀγαλλιώμενοι διὰ τὴν σωτηρίαν, τὴν ὁποίαν ἐλάβομεν· καὶ νὰ λέγωμεν, ὅτι οἱ δαίμονες ἔπεσον εἰς τὴν παγίδα, τὴν ὁποίαν ἔκρυψαν· Καὶ ἀπωλέσθησαν μὲ τὸν Σταυρὸν, τὸν ὁποῖον αὐτοὶ ἡτοίμασαν, διὰ νὰ ἐμποδίσωσι τὴν σωτηρίαν μας, καὶ ἐπιάσθησαν εἰς τὰς βροχάδας οἱ πόδες των.

16. Ἡ διὰ τὰ ἄπιςα Ἔθνη λέγει, οἵτινες ἐφόνευον τοὺς Ἀποςόλους, καὶ Μάρτυρας, διὰ νὰ ἀφανίσωσι τὴν Πίςιν, ἥτις μᾶλλον ἐςερεώθη. Καὶ οὕτως ἐγνώσθη ὁ Κύριος σοφῶς, καὶ δικαίως κρίνων, καὶ ᾠκονόμησε νὰ ἀπολῆται ὁ ἀσεβὴς εἰς τὰς πανουργίας του.

17. Ὅσοι δὲν ἐπίςευσαν εἰς τὸ κήρυγμα, ἤγουν ὅλα τὰ Ἔθνη, τὰ ὁποῖα δὲν ὁμολογοῦσι τὸν Θεὸν, νὰ καταςραφῶσιν εἰς τὸν ᾅδην τάχιςα, χωρὶς νὰ δυνηθῶσι, νὰ βλάψωσι ποσῶς τοὺς πιςεύοντας.

18. Ὅτι δὲν ἀςοχᾷ ὁ Θεὸς τῶν πενήτων, οὔτε ἀφήνει, νὰ ἀπολεσθῇ ἡ ὑπομονὴ τῶν ἕως τὸ ὕςερον· Ἀλλ' αὐτοὺς μὲν πληρώνει, καὶ βραβεύει πλουσιοπάροχα, Τοὺς δὲ ἀδίκους, τοὺς ὁποίους ἔπνιγον, θέλει παιδεύσει ἐπάξια.

19. Ταῦτα εἰπὼν ὁ Προφήτης, ἐπρόβλεψε μὲ τὸν προορατικὸν ὀφθαλμὸν τὰς παιδεύσεις, τὰς ὁποίας ἔμελλον νὰ πάθωσιν ὑπὸ τῶν ἀσεβῶν τῆς εὐσεβείας οἱ Κήρυκες· Ὅθεν εὐκτικῶς λέγει πρὸς τὸν Κύριον, νὰ ἐγερθῇ εἰς κρίσιν κατὰ τῶν Ἐθνῶν.

20. Καὶ νὰ τοὺς δώσῃ ἡγεμόνα, καὶ νομοθέτην, νὰ τοὺς ταπεινώσῃ, νὰ γνωρίσωσι, πῶς εἶναι ἄνθρωποι, ἀφήνοντες τὸν θηριώδη βίον αὐτῶν.

21. Διατὶ, Κύριε, μᾶς ἐγκατέλιπες; καὶ φαίνεται, πῶς ἐμάκρυνες ἀπὸ τοὺς ἀδικουμένους, καὶ δὲν τοὺς ἐκδικεῖς, Οἵτινες βλέποντες τὴν ἀλαζονείαν τῶν ἀδικούντων, κατακαίονται ὡς ὑπὸ πυρός. Καὶ ςεναζόντων, εὐγένει καπνὸς ἀπὸ τὴν θλῖψιν, τὴν ὁποίαν ἔχουσι.

22. Καὶ σχεδὸν ἀμφιβάλλουσι περὶ τῆς θείας προνοίας σου, συλλογιζόμενοι διάφορα πράγματα, βλέποντες τοὺς ἁμαρτωλοὺς νὰ πράττωσι μύρια παράνομα, καὶ νὰ τοὺς ἐπαινῶσιν οἱ τάλανες, δοξάζοντες αὐτοὺς εἰς τὰς ἀδικίας, καὶ αἰσχρουργίας των.

23. Καὶ ἔχει τόσην μανίαν, καὶ λύσσαν ἀχόρταγον εἰς τὰ κακὰ ὁ ἁμαρτωλὸς, ὥςε θαῤῥεῖ, πῶς δὲν θέλεις κάμει ἐξέτασιν κατ' αὐτοῦ ὀργιζόμενος, καὶ ὅτι δὲν ἠξεύρεις τὰς πράξεις του· Διὰ τοῦτο δαπανᾷ, καὶ ἐξοδιάζει ὅλον τὸν καιρὸν τῆς ζωῆς του εἰς ἔργα βέβηλα, αἰσχρὰ, καὶ παρανομώτατα.

16. Γινώσκεται Κύριος κρίματα ποιῶν. Ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτοῦ συνελήφθη ὁ ἁμαρτωλὸς.

17. Ἀποςραφήτωσαν οἱ ἁμαρτωλοὶ εἰς τὸν ᾅδην· Πάντα τὰ Ἔθνη τὰ ἐπιλανθανόμενα τοῦ Θεοῦ.

18. Ὅτι οὐκ εἰς τέλος ἐπιλησθήσεται ὁ πτωχός. Ἡ ὑπομονὴ τῶν πενήτων οὐκ ἀπολεῖται εἰς τέλος.

19. Ἀνάςηθι Κύριε, μὴ κραταιούσθω ἄνθρωπος. Κριθήτωσαν Ἔθνη ἐνώπιόν σου.

20. Κατάςησον Κύριε νομοθέτην ἐπ' αὐτούς. Γνώτωσαν Ἔθνη, ὅτι ἄνθρωποι εἰσίν.

21. Ἵνα τί Κύριε ἀφέςηκας μακρόθεν; Ὑπερορᾷς ἐν εὐκαιρίαις, ἐν θλίψεσιν; Ἐν τῷ ὑπερηφανεύεσθαι τὸν ἀσεβῆ, ἐμπυρίζεται ὁ πτωχὸς.

22. Συλλαμβάνονται ἐν διαβουλίοις, οἷς διαλογίζονται· Ὅτι ἐπαινεῖται ὁ ἁμαρτωλὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ ὁ ἀδικῶν ἐνευλογεῖται.

23. Παρώξυνε τὸν Κύριον ὁ ἁμαρτωλὸς· κατὰ τὸ πλῆθος τῆς ὀργῆς αὐτοῦ οὐκ ἐκζητήσει· οὐκ ἔςιν ὁ Θεὸς ἐνώπιον αὐτοῦ. Βεβη-

λοῦνται αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ ἐν παντὶ καιρῷ.

24. Ἀνταναιρεῖται τὰ κρίματά σου ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ κατακυριεύσει.

25. Εἶπε γὰρ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, οὐ μὴ σαλευθῶ, ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν ἄνευ κακοῦ.

26. Οὗ ἀρᾶς το ϛόμα αὐτοῦ γέμει, καὶ πικρίας, καὶ δόλου. Ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ κόπος, καὶ πόνος.

27. Ἐγκάθηται ἐνέδρᾳ μετὰ πλουσίων ἐν ἀποκρύφοις, τοῦ ἀποκτεῖναι ἀθῷον.

28. Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἰς τὸν πένητα ἀποβλέπουσιν. Ἐνεδρεύει ἐν ἀποκρύφῳ ὡς Λέων ἐν τῇ μάνδρᾳ αὐτοῦ. ἐνεδρεύει τοῦ ἁρπᾶσαι πτωχὸν, ἁρπᾶσαι πτωχὸν ἐν τῷ ἑλκῦσαι αὐτόν.

29. Ἐν τῇ παγίδι αὐτοῦ ταπεινώσει αὐτόν. Κύψει καὶ πεσεῖται ἐν τῷ αὐτὸν κατακυριεῦσαι τῶν πενήτων.

30. Εἶπε γὰρ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, ἐπιλέλησαι ὁ Θεός. Ἀπέϛρεψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, τοῦ μὴ βλέπειν εἰς τέλος.

31. Ἀνάϛηθι Κύριε ὁ Θεός μου, ὑψωθήτω ἡ χείρ σου. Μὴ ἐπιλάθῃ τῶν πενήτων σου εἰς τέλος.

24. Παντελῶς καταφρονεῖ τοὺς νόμους σου, Καὶ μὲ ὅλον τοῦτο φαίνεται, πῶς κατευοδοῦται. Νικᾷ τοὺς ἐχθρούς του, ἔχει εὐημερίαν, καὶ πᾶσαν ἀπόλαυσιν πρόσκαιρον.

25. Ὅθεν ὡς ἄφρων ἐπαίρεται μάλιϛα, τοιαῦτα εἰς τὴν καρδίαν συλλογιζόμενος· Δὲν θέλω περιτραπεῖ εἰς κάμμίαν γενεὰν, οὔτε νὰ μοὶ ἔλθῃ θλίψις, καὶ κάκωσις πώποτε.

26. Καὶ οὕτως ἔχει πάντα γεμάτον πικρίαν, καὶ δόλον τὸ ϛόμα του, καὶ δὲν εὐγένει λόγος ἀπὸ τὴν γλῶσσάν του, νὰ μὴν εἶναι εἰς πόνον τοῦ Πλησίον, καὶ κάκωσιν.

27. Καθήμενος μὲ τοὺς πλουσίους, καὶ δυνάϛας εἰς τὰ συνέδρια, κατασκευάζει μηχανὰς, καὶ ἐνέδρας, νὰ θανατώσῃ ἀναιτίους, οἵτινες δὲν ἔπταισαν.

28. Καὶ καθὼς τὸ Λεοντάρι κοιτάζει ἀπὸ τὴν μάνδραν αὐτοῦ εἰς ἕνα, καὶ ἄλλο μέρος τὰ ὄμματα, νὰ εὕρῃ κυνήγιον, Οὕτω καὶ αὐτὸς ἡμέραν, καὶ νύκτα ζητεῖ μηχανὰς νὰ ἁρπάσῃ ὡς πλεονέκτης τὸν πένητα, καὶ νὰ τὸν τραβίξῃ πρὸς ἑαυτὸν, νὰ εὐγάλῃ τὸ πνεῦμά του.

29. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ποιεῖ ὁ ἀφρονέϛατος πλούσιος, καὶ ταπεινώνει εἰς τὰς παγίδας αὐτοῦ τοὺς πένητας, νομίζων, ὅτι δὲν δίδει δίκην τῶν ἔργων του· Πλὴν οὐαί εἰς αὐτόν· Ὅτι εὐθὺς ἐν ᾧ καταδυναϛεύσει τὸν πτωχὸν, θέλει πέσει καὶ αὐτὸς φοβερῶς εἰς αἰώνιον θάνατον.

30. Διατὶ δὲν ἐπίϛευσε τὴν θείαν πρόνοιαν, Ἀλλὰ ἔλεγεν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀλησμόνητε, καὶ ϛρέφων τὴν ὄψιν ἀλλαχόθεν, δὲν βλέπει τὰς ἀνομίας του· Διὰ τοῦτο θέλει γνωρίσει ὁ ἄφρων μὲ ζημίαν του, ὅτι ὅλας τὰς πράξεις τῶν ἀνθρώπων γινώσκει ὡς Θεὸς ἀπερίγραπτος.

31. Ἐπειδὴ οἱ ἀσεβεῖς διὰ νὰ κάμνωσι τὰ κακά των θελήματα, λέγουσιν, ὅτι ἀσόχησες· ἐγείρου λοιπὸν ὑπὲρ τῶν ἀδικουμένων δούλων σου.

32. Ὅτι κἂν μυριάκις εἴπωσιν οἱ ἀσεβεῖς, ὅτι οὐκ ἐπιβλέπεις τὰ ἀνθρώπινα· πλὴν ἡμεῖς γινώσκομεν βέβαια, πῶς ἐποπτεύεις τὰς ἀνομίας των, καὶ θέλεις κάμει δικαίαν ἐκδίκησιν.

33. Λοιπὸν ἐπειδὴ εἰς τὴν σκέπην σου καὶ κηδεμονίαν παρεδόθη ὁ πτωχὸς, καὶ εἶσαι τῶν ὀρφανῶν βοηθὸς, δέομαί σου, ἀφάνισον τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ πονηρῶν τὴν δύναμιν. Τοῦτο δὲ γίνεται, ἐὰν μόνον θελήσῃς, νὰ ζητήσῃς τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν· Ὅτι τότε παρευθὺς ἀφανίζεται ὁ ἀσεβὴς, Ὅταν δὲν εὑρεθῇ μετ' αὐτοῦ ἡ ἁμαρτία του· ἤγουν νὰ μὴν ἔχῃ ἀπὸ ταύτην τινὰ ἀπόλαυσιν, καὶ δίδεται εἰς πανώλεθρον ἀπώλειαν.

34. Ἐπειδὴ οἱ ἀσεβεῖς ἔλεγον, ὅτι ὁ Θεὸς οὐ ζητεῖ, οὐδὲ βλέπει τὰ γενόμενα· διὰ τοῦτο λέγει πρεπόντως ὁ Προφήτης, ὅτι εἶναι Βασιλεὺς αἰώνιος. Τοῦ δὲ Βασιλέως εἶναι ἴδιον, νὰ ἔχῃ εἰς τὸν Λαόν του προμήθειαν. Ἔθνη δὲ λέγει ὅσους δὲν ἐδέχθησαν τὸ σωτήριον κήρυγμα, Οἵτινες θέλουσιν ἀπολεσθῇ ἀπὸ τὴν γῆν ταύτην πρόσκαιρα, καὶ ἀπὸ τὴν γῆν τῶν πραέων νὰ ἐξορισθῶσιν αἰώνια.

35. Τὴν ἑτοιμασίαν εἶπεν ὁ Σύμμαχος Πρόθεσιν. Γινώσκεις, λέγει, ἀκριβῶς, Κύριε, πόσην ἐπιθυμίαν, καὶ ποταπὴν πρόθεσιν ἔχουσιν οἱ πένητες, νὰ κρίνῃς τοὺς ὀρφανοὺς καὶ ταπεινούς· Ὅτι τοῦτο κοινῶς ποθοῦσιν ὅλοι οἱ ἀδικούμενοι, Τὸ ὁποῖον εἶναι μέγα ὄφελος τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων, διατὶ βλέποντες τοὺς παρανόμους κολαζομένους, δὲν τολμοῦσι νὰ πράττωσι τὰ ὅμοια.

32. Ἕνεκεν τίνος παρώργισεν ὁ ἀσεβὴς τὸν Θεόν; Εἶπε γὰρ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ οὐκ ἐκζητήσει. Βλέπεις ὅτι σὺ πόνον, καὶ θυμὸν κατανοεῖς, τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν εἰς χεῖράς σου.

33. Σοὶ ἐγκαταλέλειπται ὁ πτωχός· Ὀρφανῷ σὺ ἦσθα βοηθός. Σύντριψον τὸν βραχίονα τοῦ ἁμαρτωλοῦ, καὶ πονηροῦ. Ζητηθήσεται ἡ ἁμαρτία αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ.

34. Κύριος Βασιλεὺς εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Ἀπολεῖσθε Ἔθνη ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ.

35. Τὴν ἐπιθυμίαν τῶν πενήτων εἰσήκουσας Κύριε· Τῇ ἑτοιμασίᾳ τῆς καρδίας αὐτῶν προσέσχε τὸ οὖς σου. Κρῖναι ὀρφανῷ, καὶ ταπεινῷ· ἵνα μὴ προσθῇ ἔτι τοῦ μεγαλαυχεῖν ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς.

Εἰς τὸ τέλος Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. Ι'.

Οὐχ ἁπλῶς, καὶ ὡς ἔτυχεν ἥνωσεν τοῦτον τὸν Ψαλμὸν μὲ τὸν ἄνωθεν ὁ Μακάριος Προφήτης, ἀλλὰ θέλει νὰ ἀποδείξῃ πρῶτον μὲν, πῶς εὑρισκομένη ἡ φύσις τῆς ἀνθρωπότητος, τετραυματισμένη, καὶ ἀνιάτρευτος διὰ τὴν παράβασιν, ἐπέτυχε θεραπείας, διὰ τῆς τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ Σαρκώσεως. Δεύτερον δὲ, μᾶς διδάσκει σοφώτατα, ὅτι ὅσοι δὲν γνωρίσουσι τὴν μεγίστην ταύτην εὐεργεσίαν, οὔτε εὐχαριστήσουσι μὲ πράξεις ἀγαθὰς δι' αὐτῆς, ὡς ἀγνώμονες, οὐ μόνον δὲν ὠφελοῦνται, ἀλλὰ καὶ εἰς μεγαλήτερα, καὶ φοβερὰ κολαστήρια θέλει τοὺς παρα-

σώσει ὁ δίκαιος Θεὸς, τὴν ἡμέραν τῆς β'. Παρουσίας του. Ἔγραψε δὲ τὸν Ψαλμὸν τοῦτον ὁ Θεῖος Δαβὶδ, ὅταν ὁ Σαοὺλ τὸν ἐδίωκε. Καὶ ἀποκρίνεται εἴς τινας φίλους του, οἵ τινες τὸν ἐσύμβούλευσαν, νὰ φύγῃ εἰς τόπον ἀπόκρυφον. Ἁρμόζει δὲ νὰ τὸν λέγῃ πᾶς ἀδικούμενος, ἔχων εἰς τὸν Θεὸν τὴν ἐλπίδα του.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἐπὶ τῷ Κυρίῳ πέποιθα· πῶς ἐρεῖτε τῇ ψυχῇ μου· Μεταναστεύου ἐπὶ τὰ ὄρη ὡς στρουθίον;

2. Ὅτι ἰδοὺ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἐνέτειναν τόξον. Ἡτοίμασαν βέλη εἰς φαρέτραν, τοῦ κατατοξεῦσαι ἐν σκοτομήνῃ τοὺς εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.

3. Ὅτι ἃ σὺ κατηρτίσω, αὐτοὶ καθεῖλον.

4. Ὁ δὲ δίκαιος τί ἐποίησε; Κύριος ἐν Ναῷ Ἁγίῳ αὐτοῦ· Κύριος ἐν Οὐρανῷ ὁ θρόνος αὐτοῦ. Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἰς τὸν πένητα ἐπιβλέπουσι. Τὰ βλέφαρα αὐτοῦ ἐξετάζει τοὺς Υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων. Κύριος ἐξετάζει τὸν δίκαιον, καὶ τὸν ἀσεβῆ.

5. Ὁ δὲ ἀγαπῶν τὴν ἀδικίαν, μισεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν.

6. Ἐπιβρέξει ἐπὶ ἁμαρτωλοὺς παγίδας, πῦρ, καὶ θεῖον, καὶ πνεῦμα καταιγί-

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Εἰς τὸν Θεὸν ἔχω τὰς ἐλπίδας μου, νὰ μοὶ βοηθήσῃ ὡς Παντοδύναμος· καὶ μή με συμβουλεύετε Φίλοι μου, νὰ φεύγω ὡσὰν ἕνα πετεινὸν εἰς ὄρη, καὶ δάση.

2. Ἐδῶ στρέφει ὁ Προφήτης τὸν λόγον πρὸς τὸν Θεὸν εὐχόμενος, βλέπων, πῶς εἴχασιν εὐτρεπισμένα τὰ τόξα, καὶ βέλη οἱ πολέμιοι, μελετῶντες τὴν νύκτα κρυφὰ νὰ πράξωσι τὴν ἐπιβουλὴν, νὰ τὸν φονεύσωσι μὲ τοὺς συμμάχους του· Ὅθεν τὸ μὲν λαθραῖον τῆς ἐπιβουλῆς σκοτομήνην ἐκάλεσεν. Εὐθεῖς δὲ τὴν καρδίαν εἶπεν, οὐ τὴν ἄκραν ἀρετὴν αὐτοῦ μαρτυρῶν, ἀλλ' ὅτι τὸν Σαοὺλ οὐδὲν ἠδίκησεν.

3. Δὲν ἥρπασα λέγει τυραννικῶς τὴν Βασιλείαν, ἀλλὰ σύ με ἐχειροτόνησες· Καὶ αὐτοὶ παραβάντες τοὺς νόμους σου, βούλονται νὰ μοῦ πάρωσι τὴν ἐξουσίαν, τὴν ὁποίαν μοὶ ἔδωκες.

4. Ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν ὡς ἄδικοι μὲ διώκουσι· Σὺ δὲ ὡς δίκαιος κριτὴς εἰς τὸν Οὐράνιον θρόνον καθήμενος, ἐποπτεύεις πᾶσαν τὴν Οἰκουμένην. Καὶ βλέπων μὲ ὄμμα εὐσπλαγχνίας τοὺς πένητας, γινώσκεις ἀκριβῶς πάντων τῶν ἀνθρώπων τὰς πράξεις, καὶ ἐξετάζεις δικαίους, καὶ ἁμαρτάνοντας.

5. Ὅστις οὖν ἀγαπᾷ νὰ πράττῃ ἀδικίας, καὶ ἄλλα ἁμαρτήματα, τραβίζει τὴν θείαν ὀργὴν καταπάνω του, Καὶ ὕστερον θέλει γνωρίσει, ὅτι τὴν ψυχήν του ἐζημίωσε, καὶ ἐθανάτωσε αὐτὴν μόνος του.

6. Ἤγουν, ὁπόταν βρέξῃ ἀπάνω του παγίδας τιμωριῶν, καὶ θλίψεων εἰς τοῦτον τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν μέλλοντα στίαν, καὶ θειάφι, καὶ ἄνεμον βίαιον παντὸς πό-

νου· ὅταν γευθῇ τὸ πικρὸν ἐκεῖνο ποτήριον τῆς πανοδύνου, καὶ ἀτελευτήτου κολάσεως.

7. Ταῦτα πάντα ἀποδίδει εἰς τοὺς ἀδίκους ὁ δίκαιος Κύριος· Ἐπειδὴ μὲ τὸ τημόνι τῆς δικαιοσύνης, καὶ εὐθύτητος κυβερνᾷ πανσόφως τὰ σύμπαντα· Ὅθεν καθὼς βραβεύει τοὺς ἐναρέτους, οὕτω πάλιν κολάζει τοὺς ἁμαρτήσαντας.

δος, ἡ μερὶς τοῦ ποτηρίου αὐτῶν.

7. Ὅτι δίκαιος Κύριος, καὶ δικαιοσήνας ἠγάπησεν. Εὐθύτητας εἶδε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Δόξα.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῆς ὀγδόης. Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. ΙΑ'.

Τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἔχει καὶ οὗτος, ὥσπερ ὁ ἄνωθεν· Ἐπειδὴ λέγει ἡ ἐπιγραφὴ, εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῆς ὀγδόης, τὸ ὁποῖον δηλοῖ τὴν μέλλουσαν κρίσιν τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία μέλλει νὰ γένῃ τὸν ὄγδοον αἰῶνα εἰς τὸ τέλος τῆς παρούσης βιώσεως. Διαβάλλει δὲ καὶ κατακρίνει ὁ Προφήτης ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι εἶναι διπρόσωποι, καὶ δείχνουσι φιλίαν ἔμπροσθεν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὄπισθεν τοῦ ξετρέχουσι ζημίαν, καὶ θάνατον. Οὗτοι εἶναι χειρότεροι ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς, τοὺς ὁποίους ἠμπορεῖ νὰ φύγῃ γινώσκων τὸ μῖσός των, ἀμὴ ἀπὸ τοὺς δολίους φίλους ζημιοῦται χειρότερα, πίπτων εἰς τὰς ἐνέδρας αὐτῶν, καὶ μηχανήματα.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Τῆς παρὰ τοῦ Κυρίου σωτηρίας ἀπολαῦσαι παρακαλεῖ, ἐπειδὴ κινδυνεύει, μὴ σβεσθῇ ἡ ἀλήθεια· Καὶ δὲν εἶναι πίςις εἰς τοὺς σημερινοὺς ἀνθρώπους, οὔτε ὀρθότης ὁλότελα.

2. Ἀλλὰ ὑποκρίνονται φιλίαν, καὶ τὰ τῶν πολεμίων ἐργάζονται· Μετὰ δόλου πρὸς ἀλλήλους διαλέγονται, καὶ πάσχει νὰ παγιδεύσῃ ἕνας τὸν ἄλλον των. Καὶ πάντων αἱ καρδίαι γέμουσι ῥαδιουργίας, καὶ πανουργεύματα.

3. Ὁ Κύριος νὰ ἐξολοθρεύσῃ ὅλα τὰ δόλια χείλη, τὰ ὁποῖα λέγουσιν ἄλλα, καὶ ἡ καρδία μελετᾷ πονηρίας. Ἔτι δὲ καὶ τὰς γλώσσας, αἱ ὁποῖαι καυχῶνται, καὶ λέγουσι κατὰ τῶν Θείων Νόμων ὑπερήφανα ῥήματα, καταφρονοῦντες τὴν θείαν μακροθυμίαν· καὶ λέγουσιν ὅσα βούλονται, νομίζοντες, ὅτι δὲν εἶναι τινὰς ἐξουσιαςὴς αὐτῶν, καὶ Κύριος.

Τὸ Κείμενον.

1. Σῶσόν με Κύριε, ὅτι ἐκλέλοιπεν ὅσιος· Ὅτι ὠλιγώθησαν αἱ ἀλήθειαι ἀπὸ τῶν Υἱῶν τῶν ἀνθρώπων.

2. Μάταια ἐλάλησεν ἕκαςος πρὸς τὸν Πλησίον αὐτοῦ. Χείλη δόλια ἐν καρδίᾳ, καὶ ἐν καρδίᾳ ἐλάλησε κακά.

3. Ἐξολοθρεύσαι Κύριος πάντα τὰ χείλη τὰ δόλια, γλῶσσαν μεγαλοῤῥήμονα. Τοὺς εἰπόντας, τὴν γλῶσσαν ἡμῶν μεγαλυνοῦμεν. Τὰ χείλη ἡμῶν παρ᾽ ἡμῖν ἐςί. τίς ἡμῶν Κύριος ἐςίν;

4. Ἕνεκεν τῆς ταλαιπωρίας τῶν πτωχῶν, καὶ τοῦ ςεναγμοῦ τῶν πενήτων, νῦν ἀναςήσομαι λέγει Κύριος.

5. Θήσομαι ἐν σωτηρίῳ, παῤῥησιάσομαι ἐν αὐτῷ.

6. Τὰ λόγια Κυρίου, λόγια ἁγνά· ἀργύριον πεπυρωμένον, δοκίμιον τῇ γῇ, κεκαθαρισμένον ἑπταπλασίως.

7. Σὺ, Κύριε, φυλάξαις ἡμᾶς, καὶ διατηρήσαις ἡμᾶς ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα.

8. Κύκλῳ οἱ ἀσεβεῖς περιπατοῦσι. Κατὰ τὸ ὕψος σου, ἐπολυώρησας τοὺς Υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων.

4. Ἀμὴ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὁ Θεὸς ἀποκρίνεται, λέγων, Σπλαγχνιζόμενος τὴν ταλαιπωρίαν, καὶ τοὺς ςεναγμοὺς τῶν πενήτων, θέλω ἐγερθῆ νὰ κάμω τοὺς ὑπερηφάνους ἐκείνους νὰ γνωρίσωσι τὴν μοχθηρίαν των.

5. Τοὺς δὲ πτωχοὺς νὰ μὴν ἀφήσω ὀλοφυρομένους, καὶ ςενάζοντας, ἀλλὰ ὡς ὕπνον τὴν μακροθυμίαν ἀποσεισάμενος, νὰ κάμω τὴν σωτηρίαν αὐτῶν· οὕτω λέγει ὁ Σύμμαχος. Ἕτερος δὲ λέγει. Νὰ ςείλω τὸν σωτῆρα, μὲ τὸν ὁποῖον νὰ δείξω καθὼς πρέπει τὴν δύναμίν μου, νὰ ταπεινώσω τοσαύτην ὑπερηφάνειαν.

6. Καὶ οὕτως εἴμεθα χρεῶςαι νὰ πιςεύωμεν ἀδιςάκτως τὰ Δεσποτικὰ λόγια· Ὅτι ὅσα ὑποσχεθῆ, καὶ τάξῃ μας, εἶναι οἱ λόγοι του ἀψευδέςατοι, καθαροὶ, καὶ ἄδολοι περισσότερον ἀπὸ τὸ ἀργύριον δόκιμον εἰς τὴν ςίαν, καὶ πολλάκις καθαρισμένον.

7. Ναὶ ἀψευδέςατε, καθὼς ἔταξες· οὕτω νὰ μᾶς φυλάξῃς ἀπὸ τὸ κακὸν γένος τοῦτο, καὶ νὰ μᾶς βοηθῇς πάντοτε.

8. Ὅτι οἱ μὲν ἀσεβεῖς, καὶ παράνομοι, καταλιπόντες τὴν θείαν ὁδόν σου, περιπλανῶνται ὧδε, κἀκεῖσε, δοκιμάζοντες νὰ καταπατήσωσι τοὺς δούλους σου. Σὺ δὲ ἐξ ὕψους φαινόμενος, μᾶς διαφυλάττεις ὡς εὔσπλαγχνος, νῦν μὲν ψυχαγωγῶν εἰς τὰς θλίψεις, καὶ μετ' ὀλίγον τελείαν τὴν σωτηρίαν ἡμῖν δωρούμενος.

Εἰς τὸ τέλος. Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. ΙΒʹ.

Καὶ τοῦτον τὸν Ψαλμὸν διωκόμενος συνέγραψεν, οὐχὶ δὲ ὑπὸ Σαοὺλ, ἀλλὰ ὑπὸ τοῦ Ἀβεσσαλὼμ πολεμούμενος· Ὅτι αἱ θλίψεις, καὶ οἱ διωγμοὶ τοῦ Σαοὺλ ἐγένοντο πρὸ τοῦ νὰ ἁμαρτήσῃ εἰς τὸν Οὐρίαν· διὰ τοῦτο καὶ μὲ πολλὴν παῤῥησίαν προσηύχετο. Οἱ δὲ πόλεμοι τοῦ Ἀβεσσαλὼμ μετὰ τὴν ἁμαρτίαν ἐπράχθησαν· ὅθεν καὶ τὰς εὐχὰς συνεκέρνα μὲ ςεναγμοὺς ἐκ καρδίας, καὶ δάκρυα, λέγων.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἕως πότε, Κύριε, καμώνεσαι πῶς μοῦ ἀσόχησες, καὶ σρέφεις ἀπὸ ἐμένα τὸ ποθεινὸν, καὶ σωτηριῶδές σου πρόσωπον; Τὴν ἄργηταν τῆς βοηθείας λέγει ἐπιλησμονὴν, καὶ παρακαλεῖ, νὰ μὴ γυμνωθῇ παντελῶς τῆς θείας προνοίας.

2. Ἕως πότε νὰ βάνω τόσας ἀμφιβολίας, καὶ λογισμοὺς εἰς τὴν ψυχήν μου; ποτὲ μὲν ἐλπίζων νὰ τύχω φιλανθρωπίας, ποτὲ δὲ δισάζων· Καὶ οὕτω νὰ ἔχω ἡμέραν, καὶ νύκτα πόνους, καὶ ὀδύνας εἰς τὴν καρδίαν μου;

3. Καὶ ἕως πότε νὰ ὑψώνωνται οἱ ἐχθροί μου, νὰ μὲ πειράζωσι; Δέομαί σου, Κύριε, κοίταξόν με, καὶ ἐπάκουσον τὴν προσευχήν μου.

4. Καὶ εἰς τὴν ὁδοιπορίαν τοῦ σκότους τῶν θλίψεων, δός μοι τόσον φῶς τῆς χάριτός σου, ὥςε νὰ μὴ πέσω εἰς ἁμαρτίαν· διὰ νὰ μὴ καυχηθῶσι, πῶς με ἐνίκησαν.

5. Ὅτι βέβαια ἠξεύρω, πῶς ἐκεῖνοι, οἵ τινες μὲ θλίβουσι (κἂν ἄνθρωποι, κἂν δαίμονες) κατὰ πολλὰ θέλουσι χαρῆ, ἐὰν ἁμαρτήσω· Ἀμὴ ἐγὼ ἔχω τὰς ἐλπίδας μου εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν σου, νὰ μοὶ δώσῃς βοήθειαν.

6. Ὅθεν τῆς σωτηρίας ἀπολαύσας, καὶ λυτρωθεὶς τῆς θλίψεως ἀθυμίας, σὲ θέλω ὑμνεῖ μὲ θυμηδίαν ἀγαλλιώμενος. Εἰ γὰρ καὶ τὴν ἄρρητόν σου φύσιν οὐκ ἐπίσαμαι, πλὴν φθάνει νὰ προσκυνῶ τὸ σεβάσμιόν σου Ὄνομα, καὶ νὰ σὲ δοξάζω χρεωςικῶς, ὅτι τοσοῦτόν με εὐηργέτησας.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἕως πότε, Κύριε, ἐπιλήσῃ μου εἰς τέλος; Ἕως πότε ἀποςρέφεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ;

2. Ἕως τίνος θήσομαι βουλὰς ἐν ψυχῇ μου; ὀδύνας ἐν καρδίᾳ μου ἡμέρας, καὶ νυκτός;

3. Ἕως πότε ὑψωθήσεται ὁ ἐχθρός μου ἐπ' ἐμέ; Ἐπίβλεψον εἰσάκουσόν μου, Κύριε ὁ Θεός μου.

4. Φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου, μήποτε ὑπνώσω εἰς θάνατον· μήποτε εἴπῃ ὁ ἐχθρός μου, ἴσχυσα πρὸς αὐτόν.

5. Οἱ θλίβοντές με ἀγαλλιάσονται, ἐὰν σαλευθῶ. Ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῷ ἐλέει σου ἤλπισα.

6. Ἀγαλλιάσεται ἡ καρδία μου ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου. Ἄσω τῷ Κυρίῳ τῷ εὐεργετήσαντί με, καὶ ψαλῶ τῷ ὀνόματι Κυρίου τοῦ ὑψίςου.

Εἰς τὸ τέλος. Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. ΙΓ'.

Ἐπιςρατεύσας ὁ Βασιλεὺς Ἀσσυρίων Σενναχηρὶμ εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἐχάλασε Πόλεις πολλάς· Ἔςειλε δὲ καὶ τὸν Ῥαψάκην πρὸς τὸν Βασιλέα τῆς Ἱερουσαλὴμ Ἐζεκίαν, νὰ τοῦ εἴπῃ ταῦτα. Μή σε ἀπατᾷ ἡ ἐλπίδα, τὴν ὁποίαν ἔχεις εἰς τὸν Θεόν σου, νὰ λυτρώσῃ τὴν Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τὰς χεῖράς μου, ὅτι αὔριον σᾶς παραδίδω ὅλους εἰς θάνατον, καὶ νὰ καταςρέψω τὴν Πόλιν σας. Ταῦτα ἀκούσας ὁ εὐσεβὴς Ἐζεκίας, ἐδεήθη τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ ἔδωκε βοήθειαν, καὶ

ἐνίκησεν ἐκεῖνον τὸν ὑπερήφανον. Ἀπάνω γοῦν εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν ἔγραψε τοῦτον τὸν Ψαλμὸν ὁ Προφήτης, ςηλιτεύων τὴν ἀγνωσίαν τῶν ἀσεβῶν, οἵτινες ἐπαίρονται εἰς τὴν ματαίαν των δύναμιν. Τὴν ὁμοίαν ἔννοιαν τούτου τοῦ Ψαλμοῦ ἔχει καὶ ὁ δέκατος ἔννατος, καθὼς εἰς αὐτὸν μὲ βραχυλογίαν φαίνεται.

Τὸ Κείμενον.	Ἡ Ἐξήγησις.
1. Εἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, οὐκ ἔςι Θεός.	1. Διὰ τὰ ἀφρονέςατα λόγια τοῦ Σενναχηρὶμ, καὶ τοῦ Ῥαψάκη λέγει ταῦτα· ἢ καὶ διὰ τοὺς ἄλλους ὑπερηφάνους, οἵτινες διὰ νὰ κάμνωσι τὰ κακά των θελήματα, νομίζουσιν οἱ ἀνόητοι, ὅτι δὲν εἶναι Θεὸς, οὔτε κόλασις.
2. Διεφθάρησαν, καὶ ἐβδελύχθησαν ἐν ἐπιτηδεύμασιν. Οὐκ ἔςι ποιῶν χρηςότητα.	2. Ὅθεν κατεφθάρησαν, καὶ ἔγιναν βδελυροὶ εἰς τὰς αἰσχουργίας των τόσον, ὥςε σχεδὸν δὲν εἶναι τινας ἀγαθὸς, καὶ ἐνάρετος.
3. Κύριος ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ διέκυψεν ἐπὶ τοὺς Υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, τοῦ ἰδεῖν, εἰ ἔςι συνιῶν, ἢ ἐκζητῶν τὸν Θεόν.	3. Τούτων οὕτως ἐχόντων, οὐ περιεῖδεν ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν Κύριος, ἀλλὰ ἀκριβὴν ἐξέτασιν ποιήσας, εἶδεν ἅπαντας εἰς τὰς τοῦ βίου παρανομίας βεβυθισμένους.
4. Πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρειώθυσαν. Οὐκ ἔςι ποιῶν χρηςότητα, οὐκ ἔςιν ἕως ἑνός.	4. Ὅλοι ἐξέκλιναν εἰς τὴν ἁμαρτίαν, καὶ ἔγιναν ἀνωφελεῖς δοῦλοι, καὶ ἄχρησοι. Καὶ δὲν εἶναι ὡς ἄνωθεν κἂν ἕνας πρὸς τὸν Ποιητὴν εὐγνώμων, καὶ εὔχρησος.
5. Οὐχὶ γνώσονται πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. Οἱ ἐσθίοντες τὸν Λαόν μου ἐν βρώσει ἄρτου.	5. Δὲν ἐθελήσατε, λέγει, νὰ γνωρίσητε τὰ πρέποντα, ἄνομοι. Ἀλλὰ νὰ ἰδῆτε μὲ ζημίαν σας, ὅτι δὲν εἶναι ὁ λαός μου τόσον ἀχαμνὸς, καὶ εὐάλωτος, νὰ τὸν δαπανήσητε ὡς ἄρτον τινὰ ἐσθιώμενον, καταφρονοῦντες της προμηθείας μου.
6. Τὸν Κύριον οὐκ ἐπεκαλέσαντο. Ἐκεῖ ἐδειλίασαν φόβον, οὗ οὐκ ἦν φόβος.	6. Διὰ τοῦτο ἐπειδὴ ἀπιςεῖτε, καὶ ἐναντιεῖσθε τοῦ νόμου μου, θέλω σᾶς δώσει τόσην δειλίαν, ὥςε νὰ φοβῆσθε τοὺς ἀδυνάτους, νὰ φεύγητε.
7. Ὅτι Κύριος ἐν γενεᾷ δικαίων. Βουλὴν πτωχοῦ κατηχύνατε, ὁ δὲ Κύριος ἐλπὶς αὐτοῦ ἐςί.	7. Ταῦτα ποιεῖ ὁ Θεὸς διὰ τὴν ἀρετὴν τοῦ Ἐζεκίου, καὶ διὰ τὴν γενεὰν, καὶ τὸν λαὸν, τὸν ὁποῖον αὐτὸς εὐσεβῶς ἐποίμαινε· Τοῦ ὁποίου τὴν ἀγαθὴν βουλὴν, καὶ πεποίθησιν τὴν εἰς ἐμὲ, λέγει Κύριος, ἐπεριγελάσετε καταισχύναντες· Ἀλλ᾽ αὐτὸς ἔτυχε σωτηρίας, καθὼς ἤλπισε.

8. Τοῦτο τὸ ῥητὸν ἔχει διπλῆν τὴν Προφητείαν· Ὅτι οὐ μόνον τὴν νίκην προλέγει, καὶ σωτηρίαν τοῦ Ἰσραὴλ, ὅταν τοὺς ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν ὁ Κύριος, ἀλλὰ καὶ τὴν ὕστερον γενομένην τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ Ἐπιφάνειαν. Ἐπειδὴ δὲ αἱ δέκα Φυλαὶ ἦσαν αἰχμάλωτοι, καὶ πολλαὶ τῆς Ἰουδαίας, ἐπεύχεται ἵνα λάβωσι καὶ αὐταὶ τὴν ἐλευθερίαν, διὰ νὰ ἔχῃ ὁ Λαὸς διπλῆν ἀγαλλίασιν.

8. *Τίς δώσει ἐκ Σιὼν τὸ σωτήριον τοῦ Ἰσραήλ; Ἐν τῷ ἐπιστρέψαι Κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ἀγαλλιάσεται Ἰακὼβ, καὶ εὐφρανθήσεται Ἰσραήλ. Δόξα.*

Εἰς τὸ τέλος. Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. ΙΔʹ.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς εἶναι μία διδαχὴ, καὶ δὲν ἔχει τινὰ ἄλλην ἔννοιαν ἀπόκρυφον· ἀλλὰ μόνον κατὰ τὸ ἠθικὸν ἑρμηνεύει, πῶς πρέπει νὰ πολιτεύηται, ὅστις ἐπιποθεῖ νὰ ἀπολαύσῃ ζωὴν αἰώνιον.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἐπειδὴ παράνω προεφήτευσε τοῦ Λαοῦ τὴν ἀνάκλησιν, καὶ λύτρωσιν, ὑποβάλλει τώρα παραίνεσιν πρὸς βίον ἐνάρετον, καθὼς πρέπει νὰ πολιτεύωνται οἱ Υἱοὶ τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ ἀπολαύσωσιν αὐτοῦ τὴν μακαριότητα. Καὶ σχηματίζει τὸν λόγον εἰς ἐρώτησιν, καὶ ἀπόκρισιν. Τίς εἶναι ἄξιος, Δέσποτα, νὰ προσεδρεύῃ εἰς τὸν Ἅγιον Ναόν σου; καὶ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, ἥτις εἶναι Ἅγιον Ὄρος σου; καὶ νὰ οἰκήσῃ αἰωνίως εἰς τὸν Παράδεισον;

2. Ἐκεῖνος μόνον, ὅστις πορευθῇ ἀναμάρτητα, καὶ ἐνάρετα, ἔχων πρῶτον τὸ θεμέλιον τῆς Πίστεως, ἔπειτα τὴν πρέπουσαν δικαιοσύνην· καὶ λαλεῖ ἀληθῆ, καὶ ἄδολα λόγια, οὐ μόνον μὲ τὴν γλῶσσαν προφορικῶς, ἀλλὰ καὶ ἐνδιαθέτως εἰς τὴν καρδίαν του.

3. Πλησίον εἴμεθα ἕνας τοῦ ἄλλου, εἰς τὴν φύσιν τῆς ἀνθρωπότητος, ἢ εἰς τὴν πίστιν, ἢ εἰς τὴν σχέσιν τοῦ γένους. Ὅστις οὖν δὲν ἔβλαψε τὸν γείτονα, ἢ μὲ τὴν πρᾶξιν νὰ τὸν ζημιώσῃ, ἢ νὰ τὸν ὀνειδίσῃ (ἐμπαικτικῶς δηλονότι) πλημμελήσαντα (ὁ γὰρ ἔλεγχος ἐπὶ καλοῦ λαμβάνεται πρὸς διόρθωσιν, τὸ δὲ ὄνειδος πρὸς περιγέλασμα) οὗτος εὑρήσει ζωὴν τὴν αἰώνιον.

4. Ἐκεῖνος λέγω, ὅστις φαυλίζει τὸν πονηρὸν, κἂν εὐγενὴς ὑπάρχῃ, καὶ πλούσιος· τοὺς δὲ ἐναρέτους μεγα-

Τὸ Κείμενον.

1. *Κύριε τίς παροικήσει ἐν τῷ σκηνώματί σου; ἢ τίς κατασκηνώσει ἐν ὄρει Ἁγίῳ σου;*

2. *Πορευόμενος ἄμωμος, καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην· Λαλῶν ἀλήθειαν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ· ὃς οὐκ ἐδόλωσεν ἐν γλώσσῃ αὐτοῦ.*

3. *Καὶ οὐκ ἐποίησε τῷ Πλησίον αὐτοῦ κακόν. Καὶ ὀνειδισμὸν οὐκ ἔλαβεν ἐπὶ τοῖς ἔγγιστα αὐτοῦ.*

4. *Ἐξουδένωται ἐνώπιον αὐτοῦ πονηρευόμενος· τοὺς*

δὲ φοβουμένους τὸν Κύριον δοξάζει.

5. Ὁ ὀμνύων τῷ Πλησίον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀθετῶν.

6. Τὸ ἀργύριον αὐτοῦ οὐκ ἔδωκεν ἐπὶ τόκῳ· καὶ δῶρα ἐπ' ἀθώοις οὐκ ἔλαβεν.
Ὁποιῶν ταῦτα, οὐ σαλευθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.

λύνει, οἱ ὁποῖοι φοβοῦνται τὸν Κύριον.

5. Τὸ ὀμνύειν, ἐντὶ τοῦ διαβεβαιοῦσθαι οἱ Παλαιοὶ ἔλεγον· Ὅτι ὁ ὅρκος ἄλλο δὲν εἶναι, πάρεξ τοῦ λόγου βεβαίωσις, τὸν Θεὸν λαμβάνουσα μάρτυρα. Ἢ ἴσως νὰ ἦτον τότε συγχωρημένος ὁ ἀληθὴς ὅρκος, διὰ νὰ μὴ πλανῶνται εἰς τὰ εἴδωλα. Ἀμὴ τώρα δὲν πρέπει νὰ ὀμόσῃ ποσῶς ὁ ἀληθὴς δοῦλος τοῦ Χριςοῦ, κατὰ τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον.

6. Οἱ Ἀρχαῖοι εἶχασι τὴν αἰσχροκέρδειαν, καὶ τὸν τόκον, μεγάλην ἀνομίαν, καὶ ἐπονείδιςον. Καὶ οὕτω πρέπει νὰ κάμνῃ, ὅς τις ποθεῖ νὰ εὕρῃ ἔλεος. Νοεῖται δὲ καὶ οὕτως. Τὸν περὶ εὐσεβείας λόγον (ὅς τις εἶναι ἀργύριον δόκιμον) δὲν ἔδωκεν εἰς τὴν γῆν διὰ σωματικὸν δῶρον, καὶ μίσθωμα· Οὔτε δωρεὰς, καὶ χαρίσματα ἔλαβε, νὰ συγχωρήσῃ τὸν πταίςην, ἢ νὰ κατακρίνῃ τὸν ἀνεύθυνον· Ὅτι ὅς τις ταῦτα φυλάξει, δὲν θέλει παρασαλευθῆ ἀπὸ τὴν βάσιν τῆς ἀληθοῦς Πίςεως, ἀλλὰ θέλει ἀξιωθῇ τῆς αἰωνίου μακαριότητος.

Στηλογραφία τῷ Δαβίδ. Ψαλμός. ΙΕ΄.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς προφητεύει τοῦ Δεσπότου τὸ Πάθος, καὶ τὴν Ἀνάςασιν, καὶ τὴν σωτηρίαν ἐκείνων, οἵ τινες εἰς αὐτὸν ἐπίςευσαν. Ἡ δὲ ἐπιγραφὴ δηλοῖ τὴν κατὰ θανάτου νίκην· ὅτι οὐ μόνον εἰς τοὺς τάφους βάζουσι ςήλας, καὶ τρόπαια, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ῥύμας τῶν πόλεων τὰ ςαίνουσιν εἰς δόξαν τῶν ἀνδρείων, καὶ αἴνεσιν. Προσφέρεται δὲ ὁ Ψαλμὸς ὡς ἐκ προσώπου τοῦ Δεσπότου Χριςοῦ κατὰ τὸ ἀνθρώπινον.

Τὸ Κείμενον.

1. Φύλαξόν με Κύριε, ὅτι ἐπὶ σοὶ ἤλπισα. Εἶπα τῷ Κυρίῳ, Κύριός μου εἶ σύ.

2. Ὅτι τῶν ἀγαθῶν μου οὐ χρείαν ἔχεις.

3. Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάςωσεν

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ὡς μὲν ἄνθρωπος αἰτεῖ ὁ Χριςὸς πρὸς τὸν Πατέρα τὴν φύλαξιν, ὡς δὲ Θεὸς τὴν αἴτησιν.

2. Ὁ Σύμμαχος· Ἀγαθόν μοι οὐκ ἔςιν ἄνευ σοῦ. Ἀμφότερα δὲ ἀληθεύουσιν· Ὅτι ἡμεῖς μὲν ἀπολαμβάνομεν πᾶν ἀγαθὸν ἀπὸ τὸν Θεὸν, αὐτὸς δὲ ἀπὸ τὰς δικαιοπραγίας, καὶ ἀγαθοεργίας μας δὲν χρειάζεται.

3. Διὰ τοὺς Ἀποςόλους λέγει, καὶ τοὺς ἄλλους, οἵ τινες δι' αὐτῶν θαυμασίως ἐπίςευσαν, καὶ ἐτέλεσαν τὰ

θεῖα θελήματα.

4. Πολλαὶ προσβολαὶ, καὶ θλίψεις τοὺς ἐπανέστησαν, ἀλλὰ ὅλας τὰς ἐνίκησαν μὲ τὴν θείαν βοήθειαν, ταχέως τὸν δρόμον τελέσαντες.

5. Δὲν θέλω συνάξει τοὺς ἐχθροὺς, καὶ ἀντιπάλους αὐτῶν τῶν δούλων μου. Ἤγουν θέλω τοὺς παραδώσει εἰς τιμωρίας, καὶ βάσανα, καὶ θέλω κατακρύψω εἰς τὴν λήθην τὰ τούτων ὀνόματα.

6. Κληρονομίαν ὁ Κύριος ἀνθρωπίνως τὴν τῶν Ἐθνῶν Βασιλείαν λέγει· Ποτήριον δὲ τὸν θάνατον, τὸν ὁποῖον ὑπέμεινε διὰ λόγου μας. Δὲν εἶπεν ὁ διδοὺς, ἀλλ᾽ ὁ ἀποκαθιςῶν, Καὶ αἰτεῖ νὰ ἀπολαύσωμεν τὴν προτέραν ζωήν.

7. Ὅτι διὰ τὴν κληρονομίαν αὐτὴν ἐδέχθη τόσας ἐπιβουλὰς, καὶ παθήματα, τὰ ὁποῖα ὀνομάζει σχοινία. Κρατίςη δὲ αὐτῷ ἡ ἡμῶν σωτηρία.

8. Εὐλογῶ, καὶ εὐχαριςῶ τὸν Θεὸν, καὶ Πατέρα, ὅς τις μοὶ ἔδωκε σύνεσιν, νὰ λάβω τὸ πάθος πανσόφως· Κᾂν καὶ ἕως τὴν νύκτα τοῦ θανάτου, δὲν θέλουσι παύσει οἱ νεφροί μου, ἤγουν ἡ ἀσθένεια τῆς σαρκὸς, νὰ μοὶ δίδωσιν ἔσωθεν πόλεμον.

9. Ὡς ἄνθρωπος λέγει καὶ ταῦτα ὁ Χριςὸς, καθὼς καὶ τὰ ἄνωθεν· ὅτι ὑπὸ τῆς Θείας Φύσεως ςηριζόμενος, θέλω νικήσει τὸν πολέμιον.

10. Ὅθεν ὑπάγω νὰ λάβω τὸ σωτήριον πάθος πρόθυμα, καὶ ἀγαλλόμενος· Ὅτι οὔτε ἡ ψυχή μου θέλει μείνει εἰς τὸν ᾅδην, καιρὸν πολὺν, νὰ κρατηθῇ ὡς τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων αἰχμάλωτος, Οὔτε τὸ σῶμά μου θέλει πάθη ποσῶς εἰς τὸν τάφον διαφθορὰν, τοῦτ᾽ ἔςι δὲν θέλει σαπηθῇ, καὶ ἀφανισθῇ ὡς τὰ λοιπὰ σώματα.

ὁ Κύριος, πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς.

4. Ἐπληθύνθησαν αἱ ἀσθένειαι αὐτῶν· μετὰ ταῦτα ἐτάχυναν.

5. Οὐ μὴ συναγάγω τὰς συναγωγὰς αὐτῶν ἐξ αἱμάτων· Οὐδ᾽ οὐ μὴ μνησθῶ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν διὰ χειλέων μου.

6. Κύριος μερὶς τῆς κληρονομίας μου, καὶ τοῦ ποτηρίου μου. σὺ εἶ ὁ ἀποκαθιςῶν τὴν κληρονομίαν μου ἐμοί.

7. Σχοινία ἐπέπεσέ μοι ἐν τοῖς κρατίςοις μου· Καὶ γὰρ ἡ κληρονομία μου κρατίςη μοι ἐςίν.

8. Εὐλογήσω τὸν Κύριον τὸν συνετίσαντά με. Ἔτι δὲ καὶ ἕως νυκτὸς ἐπαίδευσάν με οἱ νεφροί μου.

9. Προωρώμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διαπαντός· Ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐςὶν, ἵνα μὴ σαλευθῶ.

10. Διὰ τοῦτο εὐφράνθη ἡ καρδία μου, καὶ ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου. Ἔτι δὲ καὶ ἡ σάρξ μου κατασκηνώσει ἐπ᾽ ἐλπίδι. Ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχήν μου εἰς ᾅδην· οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν.

11. Ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς. Πληρώσεις με εὐφροσύνης κατὰ τοῦ προσώπου σου. τερπνότης ἐν τῇ δεξιᾷ σου εἰς τέλος.

11. Ἐφανέρωσές μοι τὴν ὁδὸν τῆς ζωῆς, ἤγουν νὰ ἀνέβω εἰς τὸν Οὐρανὸν, καὶ ν᾿ ἀπολαύσω πρῶτος τὴν εὐφροσύνην μετὰ σοῦ, καὶ τερπνότητα, καθεζόμενος ἐκ δεξιῶν σου αἰώνια.
Ἐπειδὴ εἰς τὸ Πάθος ἔλεγε, περίλυπός εἰμι, πρεπόντως λέγει ταῦτα, φανερώνων, ὅτι καὶ κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ἀπαθὴς, καὶ ἄτρεπτος, καὶ ἀθάνατος· Ὡς γὰρ Θεὸς, οὕτως ἦτον πάντοτε, Καὶ ἠδύνετο νὰ εἶναι, καὶ ἐκ μήτρας τῆς Μητρός του. Ἀλλὰ ἠθέλησε νὰ πάθῃ διὰ νὰ παύσῃ (καταλύσας τὴν ἁμαρτίαν) τὴν τυραννίδα τοῦ Δαίμονος.

Προσευχὴ τῷ Δαβίδ. Ψαλμός. Ις΄.

Διωκόμενος ὑπὸ τοῦ Σαοὺλ, τοῦτον τὸν Ψαλμὸν τῷ Κυρίῳ προσέφερε, τὴν θείαν ἐπικουρίαν καλῶν, καὶ βοήθειαν. Καὶ διηγεῖται τὴν οἰκείαν αὐτοῦ ἀμνησικακίαν, καὶ πρᾳότητα, τὴν ὁποίαν εἶχε κατὰ τοῦ Πενθεροῦ του, ὅς τις ἐζήτει νὰ φονεύσῃ τὸν Δαβίδ. Καὶ αὐτὸς δυνάμενος νὰ θανατώσῃ ἐκεῖνον τὸν ἄνομον, δὲν ἠθέλησε. Ταῦτα ἀναφέρει πρὸς τὸν Θεὸν ὁ Μακάριος εἰς τὰς θλίψεις του, διὰ νὰ τὸν λυπηθῇ, καὶ νὰ τὸν λυτρώσῃ ἀπὸ τὸν κίνδυνον.

Τὸ Κείμενον.

1. Εἰσάκουσον, Κύριε, δικαιοσύνης μου, πρόσχες τῇ δεήσει μου.

2. Ἐνώτισαι τὴν προσευχήν μου, οὐκ ἐν χείλεσι δολίοις.

3. Ἐκ προσώπου σου τὸ κρίμα μου ἐξέλθοι· οἱ ὀφθαλμοί μου ἰδέτωσαν εὐθύτητας.

4. Ἐδοκίμασας τὴν καρδίαν μου, ἐπεσκέψω νυκτός.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἐπάκουσόν μου, Κύριε, τὴν δικαίαν αἴτησιν· καὶ ὡς κριτὴς δίκαιος πρόσδεξαί μου τὴν δέησιν.

2. Καὶ ἀκροάσου ταύτην μου τὴν προσευχήν· Ἡ ὁποία (καθὼς γινώσκεις) ἐξέρχεται ἀπὸ χείλη ἀληθινὰ, καὶ ἄδολα.

3. Κάμε τὴν κρίσιν μου ὡς κριτὴς δικαιότατος, διὰ νὰ γνωρίσῃ ὁ Κόσμος, ὅτι εὐθύνεις, καὶ καθαρίζεις τὸ δίκαιον ἀπὸ τὸ ἄδικον. Αὐτὰ, καὶ τὰ κατώτερα λέγει, διατὶ μερικαῖς φοραῖς ἐδυνήθη νὰ θανατώσῃ τὸν Σαοὺλ, καὶ δὲν ἠθέλησεν, ἀλλ᾿ ἀφῆκε νὰ κάμῃ ὁ Θεὸς τὴν κρίσιν ὡς Παντοδύναμος.

4. Ἐγνώριστες τὴν γνώμην μου, ὅταν μὲ ἐδοκίμασες, τὴν νύκτα καθ᾿ ἣν ἔτυχεν ὁ Σαοὺλ εἰς τὰς χεῖράς μου,

καὶ δὲν τὸν ἐθανάτωσα. Ἢ ἴσως νὰ τὸ λέγῃ μεταφορικῶς· ἐπέσκεψές με εἰς τὴν νύκτα τῶν θλίψεων, καὶ μὲ ἐδοκίμασες μὲ τὸ πῦρ ἐκεῖνο τῶν βασάνων, εἰς τὸ ὁποῖον ὀλίγοι μένουσι ἀσάλευτοι, καὶ δὲν εὑρέθη νὰ ἔκαμα ποσῶς ἀδικίαν.

5. Οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ ὡς πρόβατον πρᾳότατον δὲν ἐγόγγυσα ποτὲ εἰς τὰς ὕβρεις, τὰς ὁποίας μοὶ κάμνουσιν, οὔτε τοὺς διώκοντας ἐλοιδόρησα. Πρᾶγμα δυσχερὲς, νὰ τὸ κάμῃ πᾶς ἕνας, καὶ δύσκολον, ἀλλὰ ἐγὼ τὸ ἐτέλεσα, διὰ νὰ φυλάξω τοὺς λόγους τῶν προςαγμάτων σου.

6. Λοιπὸν ἱκετεύω σε, νὰ μοὶ βοηθήσῃς· ὅτι χωρὶς σοῦ δὲν δυνάμεθα νὰ πράξωμεν οὐδένα καλὸν, καταρτίζων εἰς προκοπὴν τὸν σκοπὸν, καὶ τὰς πράξεις μου, νὰ μὴ παραςρατήσω ἀπὸ τὴν σωτήριον ὁδόν σου.

7. Ἐπειδὴ πολλάκις μοῦ ἐπήκουσες ὡς φιλάνθρωπος, δέομαι τῆς σῆς ἀγαθότητος, πρόσδεξαί μου καὶ τώρα τὰ μικρὰ ῥήματα.

8. Κίνησον πολλὰς γλώσσας εἰς ὑμνῳδίαν, ὅτι οἱ βλέποντές με ἐλεούμενον, ὑμνήσουσι θαυμάζοντες τὴν σὴν πρόνοιαν· Ἐπειδὴ ἐκτείνεις τὴν χεῖρα, καὶ σώζεις τοὺς πεποιθότας σοι.

9. Ἀνθεςηκότας τῇ δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καλεῖ ἐκείνους, οἵτινες τὸν ἐπολέμουν· Ἐπειδὴ ὁ Θεὸς τὸν ἔχρισε, καὶ ἐκεῖνοι τὸν ἐδίωκον. Παρακαλεῖ δὲ νὰ τὸν φυλάξῃ ὡς τὴν κόρην τοῦ ὄμματος.

10. Σκέπασόν με μὲ τὴν ὀξεῖαν, καὶ σύντομον τῆς σῆς προνοίας ἀσφάλειαν· καὶ μὴν ἀφήσῃς τοὺς ἀσεβεῖς νὰ μὲ βασανίζωσιν.

11. Ὅτι καθ' ἑκάςην μὲ τριγυρίζουσιν οἱ ἐχθροί μου, νὰ μὲ φονεύσωσι· καὶ ἀποκλείσαντες πᾶσαν φυσικὴν εὐσπλαγχνίαν, ὡς μισάδελφοι, λαλοῦσιν ὑψηλὰ, καὶ ὑπέρογκα ῥήματα, καὶ μοῦ ςένουσιν ἐνέδρας, καὶ πανουργεύματα.

12. Αὐτοί με εὔγαλαν ἀπὸ τὴν πατρῴαν γῆν, καὶ πάλιν μὲ περικυκλώνουσιν ἐδῶ, καὶ ἐκεῖ, νὰ μὲ πιάσωσιν οἱ ἄδικοι, ἔχοντες ἑτεροκλινῆ τῆς διανοίας τὰ ὄμματα.

Ἐπύρωσάς με; καὶ οὐχ' εὑρέθη ἐν ἐμοὶ ἀδικία.

5. Ὅπως ἂν μὴ λαλήσῃ τὸ ςόμα μου τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων. Διὰ τοὺς λόγους τῶν χειλέων σου ἐγὼ ἐφύλαξα ὁδοὺς σκληράς.

6. Κατάρτισαι τὰ διαβήματά μου ἐν ταῖς τρίβοις σου, ἵνα μὴ σαλευθῶσι τὰ διαβήματά μου.

7. Ἐγὼ ἐκέκραξα, ὅτι ἐπήκουσάς μου ὁ Θεός. Κλῖνον τὸ οὖς σου ἐμοὶ, καὶ εἰσάκουσον τῶν ῥημάτων μου.

8. Θαυμάςωσον τὰ ἐλέη σου, ὁ σώζων τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ.

9. Ἐκ τῶν ἀνθεςηκότων τῇ δεξιᾷ σου, φύλαξόν με Κύριε, ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ.

10. Ἐν σκέπῃ τῶν πτερύγων σου σκεπάσεις με· ἀπὸ προσώπου ἀσεβῶν τῶν ταλαιπωρησάντων με.

11. Οἱ ἐχθροί μου τὴν ψυχήν μου περιέσχον. Τὸ ςέαρ αὐτῶν συνέκλεισαν· τὸ ςόμα αὐτῶν ἐλάλησεν ὑπερηφανίαν.

12. Ἐκβάλλοντές με, νυκτὶ περιεκύκλωσάν με. Τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἔθεντο ἐκκλῖναι ἐν τῇ γῇ.

13. Ὑπέλαβόν με ὡσεὶ Λέων ἕτοιμος εἰς θήραν, καὶ ὡσεὶ σκύμνος οἰκῶν ἐν ἀποκρύφοις.

14. Ἀνάστηθι, Κύριε, πρόφθασον αὐτοὺς, καὶ ὑποσκέλισον αὐτούς. Ῥῦσαι τὴν ψυχήν μου ἀπὸ ἀσεβοῦς, ρομφαίαν σου ἀπὸ ἐχθρῶν τῆς χειρός σου.

15 Κύριε ἀπὸ ὀλίγων ἀπὸ γῆς διαμέρισον αὐτοὺς ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν. Καὶ τῶν κεκρυμμένων σου ἐπλήσθη ἡ γαστὴρ αὐτῶν.

16. Ἐχορτάσθησαν Υἱῶν, καὶ ἀφῆκαν τὰ κατάλοιπα τοῖς νηπίοις αὐτῶν.

17. Ἐγὼ δὲ ἐν δικαιοσύνῃ ὀφθήσομαι τῷ προσώπῳ σου. Χορτασθήσομαι ἐν τῷ ὀφθῆναί μοι τὴν δόξαν σου.

13. Μάλιστα κατὰ τὴν θηριώδη γνώμην, καὶ ὄρεξίν των, καθὼς σέκουσιν ἕτοιμα τὰ Λεοντάρια, κεκρυμμένα νὰ κυνηγήσωσιν, οὕτως αὐτοὶ νομίζουσιν, ὅτι μὲ ἥρπασαν, καὶ μὲ κατέφαγον.

14. Λοιπὸν (δέομαί σου Κύριε) πρόφθασον, καὶ ἐμπόδισον τοὺς ἀσεβεῖς αὐτοὺς, καὶ λύτρωσαι ἀπὸ λόγου των τὴν ζωήν μου. Ἔπαρέ τους τὴν μάχαιράν σου, ἤγουν τὴν δύναμιν, τὴν ὁποίαν συγχωρεῖς νὰ ἔχωσι κατ' ἐμοῦ. Ἄλλος λέγει· Λύτρωσαί με ἀπὸ τῆς ἐπιβουλῆς αὐτῶν μὲ τὴν ρομφαίαν τῆς χειρός σου.

15. Καὶ διαμέρισαί τους, ἤγουν ἂς διασκεδασθῇ, καὶ ἂς διαλυθῇ ἡ κακὴ συμφωνία, τὴν ὁποίαν κατ' ἐμοῦ ἐμελέτησαν. Καὶ ἂς χορτάσωσι τὰς τιμωρίας, τὰς ὁποίας ἔχεις κεκρυμμένας παρὰ σοί. Ἠξεύρω πῶς δύνασαι νὰ τοὺς δώσῃς φοβερὸν θάνατον· ἀλλὰ δὲν σοῦ ζητῶ τοῦτο, μόνον νὰ τοὺς παιδεύσῃς ὀλίγον, διὰ νὰ γνωρίσωσι τὸ σφάλμα των.

16. Ὁ Σύμμαχος λέγει οὕτω. Χορτασθήσονται Υἱοί, καὶ ἀφήσουσι τὰ λείψανα αὐτῶν τοῖς νηπίοις αὐτῶν. Ἤγουν ἠξεύρω, πῶς οὐ μόνον εἰς αὐτοὺς θέλεις δώσει τὴν δικαίαν σου παίδευσιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς Υἱούς των, καὶ ἐγγόνας, Οἵτινες ἂς χορτάσωσι τὰς τιμωρίας, ἐπειδὴ θέλουσι μιμηθῇ τὴν κακίαν, καὶ πονηρίαν τῶν προγόνων των.

17. Οὕτως οὖν αὐτοὶ μὲν νὰ παιδευθῶσι δικαίως, ὡς ἄδικοι, ἐγὼ δὲ ἐπειδὴ δὲν ἔπταισα τίποτε, νὰ ἀξιωθῶ παρὰ τῆς δικαίας προνοίας σου, νὰ ἐντρυφήσω, καὶ νὰ χορτάσω τὴν δόξαν σου, δεξάμενος τὴν μεγάλην εὐεργεσίαν σου.

Δόξα. Κάθισμα Β'.

Τὸ Τρισάγιον, καὶ τὰ Τροπάρια. ἦχος β'.

Ἐγὼ ὑπάρχω τὸ δένδρον τὸ ἄκαρπον, Κύριε, κατανύξεως καρπὸν μὴ φέρων τὸ σύνολον, καὶ τὴν ἐκκοπὴν πτοοῦμαι, καὶ τὸ πῦρ ἐκεῖνο δειλιῶ τὸ ἀκοίμητον· διό σε ἱκετεύω πρὸ ἐκείνης ἐπίστρεψόν με καὶ σῶσόν με.

Ὢ κύματα θαλάσσης ἐπ' ἐμὲ ἐπανέστησαν αἱ ἀνομίαι μου· ὡς σκάφος ἐν πελάγει, ἐγὼ μόνος χειμάζομαι ὑπὸ πταισμάτων πολλῶν, ἀλλ' εἰς εὔδιον λιμένα ὁδήγησόν με, Κύριε, τῇ μετανοίᾳ, καὶ σῶσόν με.

Δόξα.

Ἐλέησόν με, εἶπεν ὁ Δαβὶδ, κἀγὼ σοι κράζω, ἥμαρτον σωτὴρ, τὰς ἐμὰς ἁμαρτίας ἐξαλείψας διὰ τῆς μετανοίας καὶ ἐλέησόν με. Καὶ νῦν.

Προςασία θερμὴ Χριςιανῶν, τὸν Υἱόν σου ἱκέτευε Θεοτόκε, πάσης κακουργίας καὶ δεινότητος, ῥύσασθαι ἡμᾶς τοῦ πολεμήτορος, καὶ δοῦναι συγχώρησιν ἡμῖν, ὧν ἡμάρτομεν, διὰ σπλάγχνα οἰκτιρμῶν ταῖς σαῖς ἱκεσίαις μητροπάρθενε.

Τὸ Κύριε ἐλέησον μ'. καὶ ἡ εὐχή.

Δέσποτα παντοκράτωρ, ὁ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριςοῦ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, δός μοι σῶμα ἄσπιλον, καρδίαν καθαρὰν, νοῦν γρήγορον, γνῶσιν ἀπλανῆ, πνεύματος ἁγίου ἐπιφοίτησιν, πρὸς κτίσιν καὶ πληροφορίαν τῆς ἀληθείας τῆς ἐν Χριςῷ σου, μεθ' οὗ σοι δόξα πρέπει, τιμὴ καὶ προσκύνησις σὺν τῷ ἁγίῳ Πνεύματι.

Εἰς τὸ τέλος τῷ Παιδὶ Κυρίου τῷ Δαβίδ. Ἃ ἐλάλησε τῷ Κυρίῳ τοὺς λόγους τῆς ᾠδῆς ταύτης, ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ἐῤῥύσατο αὐτὸν ὁ Κύριος ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ ἐκ χειρὸς Σαοὺλ, καὶ εἶπεν. Ψαλμός. ΙΖ'.

Αὕτη ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι φανερὴ ἀπὸ λόγου της, καὶ ἑρμηνείαν δὲν χρειάζεται. Μόνον τὴν φιλοσοφίαν τοῦ Μακαρίου Προφήτου, καὶ τὴν ἄμετρον πρᾳότητα πρέπει νὰ θαυμάζωμεν ἐκπληττόμενοι· Πῶς τοῦ ἔδωκεν ὁ Πενθερός του τόσας θλίψεις, καὶ τοιαύτας ἐπιβουλὰς, καὶ ἐνέδρας τοῦ ἔςησε, καὶ πάλιν δέν τὸν ἐμίσησεν ὁ ἄκακος, καὶ ἀμνησίκακος, ὁ πρὸ Χριςοῦ χριςομίμητος· οὔτε ἠθέλησε νὰ τὸν θανατώσῃ ὅσαις φοραῖς ὁ καιρὸς τοῦ ἐβόλεσεν, ἀλλὰ ἀφῆκε νὰ τοῦ κάμῃ ὁ Δίκαιος Κριτὴς τὴν ἐκδίκησιν· Καθὼς καὶ ἐγένετο. εἰς τὸ Τέλος δὲ λέγει ἡ ἐπιγραφὴ, ἐπειδὴ Προφητείαν ἔχει ὁ Ψαλμὸς περὶ τῆς τῶν Ἐθνῶν κλίσεως, καὶ τῆς τῶν Ἰουδαίων ἀλλοτριώσεως, Τὰ ὁποῖα ὕςερον χρόνους χιλίους ἐγένοντο.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἀγαπήσω σε, Κύριε, ἡ ἰσχύς μου. Κύριος στερέωμά μου, καὶ καταφυγή μου, καὶ ῥύστης μου. Ὁ Θεός μου βοηθός μου, καὶ ἐλπιῶ ἐπ' αὐτόν. Ὑπερασπιστής μου, καὶ κέρας σωτηρίας μου, καὶ ἀντιλήπτωρ μου.

2. Αἰνῶν ἐπικαλέσομαι τὸν Κύριον, καὶ ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου σωθήσομαι.

3. Περιέσχον με ὠδῖνες θανάτου, καὶ χείμαῤῥοι ἀνομίας ἐξετάραξάν με. Ὠδῖνες ᾅδου περιεκύκλωσάν με, προέφθασάν με παγίδες θανάτου.

4. Καὶ ἐν τῷ θλίβεσθαί με, ἐπεκαλεσάμην τὸν Κύριον, καὶ πρὸς τὸν Θεόν μου ἐκέκραξα· Ἤκουσεν ἐκ Ναοῦ Ἁγίου αὐτοῦ φωνῆς μου· καὶ ἡ κραυγή μου ἐνώπιον αὐτοῦ, εἰσελεύσεται εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ.

5. Καὶ ἐσαλεύθη, καὶ ἔντρομος ἐγενήθη ἡ γῆ. Καὶ τὰ θεμέλια τῶν ὀρέων ἐταράχθησαν, καὶ ἐσαλεύθησαν, ὅτι ὠργίσθη αὐτοῖς ὁ Θεός.

6. Ἀνέβη καπνὸς ἐν ὀργῇ αὐτοῦ, καὶ πῦρ ἀπὸ προ-

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ὅστις λάβῃ πολλὰς εὐεργεσίας ἀπὸ τὸν Θεὸν, δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸν ἀνταμείψῃ μὲ ἄλλον τρόπον, εἰμὴ μὲ ἀγάπην. Καθὼς λέγει ἐδῶ ὁ Προφήτης, καὶ ὑπόσχεται νὰ τὸν ἀγαπᾷ ὁλοψύχως· ὄχι πῶς δὲν τὸν ἠγάπα καὶ πρότερον, ἀλλὰ δηλοῖ τὸ τῆς ἀγάπης ἀκόρεστον. Εἶτα κάμνει τὰς θείας εὐεργεσίας προσηγορίας, καὶ καλεῖ τὸν Θεὸν ἰσχὺν, ὅτι ἐκεῖνος τοῦ ἔδωκε τὴν δύναμιν, καὶ γενόμενος βοηθὸς αὐτοῦ, καὶ στερέωμα, καὶ τεῖχος ἀπροσμάχητον, ἀπὸ τοὺς πολεμίους αὐτὸν ἐλύτρωσε. Κέρας δὲ σωτηρίας τὸν ὀνομάζει ἀπὸ τῆς τῶν ζώων μεταφορᾶς, οἵτινες ἔχουσι τὴν δύναμιν εἰς τὰ κέρατα, καὶ νικοῦσι τοὺς ἐναντίους.

2. Ἐδῶ διδασκόμεθα νὰ εὐχαριστῶμεν εἰς ὅσα ἀγαθὰ ἐτύχαμεν, καὶ νὰ ζητῶμεν τὰ δέοντα, καὶ πρέποντα· καὶ τότε λυτρούμεθα ἀπὸ κάθε κίνδυνον.

3. Ὅτι πολλὰ μεγάλοι, καὶ θανατηφόροι κίνδυνοι μὲ εὑρήκασι· καὶ ὥρμησαν τῶν ἀνόμων οἱ διωγμοὶ κατάπανω μου μὲ θυμὸν περισσότερον, παρὰ ὅτι τρέχουσι τὸν χειμῶνα τὰ τῶν ποταμῶν ὕδατα. Καὶ τόσας ἐνέδρας, καὶ βρόχους μοὶ ἔστησαν, ὥστε ἠμπορῶ νὰ εἰπῶ, ὅτι αἱ παγίδες τοῦ θανάτου, καὶ οἱ πόνοι τοῦ ᾅδου μὲ ἐκύκλωσαν.

4. Ὅθεν εἰς τοσαύτην θλίψιν, καὶ στένωσιν ἐπεκαλέσθην τὴν θείαν βοήθειαν, φωνάζων πρὸς Κύριον, ἀπὸ τὴν ἄμετρον ὀδύνην βασανιζόμενος. Ὁ δὲ εὐθὺς ἐπήκουσε τῆς φωνῆς μου ἀπὸ τὸν Ἅγιον Ναὸν αὐτοῦ τὸν Οὐράνιον, καὶ ἠκροάσθη μου τὴν κραυγὴν, καὶ ἐγκάλεσιν.

5. Καὶ καθὼς ποτε ὅταν ἐλύτρωσε τὸν Λαόν του ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον μὲ θυμὸν πολὺν, καὶ σημεῖα, ὥστε ἡ γῆ, καὶ τὰ ὄρη ἐτρόμαξαν, οὕτω καὶ τώρα ἀπὸ τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ ἐγίνηκεν ἡ γῆ ἔντρομος, καὶ τὰ θεμέλια τῶν βουνῶν ἐταράχθησαν, καὶ ἐσάλευσαν ἀπὸ τὸν τόπον των, διατὶ ὁ Θεὸς τὰ ὠργίσθη.

6. Καὶ ἀπὸ τὸν θυμόν του σχεδὸν εὔγενε στία ἀπὸ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καταφλέγουσα, καθὼς εὐγένει φλόγα

ἀπὸ τοὺς ἄνθρακας. Ταῦτα λέγει ὁ Προφήτης οὐχ ὡς κυρίως γεγενημένα, ἀλλ' ὡς οὕτω τῇ πίςει πεποιημένα· Ὅτι ὁ Θεὸς ἐὰν καὶ καμμίαν φορὰν ποιήσῃ τοιαῦτα, δὲν κάμνει αὐτὰ διὰ νὰ τιμωρήσῃ, ἀλλὰ διὰ φόβον πρὸς διόρθωσιν.

7. Πάλιν ἐδῶ τὴν τοῦ Θεοῦ ἐπιφάνειαν διηγούμενος λέγει ταῦτα, διὰ νὰ φοβηθῶσιν οἱ ἀκροαταί. Ὅμως ἡμεῖς οὔτε ἀνάβασιν Θεοῦ, οὔτε κατάβασιν λέγομεν· ἀπερίγραπτος γὰρ πανταχοῦ παρών, καὶ τὰ πάντα πληρῶν, καὶ κατέχων. Διὰ τὸ ἔκλινεν οὖν, καὶ κατέβη, νόει, ὅτι τὴν οἰκείαν ἐπιφάνειαν ἔδειξε. Τὸν γνόφον, διὰ τὸ τῆς παρουσίας ἀόρατον. Τὴν ἐπὶ Χερουβὶμ, καὶ ἀνέμων ἐπίβασιν, τὸ ὀξὺ τῆς ἐπιφανείας. Τὸ δὲ ἔθετο σκότος ἀποκρυφὴν, τὸ τῆς φύσεως ἀθεώρητον, καὶ τὸ περὶ αὐτὸν φῶς. Ὡς καὶ ὁ Παῦλος εἶπεν· «ὁ μόνος ἔχων ἀθάνατον φῶς οἶκον ἀπρόσιτον.»

8. Καθὼς (λέγει) ἀπὸ τὴν πυκνότητα τῶν νεφῶν, γίνεται ὁ ἀὴρ σκοτεινὸς, καὶ πέμπει τὴν λάμψιν τῆς ἀςραπῆς, οὕτω καὶ ὁ ἀόρατος Θεὸς ἀποςέλλει τοῦ νοεροῦ τὰς ἀκτῖνας, καὶ μὲ τὸ κολαςικὸν πῦρ παιδεύει τοὺς πονηρούς· Διὰ τοῦτο εἶπε χάλαζα, καὶ ἄνθρακες πυρός. Τινὲς δὲ λέγουσι διὰ τὸ, ἄνθρακες ἀνήφθησαν, τοὺς Ἱεροὺς Ἀποςόλους· πῦρ γὰρ ὁ Θεός.

9. Καὶ ἔδωκεν ἀπὸ τοὺς Οὐρανοὺς τὴν φωνήν του ὡς βροντὴν φοβερὰν ὁ Κύριος. Ἔρρηξε σαΐτας, καὶ τοὺς ἐξωλόθρευσε. Καὶ ἐσφενδόνισεν ἀςραπὰς φοβερὰς, καὶ συνετάραξεν αὐτοὺς, καὶ τοὺς ἐξηφάνισε.

10. Καὶ (τὸ ἐξαισιώτερον) ἔκαμε καὶ ἐφάνησαν αἱ πηγαὶ τῶν ὑδάτων, ἤγουν ὁ βυθὸς τῆς θαλάσσης· καὶ ἐξεσκεπάσθησαν ὅλης τῆς Γῆς τὰ θεμέλια.

11. Μὲ ἕνα σου νεῦμα μόνον, καὶ πρόςαγμα, Κύριε, ἠγέρθη τόσον δυνατὸς ἄνεμος, ὥςε ἐξήρανε, καὶ ἐχώρισεν εἰς δύο τὴν θάλασσαν.

12. Τοῦτο γέγονεν ἐν Αἰγύπτῳ εἰς τὴν ἔνδοξον νίκην ἐκείνην, (λέγει ὁ Δαβὶδ, ἢ ὁ Χριςὸς, ἢ πᾶς Δίκαιος) καὶ τώρα πάλιν αὐτὸς μοῦ ἐπήκουσε, καὶ μὲ ἐλύτρωσεν ἀπὸ ἄπειρα ὕδατα.

σώπου αὐτοῦ καταφλεγήσεται." Ἄνθρακες ἀνήφθησαν ἀπ' αὐτοῦ.

7. Καὶ ἔκλινεν Οὐρανοὺς, καὶ κατέβη· καὶ γνόφος ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Καὶ ἐπέβη ἐπὶ Χερουβὶμ, καὶ ἐπετάσθη, ἐπετάσθη ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων. Καὶ ἔθετο σκότος ἀποκρυφὴν αὐτοῦ, Κύκλῳ αὐτοῦ ἡ σκηνὴ αὐτοῦ.

8. Σκοτεινὸν ὕδωρ ἐν νεφέλαις ἀέρων. Ἀπὸ τῆς τηλαυγήσεως ἐνώπιον αὐτοῦ, αἱ νεφέλαι διῆλθον, χάλαζα, καὶ ἄνθρακες πυρός.

9. Καὶ ἐβρόντησεν ἐξ Οὐρανοῦ ὁ Κύριος, καὶ ὁ ὕψιςος ἔδωκε φωνὴν αὐτοῦ. Ἐξαπέςειλε βέλη, καὶ ἐσκόρπισεν αὐτοὺς, καὶ ἀςραπὰς ἐπλήθυνε, καὶ συνετάραξεν αὐτούς.

10. Καὶ ὤφθησαν αἱ πηγαὶ τῶν ὑδάτων, καὶ ἀνεκαλύφθη τὰ θεμέλια τῆς Οἰκουμένης.

11. Ἀπὸ ἐπιτιμήσεώς σου Κύριε, ἀπὸ ἐμπνεύσεως πνεύματος ὀργῆς σου.

12. Ἐξαπέςειλεν ἐξ ὕψους, καὶ ἔλαβέ με. Προσελάβετό με ἐξ ὑδάτων πολλῶν.

13. Ῥύσεταί με ἐξ ἐχθρῶν μου δυνατῶν, καὶ ἐκ τῶν μισούντων με, ὅτι ἐστερεώθησαν ὑπὲρ ἐμέ.

14. Προέφθασάν με ἐν ἡμέρα κακώσεώς μου. Καὶ ἐγένετο Κύριος ἀντιστήριγμά μου, καὶ ἐξήγαγέ με εἰς πλατυσμόν. Ῥύσεταί με, ὅτι ἠθέλησέ με.

15. Καὶ ἀνταποδώσει μοι Κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου ἀνταποδώσει μοι.

16. Ὅτι ἐφύλαξα τὰς ὁδοὺς Κυρίου, καὶ οὐκ ἠσέβησα ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μου.

17. Ὅτι πάντα τὰ κρίματα αὐτοῦ ἐνώπιόν μου, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ οὐκ ἀπέστησαν ἀπ' ἐμοῦ.

18. Καὶ ἔσομαι ἄμωμος μετ' αὐτοῦ, καὶ φυλάξομαι ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου.

19. Καὶ ἀνταποδώσει μοι Κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου, ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.

20. Μετὰ ὁσίου, ὅσιος ἔσῃ· Καὶ μετὰ ἀνδρὸς ἀθώου,

13. Ἤγουν ἔσωσέ με ἀπὸ τοὺς δυνατοὺς ἐχθρούς μου μὲ τὴν προμήθειαν, τὴν ὁποίαν μὲ ἠξίωσεν οὐρανόθεν. Ὅτι αὐτοὶ ὡς ἰσχυρότεροί μου ἐβουλεύοντο νὰ μὲ κακοποιήσωσι μὲ τὴν πονηρίαν, καὶ δυναστείαν των.

14. Φαίνεταί μοι, ὅτι λέγει ἐδῶ τὴν ἐπανάστασιν, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ Ἀβεσσαλὼμ ἀφ' οὗ ἡμάρτησεν. Ὅτι ὁ Σύμμαχος λέγει, Ταλαιπωρίας, ἀντὶ κακώσεως, καὶ δηλοῖ τῆς ψυχῆς τὴν ἀσθένειαν. Λέγει οὖν, ὁ Θεὸς μοὶ ἔγινε στηριγμὸς, δίδων εἰς τὴν στενοχωρίαν μου εὐρυχωρίαν· καὶ ἀντὶ τοῦ προσδοκωμένου θανάτου, τὴν ζωὴν μοὶ ἐχάρισε, διὰ τὴν ἀγάπην, τὴν ὁποίαν ἔχει εἰς ἐμὲ ὡς εὔσπλαγχνος.

15. Αὐτὰ νομίζω νὰ λέγῃ διὰ τὸν Χριστὸν· ὅτι ἐπειδὴ εἶμαι δίκαιος, καὶ ἁμαρτίαν ποσῶς δὲν ἔπραξα, θέλει μοὶ ἀνταποδώσει ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου. Ἢ πάλιν ἐὰν τὸ λέγῃ καὶ διὰ λόγου του, διὰ νὰ παρακινήσῃ πρὸς ἀρετὴν τοὺς ἀκούοντας, οὐδὲν θαυμαστὸν· Ἐπειδὴ νουθετεῖ, καὶ διδάσκει καθ' ἕνα νὰ πορεύηται ἄμεμπτα, φυλάττων (ὡς καὶ αὐτὸς) τὰς σωτηρίους ἐντολὰς τοῦ Κυρίου, ἐὰν ὀρέγηται, νὰ ἐπακούῃ καὶ αὐτοῦ ὁ Θεὸς, καὶ νὰ τὸν λυτρώνῃ ἀπὸ πᾶσαν ἀνάγκην, καὶ κίνδυνον.

16. Διατὶ ἐφύλαξα τὸν Νόμον τοῦ Θεοῦ, καὶ ποτὲ δὲν ἔπραξα κατ' αὐτοῦ κανένα ἀνόμημα.

17. Ὅτι ὅλαι του αἱ κρίσεις, καὶ τὰ προστάγματα εἶναι ἔμπροσθέν μου· Καὶ ποτὲ δὲν παρέβην τὰ δικαιώματα, καὶ τοὺς νόμους του.

18. Εἰδὲ καὶ τοῦ ἔπταισά κανένα καιρὸν ὡς ἄνθρωπος, κἂν ἀπὸ τώρα καὶ ἔμπροσθεν, θέλω φυλαχθῆ εἰς αὐτὸν καθαρὸς, καὶ ἄμωμος, νὰ μὴ τελέσω κανένα ἀνόμημα.

19. Καὶ τότε ὅταν γενῶ παντελῶς ἄμωμος, θέλω ἀπολαύσει τὰ τέλεια ἀγαθά· Ὅτι ὁ Κύριος, ὅς τις ἐπιβλέπει τὰς ἀγαθὰς πράξεις, καὶ τὸν εὐσεβῆ σκοπὸν τῆς διανοίας, δίδει τὰς ἀντιδόσεις, καὶ βραβεύει τοὺς κοπιάσαντας.

20. Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ καθ' ἑνὸς παρέχεις ἁρμόδιον τὴν ἀντίδοσιν· τοῖς μὲν ὁσίοις δίδεις τὰ τῆς ὁσιό-

τητος ἄξια· τοῖς ἀθώοις τὰ πρόσφορα, καὶ τοῖς ἐκλεκτοῖς, καὶ τελείοις τὰ τέλεια. Τοὺς δὲ ςρεβλοὺς, οἵτινες δὲν ἐπορεύθησαν τὴν εὐθεῖαν ὁδόν σου, ἀλλὰ ἐπολιτεύθησαν διεςραμμένα, καὶ πλάγια, θέλεις παιδεύσει μὲ θυμὸν πλάγιον. Ὅτι καθὼς ὑψώνεις τοὺς ταπεινοὺς, οὕτω ταπεινοῖς τοὺς ὑπερηφάνους ὡς δίκαιος.

21. Ἐπειδὴ σκότος τὰς θλίψεις ἐκάλεσε, πρεπόντως ὀνομάζει φῶς τὴν ἐκείνων λύτρωσιν, τὴν ὁποίαν ὁμολογεῖ, ὅτι διὰ τοῦ Θεοῦ ἀπήλαυσεν. Ἢ ἴσως νὰ λέγῃ φῶς τὴν Θεότητα τοῦ Χριςοῦ, καὶ λύχνον τὴν σάρκωσιν. Καθὼς λέγει εἰς ἄλλον Ψαλμόν· ἡτοίμασα λύχνον τῷ Χριςῷ μου. Πειρατήριον δὲ, καὶ Τεῖχος λέγει τὴν ἔνεδραν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐλυτρώθη ὑπὸ Θεοῦ βοηθούμενος.

22. Θεέ μου, δίκαια ἰθύνεις τὰ σύμπαντα, καὶ ὅλα τὰ ἔργα σου εἶναι καθαρὰ, καὶ ἀμώμητα· τὰ λόγιά σου ἀληθῆ, καὶ ἄδολα, καὶ βοηθεῖς ὅλους ἐκείνους, οἵτινες εἰς ἐσένα ἐλπίζουσιν.

23. Ὅτι τίς εἶναι Αὐθέντης, καὶ Βασιλεὺς, εἰμὴ μόνος οὗτος ὁ Κύριος; καὶ τίς ἄλλος εἶναι Θεὸς, εἰμὴ μόνον οὗτος ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅς τις δεσπόζει τὴν κτίσιν ἅπασαν;

24. Ἐὰν ἔχω δύναμίν τινα, ἢ ἄλλην καλωσύνην ἀπάνω μου, οὗτος ὁ Θεὸς εἶναι, ὅς τις μοὶ δίδει τὴν χάριν, καὶ βοήθειαν, νὰ φυλάττω τὰ Ἅγιά του προσάγματα, καὶ ὅς τις καταρτίζει τοὺς πόδας μου, νὰ διαβαίνω τοὺς κινδύνους, καθὼς καταπατεῖ τὰ ἰοβόλα θηρία ἡ Ἔλαφος, καὶ νὰ γίνωμαι τῶν πολεμίων ὑψηλότερος.

25. Δυναμώνει τὰς χεῖρας, καὶ βραχιονάς μου, ὡς τόξον χαλκοῦν, εἰς τὸν πόλεμον, καὶ τροποῦμαι τοὺς ἐναντίους, καὶ δὲν δύνανται νὰ μὲ κεντήσωσι τὰ βέλη των.

26. Ἔτι φροντίζων διὰ τὴν σωτηρίαν μου, μὲ ἐπαίδευσες ἡμαρτηκότα, καὶ πεπτωκότα ἀνώρθωσας· καὶ μὲ τὴν δικαίαν σου παίδευσιν μὲ ἐνουθέτησες, πόσον κακὸν εἶναι ἡ ἁμαρτία, ὡς νόμου παράβασις.

ἀθῶος ἔσῃ· Καὶ μετὰ ἐκλεκτοῦ, ἐκλεκτὸς ἔσῃ· Καὶ μετὰ ςρεβλοῦ διαςρέψεις. Ὅτι σὺ λαὸν ταπεινὸν σώσεις, καὶ ὀφθαλμοὺς ὑπερηφάνων ταπεινώσεις.

21. Ὅτι σὺ φωτιεῖς λύχνον μου, Κύριε, ὁ Θεός μου, φωτιεῖς τὸ σκότος μου· Ὅτι ἐν σοὶ ῥυσθήσομαι ἀπὸ πειρατηρίου, καὶ ἐν τῷ Θεῷ μου ὑπερβήσομαι τεῖχος.

22. Ὁ Θεός μου ἄμωμος ἡ ὁδὸς αὐτοῦ. Τὰ λόγια Κυρίου πεπυρωμένα. Ὑπερασπιςής ἐςι πάντων τῶν ἐλπιζόντων ἐπ' αὐτόν.

23. Ὅτι τίς Θεὸς, πάρεξ τοῦ Κυρίου; ἢ τίς Θεὸς, πλὴν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν;

24. Ὁ Θεὸς ὁ περιζωννύων με δύναμιν, καὶ ἔθετο ἄμωμον τὴν ὁδόν μου. Καταρτιζόμενος τοὺς πόδας μου ὡσεὶ Ἐλάφου, καὶ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἱςῶν με.

25. Διδάσκων χεῖράς μου εἰς πόλεμον, καὶ ἔθου τόξον χαλκοῦν τοὺς βραχίονάς μου.

26. Καὶ ἔδωκάς μοι ὑπερασπισμὸν σωτηρίας, καὶ ἡ δεξιά σου ἀντελάβετό μου, καὶ ἡ παιδεία σου ἀνώρθωσέ με εἰς τέλος, καὶ ἡ παιδεία σου αὐτή με διδάξει.

27. Ἐπλάτυνας τὰ διαβήματά μου ὑποκάτω μου, καὶ οὐκ ἠσθένησε τὰ ἴχνη μου.

28. Καταδιώξω τοὺς ἐχθρούς μου, καὶ καταλήψομαι αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἀποστραφήσομαι, ἕως ἂν ἐκλείπωσιν. Ἐκθλίψω αὐτοὺς, καὶ οὐ μὴ δύνωνται στῆναι. Πεσοῦνται ὑπὸ τοὺς πόδας μου.

29. Καὶ περιέζωσάς με δύναμιν εἰς πόλεμον. Συνεπόδισας πάντας τοὺς ἐπανισαμένους ἐπ' ἐμὲ ὑποκάτω μου· Καὶ τοὺς ἐχθρούς μου ἔδωκάς μοι νῶτον, καὶ τοὺς μισοῦντάς με ἐξωλόθρευσας.

30. Ἐκέκραξαν, καὶ οὐκ ἦν ὁ σώζων· πρὸς Κύριον, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν.

31. Καὶ λεπτυνῶ αὐτοὺς ὡσεὶ χοῦν κατὰ πρόσωπον ἀνέμου· ὡς πηλὸν πλατειῶν λεανῶ αὐτούς.

32. Ῥῦσαί με ἐξ ἀντιλογίας Λαοῦ, καταστήσεις με εἰς κεφαλὴν Ἐθνῶν.

33. Λαὸς, ὃν οὐκ ἔγνων, ἐδούλευσέ μοι· εἰς ἀκοὴν ὠτίου ὑπήκουσέ μου.

27. Εἰς τὴν στενοχωρίαν της θλίψεως, μοὶ ἔδωκες τὴν εὐρυχωρίαν τῆς παρακλήσεως, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ψυχαγωγούμενος, ἔφθασα ἕως τὴν σήμερον ὑγιής τε, κα ἄτρωτος.

28. Καὶ οὕτως ἀπὸ τὴν πρόνοιάν σου δυναμωθεὶς, ἐλπίζω νὰ νικήσω τοὺς δυσμενεῖς ἐχθρούς μου· καὶ να μὴν ὑποστρέψω, ἕως νὰ τοὺς καταθραύσω, καὶ νὰ τοὺς βασανίσω τόσον, ὥστε νὰ μοὶ γένωσι καὶ στανικῶς των ὑπήκοοι.

29. Ταῦτα πράξας ὁ Θεῖος Δαβὶδ, καὶ τροπώσας τοὺς ἐναντίους, ὡς ἤλπιζεν, εὐχαριστεῖ τῷ Κυρίῳ, λέγων· Διὰ νὰ δείξῃς τὴν ἀγαθότητα, καὶ εὐσπλαγχνίαν σου, Δέσποτα, ἔδωκες ἐμοῦ τοῦ δούλου σου ἀνδρείαν πλείστην, καὶ δύναμιν· τὸν δὲ Γολιὰθ, καὶ Σαοὺλ, καὶ τοὺς ἄλλους ἐχθρούς μου ἐμπόδισες· Καὶ τοσοῦτον ἀσθενεῖς, καὶ δειλιῶντας ἐποίησας, ὥστε ἔφυγον ὅλοι μετὰ φόβου πολλοῦ ἀπὸ λόγου μου, καὶ τελείως τοὺς ἐξωλόθρευσας.

30. Ὅτι οὔτε οἱ Ἀλλόφυλοι ἐπικαλοῦντες τοὺς θεοὺς αὐτῶν, ἔτυχον βοηθείας τινός· οὔτε ὁ Σαοὺλ, ὁ Ἀβεσσαλὼμ, καὶ οἱ λοιποὶ τῶν Ἑβραίων, οἵτινες μὲ ἐπολέμουν, σὲ εἶχασι βοηθόν· ὅτι ὡς ἄδικοι ὄντες, δὲν τοὺς ἐπήκουες· ἀλλὰ εἰς μάτην, καὶ ἀνωφέλευτα ἔκραζον.

31. Μάλιστα μὲ ἐβοήθησες τόσον, ὥστε τοὺς ἐσκόρπισα ὡς χῶμα λεπτὸν ἀπὸ τὸν ἄνεμον, καὶ ὡς τὸν πηλὸν της γῆς τοὺς ἐκαταπάτησα.

32. Ἐδῶ προλέγει τὴν μανίαν τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, καὶ τὴν τῶν Ἐθνῶν σωτηρίαν· Καὶ παρακαλεῖ, νὰ μὴν ἔχῃ μὲ τὴν ἀντιλογίαν αὐτῶν τινὰ κοινωνίαν. Ὁμοίως καὶ τὸ, καταστήσεις με εἰς κεφαλὴν Ἐθνῶν, εἰς τὸν Σωτῆρα πληροῦται, ὡς ἐκ Δαβὶδ κατὰ σάρκα γεννηθέντα· ὅτι ὁ Δαβὶδ δὲν ἐβασίλευσεν εἰς τὰ Ἔθνη.

33. Ὡς ἐκ προσώπου Χριστοῦ λέγει καὶ ταῦτα· Ὅτι ὁ Λαὸς, ὅστις δὲν ἐγνώρισε νομοθέτας, οὔτε Προφήτας, χωρὶς νὰ μὲ ἰδῶσι, μόνον ἀκούοντες τὸ σωτήριον Εὐαγγέλιον, θέλουσι πιστεύσει, νὰ μοῦ ὑποτάσσωνται.

34. Τοὺς δὲ Ἰουδαίους, οἵτινες καυχοῦνται, πῶς εἶναι Υἱοὶ νόμιμοι, ἔκαμεν ὁ Θεὸς ἀλλοτρίους αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἀπεξένωσεν ὡς ἀχαρίςους πρὸς τὰς πολλὰς εὐεργεσίας· καὶ διατὶ ἐχώλαναν ἀπὸ τὴν καλὴν, καὶ ἀληθῆ ὁδὸν, καὶ ἐςράβωσαν· Τὸ δὲ, ἐπαλαιώθησαν, λέγει ὁ Σύμμαχος ἀτιμασθήσονται, καὶ ἐντραπήσονται.

35. Μνημονεύσας τῆς ἀντιλογίας τῶν Ἰουδαίων, αἰνίττεται τὸ πάθος, καὶ προφητεύει τὴν ἀνάςασιν λέγων· Οὐ μόνον ζῇ ὁ Δεσπότης Χριςὸς, ἀλλὰ καὶ εἰς Οὐρανοὺς ἀνελήλυθε, καὶ σώζει τοὺς εἰς αὐτὸν πιςεύοντας.

36. Σὺ Κύριε ὁ Θεὸς, καὶ Πατήρ μου, ὅς τις ἐτέλεσες τοιαῦτα θαυμάσια, ὕςερον χρόνους τοσούτους, καὶ μοὶ ὑπέταξες τόσον Λαὸν, ἐκδίκησαί με, καὶ λύτρωσαί με ἀπὸ τοὺς ὀργίλους ἐχθρούς μου, οἵ τινες μὲ πολεμοῦσιν ἄδικα.

37. Διὰ νὰ ὑμνολογῆσαι ἀπὸ τὰ Ἔθνη, τὰ ὁποῖα θέλουσι πιςεύσει ὕςερα. Ἤγουν, ὅταν ψάλλῃ πᾶς πιςὸς ταῦτα τὰ λόγια τῶν Ψαλμῶν, καὶ τὴν ἐπίλοιπον Γραφὴν εἰς δόξαν τοῦ σοῦ ὀνόματος.

38. Καὶ νὰ μεγαλύνωσι τὰ σὰ θαυμάσια, ὅτι ἐσύ με ἔχρισες Βασιλέα, καὶ σώζεις με, καὶ μὲ κάμνεις πανταχοῦ περίβλεπτον· ὁμοίως καὶ ὅλους τοὺς ἐκ τῆς ἐμῆς Γενεᾶς αἰώνια. Φανερὸν εἶναι γοῦν, ὅτι διὰ τὸν Χριςὸν λέγει, καὶ ὄχι διὰ τὸν Δαβίδ· Ὅτι τὸ γένος τοῦ Δαβὶδ ἕως τῆς αἰχμαλωσίας μόνον, καὶ ἕως τοῦ Ζοροβάβελ, ἡγεμόνευσαν ἐπαύσατο. Ὁ δὲ Χριςὸς ζῇ, καὶ Βασιλεύει αἰώνια.

34. Υἱοὶ ἀλλότριοι ἐψεύσαντό μοι· Υἱοὶ ἀλλότριοι ἐπαλαιώθησαν, καὶ ἐχώλαναν ἀπὸ τῶν τρίβων αὐτῶν.

35. Ζῇ Κύριος, καὶ εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, καὶ ὑψωθήτω ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου.

36. Ὁ Θεὸς, ὁ διδοὺς ἐκδικήσεις ἐμοὶ, καὶ ὑποτάξας Λαοὺς ὑπ' ἐμέ. Ὁ ῥύστης μου ἐξ ἐχθρῶν μου ὀργίλων. Ἀπὸ τῶν ἐπανιςαμένων ἐπ' ἐμὲ ὑψώσεις με· ἀπὸ ἀνδρὸς ἀδίκου ῥῦσαί με.

37. Διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι ἐν Ἔθνεσι, Κύριε, καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ.

38. Μεγαλύνων τὰς σωτηρίας τοῦ Βασιλέως, καὶ ποιῶν ἔλεος τῷ Χριςῷ αὐτοῦ, τῷ Δαβὶδ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

Δόξα.

Εἰς τὸ τέλος Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. ΙΗ'.

Τρία εἴδη τῶν Θείων Νόμων εἰσὶ, καθὼς λέγει ὁ Μέγας Παῦλος. Πρῶτον, ὁ Φυσικός· β'. ὁ Γραπτὸς· καὶ γ'. ὁ τῆς Χάριτος. Σύμφωνα τούτοις εἰς τὸν παρόντα Ψαλμὸν διδάσκει καὶ Δαβὶδ ὁ θεσπέσιος· Κηρύττων πρῶτον τὸν Δημιουργὸν πάσης τῆς κτίσεως, ἔπειτα καὶ τοὺς ἄλλους δύο. Ὅθεν καὶ εἰς τὸ τέλος ἐπιγέγραπται, ἐπειδὴ προφητεύει τὴν Νέαν Διαθήκην, ἤγουν τὸ Ἱερὸν, καὶ σωτήριον Εὐαγγέλιον, λέγων.

Τὸ Κείμενον.

1. Οἱ Οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ· ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ ςερέωμα.

2. Ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐρεύγεται ῥῆμα, καὶ νὺξ νυκτὶ ἀναγγέλλει γνῶσιν.

3. Οὐκ εἰσὶ λαλιαὶ, οὐδὲ λόγοι, ὧν οὐχὶ ἀκούονται αἱ φωναὶ αὐτῶν. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς Οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν.

4. Ἐν τῷ Ἡλίῳ ἔθετο τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς, ὡς νυμφίος ἐκπορευόμενος ἐκ πασοῦ αὐτοῦ.

5. Ἀγαλλιάσεται ὡς γίγας δραμεῖν ὁδόν. Ἀπ' ἄκρου τοῦ Οὐρανοῦ ἡ ἔξοδος αὐτοῦ, καὶ τὸ κατάντημα αὐτοῦ ἕως ἄκρου τοῦ Οὐρανοῦ. Καὶ οὐκ ἔςιν ὃς ἀποκρυβήσεται τῆς θέρμης αὐτοῦ.

6. Ὁ Νόμος Κυρίου ἄμωμος, ἐπιςρέφων ψυχάς. Ἡ μαρτυρία Κυρίου πιςὴ,

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ὅσις ἐπιθυμεῖ, νὰ ἰδῇ ἰσορισμένην τὴν δόξαν, καὶ δύναμιν τοῦ Θεοῦ, ἂς ςοχασθῇ τὰ ποιήματά του, οὐ μόνον τοὺς ἐμψύχους Οὐρανοὺς, καὶ Ἀποςόλους αὐτοῦ, οἵτινες κηρύττουσι τὴν δόξαν του, ἀλλὰ καὶ τὸ ςερέωμα, εἰς τὸ ὁποῖον εἶναι τόσοι φωςῆρες λαμπρότατοι, οἵτινες κηρύττουσιν ἀφώνως τὴν σοφίαν, καὶ δύναμιν τοῦ ποιήσαντος.

2. Ἡ τεταγμένη διαδοχὴ τῆς ἡμέρας καὶ νυκτὸς, δείχνει τοὺς ὅρους καὶ προμήθειαν, τοὺς ὁποίους ὁ Κύριος ὥρισε. Τὸ δὲ ἐρεύγεται, τὸ ἀναγγέλλει, καὶ διηγοῦνται, οὐχ ὡς ἔμψυχα, ἀλλὰ προσωποποιΐα τὶς εἶναι, καὶ μᾶς νουθετεῖ, καὶ ὁδηγεῖ ἀπὸ τὰ φαινόμενα, νὰ θαυμάζωμεν τὸν Ἀόρατον.

3. Καὶ καθὼς δὲν ἔμεινεν Ἔθνος, νὰ μὴν ἀκούσῃ τὴν διδαχὴν τῶν Ἀποςόλων, ἀλλὰ ἠκούσθη ἡ φωνή των εἰς ὅλης τῆς Οἰκουμένης τὰ πέρατα, οὕτως αἱ ἄλαλοι γλῶσσαι τῶν Οὐρανῶν, διηγοῦνται ἀφώνως τοῦ Θεοῦ τὰ θαυμάσια, καὶ δεικνύουσι τὴν τάξιν αὐτῶν, καὶ εὐπρέπειαν, καὶ προσκαλοῦσι πᾶσαν τὴν κτίσιν πρὸς ὑμνῳδίαν τοῦ Κτίσαντος.

4. Οἱ τρεῖς Ἐξηγηταὶ λέγουσι· τῷ Ἡλίῳ ἔθετο σκήνωμα ἐν αὐτοῖς· ἤγουν, εἰς τοὺς Οὐρανοὺς ἔβαλεν ὁ Θεὸς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς εἶπεν, ὅτι τὴν Θεοτόκον λέγει Ἥλιον, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς ἐκατοίκησεν. Ἢ ἴσως νὰ λέγῃ δι' αὐτὸν τὸν νοητὸν τῆς δικαιοσύνης Ἥλιον, ὅς τις ἀνέτειλεν ὡς νυμφίος ἀπὸ τοὺς Πατρῴους κόλπους, καὶ μᾶς ἐφώτισε.

5. Καὶ ὡσὰν ἕνας ἀνδρειωμένος γίγας θέλει δράμῃ εἰς μίαν ςιγμὴν ἀπὸ τὸν Οὐρανὸν εἰς τὴν Γῆν χαρούμενος, νὰ νικήσῃ τὸν δαίμονα. Καὶ καθὼς ὁ Ἥλιος εὐγένων ἀπὸ τὴν ἀνατολὴν, φωτίζει καὶ θερμαίνει ὅλην τὴν κτίσιν, οὕτω καὶ ὁ Κύριος καταβαίνων ἀπὸ τοὺς Οὐρανοὺς, ἐφώτισεν ὅλον τὸν Κόσμον μὲ τὴν χάριν του, καὶ δὲν ἔμεινε τινὰς ἀμέτοχος τῆς θέρμης αὐτοῦ· ἤγουν νὰ μὴν ἀκούσῃ τὸ σωτήριον κήρυγμα.

6. Ἐπειδὴ εἶπε διὰ τὸν φυσικὸν νόμον τῶν κτισμάτων, ἵνα ἀποδείξῃ τὸν Κτίςην· λέγει τώρα καὶ διὰ τὸν γραπτὸν, τὸν ὁποῖον ἔδωκεν ὁ Κύριος, νὰ ἐπιςρέψῃ τοὺς πλανωμένους, ἤγουν τὸν Μωσαϊκὸν, Τὸν ὁποῖον καλεῖ

μὲν νόμον, διατὶ ρυθμίζει, καὶ νομοθετεῖ τὴν ἐνάρετον πολιτείαν· Μαρτυρίαν δὲ, ὅτι μαρτυρεῖ τὴν τιμωρίαν τῆς παραβάσεως· Δικαιώματα, ὅτι δείχνει τὴν διαφορὰν ἀπὸ τὸν δίκαιον ἕως τὸν ἄδικον· Ἐντολὴν, ὅτι τὰς πράξεις ἐντέλλεται· Κρίματα δὲ, ὅτι διδάσκει τὰς κρίσεις, καὶ ψήφους τοῦ Θεου· Νήπια λέγει τοὺς ἀγνώςους Ὀφθαλμοὺς, τὸ ὀπτικὸν τῆς διανοίας.

7. Πρεπόντως δὲ ὀνομάζει τὸν φόβον τοῦ Κυρίου ἁγνὸν, ἤγουν καθαρὸν, καὶ ἄδολον· διότι ὅςτις φυλάττει τὸν Θεῖον Νόμον ὡς ἀληθῆ καὶ δίκαιον, εὐφραίνεται ἡ καρδία του μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς μελλούσης ἀνταποδόσεως, Καὶ ποθεῖ τὰς δικαίας κρίσεις, καὶ προσάγματα τοῦ Θεοῦ περισσότερον ἀπὸ χρυσίον, καὶ ἄλλον πλοῦτον ἐπίκηρον, καὶ τοῦ φαίνονται γλυκύτερα μέλιτος.

8. Καὶ πρεπόντως· ὅτι ὁποιος τὰ φυλάσσει, μέλλει νὰ λάβῃ πλουσίαν παρὰ Θεοῦ τὴν ἀντάμειβήν.

9. Ἀφ᾽ οὗ εἶπεν ὁ Προφήτης, πῶς ἐφύλαττεν αὐτὸς τὰς θείας ἐντολὰς, ἐνθυμήθη τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν, ἐφοβήθη, πῶς ἐκαυχήσθη, καὶ λέγει τώρα· Παραπτώματα τὶς συνήσει; Ἤγουν καλὰ καὶ ἐγκρατεύομαι μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν, πλὴν ἀπὸ τὸ χαῦνον τῆς φύσεως νικοῦμαι πολλάκις, καὶ ἐὰν δὲν κάμω ἁμαρτίαν μὲ τὴν πρᾶξιν, κἂν οἱ πονηροὶ λογισμοὶ μὲ ρυπώνουσι· Λοιπὸν δέομαί σου, Ἀμόλυντε, καθάρισόν με ἀπὸ τοὺς ρυπαροὺς λογισμοὺς, εἰς τοὺς ὁποίους μὲ ὑποβάλλουσιν οἱ ἀλλότριοι δαίμονες.

10. Τὴν καινὴν Διαθήκην προφητεύει ἐδῶ, καὶ τὴν χάριν τοῦ Βαπτίσματος, καὶ τὴν δωρεὰν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀπὸ τὴν ὁποίαν δίδεται ἡ τῶν προτέρων ἁμαρτημάτων συγχώρησις.

11. Διὰ τοῦτο ἁρμόδια εἶπεν εἰς τὸ τέλος τοῦ Ψαλμοῦ, τὸ, Κύριε βοηθέ μου· Ὀνομάζων τὸν Θεὸν Κύριον μὲν, ὡς δημιουργὸν, Λυτρωτὴν δὲ, ἐπειδὴ μᾶς ἐλευθερώνει τῆς φθορᾶς, καὶ τῆς τῶν δαιμόνων δουλείας, μὲ τὸ λουτρὸν τοῦ Βαπτίσματος.

σοφίζουσα νήπια. Τὰ δικαιώματα Κυρίου εὐθέα, εὐφραίνοντα καρδίαν. Ἡ ἐντολὴ Κυρίου τηλαυγὴς, φωτίζουσα ὀφθαλμούς.

7. Ὁ φόβος Κυρίου ἁγνὸς διαμένων εἰς αἰῶνα αἰῶνος. Τὰ κρίματα Κυρίου ἀληθινὰ δεδικαιωμένα ἐπὶ τὸ αὐτό. Ἐπιθυμητὰ ὑπὲρ χρυσίον, καὶ λίθον τίμιον πολύν. Καὶ γλυκύτερα ὑπὲρ μέλι, καὶ κηρίον.

8. Καὶ γὰρ ὁ δοῦλός σου φυλάσσει αὐτά. Ἐν τῷ φυλάσσειν αὐτὰ ἀνταπόδοσις πολλή.

9. Παραπτώματα τίς συνήσει, ἐκ τῶν κρυφίων μου καθάρισόν με. καὶ ἀπὸ ἀλλοτρίων φεῖσαι τοῦ δούλου σου.

10. Ἐὰν μή μου κατακυριεύσωσι, τότε ἄμωμος ἔσομαι. Καὶ καθαρισθήσομαι ἀπὸ ἁμαρτίας μεγάλης.

11. Καὶ ἔσονται εἰς εὐδοκίαν τὰ λόγια τοῦ ςόματός μου. Καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου ἐνώπιόν σου διαπαντός. Κύριε βοηθέ μου, καὶ λυτρωτά μου.

Εἰς τὸ τέλος. Ψαλμὸς τῷ Δαβὶδ. ΙΘ'.

Ὁπόταν ὁ Σενναχηρὶμ ἐπεστράτευσεν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, ἔδραμεν ὁ Βασιλεὺς Ἐζεκίας μὲ τὸν Προφήτην Ἡσαΐαν εἰς τὸν Ναὸν, καὶ προσηύξαντο τῷ Θεῷ μετὰ θερμῶν δακρύων, καὶ ἔδειξαν αὐτῷ τὴν βλάσφημον Ἐπιστολὴν τοῦ ὑπερηφάνου, ζητοῦντες βοήθειαν. Ταῦτα θεωρῶν ὁ Θεῖος Δαβὶδ ἀπὸ Πνεῦμα Ἅγιον, προεῖπεν ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἔμελλε νὰ συμβῶσιν ὕστερον.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἐπακούσαι σου Κύριος ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως. Ὑπερασπίσαι σου τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ.

2. Ἐξαποστείλαι σοι βοήθειαν ἐξ Ἁγίου, καὶ ἐκ Σιὼν ἀντιλάβοιτό σου.

3. Μνησθείη πάσης θυσίας σου, καὶ τὸ ὁλοκαύτωμά σου πιανάτω.

4. Δῴη σοι Κύριος κατὰ τὴν καρδίαν σου, καὶ πᾶσαν τὴν βουλήν σου πληρώσαι.

5. Ἀγαλλιασόμεθα ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου, καὶ ἐν ὀνόματι Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν μεγαλυνθησόμεθα. Πληρώσαι Κύριος πάντα τὰ αἰτήματά σου.

6. Νῦν ἔγνων, ὅτι ἔσωσε Κύριος τὸν Χριστὸν αὐτοῦ. Ἐπακούσεται αὐτοῦ ἐξ Οὐρανοῦ Ἁγίου αὐτοῦ.

7. Ἐν δυναστείαις ἡ σωτηρία τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ὁ Θεὸς νὰ σοῦ ἐπακούσῃ ἐς τὸν καιρὸν τῆς ἀνάγκης σου, καὶ θλίψεώς σου· Καὶ αὐτὸς νὰ σὲ περισκέπῃ, καὶ νὰ σὲ βλέπῃ, καθὼς ἐφύλαττε τὸν Ἰσραὴλ πάντοτε.

2. Καὶ νὰ σοὶ στείλῃ ἀπὸ τὸν Ἅγιον Ναὸν αὐτοῦ βοήθειαν, καὶ ἀντίληψιν.

3. Παρακαλοῦσι τὸν Θεὸν νὰ ἐπιβλέψῃ τοῦ Βασιλέως τὴν εὐσέβειαν, νὰ ἐνθυμηθῇ τὰς πολλάς του ἱερουργίας καὶ θύματα, καὶ νὰ τοῦ δώσῃ εἰρήνην, διὰ νὰ τοῦ θυσιάζῃ ὕστερα ὁλοκαυτώματα παχύτερα.

4. Ὁ Κύριος νὰ σοὶ δώσῃ, ὅσα ὀρέγεσαι, καὶ ἐπιποθεῖ ἡ καρδία σου, καὶ νὰ τελέσῃ ὅλα σου τὰ θελήματα.

5. Ὅτι λαμβάνων ἐσὺ τὰς αἰτήσεις ἀπὸ τὸν Κύριον, καὶ ἐπιτυγχάνων σωτηρίας, θέλομεν χαρῇ καὶ ἡμεῖς κοινωνοῦντες τῆς εὐφροσύνης σου· καὶ θέλομεν γένῃ μὲ τὴν θείαν δύναμιν, περιφανεῖς καὶ περίβλεπτοι.

6. Καὶ εἴμεθα βέβαιοι, καθὼς ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἐγνωρίσαμεν, πῶς ὁ Θεὸς θέλει ἐπακούσει τοῦ Βασιλέως μας τὴν ἱκέσιον δέησιν, ἀπὸ τὸν Ἅγιον αὐτοῦ Ναὸν τὸν Οὐράνιον, νὰ τοῦ στείλῃ σωτηρίαν καὶ λύτρωσιν.

7. Καὶ μὲ τὴν Παντοδύναμον δεξιὰν αὐτοῦ, νὰ μᾶς στείλῃ τὴν σωτηρίαν, Καθὼς ἔχει συνήθειαν ὡς εὔσπλαγ-

χνος, νὰ δίδῃ τοῖς ἀδυνάτοις βοήθειαν, Τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἐπικαλούμεθα ματὰ πίςεως, καὶ εἰς αὐτὸν μόνον ἐλπίζομεν· Οἱ δὲ ἐχθροί μας ἔχουσιν ὅλον τὸ θάῤῥος εἰς τὰ ἅρματά των, καὶ εἰς τὰ ἄλογα.

8. Ὅθεν αὐτοὶ μὲν θαῤῥοῦντες εἰς ψευδῆ καὶ μάταια, θέλουσι σκοντάψει καὶ πέσει· Ἡμεῖς δὲ οἱ εἰς τὸν ὄντως Θεὸν ἐλπίζοντες, θέλομεν ἀνασηθῆ ςερεοὶ καὶ ἀήττητοι.

9. Ναὶ, Κύριε, δεόμεθα τῆς σῆς ἀγαθότητος, σῶσον τὸν Βασιλέα, καὶ ἡμᾶς τοὺς δούλους σου. Καὶ οὐ μόνον τώρα, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν φορὰν, καθ' ἣν σὲ ἐπικαλεσθοῦμεν, ἐπάκουε τὴν δέησίν μας ὡς πολυέλεος.

Οὗτοι ἐν ἅρμασι, καὶ οὗτοι ἐν ἵπποις· Ἡμεῖς δὲ ἐν ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν ἐπικαλεσόμεθα.

8. *Αὐτοὶ συνεποδίσθησαν, καὶ ἔπεσον. Ἡμεῖς δὲ ἀνέστημεν, καὶ ἀνωρθώθημεν.*

9. *Κύριε σῶσον τὸν Βασιλέα. καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλεσώμεθά σε.*

Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. Κ΄.

Εἰς τὸ λή. Κεφ. τοῦ Προφήτου Ἡσαΐου φαίνεται, ὅτι ὁ Βασιλεὺς Ἐζεκίας ἔπεσεν εἰς βαρέαν ἀσθένειαν· Καὶ ἐλθὼν Ἡσαΐας ὁ Προφήτης ἀπεςαλμένος ἀπὸ τὸν Θεὸν, εἶπεν αὐτῷ· Κάμε διάταξιν εἰς τὸν οἶκόν σου, ὅτι ἀποθαίνεις ἐξ ἀποφάσεως, καθὼς ὁ Κύριος μοὶ ἐδήλωσεν. Ὁ δὲ Ἐζεκίας ταῦτα ἀκούσας, ἔςρεψε πρὸς τὸν τοῖχον τὸ πρόσωπον, καὶ ἔκλαυσε πρὸς Κύριον, οὕτω λέγων· Ἐνθυμήσου, Κύριε, ὅτι ἐπορεύθην εἰς τὸ θέλημά σου, καὶ ἐφύλαξα τὰς ἐντολάς σου μὲ ἀλήθειαν· Λοιπὸν δέομαι τῆς Βασιλείας σου, χάρισαί μοι ἀκόμι ὀλίγην ζωὴν, ἐὰν εἶναι τὸ θελημά σου. Τότε ὁ Κύριος τὸν ἐλυπήθη ὡς εὔσπλαγχνος, καὶ τοῦ ἐμήνυσε πάλιν μὲ τὸν Ἡσαΐαν λέγων· Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Δαβὶδ τοῦ Πατρός σου. Ἤκουσα τῆς προσευχῆς σου, καὶ εἶδον τὰ δάκρυά σου, καὶ δίδω σοι ἀκόμι ζωὴν, ἔτη ἄλλα πεντεκαίδεκα, Καὶ νὰ φυλάξω τὴν πόλιν ταύτην, νὰ σὲ λυτρώσω ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Βασιλέως τῶν Ἀσσυρίων. Καὶ οὕτως ἐγένετο, καθὼς ὁ Κύριος ὑπεσχέθη. Ταῦτα λοιπὸν γνωρίσας ὁ Προφητικώτατος Δαβὶδ ἐκ Πνεύματος Ἁγίου, ἔγραψεν ὡς ἐκ προσώπου τοῦ Λαοῦ τοῦτον τὸν Ψαλμὸν, ἀνυμνῶν τὸν Θεὸν, διὰ τὴν ὑγείαν τοῦ Βασιλέως.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ὡς δυνατὸς ὁποῦ εἶσαι, Θεέ μου, καὶ λίαν φιλάνθρωπος, ἐδέχθης τὴν ἱκεσίαν τοῦ Βασιλέως μας, Ὅς τις ἔμεινεν εἰς εὐφροσύνην μεγάλην, καὶ ἀγαλλίασιν, διὰ τὴν ὑγεῖαν, καὶ σωτηρίαν, τὴν ὁποίαν τοῦ ἔδωκες.

Τὸ Κείμενον.

1. *Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου εὐφρανθήσεται ὁ Βασιλεύς· Καὶ ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου ἀγαλλιάσεται σφόδρα.*

2. Τὴν ἐπιθυμίαν τῆς καρδίας αὐτοῦ ἔδωκας αὐτῷ. Καὶ τὴν θέλησιν τῶν χειλέων αὐτοῦ, οὐκ ἐστέρησας αὐτόν.

3. Ὅτι προέφθασας αὐτὸν ἐν εὐλογίαις χρηστότητος. Ἔθηκας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον ἐκ λίθου τιμίου.

4. Ζωὴν ᾐτήσατό σε, καὶ ἔδωκας αὐτῷ μακρότητα ἡμερῶν εἰς αἰῶνα αἰῶνος.

5. Μεγάλη ἡ δόξα αὐτοῦ ἐν τῷ σωτηρίῳ σου. Δόξαν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐπιθήσεις ἐπ᾿ αὐτόν.

6. Ὅτι δώσεις αὐτῷ εὐλογίαν εἰς αἰῶνα αἰῶνος. Εὐφρανεῖς αὐτὸν ἐν χαρᾷ μετὰ τοῦ προσώπου σου· Ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἐλπίζει ἐπὶ Κύριον. Καὶ ἐν τῷ ἐλέει τοῦ ὑψίστου οὐ μὴ σαλευθῇ.

7. Εὑρεθείη ἡ χείρ σου πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς σου. Ἡ δεξιά σου εὕροι πάντας τοὺς μισοῦντάς σε.

8. Ὅτι θήσεις αὐτοὺς ὡς κλίβανον πυρὸς εἰς καιρὸν τοῦ προσώπου σου. Κύριος ἐν ὀργῇ αὐτοῦ συνταράξει αὐτούς, καὶ καταφάγεται αὐτοὺς πῦρ.

9. Τὸν καρπὸν αὐτῶν

2. Ὅτι δὲν ἐπεθύμησεν ἡ καρδία του τίποτες, οὔτε ἐζήτησε θέλημα, τὸ ὁποῖον νὰ μὴ τελέσῃς πληρέστατα.

3. Μάλιστα καὶ περισσότερας δωρεὰς τοῦ ἐχάρισες, καὶ πρὸ τῆς αἰτήσεως ἐπρόφθασες αὐτὸν, μὲ εὐλογίας, καὶ εὐεργεσίας γλυκυτάτας, Καὶ χωρὶς νὰ σοῦ ζητήσῃ τὴν Βασιλείαν, τοῦ τὴν ἐχάρισες ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλότιμος, κοσμήσας τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μὲ εὐπρεπῆ, καὶ πολύτιμον στέφανον.

4. Ἔλαβε δὲ, καὶ τετύχηκεν ἐκείνην τὴν ζωὴν, τὴν ὁποίαν σοῦ ἐζήτησε· Καὶ οὐ μόνον ἐδῶ εἰς τὸν παρόντα αἰῶνα τὸν ἐπίκηρον, τοῦ ἐχάρισες τοὺς δεκαπέντε χρόνους, τοὺς ὁποίους ὥρισες, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Οὐράνιον Βασιλείαν σου τὸν ἠξίωσες τῆς αἰωνίου μακαριότητος.

5. Ὄντως ἐμεγαλύνθη ἡ δόξα του· ἐπειδὴ τὸν ἔκαμες περιφανῆ καὶ περίβλεπτον, φονεύσας τοὺς ἐχθρούς του, καὶ κάμνων τὸν Ἥλιον νὰ δράμῃ ἀνάποδα· Καὶ ἀπὸ τοῦτο τὸ σημεῖον θαυμάσαντες τὸν Ἐζεκίαν οἱ Βαβυλώνιοι, τοῦ ἔδιδον δῶρα ὕστερα, ἰδόντες τῶν Ἀσσυρίων τὸν ἀπροσδόκητον θάνατον.

6. Καὶ τόσην εὐλογίαν θέλεις δώσει εἰς αὐτὸν, ὥστε νὰ γένῃ εἰς ὅλας τὰς γενεὰς πολυθρύλλητος, καὶ ἀοίδιμος. Νὰ ἔχῃ πολλὴν θυμηδίαν, καὶ παῤῥησίαν ἐνώπιόν σου, ἀπολαβὼν τῆς σῆς εὐμενείας· Καὶ τοῦτο, διατὶ δὲν ἤλπισεν εἰς ἄνθρωπον, ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν σοῦ τοῦ Ὑψίστου καὶ Παντοδυνάμου Θεοῦ· Ὅθεν οὐκ ἀπέτυχε τῆς ἐλπίδος, ἀλλὰ μὲ τὴν σὴν βοήθειαν στερεούμενος, δὲν θέλει σαλευθῆ πώποτε.

7. Ὁ Σύμμαχος λέγει· Καταλήψεται ἡ χείρ σου πάντας τοὺς ἐχθρούς σου· ἡ δεξιά σου εὑρήσει· Ἤγουν ἐπειδὴ ὁ Βασιλεὺς ἐλπίζει εἰς τὴν δύναμίν σου, αὐτὴ θέλει προφθάσει νὰ ἐξολοθρεύσῃ τοὺς ἐναντίους ἅπαντας.

8. Ὅτι ὡς Παντοδύναμος ἠμπορεῖς νὰ τοὺς κάμῃς εἰς τὸν καιρὸν τῆς ὀργῆς σου πυρικαύστους, καθὼς χωνεύει ὁ φοῦρνος τὰ φρύγανα. Ἢ ἴσως νὰ λέγῃ διὰ τὴν ἀπόφασιν, τὴν ὁποίαν θέλει δώσει ὁ φοβερὸς Κριτὴς κατ᾿ αὐτῶν θυμωμένος, νὰ φλογίζωνται εἰς τὸν ἄσβεστον ἐκεῖνον κλίβανον τῆς αἰωνίου κολάσεως.

9. Οὐ μόνον δὲ αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ τὰ τέκνα των θέ-

λεις απολέσει· καὶ νὰ ἐξωλοθρεύσῃς ἀπὸ τὸν Κόσμον ὅλου τὸ σπέρματων.
Διατὶ κατὰ σοῦ ἐκίνησαν τὴν γλῶσσαν κακῶς, λαλοῦντες ὑπερήφανα ῥήματα, καὶ βλασφημίας, μελετῶντες ματαίας βουλὰς, τὰς ὁποίας, ὡς ἀδύνατοι, δὲν θέλουσιν ἠμπορέσει νὰ τελέσωσιν οἱ ἄφρονες.

10. Ὁ δὲ Σύμμαχος ἀντὶ νῶτον, λέγει ἀποςρόφους· Ἤγουν, μάλιςα νὰ τοὺς κάμῃς νὰ φύγωσι κατησχυμμένοι ἐδῶ πρὸς ὥρας· Ἔπειτα πάλιν, νὰ τοὺς βάλλῃς εἰς τὰς ἐπιλοίπους σου τιμωρίας, νὰ τοὺς κολάσῃς αἰώνια.

11. Ἀλλὰ σὺ, Κύριε, δεῖξαι εἰς τοῦτο τὴν δύναμίν σου εἰς δόξαν σου. Καὶ ἡμεῖς νὰ ψάλλωμεν μεγαλύνοντες, καὶ ὑμνολογοῦντες τὸ κράτος σου.

ἀπὸ τῆς γῆς ἀπολεῖς, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπὸ υἱῶν ἀνθρώπων.
Ὅτι ἔκλιναν εἰς σὲ κακά. Διελογίσαντο βουλὰς, αἷς οὐ μὴ δύνωνται ςῆναι.

10. Ὅτι θήσεις αὐτοὺς νῶτον, ἐν τοῖς περιλοίποις σου ἑτοιμάσεις τὸ πρόσωπον αὐτῶν.

11. Ὑψώθητι, Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου, ἄσομεν, καὶ ψαλοῦμεν τὰς δυναςείας σου.

Δόξα.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῆς Ἀντιλήψεως τῆς Ἑωθινῆς. Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. ΚΑ.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς προκηρύττει σαφέςατα τοῦ Δεσπότου Χριςοῦ τὸ Πάθος, καὶ τὴν Ἀνάςασιν· τὴν κλίσιν τῶν Ἐθνῶν, καὶ τῆς Οἰκουμένης τὴν σωτηρίαν, κατὰ τὴν ἐπιγραφήν· Ὅτι τοῦ Σωτῆρος ἡ ἐπιφάνεια εἶναι Ἑωθινὴ Ἀντίληψις, ἥτις ὡς φῶς διώκει τὸ σκότος, καὶ φωτίζει τὰ ζοφώδη, καὶ τὰ ἐκλαμπρύνει.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Προσηλωμένος εἰς τὸν Σταυρὸν ὁ Δεσπότης Χριςὸς, εἶπε ταῦτα· ἐγκατάλειψιν εἶπεν, οὐ τὸν χωρισμὸν τῆς ἡνωμένης Θεότητος, ἀλλὰ τὴν τοῦ πάθους συγχώρησιν· Ὅτι ἡ Θεότης ἦτον ἀντάμα μὲ τὴν ἀνθρωπότητα· ἀλλ' αὐτὴ μὲν ἔμεινεν ἀπαθὴς, τὴν δὲ σάρκα ἐσυγχώρησε νὰ πάθῃ διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν.

2. Ταῦτα λέγει ὡς ἄνθρωπος, καὶ ἐπειδὴ ἐνεδύθη τὴν σάρκα μας, παρακαλεῖ διὰ ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα, λέγων· Μὴ ἀποβλέψῃς εἰς τὰ τῆς φύσεως πλημμελήματα, ἀλλὰ δός τους τὴν σωτηρίαν διὰ τὰ πάθη μου.

Τὸ Κείμενον.

1. Ὁ Θεὸς, ὁ Θεός μου πρόσχες μοι, ἵνα τί ἐγκατέλιπές με;

2. Μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι τῶν παραπτωμάτων μου.

3. Ὁ Θεός μου κεκράξομαι ἡμέρας, καὶ οὐκ εἰσακούσῃ, καὶ νυκτὸς, καὶ οὐκ εἰς ἄνοιαν ἐμοί.

4. Σὺ δὲ ἐν Ἁγίῳ κατοικεῖς ὁ ἔπαινος τοῦ Ἰσραήλ.

5. Ἐπὶ σοὶ ἤλπισαν οἱ Πατέρες ἡμῶν. Ἤλπισαν, καὶ ἐῤῥύσω αὐτούς. Πρὸς σὲ ἐκέκραξαν, καὶ ἐσώθησαν. Ἐπὶ σοὶ ἤλπισαν, καὶ οὐ κατησχύνθησαν.

6. Ἐγὼ δὲ εἰμὶ σκώληξ, καὶ οὐκ ἄνθρωπος, ὄνειδος ἀνθρώπων, καὶ ἐξουθένημα λαοῦ.

7. Πάντες οἱ θεωροῦντές με, ἐξεμυκτήρισάν με· Ἐλάλησαν ἐν χείλεσιν, ἐκίνησαν κεφαλήν.

8. Ἤλπισεν ἐπὶ Κύριον, ῥυσάσθω αὐτὸν, σωσάτω αὐτὸν, ὅτι θέλει αὐτόν.

9. Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἐκσπάσας με ἐκ γαστρὸς ἡ ἐλπίς μου, ἀπὸ μαστῶν τῆς μητρός μου. Ἐπὶ σὲ ἐπεῤῥίφην ἐκ μήτρας. Ἀπὸ γαστρὸς μητρός μου. Θεός μου εἶ σύ.

10. Μὴ ἀποστῇς ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι θλίψις ἐγγὺς, ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ βοηθῶν μοι.

11. Περιεκύκλωσάν με μόσχοι πολλοί, ταῦροι πίονες περιέσχον με. Ἤνοιξαν ἐπ' ἐμὲ τὸ στόμα αὐτῶν, ὡς

3. Οἰκονομικῶς πολλάκις προσηύξατο παρελθεῖν τὸ ποτήριον. Διὰ τοῦτο λέγει· Ἡμέραν καὶ νύκτα εὐχόμενός σου, δὲν μου ἐπήκουσας, Ἀλλὰ εἰς τὸ πάθος μὲ παρέδωκας. Πλὴν ἠξεύρω τὸ τῆς οἰκονομίας μυστήριον.

4. Καὶ τὸ παράδοξον, ὅτι καὶ ἐσὺ τώρα ἐν ᾧ πάσχω κατοικεῖς εἰς τὸ Ἅγιον σῶμά μου, ὁ ὑμνούμενος ὑπὸ τοῦ Ἰσραήλ.

5. Εἰς ἐσένα εἴχασιν οἱ Πατέρες μας τὴν ἐλπίδα, καὶ τοὺς ἐλύτρωσας· Καὶ ὅταν ἤθελαν φωνάξῃ πρὸς σὲ, δὲν ἔμειναν κατησχυμμένοι, καὶ ἄπρακτοι, ἀλλὰ ταχέως τοὺς ἔσωνες.

6. Ἐγὼ δὲ ἔγινα εὐτελὴς καὶ καταφρονεμένος, ὄνειδος καὶ περιγέλασμα διὰ τὸν ἄνθρωπον. Τινὲς μὲν διὰ τοῦ σκώληκος, ὅστις χωρὶς συνουσίας γίνεται, ἐννόησαν τὴν ἐκ Παρθένου τοῦ Κυρίου γέννησιν· Ἀμὴ ἐγὼ νοῶ μόνον τὴν εὐτέλειαν.

7. Ὅσοι μὲ βλέπουσι, χλευάζουσί με καὶ μυκτηρίζουσι· καὶ σείοντες τὰς κεφαλὰς λέγουσιν.

8. Ἰδοὺ ἤλπισεν εἰς τὸν Θεὸν οὗτος, ὅστις ἐκαυχᾶτο, πῶς εἶναι Υἱός του ἀγαπητός· Λοιπὸν ἂς τὸν σώσῃ τώρα, νὰ τὸν εὐγάλῃ ἀπὸ τὸν Σταυρόν.

9. Στρέφει πάλιν τὸν λόγον πρὸς τὸν Πατέρα λέγων· Ἐσὺ εἶσαι, Κύριε, ὅστις μόνος χωρὶς ἀνθρωπίνην βοήθειαν, μὲ ἔκαμες νὰ γεννηθῶ ἀπὸ μίαν Γυναῖκα Παρθένον. Εἰς τὴν πρόνοιάν σου ἀπέῤῥιψα τὴν ἐλπίδα μου, ἀπὸ τὴν ὥραν, καθ' ἣν ἐγεννήθην ἐκ τῆς Μητρός μου, ὡς ἄνθρωπος.

10. Λοιπὸν καθὼς ἤσουν πάντοτε βοηθός μου, ὡς Θεὸς καὶ Πατήρ μου, μὴ μακρύνῃς καὶ τώρα ἀπ' ἐμοῦ δεομένου σου· ὅτι θλίψιν ἔχω πολλὴν, καὶ δὲν εἶναι τινὰς βοηθός μου.

11. Ἰδοὺ, Κύριε, ὁ ἄγνωστος Λαὸς καὶ ἀχάριστος, μὲ ἐτριγύρισαν, ὡς παχοὶ καὶ ἄγριοι ταῦροι νὰ μὲ φονεύσωσι· Καὶ ἤνοιξαν τὸ στόμα των φωνάζοντες ὡς ἅρπαγοι λεόντες. Ταύρους λέγει τοὺς Ἱερεῖς, καὶ Γραμματεῖς ὡς θρασεῖς· Μόσχους δὲ, τὸν ἐπίλοιπον Λαόν. Καὶ τοὺς κα-

λεῖ πίονας, ὅτι μὲ τὰ ἀγαθὰ, τὰ ὁποῖα τοὺς ἐχάρισεν ἐσπατάλησαν. Κατὰ τὸ, ἐλιπάνθη, ἐπαχύνθη, καὶ ἐγκατέλιπε Θεόν.

12. Ὀςέα καλεῖ τοὺς Ἱεροὺς Ἀποςόλους· Ἐπειδὴ εἶναι τῆς Ἐκκλησίας σώματα· τὰ δὲ κόκκαλα εἶναι ἡ δύναμις τοῦ σώματος. Οἵτινες ἐσκόρπισαν τὸν καιρὸν τοῦ πάθους, καὶ ὡς ὕδωρ ἐδῶ, καὶ ἐκεῖ διεχύθησαν.

13. Ἡ καρδία μου ἀπὸ τοὺς φόβους καὶ πόνους ἀνέλυσεν ὡσὰν κερὶ εἰς τὸ ςῆθός μου.

14. Πᾶσά μου ἡ δύναμις ἐξηράνθη, καὶ ἐξηφάνισαι. Ἡ γλῶσσά μου ἀπὸ τὴν δίψαν ἐκόλλησεν εἰς τὸν λάρυγγα. Καὶ σχεδὸν ἔμεινα ὡσὰν ἕνας νεκρὸς ἀνενέργητος.

15. Τοὺς μὲν Ἰουδαίους εἶπε Ταύρους· ἐπειδὴ ἦσαν ὑπὸ τὸν ζυγὸν τοῦ Νόμου, τὸν ὁποῖον οἱ παράνομοι παρέβησαν. Τοὺς δὲ Ἐθνικοὺς ὠνόμασε Σκύλους· ἐπειδὴ ἦσαν κατὰ τὸν Νόμον ἀκάθαρτοι· Διὸ καὶ ὁ Κύριος τὴν Χαναναίαν οὕτω προσηγόρευσεν.

16. Ἐτρύπησαν μὲ καρφία χεῖρας, καὶ πόδας μου, καὶ τόσον με ἐτάνυσαν εἰς τὸν Σταυρὸν, ὥςε ἐδύναντο νὰ μετρηθῶσι τὰ κόκκαλά μου.

17. Καὶ πάλιν δὲν ἐχόρτασαν οἱ ἀγνώμονες, Ἀλλὰ κοιτάζοντές με ἐνέμπαιζον· καὶ τὰ ῥοῦχά μου ἐμοίρασαν, εἰς δὲ τὸν χιτῶνά μου ἔβαλαν κλήρους, τίνος νὰ τύχῃ.

18. Λοιπὸν Κύριε, ἐπειδὴ αὐτοὶ δὲν με εὐσπλαγχνίσθησαν, κἂν ἐσὺ δός μοι βοήθειαν, καὶ ἀντιπολέμησον διὰ λόγου μου.

19. Καὶ λύτρωσαι ἀπὸ τὴν ῥομφαίαν τοῦ ᾅδου τὴν ψυχήν μου, καὶ σῶσόν με ἀπὸ τὸν ἄγριον κύνα, καὶ λέοντα διάβολον, Ὅς τις ἦλθε κατ᾽ ἐμοῦ ὡς Μονόκερος ἄγριος, νομίζων, ὅτι θέλει εὕρει ἁμαρτίαν εἰς τοῦ λόγου μου.

λέων ἁρπάζων, καὶ ὠρυόμενος.

12. Ὡσεὶ ὕδωρ ἐξεχύθη, καὶ διεσκορπίσθη πάντα τὰ ὀςᾶ μου.

13. Ἐγενήθη ἡ καρδία μου ὡσεὶ κηρὸς τηκόμενος, ἐν μέσῳ τῆς κοιλίας μου.

14. Ἐξηράνθη ὡς ὄςρακον ἡ ἰσχύς μου, καὶ ἡ γλῶσσά μου κεκόλληται τῷ λάρυγγί μου· καὶ εἰς χοῦν θανάτου κατήγαγές με.

15. Ὅτι ἐκύκλωσάν με κύνες πολλοί. Συναγωγὴ πονηρευομένων περιέσχον με.

16. Ὤρυξαν χεῖράς μου, καὶ πόδας μου· ἐξηρίθμησαν πάντα τὰ ὀςᾶ μου.

17. Αὐτοὶ δὲ κατενόησαν, καὶ ἐπεῖδόν με. Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον.

18. Σὺ δὲ Κύριε μὴ μακρύνῃς τὴν βοήθειάν σου ἀπ᾽ ἐμοῦ, εἰς τὴν ἀντίληψίν μου πρόσχες.

19. Ῥῦσαι ἀπὸ ῥομφαίας τὴν ψυχήν μου. καὶ ἐκ χειρὸς κυνὸς τὴν μονογενῆ μου. Σῶσόν με ἐκ ςόματος λέοντος, καὶ ἀπὸ κεράτων μονοκερώτων τὴν ταπείνωσίν μου.

20. *Διηγήσομαι τὸ ὄνομά σου τοῖς Ἀδελφοῖς μου. ἐν μέσῳ Ἐκκλησίας ὑμνήσω σε.*

21. *Οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον αἰνέσατε αὐτόν. Ἅπαν τὸ σπέρμα Ἰακὼβ, δοξάσατε αὐτόν.*

22. *Φοβηθήτω δὴ ἀπ᾽ αὐτοῦ ἅπαν τὸ σπέρμα Ἰσραὴλ, ὅτι οὐκ ἐξουδένωσεν, οὐδὲ προσώχθισε τῇ δεήσει τοῦ πτωχοῦ, Οὐ δὲ ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπ᾽ ἐμοῦ. Καὶ ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς αὐτὸν, εἰσήκουσέ μου.*

23. *Παρὰ σοῦ ὁ ἔπαινός μου. Ἐν Ἐκκλησίᾳ μεγάλῃ ἐξομολογήσομαί σοι. Τὰς εὐχάς μου ἀποδώσω ἐνώπιον τῶν φοβουμένων σε.*

24. *Φάγονται πένητες, καὶ ἐμπλησθήσονται, καὶ αἰνέσουσι Κύριον. Οἱ ἐκζητοῦντες αὐτὸν, ζήσονται αἱ καρδίαι αὐτῶν εἰς αἰῶνα αἰῶνος.*

25. *Μνησθήσονται, καὶ ἐπιστραφήσονται πρὸς Κύριον πάντα τὰ πέρατα τῆς*

20. Φανερὸν εἶναι, ὅτι ὡς ἄνθρωπος ταῦτα ἔλεγεν· ἐπειδὴ καλεῖ Ἀδελφοὺς τοὺς εἰς αὐτὸν πεπιστευκότας, καὶ διὰ μέσου αὐτῶν τάσσει νὰ ὑμνολογῇ τὸν Θεὸν, καὶ Πατέρα ἐν μέσῳ τῆς Ἐκκλησίας. Καθὼς ἡμεῖς σήμερον οἱ πιστοὶ πληροῦμεν αὐτὴν τὴν τοῦ Σωτῆρος ὑπόσχεσιν, δοξάζοντες αὐτὸν σὺν τῷ Πατρὶ, καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι.

21. Ἐπειδὴ ἡ Ἐκκλησία εἶναι συνεζευγμένη ἀπὸ Ἰουδαίους, καὶ Ἕλληνας, προσκαλεῖται πάντας, νὰ δοξάζωσι τὸν Θεόν. Καὶ τοὺς μὲν Ἰουδαίους λέγει σπέρμα τοῦ Ἰακὼβ, τοὺς δὲ Ἕλληνας φοβουμένους τὸν Κύριον. Ὡς μαρτυρεῖ Πέτρος» Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν Θεόν.

22. Φοβηθῆτε, καὶ ὑμνήσατε ὅλοι τοῦ Ἰσραὴλ οἱ ἀπόγονοι τὸν τῆς σωτηρίας Αἴτιον· Ἐπειδὴ ὡς εὔσπλαγχνος δὲν ἐκαταφρόνεσεν, οὔτε παρεῖδε τὴν εὐτελῆ σας φύσιν, ἀλλὰ εἰσήκουσέ σας τὴν δέησιν· καὶ μὲ τὴν ἐμὴν σταύρωσιν, καὶ ἀνάστασιν ἐπραγμάτευσε πανσόφως τὴν σωτηρίαν σας, καὶ ἀνάπλασιν.

23. Ταῦτα εἰπὼν, στρέφει ὁ Χριστὸς τὸν λόγον πρὸς τὸν Πατέρα, διὰ νὰ δείξῃ τὴν ἰσότητα, τὴν ὁποίαν ἔχει πρὸς αὐτὸν λέγων· Καθὼς ἐγὼ σε εἰς τοὺς ἀνθρώπους δηλοποιῶ, οὕτω καὶ σὺ διδάσκεις αὐτοὺς, νὰ μοὶ προσφέρωσι τὴν αὐτὴν τιμὴν, καὶ μαρτυρεῖς με ὁμότιμόν σου, καὶ σύνθρονον, Μὲ τὸ »οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου, καὶ τὰ ἑξῆς. Τὸ δὲ εὐχὰς, δὲν νοοῦνται ἐδῶ διὰ προσευχὰς, ἀλλὰ τὰς ὑποσχέσεις λέγει· Ἐπειδὴ ἔταξε, νὰ τὸν ὑμνῇ διὰ μέσου μας, λέγει τώρα, νὰ πληρώσῃ τὰς ἐπαγγελίας μὲ τοὺς εἰς αὐτὸν πιστεύοντας.

24. Πένητας καλεῖ ἡμᾶς τοὺς ἐξ Ἐθνῶν πιστεύσαντας· Ἐπειδὴ δὲν εἴχαμεν τὸν πλοῦτον τῆς εὐσεβείας πρότερον, ἀλλὰ εἴμεθα πεινασμένοι, καὶ ὑστερημένοι τῆς θείας τροφῆς, τὴν ὁποίαν τρώγομεν τώρα· καὶ ἐμπίπλαται ἡ ψυχή μας παντὸς ἀγαθοῦ. Καὶ ὅσοι τὸν ὑποδέχονται ἄξια, καὶ τὸν ὑμνοῦσι θεοπρεπῶς, θέλουσιν εὕρει εἰς ταύτην τὴν κοινωνίαν ζωὴν αἰώνιον.

25. Διὰ μέσου τούτου τοῦ Ἁγίου Ἄρτου θέλουσιν ἐπιστρέψει πρὸς τὸν Θεὸν ὅλοι ἐκεῖνοι, οἵτινες ἀστόχησαν τὸ σέβας αὐτοῦ τοῦ Κτίστου, προσκυνήσαντες ὡς ἄγνωστοι κτίσματα. Καὶ μετανοοῦντες τὰ πρότερα, νὰ τὸν προ-

σκυνήσωσιν ὅλα τὰ Ἔθνη, γνωρίζοντες, ὅτι εἰς αὐτὸν τὸν ὀλίγον Ἄρτον περιέχεται, καὶ εὑρίσκεται κυρίως ὁ Βασιλεὺς, ὅς τις ὁρίζει τὴν Οἰκουμένην ἅπασαν.

26. Καὶ ὅσοι ἐμπλησθῶσιν ἀπὸ ταύτην τὴν θείαν τροφὴν, θέλουσι προσκυνήσει τὸν Κύριον, ἤγουν νὰ εὐχαριστῶσιν αὐτὸν διὰ τὴν μεγίστην εὐεργεσίαν ταύτην.

27. Μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν Ἀνάστασιν, ὅσοι δὲν τὸν ἐπίστευσαν, τώρα θέλουσι τὸν προσκυνήσει καὶ ἄκοντες εἰς τὸ πεῖσμά των, ἀλλὰ ἀνωφέλευτα. Καὶ τὸ σπέρμα τοῦ Χριστοῦ, ἤγουν ἡμεῖς, οἵ τινες μὲ τὴν υἱοθεσίαν ἠξιώθημεν νὰ γενώμεθα Υἱοί του, νὰ τὸν δουλεύωμεν πάντοτε. Ἡ δὲ ψυχὴ τοῦ Χριστοῦ εἶναι ματὰ τοῦ Πατρὸς ζῶσα, ὡς ὁμοούσιος τούτῳ, καὶ ὁμότιμος.

28. Δὲν προφητεύω ταῦτα ἐγὼ ὁ Δαβὶδ διὰ τὴν γενεὰν ταύτην, ἀλλὰ διὰ τὸν λαὸν, ὅς τις μέλλει νὰ γεννηθῇ ματὰ χιλίους χρόνους, τὸν ὁποῖον αὐτὸς ὁ Θεὸς ἐποίησεν ὡς πολυέλεος. Ἂς θρηνήσωσιν ἐδῶ οἱ Ἰουδαῖοι, οἵ τινες λέγουσιν, ὅτι δι' αὐτὸν τὸν Δαβὶδ λέγει ὁ ἄνωθεν Ψαλμός. Καὶ βλέποντες τὴν ἀλήθειαν διαλάμπουσαν, μένουσι τυφλοὶ καὶ ἀνόρθωτοι.

γῆς. Καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιον αὐτοῦ πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῶν Ἐθνῶν· Ὅτι τοῦ Κυρίου ἡ Βασιλεία, καὶ αὐτὸς δεσπόζει τῶν Ἐθνῶν.

26. Ἔφαγον, καὶ προσεκύνησαν πάντες οἱ πίονες τῆς γῆς.

27. Ἐνώπιον αὐτοῦ προπεσοῦνται πάντες οἱ καταβαίνοντες εἰς γῆν. Καὶ ἡ ψυχή μου αὐτῷ ζῇ. Καὶ τὸ σπέρμα μου δουλεύσει αὐτῷ.

28. Ἀναγγελήσεται τῷ Κυρίῳ γενεὰ ἡ ἐρχομένη· Καὶ ἀναγγελοῦσι τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ λαῷ τῷ τεχθησομένῳ, ὃν ἐποίησεν ὁ Κύριος.

Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. ΚΒ΄.

Εἰς τὴν α΄. τῶν Βασιλειῶν Κεφάλ. κβ΄. φαίνεται, ὅτι διωκόμενος ἀπὸ τὸν Σαοὺλ ὁ Δαβὶδ, ἐκρύβη εἰς τὸ σπήλαιον Ὀδολλάμ. Τοῦτο μαθόντες οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι, ἡνώθησαν μετ' αὐτοῦ, τὸν ἀριθμὸν τετρακόσιοι· Καὶ φεύγοντες ἀπὸ τὴν Βασιλείαν τοῦ Σαοὺλ, ἐψήφισαν Ἀρχηγὸν τὸν Δαβὶδ· ὅς τις ἀπῆλθεν εἰς ἕνα τόπον, ὅπου εὗρε ζωοτροφίαν πρὸς αὐτάρκειαν. Ὅθεν ἔγραψε τὸν Ψαλμὸν αὐτὸν, εὐχαριστῶν τὸν Κύριον. Τὴν αὐτὴν γοῦν ἔννοιαν τοῦ προτέρου ἔχει καὶ οὗτος ὁ Ψαλμὸς, καὶ ἀποδείχνει τὸν Χριστὸν τροφέα μας, καὶ ποιμένα, ὁ ὁποῖος μᾶς βόσκει μὲ τὴν Διδασκαλείαν, καὶ μὲ τὰ Θεῖα Μυστήρια. Λοιπὸν ἅπαντες, ὅσοι ἀπολαμβάνουσι τοιαύτην τροφὴν ψυχοσωτήριον, ἀγαλλιώμενοι λέγουσιν·

Τὸ Κείμενον.

1. Κύριος ποιμαίνει με, καὶ οὐδέν με ὑστερήσει. Εἰς τόπον χλόης ἐκεῖ με κατεσκήνωσεν.

2. Ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως ἐξέθρεψέ με. τὴν ψυχήν μου ἐπέστρεψεν.

3. Ὡδήγησέ με ἐπὶ τρίβους δικαιοσύνης, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

4. Ἐὰν γὰρ καὶ πορευθῶ ἐν μέσῳ σκιᾶς θανάτου, οὐ φοβηθήσομαι κακὰ, ὅτι σὺ μετ' ἐμοῦ εἶ.

5. Ἡ ῥάβδος σου, καὶ ἡ βακτηρία σου αὗταί με παρεκάλεσαν.

6. Ἡτοίμασας ἐνώπιόν μου τράπεζαν ἐξ ἐναντίας τῶν θλιβόντων με.

7. Ἐλίπανας ἐν ἐλαίῳ τὴν κεφαλήν μου, καὶ τὸ ποτήριόν σου μεθύσκον με ὡσεὶ κράτιστον.

8. Καὶ τὸ ἔλεός σου καταδιώξει με πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου· καὶ τὸ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ Κυρίου εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἐὰν ὁ Χριστὸς εἶναι βοσκός μου, καὶ μὲ ποιμαίνει εἰς εὐκλεεστάτην νομὴν τῆς Διδασκαλείας του, τί ἠμπορεῖ νὰ μοῦ λείψη πώποτε;

2. Ἀπὸ τὴν προπατορικὴν ἁμαρτίαν μὲ ἐκαθάρισε μὲ τὸ ὕδωρ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος· Καὶ πάλιν ἐὰν μὲ πρᾶξιν ἡμάρτησα, μοὶ ἐχάρισε τὴν μετάνοιαν, νὰ ἐπιστρέφω, καὶ νὰ δικαιώνωμαι.

3. Ταύτας δὲ τὰς μεγάλας εὐεργεσίας μοὶ ἔκαμε, νὰ μὲ λυτρώση τῆς πλάνης, καὶ νὰ μὲ ὁδηγήση εἰς τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης, ὄχι διὰ τινὰ ἀρετήν μου, ἀλλὰ μόνον διὰ τὴν πολλὴν αὐτοῦ ἀγαθότητα.

4. Λοιπὸν ἔχων τοιοῦτον ἐπίκουρον καὶ φύλακα, δὲν θέλω δειλιάσει τὰς πύλας τοῦ θανάτου, ἢ ἄλλους κινδύνους πώποτε.

5. Ἡ ῥάβδος τῶν θλίψεων καὶ ἡ σφραγὶς καὶ ἐνθύμησις τοῦ Σωτηρίου Σταυροῦ σου, μὲ τὴν ὁποίαν στηρίζομαι, ὁδηγοῦσι καὶ παρηγοροῦσί με, μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς μελλούσης ἀνταποδόσεως.

6. Ἔτι δὲ ἡτοίμασές μοι τράπεζαν θαυμάσιον τῆς Ἱερᾶς Κοινωνίας, ἥτις ἀφανίζει τὰς ἁμαρτίας, καὶ δίδει θλίψιν μεγάλην ἐκείνων, οἵτινες μὲ θλίβουσιν, ἤγουν τοῖς φθονοῦσι καὶ μισοῦσί με δαίμοσιν.

7. Ἐπάχυνες τὴν κεφαλήν μου μὲ τὸ λάδι τῶν Μυστηρίων, Ἀλλὰ ἡ γλυκύτης τούτου τοῦ ποτηρίου τῆς Ἱερᾶς Κοινωνίας, εἰς τὴν ὁποίαν μεταλαμβάνω τὸ τίμιον Αἷμά σου, ὑπερβαίνει πάσας τὰς χάριτας· Ὅθεν ὡς κράτιστον γεμίζει χαρὰν τὴν ψυχήν μου, καὶ τὴν χορταίνει μέθην ἀγαλλιάσεως.

8. Τούτων πάντων τῶν ἀγαθῶν εἶναι πρόξενος ἡ ἄφατός σου φιλανθρωπία, ἥτις δὲν ἀναμένει ἱκεσίαν, ἀλλὰ με ξετρέχεις· καὶ ὁσάκις μετανοήσω, ἕως νὰ εἶμαι εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν, μοὶ συγχωρεῖς ὅλα τὰ ἁμαρτήματα· Καὶ οὕτω μὲ ἀξιώνεις ἐδῶ μὲ τὰ πρόσκαιρα νὰ κατοικῶ εἰς τὸ Ἱερόν σου, νὰ μεταλαμβάνω τὸ Ἅγιόν Σῶμά σου, καὶ νὰ εἰσέλθω εἰς τὴν Οὐράνιον Βασιλείαν σου, νὰ ἀγάλλωμαι μὲ τοὺς Ἁγίους σου, ἀεὶ καὶ πάντοτε δοξαζόμενος.

Ψαλμὸς τῷ Δαβὶδ, τῆς μιᾶς Σαββάτων. ΚΓ'.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς τὴν Δεσποτικὴν προσημαίνει Ἀνάςασιν, ματὰ τὴν ὁποίαν ἐδέχθη τὴν θεογνωσίαν ἡ κτίσις ἅπασα· Ὅθεν λέγει εἰς τὴν ἐπιγραφὴν τῆς μιᾶς Σαββάτων. Ὅπερ δηλοῖ τὴν εἰς Οὐρανοὺς τοῦ Δεσπότου ἀνάβασιν. Τοῦτον ἔψαλεν ὁ Σολομὼν μὲ τοὺς Ἱερεῖς, ὅταν ἤθελαν νὰ εἰσέλθωσι μὲ τὴν Κιβωτὸν εἰς τὸν Ναὸν, καὶ ἐκλείσθησαν αἱ θύραι ἀπὸ λόγου των· Ὅθεν ἔψαλον ματὰ δακρύων τὸν ρλά. Ψαλμὸν, καὶ ὅταν ἔλεγον· ἕνεκεν Δαβὶδ τοῦ δούλου σου, μὴ ἀποςρέψῃς τὸ πρόσωπον τοῦ Χριςοῦ σου, ἤνοιξαν αἱ Θύραι, καὶ εἰσῆλθον ἀγαλλιώμενοι.

Τὸ Κείμενον.

1. Τοῦ Κυρίου ἡ γῆ, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, ἡ Οἰκουμένη, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ.

2. Αὐτὸς ἐπὶ θαλασσῶν ἐθεμελίωσεν αὐτὴν, καὶ ἐπὶ ποταμῶν ἡτοίμασεν αὐτήν.

3. Τίς ἀναβήσεται εἰς τὸ ὄρος τοῦ Κυρίου; ἢ τίς ςήσεται ἐν τόπῳ Ἁγίῳ αὐτοῦ;

4. Ἀθῶος χερσὶ, καὶ καθαρὸς τῇ καρδίᾳ, ὃς οὐκ ἔλαβεν ἐπὶ ματαίῳ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ὤμοσεν ἐπὶ δόλῳ τῷ πλησίον αὐτοῦ.

5. Οὗτος λήψεται εὐλογίαν παρὰ Κυρίου, καὶ ἐλεημοσύνην παρὰ Θεοῦ Σωτῆρος αὐτοῦ.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἐπειδὴ οἱ Ἰουδαῖοι ἐνόμιζον, ὅτι μόνον ἐκείνων εἶχεν ὁ Θεὸς τὴν φροντίδα καὶ προμήθειαν, διὰ αὐτὸ πρεπόντως λέγει, ὅτι ὅλην τὴν Οἰκουμένην δεσπόζει ὁ Κύριος· καὶ τοὺς κατοικοῦντας εἰς αὐτὴν ὡς πλάσματάτου κυβερνᾷ, καὶ σκέπει, καὶ διασώζει τους.

2. Αὐτὸς ὁ Θεὸς μὲ τὴν πολλὴν αὐτοῦ σοφίαν καὶ θαυμάσιον δύναμιν, ἐθεμελίωσε τὴν γῆν τεχνιέντως, ὡς ξηρὰν καὶ ἄνυδρον, καὶ τὴν ἐςερέωσεν ἀπάνω εἰς τὰς θαλάσσας καὶ ὕδατα.

3. Ἐπειδὴ ἔδειξε τὴν πρόνοιαν καὶ δημιουργίαν τοῦ Θεοῦ, προσφέρει καὶ τῆς ἀρετῆς τὴν παραίνεσιν, σχηματίσας τὸν λόγον μὲ ἐρώτησιν, καὶ ἀπόκρισιν. Καὶ λέγει, ὅτι ὅποιος ποθεῖ, νὰ ἀνέβῃ ἐνδόξως εἰς τὰ Οὐράνια, νὰ κληρονομήσῃ τόσην ἀπόλαυσιν αἰώνιον, πρέπει νὰ εἶναι·

4. Ἀθῶος καὶ καθαρὸς εἰς τὰ ἔργα, καὶ ἐνθυμήματα· Ἤγουν, οὐ μόνον νὰ μὴ πράξῃ ἀνομίαν, ἀλλὰ καὶ τοὺς λογισμοὺς νὰ χαλιναγωγῇ μὲ τὸ ἡγεμονικὸν τοῦ νοὸς, νὰ μὴν ἀδημονῇ ῥευςὰ καὶ μάταια, καὶ νὰ μὴν ἀπατᾷ μὲ δόλον τινὰ τὸν πλησίον του.

5. Ὁ τοιοῦτος, ὅς τις δὲν ἀγαπᾷ τὴν πλεονεξίαν, ἀλλὰ μάλιςα ἐλεεῖ τὸν πένητα, θέλει λάβῃ εἰς ἀντιμισθίαν εὐλογίαν ἀπὸ τὸν Σωτῆρα Χριςὸν, ἐλεημοσύνην πολλαπλάσιον, καὶ δόξαν αἰώνιον.

6. *Αὕτη ἡ γενεὰ ζητούντων τὸν Κύριον, ζητούντων τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ.*

6. Οἱ τοιαύτης γενεᾶς ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι προαιροῦνται νὰ πολιτεύωνται τόσον ἐνάρετα, ὄντως αὐτοὶ μόνον ποθοῦσι τὸν Θεὸν, καὶ ἐξ ὅλης καρδίας τὸν γυρεύουσιν· Ὅθεν καὶ τῆς ὄψεως αὐτοῦ θέλουσιν ἀξιωθῆ, νὰ τὸν βλέπωσι πρόσωπον πρὸς πρόσωπον εἰς τὴν ἀνέσπερον ἡμέραν τῆς Βασιλείας του.

7. *Ἄρατε πύλας οἱ Ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ ἐπάρθητε πύλαι αἰώνιοι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης. τίς ἐστιν οὗτος ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης; Κύριος κραταιὸς καὶ δυνατὸς, Κύριος δυνατὸς ἐν πολέμῳ.*

7. Ἐπειδὴ εἰς τὸν ή. Ψαλμὸν ἐπροκήρυξε τὰ σωτήρια Πάθη, ἰσορίζει τώρα καὶ τὴν Ἀνάληψιν, καὶ ἀποδείχνει, ὅτι οἱ χοροὶ τῶν Ἀγγέλων, ἄλλοι μὲν ἐσυνώδευον τὸν Χριςὸν ἀναληφθέντα, καὶ ἄλλοι ἰδόντες αὐτὸν ἐθαύμαζον, ἐρωτῶντες ἕνας τὸν ἄλλον, τί τὸ παράδοξον; καὶ λέγοντες·

8. *Ἄρατε πύλας οἱ Ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ ἐπάρθητε πύλαι αἰώνιοι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης. τίς ἐστιν οὗτος ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης; Κύριος τῶν δυνάμεων. αὐτός ἐστιν ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης.*

8. Σηκώσετε τοὺς καταρακτας, ἀνοίξατε τὰς θύρας, νὰ εἰσέλθῃ ὁ Μέγας Βασιλεὺς καὶ ἔνδοξος, ὁ κραταιὸς καὶ δυνατὸς εἰς τὸν πόλεμον, ὅς τις ἐνίκησε τὸν Τύραννον δαίμονα. Αἰωνίους λέγει τὰς πύλας· Ὅτι ἄλλος τινας ἄνθρωπος δὲν ἐπέρασεν ἀπ' ἐκεῖ πώποτε, εἰ μὴ ὁ ἐνανθρωπήσας Θεὸς Λόγος· Ὅς τις ἐκάθισε τὴν φύσιν ἡμῶν ὑπεράνω τῶν Οὐρανίων δυνάμεων. Μὴ θαυμάσῃ δὲ τινας, πῶς δὲν ἤξευρον οἱ Ἄγγελοι τὴν ὑπόθεσιν, Ὅτι ὁ Θεὸς μόνος ἔχει τὴν πᾶσαν γνῶσιν· Ἐκεῖνοι δὲ, ὅσα διδαχθῶσι, μανθάνουσι. Τὸ δὲ Μυςήριον τῆς Θείας ἐνανθρωπήσεως εἶναι τοσοῦτον μέγα καὶ ὑπερφυέςατον, ὥςε ὑπερβαίνει πάντα νοῦν καὶ διάνοιαν.

Δόξα. Κάθισμα Γ'.

Τὸ Τρισάγιον, καὶ τὰ Τροπάρια. ἦχος β'.

Παροικοῦσα ἐν τῇ γῇ ψυχή μου μετανόησον· χοῦς ἐν τάφῳ, οὐχ ὑμνεῖ· πταισμάτων οὐ λυτροῦται· βόησον Χριςῷ τῷ Θεῷ· καρδιογνῶςα ἥμαρτον, πρὶν καταδικάσῃς με, ἐλέησόν με.

Ἕως πότε ψυχή μου ἐπιμένεις τοῖς πταίσμασιν; ἕως τίνος λαμβάνεις μετανοίας ὑπέρθεσιν; λάβε κατὰ νοῦν τὴν κρίσιν τὴν μέλλουσαν, καὶ βόησον Κυρίῳ, καρδιογνῶςα ἥμαρτον, πρὶν καταδικάσῃς με, ἐλέησόν με.

Δόξα.

Ἐπὶ τῆς δίκης τῆς φοβερᾶς ἄνευ κατηγόρων ἐλέγχομαι· ἄνευ μαρτύρων κατακρίνομαι, αἱ γὰρ βίβλοι τοῦ συνειδότος ἀναπτύσσονται, καὶ τὰ ἔργα τὰ κεκρυμένα ἀνακαλύπτονται, πρὶν

ἢ ἐν ἐκείνῳ τῷ πανδήμῳ θεάτρῳ μέλλει ἐρευνᾶσθαι τὰ ἐν ἐμοὶ πεπραγμένα, ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι καὶ σῶσόν με. Καὶ νῦν.

Ἀκατανόητον καὶ ἀκατάληπτον ὑπάρχει, δέσποινα Θεοχαρίτωτε, τὸ πεπραγμένον ἐπὶ σοὶ φρικτὸν μυςήριον, τὸν γὰρ ἀπερίληπτον συλλαβοῦσα ἐκύησας σάρκα περιθέμενον ἐξ ἀχράντων αἱμάτων σου, ὃν πάντως ἁγνὴ, ὡς υἱόν σου δυσώπει σωθῆναι τοὺς ὑμνοῦντάς σε.

Τὸ Κύριε ἐλέησον μ΄. καὶ ἡ εὐχή.

Κύριε παντοκράτορ, λόγε προανάρχου Πατρὸς, ὁ αὐτοτελὴς Θεὸς Ἰησοῦ Χριςὲ, ὁ διὰ σπλάγχνα ἀνεικάςου ἐλέους σου μηδέποτε χωριζόμενος τῶν σῶν οἰκετῶν, ἀλλ' ἀεὶ ἐν αὐτοῖς ἀναπαυόμενος, μὴ ἐγκαταλίπῃς με τὸν δοῦλόν σου, πανάγιε βασιλεῦ· ἀλλὰ δός μοι τῷ ἀναξίῳ τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου σου· καὶ φώτισόν μου τὸν νοῦν τῷ φωτὶ τῆς γνώσεως τοῦ Εὐαγγελίου σου, τὴν ψυχήν μου τῇ ἀγάπῃ τοῦ ςαυροῦ σου σύνδησον, τὸ δὲ σῶμά μου τῇ σῇ ἀπαθείᾳ κόσμησον. Τοὺς λογισμοὺς εἰρήνευσον, καὶ τοὺς πόδας μου φύλαξον ἀπὸ ὀλισθήματος, καὶ μὴ συναπολέσῃς με ταῖς ἀνομίαις μου, ἀγαθὲ Κύριε, ἀλλὰ δοκίμασόν με ὁ Θεὸς, καὶ γνῶθι τὴν καρδίαν μου· ἔτασόν με, καὶ γνῶθι τὰς τρίβους μου, καὶ ἴδε εἰ ὁδὸς ἀνομίας ἐν ἐμοὶ, καὶ ἀπόςρεψον ἀπ' αὐτῆς καὶ ὁδήγησόν με ἐν ὁδῷ αἰωνίᾳ. Σὺ γὰρ εἶ ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ Παναγίῳ, καὶ Ἀγαθῷ, καὶ Ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τῶν αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. ΚΔ΄.

Ὁ Ψαλμὸς οὗτος ἔχει σχῆμα προσευχῆς· Διὰ τοῦτο δὲν τοῦ ἔκαμαν κἀμμίαν ἐπιγραφήν. Τοῦτον ἔλεγεν ὁ Θεῖος Προφήτης, ὅταν εἶχε πολλοὺς πειρασμοὺς, καὶ ἐπαναςάσεις πολέμων· Διὰ τοῦτο κάμνει ἐνθύμησιν παλαιῶν, καὶ νέων ἁμαρτημάτων, δεόμενος τοῦ Θεοῦ νὰ τὸν λυτρώσῃ ἀπὸ τοὺς πειρασμοὺς, καὶ διωγμοὺς τῶν ἐχθρῶν, καὶ νὰ τοῦ συγχωρήσῃ τὰ ἁμαρτήματα.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Πρὸς ἐσένα μόνον, Κύριε, ὕψωσα τὴν ψυχήν μου ἀπὸ τὰ γήϊνα πράγματα, καὶ ἀπὸ τὸ θάῤῥος, καὶ ἐλπίδα, ἣν ἔχω εἰς σὲ, εἶμαι βέβαιος, ὅτι δὲν θέλω ἐντραπῇ πώποτε.

2. Οὔτε νὰ μὲ περιγελάσωσιν οἱ ἐχθροί μου· Ὅτι ὅσοι σὲ ὑπομένουσι, καὶ ἐλπίζουσιν εἰς τὴν βοήθειάν σου

Τὸ Κείμενον.

1. Πρὸς σὲ, Κύριε, ἦρα τὴν ψυχήν μου. ὁ Θεός μου ἐπὶ σοὶ πέποιθα, μὴ καταισχυνθείην εἰς τὸν αἰῶνα.

2. Μηδὲ καταγελασάτωσάν με οἱ ἐχθροί μου. καὶ

γὰρ πάντες οἱ ὑπομένοντές σε οὐ μὴ καταισχυνθῶσιν.

3. Αἰσχυνθήτωσαν οἱ ἀνομοῦντες διακενῆς.

4. Τὰς ὁδούς σου, Κύριε, γνώρισόν μοι, καὶ τὰς τρίβους σου δίδαξόν με. ὁδήγησόν με ἐπὶ τὴν ἀλήθειάν σου, καὶ δίδαξόν με, ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ Σωτήρ μου. καὶ σὲ ὑπέμεινα ὅλην τὴν ἡμέραν.

5. Μνήσθητι τῶν οἰκτιρμῶν σου, Κύριε, καὶ τὰ ἐλέη σου, ὅτι ἀπὸ τοῦ αἰῶνος εἰσίν. Ἁμαρτίας νεότητός μου, καὶ ἀγνοίας μου μὴ μνησθῇς.

6. Κατὰ τὸ ἔλεός σου μνήσθητί μου σὺ, ἕνεκεν τῆς χρηστότητός σου, Κύριε.

7. Χρηστὸς καὶ εὐθὺς ὁ Κύριος· διὰ τοῦτο νομοθετήσει ἁμαρτάνοντας ἐν ὁδῷ, ὁδηγήσει πρᾳεῖς ἐν κρίσει, διδάξει πρᾳεῖς ὁδοὺς αὐτοῦ.

8. Πᾶσαι αἱ ὁδοὶ Κυρίου ἔλεος, καὶ ἀλήθεια, τοῖς ἐκζητοῦσι τὴν διαθήκην αὐτοῦ, καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ.

9. Ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου, Κύριε. καὶ ἱλάσθητι

δὲν καταισχύνονται.

3. Ἀλλὰ μᾶλλον ἂς αἰσχυνθῶσιν, καὶ ἂς ἐντραπῶσιν, ὅσοι παρανομοῦσι διακενῆς, τοῦτ' ἔστιν ἐφήδονται καὶ χαίρονται εἰς τὰς ἀνομίας, καὶ ἐπινοοῦντες ἕτερα ἁμαρτήματα, στέκουσιν εἰς τὸ κακὸν θεληματικοὶ καὶ ἑκούσιοι. Ἀμὴ δὲν λέγει διὰ ἐκείνους, οἵτινες ἁμαρτάνουσιν ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν τῆς φύσεως, ἢ ἀπὸ ἄλλην περίστασιν.

4. Διὰ νὰ μὴ πάθω λοιπὸν καὶ ἐγὼ τὰ ὅμοια, παρακαλῶ σε, Κύριε, νὰ μὲ ὁδηγῇς, καὶ νὰ μὲ διδάσκῃς τὸν νόμον σου· διὰ νὰ μὴ παραστρατήσω ποσῶς ἀπὸ τὴν ἀληθῆ σου ὁδὸν τὴν σωτήριον· Ὅτι ἐσὺ εἶσαι ὁ Θεὸς καὶ Σωτήρ μου, καὶ εἰς τὴν φιλανθρωπίαν σου ἔχω τὸ θάρρος, καὶ τὴν ἐλπίδα μου πάντοτε.

5. Ἐνθυμήσου, μακρόθυμε, τὰ ἀρχαῖα ἐλέη σου· Καὶ καθὼς ἐσυγχώρησες ὡς φιλάνθρωπος τὰς μυσαρὰς ἐκείνας ἁμαρτίας τῶν Πατέρων μας εἰς τὴν ἔρημον, οὕτω (δέομαί σου) μὴν ἐνθυμηθῇς, ὅσας ἁμαρτίας ἐτέλεσα διὰ τὴν ἀγνωσίαν μου ἐκ νεότητος.

6. Καὶ ταύτην τὴν χάριν σοῦ ζητῶ, ὄχι μὲ δικαιοσύνην, ὅτι ἀνάξιος εἶμαι παντὸς ἐλέους ὁ ἄθλιος, ἀλλὰ μόνον διὰ τὴν χρηστότητά σου καὶ ἀγαθότητα.

7. Φιλάνθρωπος καὶ δίκαιος εἶναι ὁ Κύριος, διὰ τοῦτο τὴν ἀγαθότητα χρώμενος, δὲν κολάζει εὐθὺς τοὺς ἁμαρτάνοντας, Ἀλλὰ καὶ τὴν ὁδὸν μᾶς δείχνει, καὶ τὸν νόμον τῆς μετανοίας ἡρμήνευσε. Λοιπὸν ὅστις εἶναι πρᾶος, καὶ ταπεινώνεται νὰ μάθῃ, τὸν διδάσκει νὰ διακρίνῃ τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων, καὶ νὰ γινώσκῃ τὴν σωτήριον ὁδὸν, διὰ νὰ μὴ πλανεθῇ μὲ τὴν ἀγνωσίαν του.

8. Καὶ οὕτω καταλαμβάνει καὶ γνωρίζει ἀπὸ τὰς Γραφὰς, καὶ ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἡ εὐσπλαγχνία του, καὶ ἡ δικαιοσύνη εἶναι ἀντάμα εἰς ὅσους φυλάττουσι τὸν νόμον του. Καὶ καθὼς εἶναι ἐλεήμων, οὕτω καὶ κριτὴς δικαιότατος.

9. Ἀλλὰ διὰ μὲν τὴν ἐπωνυμίαν τῆς δικαιοσύνης σου, Κύριε, δὲν τολμῶ νὰ σοῦ ζητήσω συγχώρησιν, Μόνον

διὰ τὴν πολλὴν εὐσπλαγχνίαν σου (δέομαι ὁ τάλας) συγχώρησόν μοι τὰ πολλὰ ἁμαρτήματα.

10. Ἐπειδὴ αἱ ὁδοὶ τῆς σωτηρίας εἰσὶ διάφοροι, καὶ πᾶς ἕνας κατὰ τὴν ἐπιςήμην αὐτοῦ, καὶ ὀφφίκιον, δύναται νὰ εὐαρεςήσῃ Θεῷ, διὰ τοῦτο λέγει· Ὅποιος ἄνθρωπος εἶναι, ὅς τις φοβᾶται τὸν Κύριον, κατὰ τὸν βίον αὐτοῦ, θέλει τοῦ δώσει Νόμον καὶ Κανόνα, νὰ πορεύηται εἰς τὴν ςράταν, τὴν ὁποίαν ὀρέγεται. Καθὼς ἔκαμεν ὁ Πρόδρομος, διδάξας τοὺς Τελώνας, καὶ Στρατιώτας.

11. Μακάριοι λοιπὸν, ὅσοι ἀποκτήσουσι τοιαύτην καλὴν προαίρεσιν, ὅτι τούτων αἱ ψυχαὶ θέλουσιν ἀπολαύσει ἀγαθὰ πολλὰ, καὶ εὐημερίαν τὴν πρέπουσαν· ἐδῶ μὲν εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν, νὰ ἔχωσι μεγάλην ἀνάπαυσιν, διάγοντες ἀσκανδάλιςοι· καὶ εἰς τὴν Οὐράνιον Βασιλείαν, δόξαν, καὶ τιμὴν αἰώνιον. Οὐ μόνον δὲ αὐτοὶ, ἀλλὰ καὶ τὰ τέκνα των, ἐὰν αὐτὰ συζηλώσωσιν εἰς τὴν ἀρετὴν, θέλουσι κληρονομήσει τὴν γῆν τῶν πραέων καὶ ταπεινῶν, κατὰ τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον. Τῶν τοιούτων θέλει εἶναι ὁ Κύριος ςερέωσις καὶ κραταίωμα, καὶ νὰ τοὺς φανερώνῃ τὰ μυςήρια αὐτοῦ καὶ ἀπόκρυφα.

12. Ὁμοίως καὶ ἐγὼ, Κύριε, εἰς ἐσένα ἔχω ὅλην τὴν ἐλπίδα μου, καὶ πιςεύω, ὅτι θέλεις μὲ λυτρώσει ἀπὸ πᾶσαν βροχάδα τῶν ἐχθρῶν μου καὶ ἐνέδραν.

13. Λοιπὸν ἐπειδὴ εἶμαι ἄπορος, πτωχὸς, καὶ μονώτατος, μὴν ἔχων ἀλλαχόθεν ποσῶς βοήθειαν, δέομαι τῆς σῆς ἀγαθότητος, κοίταξαί με μὲ ὄμμα εὔσπλαγχνον, καὶ ἐλέησόν με τὸν ἀνάξιον δοῦλόν σου.

14. Εἰς ἀμέτρους θλίψεις καὶ ἀλγεινὰ περιέπεσον ὁ ταλαίπωρος· λοιπὸν λυπήσου με Πολυέλεε· εὔγαλέ με ἀπὸ τόσας ἀνάγκας, καὶ ἐκ τῶν κινδύνων με λύτρωσαι.

15. Κοίταξαι τὴν συντριβὴν τῆς καρδίας μου, τὴν ταπείνωσιν, καὶ τὸν κόπον μου, καὶ συγχώρησον ὅλας τὰς ἁμαρτίας μου.

16. Καὶ ἐὰν δὲν εἶμαι ἄξιος φιλανθρωπίας τινος διὰ τὰς ῥυπαρὰς ἐργασίας μου, κἂν διατί μὲ πολεμοῦσι τόσοι ἐχθροὶ, μισοῦντές με ἄδικα, καὶ χωρὶς αἰτίαν τινα μὲ διώκουσι.

τῇ ἁμαρτίᾳ μου, πολλὴ γάρ ἐςι.

10. Τίς ἐςιν ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον; νομοθετήσει αὐτῷ ἐν ὁδῷ ᾗ ᾑρετίσατο.

11. Ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσεται, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κληρονομήσει γῆν. κραταίωμα Κύριος τῶν φοβουμένων αὐτὸν, καὶ ἡ διαθήκη αὐτοῦ, δηλώσει αὐτοῖς.

12. Οἱ ὀφθαλμοί μου διαπαντὸς πρὸς τὸν Κύριον. ὅτι αὐτὸς ἐκσπάσει ἐκ παγίδος τοὺς πόδας μου.

13. Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ, καὶ ἐλέησόν με, ὅτι μονογενὴς, καὶ πτωχὸς εἰμι ἐγώ.

14. Αἱ θλίψεις τῆς καρδίας μου ἐπληθύνθησαν, ἐκ τῶν ἀναγκῶν μου ἐξάγαγέ με.

15. Ἴδε τὴν ταπείνωσίν μου καὶ τὸν κόπον μου, καὶ ἄφες πάσας τὰς ἁμαρτίας μου.

16. Ἴδε τοὺς ἐχθρούς μου, ὅτι ἐπληθύνθησαν, καὶ μῖσος ἄδικον ἐμίσησάν με.

17. *Φύλαξον τὴν ψυχήν μου, καὶ ῥῦσαί με, μὴ καταισχυνθείην, ὅτι ἤλπισα ἐπὶ σέ.*

18. *Ἄκακοι, καὶ εὐθεῖς ἐκολλῶντό μοι, ὅτι ὑπέμεινά σε, Κύριε.*

19. *Λύτρωσαι ὁ Θεὸς τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ.*

17. Διὰ τοῦτο λύτρωσαί με ἀπὸ λόγου των, φυλάττων τὴν ζωήν μου ἀπὸ τὰς πανουργίας αὐτῶν, διὰ νὰ μὴν ἐντραπῶ· ἐπειδὴ πᾶσαν τὴν ἐλπίδα μου ἔχω εἰς τὴν χάριν σου πάντοτε.

18. Μάλιςα ἐπειδὴ ποτὲ δὲν ἀνταμώθην μὲ κακοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ τοὺς πραεῖς καὶ ἀκάκους ἀγαπῶ διὰ τὴν ἀγάπην σου, καὶ τούτους ἔχω εἰς τὴν συνοδίαν μου πάντοτε, καὶ εἰς ἐσένα ἐλπίζομεν.

19. Ἐπειδὴ πᾶς Ἀρχηγὸς καὶ Ἡγούμενος πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ διὰ τοὺς ὑπηκόους φροντίδα, διὰ τοῦτο καὶ ὁ Μακάριος Δαβὶδ οὐ μόνον διὰ λόγου του εὔχεται, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν Ἰσραὴλ ἅπαντα, νὰ τοὺς λυτρώσῃ ἀπὸ τὰς θλίψεις ὁ Κύριος. Ἄλλως. Ὅταν ἔχωσιν εἰρήνην οἱ Βασιλεῖς, εἶναι καὶ τοῦ λαοῦ ὠφέλεια. Ὅθεν λέγει ἐὰν ἐπακούσῃς μου τὴν δέησιν, Κύριε, νὰ μὲ λυτρώσῃς τῶν δυσμενῶν, μένει καὶ ὁ Λαός σου εἰρηνικὸς, καὶ ἀτάραχος,

---

Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. ΚΕ΄.

Καὶ τοῦτον τὸν Ψαλμὸν ὁ Μακάριος Προφήτης ἐποίησεν, ὑπὸ τοῦ Σαοὺλ διωκόμενος, καὶ ἀναγκαζόμενος νὰ κατοικᾷ μὲ τοὺς Ἀλλοφύλους διὰ τὸν φόβον τοῦ Πενθεροῦ του. Ἀλλὰ τοῦτος εἶναι προγενέςερος ἀπὸ τὸν ἄνωθεν. Ἐπειδὴ ὡς φαίνεται δὲν ἦτον ἀκόμι πεσμένος εἰς τὸ ἁμάρτημα. Διὰ τοῦτο δὲν ζητεῖ ἐδῶ συγχώρησιν πταισμάτων, ἀλλὰ συντυχένει μὲ παῤῥησίαν, καὶ καθαρότητα συνειδήσεως.

Τὸ Κείμενον.

1. *Κρῖνόν μοι, Κύριε, ὅτι ἐγὼ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην· καὶ ἐπὶ τῷ Κυρίῳ ἐλπίζων, οὐ μὴ ἀσθενήσω.*

2. *Δοκίμασόν με, Κύριε, καὶ πείρασόν με. πύρωσον τοὺς νεφρούς μου, καὶ τὴν καρδίαν μου.*

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Μὲ ἁπλότητα λέγει τὰ ῥήματα, ἐπειδὴ δὲν ἠδίκησε ποσῶς τὸν Σαοὺλ· Ὅθεν παρακαλεῖ τὸν Θεὸν νὰ τὸν κρίνῃ ὡς δίκαιος, λέγων. Κρῖνε με Κύριε, ὅς τις γινώσκεις τὴν ἀκακίαν μου. Εἰς ἐσένα ἐλπίζω νὰ μοι βοηθήσῃς, ἵνα μὴ γένω τῶν διωκόντων με ὑποχείριος.

2. Δοκίμασόν με, Κύριε, ὅς τις ἐρευνᾷς τὰ ἔσωθεν· καὶ ἠμπορεῖς νὰ ἐξετάζῃς τοὺς λογισμοὺς καὶ καρδίαν, καθὼς μὲ τὸ πῦρ γνωρίζουσι τὸ μέταλλον.

3. Ὅτι θαῤῥῶν ἐγὼ εἰς τὸ μέγα σου ἔλεος, καὶ τὴν προμήθειαν ἐκδεχόμενος, εὐηρέσουν φυλάττων τὰς ἐντολάς σου, μὲ τὴν ἐλπίδα αὐτὴν ςηριζόμενος.

4. Δὲν ἠνταμωνόμην μὲ ἀνθρώπους ματαίους καὶ παρανόμους, ἀλλὰ μάλιςα τοὺς πονηρευομένους ἐμίσησα, καί μὲ τοὺς ἀσεβεῖς δὲν ἐκάθισα. Ταῦτα λέγει, διατὶ εὑρίσκετο μὲ τοὺς Ἀλλοφύλους διὰ τὴν φυγὴν, ἀμὴ δὲν συνεκοινώνει ποσῶς εἰς τὴν παρανομίαν αὐτῶν, καὶ δυσσέβειαν.

5. Τούτων τὴν δεισιδαιμονίαν βδελύττομαι, ἔχων πόθον νὰ ἰδῶ τὸ Θυσιαςήριόν σου, Δέσποτα, καὶ νὰ ἀκούω τὰς ὑμνῳδίας σου· Καὶ θαῤῥῶν εἰς τὴν ἀπταισίαν μου, ὡς ἀθῶος, ἐπειδὴ δὲν συνεκοινώνησα ποσῶς μὲ αὐτοὺς, μὲ τοὺς ὁποίους κατοικῶ, πλύνω κατὰ τὸν λόγον τὰς χεῖράς μου· Καὶ οὕτω κηρύττω μὲ παῤῥησίαν εἰς τοὺς ἀγνοοῦντας τὰς μεγαλουργίας τῶν θαυμασίων σου.

6. Οὐ μόνον δὲ ταῦτα ἐφύλαξα, ἀλλὰ καὶ τῆς σκηνῆς τῆς δόξης σου τὴν εὐπρέπειαν ἠγάπησα. Λοιπὸν ἐλευθέρωσόν με τάχιςα ἀπὸ τῶν μιαιφόνων τούτων ἀνδρῶν, διὰ νὰ μὴ συναπολεσθῶ εὑρισκόμενος συγκάτοικος μὲ αὐτοὺς, τῶν ὁποίων εἶναι γεμάτα τὰ χέρια ἀδικίας καὶ ἀνομίας, μὲ τὰς δωρεὰς, τὰς ὁποίας λαμβάνουσι, καὶ πλακώνουσι τὸν πτωχὸν, καὶ τὸν πλούσιον δικαιώνουσι.

7. Καὶ ταύτην τὴν χάριν σοῦ αἰτῶ· ἐπειδὴ ἕως τῆς σήμερον ἐπορεύθην εἰς τὴν εὐθύτητα τῆς εὐσεβείας, μὲ ἁπλότητα φύσεως, ἀπέχων ἀπὸ πᾶσαν κακίαν. Εἰς τὴν ὁποίαν ςάσιν, δέομαί σου, νὰ μὲ φυλάξῃς ἕως τὸ ὕςερον ἀναμάρτητον.

8. Προβλέπων μὲ τὰ προφητικὰ ὄμματα τὴν μεταβολὴν ὅλης τῆς Οἰκουμένης, ὑπόσχεται καὶ τάσσει νὰ ὑμνολογῇ εἰς ὅλας τὰς Ἐκκλησίας τοῦ Κόσμου τὸν Κύριον. Τὸ ὁποῖον ἰδοὺ πληροῦται τὴν σήμερον θείᾳ χάριτι, καὶ τὸν δοξάζομεν μὲ τοὺς Ἱεροὺς Ψαλμοὺς, εὐλογοῦντες αὐτὸν διηνεκῶς ἀκατάπαυςα.

---

3. Ὅτι τὸ ἔλεός σου κατέναντι τῶν ὀφθαλμῶν μου ἐςὶ, καὶ εὐηρέςησα ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου.

4. Οὐκ ἐκάθισα μετὰ συνεδρίου ματαιότητος, καὶ μετὰ παρανομούντων οὐ μὴ εἰσέλθω. ἐμίσησα Ἐκκλησίαν πονηρευομένων, καὶ μετὰ ἀσεβῶν, οὐ μὴ καθίσω.

5. Νίψομαι ἐν ἀθῴοις τὰς χεῖράς μου, καὶ κυκλώσω τὸ Θυσιαςήριόν σου, Κύριε. τοῦ ἀκοῦσαί με φωνῆς αἰνέσεώς σου καὶ διηγήσασθαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου.

6. Κύριε, ἠγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου, καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου. μὴ συναπολέσῃς μετὰ ἀσεβῶν τὴν ψυχήν μου, καὶ μετὰ ἀνδρῶν αἱμάτων τὴν ζωήν μου, ὧν ἐν χερσὶν αἱ ἀνομίαι. ἡ δεξιὰ αὐτῶν ἐπλήσθη δώρων.

7. Ἐγὼ δὲ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην. λύτρωσαί με Κύριε, καὶ ἐλέησόν με. ὁ πούς μου ἔςη ἐν εὐθύτητι.

8. Ἐν Ἐκκλησίαις εὐλογήσω σε, Κύριε.

Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. Κς΄.

Τρεῖς φοραῖς ἔχρισαν τὸν Δαβὶδ Βασιλέα· πρῶτον ὁ Σαμουὴλ εἰς τὴν Βηθλεέμ. Καὶ τότε ἔλαβε τὸν Πνεῦμα τῆς Προφητείας, ἀλλ᾽ ὄχι καὶ τὴν Βασιλείαν, ὅτι ἔζη ἀκόμι ὁ Πενθερός του. Δεύτερον, τὸν ἔχρισεν ἡ φυλὴ τοῦ Ἰούδα εἰς Χεβρὼν, καὶ ὥριζε μόνον ἐκείνην τὴν Φυλὴν, Καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἐβασίλευεν ὁ Γυναικάδελφός του Μεμφιβοσθέ, Ὁ ὁποῖος ἀφ᾽ οὗ ἐφονεύθη, συνήχθησαν ὅλαι αἱ Φυλαὶ, καὶ ἔχρισαν τρίτην φορὰν τὸν Δαβὶδ Βασιλέα, Ὅς τις ἔγραψε τοῦτον τὸν Ψαλμὸν, πρὶν δεχθῇ τὴν δευτέραν χειροτονίαν, ὁπόταν ἀκόμι ἀπὸ τὸν Σαοὺλ διωκόμενος, εἰσῆλθε πρὸς Ἀβιμέλεχ τὸν Ἱερέα, καὶ λαβὼν ἀπὸ τοὺς ἄρτους τῆς εὐλογίας, ἤτοι προθέσεως, ἔφαγε, καὶ ἔφυγε.

Τὸ Κείμενον.

1. Κύριος φωτισμός μου, καὶ Σωτήρ μου, τίνα φοβηθήσομαι; Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου, ἀπὸ τίνος δειλιάσω;

2. Ἐν τῷ ἐγγίζειν ἐπ᾽ ἐμὲ κακοῦντας, τοῦ φαγεῖν τὰς σάρκας μου, οἱ θλίβοντές με, καὶ οἱ ἐχθροί μου, αὐτοὶ ἠσθένησαν καὶ ἔπεσον.

3. Ἐὰν παρατάξηται ἐπ᾽ ἐμὲ παρεμβολὴ, οὐ φοβηθήσεται ἡ καρδία μου. ἐὰν ἐπαναστῇ ἐπ᾽ ἐμὲ πόλεμος, ἐν ταύτῃ ἐγὼ ἐλπίζω.

4. Μίαν ᾐτησάμην παρὰ Κυρίου, ταύτην ζητήσω. τὸ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ Κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου. τοῦ θεωρεῖν με τὴν τερπνότητα Κυρίου, καὶ ἐπισκέπτεσθαι τὸν Ναὸν τὸν ἅγιον αὐτοῦ.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἐὰν ὁ Κύριος εἶναι βοηθός μου καὶ σωτὴρ, ὅς τις με φωτίζει μὲ τὸ νοερὸν φῶς, καὶ φυλάττει καὶ με περισκέπει, πῶς νὰ φοβηθῶ ποσῶς, ἢ νὰ δειλιάσω τοὺς ἐχθρούς μου;

2. Ναὶ βέβαια, πιστεύω εἰς τὴν θείαν βοήθειαν, ὅτι ὁπόταν μου πλησιάσωσιν οἱ πολέμιοι, ὡς ἅρπαγες θῆρες, νὰ μὲ σπαράξωσι, τότε νὰ ἀσθενήσωσι μᾶλλον αὐτοὶ, καὶ νὰ πέσωσι. Τοῦτο ἔγινε πολλάκις καθὼς φαίνεται εἰς τὴν Βίβλον τῶν Βασιλειῶν, καὶ ἐγλύτωσεν ἀπὸ τὸν Σαοὺλ. Μάλιστα ἐδύνετο ὁ Δαβὶδ νὰ φονεύσῃ ἐκεῖνον, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησεν ὁ πρᾳότατος.

3. Καὶ ἐὰν με περικυκλώσῃ πλῆθος στρατιωτῶν ἀναρίθμητον, ἢ καὶ δαίμονες, δὲν φοβοῦμαι ποσῶς, ἔχων εἰς τὸν Θεὸν τὴν ἐλπίδα μου, Μὲ τὴν ὁποίαν εἶμαι βέβαιος, νὰ μὴ κινδυνεύσω εἰς ὅσους πολέμους τύχω πώποτε.

4. Λοιπὸν ἄλλο τίποτε δὲν ζητῶ ἀπὸ τὸν εὐεργέτην Θεὸν, οὔτε πλοῦτον, οὐδὲ Βασιλείαν καὶ δόξαν, μόνον νὰ μὲ ἀξιώσῃ, νὰ κατοικῶ εἰς ὅλην μου τὴν ζωὴν εἰς τὸν Ἅγιόν του Ναὸν, εἰς τὸν ὁποῖον νὰ φαντάζωμαι τὸ Θεῖον κάλλος, καὶ πάντα τὰ κατὰ νόμον γενόμενα. Τοῦτο ἐζήτησεν ὁ Προφήτης, καὶ τοῦ ἐπήκουσεν ὁ Θεὸς τὴν δέησιν, καὶ ἔφερε τὴν Κιβωτὸν, ἔκτισε τὴν σκηνὴν, καὶ τοὺς χοροὺς τῶν Ψαλτῶν ἐσύστησε, καὶ ἡτοίμασεν αὐτὰ κατὰ τὸν πόθον αὐτοῦ ὁ θαυμάσιος.

5. Ὅτι τότε θέλω εἶσαι κεκρυμμένος εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, νὰ μὴ φοβοῦμαι ἐχθρούς, νὰ μὲ βλάψωσιν.

6. Ἀλλὰ μᾶλλον νὰ ὑψωθῶ, νὰ κυριεύσω τοὺς ἐχθρούς μου, νὰ τοὺς περικυκλώσω, καθὼς αὐτοὶ μὲ ἔχουσι τώρα περικυκλωμένον. Καὶ τότε νὰ τοῦ προσφέρω θυσίαν τὴν πρέπουσαν, ὑμνολογῶν αὐτὸν, καὶ ψάλλων μὲ ἀλαλαγμὸν αἰνέσεως.

7. Ἀλαλαγμὸς καθολικὰ λέγεται, ὅταν βλέπωσιν οἱ πολεμοῦντες τοὺς ἐχθρούς, πῶς δειλιοῦσιν· ὅθεν φωνάζουσι διὰ νὰ τοὺς φοβήσωσι περισσότερον. Οὕτω καὶ ἡ ὑμνῳδία λέγεται ἀλαλαγμός· ἐπειδὴ εἶναι φωνὴ εὐθυμούντων.

8. Ναὶ, Κύριε, ἐπάκουσόν μου τὴν φωνὴν, καὶ ἐλέησόν με· Ὅτι κατὰ τοὺς λόγους μου εἶναι καὶ ἡ καρδία μου, καὶ πρὸς ἐσένα ἔχω τὸν πόθον μου, καὶ μόνον τὸ πρόσωπόν σου ὀρέγεται ἡ ψυχή μου νὰ σοχάζηται.

9. Λοιπὸν μή με ὑστερήσῃς τοσούτου ἀγαθοῦ, μή με μισήσῃς τὸν δείλαιον, ἂν πταίσω καὶ τίποτε. Μὴν ὀργισθῇς νὰ μὲ ἀφήσῃς ὑστερημένον τῆς γλυκυτάτης σου ὄψεως.

10. Τὸ μὴ ἀποσκορακίσῃς, εἶπον οἱ ἄλλοι Ἐξηγηταὶ, μὴ ἀποῤῥίψῃς, ἤγουν μή με καταφρονέσῃς νὰ μὲ ἀφήσῃς ὑστερημένον τῆς σῆς ἀντιλήψεως.

11. Ὅτι οἱ σαρκικοί μου Γονεῖς μὲ ἀπεψήφισαν, ἀλλὰ σὺ ὁ Θεὸς ὁ Ποιητὴς καὶ Σωτὴρ, καὶ κατὰ χάριν Πατήρ μου γλυκύτατος, μή με διώξῃς τὸν δείλαιον.

12. Ἀλλ' ἐπειδὴ διάγω μακρὰν, ἀπὸ τοὺς Ὁμοφύλους διωκόμενος, γενοῦ μοι νομοθέτης, καὶ δίδαξόν με τὸν ἴσον δρόμον καὶ σωτήριον.

13. Καὶ μή με παραδώσῃς εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν μου· ἐπειδὴ ποσῶς ἐγὼ δέν τους ἠδίκησα, ἀλλ' αὐτοὶ μάλιστα μὲ ἐσυκοφάντησαν ψεύματα· Ὅθεν μὲ τὴν σὴν

5. Ὅτι ἔκρυψέ με ἐν σκηνῇ αὐτοῦ, ἐν ἡμέρᾳ κακῶν μου. ἐσκέπασέ με ἐν ἀποκρύφῳ τῆς σκηνῆς αὐτοῦ.

6. Ἐν πέτρᾳ ὕψωσέ με. καὶ νῦν ἰδοὺ ὕψωσε κεφαλήν μου ἐπ' ἐχθρούς μου.

7. Ἐκύκλωσα καὶ ἔθυσα ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ. θυσίαν αἰνέσεως, καὶ ἀλαλαγμοῦ, ᾄσω καὶ ψαλῶ τῷ Κυρίῳ.

8. Εἰσάκουσον, Κύριε, τῆς φωνῆς μου, ἧς ἐκέκραξα. ἐλέησόν με, καὶ εἰσάκουσόν μου. σοὶ εἶπεν ἡ καρδία μου, Κύριον ζητήσω. ἐξεζήτησέ σε τὸ πρόσωπόν μου, τὸ πρόσωπόν σου, Κύριε, ζητήσω.

9. Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, καὶ μὴ ἐκκλίνῃς ἐν ὀργῇ ἀπὸ τοῦ δούλου σου.

10. Βοηθός μου γενοῦ, μὴ ἀποσκορακίσῃς με, καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς με ὁ Θεὸς ὁ σωτήρ μου.

11. Ὅτι ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου ἐγκατέλιπόν με, ὁ δὲ Κύριος προσελάβετό με.

12. Νομοθέτησόν με, Κύριε, ἐν τῇ ὁδῷ σου, καὶ ὁδήγησόν με ἐν τρίβῳ εὐθείᾳ.

13. Ἕνεκα τῶν ἐχθρῶν μου. μὴ παραδῷς με εἰς ψυχὰς θλιβόντων με, ὅτι ἐπα-

νέστησάν μοι μάρτυρες ἄδικοι, καὶ ἐψεύσατο ἡ ἀδικία ἑαυτῇ.

14. Πιστεύω τοῦ ἰδεῖν τὰ ἀγαθὰ Κυρίου ἐν γῇ ζώντων.

15. Ὑπόμεινον τὸν Κύριον. ἀνδρίζου, καὶ κραταιούσθω ἡ καρδία σου, καὶ ὑπόμεινον τὸν Κύριον.

Δόξα.

βοήθειαν, ἡ ἀδικία των ἔστρεψε καταπάνω τους, καὶ μὲ τὰ βέλη των ἐτοξεύθησαν.

14. Οὕτως ἐλπίζω εἰς τὴν ἄμετρον εὐσπλαγχνίαν σου, οὐ μόνον ἐδῶ νὰ νικήσω τοὺς πολεμοῦντάς με, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀοράτους ἐχθροὺς, καὶ νὰ ἀπολαύσω τὰ μέλλοντα ἀγαθὰ αἰωνίως εἰς τὴν Οὐράνιον Βασιλείαν σου.

15. Μὲ τοιαύτην ἀληθεστάτην ἐλπίδα λοιπὸν, ἄς ὑπομένῃ τὰς θλίψεις ἅπας πιστὸς, ἀνδρείως καθοπλιζόμενος, καὶ ἄς θαῤῥύνῃ τοῦ λόγου του· ἀνδρίζου ψυχή μου, καὶ καρτέρει τὸν Κύριον. Μὴν ἀμφιβάλλῃς ποσῶς, ἀλλὰ πιστῶς δούλευε· ἐπειδὴ ἀσφαλέστατα μέλλεις νὰ ἀπολαύσῃς τόσην εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίασιν.

Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. ΚΖ΄.

Ὁμοίως καὶ τοῦτον τὸν Ψαλμὸν ἐσύνθεσεν ὁ Μακάριος, ὑπὸ τοῦ Σαοὺλ διωκόμενος, καὶ ἀπὸ τοὺς σχηματιζομένους φίλους του ἐπιβουλευόμενος, καὶ τῷ διώκοντι μηνυόμενος. Ἁρμόζει δὲ καὶ οὗτος, καὶ οἱ προτήτεροι, νὰ τοὺς λέγῃ πᾶς ἕνας, τὸν ὁποῖον θλίβουσι καὶ τὸν διώκουσιν ἄδικα, καὶ νὰ ἔχῃ εἰς τὸν Θεὸν τὰς ἐλπίδας του.

Τὸ Κείμενον.

1. Πρὸς σὲ, Κύριε, κεκράξομαι ὁ Θεός μου· μὴ παρασιωπήσῃς ἀπ᾽ ἐμοῦ, μή ποτε παρασιωπήσῃς ἀπ᾽ ἐμοῦ, καὶ ὁμοιωθήσομαι τοῖς καταβαίνουσιν εἰς λάκκον.

2. Εἰσάκουσον, Κύριε, τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου. ἐν τῷ δέεσθαί με πρὸς σὲ, ἐν τῷ αἴρειν με χεῖράς μου πρὸς ναὸν τὸν ἅγιόν σου.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Πρὸς ἐσένα, Κύριε, δέομαι μὲ προσευχὴν σπουδαίαν, καὶ σύντομον, ὅτι μεγάλην χρείαν ἔχω· Καὶ ἐὰν δὲν μου ἐπακούσῃς, νὰ μοὶ δώσῃς τὴν συνήθη σου βοήθειαν, θέλω γένῃ τῶν ἀποθαμμένων παρόμοιος.

2. Ἐπάκουσον, Κύριε, τὴν δέησίν μου, ὁπόταν διὰ νὰ φανερώσω τὸν πόθον τῆς καρδίας μου, ὑψώνω πρὸς τὸν Ἅγιον Ναόν σου τὰς χεῖράς μου. Ἢ τὴν σκηνὴν τοῦ Μαρτυρίου λέγει ἐδῶ (ἐπειδὴ ἀκόμι δὲν ἦτον ὁ Ναὸς καμωμένος) εἰς τὴν ὁποίαν μὲ τὸν νοῦν προσηύχετο, μακρὰν ἀπέχων τῷ σώματι· Ἢ διὰ τὸν Οὐράνιον Ναὸν ἔλεγε.

3. Καὶ μή με ἀφήσης νὰ συναπολεσθῶ μὲ τοὺς ἀνόμους, καὶ ἀδίκους, οἵτινες εἶναι διπρόσωποι, καὶ λαλοῦσι μὲν ὡς φίλοι ἀγάπης λόγια, εἰς δὲ τὰς καρδίας αὐτῶν ἔχουσι κακουργίας κατὰ τοῦ πλησίον, καὶ μελετοῦσι μηχανήματα.

4. Τοῖς ὁποίοις, δικαιοκρίτα Κύριε, δὸς ἀμοιβὴν ἀξίαν τῶν ἔργων των· Ἐπειδὴ πορεύονται μὲ πονηρίαν, καὶ δυςροπίαν οἱ δόλιοι. Δός τους τιμωρίαν κατὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν ἁρμόζουσαν, καὶ χάρισαί τους τὴν πρέπουσαν ἀνταπόδοσιν.

5. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠθέλησαν νὰ καταλάβωσιν, ἢ ἐκεῖνα τὰ ἔργα, μὲ τὰ ὁποῖα ἔπρεπε, νὰ σοὶ εὐαρεςήσωσιν· ἢ νὰ ςοχασθῶσι τὰ ἔργα τῆς δυνάμεώς σου, θέλεις ἀπολέσει καὶ σὺ δικαίως τοὺς ἀδίκους αὐτοὺς, νὰ μὴν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν Οὐράνιον οἰκίαν σου.

6. Ταῦτα εἰπὼν ὁ Προφήτης, εἶτα τῆς θείας ἀπολαύσας ἀποκαλύψεως, ἐγνώρισε τὴν ἐσομένην βοήθειαν· Ὅθεν ἐκίνησε τὴν γλῶσσαν εἰς ὑμνῳδίαν λέγων· Εὐλογημένος νὰ εἶναι ὁ Κύριος, ὅςτις μοῦ εἰσήκουσε τὴν δέησιν, καὶ μοὶ ἐβοήθησεν, ἐπειδὴ ἤλπισα εἰς αὐτὸν ἐξ ὅλης καρδίας μου.

7. Ὅθεν τῆς κακουργίας ἀπαλλαγεὶς, ἀπὸ τὴν ἔσωθεν χάριν, μοὶ ἦλθε καὶ ἔξωθεν τόση δύναμις, ὥςε ἀνέθαλεν ἡ σάρκα, καὶ ἀνανεώθη εἰς τὴν θείαν δούλευσιν. Λοιπὸν δὲν θέλω ἀμελήσει οὐ δὲ ποσῶς, ἀλλὰ μὲ πολλὴν προθυμίαν, νὰ ὑμνολογῶ, καὶ νὰ δοξάζω τὸν Κύριον.

8. Ὅτι αὐτὸς εἶναι κραταίωμα τοῦ λαοῦ του καὶ δύναμις, καὶ αἰτία τῆς νίκης τοῦ Χριςοῦ αὐτοῦ, τοῦτ' ἔςιν ἐμοῦ τοῦ δούλου του, τὸν ὁποῖον μὲ ἔχρισε Βασιλέα.

9. Ἀξιάγασον καὶ τοῦτο τοῦ πρᾳοτάτου Δαβίδ· ὅτι πολεμούμενος ἀπὸ τὸν Λαόν του, εὔχεται δι' αὐτοὺς, δεόμενος τοῦ Κυρίου, νὰ τοὺς ποιμαίνῃ, καὶ νὰ τοῖς δίδῃ νίκην πάντοτε· Ὅτι ἔπαρον αὐτοὺς, θέλει νὰ εἰπῇ ὑπερτέρους τῶν πολεμίων ἀπόδειξον.

3. *Μὴ συνελκύσῃς με μετὰ ἁμαρτωλῶν, καὶ μετὰ ἐργαζομένων ἀδικίαν μὴ συναπολέσῃς με· τῶν λαλούντων εἰρήνην μετὰ τῶν πλησίον αὐτῶν, κακὰ δὲ ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν.*

4. *Δὸς αὐτοῖς, Κύριε, κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν, καὶ κατὰ τὴν πονηρίαν τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν. κατὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν δὸς αὐτοῖς. ἀπόδος τὸ ἀνταπόδομα αὐτῶν αὐτοῖς.*

5. *Ὅτι οὐ συνῆκαν εἰς τὰ ἔργα Κυρίου, καὶ εἰς τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ· καθελεῖς αὐτοὺς, καὶ οὐ μὴ οἰκοδομήσεις αὐτούς.*

6. *Εὐλογητὸς Κύριος, ὅτι εἰσήκουσε τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου. Κύριος βοηθός μου, καὶ ὑπερασπιςής μου· ἐπ' αὐτῷ ἤλπισεν ἡ καρδία μου, καὶ ἐβοηθήθην.*

7. *Καὶ ἀνέθαλεν ἡ σάρξ μου. Καὶ ἐκ θελήματός μου ἐξομολογήσομαι αὐτῷ.*

8. *Κύριος κραταίωμα τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ ὑπερασπισὴς τῶν σωτηρίων τοῦ Χριςοῦ αὐτοῦ ἐςί.*

9. *Σῶσον τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, καὶ ποίμανον αὐτοὺς, καὶ ἔπαρον αὐτοὺς ἕως τοῦ αἰῶνος.*

Ψαλμὸς τῷ Δαβὶδ, ἐξοδίνου σκηνῆς. ΚΗ'.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς διπλῆν ἔχει τὴν Προφητείαν· ἐπειδὴ ἁρμόζει εἰς τὸν Δεσπότην Χριστὸν, καὶ εἰς τὸν Ἐζεκίαν, Ὁ ὁποῖος ἀφ' οὗ ἐνίκησε τοὺς Ἀσσυρίους, ἐπαγαλλόμενος, παρακινεῖ τὸν Λαὸν, νὰ δοξάσωσι τὸν εὐεργέτην, διὰ τὴν θεήλατον πληγὴν, τὴν ὁποίαν τοῖς ἔδωκε. Τὴν ὁποίαν καλεῖ μεταφορικῶς φωνὴν, βροντὴν, καὶ πλῆθος ὑδάτων, διὰ τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων. Τὸν δὲ Λαὸν τῶν Ἰουδαίων καλεῖ Υἱὸν μονοκερώτων. Ὅτι μὲ τοῦ ἑνὸς Θεοῦ τὴν προσκύνησιν καὶ δύναμιν, ἐνίκησαν τόσον στράτευμα. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ Ἐζεκίου μὲ συντομίαν. Περὶ Χριστοῦ δὲ οὕτως.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ Υἱοὶ Θεοῦ. Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ υἱοὺς κριῶν. Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ δόξαν, καὶ τιμήν.

2. Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ δόξαν ὀνόματι αὐτοῦ. Προσκυνήσατε τῷ Κυρίῳ ἐν αὐλῇ Ἁγίᾳ αὐτοῦ.

3. Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων. Ὁ Θεὸς τῆς δόξης ἐβρόντησε, Κύριος ἐπὶ ὑδάτων πολλῶν. Φωνὴ Κυρίου ἐν ἰσχύϊ, φωνὴ Κυρίου ἐν μεγαλοπρεπείᾳ.

4. Φωνὴ Κυρίου συντρίβοντος κέδρους, καὶ συντρίψει Κύριος τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου.

5. Καὶ λεπτυνεῖ αὐτὰς ὡς τὸν μόσχον τὸν Λιβανον.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἡ Χάρις τοῦ Πνεύματος προστάσσει τοὺς Ἀποστόλους, τοὺς ὁποίους λέγει Υἱοὺς Θεοῦ, νὰ κηρύξωσι τὴν σωτηρίαν εἰς τὰ ἔθνη, τὰ ὁποῖα καλεῖ Υἱοὺς κριῶν, ἐπειδὴ ἀπὸ ἀλόγους γονεῖς, καὶ μωροὺς ἐγεννήθησαν.

2. Καὶ νὰ κάμνωσι τρόπον, νὰ δοξάσωσι τὸν Θεὸν ὅλα τὰ Ἔθνη, καὶ νὰ προσκυνήσωσιν αὐτοῦ τὸ ὑπερύμνητον ὄνομα, εἰς τὴν Ἁγίαν του Ἐκκλησίαν, τὴν θαυμαστὴν, καὶ σεβάσμιον.

3. Τὴν ἐν Ἰορδάνῃ πατρῴαν φωνὴν προσαγορεύει, τὴν ὁποίαν καλεῖ βροντὴν, ὅτι ἔδραμεν εἰς ὅλην τὴν Οἰκουμένην, διὰ τῶν Ἱερῶν Εὐαγγελίων. Τὸ δὲ, ὑδάτων πολλῶν, δηλοῖ, ὅτι οὐ μόνον ὁ Ἰορδάνης ἐδέχθη τὴν χάριν, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλην τὴν γῆν τὸ Θεῖον Βάπτισμα ἁγιάζεται, διὰ τῆς ἐπικλήσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἔπειτα λέγει τὴν δύναμιν, ἥτις ἐδόθη τοῖς Ἀποστόλοις τὴν Πεντηκοστὴν, ἤγουν τὴν χάριν τοῦ Παναγίου Πνεύματος μὲ πνοὴν βιαίαν, ἥτις τοὺς ἔκαμε μεγαλοπρεπεῖς, καὶ ἐκατώρθωσαν οἱ εὐτελεῖς τοιαῦτα θαυμάσια.

4. Φωνὴ, ἥτις θέλει συντρίψει, καὶ νὰ κατατζακίσῃ τὰς ὑψηλοτέρας Κέδρους τοῦ ὄρους Λιβάνου· τοῦτ' ἔστι νὰ νικήσῃ φιλοσόφους, νὰ συγχίσῃ Τυράνους, καὶ νὰ συνθλάσῃ τῶν δαιμόνων τὰ εἴδωλα.

5. Καὶ νὰ τὰ λεπτύνῃ καθὼς ὁ Μωϋσῆς ἐσύντριψε τὸν μόσχον, τὸν ὁποῖον ἔκαμαν οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὸ ὄρος

Χωρὴϛ. Ὁ δὲ λαὸς, ὅς τις θέλει πιςεύσει εἰς μίαν Θεότητα, ὡς ἠγαπημένος, νὰ εἶναι ἀήττητος, καὶ ἀκαταμάχητος.

Καὶ ὁ ἠγαπημένος ὡς Υἱὸς μονοκερώτων.

6. Φωνὴ πυροειδὴς, ἤγουν ἡ χάρις τοῦ Πνεύματος, ἥ τις ἐφάνη εἰς τοὺς Ἀποςόλους, ἥτις ἐφώτιζε, καὶ δὲν ἔκαιεν, Οὕτω καὶ εἰς τὸν μέλλοντα βίον οἱ μὲν δίκαιοι φωτίζονται, οἱ δὲ ἁμαρτωλοὶ σκοτίζονται.

6. Φωνὴ Κυρίου διακόπτοντος φλόγα πυρὸς.

7. Φωνὴ, νὰ ἐμπλήσῃ τὰ Ἔθνη, τὰ ὁποῖα ἦσαν πρότερον ἔρημα Θεογνωσίας, καὶ τότε νὰ τέξωσιν ἁγιασμὸν, κατὰ τὸν Ἀκύλαν, καὶ Σύμμαχον.

7. Φωνὴ Κυρίου συσσείοντος ἔρημον. καὶ συσσείσει Κύριος τὴν ἔρημον Κάδδης.

8. Ἡ φύσις τῶν Ἐλάφων καταφρονεῖ τὰ θανάσιμα θηρία, οὕτω καὶ οἱ Ἀπόςολοι τοὺς δαίμονας. Δρυμὸν δὲ λέγει τὰ εἴδωλα, τὰ ὁποῖα οἱ Μαθηταὶ ὡς καλοὶ γεωργοὶ ἐκριζώσαντες, τὰς Ἐκκλησίας ἐφύτευσαν· εἰς τὰς ὁποίας ὑπὸ πάντων ὑμνεῖται ὁ Κύριος.

8. Φωνὴ Κυρίου καταρτιζομένη ἐλάφους, καὶ ἀποκαλύψει δρυμοὺς, καὶ ἐν τῷ Ναῷ αὐτοῦ πᾶς τις λέγει δόξαν.

9. Ὅς τις θέλει νεουργήσει τὴν Οἰκουμένην, ἥ τις εἶναι βεβυθισμένη ἀπὸ τὸν κατακλυσμὸν τῆς ἀνομίας· καὶ νὰ καθίσῃ Βασιλεὺς τοῦ λοιποῦ, νὰ τὴν ἐξουσιάζῃ, καὶ νὰ δεσπόζῃ αἰώνια.

9. Κύριος τὸν κατακλυσμὸν κατοικεῖ, καὶ καθιεῖται. Κύριος Βασιλεὺς εἰς τὸν αἰῶνα.

10. Καὶ νὰ δώσῃ ἰσχὺν τῆς Ἐκκλησίας καὶ δύναμιν, νὰ νικήσῃ ὅλας τὰς ἐπαναςάσεις τῶν δυσσεβῶν Τυράνων εἰς τὸν καιρὸν τοῦ πολέμου, νὰ λάβωσι τὴν νίκην οἱ Μάρτυρες. Καὶ οὕτω μὲ τὴν χάριν, καὶ εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ, νὰ μείνῃ ὁ Λαὸς αὐτοῦ εἰς εἰρήνην ἀτάραχος.

10. Κύριος ἰσχὺν τῷ Λαῷ αὐτοῦ δώσει. Κύριος εὐλογήσει τὸν Λαὸν αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ.

Ψαλμὸς ᾠδῆς τοῦ Ἐγκαινισμοῦ τοῦ Οἴκου Δαβίδ. ΚΘ΄.

Οὔτε τὸν Θεῖον Ναὸν ἔκτισεν ὁ Μακάριος Δαβίδ, οὔτε ἁρμόζουσι τοῦ Ψαλμοῦ τὰ ῥήματα εἰς τοιαύτην ὑπόθεσιν. Λοιπὸν ἐγκαινισμὸν οἴκου, καλεῖ τὴν ἀνακαίνισιν, καὶ τὴν νεουργίαν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, τὴν ὑποίαν ὁ Δεσπότης Χριςὸς, διὰ τοῦ Σταυροῦ ἐπετέλεσε, δίδωμας τὰς ἐλπίδας τῆς ἀναςάσεως· Ὅθεν ὁ Ψαλμὸς λέγεται πρὸς τὸν Θεὸν ἀπὸ ὅλην τὴν σωθεῖσαν φύσιν τῆς ἀνθρωπότητος.

Τὸ Κείμενον.

1. Ὑψώσω σε, Κύριε, ὅτι ὑπέλαβές με, καὶ οὐκ εὔφρανας τοὺς ἐχθρούς μου ἐπ᾽ ἐμέ.

2. Κύριε ὁ Θεός μου ἐκέκραξα πρὸς σὲ, καὶ ἰάσω με. Κύριε, ἀνήγαγες ἐξ ᾅδου τὴν ψυχήν μου. Ἔσωσάς με ἀπὸ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον.

3. Ψάλατε τῷ Κυρίῳ οἱ Ὅσιοι αὐτοῦ, καὶ ἐξομολογεῖσθε τῇ μνήμῃ τῆς ἁγιωσύνης αὐτοῦ.

4. Ὅτι ὀργὴ ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ, καὶ ζωὴ ἐν τῷ θελήματι αὐτοῦ.

5. Τὸ ἑσπέρας αὐλισθήσεται κλαυθμὸς, καὶ εἰς τὸ πρωῒ ἀγαλλίασις.

6. Ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ εὐθηνίᾳ μου, οὐ μὴ σαλευθῶ εἰς τὸν αἰῶνα.

7. Κύριε, ἐν τῷ θελήματί σου παρέσχου τῷ κάλλει μου δύναμιν. Ἀπέστρεψας δὲ τὸ πρόσωπόν σου, καὶ ἐγενήθην τεταραγμένος.

8. Πρὸς σὲ, Κύριε, κεκράξομαι, καὶ πρὸς τὸν Θεόν μου δεηθήσομαι. Τίς ὠφέλεια ἐν τῷ αἵματί μου, ἐν τῷ καταβαίνειν με εἰς διαφθοράν;

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Λαβὼν ὁ Δεσπότης Χριςὸς τὴν ἡμετέραν ἀπαρχὴν, ἠξίωσε σωτηρίας ὅλην τὴν φύσιν ἡμῶν, καὶ δὲν ἀφῆκε νὰ χαίρωνται εἰς ἡμᾶς οἱ πολέμιοι δαίμονες.

2. Τὰ δάκρυα, καὶ τοὺς θρήνους, τὰ ὁποῖα γίνονται εἰς τοὺς τελευτῶντας, ἔθηκεν ἐδῶ ἀντὶ προσευχῆς. Δείχνων τοῦ Θεοῦ τὸ ἄπειρον ἔλεος· ὅτι καὶ μὴ καλούμενος, διὰ ταῦτα μᾶς εὐσπλαγχνίσθη, καὶ ἀπὸ τὰς πύλας τοῦ θανάτου μᾶς ἔσωσεν.

3. Εἰκότως λέγει καὶ πρεπόντως, νὰ ὑμνῶσι τὸν Θεὸν οἱ Ἅγιοι· ὅτι ὅλοι μὲν ἀξιούμεθα τῆς ἀναςάσεως, ἐκεῖνοι δὲ μόνοι τῆς χάριτος ἄξιοι.

4. Καὶ ἐὰν φαίνηται καὶ καμμίαν φορὰν θυμωμένος, ἡμεῖς τὸν παροργίζομεν ἁμαρτάνοντες, ἀλλ᾽ ἐκεῖνος δὲν θέλει τὸ κακόν μας, εἰ μὴ μόνον τὴν ζωήν μας καὶ ὄφελος.

5. Οἱ Ἅγιοι Ἀπόςολοι ὠδύροντο πρὸς ἑσπέραν τὸν Δεσποτικὸν θάνατον, καὶ τὸ ταχὺ ἦλθον αἱ Γυναῖκες κομίζουσαι τὴν εὐφροσύνην τῆς ἀναςάσεως.

6. Τοῦτο ἔχει διπλὴν τὴν ἔννοιαν. Πρῶτον γροικᾶται διὰ τὸν Ἀδὰμ, ὅταν ἐπολιτεύετο πρὸ τῆς ἀπάτης, μὲ πολλὴν εὐθηνίαν εἰς τὸν Παράδεισον, νομίζων, ὅτι δὲν τῷ συμβαίνει καμμία θλίψις. Ἔτι δὲ καὶ διὰ τὸν Ἐζεκίαν ἀφ᾽ οὗ ἐνίκησε τοὺς ἐχθροὺς, καὶ ἀπὸ τὴν νόσον ἐθεραπεύθη. Ὅθεν πανηγυρίζει τὴν λύτρωσιν.

7. Ἡ φύσις πρὸ τῆς παραβάσεως ἦτον κεκοσμημένη μὲ τὸ κάλλος τῆς ἀρετῆς, καὶ διὰ τὴν παράβασιν ἐγυμνώθη τῆς θείας προνοίας, καὶ ἔμεινεν εἰς τὴν ταραχὴν καὶ ζάλην τῆς θνητότητος.

8. Ταῦτα βοᾷ διὰ τῶν Ἁγίων ἡ φύσις λέγουσα. Δίκαιον εἶναι, νὰ σὲ ὑμνῶ τὸν Ποιητήν μου, καὶ μὲ λόγους εὐγνώμονας νὰ εὐχαριςῶ τὰς εὐεργεσίας σου.

9. Ὅτι ἐκεῖνοι, ὅσοι διαλύονται, καὶ χῶμα γίνονται, πῶς ἠμποροῦσιν, ἀπωλέσαντες τὸ ζωτικὸν Ὄργανον, νὰ διηγοῦνται τὰς εὐχαριςίας σου.

10. Ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ἦτον ἐνδεδυμένη σχῆμα πένθιμον, καὶ δεξαμένη τὴν ἐλπίδα τῆς ἀναςάσεως, εὐφραίνεται λέγουσα. Ἐπήκουσεν ὁ Κύριος, καὶ ἠλέησέ με, διαῤῥήξας τὸν σάκκον μου, ἔςρεψεν εἰς εὐφροσύνην τὴν θλίψιν μου.

11. Ὅθεν διὰ τὴν μεγίςην ταύτην εὐεργεσίαν, θέλουσι ψάλλει εἰς ἐσὲ, Κύριε, ἐκεῖνοι οἵτινες ἔτυχον τοσαύτης δόξης, καὶ δὲν θέλουσι παύσει, ὑμνοῦντές σε. Τοῦτο δηλοῖ. Οὐ μὴ κατανυγῶ· ὅτι ἡ κατάνυξις φέρνει τὴν σιωπήν. Γινώσκετε δὲ, ὅτι οὗτος ὁ Ψαλμὸς ἁρμόζει καὶ πρὸς τὸν Ἐζεκίαν. Ὅτι καθὼς ἐκεῖνος ὑψηλοφρονήσας ἦλθεν εἰς θάνατον, ἔπειτα ταπεινωθεὶς ἐδέχθη προσθήκην τῆς ζωῆς θείᾳ χάριτι· οὕτω καὶ ἡ φύσις θανατωθεῖσα διὰ τὴν ἔπαρσιν, ἔτυχε φιλανθρωπίας καὶ ἀναςάσεως. Ὅςτις οὖν ἐλυτρώθη ἀπὸ δεινὴν ἀσθένειαν, ἢ ἄλλην θλίψιν, ἂς λέγῃ τὸν παρόντα Ψαλμὸν, εὐχαριςῶν τὸν Κύριον.

9. Μὴ ἐξομολογήσεταί σοι χοῦς; ἢ ἀναγγελεῖ τὴν ἀλήθειάν σου;

10. Ἤκουσε Κύριος, καὶ ἠλέησέ με. Κύριος ἐγενήθη βοηθός μου. Ἔςρεψας τὸν κοπετόν μου εἰς χαρὰν ἐμοί. Διέῤῥηξας τὸν σάκκόν μου, καὶ περιέζωσάς με εὐφροσύνην.

11. Ὅπως ἂν ψάλλῃ σοι ἡ δόξα μου, καὶ οὐ μὴ κατανυγῶ. Κύριε ὁ Θεός μου εἰς τὸν αἰῶνα ἐξομολογήσομαί σοι.

Δόξα.

Εἰς τὸ τέλος. Ψαλμὸς τῷ Δαβὶδ, ἐκςάσεως. Λ΄.

Τὸ ἐκςάσεως, δὲν εὑρίσκεται ἐξηγημένον οὔτε ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους, οὔτε ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, ἀλλὰ νομίζω, ὅτι ἔχει διπλὴν τὴν ἔννοιαν· πρῶτον μὲν λέγεται ἔκςασις, ὅταν ἡ ψυχὴ ἁρπάζηται εἰς Οὐράνια πράγματα, καὶ φανταζομένη ἐκεῖνα, ἀςοχᾷ τελείως τοῦ σώματος, καθὼς ἔπαθον πολλοὶ, καὶ εἴδασιν ἄῤῥητα πράγματα. β΄. λέγεται ἔκςασις ὅταν ἔχῃ τις πολλὰς ἁμαρτίας, ὅθεν ἀμφιβάλλει εἰς τὴν συγχώρησιν, καὶ νομίζει, πῶς τὸν ἐμίσησεν ὁ Θεός. Καὶ τοῦτο νοεῖται ἐδῶ, κατὰ τὸ, εἶπα ἐν τῇ ἐκςάσει μου, ἀπέῤῥιμμαι ἀπὸ προσώπου σου. Ἤγουν διὰ τὰς ἁμαρτίας μου, νομίζω, ὅτι ἐγυμνώθην τῆς προνοίας σου. Τοῦτον τὸν Ψαλμὸν ἐποίησεν ὑπὸ Ἀβεσσαλὼμ διωκόμενος.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἐπὶ σοὶ, Κύριε, ἤλπισα. Μὴ καταισχυνθείην εἰς τὸν αἰῶνα. Ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ῥῦσαί με, καὶ ἐξελοῦ με. Κλῖνον πρός με τὸ οὖς σου, τάχυνον τοῦ ἐξελέσθαι με.

2. Γενοῦ μοι εἰς Θεὸν ὑπερασπιςὴν, καὶ εἰς οἶκον καταφυγῆς τοῦ σῶσαί με.

3. Ὅτι κραταίωμά μου, καὶ καταφυγή μου εἶ σύ. Καὶ ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου ὁδηγήσεις με, καὶ διαθρέψεις με.

4. Ἐξάξεις με ἐκ παγίδος ταύτης, ἧς ἔκρυψάν μοι. Ὅτι σὺ εἶ ὁ ὑπερασπιςής μου, Κύριε.

5. Εἰς χεῖράς σου παραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου. Ἐλυτρώσω με, Κύριε, ὁ Θεὸς τῆς ἀληθείας.

6. Ἐμίσησας τοὺς διαφυλάσσοντας ματαιότητας διακενῆς.

7. Ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῷ Κυρίῳ ἤλπισα. Ἀγαλλιάσομαι, καὶ εὐφρανθήσομαι ἐπὶ τῷ ἐλέει σου.

8. Ὅτι ἐπεῖδες ἐπὶ τὴν ταπείνωσίν μου. Ἔσωσας ἐκ τῶν ἀναγκῶν τὴν ψυχήν μου.

9. Καὶ οὐ συνέκλεισάς με εἰς χεῖρας ἐχθρῶν. Ἔςη-

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Πολλὴν αἰσχύνην μοὶ ἐπροξένησεν ἡ ἁμαρτία μου, ἀλλὰ ἐλπίζω εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν σου, νὰ μή με ἀφήσῃς καιρὸν πολὺν αἰσχυνόμενον, μὴν ἐπιβλέπων εἰς τὴν ἐμὴν ἁμαρτίαν, ἀλλὰ εἰς τὴν τῶν διωκόντων μὲ παρανομίαν· Ἀπὸ τοὺς ὁποίους θέλεις με λυτρώσει ταχέως ὡς Κριτὴς δικαιότατος.

2. Παρακαλῶσε, Θεέ μου, νὰ γένῃς ἀντίμαχός μου, πολεμῶν τοὺς ἐχθρούς μου, καὶ Φρούριον, καὶ Κάςρον, νὰ μὲ φυλάττῃς ἀβλαβῆ.

3. Ὅτι ἔχων σε ἐγὼ εἰς τοὺς πολέμους δύναμιν, καὶ καταφυγὴν εἰς τὸ φυγεῖν, θέλεις με ὁδηγεῖ πρὸς σωτηρίαν, νὰ μὲ θρέψῃς, καὶ νὰ μή με ὑςερήσῃς τῆς σῆς προνοίας ὡς εὔσπλαγχνος.

4. Οὕτως ἐλπίζω εἰς τὴν βοήθειάν σου, νὰ μὲ λυτρώσῃς (ὡς πάντα δυνάμενος) ἀπὸ τὰ βρόχια, καὶ πονηρὰς συμβουλὰς τοῦ Ἀχιτόφελ. Ὅτι ἐσὺ εἶσαι ἐπίμαχός μου καὶ βοηθὸς, Κύριε.

5. Χεῖρας νόει τὴν θείαν προμήθειαν· λέγει οὖν. Εἰς πολλὰς συμφορὰς ὑπέπεσον, καὶ ἡ χάρις σου μὲ ἐλύτρωσεν ἀπὸ τοὺς ἐναντίους. Οὕτω καὶ τώρα παραδίδω τὴν ψυχήν μου, εἰς τὴν θείαν σου πρόνοιαν, νὰ μὲ κυβερνᾷς, καὶ νὰ μὲ διαφυλάττῃς ὡς βούλεσαι.

6. Ἐκείνους μὲν τοὺς ματαίους, καὶ ἀδίκους δικαίως ἀποςρέφεται· Ἐπειδὴ ἔχουσι τὰς ἐλπίδας των κενὰ, καὶ ἄφρονα, εἰς ἀνθρωπίνην βοήθειαν.

7. Ἐγὼ δὲ εἰς ὅλας μου τὰς συμφορὰς ἔχω τὸ θάρρος μου εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν σου, Ἥτις εἶναι αἰτία τῆς εὐφροσύνης μου, καὶ πάντων τῶν ἀγαθῶν, ὧν ἀπήλαυσα.

8. Ὅτι πολλάκις ἐκύτταξε τὴν θλίψιν μου, καὶ τὴν ταπείνωσιν, καὶ ἀπὸ διαφόρους κινδύνους τὸν ζωήν μου ἐφύλαξε.

9. Καὶ μὴν ἀφίνων τοὺς ἐχθρούς μου, νὰ μὲ ςενώσωσι, μὲ ἔβαλες εἰς εὐρυχωρίαν, καὶ ἀπὸ τὰς τούτων κακουρ-

γίας ἐλύτρωσες.

10. Ὁ Σύμμαχος λέγει, ἐθολώθη διὰ τὸν παροργισμὸν ὁ ὀφθαλμός μου· Ὅτι ἐπειδὴ μὲ τὴν ἁμαρτίαν σὲ παρώργισα, ἀνάγκη εἶναι νὰ κλαίω πάντοτε. Καὶ ἡ ψυχή μου, καὶ ἡ γαστὴρ, ἤγουν οἱ λογισμοί μοὶ δίδουσι ζάλην, καὶ θόρυβον.

11. Ὅλον μου τὸν βίον εἰς ὀδύνας, καὶ δάκρυα ἐδαπάνησα, καὶ ἡ χρεία τῶν ἀναγκαίων τὸ σῶμά μου ἀδυνάτησε· καὶ τόσον ἠσθένησεν, ὥστε ματὰ βίας δύναμαι νὰ περιπατήσω.

12. Καὶ οὐ μόνον οἱ ἐχθροί μὲ περιγελοῦσι, καὶ ὀνειδίζουσιν, ἀλλὰ καὶ οἱ γείτονες, καὶ συγγενεῖς μου, καὶ γνώριμοι ἐντρέπονται, καὶ φοβοῦνται νὰ ὁμολογήσωσι τὴν συγγένειαν.

13. Καὶ φεύγουσιν ἀπὸ ἐμένα, φοβούμενοι, νὰ μὴ πέσωσιν εἰς τοὺς ἐχθρούς μου. Λοιπὸν ἅπαντες μοῦ ἀσόχησαν, ὥσπερ νὰ ἤμουν νεκρὸς εἰς τὸν τάφον ἀψήφιστος.

14. Καὶ τόσον μὲ κατεφρόνησαν, ὥσπερ ἀγγεῖον ἀποψηφισμένον καὶ ἄχρηστον. Καὶ μὲ λοιδοροῦσι πολλοὶ εἰς τὸ πρόσωπον, ὡς ἀναίσχυντοι.

15. Οἵτινες συνήχθησαν ἐπιταυτοῦ, νὰ μὲ θανατώσωσι, καθὼς πολλάκις ἔκαμαν τοιοῦτο συμβούλιον.

16. Ἀλλὰ ἐγὼ (καθὼς εἶπα καὶ πρότερον) εἰς ἐσένα ἤλπισα, Κύριε, καὶ εἰς τὰς Ἁγίας σου χεῖρας εἶναι ὁ κλῆρός μου. Ἤγουν ἐσὺ εἶσαι Θεός μου, καὶ πρύτανις, καὶ εἰς τὴν θείαν σου πρόνοιαν στέκει τὸ ἀγαθὸν, καὶ αἱ θλίψεις μου. Καὶ μεταβάλλεις πρὸς τὸ δοκοῦν σοι τὰ πράγματα, ἀθυμίας, θυμηδίας, πλοῦτον, πενίαν, καὶ ἄλλα ὅμοια.

17. Λοιπὸν ἐσὺ θέλεις μοὶ βοηθήσει, καὶ θέλεις μὲ λυτρώσει ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν διωκόντων με.

σας ἐν εὐρυχώρῳ τοὺς πόδας μου.

10. Ἐλέησόν με, Κύριε, ὅτι θλίβομαι. Ἐταράχθη ἐν θυμῷ ὁ ὀφθαλμός μου, ἡ ψυχή μου, καὶ ἡ γαστήρ μου.

11. Ὅτι ἐξέλιπεν ἐν ὀδύνῃ ἡ ζωή μου, καὶ τὰ ἔτη μου ἐν στεναγμοῖς. Ἠσθένησεν ἐν πτωχείᾳ ἡ ἰσχύς μου, καὶ τὰ ὀστᾶ μου ἐταράχθησαν.

12. Παρὰ πάντας τοὺς ἐχθρούς μου ἐγενήθην ὄνειδος, καὶ τοῖς γείτοσί μου σφόδρα, καὶ φόβος τοῖς γνωστοῖς μου.

13. Οἱ θεωροῦντές με ἔξω ἔφυγον ἀπ' ἐμοῦ. Ἐπελήσθην ὡσεὶ νεκρὸς ἀπὸ καρδίας.

14. Ἐγενήθην ὡσεὶ σκεῦος ἀπολωλὸς, ὅτι ἤκουσα ψόγον πολλῶν παροικούντων κυκλόθεν.

15. Ἐν τῷ ἐπισυναχθῆναι αὐτοὺς ἅμα ἐπ' ἐμὲ, τοῦ λαβεῖν τὴν ψυχήν μου ἐβουλεύσαντο.

16. Ἐγὼ δὲ ἐπὶ σοὶ Κύριε ἤλπισα. Εἶπα σὺ εἶ ὁ Θεός μου, ἐν ταῖς χερσί σου οἱ κλῆροί μου.

17. Ῥῦσαί με ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν μου, καὶ ἐκ τῶν κα-

ταδιωκόντων με.

18. Ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου, σῶσόν με ἐν τῷ ἐλέει σου. Κύριε, μὴ καταισχυνθείην, ὅτι ἐπεκαλεσάμην σε.

19. Αἰσχυνθείησαν ἀσεβεῖς, καὶ καταχθείησαν εἰς ᾅδου.

20. Ἄλαλα γενηθήτω τὰ χείλη τὰ δόλια, τὰ λαλοῦντα κατὰ τοῦ δικαίου ἀνομίαν, ἐν ὑπερηφανίᾳ, καὶ ἐξουδενώσει.

21. Ὡς πολὺ τὸ πλῆθος τῆς χρηστότητός σου, Κύριε, ἧς ἔκρυψας τοῖς φοβουμένοις σε. Ἐξειργάσω τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ σὲ ἐναντίον τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων.

22. Κατακρύψεις αὐτοὺς ἐν ἀποκρύφῳ τοῦ προσώπου σου, ἀπὸ ταραχῆς ἀνθρώπων. Σκεπάσεις αὐτοὺς ἐν σκηνῇ ἀπὸ ἀντιλογίας γλωσσῶν.

23. Εὐλογητὸς Κύριος, ὅτι ἐθαυμάστωσε τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐν πόλει περιοχῆς.

24. Ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ ἐκστάσει μου, ἀπέῤῥιμαι ἀπὸ προσώπου τῶν ὀφθαλμῶν σου.

25. Διατοῦτο εἰσήκουσας τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου, ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς σέ.

18. Ναὶ Πανάγαθε Κύριε, κύτταξαί με μὲ τὸ ἱλαρώτατον νεῦμά σου, νὰ διώξῃς τὸ σκότος τῆς ἀθυμίας μου· Καὶ σῶσόν με ὡς εὔσπλαγχνος, καὶ ἀπὸ τὴν αἰσχύνην τῶν ἁμαρτημάτων λύτρωσόν με.

19. Ἐκεῖνοι δὲ, ὅσοι πολιτεύονται ἀσεβῶς, καὶ δὲν φυλάττουσι τὸν δίκαιον νόμον σου, ἂς καταστραφῶσι μὲ αἰσχύνην εἰς πικρὸν θάνατον.

20. Ἐδῶ προλέγει τοῦ δολίου Ἀχιτόφελ τὸν θάνατον, ὅστις ἦτον φίλος τοῦ Δαβὶδ, καὶ σύμβουλος πρότερον, Ἔπειτα ἐκίνησε τὴν γλῶσσαν κατὰ τοῦ δικαίου ὁ ὑπερήφανος, καὶ ἐσυμβούλευσε τὸν Υἱὸν, νὰ θανατώσῃ τὸν Πατέρα του.

21. Ὢ πόση εἶναι ἡ ἀγαθότης σου, Κύριε, τὴν ὁποίαν κρύπτεις τώρα πρόσκαιρα, καὶ δὲν βραβεύεις τοὺς ἐναρέτους δούλους σου, ἀλλὰ μᾶλλον τοὺς ἀφίνεις νὰ ταλαιπωρῶνται ὀλίγον καιρὸν διαφόρως βασανιζόμενοι, Καὶ μόνον μὲ τὴν ἐλπίδα, τὴν ὁποίαν σοὶ ἔχουσι, θαῤῥύνονται.

22. Τοὺς ὁποίους σκεπάζεις ἀπόκρυφα μὲ τὴν θείαν σου πρόνοιαν, καὶ τοὺς φυλάττεις ὥσπερ μὲ μίαν σκηνὴν ἀπὸ πᾶσαν ταραχὴν, καὶ ἀντιλογίαν τῶν κακοτρόπων ἀνθρώπων.

23. Ὁ δὲ Σύμμαχος λέγει· εὐλογητὸς Κύριος, ὁ παραδοξάσας τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐμοὶ, ὡς ἐν πόλει πεφραγμένῃ. Ἤγουν τόσον μὲ περισκέπει μὲ τὴν φιλανθρωπίαν του, καθὼς φράσσουσι τὴν πόλιν μὲ τειχόκαστρα δυνατὰ οἱ οἰκήτορες.

24. Ἀλλ᾽ ἐγὼ ἐνόμιζον, ὅταν ἔπεσα εἰς τὴν ἁμαρτίαν, πῶς ἀπεγυμνώθην τῆς προνοίας σου. Ἔκστασιν γὰρ τὴν ἁμαρτίαν καλεῖ, ὅτι ἐξέστη ἀπὸ τὴν θείαν ὁδόν.

25. Ὅθεν τοσοῦτον βασανισθεὶς, μεταφέρει τὸν λόγον εἰς παραίνεσιν, ἐπιδείχνων τὴν θείαν φιλανθρωπίαν, καθὼς ἐγνώρισεν εἰς τοῦ λόγου του, καὶ μᾶς συμβουλεύει λέγων.

26. Πρέπει ὅσοι περιπατοῦσι τὴν θείαν ὁδὸν, νὰ ἀγαπῶσιν εὐθύμως τὸν ἀληθῆ Θεὸν, καὶ δίκαιον· Ὅς τις κολάζει τοὺς πολλὰ ὑπερηφάνους, καὶ ὑψηλόφρονας.

26. Ἀγαπήσατε τὸν Κύριον πάντες οἱ Ὅσιοι αὐτοῦ, ὅτι ἀληθείας ἐκζητεῖ Κύριος, καὶ ἀνταποδίδωσι τοῖς περισσῶς ποιοῦσιν ὑπερηφανίαν.

27. Ταῦτα γινώσκοντες, ὅσοι ἐλπίζετε εἰς τὸν Κύριον, πείθεσθε αὐτῷ ὡς κυβερνήτῃ, καὶ μὴ δειλιάσητε εἰς τὸν κόπον τῆς ἀρετῆς. Ἀλλὰ μᾶλλον ἀνδρίζεσθε, καὶ δουλεύετε πρόθυμα, ἵνα λάβητε τὴν ἀμοιβὴν πολλαπλάσιον τῆς Οὐρανίου Μακαριότητος.

27. Ἀνδρίζεσθε, καὶ κραταιούσθω ἡ καρδία ὑμῶν, πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπὶ Κύριον.

Ψαλμὸς τῷ Δαβὶδ συνέσεως. ΛΑ′.

Τοῦτον τὸν Ψαλμὸν λέγουσί τινες Διδάσκαλοι, πῶς τὸν ἐσύνθεσεν ὁ Δαβὶδ ἀφ᾽ οὗ ἐγνώριστε καὶ τοῦ ἐσυγχώρησεν ὁ Θεὸς τὴν ἀδικίαν, τὴν ὁποίαν ἔπραξε κατὰ τοῦ Οὐρίου. Ὁ δὲ Θεοδώρητος λέγει, ὅτι, ὡς Προφήτης προβλέπων τὴν χάριν τοῦ Θείου Βαπτίσματος, δίδει τελείαν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτημάτων, μακαρίζει ἐκείνους, οἵτινες ἀξιωθῶσι τοιαύτης μεγίστης δωρεᾶς, Ἐπειδὴ χωρὶς κόπων, καὶ πόνων ἀξιώνονται συγχωρήσεως, μὲ τὴν θαυμασίαν αὐτὴν, καὶ Οὐράνιον ἀναγέννησιν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἐπειδὴ διὰ τὴν ἁμαρτίαν ἔπεσα εἰς διαφόρους συμφορὰς, καὶ πολλὰ δάκρυα ἔχυσα, μακαρίζω ἐκείνους, οἵτινες χωρὶς ταλαιπωρίαν τινα, ἔλαβον συγχώρησιν ἀπὸ τὸν Θεὸν, ὅς τις εἶναι τοσοῦτον φιλάνθρωπος, ὥςε οὐ μόνον συγχωρεῖ τοῖς πταίσασιν, ἀλλὰ καὶ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν καλύπτει, καὶ δὲν ἐμφαίνονται.

2. Μακάριοι, ὅσοι δὲν κρύπτουσι τὰς ἁμαρτίας ὡς ὑποκριταὶ, καὶ δόλιοι, ἀλλὰ ἐξομολογοῦνται μὲ ταπείνωσιν· ὅτι τοὺς τοιούτους δὲν κρίνει ὁ Κύριος ὡς ἁμαρτωλοὺς, ἐπειδὴ ἐταπεινώθησαν, καὶ ἐξ ὅλης ψυχῆς μετενόησαν.

3. Ὅτι διατὶ ἐγὼ ἐσιώπησα, καὶ δὲν ὡμολόγησα εὐθὺς τὸ ἀνόμημάμου, νὰ φανερώσω τοῦ ἰατροῦ τὴν πληγὴν, ἐγήρασα τώρα κατηγορῶν τῆς ἁμαρτίας, καὶ κλαίων.

Τὸ Κείμενον.

1. Μακάριοι, ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι, καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι.

2. Μακάριος ἀνὴρ, ᾧ οὐ μὴ λογίσηται Κύριος ἁμαρτίαν, οὐδὲ ἔςιν ἐν τῷ ςόματι αὐτοῦ δόλος.

3. Ὅτι ἐσίγησα, ἐπαλαιώθη τὰ ὀςᾶμου, ἀπὸ τοῦ κράζειν με ὅλην τὴν ἡμέραν.

4. Ὅτι ἡμέρας, καὶ νυκτὸς ἐβαρύνθη ἐπ᾽ ἐμὲ ἡ χείρ σου.

5. Ἐςράφην εἰς ταλαιπωρίαν, ἐν τῷ ἐμπαγῆναί μοι ἄκανθαν.

6. Τὴν ἀνομίαν μου ἐγνώρισα, καὶ τὴν ἁμαρτίαν μου οὐκ ἐκάλυψα. Εἶπα, ἐξαγορεύσω κατ᾽ ἐμοῦ τὴν ἀνομίαν μου τῷ Κυρίῳ· καὶ σὺ ἀφῆκας τὴν ἀσέβειαν τῆς καρδίας μου.

7. Ὑπὲρ ταύτης προσεύξεται πρὸς σὲ πᾶς ὅσιος ἐν καιρῷ εὐθέτῳ.

8. Πλὴν ἐν κατακλυσμῷ ὑδάτων πολλῶν, πρὸς αὐτὸν οὐκ ἐγγιοῦσι.

9. Σύ μου εἶ καταφυγὴ, ἀπὸ θλίψεως τῆς περιεχούσης με. Τὸ ἀγαλλίαμά μου λύτρωσαί με ἀπὸ τῶν κυκλωσάντων με.

10. Συνετιῶσε, καὶ συμβιβῶ σε ἐν ὁδῷ ταύτῃ, ᾗ πορεύσῃ. Ἐπιςηριῶ ἐπὶ σὲ τοὺς ὀφθαλμούς μου.

11. Μὴ γίνεσθε ὡς ἵππος, καὶ ἡμίονος, οἷς οὐκ ἔςι σύνεσις. Ἐν κημῷ, καὶ χαλινῷ τὰς σιαγόνας αὐτῶν ἄγξαις, τῶν μὴ ἐγγιζόντων πρὸς σέ.

12. Πολλαὶ αἱ μάςιγες τοῦ ἁμαρτωλοῦ· τὸν δὲ

4. Ὅθεν δέομαι παρακαλῶν σε, Κύριε, νὰ μοῦ ἐλαφρύνῃς τὴν παίδευσιν ὡς φιλάγαθος, ὅτι ἐκουράσθη ἡ Ἁγία σου χεὶρ, νὰ μὲ μαςίζῃ τὸν δείλαιον.

5. Τὴν ἁμαρτίαν ἐκάλεσεν ἄκανθαν, ὡς ἄχρηςον πρᾶγμα, καὶ ἐπιζήμιον. Λέγει οὖν, ὅτι εἰς πολλὴν ταλαιπωρίαν κατήντησα, διατὶ ἐτέλεσα τὴν ἁμαρτίαν ὁ ἀφρονέστατος· ὅθεν δικαία ἡ κρίσις σου.

6. Εὐθὺς ἐν ᾧ ἔκαμα τὸ κακὸν ἐσίγησα, ἀλλὰ ὕςερα ἐφανέρωσα τὴν ἁμαρτίαν μου, χωρὶς πρόφασιν τινα, ἢ προσποίησιν, ἀλλὰ μόνον ἐμὲ κατακρίνων. Διὰ τοῦτο ὡς ἐμελέτησα, νὰ ὁμολογήσω τὴν ἀνομίαν μου, μοὶ ἐσυγχώρησες τὴν ἀσέβειαν· ἤγουν δὲν με ἐπαίδευσες ὡς μοὶ ἔπρεπεν, ἀλλὰ μετριώτερα, ἰατρεύσας τὴν πληγὴν ὡς φιλάνθρωπος.

7. Καιρὸν εὔθυν λέγει τῆς καινῆς Διαθήκης τὴν πολιτείαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἡμεῖς οἱ πιςοὶ, τὸ τοῦ Δαβὶδ ἀναλαμβάνοντες πρόσωπον, μὲ τὰ λόγια ἐκείνου εὐχόμεθα.

8. Περὶ τούτου λοιπὸν προσεύξεται πᾶς Ὅσιος καιρὸν εὐρών. Ἤγουν νὰ κάμῃ σπουδαίαν δέησιν, καὶ ν᾽ ἀπολαύσῃ τόσην προμήθειαν, ὥςε ἐὰν τοῦ συμβῶσι συμφοραὶ, νὰ τὸν περικυκλώσωσιν ὡς ὕδατα, νὰ μὴ τὸν κακώσωσιν.

9. Ἐπειδὴ εἶπε διὰ τὰ κακὰ, τὰ ὁποῖα τοῦ συνέβησαν ἐκ τῆς ἁμαρτίας, εὔχεται τώρα, νὰ λυτρωθῇ ἀπὸ ταῦτα. Καὶ τοῦ ἀπεκρίθη ὁ Κύριος λέγων.

10. Ἐπειδὴ ἐγνώρισες τὸ πταῖσμά σου, θέλω σὲ φέρει πάλιν εἰς τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν, νὰ σοὶ δώσω τὴν ἐπίγνωσιν ταύτης, καὶ εἴδησιν· νὰ σὲ βλέπω μὲ νεῦμα χαρούμενον καὶ ςερρεὸν ὡς φίλον μου.

11. Τώρα νουθετεῖ τοὺς ἁμαρτάνοντας, νὰ μὴ γίνωνται ὡς τὰ ἄλογα, καὶ τὰ μουλάρια, ἄγνωςοι. Εἰ δὲ μὴ θέλει τοὺς τραβίζει ὁ Κύριος μὲ χαλινὸν ὡς τὰ κτήνη, νὰ μὴ μακρύνωσιν, ἤγουν μὲ θλίψεις διαφόρους, καὶ παιδευτήρια.

12. Οὐαὶ εἰς τοὺς ἁμαρτωλοὺς, οἵτινες δὲν παιδευθῶσιν ἐδῶ, νὰ κλαύσωσι τὰς ἀνομίας των, ὅτι πολλὴ

κόλασις τοὺς ἐκδέχεται. Τοὺς δὲ ἐναρέτους, οἵ τινες ὑπομένουσι τὰς θλίψεις, ἐλπίζοντες εἰς τὴν δικαίαν τοῦ Θεοῦ ἀνταπόδοσιν, ἀξιώνει ὁ Κύριος ἐλέους, καὶ συγχωρήσεως. Ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἐὰν εἶναι καὶ ἐνάρετοι, τὴν θείαν χάριν χρειάζονται. »Χάριτι γὰρ ἐσμὲν σεσωσμένοι, κατὰ τὸν Θεῖον Ἀπόςολον.»

13. Λοιπὸν ἂς μὴ καυχᾶται κἀνένας δίκαιος εἰς τὰς ἀρετάς του, καὶ κατορθώματα· ἀλλὰ ἂς εὐφραίνηται εἰς τὸν Κύριον ἀγαλλόμενος, κατὰ τὸ, »ὁ καυχώμενος ἐν Κυρίῳ καυχάσθω.» Ὅτι ἐκ Θεοῦ μᾶς ἦλθεν ἡ χάρις, καὶ πᾶσα ἡ δύναμις.

ἐλπίζοντα ἐπὶ Κύριον ἔλεος κυκλώσει.

13. *Εὐφράνθητε ἐπὶ Κύριον, καὶ ἀγαλλιᾶσθε Δίκαιοι, καὶ καυχᾶσθε πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.*

Δόξα. Κάθισμα Δ′.

Τὸ Τρισάγιον, εἶτα τὰ Τροπάρια. ἦχος δ′.

Τὴν ταπεινήν μου ψυχὴν ἐπίσκεψον, Κύριε, τὴν ἐν ἁμαρτίαις τὸν βίον ὅλον δαπανήσασαν, ὃν τρόπον τὴν πόρνην, δέξαι κἀμὲ καὶ σῶσόν με.

Διαπλέων τὸ πέλαγος τῆς παρούσης ζωῆς, ἐνθυμοῦμαι τὴν ἄβυσσον τῶν πολλῶν μου κακῶν, καὶ μὴ ἔχων τὸν κυβερνήτην λογισμὸν, τὴν τοῦ Πέτρου σοι προσφθέγγομαι φωνὴν, σῶσον με Χριςὲ, σῶσον με ὁ Θεὸς ὡς φιλάνθρωπος. Δόξα.

Ταχὺ συνεισέλθωμεν εἰς τὸν νυμφῶνα Χριςοῦ, ἵνα πάντες ἀκούσωμεν τῆς μακαρίας φωνῆς Χριςοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, δεῦτε οἱ ἀγαπῶντες τὴν οὐράνιον δόξαν, συμμέτοχοι γεγονότες τῶν φρονίμων Παρθένων, φαιδρύναντες τὰς λαμπάδας ἡμῶν διὰ τῆς Πίςεως.

Καὶ νῦν.

Ψυχὴ μετανόησον πρὸ τῆς ἐξόδου σου· Ἡ κρίσις ἀδέκαςος τοῖς ἁμαρτάνουσιν, ὑπάρχει καὶ ἄςεκτος, βόησον τῷ Κυρίῳ ἐν κατανύξει καρδίας, ἥμαρτόν σοι ἐν γνώσει, καὶ ἀγνοίᾳ, οἰκτίρμον, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου οἴκτειρον σῶσον με.

Τὸ Κύριε ἐλέησον μ′. καὶ ἡ εὐχή.

Σοὶ, Κύριε, τῷ μόνῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ἀμνησικάκῳ ἐξομολογοῦμαι τὰς ἁμαρτίας μου· σοὶ προσπίπτω βοῶν ὁ ἀνάξιος, ἡμάρτηκα, Κύριε, ἡμάρτηκα, καὶ οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἀτενίσαι εἰς τὸ ὕψος τοῦ Οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἀδικιῶν μου. Ἀλλὰ, Κύριέ μου Κύριε, χάρισαί με δάκρυα κατανύξεως ὁ μόνος ἀγαθὸς καὶ ἐλεήμων, ὅπως ἐν αὐτοῖς σὲ ἱκετεύω, καθαρισθῆναι πρὸ τέλους ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας· φοβεροὺς γὰρ καὶ φρικώδεις τόπους μέλλω διέρχεσθαι τοῦ σώματος χωρισθεὶς· καὶ πλῆθος με ζοφερὰ καὶ ἀπάνθρωπος δαιμονίων συναντήσεται· καὶ οὐδεὶς ὁ ἐπὶ

βοηθείας συνοδεύων, ἢ ἐξαινούμενος· διὸ προσπίπτω τῇ σῇ ἀγαθότητι, μὴ παραδοθείην τοῖς ἀδικοῦσί με, μηδὲ καυχήσοιντο κατ᾿ ἐμοῦ οἱ ἐχθροί μου, ἀγαθὲ Κύριε· μηδὲ εἴποιεν, εἰς χεῖρας ἡμῶν ἐλήλυθας, καὶ ὑμῖν παρεδόθης, μὴ Κύριε, μὴ ἐπιλάθῃ τῶν οἰκτιρμῶν σου, καὶ μὴ ἀποδώσῃς μοι κατὰ τὰς ἀνομίας μου, καὶ μὴ ἀποςρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ᾿ ἐμοῦ. Ἀλλὰ σὺ, Κύριε, παίδευσόν με, πλὴν ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς· ὁ δὲ ἐχθρὸς μὴ ἐπιχαρείτω μοι, ἀλλὰ σβέσον αὐτοῦ τὴν κατ᾿ ἐμοῦ ἀπειλὴν, καὶ πᾶσαν κατάργησον αὐτοῦ τὴν ἐνέργειαν· καὶ δός μοι τὴν πρὸς σὲ ὁδὸν ἀνύβριςον, ἀγαθὲ Κύριε, διότι καὶ ἁμαρτήσας οὐ προσέφυγον εἰς ἄλλον ἰατρὸν, καὶ οὐκ ἐξέτεινα χεῖράς μου πρὸς Θεὸν ἀλλότριον· μὴ οὖν ἀπώσῃ τὴν δέησίν μου, ἀλλ᾿ ἐπάκουσόν μου διὰ τῆς σῆς ἀγαθότητος, καὶ ςήριξόν μου τὴν καρδίαν τῷ φόβῳ σου, καὶ γενηθήτω ἡ χάρις σου ἐπ᾿ ἐμοὶ, Κύριε, ὡς πῦρ φλογίζουσα τοὺς ἀκαθάρτους ἐν ἐμοὶ λογισμούς. Σὺ γὰρ εἶ, Κύριε, τὸ φῶς, τὸ ὑπὲρ πᾶν φῶς, ἡ χαρὰ, ἡ ὑπὲρ πᾶσαν χαρὰν, ἡ ἀνάπαυσις, ἡ ὑπὲρ πᾶσαν ἀνάπαυσιν, ἡ ζωὴ ἡ ἀληθινὴ, καὶ σωτηρία ἡ διαμένουσα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. Ἀνεπίγραφος παρ᾿ Ἑβραίοις. ΛΒ΄.

Ἐπειδὴ οἱ Ἑρμηνευταὶ ἔγραψαν, ὅτι ὁ Ψαλμὸς οὗτος εἶναι ἀνεπίγραφος, μὴ ζητήσῃς ἑρμηνείαν· Τοῦτον εἶπεν ὁ Δαβὶδ εἰς τὴν τοῦ Ἐζεκίου ὑπόθεσιν, καὶ ἔχει σχῆμα, πῶς τὸν λέγει ὁ αὐτὸς Ἐζεκίας κατὰ τὴν θαυμάσιον νίκην ἐκείνην, παρακινῶν τὸν Λαὸν πρὸς ὑμνῳδίαν Θεοῦ, καὶ ἔπαινον.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἀγαλλιᾶσθε Δίκαιοι ἐν Κυρίῳ· Τοῖς εὐθέσι πρέπει αἴνεσις,

2. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ ἐν κιθάρᾳ, ἐν ψαλτηρίῳ δεκαχόρδῳ ψάλατε αὐτῷ. Ἄσατε αὐτῷ ᾆσμα καινόν. Καλῶς ψάλατε αὐτῷ ἐν ἀλαλαγμῷ.

3. Ὅτι εὐθὺς ὁ λόγος τοῦ Κυρίου, καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πίςει.

4. Ἀγαπᾷ ἐλεημοσύνην, καὶ κρίσιν ὁ Κύριος. Τοῦ

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Πανταχοῦ τὸ ἀγαλλιᾶσθε, ὁ μὲν Ἀκύλας αἰνεῖτε, ὁ δὲ Σύμμαχος εὐφημεῖτε ἡρμήνευσεν. Λέγει οὖν εὐφραίνεσθε εἰς τὸν Θεὸν Δίκαιοι, ὅτι ἐσᾶς πρέπει νὰ τὸν ὑμνῆτε ἀπὸ τοὺς ἄλλους περισσότερον, ὡς προωρισμένοι τῆς αἰωνίου Βασιλείας αὐτοῦ, καὶ ἀγαλλιάσεως.

2. Διδάσκει, πῶς πρέπει νὰ δοξάζηται ὁ Κύριος, οὐ μόνον μὲ τὴν φωνὴν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν νομικὴν λατρείαν, μὲ μουσικὰ ὄργανα. Ἡμεῖς δὲ ἂς τὸν ὑμνῶμεν μὲ τὰς αἰσθήσεις τῆς ψυχῆς, καὶ τοῦ σώματος, τὸ ὁποῖον εἶναι ἁρμοδιώτερον· καὶ μάλιςα μὲ καρδίας κατάνυξιν, καὶ ψυχοσωτήρια δάκρυα.

3. Ὅτι ὅλα του τὰ ἔργα, καὶ λόγια εἶναι ἀληθῆ, καὶ πιςότατα, καὶ δὲν πρέπει νὰ πολυπραγμονῆτε, πῶς ἔγιναν, ἀλλὰ μόνον ἀδιςάκτως πιςεύετε.

4. Ἔτι κάμνει χρεία νὰ μιμῆσθε τὸν ποιητήν· ἤγουν, καθὼς ἐκεῖνος οἰκονομεῖ μὲ ἔλεος ἄμετρον, καὶ βοηθεῖ

τῶν ἀδικουμένων, οὕτω πρέπει νὰ κάμνωμεν καὶ ἡμεῖς, τοὺς ἀδίκους νὰ παιδεύωμεν, καὶ τοὺς ἀδικηθέντας νὰ σπλαγχνιζώμεθα, ὡς δοῦλοι Χριςοῦ, καὶ ὑπήκοοι.

5. Τὸ μὲν, κατὰ τὸ γράμμα δηλοῖ, ὅτι μὲ ἕνα λόγον μόνον τὸν Κόσμον ἐδημιούργησεν, ἡ δὲ ἀληθὴς Θεολογία μᾶς φανερώνει τὸν ἐν τρισὶ προσώποις ἕνα Θεὸν, ὅς τις ἐποίησε τὰ πάντα δι' Υἱοῦ, καὶ Ἁγίου Πνεύματος. Δυνάμεις δὲ Οὐρανῶν, δὲν λέγει τοὺς Φωςῆρας (καθὼς τινες εἶπον) ἀλλὰ τοὺς Ἀσωμάτους Ἀγγέλους ἐδήλωσεν. Ἔτι δὲν γροικᾶται, πῶς ὁ Υἱὸς ἔκαμε τοὺς Οὐρανοὺς, τοὺς δὲ Ἀγγέλους τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ἀλλ' ὅταν εἴπῃς ἕνα πρόσωπον τῆς ὁμοουσίου Τριάδος, ἐκεῖ καὶ τὰ ἄλλα δύο διαλαμβάνονται.

6. Καὶ τόσον εἶναι οὗτος ὁ ποιητὴς Παντοδύναμος, καὶ θαυμάσιος, ὥςε περιέκλεισε τῶν ὑδάτων τὴν φύσιν ἅπασαν, ὥσπερ εἰς ἀγγεῖον μικρότατον, καὶ ὡς θησαυροὺς τὰ ἐφύλαξεν. Ἔπειτα προςάσσει τὰ νέφη, καὶ λαμβάνουσι τὸ ὕδωρ ἀπὸ τὴν θάλασσαν, καὶ ποτίζει τὴν Γῆν, ὅταν βούληται.

7. Ἀντὶ σαλευθήτωσαν, λέγει ὁ Σύμμαχος εὐλαβείσθωσαν· καὶ ἐπειδὴ εἶπε τὸν Οὐρανὸν, καὶ τὴν Θάλασσαν, φέρνει καὶ τὴν Γῆν, καὶ τοὺς ἀνθρώπους, ὡς δημιουργήματα, παρακινῶν ἡμᾶς πρὸς θαῦμα τῶν ὁρωμένων, καὶ ἔκπληξιν, καὶ νὰ εὐλαβώμεθα μὲ φόβον καὶ τρόμον τοιοῦτον Ποιητὴν Παντοδύναμον.

8. Ὅς τις οὐ μόνον τῶν Ἀσσυρίων τὰς βουλὰς διεσκέδασεν, ἀλλὰ καὶ τῶν Ἐθνῶν τὰς ἐπιβουλὰς, καὶ διωγμοὺς ἐξηφάνισε, τὰς ἐπαναςάσεις διέλυσε, καὶ πάντων τῶν διωκτῶν τὰς βουλὰς ἠθέτησε, δοξάσας τοὺς Ἀποςόλους αὐτοῦ, καὶ Μάρτυρας.

9. Ἡ δὲ βουλὴ τοῦ Κυρίου δὲν σφάλλει ποτε ὡς πάνσοφος, ἀλλὰ διαμένει πάντοτε· καὶ οἱ λογισμοί του εἶναι εἰς αἰῶνα αἰῶνος ςεῤῥεώτατοι.

10. Ὅθεν Μακάριοι ὄντως καὶ καλότυχοι, ὅσοι πιςεύουσιν εἰς τὸν Θεὸν, ἔχοντες αὐτὸν εἰς πᾶσαν χρείαν ἀντιλήπτορα, καὶ ἐπίκουρον. Ἐκλεκτὸς δὲ λαὸς, καὶ κληρονομία Θεοῦ ἐλέγετο πάλαι ὁ Ἰσραὴλ, νῦν δὲ ἡμεῖς οἱ ἐξ Ἐθνῶν εἰς τὸν Δεσπότην Χριςὸν πιςεύσαντες, Ὅς τις εἶναι μόνος Θεὸς ἀληθὴς Παντοδύναμός τε, καὶ Πάνσοφος.

ἐλέους Κυρίου πλήρης ἡ γῆ.

5. Τῷ λόγῳ Κυρίου οἱ Οὐρανοὶ ἐςερεώθησαν· καὶ τῷ Πνεύματι τοῦ ςόματος αὐτοῦ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν.

6. Συνάγων ὡσεὶ ἀσκὸν ὕδατα θαλάσσης· τιθεὶς ἐν θησαυροῖς ἀβύσσους.

7. Φοβηθήτω τὸν Κύριον πᾶσα ἡ Γῆ· ἀπ' αὐτοῦ δὲ σαλευθήτωσαν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην. ὅτι αὐτὸς εἶπε, καὶ ἐγενήθησαν· αὐτὸς ἐνετείλατο, καὶ ἐκτίσθησαν.

8. Κύριος διασκεδάζει βουλὰς Ἐθνῶν, ἀθετεῖ δὲ λογισμοὺς λαῶν, καὶ ἀθετεῖ βουλὰς ἀρχόντων.

9. Ἡ δὲ βουλὴ τοῦ Κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα μένει. Λογισμοὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ εἰς γενεὰν, καὶ γενεάν.

10. Μακάριον τὸ ἔθνος, οὗ ἐςι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτοῦ· Λαὸς, ὃν ἐξελέξατο εἰς κληρονομίαν ἑαυτῷ.

11. Ἐξ Οὐρανοῦ ἐπέβλεψεν ὁ Κύριος, εἶδε πάντας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων. Ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου αὐτοῦ, ἐπέβλεψεν ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν.

12. Ὁ πλάσας κατὰ μόνας τὰς καρδίας αὐτῶν, ὁ συνιεὶς εἰς πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν.

13. Οὐ σώζεται βασιλεὺς διὰ πολλὴν δύναμιν· καὶ γίγας οὐ σωθήσεται ἐν πλήθει ἰσχύος αὐτοῦ. Ψευδὴς ἵππος εἰς σωτηρίαν, ἐν δὲ πλήθει δυνάμεως αὐτοῦ οὐ σωθήσεται.

14. Ἰδοὺ οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτὸν, τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ, ῥύσασθαι ἐκ θανάτου τὰς ψυχὰς αὐτῶν, καὶ διαθρέψαι αὐτοὺς ἐν λιμῷ.

15. Ἡ δὲ ψυχὴ ἡμῶν ὑπομενεῖ τῷ Κυρίῳ· ὅτι βοηθὸς καὶ ὑπερασπιστὴς ἡμῶν ἐστιν. ὅτι ἐν αὐτῷ εὐφρανθήσεται ἡ καρδία ἡμῶν, καὶ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ ἠλπίσαμεν.

16. Γένοιτο, Κύριε, τὸ ἔλεός σου ἐφ' ἡμᾶς, καθάπερ ἠλπίσαμεν ἐπὶ σέ.

11. Ὁ ὁποῖος ἐπίσταται, καὶ γινώσκει οὐ μόνον τὰς πράξεις, αἱ ὁποῖαι γίνονται εἰς ὅλον τὸν Κόσμον, τὰς ὁποίας βλέπει σαφῶς ὡς Θεὸς ἀπερίγραπτος, ἀλλὰ καὶ τοὺς διαλογισμούς μας ἠξεύρει, καὶ τὰ νοήματα.

12. Ὅτι καθὼς αὐτὸς ἔπλασε τὰς καρδίας, (τοῦτο λέγει διὰ τὸ λογιστικὸν) οὕτως ἠξεύρει οὐ μόνον τὰ ἔργα τῶν χειρῶν, ἀλλὰ καὶ τὰς γνώμας, μὲ ποῖον τέλος γίνονται.

13. Ἔτι χρεωστοῦμεν νὰ ὑμνῶμεν τὸν Θεὸν, ὅς τις μᾶς ἔφερεν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας· ὅτι χωρὶς αὐτῆς τῆς πίστεως, δὲν σώνεται Βασιλεὺς, οὔτε γίγας, μὲ τὴν πολλὴν αὐτῶν δύναμιν· ἐπειδὴ καὶ ὁ Φαραὼ, καὶ ὁ Σενναχηρὶμ, καὶ ἄλλοι πλεῖστοι εἶχασιν ἄμετρα ἄλογα, καὶ ἅρματα, καὶ περισσὴν δύναμιν.

14. Ὅλων τῶν ἀγαθῶν (λέγει) εἶναι ἡ εὐσέβεια πρόξενος· Ὅτι ὁ Θεὸς προμηθεύει, καὶ διαφυλάττει τοὺς πιστοὺς δούλους του· καὶ οὐ μόνον τὰ ἀναγκαῖα τοῖς χαρίζει, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ θανάτου, καὶ ἄλλων κινδύνων τοὺς λυτρώνει, καὶ εἰς καιρὸν πείνας, καὶ δίψης, ποτίζει καὶ τοὺς θρέφει.

15. Λοιπὸν ἐπειδὴ τόσα ἀγαθὰ ἀπελαύσαμεν, εἰς αὐτὸν τὸν πολυέλεον ἔχομεν τὴν ἐλπίδα βεβαίαν, τὴν αὐτοῦ βοήθειαν ἐκδεχόμενοι. Αὐτὸς καὶ τὴν παροῦσαν θυμηδίαν, καὶ βοήθειαν μᾶς ἐχάρισε, διατὶ δὲν εἴχαμεν εἰς ἄνθρωπον τὸ θάῤῥος μας, ἀλλὰ μόνον εἰς αὐτὸν τὸν ἀληθῆ Θεὸν καὶ Πανάγαθον.

16. Παῤῥησίας μεγίστης ὁ λόγος· Ὅτι τὶς ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς ἀμελεῖς, καὶ ἀχρείους ἠμπορεῖ νὰ εἰπῇ τοιαῦτα; Κύριε, κατὰ τὴν πολλήν μου ἐλπίδα, καὶ τὸν ἔλεον ἀντιμέτρησον. Ὅμοιον δὲ τοῦτο μὲ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἶπεν ὁ Κύριος.» Ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ψαλμὸς τῷ Δαβὶδ, ὅτε ἠλλοίωσε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐναντίον Ἀβιμέλεχ, καὶ ἀπέλυσεν αὐτὸν, καὶ ἀπῆλθε. ΛΓ'.

Καὶ τοῦτον τὸν Ψαλμὸν ἔγραψεν ὁ Προφήτης ὑπὸ τοῦ Σαοὺλ διωκόμενος. Καὶ διαλαμβάνει τὴν πονηρίαν τοῦ Δωὴκ, ὅς τις κατέβαλεν εἰς τὸν Σαοὺλ τὸν Ἱερέα Ἀβιμέλεχ, καὶ ἔγινεν εἰς τόσα φονικὰ πρόξενος. Λοιπὸν ζητεῖ βοήθειαν ὁ Δαβὶδ ἀπὸ τὸν Θεὸν εἰς τόσους διωγμούς. Λαμβάνεται δὲ ὁ Ψαλμὸς καὶ διὰ τὸν Χριςὸν, ὅς τις ζητεῖ κατὰ τῶν μιαιφόνων Ἰουδαίων ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα ἐκδίκησιν.

Ἡ Ἐξήγησις.

Κάθε καιρὸν θέλω νὰ εὐλογῶ, καὶ νὰ δοξάζω τὸν Κύριον, εἰς τὴν δυςυχίαν, καὶ εὐτυχίαν, διώκων καὶ διωκόμενος, καὶ νὰ εἶναι πάντοτε ἡ ὕμνησις αὐτοῦ εἰς τὸ ςόμα μου.

Ὅτι αὐτός μὲ ἔκαμε περιφανῆ, καὶ περίβλεπτον, λυτρώσας με ἀπὸ διαφόρους κινδύνους· καὶ πολλῶν δωρεῶν μὲ ἠξίωσεν.

2. Ἀκρύσατε ταῦτα οἱ πραεῖς, τοὺς ὁποίους διώκουσιν ἄδικα, καὶ μὴν ὀλιγοψυχήσητε, ἀλλὰ χαίρεσθε, καὶ δοξάσατε ἀντάμα μὲ ἐμένα τὸν Κύριον· καὶ ὅλοι ἂς τὸν ὑψώσωμεν συμφώνως μὲ λόγια καὶ ἔργα ἐνάρετα.

3. Ἐγὼ κατὰ ἀλήθειαν, ὅταν εἶχα τὰς τόσας θλίψεις, τὸν ἐπεκαλέσθην, καὶ ἐπήκουσέ μου, καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ λυπηρὰ μὲ ἐλύτρωσεν.

4. Ὅτι ὅς τις προσέλθη πρὸς αὐτὸν μετὰ πίςεως, φωτίζεται νοερῶς, ὡς ὁ Μωϋσῆς ἐδοξάσθη τὸ πρόσωπον.

5. Καθὼς καὶ ἐγὼ ὁ πτωχὸς τὸν ἐπεκαλέσθην, καὶ ἐπήκουσέ μου, καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ λυπηρὰ μὲ ἐλύτρωσε. Τοῦτο ἠμπορεῖ νὰ νοηθῇ διὰ τὸν Ἀδὰμ, καὶ τὸ γένος ὅλον τῆς ἀνθρωπότητος.

Τὸ Κείμενον.

1. Εὐλογήσω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ, διὰ παντὸς ἡ αἴνεσις αὐτοῦ ἐν τῷ ςόματί μου. Ἐν τῷ Κυρίῳ ἐπαινεθήσεται ἡ ψυχή μου.

2. Ἀκουσάτωσαν πραεῖς, καὶ εὐφρανθήτωσαν. Μεγαλύνατε τὸν Κύριον σὺν ἐμοὶ, καὶ ὑψώσωμεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό.

3. Ἐξεζήτησα τὸν Κύριον, καὶ ἐπήκουσέ μου, καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεών μου ἐῤῥύσατό με.

4. Προσέλθετε πρὸς αὐτὸν, καὶ φωτίσθητε, καὶ τὰ πρόσωπα ὑμῶν οὐ μὴ καταισχυνθῇ.

5. Οὗτος ὁ πτωχὸς ἐκέκραξε, καὶ ὁ Κύριος εἰσήκουσεν αὐτοῦ, καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ ἔσωσεν αὐτόν.

6. *Παρεμβαλεῖ Ἄγγελος Κυρίου κύκλῳ τῶν φοβουμένων αὐτὸν καὶ ῥύσεται αὐτούς.*

6. Στέλλει τοὺς Ἁγίους Ἀγγέλους ὁ Κύριος, καὶ φυλάττουσι τοὺς φίλους του, καὶ τοὺς λυτρώνουσιν ἀπὸ τὸν κίνδυνον. Τούτοις συμφωνεῖ Ζαχαρίας λέγων· »Ὁ Ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί.« Καὶ ὁ Ἀπόςολος· »Οὐχὶ πάντες εἰσὶ Λειτουργικὰ πνεύματα, εἰς διακονίαν ἀποςελλόμενα;

7. *Γεύσασθε καὶ ἴδετε, ὅτι χρηςὸς ὁ Κύριος. Μακάριος ἀνὴρ, ὃς ἐλπίζει ἐπ' αὐτόν.*

7. Παράνω εἶπε, προσέλθετε, ὅθεν ἐδῶ λέγει, γεύσασθε, νὰ μάθητε μὲ τὴν δοκιμὴν τοῦ Δεσπότου τὴν ἀγαθότητα, καὶ νὰ τρυγήσητε ἀπ' ἐδῶ τὴν μακαριότητα. Ταῦτα μὲν κατὰ τὸ γράμμα. Ὁ δὲ κρυπτόμενος νοῦς δηλοῖ, ὅτι μὲ τὸ Θεῖον Βάπτισμα ὁ ἀληθὴς φωτισμὸς ἐγγίνεται· καὶ ἡ γεῦσις τῆς Ἱερᾶς Κοινωνίας δεικνύει τοῦ Σωτῆρος τὴν ἀγαθότητα.

8. *Φοβήθητε τὸν Κύριον πάντες οἱ ἅγιοι αὐτοῦ. Ὅτι οὐκ ἔςιν ὑςέρημα τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.*

8. Σύμφωνα καὶ ταῦτα τοῖς ἄνωθεν. Ὅτι τοὺς ἁγιασθέντας μὲ τὸ Ἅγιον Βάπτισμα, παρακινεῖ νὰ συγκεράσωσι μὲ τὸν φόβον τὴν ἀγάπην, καὶ οὕτω νὰ ἐλπίζωσι τὴν ἀφθονίαν, ὅτι ὁ πλοῦτος ἔχει μεταβολάς. Ὅθεν καὶ οἱ Ἰουδαῖοι πάλαι πλουτοῦντες, τῆς τοῦ Θεοῦ κηδεμονίας ἐξέπεσον ἀπιςήσαντες· Τὰ δὲ Ἔθνη πτωχεύσαντα, καὶ τὸν Θεὸν ἐκζητήσαντα, ἐπλούτησαν.

9. *Πλούσιοι ἐπτώχευσαν, καὶ ἐπείνασαν. Οἱ δὲ ἐκζητοῦντες τὸν Κύριον οὐκ ἐλαττωθήσονται παντὸς ἀγαθοῦ.*

9. Οἱ πλούσιοι κατὰ σάρκα εἶναι ἐκεῖνοι, οἵτινες τρώγουσι τὴν οὐσίαν τῶν πτωχῶν ὡς ἅρπαγες λέοντες· καὶ ποτὲ δὲν χορταίνουσιν, οὔτε πνευματικὰ ἀγαθὰ, οὔτε πρόσκαιρα. Ἀμὴ οἱ ἐνάρετοι θέλουσιν ἔχει ὅλα τὰ ἀγαθὰ ἐδῶ μὲ τὴν ἐλπίδα, καὶ ἐκεῖ μὲ τὴν ἐνέργειαν.

10. *Δεῦτε τέκνα ἀκούσατέ μου, φόβον Κυρίου διδάξω ὑμᾶς. Τίς ἐςιν ἄνθρωπος ὁ θέλων ζωὴν, ἀγαπῶν ἡμέρας ἰδεῖν ἀγαθάς;*

10. Προτιθεὶς τὴν ἄλυπον ζωὴν, ὡς ἆθλον ἀξιέραςον, προτρέπει πρὸς τοὺς ἀγῶνας λέγων. Ἔλθετε τέκνα μου νὰ σᾶς διδάξω, τί εἶναι ὁ φόβος τοῦ Κυρίου· καὶ πῶς νὰ τοῦ ὑπακούητε, ὅσοι ποθεῖτε ζωὴν τὴν αἰώνιον, καὶ ν' ἀποκτήσητε ἐκείνας τὰς μακαρίας ἡμέρας, αἱ ὁποῖαι εἶναι φωτεινόταται πάντοτε.

11. *Παῦσον τὴν γλῶσσάν σου ἀπὸ κακοῦ, καὶ χείλη σου, τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον.*

11. Ἐν πρώτοις φυλάξατε τὴν γλῶσσαν ἐπιμελῶς, νὰ μὴ συντύχῃ ποτὲ καταλαλιὰς, καὶ ἄλλα ἄσχημα λόγια, καὶ μάλιςα τὰ ψευδῆ, καὶ δόλια, ὅτι τοῦτο εἶναι μεγάλον, καὶ ζημιῶδες ἀνόμημα.

12. *Ἔκκλινον ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποίησον ἀγαθόν. Ζήτησον εἰρήνην, καὶ δίωξον αὐτήν.*

12. Πρότερον ἀποτρέπει τὰς κακίας, ἔπειτα προτρέπει τὰς ἀρετάς· Ὅτι ἐὰν δὲν παύσῃ τις ἀπὸ τὸ κακὸν, δὲν γίνεται τὸ καλὸν, τὸ ὁποῖον κάμνει, εὐπρόσδεκτον. Δίωξον εἰρήνην, ἤγουν ξέδραμέ την ἐξ ὅλης σου τῆς ψυχῆς, νὰ τὴν εὕρῃς. Ὅτι ὅςτις ἔχει τὴν ἀγάπην μὲ ὅλους, δὲν ζημιώνει τινα, οὔτε φανερὰ, οὔτε ἀπόκρυφα, ἀλλὰ μᾶλλον πάντας εὐεργετεῖ, καὶ σπλαγχνίζεται κατὰ δύναμιν.

13. Ὅσοι διάγουσι, καὶ πολιτεύονται οὕτω δίκαια, τοὺς κυττάζει ὁ Κύριος μὲ σπλαγχνικὰ ὄμματα, καὶ ἐπακούει τούτων τὴν δέησιν.

14. Ὅτι καλὰ καὶ βλέπει καὶ τοὺς ἀνόμους, ἀλλὰ μὲ νεῦμα ἄγριον, διὰ νὰ ἐξολοθρεύσῃ τὴν ἐνθύμησίν των ἀπὸ ταύτην τὴν γῆν μὲ πρόσκαιρον θάνατον, καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην τῶν ζώντων μὲ τὸν ἀΐδιον.

15. Τοὺς δὲ δικαίους (καθὼς εἶπα) θεωρεῖ ποθεινότατα, ἐπακούει τὰς τούτων δεήσεις, καὶ τοὺς λυτρώνει ἀπὸ ὅλα των τὰ ἁμαρτήματα.

16. Ἐξαιρέτως δὲ ἀγαπᾷ περισσῶς τοὺς ταπεινόφρονας, φροντίζει καὶ κήδεται τούτων, καὶ τοὺς διαφυλάττει διαφερόντως, καὶ σώζει τους.

17. Καὶ συγχωρεῖ μὲν, καὶ τοὺς ἀφίνει νὰ πίπτωσιν εἰς διαφόρους θλίψεις, διὰ ψυχικήν των ὠφέλειαν. Ἀλλὰ πάλιν δὲν τοὺς ἀφίνει νὰ τοὺς νικήσωσιν οἱ πολέμιοι, ἕως ὕςερον· μόνον τοὺς λυτρώνει ἀπὸ ὅλα τὰ λυπηρὰ, καὶ τοὺς δοξάζει.

18. Καὶ νὰ ςερεώνῃ, νὰ κρατύνῃ τοὺς λογισμοὺς αὐτῶν, τοὺς ὁποίους ἐπονομάζει κόκκαλα. Ὅτι καθὼς τὸ σῶμα φέρεται μὲ τὰ ὀςᾶ, καὶ βαςάζεται, οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ διὰ τῶν λογισμῶν ςερεοῦται, καὶ δὲν ςελεύεται εἰς τὰς θλίψεις, ἀλλὰ ἐλπίζει εἰς τὸν Κύριον.

19. Οἱ μὲν οὖν τῆς ἀρετῆς ἐρασαὶ, τοσούτων ἀπολαύουσιν· οἱ δὲ ἁμαρτωλοὶ οἵτινες πολιτεύονται μὲ πονηρίας καὶ ἀδικίας εἰς ὅλην των τὴν ζωὴν, θέλουσιν ἀποθάνῃ κακῶς ὡς κακοὶ καὶ ὀλέθριοι, οὐ μόνον ἐδῶ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν, νὰ παιδεύωνται ἀτελεύτητα.

20. Οἱ δὲ Δίκαιοι ὡς δοῦλοι Κυρίου πιςότατοι, οἵτινες ἔχουσιν εἰς αὐτὸν τὰς ἐλπίδας των, καὶ δὲν παραβαίνουσι τὰς ἐντολάς του, θέλουσιν ἀξιωθῇ τῆς αἰωνίου μακαριότητος, νὰ δοξάζωσι τὸν ἐν Τριάδι ἕνα Θεὸν, μὲ τοὺς Ἁγίους Ἀγγέλους αὐτοῦ εὐφραινόμενοι.

13. Ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ δικαίους, καὶ ὦτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν.

14. Πρόσωπον δὲ Κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακὰ, τοῦ ἐξολοθρεῦσαι ἐκ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.

15. Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι, καὶ ὁ Κύριος εἰσήκουσεν αὐτῶν, καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτῶν ἐῤῥύσατο αὐτούς.

16. Ἐγγὺς Κύριος τοῖς συντετριμμένοις τὴν καρδίαν, καὶ τοὺς ταπεινοὺς τῷ πνεύματι σώσει.

17. Πολλαὶ αἱ θλίψεις τῶν δικαίων, καὶ ἐκ πασῶν αὐτῶν ῥύσεται αὐτοὺς ὁ Κύριος.

18. Φυλάσσει Κύριος πάντα τὰ ὀςᾶ αὐτῶν. ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ συντριβήσεται.

19. Θάνατος ἁμαρτωλῶν πονηρὸς, καὶ οἱ μισοῦντες τὸν δίκαιον πλημμελήσουσι.

20. Λυτρώσεται Κύριος ψυχὰς δούλων αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ πλημμελήσουσι πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπ' αὐτόν.

Δόξα.

Ψαλμὸς τῷ Δαβὶδ. ΛΔ΄.

Εἰς τὴν α΄. Βίβλον τῶν Βασιλειῶν. Κεφ. κα΄. φαίνεται, ὅτι συμβουλευθεὶς ἀπὸ τὸν Ἰωνάθαν ὁ Δαβὶδ, ἔφυγε τὸν κακότροπον Σαοὺλ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς μίαν χώραν τῶν Ἀλλοφύλων, προσποιούμενος, ὅτι ἦτον ἄλλος ἄνθρωπος. Τινὲς δὲ γνωρίσαντες αὐτὸν, τὸ εἶπασι τοῦ Βασιλέως Ἄχαζ, οἵτις ὥριζε τὴν Πόλιν ἐκείνην. Ὁ δὲ Δαβὶδ ἐκαμώθη πῶς εἶναι σαλὸς, καὶ εὔγαζεν ἀπὸ τὸ ςόμα ἀφρούς. Καὶ μὲ τὸν τρόπον τοῦτον σωτηρίας τυχὼν, ἐποίησεν αὐτὸν τὸν Ψαλμὸν, εἰς εὐχαριςίαν Κυρίου, ὁ ὁποῖος τὸν ἔσωσεν.

Τὸ Κείμενον.

1. Δίκασον, Κύριε, τοὺς ἀδικοῦντάς με, πολέμησον τοὺς πολεμοῦντάς με.

2. Ἐπιλαβοῦ ὅπλου, καὶ θυρεοῦ, καὶ ἀνάςηθι εἰς τὴν βοήθειάν μου. Ἔκχεον ῥομφαίαν, καὶ σύγκλεισον ἐξ ἐναντίας τῶν καταδιωκόντων με.

3. Εἶπον τῇ ψυχῇ μου σωτηρία σου εἰμὶ ἐγώ. Αἰσχυνθήτωσαν, καὶ ἐντραπήτωσαν οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχήν μου.

4. Ἀποςραφήτωσαν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ καταισχυνθήτωσαν οἱ λογιζόμενοί μοι κακά. Γενηθήτωσαν ὡσεὶ χνοῦς κατὰ πρόσωπον ἀνέμου, καὶ Ἄγγελος Κυρίου ἐκθλίβων αὐτοὺς, Γενηθήτω ἡ ὁδὸς αὐτῶν σκότος, καὶ ὀλίσθημα, καὶ Ἄγγελος Κυρίου καταδιώκων αὐτούς.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ὡς δίκαιος εὔχεται, καὶ δέεται τοῦ Θεοῦ, νὰ κρίνῃ πρῶτον ἐκείνους, οἵτινες τὸν ἀδικῶσιν, ἔπειτα νὰ τοὺς δώσῃ τὴν πρέπουσαν παίδευσιν, ὡς κριτὴς δικαιότατος.

2. Λάβε τὰ ὅπλα, καὶ τὸ σκουτάριον, ἔγειραι νὰ μοὶ βοηθήσῃς, εὔγαλε τὴν σπάθην, καὶ ἀπόκλεισον τοὺς ἐχθρούς μου. Ταῦτα λέγει διὰ νὰ τοὺς ἐκφοβήσῃ· ἀλλὰ ὁ Θεὸς δὲν χρειάζεται ξίφη, καὶ ἅρματα, μόνον μὲ τὸ νεῦμα δίδει τὴν παίδευσιν, καὶ φοβερῶς κολάζει τοὺς ἀδικοῦντας ὡς Παντοδύναμος.

3. Φθάνει με μόνον εἰς σωτηρίαν ὁ λόγος σου, ὅς τις ἔχει τόσην δύναμιν, ὥςε καὶ χωρὶς τὰ ἄνωθεν ὅπλα, θέλει κάμει ἐκείνους, οἵτινες ζητοῦσι νὰ μὲ θανατώσωσι, νὰ μείνωσι κατησχυμμένοι, καὶ ἄπρακτοι.

4. Ἂς γυρίσωσιν ὀπίσω νικημένοι, καὶ περιγελασμένοι, ὅσοι μελετοῦσι, νὰ μὲ βλάψωσι. Διασκόρπισαί τους, καθὼς σκορπίζει τὸ χῶμα ὁ ἄνεμος. Καὶ οἱ Ἄγγελοί σου ἂς τοὺς παιδεύσωσι, νὰ τοὺς διώξωσι τοιουτοτρόπως, ὥςε νὰ σκοτίζωνται εἰς τὸν δρόμον φεύγοντες, νὰ σκουτάφνωσι τοσοῦτον, ὥςε νὰ πλακώνῃ ἕνας τὸν ἄλλον των.

5. Ὅτι ἄδικα μὲ ἐπιβουλεύονται, καὶ κατασκευάζουσι κρυφὰ παγίδας, καὶ ὄλεθρον νὰ μὲ θανατώσωσι. Τὸ ὠνείδισαν εἶπεν ὁ Σύμμαχος, ὑπώρυξαν, ὅπερ σημαδεύει τὸν κρυφὰ κατασκευαζόμενον ὄλεθρον.

6. Λοιπὸν πρέπον εἶναι, καὶ εὔλογον νὰ τοὺς εὕρωσι θλίψεις, καὶ βάσανα, καὶ νὰ πέσωσιν εἰς αὐτὰς τὰς βροχάδας, καὶ δίκτυα, τὰ ὁποῖα εἴχασιν ἐμένα ϛεμένα, διὰ νὰ λάβωσι τὴν αὐτοπάθειαν.

7. Ἐγὼ δὲ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ν' ἀγάλλωμαι, πῶς μὲ ἔσωσες, Δέσποτα, καὶ μὲ ὅλα μου τὰ μόρια νὰ βοῶ, ὅτι μόνος ὑπάρχεις Θεὸς Παντοδύναμος, καὶ Κριτὴς δικαιότατος· ἐπειδὴ δὲν ἀφίνεις νὰ πνίγωσι τοὺς πτωχοὺς οἱ πλούσιοι, ἀλλὰ λυτρώνεις τὸν ἀδύνατον ἀπ' ἐκείνους, τὸν ὁποῖον ϛενοχωροῦσι, καὶ ἁρπάζουσι τὸ πρᾶγμά του ἄδικα.

8. Ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔπραξα, μοῦ ἐκατηγοροῦσαν οἱ ἄδικοι. Ἐδῶ λέγει διὰ τὸν φθόνον, τὸν ὁποῖον εἶχεν ὁ Σαοὺλ κατὰ τοῦ Δαβὶδ, νομίζων ὅτι τυραννικῶς ἐβούλετο νὰ λάβῃ τὸ Βασίλειον. Καὶ δι' αὐτὸ τὸν ἐσυκοφαντοῦσαν οἱ βάσκανοι, καὶ τὸν κατέκριναν.

9. Ἐγὼ μὲν καὶ τὸν Γολιὰθ ἐφόνευσα, καὶ Ἀλλοφύλους πολλοὺς ἐπολέμησα· πολλάκις δὲ καὶ μὲ πνευματικὸν πόλεμον ἐκ τῆς δαιμονικῆς μανίας αὐτὸν ἠλευθέρωσα. Ὁ δὲ ὡς ἀχάριϛος βούλεται νὰ μὲ θανατώσῃ, καὶ νὰ ἐξαλείψῃ τὸ ὄνομά μου. Τὴν λήθην λέγει ἀτεκνίαν, ὅτι ὅταν ἔχῃ τις τέκνα μένει τούτου ἡ ἐνθύμησις.

10. Ἐδῶ μᾶς ἑρμηνεύει, πῶς πρέπει νὰ πράττωμεν εἰς τὰς συμφορὰς, λέγων. Ὅταν αὐτοί με ἐνόχλουν, καὶ ἐβασάνιζον, ἐνεδυόμην τριχοσάκκον, καὶ ἐνήϛευον, καὶ προσευχόμενος ἐδεχόμην ἀπὸ τὸν Θεὸν τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς αἰτήσεως.

11. Ἔκαμά του τόσην ὑπηρεσίαν, καὶ εὐαρέσκησιν, ὥσπερ νὰ ἦτον Ἀδελφός μου γνήσιος. Καὶ δὲν ἐπαιρόμην εἰς τὰ κατορθώματα, ἀλλὰ μὲ πολλὴν ταπείνωσιν

5. Ὅτι δωρεὰν ἔκρυψάν μοι διαφθορὰν παγίδος αὐτῶν. μάτην ὠνείδισαν τὴν ψυχήν μου.

6. Ἐλθέτω αὐτῷ παγὶς, ἣν οὐ γινώσκει· καὶ ἡ θήρα, ἣν ἔκρυψε συλλαβέτω αὐτὸν, καὶ ἐν τῇ παγίδι πεσεῖται ἐν αὐτῇ.

7. Ἡ δὲ ψυχή μου ἀγαλλιάσεται ἐπὶ τῷ Κυρίῳ, τερφθήσεται ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ αὐτοῦ. Πάντα τὰ ὀϛᾶ μου ἐροῦσι· Κύριε, Κύριε τίς ὅμοιός σοι· ῥυόμενος πτωχὸν ἐκ χειρὸς ϛερεωτέρων αὐτοῦ, καὶ πτωχὸν καὶ πένητα ἀπὸ τῶν διαρπαζόντων αὐτόν.

8. Ἀναϛάντες μοι μάρτυρες ἄδικοι, ἃ οὐκ ἐγίνωσκον ἠρώτων με.

9. Ἀνταπεδίδοσάν μοι πονηρὰ ἀντὶ ἀγαθῶν, καὶ ἀτεκνίαν τῇ ψυχῇ μου.

10. Ἐγὼ δὲ ἐν τῷ αὐτοὺς παρενοχλεῖν μοι ἐνεδυόμην σάκκον, καὶ ἐταπείνουν ἐν νηϛείᾳ τὴν ψυχήν μου. Καὶ ἡ προσευχή μου εἰς κόλπον μου ἀποϛραφήσεται.

11. Ὡς πλησίον, ὡς ἀδελφῷ ἡμετέρῳ, οὕτως εὐηρέϛουν. Ὡς πενθῶν, καὶ

σκυθρωπάζων, οὕτως ἐταπεινούμην.

12. *Καὶ κατ' ἐμοῦ εὐφράνθησαν, καὶ συνήχθησαν· συνήχθησαν ἐπ' ἐμὲ μάστιγες, καὶ οὐκ ἔγνων.*

13. *Διεσχίσθησαν, καὶ οὐ κατενύγησαν.*

14. *Ἐπείρασάν με, ἐξεμυκτήρισάν με μυκτηρισμῷ, ἔβρυξαν ἐπ' ἐμὲ τοὺς ὀδόντας αὐτῶν.*

15. *Κύριε πότε ἐπόψῃ; ἀποκατάστησον τὴν ψυχήν μου ἀπὸ τῆς κακουργίας αὐτῶν, ἀπὸ λεόντων τὴν μονογενῆ μου.*

16. *Ἐξομολογήσομαί σοι ἐν Ἐκκλησίᾳ πολλῇ, ἐν λαῷ βαρεῖ αἰνέσω σε.*

17. *Μὴ ἐπιχαρείησάν μοι οἱ ἐχθραίνοντές μοι ἀδίκως, οἱ μισοῦντές με δωρεάν, καὶ διανεύοντες ὀφθαλμοῖς. Ὅτι ἐμοὶ μὲν εἰρηνικὰ ἐλάλουν, καὶ ἐπ' ὀργὴν δόλους διελογίζοντο.*

18. *Ἐπλάτυναν ἐπ' ἐμὲ τὸ στόμα αὐτῶν. Εἶπον, εὖγε, εὖγε· εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν.*

19. *Εἶδες Κύριε, μὴ παρασιωπήσῃς. Κύριε μὴ ἀποστῇς ἀπ' ἐμοῦ. Ἐξεγέρθητι Κύριε, καὶ πρόσχες τῇ*

τῷ ἐδούλευσα. Ταῦτα λέγει διὰ τὸν Σαοὺλ, ὡς φαίνεται εἰς τὴν Βίβλον τῶν Βασιλειῶν.

12. Ἀλλ' αὐτὸς ἦλθε μὲ πολὺ πλῆθος, νὰ μὲ φονεύσωσιν ἔξαφνα, χωρὶς νὰ τὸ ἠξεύρω ὁλότελα.

13. Καὶ διαμαρτόντες, καὶ ἐκπεσόντες τῆς ἐλπίδος, καὶ σκεδασθέντες, δὲν μετεμελήθησαν κἂν τότε εἰς ὅσα κακὰ ἐβουλεύθησαν· ἀλλὰ πάλιν ἐπεχείρισαν, νὰ πράξωσι τὰ ὅμοια οἱ ἀσύνετοι.

14. Ἐδοκίμασαν πᾶσαν μηχανὴν νὰ με παγιδεύσωσι· ἐχλεύασάν με, καὶ ὡς λέοντες ἐφώναζον κατ' ἐμοῦ βρύχοντες.

15. Οὐχὶ ἐγκαλῶν, οὔτε παραπονούμενος τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ ποθῶν τὴν βοήθειαν ἔλεγε· Κύριε, πότε νὰ φανῇς, νὰ μὲ ἐκδικαιώσῃς τὸν ἀδικημένον; Λύτρωσαι τὴν μεμονωμένην, καὶ πάσης ἀνθρωπίνης βοηθείας ἔρημον ψυχήν μου, ἀπὸ τοὺς ἀνημέρους, καὶ ἀσπλάγχνους τούτους λέοντας.

16. Διὰ νὰ σοὶ εὐχαριστῶ καὶ ἐγὼ, νὰ σὲ ὑμνῶ εἰς τὰς μεγάλας Ἐκκλησίας, ὅταν εἶναι συναγμένος Λαὸς πολύς. Τὸ βαρεῖ, λέγει ὁ Σύμμαχος, παμπληθεῖ. Τοῦτο δὲ ἦτον Προφητεία, καὶ πληροῦται εἰς ἡμᾶς σήμερον, ἐν ᾧ ὑμνεῖται ὁ Θεὸς μὲ τοὺς Ψαλμοὺς ἀπὸ λόγου μας.

17. Ναὶ Κύριε, κάμε τοὺς ἐχθρούς μου, νὰ μὴ χαρῶσιν εἰς ἐμένα, ὅτι ἔσωθεν εἰς τὴν καρδίαν μὲ μισοῦσι, καὶ ἀπ' ἔξω μοὶ δείχνουσιν ἀγάπην οἱ δόλιοι. Καὶ λαλοῦντές μοι εἰρηνικὰ, πλέκουσι δόλους μισοῦντές με. Διὰ τὸν Σαοὺλ λέγει καὶ ταῦτα, ὡς καὶ τὰ ἄνωθεν.

18. Καὶ ἰδόντες με, πῶς ἐκατάλαβα τὴν ἐπιβουλὴν, ἐγύμνωσαν τὴν κεκρυμμένην δυσμένειαν, χαίροντες εἰς τὰς συμφοράς μου, καὶ ἐφηδόμενοι.

19. Ἀλλὰ σὺ, Κύριε, ὁ ὁποῖος θεωρεῖς, καὶ γινώσκεις ἅπαντα, μὴ παρίδῃς τὰ πεπραγμένα, μή με ὑστερήσῃς τῆς προνοίας σου. Ἐξέταξαι τὴν κρίσιν μου, καὶ ἐκδίκησόν με τὸν δοῦλόν σου, ἐπειδὴ δέν τους ἔπταισα.

20. Ὅτι ἐὰν ἀργήσης νὰ κάμης δικαίαν κρίσιν κατ' αὐτῶν, θέλουσι χαίρεσθαι πάλιν περιγελῶντές με· νὰ ἔχωσι τὴν δυςυχίαν, καὶ τὰς ὀδύνας μου, εὐημερίαν των, καὶ ἀπόλαυσιν· νὰ μὲ ἐκφοβῶσι καυχώμενοι, νὰ μὲ καταπίωσι συζῶντανον.

21. Μᾶλλον δὲ ἂς καταισχυνθῶσι, καὶ ἐντραπῶσιν, ὅσοι χαίρονται εἰς τὰς συμφορὰς, καὶ θλίψεις μου. Καὶ ἂς ἐνδυθῶσιν αἰσχύνην, καὶ ἐντροπὴν, ὅσοι καυχῶνται νὰ μὲ κακοποιήσωσιν.

22. Ἂς χαρῶσι, καὶ ἂς εὐφρανθῶσιν οἱ ἀγαπῶντές με, καὶ ποθοῦντες τὴν εἰρήνην μου, καὶ ἂς δοξάζωσι τὸν Κύριον. Ἐδῶ εὔχεται διὰ ὅλους, οἵτινες ἀναγνώσουσι τὸν Ψαλμὸν τοῦτον, νὰ μὴ λάβωσι βλάβην τινα, νομίζοντες, ὅτι κατηρᾶτο τοὺς ἐχθρούς του· Ὅτι δὲν εἶπεν αὐτὰ πρὸς κατάραν, ἀλλὰ προλέγων τὰ μέλλοντα. Εἰ δὲ φιλονεικεῖ τινὰς εἰς τοῦτο, ἂς ἠξεύρη, ὅτι τοῦ Νόμου τότε ἡ ἐντολὴ ἔλεγεν, ἀγαπήσεις τὸν Πλησίον σου, καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. Ἀμὴ τώρα λέγει, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν.

23. Ἐγὼ δὲ ἀπολαύσας τῆς σῆς προνοίας, νὰ μελετῶ ἡμέραν, καὶ νύκτα τὰς ἐντολάς σου, ἐνθυμούμενος τὰς εὐεργεσίας σου πάντοτε· καὶ ποτὲ νὰ μὴ λείψη ὁ ὕμνος, καὶ ἡ δοξολογία ἀπὸ τὸ σόμα μου, τοῦ ὑπερενδόξου σου, καὶ ὑπερυμνήτου Ὀνόματος.

κρίσει μου. ὁ Θεός μου, καὶ Κύριός μου εἰς τὴν δίκην μου.

20. Κρῖνόν μοι, Κύριε, κατὰ τὴν δικαιοσύνην σου, Κύριε ὁ Θεός μου, καὶ μὴ ἐπιχαρείησάν μοι. Μὴ εἴποισαν ἐν καρδίαις αὐτῶν, εὖγε, εὖγε τῇ ψυχῇ ἡμῶν· μὴ δὲ εἴποιεν, κατεπίομεν αὐτόν.

21. Αἰσχυνθείησαν καὶ ἐντραπείησαν ἅμα οἱ ἐπιχαίροντες τοῖς κακοῖς μου: Ἐνδυσάσθωσαν αἰσχύνην, καὶ ἐντροπὴν οἱ μεγαλοῤῥημονοῦντες ἐπ' ἐμέ.

22. Ἀγαλλιάσθωσαν, καὶ εὐφρανθήτωσαν οἱ θέλοντες τὴν δικαιοσύνην μου. Καὶ εἰπάτωσαν διαπαντὸς, μεγαλυνθήτω ὁ Κύριος, οἱ θέλοντες τὴν εἰρήνην τοῦ δούλου αὐτοῦ.

23. Καὶ ἡ γλῶσσά μου μελετήσει τὴν δικαιοσύνην σου, ὅλην τὴν ἡμέραν τὸν ἔπαινόν σου.

Εἰς τὸ τέλος, τῷ δούλῳ Κυρίου τῷ Δαβὶδ. Ψαλμὸς ΛΕ΄.

Ὅταν ἦτον κεκρυμμένος ὁ Δαβὶδ εἰς τὸ σπήλαιον, εἰσῆλθεν ὁ Σαοὺλ μὴ γινώσκων, ὅτι ἦτον ὁ Δαβὶδ ἔσωθεν· ὁ ὁποῖος τοῦ ἔκλεψε τὸ ἀγγεῖον, τὸ ὁποῖον ἐβάςα μὲ νερὸν, καὶ τὸ κοντάρι του, καὶ ἔκοψε καὶ τὸ πτερύγιον τῆς διπλοΐδος. Καὶ ἀφ' οὗ εὐγῆκεν ἔξω ὁ Σαοὺλ, τοῦ τὰ ἔδειξεν ὁ Δαβὶδ ἀπὸ τὸ ἄκρον τοῦ ὄρους. Ὁ δὲ Σαοὺλ θαυμάζων, πῶς δέν τον ἐφόνευσεν, ὤμοσε, νὰ μὴ τὸν διώκῃ πλέον. Ἀλλὰ ὕςερα πάλιν ἐπιώρκησεν. Ὅθεν ὁ Δαβὶδ ἔγραψε τὸν Ψαλμὸν εἰς κατηγορίαν τῶν πονηρῶν ἀνθρώπων. Θεολογεῖ δὲ καὶ περὶ Θείας Προνοίας.

Τὸ Κείμενον.

1. Φησὶν ὁ παράνομος τοῦ ἁμαρτάνειν ἐν ἑαυτῷ. Οὐκ ἔςι φόβος Θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.

2. Ὅτι ἐδόλωσεν ἐνώπιον αὐτοῦ, τοῦ εὑρεῖν τὴν ἀνομίαν αὐτοῦ, καὶ μισῆσαι.

3. Τὰ ῥήματα τοῦ ςόματος αὐτοῦ, ἀνομία, καὶ δόλος. Οὐκ ἠβουλήθη συνιέναι τοῦ ἀγαθῆναι.

4. Ἀνομίαν διελογίσατο ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ. Παρέςη πάσῃ ὁδῷ οὐκ ἀγαθῇ, κακίᾳ δὲ οὐ προσώχθισε.

5. Κύριε, ἐν τῷ Οὐρανῷ τὸ ἔλεός σου, καὶ ἡ ἀλήθειά σου ἕως τῶν νεφελῶν, ἡ δικαιοσύνη σου ὡς ὄρη Θεοῦ, τὰ κρίματά σου ἄβυσσος πολλή.

6. Ἀνθρώπους καὶ κτήνη σώσεις, Κύριε, ὡς ἐπλήθυνας τὸ ἔλεός σου ὁ Θεός.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Στοχαζόμενος ἐν πνεύματι τὰς πονηρίας τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὴν τοῦ Θεοῦ ἀγαθότητα, λέγει ταῦτα. Εὑρίσκονταί τινες παράνομοι (ὄχι ἐξ ἀγνοίας, ἀλλὰ μὲ πανουργίαν, διὰ νὰ τελέσωσι τὰς ἐπιθυμίας των) λέγοντες, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἠξεύρει τὰ ἔργα, καὶ πράξεις των.

2. Ταύτην δὲ τὴν ἀνοησίαν ἔχουσιν οἱ ἄνομοι μὲ τὴν ἑκουσιόν των προαίρεσιν, ὡς δόλιοι, καὶ δύςροποι, καὶ δὲν θέλουσι νὰ μισήσωσι τὴν ἀνομίαν των.

3. Οὔτε βάζουσί ποτε εἰς τὸν νοῦν των ἀγαθὰ, καὶ πρέποντα πράγματα, ἀλλὰ μόνον δόλους, καὶ πανουργεύματα λαλεῖ τὸ βέβηλον ςόμα των.

4. Ὁ νοῦς των, καὶ ἡ διάνοια εἶναι εἰς τὸ κακὸν πάντοτε, καὶ ὅσας ἀνομίας μελετήσουσι τὴν νύκτα εἰς τὸ ςρῶμα κοιτώμενοι, τὴν ἡμέραν τὰς τελοῦσιν ἀναίσχυντα. Τὸ δὲ, οὐ προσώχθισεν, ὁ Ἀκύλας, οὐκ ἀπέῤῥιψεν. Ὁ Σύμμαχος, οὐκ ἀπεδοκίμασεν. Ὁ δὲ Θεοδοτίων, οὐκ ἀπώσατο, ἡρμήνευσαν.

5. Ἀλλὰ σὺ, Κύριε, ἔχεις ἐλεημοσύνην ἀμέτρητον, καὶ ἀλήθειαν ἀςάθμητον· ἥτις φαίνεται ἕως τὸν Οὐρανὸν, καὶ εἰς ὅλον τὸν Κόσμον. Ἡ δικαιοσύνη σου εἶναι ςερεωτέρα ἀπὸ τὰ ὑψηλότατα ὄρη. Ἀμὴ τὴν αἰτίαν, διατὶ μακροθυμεῖς τοσοῦτον, δὲν ἠμποςῶ νὰ καταλάβω· Ὅτι ἡ ἄβυσσος τῆς κρίσεώς σου εἶναι ἀμέτρητος.

6. Τόσον εἶναι ἡ πρόνοιά σου ἀνείκασος, ὥςε οὐ μόνον τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ τὰ κτήνη κυβερνᾷς, καὶ θρέφεις αὐτὰ ὡς φιλάνθρωπος.

7. Τοῦτο εἶναι πρόῤῥησις διὰ τὴν μεταβολὴν τῶν ἀνθρώπων, ἥτις ἔγινε κατὰ τὴν ἐνανθρώπησιν τοῦ Κυρίου.

8. Τὴν θείαν Διδασκαλίαν, καὶ τὴν μυστικὴν τροφὴν τῆς Ἱερᾶς Κοινωνίας, λέγει Χειμάῤῥουν, ἤγουν ποταμόν. Διατὶ οὔτε ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἐδόθησαν τοῖς ἀνθρώποις τόσα ἀγαθὰ, οὔτε μετὰ θάνατον δίδονται. Ἢ διὰ τὸν Παράδεισον λέγει, πῶς θέλομεν χορτάση ἀπὸ τοὺς ποταμοὺς τῆς τρυφῆς, νὰ ἐμπλησθῶμεν πάσης ἀγαλλιάσεως.

9. Ἐδῶ δηλοῖ σαφέστατα τὸ τῆς Ἁγίας Τριάδος Μυστήριον· πηγὴν ζωῆς, τὸν Υἱόν· φῶς, τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ὑπὸ τοῦ ὁποίου φωτιζόμενοι, βλέπομεν τὰς ἀκτῖνας τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου.

10. Τὴν τελείαν ἀρετὴν εἰς ἀληθῆ δόγματα, καὶ πράξεις καλὰς ὁρισάμενος, ἀπαγγέλλει τώρα τὸν ἔλεον, καὶ δικαιοσύνην εἰς τοὺς ἐναρέτους, δεόμενος τοῦ Θεοῦ, νὰ τοὺς στερεώσῃ εἰς τὴν καθαρότητα, τὴν ὁποίαν ἔχουσι· καὶ νὰ μὴ τοὺς ἀφήσῃ νὰ πέσωσιν εἰς κανένα ἁμάρτημα, καὶ νὰ ὑστερηθῶσι τοιαύτης χάριτος.

11. Ἐξαιρέτως δὲ, παρακαλεῖ διὰ λόγου του, νὰ μὴ παρατραπῇ ἀπὸ τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν, γινώσκων τῆς ἐναντίας τὸ τέλος· Διατὶ ὅσοι ἀποθάνουσιν εἰς ἁμαρτίαν, δὲν δύνανται νὰ διορθωθῶσι μετὰ θάνατον.

12. Εἰς αὐτὸν τὸν βυθὸν τῆς ὑπερηφανίας πίπτουσιν ὅλοι οἱ ἄνομοι, καθὼς καὶ οἱ δαίμονες ἐξωρίσθησαν τοῦ Παραδείσου, καὶ παρεδόθησαν εἰς τὴν ἀπώλειαν, πίπτοντες εἰς τὸν βυθὸν τῆς κολάσεως· καὶ δὲν δύνανται πλέον νὰ σταματήσωσιν οἱ δόλιοι.

7. Οἱ δὲ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν σκέπῃ τῶν πτερύγων σου ἐλπιοῦσι.

8. Μεθυσθήσονται ἀπὸ πιότητος οἴκου σου, καὶ τὸν χειμάῤῥουν τῆς τρυφῆς σου ποτιεῖς αὐτούς.

9. Ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς· ἐν τῷ φωτί σου ὀψόμεθα φῶς.

10. Παράτεινον τὸ ἔλεός σου τοῖς γινώσκουσί σε, καὶ τὴν δικαιοσύνην σου τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ.

11. Μὴ ἐλθέτω μοι ποῦς ὑπερηφανίας, καὶ χεὶρ ἁμαρτωλοῦ μὴ σαλεῦσαί με.

12. Ἐκεῖ ἔπεσον πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. Ἐξώσθησαν, καὶ οὐ μὴ δύνωνται στῆναι.

Δόξα.

Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. Λϛ'.

Ἐπειδὴ ἐγνώρισεν ὁ Θεῖος Δαβὶδ μὲ τὴν δοκιμὴν τὴν πρᾳότητα, πόσων ἀγαθῶν εἶναι πρόξενος· καὶ ὅτι τὸ τέλος τῶν ἀνόμων, καὶ πονηρῶν εἶναι κακὸν, καὶ ὀλέθριον, καθὼς ἐφάνη εἰς τὸν Σαοὺλ, καὶ Ἀβεσσαλὼμ, καὶ τοὺς λοιποὺς, οἵτινες τὸν ἐδίωκον ἄδικα· παραινεῖ καὶ συμβουλεύει εἰς τοῦτον τὸν Ψαλμὸν κάθε ἄνθρωπον, νὰ μὴ ζηλεύῃ τὴν εὐτυχίαν τῶν ἀνόμων, ἀλλὰ μᾶλλον ἐκείνους, οἵτινες ἔχουσι θλίψεις, καὶ βάσανα· ὅτι μὲ πολλὰ λυπηρὰ ἀξιούμεθα τῆς αἰωνίου ἀγαλλιάσεως.

Τὸ Κείμενον.

1. Μὴ παραζήλου ἐν πονηρευομένοις, μηδὲ ζήλου τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν.

2. Ὅτι ὡσεὶ χόρτος ταχὺ ἀποξηρανθήσονται, καὶ ὡσεὶ λάχανα χλόης ταχὺ ἀποπεσοῦνται.

3. Ἔλπισον ἐπὶ Κύριον, καὶ ποίει χρηστότητα, καὶ κατασκήνου τὴν γῆν, καὶ ποιμανθήσῃ ἐπὶ τῷ πλούτῳ αὐτῆς.

4. Κατατρύφησον τοῦ Κυρίου, καὶ δώῃ σοι τὰ αἰτήματα τῆς καρδίας σου. ἀποκάλυψον πρὸς Κύριον τὴν ὁδόν σου, καὶ ἔλπισον ἐπ' αὐτὸν, καὶ αὐτὸς ποιήσει.

5. Καὶ ἐξοίσει ὡς φῶς τὴν δικαιοσύνην σου, καὶ τὸ κρίμα σου ὡς μεσημβρίαν.

6. Ὑποτάγηθι τῷ Κυρίῳ, καὶ ἱκέτευσον αὐτόν.

7. Μὴ παραζήλου ἐν τῷ κατευοδουμένῳ, ἐν τῇ ὁδῷ αὐτοῦ, ἐν ἀνθρώπῳ ποιοῦντι παρανομίαν.

Παῦσαι ἀπὸ ὀργῆς, καὶ ἐγκατάλιπε θυμόν. Μὴ παραζήλου, ὥστε πονηρεύεσθαι.

8. Ὅτι οἱ πονηρευόμενοι ἐξολοθρευθήσονται· οἱ δὲ ὑπομένοντες τὸν Κύριον, αὐτοὶ κληρονομήσουσι γῆν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Μὴ σκανδαλισθῇς ποσῶς, ὦ Δίκαιε, ὅταν βλέπῃς καὶ ἔχουσιν οἱ πονηροὶ, καὶ ἄνομοι ῥευστὰ ἀγαθὰ, καὶ εὐημερίαν πρόσκαιρον· οὔτε συζηλώσῃς αὐτοὺς, βάζων εἰς τὸν νοῦν σου, νὰ μιμηθῇς τὰς πράξεις των.

2. Ὅτι ὅλη ἡ δόξα των, καὶ ἀπόλαυσις εἶναι ματαία ὡς ὄνειρος· καὶ ὅλη ἡ χαρὰ καὶ εὐημερία αὐτῶν ξηραίνεται ὡσὰν ἕνα χορτάρι, καὶ μικρὸν λάχανον.

3. Μόνον ἐλπίζων εἰς τὸν Θεὸν, ἐργάζου τὸ ἀγαθὸν ὅσον δύνασαι. Ὅτι ὅποιος δουλεύει τῷ Θεῷ, ἀπολαμβάνει ὅλα τὰ ἀγαθὰ ὑπ' αὐτοῦ ποιμαινόμενος· οὐ μόνον ἐδῶ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν μέλλουσαν ζωὴν κληρονομεῖ τὴν γῆν τῶν πραέων, καὶ πᾶσαν ἀπόλαυσιν.

4. Ἀνάθου, καὶ ἀφιέρωσον σεαυτὸν τῷ Θεῷ, καὶ πάσας τὰς πράξεις σου, μόνον τὴν ἐκεῖθεν βοήθειαν ἐκδεχόμενος· καὶ ἔχε εἰς ἐκεῖνον τὸ θάῤῥος σου· καὶ αὐτὸς θέλει κυβερνήσει κατὰ τὴν γνώμην σου.

5. Καὶ νὰ δώσῃ δικαίαν ψῆφον ὡς δικαστὴς, ἀνακηρύττων τὴν ἀκακίαν σου, νὰ σὲ κατασήσῃ λαμπρὸν, καὶ περίβλεπτον τόσον, ὥστε νὰ γνωρισθῇς πανταχοῦ ὡς φῶς μεσημέριον.

6. Ταῦτα οὖν γινώσκων, πείθου τῷ Θεῷ ὡς ἀγαθῷ κυβερνήτῃ, καὶ προνοητῇ σου· καὶ ζήτει ἀπ' αὐτὸν τὰ ἀγαθὰ, τὰ ὁποῖα εἶναι πρὸς σωτηρίαν σου.

7. Καὶ (καθὼς εἶπον σοι) ὅταν βλέπῃς τοὺς ἀνόμους εἰς εὐτυχίαν κατευοδουμένους, μὴ τοὺς ζηλεύσῃς, οὔτε μὴ τολμήσῃς νὰ κατακρίνῃς τὴν θείαν πρόνοιαν, ἀλλ' ἄφες πᾶσαν ὀργὴν, καὶ σκάνδαλον. Μὴ κακίσῃς δι' αὐτὸ, νὰ πέσῃς μὲ πανουργίαν εἰς ἁμαρτήματα.

8. Διατὶ εἰς τὸ ὕσερον, ὅσοι πονηρεύονται, καὶ παραβαίνουσι τὰ παραγγέλματα τοῦ Θεοῦ, ἐξολοθρεύονται, καὶ οἱ κακοὶ κακῶς ἀπολοῦνται ἕως τὸ ὕσερον. Ὅσοι δὲ πάλιν ὑπομένουσιν εὐχαρίσως τὸν Κύριον εἰς ὅλας τὰς θλίψεις, καὶ συμφορὰς, καὶ χαίρονται, καθὼς καὶ εἰς τὰ

χαρμόσυνα, αὐτοὶ θέλουσι κληρονομήσει γῆν Οὐράνιον, καὶ εὐφροσύνην αἰώνιον.

9. Λοιπὸν μὴ σκανδαλίζεσαι εἰς τὴν ευτυχίαν τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ὅτι ἐὰν ἔχῃς ὀλίγην ὑπομονὴν, θέλεις γνωρίσει πόσον εἶναι βραχέα, καὶ ἄςατος, καὶ πῶς εἰς μίαν ςιγμὴν ἀφανίζεται, καὶ εἰς λήθην παντελῆ παραδίδοται.

10. Οἱ δὲ πραεῖς καὶ ἐνάρετοι, διάγουσι βίον εἰρηνικὸν, καὶ ἀπράγμονα, ἔχοντες τρυφὴν μόνιμον, τοῦ συνειδότος τὴν καθαρότητα· καὶ μετὰ τέλος νὰ κληρονομήσωσι τὴν γῆν τῶν πραέων, νὰ ἀγάλλωνται ἀτελεύτητα.

11. Ἐὰν καὶ ὁ ἀσεβὴς παραφυλάττῃ τὸν Δίκαιον, νὰ τὸν κακοποιήσῃ, καὶ τρύζει τὰ δόντια καταπάνω του, ἀλλὰ ὁ Κύριος θέλει τὸν περιγελάσει, ἠξεύρων σαφέςατα, ὅτι ταχέως ἔρχεται ἡ ἡμέρα του, νὰ δώσῃ ἀπολογίαν διὰ τὰς πράξεις του. Λοιπὸν μὴ λυπῆσθε οἱ ἀδικούμενοι, ἀλλὰ χαίρεσθε.

12. Οἱ ἁμαρτωλοὶ, καὶ ἄδικοι ἐγύμνωσαν τὰ ξίφη, καὶ τὰ τόξα των ἐκόρδισαν· ἤγουν ἐπιβουλεύονται νὰ κακοποιήσωσι, καὶ νὰ θανατώσωσι τὸν Δίκαιον.

13. Ἀλλὰ μάταια ἐβουλεύθησαν οἱ ἀνόητοι, ὅτι ἡ ῥομφαία των θέλει σφάξει τὰς καρδίας αὐτῶν, καὶ τὰ τόξα των θέλουσι τζακισθῆ, νὰ μείνωσιν ἄπρακτοι.

14. Ὅσον δὲ διὰ τὸν πρόσκαιρον πλοῦτον, κάλλιον εἶναι τὸ ὀλίγον τοῦ Δικαίου, ὡς δίκαια καμωμένον μὲ τὸν κόπον του, ὅςτις δὲν ἐπιθυμεῖ περισσότερον, ἀλλὰ εὐχαριςεῖ, καὶ δοξάζει τὸν Κύριον. Ὁ δὲ πλοῦτος τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἀπὸ ἀδικίας γινόμενος, εἶναι ὀλιγοχρόνιος, καὶ δὲν τὸν εὐφραίνεται ὁ ταλαίπωρος, ἔχων ἔσω τὸν τῆς συνειδήσεως σκώληκα, ὅςτις τὸν θλίβει καθημερούσια.

15. Ἔτι δὲ ὅλαι αἱ δυνάμεις τοῦ ἁμαρτωλοῦ ὀλιγοςεύουσι καὶ ἀφανίζονται· οἱ δὲ Δίκαιοι ὅταν ὑπὸ ἀδίκων ἀνθρώπων, καὶ δαιμόνων διώκονται, βοηθοῦνται ἀπὸ τὴν θείαν χάριν, καὶ ςερεώνονται.

9. *Καὶ ἔτι ὀλίγον, καὶ οὐ μὴ ὑπάρξει ὁ ἁμαρτωλός· καὶ ζητήσεις τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ εὕρῃς.*

10. *Οἱ δὲ πραεῖς κληρονομήσουσι γῆν, καὶ κατατρυφήσουσιν ἐπὶ πλήθει εἰρήνης.*

11. *Παρατηρήσεται ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν δίκαιον, καὶ βρύξει ἐπ᾽ αὐτὸν τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ. Ὁ δὲ Κύριος ἐκγελάσεται αὐτὸν, ὅτι προβλέπει, ὅτι ἥξει ἡ ἡμέρα αὐτοῦ.*

12. *Ῥομφαίαν ἐσπάσαντο οἱ ἁμαρτωλοὶ, ἐνέτειναν τόξον αὐτῶν, τοῦ καταβαλεῖν πτωχὸν καὶ πένητα, τοῦ σφάξαι τοὺς εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.*

13. *Ἡ ῥομφαία αὐτῶν εἰσέλθοι εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν, καὶ τὰ τόξα αὐτῶν συντριβείη.*

14. *Κρεῖσσον ὀλίγον τῷ Δικαίῳ, ὑπὲρ πλοῦτον ἁμαρτωλῶν πολύν.*

15. *Ὅτι βραχίονες ἁμαρτωλῶν συντριβήσονται. Ὑποστηρίζει δὲ τοὺς δικαίους ὁ Κύριος.*

16. *Γινώσκει Κύριος τὰς ὁδοὺς τῶν ἀμώμων, καὶ ἡ κληρονομία αὐτῶν εἰς αἰῶνα ἔϛαι.*

17. *Οὐ καταισχυνθήσονται ἐν καιρῷ πονηρῷ, καὶ ἐν ἡμέραις λιμοῦ χορτασθήσονται.*

18. *Ὅτι οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπολοῦνται. Οἱ δὲ ἐχθροὶ τοῦ Κυρίου, ἅμα τῷ δοξασθῆναι αὐτοὺς, καὶ ὑψωθῆναι, ἐκλείποντες ὡσεὶ καπνὸς ἐξέλιπον.*

19. *Δανείζεται ὁ ἁμαρτωλὸς, καὶ οὐκ ἀποτίσει. ὁ δὲ δίκαιος οἰκτείρει, καὶ δίδωσιν. Ὅτι οἱ εὐλογοῦντες αὐτὸν, κληρονομήσουσι γῆν, οἱ δὲ καταρώμενοι αὐτὸν, ἐξολοθρευθήσονται.*

20. *Παρὰ Κυρίου τὰ διαβήματα ἀνθρώπου κατευθύνεται, καὶ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ θελήσει σφόδρα.*

21. *Ὅταν πέσῃ, οὐ καταῤῥαχθήσεται, ὅτι Κύριος ἀντιϛηρίζει χεῖρα αὐτῷ.*

22, *Νεώτερος ἐγενόμην, καὶ γὰρ ἐγήρασα, καὶ οὐκ εἶδον δίκαιον ἐγκαταλελειμμένον, οὐδὲ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ζητοῦν ἄρτους.*

23. *Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐλεεῖ, καὶ δανείζει ὁ δίκαιος, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ εἰς εὐλογίαν ἔϛαι.*

16. Καὶ ἀπολαμβάνουσιν ἀπὸ τὸν Θεὸν πᾶσαν πρόνοιαν. Ὅς τις φροντίζει, καὶ τοὺς κυβερνᾷ ἐδῶ πρὸς αὐτάρκειαν, ἕως νὰ κληρονομήσωσι καὶ τὴν αἰώνιον ἀπόλαυσιν.

17. Ὅτι οὐ μόνον τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως δὲν θέλουσι καταισχυνθῆ, ἀλλὰ καὶ ἐδῶ ἐὰν τύχῃ πεῖνα, ἢ ἄλλη τις χρεία θέλουσιν εἶσαι ἐμπλησμένοι, καὶ χορτάτοι. Ἢ ἴσως νὰ λέγῃ διὰ λιμὸν τῆς ψυχῆς, ἤγουν διδαχῆς ὑϛέρησιν. Καθὼς εἰς τὸ Εὐαγγέλιον γέγραπται.

18. Ὁ σύνδεσμος δὲν ἁρμόζει, ἤγουν, τὸ, οἱ δὲ ἐχθροὶ τοῦ Κυρίου. Ὅτι ὁ Σύμμαχος ἔγραψε, καὶ οἱ ἐχθροὶ τοῦ Κυρίου. Λοιπὸν ὅσοι ἔγιναν θεομισεῖς, καὶ ἐχθροὶ τοῦ Κυρίου, ὀλίγον ἀνθήσαντες, ἠφανίσθη εἰς μίαν ῥοπὴν ἡ δόξα των, καθὼς ὁ καπνὸς διαλύεται.

19. Τοιοῦτοι ἦσαν καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἔκαμαν τόσας εὐεργεσίας οἱ Ἀπόϛολοι, καὶ αὐτοὶ ἔδειξαν πρὸς ἐκείνους μῖσος τοσοῦτον, καὶ τοὺς ἐδίωκον οἱ μιαιφόνοι, καὶ ἀχάριϛοι. Οὕτω καὶ ὁ Σαοὺλ πρὸς τὸν Δαβίδ. Οἱ δὲ δίκαιοι εὐεργετοῦσιν ἅπαντας· καὶ ὅσοι τοὺς εὐλογοῦσιν, εὐλογοῦνται ἀπὸ τὸν Κύριον· ὅσοι δὲ πάλιν τοὺς καταρῶνται, ἐξολοθρεύονται ὡς μισόχριϛοι.

20. Ἀδύνατον εἶναι νὰ κατορθώσῃ τινας ἀρετὴν δίχως τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, καὶ βοήθειαν, ἥτις συνεργεῖ εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἔχουσι γνώμην ἀγαθὴν, καὶ προαίρεσιν.

21. Καὶ ὅταν τύχῃ νὰ παρασρατήσωσι μικρὸν ἀπὸ τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν, καὶ ὡς ἄνθρωποι πέσωσιν εἰς κανένα ἁμάρτημα, τοὺς δίδει ταχεῖαν ἀντίληψιν, λυτρώνων αὐτοὺς ἀπὸ τὸν κίνδυνον.

22. Δὲν εἶδα ποτέ μου δίκαιον ἔρημον τῆς θείας προνοίας, καὶ χάριτος· μάλιϛα ὁ δίκαιος Κριτὴς, οὐ μόνον αὐτὸν κυβερνεῖ, καὶ θρέφει, ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸ σπέρμα του.

23. Ὅτι ἐπειδὴ μὲ κάθε τρόπον εὐεργετεῖ τοὺς πτωχοὺς ὁ δίκαιος, μὲ λόγον, μὲ πρᾶγμα, καὶ χρήματα, καὶ οὕτω δανείζει τοῦ Θεοῦ, κατὰ τὴν Γραφήν· εὐλογεῖ καὶ ἐκεῖνος αὐτὸν, καὶ τὰ τέκνα του, καὶ τοῖς ἀποδίδει τῆς εὐποιΐας τὸν μισθὸν πολλαπλάσιον.

24. Ταῦτα γινώσκοντες ἄνθρωποι, φεύγετε τὰ ἐπίχειρα τῆς κακίας, μὴν ἁμαρτάνετε, ἀλλὰ ἂς εἶςε ἐνάρετοι, ὁδεύοντες τὴν ςενὴν ὁδὸν, ἐὰν ποθῆτε νὰ εὕρητε τὴν εὐρύχωρον· ἥτις ὁδηγεῖ τοὺς ὁδοιποροῦντας εἰς ἀνάπαυσιν, καὶ ζωὴν αἰώνιον.

25. Ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι δίκαιος, καὶ δὲν παραβλέπει τοὺς δούλους του, ἀλλὰ τοὺς διαφυλάττει, καὶ σκέπει, ἀποδίδων κατὰ τὰς πράξεις, καὶ τὴν ἀντίδοσιν.

26. Ἤγουν οἱ ἄδικοι, καὶ παράνομοι νὰ διωχθῶσιν ἀπὸ προσώπου Κυρίου, καὶ μὲ τὸ σπέρμα των ὅλον νὰ ἐξολοθρευθῶσιν ὡς κάκιςοι.

27. Οἱ δὲ δίκαιοι νὰ κληρονομήσωσι Βασιλείαν Οὐράνιον, νὰ κατοικῶσιν ἐκεῖ αἰώνια.

28. Ὅμοιον τῷ, ἀλλ' ἢ ἐν τῷ Νόμῳ Κυρίου τὸ θέλημα αὐτοῦ. Πρέπει οὖν νὰ μελετᾷ ἅπας δίκαιος μὲ τὸν νοῦν, καὶ μὲ τὴν γλῶσσαν νὰ διαλέγηται τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου, καὶ νὰ τὰς ἔχῃ εἰς τὴν καρδίαν του πάντοτε· ὅτι τοῦ τοιούτου ἡ ἀρετὴ, καὶ τὰ ἔνθεα κατορθώματα, δὲν ἐμποδίζονται πώποτε.

29. Οὔτε τὸν ἀφίνει ὁ Θεὸς νὰ πέσῃ εἰς τὰς ἐπιβουλὰς τῶν πονηρῶν, οἵτινες τὸν παραφυλάττουσι νὰ τὸν ῥίψωσιν εἰς θάνατον. Οὔτε θέλει τὸν κατακρίνει, ὅταν κρίνῃ, μὲ τοὺς ἀδίκους κριτὰς εἰς τὴν γέενναν.

30. Ταῦτα λοιπὸν ὁ ἀναγινώσκων γινώσκων, φύλαττε ἀκριβῶς τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου, τὴν θείαν αὐτοῦ, καὶ δικαίαν ψῆφον ἐκδεχόμενος. Καὶ οὕτω θέλεις γένῃ εἰς μὲν τὸν παρόντα αἰῶνα περίβλεπτος, εἰς δὲ τὸν μέλλοντα, νὰ ἀπολαύσῃς εὐφροσύνην αἰώνιον. Τῶν δὲ ἁμαρτωλῶν νὰ ἴδῃς τὸ τρισάθλιον τέλος, νὰ ἐξολοθρευθῶσιν οἱ ἀνόητοι.

24. Ἔκκλινον ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποίησον ἀγαθὸν, καὶ κατασκήνου εἰς αἰῶνα αἰῶνος.

25. Ὅτι Κύριος ἀγαπᾷ κρίσιν, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψει τοὺς Ὁσίους αὐτοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα φυλαχθήσονται.

26. Ἄνομοι δὲ ἐκδιωχθήσονται, καὶ σπέρμα ἀσεβῶν ἐξολοθρευθήσεται.

27. Δίκαιοι δὲ κληρονομήσουσι γῆν, καὶ κατασκηνώσουσιν εἰς αἰῶνα αἰῶνος ἐπ' αὐτῆς.

28. Στόμα δικαίου μελετήσει σοφίαν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσει κρίσιν. Ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ οὐχ ὑποσκελισθήσεται τὰ διαβήματα αὐτοῦ.

29. Κατανοεῖ ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν δίκαιον, καὶ ζητεῖ τοῦ θανατῶσαι αὐτόν. Ὁ δὲ Κύριος οὐ μὴ ἐγκαταλίπῃ αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, οὐδ' οὐ μὴ καταδικάσηται αὐτὸν, ὅταν κρίνηται αὐτῷ.

30. Ὑπόμεινον τὸν Κύριον, καὶ φύλαξον τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ ὑψώσει σε τοῦ κατακληρονομῆσαι γῆν. Ἐν τῷ ἐξολοθρεύεσθαι ἁμαρτωλοὺς, ὄψει.

31. *Εἶδον τὸν ἀσεβῆ ὑπερυψούμενον, καὶ ἐπαιρόμενον, ὡς τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου. Καὶ παρῆλθον, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν, καὶ ἐζήτησα αὐτὸν, καὶ οὐχ εὑρέθη ὁ τόπος αὐτοῦ.*

31. Ὁ Μέγας Δαβὶδ εἶδε τοῦ ὑπερηφάνου Γολιὰθ τὸ τέλος, τοῦ Σαοὺλ, τοῦ Ἀβεσσαλῶμ, καὶ ἄλλων πολλῶν, τῶν ὁποίων τὴν εὐημερίαν παρομοιάζει μὲ δένδρα ἄκαρπα. Ὅτι καθὼς ἐκεῖνα γίνονται ςάκτη, καὶ ἀφανίζονται, οὕτω καὶ τούτων ἀπόλλυται ἡ ἐνθύμησις.

32. *Φύλασσε ἀκακίαν, καὶ ἴδε εὐθύτητα, ὅτι ἔςιν ἐγκατάλειμμα ἀνθρώπῳ εἰρηνικῷ.*

32. Ὁ Σύμμαχος εἶπεν ἀντὶ ἀκακίας, ἁπλότητα. Ἤγουν, μὴν ἀποβλέψῃς εἰς τὰ παρόντα λυπηρὰ, ἀλλὰ προσδέχου τὰ μέλλοντα. Ὅτι ἔρχεται καιρὸς, κατὰ τὸν ὁποῖον θέλουσι λάβῃ τὸν πρέποντα μισθὸν οἱ εἰρηνικοὶ, καὶ ἁπλούςατοι.

33. *Οἱ δὲ παράνομοι ἐξολοθρευθήσονται ἐπὶ τὸ αὐτό. Τὰ ἐγκαταλείμματα τῶν ἀσεβῶν ἐξολοθρευθήσονται.*

33. Ὁ Σύμμαχος, οἱ δὲ ἀθετοῦντες ἐξαλειφθήσονται ὁμοῦ· τὰ ἔσχατα τῶν ἀνόμων ἐκκοπήσεται. Ἤγουν, τὸν καιρὸν ἐκεῖνον θέλουσι λάβῃ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀντάμοιβὴν, κοινὸν ὑπομένοντες ὄλεθρον.

34. *Σωτηρία δὲ τῶν Δικαίων παρὰ Κυρίου, καὶ ὑπερασπιςὴς αὐτῶν ἐςιν ἐν καιρῷ θλίψεως. Καὶ βοηθήσει αὐτοῖς Κύριος, καὶ ῥύσεται αὐτοὺς, καὶ ἐξελεῖται αὐτοὺς ἐξ ἁμαρτωλῶν. Καὶ σώσει αὐτοὺς, ὅτι ἤλπισαν ἐπ' αὐτόν.*

34. Οἱ δὲ ἐργάται τῆς δικαιοσύνης, τῆς θείας ῥοπῆς ἀπολαύσαντες εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, θέλουσιν ἀξιωθῇ σωτηρίας εἰς τὸν μέλλοντα, νὰ συνευφραίνωνται πάντοτε, διατὶ ἤλπισαν εἰς τὸν Θεόν. Καὶ νὰ τὸν δοξάζωσιν εὐχαριςοῦντες· ἐπειδὴ τοὺς ἐλύτρωσεν ἀπὸ τοὺς ἁμαρτωλοὺς, καὶ εἰς ὅλας τὰς θλίψεις τοὺς ἐβοήθησε.

Δόξα. Κάθισμα Ε'.

Τὸ Τρισάγιον, εἶτα τὰ Τροπάρια. ἦχος πλ. ά.

Φοβερὸς σου ὁ θρόνος, πονηρὸς μου ὁ βίος, καὶ τίς με λυτρώσεται τῆς τότε ἀνάγκης, εἰμὴ συμπαθήσῃς με, Χριςὲ ὁ Θεὸς, ὡς οἰκτίρμων, καὶ φιλάνθρωπος. Δόξα.

Ἡ μελέτη τοῦ βίου ἐξέβαλέ με τοῦ παραδείσου, καὶ τί ποιήσω ὁ ἀπεγνωσμένος· διὰ τοῦτο κρούω τῇ πύλῃ καὶ κράζω, Κύριε Κύριε, ἄνοιξόν μοι διὰ τῆς μετανοίας, καὶ σῶσόν με.

Καὶ νῦν.

Τίνα καλέσωμεν τὸν ναόν σου, Θεοτόκε, λιμένα πνευματικὸν, παράδεισον τρυφῆς ἐπουρανίου, πρόξενον ζωῆς ἀτελευτήτου. Πάντα γὰρ ἔχεις τὰ καλὰ, πάντοτε πρέσβευε Χριςῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τὸ Κύριε ἐλέησον μ'. καὶ ἡ εὐχή.

Ὁ Θεὸς ὁ δίκαιος καὶ αἰνετὸς ὁ Θεὸς, ὁ μέγας καὶ ἰσχυρὸς, ὁ Θεὸς ὁ Προαιώνιος, εἰσάκουσον ἁμαρτωλοῦ ἀνδρὸς εὐχῆς τῇ ὥρᾳ ταύτῃ· ἐπάκουσόν μου ὁ ἐπαγγειλάμενος ἐπακούειν τῶν ἐν ἀληθείᾳ σὲ ἐπικαλουμένων, καὶ μὴ βδελύξῃ με τὸν ἀκάθαρτα χείλη ἔχοντα, καὶ ἐν ἁμαρτίαις συνεχόμενον· ἡ ἐλπὶς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς, καὶ τῶν ἐπὶ ξένοις μακρὰν. Ἐπιλαβοῦ ὅπλου καὶ θυρεοῦ, καὶ ἀνάςηθι εἰς τὴν βοήθειάν μου. Ἔκχεον ῥομφαίαν καὶ σύγκλεισον ἐξ ἐναντίας τῶν καταδικαζόντων με. Ἐπιτίμησον τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασιν ἀπὸ προσώπου τῆς ἀφροσύνης μου, καὶ ὑπαναχωρησάτω ἀπὸ τῆς ἐμῆς διανοίας, πνεῦμα μίσους καὶ μνησικακίας, πνεῦμα φθόνου καὶ δόλου, πνεῦμα δειλίας καὶ ἀκηδίας, πνεῦμα ὑπερηφανίας καὶ πάσης ἄλλης κακίας, καὶ κατασβεσθείτω μου πᾶσα πύρωσις καὶ κίνησις σαρκὸς ἐκ διαβολικῆς ἐνεργείας συνιςαμένη, καὶ φωτισθείτω μου ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα τῷ φωτὶ τῆς σῆς θείας γνώσεως· ἵνα τῷ οἰκτιρμῶν σου τῷ πλήθει καταντήσας εἰς τὴν ἑνότητα τῆς πίςεως, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας δοξάσω σὺν Ἀγγέλοις καὶ πᾶσι τοῖς ἁγίοις σου τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. ΛΖ'.

Τὸ διάφορον τῆς ἐξομολογήσεως τοῦ Θειοτάτου Δαβὶδ, κηρύττει τὴν σπουδαίαν αὐτοῦ μετάνοιαν. Ὅτι εἰς πολλοὺς Ψαλμοὺς ἐνθυμᾶται τὰς ἁμαρτίας του, καὶ φανερώνει τὴν πληγὴν, νουθετῶν ἡμᾶς ἀκριβῶς, καὶ διδάσκων, νὰ τελῶμεν τὸ ὅμοιον, ὅταν τύχῃ καὶ ἁμαρτήσωμεν· καὶ νὰ ὑπομένωμεν τὴν θείαν παίδευσιν εὐχαρίςως, καθὼς καὶ αὐτὸς ὁ Μακάριος ὑπέμενε τὰς θλίψεις ὡς ταπεινὸς μὲ πραότητα· ὑπὸ Σαοὺλ τυραννούμενος, ὑπὸ Ἀβεσσαλὼμ διωκόμενος, καὶ ὑπὸ τοῦ Σεμεῒ λοιδορούμενος· καὶ ἑτέρας κολάσεις καρτερικῶς ἔπασχε, γινώσκων, ὅτι διὰ τὰς ἁμαρτίας του ὑπὸ Θεοῦ ἐπαιδεύετο· πρὸς τὸν ὁποῖον μετὰ δακρύων ἐβόα λέγων.

Τὸ Κείμενον.

1. Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με, μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσῃς με.

2. Ὅτι τὰ βέλη σου ἐνεπάγησάν μοι, καὶ ἐπεστήριξας ἐπ' ἐμὲ τὴν χεῖρά σου.

3. Οὐκ ἔστιν ἴασις ἐν τῇ σαρκί μου ἀπὸ προσώπου τῆς ὀργῆς σου. οὐκ ἔστιν εἰρήνη ἐν τοῖς ὀστέοις μου ἀπὸ προσώπου τῶν ἁμαρτιῶν μου.

4. Ὅτι αἱ ἀνομίαι μου ὑπερῆραν τὴν κεφαλήν μου. Ὡσεὶ φορτίον βαρὺ, ἐβαρύνθησαν ἐπ' ἐμέ.

5. Προσώζεσαν, καὶ ἐσάπησαν οἱ μώλωπές μου, ἀπὸ προσώπου τῆς ἀφροσύνης μου.

6. Ἐταλαιπώρησα, καὶ κατεκάμφθην ἕως τέλους· ὅλην τὴν ἡμέραν σκυθρωπάζων ἐπορευόμην.

7. Ὅτι αἱ ψόαι μου ἐπλήσθησαν ἐμπαιγμάτων, καὶ οὐκ ἔστιν ἴασις ἐν τῇ σαρκί μου.

8. Ἐκακώθην, καὶ ἐταπεινώθην ἕως σφόδρα, ὠρυόμην ἀπὸ στεναγμοῦ τῆς

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Δέομαι καὶ παρακαλῶ τὴν εὐσπλαγχνίαν σου, Κύριε, νὰ μή με ἐλέγξῃς ὡς θυμωμένος, οὔτε νὰ μὲ παιδεύσῃς μὲ πολλὴν ὀργὴν, καὶ τόσην δριμύτητα, ἀλλὰ ὀλίγον ἐλαφρότερα, ὡς ἐλεήμων, καὶ εὔσπλαγχνος.

2. Ταῦτα λέγω μὲ πόνον καρδίας, βλέπων τὰς νιφάδας τῶν βελῶν ἐπιφερομένας μοι. Ἤγουν, τὰς πολλὰς θλίψεις, τοὺς διωγμοὺς, οἱ ὁποῖοι βρέχουσιν ἐπάνω μου, ὡς βέλη, καὶ σαΐται ὀξύταται, καὶ τὴν Ἁγίαν σου χεῖρα τοσοῦτον σφοδρῶς με μαστίζουσαν. Οὕτω νοεῖται τὸ ἐπεστήριξας, μεταφορικῶς· Ὅτι ὅταν δέρνῃς τινα περίσσα, ἐπιστηρίζεις τὴν χεῖρα ἀπάνω του.

3. Καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴν αὐτὴν λύπην τῶν ἁμαρτιῶν μου, τόσον ἠσθένησα, ἐνθυμούμενος τὸ αὐστηρὸν τῆς ὀργῆς σου, ὥστε ὅλον μου τὸ σῶμα αἰσθάνεται πολλὴν ταλαιπωρίαν, καὶ κάκωσιν.

4. Ὅτι τόσον ἐπλήθυναν αἱ ἀνομίαι μου, ὥστε μοὶ φαίνεται, πῶς ὡς ὕδατα κατακλυσμῶν μὲ ἐσκέπασαν ἀπὸ κεφαλῆς, νὰ μὲ πνίξωσι. Καὶ τὸ φορτίον τῶν ἁμαρτιῶν μου εἶναι τόσον βαρὺ, ὥστε μὲ ἔκλινεν, καὶ κατέκαμψεν ἕως τὴν γῆν, καὶ δὲν δύναμαι νὰ ἀτενίσω πρὸς Οὐρανὸν τὰ ὄμματα.

5. Ἀπὸ τὴν πολλὴν ἀγνωσίαν μου ἐξανάπεσα πάλιν εἰς ἄλλα ἐγκλήματα· καὶ τόσον ἐβρώμεσαν, καὶ ἐσάπησαν αἱ πληγαί μου, ὥστε δὲν δύναμαι, νὰ ὑποφέρω τὴν δυσωδίαν των.

6. Ὅθεν ὑστερημένος πάσης θυμηδίας, κατήντησα εἰς μεγάλην ταλαιπωρίαν, καὶ εὑρίσκομαι διηνεκῶς εἰς ἀδημονίαν, καὶ λύπην ἀμέτρητον.

7. Τὴν ἐπιθυμίαν τῆς σαρκὸς δηλοῖ ἐδῶ, ὅτι ἀπὸ τοὺς νεφροὺς κινᾶται τῆς πορνείας ἡ ὄρεξις. Λέγει οὖν, ὅτι τούτων πάντων τῶν κακῶν εἶναι ἀφορμὴ, καὶ αἰτία ἡ ἀσωτία μου.

8. Διὰ τὴν ὁποίαν ὀδυνῶμαι πικρῶς καὶ ὀδύρομαι, καὶ πίπτων εἰς τὴν γῆν ἀπὸ τὸν πόνον τῆς καρδίας, φωνάζω στενάζων.

9. Ἀλλὰ τώρα μεταβαλὼν τῆς ἐπιθυμίας τὴν ἐνέργειαν, τὴν ὁποίαν πρότερον κακῶς ἐπεχειρίσθην, θέλω τὴν ἀφιερώσει εἰς τὰ σωτήριά σου προςάγματα, νὰ μὴν ἁμαρτήσω πλέον ἀπὸ τώρα καὶ ἔμπροσθεν.

10. Βλέπεις, Δέσποτα, τοὺς ὀδυρμοὺς, καὶ ςεναγμούς μου, βλέπεις με κλονούμενον, καὶ γεγυμνωμένον πάσης δυνάμεως, καὶ ὑςερημένον τοῦ συνήθους φωτὸς τῶν ὀμμάτων μου. Τοῦτο σημαίνει δύο τινά. Ἕνα μὲν τὴν ἄμετρον αὐτοῦ λύπην, διὰ τὴν ὁποίαν τὸ φῶς δὲν δείχνει ὡς φῶς. Δεύτερον δηλοῖ τὴν γύμνωσιν τῆς θείας κηδεμονίας, τὴν ὁποίαν πρεπόντως φῶς ὀφθαλμῶν ὠνόμασεν.

11. Ὁ Σύμμαχος· οἱ φίλοι, καὶ ἑταῖροί μου ἐξ ἐναντίας ἐπὶ τῇ πληγῇ μου ἀντέςησαν. Ἤγουν, τινὲς ἀπὸ τοὺς φίλους μου, βλέποντες τὴν πληγήν μου, ἔγιναν ἐχθροὶ, καὶ πολέμιοι, καὶ φανερῶς μοι ἀντέςησαν. Καὶ ἄλλοι πάλιν δειλιῶντες, ἐχωρίσθησαν μακρὰν ἀπὸ λόγου μου, χωρὶς νὰ μοὶ δώσωσί τινα βοήθειαν.

12. Ὅθεν βλέποντές με γεγυμνωμένον οἱ πολέμιοι, ἔῤῥαπτον ἐπιβουλὰς κατ' ἐμοῦ καθ' ἑκάςην, ἐπιζητοῦντες τοῦ θανατῶσαί με.

13. Ἀλλ' ἐγὼ ἐκαμωνόμην, πῶς ἤμην κωφὸς καὶ ἄλαλος, καὶ δὲν τοῖς ἀπεκρινόμην τίποτας. Τοῦτο ἡ Ἱςορία διδάσκει σαφέςερα, πόσην μακροθυμίαν ἔδειξεν ὁ Μακάριος Δαβὶδ εἰς τοὺς διωγμοὺς καὶ βασάνους, τοὺς ὁποίους τοῦ ἔκαμεν ὁ Ἀβεσσαλώμ. Ἔτι δὲ καὶ εἰς τὰς ὕβρεις, καὶ λοιδορίας, τὰς ὁποίας τοῦ εἶπεν ὁ Σεμεΐς, τὸν ὁποῖον δὲν ἀφῆκε νὰ φονεύσωσιν οἱ ςρατιῶται, λέγων· Ἀφῆτέ τον, νὰ μὲ κακολογῇ, νὰ μὲ καταρᾶται, διὰ νὰ ἰδῇ τὴν ταπείνωσίν μου ὁ Κύριος, νὰ μοὶ δώσῃ πλουσίαν τὴν ἀνταπόδοσιν.

14. Τοιαύτην δὲ ὑπομονὴν, καὶ καρτερίαν ἔδειξα, ἐλπίζων εἰς ἐσένα, Κύριε, νὰ κάμῃς δικαίαν κρίσιν εἰς τοὺς ἐχθρούς μου. Καὶ οὕτω σοῦ δέομαι νὰ μοῦ ἐπακούσῃς, διὰ νὰ μὴ γένω γέλως αὐτῶν, καὶ ἐπίχαρμα, νὰ καυχῶνται οἱ ἀλαζόνες, πῶς μὲ ἐνίκησαν.

καρδίας μου.

9. *Κύριε, ἐναντίον σοῦ πᾶσα ἡ ἐπιθυμία μου.*

10. *Καὶ ὁ ςεναγμός μου ἀπὸ σοῦ οὐκ ἀπεκρύβη. Ἡ καρδία μου ἐταράχθη, Ἐγκατέλιπέ με ἡ ἰσχύς μου, καὶ τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου, καὶ αὐτὸ οὐκ ἔςι μετ' ἐμοῦ.*

11. *Οἱ φίλοι μου, καὶ οἱ πλησίον μου ἐξ ἐναντίας μου ἤγγισαν, καὶ ἔςησαν, καὶ οἱ ἔγγιςά μου ἀπὸ μακρόθεν ἔςησαν.*

12. *Καὶ ἐξεβιάζοντο οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχήν μου, καὶ οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι ἐλάλησαν ματαιότητας, καὶ δολιότητας ὅλην τὴν ἡμέραν ἐμελέτησαν.*

13. *Ἐγὼ δὲ ὡσεὶ κωφὸς οὐκ ἤκουον, καὶ ὡσεὶ ἄλαλος οὐκ ἀνοίγων τὸ ςόμα αὐτοῦ. Καὶ ἐγενόμην ὡσεὶ ἄνθρωπος οὐκ ἀκούων, καὶ οὐκ ἔχων ἐν τῷ ςόματι αὐτοῦ ἐλεγμούς.*

14. *Ὅτι ἐπὶ σοὶ, Κύριε, ἤλπισα, σὺ εἰσακούσῃ, Κύριε, ὁ Θεός μου. Ὅτι εἶπον, μήποτε ἐπιχαρῶσί μοι οἱ ἐχθροί μου. Καὶ ἐν τῷ σαλευθῆναι πόδας μου, ἐπ' ἐμὲ ἐμεγαλοῤῥημόνησαν.*

15. Ὅτι ἐγὼ εἰς μάστιγας ἕτοιμος, καὶ ἡ ἀλγηδών μου ἐνώπιόν μου ἐστὶ διαπαντός.

16. Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ ἀναγγελῶ, καὶ μεριμνήσω ὑπὲρ τῆς ἁμαρτίας μου.

17. Οἱ δὲ ἐχθροί μου ζῶσι, καὶ κεκραταίωνται ὑπὲρ ἐμέ. καὶ ἐπληθύνθησαν οἱ μισοῦντές με ἀδίκως.

18. Οἱ ἀνταποδιδόντες μοι κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν, ἐνδιέβαλλόν με, ἐπεὶ κατεδίωκον ἀγαθωσύνην.

19. Μὴ ἐγκαταλίπῃς με, Κύριε ὁ Θεός μου, μὴ ἀποστῇς ἀπ' ἐμοῦ. Πρόσχες εἰς τὴν βοήθειάν μου, Κύριε, τῆς σωτηρίας μου.

15. Ἡ ἁμαρτία μὲ ἔκαμεν ἄξιον μαστίγων πολλῶν· ὅθεν κεντούμενος ἀπὸ τὴν ὀδύνην τῆς συνειδήσεως, εἶμαι ἕτοιμος νὰ παιδευθῶ πρὸς διόρθωσιν.

16. Δι' αὐτὸ καὶ ἐμαυτοῦ κατήγορος γίνομαι, καὶ θέλω φροντίσει, καὶ νὰ μεριμνήσω, νὰ ἰατρεύσω τὴν ἁμαρτίαν μου.

17. Λοιπὸν δός μοι βοήθειαν, Κύριε, ὅτι οἱ ἐχθροί μου δὲν κοιμοῦνται, ἀλλὰ μισοῦντές με ἄδικα, δυναμώνουσι κατ' ἐμοῦ καὶ πληθένουσιν.

18. Οἵτινες ἔλαβον ἀπὸ λόγου μου πολλὰς εὐεργεσίας, καὶ χάριτας, ἔπειτα μοὶ δίδουσιν ἐναντίαν, καὶ στρεβλὴν ἀνταπόδοσιν, καὶ μὲ διαβάλλουσιν ἄδικα. Διὰ τὸν Ἀβεσσαλὼμ λέγει καὶ ταῦτα, ὅς τις τὸν κατέκρινε, πῶς ἔκαμνεν ἄδικον κρίσιν εἰς τοῦ λόγου του.

19. Λοιπὸν, Κύριέ μου, ἐπειδὴ τόσαι συμφοραὶ, καὶ θλίψεις μοὶ ἐσυνέβησαν, μή με ἀφήσῃς, δέομαί σου, τῆς συνήθους προνοίας σου ἔρημον, ἀλλὰ βοήθησόν μοι· ὅτι εἰς σὲ μόνον ἐλπίζω, νὰ εὕρω σωτηρίαν ὁ δοῦλός σου.

Εἰς τὸ τέλος, τῷ Ἰδιθοὺμ. Ὠδὴ τῷ Δαβίδ. Ψαλμὸς. ΛΗ΄.

Εἰς τὴν β΄. Βίβλον τῶν Βασιλειῶν, Κεφ. ις΄. φαίνεται, ὅτι ἔφευγεν ὁ Μέγας Δαβὶδ, ὑπὸ τοῦ Ἀβεσσαλὼμ διωκόμενος, καὶ ὑπὸ τοῦ Σεμεῒ λοιδορούμενος. Λοιπὸν ἀφ' οὗ ἔστρεψεν εἰς τὴν Βασιλείαν, ἔκαμε τοῦτον τὸν Ψαλμὸν πρὸς Ἰδιθοὺμ τὸν χοροστάτην. Λέγει δὲ ἡ ἐπιγραφὴ, εἰς τὸ τέλος, ἐπειδὴ τῆς ἡμετέρας φύσεως ἐκτραγωδεῖ τὴν εὐτέλειαν, καὶ ὑποδεικνύει τὸ τέλος της. Συμφωνεῖ δὲ μὲ τὸν προγεγραμμένον, καὶ ὁμοιάζουσιν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Γινώσκων, ὅτι μεγάλος ὄλισθος εἶναι εἰς τοῦτο τὸ ὄργανον τῆς λαλιᾶς, θέλω βάλει πολλὴν ἐπιμέλειαν, νὰ φύγω τὴν ἁμαρτίαν τῆς γλώττης, μὴ συντυχένων πλέον λόγον ἄπρεπον.

2. Καὶ οὕτως ἔκλεισα, καὶ ἐφύλαξα τὸ ςόμα μου, σιωπῶν εἰς ὅλας τὰς ὕβρεις, τὰς ὁποίας μοὶ εἶπαν οἱ ἀντιλέγοντες, καὶ μάλιςα ὁ Σεμεῒς. Τοῦτον λέγει ἁμαρτωλὸν, διατὶ χωρὶς νὰ τὸν ἀδικήσῃ ποσῶς ὁ Δαβὶδ, τὸν ἐκυνήγα μὲ λίθους, καὶ τὸν ἔλεγεν ἄνδρα αἱμάτων, παράνομον, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Ὁ δὲ ὡς πρᾷος καὶ ταπεινὸς ἐσιώπα, καὶ δὲν ἀφῆκε τοὺς δούλους του, νὰ τὸν παιδεύσωσιν, ὡς ἔπρεπε.

3. Ταῦτα πάντα πάσχων, ἐνεθυμούμην τὴν ἁμαρτίαν μου, ἠξεύρων, ὅτι δι' αὐτὴν μοὶ ἦλθασι τόσαι ἀγκίδες τῶν θλίψεων· καὶ ἐθερμαίνετο ἡ καρδία μου τοσοῦτον ἀπὸ τὴν ἀθυμίαν, ὥςε μοὶ ἐφαίνετο, ὅτι ὑπὸ πυρὸς ἐξεκαίετο.

4. Πλὴν πρὸς μὲν τὸν λοιδοροῦντα δὲν ἀπεκρίθην τίποτα. Μόνον ἐσένα τὸν Δεσπότην παρακαλῶ, νὰ μοὶ φανερώσῃς, πότε εἶναι τὸ τέλος τῆς παρούσης ζωῆς μου, διὰ νὰ ἠξεύρω πότε ἔχω νὰ λυτρωθῶ, ἀπὸ τόσας θλίψεις καὶ βάσανα.

5. Ὁ Σύμμαχος. Ἰδοὺ ὡς σπιθαμὰς ἔδωκας τὰς ἡμέρας, καὶ ἡ βίωσίς μου ὡς οὐδὲν ἄντικρύς σου. Ἤγουν, τόσον ὀλίγας ἡμέρας μοὶ ἔδωσες, ὥςε δὲν εἶναι τίποτας ἄντικρύς σου ἡ βίωσίς μου. Ἐπειδὴ ὅλη ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου συγκρινομένη μὲ τὴν μέλλουσαν, δὲν εἶναι οὔτε μία ἡμέρα, ἀλλ' ὀλιγώτερον.

6. Ὥςτε πᾶσα φύσις τῶν πραγμάτων, οὐ μόνον τῶν ἀναισθήτων, καὶ ἀσυνέτων, εἶναι ματαία ὡς ἐπίκηρος, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, ὅς τις φαίνεται μέγας, καὶ ὑπεραίρεται, εἶναι μάταιον κατὰ τὴν σάρκα, καὶ πρόσκαιρος.

7. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὅλα του τὰ προσωρινὰ ἀξιώματα, παρέρχονται τόσον τάχιςα, καὶ ὀγλήγορα, ὥσπερ νὰ ἦτον ἕνα εἰκόνισμα, ἀγνωσία μεγάλη εἶναι, καὶ ἀφροσύνη του, νὰ φροντίζῃ μὲ τόσον περισπασμὸν τοιαῦτα ψευδῆ, καὶ μάταια, καὶ νὰ συνάγῃ ἀργύριον, χρυσίον, καὶ ἄλλα ὅμοια, τὰ ὁποῖα κληρονομοῦσιν ἄλλοι, τὴς ὁποίους δὲν ἠξεύρει· εἰ δὲ πάλιν

Τὸ Κείμενον.

1. Εἶπα, φυλάξω τὰς ὁδούς μου, τοῦ μὴ ἁμαρτάνειν με ἐν γλώσσῃ μου.

2. Ἐθέμην τῷ ςόματί μου φυλακήν. Ἐν τῷ συςῆναι τὸν ἁμαρτωλὸν ἐναντίον μου, ἐκωφώθην, καὶ ἐταπεινώθην, καὶ ἐσίγησα ἐξ ἀγαθῶν.

3. Καὶ τὸ ἄλγημά μου ἀνεκαινίσθη. Ἐθερμάνθη ἡ καρδία μου ἐντός μου, καὶ ἐν τῇ μελέτῃ μου ἐκκαυθήσεται πῦρ.

4. Ἐλάλησα ἐν γλώσσῃ μου. Γνώρισόν μοι, Κύριε, τὸ πέρας μου, καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν μου τίς ἐςιν. ἵνα γνῶ, τί ὑςερῶ ἐγώ.

5. Ἰδοὺ παλαιςὰς ἔθου τὰς ἡμέρας μου, καὶ ἡ ὑπόςασίς μου ὡσεὶ οὐθὲν ἐνώπιόν σου.

6. Πλὴν τὰ σύμπαντα ματαιότης, πᾶς ἄνθρωπος ζῶν.

7. Μέντοιγε ἐν εἰκόνι διαπορεύεται ἄνθρωπος. Πλὴν μάτην ταράσσεται. Θησαυρίζει, καὶ οὐ γινώσκει τίνι συνάξει αὐτά.

8. Καὶ νῦν τίς ἡ ὑπομονή μου, οὐχὶ Κύριος; καὶ ἡ ὑπόςασίς μου παρὰ σοῦ ἐςίν.

9. Ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν μου ῥῦσαί με. Ὄνειδος ἄφρονι ἔδωκάς με.

10. Ἐκωφώθην, καὶ οὐκ ἤνοιξα τὸ ςόμα μου, ὅτι σὺ ἐποίησας. Ἀπόςησον ἀπ' ἐμοῦ τὰς μάςιγάς σου· ἀπὸ γὰρ τῆς ἰσχύος τῆς χειρός σου ἐγὼ ἐξέλιπον.

11. Ἐν ἐλεγμοῖς ὑπὲρ ἀνομίας ἐπαίδευσας ἄνθρωπον, καὶ ἐξέτηξας ὡς ἀράχνην τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. Πλὴν μάτην ταράσσεται πᾶς ἄνθρωπος.

12. Εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, Κύριε, καὶ τῆς δεήσεώς μου. ἐνώτισαι τῶν δακρύων μου. Μὴ παρασιωπήσῃς.

13. Ὅτι πάροικος ἐγώ εἰμι παρὰ σοὶ, καὶ παρεπίδημος, καθὼς πάντες οἱ πατέρες μου.

14. Ἄνες μοι, ἵνα ἀναψύξω, πρὸ τοῦ με ἀπελθεῖν, καὶ οὐκέτι οὐ μὴ ὑπάρξω.

καὶ τὰ λάβουσιν οἱ Συγγενεῖς, καὶ φίλοι του, τὰ ἐξοδιάζουσι κακὰ, καὶ μάταια.

8. Ὅσον διὰ λόγου μου, δὲν θέλω νὰ ἐλπίσω εἰς ἄλλον, μόνον εἰς ἐσένα τὸν Θεὸν καὶ Δεσπότην μου, εἰς τὸν ὁποῖον εἶναι ὅλος μου ὁ πλοῦτος, ἡ μακαριότης μου, καὶ ἡ ὑπόςασίς μου.

9. Ὅς τις καθὼς διὰ τὰς ἁμαρτίας μου, μὲ ἀφῆκε νὰ γένω τῶν μισούντων με ὄνειδος, οὕτω πάλιν δύναται νὰ μὲ λυτρώσῃ ἀπὸ πᾶσαν ἀνομίαν. Ὅτι λαμβάνων τὰς αἰτίας, παύουσιν αἱ τούτων ἐνέργειαι· διὰ τὸν Σεμεῒ λέγει καὶ ταῦτα.

10. Ὅτι ἐπειδὴ ἐγνώρισα, πῶς αἱ λοιδορίαι, τὰς ὁποίας μοὶ ἔλεγεν, ἦσαν μὲ συγχώρησίν σου, δι' αὐτὸ σιωπῶν, ἐδεχόμην τὰς μάςιγας. Ἐκεῖνον μὲν παρορῶν ὡς ὄργανον, τὴν δὲ εὐσπλαγχνίαν σου ἱκετεύων νὰ παύσῃ τὴν παίδευσιν. Ὅτι ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν μαςίγων, καὶ τὴν δριμύτητα τῶν λυπηρῶν ἀδυνάτησα.

11. Οὐχ ἁπλῶς δὲ καὶ χωρὶς αἰτίαν εὔλογον παιδεύεις τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ διελέγχων τὰ ἐπταισμένα· καὶ ὡς ἰατρὸς ἄριςος, κόπτεις, καὶ ῥίπτεις τὰ σαπήματα, καὶ κατακαίεις μὲ τοὺς πόνους τὸν πάσχοντα, τὴν ὑγείαν πανσόφως πραγματευόμενος. Ταῦτα συλλογιζόμενος, βλέπω πάλιν τοὺς ἀνθρώπους καὶ ταράττονται διὰ πρόσκαιρα, καὶ μάταια πράγματα.

12. Λοιπὸν πρὸς σὲ ἐπιςρέφων, ζητῶ ἔτι βοήθειαν. Ναὶ Πολυέλεε Δέσποτα, ἐπάκουσόν μου τὴν δέησιν, καὶ μή μου παρίδῃς τὰ δάκρυα.

13. Ὅτι δὲν μένω καιρὸν πολὺν εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον· ἐπειδὴ εἶμαι ἐξωρισμένος, καὶ πάροικος, καθὼς ἦσαν ὅλοι μου οἱ Προπάτορες.

14. Λοιπὸν μὲ τὴν διατεταγμένην εὐσπλαγχνίαν, μὲ τὴν ὁποίαν πανταχοῦ, κυττάζεις τοὺς ξένους, συγχώρησόν μοι ὀλίγην ἄνεσιν, καὶ τῶν λυπηρῶν κατάπαυσιν. Δόσαι μικρὰν ἀναψυχὴν τῇ ψυχῇ μου, ἕως οὗ εὑρίσκομαι εἰς ταύτην τὴν ἐξορίαν, πρὶν ὑπάγω εἰς τὸν ἄλλον Κόσμον, καὶ τότε πλέον δὲν ἐπιςρέφω ἐνθάδε, ἐπειδὴ εἶναι ἀδύνατον.

Εἰς τὸ τέλος, Ψαλμὸς τῷ Δαβὶδ, ΛΘ΄.

Τινὲς μὲν ἐνόμισαν, ὅτι διὰ τὸν Ἰερεμίαν λέγει οὗτος ὁ Ψαλμὸς, καὶ ἄλλοι διὰ τὸν Δανιὴλ· ἐπειδὴ καὶ οἱ δύο εἰς τὸν λάκκον ἐβλήθησαν καὶ ἕτεροι διὰ τοὺς Βαβυλωνίους αἰχμαλώτους ἐνόμισαν. Ἀλλὰ καλήτερα ἁρμόζει διὰ τὴν ἀνάστασιν τῆς ἀνθρωπότητος ὅλης, τὴν ὁποίαν ὁ Χριστὸς προσελάβετο, καὶ μᾶς ἐλύτρωσεν ὅλους ἀπὸ τὸν θάνατον· τὸν ὁποῖον πρεπόντως λάκκον, καὶ ταλαιπωρίαν ὠνόμασε· πηλὸν δὲ ἰλύος, τὴν ἁμαρτίαν ὡς πολλὴν δυσωδίαν ἔχουσαν. Λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ἀφίνοντες τὰς ἄλλας ἐξηγήσεις, θέλομεν ἑρμηνεύσει τοῦτον τὸν Ψαλμὸν, πῶς συντυχένει ὁ Χριστὸς διὰ ὅλον τὸ ἀνθρώπινον γένος. Ὅτι ὅποιος θελήσει νὰ τὸν ἐξηγήσῃ ὡς ἐκ προσώπου τοῦ Δαβὶδ, δὲν χρειάζεται ἄλλην ἑρμηνείαν· ἐπειδὴ εἰς τὸν παράνω Ψαλμὸν ἐζήτα ἀπὸ τὸν Θεὸν βοήθειαν, καὶ ἐδῶ εὐχαριστεῖ, πῶς τὸν ἐλύτρωσεν ἀπὸ ταλαιπωρίας, καὶ βάσανα.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἐργαζόμενος τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου, ἤλπιζον εἰς τὸν Θεὸν, καὶ Πατέρα μου (λέγει ὁ Χριστὸς ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν) καὶ οὕτως ἔτυχον τῆς ἐλπίδος, καὶ ἐπήκουσέ μου τὴν δέησιν.

2. Καὶ λυτρώσας τὴν ψυχήν μου ἀπὸ τὸν ᾅδην, καὶ θάνατον (ὅστις λέγεται λάκκος ταλαιπωρίας) ἀνέστησεν ἀπὸ τὸν πηλὸν τὸ σῶμά μου, ἤγουν, ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας τὸν βόρβορον.

3. Καὶ ἐστερέωσεν εἰς ἀσάλευτον πέτραν τοὺς πόδας μου. Διὰ τὴν Ἐκκλησίαν λέγει. Ἤγουν ὅλους ἡμᾶς, οἵτινες ἐπιστεύσαμεν, μὲ τὴν βοήθειαν αὐτοῦ, μᾶς ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὴν προτέραν πλάνην.

4. Καὶ ἀντὶ τῆς δυσσεβοῦς τῶν εἰδώλων λατρείας, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρισκόμεθα πρότερον βυθισμένοι, ἐδιδάχθημεν ἕνα καινούριον ᾆσμα, καὶ ψάλσιμον τοῦ τρισυποστάτου Θεοῦ ὡραιότατον.

5. Πολλοὶ γοῦν, οἵτινες δὲν ἐγεύθησαν τὰ ἀγαθὰ, οὔτε τὰ ἐδοκίμασαν πρότερον, θέλουσι τὰ ἰδῇ, νὰ προσέλθωσι μὲ φόβον εὐλαβείας, καὶ θάῤῥος, ἐλπίζοντες εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν αὐτοῦ τοῦ ὄντως Θεοῦ, νὰ τύχωσι συγχωρήσεως.

6. Ὄντως καλότυχος εἶναι, ὅστις ἐλπίζει μόνον εἰς τὸν Θεὸν, καὶ δὲν προσέχει εἰς τὰ εἴδωλα, οὔτε εἰς ἐπίγεια πράγματα· τὰ ὁποῖα εἰς τὸ τέλος εἶναι μάταια

Τὸ Κείμενον.

1. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον, καὶ προσέσχε μοι· καὶ εἰσήκουσε τῆς δεήσεώς μου.

2. Καὶ ἀνήγαγέ με ἐκ λάκκου ταλαιπωρίας, καὶ ἀπὸ πηλοῦ ἰλύος.

3. Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου, καὶ κατεύθυνε τὰ διαβήματά μου.

4. Καὶ ἀνέβαλεν εἰς τὸ στόμα μου ᾆσμα καινὸν, ὕμνον τῷ Θεῷ ἡμῶν.

5. Ὄψονται πολλοὶ, καὶ φοβηθήσονται, καὶ ἐλπιοῦσιν ἐπὶ Κύριον.

6. Μακάριος ἀνὴρ, οὗ ἐστι τὸ ὄνομα Κυρίου ἐλπὶς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπέβλεψεν εἰ[ς]

ματαιότητας, καὶ μανίας ψευδεῖς.

7. Πολλὰ ἐποίησας σὺ, Κύριε ὁ Θεός μου, τὰ θαυμάσιά σου. Καὶ τοῖς διαλογισμοῖς σου οὐκ ἔςι τίς ὁμοιωθήσεταί σοι.

8. Ἀπήγγειλα, καὶ ἐλάλησα. Ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ ἀριθμόν.

9. Θυσίαν, καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας, σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι.

10. Ὁλοκαυτώματα, καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ἐζήτησας. Τότε εἶπον, ἰδοὺ ἥκω.

11. Ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ, τοῦ ποιῆσαι τὸ θέλημά σου ὁ Θεός μου ἠβουλήθην, καὶ τὸν Νόμον σου ἐν μέσῳ τῆς κοιλίας μου.

12. Εὐηγγελισάμην δικαιοσύνην, ἐν Ἐκκλησίᾳ μεγάλῃ. Ἰδοὺ τὰ χείλη μου οὐ μὴ κωλύσω. Κύριε, σὺ ἔγνως.

13. Τὴν δικαιοσύνην σου οὐκ ἔκρυψα ἐν τῇ καρδίᾳ μου. τὴν ἀλήθειάν σου, καὶ τὸ σωτήριόν σου εἶπα.

ὅλα, καὶ εὐκαταφρόνητα.

7. Καὶ κατὰ ἀλήθειαν πολλὰ μεγάλα, καὶ ἐξαίσια θαυμάσια ἐτέλεσας, Κύριε, καὶ δὲν φθάνει ἀνθρώπινος νοῦς νὰ καταλάβῃ τὸ ὕψος τῶν διανοημάτων σου.

8. Τὰ ὁποῖα ὅταν βουληθῶ νὰ ἀναγγείλω, καὶ νὰ τὰ κηρύξω, ὑπερβαίνουσι πάντα ἀριθμόν. Καὶ ὅσοι τὰ ἀκούσουσιν, ἐπιςρέφουσι, καὶ γίνεται ὁ ἀριθμὸς τῶν πιςῶν ἀμέτρητος.

9. Ἐξαιρετώτερα δὲ, διὰ νὰ λυτρώσῃς τὸν Κόσμον, ηὗρες τρόπον, καὶ μέθοδον ὑπερθαύμασον· καὶ δὲν ἠθέλησες θυσίαν, καὶ προσφορὰν νεκρῶν πραγμάτων, κατὰ τὴν νομικὴν συνήθειαν, ἀλλ᾽ ἐκατασκεύασες εἰς ἐμὲ (ὅς τις εἶμαι Θεὸς) ἕνα σῶμα, καὶ ὥρισες νὰ σοὶ προσφέρω εἰς θυσίαν τὴν ὑπακοὴν, καὶ θέλησιν.

10. Δὲν ἠθέλησας θυσίας, καὶ ὁλοκαυτώματα, νὰ σοὶ προσφέρωσιν οἱ ἄνθρωποι διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, κατὰ τὴν παλαιὰν τοῦ Νόμου συνήθειαν, ἀλλὰ μόνον ἐμὲ ηὐδόκησες νὰ θυσιασθῶ. Ὅθεν ἐπήκουσα τοῦ θελήματός σου, καὶ εἶπον. Ἰδοὺ ἔρχομαι, καὶ ἀποθαίνω χαρούμενος.

11. Καὶ τοῦτο εὐλόγως· ἐπειδὴ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Γενέσεως, καὶ τῶν λοιπῶν Βίβλων, καὶ Ψαλμῶν, εἶναι γεγραμμένον διὰ λόγου μου. καὶ προωρισμένον, νὰ κάμω τὸ θέλημά σου, Πάτερ μου· καὶ μὲ τοσαύτην ἄκραν ταπείνωσιν, νὰ ὑψωθῶ εἰς τοιαύτην ἄμετραν δόξαν. Καὶ οὕτως ἔπρεπε νὰ κάμω, ἐπειδὴ ἔχω τὸν Νόμον σου εἰς τὸ μέσον τῆς καρδίας μου· καὶ ὅλαι αἱ Γραφαὶ διαλαμβάνουσι πληρέςατα, καὶ προεφήτευσαν διὰ τοῦτόν μου τὸν ἑκούσιον θάνατον.

12. Καὶ μετὰ θάνατον, πρῶτον δι᾽ ἐμοῦ, ἔπειτα διὰ μέσου τῶν Ἀποςόλων μου, καὶ τῶν αὐτῶν Διαδόχων Ἀρχιερέων καὶ διδασκάλων, ἐκήρυξα πανταχοῦ τὴν δικαιοσύνην σου, καὶ τὸ ὄνομά σου εἰς τὸ πλῆθος ὅλον οὐ μόνον τῶν Ἰουδαίων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐθνῶν, καθὼς γινώσκεις.

13. Δὲν ἔκρυψα τὴν ἀλήθειάν σου, μὲ τὴν ὁποίαν ἐτελείωσες, ὅσα ἔταξες ἀνελλιπῶς, καὶ τὴν σωτηρίαν, τὴν ὁποίαν ἔκαμες τοῦ Κόσμου.

14. Καὶ τὴν ἐλεημοσύνην σου ἐφανέρωσα εἰς σύναξιν λαῶν ἀμετρήτων, καὶ σὲ ἐκήρυξα.

15. Λοιπὸν, Κύριε, δὲν λείπεται ἄλλο τι, εἰμὴ μόνον νὰ μὴ μακρύνῃς ἀπὸ ἐμένα (ὁμιλῶ ὡς κεφαλὴ τοῦ λαοῦ μου, ἐπειδὴ αὐτοὶ εἶναι τὰ μέλη μου) τὸ ἔλεός σου, καθὼς ἔταξες· ἀλλὰ νὰ τοὺς σκέπῃς, καὶ νὰ τοὺς βοηθῇς πάντοτε.

16. Ὅτι (νὰ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν) ἐὰν κυττάξω τὰ κακὰ, ἤγουν τοὺς πειρασμοὺς, οἱ ὁποῖοι μὲ ἐκύκλωσαν, εἶναι ἀμέτρητοι· καὶ αἱ ἁμαρτίαι, εἰς τὰς ὁποίας πίπτω διὰ τῶν μελῶν μου, φαίνονται τοιαῦται, ὥςε δὲν δύνομαι νὰ τὰς βλέπω.

17. Διατὶ εἶναι τόσαι, ὥςε περισσεύουσιν εἰς τὸν ἀριθμὸν τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου. Ὅθεν δειλιῶ, καὶ δὲν ἔχω σχεδὸν καρδίαν, καὶ δύναμιν.

18. Τὸ λοιπὸν, διὰ νὰ μὴ μείνῃ εἰς πολλοὺς τὸ πάθος μου ἀνωφέλευτον, θέλησον, Κύριε, νὰ μὲ λυτρώσῃς, καὶ κύτταξον νὰ μοὶ βοηθήσῃς, ἤγουν τὸ μυσικὸν σῶμά μου.

19. Καὶ ἂς συγχισθῶσι, καὶ νὰ ἐντραπῶσιν ἀντάμα οἱ κάκισοι δαίμονες, οἵτινες δὲν γυρεύουσιν ἄλλο μὲ τοὺς πειρασμούς των, πάρεξ νὰ πάρωσι τὴν ζωήν μου, τοῦτ᾽ ἔςι τὴν χάριν σου ἀπὸ τὸν λαόν σου.

20. Ἂς μείνωσι λέγω ἄπρακτοι, καὶ κατησχυμμένοι ὅλοι οἱ κακοθελῆται μου.

21. Καὶ οὕτως εὐθὺς ἂς πάρωσι τὴν ἐντροπήν των, καθὼς εἶναι γλήγοροι νὰ θανατώσωσι μίαν ψυχὴν, καὶ νὰ φωνάζωσιν εὖγε, εὖγε περιγελῶντες με.

22. Καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἂς χαρῶσι, νὰ εὐφρανθῶσιν εἰς σὲ, ὅσοι σὲ ποθοῦσι, καὶ σὲ γυρεύουσι, καὶ ἂς λέγωσι πάντοτε· δεδοξασμένος νὰ εἶναι ὁ Κύριος. Ἔτι δὲ, ὅσοι ἀγαποῦσι νὰ εὕρωσι τὴν σωτηρίαν ἀπὸ σοῦ.

14. Οὐκ ἔκρυψα τὸ ἔλεός σου, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἀπὸ συναγωγῆς πολλῆς.

15. Σὺ δὲ, Κύριε, μὴ μακρύνῃς τοὺς οἰκτιρμούς σου ἀπ᾽ ἐμοῦ. Τὸ ἔλεός σου, καὶ ἡ ἀλήθειά σου, διαπαντὸς ἀντιλάβοιτό μου.

16. Ὅτι περιέσχον με κακὰ, ὧν οὐκ ἔςιν ἀριθμός. Κατέλαβόν με αἱ ἀνομίαι μου, καὶ οὐκ ἠδυνήθην τοῦ βλέπειν.

17. Ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου, καὶ ἡ καρδία μου ἐγκατέλιπέ με.

18. Εὐδόκησον, Κύριε, τοῦ ῥύσασθαί με. Κύριε, εἰς τὸ βοηθῆσαί μοι πρόσχες.

19. Καταισχυνθείησαν, καὶ ἐντραπείησαν ἅμα, οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχήν μου, τοῦ ἐξᾶραι αὐτήν.

20. Ἀποςραφείησαν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ καταισχυνθείησαν οἱ θέλοντές μοι κακά.

21. Κομισάσθωσαν παραχρῆμα αἰσχύνην αὐτῶν, οἱ λέγοντές μοι εὖγε, εὖγε.

22. Ἀγαλλιάσθωσαν, καὶ εὐφρανθήτωσαν ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ζητοῦντές σε, Κύριε. Καὶ εἰπάτωσαν διαπαντὸς μεγαλυνθήτω ὁ Κύριος, οἱ ἀγαπῶντες τὸ σωτήριόν σου.

23. Ἐγὼ δὲ πτωχός εἰμι, καὶ πένης, Κύριος φροντιεῖ μου.

24. Βοηθός μου, καὶ ὑπερασπιστής μου εἶ σὺ, ὁ Θεός μου μὴ χρονίσῃς.

Δόξα.

23. Καὶ πᾶς ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς (ἐὰν εἶναι, καὶ πτωχὸς ἄπορος) νὰ δοξάζῃ καὶ νὰ καυχᾶται λέγων· Ὁ Κύριος ἔχει τὴν ἔννοιαν, καὶ φροντίδα μου.

24. Ναὶ, Κύριε καὶ Θεέ μου, ἐσὺ εἶσαι ὁ ὑπερασπιστής μου, καὶ σύμμαχος. Λοιπὸν δέομαί σου, μὴν ἀργήσῃς, νὰ μοὶ βοηθήσῃς τῷ δούλῳ σου.

Εἰς τὸ τέλος, Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. Μ'.

Τινὲς μὲν τοῦτον τὸν Ψαλμὸν τῷ Ἐζεκίᾳ, καὶ ἕτεροι αὐτῷ τῷ Δαβὶδ ἀνέθεσαν, ἀλλὰ σφάλλουσιν, ὅτι τὸ Ἅγιον Εὐαγγέλιον μᾶς ἑρμηνεύει σαφέστατα, πῶς ἁρμόζει τῷ Δεσπότῃ Χριστῷ ἡ τούτου ἐξήγησις· Ὅς τις διαλεγόμενος μὲ τοὺς Μαθητὰς, εἶπεν αὐτοῖς. »Εἰ ταῦτα οἴδατε, Μακάριοι ἐστὲ, ἐὰν ποιῆτε αὐτά.» Ἔπειτα λέγει. »Ὁ τρώγων μετ' ἐμοῦ τὸν ἄρτον, ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ. Ἐπειδὴ γοῦν αὐτὸς ὁ Δεσπότης ἀναφέρει τὰς ῥήσεις διὰ λόγου του, δὲν εἶναι πρέπον νὰ μεταπλάσσωμεν ἡμεῖς εἰς ἄλλην ὑπόθεσιν τὴν ἐξήγησιν. Μάλιστα ἐπειδὴ ὁμιλεῖ ἐμφανέστατα τὸ κατ' αὐτοῦ παράνομον συμβούλιον, καὶ μῖσος τῶν ἀχαρίστων Ἰουδαίων, καὶ τὴν ἀνάστασιν, καὶ τὴν μέλλουσαν κατ' αὐτῶν ἀνταπόδοσιν.

Τὸ Κείμενον.

1. Μακάριος ὁ συνιὼν ἐπὶ πτωχὸν, καὶ πένητα. Ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾷ ῥύσεται αὐτὸν ὁ Κύριος.

2. Κύριος διαφυλάξαι αὐτὸν, καὶ ζῆσαι αὐτὸν, καὶ μακαρίσαι αὐτὸν ἐν τῇ γῇ, καὶ μὴ παραδῷ αὐτὸν εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτοῦ.

3. Κύριος βοηθήσει αὐτῷ ἐπὶ κλίνης ὀδύνης αὐτοῦ. Ὅλην τὴν κοίτην αὐ-

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Μακάριος ὅποιος μὲ γνωρίζει τίς εἶμαι, κεκρυμμένος εἰς τοῦτο τὸ πτωχὸν, καὶ εὐτελὲς σχῆμα τῆς ἀνθρωπότητος· καὶ ἔσωθεν τῆς ταπεινότητος, καταλαμβάνει τὸ μεγαλεῖόν μου, καὶ ὑποτάσσεται εἰς ὅλα μου τὰ προστάγματα· Ὅτι τοῦ τοιούτου εἰς ὅλας του τὰς θλίψεις, καὶ βάσανα, ἔτι δὲ εἰς τὴν ὥραν τοῦ θανάτου, καὶ τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως, πάντοτε θέλει βοηθεῖ, καὶ θέλει τὸν σώσῃ ὁ Κύριος.

2. Νὰ τὸν διαφυλάξῃ ἐδῶ μὲ τὴν χάριν, καὶ ἐκεῖ μὲ δόξαν αἰώνιον· νὰ τὸν κάμῃ ἐδῶ εἰς τὴν γῆν Μακάριον μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς δικαιώσεως, καὶ ἐκεῖ πάλιν εἰς τὴν γῆν τῶν ζώντων, μὲ βραβεῖα πολύτιμα, καὶ νὰ μὴ τὸν ἀφήσῃ, νὰ πέσῃ εἰς τὴν δύναμιν τῶν ἐχθρῶν του, κἂν ὁρατοὶ εἶναι, κἂν ἀόρατοι.

3. Μάλιστα ὅταν εἶναι εἰς ὀδύνην τινα ἀσθενείας, ἢ εἰς κίνδυνον θανάτου, τοῦ θέλει μετατρέψει τὸ στρῶμα τῆς θλίψεως, εἰς κλίνην ἀναπαύσεως.

4. Ἐγὼ, ὅσον εἰς τοῦ λόγου μου, ἐπειδὴ ἐσήκωσα ὅλας τὰς ἁμαρτίας τοῦ Κόσμου, ζητῶ τοῦ Θεοῦ βοήθειαν, διὰ τὸ γένος τῆς ἀνθρωπότητος, νὰ τοῖς συγχωρήσῃ εἰς ὅσα ὡς ἄνθρωποι ἥμαρτον, καὶ νὰ μὴν ἀφήσῃ τὴν ψυχήν μου ὥραν πολλὴν εἰς ἀγωνίαν, ἢ εἰς τὸν ᾅδην.

5. Ὅτι κατὰ ἀλήθειαν πολλὰ κακὰ μοὶ ἐνέδειξαν οἱ ἀχάριστοι Ἰουδαῖοι ἐν ᾧ ἐγὼ ἦλθον, διὰ νὰ τοὺς σώσω, καὶ αὐτοὶ μὲ κατεφρόνεσαν, καὶ ἐπιθύμουν τὸν θάνατόν μου, λέγοντες· Πότε ν' ἀποθάνῃ, καὶ νὰ ἀφανισθῇ ἡ ἐνθύμησίς του τέλεια.

6. Πολλάκις ηρχοντο, νὰ ἀκούσωσι τὴν διδαχήν μου, καὶ νὰ ἰδῶσι τὰ θαυμάσια, ὄχι διὰ εὐλάβειαν, ἀλλὰ μὲ πονηρίαν, νὰ μὲ βλάψωσιν, ἢ νὰ μοῦ καταλαλήσωσιν οἱ ἄνομοι. Καὶ μάλιστα ὁ δόλιος Μαθητὴς, καὶ ἐπίβουλος Ἰούδας, ὅς τις μοὶ ἔκαμνε τὸν φίλον, ἔπειτα ἐσυμφώνησε μετ' αὐτῶν τὴν προδοσίαν.

7. Καὶ ἀφ' οὗ ἤθελαν ἀναχωρήσῃ ἀπὸ ἐμένα, ἐσυντύχεναν κατὰ τὴν κακίαν των· καὶ καταλαλοῦντες τὴν διδαχήν μου, ἐμελέτουν, καὶ ἐσυλλογίζοντο νὰ μὲ βλάψωσι.

8. Καὶ τόσον ἐπλήθυνεν ὁ φθόνος των, ὥστε ἕως τὸ ὕστερον ἔκαμαν συμβούλιον παράνομον νὰ μὲ θανατώσωσιν. Εἰς τὴν ὁποίαν, καθὼς αὐτοὶ εἶπον, ὅτι ἐὰν αὐτὸν ἀποκτείνωμεν, δὲν ἐγείρεται πλέον ἀπὸ τὸν θάνατον, οὕτω λέγω καὶ ἐγὼ πρὸς αὐτούς· ὦ ἄφρονες, ὅς τις ἀποθάνῃ θεληματικῶς, δύναται πάλιν ὅταν βουληθῇ, νὰ ξυπνήσῃ ἀπὸ τὸν θάνατον.

9. Καὶ μάλιστα ἕνας ἀπ' ἐκείνους, ὅς τις ἔδειχνεν ὡς φίλος μου, καὶ τοῦ ἔκαμα πολλὰς εὐεργεσίας, καὶ ἤλπιζον ἀνταμοιβὴν τῶν δωρεῶν ἀπὸ λόγου του, καὶ τὸν ἐκάθιζον ἀντάμα μου εἰς τὴν τράπεζαν, αὐτὸς δὲ ὁ ἀχάριστος, ὁ μαθητὴς, καὶ ἐπίβουλος, ὡς δόλιός με ἐπρόδωσε. Τὸν δόλον λέγει πτέρναν μεταφορικῶς, ὡσὰν τις βάνει τὸν πόδα του νὰ σκοντάψῃ ἄλλος, νὰ πέσῃ.

10. Ἀλλὰ σὺ, Κύριε, ἐλέησον· καὶ ἀνάστησόν με, νὰ ἀνταποδώσω καθὼς πρέπει τὴν ἀνομίαν των.

11. Εἰς τοῦτα εἶδα καὶ ἐγνώρισα, πόσον με ἀγαπᾷς, ὦ Πάτερ μου, τὰ θελήματα ἐπλήρωσες. Λοιπὸν οἱ ἐχθροί μου δὲν θέλουσι χαρῇ εἰς τοῦ λόγου μου.

τοῦ ἔστρεψας ἐν τῇ ἀῤῥωστίᾳ αὐτοῦ.

4. Ἐγὼ εἶπα, Κύριε, ἐλέησόν με, ἴασαι τὴν ψυχήν μου, ὅτι ἥμαρτόν σοι.

5. Οἱ ἐχθροί μου εἶπον κακά μοι. Πότε ἀποθανεῖται, καὶ ἀπολεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

6. Καὶ εἰσεπορεύετο τοῦ ἰδεῖν, μάτην ἐλάλει ἡ καρδία αὐτοῦ συνήγαγεν ἀνομίαν ἑαυτῷ.

7. Ἐξεπορεύετο ἔξω, καὶ ἐλάλει ἐπὶ τὸ αὐτό. Κατ' ἐμοῦ ἐψιθύριζον πάντες οἱ ἐχθροί μου. κατ' ἐμοῦ ἐλογίζοντο κακά μοι.

8. Λόγον παράνομον κατέθεντο κατ' ἐμοῦ. Μὴ ὁ κοιμώμενος οὐχὶ προσθήσει τοῦ ἀναστῆναι;

9. Καὶ γὰρ ὁ ἄνθρωπος τῆς εἰρήνης μου, ἐφ' ὃν ἤλπισα, ὁ ἐσθίων ἄρτους μου, ἐμεγάλυνεν ἐπ' ἐμὲ πτερνισμόν.

10. Σὺ δὲ, Κύριε, ἐλέησόν με, καὶ ἀνάστησόν με, καὶ ἀνταποδώσω αὐτοῖς.

11. Ἐν τούτῳ ἔγνων, ὅτι τεθέληκάς με, ὅτι οὐ μὴ ἐ-

πιχαρῇ ὁ ἐχθρός μου ἐπ' ἐμέ.

12. Ἐμοῦ δὲ διὰ τὴν ἀκακίαν ἀντελάβου, καὶ ἐβεβαίωσάς με ἐνώπιόν σου εἰς τὸν αἰῶνα.

13. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα. γένοιτο, γένοιτο.

12. Ὅτι διὰ τὴν ἀκακίαν μου, οὐ μόνον ἀνεσήθην ὑπὸ σοῦ βοηθούμενος, ἀλλὰ καὶ τὴν προσληφθεῖσαν σάρκα ἐθέωσας, καὶ συγκάθεδρόν σου ἐποίησας, νὰ δοξάζηται μετὰ σοῦ αἰώνια.

13. Θαυμάσας τὴν ἄῤῥητον φιλανθρωπίαν τοῦ Δεσπότου ὁ Μακάριος Προφήτης, πῶς ἐδέχθη πτωχείαν ἑκούσιον, Τελειώνει τὸν Ψαλμὸν εἰς ὕμνον εὐάρμοσον, καὶ ἀποδείχνει τὸν Θεὸν αἰώνιον, λέγων· δεδοξασμένος νὰ εἶναι ὁ Κύριος, καὶ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμὴν, Ἀμήν.

Εἰς τὸ τέλος, εἰς σύνεσιν τοῖς Υἱοῖς Κορέ. Ψαλμός. ΜΑ'.

Διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν Ἰουδαίων, τοὺς ἀφῆκεν ὁ Θεὸς, καὶ τοὺς εἶχαν οἱ Βαβυλώνιοι αἰχμαλώτους, χρόνους ἑβδομήκοντα. Ὡς ἐκ προσώπου τούτων λοιπὸν ἐγράφη ὁ Ψαλμὸς, πῶς ἐθρήνουν, ἐπιποθοῦντες τὴν λύτρωσιν, πότε νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, νὰ προσεύχωνται πάλιν τῷ Θεῷ, μὲ τὴν συνήθη παῤῥησίαν ὡς πρότερον. Οὕτω καὶ πᾶσα εὐλαβὴς ψυχὴ ἡμῶν τῶν πιστῶν, ἥ τις ἐπιθυμεῖ τὴν Οὐράνιον ἀπόλαυσιν, ἠμπορεῖ νὰ τὸν λέγῃ μετὰ πόθου, καὶ κατανύξεως.

Τὸ Κείμενον.

1. Ὃν τρόπον ἐπιποθεῖ ἡ Ἔλαφος ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, οὕτως ἐπιποθεῖ ἡ ψυχή μου πρὸς σὲ ὁ Θεός.

2. Ἐδίψησεν ἡ ψυχή μου πρὸς τὸν Θεὸν, τὸν ἰσχυρὸν, τὸν ζῶντα. Πότε ἥξω, καὶ ὀφθήσομαι τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ.

3. Ἐγενήθη τὰ δάκρυά μου ἐμοὶ ἄρτος, ἡμέρας,

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Καθὼς ἐπιποθεῖ πολλάκις ἡ Ἔλαφος, πότε νὰ φθάσῃ εἰς τὴν βρύσιν, νὰ δροσίσῃ τὴν ἄμετρον δίψαν της. Οὕτω καὶ ἡ ψυχή μου βασανιζομένη ἀπὸ διαφόρους φροντίδας τοῦ βίου, διψᾷ πολλὰ, καὶ ὀρέγεται, πότε νὰ εὔγῃ ἀπὸ τὸν τάφον τοῦτον τοῦ σώματος, νὰ ἔλθῃ νὰ σὲ ἀπολαύσῃ, Θεέ μου γλυκύτατε.

2. Ζῶντα καλεῖ τὸν Θεὸν ἁρμοδίως, καὶ Παντοδύναμον· ἐπειδὴ οἱ Βαβυλώνιοι ἐπίσευον νεκρὰ, καὶ ἄψυχα εἴδωλα.

3. Καθ' ἑκάστην ἡμέραν μὲ ὀνειδίζουσιν οἱ ἐχθροί μου λέγοντες. Ποῦ εἶναι ὁ Θεός σου, καὶ δὲν σοὶ βοηθεῖ;

Καὶ τοσοῦτον τήκομαι ἀπὸ τὴν λύπην ταύτην, καὶ ἀπὸ τὸν ἔνθεον ἔρωτα μαραίνομαι, ὥςε ἄλλην τροφὴν δὲν μεταλαμβάνω, μόνον ἀντὶς ἄρτου, ςεναγμούς τε, καὶ δάκρυα.

4. Ταῦτα ἐνθυμούμενος, ἐξάπτει ἡ ψυχή μου εἰς ἔρωτα περισσότερον, πότε νὰ περάσῃ ἡ δεινὴ αἰχμαλωσία, νὰ ὑπάγω εἰς τὴν θαυμαςὴν σκέπην τοῦ Θεοῦ. Διὰ τὸν Ναὸν, τὸν ὁποῖον ᾠκοδόμησαν ὕςερα, ματὰ τὴν λύτρωσιν προλέγει ἐδῶ, πῶς θέλουσιν ἑορτάζει, καὶ δοξάζει τὸν Κύριον μὲ φωνὴν ἀγαλλιάσεως.

5. Ὅθεν πρὸς παρηγορίαν τοῦ λαοῦ λέγει καὶ ταῦτα. Διατὶ γοῦν μὲ συνταράσσεις, ψυχή μου, καὶ μένεις τόσον περίλυπος.

6. Ἔχε εἰς τὸν Θεὸν τὰς ἐλπίδας σου, ὅτι τάχιςα ὑπάγομεν πάλιν εἰς τὴν μακαρίαν πόλιν ἐκείνην, νὰ δοξολογῶμεν τὸν Κύριον, νὰ ἔχωμεν πᾶσαν σωτηρίαν, καὶ ἀπόλαυσιν, ὡς καὶ πρότερον.

7. Μὲ ὅλον τοῦτο, ὅταν ἡ ψυχή μου ςραφῇ νὰ ἰδῇ πῶς εἴμεθα ἀκόμι μακρὰν ἀπὸ τὸν Ἰορδάνην, καὶ τὸ μικρὸν ὄρος τοῦ Ἑρμωνιεὶμ, λυπεῖται πολλὰ, καὶ ταράττεται.

8. Βλέπων μάλιστα τὰ πλήθη τῶν δυσμενῶν ςρατιωτῶν, τὰ ὁποῖα μὲ ἐκύκλωσαν ὡς ἄβυσσοι τῶν ὑδάτων, καὶ ὡς κρουνοὶ καὶ καταῤῥάκται κατακλυσμοῦ μὲ πνίγουσιν. Ἀλλὰ πάντες αὐτοὶ οἱ μετεωρισμοί σου, καὶ τὰ κύματα τῶν θλίψεων ἦλθον εἰς ἐμὲ διὰ τὴν παρανομίαν μου, μὲ τὴν θείαν σου δικαιοκρισίαν, καὶ βούλησιν.

9. Ὅμως ἠξεύρων τὸ μέγα σου καὶ ἄπειρον ἔλεος, εὐχαριςῶ καὶ δοξάζω σε, τόσον τὴν ἡμέραν τῆς εὐδαιμονίας, ὅσον καὶ τὴν νύκτα τῶν θλίψεων, λέγων.

10. Κύριέ μου, ἐσὺ εἶσαι ὁ βοηθός μου, καὶ ἡ ἀντίληψις· Λοιπὸν μὴ με ὑςερήσῃς τῆς προνοίας σου, νὰ ἔχω τόσην ἀθυμίαν, διατί με χλευάζουσιν οἱ ἐχθροί μου, καὶ θλίβουσιν.

καὶ νυκτὸς, ἐν τῷ λέγεσθαί μοι καθ᾽ ἑκάςην ἡμέραν· ποῦ ἐςιν ὁ Θεός σου;

4. Ταῦτα ἐμνήσθην, καὶ ἐξέχεα ἐπ᾽ ἐμὲ τὴν ψυχήν μου. Ὅτι διελεύσομαι ἐν τόπῳ σκηνῆς θαυμαςῆς, ἕως τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ, ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως, καὶ ἐξομολογήσεως ἤχου ἑορτάζοντος.

5. Ἵνα τί περίλυπος εἶ ἡ ψυχή μου, καὶ ἵνα τί συνταράσσεις με;

6. Ἔλπισον ἐπὶ τὸν Θεὸν, ὅτι ἐξομολογήσομαι αὐτῷ, σωτήριον τοῦ προσώπου μου, καὶ ὁ Θεός μου.

7. Πρὸς ἐμαυτὸν ἡ ψυχή μου ἐταράχθη. Διατοῦτο μνησθήσομαί σου ἐκ γῆς Ἰορδάνου καὶ Ἑρμωνιεὶμ, ἀπὸ ὄρους μικροῦ.

8. Ἄβυσσος ἄβυσσον ἐπικαλεῖται, εἰς φωνὴν τῶν καταῤῥακτῶν σου. Πάντες οἱ μετεωρισμοί σου, καὶ τὰ κύματά σου ἐπ᾽ ἐμὲ διῆλθον.

9. Ἡμέρας ἐντελεῖται Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ νυκτὸς ᾠδὴ αὐτῷ παρ᾽ ἐμοί. Προσευχὴ τῷ Θεῷ τῆς ζωῆς μου.

10. Ἐρῶ τῷ Θεῷ, ἀντιλήπτωρ μου εἶ. Διατί μου ἐπελάθου; Καὶ ἵνα τί σκυθρωπάζων πορεύομαι; Ἐν τῷ ἐκθλίβειν τὸν ἐχθρόν.

11. Ἐν τῷ καταθλᾶσθαι τὰ ὀςᾶ μου, ὠνείδιζόν με οἱ ἐχθροί μου, ἐν τῷ λέγειν αὐτάς μοι καθ' ἑκάςην ἡμέραν. Ποῦ ἐςιν ὁ Θεός σου;

12. Ἱνατί περίλυπος εἶ ἡ ψυχή μου; καὶ ἱνατί συνταράσσεις με; Ἔλπισον ἐπὶ τὸν Θεόν· ὅτι ἐξομολογήσομαι αὐτῷ. Σωτήριον τοῦ προσώπου μου, καὶ ὁ Θεός μου.

11. Οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ πληγάς μοι δίδουσι, καὶ μοῦ τζακίζουσι τὰ κόκκαλα, ὀνειδίζοντες, καὶ λέγοντες. Ὅτι δὲν δύνεσαι νὰ μὲ λυτρώσῃς ἀπὸ τὰς θλίψεις, καὶ βάσανα.

12. Ἀλλὰ μὴ λυπεῖσαι, ψυχή μου, οὔτε ἀπαγορεύσῃς τὴν σωτηρίαν· ἀλλὰ σβέσου τὴν ἀθυμίαν, ἔχουσα εἰς τὸν Θεὸν τὴν ἐλπίδα σου, καὶ πρόσμεινον τὸ τέλος, καὶ τότε θέλεις εὐχαριςεῖ, νὰ ὑμνολογῇς τὸν Παντοδύναμον Θεὸν, ὅς τις σὲ ἔσωσεν ἀπὸ τὰς θλίψεις ὡς εὔσπλαγχνος.

Ψαλμὸς τῷ Δαβὶδ, ἀνεπίγραφος παρ' Ἑβραίοις. ΜΒ'.

Τὸν ἄνω εἰρημένον Ψαλμὸν ἔκαμαν οἱ Υἱοὶ Κορὲ, προφητεύοντες τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν Ἰουδαίων ὡς ἄνωθεν. Τοῦτον δὲ πάλιν ἔγραψεν ὁ Δαβίδ. Καὶ διατὶ διαλαμβάνει περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, τὸν ἀφήκασιν ἀνεπίγραφον.

Τὸ Κείμενον.

1. Κρῖνόν μοι ὁ Θεὸς, καὶ δίκασον τὴν δίκην μου, ἐξ ἔθνους οὐχ ὁσίου. Ἀπὸ ἀνθρώπου ἀδίκου, καὶ δολίου ῥῦσαί με.

2. Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς κραταίωμά μου. Ἱνατί ἀπώσω με; Καὶ ἱνατί σκυθρωπάζων πορεύομαι, ἐν τῷ ἐκθλίβειν τὸν ἐχθρόν;

3. Ἐξαπόςειλον τὸ φῶς σου, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου, αὐτά με ὡδήγησαν, καὶ ἤγαγόν με εἰς ὄρος ἅγιόν σου,

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Οἱ αἰχμάλωτοι Ἰουδαῖοι δέονται τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸν παρακαλοῦσι, νὰ τοὺς δικάσῃ μὲ τοὺς Βαβυλωνίους, ἐπειδὴ τοῖς ἔκαμναν πολλὴν κάκωσιν ὡς ὠμότατοι. Ἄνδρα δὲ ἄδικον λέγει τὸν Βασιλέα των ὡς παράνομον.

2. Τὸ, ἵνα τί οὐχ ὡς ἐγκαλοῦντες, λέγουσιν οἱ Ἅγιοι, ἀλλ' ὅτι αὐτοὶ δὲν συγκοινωνοῦσιν εἰς τὴν παρανομίαν ἐκείνων. Καὶ πάλιν ἦσαν ἔρημοι τῆς ἄνω προνοίας, καὶ εἴχασιν ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς των τόσην θλίψιν, καὶ κακοπάθειαν.

3. Ἐδῶ ἤλλαξαν τὸν χρόνον οἱ Ο'. καὶ εἴπασιν ὡς γεγενημένα τὰ μέλλοντα. Οἱ δὲ ἄλλοι τὸ εἶπαν σαφέςερα. Ἀπόςειλον τὸ φῶς σου, καὶ τὴν ἀλήθειαν, νὰ μὲ ὁδηγήσωσι, καὶ νὰ μὲ φέρωσιν εἰς τὸ Ἅγιον ὄρος σου, ἤγουν εἰς τὴν Σιών. Σκήνωμα εἶπε τὸν Ναόν. Φῶς δὲ

καὶ ἀλήθειαν, τὴν δικαίαν, καὶ σωτήριον ἐπιφάνειαν. Ὅτι καθὼς ὀνομάζει σκότος τὰς συμφορὰς, οὕτω λέγει φῶς τὴν τούτων ἀπαλλαγὴν, καὶ λύτρωσιν.

4. Λέγει οὖν, Ἀπόστειλον τὸν Υἱόν σου, ὅς τις ἐστὶ τὸ φῶς, καὶ ἡ ἀλήθεια. Καὶ οὕτω κεκαθαρμένος νὰ παρασταθῶ εἰς τὴν Ἁγίαν τῆς ἱερουργίας σου τράπεζαν· καὶ οὕτω νὰ εὐφρανθῶ ἀνανεούμενος μὲ τὴν Ἁγίαν σου ὅρασιν· νὰ σὲ ὑμνολογῶ μὲ τὴν κιθάραν τῆς εὐλαβείας, καὶ προσευχῆς, ὡς Θεὸν καὶ Σωτῆρά μου πάντοτε.

5. Ναὶ, ψυχή μου, μὴν εἶσαι περίλυπος, ἀλλὰ ἔχε εἰς τὸν Θεὸν τὴν ἐλπίδα σου, πῶς θέλομεν τὸν ἰδῆ νὰ τὸν δοξάζωμεν, καὶ ν' ἀπολαύσωμεν αὐτοῦ τὸ ποθεινότατον, καὶ σωτήριον πρόσωπον.

καὶ εἰς τὰ σκηνώματά σου.

4. Καὶ εἰσελεύσομαι πρὸς τὸ θυσιαστήριον τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸν Θεὸν τὸν εὐφραίνοντα τὴν νεότητά μου. Ἐξομολογήσομαί σοι ἐν κιθάρᾳ ὁ Θεὸς, ὁ Θεός μου.

5. Ἱνατί περίλυπος εἶ ἡ ψυχή μου, καὶ ἱνατί συνταράσσεις με; ἔλπισον ἐπ' τὸν Θεὸν, ὅτι ἐξομολογήσομαι αὐτῷ, σωτήριον τοῦ προσώπου μου, καὶ ὁ Θεός μου.

Δόξα.

Εἰς τὸ τέλος, τοῖς Υἱοῖς Κορὲ εἰς σύνεσιν. Ψαλμὸς ΜΓ'.

Οἱ Υἱοὶ τοῦ Κορὲ ἔκαμαν τοῦτον τὸν Ψαλμὸν, προκηρύττοντες τοῦ Ἀντιόχου Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων τὴν ὠμότητα, καὶ τὴν τῶν Μακκαβαίων ἀνδρείαν τε, καὶ εὐσέβειαν. Ὁ γὰρ Μακάριος Ματθίας μετὰ τῶν παίδων ζήλῳ θείῳ κινούμενος, δὲν ἐψήφισε τὰς πολλὰς μυριάδας τῶν Μακεδόνων; ἀλλ' ἐπιστρατεύσας, καὶ νικήσας αὐτοὺς, ἐχάλασε τοὺς βωμοὺς τῶν εἰδώλων· τὸν δὲ Θεῖον Ναὸν ἐξεκάθηρε, καὶ μὲ τοὺς Παῖδας ἔστησε τρόπαια τῷ νικοποιῷ Θεῷ προσευχόμενος. Ἐκ προσώπου γοῦν αὐτῶν διδάσκει ὁ Ψαλμὸς, πῶς πρέπει νὰ προσεύχηται πᾶς πιστὸς, ὅταν εἰς διαφόρους συμφορὰς, καὶ κινδύνους εὑρίσκηται. Ἁρμόζει δὲ καὶ εἰς τὰς θλίψεις τῶν Ἀποστόλων, καὶ Μαρτύρων, τὰς ὁποίας τοῖς ἔκαμαν οἱ εἰδωλολάτραι Τύραννοι.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Μὲ τοὺς ὀφθαλμούς μας δὲν εἴδαμεν, ἀλλὰ ἐμάθομεν ἀπὸ τοὺς προγονεῖς, καὶ Πατέρας μας τὰ θαυμάσια ἔργα, τὰ ὁποῖα ἐτέλεσες εἰς τὰς ἡμέρας αὐτῶν, Παντοδύναμε Κύριε, διὰ νὰ πληρώσης τὰς ἀψευδεῖς σου ἐπαγγελίας, τὰς ὁποίας ἔταξες εἰς τὰς ἀρχαίας ἡμέρας πρὸς τοὺς προπάτορας.

Τὸ Κείμενον.

1. Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ὠσὶν ἡμῶν ἠκούσαμεν. Οἱ πατέρες ἡμῶν ἀνήγγειλαν ἡμῖν, ἔργον ὃ εἰργάσω ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν, ἐν ἡμέραις ἀρχαίαις.

2. Ἡ χείρ σου ἔθνη ἐξωλόθρευσε, καὶ κατεφύτευσας αὐτούς· ἐκάκωσας λαοὺς, καὶ ἐξέβαλες αὐτούς.

3. Οὐ γὰρ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ αὐτῶν ἐκληρονόμησαν γῆν, καὶ ὁ βραχίων αὐτῶν οὐκ ἔσωσεν αὐτούς.

4. Ἀλλ' ἡ δεξιά σου, καὶ ὁ βραχίων σου, καὶ ὁ φωτισμὸς τοῦ προσώπου σου, ὅτι εὐδόκησας ἐν αὐτοῖς.

5. Σὺ εἶ αὐτὸς ὁ Βασιλεύς μου, καὶ ὁ Θεός μου, ὁ ἐντελλόμενος τὰς σωτηρίας Ἰακὼβ.

6. Ἐν σοὶ τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν κερατιοῦμεν, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐξουδενώσωμεν τοὺς ἐπανισαμένους ἡμῖν.

7. Οὐ γὰρ ἐπὶ τῷ τόξῳ μου ἐλπιῶ, καὶ ἡ ῥομφαία μου οὐ σώσει με. Ἔσωσας γὰρ ἡμᾶς ἐκ τῶν θλιβόντων ἡμᾶς, καὶ τοὺς μισοῦντας ἡμᾶς κατήσχυνας.

8. Ἐν τῷ Θεῷ ἐπαινεθησόμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐξομολογησόμεθα εἰς τὸν αἰῶνα.

9. Νυνὶ δὲ ἀπώσω, καὶ κατήσχυνας ἡμᾶς, καὶ οὐκ ἐξελεύσῃ ὁ Θεὸς ἐν ταῖς δυνάμεσιν ἡμῶν.

10. Ἀπέστρεψας ἡμᾶς εἰς τὰ ὀπίσω παρὰ τοὺς ἐχ-

2. Ἐσὺ ἐξωλόθρευσας ἀπ' ἐδῶ τοὺς Χαναναίους, καὶ τὰ ἐπίλοιπα ἔθνη, καὶ κατεφύτευσας τοὺς Πατέρας μας, ἤγουν, κατῴκησες εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, καὶ μὲ τὴν δύναμίν σου τοὺς ἐστερέωσες.

3. Ὅτι αὐτοὶ οὔτε μὲ τὰ ξίφη, καὶ ὅπλα των, οὔτε μὲ τὴν ὀλίγην των δύναμιν ἐδύνοντο νὰ τελέσωσι τοσαύτας ἀνδραγαθίας, καὶ ἔπαθλα.

4. Ἀλλ' ὑπὸ τῆς σῆς στρατηγούμενοι χάριτος, καὶ τῇ σῇ πανοπλίᾳ περιφρουρούμενοι, τοιαῦτα εἰργάσαντο. Καθὼς ἠθέλησες, καὶ τοὺς ἐδυνάμωσες ὡς πανάγαθος.

5. Λοιπὸν, ἐπειδὴ εἶσαι ὁ αὐτὸς Βασιλεὺς καὶ Θεός μας, καθὼς ἔσωσες τότε τὸν Ἰακὼβ, οὕτω καὶ τώρα ἐλπίζομεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν ἄμαχόν σου δύναμιν, νὰ μᾶς βοηθήσῃς ὡς εὔσπλαγχνος.

6. Ναὶ Κύριε, μὲ τὴν βοήθειάν σου ἔχοντες ὅπλον τὸ φοβερόν σου, καὶ πανσέβαστον ὄνομα, θέλομεν νικήσει τοὺς ἐχθρούς μας, νὰ τοὺς ῥήξωμεν νενικημένους, καθὼς οἱ ταῦροι κερατίζουσι τοὺς ἀντιμάχοντας.

7. Ὅτι δὲν ἐλπίζομεν εἰς τὰ δοξάρια, καὶ σπαθία μας, ἀλλὰ μὲ τὴν δύναμίν σου θέλομεν φυλαχθῇ ἀβλαβεῖς ἀπ' ἐκείνους, οἵτινες μᾶς θλίβουσι, νὰ τοὺς καταισχύνωμεν.

8. Ἡμεῖς δὲ νὰ μείνωμεν ἐπαινούμενοι πάντοτε, διηγούμενοι τὸ πλῆθος τῶν εὐεργεσιῶν, καὶ χαρίτων, ἐπειδὴ μᾶς ἠξίωσες, νὰ σὲ ὑμνολογῶμεν αἰώνια.

9. Ταῦτα μὲν εἰς τοὺς περασμένους χρόνους ἐτέλεσες. Τώρα δὲ ὑστερήθημεν τελείως τῆς σῆς προμηθείας, καὶ ἔχομεν αἰσχύνην ἀμέτρητον. Ἐπειδὴ δὲν εὐγαίνεις πλέον εἰς βοήθειάν μας, νὰ γένῃς στρατηγός μας ἀήττητος, ὡς τὸ πρότερον.

10. Ὅθεν μὴν ἔχοντες πλέον τὴν πρόνοιάν σου περιφρουροῦσαν ἡμᾶς, φεύγομεν ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς μας φοβού-

μενοι· οἵτινες ἥρπασαν τὸ τίποτες, καὶ μᾶς ἐρήμοσαν.

11. Ὅθεν ἐγενήκαμεν ὡς πρόβατα, ὅταν δὲν ἔχωσι ποιμένα· καὶ μᾶς κατέφαγον οἱ πολέμιοι, καὶ διεσπάρθημεν εἰς τὰ Ἔθνη αἰχμάλωτοι, ἀπεμπολούμενοι, καὶ δουλεύειν ἀναγκαζόμενοι.

12. Τὸ αὐτὸ λέγει καὶ ὁ Ἡσαΐας. « Ἰδοὺ ταῖς ἀνομίαις ὑμῶν ἐπράθητε, καὶ οὐ μετὰ ἀργυρίου λυτρωθήσεσθε »· ἤγουν, χωρὶς νὰ λάβῃς κἀμμίαν τιμὴν, ἢ ἀντάλλαγμα, μᾶς παρέδωκες εἰς τοὺς πολεμίους διὰ τὰς ἁμαρτίας μας.

13. Γείτονας κύκλῳ κατοικοῦντας, λέγει τοὺς ἀλλοφύλους Ἰδουμαίους Μωαβίτας, καὶ τοὺς λοιποὺς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐνεπαίζοντο, καὶ ὠνειδίζοντο πολεμούμενοι. Καθὼς ἔχομεν συνήθειαν, τὰς μεγάλας συμφορὰς ἐκδιηγούμενοι, καὶ ἀκούοντες, νὰ κινῶμεν τὰς κεφαλὰς θαυμάζοντες, πῶς ἔπαθεν ὁ δεῖνας τόσον κακὸν ἀπροσδόκητον. Τοῦτο ὀδύρονται, ὅτι ἔγιναν εἰς τὰ ἔθνη παραβολή· καὶ τὸ διηγοῦνται ἕνας τὸν ἄλλον σείοντες τὰς κεφαλάς των εἰς γέλοιον.

14. Βλέπων οὖν τοὺς πολεμοῦντας ἡμᾶς, γελῶντας, καὶ λοιδοροῦντας καθ' ἑκάστην, αἰσχύνομαι τόσον, ὥστε δὲν ὑποφέρω τὰς φωνὰς τῶν καταλαλούντων ἐχθρῶν· καὶ δὲν ἔχω τινὰ παῤῥησίαν ὁ ἄθλιος.

15. Αὐτὰ ὅλα τὰ κακὰ μᾶς ἐκύκλωσαν· ἀλλ' ἡμεῖς ὡς στερεοὶ, καὶ ἀσάλευτοι εἰς τὴν πίστιν δὲν σου ἀστοχήσαμεν πώποτε, οὔτε ποσῶς τὰς ἐντολάς σου παρέβημεν, οὔτε καθόλου ἐστράφημεν ὄπισθεν, νὰ ξεκλίνῃ ἡ καρδία μας ἀπὸ τὴν ζωηφόρον, καὶ ἀληθεστάτην ὁδόν σου.

16. Ἀλλὰ μάλιστα ὅσον πλέον μᾶς ἔθλιψες, καὶ ἕως θανάτου ἐκινδυνεύσαμεν, τόσον ἡμεῖς σοι εὐχαριστοῦσαμεν, καὶ δὲν ἀστοχήσαμεν, οὔτε ἐλησμονήσαμεν τὸ ὄνομά σου, νὰ προσκυνήσωμεν Θεὸν ἀλλότριον (ἄπαγε) καθὼς τὸ γινώσκεις σαφέστατα· Ἐπειδὴ οὐ μόνον ὅσα γίνονται ἡ-

θροὺς ἡμῶν. Καὶ οἱ μισοῦντες ἡμᾶς διήρπαζον ἑαυτοῖς.

11. Ἔδωκας ἡμᾶς ὡς πρόβατα βρώσεως, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσι διέσπειρας ἡμᾶς.

12. Ἀπέδου τὸν λαόν σου ἄνευ τιμῆς, καὶ οὐκ ἦν πλῆθος ἐν τοῖς ἀλαλάγμασιν ἡμῶν.

13. Ἔθου ἡμᾶς ὄνειδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν, μυκτηρισμὸν, καὶ χλευασμὸν τοῖς κύκλῳ ἡμῶν. Ἔθου ἡμᾶς εἰς παραβολὴν ἐν τοῖς ἔθνεσι, κίνησιν κεφαλῆς ἐν τοῖς λαοῖς.

14. Ὅλην τὴν ἡμέραν ἡ ἐντροπή μου κατεναντίον μου ἐστὶ, καὶ ἡ αἰσχύνη τοῦ προσώπου μου ἐκάλυψέ με. Ἀπὸ φωνῆς ὀνειδίζοντος, καὶ καταλαλοῦντος, ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ, καὶ ἐκδιώκοντος.

15. Ταῦτα πάντα ἦλθεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ οὐκ ἐπελαθόμεθά σου, καὶ οὐκ ἠδικήσαμεν ἐν τῇ διαθήκῃ σου. Καὶ οὐκ ἀπέστη εἰς τὰ ὀπίσω ἡ καρδία ἡμῶν. Καὶ ἐξέκλινας τὰς τρίβους ἡμῶν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ σου.

16. Ὅτι ἐταπείνωσας ἡμᾶς ἐν τόπῳ κακώσεως, καὶ ἐπεκάλυψεν ἡμᾶς σκιὰ θανάτου. Εἰ ἐπελαθόμεθα τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ ἡ-

μῶν, καὶ εἰ διεπετάσαμεν χεῖρας ἡμῶν πρὸς Θεὸν ἀλλότριον, οὐχὶ ὁ Θεὸς ἐκζητήσει ταῦτα; Αὐτὸς γὰρ γινώσκει τὰ κρύφια τῆς καρδίας.

ξεύρεις, ὡς Θεὸς ἀληθὴς τε, καὶ ἀπερίγραπτος· ἀλλὰ καὶ τὰ κρυφὰ τῆς καρδίας ἐπίσασαι, καὶ δὲν σε λανθάνει καθόλου τίποτας.

17. Ὅτι ἕνεκά σου θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς.

17. Βλέπεις, Κύριε, ὅτι διὰ τὴν ἀγάπην σου ἀκολουθοῦμεν καθ᾽ ἑκάσην πρὸς θάνατον, νὰ μᾶς σφάξωσιν οἱ ἀσεβεῖς ὡς πρόβατα.

18. Ἐξεγέρθητι, ἵνα τί ὑπνοῖς Κύριε; Ἀνάσηθι, καὶ μὴ ἀπώσῃ εἰς τέλος.

18. Λοιπὸν ἔγειραι παρακαλοῦμέν σε, μὴ κοιμᾶσαι, ἀλλὰ σηκῶσου, καὶ μὴ μας ἐγκαταλίπῃς ἕως τέλους. Ὕπνον καλεῖ τὴν μακροθυμίαν. Ὅτι καθὼς ὁ κοιμώμενος δὲν αἰσθάνεται τὰ γενόμενα, οὕτως ὑπομένει τὰς ὕβρεις καὶ ὁ μακρόθυμος· Ἀνάσασιν δὲ ὀνομάζει τὴν πρὸς τιμωρίαν κίνησιν.

19. Ἵνα τί τὸ πρόσωπόν σου ἀποςρέφεις; Ἐπιλανθάνῃ τῆς πτωχείας ἡμῶν, καὶ τῆς θλίψεως ἡμῶν.

19. Διατί, Κύριε, παρορᾷς τὰς θλίψεις ἡμῶν, καὶ φαίνεται πῶς ἀποςρέφεις ἀλλαχόθεν τὸ ὡραῖόν σου πρόσωπον, καὶ δὲν μας βοηθεῖς εἰς τόσην πτωχείαν καὶ κάκωσιν.

20. Ὅτι ἐταπεινώθη εἰς χοῦν ἡ ψυχὴ ἡμῶν, ἐκολλήθη εἰς γῆν ἡ γασὴρ ἡμῶν.

20. Ἐπειδὴ κατεκάμφθημεν τόσον, καὶ ἐταπεινώθημεν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, ὥςε κατεπατήθημεν ὡς τὸ χῶμα τῆς γῆς, καὶ δὲν ἔχομεν τινὰ παῤῥησίαν οἱ τάλανες.

21. Ἀνάσα, Κύριε, βοήθησον ἡμῖν, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου.

21. Τούτου χάριν δεόμεθά σου, Δέσποτα, βοήθησόν μας, καὶ ἀπὸ τὴν κάκωσιν λύτρωσαι (ὄχι διὰ τὴν δικαιοσύνην μας· ἐπειδὴ ἤμεθα ἁμαρτωλοὶ καὶ ἀνάξιοι) ἀλλὰ διὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν σου καὶ χρηστότητα, διὰ νὰ δοξασθῇ τὸ ὄνομά σου τὸ Ἅγιον. Ταῦτα πάντα εἶπεν ἡ χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ἥ τις τοὺς ἐφώτιζε τὰ ἐσόμενα.

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων τοῖς Υἱοῖς Κορὲ, εἰς σύνεσιν, ᾠδὴ ὑπὲρ τοῦ ἀγαπητοῦ. Ψαλμὸς ΜΔʹ.

Ἐπειδὴ εἰς τὸν ἄνωθεν Ψαλμὸν εἶπε τὰ λυπηρὰ, προφητεύει ἐδῶ τὰ χαρμόσυνα, πῶς θέλουσι νικήσει, ἕως ἂν βλασήσῃ ἐξ αὐτῶν κατὰ σάρκα, ὁ ἀγαπητὸς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ· Ὅς τις θέλει πραγματεύσει εἰς τὰ ἔθνη τὴν θαυμασὴν ἀλλοίωσιν, καὶ ἀνάπλασιν διὰ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος· Ὅτι διὰ ταῦτα προθεσπίζει ὁ Ψαλμὸς, καὶ παρακινεῖ τὰ ἔθνη, νὰ ἀπαρνηθῶσι τοὺς πατρῴους Θεοὺς, νὰ προσκυνήσωσι τὸν ἀληθῆ καὶ οἰκτίρμονα.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Πνευματικοῖς ἐντρεφόμενος λόγοις, τοιαῦτα καὶ ἡ καρδία μου ἐξερεύγεται λόγια ἀγαθὰ καὶ εὔσπλαγχνα.

2. Ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον ἡ Γραφὴ ὠνόμασεν ἀγαπητὸν, λέγει Βασιλέα· Ἔργα δὲ τῆς προφητείας, ὁ ἀληθὴς λόγος, ὅς τις προλέγει τὰ μέλλοντα.

3. Διδάσκων ἡμᾶς, ὅτι αὐτὰ τὰ λόγια δὲν εἶναι ἀνθρώπινα, ἀλλὰ θεῖα· εἶπεν, ὅτι δὲν λέγω ταῦτα ἀπὸ λόγου μου, ἀλλὰ ἡ χάρις τοῦ Πνεύματος, ἔχουσα ὑπουργὸν τὴν γλῶσσάν μου, ὡσὰν ἕνα ὄργανον καὶ κάλαμον ταχυγράφον, τοιαῦτα φθέγγεται.

4. Ὦ Μεσσία, ἐσένα ὠνόμασα Βασιλέα, ὅς τις εἰς μὲν τὸ κάλλος καὶ ὡραιότητα, ὑπερβαίνεις τὴν φύσιν τῆς ἀνθρωπότητος· Εἰς δὲ τὴν σοφίαν θαυμασίως προχέεις πηγὰς ἀεννάους πάντοτε. Δὲν λέγει διὰ τὰ θεῖα τοῦ Χριστοῦ χαρίσματα, ἀλλὰ δηλοῖ τὰ τῆς ἀνθρωπότητος. Κάλλος δὲ οὐ τοῦ σώματος λέγει, ἀλλὰ τῆς ψυχῆς, ἡ ὁποία δὲν ἔχει σπῖλον ἁμαρτίας ὁλότελα.

5. Ζῶσου τὸ κοπτερὸν καὶ δυνατὸν ξίφος σου, Παντοδύναμε, ἤγουν, ἀνάλαβε εἰς τὴν θείαν σου οὐσίαν, σῶμα ἀνθρώπινον. Ἢ λάβε τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ἥ τις εἶναι ὁ ἰσχυρὸς λόγος σου.

6. Καὶ μὲ τὴν εὐμορφίαν καὶ κάλλος τῆς ἀγαθότητος καὶ τῶν θαυμάτων σου, πολέμα, καὶ πήγενε ἔμπροσθεν κατευοδούμενος, καὶ ἔπαρε τὸ Βασίλειον.

7. Ὅτι ἀναμφιβόλως μὲ τὴν ἀλήθειαν ῥίπτεις τὸν πατέρα τοῦ ψεύδους, μὲ τὴν πραότητα τὸν κοσμοκράτορα Τύραννον, καὶ μὲ τὴν δικαιοσύνην ἐκεῖνον, ὅς τις ἀδίκως ἐξουσίαζε τὸ ἀνθρώπινον γένος· Ἐπειδὴ ἡ δεξιά σου βουλὴ θέλει σὲ κατευοδώσει θαυμασιώτατα.

8. Καὶ νὰ περάσωσιν αἱ ἀκονισμέναι σαΐται τῆς θείας σου δίκης, τὰς καρδίας τῶν δαιμόνων. Ἢ τὰ βέλη τῶν λόγων σου εἰς τὰς ψυχὰς τῶν πρώην ἐχθρῶν σου, νὰ σὲ προσκυνήσωσιν ἀμέτρητοι.

9. Εἰπὼν περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως, λέγει καὶ περὶ τῆς ἀνάρχου Γεννήσεως, καὶ μᾶς διδάσκει, ὅτι οὔτε ἀρχὴν, οὔτε τέλος ἔχει ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Εἶτα λέγει καὶ διὰ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ εὐθύτητα.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν.

2. Λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ Βασιλεῖ.

3. Ἡ γλῶσσά μου κάλαμος γραμματέως ὀξυγράφου.

4. Ὡραῖος κάλλει παρὰ τοὺς Υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων· ἐξεχύθη χάρις ἐν χείλεσί σου. Διὰ τοῦτο εὐλόγησέ σε ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα.

5. Περίζωσαι τὴν ῥομφαίαν σου ἐπὶ τὸν μηρόν σου δυνατέ.

6. Τῇ ὡραιότητί σου, καὶ τῷ κάλλει σου, καὶ ἔντεινε, καὶ κατευοδοῦ, καὶ Βασίλευε.

7. Ἕνεκεν ἀληθείας, καὶ πραότητος, καὶ δικαιοσύνης, καὶ ὁδηγήσει σε θαυμασῶς ἡ δεξιά σου.

8. Τὰ βέλη σου ἠκονημένα δυνατέ· Λαοὶ ὑποκάτω σου πεσοῦνται, ἐν καρδίᾳ τῶν ἐχθρῶν τοῦ Βασιλέως.

9. Ὁ θρόνος σου ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Ῥάβδος εὐθύτητος, ἡ ῥάβδος τῆς Βασιλείας σου.

10. Ἠγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν. Διὰτοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεὸς, ὁ Θεός σου, ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου.

11. Σμύρνα, καὶ ςακτὴ, καὶ κασσία ἀπὸ τῶν ἱματίων σου, ἀπὸ βαρέων ἐλεφαντίνων. Ἐξ ὧν εὔφρανάν σε Θυγατέρες Βασιλέων ἐν τῇ τιμῇ σου.

12. Παρέςη ἡ Βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου, ἐν ἱματισμῷ διαχρύσῳ περιβεβλημένη, πεποικιλμένη.

13. Ἄκουσον Θύγατερ, καὶ ἴδε, καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου, καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου, καὶ τοῦ οἴκου τοῦ Πατρός σου.

14. Καὶ ἐπιθυμήσει ὁ Βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου. Ὅτι αὐτός ἐςι Κύριός σου, καὶ προσκυνήσεις αὐτῷ.

15. Καὶ Θυγάτηρ Τύρου ἐν δώροις· τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ.

16. Πᾶσα ἡ δόξα τῆς Θυγατρὸς τοῦ Βασιλέως ἔσωθεν. Ἐν κροσσωτοῖς χρυσοῖς περιβεβλημένη, πεποικιλμένη.

10. Καὶ λαμβάνει ὥσπερ τι χρίσμα τοῦ Πνεύματος τὰ χαρίσματα· Ὅτι καθὼς ὡς Θεὸς ὁμοούσιον ἔχει τὸ Πνεῦμα, οὕτω καὶ ὡς ἄνθρωπος τὴν δικαιοσύνην ἠγάπησε. Ταῦτα δὲ εἰσὶν οὐ φυσικῆς δυνάμεως, ἀλλὰ γνωμικῆς προαιρέσεως. Τοὺς δὲ μετόχους ἑταίρους εἶπεν ὁ Σύμμαχος, τὰ ὁποῖα δηλοῦσιν ἡμᾶς τοὺς πιςεύσαντας, καὶ ἤμεθα φίλοι καὶ μέτοχοι Χριςοῦ κατὰ τὸ ἀνθρώπινον.

11. Ἱμάτιον Χριςοῦ, τὸ σῶμα καλεῖ· Σμύρνα δὲ τὸ πάθος· Στακτὴν δὲ καὶ κασσίαν τὴν ἀπὸ τοῦ πάθους εὐωδίαν· Ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἡ Οἰκουμένη ἐγέμισε. Βάρεις δὲ, ἤγουν Ναοὺς ἐλεφαντίνους, τὰς περικαλλεῖς Ἐκκλησίας, τὰς ὁποίας ἔκτισαν εἰς ὅλον τὸν Κόσμον οἱ Βασιλεῖς, καὶ ἄρχοντες, οἵτινες ἐπίςευσαν εἰς τὸν Χριςὸν· καὶ οὕτως ηὐφράνθη εἰς τὴν τιμὴν, τὴν ὁποίαν ἔδοσαν εἰς αὐτὸν ἅπαντες.

12. Ἀνάμεσα εἰς τὰς ἄλλας, ἡ προτιμοτέρα, καὶ πλέον ἀγαπημένη σου θέλει εἶναι ἡ ἐξ Ἐθνῶν Ἐκκλησία, ἡ ὁποία ἐνδεδυμένη χρυσᾶ ἱμάτια, καὶ ςολισμένη ἀπὸ διάφορα χαρίσματα, νὰ παραςέκῃ ἐκ δεξιῶν σου, ἀγαλλομένη, καὶ ἔνδοξος.

13. Ὦ Μακαρία Νύμφη, κλῖναι τὸ αὐτί σου, νὰ ἀκούσῃς ὅ,τι σοι θέλουσιν εἰπῇ οἱ Διδάσκαλοι, καὶ Ἅγιοι κήρυκες, καὶ ὑπάκουσαί των. Μίσησον τὴν ψευδῆ λατρείαν τοῦ Πατρός σου, καὶ τῶν λοιπῶν προγόνων, καὶ συγγενῶν σου.

14. Ὅτι οὕτως θέλει ἐπιθυμήσει ὁ Βασιλεὺς, καὶ νυμφίος τὸ κάλλος σου, καὶ εὐπρέπειαν, νὰ αὐξήσῃ μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ἡ λατρεία του περισσότερον.

15. Νὰ ἔλθωσι νὰ τὸν προσκυνήσωσιν οἱ δυνατοὶ τοῦ λαοῦ, καὶ πλούσιοι, βαςοῦντες δωρήματα, καὶ λιτανεύοντες τὸ πρόσωπόν σου· ἤγουν τὸν Χριςὸν, ὅς τις εἶναι ἡ κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας. Ἢ τὸ τάγμα τῶν Ἱερωμένων, τοὺς ὁποίους λιτανεύουσι, καὶ δέονται οἱ πλούσιοι τοῦ Κόσμου, καὶ ἄρχοντες.

16. Αὐτὴ δὲ ὅλη ἡ δόξα τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι διὰ τὴν ἔσωθεν ἀρετὴν, καὶ εὐπρέπειαν, ὅτι χωρὶς τὴν εὐθύτητα τῆς γνώμης, καὶ τὴν τῆς καρδίας καθαρότητα, δὲν ἀρέσκουσι τῷ Θεῷ αἱ ἔξωθεν πράξεις. Λοιπὸν ἔχουσα ἡ νύμφη του τὴν ἔσωθεν ὡραιότητα, φαίνεται ςολισμένη καὶ μὲ τὰς ἔξωθεν ἀρετὰς, τὰς ὁποίας παρομοιάζει μὲ κορωνέττας, καὶ ἄλλα ςόλια χρυσοῦφαντα.

17. Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἔχουσιν ὅλοι οἱ Δίκαιοι τὴν ἄκραν τελειότητα, διὰ τοῦτο τοὺς πρώτους, καὶ τελείους εἰς τὴν ἀρετὴν καλεῖ νυμφίους, καὶ τοὺς ἄλλους Παρθένους· ἐπειδὴ ἐφύλαξαν τὴν πίςιν ἀκήρατον. Οἵτινες παῤῥησιάζονται καὶ αὐτοὶ πρὸς τὸν Βασιλέα, ἕκαςος κατὰ τὸ μέτρον τῆς ἀρετῆς δοξαζόμενος, νὰ εἰσέλθωσιν ἅπαντες εἰς τὸν εὐκταιότατον ἐκεῖνον Ναὸν, καὶ παμπόθητον, χαίροντες αἰωνίως, καὶ εὐφραινόμενοι.

18. Οἱ Θεῖοι Ἀπόςολοι ἔγιναν ἀπὸ τὸν Δεσπότην Χριςὸν ἄρχοντες ἀντὶ τῶν Πατριαρχῶν, καὶ Προφητῶν· καὶ οὗτοι ἐπῆραν ὅλου τοῦ Κόσμου τὴν Ἡγεμονείαν τε, καὶ κυβέρνησιν.

19. Λοιπὸν διὰ νὰ ἐνθυμῆται, καὶ νὰ ἐπαινῆται, ἀπὸ μίαν εἰς ἄλλην γενεὰν καὶ νὰ δοξάζηται τὸ ὑπερύμνητον ὄνομά σου, θέλω συνθέσει Ψαλμοὺς, καὶ ᾄσματα, μὲ τὰ ὁποῖα ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, πᾶν γένος, καὶ ἡλικία νὰ σὲ αἰνῶσι διηνεκῶς, καὶ ἀκαταπαύςως, παντοτινὰ, καὶ αἰώνια.

17. Ἀπενεχθήσονται τῷ Βασιλεῖ Παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς. Αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονταί σοι. ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ ἀγγαλλιάσει, ἀχθήσονται εἰς Ναὸν Βασιλέως.

18. Ἀντὶ τῶν Πατέρων σου, ἐγεννήθησαν οἱ Υἱοί σου. Καταςήσεις αὐτοὺς ἄρχοντας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

19. Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ, καὶ γενεᾷ. Διὰτοῦτο Λαοὶ ἐξομολογήσονταί σοι εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν κρυφίων τοῖς Υἱοῖς Κορέ. Ψαλμὸς ΜΕ΄.

Εἰς τοῦτον τὸν Ψαλμὸν προλέγει ὁ προφητικὸς λόγος, τὰς ἐπαναςάσεις, καὶ σύγχυσιν, αἱ ποῖαι ἔμελλον νὰ γένωσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἡμῶν τῶν Χριςιανῶν, ἀπὸ τοὺς ἀσεβεῖς Βασιλεῖς, καὶ τὴν βοήθειαν, ἡ ὁποία μᾶς ἦλθεν οὐρανόθεν ὕςερα, καὶ τὴν εἰρήνην, τὴν ὁποίαν ἔχομεν σήμερον. Διὰ τοῦτο λέγει καὶ ἡ ἐπιγραφὴ εἰς τὸ τέλος. Τὸ ὁποῖον δηλοῖ πραγμάτων μελλόντων ὑπόθεσιν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἐπειδὴ εἰς τὸν ἄνωθεν Ψαλμὸν προεῖπε διὰ τὴν ἐξ Ἐθνῶν Ἐκκλησίαν, καὶ ἀπέδειξε τοὺς Υἱοὺς αὐτῆς ἄρχοντας πάσης τῆς γῆς· ἐδῶ γράφει τοὺς θορύβους, καὶ θλίψεις, ὁποῦ ἔγιναν εἰς τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τοὺς διώκοντας· καὶ μᾶς θαῤῥύνει, νὰ μὴ φοβώμεθα, ἔχοντες τοῦ Θεοῦ τὴν βοήθειαν.

2. Διὰ τοῦτο δὲν θέλομεν φοβηθῆ, βλέποντες τὴν γῆν ταρασσομένην, καὶ τοὺς ἐλαυνομένους εἰς τὴν ἄβυσ-

Τὸ Κείμενον.

1. Ὁ Θεὸς ἡμῶν καταφυγὴ, καὶ δύναμις, βοηθὸς ἐν θλίψεσι ταῖς εὑρούσαις ἡμᾶς σφόδρα.

2. Διὰτοῦτο οὐ φοβηθησόμεθα ἐν τῷ ταράσσεσθαι

τὴν γῆν, καὶ μετατίθεσθαι ὄρη ἐν καρδίαις θαλασσῶν.

3. Ἤχησαν, καὶ ἐταράχθησαν τὰ ὕδατα αὐτῶν. ἐταράχθησαν τὰ ὄρη ἐν τῇ κραταιότητι αὐτοῦ.

4. Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὁρμήματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ. Ἡγίασε τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ Ὕψιςος.

5. Ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ οὐ σαλευθήσεται. βοηθήσει αὐτῇ ὁ Θεὸς τὸ πρὸς πρωΐ, πρωΐ.

6. Ἐταράχθησαν Ἔθνη, ἔκλιναν Βασιλεῖαι, ἔδωκε φωνὴν αὐτοῦ ὁ Ὕψιςος, ἐσαλεύθη ἡ γῆ.

7. Κύρος τῶν δυνάμεων μεθ' ἡμῶν, ἀντιλήπτωρ ἡμῶν ὁ Θεὸς Ἰακὼβ.

8. Δεῦτε, καὶ ἴδετε τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ, ἃ ἔθετο τέρατα ἐπὶ τῆς γῆς. Ἀνταναιρῶν πολέμους μέχρι τῶν περάτων τῆς γῆς. Τόξον συντρίψει, καὶ συνθλάσσει ὅπλον, καὶ θυρεοὺς κατακαύσει ἐν πυρί. Σχολάσατε, καὶ γνῶτε, ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ Θεός. ὑψωθήσομαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὑψωθήσομαι ἐν τῇ γῇ.

σον δαίμονας, ἐπειδὴ ἡ πλάνη αὐτῶν, καὶ ἀσέβεια, θέλει ἀφανισθῇ εἰς τὴν ἄβυσσον.

3. Ὕδατα λέγει τῶν ἀνθρώπων τὰς γνώμας· αἱ ὁποῖαι μεταφέρονται ὧδε κακεῖσε, ὡς ὕδατα αςατα. Ὄρη δὲ τοὺς δαίμονας, διὰ τὸν ὄγκον αὐτῶν, καὶ ὑπερηφάνειαν. Λέγει οὖν, ὅτι εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου οἱ ἄρχοντες τῆς γης, καὶ οἱ δαίμονες εταράχθησαν.

4. Ποταμὸν λέγει τὴν διδαχὴν τοῦ Εὐαγγελίου. Σκήνωμα, καὶ πόλιν, τῶν εὐσεβῶν τὸ πολίτευμα. Ὁρμήματα, τοὺς Ἀποςόλους, οἵτινες ἔδραμαν πανταχοῦ· καὶ δι' αὐτῶν ἡγίασε τὴν κατοικίαν αὐτοῦ, καὶ ἐσκήνωσεν εἰς ἡμᾶς ὁ Ὕψιςος.

5. Ὁ ὁποῖος εὑρίσκεται εἰς τὸ μέσον της, καὶ τὴν περισκέπει, καθὼς λέγει εἰς τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον. »Ὅπου εἰσὶ δύο, ἢ τρεῖς συνηγμένοι ἐν τῷ ἐμῷ ὀνόματι, ἐκεῖ εἰμὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν.« Τὸ δὲ πρωΐ, θέλει νὰ εἰπῇ ταχὺ, καὶ ὀξὺ, νὰ τοῖς βοηθήσῃ ὁ Κύριος.

6. Τῆς θείας βοηθείας ἐπιφανείσης, ἐφύγασιν οἱ πολέμιοι, καὶ οἱ Βασιλεῖς οἵτινες ἐφρόνουν τὰ ἐναντία, ὑπέκλιναν τὸν αὐχένα, καὶ τὸν σωτήριον ζυγὸν ἐδέξαντο. Ὅτι ὁ ἀληθὴς Θεὸς μὲ τὰς παντοδαπὰς θαυματουργίας, ὥσπερ μὲ φωνήν τινα, ὑπέδειξε τοῖς ἀνθρώποις τὸ ὕψος αὐτοῦ, καὶ ἐτρόμαξαν.

7. Λοιπὸν ἔχοντες ἡμεῖς βοηθὸν τὸν Κύριον τῶν ἐπουρανίων δυνάμεων, νικοῦμεν τοὺς πολεμίους ἅπαντας. Τὸν Ἰακὼβ δὲ ἐμνημόνευσεν, ὅτι αὐτὸς ἐπροκήρυξε τὴν κλίσιν τῶν Ἐθνῶν, λέγων. »Οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα.

8. Ταῦτα ὡς ἐκ προσώπου τοῦ Θεοῦ εἴρηται, λέγοντος· Ἰδόντες, ὦ ἄνθρωποι, τὴν δύναμίν μου ἀπὸ τοσαῦτα θαυμάσια, μάθετε, ὅτι ἐγὼ μόνος εἶμαι Θεὸς, ὅς τις κατέπαυσα ὅλους τοὺς πολέμους, καὶ διωγμοὺς τῆς Ἐκκλησίας μου, ἀπ' ὅλον τὸν Κόσμον· καὶ συντρίψας, καὶ καύσας τὰ ὅπλα τῶν ἐχθρῶν μου, ἐδοξάσθην ἀπὸ ὅλα τὰ Ἔθνη, καὶ ὑψώθην εἰς τὴν Οἰκουμένην ἅπασαν.

9. Τώρα ὁ χορὸς τῶν Ἁγίων παιωνίζει κατὰ τῶν πολεμίων, καὶ πανηγυρίζει τὴν νίκην, διὰ νὰ μᾶς θαῤῥύνῃ, λέγων. Καθὼς ἦτον τότε βοηθός μας ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἀγγέλων, ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακὼβ, οὕτως εἶναι καὶ τώρα μὲ ἡμᾶς, καὶ ἂς μὴ δειλιάσωμεν.

9. *Κύριος τῶν δυνάμεων μεθ' ἡμῶν, ἀντιλήπτωρ ἡμῶν ὁ Θεὸς Ἰακώβ.*

Δόξα. Κάθισμα ς'.

Τὸ Τρισάγιον, εἶτα τὰ Τροπάρια. ἦχος Γ'.

Τὴν αἴνεσιν προσάγω σοι, Κύριε, τὰ πταίσματά μου πάντα ἐξαγγέλω σοι, ὁ Θεὸς ἐπιστρέψας ἐλέησόν με. Δόξα.

Σῶσον με ὁ Θεός μου, ὡς ποτὲ τὸν τελώνην ἔσωσας, καὶ τῆς πόρνης τὰ δάκρυα μὴ παραβλέψας· κἀμοῦ τοὺς στεναγμοὺς πρόσδεξαι σωτήρ μου καὶ σῶσόν με. Καὶ νῦν.

Ἱκέτης νῦν προσέρχομαι τῇ σκέπῃ σου, πανάμωμε, ἀλλὰ ῥῦσαι με θεογεννῆτορ τῆς τῶν παθῶν συγχύσεως, ὡς ἀπαθείας αἴτιον κυήσασα.

Τὸ Κύριε ἐλέησον μ'. καὶ ἡ εὐχή.

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὑπὲρ πασῶν τῶν εὐεργεσιῶν σου, τῶν ἐκ πρώτης ἡλικίας μέχρι τῆς παρούσης εἰς ἡμᾶς τοῦτο ἀναξίους γεγενημένων, ὑπὲρ ὧν ἴσμεν, καὶ οὐκ ἴσμεν, ὑπὲρ τῶν φανερῶν καὶ τῶν ἀφανῶν τῶν ἐν ἔργῳ γενομένων, καὶ ἐν λόγῳ, ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς, ὥστε τὸν μονογενῆ σου υἱὸν δοῦναι ὑπὲρ ἡμῶν· καταξίωσον καὶ ἡμᾶς ἀξίους γενέσθαι τῆς σῆς ἀγάπης· δὸς ἐν τῷ λόγῳ σου σοφίαν· καὶ ἐν τῷ φόβῳ σου ἔμπνευσον ἰσχὺν τῇ παρὰ σοῦ δυνάμει, καὶ εἴτι ἑκόντες ἢ ἀκόντες ἡμάρτωμεν, συγχώρησον, καὶ μὴ λογίσῃ· καὶ φύλαξον τὴν ψυχὴν ἡμῶν ἁγίαν, καὶ παράστησον αὐτὴν τῷ σῷ βήματι συνείδησιν ἔχουσαν καθαράν, καὶ τέλος ἄξιον τῆς φιλανθρωπίας σου· καὶ μνήσθητι, Κύριε, πάντων τῶν ἐπικαλουμένων τὸ ὄνομά σου, ἐν ἀληθείᾳ, μνήσθητι πάντων, τῶν εὖ, καὶ τῶν τὰ ἐναντία ἡμῖν θελόντων. Πάντες γὰρ ἄνθρωποι ἐσμὲν, καὶ μάταιος πᾶς ἄνθρωπος· διὸ δεόμεθα σου, Κύριε, παράσχου ἡμῖν τῆς εὐσπλαγχνίας τὸ μέγα ἔλεος.

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν Υἱῶν Κορέ. Ψαλμὸς Μς'.

Καὶ οὗτος ὁ Ψαλμὸς τῶν Ἐθνῶν ἁπάντων προλέγει τὴν σωτηρίαν, καὶ τὴν κατὰ τῶν πολεμίων νίκην. Ἔτι διαλαμβάνει καὶ προθεσπίζει τὴν τοῦ Σωτῆρος Ἀνάληψιν.

Τὸ Κείμενον.

1. Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας. ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως. Ὅτι Κύριος, ὕψιςος, φοβερὸς, βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

2. Ὑπέταξε λαοὺς ἡμῖν, καὶ ἔθνη ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν. Ἐξελέξατο ἡμῖν τὴν κληρονομίαν ἑαυτῷ, τὴν καλλονὴν Ἰακὼβ, ἣν ἠγάπησεν.

3. Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος. Ψάλατε τῷ Θεῷ ἡμῶν, Ψάλατε.

4. Ψάλατε τῷ βασιλεῖ ἡμῶν, Ψάλατε. Ὅτι βασιλεὺς πάσης τῆς γῆς ὁ Θεός. Ψάλατε συνετῶς.

5. Ἐβασίλευσεν ὁ Θεὸς ἐπὶ τὰ ἔθνη. ὁ Θεὸς κάθηται ἐπὶ θρόνου Ἁγίου αὐτοῦ.

6. Ἄρχοντες λαῶν συνήχθησαν μετὰ τοῦ Θεοῦ Ἀβραάμ. Ὅτι τοῦ Θεοῦ οἱ κραταιοὶ τῆς γῆς σφόδρα ἐπήρθησαν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ὁ Προφητικὸς λόγος λέγει ταῦτα, ὡς ἐκ προσώπου τῶν Ἀποςόλων, ποτρέπων ὅλα τὰ Ἔθνη εἰς ὑμνῳδίαν Θεοῦ, ὅτι ὁ κτύπος τῶν χειρῶν, καὶ ὁ ἀλαλαγμὸς εἶναι νίκης σημεῖον. Λοιπὸν πᾶς ἕνας ἂς δοξάζῃ τοιοῦτον Βασιλέα φοβερὸν, καὶ Κύριον Ὕψιςον, ὅς τις ἔκαμεν εἰς ὅλον τὸν Κόσμον μεγάλα θαυμάσια.

2. Καὶ μᾶς ὑπέταξε Βασιλεῖς, καὶ Ἔθνη, καὶ Λαὸν ἀναρίθμητον, διαλέγων μας εἰς κληρονομίαν του. Ἀντὶ καλλονὴν, τὸ ὑπερφερὲς εἶπεν ὁ Ἀκύλας· ὅτι ὅλον τὸ Ἰουδαϊκὸν δὲν ὑπετάχθη τῷ Χριςῷ, ἀλλὰ μόνον οἱ Ἀπόςολοι, οἵτινες λέγονται ἡ καλλονὴ, καὶ ὅσοι ἄλλοι ἐπίςευσαν.

3. Καὶ ἀφ' οὗ εἰργάσατο τὴν θαυμάσιον ταύτην οἰκονομίαν διὰ Σταυροῦ, ἀνέβη ἐνδόξως, καὶ ἀνέβη εἰς τοὺς Οὐρανοὺς μὲ ἀλαλαγμὸν ὡς νικητὴς, καὶ μὲ σάλπιγγας· καθὼς μέλλει νὰ κρίνῃ πάλιν τὴν Οἰκουμένην ἅπασαν. Ἀλαλαγμὸν, καὶ σάλπιγγας λέγει τὰς φωνὰς τῶν Ἀγγέλων.

4. Λοιπὸν ψάλατε, καὶ γεραίρετε τοιοῦτον Θεὸν Παντοδύναμον, καὶ Βασιλέα πάσης τῆς κτίσεως. Καὶ οὐ μόνον μὲ τὴν γλῶσσαν τὴν ὑμνῳδίαν προσφέρετε, ἀλλὰ καὶ τὴν διάνοιαν πρὸς κατανόησιν διεγείρατε, δοξάζοντες μὲ γνῶσιν, καὶ σύνεσιν, τοιοῦτον εὐεργέτην πλουσιοπάροχον.

5. Καὶ εὐχαριςοῦντες αὐτῷ, θεοπρεπῶς ψάλατε· Ὅτι ηὔξησεν εἰς ὅλα τὰ Ἔθνη τὸ Βασίλειον. Καὶ ἀνελθὼν εἰς Οὐρανοὺς, κάθεται εἰς τὸν Ἅγιον Θρόνον αὐτοῦ, μετὰ Πατρὸς, καὶ Πνεύματος δοξαζόμενος.

6. Καὶ αὐτοὶ οἱ Ἡγεμόνες, καὶ ἄρχοντες τῶν Λαῶν, οἵτινες δὲν ἐπίςευον πρότερον, ἠρνήθησαν τώρα τὰ εἴδωλα, καὶ προσκυνοῦσι τὸν Θεὸν τοῦ Ἀβραάμ, κατὰ τὴν θείαν ὑπόσχεσιν· »ἐν τῷ σπέρματι αὐτοῦ εὐλογεῖσθαι τὰ Ἔθνη λέγουσαν.« Ὑπουργοὶ δὲ τῆς τούτων ἐπιςροφῆς οἱ Θεηγόροι Ἀπόςολοι, τοὺς ὁποίους οἱ λοιποὶ κραταιοὺς, ὁ δὲ Ἀκύλας θυρεοὺς, ὁ δὲ Σύμμαχος ὑπερασπισμοὺς ἐπωνόμασαν, Οἵτινες μὲ τὴν δύναμιν τοῦ κηρύγματος, ὅλον τὸν Κόσμον πρὸς σωτηρίαν ὡδήγησαν.

Ψαλμὸς ᾠδῆς τοῖς Υἱοῖς Κορὲ, δευτέρα Σαββάτου. ΜΖ΄.

Γςέον, ὅτι Σάββατον δηλοῖ κατάπαυσιν. Δύο φοραῖς οὖν ἀνεπαύθησαν οἱ Ἰσραηλῖται, ἀφ᾽ οὗ ἐπῆραν τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας. Πρῶτον, κατὰ τὸν καιρὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, ὅταν ἐφόνευσε τοὺς λ΄. Βασιλεῖς, καὶ ἐμοίρασε τὴν γῆν τοῦ Λαοῦ, καθὼς εἰς τὸ ιϐ΄. Κεφάλ. τῆς Βίβλου του φαίνεται. Δεύτερον, ἀνεπαύθησαν κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ Σολομῶντος· ὅς τις, ἀφ᾽ οὗ ἔπαυσαν οἱ πόλεμοι, ᾠκοδόμησε τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τὸν Ναόν. Ὡς φαίνεται εἰς τὸ ς΄. Κεφ. τῆς γ΄. Βίβλου τῶν Βασιλειῶν. Καὶ διατὶ οὗτος ὁ Ψαλμὸς διαλαμβάνει περὶ τῆς οἰκοδομῆς τῆς Πόλεως, ἥ τις ἦτον ἡ δευτέρα κατάπαυσις τοῦ Λαοῦ, διὰ τοῦτο λέγεται Ψαλμὸς δευτέρας Σαββάτου, ἤγουν καταπαύσεως. Τὸ δὲ Ψαλμὸς ᾠδῆς, καὶ ᾠδὴ Ψαλμοῦ, ἐξηγήσαμεν εἰς τὸ προοίμιον τῆς Βίβλου, καὶ δι᾽ αὐτὸ δὲν γράφομεν ἄλλην ἐξήγησιν.

Τὸ Κείμενον.

1. Μέγας Κύριος, καὶ αἰνετὸς σφόδρα, ἐν Πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἐν Ὄρει Ἁγίῳ αὐτοῦ.

2. Εὐρίζῳ ἀγαλλιάματι πάσης τῆς γῆς. Ὄρη Σιὼν, τὰ πλευρὰ τοῦ βορρᾶ, ἡ πόλις τοῦ Βασιλέως τοῦ μεγάλου.

3. Ὁ Θεὸς ἐν ταῖς βάρεσιν αὐτῆς γινώσκεται, ὅταν ἀντιλαμβάνηται αὐτῆς.

4. Ὅτι ἰδοὺ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς συνήχθησαν, διῆλθοσαν ἐπὶ τὸ αὐτό. Αὐτοὶ ἰδόντες οὕτως ἐθαύμασαν, ἐταράχθησαν, ἐσαλεύθησαν, τρόμος ἐπελάβετο αὐτῶν.

5. Ἐκεῖ ὠδῖνες ὡς τικτούσης. Ἐν πνεύματι βιαίῳ

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Κατὰ ἀλήθειαν μέγας εἶναι ὁ Θεὸς τῶν ἁπάντων, καὶ αἴνων πολλῶν, καὶ δοξολογίας ἄξιος, διὰ τὴν σοφίαν, καὶ δύναμιν, καὶ τὰς λοιπὰς αὐτοῦ χάριτας. Καὶ μάλιςα διατὶ ἐςερέωσε τὴν νοητὴν πόλιν, ἤγουν τὴν Ἐκκλησίαν μας, ὥσπερ εἰς ὑψηλὸν ὄρος, μὲ τὸ ὕψος τῶν δογμάτων αὐτοῦ, καὶ τὴν ἔκαμε πανταχοῦ ἐπίσημον.

2. Τὴν ὁποίαν ἐθεμελίωσε μὲ εὐφροσύνην ὅλου τοῦ Κόσμου, καὶ ἀγαλλίασιν, καὶ τὴν ἐςερέωσεν ἀσάλευτον εἰς τὸ θεμέλιον τῶν Ἀποςόλων, καὶ Προφητῶν, νὰ μὴ φοβῆται καμμίαν βλάβην τοῦ βορρᾶ, ἢ κάκωσιν τῶν ἐναντίων. Ὄρη δὲ λέγει τοὺς Ἀποςόλους, Προφήτας, καὶ Οὐρανίους Ἀγγέλους, οἵ τινες παραςέκουσιν ἡμᾶς τοὺς πιςοὺς, καὶ μᾶς φυλάττουσιν ἐπιμελέςατα.

3. Μία μὲν ἐςὶν ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία, πλὴν διῄρηται κατὰ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν· τὰς ὁποίας λέγει βάρεις, ἤγουν, οἰκίας, ὅπου ἐπιφαίνεται ὁ Θεὸς, καὶ τῇ βοηθεῖ ἀοράτως, καὶ τὴν σκέπει.

4. Ὅθεν συναχθέντες οἱ Βασιλεῖς τῆς γῆς, ἔδραμον νὰ τὴν πολεμήσωσι· καὶ ἰδόντες αὐτῆς τὸ ἄμαχον, καὶ ἀήττητον, ἔφριξαν ὅλοι, καὶ κατὰ πολλὰ ἐφοβήθησαν, βλέποντες τὰ σημεῖα, καὶ τέρατα, τὰ ὁποῖα ἐτέλουν οἱ κήρυκες.

5. Καὶ καταμαθόντες τὸ ἀψευδὲς τῆς προῤῥήσεως ἐθορυβήθησαν, καὶ ἐτρόμαξαν, ὥσπερ ἐκεῖνοι, οἵ τινες πά-

συντρίψεις πλοῖα Θαρσεῖς.

6. Καθάπερ ἠκούσαμεν, οὕτω καὶ εἴδομεν ἐν πόλει Κυρίου τῶν δυνάμεων, ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Ὁ Θεὸς ἐθεμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα.

7. Ὑπελάβομεν ὁ Θεὸς τὸ ἔλεός σου, ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου.

8. Κατὰ τὸ ὄνομά σου ὁ Θεὸς, οὕτω καὶ ἡ αἴνεσίς σου ἐπὶ τὰ πέρατα τῆς γῆς. Δικαιοσύνης πλήρης ἡ δεξιά σου.

9. Εὐφρανθήτω ὄρος Σιὼν, καὶ ἀγαλλιάσθωσαν αἱ θυγατέρες τῆς Ἰουδαίας, ἕνεκεν τῶν κριμάτων σου Κύριε.

10. Κυκλώσατε Σιὼν, καὶ περιλάβετε αὐτήν· διηγήσασθε ἐν τοῖς πύργοις αὐτῆς.

11. Θέσθε τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὴν δύναμιν αὐτῆς, καὶ καταδιέλεσθε τὰς βάρεις αὐτῆς. ὅπως ἂν διηγήσησθε εἰς γενεὰν ἑτέραν.

12. Ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Θεὸς ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. αὐτὸς ποιμανεῖ ἡμᾶς εἰς τοὺς αἰῶνας.

σχουσι μεγάλην φουρτοῦναν εἰς τὸ πέλαγος, ἐκδεχόμενοι τὸν θάνατον.

6. Ὅθεν τοῦ πολεμεῖν παυσάμενοι, κηρύττουσι τῆς πολεμουμένης Ἐκκλησίας τὴν δύναμιν, λέγοντες· καθὼς ἠκούσαμεν, οὕτως καὶ εἴδομεν εἰς τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· τὴν ὁποίαν οὐχὶ ὡς τὴν Συναγωγὴν πρὸς καιρὸν ὀλίγον, ἀλλὰ παντοτινὴν, καὶ αἰώνιον ἐθεμελίωσεν.

7. Ἐπειδὴ ἔδειξε τὴν μεταβολὴν τῶν πολεμίων, προλέγει τοὺς λόγους καὶ ῥήματα, τὰ ὁποῖα θέλουσι προσφέρει οἱ πιστεύσοντες πρὸς τὸν Θεὸν, λέγοντες· Προσδεχόμεθα τὴν ἐπικουρίαν σου, κατὰ τὸ ἀψευδὲς τῆς ἐπαγγελίας, τὴν ὁποίαν ἔταξες λέγων· »Μεθ' ὑμῶν εἰμὶ πάσας τὰς ἡμέρας·» καὶ τὰ ἑξῆς.

8. Οἱ ψευδώνυμοι Θεοὶ δὲν ἔχουσι κατὰ τὴν προσηγορίαν ἴσην τὴν δύναμιν, ἀλλὰ μόνον ψευδῶς, καὶ μάταια θεοὶ ὀνομάζονται· Σοὶ δὲ μόνῳ ἁρμόζει τοιοῦτον ὄνομα, καὶ αἴνεσις πρέπουσα· ὅτι τὰ ἔργα σου κηρύττουσι τὴν ἀλήθειαν, καὶ μὲ δικαίαν ψῆφον τοὺς πολεμίους ἠφάνισας.

9. Λοιπὸν ἂς εὐφραίνωνται οἱ Διδάσκαλοι, καὶ κήρυκες τῆς Θεολογίας, καὶ πᾶσαι αἱ Ἐκκλησίαι· τὰς ὁποίας λέγει θυγατέρας τῆς Ἰουδαίας, ὅτι οἱ Ἀπόστολοι τὰς ἐθεμελίωσαν. Καὶ χαίρεσθε ὅλοι οἱ λέγοντες, καὶ ἀκούοντες, διὰ τὴν σωτηρίαν, τῆς ὁποίας σᾶς ἠξίωσεν ὁ Κύριος, ὡς δικαιοκρίτης, καὶ εὔσπλαγχνος.

10. Κυκλώσατε, καὶ περιλάβετε τὸ εὐσεβὲς αὐτὸ πολίτευμα, διηγεῖσθε πανταχοῦ εἰς ὅλας τὰς Ἐκκλησίας τὸν σωτήριον λόγον, νὰ στηρίζωνται οἱ ἐνάρετοι.

11. Κάμετε τὰς καρδίας ὁμοίας μὲ τὴν χάριν, καὶ δύναμιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ διαμερίζετε τὰς βάρεις, καὶ Ἐκκλησίας, τοῦτ' ἔστι τὰς Ἀξίας καὶ ὀφίκκια κατὰ γένος, διὰ νὰ κηρύττηται εἰς ὅλας τὰς γενεὰς πάντοτε.

12. Καὶ νὰ δημοσιεύηται πανταχοῦ, νὰ τὸ γνωρίσῃ πάσης γενεᾶς ἄνθρωπος. Ὅτι οὗτος ὁ προσκυνούμενος εἶναι ὁ ὄντως ἀληθὴς Θεὸς, καὶ Δεσπότης μας αἰώνιος. Καὶ αὐτὸς ὡς ἀγαθὸς ποιμὴν καὶ καλώτατος, θέλει μᾶς ποιμαίνει εἰς νομὰς σωτηρίους πάντοτε· καὶ ἐδῶ μὲν εἰς τὴν γῆν, νὰ μᾶς θαυμασώσῃ μὲ τὴν χάριν αὐτοῦ· καὶ πάλιν εἰς τὴν Οὐράνιον αὐτοῦ Βασιλείαν, μὲ δόξαν ἄφρασον, καὶ ἀγαλλίασιν ἄπειρον.

Εἰς τὸ τέλος, τοῖς Υἱοῖς Κορὲ. Ψαλμὸς ΜΗ'.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς δὲν εἶναι Ἱςορικὸς, ἀλλὰ Ἠθικὸς, ἀπὸ τοὺς Υἱοὺς Κορὲ συνθεμένος· καὶ νουθετεῖ τοὺς ἀναγινώσκοντας αὐτὸν, νὰ καταφρονῶσι τὸν Κόσμον, καὶ πάντα τὰ πρόσκαιρα, ἤγουν, πλοῦτον, τιμὴν, καὶ ἄλλα παρόμοια, ὡς ῥευςὰ, καὶ μάταια. Καὶ ὅτι ὁ Χριςὸς εἶναι Σωτὴρ οὐχὶ τῶν φιλούντων τὸν Κόσμον, ἀλλ' ἐκείνων, οἵτινες τὸν καταφρονέσουσιν ὡς φρόνιμοι. Προλέγει δὲ καὶ τὴν μέλλουσαν κρίσιν. Δι' αὐτὸ λέγει εἰς τὸ τέλος, ἐπειδὴ προκηρύττει παντὸς τοῦ βίου τὴν τελείωσιν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Τῆς Ἀποςολικῆς χάριτος εἶναι ἴδιον, νὰ διδάσκῃ ὅλην τὴν Οἰκουμένην. Ὅτι οἱ Προφῆται μόνον τοῖς Ἰουδαίοις ἐκήρυττον. Λέγει οὖν, Ἀκούσατε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ὅπου εὑρίσκεσθε εἰς τὸν Κόσμον. Προσέχετε καλὰ μὲ τὰ ὦτα, μὲ τὸν νοῦν, καὶ καρδίαν σας εἰς τὰ λόγια ταῦτα, πλούσιοι καὶ πένητες, χωρικοὶ καὶ εὐγενεῖς.

2. Νὰ γροικήσετε ἀπὸ τὸ ςόμα μου τὴν ἀληθῆ σοφίαν. Ἤγουν τὴν τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν ἐπίγνωσιν, τὴν ὄντως σοφίαν, τὴν ἀληθῆ, καὶ ὑπεράνθρωπον, τοὐτ' ἔςι τὸν τρόπον, πῶς νὰ φθάσωμεν.

3. Πράγματα, τὰ ὁποῖα οὔτε ἐγὼ, οὔτε ἄλλος πλέον γραμματισμένος, ἤθελε δυνηθῇ νὰ καταλάβῃ μὲ τὸ φῶς τῆς φύσεως. Ἀλλ' ἐπειδὴ μὲ παραβολὰς καὶ αἰνίγματα ἔμαθον τὴν ἐπίγνωσιν αὐτῶν, ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, σᾶς τὰ λέγω ὡς δι' ὀργάνου· καὶ σᾶς προθέτω τοῦτο τὸ πρόβλημα, ὡς ἀναγκαῖον καὶ χρήσιμον.

4. Τώρα ἀρχίζει τὴν παραίνεσιν λέγων. Τί εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον μᾶς κάμνει νὰ φοβώμεθα τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως; ἡ ἀνομία τῆς πτέρνης. Ἤγουν ἡ ἀποςροφὴ τῆς εὐθείας ὁδοῦ, ἢ τὰ ἀνεξομολόγητα πταίσματα λέγει, τὰ ὁποῖα μένουσιν ἀμετανόητα.

5. Ἐγὼ μὲν δέδοικα, καὶ τρέμω τὴν προσδοκωμένην ἡμέραν. Ἐσεῖς δὲ οἱ πλούσιοι καὶ δυνάςαι ἔχετε εἰς τὴν δύναμίν σας τὸ θάῤῥος σας, καὶ καυχᾶσθε εἰς τὸν πλοῦτόν σας ἄφρονες· ἀλλ' οὐαὶ ἡμῖν.

6. Ὅτι τὴν ὥραν ἐκείνην δὲν ἠμπορεῖ νὰ σᾶς ὠφελήσῃ οὔτε ἀρετὴ συγγενῶν, οὔτε ἄλλος τις ἄνθρωπος,

Τὸ Κείμενον.

1. Ἀκούσατε ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη. Ἐνωτίσασθε πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην. Οἵτε γηγενεῖς, καὶ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, ἐπὶ τὸ αὐτὸ πλούσιος, καὶ πένης.

2. Τὸ ςόμα μου λαλήσει σοφίαν, καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν.

3. Κλινῶ εἰς παραβολὴν τὸ οὖς μου· ἀνοίξω ἐν Ψαλτηρίῳ τὸ πρόβλημά μου.

4. Ἵνα τί φοβοῦμαι ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾷ; ἡ ἀνομία τῆς πτέρνης μου κυκλώσει με.

5. Οἱ πεποιθότες ἐπὶ τῇ δυνάμει αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῷ πλήθει τοῦ πλούτου αὐτῶν καυχώμενοι.

6. Ἀδελφὸς οὐ λυτροῦται, λυτρώσεται ἄνθρωπος;

Οὐ δώσει τῷ Θεῷ ἐξίλασμα ἑαυτοῦ. Καὶ τὴν τιμὴν τῆς λυτρώσεως τῆς ψυχῆς αὐτοῦ.

7. Καὶ ἐκοπίασεν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ζήσεται εἰς τέλος. οὐκ ὄψεται καταφθορὰν, ὅταν ἴδῃ σοφοὺς ἀποθνήσκοντας.

8. Ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἄφρων καὶ ἄνους ἀπολοῦνται.

9. Καὶ καταλείψουσιν ἀλλοτρίοις τὸν πλοῦτον αὐτῶν. Καὶ οἱ τάφοι αὐτῶν οἰκίαι αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα.

10. Σκηνώματα αὐτῶν εἰς γενεὰν, καὶ γενεάν. Ἐπεκαλέσαντο τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐπὶ τῶν γαιῶν αὐτῶν.

11. Καὶ ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὢν οὐ συνῆκε. Παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις, καὶ ὡμοιώθη αὐτοῖς.

12. Αὕτη ἡ ὁδὸς αὐτῶν σκάνδαλον αὐτοῖς, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῷ σόματι αὐτῶν εὐδοκήσουσιν.

13. Ὡς πρόβατα ἐν ᾅδῃ ἔθετο, θάνατος ποιμανεῖ αὐτούς.

14. Καὶ κατακυριεύσουσιν αὐτῶν οἱ εὐθεῖς τὸ πρωΐ,

οὐδὲ ὁ μάταιος πλοῦτος οὔτε τὸ πάθος τοῦ Χρισοῦ, ὅς τις ὠνομάσθη Ἀδελφός σας διὰ τὴν σάρκωσιν· ὅτι ἐσεῖς ἐκλείσετε τὰ σπλάγχνα τῆς εὐσπλαγχνίας του, ἄσπλαγχνοι, μὲ τὴν φαύλην καὶ πονηρὰν πολιτείαν σας.

7. Πρὸς τοὺς ἐργάτας τῆς ἀρετῆς μεταφέρει τώρα τὸν λόγον, λέγων. Οἱ δὲ ἐνάρετοι, οἵτινες ἐκοπίασαν ὅλην των τὴν ζωὴν, ὑπομείναντες ἱδρῶτας, θέλουσιν ἀπολαύσει ζωὴν αἰώνιον, καὶ νὰ μὴ συγκοινωνήσωσι μὲ τοὺς σοφοὺς τοῦ Κόσμου εἰς τὸν ὄλεθρον τῆς κολάσεως.

8. Ὁ Σύμμαχος εἶπεν. Ὁ ἀνόητος καὶ ἀμαθὴς ὁμοῦ ἀπολοῦνται. Ἄφρονα καὶ ἀνόητον λέγει τὸν καλούμενον σοφὸν, ὅς τις ἠξεύρει τὰ συμφέρον του, καὶ δὲν τὸ κάμνει. Ἄνουν δὲ καὶ ἀμαθῆ, τὸν ἀγράμματον, διότι κολάζονται καὶ οἱ δύο κακῶς πολιτευσάμενοι.

9. Καὶ οὐ μόνον τῆς σοφίας, καὶ δυνασείας, καὶ πλούτου ἀπογυμνώνονται εἰς τὸν θάνατον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰς λαμπρὰς οἰκίας, εἰς τάφους σκοτεινοὺς ἀποκλείονται, νὰ κατοικῶσιν αἰώνια.

10. Ἔτι δὲ καθὼς ὑσεροῦνται τὰ ὑποστατικά των, ἤγουν κατοικίας, χωράφια, καὶ ἄλλα τοιαῦτα· οὕτω καὶ τὰ ὀνόματά των νὰ ἀλησμονηθῶσιν ὁλότελα μετὰ θάνατον εἰς τὸ πεῖσμά των, τὰ ὁποῖα τὰ ἱσοροῦσαν εἰς τείχη, καὶ μάρμαρα, διὰ νὰ μείνωσιν ἀθάνατα.

11. Ταύτης δὲ τῆς ἀνομίας αἴτιον εἶναι, διατὶ δὲν ἠθέλησες, ἄνθρωπε, νὰ καταλάβῃς τὴν μεγάλην τιμὴν, καὶ ἀξίαν θαυμάσιον, τὴν ὁποίαν σοὶ ἔδωκεν ὁ Θεὸς καὶ Κτίσης, ποιήσας σε κατ᾽ εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ ὁμοίωσιν. Ἀλλὰ μόνον ἐδόθης (ὢ τῆς ἀνοίας, καὶ ἀφροσύνης σου) εἰς τὰ σαρκικὰ θελήματα, ὡς τὰ ἄλογα ζῶα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουσι νόησιν.

12. Φεῦ! πῶς ἐξέπεσαν εἰς τοιαύτην ὁδὸν, καὶ πρᾶξιν σκανδαλώδη οἱ λογικοὶ ἄνθρωποι; μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν αὐτῶν θέλουσι μεταμεληθῆ ἀνωφέλευτα.

13. Ὅτι ἐπειδὴ αὐτοὶ ἐπροτίμησαν τὸν θάνατον ὑπὲρ τὴν ζωὴν, θέλουσι βαλθῆ εἰς τὸν ᾅδην, νὰ γένωσι νομὴ τοῦ θανάτου αἰώνια, ὡς ἀπωλεσμένα πρόβατα. Τὸ ποιμανεῖ, λέγει νομήσει ὁ Σύμμαχος.

14. Ἐκεῖνοι δὲ, τοὺς ὁποίους αὐτοὶ καταφρονοῦσι τώρα, οἱ ἀδίκως ὑπ᾽ αὐτῶν ἀδικούμενοι, θέλουσι τοὺς

ἐξουσιάσει, καὶ κυριεύσει τότε, ὁπόταν γυμνωθῶσι πάσης περιουσίας, καὶ εὐημερίας αὐτῶν, καὶ παραδοθῶσιν εἰς ἀτελεύτητον κόλασιν. Τοῦτο τὸ ῥητὸν ὁμοιάζει μὲ τὴν παραβολὴν τοῦ πλουσίου, καὶ Λαζάρου τοῦ πένητος.

15. Ἀφ᾽ οὗ εἶπε τὰ ἄνωθεν, δέεται τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸν παρακαλεῖ, νὰ λυτρώσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπὸ τοιαύτην τιμωρίαν, καὶ παίδευσιν.

16. Ἔπειτα παρηγορεῖ τοὺς ταπεινοὺς καὶ βασανισμένους ἀπὸ τὴν ἀλαζονείαν τῶν πλουσίων, καὶ συμβουλεύει καθ᾽ ἕνα λέγων. Μὴ βαρυκαρδῇς, οὔτε ζηλεύσῃς ποσῶς τὴν εὐημερίαν τοῦ πλουσίου, ὅτι εἰς τὸν θάνατόν του δὲν λαμβάνει κἀμμίαν ἀπόλαυσιν, ἀπ᾽ ὅλον τὸν πλοῦτον, καὶ δόξαν του.

17. Ὅτι μόνον εἰς τὴν ζωὴν ταύτην μακαρίζεται, καὶ εὐλογεῖται ἀπὸ τὸν Κόσμον ὁ πλούσιος, ἀλλὰ ὅταν ἀποθάνῃ, μένει δυσυχὴς, καὶ τρισάθλιος.

18. Ὁ Σύμμαχος λέγει. Ἐπαινέσουσί σε, ἐὰν καλῶς ποιήσῃς αὐτῷ. Ἤγουν ἄξιος εἶναι καὶ μετὰ θάνατον ἐπαίνου, ὅς τις ἀφήσει διὰ τὴν ψυχήν του πτωχοῖς τὸν πλοῦτόν του. Ὅτι ἡ ἀγαθοεργία ἀνατρέχει εἰς τὸν εὐεργέτην.

19. Οἱ τρεῖς, εἰσελθόντες, ἡρμήνευσαν· ἤγουν θέλεις ἰδῇ (ἐσὺ εἰς τὸν ὁποῖον εἶπον μὴ φοβοῦ) αὐτὸν τὸν πλούσιον, νὰ λάβῃ θάνατον ὅμοιον μὲ τοὺς Πατέρας του· καὶ οὐ μόνον τοῦ παρόντος φωτὸς, ἀλλὰ καὶ τοῦ αἰωνίου στερούμενον.

20. Καὶ τοῦτο δικαίως· ὅτι δυνάμενος νὰ λάβῃ παρὰ Θεοῦ τόσην τιμὴν, καὶ ἀγαθὰ ἀνεκλάλητα, δὲν τὸ ἐσυλλογίσθη ὡς λογικὸς ἄνθρωπος, ἀλλ᾽ ὥσπερ νὰ ἦτον κτῆνος ἀνόητον, ἐδόθη αἰχμάλωτος εἰς τὰ τῆς σαρκὸς θελήματα· καὶ διὰ τὴν πρόσκαιρον ἡδονὴν, ἐζημιώθη τὴν αἰωνίζουσαν.

καὶ ἡ βοήθεια αὐτῶν παλαιωθήσεται ἐν τῷ ᾅδῃ. Ἐκ τῆς δόξης αὐτῶν ἐξώσθησαν.

15. Πλὴν ὁ Θεὸς λυτρώσεται τὴν ψυχήν μου ἐκ χειρὸς ᾅδου, ὅταν λαμβάνῃ με.

16. Μὴ φοβοῦ ὅταν πλουτήσῃ ἄνθρωπος, ἢ ὅταν πληθυνθῇ ἡ δόξα τοῦ οἴκου αὐτοῦ. Ὅτι οὐκ ἐν τῷ ἀποθνήσκειν αὐτὸν, λήψεται τὰ πάντα, οὐδὲ συγκαταβήσεται αὐτῷ ἡ δόξα αὐτοῦ.

17. Ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εὐλογηθήσεται.

18. Ἐξομολογήσεταί σοι, ὅταν ἀγαθύνῃς αὐτῷ.

19. Εἰσελεύσεται ἕως γενεᾶς πατέρων αὐτοῦ· ἕως αἰῶνος οὐκ ὄψεται φῶς.

20. Καὶ ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὢν οὐ συνῆκε. παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις, καὶ ὡμοιώθη αὐτοῖς.

Δόξα.

Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ. ΜΘ΄.

Φαίνεται εἰς τὴν Βίβλον τῶν Παραλειπομένων Κεφάλ. ιβ΄. Ὅτι οὗτος ὁ Ἀσὰφ ἦτον Χοροδιδάσκαλος εἰς τοὺς Ψάλτας, τοὺς εἶχε συντεταγμένους ὁ Δαβὶδ, νὰ ψάλλωσιν ἔμπροσθεν εἰς τὴν Κιβωτόν. Καὶ ἠξιώθη καὶ οὗτος Προφητικοῦ Πνεύματος, ποιήσας Ψαλμοὺς, καὶ προκηρύξας τὰ μέλλοντα, καθὼς ὁ Θεὸς τὸν ἐφώτιζεν. Εἰς τοῦτον οὖν τὸν Ψαλμὸν προφητεύει τὸ μέλλον κριτήριον, τὴν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ἐπιφάνειαν, καὶ τὴν Καινὴν Διαθήκην. Τὴν δὲ παλαιὰν τοῦ Νόμου λατρείαν ἀποδείχνει, ὅτι δὲν εἶναι πλέον τῷ Κυρίῳ εὐάρεστος.

Τὸ Κείμενον.

1. Θεὸς Θεῶν Κύριος ἐλάλησε, καὶ ἐκάλεσε τὴν γῆν. Ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν. ἐκ Σιὼν ἡ εὐπρέπεια τῆς ὡραιότητος αὐτοῦ.

2. Ὁ Θεὸς ἐμφανῶς ἥξει, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐ παρασιωπήσεται.

3. Πῦρ ἐνώπιον αὐτοῦ καυθήσεται, καὶ κύκλῳ αὐτοῦ καταιγὶς σφοδρά.

4. Προσκαλέσεται τὸν Οὐρανὸν ἄνω, καὶ τὴν γῆν τοῦ διακρῖναι τὸν λαὸν αὐτοῦ.

5. Συναγάγετε αὐτῷ τοὺς ὁσίους αὐτοῦ, τοὺς διατιθεμένους τὴν διαθήκην αὐτοῦ ἐπὶ θυσίαις.

6. Καὶ ἀναγγελοῦσιν οἱ οὐρανοὶ τὴν δικαιοσύνην

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Οἱ τρεῖς Ἐξηγηταὶ εἶπον· Ἰσχυρὸς Θεὸς λαλήσας. Οἱ δὲ Ο΄. ὀνομάζουσι Θεοὺς τοὺς κριτὰς, καὶ ἄρχοντας. Ἡμεῖς δὲ κυρίως, καὶ πρέποντα λέγομεν Θεοὺς τοὺς τὸ κατ᾽ εἰκόνα φυλάξαντας. Ὁ τούτων Θεὸς, ὁ ἰσχυρὸς, καὶ Παντοδύναμος, ὅστις ἔδειξεν εἰς τὴν Σιὼν τὴν εὐπρέπειάν του, καὶ ὡραιότητα, τὰ σωτήρια πάθη καταδεξάμενος, μέλλει νὰ συνάξῃ ὅλην τὴν Οἰκουμένην εἰς τὸ φοβερὸν ἐκεῖνο κριτήριον.

2. Ὅστις νὰ ἔλθῃ οὐχὶ ταπεινὰ, καὶ ἀπόκρυφα, ὡς πρότερον, ὅταν ἐγεννήθη εἰς εὐτελέστατον σπήλαιον· ἀλλὰ νὰ δείξῃ προφανῶς τὴν Δεσποτείαν αὐτοῦ, καὶ μεγαλοπρέπειαν. Οὐχὶ μακροθύμως σιωπῶν, καὶ ὑποφέρων ἡμᾶς, ἀλλ᾽ ὡς δίκαιος Κριτὴς αὐστηρῶς κατακρίνων.

3. Νὰ εὐγένῃ πῦρ ἀπ᾽ ἔμπροσθεν αὐτοῦ, νὰ καθαρίσῃ τὸν Κόσμον· καὶ τριγύρου του νὰ ταραχθῶσιν ὅλα τὰ στοιχεῖα, νὰ γένῃ μεγάλη φουρτοῦνα, καὶ σύγχυσις.

4. Νὰ προσκαλέσῃ λέγει τὸν Οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν εἰς μαρτυρίαν, ὡς περιεκτικὰ ποιήματα, διὰ νὰ φοβηθῶμεν ἡμεῖς οἱ ἀκούοντες.

5. Μὲ ταῦτα, καὶ τὰ κατώτερα λόγια φανερώνει τὸ ἀτελὲς τῆς λατρείας τοῦ παλαιοῦ νόμου. Ὁσίους καλεῖ τὸν Μωϋσῆν, τὸν Ἀαρὼν, καὶ τοὺς ἄλλους Ἱερεῖς· καὶ τοὺς συνάγει, διὰ νὰ καταπαύσῃ ἔμπροσθεν αὐτῶν τὰ παλαιὰ, νὰ τοὺς δώσῃ τὰ τέλεια μαθήματα.

6. Τῶν ὁποίων γενομένων, θαυμάσουσιν οἱ Οὐρανοὶ, ἤγουν οἱ Ἄγγελοι τὴν δικαίαν κρίσιν.

7. Λέγων Ἰσραὴλ, ἔδειξε πρὸς ποῖον Λαὸν αὐτοῦ διαλέγεται· καὶ λέγει τους. Ἐγὼ εἶμαι ὅςτις σὲ ἐλύτρωσα ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, καὶ τὸν Νόμον σοὶ ἔδωκα· λοιπὸν μὴ νομίσης ἄλλον Νομοθέτην, βλέπων τῶν Νόμων τὸ διάφορον.

8. Δέν σοι θέλω παραπονεθῆ, νὰ σὲ ἐλέγξω, πῶς ἠμέλησες τὴν θυσίαν, ἐπειδὴ πολλὰ ὁλοκαυτώματα ἐπρόσφερες· ὅτι πάσης θυσίας προτιμῶ τὴν δικαιοσύνην, καὶ ἔλεον, νὰ ἔχης πρὸς τὸν πλησίον συμπάθειαν.

9. Αὐτὴν ὀρέγομαι μάλιςα, καὶ ὄχι νὰ μοὶ θυσιάζης μόσχους, καὶ πρόβατα. Ὅτι ἐγὼ εἶμαι Δεσπότης πάντων, καὶ ἐξουσιάζω ὅλα τὰ χερσαῖα ζῶα, καὶ ἐναέρια, καὶ τοὺς καρποὺς τῆς γῆς. Λοιπὸν μὴ νομίσης, πῶς ἔχω χρείαν ἀπὸ ταῦτα, καὶ θεραπεύεις με.

10. Ὅτι ἐπειδὴ εἰς τὴν ἐξουσίαν μου εἶναι ὑποκείμενα ὅλα τὰ πράγματα, ἐὰν δεηθῶ τροφῆς (τὸ ὁποῖον εἶναι ἀδύνατον» τὸ γὰρ Θεῖον ἀπαθές τε, καὶ ἀνενδεὲς ὑπάρχει) δέν σου θέλω ζητήσει τίποτας πώποτε.

11. Ἐδῶ ἀποδείχνει τὸν τίμιον ἀριθμὸν τῆς Παναγίας Τριάδος. Τρία γὰρ πρόσωπα, Θεὸς, καὶ Ὕψιςος, καὶ ὁ χορηγὸς τῶν αἰτήσεων· ἀλλ' ἑκάςη ἰδιότης, καὶ Θεὸς, καὶ Ὕψιςος, καὶ χορηγὸς ἐςὶν ἀγαθῶν. Θυσίαν δὲ αἰνέσεως, λέγει τοὺς ὕμνους, τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ λέγωσιν οἱ δίκαιοι· καὶ εὐχὰς, τὰς ὑποσχέσεις, καὶ τασσίματα, τὰ ὁποῖα χρεωςοῦμεν, νὰ ἀποδίδωμεν.

12. Ἐπειδὴ εἶναι τινὲς, οἵτινες μέμφονται τοὺς ἄλλους ἁμαρτάνοντας, καὶ τοὺς ἐνθυμίζουσι τὸν Θεῖον Νόμον, ἔπειτα αὐτοὶ παραβαίνουσιν ὅσα διδάσκουσι· διὰ τοῦτο τοὺς τοιούτους ἐλέγχει ὡς ἄφρονας, λέγων ταῦτα. Διατὶ διηγεῖσαι εἰς τοὺς ἄλλους, ὦ ἁμαρτωλὲ, τὸν δικαιόν μου Νόμον, καὶ ἐσὺ δέν τον ψηφᾷς ἀνόητε;

αὐτοῦ, ὅτι ὁ Θεὸς κριτής ἐςιν.

7. Ἄκουσον λαός μου, καὶ λαλήσω σοι Ἰσραὴλ, καὶ διαμαρτύρομαί σοι. Ὁ Θεὸς, ὁ Θεός σου εἰμὶ ἐγώ.

8. Οὐκ ἐπὶ ταῖς θυσίαις σου ἐλέγξωσε. Τὰ δὲ ὁλοκαυτώματά σου ἐνώπιόν μου ἐςὶ διὰ παντὸς.

9. Οὐ δέξομαι ἐκ τοῦ οἴκου σου μόσχους, οὐδὲ ἐκ τῶν ποιμνίων σου χιμάῤῥους. Ὅτι ἐμά ἐςι πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, κτήνη ἐν τοῖς ὄρεσι, καὶ βόες. Ἔγνωκα πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὡραιότης ἀγροῦ μετ' ἐμοῦ ἐςιν.

10. Ἐὰν πεινάσω, οὐ μή σοι εἴπω. Ἐμὴ γάρ ἐςιν ἡ οἰκουμένη, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. Μὴ φάγωμαι κρέα ταύρων, ἢ αἷμα τράγων πίωμαι;

11. Θῦσον τῷ Θεῷ θυσίαν αἰνέσεως, καὶ ἀπόδος τῷ ὑψίςῳ τὰς εὐχάς σου. Καὶ ἐπικάλεσαί με ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σου, καὶ ἐξελοῦμαί σε, καὶ δοξάσεις με.

12. Τῷ δὲ ἁμαρτωλῷ εἶπεν ὁ Θεός. Ἵνα τί σὺ ἐκδιηγῇ τὰ δικαιώματά μου, καὶ ἀναλαμβάνεις τὴν διαθήκην μου διὰ ςόματός σου;

13. Σὺ δὲ ἐμίσησας παιδείαν, καὶ ἐξέβαλες τοὺς λόγους μου εἰς τὰ ὀπίσω.

14. Εἰ ἐθεώρεις κλέπτην, συνέτρεχες αὐτῷ, καὶ μετὰ μοιχοῦ τὴν μερίδα σου ἐτίθεις. Τὸ σόμα σου ἐπλεόνασε κακίαν, καὶ ἡ γλῶσσά σου περιέπλεκε δολιότητας.

15. Καθήμενος κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου κατελάλεις, καὶ κατὰ τοῦ υἱοῦ τῆς μητρός σου ἐτίθεις σκάνδαλον.

16. Ταῦτα ἐποίησας, καὶ ἐσίγησα. Ὑπέλαβες ἀνομίαν, ὅτι ἔσομαί σοι ὅμοιος. Ἐλέγξω σε, καὶ παραςήσω κατὰ πρόσωπόν σου τὰς ἁμαρτίας σου.

17. Σύνετε δὴ ταῦτα οἱ ἐπιλανθανόμενοι τοῦ Θεοῦ· μή ποτε ἁρπάσῃ, καὶ οὐ μὴ ᾖ ὁ ῥυόμενος,

18. Θυσία αἰνέσεως δοξάσει με· καὶ ἐκεῖ ὁδὸς, ᾗ δείξω αὐτῷ τὸ σωτήριόν μου.

13. Γίνωσκε, ὅτι πολλὰ παροργίζομαι, καὶ σὲ ἀποςρέφομαι ὡς καταφρονετὴν, καὶ ἀναίσχυντον. Ἐπειδὴ τοὺς ἄλλους νουθετεῖς νὰ γένωσιν ἐνάρετοι, καὶ σὺ καταφρονεῖς τὰς ἐντολὰς, καὶ τὸν Νόμον μου.

14. Ὦ ἀνόητε· πῶς δὲν ἐγκρατεύεσαι ἐσὺ πρῶτος ἀπὸ τὰ ἄτοπα ἔργα, καὶ τότε νὰ διδάσκῃς τοὺς ἀνομήσαντας; ἀλλὰ ἔχεις τὸ σόμα σου γεμάτο πονηρίας, αἰσχρολογίας, δόλων, καὶ ψευμάτων· κλέπτεις, μοιχεύεις, καὶ ἄλλας ὁμοίας πράξεις ἐκτελεῖς, ἀναιδέςατε;

15. Καθεζόμενος καταλαλεῖς τὸν Ἀδελφὸν, καὶ πλησίον σου, καὶ τὸν βάνεις εἰς κίνδυνον πολλάκις, καὶ εἰς σκάνδαλα.

16. Αὐτὰ καὶ ἄλλα πλείονα ἔπραξας· τὰ ὁποῖα βλέπων ἐγὼ, μακροθύμως ἀνέμενον τὴν μεταμέλειαν, καὶ δέν σε ἐπαίδευσα ὡς ἔπρεπε. Σὺ δὲ ὡς δυσσεβὴς ἐνόμιζες, πῶς εἶμαι ὅμοιός σου, ἤγουν πῶς δὲν ἔχω μῖσος εἰς τὴν ἁμαρτίαν, καὶ δι᾽ αὐτὸ σὲ ἀφῆκα ἀπαίδευτον. Ἀλλ᾽ οὐαί σοι, ὅτι ὅσον ἀργήσω νὰ σὲ παιδεύσω, τόσον σοι θέλω δώσει βαρυτέραν τὴν κόλασιν.

17. Ταῦτα κατανοήσαντες, ὅσοι ἀλησμονήσατε τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐνθυμᾶσθε τὸν Νόμον του, μετανοήσατε τὰς ἁμαρτίας σας, καὶ διορθωθῆτε τώρα, ἐν ᾧ χρήζουσι τὰ δάκρυα, πρὸ τοῦ σᾶς ἁρπάσῃ ὁ θάνατος· καὶ τότε δὲν δύναταί τινας νὰ σᾶς λυτρώσῃ ἀπὸ τὴν κόλασιν.

18. Τώρα ςολίζει εἰς τὸ τέλος τὸν Ψαλμὸν μὲ τὴν καινὴν νομοθεσίαν, ὅτι δὲν φθάνει νὰ ὑμνῶμεν μόνον τὸν Θεὸν, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐντολάς του νὰ φυλάττωμεν, καὶ μάλιςα τὴν φιλοπτωχίαν. Ὅτι κατὰ τοὺς Ο΄. ἡ ἐξήγησις τοῦ ςίχου τούτου λέγει οὕτω: Τὴν θυσίαν τῆς αἰνέσεως χαίρομαι· τὴν ὁποίαν κρίνω δόξαν ἁρμόζουσαν· Καὶ ὅς τις μὲ δοξάζει ἀόκνως, τοῦ θέλω δείξει τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας, νὰ εὕρῃ ζωὴν αἰώνιον. Ἃς ὑμνῶμεν οὖν, Ἀδελφοὶ, τὸν Θεὸν ἀκατάπαυσα, μὲ πολλὴν εὐλάβειαν, καὶ οὕτω φαίνεται πρὸς αὐτὸν ἡ ἀγάπη μας. Δεύτερον ἂς συμπονῶμεν τοὺς πένητας· ἐπειδὴ ὁ ἄσπλαγχνος δὲν ἀξιοῦται συγχωρήσεως.

Εἰς τὸ τέλος, Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ· ἐν τῷ εἰσελθεῖν πρὸς αὐτὸν Νάθαν τὸν Προφήτην, ἡνίκα εἰσῆλθε πρὸς Βηρσαβεὲ τὴν γυναῖκα Οὐρίου. Ψαλμὸς Πεντηκοσός.

Αὐτὴ ἡ ἐπιγραφὴ μᾶς διδάσκει τοῦ Ψαλμοῦ τὴν ὑπόθεσιν, καὶ δὲν κάμνει χρεία ἄλλη ἐξήγησις. Ὅτι μόνον ἀπὸ τὰς ῥήσεις τοῦ Ψαλμοῦ, καταλαμβάνει πᾶς ἕνας τὴν ἔννοιαν, πῶς τὸν ἔκαμε μὲ πόνον πολὺν, καὶ θλίψιν καρδίας, διὰ τὸν φόνον, καὶ μοιχείαν, τὰ ὁποῖα ἐτέλεσεν εἰς τὸν Οὐρίαν. Ὅθεν ἀφ' οὗ τὸν ἤλεγξεν ὁ Νάθαν, ἔπεσεν εἰς μετάνοιαν, μὲ ἄκραν ταπείνωσιν, καὶ δάκρυα ἄμετρα· Καθὼς πρέπει νὰ κάμνη πᾶς ἕνας ἁμαρτωλὸς, ἐὰν ποθῇ νὰ λάβῃ συγχώρησιν· διατὶ ὅσον εἶναι βαρύτερον τὸ ἀνόμημα, τόσον πρέπει νὰ εἶναι καὶ τῆς πληγῆς τὸ φάρμακον αὐςηρότερον, καὶ τὸ σίδηρον καυςικώτερον, λέγων τοιαῦτα πρὸς Κύριον.

ω
οϛ Ν

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Τὰ μεγάλα τῶν τραυμάτων ἰσομέτρων δεῖται φαρμάκων. Ὅθεν ὅλον τὸν ἔλεον τοῦ Θεοῦ δεόμενος, ἱκετεύει λέγων, Μεγάλην ἐλεημοσύνην χρειάζομαι, Θεὲ πολυεύσπλαγχνε, ἐπειδὴ μεγάλας ἀνομίας ἐτέλεσα. Λοιπὸν καθὼς πολλάκις ἔδειξας εἰς διαφόρους τοὺς ἀμετρήτους σου οἰκτιρμοὺς, οὕτω καὶ τώρα, παρακαλῶ, τὴν εὐσπλαγχνίαν σου, νὰ συγχωρήσῃς τοῦτό μου τὸ ἀνόμημα.

2. Ἔτι ἐπειδὴ κατὰ τὴν συγχώρησιν τοῦ πταίσματος, μένουσιν εἰς τὴν ψυχὴν τινὰ λείψανα ἀσχημίας καὶ δυσωδίας, δέομαί σου, Ἰατρὲ γλυκύτατε, νὰ μὲ πλύνῃς, καὶ νὰ μὲ καθαρίσῃς καὶ ἀπὸ ταῦτα ὁλότελα.

3. Γνωρίζω ἀληθέςατα, ὅτι μεγάλον εἶναι τὸ σφάλμα μου καὶ βαρύτατον· τὸ ὁποῖον πρότερον δὲν ἐκαταλάμβανον, σκοτισθεὶς ἀπὸ τὸν δαίμονα τῆς φιληδονίας, ἀλλὰ τώρα αἰσθάνομαι τὸ βάρος τῆς ἁμαρτίας μου, ὅτι ἡ ἀσχημία της ςέκεται ἔμπροσθεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου πάντοτε, καὶ ἐλέγχουσα τὴν συνείδησιν, ἐκθλίβει πολλὰ, καὶ ταράττει με.

4. Καλὰ καὶ ἠδίκησα τὸν Οὐρίαν, καὶ τὴν Γυναῖκά του· πλὴν πρὸς ἐσένα ἔσφαλα, Θεὲ, περισσότερον, ὅτι ὡς Πανάγαθος μισεῖς πολλὰ τὴν πονηρίαν τῶν αἰσχρῶν πράξεων. Καὶ ὅς τις εἰς ἄνθρωπον ἁμαρτήσῃ, σὲ παροργίζει κατὰ πολλὰ, φιλάνθρωπε, ὁ μισάνθρωπος.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου.

2. Ἐπὶ πλεῖον πλῦνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου, καὶ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας μου καθάρισόν με.

3. Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω, καὶ ἡ ἁμαρτία μου ἐνώπιόν μου ἐςὶ διὰ παντός.

4. Σοὶ μόνῳ ἥμαρτον, καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου ἐποίησα.

5. Ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε.

5. Ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ἔταξεν εἰς πολλοὺς τόπους τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ὅτι δὲν θέλει τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ἀλλὰ τῷ συγχωρεῖ, ὅταν ἔλθῃ εἰς μετάνοιαν, διὰ αὐτὸ τοῦ λέγει ὁ Προφήτης· ἐὰν συγχωρήσῃς καὶ ἐμένα, θέλεις δικαιωθῇ, νὰ φανῇς ἀληθὴς εἰς τοὺς λόγους σου, τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως· καὶ τότε φέρνων ἐμὲ εἰς τὸ μέσον μετανοήσαντα, καὶ δικαιωθέντα, νὰ κατακρίνῃς δικαίως, ὅσους ἔμειναν εἰς τὴν ἁμαρτίαν ἀμετανόητοι.

6. Ἰδοὺ γὰρ ἐν ἀνομίαις συνελήφθην, καὶ ἐν ἁμαρτίαις ἐκίσσησέ με ἡ μήτηρ μου.

6. Ὅσον διὰ λόγου μου ἠμπορῶ νὰ ἀναφέρω τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς εἰς πρόφασιν· ἐπειδὴ μὲ τὴν προπατορικὴν ἁμαρτίαν συνελήφθην, καὶ ἐγεννήθην, διὰ τὴν ὁποίαν ἡ φύσις ἐξέκλινεν εἰς τὸ κακὸν, καὶ δύσκολα ἠμπορεῖ νὰ φυλάξῃ ἐγκράτειαν.

7. Ἰδοὺ γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπησας. Τὰ ἄδηλα, καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας σου ἐδήλωσάς μοι.

7. Πλὴν γινώσκων πόσον ἀγαπᾷς τὴν ἀλήθειαν, ὁμολογῶ, πῶς δὲν εἶμαι ἄξιος συγχωρήσεως· ἐπειδὴ μοὶ ἐφανέρωσες τὰ ἀπόκρυφα μυςήρια τῆς σοφίας σου, καὶ ἐκήρυξα τὴν τοῦ Μονογενοῦς σου Υἱοῦ ἐνανθρώπησιν, καὶ ἐγὼ ἔγινα εἰς τόσας εὐεργεσίας ἀχάριςος.

8. Ῥαντιεῖς με ὑσσώπῳ, καὶ καθαρισθήσομαι· πλυνεῖς με, καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι.

8. Τὸ Ὕσσωπον εἶναι πικρὸν βότανον, καὶ καθαρτικὸν, τὸ ὁποῖον αἰνιγματωδῶς εἰκονίζει τὸ πάθος τοῦ Χριςοῦ. Λέγει οὖν, ῥάντισόν με μὲ τὸ ὕδωρ τοῦ Πνεύματος, καὶ μὲ τὸ αἷμα τοῦ Υἱοῦ σου, ὅτι τότε θέλω καθαρισθῇ, νὰ γένω τῆς χιόνος λευκότερος.

9. Ἀκουτιεῖς μοι ἀγαλλίασιν, καὶ εὐφροσύνην, ἀγαλλιάσονται ὀςέα τεταπεινωμένα. Ἀπόςρεψον τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν μου, καὶ πάσας τὰς ἀνομίας μου ἐξάλειψον.

9. Ναὶ, πολυεύσπλαγχνε Δέσποτα, τάξαι μου τὴν τελείαν συγχώρησιν, νὰ γεμίσωσι τὰ ὦτά μου ἀπὸ τὴν ἀγαλλίασιν ταύτην, νὰ ἀνθήσωσι, καὶ νὰ ἐπιςρέψωσι πάλιν αἱ δύναμεις τῆς ψυχῆς, καὶ τοῦ σώματος, αἱ ὁποῖαι ἐταπεινώθησαν, καὶ ἀχάμνησαν. Στρέψον ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας μου τὸ πρόσωπόν σου· ἀςόχησε, καὶ ἀφάνισαι αὐτὰς, νὰ μὴ φαίνωνται εἰς ἔλεγχον, καὶ κατηγορίαν μου.

10. Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοὶ ὁ Θεὸς, καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου.

10. Τὴν ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας βλαφθεῖσαν καρδίαν καθάρισον, καὶ νεούργησον, καὶ τὴν ὁρμὴν τοῦ λογικοῦ μου ἐγκαίνισον, νὰ μὴν ὀρέγωμαι πλέον ψυχοβλαβῆ, καὶ μάταια πράγματα, οὔτε ποσῶς νὰ παραςρατήσω ἀπὸ τὸν σωτήριον Νόμον σου.

11. Μὴ ἀποῤῥίψῃς με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου, καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον μὴ ἀντανέλῃς ἀπ' ἐμοῦ.

11. Πρόσωπον ἐδῶ καλεῖ τὴν θείαν κηδεμονίαν, τῆς ὁποίας, παρακαλεῖ, νὰ μή τον ὑςερήσῃ ὁ Κύριος, οὔτε νὰ τὸν γυμνώσῃ τῆς χάριτος, καὶ δωρεᾶς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· Διὰ τοῦτο δὲν εἶπε δός μοι, ἀλλὰ μή με ὑςερήσῃς τοῦ Πνεύματός σου.

12. Ἀπόδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου σου,

12. Δός μοι ἐκείνην τὴν ἔνθεον εὐφροσύνην, τὴν ὁποίαν εἶχα πρὶν ἁμαρτήσω, ἐλπίζων, πῶς μέλλει νὰ γεν-

νηθῇ ὁ Σωτὴρ ἁπάντων ἀπὸ τὸ σπέρμα μου. Καὶ διὰ νὰ μὴν ὑςερηθῶ τόσων ἀγαθῶν, ςήριξόν με μὲ τὸ ἡγεμονικὸν, ἤγουν τὸν αὐτοκράτορα νοῦν, ὅςτις ἐδουλώθη ὑπὸ τῆς ἡδονῆς. Καὶ μή με ἀφήσῃς πλέον νὰ πταίσω τῆς Βασιλείας σου.

13. Καὶ οὕτως ἀπολαβὼν τῆς πολλῆς σου φιλανθρωπίας, καὶ γενόμενος ἀρχέτυπον μετανοίας, νὰ κηρύττω εἰς τοὺς ἀνόμους, πόσον εἶσαι ἕτοιμος, νὰ συγχωρῇς ἁμαρτήματα. Καὶ οὕτω νὰ ἐπιςρέφωσι καὶ ἄλλοι ἀσεβεῖς, πρὸς τὸ ἄπειρον ἔλεός σου, νὰ ἀξιώνωνται συγχωρήσεως.

14. Λύτρωσαί με ἀπὸ τὴν μοιχείαν, καὶ φόνον, τὸν ὁποῖον ἐτέλεσα, καὶ ἀπὸ τὰς αἰωνίους κολάσεις, αἱ ποῖαι μοι πρέπουσι διὰ τὰς πράξεις μου. Ναὶ ὁ Θεὸς πάσης σωτηρίας μου· διὰ νὰ ἀγάλληται ἡ γλῶσσά μου, νὰ σὲ ὑμνολογῶ πάντοτε, διηγούμενος τὴν μεγίςην πρός με εὐεργεσίαν, καὶ τὴν δικαιοσύνην σου.

15. Καὶ αὐτὰ τὰ χείλη, τὰ ὁποῖα διὰ τὴν αἰσχύνην τῆς ἀνομίας ἐκλείσθησαν, καὶ δὲν τολμῶσι νὰ προσεύχωνται ὡς ἀνάξια, λῦσαί τα, καὶ ἄνοιξον αὐτὰ μὲ τὴν χάριν σου, νὰ σὲ δοξολογῶσιν ἀκατάπαυςα.

16. Ὅμοιον τοῦτο μὲ τοῦ προτέρου Ψαλμοῦ.» Οὐ δέξομαι ἐκ τοῦ οἴκου σου μόσχους, καὶ τὰ ἑξῆς.

17. Ἐπεὶ οὖν δὲν σοὶ ἀρέσκουσιν αἱ θυσίαι τῶν ἀλόγων ζώων, ἀλλὰ μόνον ἡ μετριότης τοῦ φρονήματος, καὶ ἡ ταπείνωσις, τὴν ὁποίαν προτιμᾷς πάντων τῶν ὁλοκαυτωμάτων, θέλω συντρίψει καὶ ἐγὼ τὴν καρδίαν μου, νὰ σοὶ προσφέρω εὐάρεςον θυσίαν τῆς ταπεινώσεως.

18. Ἐδῶ προφητεύει διὰ τοὺς Ἑβραίους, ὅταν ἦσαν αἰχμάλωτοι, καὶ ἐδέοντο τοῦ Θεοῦ, νὰ τοὺς λυτρώσῃ, νὰ ἀνακαινίσωσι τὴν Ἱερουσαλὴμ, νὰ τῷ θυσιάζωσιν ὡς πρότερον. Ἔτι ἠμπορεῖ νὰ γροικᾶται καὶ διὰ τὴν καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίαν, ἥτις εἶναι τοῦ παλαιοῦ Ναοῦ προτιμοτέρα, ἐνδοξοτέρα, καὶ θαυμάσιος.

19. Τότε εἰς μὲν τὴν πόλιν ταύτην τῆς Σιὼν, θέλουσι σοὶ προσφέρει θυσίας τε, καὶ ὁλοκαυτώματα· εἰς δὲ τὴν ἐξ Ἐθνῶν Ἐκκλησίαν, θέλεις εὐδοκήσει θυσίαν τιμιωτέραν ἀσυγκρίτως, καὶ μᾶλλον εὐπρόσδεκτον, τὸν μονογενῆ Υἱόν σου, νὰ σοὶ προσφέρωσιν οἱ πιςοὶ δοῦλοί σου, εὐχαρίςους δοξολογίας, ὑμνοῦντές σε μετ' αὐτοῦ, καὶ τοῦ Παναγίου σου Πνεύματος εἰς αἰῶνα τὸν ἀτελεύτητον.

καὶ πνεύματι ἡγεμονικῷ ςήριξόν με.

13. *Διδάξω ἀνόμους τὰς ὁδούς σου, καὶ ἀσεβεῖς ἐπὶ σὲ ἐπιςρέψουσι.*

14. *Ῥῦσαί με ἐξ αἱμάτων ὁ Θεὸς, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου, ἀγαλλιάσεται ἡ γλῶσσά μου τὴν δικαιοσύνην σου.*

15. *Κύριε, τὰ χείλη μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ ςόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἴνεσίν σου.*

16. *Ὅτι εἰ ἠθέλησας θυσίαν ἔδωκα ἄν. Ὁλοκαυτώματα οὐκ εὐδοκήσεις.*

17. *Θυσία τῷ Θεῷ πνεῦμα συντετριμμένον, καρδίαν συντετριμμένην, καὶ τεταπεινωμένην ὁ Θεὸς οὐκ ἐξουδενώσει.*

18. *Ἀγάθυνον, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου τὴν Σιὼν, καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ τείχη Ἱερουσαλήμ.*

19. *Τότε εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης ἀναφορὰν, καὶ ὁλοκαυτώματα· τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαςήριόν σου μόσχους.*

Δόξα.

Εἰς τὸ τέλος, συνέσεως τῷ Δαβὶδ· ἐν τῷ ἐλθεῖν Δωὴκ τὸν Ἰδουμαῖον, καὶ ἀναγγεῖλαι τῷ Σαοὺλ, καὶ εἰπεῖν αὐτῷ· ἦλθε Δαβὶδ εἰς τὸν οἶκον Ἀβιμέλεχ. Ψαλμός. ΝΑ'.

Εἰς τὴν α'. τῶν Βασιλειῶν, Κεφάλ. κά. λέγει, πῶς ὑπῆγεν ὁ ῥηθεὶς Δωὴκ, καὶ ἐσυκοφάντησε τοὺς Ἱερεῖς πρὸς τὸν Σαοὺλ, παρακινῶν αὐτὸν εἰς μιαιφονίαν. Ταῦτα μαθὼν ὁ Δαβὶδ ἔγραψε τοῦτον τὸν Ψαλμὸν, παρακινῶν τοὺς ἀδικουμένους εἰς ὑπομονήν. Διδάσκει δὲ καὶ τῆς Θείας ψήφου τὸ δίκαιον. Διὰ τοῦτο εἰς τὸ τέλος ἐπέγραψε, καὶ συνέσεως, διὰ νὰ βάλλωμεν γνῶσιν νὰ ςοχαζώμεθα τὸ τέλος τῶν πραγμάτων, καὶ οὐ μόνον εἰς τὰ παρόντα νὰ βλέπωμεν.

Τὸ Κείμενον.

1. Τί ἐγκαυχᾷ ἐν κακίᾳ ὁ δυνατὸς ἀνομίαν;

2. Ὅλην τὴν ἡμέραν ἀδικίαν ἐλογίσατο ἡ γλῶσσά σου. Ὡσεὶ ξυρὸν ἠκονημένον ἐποίησας δόλον.

3. Ἠγάπησας κακίαν ὑπὲρ ἀγαθωσύνην· ἀδικίαν, ὑπὲρ τοῦ λαλῆσαι δικαιοσύνην.

4. Ἠγάπησας πάντα τὰ ῥήματα καταποντισμοῦ, γλῶσσαν δολίαν.

5. Διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς καθέλοι σε εἰς τέλος. Ἐκτίλαι σε, καὶ μετανασεύσαι σε ἀπὸ σκηνώματός σου, καὶ τὸ ῥίζωμά σου ἐκ γῆς ζώντων.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἀγνωσία σου μεγάλη εἶναι, παράνομε ἄνθρωπε, καὶ δυνατὲ εἰς τὴν κακίαν, νὰ καυχᾶσαι, καὶ νὰ ἐπαίρεσαι εἰς τὰς κακουργίας σου, ὅτι ταχέως θέλεις ἀπολαύσει δικαίαν τοῦ φρονήματος ἀνταπόδοσιν.

2. Ἄλλο δὲν συλλογίζεσαι, οὔτε συντυχένει ἡ ἄθεσμος γλῶσσά σου καθ' ἑκάςην ἡμέραν, εἰ μὴ μόνον νὰ ἀδικῇς, καὶ νὰ ἁρπάζῃς τοῦ πλησίον τὰ πράγματα μὲ δόλους, καὶ πανουργεύματα· καὶ νὰ ἐσθίῃς τὰς σάρκας, ὡς τὸ ἠκονισμένον ξυράφι, μὲ τὴν συκοφαντίαν, καὶ κατάκρισιν.

3. Οὐχὶ δὲ ἀπὸ ἀσθένειαν σαρκὸς ἁμαρτάνεις, ἀλλὰ ἑκουσίᾳ σου γνώμῃ ἀγαπᾷς τὸ κακὸν ἀπὸ τὸ καλὸν περισσότερον, καὶ προτιμᾷς τὸ ψεῦδος, καὶ ἄδικον, παρὰ τὴν δικαιοσύνην, καὶ ἀλήθειαν.

4. Καὶ ἀγαπᾷς ὅλα τὰ λόγια, τὰ ὁποῖα ζημιώνουσι, καὶ ἐξολοθρεύουσι τὸν πλησίον σου· καὶ ἔχεις φίλους, ὅσοι εἶναι ὅμοιοί σου ψεῦσαι, καὶ δόλιοι ἄνθρωποι.

5. Διὰ τοῦτο δικαίως καὶ πρεπόντως κατὰ τὰς πράξεις σου, ὁ Θεὸς θέλει σε ἐξολοθρεύσει τελείως, παράνομε, νὰ σὲ ἀνασπάσῃ ἀπὸ τὸν τόπον, τὸν ὁποῖον θαῤῥεῖς, πῶς ἔχεις βέβαιον· καὶ νὰ σοῦ ἀφανίσῃ, καὶ νὰ ξεριζώσῃ πᾶσαν ἐλπίδα, καὶ καύχησιν.

6. Οἱ δὲ δίκαιοι, οἵτινες σε ἰδοῦσιν, ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος θέλουσι φοβηθῆ, εὐλαβούμενοι τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ· Ἀπὸ δὲ τὸ ἕτερον, νὰ περιγελῶσιν ἐσένα, λέγοντες· Ἰδέτε ἄνθρωπον, ὅς τις δὲν κατεδέχετο, νὰ ἔχῃ τὸν Θεὸν βοηθόν του, ὁ ἀφρονέςατος.

7. Ἀλλὰ εἶχε τὴν ἐλπίδα του εἰς τὸν πολὺν πλοῦτον, καὶ δυναςείαν του, καὶ εἰς ἄλλα μάταια, καὶ ἀνωφέλευτα πράγματα, τὰ ὁποῖα ἐνόμιζε διὰ τέλος του, καὶ μακαριότητα ὁ ἀσύνετος.

8. Ἀλλ' ἐγὼ ὡς ἐλαία κάρπιμος, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ φυτευμένη, ἤλπιζον, καὶ θέλω ἐλπίζει πάντοτε εἰς τὴν ἐλεημοσύνην του, καὶ οὕτω νὰ ἀπολαύσω πλουσίαν τὴν ἀνταπόδοσιν εἰς αἰῶνα τὸν μέλλοντα.

9. Ἀλλὰ καὶ ἐδῶ εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν θέλω σὲ ὑμνολογεῖ, καὶ δοξάζει, Κύριε, ὅτι ἔκαμες τῶν δούλων σου τὴν ἐκδίκησιν. Καὶ εἶσαι πάντοτε ἕτοιμος νὰ βοηθῇς, καὶ νὰ φυλάττῃς τοὺς ἀθλοῦντας, καὶ κοπιῶντας διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ Ἅγιον.

6. Ὄψονται δίκαιοι, καὶ φοβηθήσονται, καὶ ἐπ' αὐτὸν γελάσονται, καὶ ἐροῦσιν. Ἰδοὺ ἄνθρωπος, ὃς οὐκ ἔθετο τὸν Θεὸν βοηθὸν αὐτοῦ.

7. Ἀλλ' ἐπήλπισεν ἐπὶ τῷ πλήθει τοῦ πλούτου αὐτοῦ, καὶ ἐνεδυναμώθη ἐπὶ τῇ ματαιότητι αὐτοῦ.

8. Ἐγὼ δὲ ὡσεὶ ἐλαία κατάκαρπος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ, ἤλπισα ἐπὶ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

9. Ἐξομολογήσομαί σοι εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι ἐποίησας· καὶ ὑπομενῶ τὸ ὄνομά σου, ὅτι χρηςὸν ἐναντίον τῶν ὁσίων σου.

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ Μαελὲθ, συνέσεως τῷ Δαβὶδ. Ψαλμός. ΝΒ'.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς εἶναι ὅμοιος μὲ τὸν ιγ'. Διὰ τοῦτο τὸν ἐξηγοῦμεν ἐδῶ ἄλλως. Περὶ τῆς τῶν Ἰουδαίων ἐγκαταλήψεως, καὶ τῆς τῶν Ἐθνῶν προσκλήσεως.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἐτυφλώθησαν τόσον οἱ ἀσύνετοι Ἰουδαῖοι, καὶ ὡς ἀπειθεῖς, καὶ σκληροτράχηλοι ἐμωράνθησαν· καὶ βλέποντες τοσαῦτα Χριςοῦ θαυμάσια, δὲν ἠθέλησαν εἰς τὰς πεπωρωμένας καρδίας των, νὰ τὸν ὁμολογήσωσι Θεὸν, καὶ Σωτῆρά των.

2. Καὶ τόσον ἐφθάρησαν εἰς τὸ κακὸν, καὶ ἐπλήθυναν αἱ ἀνομίαι των, ὥςε ἔγιναν συχαμὸς, καὶ βδέλυγμα· οὔτε εὑρίσκεται κἂν ἕνας εἰς τοσούτους ἐνάρετος.

Τὸ Κείμενον.

1. Εἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, οὐκ ἔςι Θεός.

2. Διεφθάρησαν, καὶ ἐβδελύχθησαν ἀνομίαις. Οὐκ ἔςι ποιῶν ἀγαθόν.

3. Ὁ Θεὸς ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ διέκυψεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, τοῦ ἰδεῖν εἰ ἔστι συνιῶν, ἢ ἐκζητῶν τὸν Θεόν.

4. Πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρειώθησαν. Οὐκ ἔστι ποιῶν ἀγαθόν, οὐκ ἔστιν ἕως ἑνός.

5. Οὐχὶ γνώσονται πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν, οἱ κατεσθίοντες τὸν λαόν μου ἐν βρώσει ἄρτου;

6. Τὸν Κύριον οὐκ ἐπεκαλέσαντο. Ἐκεῖ ἐφοβήθησαν φόβον, οὗ οὐκ ἦν φόβος.

7. Ὅτι ὁ Θεὸς διεσκόρπισεν ὀστᾶ ἀνθρωπαρέσκων· κατησχύνθησαν, ὅτι ὁ Θεὸς ἐξουδένωσεν αὐτούς.

8. Τίς δώσει ἐκ Σιὼν τὸ σωτήριον τοῦ Ἰσραήλ; Ἐν τῷ ἐπιστρέψαι τὸν Θεὸν τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ἀγαλλιάσεται Ἰακώβ, καὶ εὐφρανθήσεται Ἰσραήλ.

3. Εἰς τρόπον, ὁποῦ (ἀνθρωπικῶς ὁμιλῶν) ἐκύτταξεν ἀπὸ τοὺς Οὐρανοὺς ὁ Θεός, νὰ ἰδῇ τοὺς ἀνθρώπους, ἐὰν εἶναι τινὰς ἀπ' αὐτοὺς γνωστικός, νὰ γνωρίσῃ διὰ Θεοῦ τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, ἢ κἂν νὰ ποθῇ νὰ τὸν γνωρίσῃ.

4. Ἀλλ' ὢ τῆς ταλαιπωρίας των! ὅλοι ἐξέκλιναν εἰς τὴν ἀνομίαν, καὶ παρεστράτησαν ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν, γενόμενοι ἀνωφελεῖς, καὶ ἄχρηστοι· καὶ ἕνας καλὸς δὲν εὑρίσκεται.

5. Ὅθεν δικαίως ὀργιζόμενος, εἶπε ταῦτα ὁ Κύριος· Διατί νὰ μὴ παιδεύσω τοὺς ἀσεβεῖς, καὶ ἀνόμους, οἵτινες καταβασανίζουσι, καὶ θανατώνουσι τοὺς δούλους μου, καὶ τοὺς τρώγουσιν ὡσὰν ψωμί, καὶ νὰ τοὺς κάμω νὰ καταλάβωσι τὴν ἀνομίαν των;

6. Ἰδοὺ πῶς δὲν ἠθέλησαν, νὰ γνωρίσωσι, καὶ νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὸν ἀληθῆ Θεόν, ὅστις εἶναι Ἰησοῦς ὁ Χριστός· ἀλλ' ἐφοβήθησαν τὸν Καίσαρα περισσότερον, προτιμῶντες τὴν φιλίαν, καὶ δόξαν ἐκείνου μᾶλλον, ἢ τοῦ Χριστοῦ.

7. Διὰ τοῦτο ἐπειδὴ εἶναι ἀνθρωπάρεσκοι, θέλει διασκορπίσει, καὶ ἀφανίσει ὁ Θεὸς ὅλην των τὴν δύναμιν, νὰ τοὺς καταισχύνῃ, νὰ καταφρονεθῶσιν εἰς ὅλον τὸν Κόσμον.

8. Καὶ ἀπὸ ἄλλην Σιὼν νὰ δώσῃ σωτηρίαν τοῦ Νέου Ἰσραήλ· ἤγουν νὰ στείλῃ ἀπὸ τοὺς Οὐρανούς, νὰ σώσῃ τὴν Οἰκουμενικὴν Ἐκκλησίαν, ὅταν ἐπιστρέψῃ τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ Λαοῦ του, ἤγουν τὴν ψευδολατρείαν τῶν Ἐθνῶν. Καὶ τότε νὰ χαρῇ ὁ Νέος Λαὸς τοῦ Ἰακώβ, καὶ νὰ εὐφρανθῇ τὸ μυστικὸν Ἔθνος τοῦ Ἰσραήλ.

Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις συνέσεως τῷ Δαβίδ· ἐν τῷ ἐλθεῖν τοὺς Ζιφαίους, καὶ εἰπεῖν τῷ Σαούλ· οὐκ ἰδοὺ Δαβὶδ κέκρυπται παρ' ἡμῖν; Ψαλμός. ΝΓ'.

Εἰς τὴν α'. τῶν Βασιλειῶν Κεφάλ. κγ'. γράφει, ὅτι φεύγων ὁ Δαβὶδ ἀπὸ τὸν Σαούλ, ἐκρύβη εἰς τὸ Ὄρος Ζὶφ μὲ τοὺς συντρόφους του. Οἱ δὲ Ζιφαῖοι (οἱ ποῖοι ἦσαν ἀπὸ τὴν φυλὴν Ἰούδα, καὶ δι' αὐτὸ τοὺς ἐπιστεύθη, νὰ κρυβῇ ἐκεῖ) τὸν ἐφανέρωσαν εἰς τὸν Σαοὺλ ὡς κακόγνωμα.

Λοιπὸν ἐν ᾧ ὑπῆγεν ὁ Σαοὺλ νὰ τὸν φονεύσῃ, ἔφυγεν ἀπ᾽ ἐκεῖ, καὶ διωκόμενος ἔγραψε τὸν παρόντα Ψαλμὸν, καὶ δέεται τοῦ Θεοῦ, νὰ τὸν λυτρώσῃ ἀπὸ τοὺς ἀδίκους διώκτας, καὶ ἐκείνοις νὰ ἀποδώσῃ κατὰ τὰς πράξεις των.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Δέομαι, καὶ παρακαλῶ σε, ὦ Δέσποτα, νὰ μὲ φυλάξῃς τὸν ἀσθενῆ, καὶ ἀδύνατον μὲ τὴν ἄμαχόν σου δύναμιν, καὶ ὡς δικαιότατος νὰ μὲ κρίνῃς, καὶ νὰ μὲ λυτρώσῃς ἀπὸ τοὺς ἀδίκως με διώκοντας.

2. Ναὶ, Θεὲ Πολυέλεε, ἐπάκουσον τὴν προσευχήν μου, καὶ πρόσδεξαι τὰ λόγιά μου εἰς τὰ ὦτα τῆς εὐσπλαγχνίας σου.

3. Ὅτι οἱ ἐχθροί σου, καὶ τῆς ἀληθοῦς Πίστεως ἀλλότριοι, ἠγέρθησαν καταπάνω μου, καὶ θαῤῥοῦντες εἰς τὴν ψευδολατρείαν αὐτῶν, καὶ κράτος ἀνίσχυρον, γυρεύουσι νὰ μὲ φονεύσωσιν οἱ ἄδικοι.

4. Ἀλλὰ ταῦτα κατ᾽ ἐμοῦ τολμῶσιν οἱ ἀφρονέστατοι, καταφρονοῦντες τὴν πρόνοιάν σου, καὶ μὴ συλλογιζόμενοι τὸ αὐστηρὸν τῆς δικαιοσύνης σου.

5. Ἀλλ᾽ ἐγὼ ἐδιδάχθην ὑπὸ τῆς σῆς χάριτος, καὶ ἐβεβαιώθην, πῶς εἶσαι βοηθὸς, ἀντιλήπτωρ, καὶ σκεπαστὴς τῆς ζωῆς μου πάντοτε.

6. Λοιπὸν παρακαλῶ τὴν εὐσπλαγχνίαν σου, ἢ νὰ μεταστρέψῃς εἰς καλὸν τὴν κακὴν γνώμην τῶν ἐχθρῶν μου, νὰ μή με πειράζωσιν· ἢ ὅσα κακὰ μελετοῦσι νὰ μοι κάμωσι, νὰ ἐπιστρέψῃς ἀπάνω των, νὰ ἐξολοθρεύσῃς τοὺς ἀδίκους ὡς Δίκαιος.

7. Ἐγὼ δὲ ἀπολαύσας τοιαύτης χάριτος, θέλω ἐνθυμοῦμαι τὴν εὐεργεσίαν πάντοτε ὡς εὐγνώμων δοῦλος, νὰ σοὶ προσφέρω τὰς προστεταγμένας θυσίας, καὶ ἄλλας νεωτέρας, μὲ ψυχὴν πρόθυμον, νὰ δοξολογῶ τὸ ὑπερύμνητόν σου ὄνομα· ὅτι αὐτὸ μοι εἶναι ἀγαθὸν καὶ ὠφέλιμον, καὶ σοὶ καταθύμιον καὶ εὐπρόσδεκτον.

8. Καὶ νὰ ὁμολογῶ εἰς ὅλους τὸ χρέος μου· ὅτι ἡ εὐσπλαγχνία σου μὲ ἐλύτρωσεν ἀπὸ διαφόρους συμφορὰς, καὶ μὲ ἠξίωσε νὰ ἰδῶ τῶν ἐχθρῶν μου τὴν ἐξολόθρευσιν.

Τὸ Κείμενον.

1. Ὁ Θεὸς ἐν τῷ ὀνόματί σου σῶσόν με, καὶ ἐν τῇ δυνάμει σου κρινεῖς με.

2. Ὁ Θεὸς εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, ἐνώτισαι τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου.

3. Ὅτι ἀλλότριοι ἐπανέστησαν ἐπ᾽ ἐμὲ, καὶ κραταιοὶ ἐζήτησαν τὴν ψυχήν μου.

4. Καὶ οὐ προέθεντο τὸν Θεὸν ἐνώπιον αὐτῶν.

5. Ἰδοὺ γὰρ ὁ Θεὸς βοηθεῖ μοι, καὶ ὁ Κύριος ἀντιλήπτωρ τῆς ψυχῆς μου.

6. Ἀποστρέψει τὰ κακὰ τοῖς ἐχθροῖς μου. Ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου ἐξολόθρευσον αὐτούς·

7. Ἑκουσίως θύσω σοι. Ἐξομολογήσομαι τῷ ὀνόματί σου, Κύριε, ὅτι ἀγαθόν.

8. Ὅτι ἐκ πάσης θλίψεως ἐῤῥύσω με, καὶ ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου ἐπεῖδεν ὁ ὀφθαλμός μου.

Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις συνέσεως, τῷ Δαβίδ. Ψαλμός. ΝΔʹ.

Τοῦτον τὸν Ψαλμὸν ἐσύνθεσεν ὁ Δαβὶδ ὑπὸ τοῦ Σαοὺλ διωκόμενος, καὶ ἀναγκαζόμενος νὰ φεύγῃ, καὶ νὰ κρύπτηται εἰς τὴν ἔρημον. Προφητεύει δὲ καὶ τὰς τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Σωτῆρος ἐπιβουλὰς, καὶ προσδιαγράφει εἰς τοῦ λόγου του, τοῦ Δεσπότου Χριςοῦ τὰ Παθήματα.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἐνώτισαι ὁ Θεὸς τὴν προσευχήν μου, καὶ μὴ ὑπερίδῃς τὴν δέησίν μου· πρόσχες μοι, καὶ εἰσάκουσόν μου.

2. Ἐλυπήθην ἐν τῇ ἀδολεσχίᾳ μου, καὶ ἐταράχθην ἀπὸ φωνῆς ἐχθροῦ, καὶ ἀπὸ θλίψεως ἁμαρτωλοῦ.

3. Ὅτι ἐξέκλιναν ἐπ' ἐμὲ ἀνομίαν, καὶ ἐν ὀργῇ ἐνεκότουν μοι. Ἡ καρδία μου ἐταράχθη ἐν ἐμοὶ, καὶ δειλία θανάτου ἐπέπεσεν ἐπ' ἐμέ.

4. Φόβος, καὶ τρόμος ἦλθεν ἐπ' ἐμὲ, καὶ ἐκάλυψέ με σκότος.

5. Καὶ εἶπα· τίς δώσει μοι πτέρυγας ὡσεὶ περιστερᾶς, καὶ πετασθήσομαι, καὶ καταπαύσω;

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Πρόσδεξαι, Κύριε, εἰς τὰ ἄχραντα ὦτά σου τὴν προσευχήν μου, καὶ μὴ καταφρονέσῃς τὴν ταπεινήν μου δέησιν, ἀλλὰ ςράφου πρὸς ἐμὲ, καὶ ἐπάκουσόν μου.

2. Ἀδολεσχίαν καλεῖ ἡ Γραφὴ τὴν συνεχῆ μελέτην. Λέγει οὖν, ὅτι ὀνειδιζόμενος καὶ πολεμούμενος ὑπὸ τῶν ἀδικούντων, καὶ τὰς ἐπιβουλὰς αὐτῶν λογιζόμενος, θλίβομαι πολλὰ, καὶ ταράσσομαι ἀπὸ τοὺς διωγμοὺς τοῦ ἀσεβοῦς ἐχθροῦ μου Σαοὺλ, ἐν ᾧ ἐγὼ ἔκαμα πρὸς αὐτὸν τόσας εὐεργεσίας, καὶ αὐτὸς μοῦ ξετρέχει τὸν θάνατον ὁ ἀχάριςος.

3. Σαφέςερα τὸ λέγει ὁ Σύμμαχος. »Ἐπέρριψαν κατ' ἐμοῦ εἰς ἀσέβειαν, καὶ μετ' ὀργῆς μοι ἠναντιώθησαν.« Ἤγουν μὲ κακὴν καὶ πονηρὰν γνώμην μηχανοῦνται, καὶ μοῦ ξετρέχουσι τὸν θάνατον.

4. Ὅθεν βλέπων τὴν τόσην αὐτῶν ἀπανθρωπίαν καὶ δυσμένειαν, φρίττω καὶ δέδοικα, καθ' ἑκάςην τὴν τελευτὴν ἐκδεχόμενος.

5. Τοῦτο σαφῶς ὁ Δαβὶδ ἐποίησεν, ὅταν ἔφευγε τὸν Σαοὺλ εἰς Γὲθ κρυπτόμενος. Καὶ ἀπ' ἐκεῖ πάλιν, βλέπων τῶν Ἀλλοφύλων τὴν ἀτυχίαν, ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον. Πτέρυγας δὲ περιςερᾶς εἶπε, καὶ ὄχι ἄλλου ὀρνέου, πνευματικῆς χάριτος ὀρεγόμενος. Τινὲς δὲ τὴν Παλαιὰν καὶ Νέαν Διαθήκην ὀνομάζουσι πτέρυγας.

6. Φεύγων οὖν ἀπὸ τόπον εἰς τόπον, καὶ διωκόμενος εἰς ἀβάτους ἐρήμους καὶ σπήλαια, καὶ μὲ ἄλογα ζῶα συναυλιζόμενος εἰς τὴν ἔρημον, μόνον εἰς τὸν Θεὸν ἤλπιζον, νὰ μὲ λυτρώσῃ ἀπὸ τὴν ταραχὴν καὶ βάσανον.

7. Δὲν μοι φαίνεται νὰ ἁρμόζωσι πρὸς τὸν Προφήτην αὐτὰ τὰ ῥήματα. Ὅτι οὔτε εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ κατῴκουν τότε οἱ Ἰουδαῖοι, οὔτε ἄλλην Βασιλικὴν πόλιν εἶχασιν· μόνον τὴν ἀντιλογίαν καὶ παρανομίαν τῶν μιαιφόνων Ἰουδαίων προλέγει, καὶ τοὺς κόπους, καὶ δόλους, τοὺς ὁποίους κατεσκεύασαν κατὰ τοῦ Σωτῆρος εὐεργέτου οἱ ἄδικοι καὶ ἀγνώμονες· καθὼς κατώτερα προκηρύττει διὰ τὸν Προδότην σαφέσερα.

8. Καὶ ποτὲ δὲν λείπουσι ἀπὸ τὰς πλατείας καὶ φόρους των οἱ τόκοι, οἱ δόλοι, καὶ τὰ ψεύματα.

9. Καὶ τὸ χειρότερον, ὅτι δὲν κατηγορήθην ἀπὸ ἐχθρὸν καὶ ἀλλότριον, ἀλλὰ ἀπὸ φίλον μου γνήσιον· ὅτι ἐὰν με ἤθελε φοβερίσῃ ἕνας, ὅς τις νὰ μὲ μισῇ φανερά, ἐκρυπτόμην ἀπὸ λόγου του.

10. Ἀλλὰ (τί νὰ εἰπῶ;) ἐσὺ Ἰούδα παράνομε, ὅς τις ἐκαμόνουσουν πῶς ἦσουν εἰς τὸ θέλημά μου, ἕνας ἀπὸ τοὺς προεσῶτας καὶ φίλους μου, καὶ ἔτρωγες μετ' ἐμοῦ καθ' ἑκάςην οὐ μόνον τροφὴν σωματικὴν, ἀλλὰ καὶ πνευματικὴν, καὶ ἐκοινώνεις τὸ ποτήριόν μου, ἀχάριςε.

11. Θέλων νὰ ἀντικόψῃ τὴν πονηρὰν των γνώμην, τοὺς φοβερίζει μὲ τοιοῦτον ὀλέθριον θάνατον· καθὼς ὄντως ἔπαθον, ὁ μὲν Ἰούδας εὐθὺς μετὰ τὴν προδοσίαν, καὶ κρεμασθεὶς κακῶς ἐξέψυξεν· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ὀλίγον καιρὸν ὑςερότερα, ὅταν ἔπεσον εἰς τὰς πικρὰς συμφορὰς ἐκείνας καὶ πονηροτάτας, κατὰ τὴν πονηρὰν αὐτῶν γνώμην. Παροικίαν δὲ καλεῖ τὴν παροῦσαν ζωὴν, ἥτις δὲν λογίζεται κατοικία, ἀλλ' ἐξορία μας.

12. Ἀποςρέφει τὸν λόγον ὁ Προφήτης εἰς τοὺς ἀδικουμένους, καὶ μὴ ἐγκαταλιμπανομένους παρὰ Θεοῦ,

6. Ἰδοὺ ἐμάκρυνα φυγαδεύων, καὶ ηὐλίσθην ἐν τῇ ἐρήμῳ. Προσεδεχόμην τὸν Θεὸν, τὸν σώζοντά με ἀπὸ ὀλιγοψυχίας, καὶ ἀπὸ καταιγίδος.

7. Καταπόντισον Κύριε, καὶ καταδίελε τὰς γλῶσσας αὐτῶν. Ὅτι εἶδον ἀνομίαν, καὶ ἀντιλογίαν ἐν τῇ πόλει. Ἡμέρας, καὶ νυκτὸς κυκλώσει αὐτὴν ἐπὶ τὰ τείχη αὐτῆς· καὶ ἀνομία, καὶ κόπος ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἀδικία.

8. Καὶ οὐκ ἐξέλιπεν ἐκ τῶν πλατειῶν αὐτῆς τόκος, καὶ δόλος.

9. Ὅτι εἰ ὁ ἐχθρὸς ὠνείδισέ με ὑπήνεγκα ἄν. καὶ εἰ ὁ μισῶν με ἐπ' ἐμὲ ἐμεγαλορρημόνησεν, ἐκρύβην ἂν ἀπ' αὐτοῦ.

10. Σὺ δὲ, ἄνθρωπε, ἰσόψυχε, ἡγεμών μου, καὶ γνωςέ μου. Ὃς ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐγλύκανάς μοι ἐδέσματα. ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ ἐπορεύθημεν ἐν ὁμονοίᾳ.

11. Ἐλθέτω δὴ θάνατος ἐπ' αὐτοὺς, καὶ καταβήτωσαν εἰς ᾅδου ζῶντες. Ὅτι πονηρία ἐν ταῖς παροικίαις αὐτῶν, ἐν μέσῳ αὐτῶν.

12. Ἐγὼ πρὸς τὸν Θεὸν ἐκέκραξα, καὶ ὁ Κύριος εἰ-

σήκουσέ μου. Ἑσπέρας, καὶ πρωΐ, καὶ μεσημβρίας διηγήσομαι, καὶ ἀπαγγελῶ, καὶ εἰσακούσεται τῆς φωνῆς μου.

λέγων· Ἐγὼ οὐ μόνον τὸν Πατέρα παρακαλῶ, ἀλλὰ καὶ τὸν Μονογενῆ του Υἱὸν, ὅς τις μέλλει νὰ γεννηθῇ ἐξ ἐμοῦ κατὰ σάρκα, διὰ τὴν πολλὴν αὐτοῦ φιλανθρωπίαν καὶ ἀγαθότητα. Τὸ δὲ Ἑσπέρας διηγήσομαι, λέγει ἀντὶ ἐξομολογήσομαι.

13. Λυτρώσεται ἐν εἰρήνῃ τὴν ψυχήν μου ἀπὸ τῶν ἐγγιζόντων μοι. Ὅτι ἐν πολλοῖς ἦσαν σὺν ἐμοί. Εἰσακούσεται ὁ Θεὸς, καὶ ταπεινώσει αὐτοὺς ὁ ὑπάρχων πρὸ τῶν αἰώνων.

13. Αὐτὸς ὁ Θεός μου θέλει ἐπακούσει, νὰ μὲ λυτρώσῃ ἀπὸ τὰς ἐνέδρας τῶν πολεμίων (πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἦσαν μετ' ἐμοῦ, φιλίαν ὑποκρινόμενοι) αὐτοὺς δὲ νὰ ταπεινώσῃ, καὶ νὰ τοὺς καταισχύνῃ ὡς ὑπερηφάνους ὁ ὑπερένδοξος καὶ προαιώνιος.

14. Οὐ γάρ ἐστιν αὐτοῖς ἀντάλλαγμα, ὅτι οὐκ ἐφοβήθησαν τὸν Θεόν. Ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐν τῷ ἀποδιδόναι.

14. Ὁ Σύμμαχος.» Οὐ γὰρ ἀλλάσσονται, οὐ δὲ φοβοῦνται τὸν Θεόν.« Ἤγουν ἐπειδὴ προβλέπει ὁ Θεὸς τὸν ἀμετάβλητον αὐτῶν τρόπον, πῶς δὲν ἀλλάσσουσι τὴν πονηρὰν γνώμην των, θέλει ἁπλώσει δικαίως τὴν πανσθενῆ καὶ Παντοδύναμον χεῖρα αὐτοῦ, νὰ τοῖς δώσῃ τὴν πρέπουσαν ἀνταπόδοσιν. Τοῦτο νοεῖται καὶ διὰ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Δαβὶδ, καὶ διὰ τοὺς θεομισεῖς Ἰουδαίους.

15. Ἐβεβήλωσαν τὴν διαθήκην αὐτοῦ. Διεμερίσθησαν ἀπὸ ὀργῆς τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἤγγισαν αἱ καρδίαι αὐτῶν.

15. Ἐπειδὴ ἐμίαναν καὶ τὸν Ἅγιον Νόμον σου, τὸν ὁποῖον προστάσσεις νὰ ἀγαπῶσι τὸν πλησίον, καὶ αὐτοὶ οἱ ἄνομοι τὸν εὐεργέτην παρέδωκαν. Ὅθεν μὲ θυμὸν θέλεις τοὺς διώξει, νὰ χωρισθῶσιν ἀπὸ λόγου σου.

16. Ἡπαλύνθησαν οἱ λόγοι αὐτῶν ὑπὲρ ἔλαιον, καὶ αὐτοί εἰσι βολίδες.

16. Ὅτι μὲν τὰ λόγια των ἔδειχνον ἱλαρὰ καὶ ἄκακα, αἱ δὲ βουλαὶ καὶ αἱ καρδίαι των κεντοῦσιν ὥσπερ βέλη σκληρότατα.

17. Ἐπίρριψον ἐπὶ Κύριον τὴν μέριμνάν σου, καὶ αὐτός σε διαθρέψει· Οὐ δώσει εἰς τὸν αἰῶνα σάλον τῷ δικαίῳ.

17. Ταῦτα ὁ Θεῖος Προφήτης λέγων καὶ διὰ λόγου του, καὶ διὰ τὸν Χριστὸν προφητεύων, παρακινεῖ πάντα ἄνθρωπον, νὰ ἔχῃ εἰς τὸν Θεὸν τὴν ἐλπίδα του· ὅς τις δὲν ἀφίνει τοὺς ἐναρέτους καὶ δικαίους νὰ κινδυνεύσωσιν· ἀλλὰ κἂν εἰς παραμικρὰν συμφορὰν, ἐὰν τοὺς ἀφήσῃ νὰ πέσωσι, τοῖς δίδει πάλιν εὐθὺς βοήθειαν.

18. Σὺ δὲ ὁ Θεὸς κατάξεις αὐτοὺς εἰς φρέαρ διαφθορᾶς.

Ἄνδρες αἱμάτων, καὶ δολιότητος οὐ μὴ ἡμισεύσωσι τὰς

18. Τοὺς δὲ ἀδίκους καὶ τολμητὰς, οἱ ὁποῖοι κακοποιοῦσι τοὺς δούλους σου, Κύριε, θέλεις παραδώσει εἰς τὸν βυθὸν τῆς διαφθορᾶς, καὶ αἰωνίου κολάσεως· Ὅτι ὅσοι εἶναι φονεῖς καὶ δόλιοι, δὲν τοὺς ἀφίνεις νὰ ζήσωσι κἂν τοὺς ἥμισυ χρόνους τῆς ζωῆς των. Ἐγὼ δὲ ἐλπίζων εἰς

σὲ, θέλω συνδοξασθῇ μετὰ σοῦ αἰώνια.

ἡμέρας αὐτῶν. Ἐγὼ δὲ Κύριε ἐλπιῶ ἐπὶ σέ.

Δόξα. Κάθισμα Ζ΄.

Τὸ Τρισάγιον, εἶτα τὰ Τροπάρια. ἦχος πλ΄. α΄.

Κριτοῦ καθεζομένου καὶ ἀγγέλων, σάλπιγγος ἠχούσης καὶ φλογὸς καιομένης, τί ποιήσεις ψυχή μου ἀπαγομένη εἰς κρίσιν; τότε γὰρ τὰ δεινά σου παρίσανται, τὰ κρυπτά σου ἐλέγχονται ἐγκλήματα· διὸ πρὸ τέλους βόησον τῷ κριτῇ, ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι καὶ σῶσόν με.

Δόξα.

Πάντες ἀγρυπνήσωμεν, καὶ Χριςῷ ὑπαντήσωμεν, μετὰ πλήθους ἐλαίου καὶ λαμπάδων φαεινῶν, ὅπως τοῦ νυμφῶνος ἔνδον ἀξιωθῶμεν, ὁ γὰρ τῆς θύρας ἔξω φθανόμενος ἄπρακτα τῷ Θεῷ κέκραγεν, ἐλέησόν με. Καὶ νῦν.

Ἐν κλίνῃ κατακείμενος ἁμαρτημάτων πολλῶν συλοῦμαι τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μου· ὁ γὰρ ὕπνος τῆς ἐμῆς ῥαθυμίας προξενεῖ μου τῇ ψυχῇ τιμωρίαν· ἀλλὰ σὺ ὁ Θεὸς ὁ τεχθεὶς ἐκ παρθένου, διέγειρόν με πρὸς τὴν σὴν ὑμνῳδίαν, ἵνα δοξάζω σε.

Τὸ Κύριε ἐλέησον μ΄. καὶ ἡ εὐχή.

Κύριε, ὁ Θεός μου ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος· πολλὰ ἐλέη ἐποίησας μετ᾽ ἐμοῦ, ἃ οὐ προσεδόκουν ἰδεῖν, καὶ τί ἀνταποδώσω τῇ σῇ ἀγαθότητι, Κύριέ μου Κύριε, εὐχαριςῶ σου τῷ πολυυμνήτῳ ὀνόματι, εὐχαριςῶ σου τῇ ἀνεκδιηγήτῳ ἐπ᾽ ἐμὲ εὐσπλαγχνείᾳ, εὐχαριςῶ τῇ ἀνεικάςῳ σου μακροθυμίᾳ, καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν, ἀντιλαβοῦ καὶ βοήθησόν μοι καὶ σκέπασόν με, δέσποτα τῶν ἁπάντων, τοῦ μηκέτι ἁμαρτάνειν ἐνώπιόν σου. Σὺ γὰρ γινώσκεις τὸ τῆς φύσεώς μου εὐόλισθον, σὺ οἶδας τὴν ἀφροσύνην μου, σὺ ἐπίςασαι τὰ ἐμοὶ πεπραγμένα, τὰ ἐν γνώσει καὶ ἀγνοίᾳ, τὰ ἑκούσια καὶ ἀκούσια, τὰ ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ, τὰ κατὰ νοῦν καὶ διάνοιαν. Ὡς ἀγαθὸς οὖν καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς, ἐξάλειψον τῇ δρόσῳ τοῦ ἐλέους σου, ὑπεράγαθε Κύριε, καὶ σῶσον ἡμᾶς διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον, οἷς ἐπίςασαι κρίμασι· Σὺ γὰρ εἶ τὸ φῶς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπωμεν τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεί.

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τοῦ Λαοῦ, τοῦ ἀπὸ τῶν Ἁγίων μεμακρυμμένου, τῷ Δαβὶδ εἰς ςηλογραφίαν. Ὁπότε ἐκράτησαν αὐτὸν οἱ Ἀλλόφυλοι ἐν Γέθ. Ψαλμός. ΝΕ΄

Σημαίνει ἡ ἐπιγραφὴ, ὅτι οὗτος ὁ Ψαλμὸς ἔχει διπλὴν τὴν διάνοιαν. Σημαίνει μὲν διὰ τὸν Ἰσραηλιτικὸν Λαὸν, ὅταν ἠχμαλωτίσθη, καὶ ἐμάκρυνεν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ. Ὅθεν δουλεύοντες τοῖς Βαβυλωνίοις, δὲν ἐφύλαττον τὸν Νόμον, ὡς ἔπρεπεν. Ὁ δὲ Δαβὶδ πάλιν φεύγων τὸν Σαοὺλ κατῴκει μὲ τοὺς Ἀλλοφύλους, καὶ ἔφυγε δύο φοραῖς εἰς Γέθ. Τὴν πρώτην ἐκαμώθη, πῶς ἦτον σεληνιασμένος, καὶ ἐγλύτωσε. Τὴν ἄλλην φορὰν ἐπῆρε τὸ θάῤῥος, καὶ κατῴκει μὲ τοὺς Ἀλλοφύλους ἄφοβα. Τὴν πρώτην φορὰν οὖν ἐν ᾧ εἶχε τὸν φόβον ἐσύνθεσε τὸν παρόντα Ψαλμὸν, ζητῶν τοῦ Θεοῦ ἐλεημοσύνην, νὰ τὸν λυτρώσῃ ἀπὸ τὸν κίνδυνον.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς, ὅτι κατεπάτησέ με ἄνθρωπος· ὅλην τὴν ἡμέραν πολεμῶν ἔθλιψέ με. Κατεπάτησάν με οἱ ἐχθροί μου ὅλην τὴν ἡμέραν. Ὅτι πολλοὶ οἱ πολεμοῦντές με ἀπὸ ὕψους.

2. Ἡμέρας οὐ φοβηθήσομαι. Ἐγὼ δὲ ἐλπιῶ ἐπὶ σέ.

3. Ἐν τῷ Θεῷ ἐπαινέσω τοὺς λόγους μου, ἐπὶ τῷ Θεῷ ἤλπισα, οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι σάρξ.

4. Ὅλην τὴν ἡμέραν τοὺς λόγους μου ἐβδελύσσοντο. κατ᾽ ἐμοῦ πάντες οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν εἰς κακόν.

5. Παροικήσουσι, καὶ κατακρύψουσιν αὐτοὶ, τὴν πτέρναν μου φυλάξουσι,

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἀπὸ διαφόρων ἐχθρῶν ἐξελαυνόμενός τε, καὶ πολεμούμενος, καὶ διηνεκῶς καταπατούμενος, Δέσποτα, ἐκδέχομαι τὴν φιλανθρωπίαν σου· Ὅτι εἰς ἄλλον δὲν ἐλπίζω, μόνον εἰς τὴν χάριν σου, νὰ μὲ ἐλεήσῃς τὸν ἄθλιον· Ὅτι καθ᾽ ἑκάςην μὲ βασανίζουσι μὲ τὸ ὕψος τῆς εὐημερίας, καὶ δυναςείας των.

2. Ὁ Σύμμαχος. »Ἦ ἂν ἡμέρᾳ φοβηθῶ, σοὶ πέποιθα.« Ἤγουν τὴν πρόσκαιρον εὐκληρίαν αὐτῶν δὲν φοβοῦμαι, ἔχων εἰς σὲ τὸ θάῤῥος, καὶ τὴν ἐλπίδα μου.

3. Αἱ προσευχαὶ εἰσὶν ἐπαινεταὶ εἰς τὸν Θεὸν, καὶ εὐπρόσδεκτοι. Διὰ τοῦτο λέγει προσφέρων ἐγὼ πολλὰς μετανοίας, καὶ δεήσεις πρὸς Κύριον, δὲν φοβοῦμαι, νὰ μὲ κακοποιήσωσιν ἁμαρτωλοὶ, καὶ χαμερπεῖς ἄνθρωποι.

4. Οἵτινες καθ᾽ ἡμέραν μελετοῦσι, καὶ διαλογίζονται νὰ μὲ βλάψωσι, τοὺς δὲ λόγους μου ἀποςρέφονται βδελυσσόμενοι.

5. Σαφέςερον ὁ Σύμμαχος· »συνήγοντο λάθρα, καὶ τὰ ἴχνη μου παρετήρουν, προσδοκῶντες τὴν ψυχήν μου ἀπολέσαι·« ἤγουν, ἐξέτρεχαν ἀπόκρυφα τὰς ὁδούς μου.

ἐὰν δυνηθῶσι νὰ μὲ θανατώσωσιν.

6. Ἀλλὰ σὺ, Κύριε δικαιοκρίτα καὶ Παντοδύναμε, δύνασαι νὰ τοῖς δώσῃς τὴν πρέπουσαν ἀνταπόδοσιν χωρὶς κόπον, ὅταν ἀποφασίσῃς αὐτοὺς, καὶ πάντας τοὺς ἀνόμους μὲ τὴν δικαίαν ὀργήν σου εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν.

7. Γινώσκεις, Κύριε, ὅλα τὰ ἐμὰ, τὴν ζωὴν, καὶ τὰς πράξεις μου, καὶ εἶμαι βέβαιος, πῶς θέλεις δεχθῇ τὴν προσευχήν μου, καὶ τὰ δάκρυα, κατὰ τὰς ἀψευδεῖς σου ἐπαγγελίας, νὰ κάμῃς τοὺς ἐχθρούς μου, νὰ ςρέψωσιν ἄπρακτοι.

8. Καθὼς πολλάκις ἐκ τῶν πραγμάτων ἐγνώρισα, πόσην κηδεμονίαν ἔδειξες εἰς τοῦ λόγου μου, καὶ ἀπὸ πόσους κινδύνους μὲ ἠλευθέρωσες.

9. Τῇ Ἁγίᾳ Τριάδι προσεύχεται, λέγων τρισσῶς τοῦ Κυρίου τὸ ὄνομα· καὶ τάσσει νὰ μὴν εἰπῇ λόγον τινα, ἐὰν δὲν ἐπικαλέσῃ πρῶτον τὸ Θεῖον Ὄνομα. Ὅτι ὅς τις ἐλπίζει εἰς τὸν Κύριον, δὲν φοβῆται νὰ τὸν κακοποιήσωσιν οἱ ἄνθρωποι.

10. Εὐχὰς καλεῖ τὰς πρὸς Θεὸν ὑποσχέσεις. Λέγει οὖν· Τὰς εὐχαριςίας, αἱ ὁποῖαι πρέπουσι, θέλω σοὶ ἀποδώσει, Θεέ μου, ὡς δοῦλος εὐγνώμων, κατὰ τὸ χρέος μου.

11. Ὅτι ἐπειδὴ ἐλύτρωσες τὴν ζωήν μου ἀπὸ τὸν θάνατον, τὰ ὄμματα ἀπὸ δάκρυα, καὶ τοὺς πόδας ἀπὸ σκοντάματα, ςρέφων τὴν λύπην εἰς ἀγαλλίασιν, δὲν θέλω ἀμελήσει καὶ ἐγὼ νὰ σὲ δοξάζω, νὰ σοὶ εὐαρεςῶ, πορευόμενος εἰς τὰς ἐντολάς σου, ὑπὸ σοῦ φωτιζόμενός τε, καὶ δυναμούμενος.

καθάπερ ὑπέμειναν τὴν ψυχήν μου.

6. Ὑπὲρ τοῦ μηθενὸς ὤσεις αὐτούς· ἐν ὀργῇ λαοὺς κατάξεις.

7. Ὁ Θεὸς, τὴν ζωήν μου ἐξήγγειλά σοι. Ἔθου τὰ δάκρυά μου ἐνώπιόν σου, ὡς καὶ ἐν τῇ ἐπαγγελίᾳ σου. ἐπιςρέψουσιν οἱ ἐχθροί μου εἰς τὰ ὀπίσω.

8. Ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλέσωμαί σε, ἰδοὺ ἔγνων, ὅτι Θεός μου εἶ σύ.

9. Ἐπὶ τῷ Θεῷ αἰνέσω ῥῆμα, ἐπὶ τῷ Κυρίῳ αἰνέσω λόγον, ἐπὶ τῷ Θεῷ ἤλπισα· οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος.

10. Ἐν ἐμοὶ ὁ Θεὸς εὐχαὶ, ἃς ἀποδώσω αἰνέσεώς σου.

11. Ὅτι ἐῤῥύσω τὴν ψυχήν μου ἐκ θανάτου, τοὺς ὀφθαλμούς μου ἀπὸ δακρύων, καὶ τοὺς πόδας μου ἀπὸ ὀλισθήματος. Εὐαρεςήσω ἐνώπιον Κυρίου ἐν φωτὶ ζώντων.

Εἰς τὸ τέλος, μὴ διαφθείρῃς, τῷ Δαβὶδ εἰς ϛηλογραφίαν, ἐν τῷ αὐτὸν ἀποδιδράσκειν ἀπὸ προσώπου Σαοὺλ εἰς τὸ σπήλαιον.

Ψαλμός. Νϛʹ.

Τὸν Ψαλμὸν τοῦτον ἔκαμεν ὁ Δαβὶδ, ὅταν ἦτον κρυμμένος εἰς τὸ σπήλαιον, καὶ εἰσῆλθεν ὁ Σαοὺλ ἐκεῖ διὰ ὑπηρεσίαν του, καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ τὸν φονεύσῃ, δυνάμενος. Εἰς ὅσους Ψαλμοὺς λέγει ἡ Ἐπιγραφὴ εἰς τὸ τέλος, δηλοῖ μελλόντων πραγμάτων πρόῤῥησιν. Ὅτι οὗτος ὁ Ψαλμὸς προλέγει τὴν κλίσιν τῶν Ἐθνῶν. Καὶ τὸν ἔγραψεν ὁ Προφήτης, ὥσπερ τινὰ ϛήλην, εἰς ἐνθύμησιν τῆς εὐεργεσίας, πῶς ἐλυτρώθη τοῦ κινδύνου. Ὅς τις οὖν θέλει νὰ μάθῃ ταῦτα σαφέϛερον, ἂς ἀναγνώσῃ τὴν αʹ. τῶν Βασιλειῶν, Κεφ. κγʹ. νὰ λάβῃ πολλὴν κατάνυξιν εἰς τὴν καλωσύνην τοῦ Δαβὶδ, Ὅς τις ἐδύνετο νὰ φονεύσῃ τὸν διώκτην αὐτοῦ, καὶ ἐπίβουλον, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησε, λέγων πρὸς αὐτὸν τοιαῦτα. Μὴ διαφθείρῃς τὴν ἀρετὴν τῆς ἀμνησικακίας· μὴ γένοιτο νὰ τὸν φονεύσω· ἐπειδὴ εἶναι Χριϛὸς τοῦ Κυρίου.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς, ἐλέησόν με, ὅτι ἐπὶ σοὶ πέποιθεν ἡ ψυχή μου, καὶ ἐν τῇ σκιᾷ τῶν πτερύγων σου ἐλπιῶ.

2. Ἕως οὗ παρέλθῃ ἡ ἀνομία. Κεκράξομαι πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ὕψιϛον, τὸν Θεὸν τὸν εὐεργετήσαντά με.

3. Ἐξαπέϛειλεν ἐξ Οὐρανοῦ, καὶ ἔσωσέ με, ἔδωκεν εἰς ὄνειδος τοὺς καταπατοῦντάς με.

4. Ἐξαπέϛειλεν ὁ Θεὸς τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ τὴν ἀλήθειαν αὐτοῦ, καὶ ἐῤῥύσατο τὴν ψυχήν μου ἐκ μέσου σκύμνων· ἐκοιμήθην τεταραγμένος.

5. Υἱοὶ ἀνθρώπων, οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὅπλα καὶ

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Φυλακωμένος εἰς τὸ σπήλαιον, καὶ βλέπων τοὺς διώκτας περικυκλοῦντας, ἐπικαλεῖται τὸν τοῦ Θεοῦ ἔλεον. Σκιὰν δὲ πτερύγων τὴν θείαν κηδεμονίαν ὠνόμασε. Καὶ μὲ τὸν διπλασιασμὸν τοῦ ἐλέους, σημαίνει τὸν μέγαν κίνδυνον.

2. Ἕως νὰ περάσῃ ἡ ἄνομος ἐπιβουλὴ τῶν ἐχθρῶν μου, βοῶ πρὸς τὸν Ὕψιϛον Θεὸν, ἐπιζητῶν νέας χάριτας, ἐπειδὴ διαφόρως, καὶ πολλάκις μὲ εὐηργέτησε.

3. Καὶ μάλιϛα εἰς τὰς ὑϛερινὰς θλίψεις μου, κατὰ τῶν ὁποίων ἔϛειλεν οὐρανόθεν τὸ ἔλεός του, καὶ μὲ ἔσωσε, καταισχύνας τοὺς ἀδίκως καταπατοῦντάς με.

4. Ἀπολαύσας τῆς θείας φιλανθρωπίας, ἐλυτρώθην τῆς τῶν ἀνθρώπων θηριωδίας. Ἔζευξε δὲ μὲ τὴν ἐλεημοσύνην τὴν ἀλήθειαν, τῆς φιλανθρωπίας τὸ δίκαιον, λέγων· ἔϛειλέ μοι ὁ Θεὸς ἐξ Οὐρανοῦ βοήθειαν, καὶ ἐλύτρωσέ με ὡς δίκαιος ἀπὸ τοὺς θηριογνώμους ἐκείνους, οἵτινες μοὶ ἔδιδον πολλὴν ταραχὴν, καὶ δὲν με ἄφινον νὰ κοιμηθῶ μὲ ἀνάπαυσιν.

5. Εἰς μὲν τὴν φύσιν ἦσαν ἄνθρωποι, εἰς δὲ τὴν γνώμην λέοντες· ἔχοντες ὀδόντια χειρότερα θηρίων, καὶ ἀ-

πὸ σαΐτας ὀξύτερα. Ἡ δὲ γλῶσσά των ἔκοπτεν ὑπὲρ τὴν μάχαιραν εἰς τὰς μιαιφόνους βουλὰς αὐτῶν, καὶ μηχανουργήματα.

6. Ἀλλ᾽ ὁ Θεὸς ἔδειξεν εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τὸ ὕψος, καὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ, καταισχύνας τοὺς ἀδίκους ὡς δίκαιος. Καὶ ᾠκονόμησε νὰ πέσωσιν εἰς τὸν λάκκον αὐτὸν, τὸν ὁποῖον μοὶ εἶχασι σκαμμένον, καὶ νὰ ποδισθῶσιν εἰς τὴν παγίδα, τὴν ὁποίαν μοὶ ἡτοίμασαν οἱ ἀνόσιοι.

7. Λοιπὸν βλέπων τὴν θείαν σου πρόνοιαν, Δέσποτα, προφανῆ, καὶ θαυμάσιον, θέλω εἶσαι καὶ ἐγὼ εἰς ὅλα σου τὰ θελήματα εὐπρεπής τε, καὶ ἕτοιμος, νὰ σὲ ὑμνολογῶ, καὶ νὰ κηρύττω τὰς εὐεργεσίας εἰς δόξαν σου.

8. Δόξαν καλεῖ τὴν Προφητικὴν χάριν, καὶ τὸν ἑαυτόν του Ψαλτήριον, καὶ Κιθάραν, ὡς Ὄργανον γεγενημένον τοῦ Θείου Πνεύματος, λέγων. Οὐ μόνον σοὶ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ θέλω προσφέρει ὑμνῳδίαν, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀληθινοῦ σου Φωτὸς, ἀνατείλαντος μὲ τὴν ἔνσαρκον αὐτοῦ παρουσίαν· καὶ μὲ τὴν τοῦ θείου λουτροῦ ἀναγέννησιν, θέλω γένη τῶν Λαῶν ἁπάντων χοροδιδάσκαλος, νὰ σὲ δοξολογῶ μὲ τὰ ςόματα ἐκείνων ἀεὶ, καὶ πάντοτε.

9. Κηρύττων τὴν ἄπειρον ἐλεημοσύνην σου, τὴν ὁποίαν ἕως εἰς τὸν Οὐρανὸν ἐγνώρισαν οἱ Ἅγιοι Ἄγγελοι. Νεφέλας δὲ καλεῖ ἡ Γραφὴ τοὺς Προφήτας, καὶ Ἀποςόλους, καὶ τοὺς λοιποὺς, οἵτινες ἠξιώθησαν τῆς θείας χάριτος. Ὅτι καθὼς λαμβάνουσι τὸ ὕδωρ ἀλλαχόθεν τὰ νέφη, καὶ μᾶς ποτίζουσιν, οὕτω καὶ αὐτοὶ μᾶς ἔφερον τὴν θείαν ἀρδείαν, ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· διὰ μέσου τῶν ὁποίων ἐγνωρίσθη τὸ ὕψος τοῦ Θεοῦ εἰς ὅλον τὸν Κόσμον, καὶ ἔλαμψεν ἡ εὐσέβεια.

βέλη, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν μάχαιρα ὀξεῖα.

6. Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς Οὐρανοὺς ὁ Θεὸς, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου. Παγίδα ἡτοίμασαν τοῖς ποσί μου, καὶ κατέκαμψαν τὴν ψυχήν μου. Ὤρυξαν πρὸ προσώπου μου βόθρον, καὶ ἐνέπεσον εἰς αὐτόν.

7. Ἑτοίμη ἡ καρδία μου ὁ Θεὸς, ἑτοίμη ἡ καρδία μου. ᾄσομαι, καὶ ψαλῶ ἐν τῇ δόξῃ μου.

8. Ἐξεγέρθητι ἡ δόξα μου, ἐξεγέρθητι Ψαλτήριον, καὶ κιθάρα, ἐξεγερθήσομαι ὄρθρου. Ἐξομολογήσομαί σοι ἐν λαοῖς Κύριε, ψαλῶ σοι ἐν ἔθνεσιν.

9. Ὅτι ἐμεγαλύνθη ἕως τὸν Οὐρανὸν τὸ ἔλεός σου, καὶ ἕως τῶν νεφελῶν ἡ ἀλήθειά σου. Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς Οὐρανοὺς ὁ Θεὸς, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου.

Εἰς τὸ τέλος, μὴ διαφθείρῃς, τῷ Δαβὶδ εἰς στηλογραφίαν

Ψαλμός. ΝΖ΄.

Τὴν αὐτὴν ἔννοιαν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ὁ ῥηθεὶς, ἔχει καὶ ὁ Ψαλμὸς οὗτος· Ἤγουν διὰ τὴν πονηρίαν τοῦ Σαοὺλ, ὅς τις ὤμοσε πολλάκις νὰ λύσῃ τὴν ἔχθραν, καὶ ἐψευμάτισεν ὁ ἀσύνετος. Τὸ δὲ μὴ διαφθείρῃς ἐξηγήσαμεν ἄνωθεν, καὶ ἀρκεῖ μόνον τόσον. Δηλοῖ οὖν ὁ παρὼν Ψαλμὸς, καὶ διαλαμβάνει περὶ τῆς τῶν ἀνόμων κολάσεως, καὶ τῆς τῶν Δικαίων παρακλήσεως·

Τὸ Κείμενον.

1. Εἰ ἀληθῶς ἄρα δικαιοσύνην λαλεῖτε, εὐθείας κρίνατε υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων.

2. Καὶ γὰρ ἐν καρδίᾳ ἀνομίαν ἐργάζεσθε ἐν τῇ γῇ· ἀδικίαν αἱ χεῖρες ὑμῶν συμπλέκουσιν.

3. Ἀπηλλοτριώθησαν οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ μήτρας, ἐπλανήθησαν ἀπὸ γαστρὸς, ἐλάλησαν ψευδῆ. Θυμὸς αὐτοῖς κατὰ τὴν ὁμοίωσιν τοῦ ὄφεως.

4. Ὡσεὶ ἀσπίδος κωφῆς, καὶ βυούσης τὰ ὦτα αὐτῆς. Ἥτις οὐκ εἰσακούσεται φωνῆς ἐπαδόντων. Φαρμακοῦται φαρμακευομένη παρὰ σοφοῦ.

5. Ὁ Θεὸς συντρίψει τοὺς ὀδόντας αὐτῶν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν. Τὰς μύλας τῶν λεόντων συνέθλασεν ὁ Κύριος.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Διὰ τὸν Σαοὺλ λέγει ταῦτα, ὅς τις ὤμοσε τὴν ἀγάπην, καὶ πάλιν εὐώρκισεν· ὅθεν ἐλέγχει αὐτὸν οὕτως. Ἐὰν εἶναι οἱ λόγοι σου ἀληθεῖς, καὶ τὰ ἔργα σου δίκαια, κρίνε τὸ μοναχός σου, ὦ ἄνθρωπε.

2. Διότι ἄλλο δὲν μελετᾷ ἡ καρδία σου, πάρεξ δόλους, καὶ πανουργεύματα· καὶ ἄλλο δὲν ἐργάζονται αἱ χεῖρές σου, εἰ μὴ ἀδικίας, καὶ ἕτερα ἀνομήματα.

3. Ὢ τῆς ταλαιπωρίας τῶν ἁμαρτωλῶν! ἠμπορῶ νὰ εἰπῶ, πῶς ἀπὸ τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτῶν ἀπεξενώθησαν τοῦ Θεοῦ, Ὅς τις τοὺς ἤξευρεν ἀπὸ τότε, ποταποὶ ἔμελλον νὰ γένωσι, πλανῶντες, καὶ πλανώμενοι. Ὁ δὲ θυμὸς αὐτῶν εἶναι ὅμοιος τοῦ ὄφεως, ὅς τις φαρμακώνει, καὶ δίδει τὸν θάνατον, τοῦτο λέγει διὰ τὸ μνησίκακον τοῦ Σαοὺλ, καὶ ἐπίβουλον.

4. Ἡ Ἀσπὶς ἔχει συνήθειαν, καὶ φράσσει τὰ ὦτα διὰ νὰ μὴν κούῃ τὰς ἐπῳδὰς, καὶ μαντείας τοῦ σοφοῦ θηρευτοῦ, ὅς τις λέγει, ὅταν θέλῃ νὰ τὴν κυνηγήσῃ. Οὕτω καὶ ὁ Σαοὺλ ἀκούων πολλάκις τὰ λόγια τοῦ Δαβὶδ, ἔκαμνε τὸν κωφὸν, καὶ παρέβαινε τοὺς ὅρκους ὁ ἀσυνείδητος.

5. Ἀλλ' ὁ Θεὸς θέλει συντρίψει τὰ ὀδόντια, καὶ μύλας τῶν ἀδίκων. Μύλας λέγει τοὺς τραπεζίτας, οἵτινες ἀλέθουσι τὸ φαγί. Τοῦτ' ἔστι νὰ διασκεδάσῃ τὰς ἐπιβουλὰς, καὶ νὰ ἀφανίσῃ αὐτῶν τὴν δύναμιν.

6. Καὶ τόσον νὰ τοὺς ἀσθενήσῃ μὲ τὸ τόξον τῆς δυνάμεώς του, νὰ τοὺς δώσῃ τόσην τιμωρίαν, καὶ παίδευσιν, ὥςε νὰ γένωσιν ὡς τὰ τρεχάμενα ὕδατα.

7. Καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, νὰ διαλύσωσιν ὡς τὸ κερὶ εἰς τὴν ζέσιν τῆς δικαιοσύνης τοῦ Θεοῦ. Καὶ πίπτον εἰς αὐτοὺς τὸ πῦρ τῆς θείας ὀργῆς, νὰ μὴν ἴδωσιν οὔτε ἐδῶ τὸν αἰσθητὸν Ἥλιον, οὔτε ἐκεῖ τὸν Ἥλιον τῆς δικαιοσύνης, Ἀλλὰ εὑρισκόμενοι εἰς σκότος αἰώνιον, νὰ ἔχωσι δεινὴν τὴν παίδευσιν.

8. Ὁ Σύμμαχος· »πρὶν ἢ αὐξηθῶσιν αἱ ἄκανθαι ἡμῶν, ὥςε γενέσθαι ῥάμνον, ἔτι ζῶντα ὡς ὁλόξηρον, λαῖλαψ ἀρεῖ.« Ἡ ῥάμνος εἶναι μεγάλη, καὶ ἰοβόλος ἄκανθα. Λέγει οὖν, ὅτι πρὶν νὰ μεςώσωσι τῆς ῥάμνου αἱ ἄκανθαι· ἤγουν πρὶν αὐξυνθῇ ἡ πονηρία των, νὰ τοὺς εὕρῃ ὀργὴ, καὶ πληγὴ θεοήλατος.

9. Εὐφραίνεται ὁ ἐνάρετος, βλέπων τὸν πονηρὸν κολαζόμενον. Οὐχὶ ἐκεῖνον χλευάζων, ἢ λοιδορούμενος, ἀλλὰ διὰ τὴν προμήθειαν. Νίπτει δὲ τὰς χεῖρας, ὄχι νὰ τὰ μολύνῃ μὲ τὸ αἷμα, ἀλλὰ δείχνων, ὅτι δὲν συνεκοινώνητε μετ' αὐτοῦ εἰς κανένα ἁμάρτημα. Ἢ πάλιν χεῖρας λέγει τὰς ὁρμὰς τῆς ψυχῆς· εἰς τὰς ὁποίας ἐάν τις ῥύπος εὑρίσκηται, τὸν καθαρίζει μὲ τὸν φόβον τῆς τιμωρίας τοῦ ἁμαρτωλοῦ, νὰ μὴ πάθῃ καὶ ἐκεῖνος τὰ ὅμοια.

10. Τὸ ἄρα ἐδῶ εἶναι ἀποφασιςικόν. Λέγει οὖν, ὅτι πᾶς ἕνας βλέπων εἰς τὴν ζωὴν ταύτην τὸν ἄδικον κολαζόμενον, θέλει ὁμολογήσει, πῶς εἶναι Θεὸς, ὁρῶν τὰ γινόμενα, καὶ ἀποδίδει ἑκάςῳ κατὰ τὰς πράξεις του.

6. Ἐξουδενωθήσονται ὡσεὶ ὕδωρ διαπορευόμενον. Ἐντενεῖ τὸ τόξον αὐτοῦ, ἕως οὗ ἀσθενήσουσιν.

7. Ὡσεὶ κηρὸς τακεὶς ἀνταναιρεθήσονται. Ἔπεσε πῦρ ἐπ' αὐτοὺς, καὶ οὐκ εἶδον τὸν ἥλιον.

8. *Πρὸ τοῦ συνιέναι τὰς ἀκάνθας ὑμῶν τὴν ῥάμνον, ὡσεὶ ζῶντας, ὡσεὶ ἐν ὀργῇ καταπίεται αὐτούς.*

9. Εὐφρανθήσεται δίκαιος, ὅταν ἴδῃ ἐκδίκησιν. Τὰς χεῖρας αὐτοῦ νίψεται ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἁμαρτωλοῦ.

10. Καὶ ἐρεῖ ἄνθρωπος, εἰ ἄρα ἐςὶ καρπὸς τῷ δικαίῳ· ἄρα ἐςὶν ὁ Θεὸς κρίνων αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ.

Δόξα.

Εἰς τὸ τέλος, μὴ διαφθείρῃς, τῷ Δαβὶδ εἰς στηλογραφίαν, ὁπόταν ἀπέστειλε Σαοὺλ, καὶ ἐφύλαξε τὸν οἶκον αὐτοῦ, τοῦ θανατῶσαι αὐτόν. Ψαλμὸς. ΝΗ΄.

Εἰς τὴν α΄. τῶν Βασιλειῶν, Κεφ. ιθ΄. φαίνεται, ὅτι ἤθελε νὰ φονεύσῃ ὁ Σαοὺλ τὸν Δαβὶδ ἀπὸ τὸν φθόνον του. Καὶ ἀκοντίσας τὸ κοντάρι κατ᾽ αὐτοῦ, ἔφυγε ταχέως καὶ δὲν τὸν ἔφθασεν. Ὅθεν ἔστειλεν ἀνθρώπους, νὰ παραφυλάττωσι τὴν οἰκίαν του, ὅταν εὔγῃ, νὰ τὸν φονεύσωσιν. Ἡ δὲ Μελχὸλ ἡ Θυγάτηρ τοῦ Σαοὺλ, καὶ γυνὴ τοῦ Δαβὶδ, τὸν εὔγαλεν ἔξω τὴν νύκτα ἀπὸ τὸ παράθυρον. Ἔπειτα ἐσχημάτισεν εἰς τὴν κλίνην τὰ ἱμάτια, τάχα πῶς ἔκειτο ἀσθενημένος ὁ ἄνδρας της. Ἀφ᾽ οὗ δὲ ἐξημέρωσεν ἐγνώρισαν οἱ στρατιῶται τὴν ὑπόθεσιν, καὶ ἔστρεψαν κατησχυμένοι, καὶ ἄπρακτοι. Τότε οὖν ἔγραψε τὸν Ψαλμὸν μὲ τὴν Προφητικὴν χάριν, τὴν ὁποίαν εἶχε, προφητεύων τὴν λύσσαν, τὴν ὁποίαν εἶχον οἱ Ἰουδαῖοι κατὰ Χριστοῦ, καὶ ἕως εἰς τὸν Τάφον τὸν ἐφύλαττον. Ἀλλὰ κατησχύνθησαν, ὅτι ἡμέρας γενομένης, εὗρον τὰ ἱμάτια μόνα. Ὁ δὲ Χριστὸς ἀνέστη, ζῇ, καὶ βασιλεύει αἰώνια. Προλέγει δὲ εἰς τὸν Ψαλμὸν τοῦτον καὶ τὴν κλίσιν τῶν Ἐθνῶν, καὶ τῶν Ἰουδαίων τὴν διασπορὰν, καὶ ἀφάνισιν.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἐξελοῦ με ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου ὁ Θεὸς, καὶ ἐκ τῶν ἐπανισταμένων ἐπ᾽ ἐμὲ λύτρωσαί με.

2. Ῥῦσαί με ἐκ τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν, καὶ ἐξ ἀνδρῶν αἱμάτων σῶσόν με.

3. Ὅτι ἰδοὺ ἐθήρευσαν τὴν ψυχήν μου. Ἐπέθεντο ἐπ᾽ ἐμὲ κραταιοί. Οὔτε ἡ ἀνομία μου, οὔτε ἡ ἁμαρτία μου Κύριε. Ἄνευ ἀνομίας ἔδραμον, καὶ κατεύθυνα.

4. Ἐξεγέρθητι εἰς συνάντησίν μου, καὶ ἴδε. Καὶ σὺ

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Αὐτὰ καὶ τὰ κατώτερα ῥήματα ἁρμόζουσι τῷ Χριστῷ, καὶ ὄχι τῷ Δαβὶδ, ὅστις δὲν ἦτον ἀναμάρτητος, οὔτε τὶς ἄλλος Ἅγιος. Λέγει οὖν πρὸς τὸν Πατέρα. Εὔγαλέ με ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς μου τούτους, οἵτινες μὲ ἐθανάτωσαν ἄδικα, καὶ τώρα φυλάττουσι τὸν τάφον μου οἱ ἀσύνετοι.

2. Λύτρωσαί με ἀπὸ τοὺς παρανόμους Ἰουδαίους, οἵτινες ἐτέλεσαν τοιαύτην μιαιφονίαν, ἐκχέαντες Αἷμα Ἅγιον.

3. Ὅτι ὡς ἄγριοι θῆρες μὲ ἐκυνήγησαν, καὶ ἔστησαν κατ᾽ ἐμοῦ παγίδας, καὶ μηχανήματα, ἐν ᾧ κακὸν δὲν τοῖς ἔκαμα, οὔτε ἁμαρτίαν πῶς ἐτέλεσα· ἀλλὰ μάλιστα ἐπορεύθην ἄμεμπτα, καὶ ἐνάρετα.

4. Λοιπὸν ἔγειραι, Κύριε, εἰς συνάντησίν μου· καὶ καθὼς ἕως τώρα ἐφάνης Θεὸς τῶν Ἀγγέλων, καὶ τῶν

Ἰουδαίων μόνον, μὲ τόσα θαυμάσια.

5. Οὕτως ἀπὸ τώρα, καὶ ἔμπροσθεν μετάθεσε εἰς τὰ Ἔθνη τὴν πρόνοιάν σου, καταυγάζων αὐτὰ μὲ τὸ φῶς τῆς θεογνωσίας σου, ἵνα ἐπιςρέψωσι πρὸς σὲ διὰ τοῦ βαπτίσματος· Τοὺς δὲ ἀσεβεῖς, καὶ φονευτὰς Ἰουδαίους, μὴν ἐλεήσης, ὅτι ἀνάξιοι εἶναι παντὸς ἐλέους, καὶ συγχωρήσεως.

6. Ἀλλὰ καθὼς ὅταν πεινῶσιν οἱ σκύλοι, γυρίζουσι τὴν νύκτα ὅλην τὴν πόλιν, οὕτω καὶ αὐτοὶ νὰ ἀπογυμνωθῶσι πάσης προφητικῆς, καὶ ἀρχιερατικῆς χάριτος οἱ ἀχάριςοι.

7. Ὅτι αὐτοὶ μὲ τὸ ςόμα των μὲ ἐφόνευσαν, λέγοντες πρὸς τὸν ἡγεμόνα. »Ἆρον, ἆρον ςαύρωσον αὐτόν.« Λοιπὸν οἱ λόγοι των ἦτον ῥομφαία θανάσιμος. Τὸ δὲ τίς ἤκουσεν; εἶπεν ὁ Σύμμαχος, μηδενὸς ἀκούσαντος. Ἤγουν ἐνόμιζον, ὅτι δὲν τοὺς βλέπει τινας, οὔτε ἀκούει τὴν κακουργίαν.

8. Ἀλλὰ σὺ, Κύριε, ὁ παρ' αὐτῶν ἀδίκως ςαυρούμενος, θέλεις τοὺς ἐλέγξει εἰς τὴν β'. παρουσίαν σου μὲ τὰ λοιπὰ Ἔθνη, ἅτινα δὲν ἐπίςευσαν εἰς σέ. Καὶ τότε δικαίως νὰ τοὺς κρίνης, κατακρίνων αὐτοὺς εἰς πῦρ ἄσβεςον.

9. Ἐμοῦ δὲ ἔχοντός σε ἀντιλήπτορα, καὶ φύλακα τῆς δυνάμεώς μου, τὸ ἔλεός σου θέλει νικήσει τὴν πονηρίαν αὐτῶν, νὰ μὴ μὲ βλάψωσιν.

10. Μάλιςα θέλεις δείξει εἰς τοὺς φονεῖς ἐχθρούς μου σκληρὰν ἐκδίκησιν. Ἀλλὰ δέομαί σου μὴ τοὺς ἐξολοθρεύσης ὁλότελα, διὰ νὰ μὴν ἀλησμονηθῇ ὁ Νόμος σου.

11. Μόνον διασκόρπισαί τους ἀπὸ τὴν πόλιν σου μὲ τὴν πολλήν σου δύναμιν, νὰ γνωρίζωνται εἰς ὅλον τὸν Κόσμον ὡς αἰχμάλωτοι, νὰ μὴν ἔχωσι πλέον ἡγεμονείαν, οὔτε παῤῥησίαν πούποτας.

12. Διὰ τὴν μεγάλην των ἀνομίαν, τὴν ὁποίαν ἐτέλεσαν, ἀρὰν καὶ ψεῦδος λαλήσαντες, καὶ συκοφαντίας κατ' ἐμοῦ, καὶ λοιδορίας, ἃς συλληφθῶσιν εἰς τὴν ὑπερηφα-

Κύριε ὁ Θεὸς τῶν Δυνάμεων, ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ.

5. Πρόσχες τοῦ ἐπισκέψασθαι πάντα τὰ Ἔθνη. Μὴ οἰκτειρήσης πάντας τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν.

6. Ἐπιςρέψουσιν εἰς ἑσπέραν, καὶ λιμώξουσιν ὡς κύων, καὶ κυκλώσουσι πόλιν.

7. Ἰδοὺ αὐτοὶ ἀποφθέγξονται ἐν τῷ ςόματι αὐτῶν, καὶ ῥομφαία ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτῶν. ὅτι τίς ἤκουσε;

8. Καὶ σὺ, Κύριε, ἐκγελάσεις αὐτοὺς, ἐξουδενώσεις πάντα τὰ Ἔθνη.

9. Τὸ κράτος μου πρὸς σὲ φυλάξω, ὅτι σὺ ὁ Θεὸς ἀντιλήπτωρ μου εἶ. ὁ Θεός μου τὸ ἔλεος αὐτοῦ προφθάσει με.

10. Ὁ Θεός μου δείξει μοι ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου. Μὴ ἀποκτείνης αὐτοὺς, μήποτε ἐπιλάθωνται τοῦ Νόμου σου.

11. Διασκόρπισον αὐτοὺς ἐν τῇ δυνάμει σου, καὶ κατάγαγε αὐτοὺς, ὁ ὑπερασπιςής μου Κύριε.

12. Ἁμαρτία ςόματος αὐτῶν, λόγος χειλέων αὐτῶν. Καὶ συλληφθήτωσαν

ἐν τῇ ὑπερηφανίᾳ αὐτῶν. Καὶ ἐξ ἀρᾶς, καὶ ψεύδους διαγγελήσονται ἐν συντελείᾳ, ἐν ὀργῇ συντελείας, καὶ οὐ μὴ ὑπάρξωσι.

13. Καὶ γνώσονται, ὅτι ὁ Θεὸς δεσπόζει τοῦ Ἰακὼβ, καὶ τῶν περάτων τῆς γῆς.

14. Ἐπιςρέψουσιν εἰς ἑσπέραν, καὶ λιμώξουσιν ὡς κύων, καὶ κυκλώσουσι πόλιν.
Αὐτοὶ διασκορπισθήσονται τοῦ φαγεῖν. Ἐὰν δὲ μὴ χορτασθῶσι, καὶ γογγύσουσιν.

15. Ἐγὼ δὲ ᾄσομαι τῇ δυνάμει σου, καὶ ἀγαλλιάσομαι τὸ πρωῒ τὸ ἔλεός σου.

16. Ὅτι ἐγεννήθης ἀντιλήπτωρ μου, καὶ καταφυγή μου ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου. Βοηθός μου εἶ, σοὶ ψαλῶ. Ὅτι σὺ ὁ Θεὸς ἀντιλήπτωρ μου εἶ. Ὁ Θεός μου τὸ ἔλεός μου.

νίαν αὐτῶν, νὰ λάβωσι τὴν ἀξίαν δίκην τῶν πεπραγμένων. Στεῖλαί τους μὲ ὀργὴν εἰς συντέλειαν, ἤγουν παίδευσον αὐτοὺς μὲ διαφόρους τιμωρίας· καὶ οὐ μὴ ὑπάρξωσιν, ἤγουν οὔτε νὰ εἶναι, οὔτε νὰ ὀνομάζωνται πλέον Λαὸς, καὶ κλῆρός σου, ὡς τὸ πρότερον, οὔτε νὰ ἔχωσι ἡγεμονείαν καθ᾽ ἑαυτοὺς, οἰκοῦντες τὴν Ἱερουσαλήμ· ἀλλὰ νὰ ἐξορισθῶσιν εἰς διαφόρους τόπους, καὶ βάραθρα.

13. Καὶ τότε νὰ γνωρίσωσιν οἱ ἀσεβέςατοι, μὲ ζημίαν των, ὅτι ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἐσαύρωσαν, εἶναι ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακὼβ, καὶ δεσπόζει ὅλην τὴν Οἰκουμένην ὡς Βασιλεὺς παντεξούσιος.

14. Ὅθεν νὰ περιγυρίζωσιν ὡς σκύλοι (καθὼς εἶπον) πεινασμένοι, ζητοῦντες πνευματικὴν τροφὴν, καὶ μὴν εὑρίσκοντες (διατὶ δὲν ἐπίςευσαν τὰ ὑπὸ τῶν Προφητῶν κηρυττόμενα) νὰ γογγύζωσιν οἱ ἀγνώμονες.

15. Ἐγὼ δὲ πάντοτε θέλω ὑμνεῖ, καὶ ψάλλει τὴν δύναμιν, τὴν ὁποίαν μοὶ ἔδωσες νὰ ἀνασηθῶ, καὶ νὰ ὑψώνω πᾶσαν ὥραν τὴν ἐλεημοσύνην σου ἀγαλλόμενος.

16. Καὶ καθὼς ἐσὺ μοὶ ἔγινες αἴτιος τῆς ἀναςάσεώς μου, καταφυγή μου, καὶ βοηθὸς ταύτην τὴν ἡμέραν τῆς θλίψεως· οὕτω καὶ ἐγὼ θέλει σὲ δοξάζω μὲ Ψαλμοὺς, καὶ ὕμνους, εὐχαριςῶν καὶ ὁμολογῶν, ὅτι ἐσὺ εἶσαι ἡ βοήθεια, ὁ Θεός μου, καὶ τὸ ἔλεος. Τὴν Ἁγίαν Τριάδα δηλοῖ ἐδῶ, καὶ συντυχένει ἡ ἀνθρωπότης ἐν τῷ Χριςῷ, καθὼς καὶ εἰς ἄλλον Ψαλμὸν ἐδηλώσαμεν.

Εἰς τὸ τέλος, τοῖς ἀλλοιωθησομένοις εἰς ςηλογραφίαν τῷ Δαβὶδ, εἰς διδαχήν. Ὁπότε ἐνεπύρισε τὴν Μεσοποταμίαν Συρίας, καὶ τὴν Συρίαν Σοβά· καὶ ἐπέςρεψεν Ἰωὰβ, καὶ ἐπάταξε τὸν Ἐδὼμ ἐν τῇ φάραγγι τῶν Ἁλῶν, δώδεκα χιλιάδας.

Ψαλμός. ΝΘʹ.

Ταῦτα, τὰ ὁποῖα γράφει ἄνωθεν, ἔγιναν, ὡς φαίνεται εἰς τὴν βʹ. τῶν Βασιλειῶν. Εἰς τὸ τέλος λέγει, ὅτι μὲ τὴν Ἱςορίαν εἶναι ἑνωμένη καὶ ἡ Προφητεία. Ἡ δὲ ςηλογραφία νίκην σημαίνει. Νικήσας οὖν ὁ Δαβὶδ τοὺς ἄνωθεν, προεῖδεν ἐν Πνεύματι τὴν παρανομίαν, τὴν ὁποίαν ἔμελλε νὰ τελέσῃ ὁ Λαὸς, καὶ τὴν δι᾽ αὐτὴν αἰχμαλωσίαν. Ἔτι δὲ καὶ τὴν, Θείᾳ χάριτι, γενησομένην ἐπάνοδον. Λοιπὸν ἐφάνη του χρειαζόμενον, νὰ γράψῃ εἰς ὠφέλειαν τῶν τότε ἀνθρώπων τά τε λυπηρὰ, καὶ χαρμόσυνα.

Τὸ Κείμενον.

1. Ὁ Θεὸς ἀπώσω ἡμᾶς καὶ καθεῖλες ἡμᾶς. Ὠργίσθης, καὶ ᾠκτείρησας ἡμᾶς.

2. Συνέσεισας τὴν γῆν, καὶ συνετάραξας αὐτήν. Ἴασαι τὰ συντρίμματα αὐτῆς, ὅτι ἐσαλεύθη.

3. Ἔδειξας τῷ Λαῷ σου σκληρὰ, ἐπότισας ἡμᾶς οἶνον κατανύξεως.

4. Ἔδωκας τοῖς φοβουμένοις σε σημείωσιν, τοῦ φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τόξου. Ὅπως ἂν ῥυσθῶσιν οἱ ἀγαπητοί σου.

5. Σῶσον τῇ δεξιᾷ σου, καὶ ἐπάκουσόν μου.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Πρῶτον προλέγει τὴν αἰχμαλωσίαν, ἔπειτα τοῦ Θεοῦ τὴν φιλανθρωπίαν, λέγων· Διὰ μὲν τὰς παρανομίας, μᾶς ἐμίσησες ὀλίγον, καὶ μᾶς ὠργίσθης δικαίως, Κύριε· μετὰ δὲ τὴν τιμωρίαν ὡς οἰκτίρμων ἠλέησας.

2. Πολλάκις ἔθλιψες τὴν πτωχὴν γῆν τῆς Παλαιςίνης, καὶ τὴν ἐπαίδευσες μὲ τὰς ἐφόδους τῶν Βαβυλωνίων, καὶ δυνατὰ τὴν ἐτάραξες· ἀλλὰ δεόμεθά σου κᾂν τώρα, λυπήσου την, καὶ ἰάτρευσον τὰ συντρίμματά της, ὅτι δεινῶς, καὶ πικρῶς ἐτρόμαξε.

3. Πάλιν τὰ γεγενημένα ἀναφέρει λέγων. Ἐπότισές μας οἶνον καρώσεως, κατὰ τὸν Σύμμαχον· ἤγουν ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν συμφορῶν, μᾶς ἔκαμες καὶ ἀποκαρώσαμεν, ὥσπερ νὰ ἐπίναμεν οἶνον ἄμετρον.

4. Οὕτω καὶ ὁ Ἰεζεκιὴλ εἶδεν Ἄγγελον, καὶ τοῦ ἔδιδε σημεῖον εἰς τὰ μέτωπα τῶν ἀνθρώπων, Ἀλλ᾽ ἐκεῖνο μὲν ἦτον τύπος, τοῦτο δὲ σημεῖον ἀληθέςατον, τὸν Τίμιον Σταυρὸν, καὶ τὸ Ἅγιον Βάπτισμα, μὲ τὰ ὁποῖα ἐφύγαμεν τὸ τόξον, ἤγουν τὸν θυμόν σου καὶ ὀργὴν καὶ ἐλυτρώθημεν ἀπὸ τὸν κίνδυνον ὡς ἀγαπημένοι σου.

5. Ἀλλὰ δέομαί σου, ἐπάκουσόν μου, καὶ μετάβαλε τὰς ἐπικειμένας τοῦ Λαοῦ συμφορὰς μὲ τὴν δεξιάν σου· ἤγουν μὲ τὴν τοῦ Υἱοῦ, καὶ Λόγου σου Σάρκωσιν.

6. Ὁ Θεὸς ἐλάλησεν ἐν τῷ Ἁγίῳ αὐτοῦ. Ἀγαλλιάσομαι, καὶ διαμεριῶ Σίκιμα, καὶ τὴν κοιλάδα τῶν σκηνῶν διαμετρήσω.

7. Ἐμός ἐςὶ Γαλαὰδ, καὶ ἐμός ἐςι Μανασσῆς, καὶ Ἐφραὶμ κραταίωσις τῆς κεφαλῆς μου.

8. Ἰούδας Βασιλεύς μου, Μωὰβ λέβης τῆς ἐλπίδος μου. Ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐκτενῶ τὸ ὑπόδημά μου. Ἐμοὶ ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν.

9. Τίς ἀπάξει με εἰς πόλιν περιοχῆς; ἢ τίς ὁδηγήσει με ἕως τῆς Ἰδουμαίας; οὐχὶ σὺ ὁ Θεὸς ὁ ἀπωσάμενος ἡμᾶς;

10. Καὶ οὐκ ἐξελεύσῃ ὁ Θεὸς ἐν ταῖς δυνάμεσιν ἡμῶν.

11. Δὸς ἡμῖν βοήθειαν ἐκ θλίψεως, καὶ ματαία σωτηρία ἀνθρώπου.

12. Ἐν τῷ Θεῷ ποιήσομεν δύναμιν, καὶ αὐτὸς ἐξουδενώσει τοὺς θλίβοντας ἡμᾶς.

6. Ταῦτα εἰπὼν ὁ Προφήτης, καὶ δεξάμενος τὴν ἀπόκρισιν, ἡμῖν ἀποκρίνεται· Ὁ Θεὸς ἐλάλησεν ἐν τῷ Ἁγίῳ αὐτοῦ· ἤγουν μὲ τὴν χάριν τοῦ Παναγίου Πνεύματος ἐλάλησεν εἰς τὴν γλῶσσάν μου, πῶς θέλω εὐφρανθῆ, νὰ διαμερίσω τὴν Πόλιν Σίκιμα, τὴν ὁποίαν ἀφῆκεν ὁ Ἰακὼβ τοῦ Ἰωσήφ· καὶ τὴν κοιλάδα τῶν σκηνῶν. Αὕτη ἦτον μία πόλις τῶν Ἰσραηλιτῶν ἔρημος, ἡ ὁποία εἶχε μόνον καλύβας ποιμένων· Τὴν ὁποίαν ἐπαγγέλλεται νὰ διαμοιράσῃ εἰς τὴν ἐπάνοδον τοῦ Λαοῦ, νὰ τὴν γεμώσῃ οἰκήτορας.

7. Ὁ δὲ Γαλαὰδ τόπου ὄνομα, τὸν ὁποῖον ἐπῆρεν εἰς κλῆρον ὁ Μανασσῆς. Σημαίνει οὖν, ὅτι θέλει κυριεύσει καὶ τούτους τοὺς τόπους. Τὸν δὲ Ἐφραὶμ ὡς πάλαι νὰ καταςήσω τῆς ἀρχῆς μου πρόμαχον.

8. Ἐπειδὴ ματὰ τὴν ἐπάνοδον ἦσαν αἱ φυλαὶ ἀχώρισοι, καὶ ἡγεμόνευεν ἀπὸ τοῦ Ἰούδα ὁ Ζοροβάβελ, διὰ αὐτὸ λέγει, θέλω καταςήσει αὐτὸν Βασιλέα. Τὸν δὲ λέβητα τῆς ἐλπίδος μου, λέγει ὁ Σύρος κάδος τῆς πλύσεώς μου· ἐπειδὴ εἰς τὰ ἀγγεῖα ταῦτα πλύνομεν τοὺς πόδας· δηλοῖ τὴν ὑποταγὴν τοῦ Μωὰβ, λέγων· οὐ μόνον οὗτοι ὑποταγήσονται, ἀλλὰ καὶ Ἰδουμαῖοι, καὶ ἀλλόφυλοι.

9. Τίς νὰ μὲ ὑπάγῃ εἰς πόλιν τόσον ἰσχυρὰν, καὶ ἀνίκητον; ἤγουν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ νὰ μὲ ὁδηγήσῃ νὰ ἐξουσιάσω τὴν Ἰδουμαίαν; εἰ μὴ σὺ, Κύριε, ὡς εὔσπλαγχνος, ὅς τις διὰ τὴν ἁμαρτίαν μᾶς ἐμίσησες πρότερον.

10. Οὕτω προκηρύξας τὰ ἀγαθὰ, παρακαλεῖ διὰ τὰ λυπηρὰ λέγων. Βλέπεις μας οὕτω πολεμουμένους, καὶ δὲν μᾶς συνοδεύεις νὰ νικήσωμεν.

11. Δὸς ἡμῖν, Κύριε, βοήθειαν εἰς τὰς θλίψεις, καὶ τότε δὲν κάμνει χρεία ἀνθρωπίνης ἐνεργείας.

12. Ναὶ, Παντοδύναμε, εἰς σὲ ἐλπίζομεν, νὰ μᾶς δώσῃς δύναμιν, καὶ νὰ ἐξουδενώσῃς, νὰ ἀπολέσῃς ἐκείνους, ὅσου μᾶς θλίβουσιν.

Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις τῷ Δαβίδ. Ψαλμός. Ξ'.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄνωθεν Ψαλμοῦ, ἀκολουθεῖ τούτου τὸ Προοίμιον· ὅτι λέγων ἐκεῖ ποιήσωμεν δύναμιν· διδάσκει ἐδῶ τὸν αἰχμάλωτον Λαὸν, πῶς νὰ προσεύχηται. Προλέγει δὲ καὶ τοῦ Σωτῆρος τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν Ἐθνῶν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἐπειδὴ ἡ Βαβυλὼν ἦτον ἀπὸ τὴν Παλαιστίνην πολλὰ μακρὰν, ἐνόμιζον οἱ αἰχμάλωτοι, πῶς ἦσαν εἰς τὴν ἄκραν τοῦ Κόσμου· καὶ δέονται, νὰ τοὺς ἐπακούσῃ τὴν δέησιν, ὡς φιλάνθρωπος.

2. Ὀδυνώμενος γὰρ, καὶ τὰς ἐπικειμένας μοι συμφορὰς ὀδυρόμενος, τῆς σῆς ἐπικουρίας ἀπήλαυσα. Ταῦτα τῷ μετανοοῦντι ἁρμόζουσι.

3. Καὶ κατὰ τὴν ἐλπίδα, τὴν ὁποίαν εἶχα, νὰ ἐπιτύχω τῆς προνοίας, καὶ βοηθείας σου, οὕτω μοὶ ἔγινες ποδηγὸς, καὶ πύργος ἰσχύος.

4. Σκήνωμα λέγει τὴν Ἱερουσαλὴμ, ὅτι εἰς αὐτὴν ἐπεφαίνετο αὐτοῖς ὁ Θεός. Λέγει οὖν, ὅταν ἀνακληθῶ, καὶ λυτρωθῶ ἀπὸ ταύτην τὴν κάκωσιν, θέλω εὑρίσκεσθαι εἰς τὸν Θεῖον Ναόν σου πάντοτε ἀπὸ τὴν σὴν πρόνοιαν σκεπόμενος. Ἠμπορεῖ νὰ δηλοῖ καὶ διὰ τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, εἰς τὰ Οὐράνια σκηνώματα.

5. Καὶ νὰ σὲ ὑμνῶ πάντοτε· Ὅτι δεξάμενος τὰς ἱκεσίας μου, μοὶ ἀπέδωκες τὴν κληρονομίαν, τὴν ὁποίαν ἔταξες τῶν προγόνων μας.

6. Οὕτως εὐξάμενοι, καὶ τῆς δεήσεως τὴν ἐκπλήρωσιν δεξάμενοι, παρακαλοῦσι καὶ διὰ Ζοροβάβελ τὸν Βασιλέα, τὸν ὁποῖον τοῖς ἔδωκε, νὰ τὸν φυλάττῃ ὁ Θεὸς πολυχρόνιον· Ὅτι ἐκείνῳ ἁρμόζει τὸ »ἡμέρας ἐφ' ἡμέρας τοῦ Βασιλέως προσθήσεις.«

7. Τὰ δὲ παρακάτω λόγια δὲν λέγει δι' αὐτὸν, ἀλλὰ διὰ τὸν αἰώνιον Βασιλέα Χριστὸν, ὅστις ἐγεννήθη ἐξ αὐ-

Τὸ Κείμενον.

1. *Εἰσάκουσον ὁ Θεὸς τῆς δεήσεώς μου, πρόσχες τῇ προσευχῇ μου. Ἀπὸ τῶν περάτων τῆς γῆς πρὸς σὲ ἐκέκραξα.*

2. *Ἐν τῷ ἀκηδιάσαι τὴν καρδίαν μου, ἐν πέτρᾳ ὕψωσάς με.*

3. *Ὡδήγησάς με, ὅτι ἐγενήθης ἐλπίς μου, πύργος ἰσχύος ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ.*

4. *Παροικήσω ἐν τῷ σκηνώματί σου εἰς τοὺς αἰῶνας· σκεπασθήσομαι ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου.*

Ὅτι σὺ ὁ Θεὸς εἰσήκουσας τῶν εὐχῶν μου. Ἔδωκας κληρονομίαν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου.

6. *Ἡμέρας ἐφ' ἡμέρας τοῦ Βασιλέως προσθήσεις, τὰ ἔτη αὐτοῦ ἕως ἡμέρας γενεᾶς, καὶ γενεᾶς.*

7. *Διαμενεῖ εἰς τὸν αἰῶνα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ἔ-*

λεος, καὶ ἀλήθειαν αὐτοῦ τίς ἐκζητήσει;

τοῦ κατὰ σάρκα τοῦ Ζοροβάβελ. Καὶ διαμένει συνδοξαζόμενος ματὰ τοῦ Πατρὸς, ὡς ὁμοούσιος αὐτῷ, καὶ προσκυνούμενος πάντοτε. Τύπος δὲ Χριςοῦ καὶ ὁ Ζοροβάβελ. Ὅς τις ἔςρεψεν ὅλην τὴν αἰχμαλωσίαν, καθὼς καὶ ὁ Χριςὸς ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὴν δεινὴν αἰχμαλωσίαν ὅλον τὸ γένος μας. Διὰ τοῦτο λέγει, ἔλεος καὶ ἀλήθειαν αὐτοῦ τὶς ἐκζητήσει; ἤγουν τὶς ἱκανὸς νὰ καταμάθῃ ἀκριβῶς τὸν κεκρυμμένον τοῦ Θεοῦ ἔλεον;

8. Οὕτω ψαλῶ τῷ ὀνόματί σου εἰς τοὺς αἰῶνας, τοῦ ἀποδοῦναί με τὰς εὐχάς μου ἡμέραν ἐξ ἡμέρας.

Δόξα.

8. Οὕτως οὖν ἡμεῖς ἀπολαβόντες τὰ σὰς χάριτας, θέλομεν σοὶ εὐχαριςεῖ αἰώνια μὲ ὑμνῳδίας, Ψαλμούς τε, καὶ προσευχὰς, κατὰ τὸ χρέος μας, καθὼς ἁρμόζει, καὶ πρέπει τῆς Θείας Μεγαλειότητος.

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ Ἰδιθοὺμ, Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. ΞΑ΄.

Η΄ Ἔκδοσις τῶν Ἑβραίων ἔχει οὕτως. Εὐσεβὴς ἐπινίκιος διὰ Ἰδιθοὺμ, ᾠδὴ τῷ Δαβίδ. Φανερὸν γοῦν, ὅτι τοῦ Δαβὶδ εἶναι ὁ Ψαλμὸς, καὶ τὸν ἔψαλλεν ὁ Ἰδιθοὺμ, ὡς τοῦ χοροῦ προεςότερος. Προφητεύει οὖν τὰς Μακεδονικὰς ἐπαναςάσεις κατὰ τῶν Μακκαβαίων τὸν καιρὸν τοῦ ἐπιφανοῦς Ἀντιόχου, καὶ διδάσκει, πῶς πρέπει νὰ ἀποκρίνωνται εἰς τοὺς ἀγῶνας κατὰ τῶν Τυράννων οἱ Μάρτυρες.

Τὸ Κείμενον.

1. Οὐχὶ τῷ Θεῷ ὑποταγήσεται ἡ ψυχή μου;

2. Παρ᾽ αὐτῷ γὰρ τὸ σωτήριόν μου· Καὶ γὰρ αὐτὸς Θεός μου, καὶ Σωτήρ μου, ἀντιλήπτωρ μου. οὐ μὴ σαλευθῶ ἐπὶ πλεῖον.

3. Ἕως πότε ἐπιτίθεσθε ἐπ᾽ ἄνθρωπον; Φονεύτε πάντες ὑμεῖς, ὡς τοίχῳ κε-

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Προςάξας τοὺς Ἁγίους Παῖδας ὁ Ἀντίοχος νὰ παραβῶσι τὸν Νόμον, διεγείρει, καὶ παρακινεῖ πᾶς ἕνας ἑαυτὸν λέγων· Δὲν προτιμᾷς, ὦ ψυχή μου, τὴν δουλείαν τοῦ Θεοῦ περισσότερον ἀπὸ ὅλα τὰ πράγματα.

2. Ναὶ ἀψευδέςατα· ὅτι αὐτὸς εἶναι Ποιητὴς, καὶ Σωτήρ μου, καὶ χορηγὸς ἁπάντων τῶν ἀγαθῶν, Τὸν ὁποῖον ἔχων βοηθὸν, δὲν θέλουσί με καταβάλλει, οὔτε νὰ μὲ σαλεύσωσιν ποσῶς οἱ πολέμιοι.

3. Λοιπὸν ἕως πότε, καὶ διατὶ νὰ μὲ βασανίζητε μὲ τόσην ὠμότητα; Διατὶ ἔχετε γνώμην τοσοῦτον μιαιφόνον, ὦ ἄσπλαγχνοι; ἢ θαῤῥεῖτε πῶς εἶμαι κἀνένας τεῖχος, ἢ

τράφος γερμένος, νὰ μὲ ῥίψητε μὲ εὐκολίαν εἰς τὴν ἀπώλειαν;

4. Ἄλλο δὲν ποθοῦσι, μόνον νὰ μὲ γυμνώσωσι τῆς θείας προνοίας, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔχω τὴν τιμήν· καὶ τρέχουσιν ὡς διψασμένοι, νὰ θανατώσωσι τὴν ψυχήν μου, λέγοντες μὲ τὸ ςόμα ἀπατηλὰ καὶ κολακευτικὰ λόγια, εἰς δὲ τὴν καρδίαν κρύπτουσι τὴν κατάραν τῆς ἀπωλείας, καὶ ὄλεθρον.

5. Ἀλλὰ μὴ γένοιτο, ὦ ψυχή μου, νὰ μισεύσης ἀπὸ τὴν δουλείαν τοῦ Κτίςου σου· Ὅτι αὐτὸς σοὶ δίδει πᾶσαν δύναμιν καὶ βοήθειαν εἰς ὅλας τὰς χρείας σου· αὐτὸς εἶναι ὁ Σωτήρ μου, καὶ πρόμαχος· Ὅθεν κἀγὼ δὲν θέλω γένη μετανάςης, νὰ ἀναχωρήσω ἀπὸ τὴν δούλευσιν αὐτοῦ πώποτε.

6. Βλέπετε πάλιν ἐδῶ τῆς Ἁγίας Τριάδος τὴν δήλωσιν μὲ τὴν τριττὴν τοῦ Θεοῦ ἐπίκλησιν. Ἔπειτα ςρέφει πρὸς τοὺς ὁμοφύλους τὸν λόγον λέγων.

7. Ὅλη ἡ σύναξις τοῦ Λαοῦ ἔχετε εἰς τὸν ἀληθῆ Θεὸν τὰς ἐλπίδας σας, καὶ ἀφιερώσατε αὐτῷ πάντας τοὺς λογισμοὺς καὶ φρονήματα ἀδιςάκτως, χωρὶς νὰ χωρίσητε πώποτε τῆς εὐσεβείας αὐτῆς, κἂν θλίψεις, καὶ λυπηρὰ σᾶς συμβῶσιν.

8. Ὅτι αὐτὸς θέλει σᾶς βοηθεῖ εἰς πᾶσαν ἀνάγκην πάντοτε· ὅτι οἱ ἐκζητοῦντες τὸν Κύριον, ἀπολαμβάνουσι πᾶν ἀγαθὸν, καὶ δόξαν αἰώνιον.

9. Ἐσεῖς δὲ, ὦ μάταιοι, Υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ποθεῖτε πρόσκαιρα πράγματα, καὶ ἔχετε ζύγια, ἐπὶ τ' αὐτοῦ καμωμένα βαρέα, καὶ ἐλαφρὰ, διὰ νὰ ἀδικῆτε τοὺς πτωχοὺς, πωλοῦντες μὲ τὸ ἐλαφρὸν, καὶ μὲ τὸ βαρὺ ἀγοράζοντες, οὐαὶ ἡμῖν, ἄφρονες, ὅτι διὰ νὰ λάβητε ψευδῆ, καὶ μάταια πράγματα, προδίδετε τὴν πολύτιμον ψυχὴν, καὶ ἀθάνατον εἰς θάνατον.

10. Μὴν ἔχητε τὴν ἐλπίδα σας, καὶ ἀπόλαυσιν εἰς ἀδικίας, καὶ ἕτερα ἀνομήματα. Καὶ ὄχι μόνον μὴν ὀρέγεσθε νὰ πλουτήσητε μὲ ἁρπαγὰς, καὶ κλεψίας, ἀλλὰ καὶ ἐὰν σᾶς ἔλθη πλοῦτος ἀμέτρητος μὲ τρόπον δίκαιον, μὴ βάζητε εἰς αὐτὸν τὴν καρδίαν, καὶ πόθον σας.

11. Τὸ ἅπαξ ἐδῶ δὲν πέρνεται διὰ ἀριθμὸν, ἀλλ' ἐκεῖ, καὶ πάντοτε λεγόμενον παρὰ Θεοῦ, καὶ γενόμενον. Ὅλα λοιπὸν τὰ λόγια τῆς Γραφῆς εἶναι ὠφέλιμα νὰ ἀ-

κλιμένῳ, καὶ φραγμῷ ὠσμένῳ.

4. Πλὴν τὴν τιμήν μου ἐβουλεύσαντο ἀπώσασθαι. ἔδραμον ἐν δίψει. Τῷ ςόματι αὐτῶν εὐλόγουν, καὶ τῇ καρδίᾳ αὐτῶν κατηρῶντο.

5. Πλὴν τῷ Θεῷ ὑποτάγηθι ἡ ψυχή μου, ὅτι παρ' αὐτῷ ἡ ὑπομονή μου. Ὅτι αὐτὸς Θεός μου, καὶ Σωτήρ μου, ἀντιλήπτωρ μου, οὐ μὴ μεταναςεύσω.

6. Ἐπὶ τῷ Θεῷ τὸ σωτήριόν μου, καὶ ἡ δόξα μου. Ὁ Θεὸς τῆς βοηθείας μου, καὶ ἡ ἐλπίς μου ἐπὶ τῷ Θεῷ.

7. Ἐλπίσατε ἐπ' αὐτὸν πᾶσα συναγωγὴ Λαῶν. Ἐκχέατε ἐνώπιον αὐτοῦ τὰς καρδίας ὑμῶν.

8. Ὅτι ὁ Θεὸς βοηθὸς ἡμῶν.

9. Πλὴν μάταιοι οἱ Υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, ψευδεῖς οἱ Υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, ἐν ζυγοῖς τοῦ ἀδικῆσαι, αὐτοὶ ἐκ ματαιότητος ἐπὶ τὸ αὐτό.

10. Μὴ ἐλπίζετε ἐπ' ἀδικίαν, καὶ ἐπὶ ἅρπαγμα μὴ ἐπιποθεῖτε. Πλοῦτος ἐὰν ῥέη, μὴ προςίθεσθε καρδίαν.

11. Ἅπαξ ἐλάλησεν ὁ Θεὸς, δύο ταῦτα ἤκουσα, ὅτι τὸ κράτος τοῦ Θεοῦ,

καὶ σοῦ Κύριε τὸ ἔλεος. Ὅτι σὺ ἀποδώσεις ἑκάςῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

κούη πᾶς ἕνας, ὅς τις ποθεῖ τὴν σωτηρίαν του, καὶ μάλιςα αὐτὰ τὰ δύο. Ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι κραταιὸς, καὶ ἐλεήμων. Λοιπὸν ἂς σπουδάζῃ πᾶς τὶς, ὅσον δύναται, νὰ ὑπακούῃ, καὶ νὰ ὑπηρετῇ τοιοῦτον Βασιλέα, καὶ Δεσπότην Παντοδύναμον, καὶ Πανάγαθον· Ἐπειδὴ ἀπὸ ὅλους τοὺς κόπους, καὶ πόνους, τοὺς ὁποίους ὑπομένετε ἄνθρωποι, δουλεύοντες ἄρχοντας ἐπιγείους, τίποτε ὠφέλειαν δὲν λαμβάνετε· ἀλλὰ μόνον τοῦτον τὸν ὄντως Ἄρχοντα, καὶ Βασιλέα τῶν Βασιλέων δουλεύσατε, ὅς τις ἀποδίδει καθ' ἑνὸς κατ' ἀξίαν τῶν ἔργων του. Ἤγουν τοὺς μὲν ἐναρέτους δούλους του νὰ δοξάσῃ, ἀποδίδων αὐτοῖς, διὰ τὸν ὀλίγον κόπον, τὸν ὁποῖον ὑπέμειναν εἰς τὴν δούλευσιν αὐτοῦ, ἀνάπαυσιν αἰώνιον, καὶ δόξαν ἀμάραντον, ἡδονὴν ἄῤῥητον, καὶ ἀγαλλίασιν ἄμετρον. Τοὺς δὲ ἁμαρτωλοὺς πάλιν νὰ παιδεύσῃ πρεπόντως, καὶ δίκαια· ἐπειδὴ δὲν ἐψήφισαν τὰ μυςήριά του, κατεφρόνησαν τὰ προςάγματά του, καὶ ἐπολιτεύθησαν ἄσωτα, τελοῦντες τὰ σαρκικά των θελήματα.

Ψαλμὸς τῷ Δαβὶδ, ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας. ΞΒʹ.

Φεύγων τὸν Σαοὺλ ὁ Θεῖος Δαβὶδ, ἐπέρασε μεγάλους κινδύνους, εἰς διαφόρους τόπους, καὶ βάραθρα. Ἔπειτα ἦλθεν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἐκεῖ ἔγραψε τοῦτον τὸν Ψαλμὸν, φανερώνων τὴν πρὸς Θεὸν ἀγάπην αὐτοῦ, καὶ τὸν σωτήριον ἔρωτα. Προφητεύει δὲ καὶ τοῦ Σαοὺλ τὸν ὄλεθρον· νουθετεῖ καὶ καθ' ἕνα, νὰ ἐλπίζῃ εἰς τὸν Θεὸν εἰς τὰς θλίψεις, δεόμενος, καὶ ἐκδεχόμενος παρ' αὐτοῦ τὴν βοήθειαν.

Τὸ Κείμενον.

1. Ὁ Θεὸς ὁ Θεός μου πρὸς σὲ ὀρθρίζω. Ἐδίψησέ σε ἡ ψυχή μου. ποσαπλῶς σοι ἡ σάρξ μου.

2. Ἐν γῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀβάτῳ, καὶ ἀνύδρῳ. Οὕτως ἐν τῷ Ἁγίῳ ὤφθην σοι, τοῦ ἰδεῖν τὴν δύναμίν σου, καὶ τὴν δόξαν σου.

3. Ὅτι κρεῖσσον τὸ ἔλεός σου ὑπὲρ ζωάς. Τὰ χείλη μου ἐπαινέσουσί σε.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ὁ Πολὺς πόθος, τὸν ὁποῖον ἔχω πρὸς σὲ, Θεέ μου καὶ Δέσποτα, διώκει τὸν ὕπνον, καὶ μὲ ἐγείρει πρὸς ὑμνῳδίαν σου, καὶ προσκύνησιν, τὸ δὲ ποσαπλῶς, λέγει ὁ Θεοδοτίων ποσαχῶς. Ὁ δὲ Σύμμαχος ἱμείρεται. Τὸ ὁποῖον σημαίνει, ὅτι ἡ σάρκα συμφωνεῖ μὲ τὸν ἔρωτα τῆς ψυχῆς μου, καὶ σὲ ποθοῦσιν ἀμφότεραι.

2. Καὶ εὑρισκόμενος σωματικῶς εἰς ταύτην τὴν ἀπεριπάτητον, καὶ ἄνυδρον ἔρημον, δὲν ἀπέχω ψυχικῶς ἀπὸ λόγου σου, οὔτε ἀπὸ τὴν δοξολογίαν σου ἐμποδίζομαι. Ἀλλ' ὥσπερ νὰ ἤμην εἰς τὴν Ἁγίαν σκηνήν σου, σὲ ἀϋμνῶ φανταζόμενος τὴν δύναμιν, καὶ δόξαν σου.

3. Ὅτι τὸ ἔλεός σου προαιροῦμαι, καὶ προτιμῶ ὑπὲρ πᾶσαν ζωὴν πλουτούντων, καὶ δυναςευόντων, ἐὰν ἦτον ἡ πλέον εὐτυχὴς, καὶ καλότυχος· καὶ μόνον εἰς τὴν σὴν ὑμνῳδίαν κινῶ τὰ χείλη μου.

4. Καὶ οὕτως σὲ θέλω δοξάζει ὅλην μου τὴν ζωὴν, νὰ σοὶ εὐχαριςῶ πάντοτε εἰς τὰς εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας μοὶ ἔκαμες. Εἰς δὲ τὰς θλίψεις νὰ ἐκτείνω πρὸς σὲ τὰς χεῖράς μου, τὴν σὴν βοήθειαν καὶ φιλανθρωπίαν αἰτούμενος.

5. Ὅτι τὴν δοξολογίαν σου νομίζω τροφὴν καὶ τρυφὴν τῆς ψυχῆς μου· καὶ τὴν μελέτην τῶν θείων λογίων σου προκρίνω πάσης ἀγαλλιάσεως· λοιπὸν ποτὲ δὲ θέλουσι παύσει νὰ σὲ ὑμνῶσι τὰ χείλη μου.

6. Ὁ δὲ Σύμμαχος. »Ἀναμιμνήσκομαί σου ἐπὶ τῆς ςρωμνῆς μου.« Ἤγουν ἐνθυμοῦμαί σου πᾶσαν ὥραν, καὶ μελετῶ σε τὴν νύκτα εἰς τὴν ςρῶσιν, τὴν ὥραν τοῦ ὄρθρου, καὶ πάντοτε, ἐπειδὴ βοηθεῖς καὶ διαφυλάττεις με.

7. Καὶ ἔχων εἰς τὴν πρόνοιάν σου τὸ θάῤῥος μου, ἀναπαύομαι ἀγαλλόμενος.

8. Τὸ δὲ ἐκολλήθη, θέλει νὰ εἰπῇ, τόσον εἶναι ἡ ψυχή μου ἑνωμένη μετὰ σοῦ, ὥςε δὲν ἠμπορῶ νὰ σοῦ ἀλησμονήσω μίαν ςιγμὴν, ἀλλὰ σὲ μελετῶ εἰς τὴν διάνοιάν μου πάντοτε εἰς πᾶσαν ἀνάγκην καὶ χρείαν μου.

9. Οἱ δὲ ἐχθροί μου σπουδάζουσι νὰ μὲ φονεύσωσι χωρὶς νὰ τοὺς ἀδικήσω πώποτε· ἀλλ' αὐτοὶ μὲν (ἠξεύρωτο βέβαια) θέλουσι λάβῃ ἀπὸ πολεμικὴν δεξιὰν κακὸν καὶ ὀλέθριον θάνατον, μερίδες ἀλωπέκων γενόμενοι, κατὰ τὸ πρόχειρον νόημα. Τοῦτο λέγει, διατὶ ὅσοι ἀποθάνουσιν εἰς τὸν πόλεμον, μένουσιν ἄταφοι, καὶ τοὺς τρώγουσι τὰ θηρία.

10. Ἐγὼ δὲ ὁ δοῦλός σου, τὸν ὁποῖον ἔχρισες Βασιλέα, δὲν θέλω εὐφρανθῇ εἰς τὸν θάνατον αὐτῶν, ἀλλὰ εἰς τὴν προμήθειάν σου, μὲ τὴν ὁποίαν ἀπὸ τὰς ἐπιβουλάς των ἐγλύτωσα.

11. Καὶ τότε μὲ παῤῥησίαν ὅλοι νὰ μὲ ὀνομάζωσι Βασιλέα, νὰ ὀμνύωσιν εἰς τὴν σωτηρίαν μου, νὰ μὴ φοβῶνται τοὺς συκοφάντας· τῶν ὁποίων ἐφράχθησαν τὰ σόματα μὲ τὸν θάνατον, καὶ δὲν δύνανται πλέον νὰ μὲ συκοφαντῶσιν ἄδικα.

4. *Οὕτως εὐλογήσω σε ἐν τῇ ζωῇ μου, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀρῶ τὰς χεῖράς μου.*

5. *Ὡς ἐκ ςέατος, καὶ πιότητος ἐμπλησθείη ἡ ψυχή μου, καὶ χείλη ἀγαλλιάσεως αἰνέσει τὸ ςόμα μου.*

6. *Εἰ ἐμνημόνευόν σου ἐπὶ τῆς ςρωμνῆς μου. Ἐν τοῖς ὄρθροις ἐμελέτων εἰς σὲ, ὅτι ἐγενήθης βοηθός μου.*

7. *Καὶ ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου ἀγαλλιάσομαι.*

8. *Ἐκολλήθη ἡ ψυχή μου ὀπίσω σου. Ἐμοῦ δὲ ἀντελάβετο ἡ δεξιά σου.*

9. *Αὐτοὶ δὲ εἰς μάτην ἐζήτησαν τὴν ψυχήν μου, εἰσελεύσονται εἰς τὰ κατώτατα τῆς γῆς. Παραδοθήσονται εἰς χεῖρας ῥομφαίας, μερίδες ἀλωπέκων ἔσονται.*

10. *Ὁ δὲ Βασιλεὺς εὐφρανθήσεται ἐπὶ τῷ Θεῷ.*

11. *Ἐπαινεθήσεται πᾶς ὁ ὀμνύων ἐν αὐτῷ. Ὅτι ἐνεφράγη ςόμα λαλούντων ἄδικα.*

Εἰς τὸ τέλος, Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. ΞΓʹ.

Καὶ οὗτος ὁ Ψαλμὸς τὴν αὐτὴν ἔχει τοῦ ῥηθέντος ὑπόθεσιν. Καὶ διηγεῖται τοῦ Σαοὺλ τὰς ἐπιβουλὰς, καὶ προλέγει τὴν τούτων ἀπαλλαγὴν καὶ λύτρωσιν. Λέγει δὲ καὶ μὲ ποῖον τρόπον πρέπει νὰ προσεύχηται πρὸς τὸν Σωτῆρα ὁ ἐξ Ἐθνῶν Λαὸς, εἰς Θεογνωσίαν ἐρχόμενος.

Τὸ Κείμενον.

1. Εἰσάκουσον ὁ Θεὸς τῆς φωνῆς μου, ἐν τῷ δέεσθαί με πρὸς σέ. ἀπὸ φόβου ἐχθροῦ ἐξελοῦ τὴν ψυχήν μου.

2. Σκέπασόν με ἀπὸ συστροφῆς πονηρευομένων, ἀπὸ πλήθους ἐργαζομένων ἀδικίαν.

3. Οἵ τινες ἠκόνησαν ὡς ῥομφαίαν τὰς γλώσσας αὐτῶν, ἐνέτειναν τόξον αὐτῶν πρᾶγμα πικρὸν, τοῦ κατατοξεῦσαι ἐν ἀποκρύφοις ἄμωμον.

4. Ἐξάπινα κατατοξεύσουσιν αὐτὸν. καὶ οὐ φοβηθήσονται. Ἐκραταίωσαν ἑαυτοῖς λόγον πονηρὸν.

5. Διηγήσαντο τοῦ κρύψαι παγίδα. Εἶπον, τίς ὄψεται αὐτούς;

6. Ἐξηρεύνησαν ἀνομίαν. ἐξέλιπον ἐξερευνῶντες ἐξερευνήσεις.

7. Προσελεύσεται ἄνθρωπος, καὶ καρδία βαθεῖα, καὶ ὑψωθήσεται ὁ Θεός.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Δέξαι μου τὴν ἱκεσίαν, ὦ Δέσποτα, καὶ δυνάμωσόν μου τὴν διάνοιαν, νὰ μὴ φοβῶμαι τὰς ἐπιβουλὰς τῶν ἐχθρῶν μου.

2. Φύλαξόν με ἀπὸ τὰ πονηρὰ βουλεύματα τῶν πολεμίων, οἱ ὁποῖοι ὡμονοίασαν καὶ συνεφώνησαν, νὰ μὲ θανατώσωσιν οἱ ἄδικοι καὶ παράνομοι.

3. Οἱ ὁποῖοι ἠκόνησαν τὰς πικράς των γλώσσας ὡς μάχαιραν, καὶ μὲ λόγια κατηγοριῶν πικρότατα, ἐδοκίμασαν νὰ σαϊτεύσωσιν ἐμὲ τὸν ἀθῷον καὶ ἄμωμον, ὅς τις δὲν τοὺς ἔπταισα τίποτε· καὶ γυρεύουσι, νὰ μὲ θανατώσωσιν ἀπόκρυφα.

4. Καὶ ἐξαίφνης μετὰ τὴν παράνομον ψῆφον, ὥρμησαν καταπάνω μου χωρὶς νὰ φοβηθῶσι τὸν Θεὸν, ὅς τις γινώσκει πάσας τὰς πράξεις, καὶ τὰ νοήματα. Καὶ ἐκράτυναν εἰς αὐτοὺς τὸν πονηρὸν λόγον, καὶ ἐσερέωσαν τὴν κακὴν συμβουλὴν νὰ μὲ θανατώσωσιν οἱ ἄσπλαγχνοι.

5. Καὶ ἀφ' οὗ συνεβουλεύθησαν κατ' ἐμοῦ, μὲ τὰ ἔργα τοὺς λόγους ἐκράτυναν, νομίζοντες, ὅτι δὲν εἶναι κριτὴς ἄνωθεν, νὰ βλέπῃ τὰς πράξεις των.

6. Δὲν ἀφῆκαν κἀνένα εἶδος ἐπιβουλῆς ἄπρακτον, ἀλλὰ κρυφὰ καὶ φανερὰ, πᾶσαν πονηρίαν καὶ μηχανὴν ἐπενόησαν.

7. Τοῦτο ἡρμήνευσεν ὁ Θεοδοτίων σαφέστερον. »Διάνοιαν ἀνδρὸς καὶ καρδίαν βαθεῖαν κατατοξεύσει ὁ Θεός.« Ἤγουν, ἐὰν καὶ κρύψωσι μυριάκις τὰς μηχανὰς, ὁ Θεὸς τὰς γινώσκει· ὁ ὁποῖος ὑψώνεται, καὶ δοξάζεται, δίδων αὐτοῖς παίδευσιν κατ' ἀξίαν τῶν πράξεων.

8. Εἰς τόσον ὥςε ὅλαι των αἱ πανουργίαι, καὶ ἔνεδραι ἔμειναν ἄπρακτα· καὶ ὥσπερ νὰ ἦσαν βέλη, καὶ σαΐται μικρῶν βρεφῶν, καὶ παίγνια, δὲν με ἔβλαψαν, ἀλλὰ καὶ αἱ δυσφημίαι, τὰς ὁποίας μοὶ εἶπασιν ἐγύρισαν κατ᾽ αὐτῶν.

9. Οἱ δὲ ὁρῶντες αὐτοὺς ἐταράχθησαν, καὶ ἐφοβήθησαν, ἐννοοῦντες τὴν δικαίαν κρίσιν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν αὐτοῦ θαυμάζοντες πρόνοιαν.

10. Ὅθεν οἱ Δίκαιοι ἅπαντες νὰ εὐφραίνωνται ἐλπίζοντες εἰς τὸν Κύριον· καὶ οἱ καθαροὶ τὴν καρδίαν, καὶ ἀπονήρευτοι, νὰ ἐπαινῶνται, καὶ νὰ δοξάζωνται, μὲ τὴν ἐκδεχομένην ἀπόλαυσιν, καὶ ἀμοιβὴν ἀναρίθμητον, τὴν ὁποίαν μέλλουσι νὰ κληρονομήσωσιν εἰς τὸν Παράδεισον.

8. Βέλος νηπίων ἐγενήθησαν αἱ πληγαὶ αὐτῶν. καὶ ἐξησθένησαν ἐπ᾽ αὐτοὺς αἱ γλῶσσαι αὐτῶν.

9. Ἐταράχθησαν πάντες οἱ θεωροῦντες αὐτούς. Καὶ ἐφοβήθη πᾶς ἄνθρωπος, καὶ ἀνήγγειλαν τὰ ἔργα τοῦ Θεῦ, καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ συνῆκαν.

10. Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐλπιεῖ ἐπ᾽ αὐτὸν, καὶ ἐπαινεθήσονται πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.

Δόξα. Κάθισμα Η΄.

Τὸ Τρισάγιον, εἶτα τὰ Τροπάρια ἦχος πλ΄. α΄.

Ἁμαρτίας εἰς βάθη με ὀλισθήσαντα, τρικυμία χειμάζει με ἀπογνώσεως· ἀλλὰ πρόφθασον, Χριςὲ, ὡς παντοδύναμος κυβερνήτης τοῦ παντὸς, καὶ πρὸς λιμένα γαληνὸν προσόρμισον ἀπαθείας δὶ εὐσπλαγχνίαν σωτὴρ, καὶ σῶσόν με. Δόξα.

Ψυχὴ τὰ ὧδε πρόσκαιρα, τὰ δὲ ἐκεῖ αἰώνια· ὁρῶ τὸ δικαςήριον, καὶ ἐπὶ θρόνου τὸν κριτὴν, καὶ τρέμω τὴν ἀπόφασιν· λοιπὸν ψυχὴ ἐπίςρεψον, ἡ κρίσις ἀσυγχώρητος. Καὶ νῦν.

Ἡ ἐλπὶς τῶν ἀπελπισμένων, ἡ βοήθεια τῶν ἀβοηθήτων, ἡ ἀντίληψις τῶν εἰς σὲ πεποιθότων, ἁγία δέσποινα Θεοτόκε τὴν βοήθειάν σου κατάπεμψον ἡμῖν.

Τὸ Κύριε ἐλέησον μ΄. καὶ ἡ εὐχή.

Κύριε οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων, μακρόθυμε καὶ πολυέλεε ἐνώτισαι τὴν προσευχήν μου, καὶ πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου. Ποίησον μετ᾽ ἐμοῦ σημεῖον εἰς ἀγαθόν· ὁδήγησόν με ἐν τῇ ὁδῷ σου, τοῦ πορεύεσθαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· εὔφρανον τὴν καρδίαν μου εἰς τὸ φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον· διότι μέγας εἶ, καὶ ποιῶν θαυμάσια, σὺ εἶ ὁ Θεὸς μόνος, καὶ οὐκ ἔςιν ὅμοιός σοι ἐν θεοῖς Κύριε· δυνατὸς ἐν ἐλέει, καὶ ἀγαθὸς ἐν ἰσχύϊ εἰς τὸ βοηθεῖν καὶ παρακαλεῖν, καὶ σώζειν πάντας τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

Εἰς τὸ τέλος, Ψαλμὸς ᾠδῆς τῷ Δαβίδ. ᾨδὴ Ἱερεμίου, καὶ Ἰεζεκιὴλ, καὶ τοῦ Λαοῦ τῆς παροικίας, ὅτε ἔμελλον ἐκπορεύεσθαι. ΞΔ'.

Ταύτην τὴν ἐπιγραφὴν δὲν ἔγραψαν οἱ Ο'. οὔτε ἄλλοι Ἑρμηνευταὶ, οὔτε ποσῶς εἰς τὸ Ἑβραϊκὸν εὑρίσκεται· ἀλλὰ μόνον τις ἀπαίδευτος τὴν ἔγραψεν, ὅς τις οὔτε τὴν Ἱςορίαν ἤξευρεν, οὔτε τοῦ Ψαλμοῦ τὴν διάνοιαν ἐκατάλαβεν. Ὅτι πρῶτον μὲν ὁ Ἱερεμίας δὲν ἠχμαλωτίσθη, ἀλλὰ τὸν ἀφῆκαν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ κτίσας πῦργον, ἐκεῖ τοὺς Θρήνους συνέγραψε· Δεύτερον δὲ ἡ διάνοια τοῦ Ψαλμοῦ δὲν ἁρμόζει τοῖς ἐκπορευομένοις, ἀλλὰ εἰς ἐκείνους, οἵτινες εὑρίσκοντο αἰχμάλωτοι, καὶ μακρὰν ἀπὸ τὴν Πατρίδα, οἵτινες τὸν Θεὸν ποθοῦντες ὑμνεῖν, ταῦτα ἔλεγον.

Τὸ Κείμενον.

1. Σοὶ πρέπει ὕμνος ὁ Θεὸς ἐν Σιὼν, καὶ σοὶ ἀποδοθήσεται εὐχὴ ἐν Ἱερουσαλήμ.

2. Εἰσάκουσιν προσευχῆς μου. Πρὸς σὲ πᾶσα σὰρξ ἥξει.

3. Λόγοι ἀνόμων ὑπερεδυνάμωσαν ἡμᾶς. Καὶ ταῖς ἀσεβείαις ἡμῶν σὺ ἱλάσῃ.

4. Μακάριος, ὃν ἐξελέξω, καὶ προσελάβου, κατασκηνώσει ἐν ταῖς αὐλαῖς σου, πλησθησόμεθα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς τοῦ οἴκου σου. Ἅγιος ὁ ναός σου, θαυμαςὸς ἐν δικαιοσύνῃ.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Εἰς ἐκείνην τὴν πόλιν ἐπρόςαξες νὰ σὲ ὑμνῶμεν Κύριε· ἐκεῖ δέομαι καὶ ἐγὼ, καὶ παρακαλῶ σε, νὰ μὲ ἀξιώσῃς νὰ σοὶ ἀποδίδω τὴν πρέπουσαν αἴνεσιν. Καθὼς καὶ εἰς τὴν Νέαν Σιὼν, καὶ Πνευματικὴν Ἱερουσαλὴμ σὲ θέλει δοξάζει ἕνα καιρὸν ἡ ἐξ Ἐθνῶν Ἐκκλησία, νὰ σοὶ προσφέρωσι θυσίαν θαυμασιωτέραν ἀναίμακτον.

2. Ναὶ, Θεέ μου, ἐπάκουσον τὴν προσευχήν μου, καὶ ἂς ἐνεργήσῃ ἡ χάρις σου, νὰ συναχθῶσι, νὰ σὲ προσκυνήσωσιν ὅλα τὰ Ἔθνη. Καθὼς γράφομεν ἄνωθεν, οὕτω γροικᾶται, ὅτι ὁ Ψαλμὸς οὗτος εἶναι εἰς τινὰς τόπους Προφητεία δι' ἡμᾶς τοὺς πιςεύσαντας.

3. Ὁ Σύμμαχος· »λόγοι ἀνόμων κατεδυνάςευσαν.« Ἤγουν εἰς ἀσεβεῖς ἀνθρώπους δουλεύοντες, πίπτομεν πολλάκις εἰς ἁμαρτήματα· ὅθεν ἡ χάρις σου ἂς μᾶς συγχωρήσῃ.

4. Τῆς Πατρίδος τὴν διαγωγὴν μακαρίζει ἐδῶ, ὡς τῆς εὐσεβείας πρόξενον· καὶ λέγει. Ὁ ὑπὸ σοῦ προτετιμημένος Λαὸς εἶναι ζηλωτὸς ἀπὸ ὅλα τὰ Ἔθνη· ὁ δὲ Ἅγιός σου Ναὸς θαυμαςὸς, ἐπειδὴ μὲ τὰ λόγιά σου διδάσκει δικαιοσύνην, καὶ ἀλήθειαν. Οὕτω λέγει ὁ Θεοδώρητος. Ἀλλὰ φαίνεταί μοι, ὅτι γροικᾶται καὶ διὰ τὴν Οὐράνιον οἰκίαν, ἐπειδὴ λέγει, πλησθησόμεθα ἐν τοῖς Ἀγαθοῖς· ἤγουν νὰ χορταίνωμεν ἀπ' ἐκεῖνα τὰ γλυκύτατα ἀγαθὰ, τὰ ὁποῖα εἶναι εἰς τὸν Ἅγιον οἶκόν σου.

5. Πάλιν ἐδῶ διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς Οἰκουμένης προλέγει, λέγων. Ναὶ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐπάκουσαί μας, ὅτι μόνον αὐτὸ ἐπιθυμοῦμεν, καὶ ἐλπίζομεν νὰ σὲ ἰδοῦμεν Σωτῆρα πάντων τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες εὑρίσκονται εἰς ὅλον τὸν Κόσμον.

6. Τὸ ἑτοιμάζων, ἑδράζων εἶπεν ὁ Σύμμαχος. Τὸ δὲ συνταράσσων, καταπραΰνων. Λέγει οὖν, ὅτι τὰ μὲν ὄρη τηρεῖς ἑδραῖα, καὶ ςερεὰ, τὴν δὲ θάλασσαν κινεῖς καὶ πραΰνεις ὡς βούλεσαι· τῆς ὁποίας τὸν κτύπον, καὶ ταραχὴν τῶν κυμάτων φοβούμεθα. Ζώνην δὲ καλεῖ μεταφορικῶς τὴν τοῦ Θεοῦ δύναμιν· ὅτι ὁ ἐξωσμένος ἐργάζεται εὐκολώτερα.

7. Οὕτω νοεῖται κατὰ τὸ γράμμα, κατὰ δὲ τὸ πνεῦμα νόει τοὺς Ἀποςόλους, ὄρη· οἵτινες ἐνδεδυμένοι ἐξ ὕψους θείαν δύναμιν, ἐπράϋναν τὴν ταραχὴν τῆς ἀπιςίας, καὶ ἔφερον τὸν Κόσμον εἰς τὴν θείαν ἐπίγνωσιν. Ὅτι ἀπὸ τὰ μεγάλα θαυμάσια, τὰ ὁποῖα ἐτέλουν οἱ Κήρυκες, ἐφοβήθησαν ὅλα τὰ Ἔθνη, καὶ ἦλθον εἰς τὴν εὐσέβειαν. Τὸ δὲ ἐξόδους πρωΐας λέγει, ὅτι τοῦτον τὸν ἀληθῆ Θεὸν γνωρίσαντες οἱ ἄνθρωποι, θέλουσι τῷ προσφέρει ταχὺ, καὶ βράδυ, τὴν τερπνὴν αὐτῷ ὑμνῳδίαν, καὶ ἀνύμνησιν.

8. Καὶ οὐ μόνον ἡμᾶς τοὺς Ἰσραηλίτας θέλεις ποτίσει ἀρδείαν πνευματικὴν, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν τὴν Οἰκουμένην θέλεις χορτάσῃς ἐλεημοσύνης καὶ χάριτος, καὶ τὴν πλουτίσῃς τῶν δωρημάτων σου.

9. Ὁ Σύμμαχος. »Ὀχετοῖς Θεοῦ μεσοῖς ὑδάτων.« Τοῦτο σημαίνει τοὺς Ἀποςόλους. Οἱ δὲ Ο'. λέγουσι ποταμὸν τὴν χάριν τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Τὸ δὲ ἡτοίμασας τὴν τροφὴν αὐτῆς, δηλοῦται διςσῶς, ἤγουν ἐπότισας τὴν γῆν, καὶ τρέφει τὸν Κόσμον μὲ τὰ φυόμενα. Καὶ ἄλλως. Ἑτοίμασον εἰς τροφὴν, καὶ βρῶσιν τὸ Ἅγιον Σῶμά σου.

10. Καὶ πότιζε συχνάκις τὴν Ἐκκλησίαν σου, καὶ πλήθυνον αὐτῆς τὰ πνευματικὰ γεννήματα μὲ τὰς Διδασκαλίας, νὰ εὐφραίνηται θάλλουσα, καὶ νὰ κάμνῃ καρπὸν δικαιοσύνης, καὶ χάριτος.

11. Καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, εὐλόγησον τὸν Στέφανον ὅλου τοῦ χρόνου τῆς σῆς χρηςότητος, νὰ εὐκαρπίσωσιν ὅλαι αἱ πεδιάδες, καὶ χωράφια. Ἐνιαυτὸν χρηςότητος

5. Ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ Θεὸς, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπὶς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς, καὶ τῶν ἐν θαλάσσῃ μακράν.

6. Ἑτοιμάζων ὄρη ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ, περιεζωσμένος ἐν δυναςείᾳ. Ὁ συνταράσσων τὸ κῆτος τῆς θαλάσσης. Ἤχους κυμάτων αὐτῆς τίς ὑποςήσεται;

7. Ταραχθήσονται τὰ ἔθνη, καὶ φοβηθήσονται οἱ κατοικοῦντες τὰ πέρατα ἀπὸ τῶν Σημείων σου. Ἐξόδους πρωΐας, καὶ ἑσπέρας τέρψεις.

8. Ἐπεσκέψω τὴν γῆν, καὶ ἐμέθυσας αὐτήν. Ἐπλήθυνας τοῦ πλουτίσαι αὐτήν.

9. Ὁ ποταμὸς τοῦ Θεοῦ ἐπληρώθη ὑδάτων· ἡτοίμασας τὴν τροφὴν αὐτῶν, ὅτι οὕτως ἡ ἑτοιμασία.

10. Τὰς αὔλακας αὐτῆς μέθυσον, πλήθυνον τὰ γεννήματα αὐτῆς. Ἐν ταῖς ςαγόσιν αὐτῆς εὐφρανθήσεται ἀνατέλλουσα.

11. Εὐλογήσεις τὸν ςέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηςότητός σου, καὶ τὰ πεδία

σου πλησθήσονται πιότητος.

12. Πιανθήσονται τὰ ὡραῖα τῆς ἐρήμου, καὶ ἀγαλλίασιν οἱ βουνοὶ περιζώσονται.

13. Ἐνεδύσαντο οἱ κριοὶ τῶν προβάτων, καὶ αἱ κοιλάδες πληθυνοῦσι σῖτον. κεκράξονται, καὶ γὰρ ὑμνήσουσιν.

(καθὼς τὸ λέγει καὶ ὁ Ἡσαΐας) καλεῖ τὸν καιρὸν ὅλον ματὰ τὴν θείαν ἐνανθρώπησιν, ἐπειδὴ πλουσίως ἐκαρποφόρησε τὴν εὐσέβειαν.

12. Καὶ ἡ πάλαι ἄκαρπος, καὶ ἔρημος Ἐκκλησία τῶν Ἐθνῶν, νὰ παχύνῃ εἰς τὴν Ὀρθόδοξον πίστιν· καὶ οἱ βουνοὶ, οἵτινες ἐμολύνθησαν μὲ τὰς θυσίας τῶν ἀνόμων, νὰ λαμπρυνθῶσι δεξάμενοι θείους ὕμνους, καὶ σωτήρια ᾄσματα.

13. Ὅθεν πάσης γενεᾶς, καὶ διαφορᾶς ἄνθρωποι, οὐ μόνον οἱ κριοὶ, ἤγουν οἱ δυνάσαι, καὶ ἄρχοντες, ὡς ἡγούμενοι τῶν ἄλλων, νὰ ἐνδυθῶσι τὴν θείαν στολὴν τῆς εὐσεβείας· ἀλλὰ καὶ τὰ λαγκάδια, ἤγουν οἱ ποταποὶ, καὶ εὐτελεῖς ἄνθρωποι νὰ τελεσφορήσωσι, καὶ νὰ πληθύνωσι σῖτον εὐλαβείας, καὶ πίσεως. Καὶ οὕτως ὅλοι ἀντάμα μὲ προθυμίαν νὰ ὑμνολογῶσι τὸν Κύριον, ὅστις τοὺς ἐφώτισε, καὶ ἐγνώρισαν τὴν ἀλήθειαν.

Εἰς τὸ τέλος, ᾠδὴ Ψαλμοῦ ἀναστάσεως. Ψαλμὸς. ΞΕʹ.

Τοῦτον συνέγραψεν ὁ Προφήτης διὰ τοὺς αἰχμαλώτους, οἵτινες ἦσαν εἰς τὴν Βαβυλῶνα, καὶ ἤρχοντο εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, ἀφ' οὗ ἐλυτρώθησαν. Προλέγει δὲ καὶ τὴν τῶν Ἐθνῶν σωτηρίαν καὶ ἀγαλλίασιν.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἀλαλάξατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ. ψάλατε δὴ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. Δότε δόξαν ἐν αἰνέσει αὐτοῦ. Εἴπατε τῷ Θεῷ ὡς φοβερὰ τὰ ἔργα σου.

2. Ἐν τῷ πλήθει τῆς δυνάμεώς σου ψεύσονταί σε οἱ ἐχθροί σου. Πᾶσα ἡ γῆ προσκυνησάτωσάν σοι, καὶ ψαλάτωσάν σοι. Ψαλάτωσαν δὴ τῷ ὀνόματί σου ὕψιστε.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Πρεπόντως, καὶ εὔλογα προσκαλοῦσιν εἰς τὴν κοινωνίαν τῆς ὑμνῳδίας ἅπαντας· Ὅτι διὰ τὴν σωτηρίαν αὐτῶν προεγράφησαν ἅπαντα. Καὶ οὕτω μετὰ τὴν Θείαν ἐνανθρώπησιν, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τῆς τοῦ διαβόλου πικρᾶς δουλείας ἠλευθερώθησαν.

2. Ὅταν ἀναλάμψῃς τὸ φῶς τῆς θεογνωσίας σου, μεταβαλὼν τοὺς πλείσους εἰς εὐσέβειαν, μὲ τὴν ἄμετρόν σου δύναμιν, καὶ μὲ τὸ πλῆθος τῶν θαυμασίων σου, θέλεις κάμει τοὺς ἀπίσους, νὰ ὑποκρίνωνται εὐσέβειαν. Ἤγουν ἀπὸ τὸν φόβον των νὰ σὲ ὁμολογῶσι Θεὸν Παντοδύναμον, καὶ οὕτως ὅλοι οἱ ἐπὶ γῆς, νὰ σὲ προσκυνήσωσι, ψάλλοντές σοι ᾠδὴν ἐπινίκιον.

3. Ἔλθετε Λαοὶ, ςοχασθῆτε πόσον εἶναι τοῦ Θεοῦ τὰ ἔργα θαυμάσια. Μὲ ποταπὸν τρόπον, καὶ μηχανὴν ἀνέπλατε πᾶσαν τὴν ἀνθρωπότητα· καὶ πῶς ἔκτισεν ὅλον τὸν Κόσμον, καὶ τὸν κυβερνεῖ μὲ τόσην σοφίαν, καὶ σύνεσιν.

4. Ὅς τις ἔκαμε ξηρὰν τὴν θάλασσαν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Μωϋσέως, καὶ τὸν Ἰορδάνην, ὅταν ἐπέρνα ἡ Κιβωτὸς, καὶ περιεπάτησαν ὁ Λαὸς χωρὶς ποσῶς νὰ βραχῶσιν οἱ πόδες των.

5. Αὐτὰς τὰς παλαιὰς θαυματουργίας ἐνθυμηθέντες, ἐπέχονται λέγοντες. Ἐκεῖ νὰ μᾶς ἀξιώσῃ πάλιν ὁ Θεὸς, νὰ συνευφρανθῶμεν μετ᾽ αὐτοῦ ψυχικῶς, ὅς τις δεσπόζει τὸν Κόσμον ὅλον αἰώνια.

6. Καὶ τοῦτο τῆς τῶν Ἐθνῶν σωτηρίας πρόῤῥησις. Εἶτα λέγει διὰ τοὺς ἀντιλέγοντας τῷ Θείῳ κηρύγματι, νὰ μὴν ὑψωθῶσιν, ἀλλὰ νὰ καταφρονεθῶσι, νὰ πέσωσιν. Οὕτως εἶπεν ὁ Σύμμαχος. »Οἱ ἀπειθεῖς, ἑαυτοὺς μὴ ὑψούσθωσαν.«

7. Μεταφέρει πρὸς τὰ Ἔθνη τὸν λόγον, λέγων. Εὐλογεῖτε τὸν Θεὸν, καὶ ποιήσατε ἀκουςὴν, ἤγουν διδάξατε καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ταύτην τὴν αἴνεσιν.

8. Ἐπειδὴ κατοικοῦντες μὲ ἀσεβεῖς ἀνθρώπους, μᾶς ἐφύλαξεν ἀσαλεύτους, καὶ δὲν παρεςρατήσαμεν ἀπὸ τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν, ἀλλὰ ἐτελέσαμεν ὅλα τὰ νόμιμα. Ταῦτα ἁρμόζουσι μόνον τῶν ἐναρέτων ἀνδρῶν, καθὼς ἦτον ὁ Ἰεζεκιὴλ, καὶ οἱ τούτου παρόμοιοι.

9. Ταῦτα καὶ ἐκεῖνοι ἔπαθον· καὶ ἀκόμι γροικοῦνται διὰ τοὺς Μάρτυρας, καθὼς καὶ τὰ κατώτερα· τοὺς ὁποίους συγχωρεῖ ὁ Θεὸς, νὰ βασανισθῶσι, καὶ νὰ πυρωθῶσι (καθὼς εἰς τὸ πῦρ καθαρίζεται τὸ μέταλλον) διὰ νὰ φανερωθῇ ἡ λαμπρότης αὐτῶν, ἤγουν τὸ τῆς πίςεως ἄδολον.

10. Ἀφῆκές μας, καὶ ἐπέσαμεν εἰς τὰς παγίδας, καὶ βρόχους, ἐδάρθημεν ὡς αἰχμάλωτοι, καὶ κατὰ πολλὰ ὠνειδίσθημεν ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς, καὶ κατεπατήθημεν.

11. Ἀλλὰ τοῦτο ὅλον (ὡς εἴπαμεν) ἔγινε πρὸς δοκιμήν. Ὅθεν τὸ ὕδωρ τοῦτο τῶν θλίψεων δέν μας ἔπνιξεν, οὔτε τὸ πῦρ μᾶς ἔγγισε πούποτες· ἀλλὰ μᾶλλον ἔγινεν εἰς περισσοτέραν δόξαν μας.

3. Δεῦτε, καὶ ἴδετε τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ, ὡς φοβερὸς ἐν βουλαῖς ὑπὲρ τοὺς Υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων.

4. Ὁ μεταςρέφων τὴν θάλασσαν εἰς ξηράν. ἐν ποταμῷ διελεύσονται ποδί.

5. Ἐκεῖ εὐφρανθησόμεθα ἐπ᾽ αὐτῷ, τῷ δεσπόζοντι ἐν τῇ δυναςείᾳ αὐτοῦ τοῦ αἰῶνος.

6. Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἐπιβλέπουσιν. Οἱ παραπικραίνοντες μὴ ὑψούσθωσαν ἐν ἑαυτοῖς.

7. Εὐλογεῖτε ἔθνη τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ ἀκουτίσατε τὴν φωνὴν τῆς αἰνέσεως αὐτοῦ.

8. Τοῦ θεμένου τὴν ψυχήν μου εἰς ζωὴν, καὶ μὴ δόντος εἰς σάλον τοὺς πόδας μου.

9. Ὅτι ἐδοκίμασας ἡμᾶς ὁ Θεὸς, ἐπύρωσας ἡμᾶς, ὡς πυροῦται τὸ ἀργύριον.

10. Εἰσήγαγες ἡμᾶς εἰς τὴν παγίδα· ἔθου θλίψεις ἐπὶ τὸν νῶτον ἡμῶν· ἐπεβίβασας ἀνθρώπους ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν.

11. Διήλθομεν διὰ πυρὸς, καὶ ὕδατος, καὶ ἐξήγαγες ἡμᾶς εἰς ἀναψυχήν.

12. *Εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν σου ἐν ὁλοκαυτώμασιν. ἀποδώσω σοι τὰς εὐχάς μου, ἃς διέστειλε τὰ χείλη μου, καὶ ἐλάλησε τὸ στόμα μου ἐν τῇ θλίψει μου.*

13. *Ὁλοκαυτώματα μεμυελωμένα ἀνοίσω σοι μετὰ θυμιάματος, καὶ κριῶν· ἀνοίσω σοι βόας μετὰ χιμάρων.*

14. *Δεῦτε, ἀκούσατε, καὶ διηγήσομαι ὑμῖν, πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Θεὸν, ὅσα ἐποίησε τῇ ψυχῇ μου.*

15. *Πρὸς αὐτὸν τῷ στόματί μου ἐκέκραξα, καὶ ὕψωσα ὑπὸ τὴν γλῶσσάν μου.*

16. *Ἀδικίαν εἰ ἐθεώρουν ἐν καρδίᾳ μου, μὴ εἰσακουσάτω μου Κύριος.*

17. *Διὰ τοῦτο εἰσήκουσέ μου ὁ Θεὸς, προσέσχε τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου. Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, ὃς οὐκ ἀπέστησε τὴν προσευχήν μου, καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἀπ' ἐμοῦ.*

12. Ὅθεν τούτων ἁπάντων ἀπαλλαγέντες τῶν λυπηρῶν, καὶ τυχόντες ἐλευθερίας, τὰς νενομοθετημένας θυσίας προσοίσομεν, καὶ νὰ πληρώσωμεν ἀνελλιπῶς ὡς εὐγνώμονες, ὅσα ἐτάξαμεν εἰς τὰς συμφορὰς εὑρισκόμενοι.

13. Καὶ νὰ σοὶ θυσιάσωμεν ὁλοκαυτώματα ἐκλεκτὰ, καὶ παχύτατα, καθὼς ὁ Νόμος διακελεύεται, ἀπὸ τὰ τρία εἴδη, τὰ ὁποῖα ἐπρόσαξες, Κριοὺς, Μοσχάρια καὶ Ἐρίφια μονόχρονα· νὰ προσθέτω δὲ καὶ θυμίαμα εὐωδέστατον.

14. Τοὺς φοβουμένους τὸν Θεὸν καλεῖ εἰς ἀκρόασιν, κατὰ τὸ, »μὴ δότε τὰ Ἅγια τοῖς κυσὶ, καὶ τὰ ἑξῆς· ἀλλὰ τὰ μυστήριά μου ἐμοὶ, καὶ τοῖς ἐμοῖς.«

15. Οὕτως ὁ Σύμμαχος. »Τῷ στόματί μου ἐπεκαλεσάμην, καὶ ὑψώθη παραχρῆμα ἡ γλῶσσά μου·« ἤγουν, εὐθὺς ἐν ᾧ ἐπρόσφερα τὴν δέησιν, ἔλαβον τὴν αἴτησιν, καὶ εὐφρανθεὶς, εἰς εὐχαριστίαν τὴν γλῶσσαν ἐκίνησα.

16. Ὁ δὲ Σύμμαχος. »Ἀδικίαν εἰ προεῖδον ἐν τῇ καρδίᾳ μου, μὴ εἰσακούσῃ Κύριος.« Ἤγουν ἐὰν παρακαλῶν νὰ λυτρωθῶ, ἔβαλα ποσῶς εἰς τὸν νοῦν μου νὰ πράξω τινὰ ἀδικίαν μετὰ τὴν ἐπάνοδον, νὰ μή μου ἐπακούσῃ ὁ Κύριος.

17. Ὅθεν ἐπήκουσέ μου μετὰ χαρᾶς, καὶ τῶν αὐτοῦ δωρεῶν με ἠξίωσε. Λοιπὸν δεδοξασμένος νὰ εἶναι ὁ Κύριος, ὅστις ἐδέχθη τὴν προσευχήν μου, καὶ ἐχάρισέ μου τὸ ἔλεός του ὡς εὔσπλαγχνος.

Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις, Ψαλμὸς ᾠδῆς τῷ Δαβίδ. Ξζ'.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς ἔχει φανερὰν τὴν διάνοιαν, καὶ δὲν κάμνει χρεία ἄλλης ἐξηγήσεως. Ὅτι τοῦ Θεοῦ καὶ Λόγου κηρύττει τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ τὴν τῶν Ἐθνῶν σωτηρίαν. Λοιπὸν προορῶν αὐτὴν τὴν Θείαν ἐνανθρώπησιν, ἱκετεύει δεόμενος τοῦ Θεοῦ, νὰ ἔλθῃ, νὰ μᾶς σώσῃ τὸ γληγορώτερον.

Τὸ Κείμενον.

1. Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς, καὶ εὐλογήσαι ἡμᾶς, ἐπιφάναι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐλεήσαι ἡμᾶς,

2. Τοῦ γνῶναι ἐν τῇ γῇ τὴν ὁδόν σου, ἐν πᾶσιν ἔθνεσι τὸ σωτήριόν σου.

3. Ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοὶ ὁ Θεὸς, ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοὶ πάντες.

4. Εὐφρανθήτωσαν, καὶ ἀγαλλιάσθωσαν Ἔθνη· ὅτι κρινεῖς λαοὺς ἐν εὐθύτητι, καὶ ἔθνη ἐν τῇ γῇ ὁδηγήσεις. Ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοὶ ὁ Θεὸς, ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοὶ πάντες.

5. Γῆ ἔδωκε τὸν καρπὸν αὐτῆς. Εὐλογήσαι ἡμᾶς ὁ Θεὸς, ὁ Θεὸς ἡμῶν· εὐλογήσαι ἡμᾶς ὁ Θεὸς, καὶ φοβηθήτωσαν αὐτὸν πάντα τὰ

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Καὶ ὄντως οὐ μόνον μᾶς εὐλόγησεν, ἀλλὰ καὶ ἠλέησε, καὶ μᾶς ἔσωσε, σαρκωθεὶς ἐκ τῆς Ἀειπαρθένου Μαρίας. Τοῦτο δηλοῖ τὸ ἐπιφάναι, ἐπειδὴ μᾶς ἐφανερώθη ὁ ἀόρατος, καὶ τὸν εἴδαμεν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον.

2. Ὥςε καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Οἰκουμένην, νὰ γνωρίσωσι τὴν σωτήριον ὁδόν σου. Ἔπειτα διὰ νὰ μὴ νομίσῃ τις, ὅτι διὰ τοὺς Ἰουδαίους μόνον εὔχεται, ἐπρόσθεσε τὸ ἐν πᾶσιν Ἔθνεσιν. Ἤγουν δέομαί σου, Κύριε, φανέρωσαι τὸ σωτήριόν σου πρόσωπον, νὰ φωτίσῃ τὰ ἐν σκότει καθήμενα Ἔθνη, νὰ τὰ ὁδηγήσῃς πρὸς σωτηρίαν.

3. Ἵνα οὐ μόνον ὁ Ἰουδαϊκὸς Λαὸς, ἀλλὰ καὶ πᾶσα φυλὴ, καὶ οἱ Λαοὶ πάντες νὰ σὲ ὁμολογήσωσι, νὰ σὲ προσκυνήσωσιν ὡς Ποιητὴν, καὶ Σωτῆρα εὔσπλαγχνον.

4. Διὰ τοῦτο πρεπόντως, τὰ Ἔθνη ἅπαντα ἂς εὐφραίνωνται ἀγαλλόμενα, καὶ ἂς κηρύττωσιν τὰς εὐεργεσίας σου, πῶς κυβερνᾷς, καὶ κρίνεις μὲ δικαιοσύνην, καὶ εὐθύτητα, καὶ ὁδηγεῖς αὐτὰ εἰς τὸ ἀληθινὸν τέλος τῆς αἰωνίου μακαριότητος.

5. Καρπὸν γῆς λέγει τὴν τῆς ἀληθείας ἐπίγνωσιν Καθὼς οὖν δύο φοραῖς παρεκίνησε τὰ Ἔθνη εἰς ὑμνῳδίαν, οὕτως ἐζήτησε δὶς καὶ τὴν πρὸς ἡμᾶς εὐλογίαν. Εἰσὶ δὲ τινες οἵτινες ἐξηγοῦσι γῆν, τὴν Ἀειπαρθένον Θεοτόκον, ἥτις ἐπλούτισεν ὄντως, καὶ ἐνέπλησεν ἡμᾶς, διδοῦσα ἡμῖν τὸν εὐλογημένον αὐτῆς καρπὸν, τὸν τρέφοντα

πέρατα τῆς γῆς.
Δόξα.

ἡμᾶς διηνεκῶς, μὲ τροφὴν οὐ μόνον ἐπίκηρον, ἀλλὰ καὶ Οὐράνιον. Αὐτὸν οὖν τὸν φοβερὸν Θεὸν, καὶ Παντοδύναμον, τὸν τοσοῦτον ἡμᾶς πλουσίως εὐεργετήσαντα, ἄς φοβηθῶμεν ἅπαντες, εὐλαβούμενοι· καὶ ἄς φυλάξωμεν τὰς σωτηρίους αὐτοῦ ἐντολάς. Ἵνα μὴ φανέντες ἀχάριστοι χάριτος τοσαύτης, κατακριθῶμεν εἰς πῦρ αἰώνιον.

Εἰς τὸ τέλος ᾠδῆς, Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. ΞΖ'.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς διαλαμβάνει περὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως, καὶ τῆς τῶν ἐχθρῶν καταπτώσεως. Νουθετεῖ οὖν, καὶ παρακινεῖ τοὺς πιστοὺς, νὰ εὐφρανθῶσιν εἰς τὴν τοῦ Σωτῆρος Ἀνάστασιν. Οἱ δὲ ἀντίπαλοι δαίμονες, καὶ ἄπιστοι ἄνθρωποι, νὰ ἀφανισθῶσι, καὶ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὴν ἀπώλειαν.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἀναστήτω ὁ Θεὸς, καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ, καὶ φυγέτωσαν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ οἱ μισοῦντες αὐτόν.

2. Ὡς ἐκλείπει καπνὸς, ἐκλιπέτωσαν. ὡς τήκεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρὸς, οὕτως ἀπολοῦνται οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ.

3. Καὶ οἱ Δίκαιοι εὐφρανθήτωσαν. Ἀγαλλιάσθωσαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, τερφθήτωσαν ἐν εὐφροσύνῃ.

4. Ἄσατε τῷ Θεῷ, ψάλατε τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. ὁδοποιήσατε τῷ ἐπιβεβηκότι ἐπὶ δυσμῶν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Καιρὸς εἶναι νὰ ἐγερθῇς, Δέσποτα, νὰ λυτρώσῃς ἀπὸ τὸν θάνατον τὸ ἀνθρώπινον γένος. Ναὶ Πολυέλεε, ἔγειραι εἰς ἐκδίκησιν, νὰ φύγωσιν οἱ ἐχθροί σου, τὴν σὴν ἔνδοξον καὶ φοβερὰν παρουσίαν μὴ ὑποφέροντες. Ἀνάστασιν λέγει οὐ μόνον τῆς μακροθυμίας τὴν κατάπαυσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐκ νεκρῶν Ἀνάστασιν.

2. Καθὼς ὁ καπνὸς ὑπὸ τοῦ ἀνέμου διασκορπίζεται, καὶ τὸ κερὶ ὑπὸ τοῦ πυρὸς διαλύεται, οὕτω καὶ πάντες οἱ δυσμενεῖς καὶ ὑπερήφανοι δαίμονες μὲ τὴν ταπεινὴν παρουσίαν καὶ ἐνανθρώπησιν τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ, θέλουσιν ἀφανισθῇ, νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὴν ἀπώλειαν.

3. Οἱ δὲ Δίκαιοι νὰ εὐφρανθῶσιν ἀγαλλιώμενοι, βλέποντες, ὅτι ἐλυτρώθησαν τῆς τυραννίδος τοῦ δαίμονος· καὶ νὰ τέρπωνται εὐφραινόμενοι.

4. Τοὺς Ἀποστόλους παρακινεῖ, νὰ συνδράμωσιν εἰς τὰ Ἔθνη, νὰ εὐτρεπίσωσι τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου. Δυσμὰς δὲ καλεῖ τὸ σκότος, τὰ ὁποῖον ἦτον εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων πρὸ τῆς θείας συγκαταβάσεως, καὶ ὁ Δεσπότης Χριστὸς μὲ τὴν παρουσίαν αὐτοῦ τὸ διεσκέδασε.

5. Χαίρεσθε οὖν Δίκαιοι καὶ ἀγάλλεσθε εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου· οἱ δὲ ἄδικοι δαίμονες ἂς ταραχθῶσι, φοβηθέντες τὴν θείαν αὐτοῦ ἐπιφάνειαν, καὶ τὸ τῆς προνοίας δίκαιον. Ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ ὄντως Πατὴρ τῶν ὀρφανῶν, τῶν χηράδων φροντιςὴς καὶ τῶν πενήτων κυβερνήτης.

6. Ὅς τις μὲ ὅλον ὅτι ἐσαρκώθη, καὶ ἔγινεν ἄνθρωπος, δὲν ἔλειψεν ἀπὸ τοὺς Πατρικοὺς κόλπους, ἀλλὰ καὶ ἐδῶ εἰς τὴν γῆν ματὰ σαρκὸς εὑρισκόμενος, ἐκεῖ εἰς τοὺς Οὐρανοὺς ἀνυμνεῖται ὑπὸ τῶν Ἀγγέλων θεοπρεπῶς ἐπὶ Θρόνου, σὺν τῷ Πατρί, καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι καθεζόμενος, καὶ κατοικίζει εἰς τὴν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ ἐκείνους, οἵτινες εἶναι μονότροποι, ἔχοντες ἕνα σκοπὸν πρὸς ἀρετὴν ἀμετάθετον. Καὶ μὲ τὴν πολλήν του ἀνδρείαν εὔγαλεν ἀπὸ τὸν Ἅδην τοὺς δεδεμένους Προπάτορας· καὶ ἐκείνους, οἵτινες μὲ τὰς ἁμαρτίας των τὸν ἐπίκραναν, καὶ λογίζονται ὡς νεκροί, ζωοποιεῖ διὰ μετανοίας ὡς εὔσπλαγχνος.

7. Ὁ Σύμμαχος· »ὁ Θεὸς προερχομένου σου πρὸ τοῦ Λαοῦ σου, βαίνοντος διὰ τῆς ἀοράτου, ἡ γῆ ἐσείσθη, ὁ Οὐρανὸς δὲ ἔςαξεν.« Ἤγουν μέλλων νὰ περάσῃς ἀπ' ἐκείνην τὴν ἀφώτισον, καὶ ἀοίκητον ἔρημον, τὴν μὲν γῆν ἔσεισας, οὐρανόθεν δὲ ψεκάδας χάριτος ἔςαξας. Ταῦτα κυρίως ἔγιναν· ὁ σεισμὸς εἰς τὴν Σταύρωσιν· καὶ ματὰ τὴν Ἀνάληψιν ἐδρόσισε τὸν Κόσμον μὲ τὴν Οὐράνιον δρόσον τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Τὸ δὲ ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ, δηλοῖ τὴν ἐν τῷ Ὄρει Σινᾶ θείαν ὅρασιν.

8. Τὸ ὅμοιον λέγει βροχὴν, ἤγουν τὴν χάριν τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Τὸ ὁποῖον ἦλθεν, οὐχὶ ἐξ ἀνάγκης, ἀλλ' αὐθαιρέτως, καὶ ἑκούσια. Λέγει δὲ πῶς ἠσθένησεν ἡ κληρονομία διὰ τὰς ἐπανας άσεις τῶν ἀσεβῶν· πλὴν ὁ Κύριος τὴν ἐδυνάμωσε, καὶ τὴν ἔκαμεν ἀήττητον.

9. Ζῶα λέγει τοὺς Ἀποςόλους, οἱ ὁποῖοι κατοικοῦσιν εἰς τὴν κληρονομίαν. Ὅτι μὲ τὴν οἰκονομίαν του, καὶ χρηςότητα, ἐχάρισεν ὁ Θεὸς τοιαύτας δωρεὰς τῇ πτωχῇ, καὶ εὐτελεῖ φύσει τῆς ἀνθρωπότητος.

10. Τοῖς ὁποίοις Ἀποςόλοις θέλει δώσει τὴν δωρεὰν, καὶ χάριν της διδασκαλίας, νὰ διηγῶνται τοὺς λόγους του μὲ πολλὴν σοφίαν, καὶ δύναμιν.

11. Ναὶ, ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἀγγέλων, καὶ Πατὴρ τοῦ ἀγαπημένου σου Υἱοῦ, διὰ ςολισμὸν τῆς Ἐκκλησίας σου

5. *Κύριος ὄνομα αὐτῷ· καὶ ἀγαλλιᾶσθε ἐνώπιον αὐτοῦ. Ταραχθήτωσαν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, τοῦ Πατρὸς τῶν ὀρφανῶν, καὶ κριτοῦ τῶν χηρῶν.*

6. *Ὁ Θεὸς ἐν τόπῳ Ἁγίῳ αὐτοῦ. Ὁ Θεὸς κατοικίζει μονοτρόπους ἐν οἴκῳ. Ἐξάγων πεπεδημένους ἐν ἀνδρείᾳ. Ὁμοίως τοὺς παραπικραίνοντας, τοὺς κατοικοῦντας ἐν τάφοις.*

7. *Ὁ Θεὸς, ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαί σε ἐνώπιον τοῦ λαοῦ σου, ἐν τῷ διαβαίνειν σε ἐν τῇ ἐρήμῳ, γῆ ἐσείσθη. Καὶ γὰρ οἱ οὐρανοὶ ἔσταξαν, ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ τοῦ Σινᾶ, ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ Ἰσραήλ.*

8. *Βροχὴν ἑκούσιον ἀφοριεῖς ὁ Θεὸς τῇ κληρονομίᾳ σου, καὶ ἠσθένησε, σὺ δὲ κατηρτίσω αὐτήν.*

9. *Τὰ ζῶά σου κατοικοῦσιν ἐν αὐτῇ. Ἡτοίμασας ἐν τῇ χρηστότητί σου τῷ πτωχῷ ὁ Θεός.*

10. *Κύριος δώσει ῥῆμα τοῖς εὐαγγελιζομένοις δυνάμει πολλῇ.*

11. *Ὁ Βασιλεὺς τῶν δυνάμεων τοῦ ἀγαπητοῦ, τῇ*

ὡραιότητι τοῦ οἴκου διελέσθαι σκῦλα.

12. Ἐὰν κοιμηθῆτε ἀναμέσον τῶν κλήρων, πτέρυγες περιστερᾶς περιηργυρωμέναι, καὶ τὰ μετάφρενα αὐτῆς ἐν χλωρότητι χρυσίου.

13. Ἐν τῷ διαστέλλειν τὸν ἐπουράνιον βασιλεῖς ἐπ᾽ αὐτῆς, χιονωθήσονται ἐν Σελμών.

14. Ὄρος τοῦ Θεοῦ, ὄρος πῖον, ὄρος τετυρωμένον, ὄρος πῖον.

15. Ἵνα τί ὑπολαμβάνετε ὄρη τετυρωμένα; τὸ ὄρος, ὃ εὐδόκησεν ὁ Θεὸς κατοικεῖν ἐν αὐτῷ, καὶ γὰρ ὁ Κύριος κατασκηνώσει εἰς τέλος.

16. Τὸ ἅρμα τοῦ Θεοῦ μυριοπλάσιον, χιλιάδες εὐθηνούντων· Κύριος ἐν αὐτοῖς ἐν Σινᾷ ἐν τῷ Ἁγίῳ.

17. Ἀνέβης εἰς ὕψος, ᾐχμαλώτευσας αἰχμαλωσίαν. Ἔλαβες δόματα ἐν ἀνθρώποις.

18. Καὶ γὰρ ἀπειθοῦντας τοῦ κατασκηνῶσαι· Κύριος ὁ Θεὸς εὐλογητὸς, εὐλογη-

ἐπρόσαξες νὰ μοιρασθῶσιν ὅλον τὸν Κόσμον ὡς πλοῦτον κουρσεύματος. Ἤγουν ἐκείνους, οἵτινες ἦσαν πάλαι τῷ διαβόλῳ στρατευόμενοι, νὰ τοὺς ἐπιστρέψωσι πρὸς γνῶσίν σου. Καὶ οὕτως ἀπῆλθον, ὁ μὲν εἰς Ῥωμαίους, ὁ δὲ εἰς Ἕλληνας, καὶ ἄλλος εἰς ἄλλους τὸν λόγον κηρύττοντες.

12. Ἐσεῖς δὲ ἄνθρωποι, ἐὰν μείνητε ἑδραῖοι εἰς αὐτὴν τὴν ἀληθῆ πίστιν πάντοτε, θέλετε κάμει ἀργυρᾶς πτέρυγας ὡς περιστεραὶ, καὶ χρυσωμένα μετάφρενα. Πτέρυγας περιστερᾶς καλεῖ τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος. Ἀργυρᾶς, ὅτι τὰ εὐκολώτερα προσφέρει τοῖς ἁπλουστέροις, γάλα τούτους ποτίζουσα. Κεχρυσωμένα μετάφρενα, ὅτι τοῖς τελειοτέροις δείχνει τὰ βαθύτερα μυστήρια. Κλήρους καλεῖ τὰς δύο Διαθήκας. Λέγει οὖν, ὅτι ἐὰν προσελθῆτε, θέλετε ἰδῇ τὴν ποικίλην χάριν τοῦ Πνεύματος.

13. Ἐδῶ δηλοῖ τὰ ἐν τῇ Πεντηκοστῇ γενόμενα· λέγει οὖν, ὅτι ὁπόταν διαμερίσῃ τὴν Βασιλείαν τῆς Οἰκουμένης εἰς τοὺς Ἀποστόλους (αὐτοὺς λέγει Βασιλεῖς, τὴν δὲ Ἱερουσαλὴμ Σελμὼν ὠνόμασε) νὰ τοὺς λαμπρύνῃ ὡς χιόνα μὲ τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος.

14. Ὄρος λέγει τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, καὶ τὴν Ἐκκλησίαν, τῆς ὁποίας τὸ ἔξοχόν εἶναι κυρίως ἡ Θεοτόκος. Πῖον δὲ, ἤγουν παχὺ, καὶ τετυρωμένον. Ὅτι δι᾽ αὐτῆς τρέφονται, καὶ παχένουσι ψυχικῶς τὰ κοπάδια, καὶ ἀγέλαι τῶν πιστῶν μὲ τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος.

15. Πρὸς τοὺς Ἰουδαίους λέγει ταῦτα. Διατὶ νομίζετε ἀλαζόνες, καὶ ὑπερήφανοι, πῶς εἶσθε ἐσεῖς τὸ ὄρος, ἤγουν ἡ συναγωγὴ, ὅπου ἠθέλησεν ὁ Θεὸς νὰ κατοικῇ πάντοτε, ψεύδεσθε. Ὅτι ὀλίγον καιρὸν κατῴκησεν εἰς αὐτήν. Ἀμὴ ἐδῶ εἰς τὴν τῶν Ἐθνῶν Ἐκκλησίαν θέλει κατοικήσει αἰώνια.

16. Ὅτι εἰς τὸν ἐδικόν σας Νόμον, ὀλιγοστοὺς εἶχεν Ἁγίους ὁ Κύριος. Ἀλλὰ εἰς τὸν Νέον τῆς χάριτος, θέλουσιν εἶσθαι μυριάδες ἀναρίθμητοι, καρποφοροῦντες αὐτῷ τὴν εὐσέβειαν. Αὐτὸς εἶναι ὁ Θεὸς, ὅστις σᾶς ἔδωκε τὸν Νόμον εἰς τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ.

17. Καὶ αἰχμαλωτίσας τὸν ᾅδην, τοῦ ἐπῆρες τοὺς Προπάτορας, καὶ ἀνελήφθης εἰς τὰ Οὐράνια. Λαμβάνων δὲ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τὴν πίστιν, ἀντέδωκες τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος.

18. Οὕτως ὁ Ἀκύλας. Καίπερ ἀπειθεῖς· ἤγουν βλέπων τινὰς ἀπειθεῖς, οἵτινες δὲν ἤθελαν νὰ πιστεύσωσιν, ὑπέμεινεν ὁ Θεὸς ὡς μακρόθυμος, εὐεργετῶν αὐτοὺς μὲ

εὐλογίας καθ' ἑκάςην χρηςότητος, ἕως οὗ κατέςησε καὶ αὐτοὺς οἰκητήριον ἴδιον.

19. Ὁ Θεὸς οὖν, ὅς τις μᾶς ἐφώτισε καὶ τὸν ἐγνωρίσαμεν, νὰ μᾶς ἀξιώσῃ νὰ κατευοδωθῶμεν εἰς ζωὴν αἰώνιον, καθὼς ἀπὸ τὴν ἀδιεξόδευτον τοῦ θανάτου φρουρὰν μᾶς ἐλύτρωσε.

20. Καὶ νὰ συντρίψῃ τὰς κεφαλὰς τῶν δαιμόνων, οἵτινες ἐξετάζουσι τὰς ἁμαρτίας τῶν ἀνθρώπων. Μὲ τὸ, »κορυφὴν τριχὸς«, ἐδήλωσε τὸ παραμικρὸν πταίσιμον· ὅτι χωρὶς νὰ εὕρῃ ἁμαρτίαν εἰς τὸν Χριςὸν, τὸν παρέδωκεν εἰς θάνατον, ὅθεν κατελύθη ὁ τύραννος.

21. Ὁ Σύμμαχος. »Κύριος ἀπὸ Βασὰν ἐπιςρέψαι ποιήσει, ἀπὸ βυθὸν θαλάσσης.« Ἡ Βασὰν ἑρμηνεύεται αἰσχύνη, ἧς ῥίζα ἡ ἁμαρτία. Ἀπὸ τὴν ὁποίαν μᾶς ἐπιςρέφει ὁ Θεὸς ἀπὸ τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, ἤγουν ἀπὸ τὰς ἐπιβουλὰς τῶν δαιμόνων.

22. Ἐπειδὴ ἔδειξε τὸν ἀληθῆ Θεὸν ὡς ἀριςέα τινὰ, πῶς ἠγωνίσθη ἀνδρείως, καὶ νικήσας τοὺς ἐχθροὺς, ἐλύτρωσε τοὺς αἰχμαλώτους μὲ τὸν ἑκούσιον αὐτοῦ θάνατον, διὰ τοῦτο λέγει καὶ ταῦτα ἀνθρωπικῶς· πῶς ἐπήραμεν τόσην νίκην, καὶ ἐβάφησαν οἱ πόδες μας εἰς τὰ αἵματα τῶν ἐχθρῶν, ἕως τόσον, ὥςε καὶ οἱ σκύλοι τὰ ἔφαγαν.

23. Ἰδοὺ ἀπὸ τώρα προβλέπω μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ νοός μου, καὶ ςοχάζομαι τὰς πορείας σου Κύριε, μὲ πόσην εὐταξίαν καὶ βουλὴν πάνσοφον, θέλεις κατέβη οὐρανόθεν, νὰ σαρκωθῇς· καὶ πάλιν νὰ ἀνέβῃς θεοπρεπῶς, Βασιλεῦ προαιώνιε, νὰ καθίσῃς μετὰ σαρκὸς, ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς εἰς τὸν Ἅγιον Θρόνον σου, νὰ σοὶ ἀκολουθήσωσιν, ὅσοι πιςεύσουσι.

24. Καὶ ἀρχαιότερα τῶν ἄλλων νὰ προφθάσωσιν οἱ ἄρχοντες τῆς πίςεως, οἱ Ἀπόςολοι, εἰς τὸ μέσον νεανίδων Παρθένων νὰ ψάλλωσιν, οὐχὶ πλέον εἰς ἕνα Ναὸν ὡς τὸ πρότερον, ἀλλὰ εἰς ὅλας τὰς Ἐκκλησίας, καὶ νὰ ὑμνῶσι τὸν Θεὸν ἀπὸ τὰς πηγὰς τοῦ Ἰσραὴλ· ἤγουν ἀπὸ τὰς Βίβλους τῶν Προφητῶν, εὐλογοῦντες αὐτὸν αἰώνια.

25. Ἐκεῖ νὰ ὑπάγῃ ὁ νεώτερος ἀπὸ τοὺς Ἀποςόλους Παῦλος, ἀπὸ τὴν φυλὴν Βενιαμίν. Ὅς τις εἰς ἐκείνην τὴν ἔκςασιν τοῦ νοὸς, ἡρπάγη εἰς τὸν Παράδεισον. Ἔτι

τὸς Κύριος ἡμέραν καθ' ἡμέραν.

19. Κατευοδῶσαι ἡμῖν ὁ Θεὸς τῶν σωτηρίων ἡμῶν. Ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ Θεὸς τοῦ σώζειν. Καὶ τοῦ Κυρίου, Κυρίου αἱ διέξοδοι τοῦ θανάτου.

20. Πλὴν ὁ Θεὸς συνθλάσει κεφαλὰς ἐχθρῶν αὐτοῦ, κορυφὴν τριχὸς διαπορευομένων ἐν πλημμελείαις αὐτῶν.

21. Εἶπε Κύριος, ἐκ βασὰν ἐπιςρέψω, ἐπιςρέψω ἐν βυθοῖς θαλάσσης.

22. Ὅπως ἂν βαφῇ ὁ πούς σου ἐν αἵματι. Ἡ γλῶσσα τῶν κυνῶν σου ἐξ ἐχθρῶν παρ' αὐτοῦ.

23. Ἐθεωρήθησαν αἱ πορεῖαί σου ὁ Θεὸς, αἱ πορεῖαι τοῦ Θεοῦ μου τοῦ Βασιλέως, τοῦ ἐν τῷ ἁγίῳ. Προέφθασαν ἄρχοντες ἐχόμενοι ψαλλόντων, ἐν μέσῳ νεανίδων τυμπανιςριῶν.

24. Ἐν Ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεὸν, Κύριον ἐκ πηγῶν Ἰσραήλ.

25. Ἐκεῖ Βενιαμὶν νεώτερος ἐν ἐκςάσει. Ἄρχοντες Ἰούδα ἡγεμόνες αὐτῶν

Ἄρχοντες Ζαβουλών. Ἄρχοντες Νεφθαλείμ.

26. *Ἔντειλαι ὁ Θεὸς τῇ δυνάμει σου, δυνάμωσον ὁ Θεὸς τοῦτο, ὃ κατειργάσω ἐν ἡμῖν. Ἀπὸ τοῦ ναοῦ σου ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, σοὶ οἴσουσι βασιλεῖς δῶρα.*

27. *Ἐπιτίμησον τοῖς θηρίοις τοῦ καλάμου. Ἡ συναγωγὴ τῶν ταύρων ἐν ταῖς δαμάλεσι τῶν λαῶν. τοῦ ἐγκλεισθῆναι τοὺς δεδοκιμασμένους τῷ ἀργυρίῳ.*

28. *Διασκόρπισον ἔθνη τὰ τοὺς πολέμους θέλοντα. Ἥξουσι πρέσβεις ἐξ Αἰγύπτου. Αἰθιοπία προφθάσει χεῖρα αὐτῆς τῷ Θεῷ.*

29. *Αἱ Βασιλεῖαι τῆς γῆς ᾄσατε τῷ Θεῷ, ψάλατε τῷ Κυρίῳ, τῷ ἐπιβεβηκότι ἐπὶ τὸν Οὐρανὸν τοῦ Οὐρανοῦ, κατὰ ἀνατολάς.*

30. *Ἰδοὺ δώσει τῇ φωνῇ αὐτοῦ, φωνὴν δυνάμεως. Δότε δόξαν τῷ Θεῷ.*

31. *Ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἡ μεγαλοπρέπεια αὐτοῦ, καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐν ταῖς νεφέλαις.*

32. *Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ ὁ Θεὸς Ἰσραήλ. Αὐτὸς δώσει δύ-*

δὲ καὶ οἱ λοιποὶ τοῦ Ἰούδα ἀπόγονοι· καὶ οἱ τῆς Γαλιλαίας γῆς, τὴν ὁποίαν ὁ Ζαβουλών, καὶ Νεφθαλεὶμ ἐκληρώσατο.

26. Ναὶ, Θεέ μου, πρόσταξον (δέομαί σου) νὰ πληρωθῶσι μὲ τὴν δύναμίν σου, ὅσα μὲ ὀπτασίας μοὶ ἔδειξες· νὰ γένῃ μία Ἐκκλησία πανταχοῦ, νὰ γνωρίσωσιν ὅλοι οἱ Βασιλεῖς τὸν Υἱὸν, καὶ Λόγον σου· καὶ παυσάμενοι τὸν διωγμὸν, νὰ σὲ προσκυνήσωσι θεοπρεπῶς μὲ δῶρα καὶ θυμιάματα.

27. Κάλαμον λέγει τοὺς κακοὺς, καὶ φαύλους ἀνθρώπους διὰ τὸ ἄκαρπον. Θηρία, τοὺς ἀτόπους λογισμοὺς, ἢ τοὺς δαίμονας. Συναγωγὴν τῶν Ταύρων, τοὺς Ἰουδαίους διὰ τὴν θρασύτητα. Δαμάλεις δὲ Λαῶν, τοὺς ἐξ Ἐθνῶν πιστεύσαντας διὰ τὸ νέον τῆς κλήσεως. Λέγει οὖν, νὰ παύσῃ τὰς ἐπαναστάσεις τῶν Ἰουδαίων, καὶ Ἑλλήνων, οἵτινες ἠγέρθησαν νὰ περικλείσωσι, καὶ νὰ ὑστερίσωσι τοὺς πιστοὺς τῆς σωτηρίας· οἵτινες ἐδοκιμάσθησαν ὡς τὸ ἄδολον ἀργύριον.

28. Τὰ δὲ Ἔθνη, ἅτινα θελήσουσι νὰ μᾶς ἐναντιωθῶσι, διασκόρπισον. Καὶ τότε θέλουσι ἔλθη Αἰγύπτιοι, καὶ Αἰθίοπες, καὶ πᾶσα ἄλλη φυλὴ νὰ σὲ προσκυνήσωσιν.

29. Πάσας τὰς Βασιλείας καλεῖ εἰς θεογνωσίαν, λέγων. Ἔλθετε ὅλοι νὰ ὑμνήσετε τὸν Θεὸν, καὶ νὰ ψάλλετε τὸν κραταιὸν Δεσπότην· ὅστις ἐπάτησε τὸν θάνατον κατὰ θάνατον· καὶ ἀνελθὼν τροπαιοῦχος εἰς Οὐρανοὺς, ἐκάθησε κατὰ ἀνατολὰς, ἤγουν εἰς τὴν δεξιὰν τοῦ Πατρός.

30. Καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἔδωκε τὴν φωνὴν τῆς αὐτοῦ δυνάμεως· ἤγουν ἀπέστειλε τὸ Πανάγιον Πνεῦμα, καθὼς ὁ Θεῖος Λουκᾶς ἱστόρησε. Τὸ δὲ, »δότε δόξαν«, ὅμοιον τῷ τοῦ Ἀποστόλου. Δοξάσατε τὸν Θεὸν ἐν τῷ Πνεύματι ὑμῶν.

31. Ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Ἰσραὴλ κατάγονται οἱ Ἀπόστολοι, οἵτινες ἐκήρυττον τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ Θεοῦ μὲ διάφορα θαύματα. Καὶ πάλιν οἱ μεταγενέστεροι Διδάσκαλοι, ὥσπερ νεφέλαι ἐξαντλοῦντες τὸν ὑετὸν ἐκ τῆς θαλάσσης τοῦ Πνεύματος, τοὺς ἀνθρώπους ἐπότισαν.

32. Αὐτὸς οὖν ὁ Θεὸς, ὁ θαυμαστὸς καὶ Παντοδύναμενος, ὅστις ἐτέλεσε τοσάκις πάλαι θαυμάσια εἰς τὸν Λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ, αὐτὸς θέλει δώσει καὶ εἰς ἡμᾶς

κράτος, καὶ βοήθειαν εἰς πᾶσαν ἀνάγκην, ὁ εὐλογημένος, καὶ ὑπερένδοξος, σὺν τῷ ὁμοουσίῳ Υἱῷ, καὶ τῷ ὁμοδυνάμῳ Πνεύματι.

ναμιν, καὶ κραταίωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ. Εὐλογητὸς ὁ Θεός.

Δόξα.

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων.

Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. ΞΗ'.

Ο Ψαλμὸς οὗτος προσημαίνει πραγμάτων ἀλλοίωσιν. Λέγεται δὲ ἐκ προσώπου τῶν Ἰσραηλιτῶν, ὅταν ἦσαν εἰς Βαβυλῶνα μέτοικοι, καὶ ἐδέοντο τὴν λύτρωσιν. Προλέγει δὲ τὴν ἐπάνοδον, καὶ τὴν οἰκοδομὴν τῆς Ἱερουσαλὴμ. Ἔχει δὲ καὶ Προφητείαν τῶν δεσποτικῶν παθημάτων, καὶ τῆς τῶν Ἰουδαίων πανολεθρίας, καὶ ἐξαλείψεως.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἡ Σύναξις τῶν εὐσεβεςέρων προσφέρει τὴν ἱκεσίαν λέγουσα. Σῶσόν με, Κύριε, εἰς τοιαύτην ἀνάγκην, ὅτι τοσοῦτον αἱ θλίψεις μου ἐπλήθυναν, ὥςε μὲ ἐσκέπασαν ἕως τὴν κορυφὴν ὥσπερ ὕδατα, καὶ κινδυνεύω νὰ μὲ πνίξωσιν.

2. Ἐλάσπωσαν οἱ πόδες μου εἰς τὸν ποταμὸν τοῦτον τῶν θλίψεων, καὶ δὲν εὑρίσκω ςεῤῥότητα, ἀλλ' ὅσον δοκιμάζω νὰ εὔγω, τόσον βυθίζομαι περισσότερον.

3. Ὅλα ταῦτα λέγει μεταφορικῶς εἰς ἐκείνους, οἵ τινες περιφέρονται εἰς τὰ κύματα κλυδωνιζόμενοι, καὶ φωνάζουσι ζητοῦντες βοήθειαν· καὶ ἀτενίζοντες πρὸς Οὐρανὸν τὰ ὄμματα, ἐλπίζουσιν ἀπὸ τὸν Θεὸν βοήθειαν. Οὕτω καὶ αὐτοὶ διὰ τὰς πολλὰς ςενοχωρίας, τὰς ὁποίας εἶχασιν εἰς τὴν δεινὴν ἐκείνην αἰχμαλωσίαν, λέγουσι τοιαῦτα τῷ Κυρίῳ εὐχόμενοι, διὰ νὰ τοὺς λυπηθῇ, νὰ τοὺς λυτρώσῃ ταχύτερον.

4. Εἶναι τόσοι οἱ ἐχθροί μου, ὥςε περισσεύουσιν εἰς τὸν ἀριθμὸν τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου· καὶ διώκοντές με, δυναμώνουνται περισσότερον, καὶ μὲ παιδεύουσιν ἄδικα, χωρὶς νὰ τοὺς πταίσω τίποτε. Τοῦτο δηλοῖ τὸ ἃ οὐχ ἥρπαζον, τότε ἀπετίννυον· ἤγουν χωρὶς νὰ ἀδική-

Τὸ Κείμενον.

1. Σῶσόν με ὁ Θεὸς, ὅτι εἰσήλθοσαν ὕδατα ἕως ψυχῆς μου.

2. Ἐνεπάγην εἰς ἰλὺν βυθοῦ. Καὶ οὐκ ἔςιν ὑπόςασις.

3. Ἦλθον εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, καὶ καταιγὶς κατεπόντισέ με. Εκοπίασα κράζων, ἐβραγχίασεν ὁ λάρυγξ μου. Ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοί μου ἀπὸ τοῦ ἐλπίζειν με ἐπὶ τὸν Θεόν μου.

4. Ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου οἱ μισοῦντές με δωρεάν. Ἐκραταιώθησαν οἱ ἐχθροί μου, οἱ ἐκδιώκοντές με ἀ-

δίκως. Ἃ οὐχ ἥρπαζον, τότε ἀπετίννυον.

5. Ὁ Θεὸς, σὺ ἔγνως τὴν ἀφροσύνην μου, καὶ αἱ πλημμέλειαί μου ἀπὸ σοῦ οὐκ ἀπεκρύβησαν.

6. Μὴ αἰχυνθείησαν ἐπ' ἐμὲ οἱ ὑπομένοντές σε Κύριε, Κύριε τῶν δυνάμεων. Μηδὲ ἐντραπείησαν ἐπ' ἐμὲ οἱ ζητοῦντές σε ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ.

7 Ὅτι ἕνεκά σου ὑπήνεγκα ὀνειδισμόν. Ἐκάλυψεν ἐντροπὴ τὸ πρόσωπόν μου.

8. Ἀπηλλοτριωμένος ἐγεννήθην τοῖς ἀδελφοῖς μου, καὶ ξένος τοῖς υἱοῖς τῆς Μητρός μου.

9. Ὅτι ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατέφαγέ με, καὶ οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέπεσον ἐπ' ἐμέ.

10. Καὶ συνεκάλυψα ἐν νηστείᾳ τὴν ψυχήν μου, καὶ ἐγεννήθη εἰς ὀνειδισμοὺς ἐμοί. Καὶ ἐθέμην τὸ ἔνδυμά μου σάκκον.

11. Καὶ ἐγενόμην αὐτοῖς εἰς παραβολήν. Κατ' ἐμοῦ ἠδολέσχουν οἱ καθήμενοι ἐν πύλαις, καὶ εἰς ἐμὲ ἔψαλλον οἱ πίνοντες οἶνον.

12. Ἐγὼ δὲ τῇ προσευχῇ μου πρὸς σὲ, Κύριε, καιρὸς εὐδοκίας.

σω, δίκας εἰσπράττομαι.

5. Ἐσὺ, καρδιογνῶςα, τὸ ἠξεύρεις, ὅς τις γινώσκεις ἅπαντα, πῶς δὲν τοὺς ἔπταισα τίποτε· μόνον ἐσένα πταίω πολλάκις, ἐξ ἀφροσύνης παραβαίνων τὸν σωτήριον Νόμον σου.

6. Λοιπὸν δέομαί σου, Παντοδύναμε Κύριε, μὴν ἀφήσῃς νὰ γένω εἰς τοὺς ἄλλους, οἵτινες σοὶ πιςεύουσιν, αἰτία σκανδάλου, καὶ βλάβης ἀρχέτυπον, μὴν ἐπιτυχένων τῆς ἐλπίδος μου· ἀλλὰ διὰ νὰ μὴν ἐντραπῶσι, δός μοι εὔκαιρον βοήθειαν, νὰ βεβαιωθῶσι καὶ αὐτοὶ, ὅτι σώζεις τοὺς ἐκζητοῦντάς σε.

7. Αἰσχύνομαι, ὅτι καθ' ἑκάςην μὲ ὀνειδίζουσιν οἱ πολέμιοι, λέγοντες, ὅτι δὲν δύνασαι, νὰ μοὶ βοηθήσῃς. Καὶ αὐτὸ μοὶ δίδει ἐντροπὴν, καὶ θλίψιν χειρότερα.

8. Εἰπὼν τὰ ὀνείδη τῶν δυσσεβῶν, λέγει καὶ τὸν χωρισμὸν τῶν συγγενῶν. Ὅτι τοὺς αἰχμαλώτους δὲν ἄφιναν ἀντάμα μὲ τοὺς συγγενεῖς, ἀλλὰ τοὺς ἐχώριζον.

9. Τὸ κατέφαγεν, εἶπεν ὁ Σύμμαχος, κατηνάλωσε. Δὲν μοὶ δίδει τόσην θλίψιν ἡ ὑςέρησις τοῦ Ἁγίου Οἴκου σου, οὔτε ὁ γέλως τῶν ἀσεβῶν, ὅτι εἰς ταῦτα ἐγὼ δὲν ἔπταισα. Ἀλλὰ μόνον πῶς ὀνειδίζουσιν ἐσένα λέγοντες, ὅτι ἀπὸ ἀδυναμίαν σου μᾶς ἐνίκησαν. Αὐταὶ αἱ βλασφημίαι μοὶ δίδουσι πόνον εἰς τὴν καρδίαν ἀνείκαςον.

10. Καὶ τοσοῦτον θλίβομαι διὰ ταῦτα, ὥςε νηςεύω, κλαίω, καὶ σάκκον ἐνδύνομαι, ὥσπερ νὰ ἦτον ἐδικόν μου τὸ πταίσιμον. Ἀλλὰ πάλιν, καὶ εἰς αὐτὰ μὲ περιγελοῦσι, καὶ ὀνειδίζουσιν οἱ παράνομοι.

11. Καὶ ὅπου καθήσουσιν, εἰς τὰς πόρτας ὅταν κάμνωσι συμβούλια, ἢ εἰς τὴν τράπεζαν πίνοντες θρυλλοῦσι, καὶ διηγοῦνται ὡς παραβολὴν, καὶ μῦθον τὰς θλίψεις μου.

12. Τούτων δὲ γινομένων, δὲν ἔχω ἄλλην παρηγορίαν. Μόνον ὑψώνω πρὸς Οὐρανὸν τὰ ὄμματα, δεόμενος πρὸς σὲ, Κύριε. Ἐὰν εἶναι εὐπρόσδεκτόν σου, νὰ μοὶ ςείλῃς βοήθειαν.

13. Ναὶ, πολυεύσπλαγχνε Δέσποτα, ἐπάκουσόν μου, ὅτι ἦλθε καιρὸς διαλλαγῆς, καὶ συγχωρήσεως. Μὴ μετρήσῃς τὴν τιμωρίαν κατὰ τὸ πταίσιμον, ἀλλὰ δεῖξαι εἰς ἐμένα τὸ ἔλεός σου, καὶ τὴν δικαιοσύνην εἰς αὐτοὺς, οἵτινες μὲ θλίβουσιν ἄδικα. Λύτρωσαί με ἀπὸ τὴν λάσπην τῶν συμφορῶν, πρὶν νὰ καρφώσωσιν οἱ πόδες μου βαθύτερα.

14. Λύτρωσαί με ἀπὸ τὰς τιμωρίας, καὶ κακώσεις τῶν πολεμίων, αἱ ὁποῖαι μὲ ἐσκέπασαν ὡς ὕδατα. Καὶ σχεδὸν μὲ καταποντίζουσιν.

15. Ὅσοι πέσουσιν εἰς παγίδα, ἕως οὗ βλέπουσι τὸ ςόμα ἀνοικτὸν, ἔχουσι τινὰ ἐλπίδα σωτηρίας, ἀλλὰ ἀφ' οὗ τὸ κλείσωσιν ἀπελπίζονται. Λέγει οὖν, μὴ μοῦ κλείσῃς τὴν θύραν τῆς εὐσπλαγχνίας σου, φιλάνθρωπε, ἀλλὰ ῥῦσαί με ἀπὸ τὸν βυθὸν, καὶ φρέαρ τοῦτο τῶν θλίψεων.

16. Οἱ ὀργιζόμενοι ἔχουσι συνήθειαν νὰ μὴν ἀκούωσι τὴν ἱκεσίαν ἐκείνων, οἵτινες τοῖς ἔπταισαν, ἀλλὰ σρέφουσιν ἀλλαχόθεν τὸ πρόσωπον, διὰ νὰ μὴ τοὺς κυττάζωσι. Λοιπὸν ἐδῶ ἱκετικῶς οὕτω δέεται. Μὴ μὲ μισῇς, Κύριε, τὸν ἀνάξιον, ὅτι ἔχω θλίψιν ἀμέτρητον· ἀλλὰ πρόσχες, ἤγουν κύτταξαί με, ὅτι μόνον ἡ πανευφρόσυνος θέα σου, φθάνει νὰ διαλύσῃ ὅλα τὰ λυπηρὰ, καὶ πᾶσάν μου σκυθρωπότητα, καὶ νὰ ἐμπλήσῃ ἀγαλλίασιν καὶ ἀναψυχὴν τὴν ψυχήν μου.

17. Τὰ ἁμαρτήματά μου εἶναι ἀμέτρητα, καὶ δὲν εἶμαι συμπαθείας ἄξιος· ἀλλὰ κἂν διὰ τοὺς ἀσεβεῖς ἐχθρούς μου σπλαγχνίσου με· Ὅτι γινώσκεις πόσην ἐντροπὴν ὑπομένω καθ' ἑκάςην, ὑπ' αὐτῶν ἐμπαιζόμενος.

18. Εἰς ὅλα ταῦτα τὰ λυπηρὰ, δὲν ἔχω ἀπὸ κανένα τινὰ παράκλησιν, ἀλλὰ μάλιςα καὶ περισσοτέραν ταλαιπωρίαν ἐκδέχομαι ἀπὸ τοιούτους ἀσπλάγχνους· εἰς τοὺς ὁποίους δὲν ἐγνώρισα ποτὲ καμμίαν συμπάθειαν. Ταῦτα ἁρμόζουσιν εἰς τὸ πάθος τοῦ Κυρίου, καὶ τὰ κατώτερα.

13. Ὁ Θεὸς, ἐν τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου ἐπάκουσόν μου, ἐν ἀληθείᾳ τῆς σωτηρίας σου. Σῶσόν με ἀπὸ πηλοῦ, ἵνα μὴ ἐμπαγῶ.

14. Ῥυσθείην ἐκ τῶν μισούντων με, καὶ ἐκ τῶν βαθέων τῶν ὑδάτων.

15. Μή με καταποντισάτω καταιγὶς ὕδατος, μηδὲ καταπιέτω με βυθὸς, μηδὲ συσχέτω ἐπ' ἐμὲ φρέαρ τὸ ςόμα αὐτοῦ.

16. Εἰσάκουσόν μου Κύριε, ὅτι χρηςὸν τὸ ἔλεός σου, κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ. Μὴ ἀποςρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τοῦ παιδός σου, ὅτι θλίβομαι, ταχὺ ἐπάκουσόν μου. πρόσχες τῇ ψυχῇ μου, καὶ λύτρωσαι αὐτήν.

17. Ἕνεκα τῶν ἐχθρῶν μου ῥῦσαί με. Σὺ γὰρ γινώσκεις τὸν ὀνειδισμόν μου, καὶ τὴν αἰσχύνην μου, καὶ τὴν ἐντροπήν μου.

18. Ἐναντίον σου πάντες οἱ θλίβοντές με. Ὀνειδισμὸν προσεδόκησεν ἡ ψυχή μου, καὶ ταλαιπωρίαν. Καὶ ὑπέμεινα συλλυπούμενον, καὶ οὐχ' ὑπῆρξε· καὶ παρακαλοῦντας, καὶ οὐχ' εὗρον.

19. *Καὶ ἔδωκαν εἰς τὸ βρῶμάμου χολὴν, καὶ εἰς τὴν δίψανμου ἐπότισάνμε ὄξος.*

19. Ὅταν τις ἔχῃ οδύνην, καὶ κάκωσιν, ἡ νόσιμος τροφὴ τοῦ φαίνεται πικροτάτη, καὶ ἄνοσος. Λέγει οὖν ἀντὶ βρώσεως, μοὶ ἔδωκαν χολήν· καὶ εἰς τὴν πολλήν μου δίψαν, μὲ ἐπότισαν ὄξος δριμύτατον οἱ ἀχάριστοι. Τοῦτο γέγονε κυρίως εἰς τὴν Σταύρωσιν τοῦ Σωτῆρος μας, ἐν ᾧ τὸν ἐπότισαν ὄξος, καὶ χολὴν οἱ ἀγνώμονες.

20. *Γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν, ἐνώπιον αὐτῶν εἰς παγίδα, καὶ εἰς ἀνταπόδοσιν, καὶ εἰς σκάνδαλον.*

20. Τράπεζαν, λέγει τὴν εὐφροσύνην· καὶ τὰς τιμωρίας, παγίδα, κατὰ τὸν Σύμμαχον. Λέγει οὖν μετάβαλε τὴν χαράν των εἰς συμφορὰς, καὶ εἰς σκάνδαλα, νὰ τοῖς ἀνταποδώσῃς τὰς θλίψεις, τὰς ὁποίας μᾶς ἔκαμαν.

21. *Σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν. Καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διὰ παντὸς σύγκαμψον. Ἔκχεον ἐπ' αὐτοὺς τὴν ὀργήν σου, καὶ ὁ θυμὸς τῆς ὀργῆς σου καταλάβοι αὐτούς.*

21. Αὐτὰ ὅλα δὲν τὰ λέγει καταρώμενος, ἀλλὰ τὰ μέλλοντα ἐπροφήτευσε. Γινώσκετε γοῦν οἱ ἀναγινώσκοντες, ὅτι ὅσα ηὔχοντο οἱ Ἰουδαῖοι νὰ πάθωσιν οἱ Βαβυλώνιοι διὰ τὰ κακὰ, τὰ ὁποῖα τοῖς ἔκαμναν, ταῦτα ἔπαθον αὐτοὶ, διατὶ ἐσταύρωσαν τὸν Εὐεργέτην, καὶ Σωτῆρα οἱ ἀσεβέστατοι. Οἱ Βαβυλώνιοι δὲν τοῖς ἔδωκαν τοιαύτην τροφὴν, ἀλλὰ μόνον δουλείαν ἐπίπονον. Ἀλλὰ αὐτοὶ οἱ ἀχάριστοι παντοδαπὰς δωρεὰς, καὶ εὐεργεσίας παρὰ τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ δεχόμενοι, ἐπότισαν αὐτὸν ὄξος, καὶ χολὴν εἰς τὴν δίψαν του. Διὰ τοῦτο δικαίως εἰς τὰς αὐτὰς κατάρας ὑπέπεσον· καὶ ἔγινεν ἡ τράπεζα, ἤγουν ἡ προτέρα των εὐκληρία, παγίδα, καὶ κάκωσις, καὶ ἐσκοτίσθησαν, μὴ θέλοντες νὰ ἰδῶσι τὸ ἀληθινὸν φῶς· καὶ τὰ ἄλλα ὁμοίως ἅπαντα ἔπαθον, μὲ δικαίαν κρίσιν τοῦ Θεοῦ, καὶ συγχώρησιν.

22. *Γενηθήτω ἡ ἔπαυλις αὐτῶν ἠρημωμένη, καὶ ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν.*

22. Ἂς ἐρημάξωσιν αἱ κατοικίαι των τελείως, νὰ μὴν εὑρίσκηται πλέον εἰς αὐτὰς τις κάτοικος ἀπὸ τοὺς παῖδας, καὶ διαδόχους των. Ὅλα ταῦτα ἐτελειώθησαν, ὅτι καὶ ἡ Βαβυλὼν, καὶ ἡ Ἱερουσαλὴμ ὁλότελα ἐρημώθησαν.

23. *Ὅτι ὃν σὺ ἐπάταξας, αὐτοὶ κατεδίωξαν, καὶ ἐπὶ τὸ ἄλγος τῶν τραυμάτων μου προσέθηκαν.*

23. Τοῦτο εἶναι ὅμοιον μὲ τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον εἶπεν ὁ Θεός. Ἐγὼ αὐτοὺς παραδέδωκα εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ σὺ δὲν τοὺς ἐλυπήθης· ἀλλὰ τοῦ γέροντος τὸ φορτίον ἐβάρυνες, καὶ τὸν νεώτερον δὲν ἠλέησες.

24. *Πρόσθες ἀνομίαν ἐπὶ τῇ ἀνομίᾳ αὐτῶν, καὶ μὴ εἰσελθέτωσαν ἐν δικαιοσύνῃ σου. Ἐξαλειφθήτωσαν ἐκ Βίβλου ζώντων, καὶ μετὰ δικαίων μὴ γραφήτωσαν.*

24. Τὴν τιμωρίαν, ἥτις ἀκολουθεῖ τὴν ἁμαρτίαν, ἀνομίαν ἐκάλεσε. Λέγει οὖν, ἐπειδὴ πολιτεύονται ἄνομα, δός τοις τὴν πρέπουσαν παίδευσιν, καὶ ἂς μὴν ἐπιτύχωσι τῶν ἀγαθῶν, τὰ ὁποῖα κληρονομοῦσιν οἱ Δίκαιοι· καὶ ἂς ἐξαλειφθῶσι ἀπὸ τὴν Βίβλον τῶν ζώντων οἱ ἄδικοι.

25. Τὴν λύσιν τῶν δεινῶν προφητεύει λέγων. Ἰδὼν ὁ Θεὸς τὴν ἐμὴν πτωχείαν καὶ κάκωσιν, σωτηρίας με ἠξίωσεν. Ἂς ἀκούσωσιν οἱ ἁμαρτάνοντες, νὰ μετανοήσωσιν, ὅπως σωτηρίας τύχωσιν.

26. Ὅθεν καὶ ἐγὼ δι' ἀντάμειψιν τοιαύτης εὐεργεσίας, θέλω δοξάζει, καὶ νὰ μεγαλύνω τὸν Θεὸν μὲ ὕμνους, καὶ ᾄσματα· τὰ ὁποῖα τῷ ἀρέσουσι περισσότερον, πάρεξ νὰ τῷ ἐθυσίαζα νέα, καὶ τρυφερὰ μοσχάρια.

27. Ταῦτα ἰδόντες οἱ πτωχοὶ ἅπαντες, οἵτινες ἔχουσι ξενοχωρίαν, καὶ κάκωσιν, ἂς μὴν ἀπελπισθῶσιν, ἀλλ' ἂς χαίρωνται, φυλάττοντες τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ· καὶ αὐτὸς τοὺς εὐγάζει ἀπὸ τὴν κάκωσιν ὡς φιλάνθρωπος.

28. Καθὼς καὶ ἡμῶν βλέπων τὴν πενίαν, ἐπήκουσε τῆς δεήσεως· καὶ λύσας τὰ δεσμὰ τῆς δουλείας, μᾶς ἠλευθέρωσεν.

29. Ὅθεν οὐ μόνον τὴν τῶν ἀνθρώπων φύσιν συγκαλῶ εἰς θείαν ὑμνῳδίαν, καὶ αἴνεσιν, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν τὴν κτίσιν, τοὺς Οὐρανοὺς, τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, νὰ τὸν δοξάσωμεν κατὰ χρέος, τὰς εὐεργεσίας ἐκδιηγούμενοι· Ὅτι ἡ Σιὼν, καὶ αἱ ἄλλαι πόλεις τῆς Ἰουδαίας, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἔρημοι πρότερον, ἀπέλαβον τὴν πρώην εὐημερίαν, καὶ λαμπρότεραι ἔγιναν.

30. Εἰς τὰς ὁποίας θέλουσι κατοικήσει οἱ νῦν αἰχμάλωτοι δοῦλοί σου, τυχόντες ἀπολυτρώσεως· ἀλλὰ καὶ οἱ τούτων ἀπόγονοι νὰ τὰς κληρονομήσωσιν ὡς σπέρμα των.

31. Ταῦτα εἰπὼν ὁ Προφήτης, ἐγνώρισε μὲ τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος τὴν πανωλεθρίαν αὐτῶν, καὶ ἀφάνισιν, τὴν ὁποίαν ἔμελλον νὰ πάθωσιν ὕστερα. Διὰ τοῦτο ἐτέλεσε τὸν Ψαλμὸν λέγων. Οἱ ἀγαπῶντες τὸ ὄνομά σου· ἤγουν ὅσοι σὲ πιστεύουσι μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν, Θεὸν ἀληθῆ, θέλουσι κατοικήσει εἰς αὐτὴν μὲ εἰρήνην, καὶ ἀνάπαυσιν, καὶ μὲ πολλὴν ἀγαλλίασιν.

25. Πτωχός, καὶ ἀλγῶν εἰμὶ ἐγώ. Ἡ σωτηρία σου ὁ Θεὸς ἀντιλάβοιτό μου.

26. Αἰνέσω τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μου μετ' ᾠδῆς, μεγαλυνῶ αὐτὸν ἐν αἰνέσει. Καὶ ἀρέσει τῷ Θεῷ ὑπὲρ μόσχον νέον, κέρατα ἐκφέροντα, καὶ ὁπλάς.

27. Ἰδέτωσαν πτωχοὶ, καὶ εὐφρανθήτωσαν. Ἐκζητήσατε τὸν Θεὸν, καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ ὑμῶν.

28. Ὅτι εἰσήκουσε τῶν πενήτων ὁ Κύριος, καὶ τοὺς πεπεδημένους αὐτοῦ οὐκ ἐξουδένωσεν.

29. Αἰνεσάτωσαν αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ, καὶ ἡ γῆ, θάλασσα, καὶ πάντα τὰ ἕρποντα ἐν αὐτῇ. Ὅτι ὁ Θεὸς σώσει τὴν Σιὼν, καὶ οἰκοδομηθήσονται αἱ πόλεις τῆς Ἰουδαίας.

30. Καὶ κατοικήσουσιν ἐκεῖ, καὶ κληρονομήσουσιν αὐτήν. Καὶ τὸ σπέρμα τῶν δούλων σου καθέξουσιν αὐτήν.

31. Καὶ οἱ ἀγαπῶντες τὸ ὄνομά σου, κατασκηνώσουσιν ἐν αὐτῇ.

Εἰς τὸ τέλος, τῷ Δαβὶδ εἰς ἀνάμνησιν, εἰς τὸ σῶσαί με Κύριε.

Ψαλμός. ΞΘ΄.

Τοῦτον ἔγραψεν ὁ Δαβὶδ ὅταν ἔφευγεν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ τοῦ Ἀβεσσαλὼμ διωκόμενος, κατὰ θείαν συγχώρησιν, διὰ τὴν ἁμαρτίαν, τὴν ὁποίαν ἐτέλεσεν. Ὅθεν ἦλθεν εἰς κίνδυνον τοῦ θανάτου, ὡς φαίνεται εἰς τὴν β΄. τῶν Βασιλειῶν. Κεφ. ιε΄. πλὴν μὲ τὴν βουλὴν, τὴν ὁποίαν τῷ ἔδωκεν ὁ Χουσῆς ἀπέφυγε τὸν κίνδυνον, Θεοῦ θέλοντος, καὶ ἐφονεύθησαν οἱ τοῦτον διώκοντες. Ταῦτα ἰδὼν ὁ Δαβίδ, εὐχαρίςησε τῷ Θεῷ συνθέσας αὐτὸν τὸν Ψαλμὸν, εἰς ἀνάμνησιν τοσαύτης εὐεργεσίας, ἡ ὁποία τὸν ἔσωσεν ἀπὸ τὸν μέγαν ἐκεῖνον κίνδυνον.

Τὸ Κείμενον.

1. *Ὁ Θεὸς εἰς τὴν βοήθειάν μου πρόσχες. Κύριε εἰς τὸ βοηθῆσαί μοι σπεῦσον.*

2. *Αἰσχυνθήτωσαν, καὶ ἐντραπήτωσαν οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχήν μου.*

3. *Ἀποςραφήτωσαν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ καταισχυνθήτωσαν οἱ βουλόμενοί μοι κακά.*

4. *Ἀποςραφήτωσαν παραυτίκα αἰσχυνόμενοι, οἱ λέγοντές μοι εὖγε, εὖγε.*

5. *Ἀγαλλιάσθωσαν, καὶ εὐφρανθήτωσαν ἐπὶ σοὶ, πάντες οἱ ζητοῦντές σε ὁ Θεός. Καὶ λεγέτωσαν διὰ παντός. μεγαλυνθήτω ὁ Κύριος, οἱ ἀγαπῶντες τὸ σωτήριόν σου.*

6. *Ἐγὼ δὲ πτωχὸς εἰμὶ, καὶ πένης, ὁ Θεὸς βοήθησόν μοι. Βοηθός μου, καὶ*

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Διὰ νὰ φανερώσῃ τὴν ἀνάγκην, διπλασιάζει τὴν εὐχὴν λέγων. Εἰς πολλὰς συμφορὰς εὑρίσκομαι Κύριε, καὶ εἰς μεγαλώτατον κίνδυνον, ὅθεν καὶ ταχεῖαν ζητῶ τὴν βοήθειαν.

2. Ἐκεῖνοι δὲ, οἵτινες ὀρέγονται, καὶ ποθοῦσι τὴν σφαγήν μου, ἂς μείνωσιν οἱ ἄδικοι κατῃσχυμμένοι καὶ ἄπρακτοι.

3. Μάλιςα ἂς ἀποθάνωσιν αὐτοὶ ἄσχημον καὶ κατῃσχυμμένον θάνατον, ὡς μισοῦντές με, διὰ νὰ λάβωσι δικαίως τὴν αὐτοπάθειαν.

4. Ἂς ςρέψωσιν ὀπίσω, καὶ ἂς φύγωσιν αἰσχυνόμενοι, τὴν ἐμὴν μεταβολὴν θεωροῦντες, ἐπειδὴ μὲ ὠνείδιζον πρότερον.

5. Ναὶ, Κύριε, ἔμπλησον ἀγαλλιάσεως καὶ εὐφροσύνης τοὺς ἀγαπῶντάς σε, ἤγουν τοὺς Ἀποςόλους, καὶ Μάρτυρας, τοὺς Ὁσίους Ἀσκητὰς, ὅτι πάντων τῶν δικαίων ὁ Ψαλμὸς ἁρμόδιος, διὰ νὰ εὐχαριςῶσιν εἰς τὰς εὐεργεσίας, καὶ νὰ σὲ δοξάζωσι χαίροντες.

6. Ὅτι ἐγὼ εἶμαι πτωχότατος, καὶ πάσης δικαιοσύνης ὑςερημένος ὡς ἁμαρτωλὸς, καὶ ἀνάξιος πάσης χάριτος. Ἀλλὰ πρὸς εὐφροσύνην τῶν φίλων σου βοήθησόν μοι

καὶ τώρα καθὼς καὶ ἀπὸ ἄλλους κινδύνους πολλάκις μὲ ἠλευθέρωσες· τὸ δὲ μὴ χρονίσης, θέλει νὰ εἰπῇ, μὴν ἀργήσης, ὅτι εἰς μεγάλην ἀνάγκην εὑρίσκομαι· καὶ ἐὰν δὲν μοὶ βοηθήσης ταχέως, κινδυνεύω ὁ ἀχρεῖος εἰς θάνατον.

ῥύστης μου εἶ σὺ, Κύριε μὴ χρονίσης.

Δόξα. Κάθισμα Θ'.

Τὸ Τρισάγιον, εἶτα τὰ Τροπάρια. ἦχος πλ'. β'.

Ἐννοῶ τὴν ἡμέραν τὴν φοβερὰν· καὶ θρηνῶ μου τὰς πράξεις τὰς πονηράς· πῶς ἀπολογήσωμαι τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ, ποίᾳ δὲ παῤῥησίᾳ ἀτενήσω τῷ κριτῇ ὁ ἄσωτος ἐγώ· εὔσπλαγχνε Πάτερ, Υἱὲ μονογενὲς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἐλέησόν με. Δόξα.

Εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ κλαυθμῶνος, εἰς τὸν τόπον, ὃν διέθου, ὅταν καθήσης ἐλεήμων ποιῆσαι δικαίαν κρίσιν, μὴ δημοσιεύσης μου τὰ κεκρυμμένα, μὴ δὲ καταισχύνης με ἐνώπιον τῶν Ἀγγέλων· ἀλλὰ φεῖσαί μου ὁ Θεὸς καὶ ἐλέησόν με. Καὶ νῦν.

Ἐλπὶς καὶ σκέπη κραταιὰ τῶν εἰς σὲ προστρεχόντων Θεοκυήτορ, ἀγαθὴ προστασία τοῦ κόσμου, ἱκέτευε σὺν ἀσωμάτοις ἐκτενῶς, ὃν ἔτεκες φιλανθρωπότατον Θεὸν, ῥυσθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν ἐκ πάσης ἀπειλῆς, μόνη εὐλογημένη.

Τὸ Κύριε ἐλέησον μ'. καὶ ἡ εὐχή.

Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ μόνος τῆς ἀθλίας μου ψυχῆς, τὴν νόσον καὶ τὴν ταύτης θεραπείαν ἐπιστάμενος, ἰάτρευσον αὐτὴν ὡς οἶδας ἕνεκα τοῦ πλήθους τοῦ ἐλέους, καὶ τῶν οἰκτιρμῶν σου, διότι ἐκ τῶν ἔργων μου οὐκ ἐστὶ μάλαγμα ἐπιθεῖναι αὐτῇ, οὔτε ἔλεον, οὔτε καταδέσμους· ἀλλὰ σὺ ὁ ἐλθὼν μὴ δικαίους καλέσαι, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν, ἐλέησον, οἴκτειρον, συμπάθησον αὐτήν· διάῤῥηξον τὸ χειρόγραφον τῶν πολλῶν μου, καὶ αἰσχρῶν μου πράξεων, καὶ ὁδήγησόν με εἰς εὐθεῖαν ὁδόν σου, ἵνα πορευόμενος ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου δυνήσωμαι ἐκφυγεῖν τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ, καὶ οὕτως σταθῆναι ἀκατακρίτως ἐνώπιον τοῦ φοβεροῦ βήματός σου, δοξάζων καὶ ἀνυμνῶν τὸ πανάγιόν σου ὄνομα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Τῷ Δαβὶδ Ψαλμὸς, τῶν Υἱῶν Ἰωναδὰβ, καὶ τῶν πρώτων αἰχμαλωτισθέντων, ἀνεπίγραφος παρ' Ἑβραίοις. Ψαλμός. Ο'.

Ἀπὸ ταῦτα φαίνεται, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι δὲν ἔκαμαν εἰς τὸν Ψαλμὸν τοῦτον ἐπιγραφήν· μόνον ἐκεῖνος, ὅς τις τὸν μετέγραψε, τὴν ἔκαμεν ἀφ' ἑαυτοῦ του. Διὰ τοῦτο καὶ ἀνάρμοσος· ἐπειδὴ δὲν συμφωνεῖ εἰς ὅλα, μόνον τῶν αἰχμαλωτισθέντων εἰς τὴν Βαβυλῶνα, οἵτινες ηὔχοντο τὴν λύτρωσιν, καὶ ἐπάνοδον. Ἔγραψέ τον οὖν ὁ Προφήτης ὡς ἐκ προσώπου τῶν εὐσεβεςέρων. Ὅς τις δὲν ἁρμόζει τόσον τοῖς αἰχμαλώτοις Ἰουδαίοις εἰς Βαβυλῶνα, ὅσον τοῖς Υἱοῖς τῆς χάριτος, εἰς ἡμᾶς τοὺς Χριςιανοὺς, οἵτινες ἐλυτρώθημεν τῆς μυσαρᾶς τῶν εἰδώλων δουλείας, καὶ εἰς τὸν Χριςὸν ἐπιςεύσαμεν, καὶ παρ' αὐτοῦ λαμβάνομεν διαφόρους δωρεάς τε, καὶ χάριτας.

Τὸ Κείμενον.

1. *Ἐπὶ σοὶ, Κύριε, ἤλπισα, μὴ καταισχυνθείην εἰς τὸν αἰῶνα. Ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ῥῦσαί με, καὶ ἐξελοῦ με.*

2. *Κλῖνον πρός με τὸ οὖς σου, καὶ σῶσόν με.*

3. *Γενοῦ μοι εἰς Θεὸν ὑπερασπιςὴν, καὶ εἰς τόπον ὀχυρὸν τοῦ σῶσαί με. Ὅτι ςερέωμά μου, καὶ καταφυγή μου εἶ σύ.*

4. *Ὁ Θεός μου ῥῦσαί με ἐκ χειρὸς ἁμαρτωλοῦ, ἐκ χειρὸς παρανομοῦντος, καὶ ἀδικοῦντος.*

5. *Ὅτι σὺ εἶ ἡ ὑπομονή μου Κύριε, Κύριε ἡ ἐλπίς*

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Εἰς ἐσένα, Δέσποτα Παντοδύναμε, ἔχω πᾶσαν τὴν ἐλπίδα μου· λοιπὸν μὴ μὲ ἀφήσῃς ἀβοήθητον, νὰ ἔχω αἰσχύνην αἰώνιον· ἀλλὰ λύτρωσαί με ἀπὸ τὸν κίνδυνον κατὰ τὴν δικαιοσύνην σου καὶ ἀλήθειαν.

2. Καὶ ἐὰν ἡ εὐτελὴς καὶ ταπεινὴ προσευχή μου δὲν δύναται νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ὕψος τῆς δόξης σου, δέομαί σου, κλῖνε ὀλίγον τὰ ἄχραντα ὦτά σου νὰ μοῦ ἀκούσῃς, καὶ σῶσόν με, εὔσπλαγχνε.

3. Γενοῦ βοηθός μου, καὶ δύναμις, νὰ σὲ ἔχω ὡς κάςρον δυνατὸν καὶ ἀήττητον, ὅταν μοι τύχῃ ἀνάγκη, καταφεύγων εἰς σὲ, νὰ φυλάττωμαι ἄφοβα.

4. Ναὶ, Θεέ μου, λύτρωσαί με ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν παρανόμων, οἱ ποῖοι μὲ βασανίζουσιν ἄδικα. Αὐτὰ ὅλα ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ Ψαλμοῦ ἕως τέλους ἁρμόζουσι καὶ εἰς τοὺς Ἰουδαίους αἰχμαλώτους, οἵτινες ἐδέοντο νὰ λυτρωθῶσιν ἀπὸ τὴν Βαβυλῶνα, καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας πρότερον, ἐν ᾧ ηὐχόμεθα νὰ μᾶς λυτρώσῃ ἀπὸ τοὺς δαίμονας.

5. Ὁ μὲν πρῶτος Λαὸς καλεῖ τὸν καιρὸν τοῦ Μωϋσέως νεότητα, ὅταν τῆς τῶν Αἰγυπτίων δουλείας ἠλευ-

ἱερώθησαν· ὁ δὲ Νέος Λαὸς τῶν Ἑλλήνων λέγει νεότητα τὴν νεουργίαν, καὶ ἀναγέννησιν τοῦ Ἱεροῦ, καὶ Θείου Βαπτίσματος· τὰ ὅμοια νοήσεις εἰς τὰ ἐπίλοιπα· ἤγουν ἀπὸ τὴν κοιλίαν τῆς μητρός μου ἤσουν ςερέωμά μου, καὶ σκεπαςὴς, καὶ σὲ ἐδόξαζον πάντοτε.

6. Οἱ μὲν Ἰουδαῖοι ἔγιναν εἰς τοὺς Αἰγυπτίους τέρας ἐξαίσιον, λυτρωθέντες μὲ τοιοῦτον τρόπον θαυμάσιον· οἱ δὲ αἰχμάλωτοι πάλιν ὕςερον ἐβασανίζοντο ἀπὸ τοὺς Βαβυλωνίους τόσον, ὥςε ἐνομίζοντο ξένον θέαμα· οἱ δὲ Μάρτυρες τοῦ Χριςοῦ ὁμοίως ὑπὸ τῶν ἀνόμων δεινῶς πειρασθέντες, ἔγιναν θέατρον. Πλὴν ὑπὸ Θεοῦ βοηθούμενοι, μὲ τὸ κράτος αὐτοῦ ἐνίκησαν ἅπαντα.

7. Ὅθεν εὐχαριςοῦντες δοξάζομεν, καὶ προσκυνοῦμεν καθ' ἑκάςην ἡμέραν τὴν σὴν μεγαλοπρέπειαν Δέσποτα, τὴν εὐεργεσίαν ἐκδιηγούμενοι.

8. Ἐπειδὴ τὴν ἔξοδον ἀπὸ Αἰγύπτου ἐκάλεσε νεότητα, γήρας λέγει τὴν αἰχμαλωσίαν τὴν Βαβυλώνιον· διὰ τὶ ἐπέρασαν ἀπὸ τότε χρόνοι πολλοί. Γήρας καλεῖ καὶ ὁ Νέος Λαὸς ὅλον τὸν καιρὸν, κατὰ τὸν ὁποῖον εἰς τὴν εἰδωλολατρείαν εὑρίσκετο.

9. Ὅτι οἱ δυσμενεῖς ἐχθροί μου, οἵτινες φυλάττουσι τὴν ὥραν, πότε νὰ πάρωσι τὴν ζωήν μου, καθὼς καὶ οἱ δαίμονες κατὰ τῶν Ἐθνῶν, συμβουλεύονται νὰ μοὶ δώσωσι δεινὸν πόλεμον, νομίζοντες, ὅτι παντελῶς ἐρημώθην τῆς σῆς προμηθείας, καὶ δὲν ἔχω τινὰ ἀντιλήπτορα.

10. Δὲν λέγει ἐδῶ νὰ μὴ μακρύνῃ ἀπ' αὐτὸν ὁ Θεὸς κατὰ τὴν οὐσίαν, ὅτι πανταχοῦ ὡς ἀπερίγραπτος παρίςαται· ἀλλὰ τὴν πρόνοιαν ἐπικαλεῖται, δεόμενος, νὰ τῷ ςείλῃ ταχέως εἰς τοσαύτην ἀνάγκην βοήθειαν.

11. Οὕτως ὁ Σύμμαχος. »Ἀναλωθήτωσαν οἱ ἀντικείμενοι τῇ ψυχῇ μου· διαμάρτοιεν τῶν ἐγχειρημάτων, καὶ αἰσχυνθέντες, φροῦδοι γενήσονται·« ἤγουν, ἂς ἀφανισθῶσι κατῃσχυμμένοι, ὅσοι μοῦ ποθοῦσι, καὶ ἐπιζητοῦσι τὸν θάνατον.

μου ἐκ νεότητός μου. Ἐπὶ σὲ ἐπεςηρίχθην ἀπὸ γαςρός. ἐκ κοιλίας μητρός μου σύ μου εἶ σκεπαςής. Ἐν σοὶ ἡ ὕμνησίς μου διὰ παντός.

6. *Ὡσεὶ τέρας ἐγενήθην τοῖς πολλοῖς, καὶ σὺ βοηθός μου κραταιός.*

7. *Πληρωθήτω τὸ ςόμα μου αἰνέσεως, ὅπως ὑμνήσω τὴν δόξαν σου, ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν μεγαλοπρέπειάν σου.*

8. *Μὴ ἀπορρίψῃς με εἰς καιρὸν γήρως. ἐν τῷ ἐκλείπειν τὴν ἰσχύν μου, μὴ ἐγκαταλίπῃς με.*

9. *Ὅτι εἶπον οἱ ἐχθροί μου ἐμοί. Καὶ οἱ φυλάσσοντες τὴν ψυχήν μου ἐβουλεύσαντο ἐπὶ τὸ αὐτό. Λέγοντες, ὁ Θεὸς ἐγκατέλιπεν αὐτόν. Καταδιώξατε, καὶ καταλάβετε αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἔςιν ὁ ῥυόμενος.*

10. *Ὁ Θεός μου μὴ μακρύνῃς ἀπ' ἐμοῦ. ὁ Θεός μου εἰς τὴν βοήθειάν μου πρόσχες.*

11. *Αἰσχυνθήτωσαν, καὶ ἐκλιπέτωσαν οἱ ἐνδιαβάλλοντες τὴν ψυχήν μου. περιβαλλέσθωσαν αἰσχύνην, καὶ ἐντροπὴν οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι.*

12. Ἐγὼ δὲ διὰ παντὸς ἐλπιῶ ἐπὶ σὲ, καὶ προσθήσω ἐπὶ πᾶσαν τὴν αἴνεσίν σου.

13. Τὸ σόμαμου ἀναγγελεῖ τὴν δικαιοσύνην σου, ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν σωτηρίαν σου.

14. Ὅτι οὐκ ἔγνων γραμματείας. Εἰσελεύσομαι ἐν δυνασείᾳ Κυρίου. Κύριε μνησθήσομαι τῆς δικαιοσύνης σου μόνου.

15. Ὁ Θεός μου, ἃ ἐδίδαξάς με ἐκ νεότητός μου, καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἀπαγγελῶ τὰ θαυμάσιά σου.

16. Καὶ ἕως γήρως, καὶ πρεσβείου, ὁ Θεός μου μὴ ἐγκαταλίπῃς με, ἕως ἂν ἀπαγγελῶ τὸν βραχίονά σου τῇ γενεᾷ πάσῃ τῇ ἐρχομένῃ.

17. Τὴν δυνασείαν σου, καὶ τὴν δικαιοσύνην σου ὁ Θεὸς ἕως τῶν ὑψίσων. Ἃ ἐποίησάς μοι μεγαλεῖα, ὁ Θεὸς τίς ὅμοιός σοι;

18. Ὅσας ἔδειξάς μοι θλίψεις πολλὰς, καὶ κακὰς, καὶ ἐπισρέψας ἐζωοποίησάς με, καὶ ἐκ τῶν ἀβύσσων τῆς γῆς ἀνήγαγές με.

19. Ἐπλεόνασας ἐπ᾽ ἐμὲ τὴν μεγαλωσύνην σου, καὶ ἐπισρέψας, παρεκάλεσάς με, καὶ ἐκ τῶν ἀβύσσων τῆς γῆς

12. Ἐγὼ δὲ πάλιν θέλω ἐλπίζει εἰς τὴν πρόνοιάν σου πάντοτε, καὶ κατὰ χρέος νὰ προσθέτω τὴν αἴνεσίν σου προσφέρων σοι ὑμνῳδίαν πολλαπλάσιον.

13. Οὔτε ποτὲ νὰ παύσῃ τὸ σόμα κηρύττων τὴν δικαίαν σου ψῆφον, εἰς τὴν τῶν ἀνόμων παίδευσιν, καὶ τὴν ἐλεημοσύνην σου εἰς τὴν τῶν δικαίων ἀπόλαυσιν.

14. Ἐπειδὴ ἔταξε νὰ διηγηθῇ τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν εἰς αὐτὸν γενομένην σωτηρίαν (τὸ ὁποῖον εἶναι ὑπὲρ τὴν ἀνθρωπίνην δύναμιν) λέγει τώρα· διατὶ δὲν ἔχω τόσην μάθησιν γραμμάτων, θέλω εἰσέλθῃ εἰς τὸν Ναὸν μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς δυνάμεώς σου, διὰ τῆς ὁποίας σοφίζεις τὰ νήπια, νὰ τελῶ καθ᾽ ἑκάσην τὴν ὑμνῳδίαν σου, ὅσον δύναται ἡ φύσις τῆς ἀνθρωπότητος.

15. Καὶ ἀπὸ ταῦτα φανερὸν, ὅτι τὸν καιρὸν τοῦ Μωϋσέως λέγει νεότητα· Ὅτι δι᾽ ἐκείνου ἐδόθη ὁ Νόμος τοῖς Ἰουδαίοις, καθὼς ἡμῖν τοῖς ἐξ Ἐθνῶν διὰ Ἰησοῦ Χρισοῦ ἡ χάρις, καὶ ἡ ἀλήθεια.

16. Προφητικῶς λέγει γῆρας τὸ τέλος τοῦ παλαιοῦ Νόμου. Τοῦτο δὲ ἔγινε κατὰ τὴν τοῦ Χρισοῦ ἐνανθρώπησιν. Γενεὰν δὲ ἐρχομένην καλεῖ τὴν τοῦ Χρισοῦ Ἐκκλησίαν, ἥτις ἐξ Ἰουδαίων Ἀποσόλων ἐδέχθη τὸ κήρυγμα. Λέγει οὖν, μὴ μὲ ὑσερήσῃς τοῦ Προφητικοῦ χαρίσματος, διὰ νὰ ἀναγγείλω τὸν Υἱὸν, καὶ Λόγον σου, νὰ τὸν γνωρίσωσι τὰ Ἔθνη ἅπαντα.

17. Τὸ ἕως τῶν ὑψίσων, ἕως ὕψους εἶπεν ὁ Σύμμαχος. Λέγει οὖν, ὅτι τόσον ὑψηλὴ, καὶ ἄμετρος εἶναι ἡ δύναμις, καὶ δικαιοσύνη σου, καὶ θαυμάσια τὰ μεγαλεῖά σου, ὥσε πᾶς ἕνας γνωρίζει, ὅτι ἄλλος δὲν εἶναι ὅμοιός σου.

18. Ἐδῶ προκηρύττει τὴν λύτρωσιν λέγων. Διὰ τὰς ἁμαρτίας μου μὲ παρέδωκες εἰς θλίψεις, καὶ συμφοράς· ἀλλὰ πάλλιν ὡς εὔσπλαγχνος, μὲ ἐζωοποίησες, λυτρώσας με παραδόξως ἀπὸ τόσην ὀδύνην, καὶ κάκωσιν.

19. Ταῦτα νοοῦνται καὶ διὰ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, τὴν ὁποίαν ὁ Χρισὸς ἐκ τῶν ἀβύσσων τῆς γῆς ἀνεζώωσε. Τὸ δὲ ἐπλεόνασας, λέγει ὁ Σύμμαχος, »αὐξήσεις τὴν μεγαλότητά μου, καὶ παραμυθίᾳ παρακαλέσεις με·« ἤγουν

μὲ τὴν κηδεμονίαν, τὴν ὁποίαν δείξεις πρὸς ἐμὲ, θέλει φανερωθῇ ἡ ἀγαθότης σου περισσότερον.

20. Ὅτι ἐγὼ δὲν θέλω παύσει τὰς σὰς δωρεὰς διηγούμενος, καὶ διδάσκων τοὺς ἀγνοοῦντας τὴν δόξαν σου· καὶ νὰ σὲ ὑμνολογῶ μὲ μουσικὰ ὄργανα. Ἐπειδὴ Λαοὺς εἶπε πολλοὺς, τὴν ἐξ Ἐθνῶν Ἐκκλησίαν ἐδήλωσεν, ἥτις διὰ τῶν ἐξ Ἰουδαίων Κηρύκων ἐπίςευσεν.

21. Ἐδῶ προλέγει καὶ τῶν Βαβυλωνίων τὸν ὄλεθρον, δι' οὗ τοὺς ἀπώλεσεν ὁ Κύριος· καὶ τὴν ὑπὸ Χριςοῦ γενομένην νίκην κατὰ τοῦ πονηροῦ κοσμοκράτορος. Καθὼς λέγει καὶ ὁ θεσπέσιος Παῦλος, »ὅτι κατήργησε τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου,« ἤγουν τὸν διάβολον. Ἔτι προλέγει καὶ τὴν τῶν Ἰουδαίων ἀνάκλησιν· τάσσων νὰ εὐχαριςῇ, καὶ νὰ δοξάζῃ καθ' ἑκάςην τὸν Κύριον, ὅταν οἱ μὲν Ἰουδαῖοι λυτρωθῶσι τῆς αἰχμαλωσίας, οἱ δὲ Βαβυλώνιοι μείνωσι καταισχυνόμενοι.

πάλιν ἀνήγαγές με.

20. *Καὶ γὰρ ἐξομολογήσομαί σοι ἐν λαοῖς, Κύριε, ἐν σκεύεσι Ψαλμοῦ τὴν ἀλήθειάν σου ὁ Θεός. Ψαλῶ σοι ἐν Κιθάρᾳ, ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραήλ.*

21. *Ἀγαλλιάσονται τὰ χείλη μου, ὅταν ψάλλω σοι, καὶ ἡ ψυχή μου, ἣν ἐλυτρώσω. Ἔτι δὲ καὶ ἡ γλῶσσά μου ὅλην τὴν ἡμέραν μελετήσει τὴν δικαιοσύνην σου. ὅταν αἰσχυνθῶσι, καὶ ἐντραπῶσιν οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι.*

Εἰς Σολομῶντα, Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. ΟΑʹ.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς δὲν ἁρμόζει τῷ Σολομῶντι ὁλότελα, ὡς αὐτοὶ οἱ Ἰουδαῖοι θαῤῥῶ νὰ τὸ ὁμολογῶσιν. Ὅτι ἐκεῖνος οὔτε τοῦ Ἡλίου, καὶ τῆς σελήνης ἦτον προτήτερος, οὔτε τὴν Οἰκουμένην ἅπασαν ἐξουσίασεν. Λοιπὸν εἶναι ψευδὴς ἡ ἐπιγραφὴ, καὶ ἀπὸ τινὰ ἀμαθῆ γενομένη Ἀλλὰ πρὸς τὸν Δεσπότην Χριςὸν ἁρμόζουσιν ὅλα τοῦ Ψαλμοῦ τὰ λόγια. Ὅτι Σολομὼν θέλει νὰ εἰπῇ εἰρηνικὸς, καὶ ὁ Χριςὸς εἶναι ἡ εἰρήνη ἡμῶν. Τοῦ ὁποίου τὴν Βασιλείαν, καὶ τὴν τῶν Ἐθνῶν σωτηρίαν προκηρύττει ὁ Ψαλμὸς ἐμφανέςατα. Εἰς μερικοὺς ςίχους προσφέρει τὰς ῥήσεις ἀνθρωπίνως· ἐπειδὴ ὁ Χριςὸς Θεὸς, καὶ ἄνθρωπος· καὶ ὡς μὲν Θεὸς ἔχει τὴν Βασιλείαν ἄναρχον, τὴν δὲ ἐξουσίαν ὡς ἄνθρωπος δέχεται.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Βασιλεὺς μὲν ὁ Χριςὸς, ὡς Θεὸς ἀληθέςατος. Υἱὸς δὲ Βασιλέως ὡς ἄνθρωπος, ἐπειδὴ ἔχει δι' οἰκονομίαν τὸν Βασιλέα Δαβὶδ προπάτορα. Ἱκετεύει οὖν ὁ Προφητικὸς λόγος τὸν Θεὸν, καὶ Πατέρα, νὰ δώσῃ τῷ Υἱῷ ὡς ἀνθρώπῳ τὴν κρίσιν, καὶ δικαιοσύνην ἅπασαν, ἤγουν νὰ τὸν μαρτυρήσῃ ὁμοούσιον, καθὼς καὶ ἐγένετο.

Τὸ Κείμενον.

1. *Ὁ Θεὸς, τὸ κρῖμά σου τῷ βασιλεῖ δὸς, καὶ τὴν δικαιοσύνην σου τῷ υἱῷ τοῦ Βασιλέως.*

2. *Κρίνειν τὸν λαόν σου ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ τοὺς πτωχούς σου ἐν κρίσει.*

3. *Ἀναλαβέτω τὰ ὄρη εἰρήνην τῷ λαῷ, καὶ, οἱ βουνοὶ δικαιοσύνην. Κρινεῖ τοὺς πτωχοὺς τοῦ λαοῦ, καὶ σώσει τοὺς υἱοὺς τῶν πενήτων, καὶ ταπεινώσει συκοφάντην.*

4. *Καὶ συμπαραμενεῖ τῷ ἡλίῳ, καὶ πρὸ τῆς σελήνης, γενεᾶς γενεῶν.*

5. *Καταβήσεται ὡς ὑετὸς ἐπὶ πόκον, καὶ ὡσεὶ ςαγὼν ἡ ςάζουσα ἐπὶ τὴν γῆν.*

6. *Ἀνατελεῖ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ δικαιοσύνη, καὶ πλῆθος εἰρήνης, ἕως οὗ ἀνταναιρεθῇ ἡ σελήνη.*

7. *Καὶ κατακυριεύσει ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης, καὶ ἀπὸ ποταμῶν ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης.*

8. *Ἐνώπιον αὐτοῦ προπεσοῦνται Αἰθίοπες, καὶ οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ χοῦν λείξουσι. Βασιλεῖς Θαρσεῖς, καὶ Νῆσοι δῶρα προσοίσουσι. Βασιλεῖς Ἀράβων, καὶ Σαβᾶ δῶρα προσά-*

ὡς ἱςορεῖ τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον. »Οὗτός ἐςιν ὁ Υἱός μου.« Πᾶσαν τὴν κρίσιν ἔδωκε τῷ Υἱῷ. Καὶ τὰ ἑξῆς.

2. Καὶ ὄντως μεγάλην δικαιοσύνην ἔκαμεν εἰς τὴν θαυμάσιον αὐτοῦ, καὶ Ἁγίαν κρίσιν κατὰ τοῦ δαίμονος. Ὅτι αὐτὸν μὲν ὡς Τύραννον ἄδικον δικαίως ἐδίκασε, καὶ κατεδίκασεν εἰς πῦρ ἄσβεςον, τοὺς δὲ πτωχεύσαντας διὰ τὴν ἁμαρτίαν, ἐπλούτισε μὲ τὴν θείαν αὐτοῦ παρουσίαν, καὶ σωτηρίας ἠξίωσεν.

3. Ἡ προσωποποιΐα εἶναι, διὰ νὰ δείξῃ τὴν μεταβολὴν πάντων, ὅτι ἦλθεν εἰρήνη εἰς ὅλον τὸν Κόσμον· ἢ τοὺς Ἀποςόλους λέγει ὄρη, ὅτι αὐτοὶ τὴν Οἰκουμένην εἰρήνευσαν, ἀναγγείλαντες εἰς τὰ Ἔθνη τὸ Εὐαγγέλιον, τὸ ὁποῖον περιέχει πᾶσαν εἰρήνην, δικαιοσήνην, καὶ ἀγαλλίασιν. Συκοφάντην λέγει τὸν δαίμονα, τὸν ὁποῖον ἐταπείνωσε, λυτρώσας τὴν ἀνθρωπότητα.

4. Ἀντὶ νὰ εἰπῇ, προαιώνιον ἔχει τὸ εἶναι ματὰ τοῦ Πατρὸς, καὶ ἀΐδιον, εἶπε τὸν Ἥλιον, μὴ εὑρίσκων ἄλλην διαρκεςέραν σύγκρισιν.

5. Οὗτος ὁ προάναρχος Υἱὸς, καὶ ὁμοούσιος τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Πνεύματι, θέλει καταβῇ γλυκὺς, ὥσπερ ἡ βροχὴ εἰς τὸν πόκον, καὶ ὡς ῥανίδα ἥτις ςάζει εἰς τὴν γῆν, χωρὶς νὰ τὴν βλάψῃ, ἀλλὰ τὴν κάμνει κάρπιμον, οὕτω καὶ αὐτὸς νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν μήτραν τῆς Παρθένου, νὰ γεννηθῇ ἐξ αὐτῆς, χωρὶς νὰ φθείρῃ τὴν Παρθενίαν της.

6. Καὶ τότε, ὅταν φανερωθῇ ἡ ἀληθινὴ εὐσέβεια, νὰ μὴν εἶναι πλέον μάχαι, καὶ πόλεμοι· ἀλλὰ νὰ ἑνωθῶσιν ὅλα τὰ Ἔθνη εἰς τὴν δικαίαν Πίςιν αὐτοῦ τοῦ Μεσσία, νὰ εἶναι εἰρήνη πανταχοῦ, καὶ νὰ μὴν ἐπαρθῇ αὐτὴ ἡ εἰρήνη, καὶ ἕνωσις πώποτε.

7. Καὶ ἡ δεσποτεία αὐτῆς τῆς Πίςεως νὰ ἁπλώσῃ εἰς ὅλα τοῦ Κόσμου τὰ πέρατα. Ποταμὸν λέγει τὸν Ἰορδάνην· εἰς τὸν ὁποῖον ἐβαπτίσθη, καὶ μαρτυρηθεὶς ὑπὸ τοῦ Πατρὸς, ἤρχησε νὰ κηρύττῃ τὸ Εὐαγγέλιον.

8. Θαρσεῖς λέγει τὴν Καρχηδόνα. Σαβᾶ εἶναι Ἔθνος τῆς Αἰθιοπίας. Ἐχθροὶ οἱ δαίμονες, εἰς τοὺς ὁποίους ἐκληρώθη ἡ κατάρα τοῦ ὄφεως, καὶ μὲ τὴν θείαν τοῦ Χριςοῦ ἐπιφάνειαν, ἐδόθη τοῖς πιςοῖς ἐξουσία, νὰ πατῶσιν ἐπάνω σκορπίων, καὶ ὄφεων. Ἐπειδὴ δὲ αἰνιγματωδῶς μὲ αὐτὰ τὰ τέσσαρα Ἔθνη, τὴν μεταβολὴν ἁπάντων ἐδήλωσε, διὰ τοῦτο τὸ λέγει παρακάτω σαφέςερον.

9. Ἤγουν ὅλοι οἱ Βασιλεῖς, καὶ πάντα τὰ Ἔθνη νὰ τὸν προσκυνήσωσι, νὰ γένωσι δοῦλοί του, εἰς μὲν τὸν παρόντα καιρὸν ἑκουσίως, ὅσοι Θεὸν ἀληθῆ τὸν πιςεύσουσιν. Οἱ δὲ ἀπιςήσαντες, νὰ τὸν προσκυνήσωσιν εἰς τὸν μέλλοντα ἄκοντες μὲ φόβον, ὅταν τὸν ἰδῶσι Κριτὴν, καὶ Βασιλέα τῆς κτίσεως.

10. Δυνάςην ὠνόμασε τὸν διάβολον, πτωχὸν δὲ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, ὡς τότε θείας χάριτος ἔρημον, τῆς ὁποίας ἄλλος δὲν ἐδύνετο νὰ βοηθήσῃ, μόνον αὐτὸς ὁ πολυεύσπλαγχνος, ὅς τις μᾶς ἐλυπήθη, καὶ μᾶς ἐλύτρωσε τῆς δεινῆς τυραννίδος, τοὺς ταλαιπώρους καὶ πένητας.

11. Τόκον καλεῖ τὴν πλεονεξίαν, καὶ νοεῖται διςσῶς· πρῶτον μὲν διὰ τὸν δαίμονα, ὅς τις ἐπῆρε τόσας μυριάδας ψυχὰς διὰ μίαν ἁμαρτίαν μόνην τῶν Προπατόρων μας· ἀπὸ τὴν ὁποίαν πλεονεξίαν τοῦ ἀδίκου, ὁ δίκαιος καὶ εὔσπλαγχνος μᾶς ἐλύτρωσεν. Δεύτερον δὲ νοεῖται καὶ διὰ τοὺς πλεονέκτας, καὶ φιλαργύρους τούτου τοῦ Κόσμου, οἵτινες ἀκούοντες τὸ Εὐαγγέλιον, διὰ τὸν φόβον τῆς γεέννης, δὲν λαμβάνουσι τόκον, ἀλλὰ ἐλεοῦσι τοὺς πένητας.

12. Λοιπὸν διὰ τὰς μεγάλας αὐτὰς εὐεργεσίας, θέλει εἶσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ εἰς ὅλους ἔντιμον, καὶ σεβάσμιον· νὰ τὸν πιςεύσωσι πανταχοῦ (καθὼς εἶναι) Θεὸν ἀληθέςατον.

13. Τὸ ζήσεται εἶπεν, »ἀντὶ τοῦ διαμένει, καὶ ἔςι καὶ ἔςαι ἀεὶ, καὶ πάντοτε·« νὰ τῷ προσφέρωσι δῶρα οὐ μόνον οἱ Ἄραβες, ἀλλὰ καὶ οἱ λοιποὶ Βασιλεῖς· καὶ καθ' ἑκάςην οἱ σωθέντες δι' αὐτοῦ, νὰ προσεύχωνται εὐχαριςοῦντες αὐτὸν, καὶ δοξάζοντες σὺν τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Πνεύματι.

14. Τότε ἡ ἐπιφοίτησις, καὶ παρουσία τοῦ Παναγίου Πνεύματος θέλει ςηρίξει, ὅλους ἐκείνους, ὅσοι εἰς αὐτὸν πιςεύσουσι· νὰ τοὺς κάμῃ ὑψηλοὺς, περιφανεῖς, καὶ ἑδραίους, ὡς τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων.

15. Ὁ Λίβανος εἶναι ἕνα ὄρος τῆς Παλαιςίνης πολλὰ ὑψηλὸν καὶ μετάρσιον. Λέγει οὖν, ὅτι ὁ καρπὸς, ἤγουν ἡ Διδασκαλία τοῦ Χριςοῦ, καὶ οἱ ταύτην κηρύττοντες, θέλουσι γένῃ ὑπὲρ τὸν Λίβανον ὑψηλότεροι, καὶ περιφανέςεροι.

ξουσι.

9. *Καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ πάντες οἱ Βασιλεῖς τῆς γῆς. πάντα τὰ ἔθνη δουλεύσουσιν αὐτῷ.*

10. *Ὅτε ἐῤῥύσατο πτωχὸν ἐκ δυνάςου· καὶ πένητα, ᾧ οὐχ' ὑπῆρχε βοηθός. Φείσεται πτωχοῦ, καὶ πένητος, καὶ ψυχὰς πενήτων σώσει.*

11. *Ἐκ τόκου, καὶ ἐξ ἀδικίας λυτρώσεται τὰς ψυχὰς αὐτῶν.*

12. *Καὶ ἔντιμον τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον αὐτῶν.*

13. *Καὶ ζήσεται, καὶ δοθήσεται αὐτῷ ἐκ τοῦ χρυσίου τῆς Ἀραβίας. καὶ προσεύξονται περὶ αὐτοῦ διὰ παντός. Ὅλην τὴν ἡμέραν εὐλογήσουσιν αὐτόν.*

14. *Ἔςαι ςήριγμα ἐν τῇ γῇ ἐπ' ἄκρων τῶν ὀρέων.*

15. *Ὑπεραρθήσεται ὑπὲρ τὸν Λίβανον ὁ καρπὸς αὐτοῦ.*

16. Καὶ ἐξανθήσουσιν ἐκ πόλεως ὡσεὶ χόρτος τῆς γῆς.

17. Ἔςαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ εὐλογημένον εἰς τοὺς αἰῶνας. Πρὸ τοῦ ἡλίου διαμένει τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

18. Καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν αὐτῷ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. Πάντα τὰ ἔθνη μακαριοῦσιν αὐτόν.

19. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος. Καὶ εὐλογημένον τὸ ὄνομα τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Καὶ πληρωθήσεται τῆς δόξης αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ. γένοιτο γένοιτο.

Δόξα.

16. Οἱ μὲν πιςεύσοντες, νὰ βλαςήσωσι τοιοῦτον καρπὸν, οἱ δὲ ἀπιςήσοντες Ἰουδαῖοι θέλουσι ξηρανθῆ εὐθὺς, ἐν ᾧ ἀνθήσουσι, ὥσπερ χόρτος, καὶ νὰ διωχθῶσι τῆς Ἱερουσαλήμ.

17. Πάλιν ἐδῶ λέγει τὸν Χριςὸν δημιουργὸν τῶν ἁπάντων, καὶ προαιώνιον. Ἂς θρηνῶσι λοιπὸν, ὅσοι φλυαροῦσι λέγοντες, ὅτι ἀπὸ τὴν Παρθένον τὴν ἀρχὴν ἔλαβεν.

18. Ἐνθύμησις τοῦτο τῆς πρὸς Ἀβραὰμ ἐπαγγελίας, ὅτι ὅλα τὰ Ἔθνη, καὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς δοξάζουσι τώρα καὶ εὐχαριςοῦσι τὸν Κύριον· ἐπειδὴ διὰ μέσου αὐτοῦ ἐπλούτησαν ἀπόλαυσιν, καὶ μακαριότητα αἰώνιον.

19. Αὐτὸς ὁ προφητευόμενος, εἶναι ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὅςτις ἐτέλεσε, καὶ θέλει ποιήσει τοιαῦτα θαυμάσια. Εὐλογημένον τὸ ὄνομά του αἰώνια· καὶ νὰ τὸν πιςεύσῃ ὅλος ὁ Κόσμος, νὰ τὸν δοξάζωσιν. Ὅσα εἶπεν εἰς ὅλον τὸν Ψαλμὸν, ἐβεβαίωσε καὶ εἰς τὸ τέλος. Ἔπειτα εὔχεται, νὰ τελειωθῶσιν, ὅσα ἐπροφήτευσεν. Ὁ δὲ Ἀκύλας ἀντὶ γένοιτο, λέγει πεπιςευμένως, ἤγουν, πῶς εἶναι ὅλα τὰ ἄνωθεν ἀληθῆ, καὶ πιςότατα.

Ἐξέλιπον οἱ ὕμνοι Δαβὶδ Υἱοῦ Ἰεσσαί.

Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ. ΟΒʹ.

Οὗτος ὁ Ἀσὰφ ἦτον καὶ αὐτὸς μελῳποιὸς, καὶ χοροδιδάσκαλος. Ἡ δὲ τοῦ Ψαλμοῦ ὑπόθεσις εἶναι αὕτη· ὅταν εὑρίσκοντο οἱ Ἰουδαῖοι εἰς τὴν Βαβυλῶνα αἰχμάλωτοι, βλέποντες, ὅτι αὐτοὶ μὲν, οἵτινες ἦσαν εὐσεβεῖς εἶχασι διαφόρους θλίψεις, καὶ βάσανα, οἱ δὲ ἀσεβεῖς εὔκλειαν πολλὴν καὶ ἀπόλαυσιν, ἐσκανδαλίζοντο εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, βάνοντες λογισμοὺς περὶ τῆς θείας προνοίας, καὶ διανοήματα ἄτοπα. Ταῦτα λοιπὸν προορῶσα ἡ χάρις τοῦ Πνεύματος, σχηματίζει τὸν Ψαλμὸν ὡς ἐκ προσώπου ἐκείνων, εἰς κοινὴν ἁπάντων ὠφέλειαν, καὶ διαλύει τὴν ἀμφιβολίαν, ἀποδείχνων τὴν αἰτίαν, διατὶ ἔχουσιν εὐτυχίαν οἱ ἄνομοι εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, καὶ θλίψεις οἱ Δίκαιοι.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Πολλὴν κηδεμονίαν, καὶ πρόνοιαν ἔχει ὁ Πανάγαθος Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ εἰς τὸν ἄνθρωπον· ἀλλὰ τοῦτο ὅλοι δὲν τὸ καταλαμβάνουσι, μόνον ὅσοι εἶναι καθαροὶ εἰς τὴν καρδίαν, καὶ ὀρθοὶ εἰς τὸ φρόνημα.

2. Ἐγὼ (ὅσον διὰ λόγου μου ὁμολογῶ τὸ) ἐσκανδαλίσθην, καὶ παρ᾽ ὀλίγον νὰ μὲ νικήσῃ οὗτος ὁ λογισμὸς τοῦ πονηροῦ, νὰ παραστρατήσω ἀπὸ τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου ὁ ἀφρονέστατος.

3. Διὰ τί ἐσυζήλωνα, βλέπων τοὺς ἀνόμους, νὰ ἁμαρτάνωσι, καὶ νὰ ἔχωσιν εἰρήνην, καὶ εὐτυχίαν πολλὴν εἰς τὸ πρᾶγμάτων.

4. Ὁ Ἀκύλας. »Οὐκ εἰσὶ δυσπάθειαι τῷ θανάτῳ αὐτῶν·« ἤγουν οὐ μόνον εἰς τὴν ζωήν των ἔχουσιν εὐημερίαν, ἀλλὰ ἀποθαίνουσι καὶ μὲ καλὸν θάνατον· καὶ ἐὰν δοκιμάσωσι καὶ τινὰ μάστιγα μικρᾶς θλίψεως, ἔχοντες πλοῦτον πολὺν, βοηθοῦνται, καὶ δὲν αἰσθάνονται ποσῶς τὸ ἐπίπονον.

5. Τὰς διατεταγμένας στενοχωρίας τῶν ἀνθρώπων δὲν ἐδοκίμασαν· ἤγουν πεῖναν, κόπους, καὶ ἄλλα βαρήματα, οὔτε ἄλλην θλίψιν, ἢ μάστιγα πώποτε.

6. Ὅμως μὲ ὅλην ταύτην τὴν θείαν μακροθυμίαν, δὲν μετενόησαν· ἀλλὰ μάλιστα ὑπερηφανεύονται περισσότερα, καὶ ἐνδύνονται ἀδικίαν· ἤγουν πράττουσι τὰς ἀσεβείας ἀναιδέστατα, χωρὶς ἔλεγχον τινὰ συνειδήσεως.

7. Καὶ ἀπὸ τὸ πάχος, καὶ τὴν εὐπάθειαν αὐτῶν, γεννᾶται τῆς ἁμαρτίας τὸ σάπημα, ἐπειδὴ ὅσα ποθοῦσιν, ἀπολαμβάνουσιν.

8. Ἀλλὰ καὶ τὰ διανοήματά των, καὶ τὰ λόγια, ὅλως δι᾽ ὅλου εἶναι εἰς ἀδικίας, καὶ πανουργεύματα. Καὶ οὐ μόνον ἡμᾶς τοὺς τεταπεινωμένους αἰχμαλώτους καταπατοῦσι, καὶ ὀνειδίζουσιν, ἀλλὰ καὶ τὸν ὕψιστον Θεὸν τολμῶσι καὶ βλασφημοῦσιν οἱ ἀναιδέστατοι.

9. Ταῦτα λέγει ὡς ἐκ προσώπου τοῦ Θεοῦ πρὸς παρηγορίαν τοῦ Λαοῦ· ἤγουν διὰ τοῦτο θέλει λυτρώσει

Τὸ Κείμενον.

1. Ὡς ἀγαθὸς ὁ Θεὸς τῷ Ἰσραὴλ, τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ.

2. Ἐμοῦ δὲ παραμικρὸν ἐσαλεύθησαν οἱ πόδες. Παρ᾽ ὀλίγον ἐξεχύθη τὰ διαβήματά μου.

3. Ὅτι ἐζήλωσα ἐπὶ τοῖς ἀνόμοις, εἰρήνην ἁμαρτωλῶν θεωρῶν.

4. Ὅτι οὐκ ἔστιν ἀνάνευσις ἐν τῷ θανάτῳ αὐτῶν, καὶ στερέωμα ἐν τῇ μάστιγι αὐτῶν.

5. Ἐν κόποις ἀνθρώπων οὐκ εἰσὶ, καὶ μετὰ ἀνθρώπων οὐ μαστιγωθήσονται.

6. Διὰ τοῦτο ἐκράτησεν αὐτοὺς ἡ ὑπερηφανία αὐτῶν εἰς τέλος. Περιεβάλοντο ἀδικίαν καὶ ἀσέβειαν ἑαυτῶν.

7. Ἐξελεύσεται ὡς ἐκ στέατος ἡ ἀδικία αὐτῶν. Διήλθοσαν εἰς διάθεσιν καρδίας.

8. Διενοήθησαν, καὶ ἐλάλησαν ἐν πονηρίᾳ, ἀδικίαν εἰς τὸ ὕψος ἐλάλησαν. Ἔθεντο εἰς οὐρανὸν τὸ στόμα αὐτῶν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν διῆλθεν ἐπὶ τῆς γῆς.

9. Διὰ τοῦτο ἐπιστρέψει ὁ λαός μου ἐνταῦθα, καὶ ἡ-

μέραι πλήρεις εὑρεθήσονται ἐν αὐτοῖς.

10. Καὶ εἶπον, πῶς ἔγνω ὁ Θεὸς, καὶ εἰ ἔςι, γνῶσις ἐν τῷ ὑψίςῳ;

11. Ἰδοὺ οὗτοι οἱ ἁμαρτωλοὶ, καὶ εὐθηνοῦντες εἰς τὸν αἰῶνα, κατέσχον πλούτου.

12. Καὶ εἶπα. Ἄρα ματαίως ἐδικαίωσα τὴν καρδίαν μου, καὶ ἐνιψάμην ἐν ἀθώοις τὰς χεῖράς μου; Καὶ ἐγενόμην μεμαςιγωμένος ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ ὁ ἔλεγχός μου εἰς τὰς πρωΐας;

13. Εἰ ἔλεγον, διηγήσομαι οὕτως. Ἰδοὺ τῇ γενεᾷ τῶν υἱῶν σου ἠσυνθέτηκα. Καὶ ὑπέλαβον τοῦ γνῶναι.

14. Τοῦτο κόπος ἐςὶν ἐνώπιόν μου. Ἕως οὗ εἰσέλθω εἰς τὸ ἁγιαςήριον τοῦ Θεοῦ, καὶ συνῶ εἰς τὰ ἔσχατα αὐτῶν.

15. Πλὴν διὰ τὰς δολιότητας αὐτῶν, ἔθου αὐτοῖς κακά. Κατέβαλες αὐτοὺς ἐν τῷ ἐπαρθῆναι. Πῶς ἐγένοντο εἰς ἐρήμωσιν; ἐξάπινα ἐξέλιπον, ἀπώλοντο διὰ τὴν ἀνομίαν αὐτῶν.

16. Ὡσεὶ ἐνύπνιον ἐξεγειρομένου, Κύριε, ἐν τῇ πόλει σου τὴν εἰκόνα αὐτῶν ἐξουδενώσεις.

τὸν Λαόν μου, καὶ νὰ τὸν φέρω πάλιν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ νὰ γηράσωσι μὲ εὐημερίαν.

10. Ταῦτα μὲν ὁ Θεὸς ὑπέσχετο, οἱ δὲ Βαβυλώνιοι ἀπιςοῦντες, ἀντέλεγον, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἠξεύρει ποσῶς τὰς πράξεις αὐτῶν, καὶ τὰ διανοήματα.

11. Τώρα πάλιν ἐπιςρέφει τὸν λόγον πρὸς τοὺς διαλογισμοὺς τῶν αἰχμαλώτων λέγων. Ἰδοὺ αὐτοὶ, ὅσοι τελοῦσι διαφόρους παρανομίας, ἔχουσιν εἰς τὸν παρόντα αἰῶνα πλοῦτον πολὺν, καὶ ἄλλην ἀπόλαυσιν.

12. Λοιπὸν διὰ τί νὰ κοπιῶ ἄκαιρα, νὰ φυλάττω τὰ δικαιώματα τοῦ Κυρίου ἀναμαρτήτως, καὶ νὰ νίπτω τὰς χεῖράς μου, ἤγουν νὰ φυλάττωμαι ἀθῷος, καὶ ἄμεμπτος ἀπὸ ἀδικίας, καὶ αἵματα· ἐπειδὴ μὲ ὅλον ὅτι δὲν ἀδικῶ, μαςίζομαι καθ᾽ ἑκάςην, καὶ ὀνειδίζομαι;

13. Τώρα ἀφίνει τοὺς λογισμοὺς τῶν ἄλλων, καὶ ςρέφει τὸν λόγον πρὸς Κύριον. Ἄραγε Δέσποτα παρέβης τὰς συνθήκας, τὰς ὁποίας μᾶς ἔταξες; Υἱοὺς δὲ ἑαυτοὺς τοῦ Θεοῦ καλοῦσι κατὰ τὸ ῥητὸν τῆς Θείας Γραφῆς. »Υἱός πρωτότοκός μου Ἰσραήλ.«

14. Ἀλλὰ τούτων τοὺς λογισμοὺς ἀφίνων, ἐσκόπουν, ὅτι εἰς κόπους, καὶ ταλαιπωρίας διὰ τιμωρίαν τῆς ἁμαρτίας ὁ Κύριος μὲ παρέδωκε. Πλὴν ἂς ὑπάγω εἰς τὸν ἡγιασμένον Ναὸν τοῦ Θεοῦ, νὰ ςοχασθῶ τὸ κακὸν, καὶ πικρότατον τέλος των.

15. Ὅτι διὰ τοὺς δόλους αὐτῶν, καὶ ἕτερα ἀνομήματα θέλεις τοὺς κακοποιήσει, νὰ καταφρονεθῶσι διὰ τὴν πολλήν των ὑπερηφάνειαν, καὶ ἔπαρσιν, νὰ ἀφανισθῶσιν ἐξαίφνης, καὶ νὰ ἐρρημάξῃ ἡ πόλις των. Αὐτὰ ὅλα ἔγιναν ἀπὸ τὸν Κύριον· ὅς τις τοὺς μὲν Βαβυλωνίους ἠχμαλώτευσε, τοὺς δὲ Ἰουδαίους ἐλύτρωσεν.

16. Ἡ εἰκὼν ἔχει τὴν εὐμορφίαν πρόσκαιρον. Διὰ αὐτὸ παρομοιάζει τῶν Βαβυλωνίων τὴν δυνάςειαν εἰς τὸ εἰκόνισμα, ἐπειδὴ ὀλίγον καιρὸν ἐβάςαξεν, ἔπειτα διελύθη ὡσὰν ἕνα ὄνειρον ἡ ζωγραφισμένη εὐδαιμονία των, Τὴν ὁποίαν λέγει, πῶς θέλει ἀφανίσει ὁ Θεὸς εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ, ἤγουν νὰ κάμῃ ἐκδίκησιν εἰς τὰς ἀσεβείας, τὰς ὁποίας εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐτέλεσαν.

17. Ταῦτα (λέγει) τὰ ὁποῖα εἶπα παράνω συλλογιζόμενος, καὶ ἀπὸ τὴν ἀνομίαν τῶν ἀσεβῶν πυρπολούμενος, Παρ᾽ ὀλίγον νὰ μεταγνωμήσω, καὶ νὰ σρέψω εἰς τὸ κακὸν διὰ τὴν ἐκείνων ἀλαζονείαν. Τὸ δὲ ἐξουδενωμένος, ἀνεπιςήμων εἶπεν ὁ Σύμμαχος, ἤγουν ταῦτα ἔπαθα ὡς ἀμαθὴς, μὴ γνωρίζων τὰς δικαίας κρίσεις σου.

18. Λοιπὸν ἀπὸ τώρα δὲν θέλω πλέον νὰ περιεργάζωμαι τὰ παρὰ σοῦ δικαίως οἰκονομούμενα· ἀλλὰ καθὼς τὸ κτῆνος ἀκολουθεῖ, ὅπου τὸ ὑπάγει ὁ αὐθέντης του, οὕτω καὶ ἐγὼ νὰ ὑποτάσσωμαι εἰς ὅλα σου τὰ θελήματα, πιςεύων, ὅτι δὲν γίνεται τίποτε χωρὶς τῆς θείας προνοίας σου.

19. Τὰ κατὰ τὴν ἐπάνοδον λέγει ἐδῶ, ἤγουν, πῶς τοὺς ἐλύτρωσεν ὁ Θεὸς, καὶ μὲ δόξαν πολλὴν τοὺς ὑπηγεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

20. Ταῦτα λέγει, ὡς ἐκ προσώπου ἡμῶν τῶν Χριςιανῶν, οἵτινες ἐπιςεύσαμεν, καὶ ὡς ἐξ ἑνὸς σόματος βοᾷ πρὸς τὸν Θεὸν ἡ Ἐκκλησία μας, λέγουσα. Ἄλλο καλὸν δὲν ποθῶ οὔτε εἰς τὸν Οὐρανὸν, οὔτε εἰς τὴν γῆν, εἰ μὴ μόνον ἐσένα, ὅςτις εἶσαι τὸ ὄντως ἀγαθὸν, καὶ ἔφετὸν ἀκρότατον.

21. Ναὶ, Θεέ μου γλυκύτατε, ἀπὸ τὴν ἀγάπην σου τήκεται ἡ ψυχή μου, καὶ ἡ καρδία μου ἀδυνάτησε· ὅτι σὺ εἶσαι ὁ ἔρως, καὶ ὁ πόθος τῆς καρδίας μου, ἡ μερὶς, καὶ κληρονομία μου, καὶ πάντων τῶν ἀγαθῶν ἡ αἰώνιος ἀπόλαυσις.

22. Ὅσοι δὲ ἀναχωροῦσιν ἀπὸ τὴν κηδεμονίαν σου, καὶ λατρεύουσι κωφὰ, καὶ ἄψυχα εἴδωλα, ὑπάγουσιν εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ τελείως ἐξολοθρεύονται.

23. Καθὼς ἐκ πείρας ἐγνώρισα. Ὅθεν ἐγὼ δὲν θέλω χωρίσει ἀπὸ τὸν Θεὸν, καὶ Σωτῆρά μου πώποτε, εἰς τὸν ὁποῖον εὑρίσκω τὸ πᾶν ἀγαθὸν, καὶ ἀπόλαυσιν ἄμετρον, καὶ μὲ τὴν εἰς αὐτὸν ἐλπίδα εἶμαι βέβαιος νὰ μὴ μοῦ τύχῃ ἄλλη περίςασις.

Καθὼς καὶ μὲ τὴν αὐτὴν ἐλπίδα ἀπὸ τὴν δεινὴν αἰχμαλωσίαν ἐῤῥύσθην. Ὅθεν ἐδῶ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, δὲν θέλω ἀμελήσει, ἐκδιηγούμενος πανταχοῦ τὰς εὐεργεσίας

17. Ὅτι ἐξεκαύθη ἡ καρδία μου, καὶ οἱ νεφροί μου ἠλλοιώθησαν. Κἀγὼ ἐξουδενωμένος, καὶ οὐκ ἔγνων.

18. Κτηνώδης ἐγενήθην παρὰ σοὶ, κἀγὼ διὰ παντὸς μετὰ σοῦ.

19. Ἐκράτησας τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς μου, καὶ ἐν τῇ βουλῇ σου ὡδήγησάς με, καὶ μετὰ δόξης προσελάβου με.

20. Τί γάρ μοι ὑπάρχει ἐν τῷ οὐρανῷ; καὶ παρὰ σοῦ τί ἠθέλησα ἐπὶ τῆς γῆς;

21. Ἐξέλιπεν ἡ καρδία μου, καὶ ἡ σάρξ μου. Ὁ Θεὸς τῆς καρδίας μου, καὶ ἡ μερίς μου, ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα.

22. Ὅτι ἰδοὺ οἱ μακρύνοντες ἑαυτοὺς ἀπὸ σοῦ, ἀπολοῦνται. Ἐξωλόθρευσας πάντα τὸν πορνεύοντα ἀπὶ σοῦ.

23. Ἐμοὶ δὲ τὸ προσκολλᾶσθαι τῷ Θεῷ ἀγαθόν ἐςι, τίθεσθαι ἐν τῷ Κυρίῳ τὴν ἐλπίδα μου. Τοῦ ἐξαγγεῖλαί με πάσας τὰς αἰνέσεις σου, ἐν ταῖς πύλαις τῆς θυγατρὸς Σιών.

σου, εὐχαριςῶν, καὶ δοξάζων τὴν εὐσπλαγχνίαν σου Κύριε.

Συνέσεως τῷ Ἀσάφ. Ψαλμός. ΟΓ΄.

Ο Ψαλμῳδὸς οὗτος Ἀσάφ παρακελεύεται τοὺς ἀκούοντας τὰ ἐδῶ γεγραμμένα, νὰ ἠξεύρωσιν, ὅτι οὔτε τὸν ὑπὸ Μακεδόνων, οὔτε τὴν τῶν Βαβυλωνίων αἰχμαλωσίαν σημαίνει, ἀλλὰ τὴν ὑπὸ Τίτου, καὶ Οὐεσπεσιανοῦ γεγενημένην· ἐπειδὴ ἀπὸ τότε τελείως ἐξωλοθρεύθησαν, καὶ πλέον δὲν ἐλυτρώθησαν. Εἰς μερικοὺς τόπους οὖν τοῦ Ψαλμοῦ δέεται τοῦ Θεοῦ, νὰ τοὺς λυτρώσῃ τοιαύτης πανωλεθρίας· καὶ διηγεῖται τὰς θλίψεις των, διὰ νὰ τὸν κλίνῃ πρὸς ἔλεον.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἵνα τί ὁ Θεὸς ἀπώσω εἰς τέλος; Ὠργίσθη ὁ θυμός σου ἐπὶ πρόβατα νομῆς σου;

2. Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου, ἧς ἐκτήσω ἀπ' ἀρχῆς. ἐλυτρώσω ῥάβδον κληρονομίας σου.

3. Ὄρος Σιὼν τοῦτο, ὃ κατεσκήνωσας ἐν αὐτῷ.

4. Ἔπαρον τὰς χεῖράς σου ἐπὶ τὰς ὑπερηφανίας αὐτῶν εἰς τέλος.

5. Ὅσα ἐπονηρεύσατο ὁ ἐχθρὸς ἐν τῷ ἁγίῳ σου, καὶ ἐνεκαυχήσαντο οἱ μισοῦντές σε ἐν μέσῳ τῆς ἑορτῆς σου.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Διὰ τί, Θεέ μου, μᾶς ἐμίσησες τέλεια, καὶ μᾶς ὠργίσθης τόσον, μ' ὅλον ὅτι ἤμεθα τῆς μάνδρας σου πρόβατα; Ἐπειδὴ τὸν καλὸν ποιμένα ἐσαύρωσαν, εἰς πανωλεθρίαν κατεκρίθησαν.

2. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἐπεκλήθης Θεὸς μας, καὶ ἡμεῖς Λαός σου, καὶ πολλάκις μᾶς ἐβοήθησας, λυτρώσας ἡμᾶς ἐκ τῆς δουλείας τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἄλλας εὐεργεσίας μᾶς ἔκαμες. Ῥάβδον μὲν τὸ Βασιλικὸν σκῆπτρον ὠνόμασε. Κληρονομίαν δὲ λέγει, αὐτούς· ἐπειδὴ κλῆρος Θεοῦ ὠνομάζοντο.

3. Εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, λέγει, μᾶς ἔφερες, καὶ ἀφιέρωσες τὸ Σιὼν Ὄρος, νὰ εἶναι ἐδικόν σου· καὶ οἰκῶν εἰς αὐτὸ, ὥσπερ εἰς Βασιλικὰ παλάτια, νὰ ἰθύνῃς, καὶ νὰ κυβερνᾷς τὸν Λαόν σου. Ταῦτα πρὸ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Ναοῦ ἐλέγοντο· γνησίως δὲ καὶ ἀληθῶς ἠμποροῦμεν νὰ εἰπῶμεν ὄρος, τὴν Ἐκκλησίαν, ἢ τὴν Μητέρα τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν αὐτὸς κατῴκησε.

4. Σήκωσε τὰς Ἁγίας σου χεῖρας, νὰ ταπεινώσῃς τὴν ὑπερηφανίαν των, ἤγουν παίδευσαί τους αὐστηρὰ εἰς τὴν Θεοκτονίαν, τὴν ὁποίαν ἐτέλεσαν οἱ παράνομοι.

5. Ταῦτα λέγουσι, διὰ τὸν Ναὸν ὀδυρόμενοι· ἔπειτα διὰ τὴν Ἑορτὴν ἀναφέρουσιν· Ὅτι ὁ Τῖτος τότε τοὺς ἔκλεισε μὲ τὸν πόλεμον, καὶ τοὺς ἐνίκησε· Διατὶ καὶ αὐτοὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα τὸν Κύριον ἐσαύρωσαν οἱ ἀχάριστοι.

6. Καὶ ἔςησαν ἀπάνω εἰς τὰς θύρας, τῆς νίκης τὰ σύμβολα, ἐπιδείχνοντες τὰ καθ᾽ ἡμῶν τρόπαια, νὰ τὰ γνωρίσωσιν ὅσοι δὲν τὰ ἠξεύρασιν.

7. Καὶ ὥσπερ νὰ ἔκοπτον εἰς τὸ δάσος ξύλα, οὕτως κατέκοψαν τὰς Ἁγίας θύρας τῆς Ἐκκλησίας σου, καὶ κατέκαυσαν τὸ Ἅγιόν σου Θυσιαςήριον, καὶ ἐμίαναν τὸ Ἅγιόν σου σκήνωμα καὶ κατοικητήριον.

8. Ταῦτα δὲ ἐποίησαν, ἔχοντες σκοπὸν καὶ γνώμην ἀσεβεςάτην, νὰ κόψωσι τελείως τὸ σέβας σου, νὰ καταλύσωσι τὸν Νόμον σου, καὶ νὰ καταπαύσωσι τὰς Ἑορτάς σου. Αὐτὰ ὅλα ἐτόλμησαν νὰ πράξωσιν, οὐδεπόσως συλλογιζόμενοι τὰς θαυματουργίας τῶν Προπατόρων μας. Καλὰ καὶ ὁ Θεὸς ἔδωκε κατὰ τῶν Ἰουδαίων ὡς μάςιγα καὶ ὑπουργὸν ἐκδικήσεως, τὸν Τῖτον, καὶ Οὐεσπεσιανόν. Πλὴν αὐτοὶ οἱ Ῥωμαῖοι δὲν τὸ ἔκαμναν διὰ ἔνθεον ζῆλον, ἐπειδὴ δὲν ἐπίςευον εἰς τὸν Χριςόν· ἀλλὰ μόνον ὡς ἀσεβεῖς ἐτέλουν τὸ θέλημά των, καίοντες τὸν Ναὸν, ὡς ἄνωθεν.

9. Φανερὸν καὶ ἀπὸ ταῦτα, ὅτι διὰ τὴν ἅλωσιν τῶν Ῥωμαίων λέγει ὁ Ψαλμός. Ὅτι μετὰ τὴν ἐκ Βαβυλῶνος ἄνοδον, εἴχασι πολλοὺς Προφήτας· ἀλλὰ ἀπὸ Χριςοῦ καὶ ἐδῶθεν πλέον δὲν ἔχουσιν.

10. Ἕως πότε νὰ μᾶς παραδίδῃς εἰς τὰς παρανομίας τῶν ἐχθρῶν μας Κύριε; καὶ νὰ ὑπομένῃς τόσας βλασφημίας, τὰς ὁποίας σοὶ λέγουσιν οἱ ἀναιδέςατοι;

11. Κόλπος Θεοῦ εἶναι ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν, καὶ χεὶρ αὐτοῦ ἡ ἀγαθὴ ἐνέργεια. Λέγει οὖν· διὰ τί δὲν μας δίδεις τὰ ἀγαθά σου, ἤγουν τὴν συνήθη βοήθειαν, ἀλλὰ ςρέφεις ὀπίσω τὴν χεῖρά σου; τοῦτο λέγει μεταφορικῶς, καθὼς ὅταν ἔχῃ τις τὸ ςῆθος γεμάτον, καὶ δὲν θέλει νὰ δώσῃ τινὸς τίποτε, ςρέφει ὀπίσω τὰς χεῖρας, τάχα πῶς δὲν ἔχει τίποτε.

12. Ἐδῶ προλέγει φανερὰ τοῦ Χριςοῦ τὴν Σταύρωσιν. Τὸ δὲ ἐν μέσῳ τῆς γῆς, θέλει νὰ εἰπῇ ἐνώπιον πάν-

6. Ἔθεντο τὰ σημεῖα αὐτῶν σημεῖα, καὶ οὐκ ἔγνωσαν, ὡς εἰς τὴν ἔξοδον ὑπεράνω.

7. Ὡς ἐν δρυμῷ ξύλων, ἀξίναις ἐξέκοψαν τὰς θύρας αὐτῆς ἐπὶ τὸ αὐτό. ἐν πελέκει καὶ λαξευτηρίῳ κατέῤῥαξαν αὐτήν. Ἐνεπύρισαν ἐν πυρὶ τὸ ἁγιαςήριόν σου. εἰς τὴν γῆν ἐβεβήλωσαν τὸ σκήνωμα τοῦ ὀνόματός σου.

8. Εἶπον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν αἱ συγγένειαι αὐτῶν ἐπὶ τὸ αὐτό. Δεῦτε, καὶ καταπαύσωμεν πάσας τὰς ἑορτὰς τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τῆς γῆς. Τὰ σημεῖα αὐτῶν οὐκ εἴδομεν.

9. Οὐκ ἔςιν ἔτι προφήτης, καὶ ἡμᾶς οὐ γνώσεται ἔτι.

10. Ἕως πότε ὁ Θεὸς, ὀνειδιεῖ ὁ ἐχθρός; παροξυνεῖ ὁ ὑπεναντίος τὸ ὄνομά σου εἰς τέλος;

11. Ἵνα τί ἀποςρέφεις τὴν χεῖρά σου, καὶ τὴν δεξιάν σου ἐκ μέσου τοῦ κόλπου σου εἰς τέλος.

12. Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων, εἰργά-

σατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς.

13. Σὺ ἐκραταίωσας ἐν τῇ δυνάμει σου τὴν θάλασσαν. Σὺ συνέτριψας τὰς κεφαλὰς τῶν δρακόντων ἐπὶ τοῦ ὕδατος. Σὺ συνέθλασας τὴν κεφαλὴν τοῦ δράκοντος.

14. Ἔδωκας αὐτὸν βρῶμα λαοῖς τοῖς Αἰθίοψι.

15. Σὺ διέῤῥηξας πηγὰς, καὶ χειμάῤῥους. Σὺ ἐξήρανας ποταμοὺς Ἠθάμ.

16. Σή ἐςιν ἡ ἡμέρα, καὶ σή ἐςιν ἡ νύξ. Σὺ κατηρτίσω φαῦσιν, καὶ ἥλιον. Σὺ ἐποίησας πάντα τὰ ὡραῖα τῆς γῆς. Θέρος καὶ ἔαρ, σὺ ἔπλασας αὐτά. Μνήσθητι ταύτης.

17. Ἐχθρὸς ὠνείδισε τὸν Κύριον, καὶ λαὸς ἄφρων παρώξυνε τὸ ὄνομά σου.

18. Μὴ παραδῷς τοῖς θηρίοις ψυχὴν ἐξομολογουμένην σοι· τῶν ψυχῶν τῶν πενήτων σου μὴ ἐπιλάθῃ εἰς τέλος.

19. Ἐπίβλεψον εἰς τὴν διαθήκην σου, ὅτι ἐπληρώθησαν οἱ ἐσκοτισμένοι τῆς γῆς οἴκων ἀνομιῶν.

των. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι τὸ μέσον τῆς γῆς εἶναι ἡ Ἱερουσαλὴμ, ὅπου ὁ Κύριος ἐςαυρώθη.

13. Ἐδῶ δηλοῖ τὴν τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης διάβασιν, λέγων. Ἐσὺ, Κύριε, ὡς πάντα δυνάμενος, ἔσχισες μὲ τὸ πρόσαγμά σου τὴν κόκκινην θάλασσαν, καὶ συνέτριψες τὴν κεφαλὴν τοῦ Φαραὼ, καὶ τῶν ἄλλων μας ἐχθρῶν, καὶ τοὺς ἐκαταπόντισες ἅπαντας.

14. Τῶν Αἰγυπτίων εἶναι γείτονες οἱ Αἰθίοπες, καὶ πολεμοῦσι πολλάκις ἀλλήλους των. Ἀφ᾽ οὗ γοῦν ὁ Φαραὼ μὲ τὴν ςρατιάν του ἐπνίγησαν, ἐνίκουν τοὺς Αἰγυπτίους, καὶ τοὺς ἐφόνευον οἱ Αἰθίοπες.

15. Ἐσὺ ἔσχισες τὴν ἀκρότομον πέτραν, καὶ εὐγῆκαν βρύσαι καὶ ῥύακες. Πληθυντικῶς τὸ εἶπεν, ὅτι ἀνέβλυσε πλῆθος ἄπειρον. Χείμαῤῥον δὲ, ὡς μὴ κατὰ φύσιν, ἀλλὰ μὲ τρόπον θαυμάσιον. Ἠθὰμ λέγει τὴν γῆν Σοδόμων, τῆς ὁποίας τὰ ὕδατα διὰ τὴν παρανομίαν ἐξήρανεν.

16. Εἰς τὰς κοινὰς εὐεργεσίας μεταβαίνει τώρα· καὶ διὰ νὰ δείξῃ τὸν Σταυρωθέντα Δημιουργὸν τῆς κτίσεως, λέγει ταῦτα. Ἐσὺ ἐποίησες ὅλον τὸν Κόσμον, Παντοδύναμε Κύριε, τὸ φῶς, τὸ σκότος, τοὺς καιροὺς καὶ χρόνους, τὸ θέρος, τὴν ἄνοιξιν, καὶ τὰ ἐπίλοιπα κτίσματα τῆς γῆς, τὰ ὡραῖα καὶ πανευφρόσυνα. Λοιπὸν καθὼς ἐποίησας ταῦτα πάντα, ἐνθυμήσου καὶ αὐτῆς τῆς συναγωγῆς σου, καὶ μὴ τὴν ἀφήσῃς νὰ καταπατηθῇ ὁλότελα.

17. Ἔγειραι εἰς ἄμυναν, παίδευσον ἐκείνους τοὺς δυσμενεῖς, οἵτινες τολμῶσι καὶ βλασφημοῦσι τὸ ὄνομά σου οἱ ἀφρονέςατοι.

18. Καὶ μὴν ἀςοχήσῃς τέλεια ἐμᾶς τοὺς πτωχοὺς καὶ ταπεινοὺς δούλους σου· νὰ μᾶς ἀφήσῃς, νὰ βασανιζώμεθα πλέον ἀπὸ τὰ ὠμὰ ταῦτα θηρία, τὰ ἄγρια καὶ ἀνήμερα.

19. Ἀλλὰ φυλάττων τὴν συμφωνίαν, τὴν ὁποίαν ἔταξες, νὰ μὴν ἐγκαταλίπῃς τοὺς εἰς σὲ ἐλπίζοντας, πλήρωσον τιμωρίας παντοδαπὰς τὰς οἰκίας ἐκείνων τῶν ἐσκοτισμένων, οἵτινες δὲν σὲ ὁμολογοῦσι Θεὸν, καὶ Ἥλιον δικαιοσύνης, ἀλλὰ ἠγάπησαν τὸ σκότος ὑπὲρ τὸ φῶς ὡς ἀνόητοι.

20. Ἡμεῖς δὲ, οἵτινες πιςεύομεν εἰς σὲ τὸν Σωτῆρα, καὶ ἑκουσίως πτωχεύομεν, μὴ ἁμάρτωμεν τῆς αἰτήσεως. Ὅτι οἱ τῆς σῆς βοηθείας τυγχάνοντες, σὲ ὑμνολογοῦσιν εὐχαριςοῦντες, καὶ ἀκαταπαύςως δοξάζουσι.

21. Ναὶ, Κύριε, ἐὰν ἤμεθα καὶ ἀνάξιοι, νὰ μᾶς ἐπακούσῃς, κἂν διὰ νὰ κάμῃς τὴν ἐδικήν σου ἐκδίκησιν, ἔγειραι εἰς ὀργὴν, νὰ τοὺς παιδεύσῃς διὰ τὰς βλασφημίας, τὰς ὁποίας λέγουσι κατὰ σοῦ καθ' ἑκάςην οἱ ἄφρονες.

22. Μὴν ἀςοχήσῃς τὰς δεήσεις τῶν δούλων σου· ἀλλὰ δεῖξαι μὲ τὸ ἔργον, πῶς δύνεσαι ὅταν θέλῃς, νὰ παιδεύσῃς· καὶ ταπείνωσαι τὴν ὑπερηφανίαν τῶν ἐχθρῶν σου, ὅτι πολλὰ ἐπήρθησαν, καὶ ἐπλήθυναν εἰς τὴν κακίαν οἱ ἀναιδέςατοι.

20. Μὴ ἀποςραφήτω τεταπεινωμένος, καὶ κατησχυμμένος. Πτωχὸς καὶ πένης αἰνέσουσι τὸ ὄνομά σου.

21. Ἀνάςα ὁ Θεὸς, δίκασον τὴν δίκην σου. Μνήσθητι τοῦ ὀνειδισμοῦ σου τοῦ ὑπὸ ἄφρονος ὅλην τὴν ἡμέραν.

22. Μὴ ἐπιλάθῃ τῆς φωνῆς τῶν οἰκετῶν σου. Ἡ ὑπερηφανία τῶν μισούντων σε ἀνέβη διαπαντός.

Δόξα.

Εἰς τὸ τέλος, μὴ διαφθείρῃς. Ψαλμὸς ᾠδῆς τῷ Ἀσάφ. ΟΔ'.

Ἄλλοι ἀντίγραφοι λέγουσι· Ψαλμὸς περὶ ἀφθαρσίας ἐπινίκιος. Προφητεύει δὲ εἰς τινὰς ῥήσεις τὴν δικαίαν κρίσιν τοῦ Θεοῦ. Διὰ τοῦτο λέγει, νὰ μὴ διαφθείρῃ τινὰς τοὺς εὐσεβεῖς λογισμοὺς, οὔτε νὰ εὔγῃ ἀπὸ τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας· ἀλλὰ νὰ τὴν φυλάξῃ ἀπαρασάλευτα, διὰ νὰ κληρονομήσῃ ἀφθαρσίαν αἰώνιον. Ἐγράφη δὲ καὶ οὗτος ὁ Ψαλμὸς ὡς ἐκ προσώπου τῶν εἰς Βαβυλῶνα αἰχμαλώτων· οἵτινες ὁμολογοῦσι νὰ ὑμνολογῶσι τὸν Κύριον, ὅταν ἀπολαύσωσι τῆς θείας χάριτος. Ὁμοίως γροικᾶται καὶ δι' ἡμᾶς, οἵτινες ἀναγεννηθέντες δι' ὕδατος, καὶ Πνεύματος, τὴν ἀφθαρσίαν ἐλάβομεν· καθὼς περιέχει τὸ προοίμιον.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ταῦτα ἁρμόζουσι καὶ τοῖς αἰχμαλώτοις εἰς Βαβυλῶνα, ὡς ἄνωθεν, καὶ εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἐπιςρέφουσι πρὸς μετάνοιαν. Τὸ δὲ ἐξομολογησόμεθα, δηλοῖ, ὅτι πάλιν νὰ ἤμεθα Λαός σου, νὰ σὲ ὁμολογῶμεν Θεὸν ἀληθῆ, καρδίᾳ, καὶ ςόματι δοξάζοντες.

2. Ὅταν ἐπανέλθωμεν, καὶ τὸν Ἱερόν σου Ναὸν ἀπολαύσωμεν, θέλομεν σὲ ὑμνολογεῖ ἐννόμως, τὰς εὐεργεσίας σου διηγούμενοι. Ὁ γὰρ Ἀκύλας, καὶ ὁ Σύμμαχος, ὅταν λάβω τὴν συνταγὴν, ἡρμήνευσαν.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἐξομολογησόμεθά σοι ὁ Θεὸς, ἐξομολογησόμεθά σοι, καὶ ἐπικαλεσόμεθα τὸ ὄνομά σου.

2. Διηγήσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου, ὅταν λάβω καιρόν.

3. Ἐγὼ εὐθύτητας κρινῶ. Ἐτάκη ἡ γῆ, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ.

4. Ἐγὼ ἐςερέωσα τοὺς ςύλους αὐτῆς. Εἶπα τοῖς παρανομοῦσι, μὴ παρανομεῖτε· καὶ τοῖς ἁμαρτάνουσι, μὴ ὑψοῦτε κέρας. Μὴ ἐπαίρετε εἰς ὕψος τὸ κέρας ὑμῶν, καὶ μὴ λαλεῖτε κατὰ τοῦ Θεοῦ ἀδικίαν.

5. Ὅτι οὔτε ἐξ Ἐξόδων, οὔτε ἀπὸ δυσμῶν οὔτε ἀπὸ ἐρήμων ὀρέων. ὅτι ὁ Θεὸς κριτής ἐςι.

6. Τοῦτον ταπεινοῖ, καὶ τοῦτον ὑψοῖ. Ὅτι ποτήριον ἐν χειρὶ Κυρίου, οἴνου ἀκράτου πλῆρες κεράσματος. Καὶ ἔκλινεν ἐκ τούτου εἰς τοῦτο.

7. Πλὴν ὁ τρυγίας αὐτοῦ οὐκ ἐξεκενώθη. πίονται πάντες οἱ ἁμαρτωλοὶ τῆς γῆς.

8. Ἐγὼ δὲ ἀγαλλιάσομαι εἰς τὸν αἰῶνα. Ψαλῶ τῷ Θεῷ Ἰακώβ.

9. Καὶ πάντα τὰ κέρατα τῶν ἁμαρτωλῶν συνθλάσω. Καὶ ὑψωθήσεται τὸ κέρας τοῦ Δικαίου.

3. Ἐδῶ δείχνει, πῶς ὁ Θεὸς τοὺς ἀποκρίνεται λέγων. Ἐγὼ ὡς κριτὴς ἁπάσης τῆς κτίσεως, θέλω κάμει κρίσιν δικαίαν εἰς τὴν β΄. παρουσίαν μου, ὅταν ἀναλύσῃ ἡ κτίσις ἅπασα· καὶ οὐ μόνον τοὺς Βαβυλωνίους νὰ τιμωρήσω, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις νὰ ἀποδώσω κατ᾽ ἀξίαν τῶν πράξεων.

4. Ὅτι ἐγὼ καθὼς τὰ πάντα ἐδημιούργησα, καὶ ἐςερέωσα τὴν γῆν μὲ τὸν ὅρον τοῦ ἐμοῦ προσάγματος, καὶ ςέκεται ὥσπερ εἰς ςύλους ἀκίνητος· οὕτω δύναμαι νὰ κολάσω τοὺς ἀπειθοῦντάς μοι. Διὰ τοῦτο σᾶς παρακινῶ νὰ ἀπέχησθε πάσης παρανομίας, καὶ νὰ μὴν ὑπεραίρησθε εἰς δύναμιν, ἢ εἰς σοφίαν, ἢ εἰς ἄλλα μάταια πράγματα, οὔτε ἄλλας ἀδικίας νὰ κάμνητε, οὔτε λόγους αἰσχροὺς, καὶ ἐπιζημίους, καὶ βλασφήμους νὰ συντυχένητε.

5. Ἐξόδους λέγει τὰς ἀνατολάς. Ἔρημα ὄρη τὰ νότια, καὶ βόρεια μέρη· τὰ ὁποῖα διὰ τὴν πολλὴν θέρμην, καὶ ψυχρότητα, μένουσι παντελῶς ἀκατοίκητα. Μὲ ταῦτα οὖν δηλοῖ, ὅτι δὲν δύναται νὰ φύγῃ τινὰς τὴν κρίσιν τοῦ Θεοῦ, ὅπου καὶ ἂν φύγῃ.

6. Ὁ ὁποῖος κρατεῖ εἰς τὰς χεῖράς του ποτήριον, δικαίου θυμοῦ πεπληρωμένον, νὰ παιδεύῃ τοὺς ἁμαρτάνοντας. Καὶ ἐναλλάσσων τὰς συμφορὰς, ὑψώνει τινὰς, καὶ ἄλλους ταπεινοῖ, ἀποδίδων ἑνὸς ἑκάςου κατὰ τὰς πράξεις του.

7. Τὴν χαλεπωτέραν τιμωρίαν ἐκάλεσε τρυγίαν, ἤγουν λάσπην, τὴν ὁποίαν θέλουσι καταπίει οἱ ἁμαρτήσαντες, ἤγουν οἱ Βαβυλώνιοι.

8. Ὅτι ἐγὼ ἔπιον τὸ γλυκύτερον, καὶ θέλω χαίρεσθαι πάντοτε, νὰ εὐχαριςῶ δοξάζων τὸν Κύριον, ὅς τις μὲ ἐπαίδευσε σπλαγχνικώτερα.

9. Κέρατα ἁμαρτωλῶν καλεῖ τὰ Ἔθνη, τὰ ὁποῖα ἐςράτευσαν κατ᾽ αὐτῶν μετὰ τὴν ἐπάνοδον· τὰ ὁποῖα ὅλα νικήσαντες, ἔγιναν ἐκεῖνοι περίβλεπτοι. Κέρας δὲ Δικαίου λέγει τὸ εὐσεβὲς φρόνημα, ἢ τὸν Ζοροβάβελ, διὰ τοῦ ὁποίου τοιαῦτα κατώρθωσαν.

Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις, Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.
Ὠδὴ πρὸς τὸν Ἀσσύριον. ΟΕʹ.

Προορῶν ὁ Ἀσὰφ τὴν ὑπερηφανίαν τοῦ Σεναχηρεὶμ Βασιλέως τῶν Ἀσσυρίων, ἔγραψε τοῦτον τὸν Ψαλμὸν, διδάσκων καὶ νουθετῶν κάθε πισὸν, νὰ ἔχῃ εἰς πᾶσαν ἐναντιότητα πρὸς Κύριον τὰς ἐλπίδας του, νὰ τῷ βοηθήσῃ, καθὼς καὶ τοὺς Ἰουδαίους ἐλύτρωσε θαυμασίως, ἐξολοθρεύσας τὸν ὑπερήφανον Βασιλέα, καὶ βλάσφημον· ὡς φαίνεται εἰς τὸ ιθʹ. Κεφ. εἰς τὴν δʹ. τῶν Βασιλειῶν. Προφητεύει δὲ καὶ περὶ τῆς τοῦ Θεοῦ Λόγου ἐνανθρωπήσεως.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Καθὼς μὲ τὰς νίκας, τὰς ὁποίας ἐπῆραν οἱ Ἑβραῖοι, κατὰ τῶν Ἀσσυρίων, καὶ τῶν ἄλλων Ἐθνῶν, ἐγνωρίσθη ὁ ἀληθὴς Θεὸς εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἅπασαν, καὶ ἐμεγαλύνθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ εἰς τὸν Ἰσραὴλ, οὕτω καὶ μετὰ τὴν ἔνθεον σάρκωσιν, θέλει θαυμασωθῆ εἰς τὸν Νέον Ἰσραὴλ, εἰς τὸν Ἰορδάνην, εἰς τὸ Θαβώριον, καὶ πανταχοῦ, νὰ τὸν γνωρίσωσιν, ὅτι αὐτὸς εἶναι, ὅς τις ἐποίμανε τὸν Ἰσραήλ.

2. Καὶ καθὼς τότε, φονευθέντων τῶν Ἀσσυρίων, ἡ πόλις εἰρήνευσεν· οὕτω καὶ τοῦ Χρισοῦ σαρκωθέντος, νὰ γένῃ εἰρήνη εἰς ὅλην του τὴν Ἐκκλησίαν, ἡ ὁποία καλεῖται Νέα Σιὼν, καὶ θεῖον κατοικητήριον· νὰ ἔχωσιν οἱ πισοὶ πολλὴν εὐφροσύνην, καὶ ἀγαλλίασιν.

3. Ὥσπερ ἐκεῖ εἰς τὴν Ἰουδαίαν συνέτριψε τὰς δυνάμεις τῶν ἐχθρῶν, τὰ τόξα, τὰ ξίφη, καὶ τὰ λοιπὰ ἅρματα, καὶ κακοὺς αὐτοὺς κακῶς ἐθανάτωσεν· οὕτω θέλει ἀφανίσει καὶ τῶν πολεμίων δαιμόνων τὰς φάλαγγας, νὰ φυλάξῃ τοὺς εὐσεβεῖς ἀβλαβεῖς ἀπὸ πᾶσαν κακουργίαν αὐτῶν, καὶ ἔνεδραν.

4. Ὄρη λέγει τοὺς ἐφεσῶτας Ἀγγέλους. Ὁ γοῦν Σύμμαχος οὕτως ἔγραψεν, »ἐπιφανήσῃ ὑπερμεγέθης ἀπὸ ὀρέων θήρας« ἤγουν μετὰ τὸ πάθος θέλεις φανῇ μὲ τοὺς ὑπηρέτας Ἀγγέλους σου, νὰ παραδώσῃς τοὺς δυσμενεῖς, καὶ ἄφρονας δαίμονας, εἰς θάνατον ἀτελεύτητον.

5. Οὕτως ὁ Σύμμαχος. Πάντες οἱ ἰσχυροὶ ἄνδρες τὰς χεῖρας αὐτῶν· ἤγουν δὲν ὠφέλησε τοὺς ἀνδρείους

Τὸ Κείμενον.

1. *Γνωσὸς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὁ Θεὸς, ἐν τῷ Ἰσραὴλ μέγα τὸ ὄνομα αὐτοῦ.*

2. *Καὶ ἐγενήθη ἐν εἰρήνῃ ὁ τόπος αὐτοῦ, καὶ τὸ κατοικητήριον αὐτοῦ ἐν Σιών.*

3. *Ἐκεῖ συνέτριψε τὰ κράτη τῶν τόξων, ὅπλον, καὶ ῥομφαίαν, καὶ πόλεμον.*

4. *Φωτίζεις σὺ θαυμασῶς ἀπὸ ὀρέων αἰωνίων. Ἐταράχθησαν πάντες οἱ ἀσύνετοι τῇ καρδίᾳ. Ὕπνωσαν ὕπνον αὐτῶν, καὶ οὐχ εὗρον οὐδέν.*

5. *Πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ πλούτου ταῖς χερσὶν αὐτῶν.*

ἡ δύναμις, μὲ τὴν ὁποίαν ἐνόμιζον νὰ ἁρπάσωσι πλοῦτον ἀμέτρητον.

6. Ἀπὸ ἐπιτιμήσεώς σου ὁ Θεὸς Ἰακὼβ ἐνύσταξαν οἱ ἐπιβεβηκότες τοῖς ἵπποις. Σὺ φοβερὸς εἶ, καὶ τίς ἀντιστήσεταί σοι.

6. Μὲ τὸ Πνεῦμά σου μόνον καὶ πρόσαγμα, ὅλοι οἱ ἱππεῖς κατέπεσον. Τὸ δὲ ἐνύσταξαν σημαίνει τοῦ θανάτου τὸ εὔκολον.

7. Ἀπὸ τότε ἡ ὀργή σου. Ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ ἠκούτισας κρίσιν.

7. Εὐθὺς ἀκούσας τὰς βλασφημίας ἐκείνας, ὠργίσθης· ἀλλὰ ἐμακροθύμησας, τὴν μεταβολὴν ἐκδεχόμενος. Ἔπειτα ἄνωθεν ἐκφέρεις τὰς ψήφους, καὶ κάμνεις ἀκουστὴν καὶ δικαίαν κρίσιν.

8. Γῆ ἐφοβήθη, καὶ ἡσύχασεν, ἐν τῷ ἀναστῆναι εἰς κρίσιν τὸν Θεὸν, τοῦ σῶσαι πάντας τοὺς πραεῖς τῆς γῆς.

8. Ὅλοι οἱ ἐχθροί μας ἐφοβήθησαν, καὶ ἔπαυσαν τὸν καθ' ἡμῶν διωγμὸν, βλέποντές σε, πῶς κάμνεις δικαίαν κρίσιν, καὶ βοηθεῖς τῶν ταπεινῶν δούλων σου.

9. Ὅτι ἐνθύμιον ἀνθρώπου ἐξομολογήσεταί σοι, καὶ ἐγκατάλειμμα ἐνθυμίου ἑορτάσει σοι.

9. Τοσούτων οὖν ἀγαθῶν ἀπολαύσαντες, ἀφιερώνομεν εἰς ὑμνῳδίαν τοὺς λογισμούς μας, νὰ σοὶ εὐχαριστῶμεν, ἐνθυμούμενοι τὰς εὐεργεσίας πάντοτε.

10. Εὔξασθε, καὶ ἀπόδοτε Κυρίῳ, τῷ Θεῷ ἡμῶν. Πάντες οἱ κύκλῳ αὐτοῦ οἴσουσι δῶρα, τῷ φοβερῷ, καὶ ἀφαιρουμένῳ πνεύματα ἀρχόντων, φοβερῷ παρὰ τοῖς βασιλεῦσι τῆς γῆς.

10. Καὶ παρακινοῦντες ἕνας τὸν ἄλλον μας, νὰ σοὶ ἀποδίδῃ πᾶς ἕνας τὰς πρεπούσας εὐχὰς, καὶ πάντες οἱ γειτονοῦντες καὶ πλησιάζοντες εἰς ταῦτα τὰ ὅρια, νὰ σοὶ φέρνωσι δωρήματα, φοβηθέντες ἀπὸ τὰ γεγενημένα, καὶ μαθόντες, ὅτι ἐσὺ μόνος εἶσαι Θεὸς ἀληθὴς, καὶ Βασιλεὺς φοβερὸς, ὅστις δύνεσαι νὰ θανατώσῃς ὅλους τοὺς δυνάστας, καὶ ἄρχοντας.

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ Ἰδιθοὺμ. Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ. Οϛ'.

Τοῦτον τὸν Ψαλμὸν ἐσύνθεσεν ὁ Ἀσάφ, προγνωρίσας ἐκ Προφητικοῦ Πνεύματος τὴν αἰχμαλωσίαν, τὴν ὁποίαν ἔμελλον νὰ πάθωσιν οἱ Ἑβραῖοι ἀπὸ τὸν Ναβουχοδονόσορ· καὶ προλέγει καὶ τὴν ἐπάνοδον. Ἐσχημάτισε δὲ τὰς ῥήσεις, πῶς προσηύχοντο μετὰ τὴν λύτρωσιν, ὑμνοῦντες τὸν Κύριον. Ἔτι πένεται ὁ Ψαλμὸς, καὶ ἐννοεῖται δι' ἐκείνους, οἵτινες φεύγουσι τὰς παγίδας τοῦ διαβόλου, καὶ ἐπιστρέφουσι πρὸς μετάνοιαν. Λέγει δὲ καὶ τὴν ἀναβίωσιν τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος, καὶ τὴν συναγωγὴν τῶν Ἐθνῶν εἰς μίαν ἑνότητα.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Σπουδαίως ἀνέπεμψα τὴν δέησίν μου πρὸς Κύριον, καὶ συντόμως τὴν αἴτησιν ἔλαβον.

2. Εἰς ὀδύνας, καὶ θλίψεις βασανιζόμενος, ἐζήτησα μὲ σπουδὴν πολλὴν τοῦ Θεοῦ ἐπικουρίαν, καὶ ταχεῖαν βοήθειαν.

3. Ὁ Σύμμαχος. »Ἡ χείρ μου νυκτὸς ἐκτεταμένη διηνεκῶς.« Τὴν νύκτα ἐν ᾧ εἶναι ἡσυχία, ὕψωνα τὰς χεῖρας εἰς προσευχὴν, δεόμενος τοῦ Θεοῦ, νὰ μὲ εὐσπλαγχνισθῇ· καὶ δὲν ἐγελάσθην, ἀλλὰ ἐπέτυχα φιλανθρωπίας, καθὼς ἤλπισα.

4. Καὶ κατὰ ἀλήθειαν καθὼς ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος δὲν εὕρηκα, οὔτε ἔσεργον νὰ εὕρω εἰς κἀνένα κτίσμα τινὰ παράκλησιν, οὕτω γνωρίσας εἰς τὴν μελέτην τοῦ Θεοῦ γλυκυτάτην ἀπόλαυσιν, ἠκολούθησα τὴν πνευματικὴν αὐτὴν ἐργασίαν, εἰς τὴν ὁποίαν αἰσθάνομαι τόσην ἡδονὴν, ὥςε ὀλιγοψυχεῖ ἡ ψυχή μου, καὶ τήκεται ἀπὸ τὴν γλυκύτητα.

5. Φυλακὰς λέγει τὰς διαιρέσεις, καὶ χωρισμοὺς τῆς νυκτός. Μὲ τὰ ὁποῖα δηλοῖ, πῶς ἠγρύπνει ὅλην τὴν νύκτα, μελετῶν, καὶ προσευχόμενος.

6. Πολλάκις μὲν ἐταράχθην ἔσωθεν καὶ ἐθλίβην, ἀλλὰ δὲν τὸ ἐφανέρωσα ἔξωθεν.

7. Ἐνεθυμήθην τὰς προτέρας εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας οἱ Προπάτορές μας ἀπήλαυσαν, καὶ μελετῶν αὐτὰς, καὶ ἐρευνῶν τὴν νύκτα εἰς τὴν καρδίαν μου, εἶχον πολλὴν ἀπορίαν, καὶ δισαγμὸν εἰς τοῦτο, νομίζων, μή πως καὶ μᾶς ἐμίσησες, καὶ παντελῶς τὰ καθ' ἡμᾶς ἀπηγόρευσες.

8. Διὰ τοῦτο δὲν μᾶς βοηθεῖς ὡς τὸ πρότερον, Κύριε, ἀλλὰ τελείως ἀπέκοψας τὸ ἔλεός σου, καὶ τὰ καθ' ἑκάςην γενεὰν ῥήματα, καὶ οἱ λόγοι σου ἐτελείωσαν, καὶ δὲν μᾶς εὐσπλαγχνίζεσαι.

9. Ταῦτα ἀπὸ τὸ ἓν μέρος διελογιζόμην, ἀλλὰ πάλιν ἀπὸ τὸ ἄλλο ἐθάῤῥυνα, καὶ ἐψυχαγώγουν ἐμαυτὸν,

Τὸ Κείμενον.

1. Φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα, φωνῇ μου πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ προσέσχε μοι.

2. Ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου τὸν Θεὸν ἐξεζήτησα.

3. Ταῖς χερσί μου νυκτὸς ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠπατήθην.

4. Ἀπηνήνατο παρακληθῆναι ἡ ψυχή μου. Ἐμνήσθην τοῦ Θεοῦ, καὶ εὐφράνθην. Ἠδολέσχησα, καὶ ὠλιγοψύχησε τὸ πνεῦμά μου.

5. Προκατελάβοντο φυλακὰς οἱ ὀφθαλμοί μου.

6. Ἐταράχθην, καὶ οὐκ ἐλάλησα.

7. Διελογισάμην ἡμέρας ἀρχαίας, καὶ ἔτη αἰώνια, ἐμνήσθην, καὶ ἐμελέτησα. Νυκτὸς μετὰ τῆς καρδίας μου ἠδολέσχουν, καὶ ἔσκαλλε τὸ πνεῦμά μου.

8. Μὴ εἰς τοὺς αἰῶνας ἀπώσεται Κύριος, καὶ οὐ προσθήσει τοῦ εὐδοκῆσαι ἔτι; ἢ εἰς τέλος τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἀποκόψει; συνετέλεσε ῥῆμα ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν.

9. Μὴ ἐπιλήσεται τοῦ οἰκτειρῆσαι ὁ Θεός; ἢ συνέ-

ξει ἐν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ τοὺς οἰκτιρμοὺς αὐτοῦ;

10. Καὶ εἶπα, νῦν ἠρξάμην. Αὕτη ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ ὑψίσου.

11. Ἐμνήσθην τῶν ἔργων Κυρίου. Ὅτι μνησθήσομαι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν θαυμασίων σου, καὶ μελετήσω ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασί σου ἀδολεσχήσω.

12. Ὁ Θεὸς, ἐν τῷ Ἁγίῳ ἡ ὁδός σου. Τίς Θεὸς μέγας, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν; Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν θαυμάσια.

13. Ἐγνώρισας ἐν τοῖς λαοῖς τὴν δύναμίν σου. ἐλυτρώσω ἐν τῷ βραχίονί σου τὸν λαόν σου, τοὺς υἱοὺς Ἰακὼβ, καὶ Ἰωσήφ.

14. Εἴδοσάν σε ὕδατα ὁ Θεὸς, εἴδοσάν σε ὕδατα, καὶ ἐφοβήθησαν.

1[illegible]. Ἐταράχθησαν ἄβυσσοι πλῆθος ἠχοῦς ὑδάτων. Φωνὴν ἔδωκαν αἱ νεφέλαι. Καὶ γὰρ τὰ βέλη σου διαπορεύονται.

γινώσκων, ὅτι ὡς εὔσπλαγχνος δὲν ἀσοχᾷς τὰ συνήθη ἐλέη σου, οὔτε ἀφίνεις νὰ νικήσῃ ἡ ὀργή σου τοὺς οἰκτιρμούς σου, φιλάνθρωπε.

10. Ἐγὼ εἶμαι ἡ αἰτία, καὶ ἀρχὴ τῶν κακῶν· ἐγὼ ἔγινα πρόξενος τῶν ἁμαρτιῶν μου· καὶ τώρα παιδεύομαι ἀπὸ τὴν δεξιὰν τοῦ Ὑψίσου, ἀντὶ τῶν εὐεργεσιῶν, καὶ χαρίτων, τὰς ὁποίας ἐλάμβανον πρότερον. Οὕτως τὸ ἐξηγεῖ ὁ Θεοδώρητος, καὶ λέγει τὴν τιμωρίαν, ἀλλοίωσιν τῆς θείας χειρός· ἥτις ἔχει συνήθειαν, νὰ χαρίζῃ ἀγαθὰ πάντοτε. Ἄλλοι πάλιν Διδάσκαλοι λέγουσι τὴν μετάνοιαν, ἀλλοίωσιν τῆς δεξιᾶς τοῦ Ὑψίσου, ὅτι μὲ τὴν θείαν χάριν μισεῖ τὴν κακίαν ὁ ἁμαρτωλὸς, καὶ γίνεται ἐνάρετος.

11. Πλὴν εἰ καὶ ἀνάξιος εἶμαι διὰ τὰς ἁμαρτίας μου, ἀλλὰ ἐνθυμούμενος τὰ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς θαυμάσια ἔργα σου, καὶ μελετῶν τὴν πολλήν σου ἀγαθότητα, Κύριε, λαμβάνω θάῤῥος, καὶ χρησὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας μου.

12. Ὁ Σύμμαχος. Ἐν ἁγιασμῷ· ὁ δὲ Ἀκύλας ἐν ἡγιασμένῳ· ἤγουν Ἁγίοις ἐγνώρισας τὴν δύναμίν σου; πόσον εἶσαι μέγας· ἐπειδὴ σὺ μόνος ποιεῖς ἔργα ἐξαίσια, καὶ θαυμασιώτατα.

13. Αὐτὰ λέγει διὰ τὴν Ἔξοδον, ὅταν ἐλύτρωσε τοὺς Ἑβραίους ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον. Βραχίονα λέγει τὸ σεῤῥὸν τῆς θείας προμηθείας. Κυρίως δὲ, βραχίων τοῦ Πατρὸς ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος λέγεται. Υἱοὺς δὲ Ἰακὼβ λέγει τοὺς Ἑβραίους, ὅτι ἐκεῖνον εἶχασι πρόγονον, καὶ πάλιν ἀπὸ τὸν Ἰωσὴφ ἔγιναν περιφανέσεροι.

14. Τὴν κόκκινην θάλασσαν λέγει, ἥτις ἐφοβήθη τὸ θεῖον πρόσαγμα, καὶ ἔγινε τεῖχος εἰς δύο μέρη μὲ τρόπον φοβερὸν, καὶ θαυμάσιον.

15. Ὁ Σύμμαχος λέγει· »ἦχον ἔδωκεν αἰθὴρ·« ἤγουν ὁ κτύπος ἠκούετο εἰς τὸν ἀέρα. Βέλη δὲ διαπορευόμενα, τὰς τιμωρίας, αἱ ὁποῖαι ἔπιπτον εἰς τοὺς Αἰγυπτίους, ὥσπερ σαΐται, καὶ χάλαζαι, καὶ ἐκτύπουν εἰς τὰ ὅπλα των· καὶ ἐφαίνοντο ὡς ἀσραπαὶ, καὶ ἐτρόμαξεν ἡ γῆ· ἤγουν ἠκούσθη αὐτὴ ἡ θαυματουργία εἰς ἅπαντας, καὶ ἐτρόμαξαν.

16. Φωνὴν δὲ ἐν τῷ τροχῷ λέγει τὴν συστροφὴν τῶν Αἰγυπτίων ἐπὶ τὰ ἅρματα.

17. Καὶ ὡδήγησας τόσον πανσόφως τὸν Λαόν σου, μὲ τὸν θαυμάσιον αὐτὸν τρόπον, καὶ ὁδοιπορίαν θαλάσσιον, ὥστε ἴχνος δὲν ἐφάνη τῶν θείων ποδῶν σου, ἤγουν ἀοράτως τὴν πρᾶξιν ἐτέλεσας, καὶ μᾶς ὡδήγησες διὰ Μωϋσέως, καὶ Ἀαρὼν ὡς πρόβατα τῆς ποίμνης σου. Τα αὐτὰ ἠμπορεῖ νὰ νοήσῃ πᾶς φιλομαθὴς καὶ δι' ἡμᾶς τὸν Νέον Ἰσραήλ. Νεφέλας τοὺς Ἀποστόλους, καὶ ἀστραπὰς, ὡς πεπληρωμένους Ἁγίου Πνεύματος. Βέλη τοὺς φθόγγους, καὶ λόγους αὐτῶν κατὰ παθῶν, καὶ δαιμόνων. Φωνὴν δὲ βροντῆς τὸν Θεολόγον Ἰωάννην. Τροχὸν τὸν Κόσμον, εἰς τὸν ὁποῖον τὸ ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος ἐβρόντησεν. Ὁμοίως καὶ τ' ἄλλα ὅλα ἠμποροῦμεν εὐλόγως νὰ τὰ νοήσωμεν εἰς τὴν Νέαν Διαθήκην. Ἐπειδὴ καθὼς ἐκεῖ ἐπράχθησαν αἰσθητῶς, οὕτω καὶ εἰς ἡμᾶς νοητῶς. Διέβημεν τὴν τῶν παθῶν ἀγριαίνουσαν θάλασσαν, καὶ διὰ τοῦ Θείου Βαπτίσματος ἐπνίξαμεν τὸν νοητὸν Φαραὼ διάβολον, καὶ ἤλθομεν εἰς τὴν ὄντως γῆν τῆς ἐπαγγελίας, τὴν Νέαν Σιὼν, τὴν θαυμασιωτέραν τῆς παλαιᾶς ἀσυγκρίτως, καὶ ἐνδοξοτέραν. Ἡ ὁποία θέλει εἶσαι στερεὰ, καὶ ἀκίνητος, ἀεὶ, καὶ πάντοτε διαμένουσα ἀβλαβὴς, καὶ ἀποίμαντος ἀπὸ αἰσθητὰ, καὶ νοητὰ θηρία· ταῖς εὐπροσδέκτοις πρεσβείαις τῆς Ἀειπαρθένου, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων. Ἀμήν.

16. Φωνὴ τῆς βροντῆς σου ἐν τῷ τροχῷ. Ἔφαναν αἱ ἀστραπαί σου τῇ οἰκουμένῃ. Ἐσαλεύθη, καὶ ἔντρομος ἐγενήθη ἡ γῆ.

17. Ἐν τῇ θαλάσσῃ αἱ ὁδοί σου, καὶ αἱ τρίβοι σου ἐν ὕδασι πολλοῖς, καὶ τὰ ἴχνη σου οὐ γνωσθήσονται. Ὡδήγησας ὡς πρόβατα τὸν λαόν σου, ἐν χειρὶ Μωϋσῆ, καὶ Ἀαρῶν.

Δόξα.

Δόξα. Κάθισμα Ι΄.

Τὸ Τρισάγιον, εἶτα τὰ Τροπάρια ἦχος πλ. α΄.

Τὴν φοβερὰν ἡμέραν τῆς παρουσίας σου, καὶ τὸ ἀδέκαστον κριτήριον πτοούμενος Κύριε, ἐξίσταμαι καὶ τρέμω ὡς ἔχων πληθὺν ἁμαρτιῶν. Ἀλλά με πρὸ τοῦ τέλους ὡς ἐλεήμων Θεὸς ἐπίστρεψον καὶ σῶσον με σωτήρ μου πολυέλεε. Δόξα.

Ὅτε θρόνοι εἰς κρίσιν τεθῶσι Κύριε, καὶ τῷ βήματί σου παραστῶσιν ἄνθρωποι, οὐ προτιμᾶται βασιλεὺς στρατιώτου, οὐχ ὑπερέχει ὁ δεσπότης τοῦ δούλου· ἕκαστος γὰρ ἐκ τῶν ἰδίων ἔργων ἢ δοξασθήσεται ἢ αἰσχυνθήσεται. Καὶ νῦν.

Μεγάλων χαρισμάτων, ἁγνὴ παρθένε Μήτηρ, μόνη Χριστοῦ ἐγνώσθης, ὅτι ἔτεκες σαρκὶ τὸν ἕνα τῆς Τριάδος Χριστὸν τὸν ζωοδότην, εἰς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τὸ Κύριε ἐλέησον μ'. καὶ ἡ εὐχή.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν ἐλέει πλούσιος, καὶ ἐν οἰκτιρμοῖς ἀκατάληπτος, ὁ μόνος κατὰ φύσιν ἀναμάρτητος, καὶ δι' ἡμᾶς χωρὶς ἁμαρτίας γενόμενος ἄνθρωπος· εἰσάκουσον, ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ τῆς κατοδύνου μου ταύτης δεήσεως, ὅτι πτωχὸς, καὶ πένης εἰμὶ ἐξ ἔργων ἀγαθῶν, καὶ ἡ καρδία μου τετάρακται ἐντός μου· σὺ γὰρ γινώσκεις, ὕψιστε βασιλεῦ Κύριε τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι πᾶσαν μου τὴν νεότητα ἐν ἁμαρτίαις κατεδαπάνησα, καὶ ὀπίσω τῶν ἐπιθυμιῶν τῆς σαρκός μου πορευθεὶς ὅλος ἐπὶ ἅρμα τῆς δαίμοσι γέγονα, ὅλος τῷ διαβόλῳ ἐπηκολούθησα, διὰ παντὸς τῷ βορβόρῳ τῶν ἡδονῶν κυλιόμενος, σκοτισθεὶς γὰρ τὸν λογισμὸν ἀπὸ βρέφους καὶ μέχρι νῦν οὐδέποτε ἠθέλησα ποιῆσαι τὸ θέλημά σου τὸ ἅγιον· ἀλλ' ὅλος ὑπὸ τῶν πολιορκούντων με παθῶν αἰχμαλωτισθεὶς, γέλως καὶ παίγνιον τοῖς δαίμοσιν ἐχρημάτισα, μηδαμῶς ἐπὶ νοῦν λογισάμενος, ὅτι ἀνυπόστατος ἡ ὀργὴ τῆς ἐπὶ ἁμαρτωλοῖς ἀπειλῆς σου, καὶ τὴν ἀποκειμένην γέενναν τοῦ πυρὸς, ὡς ἐντεῦθεν εἰς ἀπόγνωσιν ἐμπεσὼν, καὶ μηδαμῶς ἐν αἰσθήσει ἐπιστροφῆς γενόμενος· ἔρημος, γυμνὸς, τῆς ἀπὸ σοῦ φιλίας γεγένημαι· ποῖον γὰρ εἶδος ἁμαρτίας οὐκ εἰργασάμην, ποῖον ἔργον τῶν δαιμόνων οὐ διεπραξάμην; ποίαν πρᾶξιν αἰσχρὰν καὶ ἄσωτον οὐ μεθ' ὑπερβολῆς καὶ σπουδῆς ἐτέλεσα; τὸν νοῦν δι' ἐνθυμήσεων σαρκικῶν κατεσπίλωσα· τὸ σῶμα διὰ μίξεων ἔκηλισα· τὸ πνεῦμα διὰ συγκαταθέσεως κατεμόλυνα, πᾶν μέλος τῆς ἐλεεινῆς μου σαρκὸς ὑπηρετῶν καὶ δουλεύειν ταῖς ἁμαρτίαις ἡρέτισα· καὶ τίς λοιπὸν οὐ θρηνήσει με τὸν ταλαίπωρον; τίς οὐ πενθήσει με τὸν κατάκριτον; ἐγὼ γὰρ μόνος, Δέσποτα, τὸν θυμόν σου παρώργισα· ἐγὼ μόνος τὴν ὀργήν σου κατ' ἐμοῦ ἐξέκαυσα· ἐγὼ μόνος τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου ἐποίησα, ὑπερβαλὼν καὶ ὑπερνικήσας πάντας τοὺς ἀπ' αἰῶνος ἁμαρτωλοὺς, ἀσύγκριτα πταίσας καὶ ἀσυγχώρητα. Ἀλλ' ἐπειδὴ πολυέλεος καὶ πολυεύσπλαγχνος ὑπάρχεις φιλάνθρωπε, καὶ ἀναμένεις τὴν τῶν ἀνθρώπων ἐπιστροφὴν, ἰδοὺ καὶ αὐτὸς ἐπιῤῥίπτω ἐμαυτὸν ἐνώπιον τοῦ φοβεροῦ καὶ ἀσέκτου σου βήματος· καὶ ὥσπερ τῶν ἀχράντων σου ποδῶν ἐφαπτόμενος ἐκ βάθους ψυχῆς ἀνακράζω σοι, ἱλάσθητι Κύριε· συγχώρησον εὐδιάλλακτε, συμπάθησον τῇ ἀσθενείᾳ μου, ἐπικάμφθητι τῇ ἀπορίᾳ μου, πρόσχες τῇ δεήσει μου, καὶ τῶν δακρύων μου μὴ παρασιωπήσῃς· δέξαι με μετανοοῦντα, καὶ πεπλανημένον ἐπίστρεψον, ἐπιστρέφοντα ἐναγκάλεσαι, καὶ παρακαλοῦντα συγχώρησον· οὐ γὰρ ἔθου μετάνοιαν δικαίοις· οὐκ ἔθου συγχώρησιν τοῖς μὴ ἁμαρτάνουσιν, ἀλλ' ἔθου μετάνοιαν ἐμοὶ τῷ ἁμαρτωλῷ, ἐν οἷς περ εἰς ἀγανάκτησίν σου διεπραξάμην, γυμνὸς καὶ τετραχυλισμένος ἐνώπιόν σου παρίσαμαι, καρδιογνῶστα Κύριε, ἐξομολογούμενος τὰς ἐμὰς ἁμαρτίας· οὐ γὰρ δύναμαι ἀτενίσαι καὶ ἰδεῖν τὸ ὕψος τοῦ Οὐρανοῦ ὑπὸ τοῦ βάρους τῶν ἁμαρτιῶν μου καμπτόμενος. Φώτισον οὖν τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας μου, καὶ δὸς μοι κατάνυξιν πρὸς μετάνοιαν, καὶ συντριβὴν καρδίας πρὸς διόρθωσιν, ἵνα μετὰ χρηστῆς ἐλπίδος καὶ ἀγαθοῦς πληροφορίας πρὸς τὸν ἐκεῖθεν κόσμον πορεύσομαι, αἰνῶν καὶ εὐλογῶν, διὰ παντὸς τὸ πανάγιόν σου ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τὰ ἑξῆς.

Συνέσεως τῷ Ἀσάφ. Ψαλμός. ΟΖ'.

Δίδων ὁ Θεὸς τὸν παλαιὸν Νόμον τοῖς Ἰουδαίοις, ἐπρόςαξεν αὐτοὺς, νὰ διδάσκωσι τὰ τέκνα, καὶ ἔγγονα, νουθετοῦντες, καὶ ἐνθυμίζοντες αὐτοῖς τὰς ἑορτὰς, καὶ εὐεργεσίας τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ μὴ γίνωνται ἀγνώμονες. Λοιπὸν εἰς τὸν Ψαλμὸν τοῦτον ἡ προφητικὴ χάρις ἐνθυμίζει τὰς μεγάλας εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας ἔκαμεν ὁ Παντοδύναμος πρὸς τοὺς Ἰσραηλίτας, καὶ τὴν ἀχάριςον γνώμην, τὴν ὁποίαν ἔδειξαν αὐτοὶ πρὸς τὸν πλουσιοπάροχον εὐεργέτην.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἀκούσατε ἐπιμελῶς, Ἀδελφοὶ, καὶ τέκνα μου ὡς Νόμον τινὰ, τὴν ψυχωφελῆ μου ταύτην παραίνεσιν, καὶ προθύμως ἐνωτίσασθε τὰ λεγόμενα.

2. Ἐπειδὴ τοὺς Πατέρας κατηγορεῖ διὰ νὰ ὠφελήσῃ τοὺς παῖδας, παραβολὴν ἐκάλεσε τὴν διήγησιν, αἰνιγματώδη προσφέρουσαν τὴν ὠφέλειαν.

3. Ταῦτα ἐδίδαξαν ἐξ ἀρχῆς οἱ προπάτορες μας, ὡς αὐτόπται τούτων, τοὺς παῖδας αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ πάλιν τοὺς ἐγγόνας. Ἀπὸ τοὺς ὁποίους κατὰ διαδοχὴν ἦλθεν εἰς ἡμᾶς ἡ διήγησις, διὰ νὰ μὴ μείνωσιν ἀπόκρυφα, καὶ ἄγνωςα εἰς τὴν ἐρχομένην γενεὰν τοιαῦτα μυςήρια.

4. Ἀλλὰ μὲ πολλὴν δοξολογίαν, καὶ αἶνον Θεοῦ, καὶ μεγάλην ἔκπληξιν τῆς αὐτοῦ μεγαλειότητος, καὶ δυνάμεως, νὰ ἀναγγέλλωνται αἱ αἰνέσεις τοῦ Κυρίου, καὶ τὰ ἐξαίσιά του θαυμάσια, τὰ ὁποῖα εἰς διαφόρους καιροὺς, καὶ τόπους ἐτέλεσεν, ὡς πάντα δυνάμενος.

5. Μαρτύριον καλεῖ τὴν σκηνὴν, τὴν ὁποίαν ἔκαμαν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ εἶχε τὰς πλάκας τοῦ Νόμου. Λέγει οὖν, ταῦτα γράφομεν κατὰ τὸ πρόσαγμα καὶ ἐντολὴν, τὴν ὁποίαν μᾶς ἔδωκε.

6. Καθὼς παρήγγειλε τῶν Πατέρων μας, νὰ τὰ διηγῶνται εἰς τοὺς ἐγγόνας, ὡς κλῆρόν τινα, νὰ τὰ ἠξεύρωσιν ὅλοι, νὰ τὰ φυλάττωσιν.

Τὸ Κείμενον.

1. Προσέχετε λαός μου τῷ νόμῳ μου, κλίνατε τὸ οὖς ὑμῶν εἰς τὰ ῥήματα τοῦ ςόματός μου.

2. Ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ ςόμα μου· φθέγξομαι προβλήματα ἀπ' ἀρχῆς.

3. Ὅσα ἠκούσαμεν, καὶ ἔγνωμεν αὐτὰ, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν διηγήσαντο ἡμῖν. Οὐκ ἐκρύβη ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῶν εἰς γενεὰν ἑτέραν.

4. Ἀπαγγέλλοντες τὰς αἰνέσεις τοῦ Κυρίου, καὶ τὰς δυναςείας αὐτοῦ, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, ἃ ἐποίησε.

5. Καὶ ἀνέςησε μαρτύριον ἐν Ἰακὼβ, καὶ νόμον ἔθετο ἐν Ἰσραὴλ.

6. Ὅσα ἐνετείλατο τοῖς πατράσιν ἡμῶν, τοῦ γνωρίσαι αὐτὰ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν.

7. Ὅπως ἂν γνῷ γενεὰ ἑτέρα, υἱοὶ τεχθησόμενοι, καὶ ἀναςήσονται, καὶ ἀπαγγελοῦσιν αὐτὰ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν.

8. Ἵνα θῶνται ἐπὶ τὸν Θεὸν τὴν ἐλπίδα αὐτῶν, καὶ μὴ ἐπιλάθωνται τῶν ἔργων τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐκζητήσωσιν.

9. Ἵνα μὴ γένωνται ὡς οἱ πατέρες αὐτῶν, γενεὰ σκολιὰ, καὶ παραπικραίνουσα.

10. Γενεὰ, ἥτις οὐ κατεύθυνε τὴν καρδίαν ἑαυτῆς, καὶ οὐκ ἐπιςώθη μετὰ τοῦ Θεοῦ τὸ πνεῦμα αὐτῆς.

11. Υἱοὶ Ἐφραὶμ ἐντείνοντες, καὶ βάλλοντες τόξοις.

12. Ἐςράφησαν ἐν ἡμέρᾳ πολέμου. Οὐκ ἐφύλαξαν τὴν διαθήκην τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ οὐκ ἠβουλήθησαν πορεύεσθαι.

13. Καὶ ἐπελάθοντο τῶν εὐεργεσιῶν αὐτοῦ, καὶ τῶν θαυμασίων αὐτοῦ, ὧν ἔδειξεν αὐτοῖς. Ἐναντίον τῶν πατέρων αὐτῶν, ἃ ἐποίησε θαυμάσια ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἐν πεδίῳ Τάνεως.

14. Διέρρηξε θάλασσαν, καὶ διήγαγεν αὐτούς. παρέςησεν ὕδατα ὡσεὶ ἀσκόν.

7. Καὶ αὐτοὶ πάλιν τὰ ἐδήλωσαν εἰς τοὺς μεταγενεςέρους· καὶ οὕτως ἔμεινεν ἀνεξάλειπτος ἡ τούτων ἐνθύμησις.

8. Τίς δὲ ὁ τῆς Διδασκαλίας καρπός; Ἵνα μανθάνοντες τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ, καὶ πόσα ἀγαθὰ χαρίζει εἰς τοὺς δούλους του, ἔχωσιν εἰς αὐτὸν βεβαίαν ἐλπίδα, ἐνθυμοῦντες τὰ γεγενημένα θαυμάσια, καὶ οὕτω νὰ φυλάττωσι τὰς ἐντολάς του ἀπαρασάλευτα.

9. Ὅτι μανθάνοντες ἀπ᾽ ἐδῶ τὴν ἀχάριςον γνώμην τῶν Πατέρων αὐτῶν, οἵτινες διὰ νὰ παρέβωσι τὸν Νόμον οἱ σκολιοὶ, καὶ διπρόσωποι, τὸν Θεὸν εἰς ὀργὴν παρεκίνησαν· δὲν θέλουσι τοὺς μιμηθῇ οἱ ἀπόγονοι, νὰ ἀθετήσωσιν αὐτοῦ τὰ σωτήρια προςάγματα.

10. Ὅτι ἐκεῖνοι δὲν εἴχασιν εἰς τὸν Θεὸν βεβαίαν τὴν πίςιν, ὡς ἔπρεπε· καθὼς εἶναι καὶ τώρα οἱ τῶν αἱρέσεων ἔξαρχοι· διατὶ καθὼς ἦσαν ἐκεῖνοι τότε, οὕτω καὶ αὐτοὶ τώρα ἐξέκλιναν ἀπὸ τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν, τοῖς θείοις νόμοις ἐναντιούμενοι.

11. Τὴν φυλὴν τοῦ Ἐφραὶμ κατηγορεῖ ξέχωρα, ὅτι αὐτοὶ εἰδωλολάτρησαν περισσότερον, ςήσαντες τὰς δαμαλίδας· ὅθεν ἔκαμαν τὰς ἐννέα Φυλὰς καὶ ἐπαρανόμησαν.

12. Ἐλέγχει, καὶ τὴν δειλίαν αὐτῶν, οἵτινες ἦσαν ἀνδρειωμένοι εἰς τὸ δοξάρι, καὶ εἰς τὰ ἄλλα ἅρματα, ἔπειτα ἔφυγον μὲ αἰσχύνην ἀπὸ τὸν πόλεμον, διατὶ δὲν ἐφύλαξαν τοῦ Θεοῦ τὸν Νόμον οἱ ἄνομοι.

13. Ἀλλὰ ἀςόχησαν οἱ ἀχάριςοι τὰς εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας ἔκαμε, καὶ τὰ θαυμάσια ἃ ἐτέλεσεν ἔμπροσθεν τῶν Πατέρων αὐτῶν εἰς τὴν Αἴγυπτον. Τάνης δὲ ἐλέγετο ἡ ἀρχαία πόλις τῶν Αἰγυπτίων, ὅπου κατῴκει ὁ Βασιλεύς· καὶ ἐκεῖ ἀπέξω εἰς τὴν πεδιάδα ἔγιναν τὰ θαυμάσια.

14. Μὲ συντομίαν διηγεῖται τὴν τῶν θείων θαυμάτων διήγησιν, καὶ μάλιςα τὸ μεγαλήτερον ἀπὸ ὅλα· Ἐπειδὴ ἔσχισε μὲ τὸ πρόςαγμά του τὴν θάλασσαν, ἥτις

ἐσέκετο ςερεὰ εἰς δύω μέρη, ὥσπερ νὰ ἦτον εἰς ἕνα ἀσκὸν μέσα, καὶ δὲν ἐχύνετο.

15. Καὶ τὴν μὲν ἡμέραν τοὺς ἔςειλε μίαν νεφέλην, ἥτις τοὺς ὁδήγει, καὶ ἐσκέπαζε, νὰ μὴ τοὺς καίῃ ὁ Ἥλιος, καὶ πάλιν τὴν νύκτα τοὺς ἐφώτιζεν ὁ ςύλος τοῦ πυρός· ὅς τις ἐδίωκε τὸ σκότος, καὶ ἐπορεύοντο νὰ μὴ σφάλλωσι.

16. Καὶ ὅταν ἤθελον διψήσῃ εἰς τὴν ἔρημον, ἐπρόσαζε τὰς πέτρας, καὶ εὔγαναν τόσον νερὸν, ὥςε ἔτρεχεν ὡς ποταμὸς, καὶ ἔπιναν ἅπαντες, καὶ ἐχόρταινον.

17. Ἀλλ' αὐτοὶ οἱ ἀχάριςοι, ἀντὶ ἀμοιβῆς, τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ τῷ ἀνταποδώσωσιν εἰς τόσας εὐεργεσίας, καὶ χάριτας, ἔπεσον πάλιν εἰς διάφορα ἁμαρτήματα, καὶ παρεπίκραναν τὸν Ὕψιςον εἰς τὴν ἔρημον.

18. Καὶ ὡς πονηροὶ καὶ δύσπιςοι, εἶχασι πάλιν ἀμφιβολίαν εἰς τὴν θείαν δύναμιν, καὶ ἠθέλησαν νὰ τὴν δοκιμάσωσι, ζητοῦντες φαγητὰ εἰς τὴν χρείαν των.

19. Πλὴν δὲν ἔκαμαν δέησιν μὲ ταπείνωσιν· ἀλλ' ὡς ἀναίσχυντοι, καὶ ἀπειθεῖς τὸν κατελάλησαν, λέγοντες. Μήπως δύναται ὁ Θεὸς νὰ μᾶς θρέψῃ, διατὶ εὔγαλεν ἀπὸ τὸν λίθον τὰ ὕδατα; Τοῦτ' ἔςι, νὰ εὐγάλῃ ὕδωρ ἀπὸ τὴν γῆν εἶναι εὔκολον, ἐπειδὴ εἰς κάθε τόπον νὰ σκάψῃ τινὰς, τὸ εὑρίσκει. Ἀλλὰ τὸ ψωμὶ ἔχει ἄργητα νὰ φυτρώσῃ, καὶ νὰ θραφῇ. Λοιπὸν πῶς νὰ μᾶς χορτάσῃ ὅλους τοσοῦτον εὔκολα;

20. Ταῦτα αὐτῶν λογιζομένων, ἐγνώρισεν ὁ καρδιογνώςης τὰς βλασφημίας των· καὶ ἀγανακτήσας ἐσκανδαλίσθη· καὶ ἀπεφάσισε, νὰ μὴ τοὺς ἀφήσῃ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὴν γῆν, ὅπου τοὺς ἔταξεν, ἀλλὰ νὰ τοῖς δώσῃ μεγάλην παίδευσιν. Πλὴν δὲν τοὺς ἐξωλόθρευσε σύντομα, διὰ νὰ τρανεύσωσιν οἱ παῖδές των.

21. Τὴν ὁποίαν παίδευσιν τοῖς ἔδωκε, διατὶ δὲν τὸν ἐπίςευσαν, οὔτε ἤλπισαν εἰς αὐτὸν, πῶς δύνεται νὰ τοῖς δώσῃ πᾶσαν βοήθειαν.

15. *Καὶ ὡδήγησεν αὐτοὺς ἐν νεφέλῃ ἡμέρας, καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἐν φωτισμῷ πυρός.*

16. *Διέῤῥηξε πέτραν ἐν ἐρήμῳ, καὶ ἐπότισεν αὐτοὺς ὡς ἐν ἀβύσσῳ πολλῇ. Καὶ ἐξήγαγεν ὕδωρ ἐκ πέτρας, καὶ κατήγαγεν ὡς ποταμοὺς ὕδατα.*

17. *Καὶ προσέθεντο ἔτι τοῦ ἁμαρτάνειν αὐτῷ. Παρεπίκραναν τὸν ὕψιςον ἐν ἀνύδρῳ.*

18. *Καὶ ἐξεπείρασαν τὸν Θεὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, τοῦ αἰτῆσαι βρώματα ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν.*

19. *Καὶ κατελάλησαν τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶπον. Μὴ δυνήσεται ὁ Θεὸς ἑτοιμάσαι τράπεζαν ἐν ἐρήμῳ; ἐπεὶ ἐπάταξε πέτραν, καὶ ἐῤῥύησαν ὕδατα, καὶ χείμαῤῥοι κατεκλύσθησαν; μὴ καὶ ἄρτον δύναται δοῦναι; ἢ ἑτοιμάσαι τράπεζαν τῷ λαῷ αὐτοῦ;*

20. *Διὰ τοῦτο ἤκουσε Κύριος, καὶ ἀνεβάλετο, καὶ πῦρ ἀνήφθη ἐν Ἰακὼβ, καὶ ὀργὴ ἀνέβη ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ.*

21. *Ὅτι οὐκ ἐπίςευσαν ἐν τῷ Θεῷ, οὐδὲ ἤλπισαν ἐπὶ τὸ σωτήριον αὐτοῦ.*

22. *Καὶ ἐνετείλατο νεφέλαις ὑπεράνωθεν, καὶ θύρας οὐρανοῦ ἀνέῳξε. Καὶ ἔβρεξεν αὐτοῖς μάννα φαγεῖν.*

23. *Καὶ ἄρτον οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς. Ἄρτον Ἀγγέλων ἔφαγεν ἄνθρωπος.*

24. *Ἐπισιτισμὸν ἀπέστειλεν αὐτοῖς εἰς πλησμονήν.*

25. *Ἀπῆρε νότον ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἐπήγαγεν ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ λίβα. Καὶ ἔβρεξεν ἐπ' αὐτοὺς ὡσεὶ χνοῦν σάρκας, καὶ ὡσεὶ ἄμμον θαλασσῶν πετεινὰ πτερωτά.*

26. *Καὶ ἐπέπεσον ἐν μέσῳ τῆς παρεμβολῆς αὐτῶν, κύκλῳ τῶν σκηνωμάτων αὐτῶν.*

27. *Καὶ ἔφαγον, καὶ ἐνεπλήσθησαν σφόδρα, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν ἤνεγκεν αὐτοῖς. Οὐκ ἐστερήθησαν ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας αὐτῶν.*

28. *Ἔτι τῆς βρώσεως οὔσης ἐν τῷ στόματι αὐτῶν. Καὶ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἀνέβη ἐπ' αὐτούς. καὶ ἀπέκτεινεν ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ Ἰσραὴλ συνεπόδισεν.*

29. *Ἐν πᾶσι τούτοις ἥμαρτον ἔτι, καὶ οὐκ ἐπίστευσαν ἐν τοῖς θαυμασίοις αὐ-*

22. Καθὼς ὅταν ἔχωμεν ἡμεῖς τίποτε βρώσιμον, τὸ φυλάττομεν κεκλεισμένον, οὕτως εἶπε πῶς ἤνοιξε τὰς θύρας, ὥσπερ νὰ εἶχε τὰ ἀγαθὰ φυλαγμένα, καὶ τότε ἐπρόσαξε τὰ νέφη, καὶ ἔβρεξαν αὐτοῖς τὸ μάννα.

23. Ἄρτον Ἀγγέλων λέγει, ὄχι πῶς τὸν τρώγουσιν οἱ Ἄγγελοι, ἀλλ' ὅτι οὐρανόθεν κατῆλθεν· καθὼς λέγει καὶ τὰ πετούμενα τοῦ ἀέρος ἡ Θεία Γραφὴ, πετεινὰ τοῦ Οὐρανοῦ.

24. Καὶ τοὺς ἔστειλε τόσην τροφὴν, ὥστε ἐχορτάσθησαν. Πρῶτον ἠθέλησε νὰ δείξῃ τὴν δύναμίν του, διὰ νὰ ἐλέγξῃ τὴν ἀπιστίαν των, καὶ ὕστερα νὰ τοὺς παιδεύσῃ ὡς ἔπρεπεν.

25. Ἐπρόσαξεν οὖν τοὺς ἀνέμους, καὶ ἥρπαξαν πανταχόθεν πετεινὰ, καὶ κρέατα πλῆθος ἄπειρον.

26. Καὶ ἔπιπτον τριγύρου εἰς τὰς σκηνὰς, καὶ κατοικίας των, διὰ νὰ τὰ μαζώνωσι χωρὶς κόπον.

27. Λοιπὸν ἔφαγον, καὶ ἐχόρτασαν οἱ ἀχόρταγοι, καὶ πᾶσάν των ἐπιθυμίαν ἐτέλεσαν.

28. Ἔπειτα ἀφ' οὗ τοὺς ἔκαμε, καὶ ἔγνωσαν ἐμπράκτως τὴν πολλὴν αὐτοῦ δύναμιν, τότε τοῖς ἔδωκε καὶ τὴν πρέπουσαν κόλασιν· ἀποστείλας εἰς αὐτοὺς τὴν δικαίαν του ὀργὴν, ὅταν εἶχον ἀκόμι τὴν βρῶσιν εἰς τὸ μιαρόν των στόμα, καὶ ἀποκτείνας τοὺς πλουσιωτέρους, καὶ ἐκλεκτοὺς τοῦ Λαοῦ, τοὺς ἐμπόδισε μὲ τὸν θάνατον, νὰ μὴν ὑπάγωσιν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας.

29. Πλὴν μὲ ὅλα ταῦτα τὰ σημεῖα δὲν ἐσωφρονήσθησαν οἱ ἀσύνετοι, ἀλλὰ πάλιν ἔπεσαν εἰς διάφορα ἁμαρτήματα, καὶ δὲν ἐπίστευον τῶν κατασκόπων, οἵτινες

ὑπῆγαν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ εἴχασιν ἀμφιβολίαν, νομίζοντες, πῶς τοὺς ἐγέλασεν ὁ Θεὸς, καὶ δὲν ἐδύνατο νὰ τοὺς ὑπάγῃ κατευόδιον· καὶ οὕτως ἐπερνοῦσαν ἀνωφελῶς εἰς μάταια, καὶ ἀκερδῆ πράγματα. Ὅθεν μετὰ σπουδῆς ἐτελείωνον αἱ ἡμέραι αὐτῶν, καὶ ἀπέθνηκον.

30. Ὅταν ἐλάμβανον τὰ ἀγαθὰ, δὲν ἠσθάνοντο, νὰ γνωρίσωσι τὸν εὐεργέτην, ἀλλὰ μόνον ὅταν τοὺς ἔςειλε τὴν παίδευσιν, τότε ἔβαναν μεσίτας τὸν Μωϋσέα, καὶ Ἀαρὼν, νὰ τοὺς συγχωρήσῃ ὡς εὔσπλαγχνος.

31. Ἀλλὰ καὶ τότε δὲν ἦτον ὀρθὴ ἡ γνώμη των, μόνον μὲ λόγια ἔταξαν, νὰ μὴ πταίσωσι πλέον εἰς τὸ μέλλον, ἀλλὰ οἱ λογισμοί των δὲν ἦσαν βέβαιοι, οὐ δὲ πιςὴ ἡ καρδία των. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Θεὸς τοῖς λέγει διὰ τοῦ Ἡσαΐου· οὗτος ὁ Λαὸς μὲ τὰ χείλη μὲ τιμᾷ, ἀλλὰ ἡ καρδία του ἀπέχει μικρὰν ἀπὸ λέγου μου.

32. Πλὴν αὐτὸς εἶναι ἐλεήμων, καὶ Πανάγαθος, καὶ δὲν τοὺς ἐπαίδευσεν ὡς τοῖς ἔπρεπεν, οὔτε τοὺς ἐξωλόθρευσε τέλεια.

33. Μάλιςα μὲ εὐσπλαγχνίαν ὑπερβάλλουσαν ἐσυγκέρασε τὸν θυμὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν ὀργὴν αὐτοῦ κατεπράϋνεν.

34. Ἐνθυμούμενος τὴν ἀσθένειαν τῆς φύσεως αὐτῶν, ὅτι εἰς ὀλίγον καιρὸν ἀποθαίνουσι, χωρὶς νὰ ἐπιςρέψωσι ὀπίσθεν. Ἢ ὡς σαρκικοὶ ἁμαρτάνουσι, καὶ χωρὶς τῆς θείας χάριτος δὲν ἐπιςρέφουσι πρὸς μετάνοιαν.

35. Μὲ αὐτὰ ὅλα τὰ ὑποδείγματα, μᾶς διδάσκει ὁ Προφήτης τὴν θείαν μακροθυμίαν, καὶ τὴν τῶν Ἰουδαίων μοχθηρὰν γνώμην, καὶ ψυχὴν ἀχάριςον, καθὼς εἰς διαφόρους τόπους τῆς Παλαιᾶς φαίνεται, καὶ πότε μὲν τὸν μόσχον ἐθεοποίησαν, πότε δὲ τῷ Βεελφεγὼρ ἐτελέσθησαν. Ἄλλοτε κατὰ Μωϋσέως τυραννίδα ἐμελέτησαν. Λαβόντες τὸ μάννα εἰς τροφὴν, ἐγένοντο ἀχάριςοι· καὶ μὲ

τοῦ. Καὶ ἐξέλιπον ἐν ματαιότητι αἱ ἡμέραι αὐτῶν, καὶ τὰ ἔτη αὐτῶν μετὰ σπουδῆς.

30. *Ὅταν ἀπέκτεινεν αὐτοὺς, τότε ἐξεζήτουν αὐτὸν, καὶ ἐπέςρεφον, καὶ ὤρθριζον πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ ἐμνήσθησαν, ὅτι ὁ Θεὸς βοηθὸς αὐτῶν ἐςι, καὶ ὁ Θεὸς ὁ ὕψιςος λυτρωτὴς αὐτῶν ἐςιν.*

31. *Καὶ ἠγάπησαν αὐτὸν ἐν τῷ ςόματι αὐτῶν, καὶ τῇ γλώσσῃ αὐτῶν ἐψεύσαντο αὐτῷ. ἡ δὲ καρδία αὐτῶν οὐκ εὐθεῖα μετ᾽ αὐτοῦ, οὐδὲ ἐπιςώθησαν ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ.*

32. *Αὐτὸς δὲ ἐςιν οἰκτίρμων, καὶ ἱλάσκεται ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν, καὶ οὐ διαφθερεῖ.*

33. *Καὶ πληθυνεῖ τοῦ ἀποςρέψαι τὸν θυμὸν αὐτοῦ, καὶ οὐχὶ ἐκκαύσει πᾶσαν τὴν ὀργὴν αὐτοῦ.*

34. *Καὶ ἐμνήσθη, ὅτι σάρξ εἰσι πνεῦμα πορευόμενον, καὶ οὐκ ἐπιςρέφον.*

35. *Ποσάκις παρεπίκραναν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ; Παρώργισαν αὐτὸν ἐν γῇ ἀνύδρῳ; καὶ ἐπέςρεψαν, καὶ ἐπείρασαν τὸν Θεὸν, καὶ τὸν Ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ*

παρώξυναν.

36. Οὐκ ἐμνήσθησαν τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἡμέρας, ἧς ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς θλίβοντος.

37. Ὡς ἔθετο ἐν Αἰγύπτῳ τὰ σημεῖα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέρατα αὐτοῦ ἐν πεδίῳ Τάνεως.

38. Καὶ μετέστρεψεν εἰς αἷμα τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν, καὶ τὰ ὀμβρήματα αὐτῶν, ὅπως μὴ πίωσιν.

39. Ἐξαπέστειλεν εἰς αὐτοὺς κυνόμυιαν, καὶ κατέφαγεν αὐτούς· καὶ βάτραχον, καὶ διέφθειρεν αὐτούς. Καὶ ἔδωκε τῇ ἐρυσίβῃ τοὺς καρποὺς αὐτῶν, καὶ τοὺς πόνους αὐτῶν τῇ ἀκρίδι.

40. Ἀπέκτεινεν ἐν χαλάζῃ τὴν ἄμπελον αὐτῶν, καὶ τὰς συκαμίνους αὐτῶν ἐν τῇ πάχνῃ. Καὶ παρέδωκεν εἰς χάλαζαν τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ τὴν ὕπαρξιν αὐτῶν τῷ πυρί.

41. Ἐξαπέστειλεν εἰς αὐτοὺς ὀργὴν θυμοῦ αὐτοῦ, θυμὸν, καὶ ὀργὴν, καὶ θλίψιν. ἀποστολὴν δι᾽ Ἀγγέλων πονηρῶν.

42. Ὡδοποίησε τρίβον τῇ ὀργῇ αὐτοῦ.

ἄλλους τρόπους διαφόρως τόν Εὐεργέτην παρώργισαν οἱ ἀγνώμονες.

36. Ἀστοχήσαντες τὰς προτέρας εὐεργεσίας αὐτοῦ, καὶ μηδεποσῶς τὴν πολλήν του δύναμιν λογισάμενοι, μὲ τὴν ὁποίαν ἀπὸ τὴν δουλείαν τῶν Αἰγυπτίων (οἵ τινες τοὺς ἔθλιβον) τοὺς ἐλύτρωσε. Τὰς ὁποίας θαυματουργίας τοῦ εὐεργέτου, θέλω πάλιν νὰ σᾶς διηγηθῶ πρὸς ὠφέλειαν.

37. Ἡ Τάνης εἶχε τοῦ Φαραὼ τὰ Βασίλεια, καὶ ἐκεῖ ὁ Μέγας Μωϋσῆς τοῖς Αἰγυπτίοις τὰς τιμωρίας προσήνεγκε.

38. Καὶ πρῶτον μὲν μετέβαλε τὰ ὕδατά των ὅλα εἰς αἵματα, οὐ μόνον τὰ τρεχάμενα, ἀλλὰ καὶ τὰς στέρνας, καὶ πηγάδια ἅπαντα· διὰ νὰ βασανίζῃ μὲ τὴν δίψαν τοὺς ἀντιλέγοντας.

39. Ἔστειλέ τους σκυλομύγας, αἱ ὁποῖαι ἐδάγκανον φοβερά· καὶ βατράχους, οἱ ὁποῖοι τοῖς ἔδιδον πικρὰς ὀδύνας· καὶ ἀκρίδας, αἵτινες ἔτρωγον τοὺς καρποὺς, οἱ ὁποῖοι ἔμειναν ἀπὸ τὴν ἐρυσίβην· ἥτις εἶναι ἐκείνη ἡ πάχνη, καὶ κακὴ δρόσος, ἥτις πίπτει εἰς τὰ σπαρτὰ τὴν ἄνοιξιν, καὶ τὴν λέγουσι κοινῶς Σύρικα· ὅστις τὰ καίει ὡς πῦρ, καὶ τὰ κάμνει ἄχρησα.

40. Ἔρριψε τόσον μεγάλην πάχνην καὶ χάλαζαν, ὥστε ἐχάλασεν οὐ μόνον τοὺς ἀμπελῶνας, τὰς συκίας, καὶ τ᾽ ἄλλα των δένδρα, ἀλλὰ καὶ τὰ κτήνη, καὶ ζῶά των, καὶ τὰ ὑποστατικά των ὅλα μὲ στίαν κατέκαυσεν.

41. Θυμὸν, ὀργὴν, καὶ θλίψιν τὰς πικρὰς τιμωρίας ἐκάλεσεν. Ἀγγέλους δὲ πονηροὺς τοὺς ὑπουργοὺς τῆς τιμωρίας, καὶ κολάσεως. Ὄχι νὰ εἶναι κακοὶ εἰς τὴν φύσιν των, καὶ προαίρεσιν, ἀλλὰ καθὼς καλεῖ πονηρὰν καὶ τὴν ἡμέραν τῆς τιμωρίας. Τοῦτο ἐδήλωσε καὶ ὁ Σύμμαχος. Ὅτι ἀντὶ Ἀγγέλων πονηρῶν, Ἀγγέλων κακούντων ἔγραψεν.

42. Οὐκ ἐκώλυσεν, οὔτε ἐμπόδισεν ἡ φιλανθρωπία τὴν τιμωρίαν, ἀλλ᾽ ἔδωκε χώραν καὶ τόπον εἰς τὴν δικαίαν παίδευσιν.

43. Ὅτι βλέπων τὴν πονηρὰν γνώμην των, τοῖς ἔδωκεν ἀφειδῶς τὴν πρέπουσαν παίδευσιν· καὶ πρῶτον μὲν παρέδωκεν τὰ ζῶα εἰς ὄλεθρον, ἔπειτα ἐθανάτωσε τοὺς πρωτοτόκους ἀνθρώπους, ἤγουν ὅσοι ἦταν πρωτόγεννοι, ἀρχὴ τοῦ πόνου των. Σκήνωμα δὲ Χὰμ τὴν Αἴγυπτον ἐπωνόμασε.

44. Τούτων ἁπάντων τῶν σημείων γενομένων εἰς αἰσχύνην τῶν Αἰγυπτίων, ἐτέλεσεν ἄλλα θαυμασιώτερα ὁ Παντοδύναμος Θεὸς, ἀφ' οὗ εὔγαλε τὸν Λαόν του ἀπὸ τὰ βάσανα, καὶ τοὺς ὡδήγησε μὲ τόσην ἀγάπην, καὶ ἀνάπαυσιν εἰς ὅλην ἐκείνην τὴν ἔρημον, καθὼς ὁδηγεῖ ἕνας βοσκὸς ἐπιτήδειος εἰς σωτηρίους νομὰς τὰ πρόβατα.

45. Οὐ μόνον δὲ εἰς τὴν γῆν, ἀλλὰ καὶ τὴν θάλασσαν ἔσχισε θαυμασίως, καὶ τοὺς ἐπέρασε, βυθίσας τοὺς πολεμίους των ἅπαντας. Αὐτοὺς δὲ ὑπῆγεν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, καθὼς τοὺς ἔταξε· τὴν ὁποίαν ἀπόκτησαν μὲ τὴν πολλὴν αὐτοῦ δύναμιν.

46. Καὶ τὰ μὲν ἰσχυρὰ Ἔθνη ἐκεῖνα, ἤγουν τοὺς παλαιοὺς οἰκήτορας ἐδίωξεν ἀπ' ἐκεῖ· ἐκείνοις δὲ ἔδωκεν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἀδελφομοίραν τοὺς τόπους ἐκείνων, οἵτινες ῥέουσι μέλι, καὶ γάλα· τοὺς ὁποίους ἐμοίρασαν μὲ σχοινία, καθὼς οἱ Ἀδελφοὶ τὰ γονικὰ τῶν Πατέρων των.

47. Καὶ κατῴκησαν οἱ Ἰσραηλῖται εἰς τοὺς οἴκους τῶν Ἐθνῶν· ἐπειδὴ ὁ Θεὸς τοῖς ἔδωκε τὴν βοήθειαν, καὶ ἐνίκησαν.

48. Ἀλλὰ πάλιν μετὰ τοσαύτας, καὶ τοιαύτας εὐεργεσίας, ἀφ' οὗ ἔλαβον τὴν μακαρίαν ἐκείνην γῆν, παρέβησαν πάλιν πολλάκις τὸν Νόμον, καὶ παρώξυναν τὸν Κύριον μὲ νεώτερα ἁμαρτήματα· τὴν μοχθηρίαν τῶν Πατέρων αὐτῶν ἐκμιμούμενοι.

49. Ὅταν στραβωθῇ τὸ δοξάριον, δὲν εὐγάζει τὰς σαΐτας ἴσια, οὕτω καὶ αὐτοὶ τῆς διανοίας τὴν εὐθύτητα διαφθείραντες, ἐστράβωσαν, κάμνοντες τὰς ἀφορμὰς τῆς

43. *Καὶ οὐκ ἐφείσατο ἀπὸ θανάτου τῶν ψυχῶν αὐτῶν. Καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν εἰς θάνατον συνέκλεισε. Καὶ ἐπάταξε πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ αὐτῶν, ἀπαρχὴν παντὸς πόνου αὐτῶν ἐν τοῖς σκηνώμασι Χάμ.*

44. *Καὶ ἀπῆρεν ὡς πρόβατα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς ὡσεὶ ποίμνιον ἐν ἐρήμῳ· καὶ ὡδήγησεν αὐτοὺς ἐπ' ἐλπίδι, καὶ οὐκ ἐδειλίασαν· καὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν ἐκάλυψε θάλασσα.*

45. *Καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς εἰς ὄρος ἁγιάσματος αὐτοῦ. Ὄρος τοῦτο, ὃ ἐκτήσατο ἡ δεξιὰ αὐτοῦ.*

46. *Καὶ ἐξέβαλεν ἀπὸ προσώπου αὐτῶν ἔθνη, καὶ ἐκληροδότησεν αὐτοὺς ἐν σχοινίῳ κληροδοσίας.*

47. *Καὶ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν τὰς φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ.*

48. *Καὶ ἐπείρασαν, καὶ παρεπίκραναν τὸν Θεὸν τὸν ὕψιστον, καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ οὐκ ἐφυλάξαντο. καὶ ἀπέστρεψαν, καὶ ἠθέτησαν, καθὼς καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν.*

49. *Μετεστράφησαν εἰς τόξον στρεβλόν. καὶ παρώργισαν αὐτὸν ἐν τοῖς βουνοῖς*

αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν παρεζήλωσαν αὐτόν.

50. Ἤκουσεν ὁ Θεὸς, καὶ ὑπερεῖδε, καὶ ἐξουδένωσε σφόδρα τὸν Ἰσραήλ.

51. Καὶ ἀπώσατο τὴν σκηνὴν Σιλὼμ. σκήνωμα, ὃ κατεσκήνωσεν ἐν ἀνθρώποις καὶ παρέδωκεν εἰς αἰχμαλωσίαν τὴν ἰσχὺν αὐτῶν.

52. Καὶ τὴν καλλονὴν αὐτῶν εἰς χεῖρας ἐχθρῶν.

53. Καὶ συνέκλεισεν ἐν ῥομφαίᾳ τὸν Λαὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ ὑπερεῖδε.

54. Τοὺς νεανίσκους αὐτῶν κατέφαγε πῦρ, καὶ αἱ Παρθένοι αὐτῶν οὐκ ἐπενθήνθησαν.

55. Οἱ Ἱερεῖς αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἔπεσον, καὶ αἱ χῆραι αὐτῶν οὐ κλαυθήσονται.

56. Καὶ ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος, ὡς δυνατὸς, καὶ κεκραιπαληκὼς ἐξ οἴνου. Καὶ ἐπάταξε τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω. ὄνειδος αἰώνιον ἔδωκεν αὐτοῖς.

57. Καὶ ἀπώσατο τὸ σκήνωμα Ἰωσὴφ, καὶ τὴν φυλὴν Ἐφραὶμ οὐκ ἐξελέξατο.

ὠφελείας, βλάβης αἰτίας, καὶ τὰ ἀγαθὰ παρὰ Κυρίου λαμβάνοντες, ἐπροσκύνησαν ἄψυχα εἴδωλα.

50. Ὅθεν ὁ Θεὸς δικαίως τοὺς ὑςέρησε τῆς συνήθους προνοίας του, καὶ πολλάκις κατεφρονέθησαν ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς των, καὶ ἐνικοῦντο ἀπ' αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον.

51. Καὶ ἐμίσησε τὸν τόπον τῆς Σιλὼμ, τὸν ὁποῖον εἶχεν εἰς κατοικίαν του πρόκριτον· καὶ τοὺς παρέδωκε τοῖς πολεμίοις, καὶ ἔγιναν αἰχμάλωτοι. Ταῦτα φαίνονται εἰς τὴν Βίβλον τῶν Βασιλειῶν σαφέςερον, ὅπου γράφει τὴν παρανομίαν τοῦ Ἀρχιερέως Ἡλεὶ, καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ.

52. Τὴν Κιβωτὸν τῆς διαθήκης λέγει καλλονὴν, τὴν ὁποίαν τοὺς ἐπῆραν εἰς τὸν πόλεμον οἱ Ἀλλόφυλοι, καὶ τὴν ἔβαλαν εἰς τὸ εἴδωλον τοῦ Δαγών.

53. Καὶ αὐτὸν τὸν πρώην ἀγαπημένον του Λαὸν, καὶ κληρονομίαν του ἐμίσησε τόσον, ὥςε ἀφῆκε καὶ τοὺς ἔσφαζαν.

54. Ἄλλους εἰς τὸ πῦρ παρέδωκεν· ἄλλοι πάλιν ἀπόθανον εἰς τόσην σύγχυσιν, ὥςε δὲν ἦτον τινὰς νὰ τοὺς κλαύσῃ, ὅτι πᾶς ἕνας εἶχε τὸν πόνον του.

55. Ὀφνεὶ δὲ καὶ Φινεὲς οἱ Ἱερεῖς, οἵτινες ἐβάσουν τὴν Κιβωτὸν ἐσφάγησαν. Καὶ ἁπλῶς, ἀφῆκεν ὅλον του τὸν Λαὸν ὀλίγον καιρὸν, καὶ κατεφρονήθησαν ἀπὸ τὰ Ἔθνη, διὰ τὴν παρανομίαν των.

56. Ὕπνον Θεοῦ καλεῖ τὴν μακροθυμίαν, καὶ κραιπάλην τὴν δικαίαν αὐτοῦ ἀγανάκτησιν. Ὅτι καθὼς ἡ μέθη δὲν εἶναι ἔμφυτον πάθος, ἀλλὰ ἐπείσακτον, οὕτω καὶ ἡ ὀργὴ δὲν εἶναι πάθος Θεοῦ, ἀλλὰ δικαία τιμωρία. Λέγει οὖν, ὅτι ἀπέθετο τὴν μακροθυμίαν ὁ Κύριος, καὶ ἐφόνευσε τοὺς ἐχθρούς του, δίδων αὐτοῖς ἐκείνην τὴν δεινὴν ἀσθένειαν ὀπίσω εἰς τὸν ἀφεδρῶνα, καθὼς εἰς τὴν Παλαιὰν φαίνεται, καὶ ἀπέθανον μὲ αἰσχύνην, καὶ ὄνειδος χιλιάδες πεντήκοντα.

57. Υἱὸς τοῦ Ἰωσὴφ ἦτον ὁ Ἐφραίμ. Τῶν ὁποίων τὴν φυλὴν ἐμίσησεν ὁ Θεὸς, τὴν τυραννίαν προβλέπων.

58. Τὴν δὲ Φυλὴν τοῦ Ἰούδα ἐδιάλεξε, διὰ ῥάβδον τοῦ Ἰεσσαὶ, ἀπὸ τὴν ἀπόγονον, τοῦ ὁποίου ἐσαρκώθη ὁ Ὕψιςος, ἤγουν ἀπὸ τὴν Ἀειπαρθένον Μαρίαν, τὸ ὁποῖον μυςήριον, τότε τινὰς δὲν τὸ ἤξευρε, καὶ διὰ νὰ μὴ φθονήσωσιν αἱ ἄλλαι Φυλαὶ, εἶπεν, ὅτι διὰ τὸ ὄρος τῆς Ἰερουσαλὴμ ἐπρόκρινεν αὐτὴν τὴν φυλήν· ὅτι τὸ ὄρος αὐτὸ ἐσέβοντο διὰ τὸν Ναὸν, ὁ ὁποῖος εἰς αὐτὸ ἐκτίσθη ὕςερον.

59. Τὸ Λεονκόρνον ἔχει ἕνα μόνον κέρατον, δι' αὐτὸ τὸ ὀνομάζουσι μονόκερον. Εἰς τὸν ὁποῖον παρωμοίασε τὸν Ναὸν, ἐπειδὴ ᾠκοδομήθη, καὶ ἀφιερώθη τῷ ἑνὶ καὶ μόνῳ Θεῷ. Εἰς τὸν ὁποῖον Ναὸν, καὶ ἡ Κιβωτὸς ἀπὸ τὴν Σιλὼμ μετετέθη ὕςερον.

60. Τὸ ἁγίασμα ἐκεῖνο προεικόνιζε τὴν Ἐκκλησίαν μας, τὴν ὁποίαν ἐθεμελίωσεν ὁ Θεὸς ἀκαταμάχητον, νὰ προσκυνῆται εἰς αὐτὴν αἰώνια.

61. Καὶ τοῦτο γνώμη φιλοτιμίας, νὰ διαλέξῃ τὸν ταπεινὸν δοῦλόν του Δαβὶδ, ὅς τις ἦτον ὑπηρέτης τῶν ἄλλων βοσκῶν, καὶ ἠκολούθει ὄπισθεν εἰς τὰ ἑτοιμόγεννα πρόβατα, καὶ τὸν ἐψήφισε Βασιλέα, νὰ ποιμαίνῃ τὸν Λαὸν τοῦ Ἰακὼβ, καὶ τοῦ Ἰσραὴλ τὴν κληρονομίαν ἅπασαν.

62. Ὁ ὁποῖος Δαβὶδ ὡς εὐγνώμων πρὸς τὸν εὐεργέτην, καὶ εὔχρηςος, ἐποίμαινε μὲ ἀκακίαν καρδίας, καὶ γνώμην ἔνθεον τοὺς Ἰσραηλίτας, καθοδηγῶν αὐτοὺς μὲ θαυμάσιον πρᾶξιν, καὶ σύνεσιν.

58. Καὶ ἐξελέξατο τὴν φυλὴν Ἰούδα, τὸ ὄρος τὸ Σιὼν ὃ ἠγάπησε.

59. Καὶ ᾠκοδόμησεν ὡς μονοκέρωτος τὸ ἁγίασμα αὐτοῦ.

60. Ἐν τῇ γῇ ἐθεμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα.

61. Καὶ ἐξελέξατο Δαβὶδ τὸν δοῦλον αὐτοῦ, καὶ ἀνέλαβεν αὐτὸν ἐκ τῶν ποιμνίων τῶν προβάτων· ἐξόπισθεν τῶν λοχευομένων ἔλαβεν αὐτὸν, ποιμαίνειν Ἰακὼβ τὸν δοῦλον αὐτοῦ, καὶ Ἰσραὴλ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.

62. Καὶ ἐποίμανεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἀκακίᾳ τῆς καρδίας αὐτοῦ. Καὶ ἐν ταῖς συνέσεσι τῶν χειρῶν αὐτοῦ ὡδήγησεν αὐτούς.

Δόξα.

ΨΑΛΜΟΣ ΤΩ ΑΣΑΦ. ΟΗ'.

Προβλέπων ὁ Μακάριος Ἀσὰφ τὰς θλίψεις, καὶ διωγμοὺς, τοὺς ὁποίους ἔκαμεν εἰς τοὺς Ἑβραίους ὁ Ἀντίοχος, ἔγραψε τὸν Ψαλμὸν τοῦτον εἰς εὐχὴν, τὴν χρησμολογίαν σχηματίζων, πῶς τὴν λέγουσιν οἱ βασανιζόμενοι Ἰουδαῖοι, καὶ παραπονοῦνται, ὅτι τὰ Ἔθνη ἠφάνισαν τὴν κληρονομίαν τοῦ Θεοῦ· ἤγουν τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας· καὶ τὸν μὲν Ναὸν ἐμίαναν, τὸν δὲ ἐκλεκτὸν Λαὸν τοῦ Θεοῦ ἠχμαλώτευσαν.

Τὸ Κείμενον.

1. Ὁ Θεὸς ἤλθοσαν Ἔθνη εἰς τὴν κληρονομίαν σου, ἐμίαναν τὸν Ναὸν τὸν Ἅγιόν σου. Ἔθεντο Ἱερουσαλὴμ ὡς ὀπωροφυλάκιον.

2. Ἔθεντο τὰ θνησιμαῖα τῶν δούλων σου, βρώματα τοῖς πετεινοῖς τοῦ Οὐρανοῦ, τὰς σάρκας τῶν Ὁσίων σου τοῖς θηρίοις τῆς γῆς.

3. Ἐξέχεαν τὸ αἷμα αὐτῶν ὡσεὶ ὕδωρ κύκλῳ Ἱερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἦν ὁ θάπτων.

4. Ἐγενήθημεν ὄνειδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν, μυκτηρισμὸς, καὶ χλευασμὸς τῆς κύκλῳ ἡμῶν.

5. Ἕως πότε Κύριε ὀργισθήσῃ εἰς τέλος; Ἐκκαυθήσεται ὡς πῦρ ὁ ζῆλός σου. Ἔκχεον τὴν ὀργήν σου ἐπὶ τὰ Ἔθνη τὰ μὴ γινώσ-

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Πρῶτον ὀδύρονται τοῦ Θείου Ναοῦ τὴν ἐρήμωσιν, ἔπειτα τὴν στενοχωρίαν αὐτῶν, καὶ κάκωσιν, λέγοντες· τὰ παράνομα Ἔθνη, Θεὲ, μᾶς κατεκυρίευσαν τὴν ἐκλεκτὴν πόλιν σου, καὶ τὴν κατέστησαν ὡσὰν μίαν καλύβαν, ὅπου φυλάττουσι τὰ πωρικὰ τὸν καιρὸν τοῦ θέρους· καὶ εἰσερχόμενοι εἰς τὸν Θεῖον Ναόν σου, τὸν μολύνουσιν οἱ ἀκάθαρτοι.

2. Καὶ τόσην μανίαν ἔχουσι, καὶ ἀπανθρωπίαν οἱ ἄνομοι, ὥστε κἂν τὰ νεκρὰ σώματα τῶν δούλων σου, τὰ ὁποῖα ἐφόνευσαν, δέν μας ἀφίνουσι νὰ θάψωμεν, ἀλλὰ τὰ ἀφίνουσιν εἰς βρῶσιν τῶν πετεινῶν, καὶ θηρίων, οἱ ὠμότεροι τούτων, καὶ ἀγριώτεροι.

3. Οἵτινες ἐφόνευσαν ἀπὸ τοὺς ἐδικούς μας τόσον πλῆθος, τὸ ὁποῖον τρέχει τριγύρου τῆς πόλεως, ὥσπερ ποτάμι τὸ αἷμά των, καὶ δὲν τολμῶμεν ἀπὸ τὸν φόβον, κἂν τὰ λείψανα νὰ ἐνταφιάσωμεν.

4. Ὅθεν ἐγίνημεν εἰς τὰ Ἔθνη, τὰ ὁποῖα μᾶς συνορεύουσι, καὶ πολεμοῦσί μας πάντοτε, ὄνειδος καὶ περιγέλασμα οἱ ταλαίπωροι.

5. Εἰς τὸν Νόμον ἐπρόσταξεν ὁ Θεὸς νὰ λατρεύωσι μόνον αὐτῷ, λέγων· »ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός σου. Θεὸς ζηλωτὴς, πῦρ καταναλίσκον·« ὅθεν λέγει τώρα. Μὴ μᾶς ὀργισθῇς, Θεὲ, περισσότερον, μηδὲ ἐξάψῃς ὡς πῦρ καθ' ἡμῶν τὸν ζῆλόν σου· ἀλλὰ μᾶλλον ξεθύμανε τὴν ὀργήν σου εἰς ἐκεῖνα τὰ Ἔθνη, καὶ Βασίλεια, τὰ ὁποῖα

δέν σε πιςεύουσιν, οὔτε σὲ ἠξεύρουσιν ὁλότελα.

6. Τὸν τόπον λέγει ὁ Ἀκύλας, ὡραῖον· ὁ Σύμμαχος, καλλονήν· καὶ ὁ Θεοδοτίων εὐπρέπειαν· μὲ τὰ ὁποῖα τὸν Θεῖον Ναὸν ἐδήλωσαν. Τὸν Ἰακὼβ δὲ ἀνέφερε, διὰ νὰ τοὺς λυπηθῇ ὁ Θεὸς, διὰ τὰς ἀρετὰς ἐκείνου, νὰ τοὺς λυτρώσῃ ἐκ τῶν θλίψεων.

7. Ναὶ, Κύριε, παρακαλοῦμέν σε, μὴν ἐνθυμηθῇς τὰ παλαιὰ ἀνομήματα, τὰ ὁποῖα ἐτέλεσαν οἱ Πατέρες μας, ἀλλὰ πρὶν νὰ ἀπολεσθῶμεν ὁλότελα, ἂς μᾶς προφθάσωσιν οἱ οἰκτιρμοί σου. Δεῖξαι πάλιν τὴν πολλὴν εὐσπλαγχνίαν σου· ὅτι (ὡς γινώσκεις) πολλὰ ἐπτωχεύσαμεν, καὶ κατεφρονήθημεν.

8. Λοιπὸν λυπήσου μας, βοήθησον τάχιςα μὲ τὴν ἄμαχόν σου δύναμιν, ὅτι ἔρημοι τῆς σῆς προνοίας γεγόναμεν. Συγχώρησόν μας τὰ ἁμαρτήματα, καὶ λύτρωσαί μας ἐκ τῶν ἀσεβῶν, εἰς δόξαν τοῦ σοῦ Ἁγίου Ὀνόματος.

9. Διὰ νὰ μὴν εἴπωσιν οἱ ἄνομοι, ὅτι δὲν δύνασαι νὰ μᾶς βοηθήτης.

10. Καὶ ἂς γνωρισθῇ σαφέςατα εἰς αὐτὰ τὰ Ἔθνη, ἔμπροσθεν εἰς τὰ ὄμματά μας, μία δικαία ἐκδίκησις τῶν ἀδίκως χυθέντων αἱμάτων τῶν δούλων σου· καὶ νὰ φανῇ, πῶς ἔφθασαν ἔμπροσθέν σου τῶν σιδηροδεμένων αἰχμαλώτων οἱ ςεναγμοὶ, καὶ τὰ δάκρυα.

11. Καὶ ὡς πάντα δυνάμενος, μὴν ἀφήσῃς νὰ ἀπολεσθῇ τελείως τὸ γένος μας· ἀλλὰ περιποίησαι, καὶ διαφύλαξον τοὺς παῖδας τῶν φονευθέντων, νὰ γεννηθῇ ἐξ αὐτῶν Λαὸς ἕτερος.

12. Καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἀνταπόδωσον πολλαπλασίως τὸν ὀνειδισμὸν, τὸν ὁποῖον εἶπον κατὰ σοῦ οἱ πολέμιοι γείτονες. Κόλπον δὲ εἶπεν, ἐκ μεταφορᾶς ἐκείνων, οἵτινες βασοῦσιν εἰς τὸ ςῆθος τίποτε, καὶ τὸ σφίγγουσι, νὰ μὴ τοὺς πέσῃ. Λέγει οὖν, πλήρωσον αὐτοὺς συχνῶν συμφορῶν, καὶ θλίψεων.

κοντά σε, καὶ ἐπὶ Βασιλείας, αἳ τὸ ὄνομά σου οὐκ ἐπεκαλέσαντο.

6. Ὅτι κατέφαγον τὸν Ἰακὼβ, καὶ τὸν τόπον αὐτοῦ ἠρήμωσαν.

7. Μὴ μνησθῇς ἡμῶν ἀνομιῶν ἀρχαίων. Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν ἡμᾶς οἱ οἰκτιρμοί σου Κύριε, ὅτι ἐπτωχεύσαμεν σφόδρα.

8. Βοήθησον ἡμῖν ὁ Θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν, ἕνεκεν τῆς δόξης τοῦ ὀνόματός σου. Κύριε ῥῦσαι ἡμᾶς, καὶ ἱλάσθητι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου.

9. Μήποτε εἴπωσι τὰ ἔθνη, ποῦ ἐςιν ὁ Θεὸς αὐτῶν;

10. Καὶ γνωσθήτω ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν, ἡ ἐκδίκησις τοῦ αἵματος τῶν δούλων σου τοῦ ἐκκεχυμένου. Εἰσελθέτω ἐνώπιόν σου ὁ ςεναγμὸς τῶν πεπεδημένων.

11. Κατὰ τὴν μεγαλωσύνην τοῦ βραχίονός σου, περιποίησαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθανατωμένων.

12. Ἀπόδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν ἑπταπλασίονα εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν, τὸν ὀνειδισμὸν αὐτῶν, ὃν ὠνείδισάν σε Κύριε.

13. Ἡμεῖς δὲ λαός σου, καὶ πρόβατα νομῆς σου· ἀνθομολογησόμεθά σοι ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα. Εἰς γενεὰν, καὶ γενεὰν ἐξαγγελοῦμεν τὴν αἴνεσίν σου.

13. Τὸ, ἀνθομολογησόμεθα εἶπεν, ἀντὶ ἐξομολογησόμεθα, τὸ ὁποῖον δηλοῖ εὐχαριστίαν. Λέγει οὖν, ἡμεῖς οἵτινες εἴμεθα πρόβατα τῆς ποίμνης σου, νὰ κηρύττωμεν ἐκδιηγούμενοι πάντοτε τὸ μεγαλεῖά σου, εὐχαριστοῦντες, καὶ ἀνυμνοοῦντές σε.

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων, Μαρτύριον τῷ Ἀσάφ, Ψαλμὸς ὑπὲρ τοῦ Ἀσσυρίου. ΟΘ′.

Μεταβολὴν πραγμάτων μαρτυρεῖ ὁ Ψαλμὸς οὗτος, καὶ προφητεύει τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν Ἰουδαίων εἰς τὴν Βαβυλῶνα. Ἐσχηματίσθη δὲ ἀπ' ἐκείνους εἰς εὐχὴν, διδάσκων, πῶς πρέπει νὰ ἐπικαλώμεθα τὸν Θεὸν, διὰ νὰ τὸν παρακινῶμεν εἰς ἔλεος. Προλέγει δὲ καὶ τὴν σωτηρίαν τῶν Ἐθνῶν, τὰ ὁποῖα ἐπίστευσαν εἰς τὸν Δεσπότην Χριστὸν, μετὰ τὴν συγκατάβασιν αὐτοῦ, καὶ θαυμάσιον Σάρκωσιν.

Τὸ Κείμενον.

1. Ὁ Ποιμαίνων τὸν Ἰσραὴλ πρόσχες. ὁ ὁδηγῶν ὡσεὶ πρόβατον τὸν Ἰωσήφ.

2. Ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ ἐμφάνηθι, ἐναντίον Ἐφραὶμ, καὶ Βενιαμὶν, καὶ Μανασσῆ.

3. Ἐξέγειρον τὴν δυναστείαν σου, καὶ ἐλθὲ εἰς τὸ σῶσαι ἡμᾶς.

4. Ὁ Θεὸς ἐπίστρεψον ἡμᾶς, καὶ ἐπίφανον τὸ πρό-

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἐσένα, Πανάγαθε Θεὲ, ἱκετεύω, ὅστις κυβερνᾷς τὸν Λαόν σου, προμηθεύμενος αὐτοῦ ὡς ποιμὴν ἀληθέστατος· καὶ ὡδήγησες τὸν Ἰωσὴφ εἰς τὴν Αἴγυπτον, λυτρώσας αὐτὸν ὡς ἀπὸ λύκων, ἐκ τῆς μανίας τῶν Αὐταδέλφων του.

2. Τῶν Χερουβὶμ ἐμνημόνευσεν, ἐπειδὴ ὁ Μωϋσῆς ἔβαλεν εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων τὰ αὐτῶν ἐκτυπώματα. Ὁ Βενιαμὶν ἦτον Ἀδελφὸς τοῦ Ἰωσὴφ ὁμομήτριος· ὁ δὲ Ἐφραὶμ, καὶ Μανασσῆς Υἱοί του· ὅθεν λέγων αὐτοὺς τοὺς τρεῖς, ὅλον τὸν Λαὸν ἐδήλωσεν.

3. Ὡς μακροθυμοῦντα τὸν Θεὸν, καὶ ἡσυχίᾳ χρώμενον, διανίστησιν· οὐ μόνον δὲ διὰ τοὺς αἰχμαλώτους Ἑβραίους στοιχᾶται οὗτος ὁ Ψαλμὸς, ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς τοὺς ἐξ Ἐθνῶν· καὶ δεόμεθα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, νὰ σαρκωθῇ, νὰ μᾶς σώσῃ τὸ γληγορώτερον, καθὼς τὸ λέγει εἰς τὸν παρακάτω στίχον σαφέστερον.

4. Ἤγουν, ἀξίωσαί μας, καὶ δικαίωσον μὲ τὴν χάριν σου, νὰ ἐπιστρέψωμεν πρὸς τὴν ἀλήθειαν· καὶ κάμε

μας νὰ ἰδῶμεν τὸν χαρακτῆρά σου μὲ τὴν θαυμάσιον καὶ σωτήριον σάρκωσιν.

5. Ἕως πότε νὰ ἀποστρέφῃς τὰς λιτὰς τοῦ Λαοῦ σου, Δέσποτα, διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ὀργιζόμενος; Ἀντὶ δὲ τῶν δούλων, οἱ ἄλλοι ἑρμηνευταὶ, τοῦ Λαοῦ σου, ἔγραψαν.

6. Ὁμοίως καὶ τὸ ψωμιεῖς, ἐψώμισας εἴπασι, καὶ ἐπότισας. Ἤγουν, ἀντιμετρήσας τὴν τιμωρίαν ταῖς ἁμαρτίαις μας, ἐσυγκέρασες τὴν τροφὴν, καὶ πιοτόν μας μὲ δάκρυα.

7. Ἰδοὺ πῶς οὐ μόνον ἀπὸ τοὺς ἀοράτους ἐχθροὺς πολεμούμεθα, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς ὁρατοὺς, οἵτινες καθ' ἑκάστην μᾶς ὀνειδίζουσι.

8. Λοιπὸν ἐπίστρεψόν μας πρὸς σὲ Κύριε, καὶ Βασιλεῦ τῶν Ἀγγέλων, καὶ δεῖξόν μας τὸ πολυπόθητόν σου καὶ σωτήριον πρόσωπον· ἤγουν, ἀξίωσαί μας, νὰ ἰδῶμεν τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν καὶ Σωτῆρά μας.

9. Σὺ κατέλυσας τὴν ἄδικον δυναστείαν τῶν Αἰγυπτίων, τὰ Ἔθνη τῶν Χαναναίων ἐξωλόθρευσας, καὶ ἔφερες τὸν Λαόν σου ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον μὲ πᾶσαν εὐκολίαν, καὶ τὸν ἐφύτευσες εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, ὥσπερ ἄμπελον· τὸν ὁποῖον ὡδήγησες μὲ τὴν νεφέλην, καὶ στύλον τὸν πύρινον, καὶ ἥπλωσαν εἰς πολὺν Κόσμον αἱ ῥίζαι του. Τὸ αὐτὸ νόει διὰ τὰ Ἔθνη, τὰ ὁποῖα μετεφύτευσεν ἀπὸ τὴν εἰδωλολατρείαν εἰς τὴν μακαρίαν Ἐκκλησίαν, καὶ ἐπλήρωσεν ὅλην τὴν γῆν ἡ εὐσέβεια.

10. Ὄρη καλεῖ τὴν τῶν Ἐθνῶν δύναμιν· σκιὰν δὲ ταῦτα καλύπτουσαν, τὴν δυναστείαν τοῦ Ἰσραὴλ. Κέδρους, τοὺς ὑψηλοὺς ἄρχοντας. Ἀναδενδράδες τῆς ἀμπέλου, λέγονται τὰ μακρὰ κλήματα, τὰ ὁποῖα σκεπάζουσι, καὶ κυριεύουσι τὰς κορυφὰς, καὶ κλόνους τῶν δένδρων. Λέγει οὖν, ὅτι καθὼς μὲ τὴν ἐδικήν σου βοήθειαν Κύριε, ἥπλωσαν οἱ Ἰουδαῖοι τὰ ὅριά των ἀπὸ τὴν θάλασσαν τῆς Παλαιστίνης, ἕως τὸν ποταμὸν Εὐφράτην· οὕτω καὶ ἡ Ἁγία σου Ἐκκλησία τοῦ Νέου Ἰσραὴλ, θέλει πλατύνει τὰς παραφυάδας αὐτῆς, καὶ καταβολάδας αὐτῆς, ἀπὸ ποταμὸν εἰς ποταμὸν, καὶ ἀπὸ τὴν μίαν ἕως τὴν ἄλλην θάλασσαν.

11. Ἀλλὰ διατὶ, Κύριε, τώρα ὕστερα τὴν ὑστέρησες τῆς προνοίας σου; καὶ τὴν τρυγοῦσιν ὅσοι περάσουσι,

σωπόν σου, καὶ σωθησόμεθα.

5. *Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, ἕως πότε ὀργίζῃ ἐπὶ τὴν προσευχὴν τῶν δούλων σου;*

6. *Ψωμιεῖς ἡμᾶς ἄρτον δακρύων, καὶ ποτιεῖς ἡμᾶς ἐν δάκρυσιν ἐν μέτρῳ.*

7. *Ἔθου ἡμᾶς εἰς ἀντιλογίαν τοῖς γείτοσιν ἡμῶν, καὶ οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν ἐμυκτήρισαν ἡμᾶς.*

8. *Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, ἐπίστρεψον ἡμᾶς, καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου, καὶ σωθησόμεθα.*

9. *Ἄμπελον ἐξ Αἰγύπτου μετῆρας. ἐξέβαλες ἔθνη, καὶ κατεφύτευσας αὐτήν. Ὡδοποίησας ἔμπροσθεν αὐτῆς, καὶ κατεφύτευσας τὰς ῥίζας αὐτῆς, καὶ ἐπλήρωσε τὴν γῆν.*

10. *Ἐκάλυψεν ὄρη ἡ σκιὰ αὐτῆς, καὶ αἱ ἀναδενδράδες αὐτῆς τὰς κέδρους τοῦ Θεοῦ. Ἐξέτεινε τὰ κλήματα αὐτῆς ἕως θαλάσσης, καὶ ἕως ποταμῶν τὰς παραφυάδας αὐτῆς.*

11. *Ἵνα τί καθεῖλες τὸν φραγμὸν αὐτῆς, καὶ τρυ-*

γνῶσιν αὐτὴν πάντες οἱ παραπορευόμενοι τὴν ὁδόν; Ἐλυμήνατο αὐτὴν ὗς ἐκ δρυμοῦ, καὶ μονιὸς ἄγριος κατενομήσατο αὐτήν.

12. Ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, ἐπίςρεψον δὴ καὶ ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἴδε, καὶ ἐπίσκεψαι τὴν ἄμπελον ταύτην, καὶ κατάρτισαι αὐτήν, ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιά σου. καὶ ἐπὶ υἱὸν ἀνθρώπου, ὃν ἐκραταίωσας σεαυτῷ.

13. Ἐμπεπυρισμένη πυρὶ, καὶ ἀνεσκαμμένη. ἀπὸ ἐπιτιμήσεως τοῦ προσώπου σου ἀπολοῦνται.

14. Γενηθήτω ἡ χείρ σου ἐπ᾽ ἄνδρα δεξιᾶς σου, καὶ ἐπὶ υἱὸν ἀνθρώπου, ὃν ἐκραταίωσας σεαυτῷ.

15. Καὶ οὐ μὴ ἀποςῶμεν ἀπὸ σοῦ. ζωώσεις ἡμᾶς, καὶ τὸ ὄνομά σου ἐπικαλεσόμεθα. Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων ἐπίςρεψον ἡμᾶς, καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου, καὶ σωθησόμεθα.

καὶ τὴν βόσκουσι τὰ χοιρίδια τοῦ δάσους; Ταῦτα λέγει διὰ τὸν Σενναχηρεὶμ, καὶ Ναβουχοδονόσωρ, ὡς τῶν ἄλλων θηριωδέσερον· Ὅτι αὐτὸς ἐχάλασε τὴν Ἱερουσαλὴμ ὁλότελα· ὅθεν ἐπωνόμασεν αὐτὸν ἀγριόχοιρον, ὁ ὁποῖος ζημιώνει περίσσα τὴν ἄμπελον. Ταῦτα μὲν κατὰ τὸ γράμμα, κατὰ τὸ πνεῦμα δὲ νόει τὴν ψυχὴν ἄμπελον, καὶ θηρία τοὺς πονηροὺς δαίμονας.

12. Ἀλλὰ ἂς παύσῃ ἕως ἐδῶ ἡ δικαία σου ἐγκατάλειψις, Θεὲ τῶν δυνάμεων. Στρέψαι πρὸς ἡμᾶς τὴν βοήθειάν σου, κύτταξον ἀπὸ τὸν Οὐρανὸν, καὶ ἰδέ μας μὲ ὄμμα εὔσπλαγχνον· καὶ καθὼς ἡ θεία σου πρόνοια ἐφύτευσε τὴν ἄμπελον ταύτην, οὕτως ἐλθὲ, νὰ τῇ δώσῃς κατάρτησιν, καὶ ςερέωσιν, διὰ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ Λόγου, νὰ σαρκωθῇ, καθὼς προώρισες.

13. Πάλιν τὴν ἐρήμωσιν λέγει τοῦ Ναοῦ, καὶ τῆς Πόλεως, τὴν διὰ πυρὸς, καὶ κατασκαφῆς γενομένην. Τὸ δὲ ἀπὸ ἐπιτιμήσεώς σου, θέλει νὰ εἰπῇ, ὅτι, σοῦ φαινομένου, θέλουσιν ἐξολοθρευθῇ, καὶ ἀπολεσθῶσιν οἱ πολέμιοι.

14. Τώρα πάλιν δέεται τοῦ Θεοῦ, νὰ ἀποςείλῃ τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, ὡς φιλάνθρωπος, ὅς τις δεξιὰ τοῦ Πατρὸς ὀνομάζεται. Λέγει οὖν, εὐδόκησαν, Θεέ μου, νὰ γένῃ ὁ Υἱὸς, καὶ Λόγος σου, Υἱὸς ἀνθρώπου μὲ τρόπον θαυμάσιον, καθὼς ἔταξες, ἤγουν ὁ ὁμοούσιος σοὶ τῷ Πατρὶ, νὰ γένῃ κατὰ τὴν σάρκα μικρότερος.

15. Ναὶ, πολυέλεε Κύριε, μὴ μᾶς ἐγκαταλίψῃς, δεόμεθά σου, ἀλλὰ βοήθησον, ἀνάπλασον τὴν φύσιν τῆς ἀνθρωπότητος μὲ τὴν ἔνσαρκον παρουσίαν σου· διὰ τῆς ὁποίας θέλουσι σὲ γνωρίσει πανταχοῦ Θεὸν ἀληθέςατον· νὰ καταλυθῇ τοῦ θανάτου τὸ κράτος, καὶ νὰ ἐπιτύχωσι ζωῆς αἰωνίου πάντες οἱ πιςεύσοντες, τὸ ὄνομά σου ἐπικαλούμενοι.

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν Ληνῶν. Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ. Π'.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς προφητεύει τῶν Ἰουδαίων τὴν λύτρωσιν, καὶ ἀνάκλησιν, καὶ τὴν ὕςερον πάλιν ἀλλοτρίωσιν, μετὰ τὴν ὁποίαν τὰ Ἔθνη, ἤγουν, ἡμεῖς ἐπιςεύσαμεν, προσφέροντες τὸν τῆς εὐσεβείας καρπὸν εἰς τὰς Ἐκκλησίας· τὰς ὁποίας παρομοιάζει ἡ Γραφὴ μὲ τοὺς Ληνοὺς, εἰς τοὺς ὁποίους μαγγανίζουσι τὰς ςαφύλας. Διατὶ οἱ Ἑβραῖοι εἶχασι συνήθειαν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, καὶ ἔκαμναν Ἑορτὴν κατὰ τὸν Σεπτέμβριον Μῆνα, ἀφ' οὗ ἤθελαν τρυγήση τὰς ἀμπέλους, καὶ ἔφερναν εἰς τοὺς Ἱερεῖς τὰς ἀπαρχὰς τοῦ οἴνου, εὐχαριςοῦντες τὸν Κύριον· καὶ τότε ἔψαλλον τὸν παρόντα Ψαλμὸν, ὅς τις ἔχει σχῆμα πῶς ἐχόρευεν ὁ Λαὸς μετὰ τὴν ἀνάκλησιν, καὶ ἕνας τὸν ἄλλον παρακινεῖ, νὰ ὑμνῇ, καὶ νὰ εὐχαριςῇ τὸν Θεὸν ὅς τις τοὺς ἐλύτρωσε.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Εὐφημεῖτε, καὶ αἰνεῖτε τὸν Θεὸν, ὅς τις μᾶς ἐβοήθησε, καὶ ἀπὸ τὴν δεινὴν αἰχμαλωσίαν μᾶς ἐλύτρωσε.

2. Τότε εἶχασι συνήθειαν οἱ Ἑβραῖοι, καὶ ἐμελῴδουν τῷ Θεῷ μὲ ποικίλα, καὶ διάφορα ὄργανα· καθὼς καὶ τώρα εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἰταλίας κάμνουσι. Παρακινεῖ γοῦν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον χορὸν νὰ ὑμνῶσι τὸν Κύριον, ἄλλος μὲ ἕνα, καὶ ἕτερος μὲ τὸ ἄλλο ὄργανον. Ὁ δὲ Σύμμαχος λέγει λύραν τὸ Ψαλτήριον.

3. Σαλπίσατε οἱ Ἱερεῖς, καὶ Διάκονοι τὴν ἡμέραν τούτην τῆς Νεομηνίας τοῦ ἑβδόμου Μηνός. Ὅτι διὰ δύο αἰτίας πρέπει νὰ τελέσωμεν Ἑορτὴν χαρμόσυνον, καὶ πανήγυριν εὐφρόσυνον.

4. Μίαν μὲν, ὅτι ὁ Θεὸς τὸ ἐπρόσαξε τῶν Πατέρων μας, νὰ ἑορτάζωμεν αὐτὴν τὴν τῆς Σκηνοπηγίας πανήγυριν.

5. Δευτέραν δὲ, εἰς μαρτυρίαν, καὶ ἐνθύμησιν δύο μεγάλων εὐεργεσιῶν, καὶ χαρίτων, τὰς ὁποίας μᾶς ἔκαμεν ὁ Κύριος· ἤγουν, πῶς μᾶς εὔγαλεν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον μὲ τοιαῦτα, καὶ τοσαῦτα θαυμάσια.

6. Ἔπειτα μᾶς ἔδωκε τὸν Νόμον εἰς τὴν ἔρημον, καὶ μᾶς ἠξίωσε νὰ ἀκούσωμεν τὴν θείαν αὐτοῦ λαλιὰν, τὴν ὁποίαν δὲν τὴν ἠξεύραμεν.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἀγαλλιᾶσθε τῷ Θεῷ, τῷ βοηθῷ ἡμῶν.

2. Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ Ἰακώβ. Λάβετε Ψαλμὸν, καὶ δότε τύμπανον, Ψαλτήριον τερπνὸν μετὰ Κιθάρας.

3. Σαλπίσατε ἐν νεομηνίᾳ σάλπιγγι, ἐν εὐσήμῳ ἡμέρᾳ ἑορτῆς ὑμῶν.

4. Ὅτι πρόςαγμα τῷ Ἰσραὴλ ἐςὶ, καὶ κρίμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ.

5. Μαρτύριον ἐν τῷ Ἰωσὴφ ἔθετο αὐτὸν, ἐν τῷ ἐξελθεῖν αὐτὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

6. Γλῶσσαν, ἣν οὐκ ἔγνω, ἤκουσεν.

7. Ἀπέστησεν ἀπὸ ἄρσεων τὸν νῶτον αὐτοῦ. αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐν τῷ κοφίνῳ ἐδούλευσαν.

8. Ἐν θλίψει ἐπεκαλέσω με, καὶ ἐῤῥυσάμην σε. Ἐπήκουσά σου ἐν ἀποκρύφῳ καταιγίδος.

9. Ἐδοκίμασά σε ἐπὶ ὕδατος ἀντιλογίας. Ἄκουσον λαός μου, καὶ διαμαρτύρομαί σοι.

10. Ἰσραὴλ ἐὰν ἀκούσῃς μου, οὐκ ἔσται ἐν σοὶ Θεὸς πρόσφατος· Οὐδὲ προσκυνήσεις Θεῷ ἀλλοτρίῳ· Ἐγὼ γάρ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σου, ὁ ἀναγαγών σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου. Πλάτυνον τὸ στόμα σου, καὶ πληρώσω αὐτό.

11. Καὶ οὐκ ἤκουσεν ὁ λαός μου τῆς φωνῆς μου, καὶ Ἰσραὴλ οὐ προσέσχε μοι. καὶ ἐξαπέστειλα αὐτοὺς κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν καρδιῶν αὐτῶν. πορεύσονται ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν.

12. Εἰ ὁ λαός μου ἤκουσέ μου, Ἰσραὴλ ταῖς ὁδοῖς μου εἰ ἐπορεύθη, ἐν τῷ

7. Καὶ ὄντως, ὅσον εἰς τὸ πρῶτον, μεγάλην χάριν μᾶς ἔκαμεν, εὐγάζων τὸν νῶτον, ἤγουν τὴν ῥάχην μας ἀπὸ τὰ βαρέα ἐκεῖνα βαστάγματα, καὶ φορτία τῆς Αἰγύπτου, τὰ ὁποῖα ἐσηκώναμεν εἰς τὸν ὦμον, καὶ χεῖράς μας τοὺς κοφίνους γεμάτους πηλὸν, καὶ ἄλλα βαρέματα.

8. Τώρα στρέφει ὁ Προφήτης τὸν λόγον, ὡς ἐκ προσώπου τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν Λαὸν, λέγων. Ἐνθυμοῦ, πῶς μὲ ἐπικαλέσθης εἰς ἐκείνην τὴν δεινὴν θλίψιν, ὅταν ἐστέναξες τοσοῦτον ταλαιπωρούμενος, καὶ σοῦ ἐπήκουσα, λυτρούμενός σε μὲ ταραχὴν ἀπόκρυφα· ἤγουν μὲ τὰς διαφόρους πληγὰς, τὰς ὁποίας ἔδωσε τοῖς Αἰγυπτίοις ὁ Κύριος.

9. Ἀλλὰ σὺ ἐφάνης πρός με ἀχάριστος, ὅταν σὲ ἐδοκίμασα εἰς τὰ πικρὰ τῆς Μεῤῥᾶς ὕδατα. Ταῦτα λέγει, διατὶ κατελάλησαν κατὰ Θεοῦ, καὶ Μωϋσέως οἱ ἄφρονες, εὑρόντες πικρὸν τὸ ὕδωρ ἐκεῖνο· ὅθεν ἀντιλέγοντες τῆς θείας προνοίας, ἐπωνομάσθη ἐκεῖνο τὸ ὕδωρ, Ἀντιλογίας. Τὸ δὲ ἄκουσον Λαός μου, δηλοῖ ταῦτα· Ἐπειδὴ ἐδοκίμασες τὴν δύναμίν μου, δέξου καὶ τὰς παραγγελίας, τὰς ὁποίας εἰς ὠφέλειάν σου ἐνομοθέτησα.

10. Ἤγουν, μὴ τολμήσῃς νὰ προσκυνήσῃς Θεὸν νεώτερον· ὅτι ἄλλος δὲν εἶναι ἀληθινὸς Θεὸς, μόνον Ἐγὼ, ὅστις σᾶς εὔγαλα ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, μὲ τόσα σημεῖα, καὶ τέρατα. Οὐ μόνον δὲ πότε, ἀλλὰ καὶ τώρα δύναμαι νὰ τελέσω θαυμασιώτερα. Μόνον ἂς εἶσαι εὐπειθεῖς εἰς ἐμὲ, καὶ Ἐγὼ νὰ πληρώσω πᾶσαν ἐπιθυμίαν σας εὔλογον.

11. Ἐδῶ κατηγορεῖ τὴν ἀγνωσίαν αὐτῶν, καὶ ἀναισθησίαν, λέγων· Ἐγὼ μὲν τοὺς ἐσυμβούλευσα τὰ συμφέροντα, ἀλλ' αὐτοὶ δὲν ἐψήφισαν τοὺς λόγους μου· Ὅθεν γυμνώσας αὐτοὺς τῆς κηδεμονίας μου, τοὺς ἀφῆκα νὰ διάγωσιν εἰς τὴν σκολιότητα, καὶ δυστροπίαν τῆς καρδίας των.

12. Ὅτι ἐὰν ἤθελαν μοῦ ἀκούσῃ, νὰ πορεύωνται εἰς τὴν σωτήριον ὁδόν μου, ἤθελα ταπεινώσει καὶ Ἐγὼ τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν ἐν τῷ μηδενὶ, ἤγουν μὲ πολλὴν εὐκολίαν

καὶ νὰ βάλλω τὴν χεῖρα τῆς δυνάμεώς μου ἀπάνω εἰς ἐκείνους, οἵτινες τοὺς θλίβουσιν.

13. Ὁ Ἀκύλας οὕτως ἡρμήνευσε. Μισοποιοῦντες Κύριον, ἀρνήσονται· Ὅτι ἐπειδὴ οἱ Ἑβραῖοι ἐψεύσθησαν εἰς τὸν Θεὸν, καὶ τὸν Χριςὸν ἠρνήθησαν, τοὺς ἐμίσησε. Διατὶ μετὰ τὴν νομοθεσίαν, εἶπε ταῦτα ὅλος ὁ Λαός. »Πάντα, ὅσα εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς, ποιήσομεν, καὶ ἀκουσόμεθα·« ἔπειτα ἐψεύσθησαν, καὶ σαρκωθέντα τὸν Δεσπότην ἐςαύρωσαν. Ὅθεν καὶ τὸ ἐπιτίμιον τῆς ἀσεβείας ἐδέχθησαν, τὸν αἰώνιον ὄλεθρον. Τοῦτο λέγει ὁ καιρὸς αὐτῶν. Ὅτι οἱ Σύροι, καὶ οἱ Ἑβραῖοι, τὰς συμφορὰς καιρὸν λέγουσιν.

14. Ὅτι ἀγνωμοσύνη νενοσηκότες, δὲν ἐνθυμήθησαν τὰ ἀγαθὰ, τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς τοῖς ἐχάρισεν, οἱ ἀχάριςοι. Μέλι δὲ καλεῖ τὸ ὕδωρ, τὸ ὁποῖον εὐγῆκεν ἀπὸ τὴν πέτραν, καὶ τοὺς ἐπότισε. Στέαρ δὲ πυροῦ λέγεται τοῦ σίτου ὁ μυαλὸς, ἤγουν, τὸ παχύτερον ἄλευρον. Λέγει οὖν, ὅτι πάσης λογῆς καρπὸν ἄφθονα, καὶ πλουσιοπάροχα τοὺς ἐχόρτασε. Τὸ πᾶν γὰρ ἐκ μέρους διαλαμβάνεται.

μηδενὶ ἂν τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν ἐταπείνωσα, καὶ ἐπὶ τοὺς θλίβοντας αὐτοὺς, ἐπέβαλον ἂν τὴν χεῖρά μου.

13. *Οἱ ἐχθροὶ Κυρίου ἐψεύσαντο αὐτῷ, καὶ ἔςαι ὁ καιρὸς αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα.*

14. *Καὶ ἐψώμισεν αὐτοὺς ἐκ ςέατος πυροῦ· καὶ ἐκ πέτρας μέλι, ἐχόρτασεν αὐτούς.*

Δόξα.

ΨΑΛΜΟΣ ΤΩ ΑΣΑΦ. ΠΑ΄.

Προορῶν ὁ Μακάριος Προφήτης οὗτος, ὅτι οἱ κριταὶ τοῦ Κόσμου ἔμελλον νὰ κάμνωσιν ἀδικοκρισίας, καὶ νὰ πωλῶσι τὴν δικαιοσύνην μὲ δωρεὰς, καὶ χαρίσματα, ὡς προσωπολῆπται καὶ ἄδικοι, ἔγραψεν εἰς ἔλεγχον αὐτῶν τὸν Ψαλμὸν τοῦτον. Εἰς τὸ τέλος τοῦ ὁποίου προσκαλεῖ τὸν Θεὸν ὡς Κριτὴν δίκαιον, νὰ κρίνῃ τὴν Οἰκουμένην ἅπασαν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Τοὺς Ἄρχοντας τῶν Ἰουδαίων καλεῖ Θεοὺς, ἐπειδὴ ἦσαν πεπιςευμένοι νὰ κρίνωσι τοὺς ἄλλαυς ὡς πρόκριτοι. Κριτὴς δὲ ἀληθὴς μόνος ὁ Θεὸς, ὅς τις ἀνακρίνει τὰς κρίσεις, καὶ διακρίνει, καὶ κατακρίνει τοὺς ἀδικοκριτὰς εἰς κρίσιν αἰώνιον.

Τὸ Κείμενον.

1. *Ὁ Θεὸς ἔςη ἐν συναγωγῇ Θεῶν, ἐν μέσῳ δὲ Θεοὺς διακρινεῖ.*

2. Ἕως πότε κρίνετε ἀδικίαν, καὶ πρόσωπα ἁμαρτωλῶν λαμβάνετε.

3. Κρίνατε ὀρφανῷ, καὶ πτωχῷ· ταπεινὸν, καὶ πένητα δικαιώσατε. Ἐξέλεσθε πένητα, καὶ πτωχόν· ἐκ χειρὸς ἁμαρτωλοῦ ῥύσασθε αὐτόν.

4. Οὐκ ἔγνωσαν, οὐδὲ συνῆκαν, ἐν σκότει διαπορεύονται. Σαλευθήτωσαν πάντα τὰ θεμέλια τῆς γῆς.

5. Ἐγὼ εἶπα, Θεοί ἐστε, καὶ Υἱοὶ ὑψίστου πάντες. ὑμεῖς δὲ ὡς ἄνθρωποι ἀποθνήσκετε, καὶ ὡς εἷς τῶν ἀρχόντων πίπτετε.

6. Ἀνάστα ὁ Θεὸς κρίνων τὴν γῆν. ὅτι σὺ κατακληρονομήσεις ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι.

2. Ὦ ἀσεβεῖς, καὶ παράνομοι, ἕως πότε δὲν παύετε ἀπὸ τὰς ἀδικοκρισίας, ἀλλὰ προτιμᾶτε τὰ πρόσωπα τῶν μεγάλων, καὶ δυνατῶν διὰ τὰς δωρεὰς, τὰς ὁποίας σᾶς χαρίζουσιν;

3. Ἀφῆτε τοιαύτην πρᾶξιν ἄθεσμον, μὴ παροράτε ἀδικουμένους τοὺς πένητας, ἀλλὰ δότε τοῦ ὀρφανοῦ, καὶ πτωχοῦ τὸ δίκαιον· καὶ ἀφ᾽ οὗ γράψετε τὴν ἀπόφασιν, δότε της ταχέως τελείωσιν, νὰ λυτρωθῶσιν οἱ ἀδύνατοι ἀπὸ τὰς χεῖρας ἐκείνων, οἵτινες τοὺς πνίγουσιν.

4. Ἀλλὰ δὲν ἠθέλησαν οἱ τοιοῦτοι ἄδικοι κριταὶ νὰ ἐννοήσωσι, καὶ νὰ καταλάβωσι τὴν ἀγνωσίαν αὐτῶν, καὶ ἀσέβειαν· διὰ τοῦτο εἰς τὸ σκότος διάγουσι, καὶ μὲ τὴν ἀδικίαν ταύτην γέμει ὅλος ὁ Κόσμος πολλὴν ταραχὴν, καὶ σύγχυσιν.

5. Ἐγὼ μὲν ὑμᾶς τιμήσας εἰς τοὺς Προφήτας, Υἱοὺς ὑψίστου, καὶ Θεοὺς ὠνόμασα· ἀλλὰ ἐσεῖς τοσαύτην τιμὴν ἀγνοήσαντες, ἐπέσετε εἰς ὁμοίαν πτῶσιν μὲ τὸν διάβολον· καὶ ἀποθαίνετε ὡς οἱ λοιποὶ ἁμαρτωλοὶ μὲ καταφρονεμένον θάνατον.

6. Κατηγορήσας τοὺς ἀδίκους κριτὰς ὁ Προφήτης, παρακαλεῖ τὸν δίκαιον, νὰ κρίνῃ τὴν Οἰκουμένην ἅπασαν, λέγων· Ἐπειδὴ Κύριε δὲν γίνεται εἰς τὴν γῆν καμμία δικαιοσύνη, ἔγειραι νὰ κρίνῃς τὸν Κόσμον σου. Τοῦτο δὲ οὐ μόνον διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ σάρκωσιν. Διὰ τοῦτο λέγει, πῶς θέλει κατακληρονομήσει ὅλα τὰ Ἔθνη, τὴν σωτηρίαν αὐτῶν πανσόφως πραγματευσάμενος.

Ὠδὴ Ψαλμοῦ τῷ Ἀσάφ. ΠΒ΄.

Ὁ Ἄνωθεν Ἀσὰφ ἔκαμε τὸν Ψαλμὸν τοῦτον κατὰ τοῦ Σενναχηρεὶμ, καὶ τῶν λοιπῶν Ἀσσυρίων, οἵτινες ἔδωσαν πολλὴν θλίψιν, καὶ ἐνόχλησιν τῶν Ἑβραίων εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, καθὼς φαίνεται εἰς τὴν β΄. Βίβλον τῶν Παραλειπομένων. Κεφ. κβ΄. Καὶ εἰς τὸν Ἡσαΐαν λς΄. Ἀναφέρει γοῦν τῷ Θεῷ τοὺς ὑπερηφάνους λόγους τῶν Ἀσεβῶν, δεόμενος καὶ παρακαλῶν αὐτὸν, νὰ κάμῃ κατ᾽ αὐτῶν δικαίαν ἐκδίκησιν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Κύριε, ἐπειδὴ ἄλλος δὲν εὑρίσκεται παρόμοιός σου εἰς τοσαύτην ἐξουσίαν καὶ δύναμιν, δέομαί σου, μὴ σιωπήσῃς, μηδὲ νὰ ὑπομείνῃς πλέον, μὲ τὴν συνήθη μακροθυμίαν σου, τὴν ἀλαζονείαν τῶν ἐχθρῶν σου. Οἵτινες ταράσσονται, καὶ ὑψώνουσι τὴν κεφαλὴν ὡς τῆς θαλάσσης τὰ ἄγρια κύματα.

2. Ὁ Σύμμαχος, ἀντὶ κατὰ τῶν Ἁγίων σου, κατὰ τοῦ ἀποκρύφου σου ἔγραψεν. Ὁ Ἀκύλας δὲ, καὶ ὁ Θεοδοτίων, κατὰ τοῦ συγκεκρυμμένου σου. Ὅτι ἐπειδὴ ἀπ' αὐτοὺς ἔμελλε νὰ γεννηθῇ ὁ Δεσπότης Χριςὸς κατὰ σάρκα, καθὼς πανταχοῦ ἡ φήμη ἠκούετο, δι' αὐτὸ συνερίζοντο ὅλα τὰ Ἔθνη ἑνωμένα, καὶ τοὺς ἐπολέμουν, διὰ νὰ ἐξολοθρεύσωσιν ὅλον τὸ γένος των. Δι' αὐτὸ λέγει ταῦτα τὸ Πνεῦμα, ὅτι κατὰ τοῦ ἀποκεκρυμμένου σου μυςηρίου μάχονται οἱ πανοῦργοι, νὰ ἀνασπάσωσι τὴν ῥίζαν, νὰ μὴ βλαςήσῃ τὸ ἄνθος, τὸ ὁποῖον προώρισες.

3. Ἕνας τὸν ἄλλον παρακινοῦντες, λέγουσιν. Ἐλᾶτε νὰ ἐξολοθρεύσωμεν τοῦτο τὸ Ἔθνος ὁλότελα, νὰ μὴν ἀκουσθῇ πλέον τούτων τοῦ Ἰσραὴλ τὸ πολυθρύλλητον ὄνομα.

4. Ἀφ' οὗ εἶπε τὴν μανίαν τῶν Ἐθνῶν, διηγεῖται καὶ κατὰ γένος αὐτῶν τὰ ὀνόματα, λέγων. Οὗτοι εἶναι, οἵτινες ἔκαμαν ὁμόνοιαν κατὰ σοῦ, καὶ ἐσυμβουλεύθησαν, νὰ ἀφανίσωσιν τὸν Νόμον σου. Ἰδουμαῖοι ἐκ τοῦ Ἠσαῦ, ὅς τις ἐκλήθη Ἐδώμ.

5. Μωὰβ ἦτον Υἱὸς τοῦ Λώτ. Ἀπὸ τὸ ὁποῖον Ἔθνος, Ἰσμαὴλ, καὶ Ἀγαρηνοί. Ἀμαλὴκ ἔγγονος Ἠσαῦ. Ἀμὼν Υἱὸς τοῦ Λὼτ ἕτερος, τμῆμα καὶ οὗτοι τῆς Ἀραβίας. Γεβαληνοὶ Ἰουδαίοις περίοικοι. Ἀλλόφυλοι δὲ οἱ Φιλιςαῖοι, οἵτινες καὶ Παλαιςῖνοι ἐλέγοντο, διατὶ κατῴκουν συμμὰ μὲ τοὺς Ἰουδαίους. Δηλοῖ οὖν ὁ λόγος, ὅτι οἱ Μωαβῖται, καὶ Ἀμαληκῖται συναθροισθέντες, διαφερόντως κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ, παρεκίνησαν καὶ τὰ λοιπὰ Ἔθνη, νὰ τὸν πολεμήσωσιν ὅσον ἐδύναντο.

6. Ἀλλὰ σὺ, Κύριε, ἐξολόθρευσον καὶ ἀφάνισαί τους, καθὼς ἔκαμες τοὺς τῆς Μαδιὰμ ὑπὸ Γεδεὼν, καὶ τὸν Στρατηλάτην Σισάραν, καὶ τοὺς Στρατιώτας τοῦ Ἰαβεὶμ τὸν καιρὸν τοῦ Βαροὺχ, εἰς τὸν ποταμὸν Κισσῶν, οἵτινες

Τὸ Κείμενον.

1. Ὁ Θεὸς, τίς ὁμοιωθήσεταί σοι; Μὴ σιγήσῃς, μηδὲ καταπραΰνῃς ὁ Θεός. Ὅτι ἰδοὺ οἱ ἐχθροί σου ἤχησαν, καὶ οἱ μισοῦντές σε ἦραν κεφαλήν.

2. Ἐπὶ τὸν λαόν σου κατεπανουργεύσαντο γνώμην, καὶ ἐβουλεύσαντο κατὰ τῶν ἁγίων σου.

3. Εἶπον, δεῦτε, καὶ ἐξολοθρεύσωμεν αὐτοὺς ἐξ ἔθνους, καὶ οὐ μὴ μνησθῇ τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ ἔτι.

4. Ὅτι ἐβουλεύσαντο ἐν ὁμονοίᾳ ἐπὶ τὸ αὐτὸ, κατὰ σοῦ διαθήκην διέθεντο. Τὰ σκηνώματα τῶν Ἰδουμαίων, καὶ οἱ Ἰσμαηλῖται.

5. Μωὰβ, καὶ οἱ Ἀγαρηνοί. Γεβὰλ, καὶ Ἀμὼν, καὶ Ἀμαλήκ. Ἀλλόφυλοι μετὰ τῶν κατοικούντων Τύρον. καὶ γὰρ καὶ Ἀσσοὺρ συμπαρεγένετο μετ' αὐτῶν. Ἐγενήθησαν εἰς ἀντίληψιν τοῖς υἱοῖς Λώτ.

6. Ποίησον αὐτοῖς ὡς τῇ Μαδιὰμ, καὶ τῷ Σισάρᾳ, ὡς τῷ Ἰαβεὶμ ἐν τῷ Χει-

ἐφονεύθησαν ὅλοι εἰς Ἀενδώρ· καὶ μένοντες ἄταφοι, ἔγιναν τὰ σώματά των κοπρία τῆς γῆς.

7. Αὐτὰ εἶναι ὀνόματα κύρια τινῶν ἀρχόντων τῶν Ἐθνῶν, καὶ τοὺς ἐξωλόθρευσεν ὁ Θεὸς (καθὼς εἰς τὴν Βίβλον τῶν Κριτῶν φαίνεται) διατὶ ἐκαυχόντο νὰ ἀφανίσωσι τὸν Ἅγιον Ναὸν αὐτοῦ οἱ ἀνόητοι.

8. Οὕτω γοῦν δέεται τοῦ Θεοῦ νὰ καταστήσῃ καὶ τούτους· τὸ δὲ ὡς τροχὸν, δηλοῖ, ὅτι νὰ τοὺς κάμῃ νὰ περιστρέφωνται ὧδε, κἀκεῖσε ἀπὸ τὰς θλίψεις, καὶ συμφορὰς, καὶ νὰ τοὺς διασκεδάσῃ, καθὼς ὁ δυνατὸς ἄνεμος διασκορπίζει τὴν καλάμην τοῦ σίτου, καὶ τὸ ἄχυρον.

9. Εἰς τὸ δάσος συμβαίνει καμμία φορὰ, ὅταν εἶναι δυνατὸς ἄνεμος, καὶ συντρίβονται τὰ δένδρα ἕνα μετ' ἄλλο· καὶ ἐξάπτεται φλόγα, καὶ κατακαίει τὰ ὄρη, καὶ τὰ δάση. Οὕτω γοῦν δέονται νὰ ἀναλωθῶσι καὶ οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν ἀπὸ λόγου των.

10. Πλὴν μὲ ὅλον ὅτι τοὺς καταρoῦνται σωματικὰ, ψυχικὰ πάλιν ἐπιθυμοῦσι τὴν σωτηρίαν αὐτῶν, λέγοντες. Διὰ τὴν πολλήν των θρασύτητα δός τοις αἰσχύνην, καὶ ἀτιμίαν, διὰ νὰ ἀφήσωσι τὰ εἴδωλα, νὰ γνωρίσωσι τὸ κράτος σου. Οὕτω λέγει ὁ Θεοδώρητος. Ἕτερος δὲ Διδάσκαλος λέγει οὕτω.

11. Δός τοις τὴν πρέπουσαν παίδευσιν, νὰ ὑπάγωσι τεταραγμένοι εἰς τὴν ἀπώλειαν τῆς αἰωνίου κολάσεως· καὶ ἐκεῖ εἰς τὸ πεῖσμά των, νὰ γνωρίσωσιν ἀνωφέλευτα, ὅτι ἐσὺ εἶσαι μόνος Κύριος, καὶ ἐξουσιαστὴς Ὕψιστος, οὐ μόνον τῆς Ἰουδαίας, ἀλλὰ καὶ πάσης τῆς κτίσεως.

μάῤῥω Κισσῶν. Ἐξωλοθρεύθησαν ἐν Ἀενδώρ. ἐγενήθησαν ὡσεὶ κόπρος τῇ γῇ.

7. Θοῦ τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν, ὡς τὸν Ὠρὴβ, καὶ Ζὴβ, καὶ Ζεβεὲ, καὶ Σαλμανᾶν, πάντας τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν. Οἵτινες εἶπον· κληρονομήσωμεν ἑαυτοῖς τὸ ἁγιαστήριον τοῦ Θεοῦ.

8. Ὁ Θεός μου θοῦ αὐτοὺς ὡς τροχὸν, ὡς καλάμην κατὰ πρόσωπον ἀνέμου.

9. Ὡσεὶ πῦρ, ὃ διαφλέξει δρυμόν· ὡσεὶ φλὸξ, ἢ κατακαύσει ὄρη· οὕτω καταδιώξεις αὐτοὺς ἐν τῇ καταιγίδι σου, καὶ ἐν τῇ ὀργῇ σου συνταράξεις αὐτούς.

10. Πλήρωσον τὰ πρόσωπα αὐτῶν ἀτιμίας, καὶ ζητήσουσι τὸ ὄνομά σου Κύριε. Αἰσχυνθήτωσαν, καὶ ταραχθήτωσαν εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· καὶ ἐντραπήτωσαν, καὶ ἀπολέσθωσαν.

11. Καὶ γνώτωσαν, ὅτι ὄνομά σοι Κύριος. Σὺ μόνος ὕψιστος ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν Ληνῶν, τοῖς Υἱοῖς Κορέ.

Ψαλμός. ΠΓ΄.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς διπλὴν ἔχει τὴν Προφητείαν, ὅτι οὐ μόνον τὴν τῶν Ἰουδαίων προκηρύττει ἀνάκλησιν, ἀλλὰ καὶ τὴν σωτηρίαν ὅλου τοῦ Κόσμου. Ληνοὺς δὲ καλεῖ τὰς Ἐκκλησίας, εἰς τὰς ὁποίας ὁ πνευματικὸς ἀμπελὼν προσφέρει τῷ Σωτῆρι καρπὸν γλυκύτατον, καὶ θεῖον οἶνον, τὸν ἀληθῶς τὰς τῶν πιςῶν καρδίας εὐφραίνοντα. Ἡ γνώμη λοιπὸν τοῦ Ψαλμῳδοῦ τούτου εἶναι, νὰ παρακινήσῃ καθ' ἕνα πιςὸν, καὶ εὐλαβῆ ἄνθρωπον, νὰ ποθήσῃ τὴν Οὐράνιον ἀπόλαυσιν ὡς πανευφρόσυνον, καὶ αἰώνιον· τὰ δὲ πρόσκαιρα ἀγαθὰ, νὰ καταφρονέσῃ ὡς ἀνωφελῆ, καὶ μάταια.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ταῦτα ἔλεγον εἰς τὴν Βαβυλῶνα οἱ Ἰουδαῖοι ὄντες αἰχμάλωτοι· Ἀλλὰ πλέον ἁρμόζει ἡ Προφητεία εἰς ἡμᾶς τοὺς Χριςιανούς· ἐπειδὴ προλέγει πολλοὺς Ληνοὺς, καὶ σκηνώματα, οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἕνα Ναὸν μόνον εἶχασιν. Λέγει οὖν, πολλὰ ποθητὰ, καὶ ἀξιέραςα εἶναι τὰ θεῖά σου οἰκητήρια, Κύριε, τῶν ἀΰλων Ἀγγέλων, καὶ τόσον τὰ ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή μου, ὥςε τήκεται, καὶ ὀλιγοθυμεῖ, πότε νὰ σὲ ἀπολαύσῃ εἰς τὰ θαυμάσιά σου παλάτια.

2. Καὶ οὐ μόνον ἔσω ἀγάλλεται ἡ καρδία μου, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ σῶμά μου εὐφραίνεται, μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναςάσεως. Αὐτὸ ἐδήλωσε, ζῶντα τὸν Θεὸν ὀνομάζων.

3. Οἴμοι τῷ τάλανι, τὰ ςρουθία εὑρίσκουσι κατοικίαν, καὶ αἱ τρυγόνες φωλεὰν, καὶ βάζουσι τὰ τέκνα των, καὶ ἐγὼ νὰ μὴν ἠμπορῶ νὰ ἔχω τὰ θυσιαςήριά σου, ὅπου ψάλλονται οἱ ὕμνοι σου, Βασιλεῦ τῶν Δυνάμεων.

4. Αὐτὰ ὅλα τυπικῶς μὲν ἁρμόζουσι τοῖς Ἰουδαίοις, ἡμῖν δὲ τοῖς Χριςιανοῖς κατ' ἀλήθειαν. Ζηλωτοὺς οὖν, καὶ μακαρίους καλεῖ ἐκείνους, οἵτινες πλησιάζουσι τῷ Θεῷ, καὶ ἀκαταπαύςως τὸν δοξάζουσι.

Τὸ Κείμενον.

1. Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου Κύριε τῶν δυνάμεων. Ἐπιποθεῖ, καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχή μου εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Κυρίου.

2. Ἡ καρδία μου, καὶ ἡ σάρξ μου ἠγαλλιάσαντο ἐπὶ Θεὸν ζῶντα.

3. Καὶ γὰρ ςρουθίον εὗρεν ἑαυτῷ οἰκίαν, καὶ τρυγὼν νοσσιὰν ἑαυτῇ, οὗ θήσει τὰ νοσσία ἑαυτῆς· τὰ θυσιαςήριά σου, Κύριε τῶν δυνάμεων, ὁ βασιλεύς μου, καὶ ὁ Θεός μου.

4. Μακάριοι οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ οἴκῳ σου. εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων αἰνέσουσί σε.

5. Μακάριος ἀνὴρ, ᾧ ἐστὶν ἀντίληψις αὐτῷ παρὰ σοί. Ἀναβάσεις ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ διέθετο.

6. Εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ κλαυθμῶνος, εἰς τὸν τόπον, ὃν ἔθετο. καὶ γὰρ εὐλογίας δώσει ὁ νομοθετῶν. Πορεύσονται ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν.

7. Ὀφθήσεται ὁ Θεὸς τῶν θεῶν ἐν Σιών.

8. Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, ἐνώτισαι ὁ Θεὸς Ἰακώβ. Ὑπερασπιστὰ ἡμῶν ἴδε ὁ Θεὸς, καὶ ἐπίβλεψον εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ σου.

9. Ὅτι κρείσσων ἡμέρα μία ἐν ταῖς αὐλαῖς σου ὑπὲρ χιλιάδας.

10. Ἐξελεξάμην παραῤῥιπτεῖσθαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ μου μᾶλλον, ἢ οἰκεῖν με ἐν σκηνώμασιν ἁμαρτωλῶν.

11. Ὅτι ἔλεος, καὶ ἀλήθειαν ἀγαπᾷ Κύριος, ὁ Θεὸς χάριν, καὶ δόξαν δώσει. Κύριος οὐ στερήσει τὰ ἀγαθὰ τοῖς πορευομένοις ἐν ἀκακίᾳ.

12. Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, μακάριος ἄνθρωπος ὁ ἐλπίζων ἐπὶ σέ.

5. Μακαρίζει δὲ καὶ ἐκεῖνον, ὅς τις ἀπολαμβάνει τῆς θείας κηδεμονίας, καὶ ἀντιλήψεως πάντοτε, καὶ ἀγωνίζεται ὅσον δύναται, νὰ προκόπτῃ εἰς τὰ πνευματικὰ, καὶ σωτήρια· τρέφων εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ λογισμοὺς εὐσεβείας, καὶ καθαρότητος.

6. Ὁ παρὼν βίος λέγεται κυρίως λαγγάδι δακρύων, καὶ θλίψεων. Ὅς τις οὖν ἐπιποθεῖ νὰ σωθῇ, δὲν σπαταλᾷ τὴν σάρκα, οὔτε τρυφᾷ καὶ χαίρεται εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, ἀλλὰ θρηνεῖ, καὶ ὀδύρεται, τὴν εὐλογίαν παρὰ τοῦ Νομοθέτου Θεοῦ ἐκδεχόμενος, καὶ προκόπτει εἰς τὴν ἀρετὴν καθ᾽ ἑκάστην, καὶ ἀναβαίνει ἀπὸ δύναμιν εἰς δύναμιν.

7. Ταύτην δὲ τὴν θαυμασίαν μεταβολὴν ἐνέργησεν ὁ Θεὸς ἐκεῖνος ὁ μέγας, ὅς τις θέλει φανῇ σαρκούμενος.

8. Ταῦτα μακρόθεν προβλέπων ὁ Προφήτης, ἱκετεύει, καὶ δέεται τοῦ Θεοῦ, νὰ ἀξιώσῃ σωτηρίας τὸν Χριστιανικὸν Λαὸν, τὸν ὁποῖον ἐκάλεσε Χριστοῦ πρόσωπον· ἐπειδὴ ὡς τέκνα του τὴν χριστωνυμίαν ἐπλουτήσαμεν.

9. Ὅτι περισσότερον ὠφελεῖσαι, ὦ ἄνθρωπε, νὰ δουλεύῃς τῷ Θεῷ μίαν ἡμέραν, παρὰ ὅλην σου τὴν ζωὴν εἰς ἄλλας ὑπηρεσίας σου, καὶ θελήματα.

10. Διὰ τοῦτο ὁ εὐτελὴς ἐγὼ, καὶ ἀνάξιος ἐπρόκρινα νὰ ἀποῤῥιφθῶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ καλλίτερα, πάρεξ νὰ κατοικῶ εἰς τῶν ἁμαρτωλῶν τὰ σκηνώματα.

11. Ὅτι ὁ Θεὸς ὡς ἐλεήμων, καὶ ἀληθέστατος, θέλει μοὶ χαρίσει τὴν δόξαν αὐτοῦ κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν, τὴν ὁποίαν ἔταξε, νὰ βραβεύσῃ τοὺς ἐναρέτους δούλους του, οἵτινες πορεύονται μὲ ἀκακίαν, καὶ ἁγιότητα, νὰ τοῖς δώσῃ ἀγαθὰ αἰώνια καὶ ἀνέκφραστα.

12. Καὶ οὐ μόνον ἐκεῖ εἰς τὴν Βασιλείαν σου, Κύριε, ἀλλὰ καὶ ἀπ᾽ ἐδῶ ἠμποροῦσι νὰ κράζωνται καλότυχοι μὲ τοιαύτην ἐλπίδα, καὶ ὄντως μακάριοι, ὅσοι σὲ ὁμολογοῦσι, καὶ σὲ πιστεύουσι Θεὸν Παντοδύναμον.

Εἰς τὸ τέλος, τοῖς Υἱοῖς Κορέ. Ψαλμός. ΠΔ'.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς προθεσπίζει τήν τε σκιὰν, καὶ ἀλήθειαν, ὅτι εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας τὴν σωτηρίαν πάντων τῶν ἀνθρώπων ἐσκιαγράφησεν· Ἐπειδὴ καθὼς ἐκείνους ποτὲ μὲν τῆς Αἰγυπτίας, ποτὲ δὲ τῆς Βαβυλωνίας δουλείας ἐλύτρωσεν· οὕτω καὶ πᾶσαν τὴν φύσιν τῆς ἀνθρωπότητος τῆς πικρᾶς τυραννίδος, καὶ τῆς τοῦ θανάτου φθορᾶς ἠλευθέρωσε. Προλέγει οὖν ὁ παρὼν Ψαλμὸς τήν τε Ἰουδαίων ἐκ Βαβυλῶνος ἐπάνοδον, καὶ τὴν σωτηρίαν πάσης τῆς Κτίσεως.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Εὐδόκησας, θέλει νὰ εἰπῇ, νὰ θελήσῃ τὸ ἀγαθόν. Λέγει οὖν τὸ μέλλον ὡς γεγενημένον· πῶς ἐλύτρωσε μὲν αὐτοὺς ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν ἀσεβῶν, καὶ ἡμᾶς ἀπὸ τὴν τυραννίδα τοῦ δαίμονος.

2. Ναὶ, ἀναμάρτητε Ἰησοῦ, ἐσὺ ἐσυγχώρησες, καὶ ἀπέκρυψες πάσας τὰς ἀνομίας μας, ἐξαλείψας αὐτὰς μὲ τὸ ἄχραντον, καὶ πολυτίμητον αἷμά σου.

3. Καὶ ἔλυσας τὴν καθ' ἡμῶν δικαίαν σου ἀγανάκτησιν, καὶ εὔλογον θυμὸν, τὸν ὁποῖον εἶχες κατὰ πάσης τῆς ἀνθρωπότητος· τὸν ὁποῖον ἠφάνισες μὲ τὸ σωτήριον πάθος σου, καὶ ἔδειξες τὴν εὐμένειαν.

4. Ἐπειδὴ ὡς Προφήτης εἶπε τὰ ἄνωθεν, ἀλλ' ἀκόμι τότε δὲν ἦταν γενόμενα, ὅτι οὔτε ἐκεῖνοι, οὔτε ἡμεῖς εἴμεθα λυτρωμένοι· δέονται πάλιν τοῦ Θεοῦ, νὰ τοὺς ἀξιώσῃ φιλανθρωπίας.

5. Πρέπει δὲ καὶ μετὰ τὴν τῶν συμφορῶν λύτρωσιν, νὰ προσευχώμεθα μὲ ταπείνωσιν, καὶ νὰ μὴν ἀμεριμνῶμεν, θαῤῥοῦντες, ὅτι ἐλάβομεν καὶ τῶν ἁμαρτημάτων συγχώρησιν, Ἀλλὰ μετὰ δέους, καὶ δακρύων εὐχόμενοι, νὰ ἱλαρύνωμεν τὸν θυμωμένον Κριτὴν, νὰ μὴν ἁπλώσῃ παρεμπρὸς τὴν ὀργήν του· ἀλλὰ νὰ μᾶς ἐλεήσῃ ταχύτερον, νὰ μᾶς ζωώσῃ· ἐπειδὴ εἴμεθα νεκροὶ κατὰ τὸ πνεῦμα, νὰ συνευφρανθῶμεν αὐτῷ σωζόμενοι.

6. Ἐπειδὴ ἔκαμεν ὁ Προφήτης πρὸς τὸν Θεὸν ἱκεσίαν διὰ τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἡμᾶς, δέχεται παρὰ Θεοῦ

Τὸ Κείμενον.

1. Εὐδόκησας, Κύριε, τὴν γῆν σου, ἀπέστρεψας τὴν αἰχμαλωσίαν Ἰακώβ.

2. Ἀφῆκας τὰς ἀνομίας τῷ λαῷ σου, ἐκάλυψας πάσας τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

3. Κατέπαυσας πᾶσαν τὴν ὀργήν σου, ἀπέστρεψας ἀπὸ ὀργῆς θυμοῦ σου.

4. Ἐπίστρεψον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῶν σωτηρίων ἡμῶν, καὶ ἀπόστρεψον τὸν θυμόν σου ἀφ' ἡμῶν.

5. Μὴ εἰς τοὺς αἰῶνας ὀργισθῇς ἡμῖν· ἢ διατενεῖς τὴν ὀργήν σου ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν. Ὁ Θεὸς, σὺ ἐπιστρέψας ζωώσεις ἡμᾶς, καὶ ὁ λαός σου εὐφρανθήσεται ἐπὶ σοί. Δεῖξον ἡμῖν, Κύριε, τὸ ἔλεός σου, καὶ τὸ σωτήριόν σου δῴης ἡμῖν.

6. Ἀκούσομαι τί λαλήσει ἐν ἐμοὶ Κύριος ὁ Θεὸς.

Ὅτι λαλήσει εἰρήνην ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς ὁσίους αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς ἐπιςρέφοντας καρδίαν ἐπ᾽ αὐτόν.

τὴν ἀπόκρισιν, καὶ λέγει· Ἤκουσεν ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς, καὶ ἔκαμεν ἀπόφασιν, νὰ δώσῃ εἰρήνην, καὶ συγχώρησιν ἐκείνων, οἵτινες ἐπιςρέψουσι πρὸς αὐτὸν, ἐκ καρδίας μετανοοῦντες τὰς ἁμαρτίας των.

7. Πλὴν ἐγγὺς τῶν φοβουμένων αὐτὸν τὸ σωτήριον αὐτοῦ, τοῦ κατασκηνῶσαι δόξαν ἐν τῇ γῇ ἡμῶν.

7. Ὅτι εἰς ἐκείνους, οἵτινες φοβοῦνται τὸν Θεὸν, πλησιάζει ἡ σωτηρία· καὶ ὅσοι τὸν Νόμον φυλάττουσι, θέλουσιν ἀπολαύσει δόξαν, καὶ περιφάνειαν. Καὶ ἄλλως. Ἐπλησίασεν ὁ καιρὸς, νὰ ἔλθῃ ὁ Μεσσίας εἰς τοὺς φοβουμένους αὐτόν· ἡ δόξα τοῦ ὁποίου, ἤγουν ἡ Θεότης, νὰ οἰκήσῃ εἰς τὴν γῆν μας· τοῦτ᾽ ἔςι νὰ ἑνωθῇ μὲ τὴν φύσιν τῆς ἀνθρωπότητος.

8. Ἔλεος, καὶ ἀλήθεια συνήντησαν· δικαιοσύνη, καὶ εἰρήνη κατεφίλησαν.

8. Εἰς τὸ ὁποῖον μέγα μυςήριον τῆς θείας σαρκώσεως, θέλουσι συνευρεθῇ ἀντάμα ἐλεημοσύνη, καὶ ἀλήθεια, δικαιοσύνη, καὶ ἀγάπη. Ὅτι ὁ πάνσοφος Θεὸς ηὗρεν ἕνα τρόπον θαυμάσιον νὰ διορθωθῇ ἡ ἀδαμιαία παράβασις, χωρὶς νὰ παραπονεθῇ ἡ δικαιοσύνη ὁλότελα.

9. Ἀλήθεια ἐκ τῆς γῆς ἀνέτειλε, καὶ δικαιοσύνη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διέκυψε.

9. Ὁ δὲ τρόπος τῆς διορθώσεως εἶναι οὗτος· ἤγουν διὰ νὰ φυλάξῃ τὴν ὑπόσχεσιν ὁ ἀληθὴς Θεὸς, θέλει μᾶς λυτρώσει ὁ Υἱὸς, καὶ Λόγος του, γεννηθεὶς εἰς τὴν γῆν ἄνθρωπος, καὶ ἀπὸ τοὺς Οὐρανοὺς δικαίως ἐκ τοῦ Πατρὸς ἀληθὴς Υἱὸς αὐτοῦ μαρτυρούμενος, τοῦτ᾽ ἔςι Θεὸς τέλειος, καὶ ἄνθρωπος τέλειος φανερούμενος· Ὅςτις διὰ τὴν πολλὴν εὐσπλαγχνίαν του, νὰ πληρώσῃ ὅλα τὰ χρέη μας.

10. Καὶ γὰρ ὁ Κύριος δώσει χρηςότητα, καὶ ἡ γῆ ἡμῶν δώσει τὸν καρπὸν αὐτῆς.

10. Ἡ γέννησις τοῦ ὁποίου, καθ᾽ ὃ Θεὸς, ἐςὶν ἄναρχος· ὅτι ὁ Κύριος θέλει δώσει χρηςότητα, καὶ σωτηρίαν· καρπὸν δὲ γῆς λέγει τὴν ἐνάρετον ἡμῶν πίςιν· ἢ τὴν Ἀειπάρθενον Θεοτόκον ὀνομάζει γῆν, ἥτις μᾶς ἔδωκε τὸν εὐλογημένον καρπὸν αὐτῆς τὸν ψυχοσωτήριον.

11. Δικαιοσύνη ἐνώπιον αὐτοῦ προπορεύσεται, καὶ θήσει εἰς ὁδὸν τὰ διαβήματα αὐτοῦ.

11. Ἔμπροσθεν τοῦ ὁποίου θέλει προπορεύεσθαι ἡ δικαιοσύνη, ἤγουν νὰ μᾶς προοδεύῃ εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς μὲ τὴν Ἁγίαν πολιτείαν αὐτοῦ τὴν Οὐράνιον. Ἢ πάλιν, ἐνώπιον τοῦ Χριςοῦ θέλει ἔλθῃ ὁ μέγας Πρόδρομος, νὰ γένῃ εἰς τὴν γῆν ὁδηγὸς ἀπλανὴς, καὶ σωτήριος.

Δόξα. Κάθισμα ΙΑ´.

Τὸ Τρισάγιον, εἶτα τὰ Τροπάρια. ἦχος βαρύς.

Ἔχουσα ψυχή μου τὸ ἰατρεῖον τῆς μετανοίας, πρόσελθε δακρύουσα ἐν στεναγμοῖς κραυγάζουσα τῷ ἰατρῷ ψυχῶν τε καὶ σωμάτων, ἐλευθέρωσόν με, φιλάνθρωπε, ἐκ τῶν ἐμῶν πλημμελημάτων, συναρίθμησόν με τῇ πόρνῃ καὶ τῷ λῃστῇ καὶ τῷ τελώνῃ, καὶ δώρησαί μοι ὁ Θεὸς τῶν ἀνομιῶν μου τὴν συγχώρησιν, καὶ σῶσον με. Δόξα.

Τοῦ Τελώνου τὴν μετάνοιαν οὐκ ἐζήλωσα, καὶ τῆς Πόρνης τὰ δάκρυα οὐ κέκτημαι· ἀπορῶ γὰρ ἐκ πυρώσεως τῆς τοιαύτης διορθώσεως. Ἀλλὰ τῇ σῇ εὐσπλαγχνίᾳ σῶσον με, Χριστὲ, ὁ Θεὸς καὶ φιλάνθρωπος. Καὶ νῦν.

Θεοτόκε Παρθένε ἀμίαντε, τὸν υἱόν σου δυσώπει σὺν ταῖς ἄνω δυνάμεσι, συγχώρησιν πταισμάτων ἡμῖν πρὸ τέλους δωρήσασθαι, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Τὸ Κύριε ἐλέησον μ′. καὶ ἡ εὐχή.

Λάμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλάνθρωπε Κύριε, τὸ τῆς σῆς θεογνωσίας ἀκήρατον φῶς, καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν διάνοιξον ὀφθαλμοὺς εἰς τὴν τῶν Εὐαγγελικῶν σου κηρυγμάτων κατανόησιν. Ἔνθες ἡμῖν καὶ τὸν τῶν μακαρίων σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας καταπατήσαντες, πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα τὰ πρὸς εὐαρέστησίν σου φρονοῦντες καὶ πράττοντες. Σὺ γὰρ εἶ ὁ φωτισμὸς καὶ ἁγιασμὸς καὶ σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν.

Προσευχὴ τῷ Δαβίδ. ΠΕ′.

Ὅταν ζητῇ τις πρᾶγμα εὔλογον, καὶ δίκαιον, ἡ αἴτησις ἐκείνη λέγεται προσευχὴ, καθὼς λέγει ὁ Δαμασκηνὸς Ἰωάννης· τοῦτον οὖν τὸν Ψαλμὸν ἐσύνθεσεν ὁ Δαβὶδ ὑπὸ Σαοὺλ διωκόμενος, καὶ τὸν ὠνόμασαν οἱ Ἐξηγηταὶ εἰς τὴν ἐπιγραφὴν προσευχὴν, διατὶ δέεται δικαίως τοῦ Θεοῦ, νὰ τῷ δώσῃ βοήθειαν. Προφητεύει δὲ καὶ τὸν ἐρχομὸν τῶν Ἀσσυρίων εἰς Ἱεροσόλημα, καὶ τὴν ἐλπίδα τοῦ Ἐζεκίου πρὸς Κύριον. Ἔτι δὲ καὶ τὴν τῶν Ἐθνῶν ἁπάντων σωτηρίαν, καὶ ἀνάκλησιν.

Τὸ Κείμενον.

1. Κλῖνον Κύριε τὸ οὖς σου, καὶ ἐπάκουσόν μου, ὅτι πτωχὸς, καὶ πένης εἰμὶ ἐγώ.

2. Φύλαξον τὴν ψυχήν μου, ὅτι ὅσιός εἰμι. Σῶσον τὸν δοῦλόν σου ὁ Θεός μου, τὸν ἐλπίζοντα ἐπὶ σέ.

3. Ἐλέησόν με, Κύριε, ὅτι πρὸς σὲ κεκράξομαι ὅλην τὴν ἡμέραν. Εὔφρανον τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου, ὅτι πρὸς σὲ ἦρα τὴν ψυχήν μου.

4. Ὅτι σὺ, Κύριε, χρηςὸς, καὶ ἐπιεικὴς, καὶ πολυέλεος πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις σε.

5. Ἐνώτισαι, Κύριε, τὴν προσευχήν μου, καὶ πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου. Ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου ἐκέκραξα πρὸς σὲ, ὅτι ἐπήκουσάς μου.

6. Οὐκ ἔςιν ὅμοιός σοι ἐν Θεοῖς Κύριε, καὶ οὐκ ἔςι κατὰ ἔργα σου.

7. Πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐποίησας, ἥξουσι, καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου Κύριε, καὶ δοξάσουσι τὸ ὄνομά σου, ὅτι μέγας εἶ σὺ,

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ταπεινοῦ φρονήματος, τῆς προσευχῆς τὸ Προοίμιον· τὸ δὲ κλῖνον λέγει μεταφορικῶς· καθὼς ὅταν εἶναι τις ἀσθενὴς, καὶ δὲν δύναται νὰ συντύχῃ δυνατὰ, παρακαλεῖ τὸν Ἰατρὸν, νὰ κλίνῃ τὸ αὐτί, νὰ τοῦ ἀκούσῃ καλλίτερα.

2. Δὲν λέγει ἐναντία τῶν ἄνωθεν· καὶ νόει τὴν ἔννοιαν. Πτωχὸς εἶμαι, Κύριε, καὶ εὐτελέςατος ἁμαρτωλὸς, κατ᾽ ἐμαυτὸν κρινόμενος, καὶ πάσης ἀρετῆς ἀμέτοχος· ἀλλὰ μὲ τοὺς ἐχθροὺς, καὶ πολεμίους μου συγκρινόμενος, λογίζομαι Ὅσιος· ὅτι αὐτοὶ μὲν ἐμὲ δυσσεβῶς, καὶ ἀδίκως ἐπιβουλεύονται, ἐγὼ δὲ οὐδεμίαν ἀφορμὴν τοῖς ἔδωκα, καὶ τοὺς ὑπομένω ἔχων εἰς τὴν δικαιοσύνην σου τὴν ἐλπίδα μου.

3. Σπλαγχνίσου με, Κύριε, καὶ ἐπειδὴ καθ᾽ ἑκάςην βοῶ σοι, βοήθει μοι. Λῦσον τὴν ἀθυμίαν τοῦ δούλου σου, καὶ χαροποίησον τὴν τεθλιμμένην ψυχήν μου, ὅτι πρὸς σὲ ἐπιβλέπει, ἐκδεχομένη τὸν ἔλεον.

4. Τὸ δὲ πιεικὴς, οἱ ἄλλοι Ἐξηγηταὶ ἱλαςὴς λέγουσιν· ἤγουν, ἐπάκουσόν μου, Κύριε· ἐπειδὴ ἐκ φύσεως εἶσαι ἀγαθὸς, καὶ πρᾳότατος εἰς ὅσους σοὶ πταίσουσι, καὶ εἰς ἐκείνους, οἵτινες σὲ καλοῦσιν εἰς βοήθειαν πολυέλεος, καὶ γλυκύτατος.

5. Ἄκουσον, Κύριε, τὴν προσευχήν μου, ςοχάσου μὲ προσοχὴν τὴν εὔλογόν μου δέησιν, καθὼς καὶ ἄλλοτε, ὅταν εἶχον θλίψιν, ἔτρεχον πρὸς σὲ, καὶ μοῦ ἐπήκουες πάντοτε.

6. Ταῦτα τῷ Ἐζεκίᾳ ἁρμόζουσιν, ὅτι ἐπειδὴ ὁ Ῥαψάκης ὠνείδισε τὸν Θεὸν μὲ ἐκεῖνα τὰ ὑπερήφανα λόγια, πρεπόντως λέγει ταῦτα ὁ Ἐζεκίας πρὸς Κύριον. Δὲν εἶναι ἄλλος ὅμοιός σου, Θεὲ Παντοδύναμε, καθὼς ἀπὸ τὰ μεγάλα, καὶ θαυμάσια ἔργα σου φαίνεται.

7. Αὐτὰ εἶπε πεφωτισμένος ἐκ Θείου Πνεύματος, καὶ προβλέπων τὰ μέλλοντα. Ὅτι τότε μὲν τινὲς διὰ τὸν ὄλεθρον τῶν Ἀσσυρίων, προσῆλθον τῷ Θεῷ, ἀλλ᾽ ὕςερα μετὰ τὴν τοῦ Χριςοῦ σωτήριον σάρκωσιν, ἐπίςευσαν ὅλα τὰ Ἔθνη· καὶ προσκυνοῦντες ὡμολόγησαν,

ὅτι μόνος ὁ Χριςὸς εἶναι Θεὸς Παντοδύναμος, ὅςτις ἐργάζεται θαυμάσια.

8. Προφητεύσας εἰς τὰ Ἔθνη τῆς πλάνης τὴν λύτρωσιν, δέεται καὶ αὐτὸς διὰ λόγου του, νὰ τὸν ὁδηγῇ ὁ Θεὸς εἰς τὴν ςράταν τῆς ἀληθείας, καὶ νὰ τὸν δυναμώνῃ, νὰ μὴ τῷ σφάλλῃ, οὔτε νὰ πταίσῃ πώποτε.

9. Ἔχων εἰς τὸν Θεὸν πολλὴν τὴν εὐλάβειαν, ὀρέγεται τὴν ἔννομον πολιτείαν, ἡ ὁποία εἶναι Μήτηρ τῆς σωφροσύνης. Πρεπόντως οὖν ἱκέτευσε νὰ εὐφρανθῇ ἡ καρδία του μὲ τὸν θεῖον φόβον· καθὼς λέγει καὶ εἰς ἄλλον Ψαλμόν. »Εὐφρανθήτω καρδία ζητούντων τὸν Κύριον.« Ἐμνήσθην τοῦ Θεοῦ, καὶ εὐφράνθην.«

10. Ἐδῶ γροικᾶται κατὰ τὸ γράμμα, ὅτι ὁ Προφήτης τάσσει νὰ ὑμνολογῇ, καὶ νὰ δοξάζῃ τὸν Θεὸν, ὅς τις ἐλύτρωσε τὴν ζωήν του ἀπὸ τὸν θάνατον, εἰς τὸν ὁποῖον ἀπὸ τοὺς διωγμοὺς τῶν ἐχθρῶν ἐκινδύνευεν. Ἀλλὰ κατὰ τὸ Πνεῦμα ἐξηγεῖται, ὅτι ὁ Θεὸς Λόγος σαρκωθεὶς, κατῆλθεν εἰς τὰ κατώτερα μέρη τοῦ ᾅδου, νὰ ἀναςήσῃ τοὺς Προπάτορας.

11. Παράνομοι ἦσαν τοῦ Δαβὶδ οἱ πολέμιοι, καὶ οἱ Ἀσσύριοι, τοὺς ὁποίους ἀντάμα συνάψας, συναγωγὴν κραταιῶν ὠνόμασεν, οἵτινες οὐ προέθεντο· ἤγουν, δὲν ἐσυλλογίσθησαν τὰς δικαίας κρίσεις τοῦ Θεοῦ, αἱ ὁποῖαι δὲν ἀφίνει κἀμμίαν ἀπαίδευτον· ἀλλὰ ἐζήτουν, νὰ τὸν θανατώσωσιν οἱ ἄδικοι.

12. Ἀλλὰ σὺ, Κύριε, ὁ Θεός μου, ἡ πηγὴ τοῦ ἐλέους, καὶ τῆς φιλανθρωπίας ἡ ἄβυσσος, δός μοι δύναμιν καὶ κραταίωσιν, νὰ νικήσω τοὺς ἀδίκως με πολεμοῦντας. Ναὶ, Οἰκτίρμων, βοήθησόν μοι, ὅτι καθὼς γινώσκεις ἐξ αὐτῶν τῶν προγόνων εἶμαι εὐλαβὴς, καὶ πιςὸς δοῦλός σου.

13. Ἄλλα σημεῖα εἶναι τιμωρίας, καθὼς ἔγιναν εἰς τοὺς Αἰγυπτίους, καὶ ἄλλα σωτηρίας, τὰ ὁποῖα εἰς τοὺς Ἑβραίους ἐτελέσθησαν· διὰ τοῦτο λέγει ὁ Προφήτης· κάμε, Κύριε, εἰς ἐμένα κἀνένα σημεῖον καλὸν, καὶ θαυμάσιον, ἤγουν σῶσόν με μὲ τὴν θείαν σου πρόνοιαν, καὶ τότε οἱ ἐχθροί μου βλέποντες, πῶς μοὶ ἐβοήθησες, καὶ ἐνίκησά τους, θέλουσιν ἐντραπῇ, νὰ γένωσιν εἰς ὅλους αἰσχύνη, καὶ ὄνειδος.

καὶ ποιῶν θαυμάσια, σὺ εἶ Θεὸς μόνος.

8. Ὁδήγησόν με, Κύριε, ἐν τῇ ὁδῷ σου, καὶ πορεύσομαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου.

9. Εὐφρανθήτω ἡ καρδία μου, τοῦ φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά σου.

10. Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ὁ Θεός μου ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, καὶ δοξάσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα. Ὅτι τὸ ἔλεός σου μέγα ἐπ' ἐμὲ, καὶ ἐῤῥύσω τὴν ψυχήν μου ἐξ ᾅδου κατωτάτου.

11. Ὁ Θεὸς, παράνομοι ἐπανέςησαν ἐπ' ἐμὲ, καὶ συναγωγὴ κραταιῶν ἐζήτησαν τὴν ψυχήν μου, καὶ οὐ προέθεντό σε ἐνώπιον αὐτῶν.

12. Καὶ σὺ, Κύριε, ὁ Θεός μου οἰκτίρμων, καὶ ἐλεήμων, μακρόθυμος, καὶ πολυέλεος, καὶ ἀληθινός. Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ, καὶ ἐλέησόν με. Δὸς τὸ κράτος σου τῷ παιδί σου, καὶ σῶσον τὸν υἱὸν τῆς παιδίσκης σου.

13. Ποίησον μετ' ἐμοῦ σημεῖον εἰς ἀγαθὸν, καὶ ἰδέτωσαν οἱ μισοῦντές με, καὶ αἰσχυνθήτωσαν. Ὅτι σὺ, Κύριε, ἐβοήθησάς μοι, καὶ παρεκάλεσάς με.

Τοῖς Υἱοῖς Κορὲ, Ψαλμὸς ᾠδῆς. Πϛ΄.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς εἰς μὲν τὰ λόγια εἶναι μικρὸς, καὶ βραχύτατος, εἰς δὲ τὸ νόημα, καὶ τὴν ἀκρίβειαν τοῦ Πνεύματος, εἶναι μεγάλος πολλὰ, καὶ θαυμάσιος· Ἐπειδὴ διαλαμβάνει διὰ τὴν Οὐράνιον Ἱερουσαλὴμ, ἤγουν τὴν Πνευματικὴν Ἐκκλησίαν, καὶ τὴν εὐσεβῆ πολιτείαν, τὴν ὁποίαν Χριςὸς ὁ Θεὸς ἐνανθρωπήσας ἐδίδαξε.

Τό Κείμενον.

1. *Οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς ἁγίοις. Ἀγαπᾷ Κύριος τὰς πύλας Σιὼν, ὑπὲρ πάντα τὰ σκηνώματα Ἰακὼβ.*

2. *Δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ.*

3. *Μνησθήσομαι Ῥαὰβ, καὶ Βαβυλῶνος τοῖς γινώσκουσίμε, καὶ ἰδοὺ ἀλλόφυλοι, καὶ Τύρος, καὶ λαὸς τῶν Αἰθιόπων. Οὗτοι ἐγενήθησαν ἐκεῖ.*

4. *Μήτηρ Σιὼν ἐρεῖ ἄνθρωπος, καὶ ἄνθρωπος ἐγεννήθη ἐν αὐτῇ, καὶ αὐτὸς ἐθεμελίωσεν αὐτὴν ὁ ὕψιςος.*

5. *Κύριος διηγήσεται ἐν γραφῇ λαῶν, καὶ ἀρχόντων τούτων τῶν γεγεννημένων ἐν αὐτῇ. Ὡς εὐφραι-*

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Θεμέλια, τῆς εὐσεβείας τὰ θεῖα παιδεύματα· ὄρη εἰς τὰ ὁποῖα ἐςερεώθησαν, οἱ Ἀπόςολοι. Σιὼν, ἡ ἄνω Ἱερουσαλήμ. Πύλαι δὲ αὐτῆς, αἱ ἁπανταχοῦ Ἐκκλησίαι. Λέγει οὖν, ὅτι ἡ Οἰκουμενικὴ Ἐκκλησία ἔχουσα τὸν Χριςὸν πρῶτον θεμέλιον, θέλει ςερεωθῇ εἰς τοὺς Ἀποςόλους του· τὴν ὁποίαν Νέαν Σιὼν θέλει ἀγαπήσει αὐτὸς ὁ Κύριος περισσότερον, παρὰ τὴν ἄςατον Συναγωγὴν, καὶ ὀλιγοχρόνιον.

2. Καλότυχε πόλις, ὄντως μακαρία εἶσαι, καὶ ἔνδοξος· ὅτι μεγάλα θαυμάσια, καὶ ἐπαίνους ἐκήρυξαν οἱ Προφῆται διὰ λόγου σου.

3. Εἰς ἐσένα θέλει ὑποδεχθῇ ὁ ἐλεήμων Θεὸς, πόρνους, καὶ ἀσώτους, ὑπερηφάνους, καὶ ἄλλους ἁμαρτωλοὺς, ἀπὸ διαφόρους τόπους, καὶ πόλεις. Ἀλλοφύλους, Αἰθίοπας, καὶ ἄλλα Ἔθνη ἀπὸ ὅλον τὸν Κόσμον, νὰ γένωσιν ἕνα σῶμα, καὶ μία Ἐκκλησία θαυμάσιος. Ἐπειδὴ τὰ ἄνω εἰρημένα Ἔθνη ἦσαν ἀπὸ ὅλα παρανομώτερα, ἐπονομάσας ἐκεῖνα, καὶ τὰ ἐπίλοιπα ἐδήλωσε.

4. Τότε πᾶς ἕνας νὰ σὲ ὀνομάζῃ Μητέρα, πιςεύων καὶ ὁμολογῶν τὴν ἐνανθρώπησιν ἐκείνου τοῦ Ὑψίςου Θεοῦ, ὅς τις θέλει γεννηθῇ εἰς ἐσένα, νὰ σαρκωθῇ ὡς ἄνθρωπος. Ὅς τις εἶναι Θεὸς, καὶ σὲ ἐθεμελίωσε τόσον ςερεὰ, ὥςε νὰ μὴ διασεισθῇς πώποτε.

5. Οὕτως ὁ Σύμμαχος. »Κύριος ἀριθμήσει γραφῶν Λαοὺς·« ἤγουν, πάντων τῶν ἀνθρώπων, οἵ τινες ἀναγεννηθῶσιν εἰς τὴν Ἱερὰν αὐτὴν Ἐκκλησίαν (τοὺς ὁποίους καλεῖ ἄρχοντας, διὰ τὴν ἄφρασον δόξαν, τὴν ὁποίαν μέλλουσι νὰ λάβωσιν εἰς τὸν Παράδεισον) θέλει γράψει ὁ Κύριος τὰ ὀνόματα εἰς τὴν Βίβλον τῶν ζώντων, νὰ

εὐφραίνωνται πάντοτε εἰς ἐκείνας τὰς μακαρίους μονάς. Οἵτινες βλέποντες, καὶ ἀπολαμβάνοντες αὐτὸν τὸν Θεὸν, νὰ ἔχωσι χαρὰν ἀνέκφρασον, καὶ ἡδονὴν ἀνεκλάλητον εἰς αἰῶνα αἰῶνος ἀπέραντον.

νομένων πάντων ἡ κατοικία ἐν σοί.

Ὠδὴ Ψαλμοῦ τοῖς Υἱοῖς Κορὲ, εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ Μαελὲθ, τοῦ ἀποκριθῆναι λόγον συνέσεως Αἰμᾶν τῷ Ἰσραηλίτῃ.

Ψαλμός. ΠΖʹ.

Ὁ Σύμμαχος ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ Μαελὲθ, διὰ χοροῦ ἔγραψεν. Ὁ δὲ Ἀκύλας ἐπὶ χορείας· καὶ ὁ Αἰμὰν ἦτον τοῦ χοροῦ ἕνας ἔξαρχος. Ἡ παροῦσα Προφητεία λοιπὸν λέγει τὰς συμφορὰς τῶν Ἰουδαίων, καὶ τὴν εἰς Βαβυλῶνα δεινὴν δουλείαν. Διδάσκει δὲ καὶ πάσης τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τὰς ὀδύνας, καὶ θλίψεις, αἱ ὁποῖαι μετὰ τὴν ἁμαρτίαν τοῖς ἦλθασι. Τινὲς δὲ Διδάσκαλοι ἐξήγησαν τοῦτον τὸν Ψαλμὸν εἰς τὰ πάθος τοῦ Χριστοῦ· Οἵτινες τὴν ἐπιγραφὴν τούτου οὕτως ἡρμήνευσαν. Οἱ Υἱοὶ Κορὲ λογίζονται τὰ τέκνα Χριστοῦ· ἐπειδὴ γράφει εἰς τὸ τέλος, ὅπερ δηλοῖ τὸν Χριστόν, Ὅστις μᾶς νουθετεῖ, νὰ συσταυρωθῶμεν αὐτῷ, καθὼς καὶ ἐκεῖνος διὰ τὴν σωτηρίαν μας ἔπαθε· καὶ ἐξόχως νὰ ἔχωμεν τὴν ἀγάπην ἀλλήλων μας, χωρὶς τῆς ὁποίας δὲν μᾶς ὠφελεῖ τοῦ Κυρίου τὸ πάθος, κἂν τὸ σῶμα παραδώσωμεν εἰς μαρτύριον, καθὼς λέγει εἰς τὴν πρὸς Κορινθ. Κεφ. ιγʹ. ὁ Θεῖος Ἀπόστολος.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἐσένα, Θεέ μου, γινώσκω Κύριον, καὶ αἴτιον τῆς ἐμῆς σωτηρίας, καὶ πάσης ἀγαλλιάσεως. Ὅθεν ἡμέραν, καὶ νύκτα βοῶ σοι ἐξ ὅλης καρδίας, νὰ μοῦ δεχθῇς τὴν ἱκέσιον δέησιν.

2. Ὅθεν ἰδών μου, φιλάνθρωπε, τὸ πλῆθος τῶν συμφορῶν καὶ θλίψεων, σπλαγχνίσου με, καὶ κλῖνε τὰ ἄχραντα ὦτά σου, νὰ ἀκούσῃς τὴν προσευχήν μου· ὅτι πολλὰ κακὰ μὲ περιεκύκλωσαν, καὶ κινδυνεύει ἡ ζωή μου πρὸς θάνατον. Τοῦτον τὸν Ψαλμὸν ἐσχημάτισαν εἰς εὐχὴν, πῶς τὸν ἔλεγον οἱ εὐσεβέστεροι τῶν Ἑβραίων, καὶ πᾶς ἄλλος ἠμπορεῖ νὰ τὸν λέγῃ εἰς θλίψιν διωγμῶν, ἢ μετανοῶν τὰς ἁμαρτίας του.

3. Ὅτι τόσον με ἐβασάνισαν οἱ ἐχθροί μου, ὥστε δὲν εὑρίσκω ἀπαλλαγὴν τῶν συμφορῶν, καὶ λύτρωσιν. Ἀλλὰ ὁμοιάζω ἐκείνων, οἵτινες πέσουσιν εἰς λάκκον βαθὺν,

Τὸ Κείμενον.

1. Κύριε ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου, ἡμέρας ἐκέκραξα, καὶ ἐν νυκτὶ ἐναντίον σου. Εἰσελθέτω ἐνώπιόν σου ἡ προσευχή μου.

2. Κλῖνον τὸ οὖς σου εἰς τὴν δέησίν μου. Ὅτι ἐπλήσθη κακῶν ἡ ψυχή μου, καὶ ἡ ζωή μου τῷ ᾅδῃ ἤγγισε.

3. Προσελογίσθην μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον. Ἐγενήθην ὡσεὶ ἄν-

θρωπος ἀβοήθητος ἐν νεκροῖς ἐλεύθερος.

4. Ὡσεὶ τραυματίαι καθεύδοντες ἐν τάφῳ, ὧν οὐκ ἐμνήσθης ἔτι, καὶ αὐτοὶ ἐκ τῆς χειρός σου ἀπώσθησαν.

5. Ἔθεντό με ἐν λάκκῳ κατωτάτῳ, ἐν σκοτεινοῖς, καὶ ἐν σκιᾷ θανάτου.

6. Ἐπ' ἐμὲ ἐπεστηρίχθη ὁ θυμός σου, καὶ πάντας τοὺς μετεωρισμούς σου ἐπήγαγες ἐπ' ἐμέ.

7. Ἐμάκρυνας τοὺς γνωσούς μου ἀπ' ἐμοῦ, ἔθεντό με βδέλυγμα ἑαυτοῖς.

8. Παρεδόθην, καὶ οὐκ ἐξεπορευόμην. Οἱ ὀφθαλμοί μου ἠσθένησαν ἀπὸ πτωχείας.

9. Ἐκέκραξα πρὸς σὲ Κύριε, ὅλην τὴν ἡμέραν διεπέτασα πρὸς σὲ τὰς χεῖράς μου.

10. Μὴ τοῖς νεκροῖς ποιήσης θαυμάσια, ἢ ἰατροὶ ἀναστήσουσι, καὶ ἐξομολογήσονταί σοι;

11. Μὴ διηγήσεταί τις ἐν τῷ τάφῳ τὸ ἔλεός σου, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῇ ἀπωλείᾳ; μὴ γνωσθήσεται ἐν τῷ σκότει τὰ θαυμάσιά

καὶ δὲν ἠμποροῦσι νὰ εὕγωσιν. Ὅτι πάσης προνοίας, καὶ κηδεμονίας, ἐγυμνώθην, τοσοῦτον, ὥστε συναριθμοῦμαι μὲ τοὺς νεκρούς, χωρὶς νὰ εἶμαι ἀκόμι τοῦ θανάτου ὑπεξούσιος.

4. Καὶ ταῦτα ὅμοια μὲ τὰ παραπάνω· ἔγινα ὡς τετραυματισμένος, καὶ πληγωμένος εἰς τὸν πόλεμον, εἰς λάκκον τεθαμμένος, καὶ ἐστερημένος ἐνθυμήσεως. Οὕτως εἶπεν ὁ Σύμμαχος· ὡς οἱ τετρωμένοι, οἱ κείμενοι ἐν τάφῳ, ὧν οὐ μνημονεύεις οὐκέτι, οἵτινες ἐκ τῆς χειρός σου ἐξεκόπησαν· ἀλλὰ ἂς μὲ προφθάσῃ ἡ θεία σου βοήθεια, νὰ μὴ πέσω καὶ ἐγὼ εἰς αὐτὸν τὸν βόθρον ὁ τάλας, καὶ ἄπορος.

5. Ταῦτα καὶ τοῖς εἰς τὴν Βαβυλῶνα αἰχμαλώτοις ἁρμόζει, καὶ ὅλῃ τῇ φύσει τῆς ἀνθρωπότητος, ἡ ὁποία μετὰ τὴν ἀδαμιαίαν παράβασιν, κατεκρίθη εἰς θάνατον, καὶ κατεκλείσθη εἰς ᾅδην σκοτεινότατον.

6. Οὕτως ὁ Σύμμαχος. »Ἐμοὶ ἐπέβρισεν ὁ θυμός σου, καὶ ταῖς καταιγίσι σου ἐκάκωσάς με, καὶ συμφοραῖς παντοίαις περιέβαλές με« ἤγουν, μὲ τὸν δίκαιον θυμόν, καὶ ὀργήν σου ἐσυγχώρησες, καὶ μοὶ ἦλθασι τόσαι κακώσεις, καὶ βάσανοι.

7. Πάντων μὲν τῶν φίλων, καὶ συγγενῶν μου ἔρημος ἔγινα, καὶ ἄπορος, οἱ δὲ πολέμιοι βδελυξάμενοί με ἐμίσησαν.

8. Καὶ δὲν εὑρίσκω εἰς τόσα κακά, καὶ θλίψεις, κἀμμίαν λύτρωσιν· τοὺς δὲ ὀφθαλμούς μου κατεδαπάνησα εἰς δάκρυα, καὶ ἠσθένησαν· οὕτως ὁ Σύμμαχος, »ὁ ὀφθαλμός μου ἐξέρρευσεν ἀπὸ τῆς κακώσεως.«

9. Ἄλλην ἐλπίδα λοιπὸν δὲν ἔχω ὁ ἄπορος, μόνον τὴν εὐσπλαγχνίαν σου· καὶ πρὸς σὲ καθ' ἑκάστην δεόμενος, ἐκτείνω τὰς χεῖράς μου, διὰ νὰ δείξω μὲ τοῦτο τὸ σχῆμα τὴν πικρὰν ὀδύνην τῆς ψυχῆς μου, καὶ ἄμετρον κάκωσιν.

10. Τώρα ἐν ᾧ ἔχω ἀκόμι ὀλίγην ζωήν, δεῖξαι εἰς ἐμὲ τὴν θαυματουργίαν σου· ὅτι ἀφ' οὗ ἀποθάνω, δὲν ἐπιστρέφω πλέον εἰς τὰ ὀπίσω, οὔτε εἶναι τινὰς ἰατρὸς νὰ μὲ ἀναστήσῃ ἀπὸ τὸν θάνατον.

11. Ὅτι ὅσοι παραδοθῶσιν εἰς τὸν σκοτεινὸν τάφον, νὰ γένωσι χῶμα ἀψήφισον, δὲν γνωρίζουσιν εἰς τὸν ἀστοχισμένον τόπον ἐκεῖνον, τὸ ἔλεός σου, καὶ τὰ θαυμάσια τῆς δικαιοσύνης σου.

12. Οὕτως ὁ Σύμμαχος· »ἐμοῦ δὲ πρὸς σὲ Κύριε ἡ οἰμωγή·« ἤγουν, πολλὰ ςενάζω, καὶ ὀδύρομαι, Κύριε, προσευχόμενος, τὸ ταχὺ ἀπὸ τὴν ςρωμνήν μου ἐξεγειρόμενος.

13. Διὰ τί γοῦν μὲ ἀποπέμπεις, καὶ μὲ ἀποςρέφεσαι, Δέσποτα, καὶ δὲν μοῦ δείχνεις τὴν εὐμένειάν σου, καὶ ἱλαρότητα;

14. Νεότης, τοῦ μὲν Ἰσραὴλ ἡ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον ἔξοδος· πάντων δὲ τῶν ἀνθρώπων, ἡ ἔξω τοῦ Παραδείσου ζωὴ, μετὰ τὴν παράβασιν· διὰ τὴν ὁποίαν αἰτίαν, ὅλα τὰ ἔτη τῆς ζωῆς μας, εἰς κόπους, καὶ μόχθους τελοῦμεν ταλαιπωρούμενοι, ὅτι ἐπιθυμήσαντες νὰ ἀναβῶμεν εἰς ὕψος Θεώσεως, ἐςερήθημεν καὶ τῆς μεγίςης ἀξίας, τὴν ὁποίαν εἴχαμεν, καταντήσαντες εἰς πολλὴν καταφρόνησιν, καὶ ταπείνωσιν.

15. Καὶ μᾶς ἦλθασιν ἀμέτρηται συμφοραὶ ἀπὸ δικαίαν ἐγκατάλειψιν, καὶ ὀργὴν τοῦ Θεοῦ, καὶ ὡς ὕδατα μᾶς περιεκύκλωσαν τόσον, ὥςε δὲν εἴχαμεν εἰς τοιαύτην ταλαιπωρίαν τινὰ βοήθειαν ἀπὸ τοὺς γνωςοὺς, καὶ γείτονας· τουτ᾽ ἔςιν ἀπὸ Ἱερεῖς, καὶ Προφήτας, οὔτε ἀπὸ τοὺς φίλους Ἀγγέλους ὁλότελα· ἕως οὗ ἦλθες πάλιν ὁ Πλάςης, καὶ μᾶς ἐλύτρωσες μὲ τὸ σωτήριον πάθος σου.

σου, καὶ ἡ δικαιοσύνη σου ἐν γῇ ἐπιλελησμένῃ;

12. Κἀγὼ πρὸς σὲ Κύριε ἐκέκραξα, καὶ τὸ πρωῒ ἡ προσευχή μου προφθάσει σε.

13. Ἵνα τί, Κύριε, ἀπωθῇ τὴν ψυχήν μου, ἀποςρέφεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ᾽ ἐμοῦ;

14. Πτωχός εἰμι ἐγὼ, καὶ ἐν κόποις ἐκ νεότητός μου. Ὑψωθεὶς δὲ ἐταπεινώθην, καὶ ἐξηπορήθην.

15. Ἐπ᾽ ἐμὲ διῆλθον αἱ ὀργαί σου, οἱ φοβερισμοί σου ἐξετάραξάν με. Ἐκύκλωσάν με ὡσεὶ ὕδωρ, ὅλην τὴν ἡμέραν περιέσχον με ἅμα.
Ἐμάκρυνας ἀπ᾽ ἐμοῦ φίλον καὶ πλησίον, καὶ τοὺς γνωςούς μου ἀπὸ ταλαιπωρίας.
Δόξα.

Συνέσεως Αἰθὰμ τῷ Ἰσραηλίτῃ. Ψαλμὸς. ΠΗ'.

Βλέπων ὁ Θεῖος Δαβὶδ, πῶς εἴχασι τὰ Ἔθνη εἰς διαφόρους τόπους εἴδωλα, καὶ ἐπροσκύνουν ἀναίσθητα ξόανα, ἔταξε νὰ οἰκοδομήσῃ τὸν Θεῖον Ναόν. Ὁ δὲ Θεὸς ὑποδεξάμενος τὴν καλήν του προαίρεσιν, τοῦ ἔταξε νὰ γεννηθῇ ὁ Σωτὴρ, καὶ Μεσίας ἀπὸ τὸ σπέρμα του, νὰ ἔχῃ τὴν Βασιλείαν ἀτελεύτητον. Καθὼς τὸ εἶπε πρὸς τὴν Παναγίαν καὶ ὁ Ἀρχάγγελος. »Δώσει αὐτῷ Κύριος ὁ Θεὸς τὸν Θρόνον Δαβὶδ,« καὶ τὰ ἑξῆς. Τοῦτο γοῦν οἱ ἀπόγονοι βλέποντες, ὅτι ἡ Βασιλεία ἠφάνισαι, καὶ αὐτοὶ ἦσαν αἰχμάλωτοι, ἐνθυμίζουσι τῷ Θεῷ τὴν ὑπόσχεσιν Διδάσκει τους δὲ ἡ Προφητεία, πῶς νὰ μελῳδῶσι τὰ ᾄσματα. Διὰ τοῦτο λέγει εἰς τὴν ἐπιγραφὴν συνέσεως. Ὁ δὲ Αἰθὰμ ἦτον Χοροδιδάσκαλος, καθὼς καὶ παραπάνω ἐγράψαμεν.

Τὸ Κείμενον.

1. Τὰ ἐλέη σου, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα ᾄσομαι. Εἰς γενεὰν, καὶ γενεὰν ἀπαγγελῶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῷ σόματι μου.

2. Ὅτι εἶπας, εἰς τὸν αἰῶνα ἔλεος οἰκοδομηθήσεται, ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἑτοιμασθήσεται ἡ ἀλήθειά σου.

3. Διεθέμην διαθήκην τοῖς ἐκλεκτοῖς μου, ὤμοσα Δαβὶδ τῷ δούλῳ μου. ἕως τοῦ αἰῶνος ἑτοιμάσω τὸ σπέρμα σου, καὶ οἰκοδομήσω εἰς γενεὰν, καὶ γενεὰν τὸν θρόνον σου.

4. Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ τὰ θαυμάσιά σου, Κύριε, καὶ γὰρ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν Ἐκκλησίᾳ Ἁγίων.

5. Ὅτι τίς ἐν νεφέλαις ἰσωθήσεται τῷ Κυρίῳ; καὶ τίς ὁμοιωθήσεται τῷ Κυρίῳ ἐν υἱοῖς Θεοῦ; ὁ Θεὸς ὁ ἐνδοξαζόμενος ἐν βουλῇ Ἁγίων, μέγας καὶ φοβερός ἐσὶν ἐπὶ πάντας τοὺς περὶ κύκλῳ αὐτοῦ.

6. Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, τίς ὅμοιός σοι; Δυνατὸς εἶ, Κύριε, καὶ ἀλήθειά σου κύκλῳ σου.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Τὸν θεῖον ἔλεον αἰτοῦντες, ὑμνοῦσι τὸν Θεόν· καὶ ποθοῦντες νὰ ἰδῶσι τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑποσχέσεως, τὴν ὁποίαν εἶπε τῷ Δαβὶδ ὁ Κύριος, τάσσουσι νὰ διδάσκωσιν ἀπὸ γενεὰν εἰς γενεὰν τοὺς παῖδας αὐτῶν καὶ τὰ ἔγγονα.

2. Τὸ οἰκοδομηθήσεται, αὐξηθήσεται· τὸ ἑτοιμασθήσεται εἶπεν ὁ Σύμμαχος ἑδρασθήσεται. Λέγει οὖν, ὅτι ἔταξες Κύριε, νὰ βεβαιώσῃς μὲ τὸ ἔργον τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων σου, νὰ μᾶς σείλῃς οὐρανόθεν τὸ μέγα σου ἔλεος.

3. Ὡς ἐκ προσώπου τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ταῦτα ὁ Προφήτης ἐθέσπισε, λέγων. Αὐτὰς τὰς συνθήκας ἐσυμφώνησα, καὶ ἔταξα τοῖς ἐκλεκτοῖς φίλοις μου, Ἀβραὰμ καὶ τοῖς ἐξ αὐτοῦ, καὶ μεθ' ὅρκου τὸ ἐβεβαίωσα τοῦ δούλου μου Δαβὶδ, ὅτι νὰ κάμω παντοτινὸν τὸ σπέρμα του, καὶ νὰ βασάξῃ ἡ Βασιλεία του ἀπὸ γενεὰν εἰς γενεὰν, εἰς τοὺς ἀπογόνους καὶ κληρονόμους του.

4. Εἰπόντες τὰς ὑποσχέσεις, καὶ τὸ τέλος οὐ βλέποντες, δὲν παραπονοῦνται, οὔτε γογγύζουσιν· ἀλλὰ πάλιν εἰς ὑμνῳδίαν θείαν τὸν λόγον τρέπουσι, λέγοντες· ὅσοι ἐλπίζουσιν εἰς σὲ, θέλουσι φυλάξει τὴν πίσιν σεῤῥότατα, δοξάζοντές σε· νὰ διηγῶνται μὲ τοὺς Ἀγγέλους τὴν εὐσπλαγχνίαν σου, ὅταν ἰδῶσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὸ τέλος τῆς ὑποσχέσεως· ἢ διὰ τοὺς Ἀποσόλους λέγει, πῶς θέλουσιν ἀναγγείλει τὴν Σάρκωσιν.

5. Υἱοὺς Θεῶν ὀνομάζει, ἢ τοὺς ψευδωνύμους Θεοὺς ὡς Υἱοὺς ἀνθρώπων, ἢ τοὺς ἐναρέτους καὶ θείους ἀνθρώπους. Βουλὴν δὲ Ἁγίων, τῶν πισῶν τὸν σύλλογον. Λέγει οὖν, ὅτι δὲν εἶναι τινὰς ἄνθρωπος, ἐὰν ἦτον καὶ ἕως τὸν Οὐρανὸν ἡ δόξα του, νὰ παρομοιωθῇ μὲ τὸν Θεὸν τὸν μέγαν, καὶ φοβερὸν, ᾧ παρασέκουσι μυριάδες Ἀγγέλων, καὶ τὸν δοξάζουσι.

6. Συνεχῶς ἐνθυμίζουσι τὴν ἀλήθειαν, ποθοῦντες ἰδεῖν τὸ τέλος τῆς ὑποσχέσεως. Ἔπειτα ἐπειδὴ δυνατὸν αὐτὸν ὠνόμασαν, διηγοῦνται τὰ σημεῖα τῆς θείας δυνάμεως, τὰ ὁποῖα ἐτέλεσεν εἰς εὐεργεσίαν των.

7. Ἐσὺ, Δέσποτα, ὡς δημιουργὸς τῶν ἁπάντων, ἐξουσιάζεις τὴν θυμωμένην θάλασσαν, καὶ καταπραΰνεις εὐθὺς εἰς γαλήνην τὰ ἄγρια κύματα.

8. Ἐσὺ ἐταπείνωσας τὸν ὑπερήφανον Φαραὼ, ὡσὰν ἕνα πληγωμένον ἄρρωσον, καὶ μὲ τὴν πολλήν σου δύναμιν, διεσκόρπισας αὐτὸν, καὶ τοὺς ἄλλους ἐχθρούς σου, καὶ κατεποντίσθησαν ἅπαντες.

9. Οἱ Οὐρανοὶ εἶναι ἐδικόν σου δημιούργημα. Ὅλη ἡ οἰκουμένη, καὶ ἅπας ὁ Κόσμος, ἀπὸ τὴν ἀνατολὴν ἕως τὴν δύσιν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, εἶναι ποιήματα τῶν ἀχράντων χειρῶν σου, ὁρατὰ, καὶ ἀόρατα.

10. Οὐχ ἁπλῶς τῶν δύο μερῶν αὐτῶν ἐμνημόνευσεν· ἀλλ᾿ ἐπειδὴ εἰς τὸ νότιον μέρος τῆς Ἱερουσαλὴμ εἶναι ἡ Αἴγυπτος, εἰς δὲ τὸ βόρειον εἰσὶν οἱ Ἀσσύριοι, δέονται τοῦ Θεοῦ, νὰ τοὺς λυτρώσῃ καὶ ἀπὸ τοὺς Βαβυλωνίους, καθὼς τοὺς εὔγαλε καὶ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον.

11. Λέγων ταῦτα τὰ δύο ὄρη, ὅλην τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας ἐδήλωσεν, Ὄχι πῶς τὰ βουνὰ ἀγάλλονται, ἀλλ᾿ οἱ κατοικοῦντες εἰς ἐκεῖνα τὰ ὅρια· τὴν δὲ θείαν δύναμιν λέγει βραχίονα διὰ τὴν ἐνέργειαν.

12. Οὕτως ὁ Σύμμαχος. »Ἀήττητος ἡ χείρ σου, ὑψηλὴ ἡ δεξιά σου.« Διὰ τῆς χειρὸς δηλοῖ τὴν ἐνέργειαν, καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς τὴν ἀγαθὴν ἐνέργειαν· μὲ τὰ ὁποῖα ζητοῦσι τοῦ Θεοῦ, τοὺς μὲν Βαβυλωνίους νὰ κολάσῃ, καὶ αὐτοὺς νὰ λυτρώσῃ, ὡς πάντα δυνάμενος.

13. Μακαρίζουσι τὸν Λαὸν, ὅστις θέλει προσφέρει τῷ Θεῷ ὕμνον ἐπινίκιον, δεχόμενοι τὸ φῶς παρ᾿ αὐτοῦ διὰ τοῦ λουτροῦ τῆς ἀναγεννήσεως, τοῦτ᾿ ἔςι τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος, Οἵτινες νὰ χαίρωνται πάντοτε, ὑψούμενοι εἰς τὴν δικαιοσύνην τῆς ἀληθοῦς πίςεως, καὶ νὰ καυχῶνται, παρὰ Κυρίου ἐνδυναμούμενοι.

7. Σὺ δεσπόζεις τοῦ κράτους τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ σάλον τῶν κυμάτων αὐτῆς σὺ καταπραΰνεις.

8. Σὺ ἐταπείνωσας ὡς τραυματίαν ὑπερήφανον· ἐν τῷ βραχίονι τῆς δυνάμεώς σου, διεσκόρπισας τοὺς ἐχθρούς σου.

9. Σοί εἰσιν οἱ οὐρανοὶ, καὶ σή ἐςιν ἡ γῆ. τὴν οἰκουμένην, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς σὺ ἐθεμελίωσας.

10. Τὸν βορρᾶν, καὶ τὴν θάλασσαν σὺ ἔκτισας.

11. Θαβὼρ, καὶ Ἑρμὼν ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται. σὸς ὁ βραχίων μετὰ δυναςείας.

12. Κραταιωθήτω ἡ χείρ σου, ὑψωθήτω ἡ δεξιά σου. Δικαιοσύνη, καὶ κρῖμα, ἑτοιμασία τοῦ θρόνου σου. ἔλεος, καὶ ἀλήθεια προπορεύσονται πρὸ προσώπου σου.

13. Μακάριος ὁ λαὸς ὁ γινώσκων ἀλαλαγμόν. Κύριε ἐν τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου σου πορεύσονται, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ὑψωθήσονται. ὅτι καύχημα τῆς δυνάμεως αὐτῶν σὺ εἶ.

14. *Καὶ ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου ὑψωθήσεται τὸ κέρας ἡμῶν· ὅτι τοῦ Κυρίου ἡ ἀντίληψις, καὶ τοῦ ἁγίου Ἰσραὴλ Βασιλέως ἡμῶν.*

15. *Τότε ἐλάλησας ἐν ὁράσει τοῖς υἱοῖς σου, καὶ εἶπας· ἐθέμην βοήθειαν ἐπὶ δυνατόν· Ὕψωσα ἐκλεκτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ μου. Εὗρον Δαβὶδ τὸν δοῦλόν μου. Ἐν ἐλαίῳ ἁγίῳ μου ἔχρισα αὐτόν.*

16. *Ἡ γὰρ χείρ μου συναντιλήψεται αὐτῷ, καὶ ὁ βραχίων μου κατισχύσει αὐτόν. Οὐκ ὠφελήσει ἐχθρὸς ἐν αὐτῷ, καὶ υἱὸς ἀνομίας οὐ προσθήσει τοῦ κακῶσαι αὐτόν.*

17. *Καὶ συγκόψω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς μισοῦντας αὐτὸν τροπώσομαι. καὶ ἡ ἀλήθειά μου, καὶ τὸ ἔλεός μου μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί μου ὑψωθήσεται τὸ κέρας αὐτοῦ.*

18. *Καὶ θήσομαι ἐν θαλάσσῃ χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐν ποταμοῖς δεξιὰν αὐτοῦ. Αὐτὸς ἐπικαλέσεταί με· Πατήρ μου εἶ σύ, Θεός μου, καὶ ἀντιλήπτωρ τῆς σωτηρίας μου. Κἀγὼ πρωτότοκον θήσομαι αὐτόν, ὑψηλὸν παρὰ τοῖς βασιλεῦσι τῆς γῆς.*

14. Καὶ μὲ τὴν θείαν σου ἐνανθρώπησιν νὰ ὑψωθῇ ὁ Σταυρὸς, τὸ ἀπροσμάχητον ὅπλον μας· ὅτι ταύτην ἔχοντες τὴν ἐλπίδα εἰς ἐσένα τὸν Ἅγιον Βασιλέα τοῦ Ἰσραὴλ, ἐκδεχόμεθα παρὰ σοῦ τὴν βοήθειαν.

15. Καθὼς ἔταξες ἀψευδέστατα τῶν Πατριαρχῶν καὶ Πατέρων μας μὲ ὁράσεις ἀποκαλύψεων, καὶ ἐμαρτύρησες τὸν δοῦλόν σου Δαβὶδ, πῶς τὸν ηὗρες δυνατὸν εἰς τὰ τῆς ἀρετῆς κατορθώματα· τὸν ὁποῖον ἐπρόκρινες ἄξιον τῆς σῆς βοηθείας· καὶ χρίσας αὐτὸν, ἐχειροτόνησες Βασιλέα μας.

16. Τοῦ ὁποίου ἔταξες νὰ τὸν βοηθῇς μὲ τὴν ἄμαχόν σου δύναμιν, καὶ νὰ τὸν φυλάττῃς ἀπὸ ὁρατοὺς, καὶ ἀοράτους ἐχθροὺς, νὰ μὴ δυνηθῶσι ποσῶς νὰ τὸν βλάψωσιν, οὔτε αὐτὸς ὁ πρωτότοκος Υἱὸς τῆς ὑπερηφανίας, καὶ ἀποστάτης διάβολος.

17. Ἔτι δὲ ἔταξες νὰ ἀφανίσῃς ὅλους τοὺς πολεμίους αὐτοῦ, καὶ νὰ τὸν διαφυλάττῃς τοσοῦτον, ὥστε νὰ γένῃ περιφανὴς, καὶ περίβλεπτος· νὰ ὑψωθῇ ἡ δύναμίς του μὲ τὴν σὴν ἀντίληψιν, καὶ βοήθειαν.

18. Ὁ Δαβὶδ προεικόνιζε τὸν Χριστὸν, καθὼς καὶ παράνω ἐγράψαμεν, ὅσα γοῦν λέγει ἡ Προφητεία εἰς τοῦτον τὸν Ψαλμὸν, καὶ τὰ παρακάτω, κατὰ τὸ γράμμα, νοοῦνται διὰ τὸν Δαβίδ· ἀλλὰ κατὰ τὸ Πνεῦμα, εἰς τὸν Δεσπότην Χριστὸν πληρώνονται. Ἐπειδὴ τὸν καλεῖ πρωτότοκον, καὶ ὑψηλὸν, καὶ ὑπέρτατον ἀπὸ ὅλους τοὺς Βασιλεῖς, ὡς τούτων δημιουργὸν, καὶ τῆς κτίσεως· τὰ ὁποῖα, καὶ τὰ κατώτερα δὲν ἐπληρώθησαν οὔτε εἰς τὸν Δαβὶδ, οὔτε εἰς τὸν Σολομῶντα, ἀλλὰ μόνον εἰς τὸν Χριστὸν, Ὅστις ἔλαβε κράτος παρὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ Πατρὸς αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν γῆν (καὶ δηλοῖ

τὸ ἐν ποταμοῖς) καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ τὴν Οἰκουμένην ἅπασαν.

19. Καὶ φυλάττων μὲ πολλὴν ἐλεημοσύνην, καὶ ἀλήθειαν τὴν διαθήκην, τὴν ὁποίαν ἔταξα τῶν Προπατόρων σας, νὰ ἀνασήσω τὸν Κύριον ἀπὸ τὸ σπέρμα των, θέλω κάμη τὸν Λαὸν ἐκεῖνον ν' ἀξιωθῇ τῆς χάριτος, ἤγουν τὸν χριςώνυμον, νὰ βασιλεύη αἰώνια. Μὲ τὰ λόγια αὐτὰ δηλοῖ »τὸ, δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρός μου· καὶ τὰ ἑξῆς.« Ἐὰν οὖν ἡ Βασιλεία τοῦ Δαβὶδ κἂν ἕως τὴν σήμερον δὲν ἔφθασε, διὰ τί φλυαροῦσι, πῶς λέγει ἡ Προφητεία διὰ λόγου του; Ψεύδονται οἱ τυφλοὶ, καὶ ἀσύνετοι.

20. Ἀφ' οὗ ἐπροφήτευσε διὰ τὸν Χριςὸν, λέγει τῶρα διὰ τοὺς ἄλλους Βασιλεῖς, οἵτινες ἔγιναν ἀπὸ τὸ σπέρμα τοῦ Δαβὶδ, ὅτι ἐὰν τελέσωσι τινὰ παρανομίαν, θέλω παιδεύσει τοὺς παραβάτας, νὰ παραδώσω αὐτοὺς μὲν ὡς ἀδίκους, δικαίως εἰς μάςιγας.

21. Τὴν δὲ πρὸς τὸν δίκαιον Δαβὶδ ἐπαγγελίαν νὰ διαφυλάξω, νὰ μὴ τὸν ὑςερήσω τοῦ θείου ἐλέους, οὐ δὲ νὰ παρέβω, ὅσα τῷ ἔταξα· οὕτω λέγει τὸ, μὴ ἀδικήσω. Ὅπερ ὁ Ἀκύλας εἶπεν, οὐ ψεύσομαι, ὁ δὲ Σύμμαχος, οὐ παραβήσομαι.

22. Ἐπειδὴ γοῦν ἔταξα τοῦ Δαβὶδ, δὲν εὐγαίνω ἀπὸ τὴν συμφωνίαν νὰ ψευματήσω τοὺς λόγους μου· ἀλλὰ νὰ μείνῃ τὸ σπέρμα του αἰώνια. (Σπέρμα δὲ τοῦ Θεοῦ Λόγου ἡμεῖς οἱ εἰς αὐτὸν πιςεύσαντες) καὶ ἡ Βασιλεία του νὰ εἶναι ςερεὰ, καὶ ἀκατάλυτος ὡς ἡ Σελήνη, καὶ ὁ Ἥλιος, τὸ δὲ ἅπαξ ὤμοσα, δὲν λέγει καθολικὰ, πῶς ὤμοσεν ὁ Θεὸς, ἀλλὰ πῶς εἶπε τὸν λόγον μίαν φορὰν, καὶ εἶναι βέβαιος, καὶ ἀλάθητος, ὡς παρὰ Θεοῦ προφερόμενος. Ἡμεῖς δὲ αἱ ἄνθρωποι μὲ ὅρκον βεβαιώνομεν τὴν ὑπόσχεσιν. Τὸ δὲ ὁ Μάρτυς, λέγει ὁ Σύμμαχος, διαμαρτυρόμενος, ἤγουν, ὁ Θεὸς, ὅς τις ἐμαρτύρησε ταῦτα εἰς τὸν Οὐρανὸν, εἶναι πιςὸς, καὶ ποσῶς δὲν ψεύδεται.

19. *Εἰς τὸν αἰῶνα φυλάξω αὐτῷ τὸ ἔλεός μου, καὶ ἡ διαθήκη μου πιςὴ αὐτῷ. καὶ θήσομαι εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος τὸ σπέρμα αὐτοῦ, καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ ὡς τὰς ἡμέρας τοῦ οὐρανοῦ.*

20. *Ἐὰν ἐγκαταλίπωσιν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὸν νόμον μου, καὶ τοῖς κρίμασί μου μὴ πορευθῶσιν. Ἐὰν τὰ δικαιώματά μου βεβηλώσωσι, καὶ τὰς ἐντολάς μου μὴ φυλάξωσιν. Ἐπισκέψομαι ἐν ῥάβδῳ τὰς ἀνομίας αὐτῶν, καὶ ἐν μάςιξι τὰς ἀδικίας αὐτῶν.*

21. *Τὸ δὲ ἔλεός μου οὐ μὴ διασκεδάσω ἀπ' αὐτῶν, οὐδ' οὐ μὴ ἀδικήσω ἐν τῇ ἀληθείᾳ μου.*

22. *Οὐδ' οὐ μὴ βεβηλώσω τὴν διαθήκην μου, καὶ τὰ ἐκπορευόμενα διὰ τῶν χειλέων μου οὐ μὴ ἀθετήσω. Ἅπαξ ὤμοσα ἐν τῷ ἁγίῳ μου, εἰ τῷ Δαβὶδ ψεύσομαι. τὸ σπέρμα αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα μενεῖ, καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος ἐναντίον μου, καὶ ὡς ἡ σελήνη κατηρτισμένη εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ὁ μάρτυς ἐν οὐρανῷ πιςός.*

23. Σὺ δὲ ἀπώσω, καὶ ἐξουδένωσας, ἀνεβάλου τὸν Χριςόν σου. Κατέςρεψας τὴν διαθήκην τοῦ δούλου σου. ἐβεβήλωσας εἰς τὴν γῆν τὸ ἁγίασμα αὐτοῦ.

24. Καθεῖλες πάντας τοὺς φραγμοὺς αὐτοῦ. Ἔθου τὰ ὀχυρώματα αὐτοῦ δειλίαν. Διήρπαζον αὐτὸν πάντες οἱ διοδεύοντες ὁδόν· ἐγενήθη ὄνειδος τοῖς γείτοσιν αὐτοῦ.

25. Ὕψωσας τὴν δεξιὰν τῶν θλιβόντων αὐτόν. Εὔφρανας πάντας τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ. Ἀπέςρεψας τὴν βοήθειαν τῆς ῥομφαίας αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀντελάβου αὐτοῦ ἐν τῷ πολέμῳ.

26. Κατέλυσας ἀπὸ καθαρισμοῦ αὐτοῦ, τὸν θρόνον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν κατέῤῥαξας.

27. Ἐσμίκρυνας τὰς ἡμέρας τοῦ χρόνου αὐτοῦ, κατέχεας αὐτοῦ αἰσχύνην.

28. Ἕως πότε, Κύριε, ἀποςρέφῃ εἰς τέλος, ἐκκαυθήσεται ὡς πῦρ ἡ ὀργή σου.

29. Μνήσθητι τίς μου ἡ ὑπόςασις. μὴ γὰρ ματαίως ἔκτισας πάντας τοὺς Υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων; Τίς ἐςιν ἄνθρωπος, ὃς ζήσεται, καὶ οὐκ ὄψεται θάνατον, ῥύσε-

23. Χριςὸν καλεῖ τοὺς Βασιλεῖς, οἵτινες ἐκ τοῦ Δαβὶδ κατάγονται. Λέγει οὖν, ἐπειδὴ ἔταξες τοῦ Δαβὶδ ὡς ἄνωθεν, διὰ τί τώρα μᾶς ἀπεδοκίμασες, καὶ ἐγκατέλιπες τέλεια, τὰς συνθήκας διέλυσας, καὶ τὸν Ἅγιον Ναόν σου, ἀφῆκες τοὺς ἀσεβεῖς, καὶ ἐμίαναν; Ἁγίασμα εἶπε τὸν Ναόν, τὸν ὁποῖον ὁ Σολομὼν ᾠκοδόμησεν, οἱ δὲ Βαβυλώνιοι ἐβεβήλωσαν, καὶ ἐκ θεμελίων ἠδάφισαν.

24. Πάσης αὐτὸν ἀσφαλείας ἐγύμνωσας, καταςρέψας τοὺς φραγμοὺς τῆς σῆς ἀντιλήψεως· ἢ καὶ διὰ τὰ τειχόκασρα λέγει τῆς Πόλεως, τὰ ὁποῖα ἐχάλασαν οἱ πολέμιοι, καὶ ἔμειναν οἱ Ἑβραῖοι εἰς δειλίαν ἄμετρον, ἐν ᾧ εἶχασι τόσον θάῤῥος πρότερον· καὶ τώρα ἔγιναν ὄνειδος εἰς τοὺς ὁμόρους αὐτῶν, καὶ γείτονας, καὶ τοὺς ἁρπάζουσι, καὶ τοὺς ἐγδύνουσιν οἱ δουλεύοντες πολέμιοι.

25. Τοὺς ὁποίους ἐχαροποίησας, ἐπειδὴ αὐτοὺς μὲν δυναμώνεις νὰ μᾶς θλίβωσιν, ἡμῶν δὲ τὰ ὅπλα ἐποίησας ἄχρησα, καὶ μᾶς ἐςέρησες πάσης κηδεμονίας, καὶ ἀντιλήψεως, καὶ δὲν μᾶς βοηθεῖς εἰς τὸν πόλεμον.

26. Οὕτως ὁ Σύμμαχος. Ἀπέπαυσας τὴν καθαρότητα αὐτοῦ· καὶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ καθαρίζηται μὲ ῥαντίσματα κατὰ τὸν Νόμον, ἐπειδὴ εὑρίσκεται αἰχμάλωτος.

27. Ἔταξες νὰ φυλάττῃς τὴν Βασιλείαν αὐτοῦ αἰώνιον, καὶ τὴν ἔκαμες μικρὰν, καὶ ὀλιγοχρόνιον· καὶ τὸν ἐνέπλησες αἰσχύνην, καὶ ὄνειδος· ταῦτα λέγει διὰ τὸν Σεδεκίαν, τὸν ὁποῖον ἐτύφλωσαν, καὶ τὸν ἔβαλαν νὰ γυρίζῃ τὸν μύλον ὡς ζῶον ἄλογον.

28. Ὁ Σύμμαχος, »ἕως τίνος Κύριε ἀποκρυβήσῃ εἰς τέλος;« ἤγουν μὴ μᾶς ὑςερήσῃς τοῦ ἐλέους σου· ἂς παύσῃ ἕως ἐδῶ ἡ δικαία σου ἀγανάκτησις.

29. Ὡς Πλάσης μου γινώσκεις τὰ μέτρα τῆς ἐμῆς δυνάμεως, ἐπειδὴ δὲν μὲ ἔκτισες μάταια, καὶ ἀνωφέλευτα, διὰ μόνον τὴν ῥέουσαν ταύτην ζωὴν, ἀλλὰ διὰ τὴν αἰώνιον, καὶ εὐφρόσυνον. Λοιπὸν ὡς ἀγαθὸς, καὶ φιλάνθρωπος, μὴ παρίδῃς ἡμᾶς ἁμαρτήσαντας· ἀλλὰ σπλαγχνίσου μας, ὅτι δὲν εἶναι τινὰς ἄνθρωπος, ὅςτις νὰ μὴ δοκιμάσῃ τὸν θάνατον, καὶ νὰ μὴν ὑπάγῃ εἰς τοῦ

ᾅδου τὰ δεσμωτήρια.

30. Τῶρα πάλιν ἐνθυμίζει τὴν θείαν ὑπόσχεσιν, λέγων· ποῦ εἶναι τὰ ἀρχαῖα ἐλέη σου, Κύριε, τὰ ὁποῖα ἔταξες τῷ Δαβὶδ, νὰ φυλάξῃς ὡς ἀληθέστατος;

31. Κύτταξαι, Κύριε, καὶ μὴ μὲ παρίδῃς, ὑπὸ μυρίων Ἐθνῶν ὀνειδιζόμενον, τὰ ὁποῖα τολμῶσι, καὶ λέγουσι κατὰ σοῦ βλασφημίας οἱ ἀναιδέστατοι, ὀνειδίζοντες τὸ ἀντάλλαγμα τοῦ Χρισοῦ σου· ἤγουν, τοὺς κατὰ σάρκα προγόνους τοῦ Υἱοῦ, καὶ Λόγου σου.

32. Εὐλογημένος νὰ εἶναι ὁ Κύριος, εἰς τὸν ὁποῖον ἐλπίζω, ὅτι θέλει πληρώσῃ, ὅσα μοὶ ἔταξεν. Οὕτω νὰ γένῃ, καὶ ἂς τὸν εὐλογῶμεν ἀεὶ, καὶ πάντοτε.

ται τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ χειρὸς ᾅδου;

30. Ποῦ εἰσι τὰ ἐλέη σου τὰ ἀρχαῖα, Κύριε, ἃ ὤμοσας τῷ Δαβὶδ ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου;

31. Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ ὀνειδισμοῦ τῶν δούλων σου, οὗ ὑπέσχον ἐν τῷ κόλπῳ μου πολλῶν Ἐθνῶν. Οὗ ὠνείδισαν οἱ ἐχθροί σου, Κύριε, οὗ ὠνείδισαν τὸ ἀντάλλαγμα τοῦ Χρισοῦ σου.

32. Εὐλογητὸς Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα· γένοιτο, γένοιτο.

Δόξα.

Προσευχὴ Μωϋσῇ ἀνθρώπῳ τοῦ Θεοῦ. Ψαλμός. ΠΘ'.

Καθὼς εἰς τὸ Προοίμιον εἴπομεν, πολλοὶ ἐσύνθεσαν Ψαλμοὺς καὶ ᾠδὰς εἰς θείαν εὐχαρισίαν, καὶ αἴνεσιν· Ἕνας ἀπὸ τοὺς ὁποίους εἶναι καὶ Μωϋσῆς ὁ θαυμάσιος, ὅς τις ἔκαμε τὸν παρόντα· ὁ ὁποῖος περιλαμβάνει εἰς μέρος τι τὰς θείας εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας ἔκαμε πρὸς ἡμᾶς ὁ Κύριος, οὐ μόνον πρὸ τοῦ Νόμου, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν αὐτοῦ ἐνανθρώπησιν. Λοιπὸν διδάσκει μας μὲ τοῦτον τὸ Θεῖον Πνεῦμα, ὅτι ἐπειδὴ ἡ παροῦσα ζωὴ εἶναι βραχεῖα, καὶ ἄστατος, νὰ κάμωμεν τρόπον δι' αὐτὸ, καὶ διὰ νὰ μὴ φανῶμεν πρὸς τὸν εὐεργέτην ἀχάρισοι, νὰ ἀποκτήσωμεν τὴν αἰώνιον ζωήν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Οὐ μόνον τῶν Ἰουδαίων ἔγινεν ὁ Θεὸς καταφυγὴ, καὶ βοήθεια εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ εἰς τὴν ἔρημον, καὶ τοὺς Προφήτας μὲ διαφόρους χάριτας, καὶ εὐεργεσίας ἐθαυμάστωσεν, ἀλλὰ καὶ πᾶσα ἡ φύσις τῆς ἀνθρωπότητος εὐχαρισεῖ, ταῦτα λέγουσα· Ἐπειδὴ ποικιλοτρόπως εὐεργετήθην ὑπὸ Θεοῦ, ὅς τις τὸν Ἐνὼχ μετέθεικε, τὸν Νῶε διεφύλαξε, τὸν Ἀβραὰμ ἐξελέξατο,

Τὸ Κείμενον

1. Κύριε καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῖν, ἐν γενεᾷ, καὶ γενεᾷ.

καὶ ἁπλῶς ὅλα τὰ Ἔθνη εὐλόγησεν· Ὅθεν πρεπόντως μᾶς νουθετεῖ ἡ Προφητεία νὰ λέγωμεν· Κύριε, ἀπὸ γενεὰν εἰς γενεὰν σὲ γινώσκομεν καταφυγὴν, καὶ βοήθειαν, καὶ πολλάκις πλουσίας εὐεργεσίας παρὰ σοῦ ἀπελάβομεν.

2. *Πρὸ τοῦ ὄρη γενηθῆναι, καὶ πλασθῆναι τὴν γῆν, καὶ τὴν Οἰκουμένην, καὶ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος σὺ εἶ.*

2. Ἐσὺ εἶσαι προαιώνιος, ἄναρχός τε, καὶ ἀτελεύτητος, οὐδενὶ περιοριζόμενος πέρατι· σὺ γὰρ τὰ ὄρη, τὴν γῆν, καὶ πᾶσαν τὴν Οἰκουμένην ἐδημιούργησας, καὶ σὺ μόνος ὑπάρχεις ἀτελεύτητος, καὶ αἰώνιος.

3. *Μὴ ἀποςρέψῃς ἄνθρωπον εἰς ταπείνωσιν. καὶ εἶπας· ἐπιςρέψατε οἱ Υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων.*

3. Ὅθεν σε ὡς ἀΐδιον, καὶ αἰώνιον ἱκετεύομεν οἱ δοῦλοί σου, μὴ μᾶς ἀποςρέψῃς εἰς ταπείνωσιν· ἤγουν, καλὰ καὶ ἐξ ἀρχῆς ᾠκονόμησες διὰ τὴν ἀδαμιαίαν παρακοὴν, εἰς ὅλους τὸν θάνατον, πλὴν μὴν ἀφήσῃς νὰ μᾶς γένῃ αἰώνιος· ἀλλὰ ἀνάςησον ἡμᾶς ἀπὸ τοιαύτην ταπεινὴν κατάςασιν εἰς ζωὴν ἀνόλεθρον.

4. *Ὅτι χίλια ἔτη ἐν ὀφθαλμοῖς σου, Κύριε, ὡς ἡμέρα ἡ ἐχθὲς, ἥτις διῆλθε, καὶ φυλακὴ ἐν νυκτί.*

4. Ὅτι ἡ παροῦσα ζωὴ εἶναι τόσον ἀλγεινὴ, καὶ βραχεῖα, ὥςε συγκρινομένη μὲ τὴν αἰώνιον, δὲν λογίζεται αὕτη οὔτε μία ἡμέρα, ἢ κἂν μία ὥρα, καὶ φυλακὴ τῆς νυκτός. Ἢ πάλιν, τόσην ἡδονὴν ἔχουσιν οἱ Ἅγιοί σου εἰς τὸν Παράδεισον, ὁρῶντες τὴν μακαρίαν σου ὄψιν, καὶ ποθεινότατον πρόσωπον· ὥςε νὰ τοῖς φαίνωνται οἱ χίλιοι χρόνοι, ὡς ἡ χθεσινὴ ἡμέρα ἀπὸ τὴν ἄμετρον εὐφροσύνην, καὶ ἀγαλλίασιν.

5. *Τὰ ἐξουδενώματα αὐτῶν ἔτη ἔσονται. Τὸ πρωῒ ὡσεὶ χλόη παρέλθοι. τὸ πρωῒ ἀνθήσαι, καὶ παρέλθοι. Τὸ ἑσπέρας ἀποπέσοι, σκληρυνθείη, καὶ ξηρανθείη.*

5. Καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, ὅλοι μας οἱ χρόνοι εἶναι μὲ ταλαιπωρίαν, καὶ ἐξουδένωσιν· παρέρχονται ὡσὰν ἕνα χορτάρι ἀψήφισον. Τελειώνει ἡ νεότης, καὶ φθάνομεν εἰς τὴν ἑσπέραν τοῦ γήρους, καὶ ἀχρειούμεθα, καθὼς ὁ χόρτος τὸ ταχὺ ἀνθεῖ, καὶ τὸ βράδυ μαραίνεται.

6. *Ὅτι ἐξελίπομεν ἐν τῇ ὀργῇ σου, καὶ ἐν τῷ θυμῷ σου ἐταράχθημεν. Ἔθου τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἐναντίον σου· ὁ Αἰὼν ἡμῶν εἰς φωτισμὸν τοῦ προσώπου σου.*

6. Ὁ Σύμμαχος, »Προέθηκας τὰς ἀδικίας ἡμῶν ἄντικρύς σου, τὰς ἀμελείας ἡμῶν φαίνεσθαι τῷ προσώπῳ σου.« Ταῦτα ἁρμόζουσι καὶ τοῖς Ἰουδαίοις, καὶ εἰς ἡμᾶς ἅπαντας. Λέγει οὖν, ὅτι δικαίως μᾶς παρέδωκες εἰς τιμωρίας, βλέπων πῶς παρέβημεν τὸν Νόμον σου.

7. *Ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι ἡμῶν ἐξέλιπον, καὶ ἐν τῇ ὀργῇ σου ἐξελίπομεν.*

7. Ἡ ἁμαρτία ἐξήγειρε καθ᾽ ἡμῶν τὴν ὀργήν σου, ἡ δὲ ὀργὴ τὴν τιμωρίαν, καὶ ἡ τιμωρία τὰς ὀδύνας ἐπήγαγεν· ὅθεν διατελοῦμεν τὸν βίον εἰς ταλαιπωρίας, καὶ βάσανα ἀναρίθμητα· οὔτε ἔχει ἡ ζωή μας κάμμίαν ςερρότητα, ἀλλὰ ὡς ἄςατος, καὶ εὐδιάλυτος, ταχέως παρέρχεται, καὶ ὡσεὶ καπνὸς ἀφανίζεται.

8. Τὸ βραχὺ της ζωῆς μας, καὶ εὐδιάλυτον παρομοιάζει μὲ τὴν ἀράχνην, ἥτις ἐν εὐκολίᾳ ξεσχίζεται· οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος εἶναι εἰς διαφόρους κινδύνους ὑποκείμενος. Ζῇ καιρὸν ὀλίγον, ἕως Ο'. χρόνους, καὶ ἀφανίζεται. Εἰ δὲ καὶ τύχῃ τις δυνατῆς κράσεως, νὰ περάσῃ τοὺς Π'. ἔχει κόπους, καὶ πόνους, καὶ ὀδύνην τόσην, ὥςε αὐτὴ ζωὴ δὲν λογίζεται.

9. Τὴν μετρίαν τιμωρίαν, τὴν ὁποίαν μᾶς ἔδωκεν ὁ ἐλεήμων Θεὸς, καλεῖ ἐπελθοῦσαν πραότητα· λέγει οὖν. Ἰδοὺ εἰς πόσα κακὰ ἐπέσαμεν διὰ τὴν ὀλίγην ὀργήν σου, Κύριε.

10. Ἀλλὰ ἐὰν μᾶς παιδεύσῃς μὲ ὅλον τὸν κραταιόν σου θυμὸν, τὶς δύναται νὰ ὑπομείνῃ τοσαύτην ἰσχυρὰν παίδευσιν τῆς αἰωνίου κολάσεως.

11. Ἀλλὰ δεόμεθά σου, Κύριε, παρακλήθητι, καὶ γίνου ἵλεως πρὸς ἡμᾶς. Κάμε μας νὰ ἀπολαύσωμεν τὰς δωρεὰς τῆς Ἁγίας σου δεξιᾶς, ὅπως μιμούμενοι τοὺς ἀπὸ σοῦ σοφισθέντας, νουθετήσωμεν καὶ ἄλλους εἰς τὴν θείαν σου ἐπίγνωσιν.

12. Οἱ ἄλλοι Ἐξηγηταὶ ἤλλαξαν τὸν χρόνον εἰς ὅλους τοὺς κάτωθεν ἀριθμοὺς, καὶ λέγουσιν. »Ἔμπλησον ἡμᾶς ἐν τῇ πρωΐᾳ τοῦ ἐλέους σου· καὶ αἰνέσομεν καὶ εὐφρανθησόμεθα·« ἤγουν, κάμε μας νὰ ἐμπλησθῶμεν τοῦ θείου ἐλέους σου, εἰς τὴν πάμφωτον ταχυνὴν τῆς μελλούσης ζωῆς, ἥτις δὲν νυκτώνει πώποτε· καὶ νὰ εὐφραινώμεθα ἀγαλλόμενοι εἰς τὰς ἀνεσπέρους ἐκείνας ἡμέρας· καθὼς ἐδῶ ἐταπεινώθημεν, ἔχοντες εἰς τόσους χρόνους κόπους, καὶ βάσανα.

13. Ναὶ, Κύριε, σπλαγχνίσου μας τοὺς ἀχρείους δούλους σου, καὶ τοὺς ἀπογόνους μας· καὶ ὁδήγησον αὐτοὺς εἰς τὸν φόβον σου, νὰ φυλάττωσι τὰς ἐντολάς σου.

14. Καὶ ἡ λαμπρότης τῆς θείας σου χάριτος ἂς εἶναι μεθ' ἡμῶν, νὰ κατευθύνῃ τὰ ἔργα μας· ἤγουν δίδε μας δύναμιν, νὰ τελῶμεν τὰ σὰ εὐάρεσα, ὅπως ἀξιωθῶμεν τῆς αἰωνίου μακαριότητος διὰ τῆς σῆς ἀγαθότητος.

8. Τὰ ἔτη ἡμῶν ὡσεὶ ἀράχνη ἐμελέτων, αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν ἡμῶν ἐν αὐτοῖς ἑβδομήκοντα ἔτη. Ἐὰν δὲ ἐν δυνασείαις ὀγδοήκοντα ἔτη, καὶ τὸ πλεῖον αὐτῶν κόπος, καὶ πόνος.

9. Ὅτι ἐπῆλθε πραότης ἐφ' ἡμᾶς, καὶ παιδευθησόμεθα.

10. Τίς γινώσκει τὸ κράτος τῆς ὀργῆς σου; καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου σου τὸν θυμόν σου ἐξαριθμήσασθαι;

11. Τὴν δεξιάν σου οὕτω γνώρισόν μοι, καὶ τοὺς πεπαιδευμένους τῇ καρδίᾳ ἐν σοφίᾳ. Ἐπίςρεψον, Κύριε, ἕως πότε; καὶ παρακλήθητι ἐπὶ τοῖς δούλοις σου.

12. Ἐνεπλήσθημεν τὸ πρωῒ τοῦ ἐλέους σου, Κύριε, καὶ ἠγαλλιασάμεθα, καὶ εὐφράνθημεν ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν. Εὐφρανθείημεν, ἀνθ' ὧν ἡμερῶν ἐταπείνωσας ἡμᾶς, ἐτῶν ὧν εἴδομεν κακά.

13. Καὶ ἴδε ἐπὶ τοὺς δούλους σου, καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα σου, καὶ ὁδήγησον τοὺς Υἱοὺς αὐτῶν.

14. Καὶ ἔςω ἡ λαμπρότης Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν κατεύθυνον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τὸ ἔργον τῶν χειρῶν ἡμῶν κατεύθυναι.

Αἶνος ᾠδῆς τῷ Δαβὶδ, ἀνεπίγραφος παρ' Ἑβραίοις.

Ψαλμός. ϟ.

Προβλέπων ὁ Μακάριος Δαβὶδ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, ὅτι ὁ πονηρὸς διάβολος ἔμελλε νὰ πειράξῃ τὸν σαρκωθέντα Χριςὸν εἰς τὴν ἔρημον, ἔκαμε τὸν Ψαλμὸν τοῦτον. Εἰς τὸν ὁποῖον φαίνεται, πῶς ὁ Δεσπότης ἐνίκησε τὸν πειράζοντα, δίδων ὑπόδειγμα εἰς ἡμᾶς τὴν ἄκραν αὐτοῦ ταπείνωσιν, καὶ ἑρμήνευσέ μας, πῶς νὰ ὑπομένωμεν τοὺς πειρασμούς· καὶ μᾶς ἔδωκε κατὰ τῶν δαιμόνων βοήθειαν, τοὺς ὁποίους ἐξενεύρισε, καὶ δὲν δύνανται, νὰ μᾶς πολεμῶσιν, ὡς τὸ πρότερον. Λέγει λοιπὸν τὸ Προοίμιον, αἶνος ᾠδῆς τῷ Δαβίδ. Ἤγουν, νὰ εἶναι ὁ Χριςὸς δοξασμένος, ὅς τις ἐνίκησε τὰς πανουργίας τοῦ δαίμονος. Γινώσκετε οὖν, ὅτι ἄλλος Ψαλμὸς, δὲν ἔχει τόσην χάριν, καὶ δύναμιν, νὰ ἀφανίζῃ ἐνέδρας, καὶ πανουργεύματα ὁρατῶν, καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν, ὡς οὗτος, ὅταν τὸν λέγωμεν μὲ πίςιν πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ εὐλάβειαν.

Τὸ Κείμενον.

1. Ὁ Κατοικῶν ἐν βοηθείᾳ τοῦ ὑψίςου, ἐν σκέπῃ τοῦ Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ αὐλισθήσεται.

2. Ἐρεῖ τῷ Κυρίῳ· ἀντιλήπτωρ μου εἶ, καὶ καταφυγή μου, ὁ Θεός μου, καὶ ἐλπιῶ ἐπ' αὐτόν.

3. Ὅτι αὐτὸς ῥύσεταί σε ἐκ παγίδος θηρευτῶν, καὶ ἀπὸ λόγου ταραχώδους.

4. Ἐν τοῖς μεταφρένοις αὐτοῦ ἐπισκιάσει σοι, καὶ ὑπὸ τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἐλπιεῖς.

5. Ὅπλῳ κυκλώσει σε ἡ ἀλήθεια αὐτοῦ, οὐ φοβηθήσῃ ἀπὸ φόβου νυκτερινοῦ, ἀπὸ βέλους πετωμέ-

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ὅς τις ἔχει μόνον εἰς τὸν Θεὸν τὰς ἐλπίδας του, καὶ ἀπ' αὐτὸν ἐκδέχεται τὴν βοήθειαν, ὁ τοιοῦτος θέλει εἶσαι πεφυλαγμένος εἰς τὴν θείαν σκέπην αὐτοῦ, καὶ κηδεμονίαν, ὥσπερ νὰ ἦτον εἰς κάςρον ἰσχυρὸν, καὶ ἀπόρθητον.

2. Ὅταν δὲ τὸν θυρεὸν τοῦτον φορέσῃ, καὶ διαφυλαχθῇ ὑπ' αὐτοῦ ἀσφαλὴς καὶ ἄτρωτος, ἠμπορεῖ νὰ λέγῃ ταῦτα πρὸς Κύριον. Ἐσὺ εἶσαι, Θεέ, βοηθός μου, καὶ εἰς σὲ θέλω ἔχει τὸ θάρρος μου πάντοτε.

3. Καὶ πρὸς τὸν Δαβίδ, καὶ πρὸς πάντα ἄνθρωπον λέγει ταῦτα ὁ Κύριος, καὶ παραθαῤῥύνει μας, ὅτι οὐ μόνον ἀπὸ τὰς παγίδας, καὶ βροχάδας τῶν κυνηγῶν, ἤγουν τὰς ἐνέδρας, καὶ ἐπιβουλὰς τῶν δαιμόνων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ συκοφαντίας, καὶ ταραχὰς, καὶ ἐπηρείας τῶν κακῶν ἀνθρώπων, μᾶς λυτρώνει ὁ Παντοδύναμος.

4. Μεταφορικῶς λέγει ταῦτα, ἤγουν νὰ γένῃ πρόμαχός σου ὁ Κύριος, νὰ παγαίνῃ ἔμπροσθεν εἰς τὸν πόλεμον κατὰ τῶν ἐχθρῶν σου, νὰ σὲ φυλάττῃ μὲ τὰ μετάφρενά του, καὶ νὰ σὲ σκέπῃ μὲ τὴν θείαν του πρόνοιαν, καθὼς σκεπάζουσι τὰ τέκνα αἱ ὄρνιθες μὲ τὰς πτέρυγας.

5. Νὰ σοὶ γένῃ πανοπλία, καὶ σκουτάριον τοῦ Θεοῦ ἡ ἀλήθεια, νὰ μὴ φοβῆσαι τὰς φανερὰς, καὶ ἀποκρύφους ἐπιβουλὰς τῶν ἐχθρῶν σου, οὐ μόνον τῶν αἰσθητῶν, ἤγουν τῶν κακῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰς νυκτερι-

νὰς, καὶ μεσημβρινὰς τῶν δαιμόνων ἐνέδρας, καὶ συμπτώματα, νὰ εἶσαι ἀβλαβὴς, παρὰ Θεοῦ φυλαττόμενος.

6. Ἀντὶ τοῦ κλίτους, οἱ λοιποὶ ἐκ πλαγίου σου ἡρμήνευσαν. Λέγει δὲ, ὅτι κἂν ἐκ δεξιῶν σου, κἂν ἐξ ἀριστερῶν, πλῆθος ἄπειρον ἐπέλθῃ σοι πολεμίων, οὐ μόνον ἐσένα δὲν θέλουσι δυνηθῇ νὰ βλάψωσιν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς ἐκείνους νὰ ἰδῇς ἀπωλεσμένους ἀπὸ πληγὴν θεήλατον.

7. Ταύτης δὲ τῆς προμηθείας νὰ ἀπολαύσῃς, διατὶ εἶχες εἰς τὸν Θεὸν τὴν ἐλπίδα σου, καθ' ἑκάστην ἐπικαλούμενος αὐτὸν εἰς βοήθειαν· Ὅθεν καὶ κάμμία ζημία δὲν θέλει πλησιάσει εἰς τὴν ψυχὴν, οὔτε εἰς τὸ σῶμά σου, οὔτε πληγὴ ποσῶς εἰς τὸν οἶκόν σου.

8. Φανερὸν καὶ ἀπὸ τοῦτο, ὅτι ὁ Θεὸς προσάσσει τοὺς Ἀγγέλους, νὰ διαφυλάττωσι τοὺς εἰς αὐτὸν πιστεύοντας, μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν, νὰ μὴ λάβωσι βλάβην τινὰ ἀπὸ τὸν ἀντίδικον.

9. Οἱ ὁποῖοι Ἄγγελοι νὰ σὲ σηκώνωσιν εἰς τὰς χεῖράς των, ἤγουν νὰ σὲ χειραγωγῶσιν εἰς εὐθεῖαν ὁδὸν, καὶ σωτήριον, διὰ νὰ μὴ σκοντάψῃ εἰς μικρὸν λίθον τὸ ποδάρι σου, τοῦτ' ἔστιν, ἢ νὰ μὴν ἁμαρτήσῃς, ἢ νὰ μὴ λάβῃς ζημίαν ποσῶς τοῦ σώματος.

10. Τὰ δυνατώτερα, καὶ πικρότερα εἶπε θηρία, διὰ νὰ δείξῃ, πῶς θέλεις νικήσει καὶ τὰ ἐπίλοιπα. Διὰ τοῦ Λέοντος, καὶ Δράκοντος, τὴν ἰσχὺν ἐδήλωσε, καὶ διὰ τῆς Ἀσπίδος, καὶ Βασιλίσκου τὴν θανατηφόρον πονηρίαν.

11. Ταῦτα λέγει ὁ τῶν ὅλων Θεὸς, καὶ Δεσπότης πάντων, διὰ τοὺς εἰς αὐτὸν πεποιθότας, καὶ διδάσκων ἡμᾶς τίς ὁ τῆς ἐλπίδος καρπὸς, εἶπε ταῦτα. Διατὶ ἤλπιζεν εἰς ἐμὲ, νὰ τὸν λυτρώσω ἀπὸ ὁρατοὺς, καὶ ἀοράτους ἐχθροὺς, νὰ τὸν φυλάττω ἀπὸ πᾶσαν ἐπιβουλὴν, καὶ κάκωσιν· καὶ ὅταν μὲ ἐπικαλέσῃ, νὰ τοῦ ὑπακούω παραυτα.

12. Ἐὰν δὲ συμβῇ, καὶ ἔλθῃ του κάμμία θλῖψις, νὰ εἶμαι μὲ τοῦ λόγου του, νὰ τὸν λυτρώνω τῶν δυσχε-

νου ἡμέρας, ἀπὸ πράγματος ἐν σκότει διαπορευομένου, ἀπὸ συμπτώματος, καὶ δαιμονίου μεσημβρινοῦ.

6. Πεσεῖται ἐκ τοῦ κλίτους σου χιλιὰς, καὶ μυριὰς ἐκ δεξιῶν σου, πρὸς σὲ δὲ οὐκ ἐγγιεῖ. Πλὴν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου κατανοήσεις, καὶ ἀνταπόδοσιν ἁμαρτωλῶν ὄψει.

7. Ὅτι σὺ, Κύριε, ἡ ἐλπίς μου, τὸν ὕψιστον ἔθου καταφυγήν σου. οὐ προσελεύσεται πρὸς σὲ κακὰ, καὶ μάστιξ οὐκ ἐγγιεῖ ἐν τῷ σκηνώματί σου.

8. Ὅτι τοῖς Ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ, τοῦ διαφυλάξαι σε ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου.

9. Ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.

10. Ἐπὶ ἀσπίδα, καὶ βασιλίσκον ἐπιβήσῃ, καὶ καταπατήσεις λέοντα, καὶ δράκοντα.

11. Ὅτι ἐπ' ἐμὲ ἤλπισε, καὶ ῥύσομαι αὐτόν. Σκεπάσω αὐτὸν, ὅτι ἔγνω τὸ ὄνομά μου. Κεκράξεται πρός με, καὶ ἐπακούσομαι αὐτοῦ.

12. Μετ' αὐτοῦ εἰμὶ ἐν θλίψει. ἐξελοῦμαι αὐτὸν,

καὶ δοξάσω αὐτόν.

13. Μακρότητα ἡμερῶν ἐμπλήσω αὐτὸν, καὶ δείξω αὐτῷ τὸ σωτήριόν μου.

ρῶν, καὶ νὰ τὸν κάμω εἰς ὅλους ἔνδοξον, καὶ περίβλεπτον.

13. Καὶ ἐδῶ μὲν εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν νὰ τὸν κάμω πολυχρόνιον, ἐὰν μοῦ φανῇ νὰ ἁρμόζῃ πρὸς τὸ συμφέροντου· εἰς δὲ τὴν μέλλουσαν, νὰ τὸν κάμω αἰώνιον, καὶ ἀθάνατον, νὰ τῷ δείξω τὸ σωτηριῶδές μου πρόσωπον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ ὄντως μακαριότης, καὶ ἄῤῥητος ἀπόλαυσις, νὰ συνευφραίνηται, μὲ τοὺς Ἁγίους μου πάντοτε.

Δόξα. Κάθισμα ΙΒ'.

Τὸ Τρισάγιον, εἶτα τὰ Τροπάρια. ἦχος βαρύς.

Ὁ τῆς πόρνης τὰ δάκρυα, καὶ τοῦ Πέτρου προσδεξάμενος, Κύριε, καὶ Τελώνην δικαιώσας ἐκ βάθους σενάξαντα, κἀμὲ ἐν κατανύξει προσπίπτοντα οἴκτειρον Σωτὴρ, καὶ ἐλέησόν με.

Δόξα.

Ἱλάσθητί μοι ὡς τὸν Τελώνην Κύριε, καὶ ὡς τὴν Πόρνην καθάρισόν με δέσποτα· ὡς τὴν Χαναναίαν ἐλέησον κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος.

Καὶ νῦν.

Μήτηρ τοῦ φωτὸς εὐλογημένη Θεοτόκε, πρέσβευε Χριςῷ τῷ Θεῷ συνανατεῖλαι ὄρθρον, καὶ τὸ μέγα ἔλεος ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Τὸ Κύριε ἐλέησον μ'. καὶ ἡ εὐχή.

Κύριε ὁ Θεός μου, ὁ μόνος ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος, ὁ μόνος χρηςὸς καὶ ἐπιεικὴς, ὁ μόνος ἀληθινὸς καὶ δίκαιος, ὁ μόνος οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων Θεὸς ἡμῶν. Ἐλθέτω ἡ δύναμίς σου ἐπ' ἐμὲ τὸν ἀχρεῖον δοῦλόν σου, καὶ ἐνισχυσάτω με τῷ Εὐαγγελίῳ τῆς θείας διδασκαλίας σου, ναὶ δέσποτα φιλάνθρωπε, φιλάγαθε, καὶ φιλεύσπλαγχνε, φώτισόν μου τὰ σπλάγχνα, καὶ πάντα τὰ μέλη τῷ σῷ θελήματι καθάρισόν με ἀπὸ πάσης κακίας καὶ ἁμαρτίας, συντήρησόν με ἄσπιλον καὶ ἀμώμητον ἀπὸ πάσης ἐπηρείας καὶ ἐνεργείας τοῦ διαβόλου, καὶ χάρισαί μοι κατὰ τὴν σὴν χρηςότητα τὰ σὰ νοεῖν, τὰ σὰ φρονεῖν, καὶ ἐν τοῖς θελήμασιν ἀναςρέφεσθαι, τὸν σὸν φόβον φοβεῖσθαι· τοῦ ποιεῖν τὰ σοὶ εὐάρεσα μέχρι τῆς ἐσχάτης μου ἀναπνοῆς. Ὅπως κατὰ τὸ ἀνεκδιήγητόν σου ἔλεος συντηρήσῃς μου τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχήν· τὸν νοῦν τε καὶ τὴν διάνοιαν ἀνεπηρέαςον πάσης τῆς τοῦ ἀντικειμένου παγίδος, Κύριέ μου, Κύριε σκέπασόν με τῇ σῇ εὐσπλαγχνίᾳ, μὴ ἐγκαταλίπῃς τὸν ἁμαρτωλὸν καὶ ἀκάθαρτον, καὶ ἀνάξιον δοῦλόν σου. Ὅτι σὺ εἶ ὁ ὑπερασπιςής μου Κύριε, καὶ ἐν σοὶ ἡ ὕμνησίς μου διὰ παντὸς, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ψαλμὸς ᾠδῆς εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου. ϟΑ΄.

Τὸ Σάββατον δηλοῖ κατάπαυσιν τῶν σωματικῶν πόνων, κατὰ τὸν Ἰουδαϊκὸν Νόμον, μὲ τὸν ὁποῖον τοὺς ἐπρόσαξεν ὁ Θεὸς, νὰ μὴ κάμνωσι σωματικὴν ὑπηρεσίαν τὸ Σάββατον, ἀλλὰ μόνον νὰ ὑμνῶσι τὸν Κύριον. Ἐπεὶ οὖν καὶ ὁ μέλλων βίος εἶναι πάσης φροντίδος ἐλεύθερος, πρεπόντως καλεῖται κατάπαυσις· Ὅθεν καὶ ὁ Ψαλμὸς οὗτος λέγων τὴν τιμὴν, τὴν ὁποίαν θέλουσιν ἀπολαύσει οἱ Δίκαιοι, τὴν καταπαύσιμον, καὶ φοβερὰν ἐκείνην ἡμέραν τῆς τοῦ Κόσμου συντελείας, καὶ τὴν τῶν ἁμαρτωλῶν τιμωρίαν, ἐπωνομάσθη ᾠδὴ Σαββάτου· καὶ μᾶς νουθετεῖ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα νὰ αἰνῶμεν τὸν Θεὸν καθ᾽ ἑκάστην ὥραν, εὐχαριστοῦντες αὐτὸν ὡς δημιουργὸν, καὶ Σωτῆρά μας· καὶ νὰ μὴ λυπώμεθα εἰς τὰς θλίψεις τοῦ παρόντος βίου, ἀλλὰ νὰ ὑπομένωμεν μακροθύμως τὸν κόπον τῆς μιᾶς ταύτης ἡμέρας, ὥσπερ ὁ ἐργάτης, καὶ μισθωτὸς, μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς πλουσίας ἀνταποδόσεως, τὴν ὁποίαν θέλομεν λάβῃ ἀπὸ τὸν Θεὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς καταπαύσεως.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ, καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί σου ὕψιστε. τοῦ ἀναγγέλλειν τὸ πρωῒ τὸ ἔλεός σου, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου κατὰ νύκτα.

2. Ἐν δεκαχόρδῳ Ψαλτηρίῳ, μετ᾽ ᾠδῆς ἐν κιθάρᾳ.

3. Ὅτι εὔφρανάς με, Κύριε, ἐν τῷ ποιήματί σου, καὶ ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σου ἀγαλλιάσομαι.

4. Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε, σφόδρα ἐβαθύνθησαν οἱ διαλογισμοί σου.

5. Ἀνὴρ ἄφρων οὐ γνώσεται, καὶ ἀσύνετος οὐ συνήσει ταῦτα.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Πολλὰ καλὸν, καὶ ὠφέλιμον εἶναι, νὰ ὑμνολογῶμεν ἡμέραν, καὶ νύκτα τὸν Κύριον, διηγούμενοι τὴν πρὸς ἡμᾶς αὐτοῦ φιλανθρωπίαν, καὶ ἔλεος, καὶ τὴν κατὰ τῶν ἀδικούντων δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ἀλήθειαν.

2. Τοιαῦτα ὄργανα ἔπαιζον οἱ Ἑβραῖοι ὅταν ἔψαλλον, καθὼς κάμνουσι καὶ τώρα εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ εἰς πᾶσαν Πόλιν τῆς Φραγγίας.

3. Ὅτι βλέπων τὰς δημιουργίας, καὶ τὰς ἀῤῥήτους οἰκονομίας σου, εὐφραίνομαι ἀγαλλόμενος, καὶ τὴν γλῶτταν κινῶ πρὸς εὐχαριστίαν σου, καὶ αἴνεσιν.

4. Ὅτι τὰ μὲν ἔργα τῆς θείας σου δυνάμεως, εἶναι πολλὰ μεγάλα, καὶ θαυμάσια, ἡ δὲ σοφία σου, καὶ πρόνοια ἔχει τόσον βάθος, ὥστε εἶναι ἀνεκδιήγητος.

5. Ἀλλὰ ὁ ἀσθενὴς εἰς τὸν νοῦν, καὶ ἄγνωσος ἄνθρωπος, ἢ ἐξ ἀγνοίας, ἢ ἀπὸ τὴν κακίαν του, δὲν καταλαμβάνει αὐτὰ, τὰ ὁποῖα λέγω· ἀλλὰ μένει εἰς τὸ καλὸν ἀσύνετος, καὶ ἀναίσθητος.

6. Ἐν τῷ ἀνατεῖλαι ἁμαρτωλοὺς ὡσεὶ χόρτον, καὶ διέκυψαν πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. Ὅπως ἂν ἐξολοθρευθῶσιν εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

7. Σὺ δὲ ὕψιςος εἰς τὸν αἰῶνα, Κύριε. Ὅτι ἰδοὺ οἱ ἐχθροί σου, Κύριε, ὅτι ἰδοὺ οἱ ἐχθροί σου ἀπολοῦνται, καὶ διασκορπισθήσονται πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.

8. Καὶ ὑψωθήσεται ὡς μονοκέρωτος τὸ κέρας μου, καὶ τὸ γῆράς μου ἐν ἐλαίῳ πίονι.

9. Καὶ ἐπεῖδεν ὁ ὀφθαλμός μου ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου, καὶ ἐν τοῖς ἐπανιςαμένοις ἐπ' ἐμὲ πονηρευομένοις, ἀκούσεται τὸ οὖς μου.

10. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει, καὶ ὡσεὶ κέδρος ἡ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται. Πεφυτευμένοι ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐξανθήσουσιν.

11. Ἔτι πληθυνθήσονται ἐν γήρει πίονι, καὶ εὐπαθοῦντες ἔσονται τοῦ ἀναγγεῖλαι, ὅτι εὐθὺς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔςιν ἀδικία ἐν αὐτῷ.

6. Τὸ ἀνατεῖλαι, ἀνθῆσαι εἶπεν ὁ Ἀκύλας, καὶ ὁ Σύμμαχος· ἤγουν οἱ ἄφρονες δὲν ἠθέλησαν νὰ καταλάβωσιν, ὅτι ἡ εὐτυχία τῶν ἀνόμων εἶναι ὡς χόρτος, ὅς τις ὀλίγον ἀνθεῖ, καὶ ξηραίνεται· οὕτω καὶ αὐτοὶ ὀλίγον καιρὸν ἀπολαύσαντες εὐημερίαν τὴν ῥέουσαν, ὑπάγουσιν εἰς αἰώνιον ὄλεθρον, νὰ κολάζωνται ἀτελεύτητα.

7. Ἐκεῖνοι μὲν οὕτως, σὺ δὲ, Κύριε, ἔχεις τὸ κράτος αἰώνιον, καὶ παραδίδεις τοὺς παραβάτας ἐχθρούς σου εἰς τὴν ἀπώλειαν, διὰ τὰς ἀνομίας, καὶ αἰσχρουργίας των.

8. Ἡμεῖς δὲ, οἵ τινες σὲ γινώσκομεν, καὶ εἰς σὲ ἐλπίζομεν, βλέποντες αὐτῶν τὴν κατάλυσιν, νὰ ὑψωθῶμεν ἐν σοὶ καυχώμεθα, καὶ νὰ ἀνακαινισθῶμεν ἀπὸ τὴν χαρὰν, ὡς εὐθαλὴς ἐλαία, διὰ τὰς χάριτας, τὰς ὁποίας μᾶς ἔκαμες, Πολυεύσπλαγχνε.

9. Τὸ ἐπεῖδεν, εἶπον οἱ ἄλλοι ἐπόψεται· Μελλόντων γὰρ πρόῤῥησις τὰ λεγόμενα, ἀλλ' ἡ Προφητεία λέγει ὡς γεγενημένα τὰ ἐσόμενα, διὰ νὰ δείξῃ τὸ ἀλάθητον τῆς προῤῥήσεως. Λέγει οὖν ὅτι θέλω ἴδῃ τὸ τέλος τῶν ἀδίκων, καὶ τὴν ἀπώλειαν αὐτῶν νὰ ἀκούσω, νὰ τὴν διηγῶνται ὡς παραμύθιον.

10. Οὕτω μὲν οἱ ἁμαρτωλοὶ, οἱ δὲ Δίκαιοι μιμούμενοι τῆς κέδρου τὸ δασὺ, τὸ θερμὸν, καὶ θρέψιμον, τοῦ δὲ φοίνικος τὸ ὑψίκομον, καὶ κάρπιμον, θέλουσιν εἶσαι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, ὡς εἰς θεῖον Παράδεισον, ἀνθησμένοι, καὶ δροσεροὶ πάντοτε.

11. Οὕτως ὁ Σύμμαχος, »ἔτι καρποφορήσουσι γηρῶντες, πίονες, καὶ εὐθαλεῖς ἔσονται· ἀπαγγέλλοντες, ὅτι ὀρθὸς Κύριος ὁ περιφράσσων με· « καὶ τὰ ἑξῆς· ἤγουν εἰς τὸν μέλλοντα αἰῶνα ἀπολαμβάνοντες οἱ δίκαιοι τὴν ἐπηγγελμένην τελειότητα, θέλουσι προσφέρει τῷ εὐεργέτῃ Θεῷ καρπὸν πλείονα, ἀκαταπαύσως ὑμνοῦντες αὐτὸν, καὶ λέγοντες· ὅτι πολλὰ ἀγαθὸς, καὶ δίκαιος εἶναι ὁ Κύριος, καὶ Θεός μας τόσον, ὥςε κἂν σκιὰ προσωποληψίας εἰς αὐτὸν δὲν εὑρίσκεται.

Εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου, ὅτε κατῴκισο ἡ γῆ.
Αἶνος ᾠδῆς τῷ Δαβίδ. Ψαλμός. ϟΒʹ.

Τὴν μεταβολὴν τῶν ἀθρώπων κηρύττει ὁ Ψαλμὸς οὗτος, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἄτρεπτος φύσει, καὶ ἀναλλοίωτος, καὶ Βασιλεὺς ἀεὶ, καὶ πάντοτε· πλὴν τοῦτο δὲν ἤξευρον οἱ ἄνθρωποι· ὅθεν καὶ εἴδωλα ἐπροσκύνουν οἱ ἄφρονες. Μετὰ δὲ τὴν θείαν αὐτοῦ ἐνανθρώπησιν, μὲ τὴν θεογνωσίαν ἐγνωρίσθη τίς ἦτον, σαφέςερον· διὰ τοῦτο λέγει· ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Δὲν ἔχει ἀρχὴν ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἄπαγε, ἀλλὰ τὴν ἑκούσιον ὑποταγὴν τῶν εἰς αὐτὸν πιςευόντων δεξάμενος, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, ἤγουν τὴν τῶν ἀνθρώπων σωτηρίαν.

2. Εἴπομεν, ὅτι τὸ Θεῖον εἶναι ἄτρεπτον. Λοιπὸν δὲν ἔλαβεν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον δὲν εἶχεν, ἀλλ' εἴτι εἶχεν, ὑπέδειξε· κατὰ τῶν πολεμίων τὴν οἰκείαν χρησάμενος δύναμιν.

3. Τῶρα διηγεῖται τοῦ Σταυρωθέντος τὰ κατορθώματα· ὅτι ἐςερέωσεν εἰς τὴν πίςιν ὅλην τὴν Οἰκουμένην, ἥτις ἔχουσα τῆς ἀληθείας τὸ βέβαιον, δὲν θέλει σαλευθῇ, οὔτε νὰ μετακινηθῇ πώποτε· τὸ δὲ, ἕτοιμος ὁ θρόνος σου, δὲν λέγει πῶς ἐχειροτονήθη Βασιλεὺς τῶρα, ἀλλὰ πῶς ἔχει τὸ κράτος αἰώνιον.

4. Ποταμοὺς τοὺς Ἱεροὺς Ἀποςόλους ἐκάλεσε, καὶ τοὺς ὕςερα δεξαμένους τὸ κήρυγμα· οἱ ὁποῖοι ὕψωσαν τὰς φωνὰς, περιπατοῦντες εἰς τὰς ὁδοὺς, καὶ ἐπιτρίψεις, κηρύττοντες τὰ θεῖα διδάγματα, καθὼς τρίβει τὸ ὕδωρ τὴν ὑποκειμένην γῆν, ὅθεν ἡ διάτριψις γίνεται. Καθὼς δὲ μὲ τὴν καταφορὰν τῶν ποταμίων ὑδάτων, διεγείρονται κύματα εἰς τὴν θάλασσαν, οὕτω καὶ τούτων ἡ διδαχὴ ἐγίνετο ταραχὴ εἰς τὴν τοῦ Κόσμου πικρὰν, καὶ ἀνήμερον θάλασσαν.

5. Τὸ, θαυμαςὸς ἐν ὑψηλοῖς ὁ Κύριος, εἶπεν ὁ Ἀκύλας, »ὑπερμεγέθης ἐν ὕψει ὁ Κύριος·« μὲ ταῦτα ἀποδείχνει, ὅτι ἦτον ἡ δύναμις τοῦ Ὑψίςου Θεοῦ, ἥτις ἐνήργησε τοιαῦτα θαυμάσια· τὰ δὲ μαρτύρια, ἤγουν ὅσα ἐκήρυξαν περὶ Θεοῦ οἱ Προφῆται, ἀπέδειξεν ἀληθῆ, καὶ πιςότατα.

Τὸ Κείμενον.

1. *Ὁ Κύριος, ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο.*

2. *Ἐνεδύσατο ὁ Κύριος, δύναμιν, καὶ περιεζώσατο.*

3. *Καὶ γὰρ ἐςερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται. Ἕτοιμος ὁ θρόνος σου ἀπὸ τότε. ἀπὸ τοῦ αἰῶνος σὺ εἶ.*

4. *Ἐπῆραν οἱ ποταμοὶ, Κύριε, ἐπῆραν οἱ ποταμοὶ φωνὰς αὐτῶν. Ἀροῦσιν οἱ ποταμοὶ ἐπιτρίψεις αὐτῶν, ἀπὸ φωνῶν ὑδάτων πολλῶν. Θαυμαςοὶ οἱ μετεωρισμοὶ τῆς θαλάσσης.*

5. *Θαυμαςὸς ἐν ὑψηλοῖς ὁ Κύριος· τὰ μαρτύριά σου ἐπιςώθησαν σφόδρα.*

6. Τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἁγίασμα, Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

6. Τὸ δὲ μέγιςον, ὅτι δὲν εἶναι πρόσκαιρος ἡ τῶν δεδωρημένων ἀπόλαυσις, ἀλλὰ μόνιμος, καὶ αἰώνιος; ὅτι αὐτὰ πρέπουσιν εἰς τὸν Ἅγιον Οἶκόν σου. Οἶκον δὲ Θεοῦ ἡμᾶς τοὺς πιςοὺς ἐκάλεσε.

Ψαλμὸς τῷ Δαβὶδ, τετράδι Σαββάτου. ϞΓ'.

Πολλοὶ Βασιλεῖς τῶν Ἰουδαίων, καὶ Ἄρχοντες τὴν παρανομίαν ἠγάπησαν, καὶ ἀδιάκριτα κρίνοντες, κατέκριναν τοὺς ἀθώους, καὶ ἀνευθύνους, ὡς ὑπευθύνους εἰς θάνατον, πωλοῦντες μὲ δῶρα αἷμα Δικαίων οἱ ἄδικοι. Ταῦτα προορῶν ὁ Προφήτης, ἔγραψε τὸν παρόντα Ψαλμὸν ἀποδείχνων αἰνιγματωδῶς τὴν β'. τοῦ Χριςοῦ παρουσίαν· καὶ νουθετεῖ τοὺς μὲν ἀδίκους, νὰ ἀπέχωσιν ἀπὸ τοιαύτας παρανομίας· τοὺς δὲ ἐναρέτους, νὰ ἔχωσιν ὑπομονὴν εἰς τὰς θλίψεις· ἐπειδὴ ἔρχεται ὁ δίκαιος κριτὴς, νὰ ἀποδώσῃ δικαίων, καὶ ἀδίκων κατὰ τὰς πράξεις των.

Τὸ Κείμενον.

1. Θεὸς ἐκδικήσεων, Κύριος. Θεὸς ἐκδικήσεων ἐπαῤῥησιάσατο.

2. Ὑψώθητι ὁ κρίνων τὴν γῆν. ἀπόδος ἀνταπόδοσιν τοῖς ὑπερηφάνοις.

3. Ἕως πότε ἁμαρτωλοὶ, Κύριε; ἕως πότε ἁμαρτωλοὶ καυχήσονται; φθέγξονται, καὶ λαλήσουσιν ἀδικίαν; λαλήσουσι πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.

4. Τὸν λαόν σου, Κύριε, ἐταπείνωσαν, καὶ τὴν κληρονομίαν σου ἐκάκωσαν. Χήραν, καὶ ὀρφανὸν ἀπέκ-

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ὁ Θεὸς εἶναι δίκαιος, καὶ Παντοδύναμος· λοιπὸν καθὼς βραβεύει τοὺς ἐναρέτους μὲ πλουσίαν ἀνταπόδοσιν, οὕτω θέλει κάμει φοβερὰν εἰς τοὺς ἀδίκους ἐκδίκησιν.

2. Ναὶ, δικαιοκρίτα Κύριε, καὶ Βασιλεῦ παντὸς τοῦ Κόσμου ὑπέρτατε, ἐπιφάνηθι, δεῖξαι τὸ ὕψος τῆς σῆς δυνάμεως, καὶ ἀπόδος τοῖς ὑπερηφάνοις, οἵτινες ἀδικοῦσι τοὺς πένητας ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖο τοῖς πρέπει κατὰ τὰ ἔργα των.

3. Διατὶ νὰ καυχῶνται εἰς τὰς ἀδικίας των οἱ ἀσύνετοι ἐργάται τῆς ἀνομίας, καὶ νὰ λέγωσιν αἰσχρὰ, καὶ μάταια λόγια, τελοῦντες πᾶν εἶδος ἀδικίας μὲ τοσαύτην ἀναισχυντίαν;

4. Τὸν Λαόν σου καταπατοῦσι, καὶ θλίβουσι μὲ διαφόρους ςενοχωρίας, καὶ βάσανα· τὰς χήρας, καὶ ὀρφανὰ, καὶ τοὺς προσηλύτους ἐφόνευσαν οἱ παράνομοι. Προσηλύτους ἔλεγον ἐκείνους, οἵτινες ἀφίνασι τὰ εἴδωλα, καὶ εἴρχοντο εἰς τὴν πίςιν τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἐτέλουν τὸν

Νόμον ἀπαρασάλευτα.

5. Ταῦτα δὲ τολμῶσι, νομίζοντες οἱ ἀνόητοι, ὅτι δὲν θεωρεῖς αὐτὰ, τὰ ὁποῖα γίνονται· ἢ δὲν ἔχεις εἰς ταῦτα ποσῶς τινὰ πρόνοιαν.

6. Ω͂ τῆς ἀγνωσίας σας ἄφρονες! ἕως πότε δὲν βάζετε εἰς τὸν νοῦν σας ὀλίγην σύνεσιν; Μάθετε ἀψέποτε, ὅτι τῆς ἀράχνης ὁμοιάζει ἡ τοῦ παρόντος βίου κατάστασις.

7. Εἶναι βολετὸν ἐκεῖνος, ὅς τις μᾶς ἔδωκε τὴν ἀκοὴν, καὶ τὴν ὅρασιν, καὶ ἔπλασέ μας τὰ λοιπὰ μέλη, μὲ τόσην σοφίαν, καὶ σύνεσιν, νὰ μὴ γινώσκῃ τὰ γινόμενα; ἐκεῖνος, ὅς τις ἐπαίδευσεν Ἔθνη τοσάκις, καὶ Λαὸν ἀναρίθμητον, νὰ ἀφήσῃ ἐσᾶς ἀτιμωρήτους εἰς τόσας ἀνομίας, τὰς ὁποίας τελεῖτε ἀναίσχυντα; καὶ ἐκεῖνος, ὅς τις ἔδωκε τὴν γνῶσιν εἰς ἅπαντας, νὰ μὴ γνωρίζῃ ἀπὸ ὅλους καλλίτερα;

8. Μάλιστα οὐ μόνον βλέπει, καὶ ἀκούει τὰς πράξεις, καὶ λόγια, ἀλλὰ καὶ τοὺς ματαίους σας αὐτοὺς διαλογισμοὺς, τοὺ ὁποίους ἄδικα κατ' αὐτοῦ καὶ ψεύματα συλλογίζεσθε, γινώσκει, ὡς καρδιογνώστης σαφέστατα.

9. Ἀφ' οὗ ἤλεγξε τοὺς ἀνόμους, λέγει ταῦτα πρὸς ψυχαγωγίαν τῶν ἀδικουμένων, καὶ παράκλησιν· ἐγὼ, Κύριε, ζηλωτοὺς καλῶ, καὶ μακαρίζω, ὅσους γυμνώσεις μὲ τὴν ψυχοσωτήριον παίδευσιν, ἐπειδὴ καρποῦνται τοῦ Θείου Νόμου σου τὴν ὠφέλειαν.

10. Ὅτι ὅς τις παιδευθῇ ἐδῶ πρόσκαιρα, θέλει εἶσαι τὸ μέλλον κριτήριον πρᾶον, καὶ ἵλεων εἰς τοῦ λόγου του. Πονηρὰς δὲ ἡμέρας καλεῖ τὰς τῆς κολάσεως· ὅτι τότε πίπτουσιν οἱ ἁμαρτωλοὶ εἰς τὸν βόθρον, τὸν ὁποῖον μὲ τὰς αἰσχρουργίας των ἔσκαψαν· ἤγουν εἰς τιμωρίαν αἰώνιον.

11. Κληρονομίαν Θεοῦ ὁ Προφήτης ἐκάλεσεν οὐ μόνον τοὺς Ἰουδαίους, ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς, οἵ τινες ἐπιστεύσαμεν εἰς τὸν Κύριον. Λέγει οὖν, ὅτι ἐὰν καὶ πρὸς ὥρας ἔχωσιν ὀλίγην στένωσιν, καὶ καταφρόνεσιν οἱ ἐνάρετοι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ, οἵ τινες φυλάττουσι δικαιοσύνην εἰς τὰς πράξεις, καὶ καθαρὰν τὴν καρδίαν. Πλὴν ἐκείνην τὴν ἡμέραν τῆς οἰκουμενικῆς κρίσεως, θέλουσι δοξασθῆ, νὰ ἀπολαύσωσι παρ' αὐτοῦ ἀμοιβὴν ἑκατονταπλάσιον.

12. Ὁ Σύμμαχος, »τίς ἀναστήσεται ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς κακούργους; ἢ τίς ἐνστήσεται ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς ἐργάτας ἀδικίας;« ἤγουν, πάσης ἀνθρωπίνης βοηθείας εὑρίσκο-

τειναν, καὶ προσήλυτον ἐφόνευσαν.

5. Καὶ εἶπον· οὐκ ὄψεται Κύριος, οὐδὲ συνήσει ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ.

6. Σύνετε δὴ ἄφρονες ἐν τῷ λαῷ, καὶ μωροὶ ποτὲ φρονήσατε.

7. Ὁ φυτεύσας τὸ οὖς, οὐχὶ ἀκούει; ἢ ὁ πλάσας τὸν ὀφθαλμὸν, οὐχὶ κατανοεῖ; ὁ παιδεύων ἔθνη, οὐχὶ ἐλέγξει; ὁ διδάσκων ἄνθρωπον γνῶσιν.

8. Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν ἀνθρώπων, ὅτι εἰσὶ μάταιοι.

9. Μακάριος ἄνθρωπος, ὃν ἂν παιδεύσῃς, Κύριε, καὶ ἐκ τοῦ νόμου σου διδάξῃς αὐτόν.

10. Τοῦ πραῧναι αὐτὸν ἀφ' ἡμερῶν πονηρῶν, ἕως οὗ ὀρυγῇ τῷ ἁμαρτωλῷ βόθρος.

11. Ὅτι οὐκ ἀπώσεται Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ οὐκ ἐγκαταλείψει. Ἕως οὗ δικαιοσύνη ἐπιστρέψει εἰς κρίσιν, καὶ ἐχόμενοι αὐτῆς πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.

12. Τίς ἀναστήσεταί μοι ἐπὶ πονηρευομένοις; ἢ τίς συμπαραστήσεταί μοι ἐπὶ τοῖς

ἐραζομένοις τὴν ἀνομίαν;

13. Εἰ μὴ ὅτι Κύριος ἐβοήθησέ μοι, παραβραχὺ παρῴκησε τῷ ᾅδῃ ἡ ψυχή μου.

14. Εἰ ἔλεγον, σεσάλευται ὁ πούς μου, τὸ ἔλεός σου, Κύριε, ἐβοήθει μοι. κατὰ τὸ πλῆθος τῶν ὀδυνῶν μου ἐν τῇ καρδίᾳ μου, αἱ παρακλήσεις σου ἔυφραναν τὴν ψυχήν μου.

15. Μὴ συμπροσέσω σοι θρόνος ἀνομίας, ὁ πλάσσων κόπον ἐπὶ πρόσαγμα;

16. Θηρεύσουσιν ἐπὶ ψυχὴν δικαίου, καὶ αἷμα ἀθῶον καταδικάσονται.

17. Καὶ ἐγένετό μοι Κύριος εἰς καταφυγὴν, καὶ ὁ Θεός μου εἰς βοηθὸν ἐλπίδος μου.

18. Καὶ ἀποδώσει αὐτοῖς Κύριος τὴν ἀνομίαν αὐτῶν, καὶ κατὰ τὴν πονηρίαν αὐτῶν ἀφανιεῖ αὐτοὺς Κύριος ὁ Θεός.

Δόξα.

μαι ἔρημος, καὶ δὲν ἔχω τινὰ ἐπίκουρον νὰ ἀντιπολεμήσῃ τοὺς πονηροὺς ἀντιδίκους μου.

13. Ὅτι ἐὰν ἔλειπε ἡ θεία βοήθεια, καὶ ἀντίληψις, παρ' ὀλίγον μοὶ ἔδιδον πικρὸν θάνατον, νὰ κατέβῃ ἡ ψυχή μου εἰς ᾅδην τὸν σκοτεινότατον.

14. Μάλισα ὅταν μοὶ ἤθελε φανῇ, πῶς ὀλίγον ὠλίσθησε τὸ ποδάρι μου, ἐπικαλούμενος τὴν θείαν σου πρόνοιαν, ἐγνώριζον, πῶς μοὶ ἔδιδες φιλανθρώπως βοήθειαν· καὶ ὅσαι ἦσαν αἱ ὀδύναι καὶ πόνοι τῆς καρδίας μου, τοσαῦται αἱ παρηγορίαι, μὲ τὰς ὁποίας ἡ ψυχή μου εὐφραίνετο.

15. Ὁ Σύμμαχος, »μὴ συναφθήσεταί σοι θρόνος ἐπηρείας, ὁ πλάσσων ταλαιπωρίαν ἐπὶ προσάγματι;« Θρόνος ἀνομίας οἱ ἄδικοι δικασαὶ, οἵτινες μὴ φυλάττοντες τὰ δίκαια τοῦ Θεοῦ προσάγματα, ἀλλὰ παρανόμους ψήφους ἐκφέροντες, δὲν θέλουσιν ἀξιωθῇ τῆς θείας ὄψεως, μόνον κόπους, καὶ ταλαιπωρίας νὰ τρυγήσωσι.

16. Διὰ τὶ οἱ τοιοῦτοι παράνομοι δικασαὶ, ἀδίκως τοὺς δικαίους καταδικάζουσι, καὶ θανατώνουσι τοὺς ἀθώους, καὶ ἀνευθύνους οἱ ὑπεύθυνοι.

17. Ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἀπήλαυσα, καὶ θέλω ἀπολαύσει τῆς παρὰ τοῦ Δεσπότου πλουσίας προνοίας, βοηθείας, καὶ ἀντιλήψεως.

18. Αὐτοὶ δὲ νὰ τρυγήσωσι τοὺς καρποὺς τῶν πόνων αὐτῶν, νὰ τοῖς ἀνταποδώσῃ ὁ Κύριος κατὰ τὴν ἀνομίαν των, καὶ ὡς πονηροὶ, καὶ ἄδικοι, νὰ καταδικασθῶσι δικαίως ὑπ' αὐτοῦ εἰς ἀφανῆ, καὶ σκοτεινὸν τόπον, νὰ ἔχωσι τὸν θάνατον ἀθάνατον, τὰ δάκρυα ἀνωφέλευτα, καὶ τὴν κόλασιν ἀτελεύτητον. Ταῦτα πάντα εἶπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον οὐ μόνον διὰ τοὺς Ἰουδαίους, ἀλλὰ καὶ διὰ πᾶν γένος ἀνθρώπων. Ἐπειδὴ ὁ Δεσπότης Χριςὸς εἶναι κριτὴς Οἰκουμενικὸς, καὶ προσφέρει πρόσφορον θεραπείαν ἅπασιν.

Αἶνος ᾠδῆς τῷ Δαβὶδ. Ψαλμός. ϞΔ΄.

Βλέπων ὁ Βασιλεὺς Ἰωσίας τὴν ἄλογον σπουδὴν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ὁ Λαὸς εἰς τὰ εἴδωλα, τοὺς μὲν Ναοὺς ἐκ θεμελίων κατέστρεψε, τοὺς δὲ Ἱερεῖς αὐτῶν κατέσφαξεν. Ὅσοι δὲ ἦσαν ἀποθαμένοι πρότερον, ἔσκαψε τὴν γῆν, καὶ εὐγάζων τὰ κόκκαλά των, κατέκαυσεν αὐτὰ ἀντάμα μὲ τοὺς βωμοὺς ὁ ἀείμνηστος. Ἔπειτα παρεκίνησε τὸν Λαὸν, νὰ ἱλαρύνωσι, καὶ νὰ εὐμενίσωσι τὸν Θεὸν μὲ δοξολογίας, διὰ νὰ φύγωσι τὸν ὄλεθρον, τὸν ὁποῖον Ὀλδὰ ὁ Προφήτης προεκήρυξε. Ταῦτα προβλέπων μακρόθεν ὁ Θεῖος Δαβὶδ, ὡς ἐκ προσώπου τοῦ εὐσεβοῦς Ἰωσίου τοῦτον τὸν Ψαλμὸν ἐσχημάτισεν. Ἔτι δὲ ἁρμόζει καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς Χριστιανοὺς, νὰ τὸν λέγωμεν εἰς εὐχαριστίαν τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ, ὅστις διὰ τῶν παθημάτων αὐτοῦ, τῆς ἀναστάσεως, καὶ ἀναλήψεως, μᾶς ἤνοιξε τὰς θύρας τοῦ Οὐρανοῦ. Ὅσοι λοιπὸν ἔπταισαν τῷ Θεῷ ἁμαρτήσαντες, ἂς ἐξομολογῶνται μετὰ δακρύων πολλάκις, ἐὰν ποθῶσι νὰ τύχωσι συγχωρήσεως, ὅτι ἄλλη πρᾶξις δὲν εἶναι εὐπροσδεκτωτέρα τῷ Θεῷ, ὡς αὐταὶ αἱ τρεῖς ἀρεταὶ, ά. ἡ εὐλαβὴς προσευχὴ, μὲ τὴν ὁποίαν δείχνεις τὴν πρὸς Θεὸν ἀγάπην. β΄. ἡ ἐλεημοσύνη, ὅτι μὲ αὐτὴν πληρώνεις τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην. γ΄. δὲ ἡ ἐγκράτεια πάντων τῶν ἀπηγορευμένων πράξεων, ὅτι νὰ πορνεύῃς, ἢ νὰ πράττῃς ἄλλην παρόμοιον βδελυρίαν, ἔπειτα νὰ εὔχεσαι πρὸς τὸν Θεὸν, ζητῶν τὸν Παράδεισον, τὸν παροξύνεις περισσότερον. Ἄπεχε γοῦν πρότερον πάσης αἰσχρουργίας, ἔπειτα προσεύχου μὲ δάκρυα, ὅσον δύνασαι, ταπεινολογούμενος, καὶ εὐτελίζων τοῦ λόγου σου, ἐὰν θέλῃς νὰ ἀπολαύσῃς χαρὰν ἀνεκλάλητον, κατὰ τὰ σωτήρια λόγια, τὰ ὁποῖα εἶπεν ὁ Κύριος. Μακάριοι, ὅσοι κλαίουσιν ἐδῶ πρόσκαιρα, ὅτι αὐτοὶ θέλουσι χαίρεσθαι ἀγαλλιώμενοι πάντοτε.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Τὸ Προοίμιον τοῦτο εἶναι ἐκείνων, οἵτινες χορεύουσι, καὶ χαίρονται, πῶς ἐλυτρώθησαν ἀπὸ τὴν ἀσέβειαν, καὶ κάμνουσιν ἀλαλαγμὸν, πῶς ἐνίκησαν οἱ εὐσεβεῖς τοὺς ἀπίστους.

2. Ἂς προλάβωμεν τὸν ἐλεήμονα Θεὸν, μὲ ἐξομολόγησιν, καὶ μετάνοιαν, νὰ τὸν ἱλαρύνωμεν μὲ Ψαλμοὺς, καὶ δοξολογίας, πρὶν νὰ δώσῃ καθ' ἡμῶν τὴν ἀπόφασιν.

3. Ὅτι ἡ δύναμις αὐτοῦ τοῦ Δεσπότου καὶ Βασιλέως μας εἶναι ἄῤῥητος, καὶ ἀνεκδιήγητος. Οὗτος εἶναι Θεὸς ἀληθὴς, ἔχων τὸ κράτος αἰώνιον.

4. Ταῦτα εἶπεν ἐλέγχων τοὺς ψευδωνύμους θεούς. Ἔπειτα ἀποδείχνει (ὅσον δύναται ἡ ἀνθρωπίνη φύσις)

Τὸ Κείμενον.

1. *Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ. ἀλαλάξωμεν τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρι ἡμῶν.*

2. *Προφθάσωμεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν ἐξομολογήσει, καὶ ἐν Ψαλμοῖς ἀλαλάξωμεν αὐτῷ.*

3. *Ὅτι Θεὸς μέγας, Κύριος, καὶ βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.*

4. *Ὅτι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὰ πέρατα τῆς γῆς, καὶ τὰ*

ὕψη τῶν ὀρέων αὐτοῦ εἰσίν. ὅτι αὐτοῦ ἐςὶν ἡ θάλασσα, καὶ αὐτὸς ἐποίησεν αὐτὴν, καὶ τὴν ξηρὰν αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἔπλασαν.

5. Δεῦτε προσκυνήσωμεν, καὶ προσπέσωμεν αὐτῷ, καὶ κλαύσωμεν ἐναντίον, Κυρίου, τοῦ ποιήσαντος ἡμᾶς· Ὅτι αὐτός ἐςιν ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς λαὸς νομῆς αὐτοῦ, καὶ πρόβατα χειρὸς αὐτοῦ.

6. Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ.

7. Οὗ ἐπείρασάν με οἱ πατέρες ὑμῶν, ἐδοκίμασάν με, καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου.

8. Τεσσαράκοντα ἔτη προσώχθισα τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ, καὶ εἶπα. ἀεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ.

9. Αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδούς μου· ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.

τὰ τεκμήρια τῆς θείας δυνάμεως, λέγων. Εἰς τὴν Ἀγίαν του χεῖρα συνέχει πάντα τὰ πέρατα· ἤγουν εἰς τὴν ἐξουσίαν του εἶναι ὅλα τὰ κτίσματα. Ἐκεῖνος αὐτὴν τὴν θάλασσαν, τὸ μέγα ςοιχεῖον, καὶ ἄποσον, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ ὅλην τὴν Οἰκουμένην τεχνιέντως ἐδημιούργησε, καὶ αὐτὸς κυβερνᾷ καὶ περικρατεῖ τὰ πάντα πανσόφως τε, καὶ θαυμασιώτατα.

5. Διδάσκει ἡ Ἱςορία καὶ τοῦ Ἰωσίου, καὶ τοῦ Λαοῦ τὰ δάκρυα, τὰ ὁποῖα ἔχυσαν ἀφ' οὗ ἀνέγνωσαν τὸ Δευτερονόμιον. Ταῦτα δὲ πάντα καὶ ἐκ προσώπου τῆς Ἐκκλησίας μᾶς ἐπροφητεύθησαν· Ἐπειδὴ λέγει, ὅτι εἴμεθα πρόβατα νομῆς τοῦ Θεοῦ, καὶ μᾶς θρέφει μὲ τὰ θεῖα μυςήρια. Λοιπὸν ἂς προσπέσωμεν αὐτῷ καὶ ἡμεῖς, τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ὀδυρόμενοι, νὰ μᾶς συγχωρήσῃ ὡς εὔσπλαγχνος.

6. Ὅθεν σήμερον, ἤγουν, καὶ τότε εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ Ἰωσίου, καὶ τὸν καιρὸν τοῦ Εὐαγγελίου, ἐπειδὴ ἐσυγχώρησε τὰ πρότερά σας ἁμαρτήματα, ὑπακούετε, καὶ φυλάττετε τὰς ἐντολάς του, καὶ ἂς μὴ σκληρυνθῇ πάλιν ἡ καρδία σας, νὰ πέσητε εἰς ἄλλα νεώτερα πταίσματα, καθὼς ἔκαμαν οἱ ἀχάριςοι Πατέρες μας, οἵτινες παρεπίκραναν τοσάκις τὸν Κύριον, μὲ τὴν ἀντιλογίαν αὐτῶν εἰς τὴν ἔρημον.

7. Ὅθεν δικαίως παραπονεῖται ὁ Κύριος πρὸς ἡμᾶς, λέγων ταῦτα. Πολλὰ μὲ ἐπείρασαν οἱ Πατέρες σας, καὶ ἐδοκίμασάν με οἱ ὀλιγόπιςοι· Ἐγὼ δὲ πρῶτον μὲν τοῖς ἔδειξα τὴν δύναμίν μου μὲ ἔργα θαυμάσια.

8. Ὕςερον δὲ διὰ τὴν ἀγνωμοσύνην αὐτῶν, δικαίως παρωξύνθην, καὶ τοὺς ἐβατάνισα χρόνους τεσσαράκοντα, ἕως οὗ κατηναλώθησαν. Διατὶ ἐγὼ τοῖς εἶπον, νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, καὶ αὐτοὶ ἀντιλογήθησαν, φόβον προβαλλόμενοι ἄλογον. Διὰ τοῦτο τοὺς ἐβδελύχθην ὡς ἔπρεπεν.

9. Ἐπειδὴ διὰ τὴν ἀγνωσίαν, καὶ πονηρίαν των, δὲν ἐκατάλαβαν τὰς ὁδούς μου, ἤγουν τὴν οἰκονομίαν, οὔτε τὰς ἀπειλὰς ἐφοβήθησαν· καὶ ὠργισθεὶς κατ' αὐτῶν, δὲν ἀφῆκα νὰ ὑπάγῃ τινὰς ἀπ' ἐκείνους εἰς αὐτὴν τὴν μακαρίαν γῆν, τὴν ὁποίαν τοῖς εἶχα ἀφιερωμένην διὰ πολλήν των ἀνάπαυσιν.

Αἶνος ᾠδῆς τῷ Δαβὶδ, ὅτε ὁ Οἶκος ᾠκοδόμητο μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν· ἀνεπίγραφος παρ' Ἑβραίοις.

Ψαλμός. ϟΕ'.

Αὕτη ἡ ἐπιγραφὴ δὲν χρειάζεται ἄλλην ἐξήγησιν, ἐπειδὴ λέγει πῶς ἔκαμαν τὸν Ψαλμὸν, ὅταν ἔκτιζαν τὸν Ναὸν μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν. Ἀλλὰ καλλίτερα ἁρμόζει εἰς τὸν Πνευματικὸν ναὸν, τὸν ὁποῖον ὁ Δεσπότης Χριςὸς ᾠκοδόμησεν· ἤγουν, τὴν Ἱερὰν Ἐκκλησίαν, τοῦ ὁποίου Ναοῦ οἱ ἔντιμοι λίθοι εἶναι οἱ Ἅγιοι Μάρτυρες. Προφητεύει δὲ ὁ Ψαλμὸς καὶ τὴν ά. καὶ β'. τοῦ Σωτῆρος Χριςοῦ ἐπιφάνειαν, καὶ τὴν τῶν Ἐθνῶν σωτηρίαν, καὶ ἀνάκλησιν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Καθὼς εἶναι ἡ εὐεργεσία, τὴν ὁποίαν προβλέπω (ὦ ἄνθρωποι) καινὴ, καὶ θαυμάσιος· ἤγουν ἡ συγκατάβασις τοῦ Μεσία, καὶ ἡ Ἐκκλησία, καὶ Βασιλεία του, τὴν ὁποίαν ἀπὸ τώρα ὡς γεγενημένην προβλέπω ἐν Πνεύματι, καὶ ἀγγάλλομαι· οὕτω καὶ ἐσεῖς οὐ μόνον ἡ Ἰουδαία, ἀλλὰ καὶ ἅπας ὁ Κόσμος, εὑρεῖτε καινὸν ᾆσμα, καὶ ψάλσιμον ὡραιότατον, νὰ δοξάσητε τὸν Κύριον.

2. Ψάλλετε, καὶ εὐλογεῖτε τὸ Πανάγιον αὐτοῦ, καὶ σωτήριον ὄνομα, διηγούμενοι καθ' ἑκάςην τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον· ἤγουν τὴν μεγίςην εὐεργεσίαν, τὴν ὁποίαν μᾶς ἔκαμεν ὁ Πανάγαθος.

3. Ἀναγγείλατε ὄχι πλέον εἰς τοὺς Ἑβραίους μόνον, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλα τὰ Ἔθνη τὴν δόξαν του, νὰ ἀκούσωσιν οἱ Λαοὶ πάντες τῆς δυνάμεως αὐτοῦ τὰ θαυμάσια.

4. Ὅτι ἄρρητον ἔχει τὸ μέγεθος ὁ τῶν ὅλων Κύριος, Ὅςτις Θεὸς ὢν, εταπείνωσεν ἑαυτὸν μέχρι θανάτου, καὶ ἔδειξε κατὰ τῶν ψευδωνύμων θεῶν τὴν ἄπειρον αὐτοῦ δύναμιν, καταργήσας τὴν πλάνην ἐκείνων μὲ τὴν ἔνσαρκον αὐτοῦ παρουσίαν, τὴν θαυμασίαν ὄντως, καὶ πάνσοφον.

5. Ὅτι ἐκεῖνοι μὲν, τὴν ἐπωνυμίαν ἔχουσι μόνον, ἀλλὰ κατὰ ἀλήθειαν ἐφάνησαν ἄσπλαγχνοι, καὶ πονηροὶ δαίμονες. Ὁ δὲ Κύριος καὶ Δεσπότης μας εἶναι ὄντως

Τὸ Κείμενον.

1. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ᾆσμα καινόν. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ.

2. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ εὐλογήσατε τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον αὐτοῦ.

3. Ἀναγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὴν δόξαν αὐτοῦ, ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τὰ θαυμάσια αὐτοῦ.

4. Ὅτι μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα. Φοβερός ἐςιν ὑπὲρ πάντας τοὺς Θεούς.

5. Ὅτι πάντες οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν δαιμόνια, ὁ δὲ Κύριος τοὺς οὐρανοὺς ἐποιη-

σεν.

6. Ἐξομολόγησις, καὶ ὡραιότης ἐνώπιον αὐτοῦ· ἁγιωσύνη, καὶ μεγαλοπρέπεια ἐν τῷ ἁγιάσματι αὐτοῦ.

7. Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ, αἱ πατριαὶ τῶν ἐθνῶν, ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ, δόξαν, καὶ τιμὴν, ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ, δόξαν ὀνόματι αὐτοῦ.

8. Ἄρατε θυσίας, καὶ εἰσπορεύεσθε εἰς τὰς αὐλὰς αὐτοῦ. προσκυνήσατε τῷ Κυρίῳ ἐν αὐλῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ.

9. Σαλευθήτω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ.

10. Εἴπατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὅτι Κύριος ἐβασίλευσε· καὶ γὰρ κατώρθωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται.

11. Κρινεῖ λαοὺς ἐν εὐθύτητι. Εὐφραινέσθωσαν οἱ Οὐρανοὶ, καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ.
Σαλευθήτω ἡ θάλασσα, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς· χαρήσεται τὰ πεδία, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς.

Θεὸς, καὶ δημιουργὸς ἁπάσης της κτίσεως, ἡ ὁποία τὸν ἐμαρτύρησε Θεὸν ἀληθῆ εἰς τὴν Σταύρωσιν, καὶ ὁ μὲν Ἥλιος ἐσκοτίσθη, τὰ δὲ λοιπὰ κτίσματα ἐταράχθησαν, τὸν Κτίςην αἰσθόμενα ὑβριζόμενον.

6. Οὗτος ὁ ἀληθὴς Θεὸς ἐπιφανεὶς ὡς ἄνθρωπος, ἀφῆκεν ἀκτῖνας τῆς μεγαλοπρεπείας, καὶ μεγαλουργίας αὐτοῦ εἰς ἅπαντας, τραβίζων καθ᾽ ἕνα εἰς αἴνεσιν αὐτοῦ, καὶ προσκύνησιν.

7. Λοιπὸν προσδράμετε πάντες ἄνθρωποι εἰς τὸν τρισυπόστατον τοῦτον Θεὸν, ὅς τις ἦλθε διὰ τὴν σωτηρίαν σας, καὶ προσφέρετε αὐτῷ τὸ πρεπούμενον σέβας, δοξάσατε αὐτὸν, καὶ κατὰ χρέος εὐχαριςήσατε.

8. Ἔπειτα διὰ νὰ φανῇ καὶ ἔξωθεν ἡ εὐλάβειά σας, λάβετε καὶ θυσίας, οὐχὶ ζῶα, καὶ κτήνη ὡς πρότερον· ἀλλὰ ἄρτον, καὶ οἶνον, καὶ μὲ τὴν θαυμάσιον αὐτὴν θυσίαν εἰσέλθετε πάντα τὰ ἔθνη εἰς τὰς ἱερὰς Ἐκκλησίας του, καὶ προσκυνήσατε αὐτῷ, καθὼς πρέπει εἰς τὴν θείαν μεγαλειότητά του.

9. Ὁ Ἀκύλας, καὶ ὁ Σύμμαχος εἶπον· »Ὠδινήσατε ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ·« καθὼς καὶ ὁ Ἡσαΐας. »Διὰ τὸν φόβον σου Κύριε ὠδινήσαμεν.« Παρακινεῖ λοιπὸν τὰ ἔθνη, νὰ δεχθῶσι τὰ σωτήρια σπέρματα, νὰ ἐγγαςρωθῶσι τὴν εὐσέβειαν, νὰ σαλευθῶσιν ἀπὸ τὴν προτέραν πλάνην, καὶ νὰ ςερεωθῶσιν μὲ τὰ θεῖα δόγματα.

10. Ἀντὶ κατώρθωσεν, εἶπεν ὁ Σύμμαχος ἥδρασε. Λέγει οὖν. Κηρύξατε πανταχοῦ τὴν Βασιλείαν τοῦ Σωτῆρος· ὅτι ὅλον τὴν Οἰκουμένην ἀπὸ τὴν πλάνην μετέβαλεν εἰς τὴν ἀλήθειαν· καὶ τὴν ἐςερέωσε τόσον, ὥςε διαμένει πάντοτε ἡ Ἐκκλησία ἄτρεπτος, καὶ ἡ βασιλεία αἰώνιος.

11. Ἐπειδὴ Βασιλέα, καὶ Σωτῆρα τὸν Θεὸν ἔδειξεν, ἀναφέρει καὶ περὶ κρίσεως, ἀνακηρύττων, ὅτι εἶναι κριτὴς δικαιότατος, καὶ θέλει κρίνει τὸν Κόσμον μὲ εὐθύτητα, καὶ ἰσότητα· Γινώσκετε οἱ ἀναγινώσκοντες, ὅτι ὁ Προφήτης ἐχρειάσθη τὴν προσωποποιΐαν ἐδῶ, καθὼς καὶ εἰς ἄλλους τόπους, διὰ νὰ δείξῃ περισσοτέραν τὴν ἀγαλλίασιν, ἀλλὰ τὰ ἀναίσθητα κτίσματα δὲν χαίρονται, οὔτε θλίβονται. Λοιπὸν διὰ τοὺς Οὐρανοὺς, τοὺς Ἀγγέλους· καὶ διὰ τὰ ἐπίγεια, τοὺς ἀνθρώπους εὐφραινομένους, καὶ ἀγαλλομένους νοήσατε.

12. Τότε, ὅταν ἔλθῃ ὁ σεσαρκωμένος Θεὸς· θέλουσιν ἀγαλλιασθῇ ὅλα τὰ Οὐράνια, καὶ Ἐπίγεια, ἕως καὶ αὐτὰ τὰ δένδρα τοῦ δάσους, τοῖς ἀνθρώποις συνευφραινόμενα· πῶς ἦλθεν ὁ ἀληθὴς Βασιλεὺς, νὰ κάμῃ δικαίαν κρίσιν, κατὰ τοῦ πονηροῦ δαίμονος· νὰ λυτρώσῃ ἀπὸ τὴν τυραννίαν αὐτοῦ τοὺς Προπάτορας, καθὼς μᾶς ἔταξεν.

13. Ἐπειδὴ λέγει δύο φοραῖς τὸ, ἔρχεται, τὰς δύο παρουσίας τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ προεκήρυξεν. Εἰς μὲν γὰρ τὴν πρώτην ἐπιφάνειαν, πᾶσιν ἀνθρώποις τὴν Σωτηρίαν ἐχάρισεν. Εἰς δὲ τὴν δευτέραν, θέλει κάμει μεγάλην ἐξέτασιν, καὶ διάκρισιν· κρίνων ὅλην τὴν Οἰκουμένην μὲ δικαιοσύνην, καὶ ἀλήθειαν· νὰ ἀποδώσῃ ἑκάστῳ κατὰ τὰς πράξεις του.

12. Τότε ἀγαλλιάσονται πάντα τὰ ξύλα τοῦ δρυμοῦ, ἀπὸ προσώπου Κυρίου· ὅτι ἔρχεται, ὅτι ἔρχεται κρῖναι τὴν γῆν.

13. Κρινεῖ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ λαοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ αὐτοῦ.

Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. Ὅτε ἡ γῆ αὐτῷ καθίςατο. Ἀνεπίγραφος παρ' Ἑβραίοις. ϟϛ'.

Τὴν ἐπιγραφὴν αὐτὴν ἔκαμε τινὰς μεταγενέστερος, ὅς τις δὲν ἦτον εἰς τὴν Γραφὴν τόσον ἔμπειρος. Διὰ τοῦτο δὲν ἁρμόζει μὲ τοῦ Ψαλμοῦ τὴν ἔννοιαν, ὅτι κατὰ τὴν γνώμην ἐκείνου, νοεῖται διὰ τὸν Δαβίδ, ὅταν τὸν ἐπολέμησεν ὁ Ἀβεσσαλώμ, καὶ ἐπῆρέ του τὸ Βασίλειον· ἔπειτα ὕςερα εἰς ἄλλον πόλεμον φεύγων αὐτὸς νενικημένος ἀπὸ τὸν Δαβίδ, ἐκρεμάσθη εἰς τὸ δένδρον ἀπὸ τὰς τρίχας, καὶ τὸν ἐφόνευσαν. Ὅθεν ἐπῆρε πάλιν ὁ Δαβὶδ τοὺς τόπους, καὶ τὸ Βασίλειον. Πλὴν ὁ Ψαλμὸς ἐδῶ δὲν λέγει διὰ τὴν Ἰουδαίαν μόνον, ἀλλὰ διὰ πᾶσαν τὴν γῆν. Λοιπὸν διὰ τὸν ἀληθῆ Βασιλέα προφητεύει τὸ Πνεῦμα· καὶ προθεσπίζει τὴν ἔνσαρκον αὐτοῦ παρουσίαν σαφέςατα· καθὼς καὶ εἰς τὸν παράνω ἐκήρυξεν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Μὲ ταῦτα προλέγει τὴν πρώτην τοῦ Σωτῆρος ἐπιφάνειαν· ὅθεν παρακινεῖ ὅλον τὸν Κόσμον εἰς ἀγαλλίασιν. Λέγει δὲ, πῶς ἐβασίλευσεν ὁ Κύριος· ὄχι πῶς ἐπῆρε τότε τὴν ἐξουσίαν, ἀλλ' ὅτι τότε ἐφανέρωσεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὴν Βασιλείαν του.

2. Μὲ τὴν νεφέλην, καὶ καταχνίαν, ἐδίδαξε τῆς θείας φύσεως τὸ ἀθέατον· πλὴν ἐὰν εἶναι καὶ ἀδύνατον, νὰ ἰδῶμεν τὸν Θεὸν, ὅμως διὰ τῆς ἐνεργείας, καὶ τῆς ἐνσάρκου αὐτοῦ παρουσίας, τὸν γνωρίζομεν. Ὅτι δικαιοσύνην ἐπαίδευσε, διδάξας τοὺς ἀδιακρίτους νὰ κρίνωσι δίκαια, καὶ νὰ πολιτεύωνται ἄμεμπτα. Ταῦτα δὲ ὁ θρό-

Τὸ Κείμενον.

1. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ, εὐφρανθήτωσαν νῆσοι πολλαί.

2. Νεφέλη, καὶ γνόφος κύκλῳ αὐτοῦ. Δικαιοσύνη, καὶ κρίμα κατόρθωσις τοῦ θρόνου αὐτοῦ.

3. Πῦρ ἐνώπιον αὐτοῦ προπορεύσεται, καὶ φλογιεῖ κύκλῳ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ.

4. Ἔφαναν αἱ ἀςραπαὶ αὐτοῦ τῇ οἰκουμένῃ. Εἶδε καὶ ἐσαλεύθη ἡ γῆ.

5. Τὰ ὄρη ὡσεὶ κηρὸς ἐτάκησαν ἀπὸ προσώπου Κυρίου, ἀπὸ προσώπου Κυρίου, πάσης τῆς γῆς.

6. Ἀνήγγειλαν οἱ οὐρανοὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ εἴδοσαν πάντες οἱ λαοὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ.

7. Αἰσχυνθήτωσαν πάντες οἱ προσκυνοῦντες τοῖς γλυπτοῖς, οἱ ἐγκαυχώμενοι ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν.

8. Προσκυνήσατε αὐτῷ πάντες Ἄγγελοι αὐτοῦ.

9. Ἤκουσε, καὶ εὐφράνθη ἡ Σιών, καὶ ἠγαλλιάσαντο αἱ θυγατέρες τῆς Ἰουδαίας, ἕνεκεν τῶν κριμάτων σου Κύριε.

10. Ὅτι σὺ Κύριος, ὕψιςος ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, σφόδρα ὑπερυψώθης ὑπὲρ πάντας τοὺς Θεούς.

11. Οἱ ἀγαπῶντες τὸν Κύριον, μισεῖτε πονηρά. Φυλάσσει Κύριος τὰς ψυ-

νος, ἤγουν ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ ἐνανθρώπησις αὐτοῦ κατώρθωσε.

3. Τώρα κηρύττει καὶ τὴν δευτέραν παρουσίαν, ὅταν καθήσῃ εἰς φοβερὸν κριτήριον, νὰ προπορεύηται ἀπὸ τὸν θρόνον αὐτοῦ πῦρ, νὰ καταφλογίζῃ ἐκείνους, οἵτινες δὲν ἐφύλαξαν τὰ προςάγματάτου, καταφρονοῦντες αὐτοῦ τὰ θεῖα Μυςήρια.

4. Τὸ Πῦρ ἔχει δύο ἐνεργείας, φωτιςικὴν, καὶ καυςικήν. Οἱ Ἅγιοι οὖν θέλουσιν ἀπολαύσει τὴν πρώτην, νὰ ἔχωσι πάντοτε φῶς ἀνέσπερον. Οἱ δὲ ἁμαρτωλοὶ νὰ κατακαίωνται εἰς σκότος ἀπαράκλητον. Ἀςραπὴν δὲ, τὴν θείαν αὐτὴν παρουσίαν ἐκάλεσε, καθὼς καὶ ὁ Δεσπότης εἰς τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον.

5. Τίς νὰ μὴ τρομάξῃ γοῦν τὸ φοβερὸν ἐκεῖνο κριτήριον; τόσον θέλουσι δειλιάσει οἱ ἄνθρωποι, ὥςε οὐ μόνον οἱ εὐτελεῖς, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ κραταιοὶ, καὶ δυνάςαι νὰ διαλύσωσιν ὡσεὶ κηρὸς ἀπὸ τὸν φόβον τους. Ὅτι ὅσον εἶναι ἡ ἀξία, καὶ τὸ χρέος περισσότερον, τόσον καὶ ὁ φόβος τρανήτερος.

6. Οὐρανοὺς λέγει τοὺς οὐρανίους Ἀγγέλους, οἵτινες καὶ τὴν πρώτην ἐπιφάνειαν ἀνύμνησαν, καὶ τὴν β΄. μετὰ σαλπίγγων κηρύξουσιν.

7. Ὅταν ἀνατείλῃ τὸ ἀληθινὸν φῶς, ὑποχωρεῖ τὸ σκότος, καὶ ἀφανίζεται. Πρεπόντως οὖν ἐλέγχει τοὺς ἄφρονας, οἵτινες προσεκύνουν ἀναίσθητα εἴδωλα, νὰ καταισχυνθῶσιν εἰς τὴν ματαίαν ἐλπίδα, καὶ θάῤῥος των.

8. Τοὺς δὲ ἁγίους Ἀγγέλους προσκαλεῖ, νὰ προσκυνήσωσι τὸν Σταυρωθέντα Κύριον.

9. Σιὼν τὴν καθολικὴν Ἐκκλησίαν ἐκάλεσε. Θυγατέρας δὲ τῆς Ἰουδαίας τὰς συνάξεις τῶν πιςῶν· ἐπειδὴ ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους εὐγῆκαν οἱ θεῖοι Ἀπόςολοι. Λέγει δὲ, ὅτι ἐνεπλήσθησαν πάντες ἀγαλλιάσεως διὰ τὰς δικαίας κρίσεις τοῦ Κριτοῦ, ἐπειδὴ ἠλέγχθη τῶν εἰδώλων τὸ μάταιον.

10. Σοῦ δὲ τὸ ὕψος ἐδείχθη, Κύριε, καὶ ὑπερυψώθης εἰς ὅλην τὴν Οἰκουμένην, ὡς μόνος Θεὸς ἀληθέςατος.

11. Ἐπειδὴ δὲν φθάνει μόνη ἡ πίςις πρὸς σωτηρίαν, τὴν ὁποίαν μᾶς ἐδίδαξε λέγων· ὅσοι ἀγαπᾶτε τὸν Κύριον, ὅςις εἶναι τὸ ἄκρον ἀγαθὸν, κάμνει χρεία νὰ μισῆτε ὅλα τὰ

ἐναντία, ἤγουν ἐὰν ἀποςρέφεσθε πᾶσαν πονηρίαν, νὰ προκρίνετε τὸ ἀγαθὸν, θέλετε ἔχει τὸν Θεὸν εἰς πᾶσαν ἐναντίαν περίςασιν.

12. Ὅτι αὐτὸς μὲν ἔςειλε τὸ φῶς τῆς Σωτηρίας εἰς ἅπαντας· ἀλλὰ δὲν ἠθέλησαν νὰ τὸ ἀπολαύσωσι, μόνον οἱ καθαροὶ, καὶ ἐνάρετοι.

13. Πρὸς τούτους ςρέφει τὸν λόγον λέγων. Εὐφράνθητε οἱ πεφωτισμένοι Δίκαιοι, καὶ διηγεῖσθε τὸ πλῆθος τῶν εὐεργεσιῶν τοῦ Θεοῦ ὡς εὐγνώμονες.

χὰς τῶν ὁσίων αὐτοῦ, ἐκ χειρὸς ἁμαρτωλοῦ ῥύσεται αὐτούς.

12. Φῶς ἀνέτειλε τῷ δικαίῳ, καὶ τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ εὐφροσύνη.

13. Εὐφράνθητε δίκαιοι ἐν τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐξομολογεῖσθε τῇ μνήμῃ τῆς ἁγιωσύνης αὐτοῦ.

Δόξα.

ΨΑΛΜΟΣ ΤΩ ΔΑΒΙΔ. ϞΖʹ.

Διὰ δύο αἰτίας παρακινεῖται εἰς τὴν ἀρετὴν ὁ ἄνθρωπος, διὰ τὸν πόθον τῆς θείας ἀπολαύσεως, καὶ διὰ τὸν φόβον τῆς ἀτελευτήτου κολάσεως, ὁ ὁποῖος φόβος τὸν κάμνει καὶ φεύγει ἀπὸ τὸ κακόν· ὁ δὲ πόθος τὸν παρακινεῖ εἰς τὸ ἀγαθόν. Αὐτὰ τὰ δύο ςοχαζόμεθα μελετοῦντες τὰς δύο τοῦ Χριςοῦ παρουσίας, διὰ τοῦτο καὶ ὁ Ψαλμῳδὸς μᾶς ἐνθυμίζει αὐτὰς εἰς τὸν παρόντα, καθὼς καὶ εἰς τὸν παράνω ἐποίησεν. Ἐνθυμούμενοι γοῦν τὴν πρώτην ἔλευσιν τοῦ Δεσπότου, ἂς τελέσωμεν ἀρετὴν ὅσον δυνηθοῦμεν, διὰ νὰ μὴ φανῶμεν πρὸς τὸ Σωτήριον Πάθος αὐτοῦ ἀχάριςοι. Συλλογιζόμενοι δὲ τὴν δευτέραν, καὶ φοβερὰν αὐτοῦ παρουσίαν, ἂς ἀπέχωμεν ἀπὸ τὰς αἰσχρὰς, καὶ ἀδίκους πράξεις, πολιτευόμενοι ἄμεμπτα, διὰ νὰ συνδοξασθῶμεν αὐτῷ αἰωνίως εἰς τὸν Παράδεισον.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἐπειδὴ παλαιῶν πραγμάτων κηρύττει μεταβολὴν, καὶ προφητεύει καινήν τινα πολιτείαν θαυμάσιον, πρεπόντως προςάσσει νὰ προσφέρωμεν τῷ Εὐεργέτῃ καὶ Σωτῆρι Θεῷ καινὸν τὸν ὕμνον, καὶ δοξολογίαν ἁρμόδιον· ἐπειδὴ τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα ἐτέλεσεν εἰς ἡμᾶς, εἶναι ὑπερφυῆ καὶ παράδοξα.

2. Τὴν ἀγαθὴν ἐνέργειαν λέγει δεξιὰν, καὶ βραχίονα τὴν δύναμιν· Ἡ σωτηρία λοιπὸν τῶν ἀνθρώπων ἦτον ἔργον τῆς θείας δυνάμεως· καὶ λέγει τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων κέρδος αὐτοῦ, διὰ τὴν πολλήν του φιλανθρωπίαν· Διὰ τοῦτο δὲν εἶπεν αὐτοὺς, ἀλλ' ἑαυτὸν ἔσωσεν.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ, ᾆσμα καινὸν, ὅτι θαυμαςὰ ἐποίησεν ὁ Κύριος.

2. Ἔσωσεν αὐτὸν ἡ δεξιὰ αὐτοῦ, καὶ ὁ βραχίων ὁ ἅγιος αὐτοῦ.

3. Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ. Ἐναντίον τῶν ἐθνῶν ἀπεκάλυψε τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ.

4. Ἐμνήσθη τοῦ ἐλέους αὐτοῦ τῷ Ἰακὼβ, καὶ τῆς ἀληθείας αὐτοῦ τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ.

5. Εἴδοσαν πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

6. Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ πᾶσα ἡ γῆ, ᾄσατε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, καὶ ψάλατε.

7. Ψάλατε τῷ Κυρίῳ, ἐν κιθάρᾳ· ἐν κιθάρᾳ, καὶ φωνῇ Ψαλμοῦ.

8. Ἐν σάλπιγξιν ἐλαταῖς, καὶ φωνῇ σάλπιγγος κερατίνης. Ἀλαλάξατε ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως Κυρίου.

9. Σαλευθήτω ἡ θάλασσα, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, ἡ οἰκουμένη, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ.

10. Ποταμοὶ κροτήσουσι χειρὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ, τὰ ὄρη ἀγαλλιάσονται ἀπὸ προσώπου Κυρίου.

3. Ἐφανέρωσεν εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, καὶ Σωτῆρά μας· καὶ ἔδειξε τῶν Ἐθνῶν τὴν δικαίαν αὐτοῦ Βασιλείαν, καὶ κρίσιν τὴν πάνσοφον.

4. Καὶ ἐπλήρωσε τὰς ἀψευδεῖς ἐπαγγελίας αὐτοῦ, τὰς ὁποίας ἔταξε τοσάκις τοῦ Ἰσραὴλ, νὰ μᾶς ἐλεήσῃ ὁ Πολυεύσπλαγχνος.

5. Ἤγουν νὰ ἰδῶσι τὸ φῶς τῆς σωτηρίας, καθὼς καὶ τὸ εἴδαμεν, οὐ μόνον οἱ Ἰουδαῖοι, ἀλλὰ καὶ ἅπας ὁ Κόσμος· καὶ ἐγνωρίσαμεν ὅλοι τὸν ἐπιφανέντα Θεὸν καὶ Κύριον.

6. Λοιπὸν οὐ μόνον ἡ Ἰουδαία, ἀλλὰ καὶ ὅλη ἡ γῆ, ὅσοι ἐλυτρώθητε τῷ Σωτῆρι Θεῷ ὕμνον ἐπινίκιον, εὐθυμεῖτε καὶ ἀγαλλιᾶσθε αὐτῷ ψάλλοντες.

7. Τὸ παρὸν Ψαλτήριον, λογίζεται τοῦ Δαβὶδ ἡ κιθάρα. Λοιπὸν αὐτὸ ψάλλοντες, πληροῦμεν τὸν λόγον του. Ἔχομεν δὲ καὶ κιθάρας, πᾶς ἕνας τοῦ λόγου του, ἀντὶ χορδῶν τοὺς ὀδόντας, χαλκὸν τὰ χείλη, πλῆκτρον τὴν γλῶσσαν, τὸν δὲ νοῦν, μουσικὸν ἐπιςήμονα.

8. Μὲ τοιαύτας σάλπιγγας, εἴχασιν οἱ Ἰουδαῖοι συνήθειαν, καὶ ὕμνουσαν τὸν Θεὸν εἰς τὰς πανηγύρεις. Ἐλατὰς λέγει τὰς χαλκάς. Κερατίνας δὲ ἐκείνας, τὰς ὁποίας ἔκαμνον μὲ τὰ κέρατα. Ἡμεῖς δὲ οἱ Χριςιανοὶ ἔχομεν σάλπιγγας τοὺς Θείους Ἀποςόλους, καὶ Ἱεροὺς Διδασκάλους μὲ τοὺς ὁποίους ὑμνοῦμεν τὸν Βασιλέα τῶν Βασιλέων καὶ Κύριον, προσφέροντες αὐτῷ ἐπινίκιον.

9. Τὴν μεταβολὴν τῶν κατοικούντων τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν ἐδήλωσε, ταῦτα λέγων. Ὅτι τὸ κινούμενον σαλεύεται, κινεῖται δὲ τὸ μεταβαλλόμενον.

10. Ποταμοὺς λέγει τοὺς προχέοντας τὰ διδασκαλικὰ νάματα. Ὄρη δὲ ἐκείνους, οἵτινες ἔχουσιν ὑψηλὸν καὶ μετέρσιον φρόνημα, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ ᾠκοδόμητο· καὶ ταῦτα κατὰ τὸ νόημα· κατὰ τὸ γράμμα δὲ συγκαλεῖ καὶ τὰ ἀναίσθητα κτίσματα νὰ συνευφρανθῶσι μὲ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ νὰ σκιρτήσωσιν εἰς τὴν θείαν τοῦ Χριςοῦ ἐπιφάνειαν· ἤγουν τὴν πρώτην, ἐκ τῆς Παρθένου γεννηθέντος, ἥτις ἦτον ὅλως εὐσπλαγχνία καὶ ἔλεος.

11. Ἡ δὲ τελευταία θέλει γένη μὲ δικαιοκρισίαν, καὶ αὐςηρίαν θαυμάσιον, νὰ κριθῇ πᾶς ἕνας μὲ ἰσότητα, νὰ ἀπολαύσῃ τῶν πεπραγμένων τὴν ἀντάμειψιν. Ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἄκρα ἐλεημοσύνη, καὶ δικαιοσύνη ἀμέτρητος· καὶ τὸ μὲν ἔλεος, καὶ τὴν ἄπειρον εὐσπλαγχνίαν του ἔδειξεν εἰς τὴν θείαν του ἐνανθρώπησιν· εἰς δὲ τὴν β΄. ἔλευσιν, νὰ δείξῃ τὴν δικαιοσύνην του, χαρίζων τοῖς Δικαίοις δόξαν αἰώνιον, καὶ ἄῤῥητον ἀγαλλίασιν· τοῖς δὲ ἁμαρτωλοῖς αἰσχύνην, λύπην, καὶ θάνατον ἀθάνατον.

11. Ὅτι ἔρχεται, ὅτι ἥκει κρῖναι τὴν γῆν, κρινεῖ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ λαοὺς ἐν εὐθύτητι.

ΨΑΛΜΟΣ ΤΩ ΔΑΒΙΔ. ϞΗ΄.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς προλέγει τὴν λύτρωσιν τῶν Ἰουδαίων, οἵτινες ἦσαν εἰς τὴν Βαβυλῶνα αἰχμάλωτοι· Προφητεύει δὲ καὶ τοῦ Σωτῆρος τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ τὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπιςίαν, καὶ ἄνοιαν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ὁπόταν οἱ αἰχμάλωτοι Ἰουδαῖοι ἐλυτρώθησαν, ἐπικράνθησαν ὅλοι οἱ πλησιόχωροι, τὴν παράδοξον αὐτῶν ἐπάνοδον βλέποντες· τοῦ Χριςοῦ δὲ ἐπιφανέντος, Ἕλληνες καὶ Ἰουδαῖοι ἐμαίνοντο ὀργιζόμενοι. Τὸ δὲ καθήμενος, εἶπεν ὡς ἄνθρωπος, καθὼς καὶ εἰς ἄλλους Ψαλμοὺς διαφόρους εἴρηται.

2. Καὶ Ἰουδαίων ἐπανελθόντων, ἐδείχθη τοῦ Θεοῦ ἡ μεγάλη δύναμις, καὶ ὑπὸ τῶν σοφῶν Ἀποςόλων ἐγνώσθη τὸ θεῖον αὐτοῦ, καὶ ἄμαχον κράτος εἰς ἅπαντας.

3. Πρέπει οὖν ὅλοι νὰ εὐχαριςῶμεν τῷ Θεῷ, τὴν εὐεργεσίαν ὁμολογοῦντες, καὶ ἀκαταπαύσως νὰ τὸν δοξάζωμεν. Φοβερὸν δὲ εἶπε τὸ ὄνομά του, διὰ νὰ φοβηθῶσιν οἱ ἄπιςοι. Ἅγιον δὲ, ὡς ἁγιάζον τοὺς πιςεύοντας.

4. Λοιπὸν ἂς τὸν φοβηθοῦμεν ὡς Βασιλέα παγκόσμιον. Ἴδιον γὰρ Βασιλέως ἡ δικαιοσύνη, ὅτι ὅταν ἀγαπᾷ τὴν κρίσιν, καὶ ςέργει τὸ δίκαιον, τὸν τιμοῦσι, καὶ τὸν εὐλαβοῦνται, καὶ τρέμουσιν.

5. Σὺ ὡς Δίκαιος Βασιλεὺς ἔκαμες ὀρθὴν ἀπόφασιν, καὶ κρίσιν εὔλογον, καὶ ἐλύτρωσες πάλαι μὲν τοὺς Ἰου-

Τὸ Κείμενον.

1. *Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, ὀργιζέσθωσαν λαοί. ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ, σαλευθήτω ἡ γῆ.*

2. *Κύριος, ἐν Σιὼν μέγας, καὶ ὑψηλός ἐςιν ἐπὶ πάντας τοὺς λαούς.*

3. *Ἐξομολογησάσθωσαν τῷ ὀνόματί σου τῷ μεγάλῳ, ὅτι φοβερὸν, καὶ ἅγιόν ἐςι.*

4. *Καὶ τιμὴ Βασιλέως κρίσιν ἀγαπᾷ.*

5. *Σὺ ἡτοίμασας εὐθύτητας· κρίσιν, καὶ δικαιο-*

σύνην ἐν Ἰακὼβ σὺ ἐποίησας.

6. Ὑψοῦτε Κύριον, τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιός ἐςι.

7. Μωϋσῆς, καὶ Ἀαρὼν ἐν τοῖς ἱερεῦσιν αὐτοῦ, καὶ Σαμουὴλ ἐν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

8. Ἐπεκαλοῦντο τὸν Κύριον, καὶ αὐτὸς εἰσήκουεν αὐτῶν. Ἐν ςύλῳ νεφέλης ἐλάλει πρὸς αὐτούς. Ὅτι ἐφύλασσον τὰ μαρτύρια αὐτοῦ, καὶ τὰ προςάγματα αὐτοῦ, ἃ ἔδωκεν αὐτοῖς.

9. Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, σὺ ἐπήκουες αὐτῶν. ὁ Θεὸς σὺ εὐΐλατος ἐγίνου αὐτοῖς, καὶ ἐκδικῶν ἐπὶ πάντα τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν.

10. Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ προσκυνεῖτε εἰς ὄρος ἅγιον αὐτοῦ, ὅτι ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν.

δαίους τῆς Βαβυλωνίου αἰχμαλωσίας· νῦν δὲ πάντα τὰ Ἔθνη τῆς τυραννίδος τοῦ δαίμονος.

6. Λοιπὸν, καὶ ἐσεῖς οἱ λυτρωθέντες, μὴν ἀγνωμονήσητε πρὸς τὸν εὐεργέτην, ἀλλὰ ἀπόδοτε τὴν ἀμοιβὴν κατὰ δύναμιν· κηρύξατε τὸ ὕψος αὐτοῦ. Ὑποπόδιον δὲ τοῦ Θεοῦ ἦτον τότε μὲν ὁ Ναὸς εἰς Ἱερουσαλὴμ, νῦν δὲ πᾶσαι αἱ Ἐκκλησίαι εἰς ὅλην τὴν γῆν, καὶ θάλασσαν· ἐξαιρέτως δὲ ὁ τίμιος Σταυρὸς, ὃν κατὰ χρέος προσκυνοῦμεν, ὅτι δι' αὐτοῦ ὅλα τὰ ἀγαθὰ παρὰ Θεοῦ μᾶς ἐδόθησαν, καὶ ἀεὶ χαρίζονται.

7. Οὐχ ἁπλῶς τούτων ἐμνημόνευσεν· ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ Ἰουδαῖοι ἠθέλησαν νὰ ἁρπάσωσι τὴν Ἱερωσύνην τοῦ Μωϋσέως, καὶ Ἀαρὼν· καὶ ἀτιμάσαντες τὴν Βασιλείαν ἐπὶ Σαμουὴλ, τὴν ἀπανθρωπίαν ἠγάπησαν. Δι' αὐτὸ τοὺς ἐλέγχει, ὅτι ἐξ ἀρχῆς ἔχοντες τὴν μανίαν ἔμφυτον, δὲν ἐδέχθησαν τὴν Βασιλείαν τοῦ Χριςοῦ, τὴν ἀληθῆ, καὶ σωτήριον.

8. Πολλὴν παῤῥησίαν ὄντως εἶχον πρὸς τὸν Θεὸν οἱ ἄνωθεν· ἐπειδὴ τοὺς ἐπήκουε τὴν δέησιν, καὶ ἔμπροσθεν πάντων τοὺς ἐσυντύχενε· διὰ τὶ καὶ αὐτοὶ ἐφύλαττον ὅλα του τὰ προςάγματα οἱ ἀείμνηστοι.

9. Διὰ τοῦτο καὶ ἐσὺ, Κύριε, ὁ παρ' ἡμῶν κηρυττόμενος, τοὺς ἐπήκουες, καὶ τοὺς ἐσυγχώρεις τὰ πταίσματα. Τὰ δὲ ἐπιτηδεύματα, ἐπηρείας εἶπεν ὁ Σύμμαχος, ἤγουν εἰς τοὺς πειρασμοὺς ἔκαμνεν αὐτῶν τὴν ἐκδίκησιν. Παρέδωκε γὰρ εἰς πῦρ, καὶ κατέπιεν ἡ γῆ τοὺς ἐπὶ Μωϋσέως τυραννήσαντας, καὶ τοὺς ἐπὶ Σαμουὴλ τῇ τοῦ Σαοὺλ δυναςείᾳ παρέδωκε.

10. Λοιπὸν (καθὼς προείπομεν) προσφέρετε ἄνθρωποι τῷ εὐεργέτῃ Θεῷ τὸ προσῆκον σέβας, ὥσπερ καὶ οἱ ἄνωθεν Ἅγιοι ἔκαμναν· καὶ προσκυνεῖτε τὸ ὕψος τῆς θεογνωσίας. Ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν εἶναι Ἅγιος μόνος, καὶ ὑπερένδοξος.

Ψαλμὸς τῷ Δαβὶδ, εἰς ἐξομολόγησιν. ϟΘ΄.

Τοῦτον τὸν Ψαλμὸν ἔγραψεν ὁ Προφήτης, παρακινῶν ἡμᾶς εἰς ἐξομολόγησιν· Ἡ ὁποία δηλοῖ δύο πράξεις θεαρέσους πολλά. Πρῶτον μὲν νὰ ὁμολογῶμεν τὰς ἀγαθοεργίας τοῦ Θεοῦ, εὐχαρισοῦντες αὐτὸν, καὶ δοξάζοντες. Δεύτερον τὴν ἐξαγόρευσιν τῶν ἁμαρτιῶν· τὴν ὁποίαν ὅσοι συχνεύουσιν, ἀξιοῦνται συγχωρήσεως· ὅτι ὅς τις ἐδῶ κατακρίνεται εἰς τοὺς Πνευματικοὺς ἐπιτρόπους τοῦ Θεοῦ, ὁμολογῶν πταίσιν τοῦ λόγου του, καὶ ἄξιον πάσης παιδεύσεως, δὲν ἀνακρίνεται δεύτερον εἰς τὸ φοβερὸν ἐκεῖνο κριτήριον, ἀλλὰ εἰς χαρὰν ἀνεκλάλητον, καὶ εὐφροσύνην αἰώνιον ἀπελεύσεται.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, οἵτινες κατοικεῖτε τῆς γῆς τὰ πέρατα, προσφέρετε τῷ Θεῷ ὕμνον ἐπινίκιον, αὐτὸν ὡς ποιητὴν, καὶ σωτῆρα δοξάζοντες.

2. Δὲν εἶναι ἡ Δεσποτεία τοῦ Θεοῦ, ὡς ἡ πικρὰ τυραννὶς τοῦ δαίμονος, ἀλλὰ ἥμερος. Λοιπὸν προσέλθετε εἰς τὴν δούλευσιν αὐτοῦ μετὰ χαρᾶς, καὶ ἀγαλλιάσεως, καὶ γνωρίσατε, ὅτι ἄλλος Θεὸς δὲν εἶναι, εἰ μὴ μόνον αὐτὸς, ὅς τις ἔγινεν ἄνθρωπος ὡς φιλάνθρωπος.

3. Αὐτὸς ὁ Δημιουργὸς ἐκ τοῦ μὴ ὄντος μᾶς ἔπλασε, καὶ εἴμεθα τούτου τοῦ Βασιλέως Λαὸς περιούσιος, ἔχοντες αὐτὸν Δεσπότην, ποιμένα, καὶ κηδεμόνα μας. Ὅς τις μᾶς θρέφει ὡς ἀγαθὸς ποιμὴν εἰς νομὴν καλὴν καὶ σωτήριον.

4. Πύλας καλεῖ τὰς αὐλὰς τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι δι᾽ αὐτῶν τῷ Θεῷ προσερχόμεθα, εἰς τὰς ὁποίας πρέπει νὰ δοξάζωμεν, καὶ νὰ εὐχαρισῶμεν τὸν Κύριον, τὰς εὐεργεσίας αὐτοῦ διηγούμενοι.

5. Καὶ νὰ τὸν ὑμνολογῶμεν ἀδιαλείπτως, διατὶ εἶναι πολυέλεος, καὶ φιλάνθρωπος, καὶ ὅσα ἔταξε τὸν παλαιὸν καιρὸν τῶν προγόνων, καὶ προπατόρων μας, νὰ μᾶς σείλῃ τὴν σωτηρίαν, ἰδοὺ εἰς τὴν παροῦσαν γενεὰν ὡς ἀληθὴς ἐπλήρωσε σήμερον.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ πᾶσα ἡ γῆ.

2. Δουλεύσατε τῷ Κυρίῳ ἐν εὐφροσύνῃ. Εἰσέλθετε ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει. Γνῶτε, ὅτι Κύριος αὐτός ἐστιν ὁ Θεὸς ἡμῶν.

3. Αὐτὸς ἐποίησεν ἡμᾶς, καὶ οὐχ᾽ ἡμεῖς. Ἡμεῖς δὲ λαὸς αὐτοῦ, καὶ πρόβατα νομῆς αὐτοῦ.

4. Εἰσέλθετε εἰς τὰς πύλας αὐτοῦ ἐν ἐξομολογήσει, εἰς τὰς αὐλὰς αὐτοῦ ἐν ὕμνοις.

5. Ἐξομολογεῖσθε αὐτῷ, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὅτι χρηστὸς Κύριος. Εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ ἕως γενεᾶς, καὶ γενεᾶς ἡ ἀλήθεια αὐτοῦ.

ΨΑΛΜΟΣ ΤΩ ΔΑΒΙΔ. Ρ'.

Προορῶν ὁ Μακάριος Δαβὶδ τὴν ἐνάρετον πολιτείαν τοῦ ἀοιδίμου Ἰωσίου, ἐσχεδίασε τοῦτον τὸν Ψαλμόν. Εἰς τὸν ὁποῖον καθιζόρησεν ὄντως τοὺς ἀληθεῖς χαρακτῆρας πάσης τελειότητος. Ὅτι ὁ Μακάριος Ἰωσίας, οὐ μόνον τὴν τῶν δογμάτων ἐφρόντισεν ὀρθότητα, καταλύσας τὰ εἴδωλα, ἀλλὰ καὶ πάσης ἀρετῆς ἐπεμελεῖτο τὰ κατορθώματα· κρίνων ὀρθὰ, καὶ δίκαια καὶ βάζων πολλὴν ἐπιμέλειαν, νὰ διάγωσι καὶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ Παλατίου του ἐνάρετα, διὰ νὰ τύχωσι καὶ αὐτοὶ τῆς αἰωνίου μακαριότητος. Ἁρμόζει οὖν ὁ Ψαλμὸς παντὸς Ἀρχηγοῦ, καὶ οἰκοδεσπότου, νὰ μελετᾷ τὰ ἐνταῦθα γραφόμενα, τῆς αὐτοῦ σωτηρίας ἐπιμελούμενος.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἔλεον καὶ κρίσιν ᾄσομαί σοι, Κύριε.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἐπειδὴ τοὺς ἀδικουμένους ἐλεῶν, κατέκρινε τοὺς ἀδίκους, ταύτην τὴν διήγησιν τῆς ἐλεημοσύνης, καὶ κρίσεως, εὐφημίαν ἐπωνόμασεν. Ὅτι αὗται εἰσὶν αἱ τρανήτεραι ἀρεταὶ ἑνὸς κριτοῦ καὶ ἡγουμένου, ἡ δικαιοσύνη, καὶ τὸ ἔλεος.

Κείμενον: 2. Ψαλῶ, καὶ συνήσω ἐν ὁδῷ ἀμώμῳ. Πότε ἥξεις πρός με;

2. Ὁ Σύμμαχος. »Μελῳδήσω, καὶ ἐννοήσω ὁδὸν ἄμωμον·« ἤγουν τὴν ὁδὸν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἐγνώρισα ἐν Πνεύματι, πῶς εἶναι ἄμωμος, καὶ θεάρεσος, θέλω φυλάξει μελῳδῶν τῷ Κυρίῳ, καὶ ψάλλων. Τὸ δὲ πότε ἥξεις, λέγει, ἐπιποθῶ νὰ σὲ ἀπολαύσω.

Κείμενον: 3. Διεπορευόμην ἐν ἀκακίᾳ καρδίας μου, ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου μου.

3. Μὲ ἁπλότητα ἐπορεύθη χωρὶς γνώμην πονηρὰν, ἢ διπροσωπείαν εἰς τὴν καρδίαν μου.

Κείμενον: 4. Οὐ προετιθέμην πρὸ ὀφθαλμῶν μου πρᾶγμα παράνομον. Ποιοῦντας παραβάσεις ἐμίσησα.

4. Δὲν ἐτέλεσα τινὰ πρᾶξιν πονηρὰν, καὶ παράνομον, ἀλλα καὶ τὰς κακὰς ἐνθυμήσεις ἐδίωκον· καὶ ὅσους παρέβαινον τὰς θείας ἐντολὰς, ἀπεστρεφόμην.

Κείμενον: 5. Οὐκ ἐκολλήθη μοι καρδία σκαμβή. Ἐκκλίνοντος ἀπ' ἐμοῦ τοῦ πονηροῦ, οὐκ ἐγίνωσκον.

5. Ὅσους ἐτίμουν τὸ δίκαιον, εἶχα συνήθεις, καὶ φίλους μου, τὸν δὲ κακότροπον, καὶ διεστραμμένον δὲν ἄφινα, νὰ συναυλισθῇ εἰς τὸν οἶκόν μου. Εἰ δὲ καὶ ἤθελε τύχῃ τινὰς πονηρὸς, καὶ νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τὴν συνοδίαν μου, τόσον τὸν κατεφρόνουν, ὥστε τὸν χωρισμόν του δὲν ἐσυλλογιζόμην τίποτε.

Κείμενον: 6. Τὸν καταλαλοῦντα λάθρα τὸν πλησίον αὐτοῦ, τοῦτον ἐξεδίωκον.

6. Ἐκεῖνον, ὅστις κατελάλει κρυφὰ τὸν γείτονα, καὶ τὸν κατέκρινεν, ἐμίσουν καὶ τὸν ἐδίωκα· οὔτε τὰς καταλαλιὰς ἠκροαζόμην πώποτε.

7. Τοὺς ὑπερηφάνους, καὶ πλεονέκτας, καὶ τοὺς ὁ-

μοίους αὐτοῖς, καὶ δὲν ἠθέλησα νὰ καθήσωσιν εἰς τὸ τραπέζι μου.

8. Ἀλλὰ (τὸ ἐναντίον) ἀγαπῶ τοὺς εὐλαβεῖς καὶ, πιςοὺς εἰς τὰ θεῖα, νὰ εἶναι συγκάθεδροί μου, καὶ σύμβουλοι πάντοτε.

9. Μάλιςα καὶ αὐτοὶ οἱ ὑπηρέται μου, καὶ διάκονοι, ἦταν πάσης κακίας ἀμέτοχοι· καὶ κἀνεὶς ὑπερήφανος δὲν ἐσυναυλίσθη εἰς τὴν οἰκίαν μου.

10. Καὶ ὅς τις μὲ ἤθελε συμβουλεύσῃ, ἢ νὰ ζητήσῃ ἀδικίαν, ἢ νὰ καταβάλῃ τινὰ ψευδῶς, εὐθὺς τὸν ἀπέςρεφα κατῃσχυμμένον, καὶ ἄπρακτον· καὶ πολλὴν σπουδὴν εἶχον, νὰ μὴ διαβάλλωσι τινὰ ἄδικα.

11. Πρωΐαν καλεῖ τὴν ἀρχὴν τῆς Βασιλείας του, ὅταν ἐθανάτωσε τοὺς δυσσεβεῖς Ἱερεῖς ἅπαντας, καὶ ἐκαθάρισε τὴν Ἱερὰν Ἱερουσαλὴμ· καὶ τὸ Βασίλειον, ὡς ὄρθρος ἀνατείλας, ἐφώτισε μὲ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ μὲ ἄλλας ἀρετὰς ὁ θαυμάσιος.

7. Ὑπερηφάνῳ ὀφθαλμῷ, καὶ ἀπλήςῳ καρδίᾳ, τούτῳ οὐ συνήσθιον.

8. Οἱ ὀφθαλμοί μου ἐπὶ τοὺς πιςοὺς τῆς γῆς, τοῦ συγκαθεῖσθαι αὐτοὺς μετ' ἐμοῦ.

9. Πορευόμενος ἐν ὁδῷ ἀμώμῳ, οὗτός μοι ἐλειτούργει. Οὐ κατῴκει ἐν μέσῳ τῆς οἰκίας μου ποιῶν ὑπερηφανίαν.

10. Λαλῶν ἄδικα, οὐ κατεύθυνεν ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν μου.

11. Εἰς τὰς πρωΐας ἀπέκτεινον πάντας τοὺς ἁμαρτωλοὺς τῆς γῆς· τοῦ ἐξολοθρεῦσαι ἐκ πόλεως Κυρίου πάντας τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν.

Δόξα. Κάθισμα ΙΓ'.

Τὸ Τρισάγιον, εἶτα τὰ Τροπάρια ἦχος πλ. δ'.

Ὄμματι εὐσπλάγχνῳ, Κύριε, ἴδε τὴν ἐμὴν ταπείνωσιν, ὅτι κατὰ μικρὸν ἡ ζωή μου δαπανᾶται, ἐξ ἔργων ἐμοὶ οὐχ ὑπάρχει σωτηρία· διὰ τοῦτο δέομαι ὄμματι εὐσπλάγχνῳ, Κύριε, ἴδε τὴν ἐμὴν ταπείνωσιν, καὶ σῶσόν με.

Δόξα.

Ὡς τοῦ κριτοῦ παρόντος, μερίμνησον ψυχὴ φρικτῆς ἡμέρας τὴν ὥραν ἐννοοῦσα· ἡ γὰρ κρίσις ἀνίλεως ἐςιν τοῖς μὴ πράξασιν ἔλεος· βόησον οὖν Χριςῷ τῷ Θεῷ, καρδιογνῶςα ἥμαρτον· πρὶν καταδικάσῃς με, ἐλέησόν με.

Καὶ νῦν.

Τῆς φοβερᾶς σου καὶ φρικτῆς καὶ ἀδεκάςου κρίσεως, Χριςὲ, εἰς νοῦν λαμβάνων τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν τρέμω ὁ κακοῦργος, αἰσχύνης ἔργα καὶ πράξεις ἔχων δεινὰς, ἃς μόνος ἐγὼ διεπραξάμην ἐπιμελῶς· ὅθεν φόβῳ προσπίπτω σοι ἀναβοῶν ὀδυνηρῶς· πρεσβείαις τῆς τεκούσης σε πολυέλεε σῶσόν με.

Τὸ Κύριε ἐλέησον μ΄. καὶ ἡ εὐχή.

Κύριε, ἅγιε, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τῷ παντεφόρῳ σου ὄμματι ἐπιβλέπων ἐπὶ πᾶσαν τὴν κτίσιν, σοὶ ἐκλίναμεν τὸν αὐχένα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, καὶ σοῦ δεόμεθα ἅγιε ἁγίων, ἔκτεινον τὴν χεῖρα σου τὴν ἀόρατον ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου, καὶ εὐλόγησον πάντας ἡμᾶς· καὶ εἴτε σοὶ ἡμάρτομεν ἑκουσίως, ἢ ἀκουσίως, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς συγχώρησον, δωρούμενος ἡμῖν καὶ τὰ ἐγκόσμια ἀγαθά σου. Σὸν γάρ ἐςὶ τὸ ἐλεεῖν, καὶ σώζειν, Χριςὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρί.

Προσευχὴ τῷ πτωχῷ, ὅταν ἀκηδιάσῃ, καὶ ἐναντίον Κυρίου ἐκχέῃ τὴν δέησιν αὐτοῦ. Ψαλμός. ΡΑ΄.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς προφητεύει τὰς ταλαιπωρίας, τὰς ὁποίας εἶχον οἱ Ἰουδαῖοι εἰς τὴν Βαβυλῶνα, καὶ τὴν αὐτῶν ἐπάνοδον. Ἔτι δὲ προλέγει καὶ τὴν κλῆσιν, καὶ σωτηρίαν τῶν Ἐθνῶν. Ἁρμόζει νὰ τὸν λέγῃ, ὅς τις ἔχει θλίψεις, καὶ συμφορὰς, νὰ παρακαλῇ τὸν Θεὸν νὰ ᾧ δώσῃ βοήθειαν. Πτωχὸν γὰρ ἐκάλεσε τὸν τῆς θείας προμηθείας δεόμενον.

Τὸ Κείμενον.

1. Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, καὶ ἡ κραυγή μου πρὸς σὲ ἐλθέτω. μὴ ἀποςρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ᾽ ἐμοῦ.

2. Ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ θλίβωμαι, κλῖνον πρός με τὸ οὖς σου. Ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλέσωμαί σε, ταχὺ ἐπάκουσόν μου.

3. Ὅτι ἐξέλιπον ὡσεὶ καπνὸς αἱ ἡμέραι μου, καὶ τὰ ὀςᾶ μου ὡσεὶ φρύγιον συνεφρύγησαν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἀντὶ τῆς κραυγῆς μου, οἰμωγὴν εἶπεν ὁ Σύμμαχος. Λοιπὸν μελλόντων πρόῤῥησις τὰ λεγόμενα. Ἐπειδὴ ὅταν ἔκαμε τὸν Ψαλμὸν τοῦτον ὁ Δαβίδ, δὲν εἶχασι βάσανα, ἀλλὰ εὐκληρίαν, καὶ εἰρήνην.

2. Διὰ τοῦτο λέγει. Ὅταν μοὶ τύχῃ καμμία θλίψις, καὶ προσδράμω τῇ σκέπῃ σου, μὴ μὲ δείξῃς ἄπρακτον, ἀλλὰ ἐπάκουσόν μου τὴν δέησιν· ταῦτα λέγει ὁ Προφήτης ἐκ προσώπου τῶν αἰχμαλώτων, προβλέπων τὰ μέλλοντα.

3. Κατὰ τῆς Προφητείας τὸ ἰδίωμα, λέγει ὡς γεγενημένα τὰ μέλλοντα· πῶς ἀνελώθησαν ὡς καπνὸς οἱ χρόνοι του, καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴν θλίψιν ἔγινε τὸ σῶμα ξηρὸν, καὶ τὰ κόκκαλα ὡσὰν δαυλὸς ὑπὸ πυρὸς κεκαυμένος, καὶ φρύγανον ἄχρηςον.

4. Ὡς τὸν χόρτον ἀπώλεσα τὸ πρώην ἄνθος, καὶ ἐμαράνθην, δὲν ἔχω ὄρεξιν νὰ φάγω τροφὴν, ἀλλὰ παντελῶς τῆς προτέρας εὐπαθείας ἀπεγυμνώθην.

5. Ἀπὸ τοὺς ςεναγμοὺς, καὶ ἐξ ἀθυμίας κατηναλώθη τοσοῦτον τὸ σῶμά μου, ὥςε τὸ δέρμα ἐκόλλησεν εἰς τὰ κόκκαλά μου.

6. Μὲ τοιαύτας παραβολὰς, καὶ συγκρίσεις τὰς συμφορὰς ἐφανέρωσε· καὶ μὲ τὰ ῥηθέντα τῶν ὀρνίθων εἴδη, τὴν δειλίαν ἐδήλωσε, καὶ τὴν ἐρημίαν τοῦ κηδεμόνος. Ὁ Πελεκᾶν εἶναι, ὅς τις τρυπᾷ τὰ δένδρα· τὸ Στρουθίον δὲν κοιμᾶται ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν του· καὶ ὁ Νυκτικόραξ φεύγει τοὺς οἴκους, οἵ τινες ἔχουσιν ἀνθρώπους, καὶ ὑπάγει εἰς ἔρημα χαλάσματα, ὅλην τὴν νύκτα φωνάζων.

7. Ἔγινα εἰς τοὺς ἐχθροὺς καταγέλαςος, ὁ ποτὲ ζηλωτός τε, καὶ θαυμαζόμενος· καὶ ὅσοι μὲ ἐπήνουν πρότερον, τώρα ὀμνύουσι κατ' ἐμοῦ, ἤγουν δέονται, καὶ παρακαλοῦσι νὰ μὴ πάθωσι τὰς συμφοράς τε, καὶ θλίψεις μου.

8. Μὲ τοιαῦτα τὴν ὑπερβολὴν τῆς ὀδύνης ἐδήλωσεν. Ὅτι ἐπειδὴ, καὶ τὸ ψωμὶ τοῦ ἀνόςησεν, ὥσπερ νὰ ἔτρωγε χώματα, πόσῳ μᾶλλον τὸν ἄλλον καιρὸν ἐλυπᾶτο ἀπαρηγόρητα.

9. Αὐτὰ ὅλα τὰ λυπηρὰ μοὶ συνέβησαν, Δέσποτα, διατὶ κατ' ἐμοῦ ἐθυμώθης, καὶ εὐθὺς ἐν ᾧ μὲ ὕψωσες, μὲ ἐταπείνωσες. Τοῦτο λέγει τὸ κατέρραξας, ἐκ μεταφορᾶς ἐκείνου, ὅς τις σηκώνει ἕνα ἀγγεῖον ὑψηλὰ, ἔπειτα τὸ ῥίπτει, καὶ συντρίβεται.

10. Ἐγὼ μὲν εἰς τὸ τέλος ἐπλησίασα, ὡσὰν ὅταν κλίνῃ ἡ σκιὰ, ἤτοι βασιλεύει ὁ Ἥλιος, καὶ ὡς χόρτος ἐξηράνθην.

11. Σὺ δὲ ὡς ἀΐδιος, καὶ αἰώνιος, δύνασαι νὰ μοὶ μετατρέψῃς τὴν θλίψιν εἰς ἀγαλλίασιν.

12. Λοιπὸν δός μοι μεταβολὴν, ὅτι ὁ καιρὸς ἦλθε, νὰ ἐλεημονήσῃς τὴν πόλιν σου. Τῶν ἑβδομήκοντα χρόνων δηλοῖ ἐδῶ τὴν τελείωσιν, καθὼς καὶ ὁ Δανιὴλ ἀριθμήσας τὸν χρόνον τῆς αἰχμαλωσίας, προσφέρει τὴν δέησιν Ὅμοια τούτοις καὶ τῆς Πνευματικῆς μελῳδίας τὰ ῥήματα.

4. Ἐπλήγην ὡσεὶ χόρτος, καὶ ἐξηράνθη ἡ καρδία μου. Ὅτι ἐπελαθόμην τοῦ φαγεῖν τὸν ἄρτον μου.

5. Ἀπὸ φωνῆς τοῦ ςεναγμοῦ μου, ἐκολλήθη τὸ ὀςοῦν μου τῇ σαρκί μου.

6. Ὡμοιώθην πελεκᾶνι ἐρημικῷ. Ἐγενήθην ὡσεὶ νυκτικόραξ ἐν οἰκοπέδῳ.

Ἠγρύπνησα, καὶ ἐγενόμην ὡς ςρουθίον μονάζον ἐπὶ δώματος.

7. Ὅλην τὴν ἡμέραν ὠνείδιζόν με οἱ ἐχθροί μου, καὶ οἱ ἐπαινοῦντές με κατ' ἐμοῦ ὤμνυον.

8. Ὅτι σποδὸν ὡσεὶ ἄρτον ἔφαγον, καὶ τὸ πόμα μου μετὰ κλαυθμοῦ ἐκίρνων.

9. Ἀπὸ προσώπου τῆς ὀργῆς σου, καὶ τοῦ θυμοῦ σου. Ὅτι ἐπάρας, κατέρραξάς με.

10. Αἱ ἡμέραι μου ὡσεὶ σκιὰ ἐκλίθησαν, κἀγὼ ὡσεὶ χόρτος ἐξηράνθην.

11. Σὺ δὲ, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα μένεις, καὶ τὸ μνημόσυνόν σου εἰς γενεὰν, καὶ γενεάν.

12. Σὺ ἀναςὰς οἰκτειρήσεις τὴν Σιὼν, ὅτι καιρὸς τοῦ οἰκτειρῆσαι αὐτὴν, ὅτι ἥκει καιρός.

13. Ὅτι εὐδόκησαν οἱ δοῦλοί σου τοὺς λίθους αὐτῆς, καὶ τὸν χοῦν αὐτοῖς οἰκτειρήσουσι.

14. Καὶ φοβηθήσονται τὰ ἔθνη τὸ ὄνομα Κυρίου, καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς τὴν δόξαν σου.

15. Ὅτι οἰκοδομήσει Κύριος τὴν Σιὼν, καὶ ὀφθήσεται ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ.

16. Ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν προσευχὴν τῶν ταπεινῶν, καὶ οὐκ ἐξουδένωσε τὴν δέησιν αὐτῶν.

17. Γραφήτω αὕτη εἰς γενεὰν ἑτέραν, καὶ λαὸς ὁ κτιζόμενος αἰνέσει τὸν Κύριον.

18. Ὅτι ἐξέκυψεν ἐξ ὕψους ἁγίου αὐτοῦ. Κύριος ἐξ Οὐρανοῦ ἐπὶ τὴν γῆν ἐπέβλεψε, τοῦ ἀκοῦσαι τοῦ στεναγμοῦ τῶν πεπεδημένων, τοῦ λῦσαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθανατωμένων. Τοῦ ἀναγγεῖλαι ἐν Σιὼν τὸ ὄνομα Κυρίου, καὶ τὴν αἴνεσιν αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ.

19. Ἐν τῷ ἐπισυναχθῆναι λαοὺς ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ βασιλεῖς τοῦ δουλεύειν τῷ Κυρίῳ. Ἀπεκρίθη αὐτῷ ἐν ὁδῷ ἰσχύος αὐτοῦ, τὴν ὀλιγότητα τῶν ἡμερῶν μου ἀνάγγειλόν μοι.

13. Ὅτι τόσον ποθοῦμεν τὴν ἐρημασμένην Σιὼν, ὥστε ἕως καὶ τοὺς λίθους αὐτῆς, καὶ τὰ χώματα, τὰ ὁποῖα ἔμειναν ἀπὸ τὴν καταστροφὴν, λυπούμεθα.

14. Ὅταν λυτρωθῶμεν ἀπ' ἐδῶ, καὶ ξανακτίσωμεν τὴν πόλιν, θέλουσι θαυμάσει οἱ ὁρῶντες τὴν δύναμίν σου, καὶ φοβηθέντες, νὰ σὲ πιστεύσωσι Θεὸν μόνον ἀληθῆ, καὶ αἰώνιον. Αὐτὰ ἔγιναν ἀληθέστερον, μετὰ τὴν θείαν τοῦ Χριστοῦ ἐνανθρώπησιν.

15. Ἐπειδὴ ὅσοι δὲν ἤξευρον τὴν θείαν οἰκονομίαν, ἐνόμιζον, πῶς δὲν ἐδύνατο νὰ τοὺς λυτρώσῃ ὁ Κύριος· διὰ τοῦτο πρεπόντως ἐκάλεσε δόξαν Θεοῦ τὴν νεουργίαν, καὶ ἀνακαίνισιν τῆς πόλεως.

16. Δὲν κατεφρόνεσε τὴν ἱκεσίαν αὐτῶν, ἀλλ' ἔδωκέ τοις τὴν ἐλευθερίαν ὡς εὔσπλαγχνος.

17. Ταύτην δὲ τὴν εὐεργεσίαν νὰ γράψωμεν, διὰ νὰ σοὶ εὐχαριστῶσιν οἱ ἀπόγονοί μας κάθε καιρόν. Ἢ τὸν τοῦ Χριστοῦ κλῆρον ὀνομάζει Λαὸν κτιζόμενον, ὅστις ἔμελλε νὰ πιστεύσῃ ὕστερα.

18. Ταῦτα πάντα βλέπων ὁ τῶν ὅλων Θεὸς, ἐπήκουσε τοὺς στεναγμοὺς τῶν αἰχμαλώτων, καὶ ἔδωκε ψῆφον δικαίαν, καὶ ἀπόφασιν, νὰ λύσῃ τοὺς δεσμίους, νὰ στρέψωσι πάλιν ἀντὶ τῶν φονευθέντων Πατέρων αὐτῶν, νὰ ξανακτίσωσι τὴν πόλιν, νὰ τὸν ἀνυμνῶσι πάλιν, καὶ νὰ τὸν λατρεύωσιν εἰς τὴν Σιὼν, ὡς τὸ πρότερον. Αὐτὰ ἁρμόζουσι καὶ τῆς Νέας Σιὼν, ὅτι ὁ Κύριος εὐσπλαγχνίσθη τοὺς ἐν τῷ ᾅδῃ αἰχμαλώτους, καὶ σώσας ἡμᾶς ἐκ τῶν ἀλύτων δεσμῶν, τὴν Ἐκκλησίαν ᾠκοδόμησε.

19. Καὶ τότε, ὅταν μᾶς λυτρώσῃς, νὰ συναθροίζωνται ἀντάμα Λαοὶ, καὶ Βασιλεῖς, νὰ θαυμάζωσι τὴν ἄμαχόν σου δύναμιν· καὶ νὰ ἔχωμεν τόσην εὐφροσύνην, ὥστε νὰ παρακαλῶμεν τὴν ἀγαθότητά σου, νὰ πληθαίνῃς τὰ ἔτη μας, καὶ νὰ μὴ μᾶς ἀφήσῃς νὰ ἀποθάνωμεν μεσόκαιρα. Ὁδὸν ἰσχύος, ἐκάλεσε τὴν λύτρωσιν· ἤγουν πῶς τοὺς ἐδυνάμωσε, καὶ ἐγλύτωσαν.

20. Ἐπειδὴ Κύριε ἔχεις τὸ εἶναι ἀπέραντον, καὶ αἰώνιον, ἐν εὐκολίᾳ δύνασαι νὰ μακροημερεύσῃς τοὺς δούλους σου, καὶ οὐδέν σοι ἀδυνατεῖ, ὡς δημιουργὸς ὢν πάσης τῆς κτίσεως.

21. Καὶ δύνασαι νὰ τὴν ἀνανεώσῃς· καὶ παλαιωθέντας νὰ μεταλλάξῃς τοὺς Οὐρανοὺς, ὡσὰν ἕνα ἱμάτιον· καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ κτίσματα, ἀντὶ φθαρτῶν δύνασαι νὰ τὰ κάμῃς ἄφθαρτα· σὺ δὲ μόνος εἶσαι ἄτρεπτος, ἀναλλοίωτος, καὶ αἰώνιος.

22. Διαμενεῖ, εἶπεν ὁ Σύμμαχος, ἀντὶ τοῦ κατευθυνθήσεται. Λέγει οὖν, ὅτι οἱ μὲν δοῦλοί σου, τῆς δουλείας ἐλευθερωθέντες, θέλουσιν οἰκήσει εἰς τὴν Ἰερουσαλὴμ. Τὸ δὲ ἐξ αὐτῶν σπέρμα, ἤγουν, ὅσοι πιςεύσουσιν εἰς τὸν Χριςὸν, διὰ μέσου ἐκείνου, διαμενοῦσιν ἐν σοὶ αἰώνια, νὰ ἔχωσι τὸ εἶναι ἀνώλεθρον.

20. Μὴ ἀναγάγῃς με ἐν ἡμίσει ἡμερῶν μου, ἐν γενεᾷ γενεῶν τὰ ἔτη σου. Κατ᾽ ἀρχὰς σὺ Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσὶν οἱ οὐρανοί. Αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις.

21. Καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται, καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἑλίξεις αὐτοὺς, καὶ ἀλλαγήσονται. σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν.

22. Οἱ υἱοὶ τῶν δούλων σου κατασκηνώσουσι, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα κατευθυνθήσεται.

ΨΑΛΜΟΣ ΤΩ ΔΑΒΙΔ. ΡΒʹ.

Τινὲς Διδάσκαλοι εἶπασιν, ὅτι ὁ Ψαλμὸς οὗτος ἀκολουθεῖ τῷ προγεγραμμένῳ· ὅτι εἰς ἐκεῖνον ηὔχοντο νὰ ἐλευθερωθῶσι, καὶ ἐδῶ εὐχαριςοῦσι, πῶς ἐλυτρώθησαν. Ἀλλὰ ἐγὼ νομίζω, πῶς τὸν ἐσύνθεσεν ὁ Προφήτης, διὰ νὰ τὸν λέγῃ πᾶς ἕνας, ὅταν λυτρωθῇ ἀπὸ λύπη[ν], καὶ ἀπολαύσῃ τινὰ δωρεὰν, διὰ νὰ μὴ φανῇ πρὸς τὸν εὐεργέτην ἀχάριςος.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ὅσοι εἶναι περὶ τὰς θείας εὐεργεσίας εὐγνώμονες, διεγείρουσιν ἑαυτοὺς, καὶ παρακινοῦσιν εἰς δοξολογίαν Θεοῦ, καὶ ἀνύμνησιν, καὶ καθαίρουσι πάντα τὰ ἐντὸς αὐτῶν, ἤγουν λογισμοὺς, ἐνθυμήσεις, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς ψυχῆς κινήματα.

Τὸ Κείμενον.

1. Εὐλόγει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον, καὶ πάντα τὰ ἐντός μου τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ. Εὐλόγει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον.

2. *Καὶ μὴ ἐπιλανθάνου πάσας τὰς ἀνταποδόσεις αὐτοῦ.*

2. Ἀντὶ των ανταποδόσεων, τὰς εὐεργεσίας εἶπεν ὁ Σύμμαχος, τὰς ὁποίας κατὰ μέρος διηγεῖται κατώτερα.

3. *Τὸν εὐϊλατεύοντα πάσας τὰς ἀνομίας σου, τὸν ἰώμενον πάσας τὰς νόσους σου.*

3. Οὗτος σοὶ ἔδωκεν ἀπάντων τῶν ἁμαρτημάτων συγχώρησιν, καὶ ἐχάρισέ σοι τῶν παθημάτων τὴν ἴασιν.

4. *Τὸν λυτρούμενον ἐκ φθορᾶς τὴν ζωήν σου.*

4. Τοὺς ἐν Βαβυλῶνι τῆς δουλείας ἐλύτρωσε, καὶ φθαρτῆς βιοτῆς· ἡμᾶς δὲ καὶ τῶν δύο τούτων χαρίτων ἠξίωσε, δίδων εἰς ἡμας ἀφθαρσίας ἀῤῥαβῶνα, καὶ ἐλπίδα ἀναςάσεως.

5. *Τὸν ςεφανοῦντά σε ἐν ἐλέει, καὶ οἰκτιρμοῖς.*

5. Καὶ μᾶς ἐχάρισεν ἁμαρτιῶν ἄφεσιν δι' εὐσπλαγχνίαν ἀμέτρητον, τὸ αὐτὸ λέγει ὁ Θεῖος Ἀπόςολος. »Χάριτι ἐςὲ σεσωσμένοι.«

6. *Τὸν ἐμπιπλῶντα ἐν ἀγαθοῖς τὴν ἐπιθυμίαν σου.*

6. Ἐπειδὴ εἶναι ἐπιθυμία καὶ ψεκτὴ, καὶ ἄνομος, διὰ τοῦτο λέγει, ὅτι ὁ Δεσπότης πληροῖ τὴν ἀγαθὴν αἴτησιν.

7. *Ἀνακαινισθήσεται ὡς ἀετοῦ ἡ νεότης σου.*

7. Ταύτην τὴν ἀνακαίνισιν ἐλάβομεν διὰ τοῦ Θείου Βαπτίσματος, τὸ γῆρος τῆς ἁμαρτίας ἀποξύσαντες, καθὼς εἶπεν ὁ Ἡσαΐας. »Οἱ ὑπομένοντές με, ἰσχὺν ἀλλάξουσι, καὶ ὡς ἀετοὶ πτεροφυήσουσι.«

8. *Ποιῶν ἐλεημοσύνας ὁ Κύριος, καὶ κρίμα πᾶσι τοῖς ἀδικουμένοις.*

8. Διδάσκει καὶ τὸν τρόπον τῆς θείας φιλοτιμίας· Ὅτι οὐ διὰ τὰς ἀρετὰς ἡμῶν, ἀλλὰ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἔσωσεν ἡμᾶς, ποιήσας κατὰ τῶν ἀδικούντων δικαίαν ἀπόφασιν.

9. *Ἐγνώρισε τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ τῷ Μωϋσῇ, τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ τὰ θελήματα αὐτοῦ.*

9. Ταύτην δὲ τὴν σωτηρίαν ἐπροθέσπισαν παλαιόθεν οἱ Θεῖοι Προφῆται, καὶ κήρυκες, λέγοντες.

10. *Οἰκτίρμων, καὶ ἐλεήμων ὁ Κύριος, μακρόθυμος, καὶ πολυέλεος, οὐκ εἰς τέλος ὀργισθήσεται, οὐδὲ εἰς τὸν αἰῶνα μηνιεῖ.*

10. Ὅτι τούτων πάντων τῶν ἀγαθῶν εἶναι αἰτία τὸ τῆς φιλανθρωπίας αὐτοῦ ἀμέτρητον βάθος, καὶ ἀνεκδιήγητον πέλαγος.

11. *Οὐ κατὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἐποίησεν ἡμῖν, οὐ δὲ κατὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν.*

11. Διὰ τὸ ὁποῖον δὲν μᾶς ἐπαίδευσε κατὰ τὰς ἀνομίας μας, οὔτε μᾶς ἔδωκε τὴν πρέπουσαν ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν ἀνταπόδοσιν.

12. *Ὅτι κατὰ τὸ ὕψος τοῦ Οὐρανοῦ ἀπὸ τῆς γῆς, ἐκραταίωσε Κύριος, τὸ ἔ-*

12. Θέλων νὰ δείξῃ τὸ ἄπειρον τῆς τοῦ Θεοῦ ἀγαθότητος, ἔφερεν εἰς τὸ μέσον αὐτὰ τὰ δύο· ἐπειδὴ δὲν εὑρίσκεται μέτρον τοῦ Οὐρανοῦ ὑψηλότερον, οὔτε μέσο-

τῆς ἑσπέρας, καὶ ἀνατολῆς μακρύτερον.

13. Ὡς Πατὴρ, καὶ Δημιουργός μας, ἐμιμήθη Πατρὸς ἀγαθότητα· καὶ ὅσον σπλάγχνος ἔχει ἕνας φιλόστοργος Πατὴρ πρὸς τὰ τέκνα, τόσον καὶ περισσότερον ἔδειξε πρὸς ἡμᾶς ὁ ἐλεήμων, καὶ εὐσπλαγχνικώτατος.

14. Ὅτι γινώσκει ὡς ποιητὴς, τῆς φύσεως ἡμῶν τὴν ἀσθένειαν· ἠξεύρει, πῶς ἀπὸ τὸ χῶμα ἐπλάσθημεν, καὶ πάλιν εἰς τὴν γῆν πορευσόμεθα.

15. Οὐδὲν διαφέρομεν τοῦ χόρτου· ὅπερ τὸ πρωῒ ἀνθεῖ, καὶ ἔχει πολλὴν ὡραιότητα, καὶ τὸ βράδυ μαραίνεται. Οὕτω καὶ ὁ ταλαίπωρος ἄνθρωπος, σήμερον φαίνεται ἠνθισμένος μὲ πλοῦτον, τιμὴν, καὶ ἄλλα κάλλη εὐμάραντα, καὶ αὔριον μένει πάντων ὑστερημένος, καὶ τίθεται εἰς τὸν λάκκον ἄμορφος, καὶ ἀνείδεος.

16. Ὁ Σύμμαχος. »Πνεῦμα διέρχεται αὐτὸν, εἶτα οὐχ ὑπάρχει.« Πνεῦμα λέγει τὴν ψυχὴν, ἥτις ἕως οὗ μὲν εἶναι εἰς τὸ σῶμα, ἐνεργεῖ· ὅταν δὲ ἀναχωρήσῃ, φθείρεται ἐκεῖνο, καὶ σβέννυται, οὔτε γνωρίζεται τίνος εἶναι τὸ ἓν λείψανον, καὶ τίνος τὸ ἄλλο, ὅτι οἱ χαρακτῆρες ἠφανίσθησαν.

17. Ἡ μὲν οὖν φύσις εἶναι ἐπίκηρος, ὁ δὲ Θεὸς ὡς φιλάνθρωπος κάμνει τοὺς εὐλαβεῖς, ὥστε τὸν φοβοῦνται, καὶ ζῶσιν αἰώνια, διὰ τὴν πολλήν του εὐσπλαγχνίαν, καὶ ἔλεος.

18. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν παρόντα αἰῶνα διατὶ εἶναι περίσσα δίκαιος, ἀνταμεύει τοὺς ἐναρέτους, οἵτινες φυλάττουν τὰς ἐντολάς του. Οὐ μόνον δὲ αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς Υἱοῖς, καὶ εὐγγόνοις αὐτῶν δίδει πλουσίαν τὴν ἀνταπόδοσιν.

19. Εἰς τὸν Οὐρανὸν μὲν ἔχει τὸν θρόνον ὁ Βασιλεὺς τῶν Βασιλέων ἁπάντων· πρυτανεύει δὲ, καὶ κυβερνεῖ τὴν κτίσιν ἅπασαν, ὡς δημιουργὸς, καὶ Δεσπότης μας.

20. Πρεπόντως τὰς Οὐρανίους Δυνάμεις εἰς κοινωνίαν τῆς ὑμνῳδίας ἐκάλεσεν, ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη φύσις δὲν φθά-

λεος αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν. καθ᾽ ὅσον ἀπέχουσιν ἀνατολαὶ ἀπὸ δυσμῶν, ἐμάκρυνεν ἀφ᾽ ἡμῶν τὰς ἀνομίας ἡμῶν.

13. *Καθὼς οἰκτείρει πατὴρ υἱοὺς, ᾠκτείρησε Κύριος τοὺς φοβουμένους αὐτόν.*

14. *Ὅτι αὐτὸς ἔγνω τὸ πλάσμα ἡμῶν, ἐμνήσθη, ὅτι χοῦς ἐσμέν.*

15. *Ἄνθρωπος ὡσεὶ χόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ· ὡσεὶ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ, οὕτως ἐξανθήσει.*

16. *Ὅτι πνεῦμα διῆλθεν ἐν αὐτῷ, καὶ οὐχ᾽ ὑπάρξει, καὶ οὐκ ἐπιγνώσεται ἔτι τὸν τόπον αὐτοῦ.*

17. *Τὸ δὲ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν.*

18. *Καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ ἐπὶ υἱοῖς υἱῶν, τοῖς φυλάσσουσι τὴν διαθήκην αὐτοῦ, καὶ μεμνημένοις τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ, τοῦ ποιῆσαι αὐτάς.*

19. *Κύριος ἐν τῷ Οὐρανῷ ἡτοίμασε τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ ἡ Βασιλεία αὐτοῦ πάντων δεσπόζει.*

20. *Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον πάντες οἱ Ἄγγελοι*

αὐτοῦ, δυνατοὶ ἰσχύϊ ποιοῦντες τὸν λόγον αὐτοῦ, τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς τῶν λόγων αὐτοῦ.

21. Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ, Λειτουργοὶ αὐτοῦ, οἱ ποιοῦντες τὸ θέλημα αὐτοῦ.

22. Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας αὐτοῦ. Εὐλόγει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον.

Δόξα.

νει νὰ ὑμνήσῃ τὸν εὐεργέτην ἐπαξίως. Οἱ δὲ Ἄγγελοι ὡς ἄϋλοι πληροῦσι τὰ θεῖα προσάγματα, καὶ ὡς ἰσχυροὶ εἰς τὴν δύναμιν.

21. Πολλὰ μὲν εἰσὶ τὰ Οὐράνια τάγματα· πλὴν μὲ τὰ δύο ταῦτα, καὶ τὰ ἐπίλοιπα ἐδήλωσεν. Ἀγγέλους μὲν ἐκάλεσε διατὶ ὑπηρετοῦσιν ἀόκνως τὰ θεῖα προσάγματα, προφθάνοντες εἰς μίαν ςιγμὴν εἰς τὰ ἄκρα τοῦ Κόσμου ςελλόμενοι. Δυνάμεις δὲ, ὅτι ἐκ φύσεως ἔχουσιν ἀπὸ τὸν Ποιητὴν δύναμιν πολλὴν, καὶ θαυμάσιον.

22. Τοῦτο εἶναι ἁρμόδιον εἰς ἡμᾶς τοὺς Χριςιανοὺς, καὶ ὄχι τοῖς Ἰουδαίοις, οἵτινες μόνον εἰς ἕνα τόπον προσηύχοντο. Λέγει οὖν, ὅλα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ, καὶ ποιήματα, ὅπου καὶ ἂν εὑρίσκεσθε, εὐλογεῖτε αὐτὸν τὸν ὑπερευλογημένον Δεσπότην, καὶ Βασιλέα τὸν ὑπερένδοξον, καὶ ἐξόχως ἐσὺ, ὦ Ψυχή μου, ἡ κατ᾽ εἰκόνα αὐτοῦ δημιουργηθεῖσα, καὶ καθ᾽ ὁμοίωσιν, εὐλόγει καθ᾽ ἑκάςην, καὶ δόξαζε ἐκεῖνον, ὅς τις τοσοῦτόν σε ἐτίμησε, καὶ μὲ τοσαύτας δωρεὰς σὲ ἐπλούτισε· καὶ πρόσεχε ἀκριβῶς, ἵνα μὴ γένῃς πρὸς τὸν εὐεργέτην ἀχάριςος.

Ψαλμὸς τῷ Δαβὶδ, ὑπὲρ τῆς τοῦ Κόσμου συςάσεως. ΡΓ΄.

Ἡ Χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος οὐ μόνον ἠθικὴν Διδασκαλίαν, καὶ δογματικὴν τοῖς ἀνθρώποις προσφέρει, ἀλλὰ καὶ ἑρμηνεύει μας ἀκριβῶς, πῶς πρέπει νὰ ὑμνολογῶμεν τὸν Κύριον. Διὰ τοῦτο καὶ τὸν Μακάριον Δαβὶδ ἐφώτισε, νὰ συγγράψῃ τὸν παρόντα Ψαλμὸν, διὰ νὰ μάθωσι πάντες, μὲ ποταποὺς ὕμνους πρέπει νὰ εὐχαριςῶμεν τὸν εὐεργέτην, καὶ πρύτανην· ὅτι ἐδῶ ὑπέγραψε πάσας τὰς κοινὰς εὐεργεσίας. Ὥςε καὶ κατὰ τὸ γράμμα, καὶ νόημα, εἶναι ὁ Ψαλμὸς οὗτος θαυμάσιος. Ἐπειδὴ οὐ μόνον αἰσθητῶς μᾶς εὐηργέτησεν ὁ Πλάςης, ποιήσας ὅλην αὐτὴν τὴν κτίσιν διὰ ὑπηρεσίαν μας· ἀλλὰ καὶ νοητῶς πολλῷ μᾶλλον μᾶς ἀνεκαίνισεν. »ὅπως ὁ τὸ εἶναί μοι δοὺς, καὶ τὸ εὖ εἶναι χαρίσηται.«

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Τὸ ἐμεγαλύνθης, λέγει ὁ Σύμμαχος, μέγας εἶ· καὶ δὲν δηλοῖ αὔξησιν, ἀλλὰ μέγεθος ἄπειρον· καὶ χρεωςοῦμεν νὰ ὑμνολογῶμεν τὸν Θεὸν πάντοτε, ὅτι μεγάλην δόξαν ἔδειξεν εἰς ὅλα του τὰ ποιήματα.

2. Ὁ Σύμμαχος. »Ὕμνον καὶ εὐδοξίαν ἠμφιάσω« ἤγουν, δέν σε ἀγνοοῦσιν οἱ παρὰ σοῦ τόσων ἀγαθῶν ἀπολαύσαντες, ἀλλὰ τὸ προσῆκον σέβας τῆς δοξολογίας ἀπονέμουσιν.

3. Φῶς εἶσὶ καὶ αὐτὸς ἀληθινὸν, καὶ φῶς περιβάλλεται, καὶ σκότος ἀποκρυφὴ αὐτοῦ. Εἰς αὐτὰ ὅλα δὲν εἶναι ἐναντίον τίποτε· Ἀλλὰ δηλοῦσιν, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι φῶς ἀπρόσιτον, καὶ φύσις ἀόρατος, ὥςε δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸν ἰδῇ ἄνθρωπος.

4. Τοῦτο σημαίνει τὴν εὐκολίαν τῆς δημιουργίας. Ὅτι καθὼς ἁπλώνει ἕνα δερμάτι ὁ ἄνθρωπος, καὶ κάμνει σκηνὴν, ἢ καλύβην· Μὲ τόσην εὐκολίαν ἐξήπλωσεν ὁ Θεὸς τὸν Οὐρανόν· Καὶ τὸν ἐςερέωσε τριγύρου τοῦ Κόσμου θαυμασιώτατα· Καὶ ἐςέγωσε τὸ ἀνώτερον μέρος αὐτοῦ εἰς τὰ ὕδατα. Καθὼς καὶ ἡ Ἱςορία ἐδήλωσεν, ὅτι εἰς τὸ μέσον τοῦ ὕδατος ἐγένετο τὸ ςερέωμα.

5. Μὲ ταῦτα ἐδήλωσε τὴν ὀξυτάτην τοῦ Θεοῦ πρόνοιαν τὴν πανταχοῦ προφθάνουσαν. Καθὼς καὶ ἡ φύσις τῶν ἀνέμων εἶναι ὀγλήγορος. Πολλάκις δὲ εὑρίσκομεν πῶς ἔκαμεν οἰκονομίαν ὁ Θεὸς μὲ τὰ νέφελα. Καὶ οὐ μόνον αὐτὰ ὑπακούουσι τῷ θείῳ προσάγματι.

6. Ἀλλὰ καὶ τὰ πυρίμορφα Χερουβὶμ, καὶ Σεραφὶμ τοῦ λειτουργοῦσιν ὡς ἀςραπαὶ ταχύτατα.

7. Καὶ (τὸ θαυμασιώτερον) ἐθεμελίωσε τὴν γῆν ἀπάνω εἰς τὰ ὕδατα. Καὶ αὐτὴν εἰς αὐτὴν ἑδράσας, τοῖς ἔδωκε τὸ ἀσφαλὲς, καὶ ἀκίνητον, νὰ ςέκηται οὕτω ςερεὰ ἀεί ποτε, ἕως νὰ θέλῃ ἡ Βασιλεία του.

8. Τὸ αὐτοῦ, αὐτῆς εἶπον οἱ ἕτεροι. Ἄβυσσον καλεῖ ἡ γραφὴ τὰ ὕδατα. Καὶ ἐπειδὴ ἡ γῆ ἔχει τριγύρου τὴν θάλασσαν, πρεπόντως εἶπεν, ὅτι ἡ γῆ ἐνεδύθη τὰ ὕδατα ὡς ἱμάτιον.

9. Μὲ ὅλον τοῦτο δηλοῖ τὴν εἰς τὴν κτίσιν τοῦ κτίσου προμήθειαν. Ὅθεν ὅταν ὑψώνῃ ἡ θάλασσα ὡς ὄρη τὰ κύματα, δὲν σκεπάζει τὴν γῆν. Ἀλλὰ ςρέφουσι πά-

Τὸ Κείμενον.

1. *Εὐλόγει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον. Κύριε, ὁ Θεός μου ἐμεγαλύνθης σφόδρα.*

2. *Ἐξομολόγησιν, καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐνεδύσω.*

3. *Αναβαλλόμενος φῶς ὡς ἱμάτιον.*

4. *Ἐκτείνων τὸν οὐρανὸν ὡσεὶ δέῤῥιν. Ὁ ςεγάζων ἐν ὕδασι τὰ ὑπερῷα αὐτοῦ.*

5. *Ὁ τιθεὶς νέφη τὴν ἐπίβασιν αὐτοῦ. Ὁ περιπατῶν ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων.*

6. *Ὁ ποιῶν τοὺς Ἀγγέλους αὐτοῦ Πνεύματα. Καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα.*

7. *Ὁ θεμελιῶν τὴν γῆν ἐπὶ τὴν ἀσφάλειαν αὐτῆς, οὐ κλιθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.*

8. *Ἄβυσσος ὡς ἱμάτιον τὸ περιβόλαιον αὐτοῦ.*

9. *Ἐπὶ τῶν ὀρέων ςήσονται ὕδατα. Ἀπὸ ἐπιτιμήσεώς σου φεύξονται. Ἀ-*

πὸ φωνῆς βροντῆς σου δειλιάσουσιν. Ἀναβαίνουσιν ὄρη, καὶ καταβαίνουσι πεδία εἰς τὸν τόπον, ὃν ἐθεμελίωσας αὐτά. Ὅριον ἔθου, ὃ οὐ παρελεύσονται. Οὐδὲ ἐπιςρέψουσι καλύψαι τὴν γῆν.

10. Ὁ ἐξαποςέλλων πηγὰς ἐν φάραγξιν. Ἀναμέσον τῶν ὀρέων διελεύσονται ὕδατα. Ποτιοῦσι πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ. Προσδέξονται ὄναγροι εἰς δίψαν αὐτῶν.

11. Ἐπ' αὐτὰ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσει. Ἐκ μέσου τῶν πετρῶν δώσουσι φωνήν.

12. Ποτίζων ὄρη ἐκ τῶν ὑπερώων αὐτοῦ. Ἀπὸ καρποῦ τῶν ἔργων σου χορτασθήσεται ἡ γῆ. Ὁ ἐξανατέλλων χόρτον τοῖς κτήνεσι, καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων.

13. Τοῦ ἐξαγαγεῖν ἄρτον ἐκ τῆς γῆς. Καὶ οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου. Τοῦ ἱλαρῦναι πρόσωπον ἐν ἐλαίῳ. Καὶ ἄρτος καρδίαν ἀνθρώπου ςηρίζει.

14. Χορτασθήσονται τὰ ξύλα τοῦ πεδίου, αἱ κέδροι τοῦ λιβάνου, ἃς ἐφύτευσας.

λιν ὀπίσω τὰ ῥεύματα. Καὶ δὲν εὐγαίνει ἀπὸ τὸν τόπον, καὶ ὅρον της, εὐλαβουμένη τὸ θεῖον πρόσαγμα, καθὼς ἡμεῖς τὴν βροντὴν φοβούμεθα. Τὸ δὲ ἀναβαίνουσιν ὄρη. Λέγει. Ὡς ὄρη ὑψοῦνται.

10. Ἐκέλευσας τὴν γῆν νὰ εὐγάλῃ βρύσας, καὶ πηγὰς εἰς τὰς φάραγγας· Καὶ εἰς τὰ βουνὰ, καὶ ὄρη νὰ τρέχωσιν ὕδατα διὰ νὰ εὑρίσκωμεν ἀναψυχὴν εἰς τὴν δίψαν οὐ μόνον ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ καὶ τὰ ἄγρια ζῶα τοῦ δάσους. Ἀγριογαδούρια, καὶ ἄλλα παρόμοια νὰ ποτίζωνται.

11. Ἀλλὰ καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ ἀέρος, καὶ ὄρνιθες ἔρχονται, Καὶ κυττάζουσιν εἰς τὰ δένδρα τῶν ὀρέων, ἅτινα εἶναι εἰς τὰς πηγὰς, καὶ ποτάμια, Διὰ νὰ ἔχωσι τὸ ὕδωρ πλησίον τους. Καὶ ἀπ' αὐτὰ τὰ ὄρη, καὶ πέτρας μὲ τὰς φωνὰς αὐτῶν, καὶ κελλάδισμα, ὑμνολογοῦσι τὸν Κτίςην ὡς δύνανται.

12. Ἐπεὶ δὲ εἰς τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων δὲν ἀναβαίνουσιν οἱ ποταμοὶ νὰ ποτίζωσι, ςέλλει ὕδωρ βροχερὸν οὐρανόθεν ὁ Παντοδύναμος. Καὶ ποτίζει ὅλα τὰ ἄνυδρα. Ὅθεν ἡ γῆ χορτασθεῖσα ὕδατος σπαταλᾷ, καὶ φυτρώνουσι τὰ χορτάρια, διὰ νὰ τρώγωσι τὰ κτήνη νὰ ὑπηρετῶσι τὸν ἄνθρωπον, κατὰ τὸ θεϊκὸν πρόσαγμα.

13. Οὕτως ὁ Σύμμαχος »εἰς τὸ ἐκφῦσαι τροφὴν ἀπὸ γῆς, καὶ οἶνον εὐφραίνειν καρδίαν ἄνθρωπον. Στίλβειν πρόσωπον ἐν ἐλαίῳ, καὶ ἄρτον καρδίαν ἀνθρώπου ςηρίζειν.« Ἤγουν διὰ τοῦτο δίδει, καὶ χορηγεῖ τοὺς ὑετοὺς, καὶ βροχὰς ὁ Πανάγαθος, διὰ νὰ βλαςήσωσι καρποὶ πρὸς αὐτάρκειαν· Νὰ γένῃ σῖτος, οἶνος, καὶ ἔλαιον· Ὅτι τὸ ψωμὶ μᾶς τρέφει, Τὸ κρασὶ μᾶς εὐφραίνει· Καὶ τὸ λάδι οὐ μόνον ἔσωθεν, ἀλλὰ καὶ ἀπ' ἔξω λαμπρύνει τὰ σώματα.

14. Ἀντὶ τοῦ πεδίου, τοῦ Κυρίου λέγουσιν οἱ ἐπίλοιποι. Ἐπειδὴ εἶπε διὰ τοὺς καρποὺς, ἀναφέρει καὶ διὰ τὰ ἄκαρπα δένδρα. Καὶ διὰ νὰ δείξῃ, πῶς εἶναι καὶ αὐ-

τὰ ἀναγκαῖα, καὶ χρήσιμα, τὰ ἐκάλεσε τοῦ Κυρίου. Ἐπειδὴ δὲν τὰ ἐφύτευσεν ἄνθρωπος, ἀλλ᾽ ὁ Κύριος. Λέγοντος δὲ περὶ τοῦ Λιβάνου, ὅς τις ἦτον ὄρος ἐπίσημον, γροικοῦνται καὶ τὰ ἐπίλοιπα.

15. Ὢ θείας προνοίας! πῶς οἰκονομεῖ τὰ πάντα μὲ σοφίαν, καὶ ἀγαθότητα· Καὶ ἄλλα μὲν δένδρα εἶσιν εἰς χρείαν ἡμῶν τῶν λογικῶν, καὶ ἕτερα τῶν ἀλόγων ζώων. Ἐκεῖ φωλεύουσι τὰ ϛρουθία, ὁ Ἐρωδιὸς, καὶ ἄλλα τοιαῦτα πετώμενα· Τὰ δὲ θηρία πάλιν, ἄλλα μὲν ἔχουσιν εἰς τὰ ὑψηλὰ ὄρη καταφυγὴν ἤγουν ἐλάφια καὶ ἀγρίμια· Ἄλλα πάλιν μικρότερα ὡς οἱ λαγοὶ, καὶ κουνάδια, καὶ ἄλλα παρόμοια, κρύπτονται εἰς τὰς τρύπας τῶν Πετρῶν, καὶ φεύγουσι τὸν κίνδυνον.

16. Ἔτι δὲ ἐποίησε τὸν Ἥλιον, καὶ τὴν σελήνην μὲ τόσην σοφίαν ὁ Παντοδύναμος, ὥϛε μᾶς διαμερίζουσι τοὺς καιροὺς, καὶ ἡμέρας. Καὶ ὥσπερ νὰ ἦσαν αἰσθητὰ, καὶ λογικὰ ποιητὰ φυλάττουσι τὸν ὅρον, καὶ μέτρα τοῦ θείου προσάγματος.

17. Ἔκαμε τὴν νύκτα οὐ μόνον νὰ ἀναπαύωνται οἱ ἄνθρωποι, καὶ τὰ κτήνη ἀπὸ τὸν κόπον τῆς ἡμέρας, Ἀλλὰ καὶ τὰ ἄγρια ζῶα τοῦ δάσους ἔχουσι τότε ἄδειαν, νὰ γυρίζωσιν ἀκινδύνως νὰ βόσκωνται.

18. Καὶ ἕως τὰ ἄγρια λεοντάρια περιπατῶσιν ὠρυόμενα, καὶ γυρεύουσι τροφὴν τοῦ Θεοῦ κατὰ τὴν τάξιν, καὶ φύσιν τους. Ζητῆσαι δὲ εἶπεν, ὅτι οἱ μὲν ἄνθρωποι αἰτοῦσι. Τὰ δὲ θηρία καὶ ἄλλα ζῶα ζητοῦσι.

19. Τὸ δὲ πρωῒ ἀνατέλλοντος τοῦ Ἡλίου ἐπιϛρέφουσι πάλιν εἰς τὰς φωλεὰς αὐτῶν, καὶ κοιτάζουσιν.

20. Ὅθεν οἱ ἄνθρωποι εὐγαίνουσιν ἀπὸ τὰς οἰκίας. Καὶ ὑπάγουσιν εἰς τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν, χωρὶς φόβον θηρίων, δουλεύοντες ὅλην τὴν ἡμέραν, διὰ νὰ εὐγάζωσι τὸν ἄρτον τους.

21. Πάντα τοῦ Θεοῦ τὰ ποιήματα ὁ Προφήτης λογισάμενος καὶ τὴν πολλὴν αὐτοῦ κηδεμονίαν, καὶ ἀγαθότητα, ϛρέφει πρὸς αὐτὸν τὸν ὕμνον, καὶ λέγει του. Πολλὰ μεγάλα, καὶ θαυμάσια, καὶ ἄξια αἴνων εἶναι τὰ ἔργα σου, Κύριε. Ὅτι ὅλα μὲ ἄπειρον σοφίαν τὰ ἔκαμες. Καὶ ἐνέπλησας τὴν γῆν παντοδαπῶν ἀγαθῶν, καὶ διαφόρων καρπῶν εἰς εὐεργεσίαν μας.

15. Ἐκεῖ ϛρουθία ἐννοσσεύσουσι. Τοῦ ἐρωδιοῦ ἡ κατοικία ἡγεῖται αὐτῶν. Ὄρη τὰ ὑψηλὰ ταῖς ἐλάφοις πέτρα καταφυγὴ τοῖς λαγωοῖς.

16. Ἐποίησε σελήνην εἰς καιρούς. Ὁ ἥλιος ἔγνω τὴν δύσιν αὐτοῦ.

17. Ἔθου σκότος, καὶ ἐγένετο νύξ. Ἐν αὐτῇ διελεύσονται πάντα τὰ θηρία τοῦ δρυμοῦ.

18. Σκύμνοι ὠρυόμενοι, τοῦ ἁρπάσαι, καὶ ζητῆσαι παρὰ τῷ Θεῷ βρῶσιν αὐτοῖς.

19. Ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος. καὶ συνήχθησαν. Καὶ εἰς τὰς μάνδρας αὐτῶν κοιτασθήσονται.

20. Ἐξελεύσεται ἄνθρωπος ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ, ἕως ἑσπέρας.

21. Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε. Πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας. Ἐπληρώθη ἡ γῆ τῆς κτίσεώς σου.

22. *Αὕτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη, καὶ εὐρύχωρος. Ἐκεῖ ἑρπετὰ, ὧν οὐκ ἔςιν ἀριθμός. Ζῶα μικρὰ μετὰ μεγάλων. Ἐκεῖ πλοῖα διαπορεύονται.*

23. *Δράκων οὗτος ὃν ἔπλασας ἐμπαίζειν αὐτῷ.*

24. *Πάντα πρὸς σὲ προσδοκῶσι, δοῦναι τὴν τροφὴν αὐτῶν εἰς εὔκαιρον.*

25. *Δόντος σου αὐτοῖς συλλέξουσιν. Ἀνοίξαντός σου τὴν χεῖρα, τὰ σύμπαντα πλησθήσονται χρηςότητος.*

26. *Ἀποςρέψαντος δέ σου τὸ πρόσωπον, ταραχθήσονται. Ἀντανελεῖς τὸ πνεῦμα αὐτῶν, καὶ ἐκλείψουσι. Καὶ εἰς τὸν χοῦν αὐτῶν ἐπιςρέψουσιν.*

27. *Ἐξαποςελεῖς τὸ Πνεῦμά σου, καὶ κτισθήσονται. Καὶ ἀνακαινιεῖς τὸ πρόσωπον τῆς γῆς.*

22. Ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν ἄπειρον θάλασσαν ἐπλούτισες μὲ τόσον πλῆθος ἰχθύων, καὶ ἑρπετῶν, ὥςε δὲν ἔχουσιν ἀριθμὸν, καὶ ποσότητα. Καὶ τοῦτο δὲ τῆς θείας σου κηδεμονίας τεκμήριον, ἐπειδὴ εὑρίσκονται πάντοτε εἰς αὐτὴν τὰ μικρὰ μὲ τὰ μεγάλα ὀψάρια, καὶ δὲν ἐξαλείφθησαν ὑπ᾽ αὐτῶν, νὰ καταναλωθῶσιν ὁλότελα. Οὐ μόνον δὲ ταῦτα ἐποίησες εἰς εὐεργεσίαν μας. Ἀλλὰ καὶ τὴν σοφίαν τῆς ναυτικῆς μᾶς ἔδωκες, νὰ ταξιδεύωμεν εἰς ὅλον τὸν Κόσμον, νὰ εὑρίσκωμεν τόσα πολύτιμα πράγματα.

23. Ὁ Ἑβραῖος, καὶ ὁ Σῦρος λαμβάνει τὴν θάλασσαν εἰς γένος ἀρσενικόν. Διὰ τοῦτο λέγει ἐδῶ αὐτῷ, ἀντὶ ἐν αὐτῇ. Οἱ δράκοντες οὖν ἤγουν τὰ μεγάλα ὀψάρια, καὶ κήτη μικρὰ κολυμβοῦσι, καὶ παίζουσιν εἰς αὐτὴν τὴν εὐρύχωρον θάλασσαν· Εἰ δὲ καὶ φανῇ τινὸς νὰ ἀλληγορήσῃ τὸν δράκοντα, δὲν σφάλει. Καθὼς καὶ εἰς τὸν Ἰὼβ, καὶ εἰς τὸν Ἡσαΐαν εὑρήκαμεν. Περισσότερον δὲ ἁρμόζει ἡ ἀλληγορία εἰς τὸν ἄνθρωπον, Ὅς τις ἐπλάσθη παρὰ Θεοῦ, νὰ κυριεύῃ ὅλα τὰ ἐπίλοιπα ζῶα ὡς ἰσχυρότερος εἰς τὴν σοφίαν, καὶ δυνάμενος νὰ ἔχῃ εἰς τὸ θέλημά του ὑπεξούσια ἅπαντα.

24. Τὰ ὁποῖα ὅλα ζῶα ἐκδέχονται παρὰ σοῦ, νὰ τοῖς δίδῃς τὴν ἀναγκαίαν τροφὴν πᾶσαν ὥραν ἁρμόδιον.

25. Καὶ διδοντός σου τὴν ἀφθονίαν αὐτοῖς, τὴν λαμβάνουσι χαρούμενα· Ἐπειδὴ ἀνοίγεις τὴν πλουσίαν χεῖρά σου, καὶ γεμίζει ὅλος ὁ Κόσμος τῆς σῆς χρηςότητος.

26. Ἐὰν δὲ κἄμμίαν φορὰν ἀποςρέψῃς τὸ πρόσωπον, καὶ δὲν τοῖς δώσεις τὴν διατεταγμένην τροφὴν, θέλουσι ταραχθῇ νὰ ἐκλείψωσιν, ἤτοι νὰ εὔγῃ ἡ ψυχή τους μὲ τὸ πρόσαγμά σου καὶ βούλησιν, νὰ ςρέψωσι πάλιν εἰς τὸ χῶμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐπλάσθησαν.

27. Ἐδῶ προκηρύττει σαφέςατα τὴν κοινὴν ἡμῶν ἐξανάςασιν, καὶ τὴν διὰ τοῦ Παναγίου Πνεύματος ἀναβίωσιν, λέγων· Ὅταν βουληθῇς νὰ κάμῃς τὴν οἰκουμενικὴν κρίσιν ὅλου τοῦ Κόσμου, θέλομεν ἀναςαθῇ ἅπαντες, νὰ ἀνακαινισθῇ θαυμασίως τῆς γῆς τὸ πρόσωπον, νὰ γένῃ πολλὰ ὡραιότερον.

28. Ἀφ' οὗ ἔδειξε τὴν ἐνέργειαν τῆς θείας δυνάμεως, μεταφέρει εἰς ὑμνῳδίαν τὸν λόγον λέγων· Δίκαιον εἶναι, νὰ ὑμνῆται, καὶ νὰ δοξάζηται ὁ Θεὸς ὑπὸ πάντων πάντοτε.

29. Τὴν μέλλουσαν θεογνωσίαν τῶν ἀνθρώπων προφητεύει τῶρα· Ὅτι βλέπων ὁ Θεὸς σωζομένους τοὺς ἀνθρώπους εὐφραίνεται.

30. Τὸ ἀνενδεὲς τῆς θείας φύσεως δείχνει ὁ Προφήτης· Ὅτι δὲν τέρπεται ὁ Θεὸς, ὡς δεόμενος τῆς παρ' ἡμῶν προσκυνήσεως, ἀλλ' ὡς εὔσπλαγχνος χαίρεται τὸ συμφέρον μας· Μάλιστα ἐν ᾧ δυνάμενος νὰ μᾶς κολάσῃ, μακροθυμεῖ· Καὶ δείχνει τὸν θυμόν του εἰς τὰ ἀναίσθητα κτίσματα, ὅταν ἡμεῖς ἁμαρτήσωμεν· Καὶ παιδεύει τὴν γῆν μὲ σεισμὸν, κυττάζων αὐτὴν ὀργιζόμενος· καὶ περικαίων τὰ ὄρη, καθὼς ποτὲ ἐποίησεν εἰς τὸ Σίναιον.

31. Διὰ ταύτας ὅλας τὰς μεγάλας θαυμασιουργίας, τὰς ὁποίας εἰς κοινὴν ἡμῶν εὐεργεσίαν ἐτέλεσεν ὁ Πανάγαθος, δὲν θέλω παύσει πάντοτε νὰ ψάλλω, δοξάζων αὐτὸν ἕως νὰ εὑρίσκωμαι εἰς τὴν ὕπαρξιν καὶ εἶναι, τὴν ὁποίαν μοὶ ἔδωκεν.

32. Εὔχομαι δὲ καὶ δέομαι νὰ προσδεχθῇ ὁ φιλάνθρωπος αὐτήν μου τὴν αἴνεσιν καὶ διάλεξιν ὡς δῶρον ἥδισον· ὅτι τότε καὶ ἐγὼ θέλω εὐφρανθῇ ἀγαλλόμενος.

33. Οἱ δὲ ἁμαρτωλοὶ ἂς λείψωσιν ἀπὸ τὸν Κόσμον· Ὄχι νὰ ἀπολεσθῶσιν, ἀλλὰ νὰ μετανοήσωσι· Καὶ νὰ πορεύωνται οἱ ἄνθρωποι τόσον ἐνάρετα, ὥςε νὰ μὴν εἶναι πλέον κἂν ἕνας πρὸς τὸν Δεσπότην ἀχάριςος.

34. Σὺ δὲ, ὦ ψυχή μου (ὡς ἄνωθεν εἶπον σοὶ) ςοχαζομένη τὰ θαυμάσια ἔργα τοῦ ποιητοῦ, μὴν ἀμελῇς ποσῶς, ἀλλὰ εὐλόγει καὶ δόξαζε τὴν θείαν αὐτοῦ μεγαλοπρέπειαν. Διὰ νὰ μᾶς ἀξιώσῃ, νὰ τὸν δοξάζωμεν εἰς τὴν Βασιλείαν αὐτοῦ, νὰ συνευφραινώμεθα μετὰ τῶν Ἁγίων αἰώνια.

28. Ἤτω ἡ δόξα Κυρίου εἰς τοὺς αἰῶνας.

29. Εὐφρανθήσεται Κύριος ἐπὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.

30. Ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν. Ὁ ἁπτόμενος τῶν ὀρέων, καὶ καπνίζονται.

31. Ἄσω τῷ Κυρίῳ ἐν τῇ ζωῇ μου.
Ψαλῶ τῷ Θεῷ μου ἕως ὑπάρχω.

32. Ἡδυνθείη αὐτῷ ἡ διαλογή μου, ἐγὼ δὲ εὐφρανθήσομαι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ.

33. Ἐκλείποιεν ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἄνομοι, ὥςε μὴ ὑπάρχειν αὐτούς.

34. Εὐλόγει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον.

Δόξα.

Ἀλληλούϊα. Ψαλμός. ΡΔ΄.

Τὸ Ἀλληλούϊα εἶναι λέξις Ἑβραϊκὴ, πολλὰ ἐκλεκτὴ, καὶ θαυμάσιος, θεοτερπὴς, καὶ θεάρεσος, Τὴν ὁποίαν οἱ Ἅγιοι Ἄγγελοι ψάλλουσι διηνεκῶς, καὶ ἀκαταπαύσως εἰς τὸν Παράδεισον. Δἰ αὐτὸ δὲν ἐτόλμησε τινὰς Διδάσκαλος, οὔτε Ἕλλην, οὔτε ἄλλος τις νὰ τὴν μεταγλωττίσῃ εἰς ἄλλην διάλεκτον, Ἀλλὰ οὕτω τὴν ψάλλουσι Χαλδαῖοι Σύροι, καὶ Ἄραβες· Ὅτι Ἀλληλούϊα λέγει Καθολικὰ, αἰνεῖτε τὸν Κύριον. Ἐπειδὴ γοῦν οὕτως ὁ Ψαλμὸς, μᾶς παρακινεῖ νὰ ὑμνῶμεν τὸν Κύριον διὰ τὰς πολλὰς εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας ἐξ ἀρχῆς μᾶς ἔκαμε, Καὶ νὰ τῷ εὐχαριστῶμεν ὡς ὑπόχρεοι· Διὰ τοῦτο ἔχει, καὶ τὴν ἐπιγραφὴν ἁρμόδιον.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ. καὶ ἐπικαλεῖσθε τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ἀπαγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὰ ἔργα αὐτοῦ.

2. Ἄσατε αὐτῷ, καὶ ψάλατε αὐτῷ. Διηγήσασθε πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ. Ἐπαινεῖσθε ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ. Εὐφρανθήτω καρδία ζητούντων τὸν Κύριον.

3. Ζητήσατε τὸν Κύριον, καὶ κραταιώθητε. Ζητήσατε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διαπαντός·

4. Μνήσθητε τῶν θαυμασίων αὐτοῦ, ὧν ἐποίησε, τὰ τέρατα αὐτοῦ, καὶ τὰ κρίματα τοῦ σόματος αὐτοῦ.

5. Σπέρμα Ἀβραὰμ δοῦλοι αὐτοῦ, υἱοὶ Ἰακὼβ ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ὑμνολογεῖτε τὸν Κύριον, κηρύσσοντες, καὶ διηγούμενοι εἰς ὅλα τὰ Ἔθνη τὰς μεγάλας εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας σας ἔκαμεν. Οὐ μόνον τοῖς Ἰουδαίοις λέγει ταῦτα ὁ Προφήτης, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἡμᾶς τὸν Νέον Ἰσραὴλ, Οἵτινες ἐξ Ἐθνῶν τῷ ἀληθεῖ Θεῷ ἐπιστεύσαμεν, καὶ παρ᾽ αὐτοῦ ἐλάβομεν ὑπὲρ τοὺς Ἰουδαίους εὐεργεσίας διαφόρους, καὶ χάριτας.

2. Ψάλλετέ του, Καὶ διδάξατε τοὺς ἀγνοοῦντας τὰ θεῖα θαυμάσια· καὶ μὴν ἐπαινῆσθε εἰς ἄλλα πράγματα, οὔτε νὰ φρονῆτε μεγάλα, εἰ μὴ μόνον εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ Θεοῦ, πῶς ἠξιώθητε νὰ τὸν ἔχητε βοηθὸν, καὶ ἐπίκουρον· Καὶ μὲ τὴν ἐλπίδα αὐτοῦ θέλει εὐφραίνεσθαι ἡ καρδία σας.

3. Ζητεῖτε, καὶ ξετρέχετε τὸν Κύριον οὐχ ἅπαξ, ἢ δὶς, ἀλλὰ πάντοτε· ἤγουν φυλάττετε τὰ προσάγματά του. Καὶ οὕτως ἔχοντες αὐτὸν, γίνεσθε κραταιοὶ, καὶ ἄμαχοι.

4. Μὴν ἀσοχήσητε τὰς θαυμασίας αὐτοῦ, καὶ δικαίας κρίσεις, τὰς ὁποίας ἐτέλεσεν ὡς Παντοδύναμος, ὅταν δὶ ἀγάπην σας ἐμαστίγωσε ποικιλοτρόπως τὴν Αἴγυπτον.

5. Ταῦτα λέγει πρὸς τοὺς Ἰσραηλίτας, οἵτινες ἐλέγοντο ἐκλεκτὸς Λαὸς, ὡς τοῦ Ἀβραὰμ, καὶ τῶν λοιπῶν Ἁγίων Προπατόρων ἀπόγονοι.

6. Ὅτι αὐτὸς εἶναι Κύριος, καὶ Θεός μας. Οὐ μόνον ἡμῶν μερικῶς, καὶ ξέχωρα, Ἀλλὰ καὶ κριτὴς φοβερὸς, καὶ Βασιλεὺς ἰσχυρὸς, ὅς τις δεσπόζει τὸν Κόσμον ἅπαντα.

7. Ἔτι εἶναι ἀληθέστατος, καὶ φυλάττει τὰς συνθήκας, τὰς ὁποίας εἶπε μὲ τὸ Πανάγιον αὐτοῦ στόμα· Καὶ ἐὰν περάσωσι καὶ χίλιαι γενεαὶ, δὲν ἀστοχᾷ, ἀλλὰ πληροῖ τὴν ὑπόσχεσιν, Καθὼς ὤμοσε τῶν Πατέρων μας.

8. Τοῦτον τὸν ὅρκον, καὶ ὁ Θεσπέσιος Μωϋσῆς ἐξηγεῖται εἰς τὴν Γένεσιν λέγων. »Ἦ μὴν εὐλογήσω σε. Καὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς ἐν τῷ σπέρματί σου εὐλογηθήσονται, καὶ τὰ ἑξῆς,« ὅσα εἶπε πρὸς Ἀβραὰμ, καὶ τοὺς ἄλλους Προπάτορας, Τὰ ὁποῖα ὅλα εἰς τὸν Δεσπότην Χριστὸν ἐπληρώθησαν· Τὸ δὲ σχοίνισμα, θέλει νὰ εἰπῇ Δεσποτείαν· Ὅτι μὲ τὸ σχοινίον ἐμέτρα πᾶς ἕνας τὸν τόπον, τὸν ὁποῖον ἐξουσίαζεν εἰς κληρονομίαν του.

9. Ταῦτα λέγει διὰ νὰ δείξῃ τοῦ Θεοῦ τὴν δύναμιν· Ἐπειδὴ οἱ Ἰουδαῖοι ἦσαν ὀλίγοι τὸν ἀριθμὸν, καὶ πάροικοι. Ἤγουν ἐξωρισμένοι τῆς πατρίδος, πότε εἰς ἕνα τόπον οἰκοῦντες, πότε εἰς σκηνὰς, καὶ καλύβας. Καὶ πάλιν τοῖς ἔδωκε τὴν δεσποτείαν ὅλης τῆς γῆς ἐπαγγελίας, καὶ ἐβασίλευσαν.

10. Ὅτι δὲν ἀφῆκε τινὰ νὰ τοὺς ἀδικήσῃ. Μάλιστα καὶ Βασιλεῖς, καὶ ἄλλους ἐπαίδευσεν· Ἤγουν τὸν Φαραὼ, τὸν Ἀβιμέλεχ, τὸν Λάβαν, καὶ τοὺς λοιποὺς Ἐχθρούς τους· λέγων αὐτοῖς, Μὴ τολμήσησε νὰ κακοποιήσητε τοὺς ἐκλεκτοὺς δούλους, καὶ Προφήτας μου.

11. Ἡ ἁμαρτία θέλει παίδευσιν. Ἡ δὲ παίδευσις τὴν μετάνοιαν πραγματεύεται. Ἔστειλεν οὖν τὸν λιμὸν εἰς τοὺς παρανόμους Αἰγυπτίους καὶ Χαναναίους, χρόνους ἑπτὰ, Ἀφανίζων οὐ μόνον σιτάρι, καὶ κριθάρι, ἀλλὰ καὶ πάντα, ὅσα δύνανται νὰ δώσωσι στήριγμα, καὶ δύναμιν εἰς τὸν ἄνθρωπον· Ἤγουν πάσης λογῆς ὄσπριον, καὶ μαγέρευμα· Καὶ οὕτω τοὺς μὲν ἀσεβεῖς ἐβασάνισε, Τοὺς δὲ εὐλαβεῖς, καὶ πιστοὺς αὐτοῦ ἐσίτισε πρὸς αὐτάρκειαν.

12. Ἀποστείλας τὸν Ἰωσὴφ πρότερον οἰκονομικῶς· Ὄχι νὰ τὸν ἔστελεν ὁ Θεὸς νὰ τὸν πωλήσωσιν οἱ Ἀδελφοὶ

6. *Αὐτὸς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐν πάσῃ τῇ γῇ τὰ κρίματα αὐτοῦ.*

7. *Ἐμνήσθη εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκης αὐτοῦ. Λόγου οὗ ἐνετείλατο εἰς χιλίας γενεάς. Ὃν διέθετο τῷ Ἀβραάμ. Καὶ τοῦ ὅρκου αὐτοῦ τῷ Ἰσαάκ.*

8. *Καὶ ἔστησεν αὐτὸν τῷ Ἰακὼβ εἰς πρόσταγμα, καὶ τῷ Ἰσραὴλ εἰς διαθήκην αἰώνιον λέγων. Σοὶ δώσω τὴν γῆν Χαναὰν σχοίνισμα κληρονομίας ὑμῶν.*

9. *Ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἀριθμῷ βραχεῖς. Ὀλιγοστοὺς, καὶ παροίκους ἐν αὐτῇ. Καὶ διῆλθον ἐξ ἔθνους εἰς ἔθνος. Καὶ ἐκ βασιλείας εἰς λαὸν ἕτερον.*

10. *Οὐκ ἀφῆκεν ἄνθρωπον, ἀδικῆσαι αὐτούς. Καὶ ἤλεγξεν ὑπὲρ αὐτῶν βασιλεῖς. Μὴ ἅπτεσθε τῶν Χριστῶν μου, καὶ ἐν τοῖς Προφήταις μου μὴ πονηρεύεσθε.*

11. *Καὶ ἐκάλεσε Λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν. Πᾶν στήριγμα ἄρτου συνέτριψεν.*

12. *Ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτῶν ἄνθρωπον, εἰς δοῦ-*

λον ἐπράθη Ἰωσὴφ.

13. Ἐταπείνωσαν ἐν πέδαις τοὺς πόδας αὐτοῦ. Σίδηρον διῆλθεν ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, μέχρι τοῦ ἐλθεῖν τὸν λόγον αὐτοῦ. Τὸ λόγιον Κυρίου ἐπύρωσεν αὐτόν.

14. Ἀπέστειλε βασιλεὺς, καὶ ἔλυσεν αὐτὸν, ἄρχων λαοῦ, καὶ ἀφῆκεν αὐτόν. Κατέστησεν αὐτὸν Κύριον τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ἄρχοντα πάσης τῆς κτίσεως αὐτοῦ.

15. Τοῦ παιδεῦσαι τοὺς ἄρχοντας αὐτοῦ ὡς ἑαυτὸν, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους αὐτοῦ σοφίσαι.

16. Καὶ εἰσῆλθεν Ἰσραὴλ εἰς Αἴγυπτον. Καὶ Ἰακὼβ παρῴκησεν ἐν γῇ Χάμ.

17. Καὶ ηὔξησε τὸν λαὸν αὐτοῦ σφόδρα. Καὶ ἐκραταίωσεν αὐτὸν ὑπὲρ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ.

18. Μετέστρεψε τὴν καρδίαν αὐτοῦ, τοῦ μισῆσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ, τοῦ δολιοῦσθαι ἐν τοῖς δούλοις αὐτοῦ.

19. Ἐξαπέστειλε Μωϋσῆν τὸν δοῦλον αὐτοῦ. Ἀαρὼν, ὃν ἐξελέξατο ἑαυτῷ.

του. Ἀλλὰ τὴν πονηρίαν αὐτῶν εἰς οἰκονομίαν ἐχρήσατο, καὶ ὠφέλειαν.

13. Ὅστις μετὰ τὴν ἄδικον τῆς μοιχείας συκοφαντίαν ἐφυλακώθη μὲ σιδηρὰν ἅλυσον· Τὸ δὲ σίδηρον διῆλθεν ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, λέγει, ὅτι μέχρι σφαγῆς ἐκινδύνευσε, Καὶ ὑπέμεινε καιρὸν πολὺν κακοπάθειαν ἕως οὗ ἐδοκιμάσθη ὡς χρυσὸς εἰς τὸ χωνευτήριον, τῆς ἀρετῆς τοῦ Ἰωσὴφ τὸ ἀκίβδηλον· Ὄχι διὰ νὰ τὸν ἐγνωρίσῃ ὁ Θεὸς ὁ πάντα εἰδὼς πρὸ γενέσεως, Ἀλλὰ διὰ νὰ μάθωσιν οἱ ἄνθρωποι, τὴν σωφροσύνην αὐτοῦ, καὶ φρόνησιν.

14. Καὶ τότε εἰσελθὼν εἰς αὐτὸν τὸ Πνεῦμα τῆς Προφητείας, τὸν ἐσόφισε, νὰ διαλύσῃ τὰ ἐνύπνια· Ὅθεν ὁ Βασιλεὺς οὐ μόνον ἀπὸ τὰ δεσμὰ τὸν ἐλύτρωσεν, Ἀλλὰ καὶ Κύριον, καὶ δεύτερον Βασιλέα τὸν κατέστησε, νὰ ἐξουσιάζῃ ὅλα του τὰ ὑπάρχοντα.

15. Ὅστις ἔχων τὴν μεγίστην ἐξουσίαν, ἐνουθέτει, καὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ γέροντας, καὶ τοὺς ὡδήγει πρὸς τὴν εὐσέβειαν· Οὐχὶ δὲ μόνον μὲ λόγια, ἀλλὰ καὶ μετὰ ἔργα μάλιστα.

16. Αὐτὴ ἦτον ἡ αἰτία, καὶ ἀπῆλθεν ὁ Πατριάρχης Ἰακὼβ εἰς τὴν Αἴγυπτον, Τὴν ὁποίαν λέγει τοῦ Χάμ, Ὅστις ἐγέννησε τὸν Χοῦς, καὶ τὸν Μεσρέμ. Καὶ ὁ μὲν Χοῦς τὴν Αἰθιοπίαν κατῴκησεν· Ὁ δὲ Μεσρὲμ τὴν Αἴγυπτον· Τὸν Ἰακὼβ δὲ λέγει, καὶ Ἰσραὴλ, καθὼς ὁ Θεὸς τὸν ὠνόμασε.

17. Τοῦτο φαίνεται εἰς τὴν Γέννεσιν σαφέστερον. Ὅτι ὅσον ἐμίσουν τοὺς Ἰουδαίους οἱ Αἰγύπτιοι, τοσοῦτον αὐτοὶ ἐδυνάμωναν, καὶ ἐπλήθυναν ὑπὲρ τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν περισσότερον.

18. Οὐχὶ δὲ ὁ Θεὸς μετέβαλεν εἰς μῖσος τὴν γνώμην τῶν Αἰγυπτίων. Ἀλλὰ τῷ αὐτεξουσίῳ παρεχώρησε, Καὶ ποτὲ μὲν ἐπρόσασσαν τὰς μαίας νὰ θανατώνωσι τὰ ἄρρενα τῶν Ἑβραίων, Ποτὲ δὲ νὰ τὰ βυθίζωσιν εἰς τὰ ὕδατα· Καὶ ἄλλους δόλους ἐπιβουλεύοντο. Ἀλλὰ εἰς μάτην ἐκοπιάζον, τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ δολιεύοντες.

19. Ὁ ὁποῖος ἔστειλε τὸν Μωϋσῆν, καὶ Ἀαρὼν τοὺς ἐκλεκτοὺς φίλους του, μεσίτας πρὸς Φαραὼ, διὰ νὰ λυτρώσωσι τοὺς ὁμοφύλους τους.

20. Καὶ τοὶς ἔδωκεν ἐξουσίαν, καὶ δύναμιν, νὰ κάμνωσι σημεῖα, καὶ τέρατα εἰς τὴν Αἴγυπτον. Διὰ νὰ φοβηθῇ ὁ Βασιλεὺς, νὰ κάμῃ τὸν λόγον τους.

21. Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἐπίσευσαν τοὺς θείους λόγους οἱ Αἰγύπτιοι, παρώργισαν αὐτὸν, καὶ τοῖς ἔςειλε τὸ παχὺ σκότος ἐκεῖνο τὸ ψηλαφητὸν, καὶ τριήμερον.

22. Ἐπειδὴ αὐτοὶ ἔπνιξαν τῶν Ἑβραίων τὰ βρέφη εἰς τὰ ποτάμια, μετέβαλεν ὁ Θεὸς εἰς αἷμα τὰ ὕδατα, Οὐ μόνον εἰς τὸ χρῶμα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν γεῦσιν· Καὶ ἐψόφησαν ὅλα τὰ ὀψάρια. Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἀπὸ τὴν δίψαν ἐταλανίζοντο ἐκκαιόμενοι.

23. Ἐπρόςαξε τὴν γῆν, καὶ ἀνέβλυσε βαθράκους εἰς ἔλεγχον τῶν τοσούτων φόνων, ὥςε ἔκαμεν διὰ τὰ νήπια, Καὶ ἔτρεχαν οἱ βάτραχοι ἕως μέσα εἰς τὰ Βασίλεια.

24. Εὐθὺς ἐν ᾧ ἔλεγε τὸν λόγον ὁ Θεὸς ἠκολούθει τὸ ἔργον κατὰ τὸ πρόςαγμα, καὶ ἦλθασι σκυλόμυγες, καὶ σκνίπες εἰς ὅλα τὰ ὅρια τῆς Αἰγύπτου.

25. Τὰ νέφη ἤλλαξαν τὴν συνήθειαν, Καὶ ἀντὶ βροχῆς ἔρριπτον μεγάλην, καὶ φοβερὰν χάλαζαν. Ἔπειτα κεραυνοὶ, καὶ πρηςῆρες μετὰ τῆς χαλάζης ἐφέροντο· (ὢ τοῦ θαύματος) αἱ ἐναντίαι φύσεις, ὕδωρ, καὶ πῦρ, τὴν φυσικὴν ἀποθέμεναι μάχην, δὲν ἐμάχοντο συναλλήλως των· Ἀλλὰ μόνον ἐδίδον τοῖς Αἰγυπτίοις τὴν παίδευσιν σύμφωνον· Καὶ κατέφλεξαν ὅλας τὰς ἀμπέλους, καὶ δένδρα των.

26. Τὸ πῦρ, καὶ ἡ χάλαζα τὰ δένδρα ὅλα διέφθειραν· Ὁ δὲ βροῦχος, καὶ ἡ ἀκρίδες τὰ σπαρτά των, καὶ λειβάδια ἔφαγαν. Ὅτι οὐ μόνον τοὺς καρποὺς, ἀλλὰ καὶ τὰ χορτάρια κατηνάλωσαν.

27. Τέλος πάντων ἐπειδὴ ἔμειναν ἀπαίδευτοι μετὰ τόσας πληγὰς, καὶ ἀνάλγητοι οἱ ἀναίσθητοι, διὰ νὰ τοῖς δώσῃ πόνον δριμύτερον, ἀπέκτεινε τοὺς πρωτογεννημένους ὅλους εἰς πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον, Τοὺς ὁποίους ἠγάπουν περισσότερον· Καὶ οὕτως ἐπληρώθησαν αἱ οἰκίαι ἐξαίφνης δακρύων, καὶ θλίψεων.

28. Καὶ ἐπειδὴ οἱ Αἰγύπτιοι δὲν ἄφιναν τοὺς Ἑβραίους, νὰ πάρωσι κἂν τὸ πρᾶγμά των, τοὺς ἐπρόςαξεν ὁ

20. Ἔθετο ἐν αὐτοῖς τοὺς λόγους τῶν σημείων αὐτοῦ, καὶ τῶν τεράτων αὐτοῦ ἐν γῇ Χάμ.

21. Ἐξαπέςειλε σκότος, καὶ ἐσκότασεν, ὅτι παρεπίκραναν τοὺς λόγους αὐτοῦ.

22. Μετέςρεψε τὰ ὕδατα αὐτῶν εἰς αἷμα. Καὶ ἀπέκτεινε τοὺς ἰχθύας αὐτῶν.

23. Ἐξεῖρψεν ἡ γῆ αὐτῶν βατράχους ἐν τοῖς ταμείοις τῶν Βασιλείων αὐτῶν.

24. Εἶπε, καὶ ἦλθε κυνόμυια, καὶ σκνίπες ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτῶν.

25. Ἔθετο τὰς βροχὰς αὐτῶν χάλαζαν, πῦρ καταφλέγον ἐν τῇ γῇ αὐτῶν. Καὶ ἐπάταξε τὰς ἀμπέλους αὐτῶν. Καὶ τὰς συκὰς αὐτῶν. Καὶ συνέτριψε πᾶν ξύλον ὁρίου αὐτῶν.

26. Εἶπε καὶ ἦλθεν ἀκρὶς, καὶ βροῦχος, οὗ οὐκ ἦν ἀριθμός. Καὶ κατέφαγε πάντα χόρτον ἐν τῇ γῇ αὐτῶν. Καὶ κατέφαγε πάντα τὸν καρπὸν τῆς γῆς αὐτῶν.

27. Καὶ ἐπάταξε πᾶν πρωτότοκον ἐν τῇ γῇ αὐτῶν. Ἀπαρχὴν παντὸς πόνου αὐτῶν.

28. Καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐν ἀργυρίῳ, καὶ χρυσίῳ.

Καὶ οὐκ ἦν ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν ὁ ἀσθενῶν.

29. *Εὐφράνθη ἡ Αἴγυπτος ἐν τῇ Ἐξόδῳ αὐτῶν. Ὅτι ἐπέπεσεν ὁ φόβος αὐτῶν ἐπ᾽ αὐτούς.*

30. *Διεπέτασε νεφέλην εἰς σκέπην αὐτοῖς, καὶ πῦρ τοῦ φωτίσαι αὐτοῖς τὴν νύκτα.*

31. *Ἤτησαν, καὶ ἦλθεν ὀρτυγομήτρα, καὶ ἄρτον Οὐρανοῦ ἐνέπλησεν αὐτούς.*

32. *Διέῤῥηξε πέτραν, καὶ ἐῤῥύησαν ὕδατα, ἐπορεύθησαν ἐν ἀνύδροις ποταμοί.*

33. *Ὅτι ἐμνήσθη τοῦ λόγου τοῦ ἁγίου αὐτοῦ, τοῦ πρὸς Ἀβραὰμ τὸν δοῦλον αὐτοῦ.*

Καὶ ἐξήγαγε τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐν εὐφροσύνῃ.

34. *Καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς χώρας ἐθνῶν, καὶ πόνους λαῶν κατεκληρονόμησαν.*

35. *Ὅπως ἂν φυλάξωσι τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ ἐκζητήσωσι.*

δικαιοκρίτης Θεὸς, νὰ λάβωσι τὸ χρυσίον ἐκείνων καὶ ἀργύριον διὰ πληρωμὴν τῆς δουλείας των· Οἱ ὁποῖοι κἂν δὲν ἠσθένησαν, οὔτε τινὰ ἀπὸ τὰς ῥηθείσας θλίψεις πoσῶς ἐδοκίμασαν.

29. Τοσοῦτον ἐφοβήθησαν καὶ ἐβασανίσθησαν οἱ Αἰγύπτιοι μὲ τὰς ἄνωθεν τιμωρίας, ὥςε ἐνόμισαν τὴν τῶν Ἑβραίων ἐλευθερίαν εἰς εὐφροσύνην αὐτῶν καὶ εὐεργεσίαν.

30. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ὁδοιπορείαν ἐκείνην τοὺς ἔκαμε καὶ ἄλλην χάριν μεγίςην ὁ πλουσιόδωρος, Καὶ τοῖς ἔςειλε μίαν νεφέλην, ἡ ὁποία τοὺς ἔσκεπε τὴν ἡμέραν, νὰ μὴ τοὺς καίῃ ὁ Ἥλιος· καὶ τὴν νύκτα ἐγίνετο πῦρ, καὶ τοὺς ἐφώτιζε, νὰ περιπατῶσιν ἀνεμπόδιςα.

31. Ἐπεὶ δὲ καὶ κρέας ἐπεθύμησαν, ἐπρόςαξεν ὁ πλούσιος ἑςιάτωρ, καὶ ἦλθασι πετεινὰ αὐτομάτως πλῆθος ἄπειρον, τὰ ὁποῖα λέγουσιν οἱ Λατῖνοι, Κοτούρνιτζοι, οἱ δὲ Ἕλληνες Ὄρτυγας· κοινῶς δὲ Ὀρτύκια, εἶναι παρόμοια μὲ Περδίκια, εἰς δὲ τὴν γεῦσιν νοςιμώτερα· καὶ πάλιν ἄλλην φορὰν τοὺς ἐχόρτασεν ἄρτον Οὐράνιον.

32. Ἐθεράπευσε καὶ τὴν δίψαν αὐτῶν, εὐγάζων ἀπὸ τὴν ξηρὰν πέτραν τόσον ὕδωρ, ὥςε ἔτρεχεν ὡς ποταμὸς τὸν κατήφορον.

33. Ταῦτα δὲ πάντα τὰ θαυμάσια ἐποίησεν ὁ Πανάγαθος, καὶ τοσοῦτον τοὺς εὐηργέτησε, διὰ νὰ φυλάξῃ τὰς ὑποσχέσεις πρὸς Ἀβραὰμ τὸν ἀοίδιμον· Διὰ τοῦτο τοὺς εὔγαλεν ἀπὸ τὴν δεινὴν ἐκείνην αἰχμαλωσίαν, καὶ ὑπήγασιν εἰς τὴν ποθουμένην γῆν μὲ πολλὴν εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίασιν.

34. Οὐ μόνον τοὺς ἐλύτρωσεν, ἀλλὰ καὶ τῶν Χαναναίων τὴν γῆν τοῖς ἐχάρισε, καὶ τοὺς πόνους τῶν ἄλλων αὐτοὶ ἐκυρίευσαν, καὶ τοὺς αὐτῶν κόπους ἀκόπως ἐκληρονόμησαν.

35. Διὰ νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι δικαίως ἐδίωξε τὰ Ἔθνη διὰ τὰς ἀνομίας αὐτῶν, διδάσκει τοὺς Ἰουδαίους, νὰ φυλάττωσι τὸν Νόμον τοῦ Θεοῦ, νὰ μὴ ςραβώσωσι κἀνένα καιρὸν, νὰ πάθωσι τὰ ὅμοια· ὅτι ἕως οὗ πολιτεύεται τινὰς ἐνάρετα· δὲν φοβεῖται ἐχθροὺς νὰ τὸν βλάψωσιν· ἀλλὰ διὰ τὴν ἁμαρτίαν Πόλεις πολλαὶ ἀπωλέσθη-

σαν. Καθὼς καὶ τὰ Ἱεροσόλημα ὕςερον παρέδωκεν ὁ Θεὸς τοῖς ἔθνεσι, διὰ τὰς ἀνομίας τοῦ Λαοῦ, καὶ πάλιν ἀφ' οὗ ἐςαύρωσαν τὸν Εὐεργέτην καὶ Σωτῆρα Χριςὸν οἱ ἄχρηςοι καὶ ἀχάριςοι, τοὺς παρέδωκεν εἰς πανολεθρίαν παντέλειον, καὶ πλέον νὰ μὴν ἰδῶσιν ἀνάκλησιν, ἕως τὴν κοινὴν ἀνάςασιν, νὰ κατακριθῶσιν εἰς θάνατον ἀθάνατον. Ὅτι τὸν Ἀθάνατον Λόγον, καὶ Δίκαιον, οἱ ἀδίκηται ἀδίκως κατεδίκασαν.

Δόξα. Κάθισμα ΙΔ΄.

Τὸ Τρισάγιον, εἶτα τὰ Τροπάρια. ἦχος πλ. δ΄.

Ὡς ἡ πόρνη σοι προσπίπτω, ἵνα λάβω τὴν ἄφεσιν, καὶ ἀντὶ μύρου προσφέρω ἐκ καρδίας τὰ δάκρυα, ἵνα ὡς ἐκείνην οἰκτείρῃς με Σωτὴρ, καὶ παράσχῃ ἱλασμὸν ἁμαρτιῶν, ὡς αὐτὴ γὰρ κραυγάζω σοι, λύτρωσαί με τοῦ βορβόρου τῶν ἔργων μου. Δόξα.

Τί οὐκ ἐνθυμῇ ψυχή μου τὸν θάνατον· τί οὐκ ἐπιςρέφεις λοιπὸν πρὸς διόρθωσιν πρὸ τοῦ σάλπιγξ ἠχήσει ἐν τῇ κρίσει· τότε οὐκ ἔςι καιρὸς μετανοίας· λάβε κατὰ νοῦν τὸν Τελώνην καὶ τὴν Πόρνην κράζοντας, ἥμαρτόν σοι Κύριε ἐλέησόν με. Καὶ νῦν.

Ὡς ὑπερβάλλουσαν ἀληθῶς τῇ κυήσει σου τὰς δυνάμεις Οὐρανῶν Ἀειπάρθενε Θεοτόκε, οἱ διὰ σοῦ Θεότητα πλουτήσαντες ἀπαύςως σὲ μεγαλύνομεν.

Τὸ Κύριε ἐλέησον μ΄. καὶ ἡ εὐχή.

Εὐχαριςοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς τῶν σωτηρίων ἡμῶν, ὅτι πάντα ποιεῖς εἰς εὐεργεσίαν τῆς ζωῆς ἡμῶν· ὅτι διανέπαυσας ἡμᾶς ἐκ τῶν κοιτῶν ἡμῶν, καὶ ἔςησας ἡμᾶς εἰς προσκύνησιν τοῦ τιμίου καὶ ἐνδόξου ὀνόματός σου, Κύριε, δὸς ἡμῖν χάριν καὶ δύναμιν, ἵνα καταξιωθῶμεν ψάλλειν σοι συνετῶς, καὶ προσεύχεσθαι ἀδιαλήπτως καὶ διὰ παντὸς πρὸς σὲ ἀποβλέπομεν τὸν σωτῆρα καὶ εὐεργέτην τῶν ἡμετέρων ψυχῶν, ἐν φόβῳ καὶ τρόμῳ τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν ἐργαζόμενοι· ἐπάκουσον οὖν καὶ ἐλέησον, εὔσπλαγχνε, ἡμᾶς· σύντριψον ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν τοὺς ἀοράτους καὶ πολεμίους ἐχθρούς. Πρόσδεξαι τὰς κατὰ δύναμιν ἡμῶν εὐχαριςείας· δὸς ἡμῖν χάριν καὶ δύναμιν ἐν ἀνοίξει τοῦ ςόματος ἡμῶν, καὶ δίδαξον ἡμᾶς τὰ δικαιώματά σου· ὅτι τί προσευξόμεθα καθ' ὃ δεῖ οὐκ οἴδαμεν, ἐὰν μὴ σὺ, Κύριε, τῷ ἁγίῳ ὁδηγήσῃς ἡμᾶς; Εἴτι δὲ ἡμάρτομεν ἄχρι τῆς παρούσης ὥρας ἐν λόγῳ, ἢ ἔργῳ, ἢ κατὰ διάνοιαν ἑκουσίως, ἢ ἀκουσίως, ἄνες, ἄφες, συγχώρησον· Ἐὰν γὰρ ἀνομίας παρατηρήσῃς Κύριε, Κύριε τίς ὑποςήσεται; ὅτι παρὰ σοὶ ὁ ἱλασμὸς ἐςὶ, παρὰ σοῦ ἡ ἀπολύτρωσις. Σὺ εἶ μόνος ἅγιος βοηθὸς, κραταιὸς καὶ ὑπερασπιςὴς τῆς ζωῆς ἡμῶν, καὶ σὲ εὐλογοῦμεν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Ἀλληλούϊα. Ψαλμός. ΡΕ΄.

Εἰς τὸν ἄνωθεν Ψαλμὸν ἐξήγησε τὰς θείας εὐεργεσίας, καὶ εἰς τοῦτον τὰς τοῦ Λαοῦ ἀχαρισίας κατηγόρησε, διὰ τὰς ὁποίας δικαίως παρὰ Θεοῦ ἐπαιδεύθησαν. Ἐσχηματίσθη δὲ ὁ Ψαλμὸς ὡς ἐκ προσώπου τῶν εὐσεβεςέρων, Οἵτινες τὰς συμφορὰς ὀδυρόμενοι, δέονται τυχεῖν συγχωρήσεως. Διὰ τούτου δὲ τοῦ Ψαλμοῦ διδάσκει καὶ ἡμᾶς τοὺς Χριςιανοὺς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, νὰ εὐχαριςῶμεν τὸν Κύριον διὰ τὰς ἀπείρους εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας μᾶς ἔκαμε, καὶ ἡμεῖς ἐγίνημεν τοσάκις πρὸς τὸν εὐεργέτην ἀχάριςοι, καὶ τῶν Ἰουδαίων ἀγνωμονέςεροι· Ὅτι ἡμεῖς ἐλάβομεν περισσοτέρας δωρεὰς, καὶ χάριτας διὰ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος, καὶ τῶν λοιπῶν Μυςηρίων τῆς Ἐκκλησίας, ἔπειτα μὲ τὰς ἁμαρτίας μας, τὸν ξανας αυρώνομεν σχεδὸν, καὶ τὸν παρακινοῦμεν εἰς ἀγανάκτησιν.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι χρηςός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

2. Τίς λαλήσει τὰς δυναςείας τοῦ Κυρίου; ἀκουςὰς ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ;

3. Μακάριοι οἱ φυλάσσοντες κρίσιν, καὶ ποιοῦντες δικαιοσύνην ἐν παντὶ καιρῷ.

4. Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ τοῦ λαοῦ σου, ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῷ σωτηρίῳ σου, τοῦ ἰδεῖν ἐν τῇ χρηςότητι τῶν ἐκλεκτῶν σου, τοῦ εὐφρανθῆναι ἐν τῇ εὐφροσύνῃ τοῦ ἔθνους σου, τοῦ ἐπαινεῖσθαι μετὰ τῆς κληρονομίας σου.

5. Ἡμάρτομεν μετὰ τῶν Πατέρων ἡμῶν, ἠνομήσα-

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Τὸ πρέπον εἶναι, καὶ ὀφειλόμενον νὰ ὑμνολογῆται, καὶ νὰ δοξάζηται ὁ Θεὸς, οὐ μόνον διὰ τὰς προτέρας εὐεργεσίας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς χρηςὰς ἐλπίδας, τὰς ὁποίας ἔχομεν εἰς τὴν ἄπειρον αὐτοῦ ἐλεημοσύνην, τὴν ὁποίαν ἐπιδείχνει, καὶ χρᾶται αἰώνια.

2. Ἀλλὰ ὑπερβαίνει τὴν ἀνθρωπίνην δύναμιν ἡ τῶν τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ θαυμασίων διήγησις· καὶ δὲν φθάνει τινὰς νὰ τὸν ὑμνήσῃ κατὰ χρέος, καὶ ἄξια.

3. Μόνον ἐκεῖνοι οἱ Μακάριοι, οἵτινες φυλάττονται πάντοτε ἀναμάρτητοι, καὶ δὲν ἀγαποῦσι τὸ ἄδικον, εἶναι ἄξιοι νὰ δοξολογῶσιν, εὐχαριςοῦντες τὸν Κύριον.

4. Τὴν ἐξ Ἐθνῶν Ἐκκλησίαν ἐσήμανε μὲ ταῦτα τὰ λόγια, ἤγουν ἡμᾶς τοὺς Χριςιανούς· καὶ δέονται τοῦ Θεοῦ οἱ Ἰουδαῖοι, νὰ τοὺς ἀξιώσῃ, νὰ γένωσι συγκοινωνοὶ τῆς ἡμῶν εὐφροσύνης, καὶ ἀπολαύσεως. Εὐδοκία δὲ τοῦ Πατρὸς, ἡ τοῦ Υἱοῦ ἐνανθρώπησις. Ὁ γὰρ Πατὴρ εὐδόκησεν. Ὁ Υἱὸς σεσάρκωται· δι᾽ οὗ ἡμεῖς τὴν σωτηρίαν ἐλάβομεν.

5. Πατέρας καλεῖ, οὐ τοὺς δικαίους Πατριάρχας, ἀλλὰ τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν, οἵτινες ὡς ἀσύνετοι δὲν ἐ-

κατάλαβαν τὰ ἄπειρα τοῦ Θεοῦ θαυμάσια· ἀλλὰ ἔπεσον εἰς τοιαύτην ἀνομίαν, ἀσοχήσαντες τὴν ἄκραν αὐτοῦ εὐσπλαγχνίαν οἱ ἀσυνείδοτοι.

6. Ὁ ὁποῖος δὲν τοὺς ὠργίσθη ὡς ἀνεξίκακος, ὅταν τὸν παρεπίκραναν εἰς τὴν κόκκινην θάλασσαν, κατὰ τοῦ Μωϋσέως γογγύζοντες, καὶ ὀνειδίζοντες αὐτὸν (βλέποντες τοὺς Αἰγυπτίους νὰ τρέχωσιν ὀπίσω των) πῶς, διατὶ δὲν ἦσαν μνήματα εἰς τὴν Αἴγυπτον, τοὺς ἔφερεν ἐκεῖ, νὰ τοὺς ἀποκτείνῃ εἰς τὴν ἔρημον.

7. Ἀλλὰ πάλιν δὲν τοὺς ἐμίσησεν ὁ μακρόθυμος, μάλισα καὶ τοὺς ἔσωσεν ὄχι διὰ λόγου των (ἐπειδὴ πάσης εὐεργεσίας ἦσαν ἀνάξιοι οἱ ἀχάρισοι) ἀλλὰ εἰς δόξαν αὐτοῦ, καὶ μεγαλοπρέπειαν, νὰ γνωρίσωσι τὴν δύναμίν του.

8. Ὅθεν ἐπρόσαξε, καὶ ἐξηράνθη ἡ θάλασσα, καὶ ἐπεριπατοῦσαν εἰς τὴν ἄβυσσον, ὥσπερ εἰς τὴν ξηρὰν γῆν, χωρὶς νὰ βραχῶσιν οἱ πόδες των.

9. Καὶ τοὺς ἐλύτρωσεν ἀβλαβεῖς ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν των θαυμασιώτατα.

10. Ἡ δὲ θάλασσα, ἥτις ἔσωσε τοὺς Ἑβραίους, αὐτὴ καὶ τοὺς Αἰγυπτίους δικαίως ἐπαίδευσεν· Ὅτι ἐπανασραφὲν τὸ ὕδωρ, ἐσκέπασεν ἅπαντας, καὶ κἂν ἕνας ἀπ' αὐτοὺς δὲν ἔζησεν.

11. Ὢ θαυματουργία ἀείμνησος, καὶ τέρας ἐξαίσιον, νὰ φρίξῃ πᾶς ἕνας, καὶ νὰ συσαλῇ ἐκπληττόμενος, Ἀλλ' αὐτοὶ οἱ ὄντως σκληροτράχηλοι, καὶ ἀγνώμονες, τότε μὲν ἐγνώρισαν τοιαύτην εὐεργεσίαν ὑμνοῦντες τὸν Κύριον, καὶ ἔψαλλον τὴν ά. ᾠδὴν, ἐξάρχων τῶν ἀνδρῶν ὁ Μωϋσῆς, τοῦ δὲ χοροῦ τῶν γυναικῶν ἡ Ἀδελφὴ αὐτοῦ Μαριὰμ ἡ Προφῆτις.

12. Ἀλλὰ πάλιν εἰς ὀλίγον καιρὸν ἀσοχήσαντες τὴν μεγάλην τοῦ Θεοῦ δύναμιν, δὲν ὑπέμεινεν τοῦ Θεοῦ τὸ θέλημα, νὰ εὐχαρισήσωσιν εἰς τὸ Μάννα, τὸ ὁποῖον τοῖς ἔβρεχεν, ἀλλὰ ἐλαιδόρησαν τὸν Μωϋσῆν, καὶ Μαρίαν τοὺς δούλους του, ἐπιθυμοῦντες κρέας, καὶ ἄλλα ἀνάξια πράγματα· καὶ εἴχασι διαγμὸν, νομίζοντες, ὅτι δὲν ἐδύνετο ὁ Θεὸς νὰ πληρώσῃ καὶ αὐτὴν τὴν ἐπιθυμίαν των

μεν, ἠδικήσαμεν. Οἱ Πατέρες ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ οὐ συνῆκαν τὰ θαυμάσιά σου, οὐκ ἐμνήσθησαν τοῦ πλήθους τοῦ ἐλέους σου.

6. *Καὶ παρεπίκραναν ἀναβαίνοντες ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ.*

7. *Καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, τοῦ γνωρίσαι τὴν δυνασείαν αὐτοῦ.*

8. *Καὶ ἐπετίμησε τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, παὶ ἐξηράνθη, καὶ ὡδήγησεν αὐτοὺς ἐν ἀβύσσῳ ὡς ἐν ἐρήμῳ.*

9. *Καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς ἐκ χειρὸς μισοῦντος, καὶ ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν.*

10. *Ἐκάλυψεν ὕδωρ τοὺς θλίβοντας αὐτούς. Εἷς ἐξ αὐτῶν οὐχ ὑπελείφθη·*

11. *Καὶ ἐπίσευσαν τῷ λόγῳ αὐτοῦ, καὶ ᾖσαν τὴν αἴνεσιν αὐτοῦ.*

12. *Ἐτάχυναν, ἐπελάθοντο τῶν ἔργων αὐτοῦ, οὐχ ὑπέμειναν τὴν βουλὴν αὐτοῦ. καὶ ἐπεθύμησαν ἐπιθυμίαν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐπείρασαν τὸν Θεὸν ἐν ἀ-*

νύδρῳ.

13. Καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς τὸ αἴτημα αὐτῶν. Ἐξαπέστειλε πλησμονὴν εἰς τὰς ψυχὰς αὐτῶν.

14. Καὶ παρώργισαν τὸν Μωϋσῆν ἐν τῇ παρεμβολῇ, τὸν Ἀαρὼν τὸν ἅγιον Κυρίου.

15. Ἠνοίχθη ἡ γῆ, καὶ κατέπιε Δαθὰν, καὶ ἐκάλυψεν ἐπὶ τὴν συναγωγὴν Ἀβειρὼμ. καὶ ἐξεκαύθη πῦρ ἐν τῇ Συναγωγῇ αὐτῶν. Φλὸξ κατέφλεξεν ἁμαρτωλούς.

16. Καὶ ἐποίησαν μόσχον ἐν Χωρὴβ, καὶ προσεκύνησαν τῷ γλυπτῷ· καὶ ἠλλάξαντο τὴν δόξαν αὐτοῦ ἐν ὁμοιώματι μόσχου ἐσθίοντος χόρτον.

17. Καὶ ἐπελάθοντο τοῦ Θεοῦ τοῦ σώζοντος αὐτοὺς, τοῦ ποιήσαντος μεγάλα ἐν γῇ Χὰμ, φοβερὰ ἐπὶ θαλάσσης ἐρυθρᾶς.

18. Καὶ εἶπε τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτοὺς, εἰ μὴ Μωϋσῆς ὁ ἐκλεκτὸς αὐτοῦ ἔστη ἐν τῇ θραύσει ἐνώπιον αὐτοῦ, τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυμὸν αὐτοῦ, τοῦ μὴ ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς.

19. Καὶ ἐξουδένωσαν γῆν ἐπιθυμητήν. Οὐκ ἐπίστευσαν τῷ λόγῳ αὐτοῦ, καὶ ἐγόγγυσαν ἐν τοῖς σκηνώμασιν

εἰς τὴν ἔρημον.

13. Τὴν ἐπιθυμίαν ἐκάλεσεν αἴτημα. Οὐ γὰρ ἤτησαν, ἀλλὰ κατελάλησαν· Ὅμως ἔδωκέ τοις κρέας ὁ ἀμνησίκακος, καὶ ἄρτον ἀχειροποίητον πολὺν, καὶ γλυκύτατον.

14. Οἱ δὲ ἀχάριςοι πάλιν παρώργισαν τοὺς δούλους των, καὶ ὁ μὲν Κορὲ μὲ τὴν συνοδίαν του ἐβουλήθησαν νὰ ἁρπάσωσι τὴν Ἱερωσύνην· Ὁ δὲ Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼμ ἄλλην τυραννίδα ἐμελέτησαν οἱ ἄφρονες.

15. Ὅθεν τὸν μὲν Δαθὰν, καὶ Ἀβειρὼμ κατέπιεν ἡ γῆ μὲ ὅλην τὴν ςρατιάν αὐτῶν· Ὁ δὲ Κορὲ, καὶ ἡ συνοδία του θεηλάτῳ πυρὶ κατεφλέχθησαν, τὸν ἀριθμὸν διακόσιοι πεντήκοντα. Ταύτας τὰς τιμωρίας ἔδωκεν εἰς τοὺς ἀδίκους ὁ Δίκαιος, διὰ νὰ σωφρονισθῶσιν οἱ ἐπίλοιποι.

16. Ἀλλὰ πάλιν οἱ σκληροτράχηλοι, καὶ ἀνόητοι δὲν ἐπαιδεύθησαν ἀπὸ τοιοῦτον φοβερὸν ὑπόδειγμα, ἀλλὰ ἔκαμαν ἀπάνω εἰς τὸ ὄρος Χωρὴβ (ὅπου ἐδέχθησαν τὸν Νόμον οἱ ἄνομοι) ἕνα χρυσὸν Μοσχάριον, καὶ τὸ ἐπροσκύνησαν, δίδοντες τὴν δόξαν, ἡ ὁποία ἔπρεπε τῷ Εὐεργέτῃ, καὶ κηδεμόνι Θεῷ, εἰς μίαν εἰκόνα ἄψυχον ἑνὸς Μοσχαρίου, τὸ ὁποῖον τρώγει χορτάρια.

17. Ὢ τῆς ἀνοησίας καὶ ἀχαριςίας τῶν! νὰ μὴν ἐνθυμηθῶσι τοῦ Θεοῦ οἱ ἀγνωμονέςατοι, ὅςις τοὺς ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον μὲ τοιαῦτα θαυμάσια, καὶ φοβερὰ τέρατα, τὰ ὁποῖα ἔκαμεν εἰς τὴν κόκκινην θάλασσαν;

18. Ὅθεν ὁ Θεὸς τοὺς ὠργίσθη δικαίως, καὶ ἠθέλησε νὰ τοὺς ἐξολοθρεύσῃ ὁλότελα, καθὼς εἶπε πρὸς τὸν ἀγαπημένον του Μωυσῆν, Ὅςτις ἐτόλμησε, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἢ συγχώρησον αὐτοῖς τὸ ἀνόμημα, ἢ ἐξάλειψαι καὶ ἐμένα ἀπὸ τὴν Βίβλον, ὅπου μὲ ἔγραψες. Αὕτη ἡ ἄπειρος ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον, καὶ ὄντως θαυμάσιος ἐβίασε τὸν ἀβίαςον, καὶ μετέςρεψε τὸν θυμόν του εἰς ἔλεος, καὶ τοὺς ἐσυγχώρησεν.

19. Ἀλλὰ πάλιν ὕςερα οἱ ἀπειθεῖς, καὶ ἀσύνετοι τὸν ἔκαμαν καὶ ἐθυμώθη. Διατὶ αὐτὸς μὲν τοὺς εἶπε, πῶς θέλει τοῖς δώσει τὴν ἐκλεκτὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, καὶ αὐτοὶ δὲν ἐπίςευσαν τὸν λόγον του, ἀλλὰ ἐγόγγυζον,

νομίζοντες τὸν Θεὸν ἀδύνατον. Διὰ τί τοὺς εἶπαν οἱ Κατάσκοποι (τοὺς ὁποίους ἔςειλαν κρυφὰ νὰ ἰδῶσι τὸν τόπον) πῶς εἴχασι πολλὴν δυσκολίαν, νὰ κυριεύσωσι τόσα Κάςρα ἀήττητα.

20. Ὅθεν ἐβουλήθη ὁ Κύριος νὰ τοὺς παιδεύσῃ δικαίως κατὰ τὴν ἀπιςίαν των· Πλὴν ὡς εὔσπλαγχνος δὲν τοῖς ἔδωκε τὴν πρέπουσαν τιμωρίαν, ἀλλὰ μόνον δὲν τοὺς ἠξίωσε, νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὴν μακαρίαν ἐκείνην γῆν. Τοὺς δὲ Υἱοὺς αὐτῶν διεσκόρπισεν εἰς διαφόρους χώρας Ἐθνῶν, καὶ βαρβάρων, νὰ βασανίζωνται.

21. Καὶ πάλιν ἀφ' οὗ ἔσμιξαν μὲ τὰς γυναῖκας τῶν Μωαβιτῶν ἐμωράνθησαν τόσον ἀπὸ τὸν ἔρωτα τῆς σαρκὸς οἱ ἄφρονες, ὥςε ἐσυγκοινώνησαν εἰς τὴν ἐκείνων ἀσέβειαν, προσφέροντες θυσίαν εἰς τὸ εἴδωλον τοῦ Κρόνου, τὸν ὁποῖον ἔλεγον Βάαλ, καὶ τὸν εἴχασιν εἰς τόπον καλούμενον Φεγώρ· ὅθεν Βεελφεγὼρ ἐπωνόμαζον· καὶ ἔφαγον θυσίας νεκρῶν Θεῶν οἱ μιαροὶ, καὶ ἀναίσθητοι.

22. Τοσοῦτον λοιπὸν παρώξυναν τὸν Θεὸν μὲ τοιαύτας βδελυρὰς πράξεις, ὥςε ἐξ ἀνάγκης τοῖς ἔδωκε καὶ ἑτέραν παίδευσιν ὡς Κριτὴς δικαιότατος, καὶ ἀπέκτεινε χιλιάδας εἰκοσιτέσσαρας.

23. Ἀλλὰ ὁ ζηλωτὴς Φινεὲς ἐφόνευσε τὸν ἀναίσχυντον Ζαμβρὶ, ὅς τις ἐτόλμησε νὰ σμιχθῇ μὲ τὴν Μαδιανίτιδα, καὶ τοὺς ἐσούβλισε καὶ τοὺς δύο μὲ τὸ κοντάρι. Τούτου τὸν ζῆλον ὡς δίκαιον ὁ Θεὸς ὑποδεξάμενος, τὸν μὲν Φινεὲς ἀνεκήρυξε, τὴν δὲ τιμωρίαν ἔπαυσεν, καὶ ἔπαυσεν ὁ θάνατος, καὶ μὲ τὸν τρόπον τοῦτον ηὔξησεν ἡ τοῦ Φινεὲς δικαιοσύνη, καὶ ὁ μισθὸς εἰς τοῦ λόγου του, καὶ ἐδοξάσθη αἰώνια.

24. Ὅταν ἔκλαιεν ὁ Μωϋσῆς τῆς Ἀδελφῆς τὸν θάνατον, ὑπῆγαν οἱ ἄτακτοι, καὶ τοῦ ἐζητοῦσαν ὕδωρ. Ὁ δὲ ἀπὸ τὴν πολλὴν ἀθυμίαν νικώμενος ἐθυμώθη, καὶ κτυπήσας εἰς τὴν πέτραν εἶπε, μὴ νὰ δύνωμαι νὰ σᾶς εὐγάλω ὕδωρ ἐκ ταύτης; Τότε ἐξῆλθε μὲν τὸ νερὸν ἀπὸ τὸν λίθον, Πλὴν ὁ Θεὸς ἠγανάκτησεν εἰς τὸν Μωϋσῆν, ὅτι διέςειλεν, ἤγουν εἶπε μόνον μὲ τὰ χείλη τὸν λόγον, ἀλλὰ ἡ καρδία του ἐδίςαζεν ἀμφιβάλλων. Ὅθεν αὐτὸν μὲν ἐκέλευσε νὰ λάβῃ τέλος τῆς ζωῆς, καὶ διὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ ἐπλήρωσε τὴν ὑπόσχεσιν.

25. Μετὰ ταῦτα πάλιν παρέβησαν τὸ θεῖον πρόσταγμα, τὸ ὁποῖον τοῖς εἶπε, νὰ μὴ συγκοινωνήσωσι μὲ τὰ

αὐτῶν. Οὐκ εἰσήκουσαν τῆς φωνῆς Κυρίου.

20. Καὶ ἐπῆρε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' αὐτοὺς, τοῦ καταβαλεῖν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ τοῦ καταβαλεῖν τὸ σπέρμα αὐτῶν ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ διασκορπίσαι αὐτοὺς ἐν ταῖς χώραις.

21. Καὶ ἐτελέσθησαν τῷ Βεελφεγὼρ, καὶ ἔφαγον θυσίας νεκρῶν.

22. Καὶ παρώξυναν αὐτὸν ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν, καὶ ἐπληθύνθη ἐν αὐτοῖς ἡ πτῶσις.

23. Καὶ ἔςη Φινεὲς, καὶ ἐξιλάσατο, καὶ ἐκόπασεν ἡ θραῦσις, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην εἰς γενεὰν ἕως τοῦ αἰῶνος.

24. Καὶ παρώργισαν αὐτὸν ἐπὶ ὕδατος ἀντιλογίας, καὶ ἐκακώθη Μωϋσῆς δι' αὐτοὺς, ὅτι παρεπίκραναν τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ· καὶ διέςειλεν ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ.

25. Οὐκ ἐξωλόθρευσαν τὰ ἔθνη, ἃ εἶπε Κύριος

αὐτοῖς. καὶ ἐμίγησαν ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἔμαθον τὰ ἔργα αὐτῶν, καὶ ἐδούλευσαν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν, καὶ ἐγενήθη αὐτοῖς εἰς σκάνδαλον.

26. Καὶ ἔθυσαν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν τοῖς δαιμονίοις. καὶ ἐξέχεαν αἷμα ἀθῷον, αἷμα υἱῶν αὐτῶν, καὶ θυγατέρων, ὧν ἔθυσαν τοῖς γλυπτοῖς Χαναάν.

27. Καὶ ἐφονοκτονήθη ἡ γῆ ἐν τοῖς αἵμασι, καὶ ἐμιάνθη ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῶν, καὶ ἐπόρνευσαν ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν.

28. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐβδελύξατο τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν.

29. Καὶ ἐκυρίευσαν αὐτῶν οἱ μισοῦντες αὐτούς· καὶ ἔθλιψαν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν, καὶ ἐταπεινώθησαν ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτῶν.

30. Πλεονάκις ἐρρύσατο αὐτούς. Αὐτοὶ δὲ παρεπίκραναν αὐτὸν ἐν τῇ βουλῇ αὐτῶν, καὶ ἐταπεινώθησαν ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν. καὶ εἶδε Κύριος ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτοὺς, ἐν τῷ αὐτὸν εἰσακοῦσαι τῆς δεήσεως αὐτῶν. καὶ ἐμνήσθη τῆς

Ἔθνη, καὶ αὐτοὶ οἱ ἀνόητοι ἐπροσκύνησαν ἀναίσθητα εἴδωλα εἰς ἀπώλειάν των, καὶ φανερὰν ἐξολόθρευσιν.

26. Πολλάκις ἐθυσίασαν τὰ παιδία των εἰς τοὺς δαίμονας, ἐκχέαντες ἀδίκως δίκαιον αἷμα καὶ ἄπταισον τῶν βρεφῶν, διὰ νὰ κάμωσι θυσίαν εἰς τὰ εἴδωλα τῶν Χαναναίων οἱ ἀχάριςοι.

27. Καὶ ἐμόλυναν τὴν γῆν μὲ τὰ αἵματα, καὶ τὴν ἐμίαναν μὲ τὰς πορνείας καὶ εἰδωλολατρείας, καὶ ἄλλας ῥαδιουργίας αὐτῶν, καὶ ἐπιτηδεύμασι. Πορνείαν ἐκάλεσεν οὐ μόνον τὴν ἀκολασίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν εἰδωλολατρείαν. Οὕτω καὶ εἰς ἄλλους τόπους νόησον, ὅταν ἀκούσῃς Ἰσραὴλ ἐκπορνεύσαντα.

28. Ὅθεν ἐθυμώθη δικαίως κατὰ τῶν ἀδίκων ὁ Δίκαιος, καὶ ἐβδελύχθη αὐτοὺς, καὶ τοὺς ἐσυχάθη τοσοῦτον, ὥςε τοὺς παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν των, διὰ νὰ ταπεινωθῶσιν οἱ ὑπερήφανοι, καὶ ἀναίσχυντοι.

29. Καὶ ποτὲ μὲν τοὺς ἐκυρίευσαν, καὶ τοὺς ἐβασάνισαν οἱ Μωαβῖται. Ποτὲ δὲ οἱ Ἀμανῖται, Ἀμαληκῖται, καὶ Ἀλλόφυλοι, καὶ καθὼς εἰς τοὺς Κριτὰς, καὶ εἰς ἄλλας Βίβλους τῆς Παλαιᾶς φαίνεται, πόσον τοὺς ἐπαίδευσεν ὡς Φιλάνθρωπος, διὰ νὰ γνωρίσωσι τὴν ἀνομίαν των, νὰ μετανοήσωσιν οἱ ἄφρονες, ἀλλὰ πάλιν ἔμειναν οἱ αὐτοὶ ὡς ἀσύνετοι.

30. Πολλάκις ἐδεήθησαν τοῦ Θεοῦ ὑπὸ τῆς ἀνάγκης ςενοχωρούμενοι, καὶ ἐλύτρωσέ τους· Ὅτι αὐτοὶ μὲν τὸν παρεπίκραναν μὲ τὰς ἀνομίας των· Ὁ δὲ ὡς εὔσπλαγχνος τοὺς ἐσυγχώρει διὰ τὰς ἐπαγγελίας, τὰς ὁποίας ἔταξε πρὸς τοὺς Δικαίους Προπάτορας. Μεταμέλειαν δὲ καλεῖ τὴν τῆς παιδείας κατάπαυσιν· Ἀλλὰ ὁ Θεὸς δὲν ἔχει κανένα πάθος, ἀλλὰ τὰ πάντα πρυτανεύων, καὶ οἰκονομῶν μὲ Σοφίαν ἄπειρον, ποτὲ μὲν παιδεύει ὡς δίκαιος, ποτὲ δὲ σπλαγχνίζεται ὡς Φιλάνθρωπος.

31. Ὅθεν οἰκτείρας αὐτοὺς, ἔκαμε τὸν Κύριον καὶ τοὺς ἐλυπήθη, καὶ τοῖς ἔδωκε τὴν ποθουμένην ἐλευθερίαν, καὶ ἔςρεψαν οἴκαδε ἀγαλλόμενοι.

32. Διδάσκει ὁ Προφητικὸς λόγος, πῶς νὰ ἐξιλεώσωμεν τὸν Θεὸν, νὰ μᾶς βοηθήσῃ. Οὕτω καὶ Παῦλος ὁ Θεσπέσιος, τὴν ἐσομένην Σωτηρίαν τοῖς Ἰουδαίοις προεκήρυξε, διὰ Ἡλιοῦ τοῦ Θεσβίτου λέγων. »Ἥξει ὁ αἰρόμενος,« ἤγουν ἔλθῃ θέλει ἐκεῖνος, ὅςτις μέλλει νὰ λυτρώσῃ τὸν Ἰσραὴλ, καὶ νὰ ἀποτρέψῃ τὰς ἀσεβείας ἀπὸ τὸν Ἰακώβ. Λοιπὸν δὲν λέγει διὰ τὰ Ἱεροσόλημα, πῶς μέλλει νὰ ἀνακαινισθῶσι, νὰ τελῶσι πάλιν τὴν λατρείαν τοῦ Νόμου μετὰ τὸ Ἅγιον Βάπτισμα, ὅτι αὐτὰ εἶναι τῶν γρεῶν παραμύθια· ἀλλὰ τὴν πολιτείαν δηλοῖ τῆς καινῆς Διαθήκης, ἤγουν τὴν ἀνάκλησιν τῶν Ἐθνῶν, ἥτις ἔγινε μετὰ τὴν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἐνανθρώπησιν, καὶ εὐλογοῦμεν αὐτὸν ἀεὶ, καὶ πάντοτε, τὴν μεγίςην εὐεργεσίαν ἐκδιηγούμενοι· τὸ δὲ γένοιτο, λέγει ὁ Ἑβραῖος Ἀμὴν, ἤγουν. Οὕτω νὰ γένῃ καθὼς ἐδεήθημεν. Ἀμὴν, Ἀμήν.

διαθήκης αὐτοῦ, καὶ μετεμελήθη κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους αὐτοῦ.

31. Καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς οἰκτιρμοὺς, ἐναντίον πάντων τῶν αἰχμαλωτευσάντων αὐτούς.

32. Σῶσον ἡμᾶς, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐπισυνάγαγε ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐθνῶν, τοῦ ἐξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματί σου τῷ ἁγίῳ, τοῦ ἐγκαυχᾶσθαι ἐν τῇ αἰνέσει σου. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος, καὶ ἐρεῖ πᾶς ὁ λαὸς γένοιτο, γένοιτο.

Δόξα.

Ἀλληλούϊα. Ψαλμός. Ρϛ'.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς εἶναι τῶν προτέρων παρόμοιος, καὶ προκηρύττει οὐ μόνον τῶν Ἰουδαίων τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν ἀνθρώπων τὴν Σωτηρίαν· Ἐπειδὴ ὅλα τὰ ἐδικά μας μυςήρια εἰς ἐκείνους ἐσκιαγράφησαν. Παρακινεῖ γοῦν ὁ Προφητικὸς λόγος, νὰ εὐχαριςῶμεν τὸν Θεὸν ἅπαντες διὰ τὰς εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας μᾶς ἔκαμε, καὶ μᾶς εὔγαλεν ἀπὸ τὴν τυραννίδα τοῦ πονηροῦ δαίμονος.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι χρηστὸς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

2. Εἰπάτωσαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ Κυρίου, οὓς ἐλυτρώσατο ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ, καὶ ἐκ τῶν χωρῶν συνήγαγεν αὐτοὺς, ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ δυσμῶν, καὶ βοῤῥᾶ, καὶ θαλάσσης.

3. Ἐπλανήθησαν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν ἀνύδρῳ· ὁδὸν πόλεως κατοικητηρίου οὐχ' εὗρον. Πεινῶντες, καὶ διψῶντες, ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἐν αὐτοῖς ἐξέλιπε.

4. Καὶ ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτοὺς, καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἐῤῥύσατο αὐτούς.

5. Καὶ ὡδήγησεν αὐτοὺς εἰς ὁδὸν εὐθεῖαν, τοῦ πορευθῆναι εἰς πόλιν κατοικητηρίου.

6. Ἐξομολογησάσθωσαν τῷ Κυρίῳ τὰ ἐλέη αὐτοῦ, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων.

7. Ὅτι ἐχόρτασε ψυχὴν κενὴν, καὶ ψυχὴν πεινῶσαν ἐνέπλησεν ἀγαθῶν. Καθημένους ἐν σκότει, καὶ σκιᾷ θανάτου. Πεπεδημένους ἐν πτωχείᾳ, καὶ σιδήρῳ.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἄς ὑμνολογῶσι πάντες οἱ ἄνθρωποι τὸν Θεὸν τῶν ἀπάντων, ὅς τις ἐτέλεσε διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν τοσαῦτα θαυμάσια ὡς Πανοικτίρμων καὶ Πολυέλεος.

2. Ἀλλὰ ἀφίνων, ὅσας εὐεργεσίας μᾶς ἔκαμε, θέλω προκηρύξει ὑπ' αὐτοῦ φωτιζόμενος, ὡς παρελθόντα τὰ μέλλοντα. Ἄς τὸν ὑμνολογῶσι τὰ Ἔθνη ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ, Τὰ ὁποῖα ὄχι ἀπὸ τὴν Ἰουδαίαν, ἀλλὰ ἀπὸ διαφόρους τόπους καὶ χώρας, ἀπὸ ἀνατολὴν καὶ δύσιν, ἀπὸ τὸν Βοῤῥᾶν καὶ Νότον, εἰς μίαν Ἐκκλησίαν καὶ ποίμνην ἐσύναξεν.

3. Οἵτινες εὑρίσκοντο ταλαιπωρούμενοι καὶ πλανώμενοι εἰς τὴν ἐρημίαν τούτου τοῦ Κόσμου, εἰς διαφόρους ἁμαρτίας κλίνοντες, καὶ εἰς ἐσχάτην ἀνυδρίαν περιφερόμενοι· μὴ γινώσκοντες τὸν ἀληθῆ Θεὸν, καὶ μὴν εὑρίσκοντες τὴν ἄνω πόλιν τῆς κατοικίας του, ἤγουν ζωὴν τὴν αἰώνιον. Ἀπὸ τὴν πεῖναν καὶ δίψαν ἐτήκοντο, ὑστερημένοι λόγου Θεοῦ, καὶ καθαρωτάτου ὕδατος τῆς αὐτοῦ εὐλογίας καὶ χάριτος.

4. Ὁ δὲ ἐλεήμων καὶ εὔσπλαγχνος, τοὺς μὲν Ἰουδαίους ἀπὸ τὰς θλίψεις ἐλύτρωσεν, ἡμᾶς δὲ ἐκ τῶν ἀναγκῶν καὶ τῆς δεινῆς τυραννίδος τοῦ Κοσμοκράτορος.

5. Καὶ μᾶς ὡδήγησε διὰ τῶν Ἱερῶν Ἀποστόλων, δείχνων μας τὸν ἴσον δρόμον, νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν Οὐράνιον πόλιν αὐτοῦ ἀνεμπόδιστα.

6. Λοιπὸν οἱ τοσούτων ἀγαθῶν ἀπολαύσαντες, ἄς προσφέρωμεν τῷ εὐεργέτῃ Θεῷ τὰ εὐχαριστήρια. Θαυμαστὴ μὲν ἡ τῶν Ἰουδαίων ἐλευθερία· ἀξιαγαστοτέρα ὅμως τῆς Οἰκουμένης ὅλης ἡ Σωτηρία· τούτων δὲ πάντων ἡ τοῦ Θεοῦ εὐσπλαγχνία πρόξενος.

7. Καὶ τοὺς Ἰουδαίους δουλείᾳ, καὶ κακουχίᾳ, καὶ λιμῷ τηκομένους, τῶν κατεχόντων δεινῶν ἠλευθέρωσε, καὶ ἅπασαν ἀνθρώπινον φύσιν διδασκαλίαις διέθρεψε, καὶ ζόφου τῆς ἀγνωσίας ἐλύτρωσε, καὶ διαῤῥήξας τὰ ἰσχυρὰ δεσμὰ τῆς ἁμαρτίας, ἐκ τοῦ θανάτου ταύτην ἀνέστησε.

8. Τούτων δὲ πάντων τῶν ἀλγεινῶν καὶ θλίψεων, εἶναι αἰτία ἡ ἁμαρτία, καὶ εἰς τοσαύτας συμφορὰς συμφερόμενοι, καὶ τοιούτοις μόχθοις βασανιζόμενοι, δὲν εὑρήκασιν ἀλλαχόθεν τὴν λύτρωσιν, ἀλλὰ μόνον αὐτὸς πάλιν τοὺς ἐλυπήθη ὡς Πολυέλεος.

9. Ἐπειδὴ εἰς τὰς θλίψεις αὐτῶν ἐβόησαν πρὸς αὐτὸν τὸν εὔσπλαγχνον, Ὅστις οἰκτείρας αὐτοὺς, τοὺς μὲν Ἰουδαίους τῶν συμφορῶν ἠλευθέρωσε, τοὺς δὲ Ἕλληνας τοῦ σκότους τῆς ἀγνωσίας ἐλύτρωσε, τζακίζων τὰ δεσμὰ καὶ ἁλύσεις, μὲ τὰς ὁποίας τοὺς εἶχασι δεδεμένους οἱ πολέμιοι.

10. Πύλας χαλκᾶς, καὶ σιδηροῦς λοςοὺς, καὶ περάτας, τὸ ἄφυκτον τῶν κακῶν ἐκάλεσεν· Ὅτι καθὼς ὅσοι εὑρίσκονται οὕτω φυλακωμένοι, δὲν δύνανται νὰ φύγωσιν· οὕτω καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ Ἕλληνες, ὅλοι ὄντες τοῦ ᾅδου αἰχμάλωτοι, δὲν ἐδύναντο νὰ φύγωσι τὴν δυναςείαν τοῦ θανάτου· Ἀλλ' ὁ θεῖος ἔλεος πᾶσι τὴν λύτρωσιν ἐδωρήσατο.

11. Οὐκ ἀδίκως ταῦτα ἔπαθον, ἀλλὰ δικαίως τῶν πλημμελημάτων ἐλάμβανον τὰς τιμωρίας. Ὅμως καὶ οὕτω παρανομήσαντας, τῆς Σωτηρίας τοὺς ἠξίωσεν.

12. Ἰουδαῖοι μὲν τῷ πλήθει τῶν κακῶν συνεχόμενοι, καὶ αὐτὴν τὴν τροφὴν ἀποςρεφόμενοι, ἐβδελύσσοντο· τὰ δὲ Ἔθνη ἐμίσουν τὴν Σωτήριον Διδασκαλίαν. Οὔτε κἂν Ἰσοκράτους, καὶ τῶν ἄλλων Φιλοσόφων τοὺς λόγους ἐψήφουν ὁλότελα· ἀλλὰ τελοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς, ὑπήγαινον εἰς τὸν θάνατον. Ὁ δὲ τῶν ὅλων Θεὸς μετέδωκεν αὐτοῖς τῆς ἀθανάτου τρυφῆς, καὶ τῶν δεινῶν θλίψεων ἐλύτρωσεν.

13. Ἤγουν ἐξαπέςειλε τὸν Υἱὸν καὶ Λόγον αὐτοῦ, Ὅστις ὡς μὲν Θεὸς ἐςὶν ἀπερίγραπτος, καὶ πανταχοῦ πάρεςι, καὶ περιέχει τὰ σύμπαντα· Ὡς δὲ ἄνθρωπος ἀπεςάλη, καὶ ςαυρωθεὶς διὰ τοῦ πάθους τὴν ἀπάθειαν, καὶ ἀφθαρσίαν αὐτοῖς ἐδωρήσατο, καὶ τῶν ψυχικῶν τραυ-

8. Ὅτι παρεπίκραναν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν βουλὴν τοῦ ὑψίςου παρώξυναν. καὶ ἐταπεινώθη ἐν κόποις ἡ καρδία αὐτῶν. Ἠσθένησαν, καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν.

9. Καὶ ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτοὺς, καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἔσωσεν αὐτούς. καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ σκότους, καὶ σκιᾶς θανάτου, καὶ τοὺς δεσμοὺς αὐτῶν διέῤῥηξεν.

10. Ἐξομολογησάσθωσαν τῷ Κυρίῳ τὰ ἐλέη αὐτοῦ, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων· Ὅτι συνέτριψε πύλας χαλκᾶς, καὶ μοχλοὺς σιδηροῦς συνέθλασεν.

11. Ἀντελάβετο αὐτῶν ἐξ ὁδοῦ ἀνομίας αὐτῶν· Διὰ γὰρ τὰς ἀνομίας αὐτῶν ἐταπεινώθησαν.

12. Πᾶν βρῶμα ἐβδελύξατο ἡ ψυχὴ αὐτῶν, καὶ ἤγγισαν ἕως τῶν πυλῶν τοῦ θανάτου. καὶ ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτοὺς, καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἔσωσεν αὐτοὺς.

13. Ἀπέςειλε τὸν λόγον αὐτοῦ, καὶ ἰάσατο αὐτοὺς, καὶ ἐῤῥύσατο αὐτοὺς, ἐκ τῶν διαφθορῶν αὐτῶν.

14. Ἐξομολογησάσθωσαν τῷ Κυρίῳ τὰ ἐλέη αὐτοῦ, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων. καὶ θυσάτωσαν αὐτῷ, θυσίαν αἰνέσεως, καὶ ἐξαγγειλάτωσαν τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει.

15. Οἱ καταβαίνοντες εἰς θάλασσαν ἐν πλοίοις, ποιοῦντες ἐργασίαν ἐν ὕδασι πολλοῖς· αὐτοὶ εἶδον τὰ ἔργα Κυρίου, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἐν τῷ βυθῷ.

16. Εἶπε, καὶ ἔστη πνεῦμα καταιγίδος, καὶ ὑψώθη τὰ κύματα αὐτῆς. Ἀναβαίνουσιν ἕως τῶν οὐρανῶν, καὶ καταβαίνουσιν ἕως τῶν ἀβύσσων.

17. Ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἐν κακοῖς ἐτήκετο. Ἐταράχθησαν, ἐσαλεύθησαν ὡς ὁ μεθύων, καὶ πᾶσα ἡ σοφία αὐτῶν κατεπόθη.

18. Καὶ ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτοὺς, καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἐξήγαγεν αὐτούς. Καὶ ἐπέταξε τῇ καταιγίδι, καὶ ἔστη εἰς αὖραν, καὶ ἐσίγησαν τὰ κύματα αὐτῆς.

19. Καὶ εὐφράνθησαν ὅτι ἡσύχασαν· καὶ ὡδήγησεν αὐτοὺς ἐπὶ λιμένα θελήμα-

μάτων πάντας ἰάσατο.

14. Διὰ ταῦτα πάντα εἴμεθα χρεῶσαι νὰ ὑμνῶμεν τὸν φιλάνθρωπον Θεὸν, ὅστις μᾶς ἔκαμε τόσην εὐεργεσίαν, καὶ νὰ διδάσκωμεν τοὺς ἀγνοοῦντας, νὰ τοὺς παρακινῶμεν εἰς ὑμνῳδίαν αὐτοῦ, καὶ νὰ διηγώμεθα πάντοτε τὰ θαυμάσια ἔργα του ἀγαλλόμενοι. Θυσίαν δὲ εἶπεν αἰνέσεως, διὰ νὰ δείξῃ τὴν τῆς νομικῆς λατρείας κατάπαυσιν. Ὁ δὲ Ἀκύλας θυσίαν εὐχαριστίας ἔγραψε.

15. Παραβολικῶς εἶπε ταῦτα· Ὅτι καθὼς οἱ ναυτικοὶ βλέπουσι τὰς μεγαλουργίας τοῦ Θεοῦ, περιπίπτοντες εἰς μεγάλους κλύδωνας, καὶ παρ᾽ ἐλπίδα σωζόμενοι, Οὕτω καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἀπὸ τὰς συμφορὰς ἐλυτρώθησαν. Ἢ διὰ τοὺς Ἀποστόλους λέγει, οἵτινες εἶδον τὰ θεῖα θαυμάσια ὡς μύσαι Χριστοῦ, καὶ εὔγαλαν ἀπὸ τὸν βυθὸν τῆς εἰδωλολατρείας τὰ Ἔθνη, καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον καθωδήγησαν.

16. Μὲ τὸ νεῦμα, καὶ βούλησιν τοῦ Θεοῦ, μᾶς ἔρχονται καὶ τὰ λυπηρὰ, καὶ χαρμόσυνα, καὶ ἀφίνει πολλάκις τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ πίπτει εἰς ταραχὴν, καὶ τὴν πειράζουσιν οἱ πολέμιοι, διὰ μισθὸν τῶν πιστῶν περισσότερον.

17. Καθὼς δὲ οἱ Ναῦται, ὅταν ἔχωσι μεγάλον κλύδωνα, ταράσσονται ὡς μεθυσμένοι, ὧδε κἀκεῖσε περιστρεφόμενοι, καὶ χάνουσιν ὅλην των τὴν τέχνην καὶ μάθησιν· οὕτω καὶ οἱ Πιστοὶ εἰς τὴν ταραχὴν τῶν διωγμῶν, καὶ θλίψεων, δὲν δύνανται μὲ ἀνθρωπίνην σοφίαν νὰ λυτρωθῶσι, χωρὶς θείας δυνάμεως.

18. Καὶ οἱ πλέοντες, τὸν Θεὸν ἐπικαλούμενοι, τῶν κινδύνων λυτροῦνται· Ὅτι ἐκεῖνος προστάσσει τὴν κλυδωνιζομένην θάλασσαν, καὶ καταπραΰνει τὰ κύματα, καὶ οἱ ἐν πολλαῖς θλίψεσι, καὶ λυπηροῖς προσπαλαίοντες, εὑρίσκουσι μεταβολὴν τῶν κακῶν, καὶ λύτρωσιν διὰ τῆς τοῦ Θεοῦ βοηθείας, καὶ χάριτος.

19. Μετέβαλε τὴν ἀγριότητα τῆς νοητῆς θαλάσσης εἰς ἡμερότητα, καὶ μετατραπεὶς ὁ βίαιος ἄνεμος εἰς γλυκερὸν ἀέρα, ἔγινε μεγάλη γαλήνη, καὶ εὐφράνθη ἡ Ἐκκλησία ἅπασα· Ὅτι οἱ μὲν διῶκται κατέπαυσαν, οἱ δὲ

πιςοὶ κατευόδιου εἰς τὸν λιμένα τοῦ θείου θελήματος ἔφθασαν.

20. Λοιπὸν ἃς ὑμνολογῶσι πάντες τὸν εὐεργέτην (ὡς ἄνωθεν εἴρηται) καὶ ἃς διηγῶνται εἰς ὅλους τὰ θεῖά του, καὶ μεγάλα θαυμάσια.

21. Οὐ μόνον δὲ ὁ κοινὸς Λαὸς ἃς ὑψώνη μὲ ἀγαθὰς πράξεις, καὶ μὲ ὑμνῳδίας ἃς δοξάζη τὸν Κύριον, ἀλλὰ καὶ οἱ σοφοὶ Διδάσκαλοι, καὶ Πρεσβύτεροι, ἃς τὸν ὑμνῶσι, καὶ νὰ τὸν εὐχαριςῶσι ἀκατάπαυςα· τοῦτο γίνεται ὑπὸ τῶν πιςῶν καθ' ἑκάςην ἕως τὴν σήμερον, καὶ κηρύττεται τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον.

22. Καὶ εὐχαριςοῦσιν οἱ πιςοὶ κατὰ χρέος τὸν Χριςὸν, εἰς τὴν χρησιμωτάτην ταύτην μεταβολὴν, καὶ ἐναλλαγὴν, τὴν ὁποίαν ἐτέλεσεν· Ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι, οἵτινες ἦσαν πρότερον μὲ τοὺς Προφητικοὺς ποταμοὺς ποτισμένοι, καὶ ἀρδευόμενοι, προσφέροντες τῷ Θεῷ καρπὸν ὥριμον, τώρα ἔγιναν διὰ τὴν πονηρίαν αὐτῶν, τῆς προτέρας ἀρδείας παντέρημοι τόσον, ὥςε δὲν ἔχουσιν οὔτε μίαν ῥανίδα ψυχροῦ, καὶ ζωηροῦ ὕδατος, Ἀλλὰ ἔμειναν ὑπὸ ἀμέτρου δίψης κατακαιόμενοι, ὡς ὁ ἀνελεήμων, καὶ ἄσπλαγχνος Πλούσιος.

23. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος πάλιν εὐλόγησε τὴν ξηρὰν ἔρημον τῶν Ἐθνῶν, τὰ ὁποῖα δὲν εἴχασι δρόσον τινα χάριτος, ἀλλὰ ἦτον ὡς γῆ ἄνυδρος, καὶ τὴν ἐπλούτισε μὲ βρύσας ὑδάτων, ἤγουν μὲ τὴν ἀληθῆ τῆς θείας Γραφῆς ἐξήγησιν, καὶ μὲ ἄλλα Μυςήρια.

24. Καὶ συνάξας τὰ Ἔθνη, τὰ ὁποία ἦσαν ἐςερημένα Πνευματικῆς τροφῆς, καὶ πεινασμένα, κατῴκησεν αὐτὰ εἰς τὴν ἀληθῆ πόλιν τῆς Ἁγίας καὶ Καθολικῆς Ἐκκλησίας.

25. Οἱ Θεῖοι Ἀπόςολοι ἔσπειραν τὸν Σωτήριον Λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς λογικοὺς Παραδείσους, καὶ ἀμπελῶνας ἐφύτευσαν, καὶ δικαιοσύνης καρποὺς Θεῷ προσεκόμισαν.

26. Οὐ μόνον δὲ τοὺς Διδασκάλους, καὶ Κήρυκας εὐλόγησεν ὁ Θεὸς, καὶ ἐπλήθυναν, ἀλλὰ καὶ τὰ κτήνη· ἤγουν τὰς ἁπλουςέρας ψυχὰς, αἱ ὁποῖαι ἐπίςευσαν μὲ ταπείνωσιν, καὶ ὑπάγουσιν ὅπου τοὺς βόσκουσιν οἱ ποιμένες, ὡς ἄκακοι ἀπονήρευτα. Τοὺς ὁποίους ὁμοίως ὁ Κύριος ηὔξανε, χαρίζων αὐτοῖς τῆς θαυματουργίας τὴν δύ-

τος αὐτῶν.

20. *Ἐξομολογησάσθωσαν τῷ Κυρίῳ τὰ ἐλέη αὐτοῦ, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων.*

21. *Ὑψωσάτωσαν αὐτὸν ἐν Ἐκκλησίᾳ λαοῦ, καὶ ἐν καθέδρᾳ πρεσβυτέρων αἰνεσάτωσαν αὐτόν.*

22. *Ἔθετο ποταμοὺς εἰς ἔρημον, καὶ διεξόδους ὑδάτων εἰς δίψαν. Γῆν καρποφόρον εἰς ἅλμην, ἀπὸ κακίας τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ.*

23. *Ἔθετο ἔρημον εἰς λίμνας ὑδάτων, καὶ γῆν ἄνυδρον εἰς διεξόδους ὑδάτων.*

24. *Καὶ κατῴκισεν ἐκεῖ πεινῶντας, καὶ συνεςήσαντο πόλεις κατοικεσίας.*

25. *Καὶ ἔσπειραν ἀγροὺς, καὶ ἐφύτευσαν ἀμπελῶνας, καὶ ἐποίησαν καρπὸν γεννήματος.*

26. *Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς, καὶ ἐπληθύνθησαν σφόδρα, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν οὐκ ἐσμίκρυνε.*

27. *Καὶ ὠλιγώθησαν, καὶ ἐκακώθησαν ἀπὸ θλίψεως κακῶν, καὶ ὀδύνης.*

28. *Ἐξεχύθη ἐξουδένωσις ἐπ᾽ ἄρχοντας αὐτῶν, καὶ ἐπλάνησεν αὐτοὺς ἐν ἀβάτῳ, καὶ οὐχ᾽ ὁδῷ.*

29. *Καὶ ἐβοήθησε πένητι ἐκ πτωχείας, καὶ ἔθετο ὡς πρόβατα πατριάς.*

30. *Ὄψονται εὐθεῖς, καὶ εὐφρανθήσονται, καὶ πᾶσα ἀνομία ἐμφράξει τὸ σόμα αὐτῆς.*

31. *Τίς σοφὸς, καὶ φυλάξει ταῦτα; καὶ συνήσουσι τὰ ἐλέη τοῦ Κυρίου.*

Δόξα.

ναμιν.

27. Τώρα πάλιν προλέγει τοῖς Ἰουδαίοις τὰ συμβησόμενα, Οἱ ὁποῖοι ἄκαρποι παντελῶς γενόμενοι, εἰς τὰ Ἔθνη διεσκορπίσθησαν, καὶ τόσον ὀλίγοι ἔγιναν, ὥςε ἐρήμαξεν αὐτῶν ἡ Μητρόπολις.

28. Οἱ δὲ Ἀρχηγοί των ἐξουδενώθησαν, καὶ δὲν εἶναι πλέον ἄξιοι λόγου, νὰ κρίνωσιν οἱ ἀδιάκριτοι· Ἐπειδὴ τὸν κοινὸν Κριτὴν τῆς Οἰκουμένης ὡς κατάδικον εἰς κρίσιν κατέκριναν. Ὅθεν ὡς πλανεμένοι ἀπὸ τὴν Σωτήριον ὁδὸν, πορεύονται τώρα εἰς ἀβάτους ἐρήμους, καὶ βάραθρα.

29. Ὁ Ἀκύλας οὕτως ἔγραψε, »καὶ ὑπερεπαρεῖ πτωχὸν ἐκ πενίας, καὶ τάξει ὡς ποίμνια συγγενείας« ἤγουν ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς, καὶ πτωχοὺς, ἐπειδὴ εἴμεσθα κατὰ σάρκα συγγενεῖς τοῦ Χριςοῦ, μᾶς ἐπιμελεῖται, ὡς πρόβατα τῆς ποίμνης του.

30. Ταῦτα ὁρῶντες οἱ εὐθεῖς, καὶ ἐνάρετοι, θέλουσιν εὐφραίνεσθαι ἀγαλλόμενοι. Οἱ δὲ παράνομοι νὰ μένωσιν ἄλαλοι, ὑπὸ τῆς θείας ψήφου χαλινούμενοι.

31. Ὅτι πᾶς ἕνας χοντρὸς, καὶ ἀσύνετος, δὲν ἠμπορεῖ νὰ καταλάβῃ τὰς φιλανθρώπους τοῦ Σωτῆρος οἰκονομίας, οὔτε νὰ φυλάξῃ τὰς θείας νομοθεσίας, ἀλλὰ μόνον, ὅς τις εἶναι ςολισμένος μὲ σοφίαν, καὶ σύνεσιν.

Ὠδὴ Ψαλμοῦ τῷ Δαβίδ. ΡΖʹ.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς προφητεύει τὴν τῶν Ἰουδαίων ἐπάνοδον, καὶ τὴν Σωτηρίαν τῶν Ἐθνῶν. Εἶναι ὅμοιος μὲ τὸν νθʹ. Ψαλμὸν, καὶ δι᾽ αὐτὸ δὲν γράφομεν περισσοτέραν ἐξήγησιν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Δόξαν, τὴν Προφητικὴν χάριν ἐκάλεσε. Λέγει οὖν, ὅτι ἑδραίαν ἔχω τὴν καρδίαν, καὶ ἕτοιμον εἰς τὴν ὑποδοχὴν τῆς χάριτος.

2. Ψαλτήριον, καὶ Κιθάραν λέγει τοῦ λόγου του· ὅτι ἡ χάρις τοῦ Πνεύματος, ἀνέκρουεν εἰς ἐκεῖνον τὴν Προφητικὴν μελῳδίαν, ὥσπερ εἰς μουσικὸν, καὶ εὔηχον ὄργανον.

3. Ὄρθρον δὲ καλεῖ τὴν τοῦ Σωτῆρος ἐνανθρώπησιν, καὶ ὑπισχνεῖται, ἤγουν τάσσει νὰ ὑμνολογῇ, καὶ νὰ ψάλλῃ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ εἰς μύρια Ἔθνη, καὶ Λαὸν ἀναρίθμητον, καθὼς εἰς ὅλας τὰς Ἐκκλησίας σήμερον γίνεται.

4. Ὅτι εἶναι τόσον ἄπειρον τὸ ἔλεός σου, ὥϛε ὑπερβαίνει τοῦ Οὐρανοῦ τὸ μέγεθος· καὶ αἱ ἀκτῖνες τῆς ἀληθείας σου διέδραμον πανταχόθεν εἰς ὅλα τῆς Οἰκουμένης τὰ πέρατα.

5. Τὸ λοιπὸν καθὼς καὶ ἄλλοτε μᾶς ἐβοήθησες, δεῖξαι καὶ τώρα τὸ ὕψος τοῦ κράτους σου, λύτρωσαι τοὺς ἀγαπημένους δούλους σου, νὰ διαφημησθῇ πανταχοῦ ἡ δόξα σου. ἐξαιρέτως δὲ σῶσον ἐμένα τὸν δοῦλόν σου, μὲ τὴν Παντοδύναμον δεξιάν σου, καὶ ἐπάκουσόν μου, καθὼς μοὶ ἔταξες.

6. Ἐπειδὴ εἶπε παράνω ὑψώθητι· τοῦ ἀποκρίνεται ὁ Θεὸς ἐν τῷ Ἁγίῳ αὐτοῦ, ἤγουν διὰ τῆς τοῦ Πνεύματος χάριτος, πῶς θέλει ὑψωθῇ. Τοῦτ' ἔϛι νὰ τῷ δώσῃ δύναμιν νὰ κυριεύσῃ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ, νὰ πάρῃ τοὺς τόπους, καὶ χώρας αὐτῶν.

7. Μὲ τὰ ὁποῖα ὅλα δηλοῖ τοῦ Λαοῦ τὴν λύτρωσιν. Καθὼς εἰς τὸν νθ'. Ψαλμὸν ἐγράψαμεν. Ὅθεν δὲν ἁρμόζει νὰ κάμωμεν ἄλλην ἐξήγησιν· καὶ ὅς τις βούλεται, ἂς ἀναγνώσῃ ἐκεῖνον, νὰ ἰδῇ τὸ ποθούμενον.

8. Ἡδονῆς πολλῆς πλησθεὶς ὁ Προφήτης μὲ τὴν τῶν ἀγαθῶν πρόρρησιν, ἐπιποθεῖ νὰ ἰδῇ τὴν ἐρημωθεῖσαν Ἰε-

Τὸ Κείμενον.

1. Ἑτοίμη ἡ καρδία μου ὁ Θεός· ἑτοίμη ἡ καρδία μου. Ἄσομαι, καὶ ψαλῶ ἐν τῇ δόξῃ μου.

2. Ἐξεγέρθητι ἡ δόξα μου. Ἐξεγέρθητι ψαλτήριον, καὶ κιθάρα.

3. Ἐξεγερθήσομαι ὄρθρου. Ἐξομολογήσομαί σοι ἐν λαοῖς, Κύριε, ψαλῶ σοι ἐν ἔθνεσιν.

4. Ὅτι μέγα ἐπάνω τῶν Οὐρανῶν τὸ ἔλεός σου, καὶ ἕως τῶν νεφελῶν ἡ ἀλήθειά σου.

5. Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς Οὐρανοὺς ὁ Θεὸς, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου. Ὅπως ἂν ῥυσθῶσιν οἱ ἀγαπητοί σου. Σῶσον τῇ δεξιᾷ σου, καὶ ἐπάκουσόν μου.

6. Ὁ Θεὸς ἐλάλησεν ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ. Ὑψωθήσομαι, καὶ διαμεριῶ σίκιμα, καὶ τὴν κοιλάδα τῶν σκηνῶν διαμετρήσω.

7. Ἐμός ἐϛι Γαλαὰδ, καὶ ἐμός ἐϛι Μανασσῆς, καὶ Ἐφραὶμ ἀντίληψις τῆς κεφαλῆς μου. Ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐπικαλῶ τὸ ὑπόδημά μου. Ἐμοὶ ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν.

8. Τίς ἀπάξει με εἰς πόλιν περιοχῆς; ἢ τίς ὁδηγή-

σειμε ἕως τῆς Ἰδουμαίας; οὐχὶ σὺ ὁ Θεὸς ὁ ἀπωσάμενος ἡμᾶς, καὶ οὐκ ἐξελεύσῃ ὁ Θεὸς ἐν ταῖς δυνάμεσιν ἡμῶν;

9. Δὸς ἡμῖν βοήθειαν ἐκ θλίψεως, καὶ ματαία σωτηρία ἀνθρώπου.

10. Ἐν τῷ Θεῷ ποιήσωμεν δύναμιν, καὶ αὐτὸς ἐξουδενώσει τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν.

ρουσαλὴμ ἀνακαινισθεῖσαν, καὶ τοὺς Ἰδουμαίους νὰ δουλεύωσι τοῖς Ἰουδαίοις.

9. Δός μας λοιπὸν ἐσὺ, Θεέ μου, τὴν δύναμιν· Ὅτι ἔχοντές σε ςρατηγὸν, καὶ ἡγούμενον, δὲν νικόμεθα πώποτε.

10. Ἐπεὶ οὖν πᾶσα ἀνθρωπίνη βοήθεια εἶναι ματαία, καὶ ἄκαιρος, εἰς μόνον τὸν Θεὸν ἐλπίζομεν, νὰ ἐξουδενώσῃ τοὺς ἐχθρούς μας διὰ τὴν πολλὴν αὐτοῦ Φιλανθρωπίαν, καὶ ἀγαθότητα.

Εἰς τὸ τέλος, τῷ Δαβίδ. Ψαλμός. ΡΗ΄.

Πέντε Ψαλμοὶ εἶναι, οἱ ὁποῖοι διαλαμβάνουσι περὶ τοῦ πάθους τοῦ Δεσπότου. Ὁ κα΄. Ὁ Θεὸς, ὁ Θεός μου πρόσχες μοι. Ὁ λδ΄. Δίκασον Κύριε τοὺς ἀδικοῦντάς με. Ὁ ξγ΄. Εἰσάκουσον ὁ Θεὸς τῆς φωνῆς μου. Ὁ ξη΄. Σῶσόν με ὁ Θεός· καὶ ὁ παρών. Ὅς τις προκηρύττει, ὅτι ὁ Χριςὸς ἐπροδόθη ὑπὸ τοῦ Ἰούδα· ὁ ὁποῖος ἐςερήθη τῆς Ἐπισκοπῆς, καὶ ἀντεισήχθη ὁ Ματθίας. Εἰς τὸν Ἰούδαν περικλείονται ὅλοι οἱ Ἰουδαῖοι· ὅτι ὁμοίως ἥμαρτον κατὰ τοῦ Χριςοῦ, ὁ μὲν παραδοὺς αὐτὸν, οἱ δὲ ςαυρώσαντες. Ὁ Χριςὸς γοῦν ὡς ἄνθρωπος τῷ Θεῷ, καὶ Πατρὶ προσεύχεται, τὴν ἀκακίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν τῶν Ἰουδαίων ἀχαριςίαν ἐκδιηγούμενος. Ἄς μὴ θαυμάσῃ δὲ τινὰς, νομίζων, πῶς ἔγραψεν ὁ Προφήτης ἐναντία τοῦ νομοθέτου Θεοῦ ῥήματα, ὅς τις λέγει εἰς τὸ Εὐαγγέλιον, νὰ εὐχώμεθα ὑπὲρ τῶν μισούντων· ὅτι ἐδῶ δὲν καταρᾶται ὁ Προφήτης, ἀλλὰ ἐσχημάτισεν ὡς εὐκτικὸν τὸ προαγορευτικόν. Καθὼς καὶ εἰς ἄλλους τόπους τῆς Θείας Γραφῆς τὸ ὅμοιον φαίνεται.

Τὸ Κείμενον.

1. Ὁ Θεὸς τὴν αἴνεσίν μου μὴ παρασιωπήσῃς· ὅτι ςόμα ἁμαρτωλοῦ, καὶ ςόμα δολίου ἐπ' ἐμὲ ἠνοίχθη.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἀνθρωπίνως ὁ Δεσπότης Χριςὸς λέγει ταῦτα, πληρῶν τὰ μέτρα τῆς ἡμετέρας φύσεως, καὶ καλεῖ τὸ πάθος αἴνεσιν, καθὼς καὶ εἰς τὸ Εὐαγγέλιον δόξαν αὐτὸ προσηγόρευσε. Στόμα δὲ δολίου, τὸν Ἰούδα ὠνόμασεν, ὅστις τὸν ἐπρόδωσε τοῖς Ἰουδαίοις διὰ χρημάτων ὁ ἄχρηςος καὶ ἀγνωμονέςατος.

2. Ἀπὸ τὸν Ἰούδα μεταφέρει τὸν λόγον εἰς ὅλον τὸ τῶν Ἰουδαίων συνέδριον, λέγων, Κατηγορίας ψευδεῖς ἐλάλησαν κατ' ἐμοῦ οἱ δόλιοι, καὶ διὰ τὸν φθόνον των, τὸν ἄδικον θάνατον κατεσκεύασαν, χωρὶς ἐγὼ νὰ τοῖς πταίσω τίποτε.

3. Οὐ μόνον κακὸν δὲν τοῖς ἔκαμα, ἀλλὰ καὶ μυρίων ἀγαθῶν τοὺς ἠξίωσα, Διὰ τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ μὲ ἀγαπῶσι μάλισα, καὶ αὐτοὶ μὲν ὡς ἐχθροί μου κατηγόρουν ψεύματα, Ἐγὼ δὲ προσηυχόμην λέγων »Πάτερ ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ εἴδασι τί ποιοῦσιν.«

4. Ἐγὼ πολλὰς εὐεργεσίας τοῖς ἔκαμα, καὶ ἄμετρον σπλάγχνος καὶ ἀγάπην τοῖς ἔδειξα, ἀλλ' αὐτοὶ οἱ ἀγνώμονες ὅλον τὸ ἐναντίον μοὶ ἀνταπέδωκαν.

5. Τὸ κατάσησον, νόει κατασήσεις. Καὶ τὸ σήσω, σαθήσεται. ὁμοίως καὶ τὰ ἐπίλοιπα, καθὼς εἰς τὴν ἐπιγραφὴν ἐδηλώσαμεν. Ἀφ' οὗ γοῦν ἔλαβεν ὁ Ἰούδας τὸν Ἅγιον Ἄρτον ἐκ χειρὸς Κυρίου, εἰσῆλθεν εἰς αὐτὸν ὁ διάβολος, εὑρίσκων ἑτοίμην τὴν εἴσοδον· καὶ οὕτως ἀπῆλθε, καὶ ἐσυμφώνησε τὴν προδοσίαν ὁ δόλιος.

6. Ὅθεν εἰς τὴν κρίσιν, μὴν ἔχων ἀπολογίαν τινα καὶ πρόφασιν ὁ προδότης, κατακριθήσεται μὲ τοὺς λοιποὺς Ἰουδαίους, νὰ εὕγωσιν καταδεδικασμένοι εἰς τὸ φοβερὸν κριτήριον· καὶ πᾶσά των προσευχὴ καὶ πρόφασις ἄκαιρος οὖσα καὶ παράλογος, νὰ κάμη βαρυτέραν τὴν ἁμαρτίαν των, νὰ μείνωσιν ἀσυγχώρητοι.

7. Καὶ οὐ μόνον πάντων τῶν Ἰουδαίων νὰ ὀλιγοσεύσωσιν αἱ ἡμέραι τῆς ἡγεμονίας, καὶ εἰς τὴν Ἐπαρχίαν αὐτῶν νὰ εἰσέλθωσιν οἱ Ῥωμαῖοι, ἀλλὰ καὶ τοῦ προδότου Ἰούδα νὰ γένωσιν αἱ ἡμέραι ὀλίγαι, νὰ τελειώσῃ τὴν ζωὴν εἰς τὸν ἀέρα κρεμάμενος, τὴν δὲ Ἀποσολικὴν αὐτοῦ ἀξίαν νὰ λάβῃ ἕτερος ἀντ' αὐτοῦ τοῦ ἀγνώμονος.

8. Τὰ τέκνα των νὰ γένωσιν ὀρφανά, καὶ αἱ γυναῖκές των χῆραι. τοῦτο ἔγινεν εἰς τὰς ἡμέρας Τίτου, ὅς τις ἔκαμε κατὰ τῶν Ἰουδαίων φοβερὰν ἐκδίκησιν.

9. Οὐ μόνον δὲ ταῦτα νὰ πάθωσιν, ἀλλὰ καὶ νὰ διωχθῶσιν αὐτοί, καὶ τὰ παιδία των ἀπὸ τὰς οἰκίας των ὧδε κἀκεῖσε μεταφερόμενοι αἰχμάλωτοι, νὰ διακονῶσιν ὀνειδιζόμενοι.

10. Τὸ ἐξερευνησάτω δανεισής, συγκρούσαι πράκτωρ, εἶπεν ὁ Σύμμαχος. Πράκτορας λέγει ἐκείνους, οἵ τινες ἐμάζωνον τῶν Ῥωμαίων Βατιλέων τὰ χαράτζια· Οἱ

2. Ἐλάλησαν κατ' ἐμοῦ γλώσσῃ δολίᾳ, καὶ λόγοις μίσους ἐκύκλωσάν με, καὶ ἐπολέμησάν με δωρεάν.

3. Ἀντὶ τοῦ ἀγαπᾶν με ἐνδιέβαλλόν με. Ἐγὼ δὲ προσηυχόμην.

4. Καὶ ἔθεντο κατ' ἐμοῦ κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν, καὶ μῖσος ἀντὶ τῆς ἀγαπήσεώς μου.

5. Κατάσησον ἐπ' αὐτὸν ἁμαρτωλόν, καὶ διάβολος σήτω ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ.

6. Ἐν τῷ κρίνεσθαι αὐτόν, ἐξέλθοι καταδεδικασμένος, καὶ ἡ προσευχὴ αὐτοῦ γενέσθω εἰς ἁμαρτίαν.

7. Γενηθήτωσαν αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ὀλίγαι, καὶ τὴν Ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι ἕτερος.

8. Γενηθήτωσαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ὀρφανοί, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ χήρα.

9. Σαλευόμενοι μετανασήτωσαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπαιτησάτωσαν· ἐκβληθήτωσαν ἐκ τῶν οἰκοπέδων αὐτῶν.

10. Ἐξερευνησάτω δανεισὴς πάντα, ὅσα ὑπάρχει αὐτῷ, καὶ διαρπασάτωσαν ἀλ-

λότριοι τοὺς πόνους αὐτῶν.

11. Μὴ ὑπαρξάτω αὐτῷ ἀντιλήπτωρ, μηδὲ γενηθήτω οἰκτίρμων τοῖς ὀρφανοῖς αὐτοῦ. Γενηθήτω τὰ τέκνα αὐτοῦ εἰς ἐξολόθρευσιν. Ἐν γενεᾷ μιᾷ ἐξαλειφθείη τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

12. Ἀναμνησθείη ἡ ἀνομία τῶν Πατέρων αὐτοῦ ἔναντι Κυρίου, καὶ ἡ ἁμαρτία τῆς μητρὸς αὐτοῦ μὴ ἐξαλειφθείη.

13. Γενηθήτωσαν ἐναντίον Κυρίου διὰ παντὸς, καὶ ἐξολοθρευθείη ἐκ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν· ἀνθ' ὧν οὐκ ἐμνήσθη ποιῆσαι ἔλεος.

14. Καὶ κατεδίωξεν ἄνθρωπον πένητα, καὶ πτωχὸν, καὶ κατανενυγμένον τῇ καρδίᾳ τοῦ θανατῶσαι.

15. Καὶ ἠγάπησε κατάραν, καὶ ἥξει αὐτῷ, καὶ οὐκ ἠθέλησεν εὐλογίαν, καὶ μακρυνθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

16. Καὶ ἐνεδύσατο κατάραν ὡς ἱμάτιον, καὶ εἰσῆλθεν ὡσεὶ ὕδωρ εἰς τὰ ἔγκατα αὐτοῦ· καὶ ὡσεὶ ἔλαιον ἐν τοῖς ὀστέοις αὐτοῦ. Γενηθήτω αὐτῷ ὡς ἱμάτιον, ὃ περιβάλλεται, καὶ ὡσεὶ ζώνη, ἣν διὰ παντὸς περιζώννυται.

τινες τόσον ἐξήτασαν εἰς αὐτὸ τοὺς Ἑβραίους, ὥςε τοὺς ἐπῆραν ὅλα των τὰ ὑπάρχοντα, ἕως τὰ κεκρυμμένα πράγματα· καὶ δὲν τοῖς ἔμεινε τίποτε.

11. Καὶ τινὰς δὲν θέλει τοὺς συμπονέσει εἰς τοσαύτην συμφορὰν, οὔτε νὰ εὐσπλαγχνισθῇ τὰ παιδία των, οὔτε νὰ τοῖς βοηθήσῃ ὁλότελα. Τὰ ὁποῖα νὰ φονευθῶσιν ἔμπροσθεν αὐτῶν, ἢ νὰ ἐξαλειφθῇ εἰς μίαν γενεὰν τὸ ὄνομά των.

12. Πατέρας τῶν Ἰουδαίων καλεῖ ὅλους ἐκείνους, οἵτινες παρέβησαν τὸν Νόμον ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως τότε· Μητέρα δὲ τὴν Ἱερουσαλὴμ, εἰς τὴν ὁποίαν ἐτόλμησαν νὰ πράξωσι τόσον ἀνόμημα. Λέγει οὖν. Ἀπάνω εἰς τὴν ἐδικήν των ἀσέβειαν τῆς Σταυρώσεως, νὰ ἐνθυμηθῇ ὁ Κύριος καὶ τὰς ἀνομίας τῶν Πατέρων των, νὰ τοὺς συγχαθῇ ὡς βδελυκτοὺς περισσότερον.

13. Ταῦτα τὰ ὑπ' αὐτῶν τολμηθέντα βλέπων ὁ Θεὸς, δὲν θέλει τοὺς σπλαγχνισθῇ ὁλότελα· ἀλλὰ θέλει τοὺς ἐξολοθρεύσῃ ἀπὸ τὸν Κόσμον δικαίως, καὶ πρέποντα· ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ τὸν εὐεργέτην δὲν ἐλυπήθησαν.

14. Ὅς τις εἶχεν ὅλας τὰς ἀρετὰς, καὶ ἐξόχως τὴν μετριότητα, καὶ αὐτοὶ οἱ ἄδικοι τὸν Δίκαιον κατεδίωξαν, καὶ τὸν εὐεργέτην ὡς κακοῦργον ἐφόνευσαν.

15. Λοιπὸν ἐπειδὴ τὴν κατάραν ἠγάπησαν, ἂς τὴν ἔχωσιν. Τὴν δὲ εὐλογίαν δὲν ἠθέλησαν, ἂς τοὺς λείπῃ, καθὼς προαιρέθησαν.

16. Καὶ τόσον ἐκληρώθησαν τὴν κατάραν κατὰ κράτος, ὥςε νὰ μὴ τοὺς λείψῃ πώποτε. Ἀλλ' ἔξωθεν μὲν νὰ τὴν ἐνδύωνται ὡς ἱμάτιον, ἔσωθεν δὲ νὰ εἰσέρχηται ὡς τὸ ποτὸν εἰς τὰ σπλάγχνα των, ἢ ὡς τὸ λάδι νὰ φθάνῃ ἕως τὰ κόκκαλα· καὶ ὥσπερ ἐσθῆτα, καὶ ζώνην, νὰ τοὺς περικυκλώσωσιν ὅλα τὰ ἄνω εἰρημένα κακὰ, νὰ τοὺς ςενοχωρῶσι πάντοτε.

17. Τούτους δὲ πάντας τρυγήσουσι τοὺς καρποὺς ἐκεῖνοι, οἵτινες μὲ ἐμίσησαν ἄδικα, καὶ μὲ κατηγόρουν ψευδῶς, καλοῦντές με ἀντίθεον οἱ μισόθεοι, καὶ παραβάτην τοῦ Νόμου οἱ ὄντως παράνομοι.

18. Ταῦτα καὶ τὰ κατώτερα εἶπεν ὡς ἄνθρωπος, καθὼς εἰς τὸ Εὐαγγέλιον σαφέστερον φαίνεται. καὶ ποτὲ μὲν ἔλεγε· »Νῦν ἡ ψυχή μου τετάρακται.« Ποτὲ δὲ, »Πάτερ ἵνα τί με ἐγκατέλιπες;« καὶ ἄλλα παρόμοια. διὰ νὰ δείξῃ τὸ τῆς ἀνθρωπότητος τέλειον, ζητῶν ἀπὸ τὸν Πατέρα βοήθειαν.

19. Ἐδῶ δηλοῖ τὸν θάνατον, λέγων· Ὥσπερ ἡ σκιὰ ὅταν κλίνῃ, καὶ παρέρχεται, οὕτως ἐγὼ τὸ τέλος ἐδέχθην. Καὶ καθὼς αἱ ἀκρίδες ὑπὸ ἀνέμων μεταφέρονται, οὕτω καὶ Ἐγὼ ἀπὸ πόλιν εἰς πόλιν, καὶ ἀπὸ οἰκίαν εἰς ὄρη πολλάκις μεταβαίνων ἐκρυπτόμην.

20. Καὶ δὲν ἐπέρασα τὸν βίον ἀβροδίαιτον, ἀλλὰ μὲ νηστείας, καὶ κόπους ἄλλους· καὶ ἡ σάρκα μου ἀπὸ τὴν ἀνηλειψίαν ἠλλοιώθη, καὶ ἀδυνάτησεν. Οὕτως εἶπεν ὁ Σύμμαχος.

21. Βλέποντές με εἰς τὸν Σταυρὸν, μὲ ὠνείδιζον, καὶ ἐκίνουν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, ἐμπαίζοντες, καὶ ἔλεγον. »Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι« καὶ ἕτερα ὅμοια.

22. Ἂς μάθωσιν, ὅτι δὲν ἐσταυρώθην ἐθνικῶς μου, ἀλλὰ κατὰ τὴν θείαν οἰκονομίαν σου, καὶ τὸ ἄμετρον ἔλεος, ὥρισες καὶ ἔγιναν ἅπαντα. Χεῖρα δὲ Θεοῦ καλεῖ τὴν θείαν ἐνέργειαν.

23. Βλασφημοῦσι τὸν Χριστὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἕως τὴν σήμερον· Πλὴν δὲ εἰς πεῖσμά των, τὸ σωτήριον κήρυγμα περιφανέστερον, καὶ λαμπρότερον γίνεται, εἰς αἰσχύνην αὐτῶν, καὶ κατάκρισιν.

24. Τὸ δοῦλος, ἐδῶ δὲν εἶναι ὄνομα ἀξιώματος, ἀλλὰ δηλωτικὸν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, πῶς ἐνεδύθη δούλου μορφὴν, διὰ νὰ θεραπεύσῃ τὰ πάθη μας.

25. Τοὺς ἐνδιαβάλλοντας, οἱ λοιποὶ ἀντικειμένους ἡρμήνευσαν· Οἵτινες ἐνεδύθησαν αἰσχύνην (ἤγουν οἱ Ἰου-

17. Τοῦτο τὸ ἔργον τῶν ἐνδιαβαλλόντων με παρὰ Κυρίου, καὶ τῶν λαλούντων πονηρὰ κατὰ τῆς ψυχῆς μου.

18. Καὶ σὺ, Κύριε, Κύριε, ποίησον μετ᾽ ἐμοῦ, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου, ὅτι χρηστὸν τὸ ἔλεός σου. Ῥῦσαί με, ὅτι πτωχὸς, καὶ πένης εἰμὶ ἐγώ· καὶ ἡ καρδία μου τετάρακται ἐντός μου.

19. Ὡσεὶ σκιὰ ἐν τῷ ἐκκλῖναι αὐτὴν ἀντανηρέθην. ἐξετινάχθην ὡσεὶ ἀκρίδες.

20. Τὰ γόνατά μου ἠσθένησαν ἀπὸ νηστείας, καὶ ἡ σάρξ μου ἠλλοιώθη δι᾽ ἔλαιον.

21. Κἀγὼ ἐγενήθην ὄνειδος αὐτοῖς. Εἴδοσάν με, ἐσάλευσαν κεφαλὰς αὐτῶν.

22. Βοήθησόν μοι, Κύριε, ὁ Θεός μου, καὶ σῶσόν με κατὰ τὸ ἔλεός σου, καὶ γνώτωσαν, ὅτι ἡ χείρ σου αὕτη, καὶ σὺ, Κύριε, ἐποίησας αὐτήν.

23. Καταράσονται αὐτοὶ, καὶ σὺ εὐλογήσεις· οἱ ἐπανιστάμενοί μοι αἰσχυνθήτωσαν.

24. Ὁ δὲ δοῦλός σου εὐφρανθήσεται.

25. Ἐνδυσάσθωσαν οἱ ἐνδιαβάλλοντές με ἐντροπὴν,

καὶ περιβαλλέσθωσαν ὡς διπλοΐδα αἰσχύνην αὐτῶν. Ἐξομολογήσομαι τῷ Κυρίῳ σφόδρα ἐν τῷ ςόματί μου, καὶ ἐν μέσῳ πολλῶν αἰνέσω αὐτόν.

26. Ὅτι παρέςη ἐκ δεξιῶν πένητος, τοῦ σῶσαι ἐκ τῶν καταδιωκόντων τὴν ψυχήν μου.

δαῖοι) ὡς ἱμάτιον· καὶ εἶσιν εἰς πάντα τόπον ὀνειδισμένοι, καὶ καταφρονεμένοι ἀπὸ ὅλους, καὶ βδελυττόμενοι· ὁ δὲ Χριςὸς ὑπὸ πάντων δοξαζόμενος.

26. Τὸ ἀχώριςον δηλοῖ τῆς Θείας Φύσεως, Ἥτις παρέςη, καὶ ἦτον ἐκεῖ εἰς τὸν ἐςαυρωμένον Χριςὸν, συγχωροῦσα νὰ πάθῃ ὡς ἄνθρωπος, διὰ τὴν Σωτηρίαν ὅλου τοῦ Κόσμου, καὶ οὕτως μὲ τὸ ἑκούσιον ἐκεῖνο πάθος, ἐλυτρώθη ὅλον τὸ ἀνθρώπινον γένος ἀπὸ τοὺς διώκοντας δαίμονας.

Δόξα. Κάθισμα ΙΕ΄.

Τὸ Τρισάγιον, εἶτα τὰ Τροπάρια ἦχος α΄.

Ὅτι τὸ πέλαγος πολὺ τῶν παραπτωμάτων μου Σωτὴρ· καὶ δεινῶς βεβύθισμαι ταῖς πλημμελείαις μου, δός μοι χεῖρα, σῶσόν με, ὡς τῷ Πέτρῳ ὁ Θεὸς ἐλέησόν με.

Δόξα.

Ὅτι ἐννοίαις πονηραῖς καὶ ἔργοις καταδεδίκασμαι Σωτὴρ, λογισμόν μοι δώρησαι ἐπιςροφῆς ὁ Θεὸς, ἵνα κράζω σῶσόν με, εὐεργέτα ἀγαθὲ, καὶ ἐλέησον.

Καὶ νῦν.

Θεομακάριςε κόρη καὶ παναμώμητε, ἐσπιλωμένον ὄντα καὶ βεβορβορωμένον ἐκ πράξεων ἀτόπων καὶ ῥυπαρῶν λογισμῶν· κάθαρόν με τὸν δείλαιον, ἄχραντε, καὶ σεμνὴ Παναγία Μητροπάρθενε.

Τὸ Κύριε ἐλέησον μ'. καὶ ἡ εὐχή.

Δέσποτα, Κύριε Ἰησοῦ Χριςέ· σὺ εἶ βοηθός μου, ἐν ταῖς χερσίσου εἰμὶ ἐγώ, βοήθησόν μοι, μὴ ἐάσης με ἁμαρτῆσαι εἰς σέ, ὅτι πεπλανημένος εἰμί· μὴ ἐάσης με ἐξακολουθῆσαι τῷ θελήματι τῆς σαρκός μου· μὴ ὑπερίδης με, Κύριε, ὅτι ἀσθενὴς εἰμί· σὺ γινώσκεις τὸ συμφέρον μοι, μὴ ἐάσης με ἀπολέσθαι ταῖς ἁμαρτίαις μου· μὴ ἐγκαταλίπης με Κύριε, μὴ ἀποςῆς ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πρὸς σὲ κατέφυγον· δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά σου, ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός μου· ἴασαι τὴν ψυχήν μου, ὅτι ἥμαρτόν σοι· σῶσόν με ἕνεκεν τοὺς ἐλέους σου, ὅτι ἐνώπιόν σου εἰσὶ πάντες οἱ θλίβοντές με, καὶ οὐκ ἔςι μοι ἄλλη καταφυγή, εἰμὴ σὺ Κύριε. Αἰσχυνθήτωσαν οὖν πάντες οἱ ἐπανιςάμενοί μου, οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχήν μου τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτήν· Ὅτι σὺ εἶ μόνος δυνατὸς, Κύριε, ἐν πᾶσι, καὶ σοῦ ἐςὶν ἡ δόξα εἰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Τῷ Δαβὶδ Ψαλμός. ΡΘ'.

Προθεσπίσας εἰς τὸν ἄνωθεν Ψαλμὸν τὸ Πάθος τοῦ Χριςοῦ, προφητεύει ἐδῶ τὴν Ἀνάληψιν, φανερώνων τοῦ Υἱοῦ μετὰ τοῦ Πατρὸς τὸ ὁμότιμον. Ταῦτα λέγει καὶ ὁ Πέτρος εἰς τὰς Πράξεις, καὶ αὐτὸς ὁ Κύριος εἰς τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον, λέγων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους· ἐὰν ὁ Δαβὶδ ἐκάλεσε τὸν Χριςὸν Κύριον αὐτοῦ, πῶς εἶναι Υἱός του; Τοῦτο τοῖς εἶπε, διὰ τὶ ὡμολόγουν τὸν Χριςὸν Υἱὸν τοῦ Δαβὶδ μόνον, καὶ ὄχι Κύριον, καὶ οὕτως μὲ τὸ ῥητὸν τοῦτο τοὺς ἐπιςόμισεν. Ὁ Ψαλμὸς οὗτος λοιπὸν προλέγει τὰ μεγαλεῖα τοῦ Χριςοῦ μετὰ τὴν Ἀνάςασιν· Ἐξαιρέτως δὲ, πῶς ἀνελήφθη, ἐκάθησεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς, ἐπέςρεψε τὰ Ἔθνη, ἐγνωρίσθη Υἱὸς Θεοῦ, Ἱερεὺς αἰώνιος, καὶ Κριτὴς τῆς Οἰκουμένης· ἐξωλόθρευσε τοὺς ἐχθροὺς, καὶ ὑψώθη ὑπὲρ πᾶν ὄνομα.

Τὸ Κείμενον.

1. Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου.

2. Ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Τὸ κοινὸν τῶν ὀνομάτων δηλοῖ τὴν τῆς οὐσίας ταυτότητα, ἤγουν τὸ ὅμοιον. Τὸ δὲ κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἀνθρωπίνως εἴρηται, πῶς εἶπεν ὁ Θεὸς, καὶ Πατὴρ πρὸς τὸν Χριςὸν μετὰ τὴν Ἀνάληψιν, νὰ καθήσῃ εἰς τὸ δεξιὸν μέρος του, ἤγουν πῶς ἔχει ἴσην τὴν δόξαν, ὡς ὁμοούσιος τούτῳ, καὶ συναΐδιος.

2. Τὸ ἕως, ἐδῶ δὲν δηλοῖ τέλος χρόνου, ἀλλὰ εἶναι ἀόριςον καὶ αἰώνιον, κατὰ τὸ ἰδίωμα τῆς Θείας Γραφῆς. Ἐχθροὶ δὲ Χριςοῦ οἱ δαίμονες, καὶ ὅσοι ἐναντιοῦνται τὸ

Εὐαγγέλιον, τοὺς ὁποίους θέλει καταφρονέσει ὁ Χριςὸς τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως.

3. Ῥάβδον δυνάμεως ἐξαποςελεῖ σοι Κύριος ἐκ Σιὼν, καὶ κατακυρίευε ἐν μέσῳ τῶν ἐχθρῶν σου.

3. Καθὼς ἔκαμα καὶ εὐγῆκεν ἀπὸ τὴν Σιὼν ῥάβδος τῆς δυνάμεώς μου (ἤγουν ἡ ἐνανθρώπησις, διὰ μέσου τῆς ὁποίας ἡ Θεότης εἴργασε τὰ θαυμάσια) οὕτω θέλω κάμει νὰ εὔγῃ τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου, νὰ νικήσωσι μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Σταυροῦ οἱ Ἀπόςολοι τοὺς ἐχθροὺς τῆς Πίςεως, νὰ ἔλθωσιν ὅλοι νὰ σοὶ γένωσιν ὑπεξούσιοι.

4. Μετὰ σοῦ ἡ ἀρχὴ ἐν ἡμέρᾳ τῆς δυνάμεώς σου, ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν Ἁγίων σου.

4. Ὅτι ἐὰν καὶ δούλου μορφὴν ἐνεδύθης, καὶ ἐφάνης τώρα ὡς ἄνθρωπος· ἀλλὰ τὴν ἡμέραν τῆς Βασιλείας σου, ὅταν καθίσῃς εἰς κρίσιν, νὰ λάμψωσιν ὡς φωςῆρες οἱ Ἅγιοι, θέλει εἶσαι ἡ ἀρχὴ καὶ ἐξουσία ἐδική σου, νὰ διαμερίσῃς τὰς δωρεὰς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

5. Ἐκ γαςρὸς πρὸ Ἑωσφόρου ἐγέννησά σε. Ὤμοσε Κύριος, καὶ οὐ μεταμεληθήσεται.

5. Τὸ ἐκ γαςρὸς, δηλοῖ τὸ ταυτὸν τῆς οὐσίας. Τὸ δὲ πρὸ ἑωσφόρου, τὸ προάναρχον· ἤγουν τότε νὰ γνωρισθῇς ὅμοιός μου, ὅςτις σὲ ἐγέννησα πρὸ τῶν αἰώνων ἀμήτωρ θεϊκῶς, καὶ τὴν χρονικήν σου προώριςα γέννησιν, νὰ ἀνατείλῃς ἀπάτωρ ἐκ τῆς Μητρός. Καὶ ταῦτα τὰ ὁποῖα ἔταξεν ὁ Κύριος θέλει τὰ κάμει ἀπαρασάλευτα δίχως νὰ ςρέψῃ ποτὲ τὴν γνώμην του.

6. Σὺ Ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.

6. Καὶ τοῦ εἶπεν ἀκόμι· Ἐσὺ θέλεις εἶσαι Ἱερεὺς καὶ Βασιλεὺς παντοτινὰ κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μελχισεδέκ. Οὗτος ἦτον Βασιλεὺς Χαναναίων, καὶ Ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίςου. Υἱὸς Σιδὼν Βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ Λιβίας. Ἔκτισεν εἰς τὸ ὄρος πόλιν, καὶ τὴν ὠνόμασε Σαλὴμ, ἥτις καὶ Ἱερουσαλὴμ ὕςερον ὠνομάσθη, Μελχισεδὲκ, θέλει νὰ εἰπῇ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης. Λέγουσι δὲ νὰ ἀπέθανε Παρθένος.

7. Κύριος ἐκ δεξιῶν σου συνέθλασεν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς αὐτοῦ βασιλεῖς.

7. Ἀχώριςον ἔχεις τὴν ἑνωθεῖσαν Θεότητα· Ὅθεν τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως θέλεις συνθλάσει τοὺς Βασιλεῖς καὶ ἄρχοντας, οἵτινες θρασύνονται τώρα κατὰ σοῦ, καὶ ἐναντιοῦνται, νὰ τοὺς παραδώσῃς εἰς αἰώνιον κόλασιν.

8. Κρινεῖ ἐν τοῖς ἔθνεσι, πληρώσει πτώματα, συνθλάσσει κεφαλὰς ἐπὶ γῆς πολλῶν.

8. Ὅταν κρίνῃς ὅλα τὰ Ἔθνη, κατακρίνῃς τοὺς ἀσεβεῖς εἰς διαφόρους τιμωρίας· τοὺς δὲ ἐναρέτους νὰ ἀνταμεύσῃς πλουσίως, ὑψώνων αὐτοὺς εἰς τοὺς θρόνους ἐκείνους, ὅθεν οἱ δαίμονες ἔπεσον. Οὐ μόνον δὲ τότε, ἀλλὰ καὶ ἐδῶ εἰς τὴν γῆν θέλεις τζακίσει πολλῶν ἀπειθούντων κεφαλὰς, διὰ νὰ γνωρισθῇ ἡ δύναμίς σου εἰς ἅπαντας.

9. Ἐκ χειμάρρου ἐν ὁδῷ πίεται. Διὰ τοῦτο ὑψώσει κεφαλήν.

9. Ταῦτα εἶναι ὅμοια τῶν Εὐαγγελικῶν ῥημάτων. Ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσεν, ἤγουν κατὰ τὸ ἀνθρώπινον· καὶ δηλοῦσι τὴν ἄμετρον τοῦ Δεσπότου συγκατάβασιν, Ὅςτις τοσοῦτον ἐταπεινώνετο, ἐδῶ εἰς τὸν Κόσμον περιπατῶν, ὥςε καὶ εἰς χρείαν δίψης, ἔσκυπτεν εἰς τὸν ποταμόν,

καὶ ἔπινεν ὕδωρ. Ἐπειδὴ γοῦν εἶχε ταπείνωσιν ἄπειρον, πρεπόντως καὶ δικαίως θέλει ὑψώσει τότε τὴν κεφαλήν. Τοῦτ᾽ ἔςι, νὰ δοξασθῇ ὑπὲρ ἅπαντας.

Ἀλληλούϊα. Ψαλμός. ΡΙ'.

Ὅταν ὁ Ἰωσαφὰτ ἐβασίλευεν, ἐςράτευσαν κατ᾽ αὐτοῦ οἱ Μωαβῖται, καὶ Ἰδουμαῖοι. Ὁ δὲ εὐλαβὴς Βασιλεὺς ἔκαμε πρὸς Κύριον δέησιν, καὶ κατηναλώθησαν ἀλλήλων τους οἱ πολέμιοι. Ὅθεν ἐξελθόντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐσύναξαν πολὺν πλοῦτον. Καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν Θεῖον Ναὸν μὲ μουσικὰ ὄργανα, προσέφερον τῷ Κυρίῳ εὐχαριςίαν τὴν πρέπουσαν. Ἐκ προσώπου λοιπὸν τοῦ Ἰωσαφὰτ, ὁ Μακάριος Δαβὶδ τοῦτον τὸν Ψαλμὸν ἐπροθέσπισε, Τὸν ὁποῖον ἠμπορεῖ νὰ λέγῃ καὶ πᾶς ἕνας μας πρὸς εὐχαριςίαν τῶν ἀπείρων εὐεργεσιῶν, τὰς ὁποίας μᾶς ἔκαμεν.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, ἐν βουλῇ εὐθέων, καὶ συναγωγῇ.

2. Μεγάλα τὰ ἔργα Κυρίου, ἐξεζητημένα εἰς πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ.

3. Ἐξομολόγησις, καὶ μεγαλοπρέπεια τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

4. Μνείαν ἐποιήσατο τῶν θαυμασίων αὐτοῦ. Ἐλεήμων, καὶ οἰκτίρμων ὁ Κύριος. Τροφὴν ἔδωκε τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Οὐ μόνον μὲ τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ μὲ ὅλην τὴν ψυχὴν, καὶ καρδίαν μου, θέλω σὲ ὑμνεῖ, καὶ νὰ σὲ δοξάζω, Κύριε, πανταχοῦ· καὶ μάλιςα ὅπου καὶ ἂν εἶναι συνηγμένοι πολλοὶ ἐνάρετοι δοῦλοι σου, τοιαῦτα πρὸς αὐτοὺς διηγούμενος.

2. Κατα ἀλήθειαν μεγάλα, καὶ ὑπερφυέςατα εἶναι τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ. Ὅλα εἶναι σοφώτατα, καὶ ὑμνῳδίας ἐπάξια· καὶ ὅς τις τὰ μελετᾷ, καὶ ςοχάζεται, χορταίνει γλυκύτητα, καὶ θεραπεύει ὅλα του τὰ θελήματα· καὶ ἐξάπτει τὸν πόθον του, νὰ φυλάττῃ τὰ θεῖα αὐτοῦ καὶ σωτήρια προςάγματα.

3. Ὅλα του λέγω τὰ ἔργα γέμουσιν αἴνεσιν, καὶ μεγαλοπρέπειαν, καὶ δικαίως ἔγιναν ἅπαντα· καὶ ὅσα τάξει, εἶναι ἀληθινὰ, καὶ βέβαια πάντοτε.

4. Μὲ τὴν θαυματουργίαν ταύτην ἔδειξεν ἀληθεῖς καὶ τὰς ἐπιλοίπους· καὶ μᾶς ἔδωκεν εἰς τροφὴν τὸν πλοῦτον τῶν ἐχθρῶν μας ὁ ἐλεήμων Κύριος. Οὕτω λέγει ὁ Θεοδώρητος. Καὶ ἄλλως. Ἀνάμεσα εἰς τὰ ἐπίλοιπα, ἔκαμε μίαν ἐνθύμησιν ὡς ἐπίλογον τῶν θαυμασίων αὐτοῦ ὁ πολυεύσπλαγχνος Κύριος. Καὶ καθὼς ἔτρεφε τοὺς

5. Μνησθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκης αὐτοῦ. Ἰσχὺν ἔργων αὐτοῦ ἀνήγγειλε τῷ λαῷ αὐτοῦ. Τοῦ δοῦναι αὐτοῖς κληρονομίαν ἐθνῶν.

6. Ἔργα χειρῶν αὐτοῦ, ἀλήθεια, καὶ κρίσις. Πιςαὶ πᾶσαι αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ, ἐςηριγμέναι εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, πεποιημέναι ἐν ἀληθείᾳ, καὶ εὐθύτητι.

7. Λύτρωσιν ἀπέςειλε τῷ λαῷ αὐτοῦ. Ἐνετείλατο εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκην αὐτοῦ.

8. Ἅγιον καὶ φοβερὸν τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

9. Ἀρχὴ Σοφίας, φόβος Κυρίου. Σύνεσις δὲ ἀγαθὴ πᾶσι τοῖς ποιοῦσιν αὐτήν.

10. Ἡ αἴνεσις αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

Παλαιοὺς μὲ τὸ Μάννα· οὕτως ἔδωκε καὶ ἡμῖν τοῖς πιςοῖς τὸ τίμιον αὐτοῦ Σῶμα εἰς τροφὴν, καὶ ςήριγμα.

5. Διὰ τὰς πρὸς τοὺς Πατέρας μας ὑποσχέσεις ἔδειξεν εἰς ἡμᾶς σήμερον τὴν δύναμιν τῶν ἔργων αὐτοῦ, καὶ μᾶς ἐχάρισε τὴν ἀποσκευὴν τῶν πολεμίων. Καὶ ἄλλως. Δὲν ἐλησμόνησεν ὁ Θεὸς, ἀλλὰ ἐνθυμᾶται, νὰ ἑτοιμάσῃ τὴν Νέαν διαθήκην αὐτοῦ, καὶ νὰ κηρύξῃ εἰς τοὺς Λαοὺς τὴν δύναμιν τῶν ἔργων του, ἤγουν τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον, καὶ νὰ ἐπιςρέψῃ τὴν κληρονομίαν τῶν Ἐθνῶν μὲ τοιοῦτον τρόπον θαυμάσιον.

6. Καὶ δικαίως ταῦτα ὁ ἀλάθητος κριτὴς εἰργάσατο· Ὅτι ὅλαι του αἱ ἐντολαὶ εἶναι πιςαὶ, καὶ ἐςηριγμέναι εἰς τὴν ἀλήθειαν· Ὅθεν ὡς εὐθεῖς, καὶ ὠφελίμους πρέπει, νὰ τὰς φυλάττωμεν ὅλοι ἀπαρασάλευτα.

7. Αἱ ὑποσχέσεις τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀληθεῖς, καὶ ὠφέλιμοι. Λοιπὸν καθὼς αὐτὸς ὡς Λαὸν, καὶ δούλους του μᾶς ἐλύτρωσεν, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἂς φυλάττωμεν τὸν Νόμον του, χωρὶς ποσῶς νὰ παραςρατήσωμεν πώποτε.

8. Ὅτι καθὼς εἶναι τὸ Θεῖον Ὄνομα Ἅγιον εἰς τοὺς πιςοὺς, καὶ τριπόθητον, πηγάζον τὰ ἀγαθὰ εἰς τοὺς εὐλαβεῖς δούλους του, καὶ τοῖς κάμνει διαφόρους εὐεργεσίας πάντοτε, Οὕτως εἶναι, καὶ φοβερὸν εἰς τοὺς ἀπειθεῖς, καὶ τοὺς κολάζει βαρύτατα.

9. Ὁ φόβος εἶναι τὸ πρῶτον ςοιχεῖον εἰς ἐκείνους, οἵτινες ποθοῦσι νὰ σωθῶσι· καὶ ἡ Σοφία, ἡ τῶν θείων ἐπίγνωσις. Πλὴν δὲν φθάνει μόνον ἡ γνῶσις πρὸς τελείωσιν, ἀλλὰ κάμνει χρεία, καὶ ἡ θεωρία τῆς πράξεως· Ὅς τις οὖν φυλάξει τὸν σωτήριον Νόμον, μόνον αὐτὸς εἶναι συνετὸς, καὶ φρόνιμος.

10. Ὁ Θεὸς ἔχει τὸν ὕμνον αἰώνιον, ἤγουν ἀνενδεὴς ἐςί· καὶ κἂν ὑμνῇ τις αὐτὸν, κἂν ἀμελῇ, ἐκεῖνος ἔχει παντοτινὴν τὴν αἴνεσιν.

Ἀλληλούϊα. Ψαλμός. ΡΙΑ'.

Ὕμνον καλεῖ καὶ τοῦτον τὸν Ψαλμὸν ἡ ἐπιγραφή· ὅτι Ἀλληλούϊα, λέγει. Αἰνεῖτε τὸν Ὄντα, ἢ τὸν Κύριον. Προσφέρει δὲ ὁ παρὼν Ψαλμὸς Διδασκαλίαν εὐσεβείας, περὶ τῆς μακαριότητος, καὶ ἀγαθῶν, τὰ ὁποῖα ἀξιοῦται, ὅς τις φοβεῖται τὸν Θεὸν, καὶ ὑποτάσσεται εἰς ὅλα του τὰ προσάγματα.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Καλότυχος, καὶ ὄντως Μακάριος, ὅς τις εὐλαβεῖται, καὶ φοβεῖται τὸν Θεὸν εἰς τὴν ζωὴν ταύτην. Ὄχι νὰ τὸν φοβῆται ὡς δοῦλος, ἀλλὰ ὡς Υἱὸς νὰ τῷ ὑποτάσσηται χαρούμενος, καὶ τῇ εὐλαβείᾳ κοσμούμενος, καὶ ἔχων πᾶσαν αὐτοῦ τὴν βουλὴν εἰς τὴν τῶν θείων λογίων ἐκπλήρωσιν.

2. Ἐπειδὴ τότε ἐπόθουν πολλὰ τὴν τεκνογονίαν, διὰ τοῦτο λέγει, ὅτι τοῦ τοιούτου τὰ σαρκικὰ παιδία πολλάκις, τὰ δὲ Πνευματικὰ πάντοτε, καὶ οἱ μιμηταὶ τῶν ἔργων του θέλουσιν εἶσαι εἰς τὴν γῆν δυνατοὶ, καὶ ἀκαταγώνιςοι, καὶ ἀπὸ τὸν Θεὸν εὐλογημένοι, καὶ ἀγαπώμενοι.

3. Δόξα, καὶ πλοῦτος νὰ εἶναι ἡ πρόσκαιρος εἰς τὸν ἔξωθεν οἶκον, ἢ ἔσωθεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ψυχῆς του. Καὶ ἡ δικαιοσύνη του νὰ εἶναι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐπαινουμένη πάντοτε, καὶ ἀπὸ τὸν Θεὸν βραβευομένη μὲ πληρωμὴν, καὶ ἀνταπόδοσιν αἰώνιον.

4. Σκότος ποτὲ μὲν δηλοῖ ἀγνωσίαν, ποτὲ δὲ συμφοράς. Συγχωρεῖ γοῦν ὁ Θεὸς νὰ ἔρχωνται αἱ θλίψεις εἰς τοὺς δικαίους, νὰ τοὺς γυμνάζῃ πρὸς τοὺς Πνευματικοὺς ἀγῶνας ὡς δίκαιος κριτὴς, διὰ νὰ τοῖς δώσῃ λαμπρότερον ςέφανον. Ἀλλὰ πάλιν ὡς ἐλεήμων, καὶ Φιλάνθρωπος, μετὰ τὴν θλίψιν ἀνατέλλει τὸ φῶς, χρηστότητι χρώμενος.

5. Ὁ Σύμμαχος. »Ἀγαθὸς ἀνὴρ χαριςικὸς, καὶ κιχρῶν, οἰκονομῶν τὰ πράγματα αὐτοῦ μετὰ κρίσεως« ἤγουν ὅς τις (τὸν οἰκεῖον Δεσπότην μιμούμενος) θεραπεύει τοὺς ὁμοδούλους, καὶ δανείζει χαρίζων τὰ χρειαζόμενα μὲ διάκρισιν, ὁ τοιοῦτος ἔχει τὴν γνώμην βεβαίαν, ὅτι εἰς κἀνένα καιρὸν δυσκολίας, δὲν θέλει μετατραπῆ ὁλότελα.

Τὸ Κείμενον.

1. *Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον. Ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα.*

2. *Δυνατὸν ἐν τῇ γῇ ἔςαι τὸ σπέρμα αὐτοῦ. Γενεὰ εὐθέων εὐλογηθήσεται.*

3. *Δόξα, καὶ πλοῦτος ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.*

4. *Ἐξανέτειλεν ἐν σκότει φῶς τοῖς εὐθέσιν. Ἐλεήμων, καὶ οἰκτίρμων, καὶ δίκαιος.*

5. *Χρηςὸς ἀνὴρ ὁ οἰκτείρων, καὶ κιχρῶν· οἰκονομήσει τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐν κρίσει. Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα οὐ σαλευθήσεται.*

6. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσαι δίκαιος· ἀπὸ ἀκοῆς πονηρᾶς οὐ φοβηθήσεται. Ἑτοίμη ἡ καρδία αὐτοῦ ἐλπίζειν ἐπὶ Κύριον. Ἐσήρικται ἡ καρδία αὐτοῦ, οὐ μὴ φοβηθῇ, ἕως οὗ ἐπίδῃ ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ.

7. Ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς πένησιν· ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

8. Τὸ κέρας αὐτοῦ ὑψωθήσεται ἐν δόξῃ.

9. Ἁμαρτωλὸς ὄψεται, καὶ ὀργισθήσεται· τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ βρύξει, καὶ τακήσεται. Ἐπιθυμία ἁμαρτωλοῦ ἀπολεῖται.

Δόξα.

6. Ἀλλὰ νὰ εἶναι ἀοίδιμος πάντοτε, νὰ μὴ φοβῆται φοβέρας, καὶ ἀπειλὰς, ἔχων εἰς τὸν Θεὸν τὴν πίσιν σερρὰν, καὶ ἐλπίδα βεβαίαν. Ἀλλὰ νὰ καταφρονῇ πάσας τὰς μηχανὰς τῶν ἐχθρῶν του, ἕως οὗ νὰ τοὺς ἰδῇ, Θεοῦ βοηθοῦντος, νικημένους ἀπὸ λόγου του, ἢ εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, ἢ εἰς τὸν μέλλοντα αἰῶνα, πεμπομένους εἰς κόλασιν αἰώνων.

7. Ὅς τις εἶναι μὲ τὸν ἔνθεον φόβον κοσμούμενος, οὐχ᾽ ἁπλῶς δίδει τὴν ἐλεημοσύνην εἰς πένητας, ἀλλὰ μὲ πολλὴν φιλοτιμίαν σκορπίζει τὸν πλοῦτον ἀχόρταγα, τοὺς γεωργοὺς μιμούμενος ὅταν σπέρνωσιν· ἐπειδὴ ἐκδέχεται καὶ αὐτὸς τῆς δικαιοσύνης τὸ κέρδος, καὶ ἐσοδίαν πολυπλάσιον.

8. Κέρας καλεῖ τὴν δύναμιν, ἐκ μεταφορᾶς τῶν ζώων. Λέγει οὖν, ὅτι ὁ ἐνάρετος θέλει εἶσαι εἰς ὅλους δυνατὸς, καὶ περίβλεπτος.

9. Οἱ δὲ ἁμαρτωλοὶ, καὶ κάκισοι βλέποντες τῶν Δικαίων τὴν περιφάνειαν, νὰ θυμώνωσιν, ἀπὸ τὸν φθόνον τηκόμενοι. καὶ νὰ τρύζωσι τοὺς ὀδόντας κατ᾽ αὐτῶν, γυρεύοντες μηχανὰς νὰ τοὺς φονεύσωσιν. Ἀλλὰ εἰς μάτην ταράσσονται· ἐπειδὴ ἡ ἐπιθυμία των ἀπολεῖται, καὶ τὰ βουλεύματά των διασκορπίζονται.

Ἀλληλουΐα. Ψαλμός. ΡΙΒ'.

Ἕτερος ὕμνος, καὶ οὗτος εἰς ὠφέλειαν συγγεγραμμένος, Εἰς τὸν ὁποῖον παρακινεῖ πάντα ἄνθρωπον, νὰ ὑμνολογῇ, καὶ νὰ εὐχαρισῇ αὐτὸν τὸν Θεὸν, διὰ τὴν δύναμιν, καὶ εὐσπλαγχνίαν αὐτοῦ, πρόνοιαν ἄπειρον, ὅς τις ἔδειξε πολλάκις, καὶ ὕψωσε ταπεινοὺς, καὶ πρόσφυγας, μὲ τρόπον θαυμάσιον. Καὶ τὸν μὲν Ἰωσὴφ ἐποίησε Βασιλέα εἰς ὅλην τὴν Αἴγυπτον· Τὸν δὲ Μωϋσῆν καὶ Δαβὶδ, Κριτὰς, καὶ Ἀρχηγοὺς παντὸς τοῦ Λαοῦ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἄλλους πολλοὺς, καθὼς εἰς τὴν Παλαιὰν, καὶ Νέαν Γραφὴν σαφέσερον φαίνεται· καὶ ὕψωσε πολλοὺς διὰ τὴν ἀρετήν των, καὶ μετριότητα.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Παῖδας ἐδῶ λέγει τοὺς Νέους κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἀλλὰ τοὺς δούλους, ἤγουν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους προσκαλεῖ ὡς ποιήματα, νὰ ὑμνῶμεν τὸν Ποιητὴν, καὶ εὐεργέτην μας.

2. Ὅτι οὕτως εἶναι τὸ πρέπον νὰ τὸν δοξάζωμεν, κἂν ἀγνοῶμεν τὴν φύσιν αὐτοῦ· ἐπειδὴ ἔχει τὴν εὐφημίαν ἄναρχον.

3. Τὴν Θεογνωσίαν προφητεύει ἐδῶ, ἥτις ἔγινεν εἰς ὅλον τὸν Κόσμον μετὰ τὴν τοῦ Σωτῆρος Χριςοῦ σωτήριον ἐνανθρώπησιν.

4. Καὶ ἔμαθον ὅλα τὰ Ἔθνη, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὕψιςος, καὶ Θεὸς τῶν ἁπάντων, δημιουργὸς, καὶ ὑπὸ τῶν Οὐρανίων Ἀγγέλων ὑμνούμενος.

5. Μετὰ ταῦτα τὸ ἀσύγκριτον ἐδήλωσε τῆς τοῦ Θεοῦ φύσεως, καὶ δυνάμεως· Ὅτι εἰς τοὺς Οὐρανοὺς ἐνδιαιτώμενος, ἐπιβλέπει τὰ σύμπαντα, καὶ δὲν ἀφίνει ἀνεπιμέλητον τίποτε.

6. Ἀλλὰ ἐγείρει πολλάκις τινὰς ἀπὸ ταπεινὴν, καὶ εὐτελῆ διαγωγὴν μὲ δικαίαν κρίσιν, καὶ πρόνοιαν, καὶ τοὺς ὑψώνει θαυμασιώτατα, καὶ τοὺς καθίζει ἐδῶ εἰς τὴν γῆν μὲ Ἡγεμόνας, καὶ κάμνει τους Ἄρχοντας, καὶ εἰς τὸν Οὐρανὸν πάλιν τοὺς ἀνυψοῖ μὲ δόξαν ἀνέκφρασον, καὶ τοὺς συναριθμεῖ μὲ τοὺς δούλους του.

7. Πολλάκις δὲ καὶ τὰς ςείρας γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι δὲν κάμνουσι τεκνογονίαν, καὶ ὀνειδίζονται, εὐλογεῖ, καὶ γεννοῦσι τόσα παιδία, ὥςε μένουσιν ὕςερα εἰς πολλὴν ἀγαλλίασιν. Τοῦτο ἔγινε μὲν εἰς τὴν Σάρραν, καὶ Ἄνναν, Κυρίως δὲ καὶ Καθολικὰ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας, τὴν ὁποίαν εὐλόγησεν ὁ Κύριος, καὶ ἀπὸ ςεῖραν τὴν ἔκαμεν ἐπὶ τέκνοις ἀναριθμήτοις εὐφραινομένην, καὶ θάλλουσαν.

Τὸ Κείμενον.

1. *Αἰνεῖτε παῖδες Κύριον, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου.*

2. *Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ νῦν, καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.*

3. *Ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν, αἰνετὸν τὸ ὄνομα Κυρίου.*

4. *Ὑψηλὸς ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη ὁ Κύριος. Ἐπὶ τοὺς Οὐρανοὺς ἡ δόξα αὐτοῦ.*

5. *Τίς ὡς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν; ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν, καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν, ἐν τῷ Οὐρανῷ, καὶ ἐν τῇ γῇ.*

6. *Ὁ ἐγείρων ἀπὸ γῆς πτωχὸν, καὶ ἀπὸ κοπρίας ἀνυψῶν πένητα. Τοῦ καθίσαι αὐτὸν μετὰ ἀρχόντων, μετὰ ἀρχόντων λαοῦ αὐτοῦ.*

7. *Ὁ κατοικίζων ςεῖραν ἐν οἴκῳ, μητέρα ἐπὶ τέκνοις εὐφραινομένην.*

Ἀλληλούϊα. Ψαλμός. ΡΙΓ΄.

Καὶ οὗτος εἶναι ὕμνος, καὶ ἐνθύμησις τῶν θείων εὐεργεσιῶν, αἱ ὁποῖαι ἔγιναν εἰς τοὺς Ἰουδαίους εἰς τὴν Ἔξοδον. Τὰ ὁποῖα θαυμάσια καὶ εὐεργεσίαι ἦσαν τύπος τῆς τοῦ Σωτῆρος Χριςοῦ ὑπερφυοῦς ἐνανθρωπήσεως, Καὶ προεικόνιζον τὰς εὐεργεσίας, καὶ χάριτας, τὰς ὁποίας μᾶς ἠξίωσεν ὁ Πανάγαθος· Λοιπὸν ὁ Προφήτης τὰ ἔγραψε διὰ τοὺς Ἰουδαίους, καὶ διὰ λόγους μας· Ἵνα βλέποντες τόσην ἀγαθωσύνην τοῦ Θεοῦ, καὶ χρηστότητα, δοξάζωμεν εὐχαρίςως τὸν εὐεργέτην, καὶ Σωτῆρά μας. Τοῦτο δὲ γροικᾶται οὐ μόνον διὰ τὸν Ψαλμὸν τοῦτον, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς ἄλλους ὅλους, ὅσους ἔγραψαν οἱ Προφῆται, πεφωτισμένοι ἐκ Θείου Πνεύματος, διὰ νὰ τοὺς ἀναγνώσωσιν οἱ μεταγενέςεροι, νὰ παρακινῶνται πρὸς θεῖον ἔρωτα. Ὅσον οὖν περισσοτέρας δωρεὰς, καὶ χάριτας μᾶς ἐχάριςε, τόσον εἴμεθα μᾶλλον χρεῶςαι, καὶ ὀφειλέται ὑπὲρ τοὺς Ἰουδαίους, νὰ τὸν ὑμνῶμεν ἡμεῖς οἱ Χριςιανοὶ, εὐχαριςοῦντες αὐτῷ διηνεκῶς, καὶ ἀκατάπαυςα· Ὅτι αὐτοὺς μὲν ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὴν σωματικὴν δουλείαν τοῦ αἰσθητοῦ Φαραὼ, ἡμᾶς δὲ ἀπὸ τὴν τῆς ψυχῆς δεινοτέραν αἰχμαλωσίαν τοῦ πονηροῦ δαίμονος· ὄχι μὲ λόγον μόνον, καὶ πρόςαγμα, ἀλλὰ μὲ τὸν ἐπώδυνον θάνατον αὐτοῦ τοῦ Ἀθανάτου, τῆς τοῦ θανάτου τυραννίδος ἡμᾶς ἐλύτρωσε, καὶ τῆς ἀθανασίας ἠξίωσε. Λοιπὸν μὴν φανῶμεν πρὸς τὸν εὐεργέτην ἀχάριςοι, ἀλλὰ ἂς τοξεύσωμεν τὴν καρδίαν πρὸς τὸν πόθον αὐτοῦ τὸν σωτήριον. Ἵνα καὶ τῆς ἀτελευτήτου κολάσεως λυτρωθῶμεν, καὶ τῆς αἰωνίου Βασιλείας αὐτοῦ ἐπιτύχωμεν· ὅπου ἐςὶν ἡ ἀνέκφρασος ἡδονὴ, καὶ ἡ ἄῤῥητος εὐφροσύνη, καὶ ἀγαλλίασις.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἐν Ἐξόδῳ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, οἴκου Ἰακὼβ ἐκ λαοῦ βαρβάρου· ἐγεννήθη Ἰουδαία ἁγίασμα αὐτοῦ, Ἰσραὴλ ἐξουσία αὐτοῦ.

2. Ἡ θάλασσα εἶδε, καὶ ἔφυγεν· ὁ Ἰορδάνης ἐςράφη εἰς τὰ ὀπίσω. Τὰ ὄρη ἐσκίρτησαν ὡσεὶ κριοὶ, καὶ οἱ βουνοὶ ὡς ἀρνία προβάτων.

3. Τίσοι ἐςὶ θάλασσα, ὅτι ἔφυγες; καὶ σὺ Ἰορδάνη, ὅτι ἐςράφης εἰς τὰ ὀπίσω;

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ὅταν εὔγαλεν ὁ Θεὸς τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, καὶ τὸν ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὸν Λαὸν ἐκεῖνον τὸν βάρβαρον, ἔδειξεν εἰς ὅλους μὲ τόσα θαυμάσια, ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι εἶναι Λαὸς ἐκλεκτὸς, καὶ ἀγαπημένος, πρὸς τὸν ὁποῖον ἔδειξε τόσην κηδεμονίαν, καὶ πρόνοιαν. Τὸ δὲ ἁγίασμα θέλει νὰ εἰπῇ, ὅτι εἰς τὴν Ἰουδαίαν Ναὸν ᾠκοδόμησαν.

2. Διὰ νὰ δείξῃ τοῦ Θεοῦ τὴν δύναμιν, προσωποποιεῖ ὡς ἔμψυχα τὰ ἄψυχα, λέγων· Ὅταν ἐπροπορεύετο ὁ Θεὸς καθοδηγῶν τὸν Λαὸν αὐτοῦ, φαίνεται, πῶς τὸν ἐγνώρισεν ἡ ἀναίσθητος θάλασσα, ὅταν τὴν ἐπρόςαξε, καὶ ἐσύρθη ὄπισθεν ὥσπερ νὰ ἔφευγεν. Ὁμοίως καὶ ὁ Ἰορδάνης ἐςράφη εἰς τὰ ὀπίσω, ἕως οὗ ἐπέρασαν ἅπαντες. Οἱ δὲ βουνοὶ καὶ τὰ ὄρη σοῦ ἐφαίνετο πῶς ἐχορεύασιν.

3. Ὢ θαυμασίου τερατουργήματος! Ὢ ἀγρία θάλασσα κατὰ τὴν φύσιν σου, καὶ ἀνήμερος, τί ἔπαθες τότε; Τίσοι ἐσυνέβη, καὶ μετετόπησες; καὶ σὺ Ἰορδάνη ποτα-

με διατί έςράφης εις τα οπίσω; τί εφοβήθης; και εσεϊς βουνά, διατί ώς πρόβατα επηδήσατε;

4. Ταύτα είπεν ο Προφήτης προς τα αναίσθητα κτίσματα. Έπειτα επειδή εκείνα ήσαν άλογα, και άψυχα, αποδίδει πάλιν αυτός την πρέπουσαν απόκρισιν, λέγων· Μή υποφέρουσα η γη να βλέπη τον επιφανέντα Δεσπότην, ετρόμαξεν. Η θάλασσα εις δύο εσχίσθη, και τα βουνά εταράχθησαν αισθόμενα τον Παντοδύναμον Θεόν εκείνον, ότι επρόσαξε την σκληράν, και άνυδρον πέτραν, και ανέβλυσε πηγάς υδάτων, διά να ποτίση τους Πατέρας μας εις την έρημον.

5. Ταύτα τοις Ιουδαίοις αρμόδια. Μή κυττάξης εις ημάς Δέσποτα· ήγουν μη μας εγκαταλείψης διά τας αμαρτίας μας· αλλά ώς ελεήμων και δίκαιος, κάμε και τώρα εις ημάς εις δόξαν σου θαυμάσια. Λύτρωσαί μας από τους εχθρούς, οίτινες αγνοούντες της τιμωρίας το δίκαιον, νομίζουσι την ημετέραν αιχμαλωσίαν εδικήν σου ασθένειαν, πως δεν δύνασαι να μας βοηθήσης.

6. Αλλ' αυτοί μεν ας λέγωσι, πού είναι ο Θεός των; Ημείς δε γινώσκομεν, ότι εσύ είσαι ο Ποιητής των απάντων, έχων τον Ουρανόν οικητήριον. και έχεις κατά την θέλησιν και την δύναμιν, και κατασκευάζεις, όσα και βούλεσαι.

7. Τώρα εισάγει κατά παράθεσιν των ειδώλων τον δόλον και έλεγχον, λέγων· Ότι ώς έργα των ανθρώπων, δεν έχουσι τινά αίσθησιν, ενέργειαν, ή αξίαν. μόνον διά την ύλην του χρυσίου τα τιμούσιν οι άνθρωποι· και δεν είναι αυτά, τα οποία λαλούσι και αποκρίνονται, αλλά οι δαίμονες με ψευδομαντείας πλανούσι τους άφρονας· αλλά αυτά ώς αναίσθητα δεν έχουσι τινά ψυχικήν, ή σωματικήν ενέργειαν, μόνον είναι ύλη νεκρά και ακίνητος.

8. Δίκαιον είναι, εκείνοι, οίτινες ετιμήθησαν με το λογικόν, έπειτα κατήντησαν εις τόσην αλογίαν, να λάβωσι την αναισθησίαν των ειδώλων αυτών, τα οποία προσκυνούσιν οι ανόητοι.

Τα όρη ότι εσκιρτήσατε ωσεί κριοί; και οι βουνοί ως αρνία προβάτων;

4. Από προσώπου Κυρίου εσαλεύθη η γη, από προσώπου του Θεού Ιακώβ. Του ςρέψαντος την πέτραν εις λίμνας υδάτων, και την ακρότομον εις πηγάς υδάτων.

5. Μη ημίν, Κύριε, μη ημίν· αλλ' η τω ονόματί σου δος δόξαν, επί τω ελέει σου, και τη αληθεία σου. Μήποτε είπωσι τα έθνη, πού έςιν ο Θεός αυτών;

6. Ο δε Θεός ημών εν τω Ουρανώ, και εν τη γη, πάντα όσα ηθέλησεν εποίησε.

7. Τα είδωλα των εθνών αργύριον, και χρυσίον, έργα χειρών ανθρώπων. Στόμα έχουσι, και ου λαλήσουσιν· Οφθαλμούς έχουσι, και ουκ όψονται· Ώτα έχουσι, και ουκ ακούσονται· Ρίνας έχουσι, και ουκ οσφρανθήσονται· Χείρας έχουσι, και ου ψηλαφήσουσι· Πόδας έχουσι, και ου περιπατήσουσιν· Ου φωνήσουσιν εν τω λάρυγγι αυτών.

8. Όμοιοι αυτοίς γένοιντο οι ποιούντες αυτά, και πάντες οι πεποιθότες επ' αυτοίς.

9. Οἶκος Ἰσραὴλ ἤλπισεν ἐπὶ Κύριον, βοηθὸς, καὶ ὑπερασπιςὴς αὐτῶν ἐςιν.

10. Οἶκος Ἀαρὼν ἤλπισεν ἐπὶ Κύριον, βοηθὸς, καὶ ὑπερασπιςὴς αὐτῶν ἐςιν.

11. Οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, ἤλπισαν ἐπὶ Κύριον, βοηθὸς, καὶ ὑπερασπιςὴς αὐτῶν ἐςιν.

12. Κύριος μνησθεὶς ἡμῶν, εὐλόγησεν ἡμᾶς. Εὐλόγησε τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, εὐλόγησε τὸν οἶκον Ἀαρών. Εὐλόγησε τοὺς φοβουμένους τὸν Κύριον, τοὺς μικροὺς μετὰ τῶν μεγάλων.

13. Προσθείη Κύριος ἐφ' ὑμᾶς, ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἐπὶ υἱοὺς ὑμῶν. Εὐλογημένοι ὑμεῖς τῷ Κυρίῳ τῷ ποιήσαντι τὸν Οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν.

14. Ὁ Οὐρανὸς τοῦ Οὐρανοῦ τῷ Κυρίῳ, τὴν δὲ γῆν ἔδωκε τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων.

15. Οὐχ οἱ νεκροὶ αἰνέσουσί σε, Κύριε, οὐ δὲ πάντες οἱ καταβαίνοντες εἰς ᾅδου.

16. Ἀλλ' ἡμεῖς οἱ ζῶντες εὐλογήσωμεν τὸν Κύριον, ἀπὸ τοῦ νῦν, καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.

9. Ἡμεῖς δὲ τὸ Ἰουδαϊκὸν γένος, ἔχοντες εἰς τὸν ἀληθῆ Θεὸν τὴν ἐλπίδα μας, τὸν εὑρίσκομεν εἰς πᾶσαν ἀνάγκην ὑπερασπιςὴν καὶ βοηθὸν πάντοτε.

10. Διαχωρίζει τὴν Ἱερατικὴν Ἀξίαν· Ἐπειδὴ οἱ ἐνάρετοι Ἱερεῖς ἔχουσι πολλὴν παῤῥησίαν πρὸς Κύριον.

11. Ἐδῶ πάλιν διδάσκει, ὅτι ἂν δὲν εἶναι καὶ Ἰσραηλίτης, οὔτε ἀπὸ Ἱερατικὴν φυλὴν, μόνον νὰ εἶναι θεόφοβος ἕνας ἄνθρωπος, τῆς ἴσης προμηθείας ἀξιοῦται, καὶ ἔχει βοηθόν του εἰς τὴν ἀνάγκην τὸν Κύριον πάντοτε.

12. Ἔπειτα κατὰ αὐτὴν τὴν διαίρεσιν ἔδειξε τὴν εὐλογίαν καρπὸν τῆς ἐλπίδος· Ὅτι ὅλους νέους καὶ γέροντας, πλουσίους καὶ πένητας, δούλους καὶ ἐλευθέρους, οἵτινες εὐλαβοῦνται καὶ σέβονται τὸν Θεὸν, τοὺς εὐεργετεῖ ἴσια, ὡς δίκαιος Κριτὴς καὶ ἀπροσωπόληπτος, καὶ τοὺς εὐλογεῖ, καὶ διαφυλάττει, καὶ σκέπει τους.

13. Ἐδῶ ὁ Προφητικὸς λόγος ἐπεύχεται τοὺς ἐναρέτους, οἵτινες ἐλπίζουσιν εἰς τὸν Κύριον, νὰ τοὺς αὐξάνῃ τὸ πλῆθος τοῦ γένους, καὶ τὴν τῆς ψυχῆς εὐπρέπειαν· καὶ νὰ τοὺς εὐλογῇ ὡς τοῦ Νόμου ἐπιμελεῖς φύλακας.

14. Εἰς τὸν ἀνώτερον Οὐρανὸν λέγει, πῶς κατοικεῖ ὁ Θεὸς, ὄχι πῶς εἶναι μόνον ἐκεῖ, καὶ ἀλλοῦ δὲν εἶναι, (Ἀπερίγραπτος γὰρ, καὶ πανταχοῦ παρὼν εὑρίσκεται) ἀλλ' ὅτι εἰς τοὺς Ἁγίους Ἀγγέλους ἐπαναπαύεται, τὴν δὲ γῆν ἔδωκεν ἡμῖν εἰς κατοίκησιν. Λοιπὸν οὐ μόνον τῶν Ἰουδαίων, ἀλλὰ καὶ πάντων ἀνθρώπων ἔχει ὁ Θεὸς τὴν προμήθειαν.

15. Ἀλλ' ὦ ποθεινότατε Κύριε, ἐσὺ εἶσαι δεδοξασμένος, καὶ πολυΰμνητος ἀπὸ ὅλα σου τὰ ποιήματα· καὶ δὲν ἔχεις χρείαν νὰ σὲ αἰνῶσιν οἱ νεκροὶ προσκυνηταὶ τῶν εἰδώλων, οἵτινες εἰσὶ τῶν νεκρῶν ἀναισθητότεροι, καὶ καταβαίνουσιν οἱ δείλαιοι εἰς τὴν τοῦ ᾅδου ἀπώλειαν.

16. Φθάνει, καὶ ἡμεῖς οἱ ἐν σοὶ ζῶντες, δὲν θέλομεν παύσει ὑμνολογοῦντές σε, καὶ δοξάζοντες διηνεκῶς τε, καὶ ἀκατάπαυσα, νῦν, καὶ ἀεὶ αἰώνια τὸν ἀτελεύτητον.

Ἀλληλούϊα. Ψαλμός. ΡΙΔʹ.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς προλέγει τὰς θλίψεις, καὶ βασάνους, τὰς ὁποίας εἶχασιν οἱ Ἰουδαῖοι τὸν καιρὸν τοῦ Ἐπιφανοῦς Ἀντιόχου, Ἀπὸ τὰς ὁποίας δέονται νὰ τοὺς λυτρώσῃ ὁ Κύριος.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ταῦτα διδάσκει νὰ λέγωσιν οἱ ὀδυνώμενοι Ἰουδαῖοι, καὶ πᾶς ἄλλος βασανιζόμενος, ἤγουν, πολὺν πόθον καὶ ἀγάπην ἔχω εἰς τὰ θεῖα· Ὅτι θεραπεύων τὸν Κύριον, ἀξιοῦμαι παρ᾽ αὐτοῦ βοηθείας· Ὅθεν οὐ παύσομαι ἀνυμνεῖν αὐτὸν πάντοτε, τὴν συμμαχίαν ἐπικαλούμενος.

2. Καθολικὰ ὠδῖνες λέγονται οἱ μεγάλοι πόνοι, τοὺς ὁποίους ἔχει ἡ γυναῖκα ὅταν γεννᾷ· καὶ δηλοῖ τὰς μεγάλας συμφορὰς λέγων· Πόνοι θανάσιμοι μὲ ἐκύκλωσαν, καὶ πολλαὶ θλίψεις, καὶ βάσανοι μὲ εὑρήκασιν. Ὅθεν ἐγὼ μὴ ἔχων τινὰ ἀνάπαυσιν, ἔδραμον μετὰ δακρύων πρὸς Κύριον· καὶ ἐπικαλούμενος αὐτοῦ τὸ σωτήριον ὄνομα, ταῦτα ἔλεγον.

3. Κύριε λύτρωσαι τὴν ψυχήν μου. Ὁ δὲ ὡς ἐλεήμων καὶ δίκαιος, ἔχει συνήθειαν ἐκ φύσεως, νὰ συμπονῇ, καὶ νὰ ἐλεῇ τοὺς ἐν ἀνάγκαις, καὶ θλίψεσι.

4. Καὶ τόσην κηδεμονίαν ἔχει εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ὥςε ἕως καὶ τὰ μικρὰ νήπια διαφυλάττει, καὶ σκέπει τα. Ὅθεν βλέπων με, πῶς ἐταπεινώθην, μὲ ἐλυπήθη, καὶ ἔσωσεν ἀπὸ τὴν πολλήν μου θλίψιν, καὶ βάσανον.

5. Τώρα παραθαῤῥύνουσιν ἑαυτοὺς εἰς ἀνδρείαν, καὶ παρηγοροῦσιν· Ὅτι ἐὰν καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον δέξωνται διὰ τὴν εὐσέβειαν, δὲν πρέπει νὰ λυπῶνται, ὅτι εἰς ἄλυπον βίον πηγαίνουσιν· καὶ τοὺς κάμνει εὐεργεσίαν ὁ Κύριος μὲ τὰς προσκαίρους θλίψεις αὐτάς· Ἐπειδὴ δὶ αὐτῶν εὑρίσκουσιν ἀνάπαυσιν αἰώνιον, μεταβαίνοντες ἀπὸ τὰ δάκρυα εἰς ἀγαλλίασιν, καὶ ἀπὸ τὸν θάνατον εἰς ζωὴν πανευφρόσυνον.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἠγάπησα, ὅτι εἰσακούσεται Κύριος τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου. Ὅτι ἔκλινε τὸ οὖς αὐτοῦ ἐμοὶ, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις μου ἐπικαλέσομαι.

2. Περιέσχον με ὠδῖνες θανάτου, κίνδυνοι ᾅδου εὕροσάν με. Θλίψιν, καὶ ὀδύνην εὗρον, καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπεκαλεσάμην.

3. Ὦ Κύριε, ῥῦσαι τὴν ψυχήν μου. Ἐλεήμων ὁ Κύριος καὶ δίκαιος, καὶ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐλεεῖ.

4. Φυλάσσων τὰ νήπια ὁ Κύριος. Ἐταπεινώθην, καὶ ἔσωσέ με.

5. Ἐπίςρεψον, ψυχή μου, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, ὅτι Κύριος εὐηργέτησέ σε· Ὅτι ἐξείλετο τὴν ψυχήν μου ἐκ θανάτου, τοὺς ὀφθαλμούς μου ἀπὸ δακρύων, καὶ τοὺς πόδας μου ἀπὸ ὀλισθήμα-

τος. Εὐαρεςήσω ἐνώπιον Κυρίου ἐν χώρα ζώντων.

Δόξα.

Ἀλληλούϊα. Ψαλμός. ΡΙΕ΄.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς ἔχει τὴν ὁμοίαν τοῦ προειρημένου ὑπόθεσιν· Ὅτι ἐκεῖνοι, οἵτινες ἀνέφεραν ἐκεῖ εἰς τὸ τέλος διὰ τὴν χώραν τῶν ζώντων, ἀρχίζουσιν ἐδῶ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν. Ἁρμόζει δὲ ὁ Ψαλμὸς καθ᾽ ἑνὸς, ὅταν ἔχῃ θλίψιν μεγάλην· Ἀλλὰ ἐξαιρετώτερα εἶναι ἁρμοδιώτερος εἰς τοὺς Ἁγίους Μάρτυρας, οἵτινες ἔλαβον ὑπὲρ Χριςοῦ εἰς τὴν ἄθλησιν θλίψεις καὶ διάφορα κολαςήρια.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἐπίςευσα, διὸ ἐλάλησα. Ἐγὼ δὲ ἐταπεινώθην σφόδρα.

2. Ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ ἐκςάσει μου, πᾶς ἄνθρωπος ψεύςης.

3. Τί ἀνταποδώσω τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὧν ἀνταπέδωκέ μοι;

4. Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι, καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικαλέσομαι.

5. Τὰς εὐχάς μου τῷ Κυρίῳ ἀποδώσω, ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Τὴν χώραν ἐκείνην τῶν ζώντων δὲν εἶδα μὲ τοὺς σωματικοὺς ὀφθαλμοὺς, ἀλλὰ ἡ πίςις μὲ ἐβεβαίωσεν. Ὅθεν αὐτὴν ὡμολόγησα μὲ τὸ ςόμα, καὶ οὕτως ἐταπεινώθην, βασανισθεὶς μὲ διάφορα παιδευτήρια.

2. Ὁ μὲν Ἀκύλας. »Ἐγὼ εἶπα ἐν τῷ θαμβεῖσθαί με. Πᾶς ἄνθρωπος διάψευσμα.« Ἄλλος εἶπε, διαψεύδεται· καὶ ἄλλος, Ἐκλείπει. Λοιπὸν τὴν εὐημερίαν λέγει ψεῦδος, ἐπειδὴ δὲν ἔχει τι μόνιμον. Λέγει οὖν· Ὅτι βλέπων τὴν ἀθρόαν μεταβολὴν τῶν προσκαίρων πραγμάτων, εἶπα ἀδημονῶν· Ὅτι δὲν εἶναι κανὲν ςαθερὸν, καὶ βέβαιον. Ἀλλὰ διαψεύδεται, καὶ λανθάνεται, ὅςτις εἰς ταῦτα ἔχει τὸ θάῤῥος, καὶ τὴν ἐλπίδα του. Ὅθεν δὲν πρέπει νὰ δειλιῶμεν τὸν θάνατον.

3. Λοιπὸν μὴ δυνάμενος νὰ κάμω τοῦ Θεοῦ ἄλλην τινὰ ἀνταπόδοσιν διὰ τὰς πολλὰς εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας μοὶ ἔκαμεν ὁ Πανάγαθος.

4. Λαμβάνω σήμερον ἑκουσίως θάνατον σωτήριον, ἐπικαλούμενος αὐτοῦ τὸ σεβάσμιον ὄνομα.

5. Καὶ οὕτως οὐ μόνον ἀποδίδω, ὅσα ἔταξα, καὶ ἀποπληρῶ τὰς ὀφειλομένας θυσίας, ἀλλὰ καὶ μετὰ χαρᾶς ἔμπροσθεν τοῦ Λαοῦ του τελειῶ τὴν ἐπιθυμίαν, τὴν ὁποίαν εἶχα, νὰ λάβω τὸ σωτηριῶδες Μαρτύριον.

6. Ὅτι ἐὰν ἀποθάνωμεν διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, θέλει μᾶς τιμήσει πολλὰ διὰ τοῦτο, καὶ νὰ μᾶς δώσῃ πληρωμὴν, καὶ δόξαν ἀνείκασον.

7. Εἰ δὲ πάλιν καὶ νικήσωμεν τοὺς πολεμίους, ἂς ὑμνῶμεν τὸν εὐεργέτην Θεὸν, εὐχαριςοῦντες αὐτὸν ὡς Δεσπότην, ἐπειδὴ ἔσχισε τὰ δεσμὰ, καὶ ἀλύσους ἡμῶν, καὶ τῶν συμφορῶν ἠλευθέρωσε.

8. Ναὶ Ἀδελφοί μου. Μὴν ἀμελῶμεν τὴν σωτήριον προσευχὴν, ἀλλὰ καθ' ἑκάςην καθὼς ἐτάξαμεν, καὶ εἴμεθα χρεῶςαι, ἂς ἀποδίδωμεν τοῦτο τὸ ψυχοσωτήριον χρέος τῷ εὐεργέτῃ Θεῷ, ἔμπροσθεν πάντων εἰς τὰς Ἱερὰς Ἐκκλησίας, καὶ ξέχωρα, καὶ εἰς κάθε τόπον, ὅπου τύχωμεν, ὑμνοῦντες αὐτὸν τὸν ὑπερύμνητον, καὶ δοξάζοντες τὸν ὑπερένδοξον Βασιλέα, διὰ νὰ ἀπολαύσωμεν εἰς τὴν Βασιλείαν αὐτοῦ τὴν Οὐράνιον τιμὴν, καὶ δόξαν αἰώνιον, ἡδονὴν ἀνέκφρασον, καὶ ἀγαλλίασιν πανευφρόσυνον.

6. *Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τῶν ὁσίων αὐτοῦ.*

7. *Ὦ Κύριε, ἐγὼ δοῦλος σὸς, ἐγὼ δοῦλος σὸς, καὶ υἱὸς τῆς παιδίσκης σου. Διέῤῥηξας τοὺς δεσμούς μου. Σοὶ θύσω θυσίαν αἰνέσεως, καὶ ἐν ὀνόματι Κυρίου ἐπικαλέσομαι.*

8. *Τὰς εὐχάς μου τῷ Κυρίῳ ἀποδώσω ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. Ἐν αὐλαῖς οἴκου Κυρίου, ἐν μέσῳ σου Ἱερουσαλήμ.*

Ἀλληλούϊα. Ψαλμός. ΡΙϛ'.

Προβλέπων ὁ Προφήτης ἐκ Πνεύματος Ἁγίου, τὴν ἐπιςροφὴν πάντων τῶν Ἐθνῶν, μᾶς προσκαλεῖ νὰ ὑμνήσωμεν τὸν εὐεργέτην, ὅσοι ἐτύχωμεν διὰ τῆς εὐσπλαγχνίας αὐτοῦ σωτηρίας, καὶ λυτρώσεως.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἐπειδὴ εἰς ὅλον τὸν Κόσμον διεσπάρησαν οἱ Ἀπόςολοι, διδάσκοντες πάντα τὰ Ἔθνη, προσκαλεῖται ἅπαν γένος, καὶ Ἔθνος, καὶ Λαὸς, οἱ ἐν διαφόροις τόποις καὶ χώραις οἰκοῦντες καὶ πόλεσι, νὰ δοξάζωσιν, εὐχαριςοῦντες τὸν Κύριον.

2. Ὅτι τὴν πολλὴν εὐσπλαγχνίαν αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔλεος ἐςερέωσε, καὶ ἐκράτυνεν εἰς ὅλους μας, τὴν ἡμῶν σωτηρίαν πραγματευσάμενος, καθὼς ἔταξεν εἰς τοὺς Προφη-

Τὸ Κείμενον.

1. *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔθνη, ἐπαινέσατε αὐτὸν πάντες οἱ λαοί.*

2. *Ὅτι ἐκραταιώθη τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ Κυρίου μέ-*

νει εἰς τὸν αἰῶνα.

τας ὁ ἀψευδέστατος· Ἐπειδὴ ὁ λόγος του εἶναι ἀληθινὸς, καὶ διαμένει ἀεὶ, καὶ πάντοτε.

Ἀλληλούϊα. Ψαλμός. ΡΙΖ΄.

Ὕμνος καὶ οὗτος ὁ Ψαλμὸς πρὸς Θεὸν εὐχαριστήριος. Ὅτι ἀφ᾽ οὗ ἐλυτρώθησαν οἱ Ἰουδαῖοι, ἐξωλοθρεύθησαν ὅλοι των οἱ πολέμιοι, οἵτινες ἐστράτευσαν κατ᾽ αὐτῶν, καὶ μὲ πληγὴν θεήλατον ἠναλώθησαν· Ὅθεν ἔγραψαν ταῦτα τὰ χαριστήρια τῷ Θεῷ· Ἁρμόζει δὲ εἰς ἡμᾶς περισσότερον (καθὼς παράνω ἐγράψαμεν) ὅσον μείζονα παρὰ Θεοῦ τὴν εὐεργεσίαν ἐλάβομεν.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθὸς εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

2. Εἰπάτω δὴ οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι ἀγαθὸς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

3. Εἰπάτω δὴ οἶκος Ἀαρὼν, ὅτι ἀγαθὸς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

4. Εἰπάτωσαν δὴ πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθὸς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

5. Ἐκ θλίψεως ἐπεκαλεσάμην τὸν Κύριον, καὶ ἐπήκουσέ μου εἰς πλατυσμόν.

6. Κύριος ἐμοὶ βοηθὸς, καὶ οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος. Κύριος ἐμοὶ βοηθὸς, κἀγὼ ἐπόψομαι τοὺς ἐχθρούς μου.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ὑμνήσατε τὸν ἀγαθὸν, καὶ ἀγαθῶν ἁπάντων χορηγόν· Ὅτι ἡ εὐσπλαγχνία του, καὶ τὸ ἔλεος εἶναι παντοτινὸν, καὶ αἰώνιον.

2. Ταῦτα ἂς λέγωσιν ὅλα τὰ Ἔθνη· Ἀλλὰ ἐξαιρέτως οἱ Ἰσραηλῖται, ὁμολογοῦντες, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἐλεήμων, καὶ εὔσπλαγχνος πάντοτε.

3. Τὸ αὐτὸ ἂς βοῶσι τοῦ Ἀαρὼν οἱ ἀπόγονοι, οἵτινες ἔχουσι τὴν Ἱερωσύνην· καὶ ἂς κηρύττωσιν, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι Πανάγαθος, καὶ Πολυέλεος πάντοτε.

4. Καὶ ἁπλῶς ὅλοι κοινῶς οἱ πιστοὶ ὑμνήσατε τὴν Φιλανθρωπίαν τοῦ Θεοῦ· Ὅτι ἕνας Θεὸς εἶναι μόνον ἀληθὴς, καὶ Παντοδύναμος, ὅστις μᾶς κάμνει καθ᾽ ἑκάστην τόσας εὐεργεσίας, ὁ πλουσιόδωρος, καὶ Πανάγαθος, καὶ εἰς πᾶσαν ἀνάγκην μᾶς δίδει χεῖρα βοηθείας, ὡς οἰκτίρμων, καὶ Πολυέλεος.

5. Ἐγὼ δὲ ὑπὲρ πάντας εἶμαι χρεώστης νὰ τὸν δοξολογῶ, καὶ νὰ τῷ εὐχαριστῶ περισσότερον· Ἐπειδὴ εὑρισκόμενος εἰς μεγάλην θλῖψιν, τὸν ἐπεκαλέσθην, καὶ μοῦ ἐπήκουσε, στρέφων μου τὴν λύπην εἰς ἀγαλλίασιν.

6. Λοιπὸν ἔχων τὸν Δεσπότην τοῦ Κόσμου ἐπίκουρον, δὲν φοβοῦμαι τὰς προσβολὰς, καὶ κακουργίας τῶν πολεμίων· ἀλλὰ μᾶλλον ἐλπίζω εἰς τὴν ἐκείνου βοήθειαν, νὰ ἰδῶ τάχιστα τὸν ὄλεθρον αὐτῶν, καὶ τελείαν ἀπώλειαν.

7. Ναὶ ἀληθέςατα, κάλλιον νὰ ἐλπίζῃ πᾶς τις εἰς τὸν Κύριον, παρὰ εἰς τὸν μεγαλήτερον ἄρχοντα· ὅτι ὁ ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Δεσπότης, δύναται νὰ κάμῃ εἴτι βούλεται, Οἱ δὲ ἄνθρωποι, ποτὲ μὲν δὲν δύνανται, ποτὲ δὲ οὐ θέλουσι νὰ κάμωσι τὸ ἀγαθόν.

8. Διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ἐπροφήτευσε ταῦτα, Τὴν ὁποίαν ἐν διαφόροις καιροῖς περιεκύκλωσαν ὅλα τὰ Ἔθνη, καὶ πολλοὺς θορύβους, καὶ ταραχὰς ὑπὸ τῶν ἀπίςων ὑπέμεινεν· ἀλλὰ τῇ τοῦ Θεοῦ δυνάμει, καὶ χάριτι, ἐνικήθησαν οἱ πολεμοῦντες αὐτὴν, καὶ ἔπεσον.

9. Μὲ πολλὰς προσβολὰς, καὶ διαφόρους διωγμοὺς μὲ ἐκύκλωσαν, ἀλλὰ μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοὺς ἐνίκησα.

10. Καθὼς περικυκλώνουσιν αἱ μέλισσαι τὸ κηρίον, μὲ ἐκυρίευσαν, καὶ ἐθυμώθησαν ὡς τὴν φλόγα, ὅταν ἄψῃ εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἄλλα ξύλα ξηρὰ, καὶ ἐδοκίμασαν μὲ κάθε τρόπον, νὰ ἀφανίσωσι τὴν πίςιν, ἀλλὰ δὲν ἐδυνήθησαν.

11. Πολλάκις μὲ ἔσπρωξαν νὰ μὲ ῥήξωσι, καὶ ἐκινδύνευον νὰ πέσω, ἐὰν ὁ Κύριος δὲν μοὶ ἤθελε βοηθήσῃ, Τὸν ὁποῖον ἔχω νίκην, καὶ δύναμιν, καὶ πηγὴν ὑμνῳδίας, καὶ τῆς σωτηρίας μου αἴτιον.

12. Τοῦτο γροικᾶται καὶ διὰ τοὺς Ἰουδαίους· Ὅτι ἀφ' οὗ ἐλυτρώθησαν τῶν προτέρων θρήνων, ἠγάλλοντο εἰς τὰς οἰκίας, ἀνυμνοῦντες τὸν Κύριον.

13. Εἴπομεν πολλάκις, ὅτι τὴν ἀγαθὴν ἐνέργειαν λέγει δεξιάν. Ὁμολογοῦσιν οὖν εὐχαρισοῦντες τῷ Θεῷ, ὅτι ἐκεῖνος τοῖς ἔδωκε τὴν δύναμιν, καὶ ἐνίκησαν. Ταῦτα λέγει καὶ ἡ Ἐκκλησία μας, Τὴν ὁποίαν ἡ δεξιὰ τοῦ Ὑψίςου ὕψωσε τοσοῦτον, καὶ λίαν ἐδόξασε.

14. Ἐπεὶ οὖν ἔγινα ἀθάνατος, μὲ τοῦ Θεοῦ τὴν βοήθειαν, δὲν θέλω παύσει νὰ διδάσκω καὶ τοὺς ἀγνοοῦντας τὰ θεῖα θαυμάσια.

15. Καθὼς ὁ φιλόςοργος Πατὴρ παιδεύει μὲ σπλάγχνος τὰ τέκνα του, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς ἐσυγχώρησε νὰ μοὶ ἔλθωσι τὰ λυπηρὰ, πρὸς ὀλίγην παίδευσιν, ἀλλὰ πάλιν διέλυσε τὸ νέφος τῆς ἀθυμίας μου ὕςερον.

16. Πύλας δικαιοσύνης λέγει τὰς διαφόρους Ἰδέας

7. Ἀγαθὸν πεποιθέναι ἐπὶ Κύριον, ἢ πεποιθέναι ἐπ' ἄνθρωπον. Ἀγαθὸν ἐλπίζειν ἐπὶ Κύριον, ἢ ἐλπίζειν ἐπ' ἄρχουσι.

8. Πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με, καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἠμυνάμην αὐτούς.

9. Κυκλώσαντες ἐκύκλωσάν με, καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἠμυνάμην αὐτούς.

10. Ἐκύκλωσάν με ὡσεὶ μέλισσαι κηρίον, καὶ ἐξεκαύθησαν ὡς πῦρ ἐν ἀκάνθαις, καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἠμυνάμην αὐτούς.

11. Ὠσθεὶς ἀνετράπην τοῦ πεσεῖν, καὶ ὁ Κύριος ἀντελάβετό μου. Ἰσχύς μου, καὶ ὕμνησίς μου ὁ Κύριος, καὶ ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν.

12. Φωνὴ ἀγαλλιάσεως, καὶ σωτηρίας ἐν σκηναῖς δικαίων.

13. Δεξιὰ Κυρίου ἐποίησε δύναμιν. Δεξιὰ Κυρίου ὕψωσέ με. Δεξιὰ Κυρίου ἐποίησε δύναμιν.

14. Οὐκ ἀποθανοῦμαι, ἀλλὰ ζήσομαι, καὶ διηγήσομαι τὰ ἔργα Κυρίου.

15. Παιδεύων ἐπαίδευσέ με ὁ Κύριος, καὶ τῷ θανάτῳ οὐ παρέδωκέ με.

16. Ἀνοίξατέ μοι πύλας

δικαιοσύνης, εἰσελθὼν ἐν αὐταῖς ἐξομολογήσομαι τῷ Κυρίῳ. Αὕτη ἡ πύλη Κυρίου, δίκαιοι εἰσελεύσονται ἐν αὐτῇ. Ἐξομολογήσομαί σοι, ὅτι ἐπήκουσάς μου, καὶ ἐγένου μοι εἰς σωτηρίαν.

17. Λίθον, ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγεννήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας.

18. Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.

19. Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος. Ἀγαλλιασώμεθα, καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ.

20. Ὦ Κύριε σῶσον δή· ὦ Κύριε εὐόδωσον δή.

21. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Εὐλογήκαμεν ὑμᾶς ἐξ οἴκου Κυρίου. Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν.

22. Συστήσασθε ἑορτὴν ἐν τοῖς πυκάζουσιν, ἕως τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου.

23. Θεός μου εἶ σὺ, καὶ ἐξομολογήσομαί σοι. Θεός μου εἶ σὺ, καὶ ὑψώσωσε.

τῆς ἀρετῆς. Μὲ τας ὁποίας πᾶς τις ἀξιοῦται τῆς θείας οἰκειώσεως. Λέγει οὖν ἐπειδὴ μοῦ ἐπήκουσας, καὶ σωτηρίαν μοὶ ἔδωκες, ἀξίωσόν με νὰ σὲ ὑμνῶ, διὰ τῆς τῶν ἀρετῶν τελειώσεως πάντοτε.

17. Λίθος ἀκρογωνιαῖος λέγεται ὁ Χριστὸς, καὶ κατὰ ἀλήθειαν χρήσιμος, Τὸν ὁποῖον νομίζοντες ἄχρηστον, δὲν ἐχρειάσθησαν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ τὸν ἀπεδοκίμασαν διὰ τὴν ἀγνωσίαν, καὶ φθόνον των οἱ ἀγνώμονες, Ἀλλ᾽ αὐτὸς συνέδεσεν εἰς ἕνα τοὺς Ἰουδαίους, καὶ Ἕλληνας, μὲ τρόπον θαυμασιώτατον.

18. Αὐτὴ δὲ ἡ μεγάλη πρᾶξις, καὶ ἐκλεκτὴ ἐργασία, εἶναι τῆς δεξιᾶς τοῦ Θεοῦ ἐνέργεια. Ἡμεῖς δὲ τὴν ἄρρητον αὐτοῦ Φιλανθρωπίαν θαυμάζομεν, ὅτι ὁ ἀποδοκιμασθεὶς Χριστὸς, πᾶσαν τὴν Οἰκουμένην διέσωσεν.

19. Ἡμέραν ὑπὸ Θεοῦ πεποικιλμένην, καὶ ἔνδοξον, τὴν Ἁγίαν Κυριακὴν ἐκάλεσεν, ὅταν ὁ ἔντιμος λίθος μετὰ τὸ πάθος ἀνέστη, καὶ μᾶς ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὸ σκότος, καθοδηγήσας εἰς φῶς λαμπρότατον. Ἂς χαρῶμεν λοιπὸν οἱ πιστοὶ τὴν ἡμέραν ταύτην τῆς εὐφροσύνου καὶ σωτηρίου Ἀναστάσεως.

20. Ἀλλὰ, Δέσποτα πολυέλεε, καθὼς μᾶς ἔσωσας ἀπὸ τὴν Ἀδαμιαίαν παράβασιν, οὕτω κατεύθυνον τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς, καὶ δυνάμωσαί μας νὰ ἀξιωθῶμεν τῆς Βασιλείας σου.

21. Ταύτην τὴν φωνὴν ἔλεγον καὶ οἱ παῖδες τῶν Ἑβραίων πρὸς τὸν Χριστὸν, εἰς ἔλεγχον τῶν ἀπειθῶν Ἰουδαίων. ταῦτα λέγουσιν, ὅσοι νικήσουσι τοὺς ἐχθροὺς, πρὸς τοὺς φίλους των. Ἤγουν τοῦ λίθου τούτου τὴν εὐλογίαν σᾶς προσφέρομεν, ὁ ὁποῖος ἔγινεν οἶκος τοῦ ἐν αὐτῷ Θεοῦ Λόγου. Ἐκεῖνον δὲ, τὸν ὁποῖον εἶπε παράνω λίθον, τὸν αὐτὸν, Κύριον καὶ Θεὸν ἐκάλεσε.

22. Συναθροίσθητε γοῦν ἅπαντες, καὶ πανήγυριν μεγίστην ἐπιτελέσατε, τὴν σωτηρίαν σας ἑορτάζοντες. Τὸ δὲ, ἐν τοῖς πυκάζουσι, λέγει, Πεπυκνωμένοι, ἤγουν νὰ εἶστε τόσον πλῆθος εἰς τὸν Ναὸν, ὥστε νὰ φθάνωσιν ἕως τὰ ἄκρα τοῦ Ἁγίου Βήματος.

23. Τώρα στρέφει πρὸς τὸν Δεσπότην τὸν λόγον, λέγων· Ἐπειδὴ ἐσὺ εἶσαι Θεός μου, εἶμαι χρεώστης νὰ σὲ ὑμνῶ ὡς εὐεργέτην, καὶ Σωτῆρά μου πάντοτε.

24. Καὶ νὰ σοὶ εὐχαριςῶ, ἐπειδὴ μοῦ ἐπήκουσες, καὶ ἔσωσες. Καὶ νὰ σὲ δοξάζω τὸ κατὰ δύναμιν.

25. Κινήσαντες τὴν δοξολογίαν, παρακινοῦσι καὶ τοὺς ἄλλους νὰ ἑορτάσωσιν, καὶ λέγουσιν, Οὕτω κάμετε καὶ ἐσεῖς νὰ ἑορτάσητε ἄνθρωποι, τὸν εὐεργέτην δοξάζοντες, καὶ εὐχαριςεῖτε τὸν ἀγαθὸν Δεσπότην, ὅστις μᾶς χαρίζει ἀφθόνως πηγὰς ἐλέους, καὶ χρηςότητος τόσον, ὥςε δὲν ἔχει τέλος ἡ καλωσύνη του.

24. Ἐξομολογήσομαί σοι, ὅτι ἐπήκουσάς μου, καὶ ἐγένου μοι εἰς σωτηρίαν.

25. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθὸς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

Δόξα.

Δόξα. Κάθισμα Ιϛ΄. 119

Τὸ Τρισάγιον, εἶτα τὰ Τροπάρια. ἦχος α΄.

Ἄλλος σε κόσμος ψυχὴ ἀναμένει, καὶ κριτὴς τὰ σὰ μέλλων δημοσιεύειν κρυπτὰ καὶ δεινὰ, μὴ οὖν ἐμμένεις τοῖς ὧδε, ἀλλὰ πρόφθασον βοῶσα τῷ κριτῇ, ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι, καὶ σῶσον με. Δόξα.

Ὅτι πταίσματα πολλὰ περίκειμαι σωτὴρ, καὶ πληγαῖς ἀμέτραις πλημμελῶν, δέομαί σου εὔσπλαγχνε Χριςὲ, ἰατρὲ τῶν νοσούντων, ἐπίσκεψαι, θεράπευσον, καὶ σῶσον με.

Καὶ νῦν.

Ψυχή μου τί ἀμελῶς κατάκεισαι ῥαθυμοῦσα; τί οὐ φροντίζεις τῶν κακῶν, ὧν ἔπραξας ἐν βίῳ; σπεῦσον διορθωθεῖναι, πρὶν τὴν θύραν κλείσει σοι ὁ Κύριος, τῇ Θεοτόκῳ δράμε πρόσπεσον, καὶ βόησον, ἐλπὶς ἀπηλπισμένων, σῶσον με τὸν πολλά σοι πταίσαντα, δέσποινα πανάχραντε.

Τὸ Κύριε ἐλέησον μ΄. καὶ ἡ εὐχή.

Κύριε ἅγιε ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν, καὶ τῷ παντεφόρῳ σου ὄμματι ἐπιβλέπων ἐπὶ πᾶσαν τὴν κτίσιν, σοὶ ἐκκλίναμεν τὸν αὐχένα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, καὶ σοῦ δεόμεθα ἅγιε ἁγίων, ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου τὴν ἀόρατον ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου, καὶ συγχώρησον ἡμῖν πᾶν πλημμέλημα ἑκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον· ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, δώρησαι ἡμῖν, Κύριε, κατάνυξιν· δώρησαι δάκρυα πνευματικὰ ἐκ ψυχῆς εἰς ἐξιλέωσιν τῶν πολλῶν ἡμῶν ἁμαρτιῶν· δώρησαι τὸ μέγα σου ἔλεος ἐπὶ τὸν κόσμον σου, καὶ ἐφ᾽ ἡμᾶς τοὺς ἀναξίους δούλους σου, ὅτι εὐλογημένον καὶ δεδοξασμένον ὑπάρχει τὸ ὄνομα σοῦ τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

Ἀλληλούϊα. Ψαλμός. ΡΙΗ΄.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς καθὼς ὑπερβαίνει ὅλους τοὺς ἄλλους εἰς τὴν ποσότητα, οὕτω καὶ εἰς τὴν ποιότητα· Εἰς τὸ βάθος λέγω τῶν μυςηρίων, καὶ εἰς τὴν τῶν νοημάτων ἀκρίβειαν. Ὅλοι οἱ Ψαλμοὶ ὡς ἀςέρες φωτίζουσι τὸ νοητὸν τῆς Ἐκκλησίας ςερέωμα· Οὗτος δὲ ὄντως ἄλλος ὡς λαμπρότατος Ἥλιος φωτίζει τὴν ὑφήλιον ἅπασαν· χαροποιεῖ καὶ λαμπρύνει τοὺς πιςοὺς μὲ τὴν γλυκύτητα τῆς ἠθικῆς, καὶ πανσόφου Διδασκαλίας του. Λοιπὸν ἡ γνώμη τοῦ Μακαρίου Προφήτου εἶναι εἰς τοῦτον τὸν ἄριςον Ψαλμὸν, νὰ ὁδηγήσῃ πᾶσαν ψυχὴν λογικὴν πρὸς τὸ ἄκρον τῆς ἀρετῆς, ἤγουν εἰς τὴν ὄντως μακαριότητα. Δι' αὐτὸ καὶ οἱ Ἅγιοι Πατέρες ἐπρόςαξαν, νὰ τὸν ἀναγινώσκωμεν καθ' ἡμέραν, ὡς ὠφελιμώτερον πάντων, καὶ χρησιμώτερον· διὰ νὰ προκόπτωμεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν ἀρετὴν, ὅσον δυνάμεθα, καὶ νὰ μὴν ἀμελῶμεν τὴν σωτηρίαν μας. Ὅςτις οὖν φυλάττει τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, κράζεται ἀπὸ τώρα Μακάριος· Ἤγουν μὲ τὴν ἐλπίδα, τὴν ὁποίαν ἔχει νὰ κληρονομήσῃ τὴν Οὐράνιον Βασιλείαν. Καθὼς λέγομεν καὶ τινὰς παῖδας πλουσίους, τοὺς ὁποίους ἀφῆκεν ὁ Πατὴρ αὐτῶν κληρονόμους, νὰ λάβωσιν ὅταν τρανεύσωσιν ὅλον τὸ πρᾶγμά του. Ἠξεύρετε καὶ τοῦτο, ὅτι κατὰ τὴν Ἀλφάβητον τῶν Ἑβραίων, ἥτις ἔχει κβ΄. γράμματα, εἶναι καὶ ὁ Ψαλμὸς διαμερισμένος εἰς τόσας ςάσεις, ἢ ὀγδοάρια. Καὶ εὑρίσκονται σχεδὸν εἰς πᾶσαν μίαν ςάσιν, τὰ δέκα ταῦτα συνώνυμα, διαφόρως ἐπιφερόμενα. Νόμος, Ἐντολαὶ, Μαρτύρια, Δικαιώματα, Ὁδοὶ, Τρίβοι, Θαυμάσια, Λόγοι, Λόγια, καὶ Κρίματα. Μὲ τὰ ὁποῖα διδάσκει καθ' ἕνα τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, πῶς πρέπει νὰ κατορθώσῃ τὴν πρακτικὴν ἀρετὴν, μὴν ἀμελῶν οὐδὲ τὴν τῶν δογμάτων ἀκρίβειαν. Ὥςε ὁ Ψαλμὸς οὗτος εἶναι ἀρκετὸς καὶ διὰ τοὺς τελείους, καὶ τοὺς εἰσαγομένους, καὶ ἀρχαρίους, καὶ δίδει πολλὴν τοῖς ἀνθρώποις ὠφέλειαν, λεγόμενός τε, καὶ μελετώμενος.

Τὸ Κείμενον.

Ἄλεφ.

1. *Μακάριοι οἱ ἄμωμοι ἐν ὁδῷ, οἱ πορευόμενοι ἐν νόμῳ Κυρίου.*

2. *Μακάριοι οἱ ἐξερευνῶντες τὰ μαρτύρια αὐτοῦ. Ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἐκζητήσουσιν αὐτόν.*

3. *Οὐ γὰρ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ ἐπορεύθησαν.*

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ὁδὸν καλεῖ τοῦτον τὸν βίον, ἤγουν τὴν πρόσκαιρον ζωήν· καὶ μακαρίζει ἐκείνους, οἵτινες ὁδεύουσι τὴν Βασιλικὴν ὁδὸν ἀκλινῶς, ἥτις ἀνάγει τοὺς ὁδοιπόρους εἰς τὴν πατρίδα μας τὴν Οὐράνιον· καὶ φυλάττουσι τὸν Νόμον Κυρίου ἀπαρασάλευτα.

2. Μακάριοι ὄντως, ὅσοι ποθοῦσι τὸν Θεὸν μὲ ὅλην τὴν ψυχὴν, καὶ καρδίαν των, καὶ διὰ νὰ μὴ τὸν λυπήσωσιν, ἐρευνοῦσιν, καὶ γυρεύουσι τὰς Γραφὰς, νὰ φυλάττωσιν ὅλα του τὰ θελήματα.

3. Οἱ δὲ ἐργάται τῆς ἀνομίας δὲν πορεύονται εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ ἄλλην ἑαυτοῖς οἱ ἄφρονες κατεσκεύασαν, διὰ τῆς ὁποίας ὑπάγουσιν εἰς τὴν ἀπώλειαν.

4. Ἐσὺ, Κύριέ μου, ἐπρόσαξες νὰ φυλάττωμεν τὰς ἐντολάς σου μὲ πᾶσαν ἀκρίβειαν.

5. Διὰ τοῦτο σοῦ δέομαι, νὰ μὲ ἀξιώσῃς νὰ κατευθυνθῶσιν αἱ πράξεις μου, νὰ φυλάττω τὸν σωτήριον Νόμον σου.

6. Ἐπειδὴ ὁ καρπὸς τῆς παρανομίας εἶναι αἰσχύνη, πρεπόντως εἶπεν, ὅτι ὅσοι ἐπιμελοῦνται, νὰ πληρῶσι τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου, ἔχουσι πρὸς αὐτὸν τὴν παῤῥησίαν ἀκαταίσχυντον, φέροντες καθαρὰν τὴν συνείδησιν.

7. Ἐξομολόγησιν καλεῖ τὴν εὐχαρισίαν, Λέγει οὖν· Ὅταν καταμάθω, καὶ φυλάξω ἀνελλειπῶς τὰς δικαίας ἐντολάς σου, πολιτευόμενος ἄμεμπτα, τότε θέλω δυνηθῆ νὰ σοὶ προσφέρω μὲ καθαρὰν καρδίαν τὴν πρέπουσαν αἴνεσιν.

8. Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἐγκαταλιμπάνει τινὰς ὀλίγον καιρὸν καὶ ἀφίνει τους, μηχανωμένη ὠφέλειαν· Διὰ τοῦτο δέεται, νὰ μὴ τὸν ἀφήσῃ τελείως ἔρημον τῆς προμηθουμένης χάριτος.

1. Ἡ Νεότης εἶναι πρὸς τὴν κακίαν ὀξύῤῥοπος· πῶς δύναται οὖν ἕνας ἀκρατὴς, καὶ εὐάλωτος Νέος, νὰ ὀρθώσῃ τὸν βίον του χωρὶς ὁδηγὸν, καὶ διδάσκοντα; Ὅταν οὖν φυλάσσῃ ἐπιμελῶς τὰ σωτήριά σου λόγια, αὐτὰ τῷ δίδουσι πολλὴν ὠφέλειαν.

2. Ζητοῦσι πολλοὶ τὸν Θεὸν, ἀλλὰ δὲν τὸν γυρεύουσιν ὁλοψύχως, ἀλλὰ μερίζουσι τὴν καρδίαν εἰς φροντίδας βιοτικὰς, καὶ ἐπιθυμίας ἀτόπους· Ἐγὼ δὲ μὲ ὅλην τὴν καρδίαν μου σὲ ἐπόθησα, καὶ δέομαί σου, μὴ μὲ ἀφήσῃς νὰ μακρύνω ἀπὸ τὸν σωτήριον Νόμον σου.

3. Ὅς τις ἔχει χρυσίον, τὸ φυλάττει κρυφὰ ἀκριβῶς· Οὕτω καὶ τὴν ἀρετὴν πρέπει νὰ κρύπτωμεν, νὰ μὴν ἀπολεσθῇ ἀπὸ τὴν κενοδοξίαν, καὶ χάσωμεν τοὺς κόπους μας. Νουθετεῖ δὲ καὶ καθ' ἕνα ὁ λόγος, νὰ μὴ προσφέρῃ εἰς ὅλους τὰ θεῖα λόγια. Ὡς τὸ, »μὴ δῶτε τὰ Ἅγια τοῖς κυσί.«

4. Πρᾶος εἶσαι, Κύριε, καὶ ἄξιος εὐλογεῖσθαι· Ὅθεν σοῦ δέομαι, νὰ μὲ διδάξῃς ὅσα δύνανται νὰ μὲ δικαιώσωσι.

5. Καὶ ὅταν αὐτὰ διδαχθῶ, καὶ μάθω, θέλω τὰ ἀναγγείλει καὶ εἰς τοὺς ἄλλους, νὰ νουθετῶ τοὺς ἀγνοοῦντας, νὰ φυλάττωσι τὰ σωτήριά σου προσάγματα.

4. Σὺ ἐνετείλω τὰς ἐντολάς σου, τοῦ φυλάξαθαι σφόδρα.

5. Ὄφελον κατευθυνθείησαν αἱ ὁδοί μου, τοῦ φυλάξαθαι τὰ δικαιώματά σου.

6. Τότε οὐ μὴ αἰσχυνθῶ ἐν τῷ μὲ ἐπιβλέπειν ἐπὶ πάσας τὰς ἐντολάς σου.

7. Ἐξομολογήσομαί σοι ἐν εὐθύτητι καρδίας. Ἐν τῷ μεμαθηκέναι με τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.

8. Τὰ δικαιώματά σου φυλάξω. Μή με ἐγκαταλίπῃς ἕως σφόδρα.

Μπέτ.

1. Ἐν τίνι κατορθώσει νεώτερος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ; ἐν τῷ φυλάξασθαι τοὺς λόγους σου.

2. Ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου ἐξεζήτησά σε. Μὴ ἀπώσῃ με ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου.

3. Ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἔκρυψα τὰ λόγιά σου, ὅπως ἂν μὴ ἁμάρτω σοι.

4. Εὐλογητὸς εἶ Κύριε δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.

5. Ἐν τοῖς χείλεσί μου ἐξήγγειλα πάντα τὰ κρίματα τοῦ ςόματός σου.

6. Ἐν τῇ ὁδῷ τῶν μαρτυρίων σου ἐτέρφθην, ὡς ἐπὶ παντὶ πλούτῳ.

7. Ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου ἀδολεσχήσω, καὶ κατανοήσω τὰς ὁδούς σου.

8. Ἐν τοῖς δικαιώμασί σου μελετήσω. Οὐκ ἐπιλήσομαι τῶν λόγων σου.

Γίμελ.

1. Ἀνταπόδος τῷ δούλῳ σου. Ζῆσόν με, καὶ φυλάξω τοὺς λόγους σου.

2. Ἀποκάλυψον τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ κατανοήσω τὰ θαυμάσια ἐκ τοῦ νόμου σου.

3. Πάροικος ἐγώ εἰμι ἐν τῇ γῇ. μὴ ἀποκρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ τὰς ἐντολάς σου.

4. Ἐπεπόθησεν ἡ ψυχή μου, τοῦ ἐπιθυμῆσαι τὰ κρίματά σου ἐν παντὶ καιρῷ.

5. Ἐπετίμησας ὑπερηφάνοις. Ἐπικατάρατοι οἱ ἐκκλίνοντες ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου.

6. Περίελε ἀπ' ἐμοῦ ὄνειδος καὶ ἐξουδένωσιν, ὅτι τὰ μαρτύριά σου ἐξεζήτησα.

7. Καὶ γὰρ ἐκάθησαν ἄρχοντες, καὶ κατ' ἐμοῦ κα-

6. Ἡ ὁδὸς τῆς ἀρετῆς εἶναι περίσσα κοπιαστική, καὶ εἰς τοὺς ἀμελεῖς ἐπίπονος, εἰς δὲ τοὺς τελείους τριπόθητος· Διὸ λέγει, ὅτι περισσότερον ἔχαιρεν ἀγαλλιώμενος, φυλάττων τὰς θείας ἐντολάς, πάρεξ νὰ εὕρισκε πλοῦτον ἄπειρον.

7. Ὅθεν ἐπιμελῶς θέλω ἐρευνᾷν τὰ προστάγματά σου, νὰ τὰ στοχάζωμαι πάντοτε.

8. Καὶ νὰ τὰ μελετῶ διηνεκῶς, νὰ τὰ φυλάττω τόσον ἀκριβῶς εἰς τὴν καρδίαν, ὥστε νὰ μὴν ἀστοχήσω τοὺς λόγους σου πώποτε.

1. Ὅστις ἔχει πονηράν, καὶ κακὴν συνείδησιν, δὲν ζητεῖ ἀπὸ τὸν Κριτὴν ἀνταπόδοσιν. Λέγει οὖν δός μοι τὴν σὴν ἐπικουρίαν, καὶ βοήθειαν· ὅτι χωρὶς σοῦ, δὲν δυνάμεθα νὰ πράξωμεν καλὸν τίποτε. Καὶ οὕτω φυλάττων τὰς ἐντολάς σου, θέλω φύγῃ τῆς ἁμαρτίας τὸν θάνατον, καὶ νὰ τρυγήσω ζωὴν αἰώνιον ἐκ τῶν λόγων σου.

2. Δὲν κατανοοῦσιν ὅλοι, ὅπου ἀναγινώσκουσι τὴν Ἁγίαν Γραφὴν τὰ θεῖα θαυμάσια· ἀλλὰ ὅσοι φωτισθῶσιν ἐκ Θείου Πνεύματος. Διὰ τοῦτο δέεται νὰ φωτίσῃ ὁ Θεὸς τὴν ψυχήν του, νὰ γνωρίσῃ τὰ κεκρυμμένα Μυστήρια.

3. Ὅτι ἐπειδὴ ὀλίγον καιρὸν κάμνομεν εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, ὡς ἐξόριστοι, καὶ εἰς ἄλλην ζωὴν μεταβαίνομεν· κάμνει χρεία νὰ ἠξεύρωμεν τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου, διὰ νὰ μὴν ἁμαρτήσωμεν.

4. Εἶναι πολλοί, οἵτινες ποτὲ μὲν τὰ θεῖα ὀρέγονται, ποτὲ δὲ ἀκολουθοῦσι τῆς σαρκὸς τὰ παθήματα· Δι' αὐτὸ λέγει πῶς ἐπόθησε πολλὰ ἡ ψυχή του τὰ θεῖα προστάγματα πάντοτε.

5. Ὅσοι καταφρονοῦσι τὸν Νόμον, πίπτουσιν εἰς ὑπερηφάνειαν, καὶ δικαίως παιδεύονται· Διὰ τοῦτο καταρᾶται τοὺς παραβάτας, καθὼς καὶ ὁ Νόμος διακελεύεται, λέγων. »Ἐπικατάρατος, ὃς οὐκ ἐμμένει τοῖς ἐγκειμένοις ἐν τῷ Βιβλίῳ τοῦ Νόμου.«

6. Πολλοὶ ὠνείδιζον τὸν Προφήτην, καὶ τὸν κατεφρόνουν οἱ ἀναιδέστατοι· Ὅθεν παρακαλεῖ τὸν Θεόν, νὰ τὸν λυτρώσῃ ἀπὸ τὸ ὄνειδος, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ἐπεμελεῖτο τὰ θεῖα προστάγματα.

7. Ἄρχοντες, ὁ Σαοὺλ, Ἀβεννὴρ, Ἀχιτόφελ, καὶ Ἀβεσσαλώμ, Οἵτινες ἐγείρονται κατ' ἐμοῦ ποιοῦντες συμβούλια νὰ μὲ ἀπολέσωσιν. Ἀλλὰ ἐγὼ ἐσένα ὁμολογῶ

Βασιλέα καὶ κριτὴν δικαιότατον, καὶ ἐλπίζω νὰ μὲ λυτρώσῃς ἀπὸ πᾶσαν περίςασιν.

8. Καθὼς καὶ ἐγὼ πᾶσαν συνομιλίαν ἀνθρώπων ἀπωσάμενος, ἄλλο δὲν ςοχάζομαι, οὔτε μελετῶ, εἰ μὴ μόνον τὴν διαθήκην σου, εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι ὁ πόθος, καὶ ἡ καρδία μου πάντοτε.

1. Διὰ νὰ δείξῃ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ταπεινώσεως, λέγει, πῶς ἐκόλλησεν εἰς τὴν γῆν ἡ ψυχή του, Καὶ παρακαλεῖ τὸν Θεὸν, νὰ τῷ δώσῃ τὴν κατὰ Νόμον ζωὴν, καὶ ἄνεσιν Πνεύματος.

2. Πάσας τὰς πράξεις μου σοὶ ἐφανέρωσα, Δέσποτα, καὶ διὰ τοῦτο μοῦ ἐπήκουσες· οὕτω καὶ τώρα δίδαξόν με ἀκριβῶς τὰ δίκαιά σου προςάγματα.

3. Ὅτι θείαν σύνεσιν χρειαζόμεθα, διὰ νὰ φυλάττωμεν κατὰ τὸν Νόμον τὰς ἀρετὰς, τὴν δικαίαν ὁδὸν γνωρίσαντες, Καὶ νὰ μὴν ἀμελῶμεν τούτων διὰ αἰσχύνην, ἢ κενοδοξίαν, ἢ ἄλλο τίποτες.

4. Ἡ συνεχὴς προσβολὴ τῆς ἁμαρτίας διαλύει τὴν δύναμιν τῶν λογισμῶν, καὶ φέρνει τὴν ἀκηδίαν καὶ ἀμέλειαν· Ὅτι ἡ ψυχὴ ὀκνεύει, καὶ δίδεται εἰς τὸν ὕπνον, ὅς τις προξενεῖ τὸν θάνατον· Διὰ τοῦτο δέετα τοῦ Θεοῦ, νὰ τὸν ςηρίξῃ ἀσάλευτον.

5. Ἀναγκαία καὶ αὕτη ἡ δέησις· Καὶ πρέπει νὰ ζητῶμεν ἀπὸ τὸν Δεσπότην βοήθειαν, νὰ φεύγωμεν πᾶσαν ἀδικίαν, καὶ τὰ λοιπὰ ἁμαρτήματα.

6. Τὴν δὲ ἀλήθειαν νὰ προαιρώμεθα, ἐνθυμούμενοι πάντοτε τὰς κρίσεις τοῦ Θεοῦ καὶ μαρτύρια.

7. Δὲν εἶπεν ἁπλῶς ἠκολούθησα, ἀλλὰ ἐκολλήθην. Ἤγουν δὲν ἐχώρισα ποσῶς τὸν λογισμόν μου ἀπὸ τὸν Νόμον σου. λοιπὸν μή με ἀφήσῃς νὰ ἐντραπῶ πώποτε.

8. Τὴν ὁδὸν τῶν προςαγμάτων ἔτρεχον ἀκωλύτως, καὶ ἀνεμπόδιςα· ὅτι ἀπὸ σοῦ τὴν εὐκολίαν τοῦ δρόμου ἐλάμβανον. Τοῦτο λέγει τὸ ἐπλάτυνας. Ὅτι καὶ τὰ δύο αὐτὰ χρειαζόμεθα, διὰ νὰ κατορθώσωμεν τὴν τῆς ἀρετῆς ἀκριβῆ πολιτείαν· ἀπὸ λόγου μας τὴν προθυμίαν, καὶ

τελάλουν. Ὁ δὲ δοῦλός σου ἠδολέσχει ἐν τοῖς δικαιώμασί σου.

8. Καὶ γὰρ τὰ μαρτύριά σου μελέτη μου ἐςὶ, καὶ αἱ συμβουλίαι μου τὰ δικαιώματά σου.

Ντάλεθ.

1. Ἐκολλήθη τῷ ἐδάφει ἡ ψυχή μου. Ζῆσόν με κατὰ τὸν λόγον σου.

2. Τὰς ὁδούς μου ἐξήγγειλα, καὶ ἐπήκουσάς μου. Δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.

3. Ὁδὸν δικαιωμάτων σου συνέτισόν με, καὶ ἀδολεσχήσω ἐν τοῖς θαυμασίοις σου.

4. Ἐνύςαξεν ἡ ψυχή μου ἀπὸ ἀκηδίας· βεβαίωσόν με ἐν τοῖς λόγοις σου.

5. Ὁδὸν ἀδικίας ἀπόςησον ἀπ' ἐμοῦ, καὶ τῷ νόμῳ σου ἐλέησόν με.

6. Ὁδὸν ἀληθείας ἡρετισάμην, καὶ τὰ κρίματά σου οὐκ ἐπελαθόμην.

7. Ἐκολλήθην τοῖς μαρτυρίοις, Κύριε, μή με καταισχύνῃς.

8. Ὁδὸν ἐντολῶν σου ἔδραμον, ὅταν ἐπλάτυνας τὴν καρδίαν μου.

ἀπὸ τὸν Θεὸν τὴν προμήθειαν.

ΑΓ

1. Νομοθέτησόν με, Κύριε, τὴν ὁδὸν τῶν δικαιωμάτων σου, καὶ ἐκζητήσω αὐτὴν διαπαντός.

1. Τὸ νομοθέτησόν με, εἶπεν ὁ Ἀκύλας ὑπόδειξόν μοι, καὶ ὁ Θεοδοτίων φώτισόν με. Ἤγουν τὴν φωταγωγίαν, καὶ νομοθεσίαν σου χρειάζομαι, διὰ νὰ καταλαμβάνω τὰ δικαιώματά σου, νὰ ὁδεύω εἰς αὐτὰ πάντοτε.

2. Συνέτισόν με, καὶ ἐξερευνήσω τὸν νόμον σου, καὶ φυλάξω αὐτὸν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου.

2. Τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἔχει καὶ οὗτος ὁ ςίχος· ἐπειδὴ λέγει· Δός μοι σύνεσιν, καὶ φρόνημα, νὰ ξετρέχω τὸν Νόμον σου, νὰ τὸν φυλάττω ἐξ ὅλης καρδίας μου.

3. Ὁδήγησόν με ἐν τῇ τρίβῳ τῶν ἐντολῶν σου, ὅτι αὐτὴν ἠθέλησα.

3. Μάλιςα αὐτὸς γενοῦ ὁδηγός μου· βάλλε με εἰς τὴν ςράταν τῶν ἐντολῶν σου, τὴν ὁποίαν ποθῶ, καὶ ὀρέγομαι.

4. Κλῖνον τὴν καρδίαν μου εἰς τὰ μαρτύριά σου, καὶ μὴ εἰς πλεονεξίαν.

4. Ὁ Θεὸς ἔκαμε τὸν ἄνθρωπον, διὰ νὰ ποθῆ τὸν Θεὸν, καὶ τὰ Οὐράνια ἀγαθά· Ὁ δὲ διάβολος ἤνοιξεν ὁδὸν πρὸς τὴν ἁμαρτίαν, καὶ ποθοῦμεν ἀνάξια πράγματα· Διὸ δεόμενος λέγει· Βίασον, Κύριε, τὴν καρδίαν μου, νὰ κλίνῃ εἰς τὸ δίκαιον, καὶ νὰ μὴν ὀρέγηται, πράγματα φθαρτὰ, καὶ ἐπίκηρα.

5. Ἀπόςρεψον τοὺς ὀφθαλμούς μου, τοῦ μὴ ἰδεῖν ματαιότητα. Ἐν τῇ ὁδῷ σου ζῆσόν με.

5. Μάταια λέγονται, ὅλα τὰ τερπνὰ τῆς παρούσης ζωῆς, ἐπειδὴ δὲν δίδουσι κέρδος τινα, ἢ ὠφέλειαν. Ὅθεν πανσόφως παρακαλεῖ νὰ τοῦ φωτίσῃ τῆς διανοίας τὰ ὄμματα, νὰ μὴ θελχθῇ ἀπὸ τὴν ματαιότητα τῶν προσκαίρων, ἀλλὰ νομίμως νὰ πολιτεύηται, ὀρεγόμενος μόνον τὰ Οὐράνια ἀγαθὰ, τὰ ψυχωφελῆ, καὶ εὐφρόσυνα.

6. Στῆσον τῷ δούλῳ σου τὸ λόγιόν σου εἰς τὸν φόβον σου.

6. Ἄς μὲ ςερεώνῃ εἰς τὴν ἀρετὴν ὁ φόβος σου, διὰ νὰ εὐλαβῶμαι, νὰ μὴν εὔγω ἀπὸ τὸ λόγιον, καὶ προςάγματά σου.

7. Περίελε τὸν ὀνειδισμόν μου, ὃν ὑπώπτευσα, ὅτι τὰ κρίματά σου χρηςά.

7. Τὸ, ὑπώπτευσα, ὑπεςάλην ὁ Ἀκύλας, καὶ ὁ Θεοδοτίων ἔγραψαν· καὶ εὐλαβοῦμαι, ὁ Σύμμαχος. Λέγει δὲ ὀνειδισμὸν τὸν ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας γενόμενον, Τὸν ὁποῖον ἐφοβεῖτο, καὶ ἐδέετο, νὰ τὸν εὐγάλῃ ἀπ' αὐτὸν ὁ Κύριος. Ἀγαθὰς δὲ καὶ γλυκέας λέγει τὰς κρίσεις του· ἐπειδὴ μόνον νὰ μετανοήσῃ ὁ ἁμαρτωλὸς, τῷ δίδει ἄφεσιν, καὶ σωτηρίαν ὡς εὔσπλαγχνος.

8. Ἰδοὺ ἐπεθύμησα τὰς ἐντολάς σου. Εν τῇ δικαιοσύνῃ σου ζῆσόν με.

8. Ἰδοὺ, Κύριε, πόσον ἐπόθησα νὰ σοῦ ὑπακούω εἰς ὅλα σου τὰ θελήματα. Λοιπὸν δός μοι τὴν ἐν δικαιοσύνῃ ζωὴν, καὶ τὴν χάριν σου.

1. Δέομαί σου, Κύριε, ἂς ἔλθωσιν εἰς ἐμὲ αἱ ἐνεργειαι τοῦ θείου ἐλέους σου· Καὶ δώρησαί μοι τὴν σωτηρίαν, τὴν ὁποίαν μοι ἔταξες εἰς τὰ ἱερὰ, καὶ θεῖά σου λόγια.

2. Ὅτι τώρα μὲν σιωπῶ, μὴ ἔχων τὶ νὰ ἀποκριθῶ εἰς ἐκείνους, οἵτινες μὲ ὀνειδίζουσιν· Ἀλλὰ τότε νὰ λέγω καυχώμενος, πῶς ἐπέτυχα τῆς ἐλπίδος κατὰ τοὺς λόγους σου.

3. Διδάσκει μας ἐδῶ νὰ ποθῶμεν τὴν ἀλήθειαν, καὶ νὰ δεώμεθα τοῦ Θεοῦ, νὰ μᾶς δίδῃ εἰς τοῦτο βοήθειαν, Ὅτι μεγάλον ἁμάρτημα εἶναι τὸ ψεῦδος, καὶ εἰς μεγάλην κόλασιν κατακρίνονται, ὅσοι γελοῦσι τὸν πλησίον, καὶ τὸν ζημιώνουσι σωματικῶς μὲ τὰ ψεύματα, ἢ καὶ ψυχικῶς μὲ καταλαλιὰς, καὶ συκοφαντίας σορεύοντες.

4. Ἀλλ' ὅς τις φυλάττεται ἀπὸ τὸ ἄτοπον τοῦτο τοῦ ψεύδους ἀνόμημα, γίνεται εἰς τὸν Νόμον τοῦ Θεοῦ προθυμότερος. καὶ λέγων ἐδῶ τὴν ἀλήθειαν πάντοτε, θέλει ἀποκτήσει ταύτην τὴν ἀρετὴν, καὶ αἰώνια νὰ δοξάζῃ μὲ τοὺς Ἁγίους τὸν Κύριον.

5. Ἐπεριπάτουν εἰς πλατυσμὸν μὲ πολλὴν εὐκολίαν ὁδεύων, κατὰ τὰς ἐντολάς σου πολιτευόμενος.

6. Καὶ δὲν ἐφοβούμην δυναστείαν Βασιλικὴν, ἀλλὰ μὲ πολλὴν παῤῥησίαν ἐκήρυττον τὴν ἀλήθειαν, μὲ ἐκείνους διαλεγόμενος.

7. Καὶ ἐμελέτουν τὰς ψυχωφελεῖς ἐντολάς σου. τὰς ὁποίας ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς μου ἐπόθησα.

8. Ἐπειδὴ ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι εἰς τὰ λόγια, ἀλλὰ θέλει ἔργα, καὶ δύναμιν, καὶ ὁ ποιήσας, καὶ διδάξας μέγας· Διὰ τοῦτο λέγει, ἐσήκωσα τὰς χεῖρας, τουτ' ἔςι δὲν ἐμελέτουν μόνον μὲ λόγον τὰς ἐντολὰς, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ ἔργον ἐτελείωσα ὅσα ἐδίδασκον. »Οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ, ἀλλ' οἱ ποιηταὶ τοῦ Νόμου δικαιωθήσονται.« Τὸ δὲ ἠδολέσχουν λέγει ἐμελέτουν συχνάκις τὸν Νόμον σου.

Βαβ.

1. *Καὶ ἔλθοι ἐπ' ἐμέ τὸ ἔλεός σου, Κύριε, τὸ σωτήριόν σου κατὰ τόν λόγον σου.*

2. *Καὶ ἀποκριθήσομαι τοῖς ὀνειδίζουσίμοι λόγον, ὅτι ἤλπισα ἐπὶ τοῖς λόγοις σου.*

3. *Καὶ μὴ περιέλῃς ἐκ τοῦ ςόματός μου λόγον ἀληθείας ἕως σφόδρα, ὅτι ἐπὶ τοῖς κρίμασί σου ἐπήλπισα.*

4. *Καὶ φυλάξω τὸν νόμον σου διὰ παντὸς εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.*

5. *Καὶ ἐπορευόμην ἐν πλατυσμῷ· Ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐξεζήτησα.*

6. *Καὶ ἐλάλουν ἐν τοῖς μαρτυρίοις σου ἐναντίον Βασιλέων, καὶ οὐκ ἠσχυνόμην.*

7. *Καὶ ἐμελέτων ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου, ἂς ἠγάπησα σφόδρα.*

8. *Καὶ ἦρα τὰς χεῖράς μου πρὸς τὰς ἐντολάς σου, ἂς ἠγάπησα, καὶ ἠδολέσχουν ἐν τοῖς δικαιώμασί σου.*

Ζαΐν.

1. Μνήσθητι τῶν λόγων σου τῷ δούλῳ σου, ὧν ἐπήλπισάς με.

2. Αὕτη με παρεκάλεσεν ἐν τῇ ταπεινώσει μου, ὅτι τὸ λόγιόν σου ἔζησέ με.

3. Ὑπερήφανοι παρηνόμουν ἕως σφόδρα· ἀπὸ δὲ τοῦ νόμου σου οὐκ ἐξέκλινα.

4. Ἐμνήσθην τῶν κριμάτων σου ἀπ᾽ αἰῶνος, Κύριε, καὶ παρεκλήθην.

5. Ἀθυμία κατέσχε με ἀπὸ ἁμαρπωλῶν τῶν ἐγκαταλιμπανόντων τὸν νόμον σου.

6. Ψαλτὰ ἦσάν μοι τὰ δικαιώματά σου ἐν τόπῳ παροικίας μου.

7. Ἐμνήσθην ἐν νυκτὶ τοῦ ὀνόματός σου, Κύριε, καὶ ἐφύλαξα τὸν νόμον σου.

8. Αὕτη ἐγενήθη μοι, ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐξεζήτησα.

Ἔτ.

1. Μερίς μου εἶ Κύριε· Εἶπα τοῦ φυλάξασθαι τὸν νόμον σου.

2. Ἐδεήθην τοῦ προσώ-

1. Δίδων ὁ Θεὸς τὸν Νόμον, ἔταξε νὰ δώσῃ ἐκείνοις, οἵτινες τὸν φυλάξουσι τὴν ἀνταπόδοσιν, καὶ εὐμένειαν, καὶ τοῖς παραβάταις τιμωρίαν. Παρακαλεῖ τὸ λοιπὸν, νὰ ἐνθυμηθῇ, ὅσα ἔταξεν.

2. Εἰς τὰ ὁποῖα ἐλπίζων, εἶχεν ὑπομονὴν εἰς τὰς συμφορὰς καὶ θλίψεις του ὁ Μακάριος· Ὅτι οἱ λόγοι τοῦ Θεοῦ τῷ ἔδιδον θάρρος καὶ ζώωσιν, καὶ δι᾽ αὐτὸ ὑπέμενεν ὅλα τὰ λυπηρὰ, μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς μελλούσης ἀγαλλιάσεως.

3. Ὑπερηφάνους καλεῖ ἐκείνους, οἵτινες τὸν ἐπεβουλεύοντο ἄδικα, καὶ λέγει, Ὅτι αὐτοὶ μὲν ὀρέγονται βίον παράνομον· Ἐγὼ δὲ ἠκολούθησα τὸν Νόμον σου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ποσῶς δὲν ἐξέκλινα.

4. Ἐνεθυμήθην τὰς δικαίας κρίσεις σου, τὰς ὁποίας ἐπείραξες πρότερον, καὶ τοὺς ἐδόξασες ὕςερον· Ὅθεν εἰς τοῦτο ἔχω καὶ ἐγὼ παραμυθίαν, καὶ ἄνεσιν.

5. Πολλάκις δὲ ἐλυπούμην ὡς ζηλωτὴς τοῦ Νόμου σου, ὅταν ἔβλεπον τινὰς ἀθεῶς, καὶ ἀναισχύντως αὐτὸν παραβαίνοντας.

6. Παροικία λέγεται ἡ παροῦσα ζωή· ὅτι ἡ ἀληθὴς πατρίς μας εἶναι ὁ Παράδεισος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον διὰ τὴν παράβασιν ἐξωρίσθημεν. Ταῦτα ἐνθυμούμενος ὁ Μακάριος, ἔψαλλε τὰ θεῖα λόγια πρὸς παράκλησιν.

7. Πάντοτε τὴν νύκτα ἐγείρονται οἱ ἐνάρετοι, καὶ ἀνυμνοῦσι τὸν Κύριον. Ἔτι δὲ νύκτα ὀνομάζει τὸν καιρὸν τῶν πειρασμῶν τε καὶ θλίψεων, εἰς τὰς ὁποίας εἶναι ἀναγκαία τοῦ Θεοῦ ἡ ἐνθύμησις, ἥτις διώκει τοὺς ἐναντίους λογισμοὺς, καὶ δίδει πολλὴν ψυχαγωγίαν, καὶ ἄνεσιν.

8. Αὐτὰ δὲ πάντα ἐδυνήθην νὰ τελέσω μὲ τὴν σὴν βοήθειαν, διατὶ ἐπρόκρινα νὰ φυλάττω τὰς ἐντολάς σου, ὡς δύναμαι.

1. Δὲν ἔχουσιν ὅλοι μερίδα τὸν Κύριον, ἀλλὰ οἱ ἐνάρετοι, καὶ τέλειοι. Λέγει οὖν, ὅτι ὅλα τὰ πρόσκαιρα κατεφρόνησα, καὶ μόνον ἐσένα ἔχω περιουσίαν, μερίδα, καὶ πλοῦτόν μου· Διὸ καὶ τὰς ἐντολάς σου μετὰ πόθου, καὶ ἐπιμελείας ἐφύλαξα.

2. Πολλάκις εἶπε τὸ, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, τῶν Νόμων

πειθόμενος, Δὲν εἶπε γοῦν ἀδιάκριτα νὰ τὸν ἐλεήσῃ· ἀλλὰ λέγει κατὰ τὸ λόγιόν σου. Ὥσπερ λέγει τις πρὸς τὸν ἰατρόν· Θεράπευσόν με, ὡς γινώσκεις τὸ καλλήτερον.

3. Καὶ ἐτάζων τὰς ὁδούς μου, κατεύθυνον, καὶ ὁδήγησον εἰς τὰ μαρτύριά σου τοὺς πόδας μου.

4. Διατὶ ἠυτρέπισα τοῦ λόγου μου, καὶ εἴμην ἕτοιμος εἰς τὰς προσβολὰς τῶν δεινῶν πάντοτε, δὲν ἐσάλευσα ἐκ τῆς ἀθρόας μεταβολῆς, νὰ ἀδημονήσω πώποτε.

5. Σχοινία λέγει τὰς ἐπιβουλὰς, καὶ μηχανὰς τῶν ἐχθρῶν, μὲ τὰς ὁποίας δὲν ἐδυνήθησαν νὰ τὸν κάμωσι νὰ ἀσοχήσῃ τὸν Θεῖον Νόμον, νὰ πταίσῃ τίποτες.

6. Οὐ μόνον δὲ τὴν ἡμέραν, ἀλλὰ καὶ τὴν ὥραν τοῦ μεσονύκτου, ἐν ᾧ εἶναι ὁ ὕπνος τόσον γλυκὺς, ἐσηκωνόμην νὰ σὲ δοξολογῶ, καὶ νὰ ὑμνῶ τὰς δικαίας κρίσεις, καὶ ψήφους σου.

7. Ἀντὶ μέτοχος, συνημμένος εἶπεν ὁ Σύμμαχος. Ὁ δὲ Σῦρος, Φίλος. Ἤγουν ἀποσρεφόμενος ἐκείνους, οἵτινες ἦσαν ἐνάντιοι τοῦ Νόμου σου, εἶχον φίλους καὶ κοινωνοὺς τοὺς φίλους σου, οἵτινες φυλάττουσι τὰ Ἅγιά σου προστάγματα.

8. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἐκχέεις πλουσίως τὸ ἔλεός σου εἰς ἅπαντας, δέομαι τῆς εὐσπλαγχνίας σου, χάρισαί μοι τῶν δικαιωμάτων σου τὴν ἐπίγνωσιν.

1. Ὁμολογῶ καὶ τοῦτο, πῶς μοὶ ἔκαμες καλωσύνην, καὶ εὐεργεσίαν μεγίστην, νὰ μὲ ἀφήσῃς νὰ πέσω εἰς θλίψιν, καὶ πείραξιν.

2. Λοιπὸν γνωρίσας τῆς παιδείας τὸ χρήσιμον, δέομαι πάλιν νὰ μὲ παιδεύσῃς μὲ τὴν συνήθη σου ἀγαθότητα· Ὅτι ἡ τιμωρία μὲ φέρνει εἰς τὴν τῆς ἁμαρτίας ἐπίγνωσιν, καὶ ἔρχομαι εἰς μετάνοιαν.

3. Ἐγὼ ἐπροξένησα τὴν παίδευσιν· ὅτε διὰ τὰς ἁμαρτίας μου μὲ ἐτιμώρησες πρέποντα· Ὅθεν ὕσερα σωφρονισθεὶς, διὰ τοῦτο ἐφύλαξα τὸν Νόμον σου.

που σου ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου. Ἐλέησόν με κατὰ τὸ λόγιόν σου.

3. Διελογισάμην τὰς ὁδούς μου, καὶ ἐπέστρεψα τοὺς πόδας μου εἰς τὰ μαρτύριά σου.

4. Ἡτοιμάσθην, καὶ οὐκ ἐταράχθην, τοῦ φυλάξασθαι τὰς ἐντολάς σου.

5. Σχοινία ἁμαρτωλῶν περιεπλάκησάν μοι, καὶ τοῦ νόμου σου οὐκ ἐπελαθόμην.

6. Μεσονύκτιον ἐξηγειρόμην τοῦ ἐξομολογεῖσθαί σοι ἐπὶ τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.

7. Μέτοχος ἐγώ εἰμι πάντων τῶν φοβουμένων σε, καὶ τῶν φυλασσόντων τὰς ἐντολάς σου.

8. Τοῦ ἐλέους σου, Κύριε, πλήρης ἡ γῆ, τὰ δικαιώματά σου δίδαξόν με.

Τέθ.

1. Χρηστότητα ἐποίησας μετὰ τοῦ δούλου σου, Κύριε, κατὰ τὸν λόγον σου.

2. Χρηστότητα, καὶ παιδείαν, καὶ γνῶσιν δίδαξόν με, ὅτι ταῖς ἐντολαῖς σου ἐπίστευσα.

3. Πρὸ τοῦ με ταπεινωθῆναι ἐγὼ ἐπλημμέλησα· Διὰ τοῦτο τὸ λόγιόν σου ἐφύλαξα.

4. Χρηςὸς εἶ σὺ, Κύριε, καὶ ἐν τῇ χρηςότητί σου δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.

5. Ἐπληθύνθη ἐπ' ἐμὲ ἀδικία ὑπερηφάνων. Ἐγὼ δὲ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου ἐξερευνήσω τὰς ἐντολάς σου.

6. Ἐτυρώθη ὡς γάλα ἡ καρδία αὐτῶν. Ἐγὼ δὲ τὸν νόμον σου ἐμελέτησα.

7. Ἀγαθόν μοι, ὅτι ἐταπείνωσάς με, ὅπως ἂν μάθω τὰ δικαιώματά σου.

8. Ἀγαθός μοι ὁ νόμος τοῦ ςόματός σου, ὑπὲρ χιλιάδας χρυσίου καὶ ἀργυρίου. Δόξα.

Ἰότ.

1. Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με, καὶ ἔπλασάν με. Συνέτισόν με, καὶ μαθήσομαι τὰς ἐντολάς σου.

2. Οἱ φοβούμενοί σε ὄψονταί με, καὶ εὐφρανθήσονται, ὅτι εἰς τοὺς λόγους σου ἐπήλπισα.

3. Ἔγνων, Κύριε, ὅτι δικαιοσύνη τὰ κρίματά σου, καὶ ἀληθείᾳ ἐταπείνωσάς με.

4. Γενηθήτω δή τὸ ἔλεός σου τοῦ παρακαλέσαι με

4. Χρηςὸς εἶσαι, Κύριε, καὶ Πανάγαθος, ὅθεν ὡς εὐεργετικὸς γλυκύτατος, σοῦ ζητῶ καὶ ταύτην τὴν χάριν, νὰ μὲ ἀξιώσῃς νὰ φυλάττω τὰ δίκαιά σου προσάγματα.

5. Οἱ μὲν ἀλαζόνες ἐχθροί μου, καὶ ὑπερήφανοι δὲν παύουσι κατ' ἐμοῦ κινοῦντες πᾶν εἶδος ἐπιβουλῆς, καὶ μηχάνηματα, Ἐγὼ δὲ ἐρευνῶ, καὶ ἐνθυμοῦμαι τὰς ἐντολάς σου· Ὅθεν διὰ νὰ μή σου παρακούσω, τοὺς ὑπομένω ἀτάραχα.

6. Οἵτινες εἶναι τόσον σκληρόγνωμοι, ὥςε ἐξηράνθη ὡς λίθος ἡ καρδία των, καὶ ἔγινεν ὡς γάλα πηκτὸν, ὅταν τὸ κάμνωσι τυρὸν, τὸ ὁποῖον πλέον δὲν μαλακώνει ὕςερα· Ἐγὼ δὲ πάλιν μελετῶ τὸν Νόμον σου πάντοτε.

7. Ἀλλὰ εὐχαριςῶ σοι, Θεέ μου, ὅτι μὲ τὰ αὐςηρότερα φάρμακα τῆς παιδείας μοι ἐπροξένησες τὴν ὑγείαν· ἐσυγχώρησες νὰ μὲ ὑςερήσῃ ὁ Υἱός μου τῆς Βασιλείας, διὰ νὰ ταπεινωθῶ, νὰ φυλάττω τὸν δίκαιον Νόμον σου.

8. Τὸν ὁποῖον προτιμῶ περισσότερον, παρὰ χιλιάδας χρυσίου, καὶ ἀργυρίου καὶ κάθε ἄλλον πλοῦτον ῥευςὸν, καὶ μάταιον.

1. Ἐνθυμίζει εἰς τὸν Ποιητὴν τὴν πολλὴν ἀγάπην, τὴν ὁποίαν ἔχει πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, καὶ τὸ φιλόςοργον ὡς φιλάνθρωπος· Ἐπειδὴ ὅλα τὰ κτίσματα μὲ λόγον μόνον ἐδημιούργησε, τὸν δὲ Ἄνθρωπον, λέγει ἡ Ἁγία Γραφὴ, πῶς ἔπλασεν, Ὄχι πῶς ἐχρειάσθη ὁ Θεὸς χεῖρας, (ἀσώματος γὰρ) ἀλλὰ διὰ νὰ δείξῃ τὴν πολλὴν διάθεσιν, καὶ ἐπιμέλειαν, τὴν ὁποίαν ἔβαλεν εἰς τοιοῦτο σοφὸν δημιούργημα. Ἱκετεύει γοῦν τὸν Ποιητὴν νὰ δώσῃ τῷ πλάσματι σύνεσιν.

2. Διὰ νὰ μὲ βλέπωσιν οἱ εὐσεβεῖς νὰ εὐφραίνωνται· ὅτι καθὼς εἶχον εἰς τοὺς λόγους σου τὴν ἐλπίδα μου, οὕτω τοῦ ποθουμένου ἐπέτυχον.

3. Ταῦτα λέγει διαφόρως, καθὼς καὶ παράνω, διὰ νὰ δείξῃ εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν Θεόν· καὶ ὁμολογεῖ, πῶς ὀρθῶς καὶ δικαίως τὸν ἐπαίδευσε.

4. Τώρα γοῦν πάλιν δέεται λέγων· Καιρὸς εἶναι φιλανθρωπίας, πολυεύσπλαγχνε· λοιπὸν παρηγόρησόν με

τὸν δοῦλόν σου, καθὼς ἔταξες τοῖς μεταμελουμένοις εὐμένειάν τε, καὶ ἔλεον.

5. Νομίζων νεκρὸν τοῦ λόγου του, ὡς ὑςερημένον τῆς θείας εὐμενείας, παρακαλεῖ νὰ τὸν ἀναζωώσῃ ὡς εὔσπλαγχνος.

6. Δὲν καταρᾶται τοὺς ἐχθρούς του, ἀλλὰ μᾶλλον εὔχεται· ὅτι ἡ ἐντροπὴ τὴν σωτηρίαν πραγματεύεται. Διὰ τοῦτο λέγει· Ἂς αἰσχυνθῶσιν οἱ ὑπερήφανοι, οἵτινες μὲ πειράζουσιν ἄδικα, Ἐγὼ δὲ νὰ ἐργάζωμαι εἰς τὰς ἐντολάς σου, φυλάττων ταύτας ἀπαρασάλευτα.

7. Ἀνασρεψάτωσάν με, εἶπεν ὁ Σύμμαχος. Ὥσπερ ἁμαρτωλὸς ἐφρόνει, πῶς ἄπεχε μακρὰν ἀπὸ τὸν Θεόν· ὅθεν δέεται νὰ τὸν ἀξιώσῃ πάλιν ὁ Κύριος, νὰ ἑνωθῇ μὲ τοὺς ἐναρέτους δούλους του.

8. Καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, φύλαξον καθαρὰν, καὶ ἀναμάρτητον τὴν καρδίαν μου, καὶ βοήθει μοι, νὰ φυλάττω τὰς ἐντολάς σου, διὰ νὰ μὴ κατακριθῶ εἰς αἰσχύνην αἰώνιον.

κατὰ τὸ λόγιόν σου τῷ δούλῳ σου.

5. Ἐλθέτωσάν μοι οἱ οἰκτιρμοί σου, καὶ ζήσομαι, ὅτι ὁ νόμος σου μελέτη μου ἐςίν.

6. Αἰσχυνθήτωσαν ὑπερήφανοι, ὅτι ἀδίκως ἠνόμησαν εἰς ἐμέ. Ἐγὼ δὲ ἀδολεσχήσω ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου.

7. Ἐπιςρεψάτωσάν με οἱ φοβούμενοί σε, καὶ οἱ γινώσκοντες τὰ μαρτύριά σου.

8. Γενηθήτω ἡ καρδία μου ἄμωμος ἐν τοῖς δικαιώμασί σου, ὅπως ἂν μὴ αἰσχυνθῶ.

1. Ὅσοι ποθοῦσιν ὁλοψύχως τίποτες, καὶ δὲν ἀπολαμβάνουσι τὸ ποθούμενον, ὀλιγοψυχοῦσι, καὶ Διὰ τοῦτο λέγει, πῶς ἐκλείπει ἡ ψυχή του, καὶ τήκεται ἐκδεχομένη τὴν σωτηρίαν, καὶ λύτρωσιν.

2. Ἡ Θεία Γραφὴ καλεῖται λόγιον, καὶ ὑπόσχεσις. Ἐκλείπει λοιπὸν, καὶ πικρῶς λυπεῖται οὐ μόνον ἐκεῖνος, ὅς τις ἀναμένει τὴν τῶν κακῶν λύσιν· ἀλλά καὶ ὅποιος ποθεῖ νὰ μάθῃ τῆς Γραφῆς τὴν διάνοιαν, νομίζει ψηχαγωγίαν τὴν ταύτης ἐξήγησιν.

3. Ὁ ἀσκὸς μὲ τὸ θερμὸν ἁπαλύνει καὶ φουσκώνει εἰς δὲ τὴν πάχνην σκληρύνεται. Οὕτω καὶ ἡ φύσις τοῦ σώματος, μὲ τὴν τροφὴν παχύνεται, καὶ ἐγείρεται κατὰ τῆς ψυχῆς, καὶ μὲ τὴν κακουχίαν ἀδυνατεῖ καὶ ταπεινώνεται Διὰ τοῦτο λέγει, πῶς ἔγινεν ὡς ἀσκὸς ξηρὸς, καὶ ἄσχημος ἀπὸ τὴν λύπην, καὶ κάκωσιν.

4. Αἱ ἡμέραι τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς εἶναι ὀλίγαι πολλὰ, καὶ βραχύταται, λοιπὸν πότε νὰ κάμῃς τὴν κρίσιν μου, νὰ μὲ λυτρώσῃς ἀπὸ τοὺς δυσμενεῖς ἐκείνους, οἵτινες μὲ διώκουσιν ἄδικα.

Χάφ.

1. Ἐκλείπει εἰς τὸ σωτήριόν σου ἡ ψυχή μου, εἰς τοὺς λόγους σου ἐπήλπισα.

2. Ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοί μου εἰς τὸ λόγιόν σου, λέγοντες, πότε παρακαλέσεις με;

3. Ὅτι ἐγενήθην ὡς ἀσκὸς ἐν πάχνῃ· τὰ δικαιώματά σου οὐκ ἐπελαθόμην.

4. Πόσαι εἰσὶν αἱ ἡμέραι τοῦ δούλου σου; Πότε ποιήσεις μοι ἐκ τῶν καταδιωκόντων με κρίσιν;

5. Διηγήσαντό μοι παράνομοι ἀδολεσχίας. ἀλλ' οὐχ' ὡς ὁ νόμος σου Κύριε.

6. Πᾶσαι αἱ ἐντολαί σου ἀλήθεια. Ἀδίκως κατεδίωξάν με, βοήθησόν μοι.

7. Παραβραχὺ συνετέλεσάν με ἐν τῇ γῇ. Ἐγὼ δὲ οὐκ ἐγκατέλιπον τὰς ἐντολάς σου.

8. Κατὰ τὸ ἔλεός σου ζῆσόν με, καὶ φυλάξω τὰ μαρτύρια τοῦ ςόματός σου.

Λάμετ.

1. Εἰς τὸν αἰῶνα, Κύριε, ὁ λόγος σου διαμένει ἐν τῷ οὐρανῷ.

2. Εἰς γενεὰν, καὶ γενεὰν ἡ ἀλήθειά σου.

3. Ἐθεμελίωσας τὴν γῆν, καὶ διαμένει τῇ διατάξει σου, διαμένει ἡμέρα, ὅτι τὰ σύμπαντα δοῦλα σά.

4. Εἰ μὴ ὅτι ὁ νόμος σου μελέτη μου ἐςὶ, τότε ἂν ἀπωλόμην ἐν τῇ ταπεινώσει μου.

5. Εἰς τὸν αἰῶνα οὐ μὴ ἐπιλάθωμαι τῶν δικαιωμάτων σου, ὅτι ἐν αὐτοῖς ἔζησάς με.

Μέση.

6. Σός εἰμι ἐγώ, σῶσόν με. ὅτι τὰ δικαιώ-

5. Τινὲς ἄγνωσοι μὲ ἐσυμβούλευσαν παράνομα, νὰ θανατώσω τοὺς ἐχθρούς μου· ἀλλ' ἐγὼ, μὴ γένοιτο, νὰ ἀκούσω τὰς φλυαρίας των, μόνον τὴν δικαίαν σου κρίσιν ἐκδέχομαι, Κύριε.

6. Ὅλαι σου αἱ ἐντολαὶ εἶναι κατασολισμέναι μὲ δικαιοσύνην καὶ ἀλήθειαν· ὅθεν ἐλπίζω, νὰ μοὶ βοηθήσῃς κατὰ τῶν ἀδίκως διωκόντων με.

7. Οἵτινες τοσοῦτον μὲ ἐςενοχώρησαν μὲ τὴν πολλὴν δυναςείαν των, ὥςε παρ' ὀλίγον μοὶ ἔδιδον θάνατον. Καὶ πάλιν ἐγὼ δὲν ἀφῆκα τὰς ἐντολάς σου ὁλότελα.

8. Ταπεινοφροσύνης ὁ λόγος, καὶ μετριότητος. Δὲν ἐζήτησε τὴν ζωὴν εἰς δικαιοσύνης ἀντίδοσιν, ἀλλὰ εἶπε· Σῶσόν με ὡς εὔσπλαγχνος, ὅπως φυλάξω καὶ ἐγὼ κατὰ χρέος τὰ Ἅγιά σου προςάγματα.

1. Ὅσα βούλεσαι, τελειοῖς ἐν εὐκολίᾳ ὡς Παντοδύναμος· Καὶ αὐτοὶ οἱ Οὐρανοὶ πάντοτε φυλάττουσι τὸν ὅρον, τὸν ὁποῖον τοῖς ἔδωκες· καὶ οἱ Ἄγγελοι δὲν παραβαίνουσι ποτὲ τὸ θεῖόν σου πρόςαγμα, ὡς εὐγνώμονες.

2. Ταύτην τὴν ἀλήθειάν σου ἐφύλαξες, καὶ εἰς τὴν πρώτην γενεὰν πρὸς τοὺς Ἰουδαίους κάμνων αὐτοῖς τόσας εὐεργεσίας, καὶ χάριτας· καὶ εἰς τὴν ἄλλην γενεὰν πρὸς τὰ Ἔθνη, λυτρώσας αὐτὰ ἀπὸ τὴν ἀσέβειαν.

3. Ἐθεμελίωσες τὴν γῆν μὲ τὸν λόγον σου, καὶ διαμένει καθὼς ἐπρόςαξες· Ἐχώρισας τὴν ἡμέραν ἀπὸ τὴν νύκτα, καὶ ὅλα ὡς δοῦλα ὑποτάσσονται εἰς τὴν Ἁγίαν σου πρόςαξιν.

4. Ἐὰν δὲν ἤθελα μελετῶ συγχνάκις τὸν Θεῖον Νόμον σου, ὁπόταν διὰ τοὺς διωγμοὺς εὑρισκόμην τῶν ἀσεβῶν σύνοικος, ἐγενόμην συγκοινωνός των νὰ ὑπάγω εἰς τὴν ἀπώλειαν.

5. Ἀλλὰ τώρα ἐπειδὴ μὲ τὴν πρᾶξιν ἐγνώρισα, ὅτι τὰ δικαιώματά σου μοὶ δίδουσι ζωὴν, καὶ ἄνεσιν, δὲν θέλω τὰ ἀμελήσει, οὐδὲ νὰ τὰ ἀλησμονήσω πώποτε.

6. Ὅςτις εἶναι ἁμαρτωλὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἴπῃ τοιαῦτα πρὸς Κύριον, ὅτι ψεύδεται· ἐπειδὴ νι-

κᾶται ἀπὸ τὸ πάθος ἐκεῖνο, τοῦ ὁποίου δοῦλος λογίζεται. Εἰ δὲ ἐνίκησε τὰ πάθη, ἠμπορεῖ νὰ λέγῃ μὲ παῤῥησίαν, ὡς ὁ Μακάριος· Ἐδικός σου εἶμαι, Θεὲ, καὶ σῶσόν με, ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐφύλαξα.

7. Ἀντὶ τοῦ ὑπέμειναν, ἕτεροι εἶπον προσεδοκίμασαν. Ἤγουν ἐκεῖνοι μὲν ἤλπισαν νὰ μὲ θανατώσωσιν, Ἐγὼ δὲ προσέχων εἰς τὰ μαρτύριά σου, εὑρῆκα τὴν ζωήν.

8. Ἀντὶ συντελείας, κατασκευῆς, εἶπεν ὁ Σύμμαχος. Ἤγουν ὅλα τὰ ἀνθρώπινα, πλοῦτος, καὶ δυναστεία, καὶ τ᾽ ἄλλα, τέλος ἔχουσι ταχύτατον· Ἡ δὲ ἐντολή σου, Κύριε, προξενεῖ τοῖς φυλάττουσιν αὐτὴν βίον εὐρύχωρον, καὶ ἀνόλεθρον μετὰ τὸν πρόσκαιρον θάνατον.

1. Δὲν φυλάττουσιν ὅλοι τὸν Νόμον διὰ τὴν ἀγάπην, τὴν ὁποίαν πρὸς αὐτὸν ἔχουσιν, ἀλλὰ τὶς μὲν διὰ δόξαν ἀνθρωπίνην, τὶς δὲ διὰ τὸν φόβον τῆς κολάσεως· Οἱ δὲ γνήσιοι ἐργάται τῆς ἀρετῆς, δι᾽ ἀγάπην πλείονα.

2. Καθὼς ἐγὼ μετὰ πόθου πολλοῦ τὸν ἐφύλαξα. Ὅθεν καὶ περισσοτέραν ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς μου μοὶ ἔδωκες σοφίαν, καὶ σύνεσιν διὰ τὴν εὐγνωμοσύνην μου.

3. Τοῦτο εἶναι τῶν Βασιλέων ἴδιον, νὰ διδάσκωσι μᾶλλον, ἢ νὰ διδάσκωνται, καὶ νὰ ἔχωσιν εὐταξίαν, καὶ σύνεσιν ὅλοι οἱ προεστῶτες, καὶ ἡγούμενοι, μελετῶντες τὰς θείας ἐντολὰς, διὰ νὰ δίδωσι τοῖς ἄλλοις ὑπόδειγμα.

4. Διὰ τί ἐπόθησα, καὶ ἐφύλαξα τὸν Νόμον σου, ἐκατάλαβα περισσότερα μυστήρια ὑπὲρ τοὺς πρεσβυτέρους, καὶ γέροντας.

5. Δὲν εἶναι βολετὸν νὰ ὁδεύῃ τινὰς εἰς δύο δρόμους· ἀλλὰ τὴν μὲν πονηρὰν ὁδὸν νὰ φεύγῃ ὡς βλαβερὰν, καὶ ἐπιζήμιον, τὴν δὲ εὐθεῖαν νὰ περιπατῇ ὡς ψυχοσωτήριον, φυλάττων ἐν ἀκριβείᾳ τὰ θεῖα λόγια.

6. Δὲν παρέβην τὰς ἐντολάς σου, ἀλλὰ μετὰ πάσης ἀκριβείας τὰς ἐφύλαττον, ἠξεύρων, ὅτι καλὰ καὶ Ἅγια τὰς ἐνομοθέτησες.

7. Τὸν λάρυγγα ἐσημείωσεν, ὅστις εἶναι τῆς φωνῆς ὄργανον· καὶ μὲ τὴν φωνὴν ἡ μελέτη ἔρχεται, Μὲ τὰ ὁποῖα ἡ ψυχὴ γλυκένεται περισσότερον, παρὰ τὸ σῶμα εἰς τὴν αἴσθησιν τοῦ μέλιτος.

ματά σου ἐξεζήτησα.

7. *Ἐμὲ ὑπέμειναν ἁμαρτωλοὶ τοῦ ἀπολέσαι με. Τὰ μαρτύριά σου συνῆκα.*

8. *Πάσης συντελείας εἶδον πέρας.*
Πλατεῖα ἡ ἐντολή σου σφόδρα.

Μέμ.

1. *Ὡς ἠγάπησα τὸν νόμον σου, Κύριε; Ὅλην τὴν ἡμέραν μελέτη μου ἐστίν.*

2. *Ὑπὲρ τοὺς ἐχθρούς μου ἐσόφισάς με τὴν ἐντολήν σου, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα ἐμή ἐστίν.*

3. *Ὑπὲρ πάντας τοὺς διδάσκοντάς με συνῆκα, ὅτι τὰ μαρτύριά σου μελέτη μου ἐστίν.*

4. *Ὑπὲρ πρεσβυτέρους συνῆκα. ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐξεζήτησα.*

5. *Ἐκ πάσης ὁδοῦ πονηρᾶς ἐκώλυσα τοὺς πόδας μου, ὅπως ἂν φυλάξω τοὺς λόγους σου.*

6. *Ἀπὸ τῶν κριμάτων σου οὐκ ἐξέκλινα, ὅτι σὺ ἐνομοθέτησάς με.*

7. *Ὡς γλυκέα τῷ λάρυγγί μου τὰ λόγιά σου, ὑπὲρ μέλι τῷ στόματί μου.*

8. Ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου συνῆκα, διὰ τοῦτο ἐμίσησα πᾶσαν ὁδὸν ἀδικίας.

8. Ἀπὸ τὰς ἐντολάς σου ἐκατάλαβα, ὅσα σοὶ ἀρέσουσι, καὶ ἀπεστράφην, καὶ ἐμίσησα πᾶσαν κακίαν καὶ ἀδικίαν, διὰ νὰ μὴ σὲ παραπικράνω ὁλότελα.

Νῆν.

1. Λύχνος τοῖς ποσί μου ὁ νόμος σου, καὶ φῶς ταῖς τρίβοις μου.

1. Ὅτι δὲν περιπατῶ εἰς τὸ σκότος· ἀλλὰ φωτιζόμενος ἀπὸ τὴν λαμπηδόνα τοῦ Θείου Νόμου σου, κατευοδοῦμαι εἰς τὴν τῆς σωτηρίας εὐθύτητα.

2. Ὤμοσα, καὶ ἔστησα τοῦ φυλάξασθαι τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.

2. Τὴν βεβαίαν κρίσιν τῆς ψυχῆς, καὶ ἀπόφασιν, ὅρκον ὠνόμασεν. Ἀλλὰ οἱ δοῦλοι τοῦ Θεοῦ δὲν ὀμνύουσι· παράνομον γὰρ, καθὼς καὶ ἀλλαχοῦ ἐγράψαμεν.

3. Ἐταπεινώθην ἕως σφόδρα. Κύριε ζῆσόν με κατὰ τὸν λόγον σου.

3. Δὲν εἶπεν ἁπλῶς ἐταπεινώθην· ἀλλὰ σφόδρα, ἤγουν περίσσα. Μάλιστα ἐν ᾧ ἦτον Βασιλεὺς, Προφήτης, Σοφὸς, καὶ Δίκαιος. Καὶ πάλιν εἶχε πολλὴν τὴν πραότητα, καὶ ταπείνωσιν. Ζωὴν δὲ ἐζήτησεν ἔννομον, καὶ εὐάρεσον.

4. Τὰ ἑκούσια τοῦ στόματός μου εὐδόκησον δὴ, Κύριε, καὶ τὰ κρίματά σου δίδαξόν με.

4. Ἀπὸ τὰ κατορθώματα τῆς ἀρετῆς, ἄλλο μὲν οἱ Νόμοι προστάσσουσιν, ὡς σωφροσύνην, δικαιοσύνην, καὶ ἕτερα ὅμοια, τὰ ὁποῖα ὡς χρέος τῷ Θεῷ ἀποδίδονται. Ἄλλα πάλιν εἶναι γνώμης ἔργα, ὡς ἡ Παρθενία, καὶ ἡ ἐγκράτεια, τὰ ὁποῖα ὡς δῶρα προσφέρονται. Ταῦτα λέγει ἑκούσια στόματος· ἐπειδὴ δὲν εἶναι ὑποκείμενα εἰς τὴν ἀνάγκην τῶν Νόμων, ἀλλὰ καρπὸς φιλοθέου γνώμης, καὶ ἀγαθῆς προαιρέσεως. Καὶ δέεται τοῦ Θεοῦ νὰ τὰ ὑποδεχθῇ εὐμενῶς, καὶ νὰ τὸν διδάξῃ τὰ Ἅγιά του θελήματα.

5. Ἡ ψυχή μου ἐν ταῖς χερσί σου διὰ παντὸς, καὶ τοῦ νόμου σου οὐκ ἐπελαθόμην.

5. Ἐπειδὴ ἡ πρόνοιά σου διαφυλάττει, καὶ σκέπει με πάντοτε, δὲν ἐλησμόνησα, οὔτε ἀσόχηστα τὸν Νόμον σου πώποτε.

6. Ἔθεντο ἁμαρτωλοὶ παγίδα μοι, καὶ ἐκ τῶν ἐντολῶν σου οὐκ ἐπλανήθην.

6. Πολλὰς, καὶ διαφόρους ἐπιβουλὰς, καὶ μηχανὰς μοῦ κατασκευάζουσιν οἱ δαίμονες, καὶ πονηροὶ ἄνθρωποι· ἀλλ' ἐγὼ δὲν παρεστράτησα ποσῶς ἀπὸ τὴν ἀπλανῆ ὁδὸν τῶν ἐντολῶν σου· καὶ οὕτω λυτροῦμαι ἀπὸ τὰς ἐνέδρας αὐτῶν, καὶ μηχανουργήματα.

7. Ἐκληρονόμησα τὰ μαρτύριά σου εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι ἀγαλλίαμα τῆς καρδίας μου εἰσίν.

7. Πιστεύων, πῶς εἶναι τὰ μαρτύριά σου κλῆρός μου ἄσυλος, καὶ αἰώνιος, δὲν τὰ ἠμέλησα. Μάλιστα εὐφραίνομαι νὰ τὰ φυλάσσω, καὶ ἀγάλλεται ἡ καρδία μου.

8. Ἔκλινα τὴν καρδίαν μου, τοῦ ποιῆσαι τὰ δικαιώματά σου εἰς τὸν αἰῶνα δι' ἀντάμειψιν.

8. Τὴν ὁποίαν ἔκλινα, καὶ τὴν βιάζω, νὰ τελῇ ἀόκνως τὰς Ἁγίας, καὶ ψυχωφελεῖς ἐντολάς σου, διὰ τὴν πλουσίαν ἀντάμειψιν, τὴν ὁποίαν ἐκδεχόμεθα τῆς σῆς ἀπολαύσεως.

1. Δύο τινὰ ἐσπούδασα ἐπιμελῶς νὰ φυλάξω πρὸς σὴν εὐαρέσησιν· ἓν μὲν ἐμίσησα πολλὰ τοὺς πονηροὺς λογισμοὺς, οἵτινες μὲ παρακινοῦσιν εἰς παρανομίας· καὶ προτιμῶ τὸν Νόμον σου, ὃν ἐκ καρδίας ἐπόθησα.

2. Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι τῆς σῆς βοηθείας κατόρθωμα, χωρὶς τῆς ὁποίας δὲν γίνεται κἀνὲν καλόν. Διὸ καὶ ἐγὼ δὲν ἤλπισα ποτέ μου εἰς ἀνθρωπίνην βοήθειαν, μόνον ἐσένα ἐπικαλοῦμαι εἰς ἀντίληψιν, ἔχων εἰς τοὺς ἀληθεῖς σου λόγους τὸ θάῤῥος μου. Καὶ τοῦτο εἶναι τὸ δεύτερον.

3. Ταῦτα νοοῦνται καὶ διὰ τοὺς πονηροὺς λογισμοὺς, καὶ διὰ τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες συμβουλεύουσιν ἄνομα. Λέγει οὖν. Μὴ γένοιτο, Θεέ μου, νὰ μιάνω τὴν συνείδησιν, οὐ μόνον μὲ τὴν πρᾶξιν, ἀλλὰ οὔτε κἂν μὲ πονηροὺς λογισμούς. Ἀλλὰ μάλισα νὰ φυλάττω τὰς ἐντολάς σου μὲ πᾶσαν ἀκρίβειαν.

4. Ἐπειδὴ γοῦν, Δέσποτα, τοιοῦτον ἔχω σκοπὸν, ἀξίωσόν με τῆς σῆς προνοίας, καὶ ἀντιλήψεως· καὶ χάρισαί μοι τὴν σωτηρίαν, τὴν ὁποίαν μοι ἔταξες· διὰ νὰ μὴν αἰσχυνθῶ, μὴ ἐπιτυχὼν τῆς ἐλπίδος μου.

5. Ναὶ, Παντοδύναμε, βοήθησόν μοι, ἵνα ἐπιτυχὼν τῆς σωτηρίας, μελετήσω τὰ δίκαιά σου προστάγματα πάντοτε. Μελέτην λέγει οὐ μόνον ἐκείνην, ἡ ὁποία γίνεται μὲ τὸν νοῦν, καὶ μὲ τὰ λόγια, ἀλλὰ μάλισα μὲ τὰ θεάρεσα ἔργα, τὰ ὁποῖα εἶναι ὑπὲρ τὰ λόγια ἐντιμώτερα.

6. Ταύτην δὲ τὴν προθυμίαν, καὶ ἐπιμέλειαν θέλω νὰ ἔχω εἰς τὴν φύλαξιν τῶν ἐντολῶν σου, καὶ τήρησιν· γινώσκων, ὅτι πάντες οἱ ἄδικοι, καὶ ὑπερήφανοι, ὅσοι δὲν φυλάττουσι τὰ θελήματά σου, ἐξουδενώθησαν ὑπὸ σοῦ, καὶ ἔγιναν ἐπονείδισοι.

7. Ὁ Θεοδοτίων εἶπεν, εἰς οὐδέν. Ὁ δὲ Σύμμαχος. Σκορίαν ἐλογισάμην. Ἤγουν ὅσους παραβαίνουσι τὸν Νόμον σου κατεφρόνουν, καὶ τοὺς εἶχα ὡς τὴν σκουρὰν τοῦ σιδήρου, καὶ κόπρια· καὶ ἠξεύρων τὴν ζημίαν τῆς ἁμαρτίας, τὰς Ἁγίας ἐντολάς σου ἠγάπησα.

8. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ψυχὴ μὲν ὡς πρόθυμος εἰς τὰ πνευματικὰ, εὐλαβεῖται τὸν φόβον σου, τὸ δὲ σῶμα ὡς χαῦνον εἰς τὸ καλὸν κατὰ τῆς ψυχῆς ἐξανίσαται· δέομαι, καὶ παρακαλῶ τὴν Βασιλείαν σου, νὰ καρφώσῃς τὸν φόβον σου εἰς ὅλα τὰ μέλη μου, νὰ περάσῃ ὁ πόνος ἕως μέσα εἰς τὴν καρδίαν μου, νὰ σέκω πάντοτε ἔμπροσθέν σου, μὲ πόθον, καὶ τρόμον ἀγαλλιάσεως.

Σάμεκ.

1. Παρανόμους ἐμίσησα, τὸν δὲ νόμον σου ἠγάπησα.

2. Βοηθός μου, καὶ ἀντιλήπτωρ μου εἶ σὺ, εἰς τοὺς λόγους σου ἐπήλπισα.

3. Ἐκκλίνατε ἀπ' ἐμοῦ πονηρευόμενοι, καὶ ἐξερευνήσω τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ μου.

4. Ἀντιλαβοῦ μου κατὰ τὸ λόγιόν σου, καὶ ζήσομαι. Καὶ μὴ καταισχύνῃς με ἀπὸ τῆς προσδοκίας μου.

5. Βοήθησόν μοι, καὶ σωθήσομαι, καὶ μελετήσω ἐν τοῖς δικαιώμασί σου διὰ παντός.

6. Ἐξουδένωσας πάντας τοὺς ἀποσατοῦντας ἀπὸ τῶν δικαιωμάτων σου, ὅτι ἄδικον τὸ ἐνθύμημα αὐτῶν.

7. Παραβαίνοντας ἐλογισάμην πάντας τοὺς ἁμαρτωλοὺς τῆς γῆς. Διὰ τοῦτο ἠγάπησα τὰ μαρτύριά σου.

8. Καθήλωσον ἐκ τοῦ φόβου σου τὰς σάρκας μου· ἀπὸ γὰρ τῶν κριμάτων σου ἐφοβήθην.

Αἰν.

1. Ἐποίησα κρίμα, καὶ δικαιοσύνην. Μὴ παραδῷς με τοῖς ἀδικοῦσί με.

2. Ἔκδεξαι τὸν δοῦλόν σου εἰς ἀγαθόν. Μὴ συκοφαντησάτωσάν με ὑπερήφανοι.

3. Οἱ ὀφθαλμοί μου ἐξέλιπον εἰς τὸ σωτήριόν σου, καὶ εἰς τὸ λόγιον τῆς δικαιοσύνης σου.

4. Ποίησον μετὰ τοῦ δούλου σου κατὰ τὸ ἔλεός σου, καὶ τὰ δικαιώματά σου δίδαξόν με.

5. Δοῦλός σου εἰμὶ ἐγώ, συνέτισόν με, καὶ γνώσομαι τὰ μαρτύριά σου.

6. Καιρὸς τοῦ ποιῆσαι τῷ Κυρίῳ. Διεσκέδασαν τὸν νόμον σου.

7. Διὰ τοῦτο ἠγάπησα τὰς ἐντολάς σου ὑπὲρ χρυσίον, καὶ τοπάζιον.

8. Διὰ τοῦτο πρὸς πάσας τὰς ἐντολάς σου κατωρθούμην. πᾶσαν ὁδὸν ἄδικον ἐμίσησα.

1. Καθὼς ἐγὼ δὲν γνωρίζω νὰ ἔκαμα τινὸς ἀδικίαν, ἀλλὰ φυλάττω ἐν ἀκριβείᾳ τὸν Νόμον σου, οὕτω, Κύριε, μὴν ἀφήσῃς νὰ μὲ κακοποιήσωσιν οἱ πολεμοῦντές με ἄδικα.

2. Ὁ Ἀκύλας, καὶ ὁ Θεοδοτίων εἶπον, ἐγγύησαι. Τοῦτ' ἔςιν οὐ ψεύδομαι. Καὶ πίςευσόν μοι, πῶς θέλω πληρώσει τὸν Νόμον σου. Ἀλλὰ δέομαί σου, μὴν ἀφήσῃς νὰ μὲ συκοφαντήσωσιν οἱ ὑπερήφανοι. Δικαίως ταῦτα ἐζήτησεν, ὅτι ἡ συκοφαντία εἶναι μεγάλον κακὸν, καὶ μάλιςα τῶν ἀλαζόνων· ὅτι ἡ ἀδικία προσλαβοῦσα τὴν δυναςείαν, αὐξάνει τὴν κακογνωμίαν χειρότερα.

3. Πάλιν ἐδῶ τὴν ὑπόσχεσιν λέγει λόγιον. Τὸ δὲ ἐξέλιπον, δηλοῖ τὸν ἄμετρον πόθον, τὸν ὁποῖον εἶχε νὰ ἐπιτύχῃ σωτηρίας.

4. Ὁ ἐργάτης τοσαύτης ἀρετῆς δέεται, ὄχι μισθὸν, καὶ πληρωμὴν διὰ τὰς θλίψεις, καὶ πόνους του, ἀλλὰ φιλανθρωπίαν, καὶ ἔλεος.

5. Πάντες μὲν οἱ ἄνθρωποι εἴμεθα τοῦ Θεοῦ ὑπόδουλοι ἐκ φύσεως, ὡς ὑπ' αὐτοῦ δημιουργηθέντες· οἱ δὲ ἐναρετώτεροι, οἱ τὴν Δεσποτείαν αὐτοῦ ἀσπασίως αἱρούμενοι, Υἱοὶ αὐτοῦ κατὰ διάθεσιν λέγονται. Τοιοῦτος ἦτον καὶ ὁ Δαβίδ. Ὅθεν δέεται, νὰ τῷ δώσῃ σύνεσιν ὁ Κύριος, νὰ καταλάβῃ τὰ Ἅγιά του προςάγματα.

6. Καιρὸς εἶναι, νὰ ἐγερθῇς εἰς ἐπικουρίαν τῶν ἀδικουμένων, νὰ τοῖς βοηθήσῃς, ὦ Δέσποτα· ὅτι πολλὰ κατεπάτησαν τὸν Νόμον σου οἱ πολέμιοι.

7. Τοπάζιον εἶναι ἕνας πολυτίμητος λίθος ἀπὸ τοὺς δώδεκα, πολλὰ ἀκριβός· καὶ εὑρίσκεται εἰς νῆσον τῆς κοκκίνης θαλάσσης. Λέγων οὖν τὸν ἕνα λίθον, ἐδήλωσεν ἅπαντας· Πῶς ἐπόθησε τὰς θείας ἐντολὰς περισσότερον ἀπὸ κάθε πλοῦτον ἐπίκηρον.

8. Ὁ πόθος κάμνει τὴν προθυμίαν, καὶ αὕτη πάλιν παρακινεῖ τὸν ἄνθρωπον, νὰ περιπατῇ τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν, καὶ νὰ μισῇ πᾶσαν ἀνομίαν ὡς ἄδικον.

1. Ὅθεν δικαίως ἠγάπησα τὰς ἐντολάς σου ἐξ ὅλης μου τῆς ψυχῆς, ἐπειδὴ εἶναι κατὰ πολλὰ ἀξιέραςοι καὶ θαυμάσιαι.

2. Ταύτην δὲ τὴν γνῶσιν ἐδέχθην, ἀπὸ τὸ φῶς σου καταυγαζόμενος· Ὅτι καὶ τοὺς ἀνοήτους, καὶ ἄφρονας σοφίζει ὁ Θεῖος Νόμος σου.

3. Στόμα καλεῖ τὴν προθυμίαν τῆς διανοίας· Ὅτι αὐτὴ τραβίζει τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος. Λέγει οὖν, ὅτι διατὶ ποθῶ τὰς ἐντολάς σου, κοπιάζω εἰς τὴν σὴν δούλευσιν κατὰ δύναμιν.

4. Δεόμαί σου γοῦν κύτταξόν με μὲ τὸ ἱλαρὸν, καὶ εὐμενέςατον ὄμμα τῆς εὐσπλαγχνίας σου, καθὼς ἔχεις συνήθειαν νὰ ἐλεῆς τοὺς ἀγαπῶντάς σε πάντοτε.

5. Ἔχοντες ἡμεῖς τὴν προθυμίαν, δίδει καὶ ὁ Θεὸς τὴν βοήθειαν· καὶ κατευθύνων ἡμῶν τὰ διαβήματα, δὲν μᾶς κυριεύει ποσῶς ἡ δυναςεία τῆς ἁμαρτίας, νὰ μᾶς ἐγκρεμνίσῃ εἰς ἀνοδίας, καὶ βάραθρα.

6. Καλὰ καὶ ὁ Δεσπότης Χριςὸς ἐκάλεσε μακαρίους τοὺς ὀνειδιζομένους, καὶ συκοφαντουμένους· ἀλλὰ πάλιν εἶπέ τοις, νὰ προσεύχωνται, νὰ μὴ τοὺς εὕρῃ ὁ πειρασμός. Ὅτι πολλάκις συμβαίνει, καὶ ἔρχονται εἰς τοὺς ἐναρέτους τὰ σκάνδαλα.

7. Τὸ θεῖον εἶναι ἀσώματον. Λοιπὸν τὴν χορηγίαν τῶν ἀγαθῶν, ἐπιφάνειαν νόησον.

8. Πολὺν πόνον ἔχω, καὶ πηγαὶ δακρύων ἀπὸ τὰ ὄμματά μου ἐκβλύζουσι, βλέπων τοὺς ἀνθρώπους, νὰ παραβαίνωσι τὸν Ἅγιον Νόμον σου.

1. Ὄντως δίκαιος εἶσαι, Κύριε, καὶ αἱ κρίσεις σου εἶναι ὀρθαὶ, καὶ εὐθύταται ἀληθέςατα.

2. Ἐπειδὴ ἔταξες νὰ τιμήσῃς, ὅσους φυλάξουσι τὸν

Φέ.

1. *Θαυμαστὰ τὰ μαρτύριά σου. Διὰ τοῦτο ἐξερεύνησεν αὐτὰ ἡ ψυχή μου.*

2. *Ἡ δήλωσις τῶν λόγων σου φωτιεῖ, καὶ συνετιεῖ νηπίους.*

3. *Τὸ ςόμα μου ἤνοιξα, καὶ εἵλκυσα πνεῦμα, ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐπεπόθουν.*

Δόξα.

1. *Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ, καὶ ἐλέησόν με, κατὰ τὸ κρίμα τῶν ἀγαπώντων τὸ ὄνομά σου.*

5. *Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον κατὰ τὸ λόγιόν σου, καὶ μὴ κατακυριευσάτω μου πᾶσα ἀνομία.*

6. *Λύτρωσαί με ἀπὸ συκοφαντίας ἀνθρώπων, καὶ φυλάξω τὰς ἐντολάς σου.*

7. *Τὸ πρόσωπόν σου ἐπίφανον ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου, καὶ δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.*

8. *Διεξόδους ὑδάτων κατέδυσαν οἱ ὀφθαλμοί μου, ἐπεὶ οὐκ ἐφύλαξα τὸν νόμον σου.*

Τζάδεκ.

1. *Δίκαιος εἶ Κύριε, καὶ εὐθεῖς αἱ κρίσεις σου.*

2. *Ἐνετείλω δικαιοσύνην*

τὰ μαρτύριά σου, καὶ ἀλήθειαν σφόδρα.

3. Ἐξέτηξέ με ὁ ζῆλός σου, ὅτι ἐπελάθοντο τῶν λόγων σου οἱ ἐχθροί μου.

4. Πεπυρωμένον τὸ λόγιόν σου σφόδρα, καὶ ὁ δοῦλός σου ἠγάπησεν αὐτό.

5. Νεώτερος ἐγώ εἰμι καὶ ἐξουδενωμένος. Τὰ δικαιώματά σου οὐκ ἐπελαθόμην.

6. Ἡ δικαιοσύνη σου, δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ὁ νόμος σου ἀλήθεια.

7. Θλίψεις, καὶ ἀνάγκαι εὕροσάν με, αἱ ἐντολαί σου μελέτη μου.

8. Δικαιοσύνη τὰ μαρτύριά σου εἰς τὸν αἰῶνα. Συνέτισόν με, καὶ ζήσομαι.

Κόφ.

1. Ἐκέκραξα ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου. Ἐπάκουσόν μου, Κύριε. Τὰ δικαιώματά σου ἐκζητήσω.

2. Ἐκέκραξά σοι, σῶσόν με, καὶ φυλάξω τὰ μαρτύριά σου.

3. Προέφθασα ἐν ἀωρίᾳ, καὶ ἐκέκραξα, εἰς τοὺς λόγους σου ἐπήλπισα.

4. Προέφθασαν οἱ ὀφθαλμοί μου πρὸς ὄρθρον, τοῦ μελετᾷν τὰ λόγιά σου.

5. Τῆς φωνῆς μου ἄκουσον, Κύριε, κατὰ τὸ ἔλεός

Νόμον σου, τοὺς δὲ παραβαίνοντας αὐτὸν νὰ κολάσῃς· καὶ μὲ τὰ ἔργα τὸν λόγον ἐπλήρωσας ἀληθέστατα.

3. Ἀδυνάτησα, καὶ τήκομαι ἀπὸ τὸν ἔνθεον ζῆλόν σου, βλέπων τοὺς ἄφρονας, νὰ παραβαίνωσι τὸν Νόμον σου, καὶ νὰ καταφρονῶσι τὸν νομοθέτην οἱ ἄνομοι.

4. Οἱ λόγοι σου εἶναι καθαροὶ, καὶ ἄδολοι, ὡς χρυσίον δόκιμον, τοὺς ὁποίους περίσσα ἠγάπησα.

5. Εὑρισκόμενος ἐγὼ νεώτερος Ἀδελφὸς ἀπὸ ὅλους, καὶ εὐτελὴς ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς νομιζόμενος, μὲ ἔχρισες Βασιλέα· Ὅθεν καὶ ἐγὼ εἶμαι πρόθυμος νὰ φυλάττω τὰ δικαιώματά σου πάντοτε.

6. Ὅτι ὅς τις σοὶ ἀκολουθεῖ, νὰ φυλάττῃ τὰς ἐντολάς σου, εὑρίσκει διὰ μισθὸν τοῦ κόπου του ζωὴν αἰώνιον· Ὅτι ὁ Νόμος σου εἶναι αὐτοαλήθεια· καὶ ὅσα εἶπες, δίκαια ὄντως καὶ ἄμωμα.

7. Οἱ ἐνάρετοι ὅσον ἔχουσι θλίψεις, καὶ πειρασμοὺς, τόσον ἀνδρίζονται εἰς τὸν Κύριον· καὶ μελετοῦντες τὰς θείας ἐντολὰς, εὑρίσκουσι μεγάλην ἄνεσιν.

8. Τὰ μαρτύριά σου εἶναι τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν πρόξενα· ὅθεν ὑπὸ σοῦ φωτιζόμενος θέλω ἀπολαύσει ζωὴν ἀτελεύτητον.

1. Κραυγὴν καλεῖ τὴν τῆς ψυχῆς προθυμίαν· Λέγει οὖν, ὁλοψύχως σοῦ δέομαι, καὶ ἐπάκουσόν μου· κάμε νὰ μὴ ποθῶ ἄλλο τίποτε, μόνον νὰ κάμνω τὰ Ἅγιά σου προστάγματα.

2. Μεταλέγει τὸ πάλιν, ἵνα δείξῃ τὸν διάπυρον ἔρωτα, τὸν ὁποῖον εἶχεν ὁ τρισμακάριος, νὰ φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου.

3. Ἔχων πόθον πρὸς τὸν Ποιητὴν καὶ Θεόν μου, οὐ μόνον τὰς ἡμέρας προσηυχόμην, ἀλλὰ καὶ τὰς νύκτας ἐξεγειρόμενος, πρὸ τοῦ νὰ φωνήσωσιν οἱ ἀλεκτριόνες, ἔκαμνα δέησιν, αἰτούμενος ἐξ ὕψους βοήθειαν.

4. Πρὸ τοῦ νὰ ξημερώσῃ, ἠγρύπνουν ὀρθρίζων, καὶ ἐμελέτουν τὰ θεῖά σου λόγια, καρπούμενος ἐξ αὐτῶν πολλὴν τὴν ὠφέλειαν.

5. Ὥσπερ τις ἁμαρτωλὸς, ζητεῖ ἐλεημοσύνην ὁ δίκαιος, καὶ ἐνάρετος· καὶ πάλιν οὐχ ἁπλῶς ἔλεον, ἀλλὰ

κατὰ τὴν θείαν ψῆφον, καὶ κρίσιν δικαίαν, καὶ νόμιμον.

6. Οἱ ἀπὸ σοῦ μακρυνθέντες μὲ τὴν τοῦ Νόμου παράβασιν, ἰδοὺ ἐπλησίασαν, καὶ μὲ διώκουσιν ἄδικα.

7. Καθὼς γινώσκεις, Δέσποτα· ἐπειδὴ ὡς Θεὸς ἀπερίγραπτος, ὡς πανταχοῦ παρὼν, καὶ εἰς κάθε τόπον εὑρισκόμενος, βλέπεις ἅπαντα, καὶ θεωρεῖς τὰ γενόμενα.

8. Μαρτύρια καλεῖ τὸν Οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν, εἰς τὰ ὁποῖα φαίνεται ἀκαταπαύστως ἡ θεία πρόνοια, καὶ ὅλα τελοῦσι τὸ πρόσαγμα, καὶ δὲν παραβαίνουσι τὰ ὅρια. Ἀπὸ ταῦτα λέγει ἐγνώρισα, πῶς γινώσκεις καὶ ὅσα γίνονται.

1. Ὁ Ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. Ὅθεν ὁ Προφήτης μὲ τὴν ταπείνωσιν καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς ἐσόλισεν, ἐπικαλούμενος δι' αὐτῆς τὴν τοῦ Κυρίου βοήθειαν, ὡς πληρωτὴς τοῦ Νόμου ἐπιμελέστατος.

2. Ἐνθυμίζει τῷ Δεσπότῃ τὰς ὑποσχέσεις, καὶ χάριτας, τὰς ὁποίας τῷ ἔταξε, καὶ παρακαλεῖ τον νὰ κάμῃ κρίσιν, νὰ τὸν λυτρώσῃ ἀπὸ τοὺς ἀδίκους, ὡς Κριτὴς δικαιότατος.

3. Οἵτινες ὡς παρανομοῦντες ἐστέρησαν ἑαυτοὺς τῆς θείας φιλανθρωπίας σου, ὅτι δὲν ἠθέλησαν νὰ φυλάξωσι τὰ δίκαιά σου προστάγματα.

4. Τοὺς δὲ Δικαίους εἶναι δίκαιον, καὶ εὔλογον, Κύριε, νὰ ἐλεήσῃς ὡς ἐλεήμων, καὶ δίκαιος, μὲ τοὺς ὁποίους σῶσον καὶ ἐμὲ τὸν ἀνάξιον.

5. Ἐπειδὴ καὶ ἐγὼ ὅσας θλίψεις, καὶ διωγμοὺς ἔπαθον, ἀπὸ τὰ προστάγματά σου δὲν ἐξέβηκα, οὔτε καθ' ὅλου παρεστράτησα.

6. Μάλιστα ὁπόταν βλέπω τοὺς ἄφρονας παραβαίνοντας, πονῶ περίσσα ὡς ζηλωτής σου, καὶ θλίβομαι· Οὕτω καὶ ὁ Μακάριος Παῦλος ὑπὲρ τῶν ἀπίστων ὠδύρετο.

7. Διὰ νὰ δείξῃ τὸν πολύν του πόθον, μνημονεύει πολλάκις τῶν ἐντολῶν, μαρτυριῶν, καὶ δικαιωμάτων, νὰ

σου, κατὰ τὸ κρίμα σου ζῆσόν με.

6. *Προσήγγισαν οἱ καταδιώκοντές με ἀνομίᾳ. ἀπὸ δὲ τοῦ νόμου σου ἐμακρύνθησαν.*

7. *Ἐγγὺς εἶ σὺ Κύριε, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοί σου ἀλήθεια.*

8. *Κατ' ἀρχὰς ἔγνων ἐκ τῶν μαρτυρίων σου, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα ἐθεμελίωσας αὐτά.*

Ῥές.

1. *Ἴδε τὴν ταπείνωσίν μου, καὶ ἐξελοῦ με, ὅτι τοῦ νόμου σου οὐκ ἐπελαθόμην.*

2. *Κρῖνον τὴν κρίσιν μου, καὶ λύτρωσαί με. διὰ τὸν λόγον σου ζῆσόν με.*

3. *Μακρὰν ἀπὸ ἁμαρτωλῶν σωτηρία, ὅτι τὰ δικαιώματά σου οὐκ ἐξεζήτησαν.*

4. *Οἱ οἰκτιρμοί σου πολλοὶ Κύριε. Κατὰ τὸ κρίμα σου ζῆσόν με.*

5. *Πολλοὶ οἱ ἐκδιώκοντές με, καὶ θλίβοντές με, ἐκ τῶν μαρτυρίων σου οὐκ ἐξέκλινα.*

6. *Εἶδον ἀσυνετοῦντας, καὶ ἐξετηκόμην, ὅτι τὰ λόγιά σου οὐκ ἐφυλάξαντο.*

7. *Ἴδε ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἠγάπησα, Κύριε, ἐν τῷ*

ἐλέει σου ζῆσόν με.

8. Ἀρχὴ τῶν λόγων σου ἀλήθεια, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα πάντα τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.

Σίν.

1. Ἄρχοντες κατεδίωξάν με δωρεὰν, καὶ ἀπὸ τῶν λόγων σου ἐδειλίασεν ἡ καρδία μου.

2. Ἀγαλλιάσομαι ἐγὼ ἐπὶ τὰ λόγιά σου, ὡς ὁ εὑρίσκων σκῦλα πολλά.

3. Ἀδικίαν ἐμίσησα, καὶ ἐβδελυξάμην, τὸν δὲ νόμον σου ἠγάπησα.

4. Ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ᾔνεσά σε, ἐπὶ τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.

5. Εἰρήνη πολλὴ τοῖς ἀγαπῶσι τὸν νόμον σου, καὶ οὐκ ἔςιν αὐτοῖς σκάνδαλον.

6. Προσεδόκων τὸ σωτήριόν σου, Κύριε, καὶ τὰς ἐντολάς σου ἠγάπησα.

7. Ἐφύλαξεν ἡ ψυχή μου τὰ μαρτυριά σου, καὶ ἠγάπησεν αὐτὰ σφόδρα.

8. Ἐφύλαξα τὰς ἐντολάς σου, καὶ τὰ μαρτύριά σου. ὅτι πᾶσαι αἱ ὁδοί μου ἐναντίον σου Κύριε.

τὸν ἐλεήσῃ ὁ Κύριος, καὶ νὰ τὸν σώσῃ ὡς Νόμου φύλακα ἐπιμελῆ, καὶ ὑπήκοον.

8. Ἀρχὴν τῶν λόγων καλεῖ τὰς ἐπαγγελίας, τὰς ὁποίας εἶπε πρὸς Ἀβραὰμ ὁ Κύριος. Λέγει οὖν, ὅτι ἀψευδεῖς ἔχεις τὰς ὑποσχέσεις, καὶ ὅσα ἔταξες εἶναι ἀληθέςατα, καὶ δίκαιαι πᾶσαι αἱ κρίσεις σου.

1. Τοὺς πολεμοῦντάς με, καὶ διώκοντας δὲν ἐφοβήθην, τὸν δὲ Νόμον σου δειλιῶ, καὶ δέδοικα εὐλαβούμενος.

2. Ἐπειδὴ διὰ πολεμίους ἀνέφερεν, εἰκότως εἶπε διὰ τὰ σκῦλα, τὸ ὁποῖον λέγει τὸν πλοῦτον, καὶ κοῦρσος, τὸν ὁποῖον πέρνουσιν εἰς τὸν πόλεμον οἱ νικήσαντες, Εἰς τὸν ὁποῖον πλοῦτον δὲν ἐχάρη τοσοῦτον ποτὲ, ὅσον εἰς τοὺς θείους Νόμους εὐφραίνετο.

3. Ὅς τις ἔχει τὴν θείαν θερμότητα, καὶ εὐλάβειαν, μισεῖ τὴν ἀδικίαν, καὶ πᾶσαν κακίαν, καὶ αἰσχρουργίαν βδελύσσεται.

4. Τινὲς τὸ ἑπτάκις, πλειςάκις ἡρμήνευσαν. Ἀλλὰ καὶ τὰ δύο ἐπλήρωνεν ὁ Μακάριος, ἐγειρόμενος, καὶ εὐλογῶν καθ᾽ ὥραν τὸν Κύριον. Καθὼς καὶ τώρα τελοῦσιν οἱ εὐλαβεῖς Χριςιανοὶ, οὐ μόνον Ἐκκλησιαςικοὶ, ἀλλὰ καὶ πᾶς ἄλλος, ὅς τις γνωρίζει τὸ χρέος του, καὶ τὴν πολλὴν ὠφέλειαν, τὴν ὁποίαν ἐκ τῆς προσευχῆς λαμβάνει.

5. Ὅσοι ἀγαποῦσι τὸν Θεὸν καθὼς πρέπει, καὶ φυλάττουσιν ἀκριβῶς τὸν Νόμον του διάγουσιν εὐγενικὸν βίον, καὶ ἀσκανδάλιςον. (κἂν ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων πολεμῶνται) ἔχοντες καθαρὰν τὴν συνείδησιν.

6. Ὅθεν καὶ ἐγὼ, ὅταν μοι συνέβαινον συμφοραὶ, ἐφύλαττον τὰς ἐντολάς σου, τὴν λύτρωσιν παρὰ σοῦ, καὶ τὴν σωτηρίαν ἐκδεχόμενος.

7. Καὶ ἁπλῶς, ὅσα εἶπε τὸ Πανάγιον ςόμα σου, πῶς κάμνει χρεία νὰ τελῶμεν πρὸς σωτηρίαν μας, δὲν ἠμέλησα, ἀλλὰ μάλιςα τὰ ἐπόθησα, καὶ μὲ θερμοτάτην διάθεσιν τὰ ἐπλήρωσα.

8. Καὶ δὲν παρέβην κανένα σου θέλημα. καθὼς γινώσκεις ὅλας μου τὰς πράξεις, καὶ διαβήματα, ὡς τὰ πάντα σαφῶς ἐπιςάμενος.

1. Ἀφ' οὗ ἐτελείωσε τὴν δέησιν δέεται τοῦ Θεοῦ νὰ τὴν προσδεχθῇ, καὶ νὰ τῷ δώσῃ σύνεσιν, οὐχὶ ἀνθρωπίνην, ἀλλ' ἄνωθεν εἰς τὴν ψυχὴν, νὰ καταλαμβάνῃ τὰ θεῖα λόγια.

2. Ἀξίωμα τὴν ἱκεσίαν ἐκάλεσε κατὰ τοὺς ἄλλους ἑρμηνευτάς. Λέγει οὖν, πρόσδεξαί μου τὴν παρακάλεσιν, καὶ λύτρωσαί με κατὰ τὸν ἀληθέστατον λόγον σου.

3. Ἐγὼ δὲ πάλιν ὑπὸ σοῦ διδασκόμενος, καὶ μαθὼν τὰ σὰ δικαιώματα, θέλω προσφέρει σοὶ τῷ Διδασκάλῳ, καὶ εὐεργέτῃ ὑμνῳδίαν τὴν πρέπουσαν.

4. Καὶ νὰ ἀφιερώσω τὴν γλῶσσάν μου εἰς μελέτην τῶν θείων λογίων σου· Ὅτι ὅλα σου τὰ προσάγματα εἶναι δίκαια.

5. Τὸ ἠρετισάμην, ἐξελεξάμην εἶπον ὁ Ἀκύλας, καὶ ὁ Θεοδοτίων. καὶ εἱλόμην ὁ Σύμμαχος. χεῖρα δὲ καλεῖ τὴν θείαν ἐνέργειαν. Λέγει οὖν, Βοήθησόν μοι, Παντοδύναμε, καθὼς καὶ ἐγὼ τὰς ἐντολάς σου ἐφύλαξα.

6. Καὶ ἄλλο τίποτες δὲν ἐπόθησα, μόνον νὰ μὲ ἀξιώσῃς σωτηρίας· Ὅθεν καὶ τὸν Ἅγιον Νόμον σου ἐπιμελῶς μελετῶ, καὶ ϛοχάζομαι πάντοτε.

7. Οὕτως ἐλπίζω, καὶ εἶμαι βέβαιος νὰ ἐπιτύχω τῆς ἐφέσεως μὲ τὴν θείαν σου ἐλεημοσύνην, καὶ βοήθειαν· Ὅπως ὑμνῶ, καὶ δοξάζω σε εἰς τὴν αἰώνιον Βασιλείαν σου.

8. Ναὶ, πολυέλεε, Κύριε, ἐπάκουσόν μου τοῦ δούλου σου· Ὅτι ἐὰν τὰς ἐντολάς σου παρέβην ὡς σάρκα φορῶν, ἀλλὰ πάλιν δὲν τὰς ἀϛόχησα ὁλότελα. Λοιπὸν ξέδραμόν με ὡς πρόβατον χαμένον, καὶ ὀρειάλωτον, ἵνα πάλιν εἰσέλθω εἰς τὴν Ἁγίαν ποίμνην σου. Αὐτὰ εἶπεν ὁ Προφήτης ἀφ' οὗ ἥμαρτε, καὶ ἁρμόζει νὰ τὰ λέγῃ πᾶς ἁμαρτωλὸς μετὰ διακρύων εὐχόμενος, καὶ δεόμενος τοῦ Θεοῦ νὰ τῷ δώσῃ τὴν τῶν πταισμάτων συγχώρησιν.

Ταῦ.

1. Ἐγγισάτω ἡ δέησίς μου ἐνώπιόν σου Κύριε, κατὰ τὸ λόγιόν σου συνέτισόν με.

2. Ἐσέλθοι τὸ ἀξίωμά μου ἐνώπιόν σου, Κύριε, κατὰ τὸ λόγιόν σου ῥῦσαί με.

3. Ἐξερεύξαιντο τὰ χείλη μου ὕμνον, ὅταν διδάξῃς με τὰ δικαιώματά σου.

4. Φθέγξαιτο ἡ γλῶσσά μου τὰ λόγιά σου, ὅτι πᾶσαι αἱ ἐντολαί σου δικαιοσύνη.

5. Γενέσθω ἡ χείρ σου τοῦ σῶσαί με, ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἠρετισάμην.

6. Ἐπεπόθησα τὸ σωτήριόν, Κύριε, καὶ ὁ νόμος σου μελέτη μου ἐϛί.

7. Ζήσεται ἡ ψυχή μου, καὶ αἰνέσει σε, καὶ τὰ κρίματά σου βοηθήσει μοι.

8. Ἐπλανήθην ὡς πρόβατον ἀπολωλός. Ζήτησον τὸν δοῦλόν σου, ὅτι τὰς ἐντολάς σου οὐκ ἐπελαθόμην.

Δόξα. Κάθισμα ΙΖ'.

Τὸ Τρισάγιον, εἶτα τὰ Τροπάρια ἦχος β'.

Ὅμαρτον εἰς σὲ Σωτὴρ, ὡς ὁ ἄσωτος υἱός· δέξαι με, πάτερ, μετανοοῦντα, καὶ ἐλέησόν με ὁ Θεός. Δόξα.

Κράζω σοι Χριςὲ Σωτὴρ, τοῦ Τελώνου τὴν φωνήν· ἱλάσθητί μοι ὥσπερ ἐκείνον, καὶ ἐλέησόν με ὁ Θεός. Καὶ νῦν.

Θεοτόκε μὴ παρίδῃς με δεόμενον, ἀντίληψις τοῖς ὑπὸ σοῦ, ἐπὶ σοὶ γὰρ πέποιθεν ἡ ψυχή μου, ἐλέησόν με.

Τὸ Κύριε ἐλέησον μ'. καὶ ἡ εὐχή.

Δέσποτα Κύριε Παντοκράτορ, καὶ ποιητὰ τοῦ παντὸς, ὁ τῶν οἰκτιρμῶν πατὴρ, καὶ τοῦ ἐλέους Θεὸς, ὁ ἐκ γῆς πλαςουργήσας τὸν ἄνθρωπον καὶ ἀναδείξας αὐτὸν κατ' εἰκόνα σὴν, καὶ ὁμοίωσιν, ἵνα καὶ δι' αὐτοῦ δοξάζηται τὸ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ καταρραγέντα οὖν τῇ παραβάσει τῶν σῶν ἐντολῶν πάλιν ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἀναπλάσας τοῦτον ἐν τῷ Χριςῷ σου, καὶ ἀναβιβάσας εἰς οὐρανούς· Εὐχαριςῶ σοι, ὅτι ἐπλεόνασας ἐπ' ἐμὲ τὴν μεγαλωσύνην σου, καὶ οὐ παρέδωκάς με τοῖς ἐχθροῖς μου εἰς τέλους κατασπάσαι με ζητοῦσιν εἰς ἅδου βάραθρα, οὐ δὲ εἴασάς με, συναπολέσθαι ταῖς ἀνομίαις μου. Νῦν οὖν, πολυέλεε καὶ φιλάγαθε Κύριε, ὁ μὴ θέλων τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ἀλλὰ τὴν ἐπιςροφὴν ἀναμένων, καὶ προσδεχόμενος, ὁ τοὺς κατερραγμένους ἀνθρώπους, καὶ τοὺς συντετριμμένους ἰώμενος, ἐπίςρεψον κἀμὲ εἰς μετάνοιαν, καὶ κατερραγμένον ἀνόρθωσον, καὶ συντετριμμένον θεράπευσον, μνήσθητι τῶν σῶν οἰκτιρμῶν, καὶ τῆς ἀπ' αἰῶνος σου ἀκαταλήπτου χρηςότητος, καὶ τῶν ἀμετρήτων ἐπιλάθου ἀνομιῶν, ὧν ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ καὶ διανοίᾳ ἐκτέλεσα· λῦσον μου τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας μου, καὶ δός μοι δάκρυα κατανύξεως εἰς κάθαρσιν τοῦ ῥύπου τῆς διανοίας μου. Εἰσάκουσον Κύριε, πρόσχες φιλάνθρωπε, ἱλάσθητι εὔσπλαγχνε, καὶ τῆς τυραννίδος τῶν ἐν ἐμοὶ βασιλευόντων παθῶν τὴν ἀθλίαν μου ψυχὴν ἐλευθέρωσον, καὶ μηκέτι μου κρατείτω ἡ ἁμαρτία, μηδὲ καταδυναςευέτω με ὁ πολέμιος δαίμων, μηδὲ πρὸς τὸ αὐτοῦ ὑπαγαγέτω με θέλημα, ἀλλὰ τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ τῆς αὐτοῦ δεσποτείας ἁρπάσας με, σὺ βασίλευον ἐν ἐμοὶ ὁ ἀγαθὸς, καὶ φιλάνθρωπος Κύριος, καὶ ὅλον σὸν γενέσθαι καὶ ζῆν με τοῦ λοιποῦ. Κατὰ τὸ σὸν εὐδόκησον θέλημα, καὶ παράσχου μοι διὰ τῆς ἀφάτου χρηςότητος, καρδίας κάθαρσιν, ςόματος φυλακὴν, εὐθύτητα πράξεων, φρόνημα ταπεινὸν, εἰρήνην λογισμῶν, τῶν ψυχικῶν μου δυνάμεων, χαρὰν πνευματικὴν, ἀγάπην ἀνόθευτον, μακροθυμίαν, χρηςότητα, ἐπιείκειαν, πίςιν ἀνυπόκριτον, καὶ τὴν περιεκτικωτάτην ἐγκράτειαν, καὶ πάντων με τῶν ἀγαθῶν καρπῶν πλήρωσον τῇ δωρεᾷ τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος, καὶ μὴ ἀναγάγῃς με ἐν ἡμίσει ἡμερῶν μου μηδὲ ἀδιόρθωτον καὶ ἀνέτοιμον τὴν ψυχήν μου ἁρπάσῃς, ἀλλὰ τελείωσόν με τῇ τελειότητι, καὶ οὕτω με τοῦ παρόντος βίου ἐξάγαγε· ὡς ἂν ἀκωλύτως διαβὰς τὰς ἀρχὰς, καὶ ἐξουσίας τοῦ σκότους, διὰ τῆς σῆς χάριτος, κατοπτεύσω κἀγὼ τῆς ἀπροσίτου σου δόξης τὸ κάλλος τὸ ἄρρητον, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων σου, ἐν οἷς ἡγίασαι καὶ δεδόξασαι τὸ πάντιμον, καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου.

Ὠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμός. ΡΙΘʹ.

Ο Θεοδοτίων εἶπεν, ἆσμα τῶν ἀναβάσεων· Ὁ δὲ Ἀκύλας, καὶ ὁ Σύμμαχος, εἰς τὰς ἀναβάσεις. Δηλοῦσι γοῦν τὴν τῶν αἰχμαλώτων ἐκ Βαβυλῶνος ἐλευθερίαν, καὶ τὴν πρὸς Ἱερουσαλὴμ ἐπάνοδον· Ὅτι ἐκ Θείου Πνεύματος ἐπροφήτευσεν ὅλα τὰ μέλλοντα ὁ Μακάριος, εἰς ἐκείνων, καὶ ἡμῶν ὠφέλειαν· Ὁ εἷς Ψαλμὸς οὖν λέγει τὰς εἰς τὴν Βαβυλῶνα συμφοράς· Ἄλλος τὴν χαρὰν, τὴν ὁποίαν εἶχαν εἰς τὴν ὁδοιπορίαν, καὶ ὅταν ἔφθασαν κατευόδιον· Ἕτερος τοὺς πολέμους, οἱ ὁποῖοι ἔγιναν πάλιν ὕςερα· Ἄλλος τὴν οἰκοδομὴν τοῦ Ναοῦ. Ἕκαςος οὖν Ψαλμὸς ἐσχηματίσθη εἰς τὸν χορὸν, τὸν ὁποῖον ἔκαμαν τότε οἱ Ἅγιοι, ψάλλοντες καὶ εὐχαριςοῦντες τῷ εὐεργέτῃ Θεῷ, ὡς ἐξ ἑνὸς ςόματος· Διὰ τοῦτο εἶναι εἰς ἑνικὸν ἀριθμὸν πᾶσαι αἱ ῥήσεις, καὶ λόγια, ὥσπερ νὰ τὰ ἔλεγεν ἕνας ἄνθρωπος. Ἁρμόζει δὲ οὗτος ὁ Ψαλμὸς νὰ τὸν λέγῃ πᾶς ἕνας εὐχόμενος, κατὰ τῶν συκοφάντων καὶ σουρευτῶν, καὶ εὑρίσκῃ βοήθειαν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Εἰς ὅλας μου τὰς θλίψεις δὲν ἤλπισα ποτέ μου εἰς ἄνθρωπον, ἀλλὰ μόνον πρὸς τὸν Θεὸν ἐβόων δεόμενος· ὁ δὲ φιλάνθρωπος μοι ἔδιδε τὴν ἁρμόζουσαν βοήθειαν.

2. Ὅθεν πάλιν θαῤῥῶν εἰς τὰ συνήθη ἐλέη σου, ὁ σὸς οἰκέτης ἱκετεύω σε, Δέσποτα, νὰ μὲ λυτρώσῃς ἀπὸ τὰς ἀδίκους γλώσσας καὶ δολίους· Ὅτι περισσὴν ζημίαν καὶ βλάβην μοὶ δίδουσι, καὶ ἀπὸ τὸ ἀγαθὸν ἐμποδίζουσιν.

3. Ἀλλὰ θέλει ἐρωτήσει τις λέγων, Ποίαν ζημίαν σοὶ κάμουσι, καὶ ποίαν ζητεῖς κατὰ τῶν δολίων βοήθειαν; ἀποκρίνομαι.

4. Ὅτι περισσότερον μὲ βλάπτουσιν οἱ λόγοι των, παρὰ τὰ ἠκονισμένα βέλη τῶν ἐχθρῶν, καὶ τὰ πυρωμένα τοῦ δάσους κάρβουνα. Λοιπὸν ἐμοὶ μὲν ἀπόςειλον εἰς βοήθειαν, Κύριε, τὰ βέλη τοῦ θείου σου ἔρωτος, καὶ τοῦ φωτισμοῦ σου τοὺς λαμπτῆρας καὶ ἄνθρακας, Ἐκείνους δὲ ἁρμόζει νὰ σουβλίζωσι τὰ ὀξύτατα βέλη τῆς σῆς φοβερᾶς ἀποφάσεως, καὶ τοῦ αἰωνίου πυρὸς οἱ ἄνθρακες.

5. Κατὰ πολλὰ λυπεῖται ἡ ψυχή μου καὶ θλίβομαι, πῶς ἐμακρύνθη τοσοῦτον ἡ ἐξορία μου, καὶ κατοικῶ τόσους χρόνους μὲ τοιοῦτον Ἔθνος Ἄραβον· καὶ δὲν μὲ πέρνεις, Θεέ μου, εἰς τὰ ποθεινά σου σκηνώματα. Ταῦτα λέγει καὶ διὰ τοὺς αἰχμαλώτους, πῶς ἐπόθουν νὰ ὑ-

Τὸ Κείμενον.

1. *Πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαί με ἐκέκραξα, καὶ εἰσήκουσέ μου.*

2. *Κύριε, ῥῦσαι τὴν ψυχήν μου ἀπὸ χειλέων ἀδίκων, καὶ ἀπὸ γλώσσης δολίας.*

3. *Τί δοθείη σοι, καὶ τί προστεθείη σοι πρὸς γλῶσσαν δολίαν;*

4. *Τὰ βέλη τοῦ δυνατοῦ ἠκονημένα, σὺν τοῖς ἄνθραξι τοῖς ἐρημικοῖς.*

5. *Οἴμοι! ὅτι ἡ παροικία μου ἐμακρύνθη. Κατεσκήνωσα μετὰ τῶν σκηνωμάτων Κηδάρ. Πολλὰ παρῴκησεν ἡ ψυχή μου.*

πάγωσιν εἰς τὴν ἐπίγειον Ἱερουσαλήμ· καὶ διὰ λόγου του, καὶ διὰ κάθε ἐνάρετον ἄνθρωπον, ὅς τις ποθεῖ πότε νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὰ πρόσκαιρα, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὰ Οὐράνια Παλάτια.

6. Μετὰ τῶν μισούντων τὴν εἰρήνην, ἤμην εἰρηνικός. Ὅταν ἐλάλουν αὐτοῖς, ἐπολέμουν με δωρεάν.

6. Ἀλλὰ μὲ ἐγκατέλιπες, νὰ παροικῶ τόσους χρόνους, μὲ τοιοῦτον Ἔθνος ἀσεβέσατον, Οἵτινες μὲ ὅλον ὅτι τοῖς κάμνω πολλὰς εὐεργεσίας καὶ χάριτας, καὶ τοῖς ἀποδίδω καλὸν αὐτὶ κακοῦ, πάλιν δὲν εἶναι εἰρηνικοὶ οἱ ἀχάριςοι· ἀλλ᾽ αὐτὴν τὴν ὥραν χωρὶς αἰτίαν μὲ πολεμοῦσι, καὶ διώκουσιν.

Ὠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμός. ΡΚ΄.

Τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἔχει καὶ οὗτος ὡς τὸν ἀνώτερον, Καὶ παραθαῤῥύνουσιν ἑαυτοὺς οἱ αἰχμάλωτοι, νὰ μὴν ἐλπίζωσιν εἰς ἄλλον τινὰ, εἰ μὴ μόνον εἰς τὸν Θεόν. Καὶ ἀποδείχνει πόσον εἶναι μεγάλη, καὶ κραταιὰ ἡ θεία βοήθεια.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου εἰς τὰ ὄρη, ὅθεν ἥξει ἡ βοήθειά μου.

2. Ἡ βοήθειά μου παρὰ Κυρίου, τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν.

3. Μὴ δώῃς εἰς σάλον τὸν πόδα σου, μηδὲ νυστάξῃ ὁ φυλάσσων σε.

4. Ἰδοὺ οὐ νυστάξει, οὐδὲ ὑπνώσει ὁ φυλάσσων τὸν Ἰσραήλ.

5. Κύριος φυλάξοι σε, Κύριος σκέπῃ σοι ἐπὶ χεῖρα δεξιάν σου.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ὕψωσα τὰ ὄμματα πρὸς Οὐρανὸν, ἐκδεχόμενος τὴν θείαν ἀντίληψιν· καὶ ἱςάμενος ἀπάνω εἰς τὰ ὑψηλότερα ὄρη τῆς γῆς, ἐκύτταζον νὰ ἰδῶ, πόθεν νὰ μοι ἔλθῃ βοήθεια.

2. Ἀλλ᾽ ἀπὸ τινὰ δὲν εἶδα τίποτε καλωσύνην ὁλότελα. Λοιπὸν, ὦ ψυχή μου, ἔχε εἰς τὸν Θεὸν τὰς ἐλπίδας σου (ὅς τις ἐδημιούργησεν ὅλον τὸν Κόσμον) καὶ αὐτὸς μᾶς δίδει βοήθειαν.

3. Ναὶ ἀψευδέςατα, Μὴν ἔχῃς εἰς τοῦτο διςαγμόν τινα, ἢ ἀμφιβολίαν, ἀλλὰ πίςευε βέβαια, ὅτι τόσην ἐπιμέλειαν βάνει νὰ σὲ φυλάττῃ, ὥςε δὲν ἀφίνει νὰ σοὶ ἔλθῃ τινὰς πειρασμὸς, ἢ περίςασις.

4. Ὅτι καλὰ καὶ μερικαῖς φοραῖς καμώνεται, πῶς δὲν φροντίζει τὸ συμφέρον σου, ὅμως δὲν ἀμελεῖ ἐκεῖνος, ὅς τις φυλάσσει τὸν Ἰσραὴλ, οὔτε κοιμᾶται πώποτε.

5. Ὁ ὁποῖος θέλει σὲ φυλάξει ἐπιμελέςατα ἐκ δεξιῶν σου ἱςάμενος, καὶ νὰ σὲ σκέπῃ ἀπὸ ἐναντία ψυχῆς καὶ σώματος.

6. Καὶ νὰ σὲ φυλάττῃ κάθε καιρὸν ἀπὸ τὴν τῆς σελήνης ψυχρότητα. Ἤγουν εἰς τὴν εὐτυχίαν καὶ δυςυχίαν, νὰ μὴ δυνηθῶσι νὰ σὲ βλάψωσιν ἐχθρῶν αἰσθητῶν, καὶ νοητῶν πειρασμοὶ φανεροὶ, ἢ ἀπόκρυφοι.

7. Καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν νὰ φυλάττῃ τὴν ζωήν σου ἀπὸ πᾶσαν συνάντησιν πονηρὰν, ἥτις ἠμπορεῖ νὰ σοῦ τύχῃ πώποτε.

8. Ὁ ὁποῖος ἔχων φροντίδα ἐπιμελῶς τῆς σωτηρίας σου, θέλει κατευοδώσει οὐ μόνον τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ τέλη τῶν ἔργων σου, ἀλλὰ καὶ καθὼς ἐφύλαξε τὴν ψυχήν σου εἰς τὴν νεότητα, οὕτω θέλει σοὶ βοηθῇ καὶ ἕως τέλους τῆς ἐξορίας ταύτης, νὰ εὕρῃς ζωὴν αἰώνιον.

6. *Ἡμέρας ὁ ἥλιος οὐ συγκαύσει σε, οὐ δὲ ἡ σελήνη τὴν νύκτα.*

7. *Κύριος φυλάξοι σε ἀπὸ παντὸς κακοῦ, φυλάξοι τὴν ψυχήν σου ὁ Κύριος.*

8. *Κύριος φυλάξει τὴν εἴσοδόν σου, καὶ τὴν ἔξοδόν σου ἀπὸ τοῦ νῦν, καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.*

Ὠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμός. ΡΚΑʹ.

Ψάλλει τὴν ἀγαλλίασιν, τὴν ὁποίαν ἐπῆραν οἱ λυτρωθέντες Ἰουδαῖοι, ὅταν εἰσῆλθον εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Προφητεύων ὁμοίως τὴν ἡμετέραν εὐφροσύνην, τὴν ὁποίαν ἐλάβομεν, ὅταν ἐξαγοράσθημεν μὲ τὸ τίμιον Αἷμα τοῦ Χριςοῦ, καὶ εἰσήλθομεν εἰς τὴν Νέαν Ἱερουσαλὴμ, τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν, ἥτις εἰκονίζει πάλιν τὴν Οὐράνιον, εἰς τὴν ὁποίαν ἐλπίζομεν νὰ ὑπάγωμεν, ὑπὸ τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ εὐοδούμενοι.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Καθὼς εὐφραίνομαι ὅταν μοι λέγωσι, νὰ εἰσέλθω εἰς τὸν οἶκον τοῦ Κυρίου, ὅς τις εἶναι αὐτὴ ἡ ἐπίγειος Ἱερουσαλὴμ, οὕτως ἀκόμι ἀγάλλομαι ἐνθυμούμενος, ὅτι ἕνα καιρὸν θέλουσιν εἰπῆ οἱ Ἀπόςολοι εἰς ὅλον τὸν Κόσμον, νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριςοῦ ἅπαντες· Ὅτι ὁ Μεσίας ἤνοιξε τὸν Οὐρανὸν, καὶ δύναται νὰ εἰσέλθῃ πᾶς ἕνας ἀγαλλιώμενος.

2. Ἐδῶ εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ χειροποιήτου σου Ναοῦ Ἱερουσαλὴμ, ἐσαμάτησαν πολλάκις οἱ πόδες μας· Ἀλλὰ καὶ ὅσοι εἰς τὸν Χριςὸν πιςεύσουσι, καὶ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ, θέλουσιν ἀξιωθῇ νὰ εἰσέλθωσι καὶ εἰς τὴν Οὐράνιον, νὰ ἀγάλλωνται αἰώνια.

3. Ἱερουσαλὴμ τῆς Παλαιςίνης ὡραία διὰ τὴν οἰκοδομὴν, καὶ διὰ τὴν ἀξίαν τῶν οἰκούντων ὑπέρλαμπρος. Ἀλλὰ καὶ ἡ τοῦ Χριςοῦ Ἐκκλησία, τροπαιοῦχος, καὶ

Τὸ Κείμενον.

1. *Εὐφράνθην ἐπὶ τοῖς εἰρηκόσι μοι, εἰς οἶκον Κυρίου πορευσώμεθα.*

2. *Ἑςῶτες ἦσαν οἱ πόδες ἡμῶν ἐν ταῖς αὐλαῖς σου Ἱερουσαλήμ.*

3. *Ἱερουσαλὴμ οἰκοδομουμένη ὡς πόλις, ἧς ἡ μετοχὴ αὐτῆς ἐπὶ τὸ αὐτό.*

ἔνδοξος. Εἰς τὴν ὁποίαν αἱ ὡραιόταται οἰκοδομαὶ τῶν πιςῶν εὑρίσκονται. Ὁμοίως καὶ εἰς τὴν ἄνω Ἱερουσαλὴμ, ὅπου εἶναι ἡ δόξα ἡ ἀληθινὴ, καὶ αἰώνιος, καὶ ἡ ἑνότης ἀχώριςος.

4. Ἐκεῖ γὰρ ἐνέβησαν αἱ φυλαὶ, φυλαὶ Κυρίου, μαρτύριον τοῦ Ἰσραὴλ, τοῦ ἐξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματι Κυρίου.

4. Μετὰ τὴν ἐπάνοδον ἔγινε μία ἡγεμονία καὶ ὁμόνοια τὸν καιρὸν τοῦ Ῥοβοὰμ, καὶ αἱ δέκα φυλαὶ, αἱ ὁποῖαι ἦσαν πρότερον χωρισμέναι, ἡνώθησαν, καὶ συνέδραμον ὅλοι εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, νὰ κάμωσι τὸ πάσχα, καθὼς ὁ Νόμος ἐκέλευε, Τὸν ὁποῖον καλεῖ μαρτύριον, ὥσπερ εἰς ἄλλον τόπον ἐγράψαμεν.

5. Ὅτι ἐκεῖ ἐκάθισαν θρόνοι εἰς κρίσιν, θρόνοι ἐπὶ οἶκον Δαβίδ.

5. Ἐπειδὴ εἶπε τὰ θεῖα λόγια, λέγει τώρα καὶ τὰ ἀνθρώπινα δικαςήρια· Ὅτι εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ὑπήγαινον, καὶ ἐκρίνοντο μετὰ τὴν λύτρωσιν, καὶ ἐπάνοδον, καθὼς καὶ τὸν καιρὸν τοῦ Δαβὶδ τὸ πρότερον· Ὁμοίως καὶ ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης Χριςὸς θέλει καθίσῃ εἰς αὐτὸν τὸν οἶκον τοῦ Δαβὶδ, νὰ κρίνῃ τὴν οἰκουμένην ἅπασαν.

6. Ἐρωτήσατε δὴ τὰ εἰς εἰρήνην τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ εὐθηνία τοῖς ἀγαπῶσίσε.

6. Ὁ Σύμμαχος. »Ἀσπάσατε τὴν Ἱερουσαλὴμ. Ἠρεμήσουσιν οἱ ἀγαπῶντές σε.« Ἤγουν, Εἰρήνης βαθείας, καὶ ἀγάπης πολλῆς ἀπολαύσαντες, ἐπιποθεῖτε, καὶ ἀσπάσασθε τὴν κατοίκησιν· Ὅτι ὅσοι τὴν ἀγαποῦσι, διάγουσιν εἰς αὐτὴν μὲ εὐθηνίαν, καὶ ἀγαλλίασιν.

7. Γενέσθω δὴ εἰρήνη ἐν τῇ δυνάμει σου, καὶ εὐθηνία ἐν ταῖς πυργοβάρεσί σου.

7. Ὁ Σύμμαχος. »Εἶναι εἰρήνην ἐν τῷ περιβόλῳ, ἡσυχίαν ἐν τοῖς Βασιλείοις σου.« Ταῦτα λέγει εὐχόμενος αὐτῇ τὰ ἀγαθὰ, νὰ μὴν ἰδῇ πλέον πόλεμον. Πυργοβάρεις, τοὺς δυνατοὺς πύργους ἐκάλεσε, καὶ τὰ ἰσχυρὰ τειχόκαςρα.

8. Ἕνεκα τῶν ἀδελφῶν μου, καὶ τῶν πλησίον μου, ἐλάλουν δή εἰρήνην περὶ σοῦ. Ἕνεκα τοῦ οἴκου Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἐξεζήτησα ἀγαθά σοι.

8. Ταῦτα τὰ ἀγαθὰ (λέγει ὁ Μακάριος Δαβὶδ) σοὶ εὔχομαι Ἱερουσαλὴμ διὰ λόγου μου, ὅτι ἐγὼ τότε θέλω εἶσαι ςάκτη γενόμενος. ἀλλὰ ποθῶ νὰ ἀπολαύσωσι τὴν μακαρίαν εἰρήνην οἱ Ἀδελφοί μου, καὶ ὁμόφυλοι, νὰ ἔχῃ πάλιν ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ τὴν προτέραν δόξαν, καὶ περιφάνειαν.

Ὠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμός. ΡΚΒʹ.

Καὶ οὗτος ὁ Ψαλμὸς τὴν τῶν Δικαίων ἀποδείχνει εὐσέβειαν, ὅτι εἰς τὸν Θεὸν μόνον εἴχασι τὰς ἐλπίδας. Καθὼς πρέπει νὰ κάμνῃ πᾶς ἕνας πιςὸς, νὰ ἐκδέχεται ἐξ Οὐρανοῦ, καὶ ὄχι ἐξ ἀνθρώπων βοήθειαν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Πᾶσαν ἀνθρωπίνην περιφρονήσας βοήθειαν, ἔχω τὸ θάῤῥος, καὶ τὴν ἐλπίδα μου ἅπασαν εἰς ἐσένα τὸν Οὐράνιον Δεσπότην, καὶ Βασιλέα τῶν ἀσωμάτων δυνάμεων.

2. Διὰ νὰ δείξῃ τὴν ἐπίτασιν τῆς διαθέσεως, ἐξεχώρισε τὴν δούλην· ὅτι αὐτὴ εἶναι πλησίον τῆς Κυρίας της πᾶσαν ὥραν, καὶ ποθεῖ τὴν ἀγάπην της περισσότερον. Λέγει οὖν, ὅτι καθὼς ὁ δοῦλος, καὶ ἡ σκλάβα κυττάζουσι τὰς χεῖρας τῶν Κυρίων, ὅταν τοὺς μαστιγώνωσι, καὶ δέονται μὲ ταπείνωσιν, Οὕτω καὶ ἡμεῖς οὐ παυσόμεθα ἐλπίζοντες εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν σου, ἕως νὰ μᾶς λυπηθῇς, Πολυεύσπλαγχνε.

3. Λοιπὸν κἂν ἁμαρτωλοὶ, καὶ ἀνάξιοι συγχωρήσεως εἴμεθα, ἀλλ' ἐγίνημεν ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς ἐξουδενωμένοι περίσσα, καὶ ἐπονείδιστοι, διὰ τοῦτο ἐλέησον ἡμᾶς, Πολυέλεε Κύριε. Ὁ δὲ Σύμμαχος εἶπεν. Ἐχορτάσθη ἡ ψυχὴ ἡμῶν, ἐπιλαλούντων τῶν εὐθηνούντων, καὶ ἐξευτελιζόντων τῶν ὑπερηφάνων.

4. Καὶ ἀντίστρεψον ὡς δικαιοκρίτης τὰ πράγματα, νὰ ἐπονειδισθῶσιν ἐκεῖνοι, οἵτινες ἔχουσιν εὐθηνίαν, καὶ δόξαν σήμερον· Διὰ νὰ λάβωσι τὴν αὐτοπάθειαν, νὰ καταφρονεθῶσιν οἱ ἀλαζόνες, καὶ ὑπερήφανοι.

Τὸ Κείμενον.

1. Πρὸς σὲ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, τὸν κατοικοῦντα ἐν τῷ οὐρανῷ.

2. Ἰδοὺ ὡς ὀφθαλμοὶ δούλων εἰς χεῖρας τῶν Κυρίων αὐτῶν. Ὡς ὀφθαλμοὶ παιδίσκης εἰς χεῖρας τῆς Κυρίας αὐτῆς. Οὕτως οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἕως οὗ οἰκτειρῆσαι ἡμᾶς.

3. Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς, ὅτι ἐπὶ πολὺ ἐπλήσθημεν ἐξουδενώσεως. Ἐπὶ πλεῖον ἐπλήσθη ἡ ψυχὴ ἡμῶν.

4. Τὸ ὄνειδος τοῖς εὐθηνοῦσι, καὶ ἡ ἐξουδένωσις τοῖς ὑπερηφάνοις.

Ὠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμός. ΡΚΓ'.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς προκηρύττει τὴν ἐπανάστασιν τῶν Ἐθνῶν, τὰ ὁποῖα ἐπολέμησαν μὲ τοὺς Ἰουδαίους πάλιν, ὕστερα μετὰ τὴν ἐπάνοδον. Ἀλλὰ τοῦ Θεοῦ βοηθοῦντος, ἐνίκησαν τὰ Ἔθνη οἱ δίκαιοι.

Τὸ Κείμενον.

1. Εἰ μὴ ὅτι Κύριος ἦν ἐν ἡμῖν, εἰπάτω δὴ Ἰσραήλ· εἰμὴ ὅτι Κύριος ἦν ἐν ἡμῖν.

2. Ἐν τῷ ἐπαναςῆναι ἀνθρώπους ἐφ' ἡμᾶς· ἄρα ζῶντας ἂν κατέπιον ἡμᾶς.

3. Ἐν τῷ ὀργισθῆναι τὸν θυμὸν αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς. Ἄρα τὸ ὕδωρ ἂν κατεπόντισεν ἡμᾶς.

4. Χείμαῤῥον διῆλθεν ἡ ψυχὴ ἡμῶν. Ἄρα διῆλθεν ἡ ψυχὴ ἡμῶν τὸ ὕδωρ τὸ ἀνυπόςατον.

5. Εὐλογητὸς Κύριος, ὃς οὐκ ἔδωκεν ἡμᾶς εἰς θήραν τοῖς ὀδοῦσιν αὐτον.

6. Ἡ ψυχὴ ἡμῶν ὡς ςρουθίον ἐῤῥύσθη ἐκ τῆς παγίδος τῶν θηρευόντων.

7. Ἡ παγὶς συνετρίβη, καὶ ἡμεῖς ἐῤῥύσθημεν.

8. Ἡ βοήθεια ἡμῶν ἐν ὀνόματι Κυρίου, τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Μὴ νομίσητε, ὦ Ἰουδαῖοι, πῶς μὲ τὴν δύναμίν σας τοὺς ἐχθροὺς ἐνικήσατε, ἀλλὰ χορεύοντες εἴπατε· Ὅτι ἐὰν δὲν ἦτον ὁ Κυριος εἰς ἐπικουρίαν μας, καὶ βοήθειαν.

2. Ὅταν ἠγέρθησαν καταπάνω μας τόσοι ἄνθρωποι, οὔτε κἂν ταφῆς ἠθέλαμεν ἀξιωθῆ· ἀλλὰ οὕτω ζωντανοὺς, μᾶς ἐκαταπίνασιν οἱ ἀχόρταγοι.

3. Οἵτινες ηὔξησαν τόσον καθ' ἡμῶν τὸν θυμόν των, ὥςε ἐκινδύνευσε, νὰ μᾶς καταποντίσῃ, καὶ νὰ μᾶς πνίξῃ τὸ ὕδωρ τῶν θλίψεων.

4. Μέγας ποταμὸς ἦτον κατὰ ἀλήθειαν τῶν λυπηρῶν, καὶ θλίψεων, τὰ ὁποῖα ἐπεράσαμεν· καὶ χωρὶς τῆς θείας βοηθείας, δὲν ἐπερνοῦμεν τόσον πλῆθος, καὶ ταραχὴν ὑδάτων δίχως κίνδυνον. Μεταφορικῶς εἶπε ταῦτα· Ὅτι καθὼς ὁ χείμαῤῥος γίνεται ἀπὸ πολλὰς βροχὰς, οὕτω καὶ οἱ ἐχθροί των ἐκ διαφόρων Ἐθνῶν εἰς ἓν συνηθροίσθησαν. τὴν ὁρμὴν τῶν ὁποίων εἶπε νερὸν ἀνυπόςατον.

5. Ὁμοίως ἐκάλεσεν ὀδόντας τὴν πολλὴν ἐκείνων ὠμότητα, λέγων. Εὐλογημένος νὰ εἶναι ὁ Κύριος, ὅς τις δὲν ἀφῆκε νὰ γένωμεν τοιούτων ἀνημέρων θηρίων κατάθρωμα.

6. Ἐλύτρωσε τὴν ψυχήν μας ὡς πετεινὸν, ἀπὸ τὰς παγίδας, καὶ βρόχους τῶν κυνηγῶν, μὲ τὴν θαυμάσιον αὐτοῦ βοήθειαν.

7. Ὅς τις ἐνήργησε, καὶ ἐκόπη ἡ βροχάδα, καὶ ἐλυτρώθημεν· Οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐχθρῶν τὴν ἀπώλειαν, καὶ ὄλεθρον εἴδομεν.

8. Τούτου χάριν καταφρονοῦμεν πάσης ἀνθρωπίνης βοηθείας ἡμεως, ἔχοντες βοηθὸν τὸν ποιητὴν, καὶ Κτίςην πάσης τῆς κτίσεως, Τοῦ ὁποίου ἡ προσηγορία μᾶς φθάνει μόνη πρὸς σωτηρίαν· Τοῦτ' ἔςι τὸ σεβάσμιον αὐτοῦ, καὶ χρησιμώτατον ὄνομα.

Ὠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμὸς. ΡΚΔ΄.

Οἱ τῆς νίκης ἐκείνης τετυχηκότες, ψάλλουσιν ὕμνον ἐπινίκιον, κηρύττοντες τοῦ Θεοῦ τὴν δύναμιν. Ἡ γνώμη λοιπὸν τοῦ Ψαλμωδοῦ εἶναι, νὰ μᾶς διδάξῃ, νὰ μὴν ἔχωμεν ἀγάπην ποσῶς, εἰς τὰ γήϊνα, καὶ πρόσκαιρα πράγματα, ἀλλὰ νὰ ποθῶμεν ἐκ καρδίας τὰ Οὐράνια, καὶ αἰώνια· Καὶ νὰ ἐλπίζωμεν εἰς τὸν Θεὸν, ὅς τις μᾶς λυτρώνει ἀπὸ κάθε κίνδυνον, καὶ μᾶς χαρίζει εἰρήνην αἰώνιον, τοῖς δὲ ἀνόμοις νὰ δώσῃ τὴν πρέπουσαν παίδευσιν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ὅστις ἔχει εἰς τὸν Θεὸν τὴν ἐλπίδα του, θέλει εἶσαι ὡς τὸ ὄρος, τὸ ὁποῖον εἶναι εἰς τὸ μέσον τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἀτρεμὴς, καὶ ἀκλόνητος, ἐπίσημος, καὶ περίβλεπτος.

2. Ὅποιος κατοικεῖ τὰ Ἱεροσόλυμα, κάμνει χρεία νὰ πολιτεύεται κατὰ τοὺς Νόμους αὐτῆς ἐνάρετα· καὶ οὕτω μένει ςερεὸς, καὶ ἀσάλευτος εἰς πᾶσαν προσβολὴν τῶν ἐχθρῶν, καὶ κλύδωνα θλίψεως.

3. Ὅτι καθὼς τὰ ὄρη κυκλοῦσι τὴν πόλιν, οὕτως ἡ Θεία κηδεμονία, τὸν εὐσεβῆ Λαὸν περιφράττει, καὶ σκέπει τον, Ἡ ὁποία δύναμις τοῦ Θεοῦ, δὲν εἶναι πρόσκαιρος, ἀλλ᾽ αἰώνιος.

4. Ῥάβδον τὸ πλῆθος, καὶ δυναςείαν τῶν πολεμίων ἐκάλεσε, Τὴν ὁποίαν δὲν ἐσυγχώρησεν ὁ Κύριος, νὰ ςενοχωρήσῃ τοὺς Δικαίους, καὶ νὰ τοὺς βασανίσῃ περισσότερον.

5. Διὰ νὰ μὴ διαςρέψωσι καὶ αὐτοὶ οἱ ἐνάρετοι ἀπὸ τὸ καλὸν, καὶ ἁπλώσωσιν εἰς ἁμαρτίας τὰς χεῖρας, νομίζοντες, πῶς εἶναι ἄτακτα τὰ πάντα, καὶ ἀκυβέρνητα.

6. Ἀφότις ἔδειξε τοῦ Θεοῦ τὴν δύναμιν, κάμνει πρὸς αὐτὸν δικαίως τὴν αἴτησιν, νὰ ἀπολαύσωσι τὰ πρέποντα ἀγαθὰ οἱ ἀγαθοὶ, καὶ ἐνάρετοι.

7. Οἱ δὲ διεςραμμένοι, καὶ δόλιοι, οἵτινες ἀδικοῦσι τὸν πλησίον, μὲ διαφόρους ςραγγαλιὰς, καὶ ἕτερα ἀνομήματα, νὰ ἀπολαύσωσι δικαίως κατὰ τὰς πράξεις των.

Τὸ Κείμενον.

1. *Οἱ πεποιθότες ἐπὶ Κύριον, ὡς ὄρος Σιών.*

2. *Οὐ σαλευθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα ὁ κατοικῶν Ἱερουσαλήμ.*

3. *Ὄρη κύκλῳ αὐτῆς, καὶ ὁ Κύριος κύκλῳ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ἀπὸ τοῦ νῦν, καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.*

4. *Ὅτι οὐκ ἀφήσει Κύριος τὴν ῥάβδον τῶν ἁμαρτωλῶν ἐπὶ τὸν κλῆρον τῶν δικαίων.*

5. *Ὅπως ἂν μὴ ἐκτείνωσιν οἱ δίκαιοι ἐν ἀνομίαις χεῖρας αὐτῶν.*

6. *Ἀγάθυνον, Κύριε, τοῖς ἀγαθοῖς, καὶ τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ.*

7. *Τοὺς δὲ ἐκκλίνοντας εἰς τὰς ςραγγαλιὰς, ἀπάξει Κύριος μετὰ τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν.*

8. Ἐρήνη ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ.

8. Ταῦτα εἰπὼν, εὔχεται τὸν Ἰσραὴλ, νὰ ἔχῃ τὴν ποθουμένην εἰρήνην κατὰ τὸ σύνηθες. Ἰσραὴλ δὲ εἶναι ὄχι ὅλοι οἱ τούτου ἀπόγονοι, ἀλλὰ μόνον, ὅσοι φυλάσσουσι τὴν εὐσέβειαν, καὶ τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου· Καθὼς εἴμεθα ἡμεῖς οἱ Χριςιανοὶ, ὅσοι τὴν Νέαν Διαθήκην φυλάξωμεν, νὰ κληρονομήσωμεν τὴν ὄντως εἰρήνην, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριςὸν, τὸν ἐν Πατρὶ, καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι δοξαζόμενον.

Ὠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμός. ΡΚΕ΄.

Εἰς τὴν α΄. Βίβλον τοῦ Ἔσδρα φαίνεται, πῶς ὁ Βασιλεὺς Κύριος ἔδωκεν ἄδειαν τῶν αἰχμαλώτων Ἰουδαίων νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὴν πατρίδα των· Καὶ οἱ μὲν μοχθηροὶ, καὶ φιλόσαρκοι, ἔμειναν μὲ τοὺς Ἕλληνας, προτιμῶντες τὴν πρόσκαιρον ἀπόλαυσιν ὑπὲρ τὴν αἰώνιον· οἱ δὲ εὐσεβέςεροι, καὶ ἐνάρετοι ἐςρέψαν εἰς τὴν Σιὼν μετὰ χαρᾶς, καὶ ἀγαλλιάσεως· καὶ τότε ἔψαλλον τῷ Θεῷ εὐχαριςοῦντες αὐτῷ, πῶς ἔτυχον ἐλευθερίας· Δέονται δὲ καὶ διὰ τοὺς ὁμοφύλους, νὰ ἔλθωσι καὶ αὐτοὶ εἰς μετάνοιαν. Ταῦτα προβλέπων ὁ Προφήτης ἐκ Θείου Πνεύματος, προεῖπεν ὡς γεγενημένα τὰ μέλλοντα, λέγων.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἐν τῷ ἐπιςρέψαι Κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν Σιὼν, ἐγενήθημεν ὡσεὶ παρακεκλημένοι.

2. Τότε ἐπλήσθη χαρᾶς τὸ σόμα ἡμῶν, καὶ ἡ γλῶσσα ἡμῶν ἀγαλλιάσεως.

3. Τότε ἐροῦσιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν· ἐμεγάλυνε Κύριος τοῦ ποιῆσαι μετ' αὐτῶν.

4. Ἐμεγάλυνε Κύριος τοῦ ποιῆσαι μεθ' ἡμῶν, ἐγενήθημεν εὐφραινόμενοι.

5. Ἐπίςρεψον, Κύριε, τὴν

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Πολλὴν εὐφροσύνην, καὶ ἀγαλλίασιν ἀπολαύσαμεν, ὅταν μᾶς ἐλύτρωσεν ὁ Θεὸς ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν, καὶ ἤλθομεν εἰς τὴν ζηλωτὴν Ἱερουσαλὴμ, τὴν ποθεινὴν πατρίδαμας.

2. Καὶ ἀπὸ τὴν πολλήν μας χαρὰν, καὶ θυμηδίαν, εὔγενεν ἀπὸ τὴν καρδίαν ἡ σκίρτησις, καὶ ἐγέμιζε τὸ σόμα· Ἡ δὲ γλῶσσα ἤρχιζε τὴν ὑμνῳδίαν, Εὐχαριςοῦντες τῷ εὐεργέτῃ Θεῷ, μὲ φωνὴν ἔμμουσον χαρμονικῶς ἀγαλλόμενοι.

3. Τοῦτο μᾶς ἔκαμεν ἐπιφανεῖς, καὶ πολυθρυλλήτους εἰς ὅλα τὰ Ἔθνη, Οἵτινες βλέποντες τὴν ἡμῶν ἐλευθερίαν, θαυμάζουσι τὴν θείαν μεγαλουργίαν.

4. Ὅθεν καὶ ἡμεῖς εὐχαριςοῦμεν τῷ εὐεργέτῃ, ταῦτα, καὶ ἄλλα περισσότερα λέγοντες· Ὅτι ἄπρεπόν εἶναι, αὐτοὶ νὰ θαυμάζωσι, καὶ ἡμεῖς νὰ φανῶμεν ἀγνώμονες.

5. Ἔχοντες πόθον, νὰ λυτρωθῶσι καὶ οἱ ἐπίλοιποι

Ἀδελφοί των, δέονται τοῦ Θεοῦ νὰ τοὺς ἐπιςρέψῃ καὶ αὐτοὺς ὡς τὸν ποταμὸν, ὅταν φυσᾷ ὁ Νότος, διοῦ ἀναλύουσιν αἱ χιόνες, καὶ τρέχει πλῆθος ὑδάτων, Οὕτω καὶ αὐτοὶ νὰ δράμωσι ποταμηδὸν εἰς Ἱεροσόλυμα.

6. Ταύτην τὴν ἱκεσίαν προσφέρομεν, γινώσκοντες πόσον ὠφελοῦσι τὰ δάκρυα· ὅτι ὅσοι σπέρνουσι κλαίοντες, θερίζουσιν ἀγαλλίασιν, καὶ ὁρῶντες πλουσίαν τὴν ἐσοδίαν εὐφραίνονται.

7. Ταῦτα μὲν εἶπε διὰ τοὺς αἰχμαλώτους, δεόμενος νὰ τοὺς ἀξιώσῃ ὁ Κύριος, νὰ ἐπιςρέψωσιν ἐν χαρᾷ, νὰ μετατραπῇ ἡ θλῖψις εἰς ἀγαλλίασιν· Ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς μὲ ταῦτα τὰ λόγια διδάσκει, καὶ νουθετεῖ ἡ χάρις τοῦ Πνεύματος, νὰ θρηνῶμεν ἐδῶ εἰς τὴν ἐξορίαν ταύτην τὰς ἁμαρτίας μας, καθὼς καὶ ὁ Δεσπότης μᾶς παρήγγειλεν εἰς τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον, λέγων, Μακάριοι, ὅσοι κλαίουσιν ἐδῶ πρόσκαιρα, ὅτι αὐτοὶ ἀξιοῦνται τῆς αἰωνίου ἀγαλλιάσεως.

αἰχμαλωσίαν ἡμῶν, ὡς χειμάῤῥους ἐν τῷ νώτῳ.

6. *Οἱ σπείροντες ἐν δάκρυσιν, ἐν ἀγαλλιάσει θεριοῦσι. Πορευόμενοι ἐπορεύοντο, καὶ ἔκλαιον, βάλλοντες τὰ σπέρματα αὐτῶν.*

7. *Ἐρχόμενοι δὲ ἥξουσιν ἐν ἀγαλλιάσει, αἴροντες τὰ δράγματα αὐτῶν.*

Ὠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμός. ΡΚϚ'.

Ἀφ' οὗ ἐλυτρώθησαν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἔςρεψαν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, καθὼς εἴπομεν, ἤρχισαν νὰ κτίζωσι τὸν Ναόν· Τὰ δὲ Ἔθνη, τὰ ὁποῖα κατῴκουν εἰς τὰ περίχωρα, τοὺς ἐπολέμουν συχνάκις, ὅθεν ἐδυσκολεύοντο ἀπὸ τὴν οἰκοδομὴν διὰ τοὺς πολέμους· Τότε λοιπὸν ὁ εὐλαβὴς Ζοροβάβελ, καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἐνάρετοι ἔψαλλον ταῦτα μετ' εὐλαβείας, καὶ κατανύξεως. Ἐλέγχει δὲ ἡ ἔννοια τοῦ Ψαλμοῦ, ὅσους συνάγουσι περίσσα πράγματα, καὶ δὲν ἔχουσιν εἰς τὸν Θεὸν τὸ θάῤῥος των· τοὺς δὲ εἰς αὐτὸν ἐλπίζοντας, θαῤῥύνει· Ὅτι ὁ Κύριος εὐλογεῖ τὸν ὀλίγον των κόπον, καὶ τοὺς χαρίζει τὰ χρειαζόμενα.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Μὴν ἔχῃ τινὰς εἰς τὴν δύναμιν αὐτοῦ, ἢ εἰς ἄλλην του προκοπὴν τὸ θάῤῥος του· ἀλλὰ μόνον ἂς ἐλπίζῃ εἰς τὴν θείαν βοήθειαν, ἥτις συνεργεῖ εἰς ὅλα τὰ ἀγαθὰ, καὶ τελειοῖ, ὅσα βούλεται ὁ ἄνθρωπος. Εἰ δὲ καὶ δὲν βοηθήσει ὁ Κύριος, οὔτε ὁ οἰκοδόμος δύναται νὰ κτίσῃ οἰκίαν, οὔτε ἄλλην τινὰ ἐργασίαν ὠφέλιμον ἠμπορεῖ νὰ τελέσῃ τινὰς, μόνον μὲ τὴν σοφίαν αὐτοῦ, καὶ

Τὸ Κείμενον.

1. *Ἐὰν μὴ Κύριος οἰκοδομήσῃ οἶκον, εἰς μάτην ἐκοπίασαν οἱ οἰκοδομοῦντες.*

2. Ἐὰν μὴ Κύριος φυλάξῃ πόλιν, εἰς μάτην ἠγρύπνησεν ὁ φυλάσσων.

3. Εἰς μάτην ὑμῖν ἐςὶ τὸ ὀρθρίζειν. Ἐγείρεσθε μετὰ τὸ καθῆσθαι, οἱ ἐσθίοντες ἄρτον ὀδύνης.

4. Ὅταν δῷ τοῖς ἀγαπητοῖς αὐτοῦ ὕπνον. Ἰδοὺ ἡ κληρονομία Κυρίου υἱοί, ὁ μισθὸς τοῦ καρποῦ τῆς γαςρός.

5. Ὡσεὶ βέλη ἐν χειρὶ δυνατοῦ, οὕτως οἱ υἱοὶ τῶν ἐκτετιναγμένων.

6. Μακάριος, ὃς πληρώσει τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ ἐξ αὐτῶν.

7. Οὐ καταισχυνθήσονται, ὅταν λαλῶσι τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν ἐν πύλαις.

ἐπιμέλειαν, ἀλλὰ κοπιᾷ ματαίως, καὶ ἀνωφέλευτα.

2. Ἐὰν ὁ Θεὸς δὲν φυλάξῃ, καὶ νὰ περισκεπάσῃ τὴν πόλιν μὲ τὴν δύναμιν αὐτοῦ, μάταια ἀγρυπνοῦσι, καὶ ἀνωφέλευτα κοπιοῦσιν οἱ φύλακες.

3. Διατὶ γοῦν κοπιᾶτε ἀκαίρως, φροντίζοντες μάταια, καὶ ἀνωφέλευτα πράγματα; Γινώσκετε, ὅτι ἐὰν ὁ Θεὸς δὲν συνεργήσῃ, ἄκαιρα ἀγρυπνᾶτε, καὶ βασανίζεσθε, ὅτι δὲν κατορθώνετε τίποτες ἀπὸ λόγου σας.

4. Ὕπνον καλεῖ τὴν ἀνάπαυσιν. Λέγει οὖν, ὅταν ὁ Κύριος μᾶς ἀξιώσῃ τῆς κηδεμονίας αὐτοῦ, νὰ μᾶς ςείλῃ ἐξ ὕψους βοήθειαν, τότε θέλομεν δυνηθῆ χωρὶς κόπον τοὺς μὲν πολεμίους νὰ νικήσωμεν, τὸν δὲ Ναὸν νὰ οἰκοδομήσωμεν, καὶ τεκνογονίαν νὰ ἀποκτήσωμεν, κατὰ τὴν θείαν ὑπόσχεσιν· νὰ λάβωμεν τὸν καρπὸν τῆς εὐπαιδίας, ὥσπερ, μισθόν τινὰ καὶ ἀντάμειψιν.

5. Ἀντὶ τῶν ἐκτετιναγμένων, εἶπεν ὁ Θεοδοτίων, νεότητος. Λέγει δὲ, ὅτι θέλομεν εἶσαι οὐ μόνον πολλοί, ἀλλὰ καὶ δυνατοί, ὥσπερ σαΐται, καὶ βέλη, ἀπὸ τινὰ δυνατὸν ἐφιέμενα· τοῦτο λέγει ἐκτετιναγμένων. Τουτ' ἐςὶ, κἂν ἀσθενεῖς εἴμεθα, καὶ ἀδύνατοι, πλὴν ἐλπίζοντες εἰς τὸν Θεὸν, γινόμεθα ἰσχυροί, καὶ ἀήττητοι μὲ τὴν ἐκείνου βοήθειαν.

6. Καλότυχος, ὅς τις τελέσει κατὰ τῶν ἐχθρῶν τὴν ἐπιθυμίαν του· Τοῦτ' ἔςιν, ἐὰν τοὺς πολεμίους νικήσωμεν, θέλουσι μᾶς λέγει ὅλοι μακαρίους, νὰ μᾶς ζηλεύωσι.

7. Συνήθειαν εἶχασι παλαιὰν, καὶ δὲν ἐδέχοντο ἔσωθεν εἰς τοὺς οἴκους τοὺς γέροντας, ἀλλὰ τοὺς ἔδιδον ἔξω εἰς τὴν πόρταν τὴν ἀπόκρισιν· Διὰ τοῦτο λέγει, πῶς δὲν θέλουσιν ἐντραπῆ αὐτοί, ὅταν ἀποκρίνωνται τοῖς ἐχθροῖς εἰς τὰς θύρας. Μὲ ταῦτα ὅλα τὰ ὑποδείγματα ἐφανέρωσε τῆς εἰς Θεὸν ἐλπίδος τὸ ἄμαχον.

Ὠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμὸς. ΡΚΖ'.

Εἰς μὲν τὸν ἄνωθεν Ψαλμὸν ἔδειξε, πόσων ἀγαθῶν ἀξιοῦται, ὅς τις ἔχει εἰς τὸν Θεὸν τὸ θάῤῥος του· Καὶ εἰς τοῦτον μακαρίζει ἐκείνους, οἵτινες μετὰ τῆς ἐλπίδος, ἔχουσι καὶ τὸν θεῖον φόβον εἰς τὴν ψυχήν των, ὁ ὁποῖος προξενεῖ τῆς ἀρετῆς τὴν ἀπόκτησιν· Ὅτι ὅσοι εἰς τὸν Θεὸν πιςεύουσι, χρειάζονται πολιτείαν ἐνάρετον· ἐπειδὴ οὗτος εἶναι ὁ τέλειος ὅρος τῆς εὐσεβείας. Καὶ ὅς τις ὑποτάσσεται τὸν Θεὸν εἰς ὅλα του τὰ προςάγματα, ἀπολαμβάνει, ὅσα ἀ-

γαθὰ λέγει ὁ Ψαλμὸς οὗτος· κατὰ τὸ γράμμα μὲν, ἐδῶ πρόσκαιρα· κατὰ τὸ Πνεῦμα δὲ, τὰ Οὐράνια, καὶ αἰώνια, τὰ ὁποῖα ἡτοίμασεν ὁ Πανάγαθος διὰ τοὺς φοβουμένους αὐτὸν, οἵτινες τὸν ἀγαποῦσι, καὶ τῷ ὑποτάσσουται.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ὅσοι φοβοῦνται τὸν Θεὸν, ὄχι ὡς δοῦλοι, ἀλλ' ὡς τέκνα ἀγαπημένα του, νὰ φυλάττωσιν ὅλα του τὰ προσάγματα, ὄντως καλότυχοι, καὶ μακάριοι, κᾂν πλούσιοι εἰσὶν οἱ τοιοῦτοι, κᾂν πένητες· δοῦλοι, ἢ ἐλεύθεροι. Ἐν ταῖς ὁδοῖς δὲ εἶπεν, ὅτι πολλοὶ οἱ τρόποι τῆς σωτηρίας· ἄλλος ἔχει Παρθενίαν, ἄλλος σωφροσύνην, ἕτερος ἀκτημοσύνην, καὶ ἄλλος ἑτέραν ἀρετὴν, καὶ σώζονται πάντες, ἐὰν φυλάξῃ καθ' ἕνας τὸ χρέος του.

2. Τὰς θλίψεις, καὶ κόπους τῆς ἀρετῆς, καὶ τὰ κατορθώματα, πόνους τῶν καρπῶν ἐκάλεσε· καὶ διπλασιάζει τὸν μακαρισμὸν, ἠξεύρων πόσον μισθὸν, καὶ ὄφελος λαμβάνει διὰ τοὺς ἱδρῶτας αὐτοῦ ὁ ἐνάρετος.

3. Οὐ μόνον δὲ ἐδῶ εἰς τὸν Κόσμον νὰ ἔχωσι γυναικῶν, παίδων, καὶ οἰκῶν εὐθηνίαν, καὶ πᾶσαν τῶν ἀναγκαίων ἀπόλαυσιν· ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἄνω πόλιν νὰ κληρονομήσωσιν ἀγαθὰ ἀνεκδιήγητα. Ἢ πάλιν, ἡ σὰρξ τῶν Δικαίων νυμφευομένη τῷ Πνεύματι, νὰ εἶναι εἰς τὰς ἀγαθοεργίας εὔκαρπος· καὶ μὲ τὴν σοφίαν των νὰ γεννήσωσι τέκνα πνευματικά· τὰ ὁποῖα νὰ τοῖς δίδωσι μεγάλην παράκλησιν, βλέποντές τα νὰ παρασέκωνται εἰς τὴν τράπεζάν των, ὡς ἐλαιόφυτα εὔκαρπα.

4. Οὕτω λέγω, θέλουσιν εἶσαι εὐλογημένοι, καὶ εὐεργετούμενοι καὶ ἐδῶ, καὶ ἐκεῖ αἰώνια, ὅσοι φοβοῦνται τὸν Κύριον.

5. Ναὶ ὁ Κύριος νὰ τοὺς εὐλογήσῃ, καὶ ἐδῶ εἰς τὴν κάτω πόλιν Ἱερουσαλὴμ, νὰ ἔχωσιν εὐημερίαν, καὶ εἰρήνην ὅλην των τὴν ζωὴν, νὰ γένωσι πολύτεκνοι, νὰ περάσωσι τὸν βίον χωρὶς πολέμους ἀτάραχα. Ταῦτα ἀναγινώσκοντες Ἀδελφοὶ, μὴ θαυμάσητε, ὅτι ἡ ἐπαγγελία τοῦ Πνεύματος δὲν ἐψεύσθη, ἀλλὰ μάλιστα ἐπλήρωσεν ὅλα τὰ ἄνωθεν, καὶ ἐπέρασαν οἱ Ἰσραηλῖται χρόνους δίχως πόλεμον, ἕως οὗ καὶ αὐτοὶ ἐφύλαττον τοῦ Θεοῦ τὰ προσάγματα. Ἀλλ' ἀφότις παρέβησαν τὸν Νόμον οἱ ἄχρηστοι, δικαίως ἡ Θεία Χάρις τοὺς ἐγκατέλιπε,

Τὸ Κείμενον.

1. *Μακάριοι πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, οἱ πορευόμενοι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.*

2. *Τοὺς πόνους τῶν καρπῶν σου φάγεσαι. Μακάριος εἶ, καὶ καλῶς σοι ἔσαι.*

3. *Ἡ γυνή σου ὡς ἄμπελος εὐθηνοῦσα ἐν ταῖς κλίτεσι τῆς οἰκίας σου.*
Οἱ υἱοί σου ὡς νεόφυτα ἐλαιῶν, κύκλῳ τῆς τραπέζης σου.

4. *Ἰδοὺ οὕτως εὐλογηθήσεται ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον.*

5. *Εὐλογήσαι σε Κύριος ἐκ Σιὼν, καὶ ἴδοις τὰ ἀγαθὰ Ἱερουσαλὴμ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. Καὶ ἴδοις υἱοὺς τῶν υἱῶν σου. Εἰρήνη ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ.*

ξ καὶ ἔπαθον, ὅσα εἰς τὰς Ἱςορίας ἀναγινώσκονται.

Ὠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμός. ΡΚΗ'.

Καὶ οὗτος ὁ Ψαλμὸς τὰς ἐπαναςάσεις τῶν Ἐθνῶν προεφήτευσε, καὶ τοὺς πολέμους, καὶ πείραξιν, τὴν ὁποίαν ἔδωσαν τὰ Ἔθνη τοῖς Ἰουδαίοις. Προλέγει καὶ τὰ κακὰ, τὰ ὁποῖα θέλει δώσει τοῖς διώκταις ὁ Κύριος.

Τὸ Κείμενον.

1. Πλεονάκις ἐπολέμησάν με ἐκ νεότητός μου, εἰπάτω δὴ Ἰσραήλ. Πλεονάκις ἐπολέμησάν με ἐκ νεότητός μου, καὶ γὰρ οὐκ ἠδυνήθησάν μοι.

2. Ἐπὶ τὸν νῶτόν μου ἐτέκταινον οἱ ἁμαρτωλοὶ, ἐμάκρυναν τὴν ἀνομίαν αὐτῶν.

3. Κύριος δίκαιος συνέκοψεν αὐχένας ἁμαρτωλῶν.

4. Αἰσχυνθήτωσαν, καὶ ἀποςραφήτωσαν εἰς τὰ ὀπίσω, πάντες οἱ μισοῦντες Σιών.

5. Γενηθήτωσαν ὡσεὶ χόρτος δωμάτων. Ὃς πρὸ τοῦ ἐκσπασθῆναι ἐξηράνθη. Οὗ οὐκ ἐπλήρωσε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὁ θερίζων, καὶ τὸν κόλπον αὐτοῦ ὁ τὰ δράγματα συλλέγων.

6. Καὶ οὐκ εἶπον οἱ πα-

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Νεότητα καλεῖ τὴν εἰς τὴν Αἴγυπτον διαγωγὴν, καὶ τὴν ἐκεῖθεν λύτρωσιν, καὶ ἀπαλλαγήν· Καὶ εὐχαριςῶν τὸν εὐεργέτην, ἀναριθμεῖ τὰς θείας χάριτας ἄνωθεν, καὶ ἐξ ἀρχῆς λέγων. Πολλάκις μοι ἐπανέςησαν οἱ πολέμιοι, καὶ πολλὰ ἐπάσχησαν νὰ μὲ καταβάλωσιν, Ἀλλὰ τοῦ Θεοῦ βοηθοῦντός μοι, τὰς ἐπιβουλὰς αὐτῶν δὲν ἐψήφισα, οὔτε ποσῶς μὲ ἐνίκησαν.

2. Τὸ ἐτέκταινον, εἶπεν ὁ Ἀκύλας, καὶ ὁ Θεοδοτίων, ἠροτρίασαν. Καὶ δηλοῖ τοὺς ῥαβδισμοὺς, καὶ μάςιγας, τὰς ὁποίας ἔδοσαν τοῖς Δικαίοις οἱ ἀσεβεῖς εἰς τὴν ῥάχην (τὴν ὁποίαν λέγει νῶτον) καὶ εἰς το ἐπίλοιπον τοῦ σώματος. Τὸ δὲ ἐμάκρυναν, λέγει ὑπέμειναν μέχρι πολλοῦ πολεμοῦντές με, αὐξάνοντες τὴν παρανομίαν των.

3. Ἀλλὰ ὁ Θεὸς ὡς δίκαιος εταπείνωσε τὴν ὑπερηφανίαν αὐτῶν, καὶ τὴν ἔπαρσιν.

4. Διὰ νὰ ἐντραπῶσιν, ὅσοι πολεμοῦσι τὴν Σιὼν, καὶ μισοῦσι τὸν ἐνάρετον βίον, νὰ φύγωσιν εἰς τὰ ὀπίσω κατησχυμμένοι, καὶ ἄπρακτοι.

5. Καὶ καθὼς ὁ χόρτος, ὅς τις φυτρώνει εἰς τὰ δώματα, διατὶ δὲν ἔχει ῥίζαν, πρὸ τοῦ νὰ καρπίσῃ ξηραίνεται, οὕτω καὶ οἱ πολέμιοι, μὴ ἔχοντες ῥίζαν δικαιοσύνης, ἂς ἀπολεσθῶσιν οἱ διαλογισμοὶ, καὶ ἐγχειρήσεις αὐτῶν, νὰ μείνωσι περιγελασμένοι οἱ ἄφρονες.

6. Βλέποντες οἱ ὁδοιπόροι τὰ προκομένα σπαρμένα,

καὶ εὔκαρπα, θαυμάζουσι τῶν γεωργῶν τὴν ἐπιμέλειαν, καὶ εὐλογοῦσιν αὐτὰ, καὶ τοὺς θερίζοντας· Ἀλλὰ εἰς τὸν χόρτον τοῦ δώματος, καμμίαν εὐλογίαν δὲν δίδουσιν.

ράγοντες, εὐλογία Κυρίου ἐφ' ὑμᾶς. Εὐλογήκαμεν ὑμᾶς ἐν ὀνόματι Κυρίου.
Δόξα.

Ὠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμὸς. ΡΚΘ'.

Τοῦτον τὸν Ψαλμὸν προσηύχετο ὁ Μακάριος Δαβὶδ ἐξ ὅλης του τῆς καρδίας, δεόμενος τοῦ Θεοῦ, νὰ τῷ συγχωρήσῃ τὰς ἁμαρτίας ὡς Πολυέλεος. Θαῤῥύνει δὲ ἑαυτὸν, καὶ τοὺς ἄλλους, νὰ μὴν ἀπελπίζωνται διὰ τὰς πεπραγμένας ἁμαρτίας, ἀλλὰ νὰ ἔχωσι θάῤῥος εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ ἀγαθότητα.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Κάτωθεν, ἐξ αὐτῆς τῆς καρδίας ἀναπέμπω τὴν δέησιν, καὶ ἐπάκουσόν μου, Κύριε. Οὕτως εἶπε, διατὶ τινὲς προσεύχονται μόνον μὲ τὰ χείλη, χωρὶς τὴν προσοχήν του νοὸς, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ὑπακούονται.

2. Εἴπομεν εἰς ἄλλον τόπον, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἀσώματος· ἀλλὰ ὁ Θεῖος Δαβὶδ εἶπε ταῦτα, ἀνθρωπίνως τοῖς λόγοις χρησάμενος· Καὶ δέεται τοῦ Θεοῦ νὰ ἀκούσῃ μὲ προσοχὴν τὴν ταπεινὴν αὐτοῦ δέησιν.

3. Ἐὰν βουληθῇς νὰ ςαθμίσῃς μὲ τὸν ζυγὸν τῆς δικαιοσύνης τὰς ἁμαρτίας μας, καὶ νὰ μᾶς δώσῃς ἰσόμετρον τιμωρίαν κατὰ τὸ πταίσιμον, τινὰς δὲν ἀπομένει ἀνεύθυνος, ἀλλὰ πρέπει μας κόλασις ἄμετρος.

4. Λοιπὸν ἐπειδὴ ἔχεις μὲ τὴν δικαιοσύνην, καὶ τὴν φιλανθρωπίαν συνεζευγμένην, δεόμεθά σου, νὰ μὴ μᾶς κρίνῃς μὲ αὐςηρίαν δικαιοσύνης, ἀλλὰ ὡς ἐλεήμων καὶ εὔσπλαγχνος.

5. Ὅτι διὰ ταύτην σου τὴν ἐπωνυμίαν προσεδόκησα, καὶ ἤλπισα σωτηρίαν κατὰ τὰς ἀψευδεῖς σου ἐπαγγελίας, εἰς τὰς ὁποίας ὑπέμεινα βέβαιος, καὶ εἰς τὴν πολλήν σου χρηστότητα, νὰ ἐπιτύχω ὁ ἄχρηστος συγχωρήσεως.

6. Μάλιςα νουθετῶ καὶ τοὺς ἄλλους, καὶ συμβουλεύω τους, νὰ ἐλπίζῃ πᾶς ἕνας πιςὸς εἰς τὸν Θεὸν, διὰ πάσης

Τὸ Κείμενον.

1. Ἐκ βαθέων ἐκέκραξά σοι, Κύριε, Κύριε εἰσάκουσον τῆς φωνῆς μου.

2. Γενηθήτω τὰ ὦτά σου προσέχοντα εἰς τὴν φωνὴν τῆς δεήσεώς μου.

3. Ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσῃς Κύριε, Κύριε, τὶς ὑποςήσεται;

4. Ὅτι παρὰ σοὶ ὁ ἐλασμός ἐςιν.

5. Ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου, ὑπέμεινά σε, Κύριε. ὑπέμεινεν ἡ ψυχή μου εἰς τὸν λόγον σου. Ἤλπισεν ἡ ψυχή μου ἐπὶ τὸν Κύριον.

6. Ἀπὸ φυλακῆς πρωΐας μέχρι νυκτός. ἀπὸ φυλα-

κῆς πρωΐας, ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον.

7. Ὅτι παρὰ τῷ Κυρίῳ τὸ ἔλεος, καὶ πολλὴ παρ' αὐτῷ λύτρωσις.

8. Καὶ αὐτὸς λυτρώσεται τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ.

νυκτὸς καὶ ἡμέρας, ὅλην του τὴν ζωὴν, εἰς τὰς εὐτυχίας καὶ θλίψεις, καὶ κάθε καιρὸν, νὰ ἔχῃ εἰς ἐκεῖνον τὸ θάῤῥος του, μηδὲν ἀμφιβάλλων.

7. Ὅτι ἴδιον εἶναι ἐκ φύσεως τῆς φιλανθρωπίας του, νὰ ἐλεῇ τοὺς ταπεινοὺς, καὶ νὰ λυτρώνῃ τοὺς ἐν ἀνάγκαις καὶ θλίψεσιν.

8. Ὅθεν ἀναμφιβόλως ὡς φιλοικτίρμων Δεσπότης καὶ εὔσπλαγχνος, θέλει λυτρώσει τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ ὅλας τὰς ἀνομίας του. Οὗτος ὁ λόγος, Ἀγαπητοὶ, προλέγει καθολικὰ τοῦ Χριστοῦ τὴν σάρκωσιν· Αὐτὸς γὰρ ὄντως ἐστὶν ὁ αἴρων τὰς ἁμαρτίας τοῦ Κόσμου, ὅτι καθὼς εἴπομεν καὶ παράνω, Ἰσραὴλ ὀνομαζόμεθα καὶ ἡμεῖς οἱ εἰς τὸν Χριστὸν πιστεύσαντες. Καὶ ὅλα τὰ πλεονεκτήματα, καὶ ἀξιώματα, καὶ χαρίσματα, τὰ ὁποῖα ὑστερήθησαν αὐτοὶ, φονεύσαντες τὸν Δεσπότην Χριστὸν οἱ ἄχρηστοι· αὐτὰ καὶ περισσότερα ἐκληρονομήσαμεν δικαίως ἡμεῖς οἱ χριστώνυμοι, ἐπειδὴ ἀδιστάκτως ἐπιστεύσαμεν τὸ τοῦ Εὐαγγελίου σωτήριον κήρυγμα.

Ὠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμὸς. ΡΛ΄.

Εἰς τοῦτον τὸν Ψαλμὸν μᾶς νουθετεῖ ὁ Προφητικὸς λόγος, νὰ εἴμεθα ταπεινοὶ, καὶ μέτριοι, καὶ νὰ ἔχωμεν εἰς τὸν Θεὸν ὅλως δι' ὅλου τὴν ἐλπίδα, καὶ θάῤῥος μας.

Τὸ Κείμενον.

1. Κύριε, οὐχ' ὑψώθη ἡ καρδία μου· οὐδὲ ἐμετεωρίσθησαν οἱ ὀφθαλμοί μου.

2. Οὐδὲ ἐπορεύθην ἐν μεγάλοις, οὐδὲ ἐν θαυμασίοις ὑπὲρ ἐμέ.

3. Εἰ μὴ ἐταπεινοφρόνουν, ἀλλὰ ὕψωσα τὴν ψυχήν μου, ὡς τὸ ἀπογεγαλακτισμένον ἐπὶ τὴν μητέ-

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Τὸ ὕψος τῆς καρδίας εἶναι τόσον μισητὸν εἰς τὸν Θεὸν, ὥστε καὶ τοὺς Ἁγίους λυμαίνεται, καὶ τοὺς ὁδηγεῖ πρὸς ἀπώλειαν· Ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται. Λέγει οὖν, γνώσκεις Κύριέ μου, ὡς τὰ βάθη τῶν ἐννοιῶν ἐπιστάμενος·

2. Ὅτι ποτὲ δὲν ὑψώθηκεν εἰς ὑπερηφανίαν ὁ νοῦς μου, οὔτε τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ τὰς ὀφρῦς ἐσήκωσα, νὰ καταφρονέσω τοὺς ἄλλους.

3. Ὁ Σύμμαχος εἶπεν. »Εἰ μὴ ἐξίσωσα καὶ ὡμοίωσα τὴν ψυχήν μου ἀπογαλακτισθέντι πρὸς Μητέρα αὐτοῦ. οὕτως ἀνταποδοθείη τῇ ψυχῇ μου.« Τοῦτ' ἔστιν, ἐὰν δὲν ἐταπεινώθην ὡς τὸ ἀπογαλακτισθὲν βρέφος, τὸ ὁποῖον φο-

δεῖται τὴν Μητέρα του, καὶ ἐὰν δὲν σὲ εὐλαβῶμαι, δός μοι τοιαύτην ἀνταπόδοσιν· ἤγουν τὴν πρέπουσαν παίδευσιν. Ταῦτα εἶπεν ὁ Μακάριος, ἔχων καθαρὰν τὴν συνείδησιν, καὶ μὴ γνωρίζων ποσῶς μῶμον ὑπερηφανίας εἰς τὴν καρδίαν του.

4. Ὅθεν παρακινεῖ, καὶ συμβουλεύει τὸν Ἰσραὴλ, ἤγουν πᾶσαν ψυχὴν εὐσεβῆ, καὶ φιλόθεον, νὰ μιμηθῇ τὸν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ πολιτείαν ἐνάρετον· Καὶ οὕτω νὰ ἐλπίζῃ εἰς τὴν τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ χρηστότητα, καὶ ἀγαθότητα πάντοτε.

ρα αὐτοῦ, ὡς ἀνταποδώσεις ἐπὶ τὴν ψυχήν μου.

4. Ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον, ἀπὸ τοῦ νῦν, καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.

Ὠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμὸς. ΡΛΑ'.

Τινὲς μὲν λέγουσιν, ὅτι τοῦτον τὸν Ψαλμὸν ἔγραψεν ὁ Προφήτης διὰ τοὺς εἰς τὴν Βαβυλῶνα αἰχμαλώτους, οἵτινες ἐδέοντο τοῦ Θεοῦ, νὰ τοὺς λυτρώσῃ διὰ τὴν ἀγάπην Δαβὶδ τοῦ Προπάτορος αὐτῶν, καθὼς τῷ ἔταξεν. Ἄλλοι δὲ πάλιν εἶπον, ὅτι διὰ τὸν Σολομῶντα ἐπροφήτευσεν, ὅταν ὑπῆγε μὲ τοὺς Ἱερεῖς, νὰ βάλλῃ εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων τὴν Κιβωτόν· καὶ ἐκλείσθησαν αἱ θύραι τοῦ Ναοῦ ἀπὸ λόγου των, καὶ δὲν ἤνοιξαν, εἰ μὴ ἀφ' οὗ ἀνέγνωσαν τοῦτον τὸν Ψαλμόν· καὶ ὅταν ἔλεγον, Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ σου, καὶ τὰ ἑξῆς. Ὢ τοῦ θαύματος! ἠνοίχθησαν πάλιν αἱ πύλαι, καὶ εἰσῆλθον ἀγαλλιώμενοι. Ὁ Δαβὶδ λοιπὸν προεικόνιζε τὸν Χριστὸν, καθὼς καὶ εἰς ἄλλον Ψαλμὸν ἐγράψαμεν· καὶ εἰς τὸ τοῦ Δαβὶδ ὄνομα νοοῦνται τὰ τοῦ Μεσία ἀπόκρυφα μυστήρια· Ἐπειδὴ ἀπὸ τὸ σπέρμα του ἐγεννήθη ὁ Δεσπότης Χριστὸς κατὰ σάρκα, καθὼς εἰς τοῦτον τὸν Ψαλμὸν φαίνεται.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἐπειδὴ ἡμεῖς εἴμεθα ἁμαρτωλοὶ, καὶ πάσης παρρησίας ὑστερημένοι, διὰ τοῦτο παρακαλοῦμέν σε, ἐνθυμήσου τὰς ἀρετὰς τοῦ Δαβὶδ, καὶ διὰ τὴν ἐκείνου πραότητα, πρόσδεξαι ταύτην τὴν πρᾶξιν, τὴν ὁποίαν σοὶ προσφέρομεν σήμερον εἰς τοῦτον τὸν Ἅγιον Ναόν σου.

2. Τὸν ὁποῖον εἶχε πόθον πολὺν νὰ σοῦ οἰκοδομήσῃ ὁ Πατήρ μου Δαβὶδ, καθὼς σοὶ ἔταξεν, ἀλλ' ὁ Νάθαν τὸν ἐδυσκόλευσεν.

3. Ὁ ὁποῖος Δαβὶδ ἔλεγε ταῦτα διὰ τὴν πολλήν του εὐλάβειαν. Δὲν εἰσέρχομαι εἰς τὸν οἶκόν μου, νὰ ἀναπαυθῶ εἰς στρῶμα.

4. Οὔτε ποσῶς νὰ κοιμηθῶ, ἢ κἂν νὰ κλείσω τὰ ὄμ-

Τὸ Κείμενον.

1. Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Δαβὶδ, καὶ πάσης τῆς πραότητος αὐτοῦ.

2. Ὡς ὤμοσε τῷ Κυρίῳ Ηὔξατο τῷ Θεῷ Ἰακώβ.

3. Εἰ εἰσελεύσομαι εἰς σκήνωμα οἴκου μου· εἰ ἀναβήσομαι ἐπὶ κλίνης στρωμνῆς μου.

4. Εἰ δώσω ὕπνον τοῖς

ὀφθαλμοῖς μου, καὶ τοῖς βλεφάροις μου νυσαγμὸν, καὶ ἀνάπαυσιν τοῖς κροτάφοις μου.

5. Ἕως οὗ εὕρω τόπον τῷ Κυρίῳ, σκήνωμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ.

6. Ἰδοὺ ἠκούσαμεν αὐτὴν ἐν Εὐφραθᾷ. Εὕρομεν αὐτὴν ἐν τοῖς πεδίοις τοῦ δρυμοῦ. Εἰσελευσώμεθα εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ.

7. Προσκυνήσωμεν εἰς τὸν τόπον, οὗ ἔςησαν οἱ πόδες αὐτοῦ.

8. Ἀνάςηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματός σου.

9. Οἱ ἱερεῖς σου ἐνδύσονται δικαιοσύνην, καὶ οἱ ὅσιοί σου ἀγαλλιάσονται.

10. Ἕνεκεν Δαβὶδ τοῦ δούλου σου, μὴ ἀποςρέψῃς τὸ πρόσωπον τοῦ Χριςοῦ σου.

11. Ὤμοσε Κύριος τῷ Δαβὶδ ἀλήθειαν, καὶ οὐ

ματα, οὔτε νὰ ἀναπαύσω τὴν κεφαλήν μου.

5. Ἕως νὰ μοὶ φανερώσῃς, Κύριε, ποῦ θέλεις νὰ γένῃ τὸ Ἅγιόν σου κατοικητήριον. Αὐτὰ ὅλα φαίνονται εἰς τὴν Βίβλον τῶν Παραλειπομένων σαφέςερον· Ὅτι ὁ Δαβὶδ ἐδεήθη τοῦ Θεοῦ νὰ τὸν ἀξιώσῃ νὰ οἰκοδομήσῃ τὸν Ναόν· Ὁ δὲ Θεὸς τῷ ἐμήνυσε μὲ τὸν Προφήτην Νάθαν, ὅτι ὁ Σολομὼν ἔμελλε νὰ τὸν κτίσῃ· Ὅθεν ὁ Μακάριος Δαβὶδ ἀφῆκε μὲν τὴν οἰκοδομὴν, διὰ νὰ μὴ παρέβῃ τὸ θεῖον πρόςαγμα· ἀλλὰ δὲν ἀνεπαύθη ποσῶς, ἕως οὗ ἐσύναξε χρυσὸν, ἄργυρον, σίδηρον, χαλκὸν, ξύλα, καὶ λίθους, καὶ πᾶσαν ὕλην ἄλλην, ἥτις ἔκαμνε χρεία εἰς τόσην πλουσίαν οἰκοδομήν, Τὰ ὁποῖα εὑρίσκων ὁ Σολομὼν ἕτοιμα, ἐτέλεσε τὸν Ναὸν εὐκολώτερα.

6. Ὁ μὲν Δαβὶδ ἐδέετο νὰ κτίσῃ Ναὸν τῷ Κυρίῳ· ὁ δὲ Μονογενὴς Υἱὸς, καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἔταξε, νὰ οἰκονομήσῃ ἑαυτῷ, ἤγουν τοῦ λόγου του, Ναὸν ἔμψυχον, καὶ σεβάσμιον. Εὐφραθὰ δὲ καλεῖ τὴν Βηθλεὲμ, ἐν ᾗ ὁ Χριςὸς ἐγεννήθη. Πεδία δὲ δρυμοῦ, τὸν τόπον ὅπου ἐκτίσθη ὁ Ναὸς, διατὶ ἦτον πρότερον ἔρημος.

7. Λέγει οὖν, ὅτι ταύτην μὲν τὴν ὑλικὴν σκηνὴν τοῦ Θεοῦ τώρα βλέπομεν, ἐκείνην δὲ τὴν ἔμψυχον προσδοκῶμεν, νὰ προσκυνήσωμεν, ὅταν ἀξιωθῶμεν τῆς θείας ἐπιφανείας του.

8. Ἀνάπαυσιν Θεοῦ, τὴν κατὰ Νόμον λατρείαν ἐκάλεσε· Κιβωτὸν δὲ ἐκείνην, ἥτις εἶχε τὰς πλάκας τοῦ Νόμου· τὴν ὁποίαν ἀπόθεσαν εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων, ταῦτα λέγοντες, Στῆσον Κύριε τὴν Κιβωτόν σου, καὶ ςερέωσον αὐτὴν νὰ μὴ μετακινηθῇ πλέον ἀπὸ τὸν τόπον της.

9. Ὅτι τούτου γινομένου, ὅταν δὲν ἔχωμεν πολέμους ἀπὸ τὰ Ἔθνη, καὶ σύγχυσιν, θέλουσι δικαιωθῇ οἱ Ἱερεῖς σου, τελοῦντες, ὅσα εἰς τὸν Νόμον ἐπρόςαξες· Καὶ ὁ ἐπίλοιπός σου Λαὸς, νὰ εὐφραίνωνται ἀγαλλόμενοι.

10. Ναὶ »Δέσποτα« ἐπάκουσόν μου ταύτην τὴν δέησιν, δι᾽ ἀγάπην Δαβὶδ τοῦ πιςοῦ, καὶ ἀκριβοῦ δούλου σου, μὴ καταφρονέσῃς τὸ πρόσωπόν μου· Ἐπειδὴ Βασιλεὺς εἶμαι χρισμένος ὑπὸ σοῦ, εἰ καὶ ἀνάξιος δοῦλός σου. Ταῦτα ὁ Σολομὼν ἐδέετο, ἤγουν νὰ μὴ τῶν πάρῃ πλέον τὴν Βασιλείαν πώποτε.

11. Οὕτως ἐλπίζω νὰ κάμῃς, Δέσποτα, νὰ μὴν ἀθετήσῃς, ὅσα ἔταξες τοῦ Πατρός μου, λέγων, Ὅτι ἀπὸ τὸν

καρπὸν της κοιλίας σου, θέλω κάμει Βασιλέα εἰς τὸν θρόνον σου. Τοῦτο νοεῖται καὶ διὰ τὸν Σολομῶντα, ἀλλὰ διὰ τὸν Μεσίαν νοεῖται καθολικώτερα.

12. Ἔπειτα εἶπες, ὅτι ἐὰν φυλάξωσι τὰς ἐντολάς σου τὰ τέκνα του, νὰ μὴν πάρῃς τὴν Βασιλείαν ἀπὸ τὸν οἶκόν του. Ταῦτα μὲν ὦ Ἰουδαῖοι σᾶς ἔταξεν ὁ ἀψευδέστατος, νὰ ἔχητε τὸ Βασίλειον, ἕως νὰ φυλάττητε τὸν Νόμον παράνομοι· Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐσεῖς ἐψεύσθητε, καὶ ἐσρεβλώσετε, δικαίως σᾶς ἐγκατέλιπε, καὶ διεσκορπίσθητε πανταχοῦ· καὶ οὔτε τὴν πρόσκαιρον Βασιλείαν ἔχετε, οὔτε τῆς αἰωνίου νὰ ἀξιωθῆτε ἀχάριστοι· ὅτι τὸν δοτῆρα τοῦ Νόμου, καὶ Σωτῆρα, καὶ εὐεργέτην, παρεδώκατε εἰς θάνατον ἐπονείδισον ἀναιδέστατοι.

13. Ὁ Σύμμαχος. »Δέσποτα, ὑπέσχου ἐπαναπαύσθαι τῇ Σιὼν ἀεί.« Καὶ ταύτην τῶν ἄλλων προετίμησας πόλεων, καὶ οἰκεῖον ἀπέφηνας οἰκητήριον. »Ἤγουν τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐπροτίμησεν ὁ Θεὸς ἀπὸ ὅλον τὸν Κόσμον, νὰ γένῃ εἰς αὐτὴν ὁ Ναὸς, εἰς τὸν ὁποῖον νὰ κατοικῇ πάντοτε· Ἡ ὁποία Σιὼν προεικόνιζε τὴν Οἰκουμενικὴν Ἐκκλησίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ὄντως εὐαρεστεῖται ὁ Θεὸς, καὶ ἀναπαύεται πάντοτε, ὑπὸ τῶν πιστῶν σεβόμενος.

14. Τὴν σίτησιν, εἶπεν ὁ Σύμμαχος. Ἤγουν νὰ τῇ χαρίσω πᾶν ἀγαθὸν, νὰ εἶναι οὐ μόνον οἱ πλούσιοι, ἀλλὰ καὶ οἱ πτωχοὶ ἐμπεπλησμένοι, καὶ χορτάτοι πάντοτε.

15. Ἐκείνην τὴν δικαιοσύνην, τὴν ὁποίαν εἶπε παράνω νὰ ἀξιώσῃ τοὺς Ἱερεῖς, ἐκάλεσεν ἐδῶ σωτηρίαν, ἥτις εἶναι ὁ καρπὸς ἐκείνης, καὶ τὸ διάφορον. Οἱ δὲ εὐσεβεῖς, καὶ ἐνάρετοι, νὰ ἔχωσιν εὐφροσύνην, καὶ ἀγαλλίασιν.

16. Τὸ μὲν πρόχειρον νόημα λέγει διὰ τὸν Ζοροβάβελ, τὸ δὲ ἀληθέστερον, διὰ τὸν Χριστὸν, ὅς τις εἶναι ἡ ἀληθινὴ τοῦ Δαβὶδ δύναμις, ἐκ τῆς Σιὼν ἀνατείλασα.

17. Λύχνον λέγει τοῦ Σωτῆρος τὸν Πρόδρομον· ἢ τὸν Λαὸν, ὅς τις κατάγεται ἀπὸ τὸν Δαβὶδ, καὶ ἐδέχθη τὸ φῶς τῆς Θεότητος.

18. Καὶ ὅσοι δὲν ὑποδεχθῶσιν αὐτὸν τὸν Χριστὸν, νὰ καταισχυνθῶσιν οἱ ἄφρονες· Εἰς αὐτὸν δὲ νὰ ἐξανθήσῃ ἡ ἁγιωσύνη, καὶ χάρις μου πλουσιώτατα. »Τὴν μὲν οὖν ἐντροπὴν, καὶ αἰσχύνην, ἐχθροὶ φανέντες Χριστοῦ, δικαίως ἐτρύγησαν· ἡμεῖς δὲ οἱ διὰ τῆς πίστεως σῶμα Χριστοῦ χρηματίσαντες, τὸν ἁγιασμὸν δαψιλῶς ἐκληρώσαμεν.«

μὴ ἀθετήσει αὐτήν. Ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου, θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου.

12. *Ἐὰν φυλάξωνται οἱ υἱοί σου τὴν διαθήκην μου, καὶ τὰ μαρτύριά μου ταῦτα, ἃ διδάξω αὐτούς. Καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἕως τοῦ αἰῶνος καθιοῦνται ἐπὶ τοῦ θρόνου σου.*

13. *Ὅτι ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιὼν, ἡρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτῷ. Αὕτη ἡ κατάπαυσίς μου εἰς αἰῶνα αἰῶνος. Ὧδε κατοικήσω, ὅτι ἡρετισάμην αὐτήν.*

14. *Τὴν θήραν αὐτῆς εὐλογῶν εὐλογήσω. Τοὺς πτωχοὺς αὐτῆς χορτάσω ἄρτων.*

15. *Τοὺς ἱερεῖς αὐτῆς ἐνδύσω σωτηρίαν. Καὶ οἱ ὅσιοι αὐτῆς ἀγαλλιάσει ἀγαλλιάσονται.*

16. *Ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρας τῷ Δαβίδ.*

17. *Ἡτοίμασα λύχνον τῷ χριστῷ μου.*

18. *Τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐνδύσω αἰσχύνην. Ἐπὶ δὲ αὐτὸν ἐξανθήσει τὸ ἁγίασμά μου.*

Ὠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμός. ΡΛΒ΄.

Εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ Ῥοβοὰμ ἐχώρισαν αἱ δέκα Φυλαὶ τοῦ Ἰσραήλ· Ἀφότις δὲ ἐλυτρώθησαν ἀπὸ τὴν Βαβυλῶνα, ἥνωσε πάλιν ὁ Ζοροβάβελ τὰς διαιρεθείσας Φυλὰς, συνάψας εἰς μίαν ὁμόνοιαν, καὶ ἑνότητα, Τὴν ὁποίαν εἰς ἐγκώμιον τῆς ἀγάπης οὗτος ὁ Ψαλμὸς ἐπροκήρυξεν.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἰδοὺ δὴ τί καλὸν, ἢ τί τερπνὸν, ἀλλ᾽ ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφοὺς ἐπὶ τὸ αὐτό;

2. Ὡς μῦρον ἐπὶ κεφαλῆς, τὸ καταβαῖνον ἐπὶ πώγωνα, τὸν πώγωνα τὸν Ἀαρών.

3. Τὸ καταβαῖνον ἐπὶ τὴν ὤαν τοῦ ἐνδύματος αὐτοῦ.

4. Ὡς δρόσος Ἀερμὼν, ἡ καταβαίνουσα ἐπὶ τὰ ὄρη Σιών.

5. Ὅτι ἐκεῖ ἐνετείλατο Κύριος τὴν εὐλογίαν, ζωὴν ἕως τοῦ αἰῶνος.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ὦ Πόσον εἶναι γλυκυτάτη, καὶ ὠφέλιμος ἡ Ἀδελφικὴ ἑνότης, νὰ κατοικῶσιν ἀντάμα μὲ εἰρήνην, καὶ ὁμόνοιαν!

2. Τὸ ἔλαιον, μὲ τὸ ὁποῖον ἔχριζον τοὺς Ἀρχιερεῖς ἦτον κατεσκευασμένον ἀπὸ ἄνθη, καὶ χρώματα διάφορα, καὶ εὔγαζεν εὐωδίαν θαυμάσιον· Εἰς τοῦτο γοῦν εὐάρμοσα παρωμοίασε τὴν Ἀδελφικὴν συμφωνίαν ὁ πάνσοφος.

3. Ὤαν ὀνομάζει τὸ ἐπιτραχήλιον, καὶ λέγει· ὅτι καθὼς ὅταν χρίωσι τοὺς Ἱερεῖς καταβαίνει τὸ μῦρον ἴσια ἀπὸ τὴν κεφαλὴν εἰς τὸ γένειον, καὶ ἀπ᾽ ἐκεῖ εἰς τὸ σῆθος· οὕτως εἶναι καὶ ἡ τῆς συμφωνίας ὠφέλεια χρήσιμος.

4. Τὸ Ἀερμὼν εἶναι ἕνα ὄρος τῆς Παλαιςίνης τὸ ὑψηλότερον· καὶ τόση δρόσος ἤρχετο ἀπ᾽ ἐκεῖνο εἰς τὴν Σιὼν, ὥςε ἔτρεχεν ἀπὸ τὰ κεραμίδια. Διὰ νὰ εὐφημήσῃ γοῦν τὴν ὁμόνοιαν, εἶπεν καὶ ταύτην τὴν παρομοίωσιν.

5. Ὅτι ἐκεῖ ὅπου εἶναι κατὰ Θεὸν ἑνωμένοι Ἀδελφοὶ μὲ καθαρὰν ἀγάπην, ἔταξεν ὁ Κύριος τὰς εὐλογίας αὐτοῦ, καὶ χάριτας· καὶ εἰς μὲν τὴν παροῦσαν ζωὴν τοῖς δίδει, ὅσα χρειάζονται, εἰς δὲ τὴν μέλλουσαν τοὺς κάμνει κληρονόμους τῆς αἰωνίου μακαριότητος.

Ὠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμός. ΡΛΓ'.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς εἶναι μία παρακίνησις πρὸς ὅλους τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ, καὶ μάλιςα πρὸς τοὺς Ἐκκλησιαςικοὺς νὰ ὑμνολογῶσι κάθε καιρὸν κατὰ τὸ χρέος ἀπαύςως τὸν Κύριον.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Τὸ ὑμνεῖν, εἶναι τῶν Ἁγίων ἴδιον· τῶν δὲ ἁμαρτωλῶν, νὰ προσεύχωνται μὲ δάκρυα. Πρὸς τοὺς ἐναρέτους οὖν εἶπε ταῦτα· Ἰδοὺ πόσας αἰτίας ἔχετε νὰ δοξολογῆτε τὸν Κύριον ὅλοι οἱ δοῦλοί του, καὶ ἐξόχως οἱ ἀφιερωμένοι αὐτῷ Ἱερεῖς, καὶ μονάζοντες, οἵτινες εἶςε εἰς τὰς Ἁγίας Ἐκκλησίας, καὶ Μοναςήρια.

2. Πρῶτον ἡρμήνευσε τὸν τόπον, ἔπειτα τὸν καιρὸν, καὶ τὸν τρόπον. καὶ λέγει μας, Μὴν ἀμελῆτε οὖν, ἀλλ' ἐγείρεσθε νὰ τὸν δοξάζητε πάντοτε· καὶ ἐξόχως τὴν νύκτα, ἐν ᾧ εἶναι ἡσυχία εἰς ἅπαντα. Καὶ ὑψοῦντες τὰς χεῖρας εἰς τὸ θυσιαςήριον, προσεύχεσθε, εὐλογοῦντες αὐτὸν μὲ εὐλάβειαν, καὶ κατάνυξιν.

3. Ὅτι καὶ αὐτὸς εἶναι ἕτοιμος, νὰ σᾶς ἀκούῃ ἀπὸ τὴν Οὐράνιον Σιὼν, νὰ σᾶς ςείλῃ πολλὰς βοηθείας, καὶ χάριτας, ὡς ποιητὴς τοῦ Κόσμου, καὶ πάντα δυνάμενος.

Τὸ Κείμενον.

1. *Ἰδοὺ δὴ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον πάντες οἱ δοῦλοι Κυρίου. Οἱ ἑςῶτες ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐν αὐλαῖς οἴκου Θεοῦ ἡμῶν.*

2. *Ἐν ταῖς νυξὶν, ἐπάρατε τὰς χεῖρας ὑμῶν εἰς τὰ ἅγια, καὶ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον.*

3. *Εὐλογήσαι σε Κύριος ἐκ Σιὼν, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν.*

Δόξα. Κάθισμα ΙΗ'.

Τὸ Τρισάγιον, εἶτα τὰ Τροπάρια. ἦχος β'.

Πρίν με καταδικάσῃς Κύριέ μου, Κύριε δός μοι ἐπιςροφὴν καὶ διόρθωσιν τῶν πολλῶν μου ἁμαρτιῶν· δός μοι κατάνυξιν πνευματικὴν, ὅπως βοήσω πρὸς σὲ, εὔσπλαγχνε, φιλάνθρωπε, ὁ Θεός μου, σῶσόν με. Δόξα.

Τοῖς ἀνοήτοις κτήνεσιν ὁμοιωθεὶς, ἐγὼ ὁ ἄσωτος παρασυνεβλήθην αὐτοῖς, ἐπιςροφήν μοι δώρησαι Χριςὲ, ὅπως λάβω παρὰ σοῦ τὸ μέγα ἔλεος. Καὶ νῦν.

Μὴ ἀποστρέψῃς δέσποινα τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ δεομένου σου, ἀλλ' ὡς εὔσπλαγχνος μήτηρ τοῦ οἰκτίρμονος Θεοῦ, σπεῦσον πρὸ τέλους ἐπιστροφήν μοι δώρησαι, ὅπως σωθῶ διὰ σοῦ, σὺ γὰρ εἶ σωτηρία καὶ ἐλπίς μου ἀκαταίσχυντος Κυρία μου.

Τὸ Κύριε ἐλέησον μ'. καὶ ἡ εὐχή.

Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με, μὴ δὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσῃς με. Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος ἐλέησόν με τὸν ἁμαρτωλὸν, τὸν πτωχὸν, τὸν γυμνὸν, τὸν ῥάθυμον, τὸν ἀμελῆ, τὸν ἄπορον, τὸν ἐλεεινὸν, τὸν πόρνον, τὸν μοιχὸν μαλακὸν, τὸν ἀρσενοκοίτην, τὸν ῥυπαρὸν, τὸν ἄσωτον, τὸν ἀγνώμονα, τὸν πεπωρωμένον, τὸν μεθυσμένον, τὸν κατακεκαυμένον, τὸν ἀπρόσωπον, τὸν ἀπαῤῥησίαστον, τὸν ἀναπολόγητον, τὸν ἀνάξιον τῆς σῆς φιλανθρωπίας, καὶ ἄξιον πάσης τιμωρίας καὶ γεένης, καὶ κολάσεως, καὶ μὴ διὰ τὸ πλῆθος τῶν τοσούτων μου ἐγκλημάτων, πλήθει ὑποβάλεις λυτρωτὰ κολάσεων· ἀλλὰ ἐλέησόν με, ὅτι ἀσθενὴς εἰμὶ καὶ τῇ ψυχῇ καὶ τῇ σαρκὶ, καὶ τῇ γνώμῃ, καὶ τῷ λογισμῷ, καὶ οἷς ἐπίστασαι κρίμασι σῶσόν με τὸν ἀνάξιον δοῦλόν σου, πρεσβείαις τῆς παναχράντου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος σοι εὐαρεστησάντων, ὅτι εὐλογητὸς εἶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἀλληλούϊα. Ψαλμός. ΡΛΔ'.

Ἐπειδὴ ἐξηγήσαμεν παράνω τὸ Ἀλληλούϊα, δὲν γράφομεν ἐδῶ περὶ τούτου περισσότερον· ὅτι καὶ οὗτος εἶναι ἕνας ὕμνος εὐχαριστήριος· τὸν ὁποῖον ἔψαλλον τῷ Θεῷ οἱ λυτρωθέντες αἰχμάλωτοι, διηγούμενοι τὰς μεγάλας θαυματουργίας, καὶ ἄπειρον δύναμιν, τὴν ὁποίαν ἔδειξεν εἰς ὅλα του τὰ ποιήματα, καὶ ἐξόχως εἰς τὸν Λαὸν τῶν Ἑβραίων, ὅς τις ἡμᾶς προεικόνιζεν· Ὅθεν εἴμεθα χρεῶσαι νὰ τὸν ὑμνῶμεν ἡμεῖς περισσότερον· καθὼς εἰς ἄλλον τόπον ἐγράψαμεν. Γινώσκετε οὖν, ὅτι πολλὰ εὐφραίνεται ὁ Θεὸς, ὅταν τὰς μεγαλουργίας αὐτοῦ διηγώμεθα. Καθὼς εἰς τὸν Θηκαρὰν σαφέστερον φαίνεται. Διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἀμελῇ τινὰς εἰς τοιαύτην πρᾶξιν ἀγγελομίμητον. Οὗτος οὖν ὁ Ψαλμὸς, καὶ ὁ κατώτερος, ἔτι δὲ καὶ ὁ ἑκατοστὸς τρίτος, καὶ τέταρτος, καὶ οἱ τρεῖς ὕστεροι, ἐπειδὴ εἶναι ὕμνοι, καὶ εὐχαριστίαι πρὸς Θεὸν, ἔχουσι μισθὸν πολὺν, ὅσοι μετὰ πόθου, καὶ εὐλαβείας τοὺς λέγουσιν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ὑμνεῖτε τὸν ὑπερύμνητον Θεὸν καὶ ποιητὴν ἁπάσης τῆς κτίσεως, καὶ δοξολογεῖτε αὐτὸν ἀκαταπαύςως οἱ δοῦλοί του ἅπαντες.

2. Καὶ ἐξόχως ἐσεῖς, οἵτινες εἶςε εἰς τὴν ἱερὰν λατρείαν αὐτοῦ, καὶ κατοικεῖτε εἰς Ἐκκλησίας, καὶ Μοναςήρια.

3. Εὐχαριςεῖτε ὑμνολογοῦντες αὐτόν· Ὅτι κατὰ ἀλήθειαν ἡ πολλή του καλωσύνη, καὶ ἀγαθότης, εἶναι ἀξία πάσης ὑμνήσεως· Καὶ πολλὴν αἰσθάνεται πᾶς ἕνας ψάλλων αὐτῷ, τὴν θυμηδίαν τε, καὶ γλυκύτητα.

4. Καὶ μάλιςα ἡμεῖς οἱ τοῦ Ἰακὼβ ἀπόγονοι, τῷ εἴμεθα περίσσα ὑπόχρεοι διὰ πολλὰς εὐεργεσίας, καὶ χάριτας, τὰς ὁποίας οἱ ἀχάριςοι ποικιλοτρόπως παρ' αὐτοῦ ἀπηλαύσαμεν· Ὅς τις μᾶς ἠξίωσε τοσαύτης ἐπιμελείας, ὥςε ἐπρόκρινεν ἡμᾶς ἀπὸ ὅλα τὰ Ἔθνη, εἰς κλῆρον αὐτοῦ διαλεκτὸν, καὶ ἐξαίρετον. Τὸν γὰρ περιουσιασμὸν εἶπεν ὁ Σύμμαχος ἐξαίρετον.

5. Ὅτι ἡμεῖς ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἐμάθομεν τοῦ ἡμετέρου Θεοῦ τὴν ἄπειρον δύναμιν, καὶ ἐγνωρίσαμεν, ὅτι ἀπὸ ὅλα τὰ ψευδώνυμα εἴδωλα, μόνον αὐτὸς εἶναι Θεὸς ἰσχυρὸς, καὶ πάντα δυνάμενος.

6. Τὸ ἄπειρον πλῆθος τῶν ὑδάτων ἀβύσσους ἐκάλεσε. Καὶ τὸ εἶπε πληθυντικῶς· ἐπειδὴ εἶναι μερισμένη εἰς κόλπους πολλοὺς ὁμοία θάλασσα. Λέγει οὖν, Οὗτος μόνον ὁ μέγας Θεὸς ἐποίησεν, ὅσα ἠθέλησε, δημιουργήσας τὰ σύμπαντα.

7. Τέρματα, πέρατα, καὶ ἔσχατα, ἤγουν ἄκρα τῆς γῆς λέγονται οἱ θαλάσσιοι κόλποι, Ἀπὸ τοὺς ὁποίους μὲ τὸ θεῖον νεῦμα καὶ πρόσαγμα (ὢ τοῦ θαύματος) ἡ κατωφερὴς φύσις τῶν ὑδάτων ἀνέρχεται ἐπάνω εἰς τὰ ὑψηλὰ μέρη, καὶ βρέχει εἰς ὅλον τὸν Κόσμον ὁ Πολυέλεος· καὶ προμηνύει τὴν βροχὴν μὲ τὰς ἀςραπάς. Καὶ τὸ παράδοξον, ὅτι εἶναι ἀντάμα αὐτὰ τὰ δύο ἐναυτία πῦρ καὶ ὕδωρ, καὶ δὲν ἀφανίζει ἕνα τὸ ἄλλον.

8. Δὲν ἔχει τοὺς ἀνέμους εἰς ἀποθήκην φυλαγμένους. Ἀλλὰ οὕτως εἶπε, διὰ νὰ δείξῃ, πῶς εὐθὺς, ἐνῷ προςάζει, κινεῖται ὁ ἄνεμος πολλάκις, ἐνῷ πρότερον ἦτον

Τὸ Κείμενον.

1. Αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου, αἰνεῖτε δοῦλοι Κύριον.

2. Οἱ ἑςῶτες ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐν αὐλαῖς οἴκου Θεοῦ ἡμῶν.

3. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθὸς Κύριος. Ψάλατε τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, ὅτι καλόν.

4. Ὅτι τὸν Ἰακὼβ ἐξελέξατο ἑαυτῷ ὁ Κύριος Ἰσραὴλ εἰς περιουσιασμὸν ἑαυτῷ.

5. Ὅτι ἐγὼ ἔγνωκα, ὅτι μέγας ὁ Κύριος. Καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν παρὰ πάντας τοὺς Θεούς.

6. Πάντα ὅσα ἠθέλησεν ὁ Κύριος, ἐποίησεν ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐν τῇ γῇ, ἐν ταῖς θαλάσσαις, καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἀβύσσοις.

7. Ἀνάγων νεφέλας ἐξ ἐσχάτου τῆς γῆς. Ἀςραπὰς εἰς ὑετὸν ἐποίησεν,

8. Ὁ ἐξάγων ἀνέμους ἐκ θησαυρῶν αὐτοῦ.

9. Ὅς ἐπάταξε τὰ πρωτότοκα Αἰγύπτου, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους. Ἐξαπέστειλε σημεῖα, καὶ τέρατα ἐν μέσῳ σου Αἴγυπτε, ἐν Φαραῷ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς δούλοις αὐτοῦ.

10. Ὅς ἐπάταξεν ἔθνη πολλὰ, καὶ ἀπέκτεινε βασιλεῖς κραταιούς. Τὸν Σηὼν βασιλέα τῶν Ἀμοῤῥαίων, καὶ τὸν Ὢγ βασιλέα τῆς Βασὰν, καὶ πάσας τὰς βασιλείας Χαναάν.

11. Καὶ ἔδωκε τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομίαν· κληρονομίαν Ἰσραὴλ λαῷ αὐτοῦ.

12. Κύριε τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ τὸ μνημόσυνόν σου εἰς γενεὰν, καὶ γενεάν.

13. Ὅτι κρινεῖ Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται.

14. Τὰ εἴδωλα τῶν ἐθνῶν ἀργύριον, καὶ χρυσίον, ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων. Στόμα ἔχουσι, καὶ οὐ λαλήσουσιν. Ὀφθαλμοὺς ἔχουσι, καὶ οὐκ ὄψονται. Ὦτα ἔχουσι, καὶ οὐκ ἐνωτισθήσονται· Οὐδὲ γὰρ ἔστι πνεῦμα ἐν τῷ σόματι αὐτῶν.

ἀπανεμία πολλή. καὶ εἰς μίαν ῥοπὴν γίνεται ταραχὴ μεγάλη καὶ σύγχυσις.

9. Τώρα διηγεῖται τὰς εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας ἔκαμε τῶν Ἰουδαίων· Καὶ ἀπέκτεινεν ὅλα τὰ πρωτόγεννα τῆς Αἰγύπτου, οὐ μόνον ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ τὰ τῶν ζώων ἅπαντα. Ἀφότις ἔκαμεν ἄλλα διάφορα σημεῖα καὶ τέρατα, καὶ ἔπεσον εἰς πολλὰς κακώσεις ὁ Βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ δοῦλοί του.

10. Καὶ πάλιν ὕστερα ἀφ' οὗ τοὺς ὑπῆγεν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, οὐ μόνον ὁ Μωϋσῆς, ἀλλὰ καὶ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, ἐθανάτωσαν τοὺς πολεμίους αὐτῶν, Ἔθνη πολλὰ, καὶ δυνατοὺς, καὶ ἄρχοντας. Τὸν Βασιλέα τῶν Ἀμοῤῥαίων, Σηὼν καλούμενον, καὶ τὸν Ὢγ Βασιλέα Βασὰν τῆς πόλεως, καὶ ὅλους τοὺς Βασιλεῖς Χαναάν.

11. Καὶ ἔδωκε τοῖς Ἰσραηλίταις ὅλην ἐκείνην τὴν μακαρίαν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, καὶ τοῖς τὴν ἐμοίρασεν, ὥσπερ νὰ ἦτον προγονικὸν, καὶ ἀδελφομοίρι των.

12. Λοιπὸν τὸ μέγεθος τῶν θαυμάτων, τὸ ὁποῖον ἐτέλεσες, Κύριε, ἐδίδαξεν ἅπαντας, καὶ σέβονται τὸ Παναγιόν σου Ὄνομα. Καὶ θέλει μείνει εἰς ὅλας τὰς γενεὰς ἡ ἐνθύμησίς σου.

13. Καὶ οὕτως εἴμεθα βέβαιοι καὶ εἰς τὸ μέλλον νὰ μὴν ἀμελήσῃς, ἀλλὰ μάλιστα νὰ σὲ ἔχωμεν εἰς καιρὸν πολέμου βοήθειαν. Καὶ ἐὰν ἁμαρτήσωμεν, νὰ μᾶς συγχωρήσῃς ὡς εὔσπλαγχνος.

14. Διδάξας τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ, κωμῳδεῖ καὶ μυκτηρίζει τὰ εἴδωλα, ἀποδείχνων τὴν ἀσθένειαν αὐτῶν, ὅτι ψευδῶς εἴχασι τὴν θεωνυμίαν, ἀλλ' ἐνέργειαν τινὰ δὲν ἐδύναντο νὰ τελέσωσιν, ὡς ἀναίσθητα μέταλλα ὄντα· ἤγουν χρυσὸς, ἢ ἄργυρος, ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων γινόμενα. Οὔτε τινὰ πνοὴν εἴχασιν, ὡς τὰ ζῶα τὰ ἄλογα, τὰ ὁποῖα κἂν τὰς αἰσθήσεις ἔχουσι, καὶ δὲν χρειάζονται ἀπὸ ἄλλον τινὰ βοήθειαν.

15. Ταύτης της ἀναισθησίας τῶν εἰδώλων εἶναι ἄξιοι, ὅσοι τὰ κατασκευάζουσι καὶ τὰ προσκυνοῦσιν οἱ ἀνόητοι, καὶ πρέπει νὰ γένωσιν ὅμοιοι τούτων, ἐπειδὴ σέβονται ἄψυχα καὶ ἀκίνητα βδελύγματα.

16. Ἡμεῖς δὲ οἱ Ἰσραηλῖται, οἱ δοῦλοι τοῦ ὄντως ἀληθινοῦ Θεοῦ, ἂς εὐλογῶμεν αὐτὸν δοξάζοντες, καὶ εὐχαριςοῦντες εἰς τὰς εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας μᾶς ἔκαμε. Καὶ ἐξόχως οἱ Ἱερεῖς καὶ μονάζοντες ἂς τὸν ὑμνολογῶσιν, οἵτινες ἔχουσι χρέος ἀπὸ τοὺς Λαϊκοὺς περισσότερον.

17. Διὰ νὰ δείξῃ τὴν διαφορὰν, διέκρινε τοὺς Ἱερεῖς ἀπὸ τοὺς Κοσμικούς. Καὶ πάλιν ἐδῶ διακρίνει τοὺς Διακόνους, διὰ νὰ μὴ τολμήσωσι νὰ ἁρπάσωσι τὴν ἀξίαν τῶν Ἱερέων, καθὼς ἐπὶ Μωϋσέως ἐποίησαν.

18. Διὰ τοὺς προσηλύτους λέγει ἐδῶ, οἵτινες δὲν ἦσαν Ἰσραηλῖται, ἀλλὰ ἐπίςευον εἰς τὸν Θεὸν, καὶ τὸν εὐλαβοῦντο· Δι' αὐτὸ εἶπεν οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον.

19. Ἀφότις εἶπε νὰ εὐλογῶσι τὸν Θεὸν ἅπαντες, τὸν εὐλόγησε καὶ αὐτὸς λόγῳ τε, καὶ ἔργῳ. Τὸν ὁποῖον εἶπε, πῶς κατοικεῖ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ· οὐχὶ τὴν φύσιν αὐτοῦ περιγράφων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον πολλάκις ἐφάνηκεν.

15. Ὅμοιοι αὐτοῖς γένοιντο οἱ ποιοῦντες αὐτὰ, καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς.

16. Οἶκος Ἰσραὴλ εὐλογήσατε τὸν Κύριον. Οἶκος Ἀαρὼν εὐλογήσατε τὸν Κύριον.

17. Οἶκος Λευῒ εὐλογήσατε τὸν Κύριον.

18. Οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, εὐλογήσατε τὸν Κύριον.

19. Εὐλογητὸς Κύριος ἐκ Σιὼν ὁ κατοικῶν Ἱερουσαλήμ.

Ἀλληλούϊα. Ψαλμός. ΡΛΕ'.

Τὴν αὐτὴν ἔννοιαν τοῦ ῥηθέντος ἔχει καὶ οὗτος ὁ ὕμνος· εἰς τὸν ὁποῖον τεχνιέντως ἐπιγράφεται εἰς κάθε ςίχον, τοῦ Θεοῦ τὸ ἄπειρον ἔλεος· Καὶ ἔχει τόσην χάριν, καὶ δύναμιν οὗτος ὁ Ψαλμὸς, ὥςε ὅς τις τὸν ἀναγινώσκει, ἢ ψάλλει τον μὲ καθαρὰν, καὶ εὐλάβειαν Πνεύματος, λαμβάνει ταχέως παρὰ Κυρίου τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτημάτων, ὅσα ὡς ἄνθρωπος ἔπραξε, μόνον νὰ ἔχῃ γνώμην βεβαίαν, νὰ μὴ ξαναπέσῃ πάλιν ὕςερα. Ἀναγινώσκετε γοῦν ἅπαντες πολλάκις τοῦτον τὸν Ψαλμὸν, ἐπειδὴ διαλαμβάνει τὰ θεῖα θαυμάσια· Καὶ χαίρεται πολλὰ ὁ Θεὸς, ὅταν τὸν λέγωμεν μὲ κατάνυξιν.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθὸς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

2. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Θεῷ τῶν Θεῶν. ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

3. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ τῶν Κυρίων, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

4. Τῷ ποιήσαντι θαυμάσια μεγάλα μόνῳ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

5. Τῷ ποιήσαντι τοὺς οὐρανοὺς ἐν συνέσει, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

6. Τῷ στερεώσαντι τὴν γῆν ἐπὶ τῶν ὑδάτων. ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

7. Τῷ ποιήσαντι φῶτα μεγάλα μόνῳ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

8. Τὸν ἥλιον εἰς ἐξουσίαν τῆς ἡμέρας, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

9. Τὴν σελήνην, καὶ τοὺς ἀστέρας εἰς ἐξουσίαν τῆς νυκτὸς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

10. Τῷ πατάξαντι Αἴγυπτον σὺν τοῖς πρωτοτόκοις αὐτῶν, ὅτι εἰς τὸν αἰω-

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ὑμνολογεῖτε τὸν Θεὸν, ὦ ἄνθρωποι, καὶ εὐχαριστεῖτε αὐτῷ, ἐνθυμούμενοι τὰ ἀναρίθμητα ἀγαθὰ, τὰ ὁποῖα μᾶς ἐχάρισε, καὶ τὸν ἀμέτρητον αὐτοῦ θαυμάζοντες ἔλεον. Εἰς τὸν αἰῶνα δὲ εἶπεν, ὅτι διηνεκῶς, καὶ ἀκαταπαύστως μᾶς ἐλεεῖ, καὶ εὐσπλαγχνίζεται.

2. Δὲν ἐκάλεσε Θεοὺς τὰ εἴδωλα, ἐπειδὴ αὐτὰ εἶναι ἀναίσθητα ξόανα, ἀλλὰ τοὺς Ἱερωμένους, καὶ ἐναρέτους Υἱοὺς δούλους του· καὶ κατὰ τὸ, »Θεοὶ ἐστὲ, καὶ Υἱοὶ Ὑψίστου.«

3. Κυρίους δὲ εἶπε τοὺς Βασιλεῖς τε, καὶ ἄρχοντας, τῶν ὁποίων ἄρχει, καὶ ἐξουσιάζει, ὡς δημιουργὸς, καὶ Βασιλεὺς ἁπάσης τῆς κτίσεως.

4. Ἐπειδὴ ἔκαμαν καὶ οἱ φίλοι τοῦ Θεοῦ θαύματα, διὰ τοῦτο ξεκαθαρίζει, ὅτι μόνον ἐκεῖνον νὰ δοξάσωμεν, ὅστις ἔκαμε τὰ μεγάλα θαυμάσια.

5. Πρεπόντως ὁ Μεγαλογράφος συνέζευξεν εἰς καθ' ἕνα στίχον τὸν αἰώνιον ἔλεον· ἐπειδὴ ὄχι διὰ χρείαν αὐτοῦ, ἀλλὰ διὰ μόνην φιλανθρωπίαν ἐδημιούργησεν ἅπαντα, μὲ τόσην σοφίαν καὶ σύνεσιν.

6. Ἐποίησε πρῶτον τὴν στέγην τῆς οἰκοδομῆς, ἤγουν τὸν Οὐρανὸν, διὰ νὰ θαυμάζωμεν περισσότερον· Ἔπειτα ἐθεμελίωσε τὴν γῆν (ὢ ἐξαισίου τερατουργήματος) τοσοῦτον βαρέαν, καὶ ἄποσον, ἀπάνω εἰς τὰ ὕδατα.

7. Ἐποίησε τοὺς δύο πλουσοφαεῖς, καὶ λαμπροὺς Φωστῆρας, τόσον μεγάλους, ὥστε ὅλον τὸ περίγειον πῦρ δὲν φθάνει νὰ μιμηθῇ τὴν τοῦ ἑνὸς Ἀστέρος λαμπρότητα.

8. Τὸν μὲν Ἥλιον νὰ κυβερνῇ τὴν ἡμέραν, νὰ τελεσφορῇ ἡ γῆ τὰ γεννήματα, καὶ νὰ τελῶμεν πᾶσαν ὑπηρεσίαν μας.

9. Τὴν δὲ Σελήνην, καὶ τοὺς Ἀστέρας, νὰ διαχωρίζωσι, καὶ νὰ ἐξουσιάζωσι τὴν νύκτα πάντοτε.

10. Μὴ θαυμάσῃ τις, πῶς ὁ Πολυέλεος δίδει θάνατον· ὅτι αὐτὸς, ὅστις ὡς ἐλεήμων τοὺς ἀδικουμένους εὐσπλαγχνίζεται, κολάζει πάλιν τοὺς ἀδικοῦντας ὡς Δίκαιος.

11. Ὅθεν μαςιγώσας τοὺς ἀσεβεῖς Αἰγυπτίους, ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὴν δυναςείαν αὐτῶν τοὺς Ἰσραηλίτας, ὡς εὐσεβεῖς, καὶ ἀγαπημένους του.

12. Χεῖρα καλεῖ τὴν ἐνέργειαν, καὶ βραχίονα τὴν δύναμιν, τὴν ὁποίαν ἐφανέρωσε μὲ τὴν σωτηρίαν, τὴν ὁποίαν τοῖς ἔδωκε.

13. Τινὲς ἐνόμισαν, ὅτι εἰς δώδεκα μέρη ἐσχίσθη ἡ θάλασσα κατὰ τὰς ιβ΄. φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ, Ἀλλ᾽ αὐτὸ εἶναι μῦθος τῶν Ἰουδαίων· μόνον εἰς δύο ἐμοιράσθη τὸ ἓν πέλαγος· Διὰ τοῦτο εἶπε διαιρέσεις, ἐπειδὴ ἐγίνη ὡςεὶ τεῖχος εἰς τὰ ἀμφότερα μέρη, καὶ ἔγινε δύο ἡ μία θάλασσα.

14 Καὶ τοὺς μὲν Ἰουδαίους ὡδήγησε, καὶ ἐπέρασαν ἀπὸ τὸ μέσον της (ὢ τοῦ θαύματος) χωρὶς νὰ βραχῶσιν οἱ πόδες των.

15. Τὸν δὲ Φαραὼ ἀπέπνιξεν εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, μὲ ὅλην τὴν ςρατιὰν αὐτοῦ, ὥςε κἂν ἕνας δὲν ἔμεινε διὰ μήνυμα, ἀλλὰ κακοὶ, κακῶς ἐποντίσθησαν.

16. Πράγματα, καὶ τὰ δύο μεγάλα, καὶ ὄντως θαυμάσια, Νὰ περάσωσιν ἀβρόχως αὐτοὶ, καὶ οἱ ἐχθροί των νὰ γένωσιν ὑποβρύχιοι· Καὶ πάλιν ὕςερα νὰ τρέφῃ τόσον λαὸν τόσους χρόνους εἰς τὴν ξηρὰν, καὶ ἄνυδρον ἔρημον, νὰ τοὺς ςέλλῃ ἀφθόνως ὁ πλουσιόδωρος ὅλα τὰ χρειαζόμενα πράγματα.

17. Ἔπειτα ἐφόνευσεν ὅλους τοὺς μεγάλους ἐκείνους Βασιλεῖς, ὅσοι τοῖς ἀντιςάθησαν εἰς τὸν πόλεμον.

18. Καὶ ἀπέκτεινε τοὺς δυνατοὺς, καὶ κραταιοὺς Βασιλεῖς, οἵτινες τοῖς ἐναντιώθησαν.

19. Οὗτοι οἱ δύο ἦσαν ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἰσχυρώτεροι, καὶ τόσον δυνατοὶ, ὥςε τοὺς ἐτρόμαζαν ὅλοι· καὶ δὲν ἐτόλμα τις νὰ τοὺς ἀντιςαθῇ εἰς τὸν πόλεμον.

20. Ἐξόχως δὲ ὁ Ὢγ, ἦτον Γίγας, καὶ ἐκοιμάτο

να τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

11. *Καὶ ἐξαγαγόντι τὸν Ἰσραὴλ ἐκ μέσου αὐτῶν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.*

12. *Ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.*

13. *Τῷ καταδιελόντι τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν εἰς διαιρέσεις, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.*

14. *Καὶ διαγαγόντι τὸν Ἰσραὴλ διά μέσου αὐτῆς. Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.*

15. *Καὶ ἐκτινάξαντι φαραὼ, καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ εἰς θάλασσαν ἐρυθρὰν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.*

16. *Τῷ διαγαγόντι τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.*

17. *Τῷ πατάξαντι βασιλεῖς μεγάλους, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.*

18. *Καὶ ἀποκτείναντι βασιλεῖς κραταιοὺς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.*

19. *Τὸν Σηὼν βασιλέα τῶν Ἀμορραίων, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.*

20. *Καὶ τὸν Ὢγ βασιλέα*

τῆς Βασὰν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

21. *Καὶ δόντι τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομίαν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.*

22. *Κληρονομίαν Ἰσραὴλ δούλῳ αὐτοῦ. Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.*

23. *Ὅτι ἐν τῇ ταπεινώσει ἡμῶν ἐμνήσθη ἡμῶν ὁ Κύριος, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.*

24. *Καὶ ἐλυτρώσατο ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.*

25. *Ὁ διδοὺς τροφὴν πάσῃ σαρκὶ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.*

26. *Ἐξομολογεῖσθε τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.*

εἰς κλίνην σιδηρὰν, διὰ τὸ βάρος, καὶ μέγεθος τοῦ σώματος· Καὶ ἦτον ἐννέα πήχεις τὸ μάκρος, καὶ πέντε τὸ πλάτος της· Διὰ τοῦτο λοιπὸν ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους Βασιλεῖς, μόνον αὐτοὺς τοὺς δύο ἐδήλωσεν ἐξ ὀνόματος.

21. Τέλος πάντων τοῖς ἔδωκε τὴν ζηλωτὴν, καὶ μακαρίαν ἐκείνην Γῆν τῆς ἐπαγγελίας, καθὼς τοῖς ἔταξεν ὁ Πανάγαθος.

22. Καὶ τὴν ἐμοίρασαν ὡς πατρῴαν κληρονομίαν, καὶ ἀδελφομοίριτων· καὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες τὴν εἶχον πρότερον τὴν ἐστερήθησαν ἀντάμα μὲ τὴν ζωὴν οἱ τάλανες.

23. Ταῦτα εἶπε καὶ ὁ Μωϋσῆς· Ὅτι ἐστέναξαν οἱ Υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἔργων, καὶ ἀνέβη ἡ βοὴ αὐτῶν πρὸς τὸν Θεὸν, Καὶ τὰ ἑξῆς.

24. Αὐτὰς ὅλας τὰς εὐεργεσίας, καὶ χάριτας μᾶς ἔκαμεν ὁ Πανάγαθος Κύριος, διατὶ μᾶς ἐλυπήθη ὡς εὔσπλαγχνος, καὶ μᾶς ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὴν κάκωσιν ἐκείνην, καὶ δεινὴν βάσανον.

25. Ἀπὸ τῆς μερικῆς προνοίας, εἰς τὴν κοινὴν, κα καθόλου μετέβη, κηρύττων τοῦ Θεοῦ τὴν κηδεμονίαν, ὅστις τρέφει οὐ μόνον τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ πάντα τὰ ἄλογα ζῶα.

26. Πάντων μὲν τῶν ὄντων ἐςὶ Θεὸς, ὁ Θεὸς, ὡς δημιουργὸς ἁπάσης τῆς κτίσεως, λέγεται δὲ Κυρίως τοῦ Οὐρανοῦ, ὅτι ἐκεῖνος ὁ τόπος εἶναι καθαρὸς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. Ὅθεν ἐκεῖ θεραπεύεται ὑπὸ τῶν Ἁγίων Ἀγγέλων, ἀκαταπαύστως ὑμνούμενος.

Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. ΡΛϚ'.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς ἔμεινεν ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους ἀνεπίγραφος. Τινὲς δὲ αὐθάδεις, καὶ ἀγράμματοι ἐπέγραψαν ταῦτα. Τῷ Δαβὶδ διὰ Ἱερεμίου. Ἀπὸ τοῦτο φαίνεται ἡ ἀγνωσία των· ὅτι τὸν Ἱερεμίαν δὲν ἐπῆραν εἰς τὴν Βαβυλῶνα αἰχμάλωτον, ἀλλ' ἔμεινεν ὀλίγον καιρὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἔπειτα ἀπῆλθεν εἰς Αἴγυπτον. Καὶ ἐδῶ εἰς τὸν Ψαλμὸν διηγοῦνται οἱ αἰχμάλωτοι Ἰουδαῖοι (ἀφ' οὗ ἐλυτρώθησαν, καὶ ἦλθον εἰς τὴν Σιὼν) τὰ συμβεβηκότα καὶ τὴν θλίψιν, τὰς ὁποίας εἴχασιν εἰς τὴν Βαβυλῶνα, ἐνθυμούμενοι τῆς ἐν Ἱερουσαλὴμ παρακλήσεως. Ἐὰν οὖν ἐκεῖνοι ἔκλαιον πικρῶς ὡς αἰχμάλωτοι, πῶς ὑστερήθηταν τὴν εὐκληρίαν, τὴν ὁποίαν εἴχασιν

εἰς τὴν αἰσθητὴν Ἱερουσαλὴμ, πόσον πρέπει ἡμεῖς νὰ θρηνῶμεν, οἵτινες διὰ τὴν Ἀδαμιαίαν παρακοὴν ἐξωρίσθημεν ὡς παραβάται τοῦ Παραδείσου, καὶ παρεδόθημεν τῇ φθορᾷ; Τοῦτον τὸν Ψαλμὸν ἔχει ἡ ἐκλογὴ τοῦ Πολυελέου τῇ Κυριακῇ τῆς ἀποτυρώσεως, καὶ μόνον τότε τὸν ψάλλουσιν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, μὲ πολλὴν κατάνυξιν, καὶ εὐλάβειαν· Ὅτι καθὼς ὁ Ἀδὰμ ἀφ' οὗ ἐξωρίσθη τοῦ Παραδείσου, ἐκάθισεν ἀπέναντι· καὶ ἐνθυμούμενος πόσην ἀπόλαυσιν εἶχε πρότερον, καὶ μακαριότητα, καὶ εἰς ποταπὴν δυςυχίαν κατήντησεν ὕςερον, ἔτυπτε τὸ πρόσωπον ἐλεεινῶς ὀδυρόμενος, οὕτω καὶ ἡμεῖς πρέπει νὰ πιςεύωμεν, ὅτι ὁ Χριςὸς μὲν ἐλύτρωσεν ἡμᾶς τῆς κατάρας ἐκείνης τῆς παραβάσεως, μὲ τὸ Τίμιον αὐτοῦ, καὶ Πανάχραντον Αἷμα. Καὶ ὅσοι ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος, καὶ δὲν ἐμόλυναν ὕςερον μὲ ἁμαρτίας τὸ Ἅγιον Βάπτισμα, ὑπάγουσιν ἀναμφιβόλως εἰς τὸν Παράδεισον, Θεοῦ δωρεᾷ σεσωσμένοι, καὶ χάριτι· ὅθεν οὐ δὲ δάκρυα χρειάζονται. Ὅσοι δὲ πάλιν ἡμάρτομεν μετὰ τὴν θείαν ἀναγέννησιν, εἴμεθα χρεῶςαι νὰ κλαίωμεν εἰς ταύτην τὴν τοῦ κλαυθμῶνος κοιλάδα, καὶ παροικίαν μας, ἕως νὰ εὐγάλωμεν τόσον δάκρυον, ὅσον αἷμα ἔχυσεν ὁ Δεσπότης Χριςὸς διὰ λόγου μας, καὶ ὅσον ἦτον τὸ ὕδωρ, μὲ τὸ ὁποῖον ἐβαπτίσθημεν. Λοιπὸν ἐπειδὴ τὸ δάκρυον εἶναι τόσον ὠφέλιμον, μὴν ἀμελῆτε ἀγαπητοί· ἀλλὰ καθὼς ὀδύρεσθε εἰς τὴν συμφορὰν, καὶ ζημίαν τοῦ σώματος, οὕτω καὶ περισσότερον πρέπει νὰ θρηνῆτε ἀπαρηγόρητα, τὴν τῆς ψυχῆς σας ἀπώλειαν, τώρα ἐν ᾧ χρήζει τὸ ἔνθεον πένθος, καὶ πανευφρόσυνον· ὅτι εἰς τὸν ᾅδην δὲν ὠφελεῖ ἡ μετάνοια.

Τὸ Κείμενον,

1. Ἐπὶ τὸν ποταμὸν Βαβαλῶνος, ἐκεῖ ἐκαθίσαμεν, καὶ ἐκλαύσαμεν, ἐν τῷ μνησθῆναι ἡμᾶς τῆς Σιών.

2. Ἐπὶ ταῖς ἰτέαις ἐν μέσῳ αὐτῆς, ἐκρεμάσαμεν τὰ ὄργανα ἡμῶν.

3. Ὅτι ἐκεῖ ἐπηρώτησαν ἡμᾶς οἱ αἰχμαλωτεύσαντες ἡμᾶς, λόγους ᾠδῶν. Καὶ οἱ ἀπαγαγόντες ἡμᾶς, ὕμνον. Ἄσατε ἡμῖν ἐκ τῶν ᾠδῶν Σιών.

4. Πῶς ᾄσωμεν τὴν ᾠδὴν Κυρίου ἐπὶ γῆς ἀλλοτρίας;

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Συνήθειαν ἔχουσιν οἱ τεθλιμμένοι νὰ θρηνῶσι τὰς συμφοράς των καὶ θλίψεις εἰς τόπον ἄβατον, καὶ πανέρημον· Ὅθεν καὶ οἱ αἰχμάλωτοι Ἰουδαῖοι πολλάκις ὑπήγαιναν εἰς τινὰς ποταμοὺς τῆς Βαβυλωνίας, καὶ ἐνθυμούμενοι τῆς ποθητῆς Σιὼν ἔκλαιον.

2. Ἐπειδὴ ὁ Νόμος ἐπρόςασσε μόνον εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ εἰς ἕνα τόπον νὰ τελῶσι τὴν Λειτουργίαν, διʼ αὐτὸ (λέγει) ἀφήκαμεν ἄχρηςα ὅλα τὰ μουσικὰ ὄργανα, μὲ τὰ ὁποῖα ἐδίδομεν δόξαν τῷ Θεῷ εἰς τὸν τόπον μας εὐφραινόμενοι. Καὶ τότε ἔμειναν ἔρημα, καὶ δὲν ἐλαμβάνομεν ἐξ αὐτῶν τινὰ παραμυθίαν ποσῶς, ἢ παράκλησιν.

3. Ἐκεῖνοι μὲν, οἵτινες μᾶς εἶχασι σκλάβους, μᾶς ἐπρόςαζον ἐπιλοιδοροῦντες διὰ περιγέλασμα, νὰ ψάλλωμεν εἰς χαράν των κἀμμίαν ᾠδὴν, κατὰ τὴν τάξιν μας. Ἡμεῖς δὲ ἀπὸ τὴν λύπην δὲν ἐδυνάμεθα νὰ ἀνοίξωμεν ςόμα οἱ τάλανες.

4. Οὔτε ἐτόλμα τινάς μας νὰ ψάλλῃ τὴν ᾠδὴν Κυρίου εἰς τόπον, καὶ γῆν ἀλλοτρίων, καὶ ἀσεβῶν ἀνθρώ-

5. Ἐὰν ἐπιλάθωμαί σου Ἱερουσαλὴμ, ἐπιλησθείη ἡ δεξιά μου, Κολληθείη ἡ γλῶσσά μου τῷ λάρυγγί μου, ἐὰν μή σου μνησθῶ.

6. Ἐὰν μὴ προανατάξωμαι τὴν Ἱερουσαλὴμ, ὡς ἐν ἀρχῇ τῆς εὐφροσύνης μου.

7. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν υἱῶν Ἐδὼμ τὴν ἡμέραν Ἱερουσαλήμ. Τῶν λεγόντων ἐκκενοῦτε, ἐκκενοῦτε, ἕως τῶν θεμελίων αὐτῆς.

8. Θυγάτηρ Βαβυλῶνος ἡ ταλαίπωρος. μακάριος, ὅς ἀνταποδώσει σοι τὸ ἀνταπόδομά σοι, ὃ ἀνταπέδωκας ἡμῖν.

9. Μακάριος, ὅς κρατήσει, καὶ ἐδαφιεῖ τὰ νήπιά σου πρὸς τὴν πέτραν.

Δόξα.

πων· ἀπεινες εἶναι πραγμα παράνομον.

5. Μάλιςα δακρύζων, ἔλεγε τοιαῦτα πᾶς ἕνας μας. Ὦ Ἱερουσαλὴμ παμπόθητε, ἐάν σου ἀςοχήσω πώποτε, καὶ δείξω κἀνὲν σημεῖον ἀγαλλιάσεως ἐδῶ εἰς τὴν ἐξορίαν μου, νὰ μὴν ἐπιτύχω τῆς θείας βοηθείας, καὶ χάριτος. Τοῦτο λέγει τὸ, ἐπιλησθείη ἡ δεξιά μου.

6. Ὅτι ἡ θεία νεουργία σου εἶναι ἀρχὴ, καὶ κεφάλαιον τῆς εὐφροσύνης, καὶ θυμηδίας μου.

7. Οἱ Ἰδουμαῖοι ἦσαν ἀπόγονοι τοῦ Ἠσαῦ· καὶ ἔχοντες τὴν πατρῴαν δυσμένειαν ἔχαιρον τὴν καταςροφὴν τῆς Ἱερουσαλὴμ, ὅταν τὴν ἔκαυσαν οἱ Χαλδαῖοι, καὶ τὴν ἐρήμωσαν, Τοὺς ὁποίους παρεκίνουν οἱ ἄνομοι εἰς βάσασον περισσότερον, λέγοντες. Ἐκκενοῦτε. Ἤγουν ἐκβάθρων αὐτὴν ἀνασπάσατε.

8. Τώρα προφητεύει τὸν ὄλεθρον τῆς Βαβυλῶνος, λέγων, Οὐαί σοι ἀθλία πόλις, καὶ ταλαίπωρος, ἡ ὁποία μεγαλαυχεῖς σήμερον, μίαν ἡμέραν θέλεις ἰδῇ καὶ σὺ τὸ πικρότατον τέλος σου· Τότε νὰ νομίζηται καλότυχος ὁ Λαὸς, ὅς τις σὲ καταπατήσει· νὰ σοὶ ἀνταποδώσῃ τὴν ἀπανθρωπίαν, τὴν ὁποίαν μᾶς ἔδειξες, καὶ τὴν πολλήν σου σκληρότητα.

9. Ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ οἱ Βαβυλώνιοι δὲν ἐλυπήθησαν κἂν τὰ βρέφη τῶν Ἰουδαίων, ἀλλὰ μὲ πολλὴν ὠμότητα τὰ ἐφόνευον, ἐπροφήτευσε νὰ πάθωσι καὶ αὐτοὶ τὰ ὅμοια. Μακαρίζεται δὲ ὁ Κῦρος, ὄχι ὡς εὐσεβὴς, ἀλλὰ διατὶ τὸν εὐσεβῆ λυτρώσας Λαὸν, ἐπρόσαξε νὰ κτίσωσι τὸν Ναόν· Ὅτι ὅς τις κάμνει καλὸν, καλημερίζεται πολλάκις, καὶ μακαρίζεται.

Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. ΡΛΖ'.

Ἀφ' οὗ ἔςρεψαν οἱ Ἰουδαῖοι ἀπὸ τὴν Βαβυλῶνα εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ἐνίκησαν τὰ Ἔθνη, τὰ ὁποῖα τοὺς ἐπολεμοῦσαν πάλιν ὕςερα, ἐδόξασαν τὸν Θεὸν, ὅς τις τοῖς ἔδωκε τὴν βοήθειαν, καὶ προσέφερον αὐτῷ ὕμνον εὐχαριςήριον. Ταῦτα οὖν ὁ Θεῖος Δαβὶδ ἐπροφήτευσεν. Οὕτω λέγει ὁ Θεοδώρητος. Ἕτεροι δὲ Διδάσκαλοι λέγουσιν, ὅτι τὴν παροῦσαν εὐχαριςίαν ἐποίησεν ὁ Δαβὶδ διὰ λόγου του, ὅταν ἐλυτρώθη ἀπὸ τὸν διωγμὸν τοῦ Ἀβεσσαλώμ· Ἀλλ' αὐτὸ δὲν μᾶς βλάβει τίποτε, φθάνει πῶς εἶναι ὁ Ψαλμὸς εἰς δόξαν Κυρίου, καὶ αἴνεσιν.

Ἡ Ἐξήγησις.	Τὸ Κείμενον.
1. Καθὼς σε ὑμνοῦσιν εἰς τοὺς Οὐρανοὺς οἱ Ἅγιοι Ἄγγελοι, οὕτω καὶ ἡμεῖς οἱ ἐπὶ γῆς, τοὺς χοροὺς ἐκείνων μιμούμενοι, τὴν πνευματικὴν μελῳδίαν σοι προσφέρομεν ὁλοψύχως, καὶ κατὰ δύναμιν.	1. Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, καὶ ἐναντίον Ἀγγέλων ψαλῶ σοι.
2. Ἐξαιρέτως δὲ ἐγὼ ὁ ἀχρεῖος οἰκέτης σου, ὅς τις μοῦ ἐπήκουσες τόσαις φοραῖς, ὁσάκις σοῦ ἐδεήθην ἐν ἀνάγκαις, καὶ θλίψεσιν.	2. Ὅτι ἤκουσας πάντα τὰ ῥήματα τοῦ σόματός μου.
3. Ὅθεν ὡς ὀφειλέτης σου, καὶ ὑπόχρεως δὲν ἀμελῶ, εὐχαρισῶν τὴν εὐσπλαγχνίαν, τὴν ὁποίαν ἔκαμες εἰς ἐμένα, φιλάνθρωπε, καὶ τὴν κατὰ τῶν πολεμίων δικαιοσύνην σου· Καὶ πάντοτε θέλω σὲ προσκυνεῖ εἰς τὸν Ἅγιόν σου Ναὸν, καὶ σεβάσμιον.	3. Προσκυνήσω πρὸς Ναὸν ἅγιόν σου, καὶ ἐξομολογήσομαι τῷ ὀνόματί σου, ἐπὶ τῷ ἐλέει σου, καὶ τῇ ἀληθείᾳ σου.
4. Ὅτι πανταχοῦ ᾄδεται, καὶ μεγαλύνεται τὸ Παναγιόν σου Ὄνομα· Διατὶ ὅσοι εἴδασι τὸ κράτος σου, τὸ διηγοῦνται εἰς ὅλους θαυμάζοντες.	4. Ὅτι ἐμεγάλυνας ἐπὶ πᾶν τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου.
5. Λοιπὸν καθὼς ἔκαμες ἕως τώρα, οὕτω προβλέπω, ἐλπίζω, καὶ δέομαι, νὰ μοῦ ἐπακούῃς καὶ εἰς τὸ μέλλον, νὰ ἐμπλήσῃς τὴν ψυχήν μου ψυχαγωγίαν, καὶ θάρσος πληρέστατα.	5. Ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλέσωμαί σε, ταχὺ ἐπάκουσόν μου. Πολυωρήσεις με ἐν ψυχῇ μου δυνάμει σου.
6. Ταῦτα προφητεύει διὰ τὴν θείαν ἐνανθρώπησιν· Ὅτι καλὰ καὶ ἐθαύμασαν καὶ τότε τοῦ Θεοῦ τὴν δύναμιν πολλοὶ Βασιλεῖς, ἀκούσαντες τὴν νίκην τῶν Ἰουδαίων· ἀλλὰ μετὰ τὴν σάρκωσιν τοῦ Χριστοῦ, ἠκούσθη εἰς ὅλον τὸν Κόσμον τὸ σωτήριον Εὐαγγέλιον, Εἰς τὸ ὁποῖον εἶναι γεγραμμένα ὅλα τοῦ Θεοῦ τὰ λόγια, Τὰ ὁποῖα ἀκούσαντες ὅλοι οἱ Βασιλεῖς ἐπίστευσαν.	6. Ἐξομολογησάσθωσάν σοι, Κύριε, πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς. ὅτι ἤκουσαν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ σόματός σου.
7. Εὐκτικῶς προλέγει τὰ μέλλοντα, πῶς θέλουσι θαυμάσει ὅλοι τοῦ Θεοῦ τὴν μεγάλην οἰκονομίαν, καὶ πρόνοιαν· Ὅτι τὰς οἰκονομίας, ὁδοὺς ἐκάλεσεν· Ὑψηλὸς γὰρ ὢν φύσει ὁ Κύριος, καὶ ἄρρητος, δὲν ἀμελεῖ οὐδὲ τῶν μικρῶν, καὶ ταπεινῶν, ἀλλὰ καὶ τούτους ἀξιοῖ προμηθείας· Ὅτι γινώσκων τὰ πάντα πρὸ τῆς γεννέσεως, καὶ βλέπων τοὺς ἐν δυναστείᾳ ἀπὸ μακρόθεν, προσφέρει ἑκάστῳ τὸ φάρμακον, καὶ τὴν θεραπείαν ἁρμόδιον.	7. Καὶ ᾀσάτωσαν ἐν ταῖς ὁδοῖς Κυρίου. Ὅτι μεγάλη ἡ δόξα Κυρίου. Ὅτι ὑψηλὸς Κύριος, καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορᾷ, καὶ τὰ ὑψηλὰ ἀπὸ μακρόθεν γινώσκει.
8. Εἰς ἐσένα λοιπὸν, Πολυέλεε, ἔχω καὶ ἐγὼ τὰς ἐλπίδας μου, εἰς ὅσας θλίψεις, καὶ συμφορὰς μοῦ τύχουσι νὰ μὲ λυτρώσῃς, νὰ φυλάξῃς τὴν ζωήν μου ἀπὸ τὸν κίνδυνον.	8. Ἐὰν πορευθῶ ἐν μέσῳ θλίψεως, ζήσεις με.
9. Καθὼς καὶ ἄλλην φορὰν, ἐν ᾧ ἐβούλουντο νὰ μὲ	9. Ἐπ' ὀργὴν ἐχθρῶν μου

ἐξέτεινας χεῖράς σου, καὶ ἔσωσέ με ἡ δεξιά σου.

10. Κύριος ἀνταποδώσει ὑπὲρ ἐμοῦ. Κύριε τὸ ἔλεός σου εἰς τὸν αἰῶνα. Τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου μὴ παρίδῃς.

θανατώσωσιν οἱ πολέμιοι· καὶ ὀργισθεὶς κατ' αὐτῶν, ἐκείνους μὲν ἐτιμώρησας, ἐμὲ δὲ σωτηρίας ἠξίωσας.

10. Ἐγὼ (λέγει) ὡς ἄνθρωπος δὲν δύναμαι νὰ ἀνταμείψω τὰς εὐεργεσίας· Σὺ δὲ Κύριε ὁ χορηγὸς τῶν ἀγαθῶν, νὰ ἀποπληρώσῃς τὸ χρέος μου. Ναὶ, Δέσποτα, ἐπειδὴ ἀμέτρητόν σου εἶναι τὸ ἔλεος, μή μας παρίδῃς τοὺς ἀναξίους δούλους σου, ὅτι τῶν ἀχράντων χειρῶν σου εἴμεθα ποίημα.

Εἰς τὸ τέλος, Ψαλμὸς τῷ Δαβὶδ, Ζαχαρίου ἐν τῇ διασπορᾷ.

Ψαλμός. ΡΛΗ'.

Μήτε αὐτὴ ἡ ἐπιγραφὴ ἁρμόζει, οὔτε συμφωνεῖ μὲ τοῦ Ψαλμοῦ τὴν ἔννοιαν· Ὁ ὁποῖος προφητεύει τὴν εὐσέβειαν τοῦ Ἰωσίου, ὅς τις προσεύχεται τῷ Θεῷ, τὴν περὶ αὐτοῦ πρόγνωσιν θαυμαζόμενος. Διδάσκει δὲ ἡμᾶς οὗτος ὁ Ψαλμὸς, ὅτι ἐπειδὴ δὲν εἶναι πρᾶξις τῷ Θεῷ ἄγνωστος, οὔτε ἠμπορεῖ τινὰς ἁμαρτωλὸς νὰ κρυφθῇ ἀπὸ λόγου του, νὰ προστρέχωμεν εἰς ἐκεῖνον μὲ ταπείνωσιν, νὰ μᾶς συγχωρήσῃ τὰ ἐπταισμένα ὡς εὔσπλαγχνος.

Τὸ Κείμενον.

1. Κύριε ἐδοκίμασάς με, καὶ ἔγνως με. Σὺ ἔγνως τὴν καθέδραν μου, καὶ τὴν ἔγερσίν μου.

2. Σὺ συνῆκας τοὺς διαλογισμούς μου ἀπὸ μακρόθεν.

3. Τὴν τρίβον μου, καὶ τὴν σχοῖνόν μου σὺ ἐξιχνίασας.

4. Καὶ πάσας τὰς ὁδούς μου προεῖδες· ὅτι οὐκ ἔστι δόλος ἐν γλώσσῃ μου.

5. Ἰδοὺ, Κύριε, σὺ ἔγνως πάντα τὰ ἔσχατα, καὶ τὰ

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Οὐ μόνον ἡ πενία, καὶ ἀθυμία, ἀλλὰ καὶ ἡ εὐπραξία, καὶ Βασιλεία εἶναι τῆς ἀρετῆς δοκίμιον καὶ ἐπίγνωσις· Διὰ τοῦτο λέγει, Γινώσκεις ἀκριβῶς, Κύριε, πάντα τὰ ἔργα μου, ὅσα ἔπραξα καθήμενός τε, καὶ ἀνιστάμενος· ἤγουν ὅλον τὸν καιρὸν τῆς ζωῆς μου.

2. Καὶ οὐ μόνον τὰς πράξεις, ἀλλὰ καὶ τοὺς λογισμούς μου καὶ ἐνθυμήσεις γνωρίζεις, πρὸ τοῦ νὰ ἔλθωσιν εἰς τὴν καρδίαν μου.

3. Τρίβον καλεῖ τὰς πράξεις, καὶ σχοῖνον δὲ τὴν τούτων εὐθύτητα, καὶ μεταφορικῶς ἀπὸ τὸ σχοινίον, τὸ ὁποῖον βάζουσιν εἰς τὸν τοῖχον οἱ οἰκοδόμοι, καὶ κτίζουσιν ἴσια χωρὶς λοξότητα.

4 Καὶ ὅσα βουληθῶ νὰ τελέσω, πρὸ τοῦ νὰ τὰ μελετήσω, προβλέπεις καὶ γνωρίζεις τα· ὅθεν οἶδας, ὅτι δὲν εἶναι δόλος ποσῶς εἰς τὰ χείλη μου.

5. Ἐπειδὴ εἶπεν ἄνωθεν, ἐδοκίμασάς με, διὰ νὰ μὴ βάλῃ τις εἰς τὸν νοῦν του, ὅτι ἀφ' οὗ γένωσι, γνωρίζει

θ

ὁ Θεὸς τὰ πράγματα, ὑπήγαγε λέγων, Ὅτι ὡς Ποιητὴς, καὶ Θεός μου γινώσκεις ἅπαντα, τὰ πρῶτα καὶ ὕςερα καὶ τὰ μέλλοντα.

6. Ἀπὸ τὰ εἰς ἐμὲ γεγενημένα, ἐγνώρισα τὴν ἄπειρόν σου σοφίαν καὶ δύναμιν, τὴν ὁποίαν θέλων νὰ ὑμνήσω, δὲν δύναμαι κατὰ χρέος, καὶ ἐπαξίως ὁ ἀνάξιος.

7. Περὶ τῆς προγνώσεως εἰπὼν, λέγει πάλιν, ὅτι δὲν εἶναι βολετὸν νὰ φύγωμεν, καὶ νὰ κρυπτώμεθα ἀπ' ἐκεῖνον, ὅςτις γινώσκει τὰ πάντα σαφέςατα.

8. Ἅπαντα πληροῖς τὰ ἄνω καὶ κάτω· τὰ ὕψη καὶ βάθη, τὸ μῆκος καὶ πλάτος ὡς ἀπερίγραπτος. Λοιπὸν ποῦ νὰ φύγω, νὰ μή με φθάσῃ ἡ χείρ σου ἡ Παντοδύναμος; ἐὰν ἀναβῶ εἰς τὸν Οὐρανὸν, ἐκεῖ εἶσαι, ὑπὸ τῶν Ἀγγέλων θεοπρεπῶς δοξαζόμενος. Ἐὰν καταβῶ εἰς τὸν ᾅδην, ἐκεῖ εὑρίσκεσαι, τοὺς ἀδίκους δικαίως κολάζων αἰώνια.

9. Ἐὰν λάβω πτέρυγας, καὶ πετάξω ἀπὸ τὴν ἀνατολὴν ἕως τὴν δύσιν, πάλιν ἐκεῖ μὲ προφθάνει ἡ δύναμίς σου, καὶ μὲ λαμβάνει ἡ δεξιά σου, ἥτις ἕως ἐκεῖ μὲ ὡδήγησεν.

10. Ὁ Σύμμαχος. »Ἐὰν εἴπω, ἴσως σκότος ἐπισκεπάσει με, ἀλλὰ καὶ νὺξ περὶ ἐμὲ φωτεινή· Οὔτε σκοτεινὸν ἔςαι ὑπὲρ σὲ, ἀλλὰ καὶ νὺξ ὡς ἡμέρα φαίνει.« Τοῦτ᾽ ἔςι, κᾂν τὴν νύκτα ἀφότις βασιλεύσῃ ὁ Ἥλιος, βουληθῶ νὰ φύγω, κᾂν τὸ μεσόνυκτον, ἐν ᾧ εἶναι σκότος πανταχοῦ δὲν θέλω δυνηθῆ νὰ κρυφθῶ ἀπὸ λόγου σου, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ τὸ σκότος φῶς γίνεται, καὶ ἡ νὺξ πάμφωτος ἡμέρα λογίζεται· Ἐπειδὴ πάσας τὰς αἰσχρὰς πράξεις, φονικὰ, καὶ πορνείας, καὶ ἄλλα ὅμοια ἀνομήματα, τὰ ὁποῖα τελοῦνται τὴν νύκτα ἀπόκρυφα, εὐγάζεις εἰς τὸ φῶς, καὶ κολάζονται οἱ ὑπεύθυνοι.

11. Νεφροὺς τοὺς λογισμοὺς ἐκάλεσε· καὶ θέλει νὰ εἰπῇ, ὅτι οὐχ' ἁπλῶς, καὶ ὡς ἔτυχε ταῦτα λέγω, ἀλλὰ πεφωτισμένος τὸν νοῦν ὑπὸ σοῦ, καὶ τὰς φρένας μου, ὅςτις ἔχεις τὴν φροντίδα μου, ἀπὸ τὴν κοιλίαν τῆς Μητρός μου.

12. Ὅθεν ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν ὥραν, καθ' ἣν ἐγεννήθην,

ἀρχαῖα· σὺ ἔπλασάς με, καὶ ἔθηκας ἐπ' ἐμὲ τὴν χεῖρά σου.

6. Ἐθαυμαςώθη ἡ γνῶσις σου ἐξ ἐμοῦ ἐκραταιώθη· οὐ μὴ δύνωμαι πρὸς αὐτήν.

7. Ποῦ πορευθῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός σου; καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου ποῦ φύγω;

8. Ἐὰν ἀναβῶ εἰς τὸν οὐρανὸν, σὺ ἐκεῖ εἶ. Ἐὰν καταβῶ εἰς τὸν ᾅδην, πάρει.

9. Ἐὰν ἀναλάβοιμι τὰς πτέρυγάς μου κατ᾽ ὄρθρον, καὶ κατασκηνώσω εἰς τὰ ἔσχατα τῆς θαλάσσης· Καὶ γὰρ ἐκεῖ ἡ χείρ σου ὁδηγήσει με, καὶ καθέξει με ἡ δεξιά σου.

10. Καὶ εἶπα, ἄρα σκότος καταπατήσει με, καὶ νὺξ φωτισμὸς ἐν τῇ τρυφῇ μου. Ὅτι σκότος οὐ σκοτισθήσεται ἀπὸ σοῦ, καὶ νὺξ ὡς ἡμέρα φωτισθήσεται. Ὡς τὸ σκότος αὐτῆς, οὕτω καὶ τὸ φῶς αὐτῆς,

11. Ὅτι σὺ ἐκτήσω τοὺς νεφρούς μου. ἀντελάβου μου ἐκ γαςρὸς μητρός μου.

12. Ἐξομολογήσομαί σοι,

ὅτι φοβερῶς ἐθαυμαστώθης. Θαυμάσια τὰ ἔργα σου, καὶ ἡ ψυχή μου γινώσκει σφόδρα.

13. Οὐκ ἐκρύβη τὸ ὀστοῦν μου ἀπὸ σοῦ, ὃ ἐποίησας ἐν κρυφῇ· καὶ ἡ ὑπόστασίς μου ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς.

14. Τὸ ἀκατέργαστόν μου εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου· Καὶ ἐπὶ τὸ Βιβλίον σου πάντες γραφήσονται. Ἡμέρας πλασθήσονται, καὶ οὐθεὶς ἐν αὐτοῖς.

15. Ἐμοὶ δὲ λίαν ἐτιμήθησαν οἱ φίλοι σου ὁ Θεὸς, λίαν ἐκραταιώθησαν αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν.

16. Ἐξαριθμήσομαι αὐτοὺς, καὶ ὑπὲρ ἄμμον πληθυνθήσονται.

17. Ἐξηγέρθην, καὶ ἔτι εἰμὶ μετὰ σοῦ.

18. Ἐὰν ἀποκτείνῃς ἁμαρτωλοὺς ὁ Θεὸς, Ἄνδρες αἱμάτων ἐκκλίνατε ἀπ' ἐμοῦ, Ὅτι ἐρισταὶ ἐστὲ εἰς διαλογισμούς.

19. Λήψονται εἰς ματαιότητα τὰς πόλεις σου.

20. Οὐχὶ τοὺς μισοῦντάς σε, Κύριε, ἐμίσησα, καὶ ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου ἐξετηκόμην; Τέλειον μῖσος ἐμίσουν αὐτοὺς, εἰς ἐχθροὺς

ἀπήλαυσα τῆς προνοίας σου, εἶμαι χρεώστης νὰ εὐχαριστῶ διὰ τὰς εὐεργεσίας σου, ὁμολογῶν τὰς θαυματουργίας σου, καὶ νὰ σὲ δοξάζω πάντοτε.

13. Δέν σε λανθάνει (λέγει) τίποτες, ἀλλὰ πάντα τὰ κατ' ἐμὲ γινώσκεις· ἐπειδὴ διαπλάττεις τοὺς ἀνθρώπους, ὥσπερ εἰς ἔσχατον μέρος τῆς γῆς, εἰς τὸ κρυπτὸν τῆς φύσεως ἐργαστήριον.

14. Ὁ Σύμμαχος. »Ἀμόρφωτόν με προεῖδον οἱ ὀφθαλμοί σου, σὺν τοῖς ἐν τῇ Βίβλῳ σου πᾶσι γεγραμμένοις. Ἡμέρας πλασθησομένοις οὐκ ἐνδεούσης οὐδεμιᾶς.« Τοῦτ' ἔστι τόσον με εἶδες, καὶ ἐγίνωσκες πρὶν νὰ πλασθῶ καὶ νὰ μορφωθῶ, ὥσπερ ἐκείνους, οἵτινες εἶναι καμωμένοι τέλειοι, ἢ δὲν λείπουνται μίαν ἡμέραν νὰ γραφθῶσιν εἰς τὴν Βίβλον σου. Βίβλον δὲ καλεῖ τὴν μνήμην τοῦ Θεοῦ, ἥτις περιέχει τὰ πάντα.

15. Ὁ εὐσεβὴς Ἰωσίας συντυχένει ἐδῶ, καθὼς εἰς τὴν ἐπιγραφὴν εἴπομεν, ὁ ὁποῖος ἐτίμησε πολλὰ τοὺς Ἱερεῖς, καὶ τοὺς λοιποὺς ἐναρέτους, οἵτινες ἦταν ἀπὸ τοὺς ἀσεβεῖς Βασιλεῖς καταφρονεμένοι πρότερον, καὶ οὗτος τοῖς ἔδωκεν ἀξιώματα.

16. Ἐπλήθυνεν οὖν ὁ ἀριθμὸς τῶν εὐσεβῶν καὶ τότε, ἀλλὰ μετὰ τὴν θείαν Ἐνανθρώπησιν ἔγινεν ὄντως ὡς τὴν ἄμμον ἀμέτρητος.

17. Ὁ Σύμμαχος. »Ἐξυπνήσω, καὶ ἀεὶ ἔσομαι παρὰ σοί.« Ἤγουν ἐξύπνησα ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν, καὶ θέλω σου ἐνθυμᾶσθαι πάντοτε.

18. Ἐὰν ἐσὺ ὁ φιλάνθρωπος φονεύῃς τοὺς ἀσεβεῖς, πόσῳ μᾶλλον ἐγὼ νὰ μὴν ἀποστραφῶ, καὶ νὰ τοὺς μισήσω, ἠξεύρων αὐτοὺς, πῶς εἶναι εἰς τὴν γνώμην δύστροποι, καὶ πλεῖστα φιλόνεικοι.

19. Οἱ τοιοῦτοι δὲν καρποῦνται ἀπὸ τὸν Νόμον σου κἀμμίαν ὠφέλειαν, ματαίας τὰς ἐντολὰς, καὶ τρίβους σου λογιζόμενοι.

20. Ἀπὸ τὴν πολλὴν ἀγάπην, καὶ ζῆλον, τὸν ὁποῖον σοὶ ἔχω, ἀγαπῶ καὶ ἐγὼ, ὅσα ὀρέγεσαι· Ὅθεν τοὺς μὲν φίλους σου φιλῶ, καὶ γεραίρω, τοὺς δὲ ἐχθρούς σου τόσον ἐμίσησα, ὥστε ἀδυνατῶ, καὶ τήκομαι, λυπούμενος τὴν τούτων ἀναισθησίαν, καὶ ἀπώλειαν.

21. Ἐγὼ μὲν, Κύριε, ὑπολαμβάνω νὰ εἶναι ἀληθινὰ, ὅσα εἶπα· Πλὴν παρακαλῶσε ἐξέταξαι ἀκριβῶς τὸν βίον μου, καὶ τὰ τῆς διανοίας κινήματα.

22. Καὶ ἐὰν εὑρεθῇ νὰ ἔπταισα τίποτες, θεράπευτον μὲ τὴν σοφίαν σου τὸ ἁμάρτημα, καὶ ὁδήγησόν με εἰς τὴν στράταν ἐκείνην τὴν ψυχοσωτήριον, ἥτις ἀνάγει τοὺς ὁδοιπόρους εἰς ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἀγαλλίασιν ἄῤῥητον.

ἐγένοντό μοι.

21. Δοκίμασόν με ὁ Θεὸς, καὶ γνῶθι τὴν καρδίαν μου. ἔτασόν με, καὶ γνῶθι τὰς τρίβους μου.

22. Καὶ ἴδε εἰ ὁδὸς ἀνομίας ἐν ἐμοὶ, καὶ ὁδήγησόν με ἐν ὁδῷ αἰωνίᾳ.

Εἰς τὸ τέλος, Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. ΡΛΘ΄.

Εἰς τὴν α΄. Βίβλον τῶν Βασιλειῶν φαίνεται εἰς διαφόρους τόπους, πόσους διωγμοὺς ἔκαμεν ὁ παμπόνηρος Σαοὺλ τοῦ Μακαρίου Δαβὶδ, καὶ πόσας θλίψεις τῷ ἔδωκε. Διωκόμενος οὖν ὑπ᾽ αὐτοῦ, ἔκαμε πολλὰς δεήσεις, καὶ Ψαλμοὺς πρὸς τὸν Κύριον, καὶ μάλιστα τὸν παρόντα, δεόμενος αὐτοῦ, νὰ τὸν λυτρώσῃ ἀπὸ τὰς χεῖράς του. Ὅστις οὖν ἔχει ἐχθροὺς, ἀδικητὰς, ἢ συκοφάντας, οἵτινες τὸν ἐζημίωσαν, ἢ ἐδυσφήμησαν, ὠφελεῖται πολλὰ νὰ λέγῃ τοῦτον τὸν Ψαλμὸν μὲ κατάνυξιν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Λύτρωσαί με, Κύριε, ἀπὸ τοὺς κακοὺς, καὶ ἀδίκους ἀνθρώπους, οἵτινες εἰσὶν ὄντως ἀπὸ τὰ ἄγρια θηρία ὠμότεροι.

2. Ὅτι οὐ μόνον μὲ πονηροὺς λογισμοὺς, ἀλλὰ καὶ μὲ τὰ κακά των ἔργα δὲν παύουσι καθ᾽ ἡμέραν, νὰ πολεμῶσιν ἀδίκως τοὺς δούλους σου οἱ ἀναίσχυντοι.

3. Πολλάκις ἐδοκίμασεν ὁ Σαοὺλ μὲ δόλους διαφόρους, νὰ τὸν φονεύσῃ· καὶ δὲν ἔβαλεν εἰς τὸν νοῦν του τοὺς ὅρκους, τοὺς ὁποίους ὤμοσε, νὰ μὴ τὸν κακοποιήσῃ. Ὑποκρινόμενος οὖν φιλίαν εἶχε τὴν ἔχθραν εἰς τὴν καρδίαν· Διὰ τοῦτο πρεπόντως τὸν παρωμοίασεν μὲ τὸ θανάσιμον θηρίον· Ἐπειδὴ εἶχε τὸ φαρμάκι, καὶ τὸν θάνατον εἰς τὰ χείλη του.

4. Ὡς δίκαιος οὖν εὔχεται τῷ Θεῷ, ὄχι νὰ ἀπολέσῃ

Τὸ Κείμενον.

1. Ἐξελοῦ με, Κύριε, ἐξ ἀνθρώπου πονηροῦ, ἀπὸ ἀνδρὸς ἀδίκου ῥῦσαί με.

2. Οἵτινες ἐλογίσαντο ἀδικίαν ἐν καρδίᾳ, ὅλην τὴν ἡμέραν παρετάσσοντο πολέμους.

3. Ἠκόνησαν γλῶσσαν αὐτῶν ὡσεὶ ὄφεως. Ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χείλη αὐτῶν.

4. Φύλαξόν με, Κύριε, ἐκ

χειρὸς ἁμαρτωλοῦ. Ἀπὸ ἀνθρώπων ἀδίκων ἐξελοῦ με.

5. Οἵτινες διελογίσαντο, τοῦ ὑποσκελίσαι τὰ διαβήματά μου.

6. Ἔκρυψαν ὑπερήφανοι παγίδα μοι, καὶ σχοινίοις διέτειναν παγίδα τοῖς ποσί μου. Ἐχόμενα τρίβους σκάνδαλα ἔθεντό μοι.

7. Εἶπα τῷ Κυρίῳ, Θεός μου εἶ σύ. Ἐνώτισαι, Κύριε, τὴν φωνὴν τῆς δεήσεώς μου. Κύριε, Κύριε δύναμις τῆς σωτηρίας μου.

8. Ἐπεσκίασας ἐπὶ τὴν κεφαλήν μου ἐν ἡμέρᾳ πολέμου.

9. Μὴ παραδῷς με, Κύριε, ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας μου ἁμαρτωλῷ.

10. Διελογίσαντο κατ' ἐμοῦ. Μὴ ἐγκαταλίπῃς με, μήποτε ὑψωθῶσιν.

11. Ἡ κεφαλὴ τοῦ κυκλώματος αὐτῶν, κόπος τῶν χειλέων αὐτῶν καλύψει αὐτούς.

12. Πεσοῦνται ἐπ' αὐτοὺς ἄνθρακες ἐν πυρί. Καταβαλεῖς αὐτοὺς ἐν ταλαιπωρίαις, καὶ οὐ μὴ ὑποστῶσιν.

13. Ἀνὴρ γλωσσώδης οὐ κατευθυνθήσεται ἐπὶ τῆς

τοὺς ἐχθρούς του, Ἀλλ' αὐτὸν νὰ φυλάξῃ ἀπὸ τῶν ἀδίκων τὰ ἔνεδρα.

5. Διατὶ ἐξελαυνόμενος ὑπὸ τοῦ Σαοὺλ κατέφευγε πρὸς ἀλλοφύλους, οἵτινες ἦσαν παράνομοι· Διὰ τοῦτο λέγει, πῶς ἐκινδύνευε, νὰ παραστρατήσῃ ἀπὸ τὸν Νόμον, νὰ εὔγῃ ἀπὸ τῆς εὐσεβείας τὰ διαβήματα.

6. Ὑπερήφανον τὸν Σαοὺλ ἐκάλεσε. παγίδας δὲ καὶ σχοινία, καὶ σκάνδαλα τὰς διαφόρους ἐπιβουλὰς, καὶ ἐνέδρας μεταφορικῶς, ἀπὸ τοὺς κυνηγοὺς, οἵτινες ςένουσι ποδάγρας, βρόχους, καὶ δίκτυα νὰ θηρεύσωσιν.

7. Ἐγὼ δὲ, Κύριε, πάσης ἀνθρωπίνης βοηθείας καταφρονήσας, μόνον πρὸς σὲ τὸν Θεόν μου καὶ Κύριον ἔχω τὸ θάῤῥος μου. Ἔπειτα διὰ νὰ δείξῃ τὸν πολὺν πόθον, τὸν ὁποῖον εἶχε νὰ τοῦ ἐπακούσῃ, διπλασιάζει τὸ, Κύριε, λέγων, Εἰς σὲ ἐλπίζω· Ὅτι σὺ μόνος δύνασαι, νὰ μὲ σώσῃς ὡς Παντοδύναμος.

8. Καθὼς πολλάκις μὲ τὴν πρᾶξιν ἐγνώρισα, Ὅταν μὲ τὸν Γολιὰδ ἐμονομάχησα, Ὅταν μὲ τοὺς ἀλλοφύλους τοσάκις συνεκρότησα πόλεμον· Καὶ μοι ἔγινεν ἡ θεία σου σκέπη ὡς ὅπλα, Περικεφαλαία, Ἀσπὶς, καὶ Σκουτάριον.

9. Ὁ Σύμμαχος. »Μὴ δὸς Κύριε, τὰς ἐπιθυμίας τοῦ παρανόμου.« Τοῦτο ἐςιν, Ἐγὼ μὲν ἐπιθυμῶ νὰ σωθῶ, Αὐτὸς δὲ νὰ μὲ φονεύσῃ ὁ παράνομος. Λοιπὸν μὴ κάμῃς ἐκείνου τὴν ἐπιπόθησιν ὡς ἄδικον, καὶ παράλογον.

10. Πάντα λογισμὸν κινοῦσι κατ' ἐμοῦ, καὶ μελετοῦσι νὰ μὲ φονεύσωσιν· Ἀλλὰ σὺ, Κύριε, μή με γυμνώσῃς τῆς προνοίας σου, Διὰ νὰ μὴ τοῖς γένῃ ἡ ἐμὴ πτῶσις ἀλαζονίας πρόφασις.

11. Προλέγει τὰ κακὰ, τὰ ὁποῖα οἱ ἐχθροί του ἔπαθον ὕςερον· Ὅπερ εἶπεν ὁ Σύμμαχος σαφέςερον. »Πικρασμὸς τῶν κυκλούντων με. Ὁ μοχθος τῶν χειλέων αὐτῶν πωμασάτω αὐτούς.« Ἤγουν εἰς τὰς ἐπιβουλάς τους νὰ πέσωσι, Καὶ νὰ τοὺς σκεπάσῃ ἡ λύπη, τὴν ὁποίαν μοι ἔκαμαν διὰ νὰ λάβωσι δικαίως τὴν αὐτοπάθειαν.

12. Νὰ ἔλθῃ εἰς αὐτοὺς ἡ δικαία σου ὀργὴ, νὰ τοὺς καταναλώσῃ ὡς πῦρ ἀνθράκων καταφλέγον αὐτούς· Καὶ νὰ πέσωσιν εἰς τόσας συμφορὰς, ὥςε νὰ μὴν ἠμπορῶσι νὰ τὰς ὑπομείνωσι. Ταῦτα τῷ Σαοὺλ συνέβησαν εἰς τὸν πόλεμον μὲ τοὺς ἀλλοφύλους, οἵτινες τὸν ἔσφαξαν.

13. Διὰ ἐκείνους, οἵτινες τὸν κατέβαλαν εἰς τὸν Σαοὺλ (λέγει,) μὲ συκοφαντίας καὶ ψεύματα· Καὶ διδά-

σκει μας· Ὅτι οἱ πλούσιοι, καὶ δυνάσαι, οἵτινες λέγουσι ψευδολογίας δὲν προκόπτουσιν, Ἀλλὰ ὡς καταλαληταί, καὶ ἄδικοι νὰ τρυγήσωσι τὰ κακά, τὰ ὁποῖα τοῖς πρέπει.

14. Ναι, κατὰ ἀλήθειαν, Ἠξεύρωτο βέβαια, ὅτι ὁ δικαιοκρίτης Κύριος δὲν ἀφίνει ἀβοηθήτους ἐκείνους, οἵτινες δὲν ἔχουσιν ἀνθρωπίνην βοήθειαν, Ἀλλὰ θέλει κάμει ἀνταπόδοσιν πρέπουσαν, Αὐτοὺς μὲν νὰ δοξάσῃ, Τοὺς δὲ ἀδικητὰς νὰ κολάσῃ αἰώνια.

15. Ὅθεν κατὰ χρέος, καὶ δικαίως οἱ δίκαιοι δοῦλοί σου, ἀνυμνοῦσι διηνεκῶς, καὶ δοξολογοῦσί σε, Κύριε, τοσαύτης κηδεμονίας τυγχάνοντες, Καὶ μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν, νὰ κατοικήσωσιν ἀντάμασου, Νὰ βλέπωσι τὴν πολυπόθητον, καὶ μακαρίαν ὄψιν τοῦ προσώπου σου, χαίροντες, καὶ ἀγαλλιώμενοι πάντοτε.

γῆς. Ἄνδρα ἄδικον κακὰ θηρεύσει εἰς διαφθοράν.

14. Ἔγνων, ὅτι ποιήσει Κύριος τὴν κρίσιν τῶν πτωχῶν, καὶ τὴν δίκην τῶν πενήτων.

15. Πλὴν δίκαιοι ἐξομολογήσονται τῷ ὀνόματίσου. Καὶ κατοικήσουσιν εὐθεῖς σὺν τῷ προσώπῳ σου.

Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. ΡΜ΄.

Καὶ οὗτος ὁ Ψαλμὸς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἔχει τοῦ γεγραμμένου· Ὅτι διωκόμενος ἀπὸ τὸν Σαοὺλ, ἐδέετο τοῦ Θεοῦ νὰ τῷ δώσῃ βοήθειαν. Ἔτι δὲ γινώσκων, ὅτι πολλάκις ἔπταισε τοῦ Θεοῦ μὲ τὴν γλῶσσαν, τὸν παρακαλεῖ, νὰ τῷ δώσῃ δύναμιν, νὰ φυλάξῃ ἐπιμελῶς τοῦτο τὸ ὄργανον ἀναμάρτητον, Διδάσκων καὶ ἡμᾶς, νὰ βλεπώμεθα ἀπὸ βλαβερὰ λόγια, καὶ πονηροὺς λογισμούς, καὶ ἀπὸ πᾶν ἄλλο ψυχοβλαβέσερον νόημα.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Κραυγὴν λέγει τὴν ἔσωθεν τῆς ψυχῆς, Τὴν ὁποίαν τίκτει καρδία πεπυρμένη καὶ διάνοια συντετριμμένη. Καθὼς καὶ ὁ Μωϋσῆς ἐβόα, Ὅτι ὅσοι τοιουτοτρόπως προσεύχονται, αἰτοῦντες ὄχι ἐπίκηρα καὶ μάταια, ἀλλὰ ψυχωφελῆ πράγματα, προσέχει εἰς τὴν δέησίν των ὁ Κύριος· Κατὰ τό, »ἔτι λαλοῦντός σου, ἰδοὺ πάρειμι.

2. Δύο βωμοὺς εἶχεν ὁ Ναός· Τὸν ἕνα χρυσοῦν, ὅστις ἐλέγετο Ἅγιον, Καὶ εἶχε τὴν Κιβωτὸν καὶ τὰ χρυσᾶ Χερουβίμ· Εἰς αὐτὸν εἰσήρχετο μόνον ὁ Ἀρχιερεὺς μία φορὰ τὸν χρόνον καὶ ἐθυμίαζεν· Ὁ ἄλλος ἦτον χαλκοῦς ἔξω ἀπὸ τὰ Ἅγια· Καὶ ἐκεῖ ἔφερναν κάθε βράδυ ἓν ἀρνίον καὶ τὸ ἔκαιον. Ταύτην ἔλεγον θυσίαν ἑσπερινήν· Καὶ τὸ ταχὺ πάλιν ἄλλον ἕνα ἀμνόν· Καὶ ταύτην ἐκάλουν θυσίαν ἑωθινήν. Λοιπὸν εὔχεται νὰ κατευθυνθῇ

Τὸ Κείμενον.

1. Κύριε, ἐκέκραξα πρὸς σὲ εἰσάκουσόν μου. Πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου, ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς σέ.

2. Κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου, ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου ἔπαρσις τῶν χειρῶν μου, Θυσία ἑσπερινή.

3. Θοῦ, Κύριε, φυλακὴν τῷ ςόματί μου, Καὶ θύραν περιοχῆς περὶ τὰ χείλη μου.

4. Μὴ ἐκκλίνῃς τὴν καρδίαν μου εἰς λόγους πονηρίας, τοῦ προφασίζεσθαι προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις.

5. Σὺν ἀνθρώποις ἐργαζομένοις τὴν ἀνομίαν, καὶ οὐ μὴ συνδυάσω μετὰ τῶν ἐκλεκτῶν αὐτῶν.

6. Παιδεύσει με δίκαιος ἐν ἐλέει καὶ ἐλέγξει με· Ἔλαιον δὲ ἁμαρτωλοῦ, μὴ λιπανάτω τὴν κεφαλήν μου.

7. Ὅτι ἔτι, καὶ ἡ προσευχή μου ἐν ταῖς εὐδοκίαις αὐτῶν. κατεπόθησαν ἐχόμενα πέτρας οἱ κριταὶ αὐτῶν.

8. Ἀκούσονται τὰ ῥήματά μου, ὅτι ἡδύνθησαν. Ὡσεὶ πάχος γῆς ἐῤῥάγη ἐπὶ τῆς γῆς.
Διεσκορπίσθη τὰ ὀςᾶ αὐτῶν παρὰ τὸν ᾅδην.

ἡ προσευχή του ὡς ἐκεῖνο τὸ θυμίαμα· Καὶ τὸ ὕψωμα τῶν χειρῶν του νὰ γένῃ, ὡς τὸ ἀκηλίδωτον ἐκεῖνο θῦμα. Ἑσπερινὴν δὲ εἶπεν· Ὅτι ἡ ἑωθινὴ ἀναμένει τὴν ἑσπερινήν· Ἡ δὲ ἑσπερινὴ ἐπλήρωσε τὴν λατρείαν, καὶ ἐλογίζετο πλειότερη.

3. Κάθε καιρὸν πρέπει νὰ ἔχωμεν κεκλεισμένην τὴν θύραν τοῦ ςόματος, Νὰ μὴ συντυχένωμεν μάταια καὶ ἀνωφελῆ λόγια· Καὶ ἐξόχως εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Κυρίου· Ἀλλὰ νὰ προσέχωμεν μετὰ φόβου πολλοῦ, ἐνθυμούμενοι τὸ πῦρ τῆς κολάσεως, τὸ ὁποῖον θέλει καταφλέγει, ὅσους δὲν φυλάττουσι τὴν γλῶσσαν ἀπὸ βλασφημίας, καταλαλιᾶς, Καὶ ἑτέρας αἰσχρολογίας, καὶ φλυαρίσματα.

4. Ἀπὸ τὴν καρδίαν εὐγαίνουσι καλοὶ, καὶ κακοὶ διαλογισμοὶ, καθὼς εἶπεν ὁ Κύριος. Λοιπὸν πρέπει νὰ ἔχωμεν καὶ εἰς αὐτὸ πολλὴν ἐπιμέλειαν· Νὰ μὴν ἐνθυμούμεθα πονηρίας, Οὔτε νὰ λέγωμεν ἀλόγους προφάσεις, ὅταν τύχῃ καὶ ἁμαρτήσωμεν· Καθὼς προβάλλει ὁ κλέπτης τὴν πενίαν, Ὁ μοιχὸς τὴν ἐπιθυμίαν, Καὶ ὁ λαίμαργος τὴν ἀσθένειαν.

5. Ἐκλεκτοὺς καλεῖ ἐκείνους, ὅσοι ὀρέγονται τὰ πονηρὰ, ἤγουν τὴν ἁμαρτίαν· Καὶ μὲ τοὺς ὁποίους εὔχεται τοῦ Θεοῦ, καὶ ὑπόσχεται, νὰ μὴν ἔχῃ μὲ τοιούτους τινὰ κοινωνίαν, καὶ ἀνακάτωσιν.

6. Ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι μὲ ἐλέγχουσι πρὸς διόρθωσιν, ἀγαπῶ, καὶ προτιμῶ· Ὅτι τοῦτο μάλιςα λογίζεται φιλανθρωπία, καὶ ἔλεος, ἐπειδὴ θεραπεύει τὰ τραύματα· Τοὺς δὲ κόλακας, οἵτινες μὲ ἐπαινοῦσιν εἰς πρόσωπον, δὲν ἀκροάζομαι, ἀλλὰ ὡς βλαβεροὺς ἀποςρέφομαι.

7. Ἀντὶ εὐδοκίας, ἕτερος εἶπε πονηρίαις, ἄλλος κακίαις. Τόσον λέγει μισῶ τὴν εὐημερίαν των, ὥςε εὔχομαι νὰ μετατρέψωσιν εἰς καλὸν τὴν κακήν των γνώμην· Νὰ διάγωσιν ἐνάρετα. Τὸ δὲ κατεπόθησαν, εἶπεν ἕτερος, ἐκτιλήσονται ἐν χειρὶ πέτρας. Ἤγουν ταχέως θέλουσιν ἀφανισθῇ οἱ κριταὶ, καὶ δυνάςαι, καὶ οἱ λοιποὶ, ὅσοι ἁμαρτάνουσι, Νὰ βυθισθῶσιν ὡς τὰς πέτρας, τὰς ὁποίας κρύπτει ἡ θάλασσα· Νὰ γένωσιν ὁμοίως καὶ αὐτοὶ ὑποβρύχιοι. Ἤγουν κἂν τὰ ἴχνη τους νὰ μὴ φαίνωνται.

8. Τότε μὲ τὴν πεῖραν, καὶ πρᾶξιν νὰ καταλάβωσι τὴν ἡδονὴν τῆς συμβουλῆς μου, καὶ παραινέσεως, Ὅταν πάθωσι τὰς συμφορὰς εἰς τὸ ὕςερον, Καὶ διαῤῥάγουσιν ὥσπερ τὴν γῆν, ἥτις ἀροτριᾶται, καὶ κόπτεται. Ἢ ὡς τὸν πάγον νὰ λύσωσι, καὶ νὰ σκορπίσωσι τὰ κόκκαλά τους· Καὶ ἡ ψυχή των νὰ ὑπάγῃ εἰς θάνατον ἀθάνατον.

καὶ κόλασιν ἀτελεύτητον.

9. Ἐγὼ δὲ, Κύριε, εἰς ἄλλον δὲν ἔχω τὸ θάῤῥος, καὶ τὰς ἐλπίδας μου, εἰμὴ εἰς Ἐσένα τὸν Πλάςην μου πάντοτε. Λοιπὸν μή με λάβῃς ἀνέτοιμον, καὶ ἀδιόρθωτον.

10. Ἀλλὰ φύλαξόν με ἀπὸ τὰς κεκρυμμένας ἐπιβουλὰς, καὶ παγίδας, τὰς ὁποίας μοι κατασκεύασαν οἱ παράνομοι· Καὶ μὴν ἀφήσῃς νὰ μὲ κακοποιήσωσιν ἄδικα.

11. Μάλιςα δὲ ἂς πέσωσιν εἰς τὸ δίκτυον· αὐτὸ, τὸ ὁποῖον ἡτοίμασαν. Ἤγουν κατὰ τὰς πράξεις των ἂς λάβωσι τὴν ἀνταπόδοσιν. Τὸ δὲ κατὰ μόνας λέγει, ὅτι ἀπηλλαγμένος ἐγὼ, καὶ λυτρωμένος ἀπὸ τοὺς πονηρούς, Καὶ καθαρεύων τῆς αὐτῶν κοινωνίας, ὡς μόνος οἰκῶν, νὰ δυνηθῶ νὰ περάσω, ἀπὸ τὴν ῥευςὴν ζωὴν ταύτην, εἰς τὴν ἀθάνατον, καὶ αἰώνιον.

9. Ὅτι πρὸς σὲ, Κύριε, Κύριε, οἱ ὀφθαλμοί μου. Ἐπὶ σοὶ ἤλπισα. Μὴ ἀντανέλῃς τὴν ψυχήν μου.

10. Φύλαξόν με ἀπὸ παγίδος, ἧς συνεςήσαντό μοι, καὶ ἀπὸ σκανδάλων τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν.

11. Πεσοῦνται ἐν ἀμφιβλήςρῳ αὐτῶν οἱ ἁμαρτωλοί. Κατὰ μόνας εἰμὶ ἐγὼ, ἕως ἂν παρέλθω.

Συνέσεως τῷ Δαβὶδ, ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τῷ σπηλαίῳ προσευχόμενον. Ψαλμός. ΡΜΑʹ.

Φανερὰ ἀπὸ τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ Ψαλμοῦ ἡ δήλωσις· Ὅτι διωκόμενος ὁ Δαβὶδ ὑπὸ τοῦ Σαοὺλ ἐκρύβη εἰς ἓν σπήλαιον· Καὶ ἐκεῖ ἐδέετο τοῦ Θεοῦ νὰ τὸν λυτρώσῃ ἀπὸ τὸν κίνδυνον. Συνέσεως δὲ λέγει· Ἢ πῶς ἐδιδάχθη, καὶ ἐφωτίσθη αὐτὸς ἀπὸ τὸν Θεὸν, καὶ ἐσύνθεσεν ταύτην τὴν δέησιν. Ἢ πῶς διδάσκει ἡμᾶς νὰ ἔχωμεν σύνεσιν, καὶ ὑπομονὴν εἰς τοὺς πειρασμοὺς, νὰ μὴ βλασφημῶμεν, Ἀλλὰ ἐλπίζοντες εἰς τὸν Παντοδύναμον Θεὸν, νὰ ζητῶμεν ἐξ αὐτοῦ τὴν βοήθειαν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Τὴν προθυμίαν τῆς διανοίας φωνὴν ἐκάλεσεν· Ὅτι ὅποιος φοβεῖται, καὶ κρύπτεται, δὲν τολμᾷ νὰ φωνάξῃ. Λέγει οὖν, ὅτι μὲ πόθον πολὺν καὶ προθυμίαν τὸν Θεὸν ἱκέτευσα.

2. Τὸ πολὺ, καὶ διάπυρον τῆς δεήσεως μὲ τὸ ἐκχεῶ παρεδήλωσε. Λέγει οὖν, ὅτι τὴν πολλήν μου θλῖψιν, καὶ συμφορὰν τῷ Θεῷ ἐφανέρωσα· Ἐπιμελῶς τὴν ἱκεσίαν

Τὸ Κείμενον.

1. Φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα. Φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐδεήθην.

2. Ἐκχεῶ ἐνώπιον αὐτοῦ τὴν δέησίν μου. Τὴν θλῖψίν μου ἐνώπιον αὐτοῦ ἀπαγ-

γελῶ.

3. Ἐν τῷ ἐκλείπειν ἐξ ἐμοῦ τὸ πνεῦμά μου, καὶ σὺ ἔγνως τὰς τρίβους μου.

4. Ἐν ὁδῷ ταύτῃ, ᾗ ἐπορευόμην, ἔκρυψαν παγίδα μοι.

5. Κατενόουν εἰς τὰ δεξιὰ, καὶ ἐπέβλεπον, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐπιγινώσκων με.

6. Ἀπώλετο φυγὴ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἔςιν ὁ ἐκζητῶν τὴν ψυχήν μου.

7. Ἐκέκραξα πρὸς σὲ Κύριε. Εἶπα σὺ εἶ ἡ ἐλπίς μου. Μερίς μου εἶ ἐν γῇ ζώντων.

8. Πρόσχες πρὸς τὴν δέησίν μου, ὅτι ἐταπεινώθην σφόδρα.

9. Ῥῦσαί με ἐκ τῶν καταδιωκόντων με· Ὅτι ἐκραταιώθησαν ὑπὲρ ἐμέ.

10. Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς τὴν ψυχήν μου τοῦ ἐξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματί σου.

11. Ἐμὲ ὑπομενοῦσι δίκαιοι, ἕως οὗ ἀνταποδῷς μοι.

προσφέρων, καὶ μετὰ δακρύων δεόμενος.

3. Ταῦτα δὲ ἐποίουν τὴν ὑπερβολὴν τῶν κακῶν, καὶ τὸν μέγαν κίνδυνον βλέπων, Καὶ τὸν θάνατον ἐκδεχόμενος· Καθὼς γινώσκεις, Κύριε, ὅλας μου τὰς θλίψεις, τὰς πράξεις, καὶ διαβήματα.

4. Καθὼς οἱ κυνηγοὶ σκοπεύουσι τὰ ἴχνη τῶν θηρίων, καὶ διαβήματα, Εἰς τὰ ὁποῖα ςένουσι τὰς παγίδας, καὶ θήρατρα, Οὕτω καὶ ὁ Σαοὺλ ἐκύτταζε, ὅπου ὁ Δαβὶδ διέβαινεν, ἐκεῖ τὰς ἐνέδρας ἀπέκρυπτε. Τὸ αὐτὸ καὶ ὁ δαίμων ὡς πονηρὸς κατεργάζεται· Τὸν σώφρονα παγιδεύει μὲ τὴν Φιληδονίαν, Τὸν ἐλεήμονα μὲ τὴν κενοδοξίαν, Τὸν Παρθένον μὲ τὴν ἀλαζονείαν· καὶ τὰ ἑξῆς.

5. Δεξιὰ τὸ μέρος τῶν φίλων ἐκάλεσε. Λέγει οὖν, ὅτι ἐσοχαζόμην ἐὰν ἦτον τινὰς φίλος, καὶ ἀγαπημένος μου εἰς ἀντάμειψιν, ἀλλὰ δὲν ηὗρα ποσῶς βοήθειαν.

6. Ὅθεν εὑρισκόμενος εἰς ἄφυκτα, καὶ ἄλυτα δίκτυα, δὲν ἦτον τινὰς νὰ μοὶ βοηθήσῃ, νὰ γλυτώσω τὴν ζωήν μου ἀπὸ τὸν κίνδυνον.

7. Λοιπὸν ἐπειδὴ ἄλλην ἐλπίδα δὲν ἔχω, μόνον ἐσένα, Δέσποτα Κύριε, Τὸν ὁποῖον ἔχω μερίδα, καὶ κλῆρόν μου εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον, Ἐσένα ἐπικαλοῦμαι, νὰ μὲ λυτρώσῃς ὡς μόνος φιλάνθρωπος, καὶ πάντα δυνάμενος.

8. Ναὶ, πολυεύσπλαγχνε Δέσποτα, ἀκροάσου τὴν ταπεινὴν ἱκεσίαν μου· Ὅτι πολλὰ ἀδυνάτησα, καὶ ἠτόνησα ἀπὸ τὴν δριμύτητα τῶν συμφορῶν τε, καὶ θλίψεων. Οὕτως εἶπεν ὁ Σύμμαχος. »Ἀκρόασαι τῆς λαλιᾶς μου, ὅτι ἠτόνησα.«

9. Ἐκεῖνοι, οἵτινες καταδιώκουσι καὶ πολεμοῦσί με, Εἶναι δυνατώτεροί μου καὶ ἰσχυρότεροι· Ἀλλὰ μὲ τὴν ἐδικήν σου βοήθειαν θέλω φύγει ἀπὸ τὰς χεῖράς των.

10. Ὁ Ἀκύλας. »Ἐξάγαγε ἀπὸ συγκλεισμοῦ τὴν ψυχήν μου.« Ὅτι τὸ σπήλαιον εἶχασι περικλεισμένον, καὶ ἐφύλαττον ἔξωθεν οἱ πολέμιοι. Λέγει οὖν, Εὔγαλέ με ἀπὸ ταῦτα τὰ βάσανα, Ἢ ἀπὸ τὴν φυλακὴν τοῦ σώματος, Νὰ σὲ ὑμνολογῶ ἀκατάπαυστα.

11. Ὁ Σύμμαχος. Τὸ ὄνομά σου ςεφανώσονται δίκαιοι, ὅταν με εὐεργετῇς· Ὅτι βλέποντες τὴν εἰς ἐμὲ γενομένην εὐεργεσίαν, θέλουσιν ἔχει πληροφορίαν, καὶ διὰ τὴν εἰς αὐτοὺς σωτηρίαν, νὰ ἀνυμνῶσι σὲ τὸν Δίκαιον Κριτὴν, καὶ φιλάνθρωπον.

Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. Ὁπότε κατεδίωκεν αὐτὸν Ἀβεσσαλὼμ ὁ Υἱὸς αὐτοῦ. ΡΜΒ΄.

Αὐτὴ ἡ ἐπιγραφὴ δὲν εὑρίσκεται εἰς κἀνένα ἀπὸ τοὺς ἐξηγητάς, Πλὴν ἀληθινὴ εἶναι, καὶ σύμφωνος εἰς τὴν τοῦ Ψαλμοῦ διάνοιαν· Ὅτι ὁ διωγμὸς, τὸν ὁποῖον τῷ ἔκαμεν ὁ Υἱός του ἐκράτησε καιρὸν πολὺν, καθὼς καὶ ὁ ἄλλος τοῦ πενθεροῦ του, Τοὺς ὁποίους ὑπέμενεν ὁ Μακάριος μὲ θαυμασίαν πρᾳότητα, γινώσκων, ὅτι ὁ Θεὸς τὸν ἐπαίδευε διὰ τὴν ἁμαρτίαν, τὴν ὁποίαν ὡς ἄνθρωπος ἐτέλεσε κατὰ τοῦ Οὐρίου. Καὶ ζητεῖ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν παρόντα Ψαλμὸν τρεῖς εὐεργεσίας, καὶ χάριτας· Νὰ τῷ συγχωρήσῃ τὰ πταίσματα, Νὰ τῷ δώσῃ δύναμιν, νὰ μὴ πέσῃ πλέον εἰς ἄλλα νεώτερα· Καὶ νὰ τὸν λυτρώσῃ ἀπὸ τοὺς θλίβοντας. Ἀπὸ τοῦτον οὖν τὸν ἀοίδιμον, ἂς λάβῃ πᾶς ἕνας δεδιωγμένος, καὶ τεθλιμμένος ὑπόδειγμα, νὰ ὑπομένῃ εὐχαρίστως τὰ λυπηρὰ, γνωρίζων καὶ ὁμολογῶν, ὅτι δικαίως παιδεύεται. Καὶ ἐὰν οὕτως εἴπῃ, ἀξιοῦται νὰ εἰσέλθῃ μὲ τὸν καλὸν λῃστὴν εἰς τὸν Παράδεισον· Εἰ δὲ καὶ ῥαθυμεῖ, καὶ βλασφημεῖ, καὶ θυμώνεται, ὁμοιάζει τοῦ σκύλου, ὅστις δαγκάνει τὸν λίθον, ὁ ὁποῖος τὸν ἔκρουσεν. Οὕτω καὶ ὁ ἄγνωσος μαθητὴς τζακίζει τὴν ῥάβδον, μὲ τὴν ὁποίαν τὸν ἔδειρεν ὁ Διδάσκαλος Ἀλλ᾿ ὁ φρόνιμος δὲν ἀμύνεται κατὰ τῶν ἀναισθήτων πραγμάτων, ὅτι αὐτὰ δὲν κινοῦνται ἀφ᾿ ἑαυτοῦ τους, ἀλλὰ τὸν μασίζοντα δέεται, νὰ τὸν εὐσπλαγχνισθῇ, νὰ μὴ τὸν παιδεύσῃ περισσότερον. Πρέπει λοιπὸν νὰ ὑπομένῃ πᾶς ἕνας τὴν ὠφέλειαν τῆς θλίψεως. Καθὼς καὶ τὰ καυστήρια τῶν ἰατρῶν, καὶ τὰ πικρότατα βότανα καταδέχεται· Ὅτι δι᾿ αὐτῶν ἀπολαμβάνει τὴν ὑγείαν του· Εἰ δὲ καὶ γογγύζει νὰ θυμώνεται, ἔχει καὶ τὴν θλίψιν τοῦ σώματος ἐδῶ, πρόσκαιρα· Καὶ πάλιν μετὰ τὸν θάνατον, νὰ ἔχῃ τὴν κόλασιν ἀτελεύτητον.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Διὰ τί ἦτον ἄδικος ὁ Υἱός του, καὶ πατραλοίας, λέγει πρὸς τὸν Θεὸν ὁ Μακάριος, εἰσάκουσόν μου, Κύριε, μὲ ἀλήθειαν, καὶ δικαιοσύνην· Ὄχι πῶς εἶμαι ἐγὼ δίκαιος, Ἀλλ᾿ ὅτι ὑπὸ ἀδίκων καὶ παρανόμων διώκομαι, χωρὶς νὰ τοὺς ἀδικήσω τίποτε.

2. Γινώσκω μὲν, ὅτι ἀδύνατον εἶναι, νὰ φύγῃ τις τὸ δίκαιόν σου καὶ ἀλάθητον δικαστήριον· Ἀλλ᾿ ἐὰν θελήσῃς νὰ κρίνῃς κατὰ τὸν κανόνα, τὸν ὁποῖον εἰς τὸν Νόμον μᾶς ἔδωκες, δὲν δικαιοῦται κἂν ἕνας ἄνθρωπος, Ὅτι τινὰς δὲν ἐπολιτεύθη ἄμεμπτα· Εἰ δὲ πάλιν, καὶ φέρεις εἰς τὸ μέσον τὰς εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας μᾶς ἔκαμες, τίς νὰ φανῇ πρὸς δωρεὰς τοσαύτας εὐχάριστος;

Τὸ Κείμενον.

1. Κύριε εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου. Ἐνώτισαι τὴν δέησίν μου ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου. Εἰσάκουσόν μου ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου.

2. Καὶ μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τοῦ δούλου σου. Ὅτι οὐ δικαιωθήσεται ἐνώπιόν σου πᾶς ζῶν.

3. Ὅτι κατεδίωξεν ὁ ἐχθρὸς τὴν ψυχήν μου. Ἐταπείνωσεν εἰς γῆν τὴν ζωήν μου.

4. Ἐκάθισέ με ἐν σκοτεινοῖς, ὡς νεκροὺς αἰῶνος. Καὶ ἠκηδίασεν ἐπ' ἐμὲ τὸ πνεῦμά μου.

5. Ἐν ἐμοὶ ἐταράχθη ἡ καρδία μου.

6. Ἐμνήσθην ἡμερῶν ἀρχαίων. Ἐμελέτησα ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου. Ἐν ποιήμασι τῶν χειρῶν σου ἐμελέτων.

7. Διεπέτασα πρὸς σὲ τὰς χεῖράς μου. Ἡ ψυχή μου ὡς γῆ ἄνυδρός σοι.

8. Ταχὺ εἰσάκουσόν μου, Κύριε, ἐξέλιπε τὸ πνεῦμά μου.

9. Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ὁμοιωθήσομαι τοῖς καταβαίνουσιν εἰς λάκκον.

10. Ἀκουστὸν ποίησόν μοι τὸ πρωῒ τὸ ἔλεός σου, Ὅτι ἐπὶ σοὶ ἤλπισα.

11. Γνώρισόν μοι, Κύριε, ὁδὸν, ἐν ᾗ πορεύσομαι. Ὅτι πρὸς σὲ ἦρα τὴν ψυχήν μου.

12. Ἐξελοῦ με ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου, Κύριε· πρὸς σὲ κατέφυγον.

3. Λοιπὸν ἱκετεύω σε, νὰ μὴ μὲ κρίνῃς εἰς τὰς ἀχαριςίας, τὰς ὁποίας ἔδειξα πρὸς τὰς ἀπείρους σου εὐεργεσίας, Ἀλλὰ κρῖνόν με μὲ τοὺς πολεμίους τούτους, οἵτινες μὲ ἐδίωξαν ἀπὸ τὴν ποθεινήν μου πατρίδα, καὶ τῆς Βασιλείας ὑςέρησαν. Τὴν δὲ ταπείνωσιν αὐτοῦ ἡ Ἱςορία διδάσκει· Ὅτι διωκόμενος, ἐπεριπάτει μετὰ δακρύων σκεπασμένος, καὶ ἀνυπόδητος.

4. Οὐδὲν διαφέρω νεκροῦ, ἐπειδὴ ἀναγκάζομαι, νὰ κατοικῶ εἰς σκοτεινὸν τόπον, καὶ ἔρημον· Ὅθεν ἡ ψυχή μου ἠμέλησεν ἀπὸ τὴν ἀκηδίαν. Ἤγουν πολλῆς ἀθυμίας ἐμπέπλησμαι.

5. Καὶ πάντες οἱ λογισμοί μου ταραχῆς, καὶ ζάλης ἐπλήσθησαν.

6. Ἀλλὰ πάλιν ἐνθυμούμενος τὰ ἀρχαῖα ἐλέη σου καὶ θαυμάσια, ὅτι ἀπὸ πόσας συμφορὰς ἐλύτρωσες τοὺς προπάτοράς μας, Καὶ δὲν ἀφῆκες τοὺς πολεμίους, νὰ τοὺς νικήσωσι, λαμβάνω (ταῦτα μελετῶν) πολλὴν ψυχαγωγίαν, καὶ ἄνεσιν· Ἐλπίζων, ὅτι δὲν θέλεις ἀφήσει καὶ ἐμὲ τὸν ἀχρεῖον οἰκέτην σου ἀβοήθητον.

7. Μὲ πολλὴν προθυμίαν σοῦ ἐδεήθην, Καὶ ὑψώσας τὰς χεῖρας ἱκέτευσα, Ὅτι καθὼς ἡ ξηρὰ, καὶ ἄνυδρος γῆ προσμένει, καὶ ἐκδέχεται τὴν βροχὴν, Οὕτω καὶ ἐγὼ διψῶ, καὶ ποθῶ ὁλοψύχως τὴν σὴν βοήθειαν.

8. Λοιπὸν καθὼς εἶπον ἀνώτερον ἐπάκουσόν μου τὸ γληγορώτερον, ὅτι ἀπὸ τὴν πολλὴν ἀθυμίαν ὀλιγοςεύει ἡ ζωή μου, καὶ ἐκλείπει τὸ πνεῦμά μου.

9. Μὴ μοῦ βδελύξῃς διὰ τὴν ἁμαρτίαν τὴν οἰκτρὰν δέησιν, Ὅτι ἐὰν δὲν μοὶ δώσῃς ἐγκαίρως βοήθειαν, κινδυνεύω εἰς θάνατον.

10. Τὸ ταχέως, πρωῒ ἐκάλεσε. Λέγει οὖν, Μήνυσόν μοι τὴν σὴν φιλανθρωπίαν, Καὶ μὴ μὲ ὑςερήσῃς τοῦ ἐλέους σου· Ὅτι εἰς ἐσένα πάντοτε ἤλπισα.

11. Γενοῦ ὁδηγός μου, Καὶ δεῖξόν μοι τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν, νὰ πορεύωμαι ἄμεμπτα, Ὅτι ὅλα τὰ βιωτικὰ πράγματα ἀπηρνήθην, Καὶ μόνον ἐσένα ὁλοψύχως ἐπόθησα.

12. Λοιπὸν φεύγων τοὺς πολεμίους, ἐσένα ἔχω καταφυγὴν, καὶ βοήθειαν, Καὶ παρακαλῶ σε νὰ μὲ λυτρώσῃς ἀπὸ τὰς ἐπιβουλάς των καὶ μηχανήματα.

13. Πρὸ πάντων δὲ ἱκετεύωσε, νὰ μὲ διδάξῃς νὰ κάμω, ὅσα σοὶ ἀρέσωσιν, ἐπειδὴ ἐσὺ εἶσαι ὁ Θεὸς, καὶ Δεσπότης μου.

14. Καὶ ἐντεῦθεν τὴν ἀξίαν τοῦ Πνεύματος ἐδιδάχθημεν· Ὅτι καθὼς ὁ Θεὸς εἶναι ἀγαθὸς, Οὕτω καὶ τὸ Πνεῦμα ἀγαθὸν ὀνομάζεται. Ἐπεὶ οὖν ἐδεήθη τοῦ Θεοῦ, νὰ τὸν ὁδηγήσῃ, παρακαλεῖ νὰ ἀπολαύσῃ καὶ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Παναγίου Πνεύματος, Ἕως νὰ φθάσῃ εἰς τὴν μακαρίαν γῆν, καὶ λιμένα ἔνδοξον.

15. Ἐσὺ μὲ ἔχρισες Βασιλέα, Καὶ φοβοῦμαι μὴ γένω αἰτία (ἐὰν ὑςερηθῶ τῆς ἀξίας) καὶ σὲ βλασφημήσουσιν οἱ ἐχθροί μας, λέγοντες, ὅτι δὲν ἐδυνήθης νὰ μᾶς δώσῃς βοήθειαν. Λοιπὸν μὴ κυττάξῃς εἰς τὴν ἐμὴν ἀξίαν, ἀλλὰ εἰς δόξαν τοῦ ὀνόματός σου καὶ εὐφημίαν, ἀξίωσόν με τῆς σωτηρίας.

16. Καὶ δικάζων δικαίως ἀναμέσον ἐμοῦ, καὶ τῶν πολεμίων, Λύτρωσαι ἀπὸ τὰς συμφορὰς ἐμὲ τὸν ἀδικηθέντα δοῦλόν σου, ὡς κριτὴς δικαιότατος· Ὡς ἐλεήμων δὲ ἐξολόθρευσον ἐκείνους, οἵτινες μὲ ἔθλιψαν τοσοῦτον καὶ ἐβασάνισαν· Ὅτι ὅποιος εὐσπλαγχνίζεται τὸν ἀδικούμενον, ἀποδίδει τῷ ἀδικητῇ τὴν δικαίαν καὶ πρέπουσαν παίδευσιν.

13. Δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν, τὸ θέλημά σου, ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός μου.

14. Τὸ πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὁδηγήσοι με ἐν γῇ εὐθείᾳ.

15. Ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου, Κύριε, ζήσεις με, ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ἐξάξεις ἐκ θλίψεως τὴν ψυχήν μου.

16. Καὶ ἐν τῷ ἐλέει σου ἐξολοθρεύσεις τοὺς ἐχθρούς μου· Καὶ ἀπολεῖς πάντας τοὺς θλίβοντας τὴν ψυχήν μου· Ὅτι ἐγὼ δοῦλός σου εἰμί.

Δόξα. Κάθισμα ΙΘ΄.

Τὸ Τρισάγιον, εἶτα τὰ Τροπάρια. ἦχος β΄.

Εὐχαριςῶν δοξάζω σε ὁ Θεός μου, ὅτι πᾶσι δέδωκας τοῖς ἁμαρτωλοῖς τὴν μετάνοιαν.

Δόξα.

Σωτὴρ μὴ καταισχύνῃς με, ὅταν ἔλθῃς κρῖναι κόσμον ἅπαντα, τὸν αἰσχύνης ἔργα ποιήσαντα.

Καὶ νῦν.

Δόξα.

Ἀμέτρητά σοι πταίσας, ἀμετρήτους κολάσεις ἐκδέχομαι· ὁ Θεός μου οἴκτειρον, σῶσόν με.

Καὶ νῦν.

Τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου νῦν προσφεύγω, τὰς σειρὰς διάλυσον, Θεοτόκε, τῶν ἐγκλημάτων μου.

Τὸ Κύριε ἐλέησον μ'. καὶ ἡ εὐχή.

Δέσποτα Χριςὲ, ὁ Θεὸς, ὁ τοῖς πάθεσί σου τὰ πάθη μου θεραπεύσας, καὶ τοῖς τραύμασί σου τὰ τραύματά μου ἰατρεύσας, χάρισαί μοι τῷ πολλά σοι πταίσαντι δάκρυα κατανύξεως· συγκέρασόν μου τῷ σώματι ἀπὸ ὀσμῆς τοῦ ζωοποιοῦ Σώματός σου, καὶ γλύκανόν μου τὴν ψυχὴν τῷ σῷ τιμίῳ Αἵματι ἀπὸ τῆς πικρίας, ἣν με ὁ ἀντίδικος ἐπότισεν· ὕψωσόν μου τὸν νοῦν πρὸς σὲ κάτω ἑλκυσθέντα, καὶ ἀνάγαγέ με ἀπὸ τοῦ χάσματος τῆς ἀπωλείας, ὅτι οὐκ ἔχω μετάνοιαν, οὐκ ἔχω κατάνυξιν, οὐκ ἔχω δάκρυον παρακλητικὸν, τὰ ἐπανάγοντα τὰ τέκνα πρὸς τὴν ἰδίαν κληρονομίαν· ἐσκότισμαι τὸν νοῦν ἐν τοῖς βιωτικοῖς πάθεσιν, οὐκ ἰσχύω ἀτενίσαι πρὸς σὲ ἐν ὀδύνῃ, οὐ δύναμαι θερμανθῆναι τοῖς δάκρυσι τῆς πρὸς σὲ ἀγάπης. Ἀλλὰ, Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριςὲ, ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν, δώρησαί μοι μετάνοιαν ὁλόκληρον, καὶ καρδίαν ἐπίπονον εἰς ἀναζήτησίν σου. Χάρισαί μοι τὴν χάριν σου, καὶ ἀνακαίνισον ἐν ἐμοὶ τὰς μορφὰς τῆς σῆς εἰκόνος· κατέλιπόν σε, μὴ μὲ ἐγκαταλίπῃς, ἔξελθε εἰς ἀναζήτησίν μου, ἐπανάγαγε πρὸς τὴν νομήν σου, καὶ συναρίθμησόν με τοῖς προβάτοις τῆς ἐκλεκτῆς σου ποίμνης· διάθρεψόν με σὺν αὐτοῖς ἐκ τῆς χλόης τῶν θείων σου μυςηρίων πρεσβείαις τῆς πανάγνου Μητρός σου καὶ πάντων τῶν ἁγίων.

Ψαλμὸς τῷ Δαβὶδ, πρὸς τὸν Γολιάθ. ΡΜΓ'.

Εἰς τὴν πρώτην Βίβλον τῶν Βασιλειῶν Κεφ. ιζ. φαίνεται, ὅτι πολεμῶν ὁ Σαοὺλ μὲ τοὺς ἀλλοφύλους ἦτον εἰς αὐτοὺς ἕνας Γίγας Γολιὰθ καλούμενος, Καὶ ὠνείδιζε τοὺς Ἰουδαίους προσκαλούμενος τούτους εἰς πόλεμον· Οἱ δὲ ἐφοβοῦντο, καὶ δὲν ἐτόλμα τινὰς νὰ σιμώσῃ· Ὅτι ἦτον ἑξήμισυ πήχαις μακρύς. Τότε, ὁ Δαβὶδ, Παιδίον νέον, ἔχων τὸ θάρρος του εἰς τὸν Θεὸν, ὑπῆγεν εἰς τὸν Βασιλέα, νὰ τὸν ςείλῃ εἰς τὸν πόλεμον. Ὁ δὲ Σαοὺλ δὲν ἤθελε, ὅτι ἐδειλία μή πως καὶ φονευθῇ. Λέγει τον ὁ Δαβὶδ, Μὴ φοβῆσαι, ὅτι ἐγὼ ἐφόνευσα ἕνα λέοντα, καὶ μίαν ἄρκτον, οἵτινες μοῦ ἐπῆραν πρόβατα· Καὶ ἔβαλα εἰς τὸ ςόμα τοῦ θηρίου τὰς χεῖράς μου, καὶ ἔσχισα εἰς δύο τὰς σιαγόνας τοῦ λέοντος· Καὶ οὕτως ἐλπίζω εἰς τὸν Θεὸν νὰ θανατώσω καὶ αὐτὸν τὸν ὑπερήφανον. Ἀπῆλθεν οὖν χωρὶς ἅρματα, Μόνον μίαν σφενδόνην ἐπῆρε καὶ τρεῖς λίθους, Καὶ ἀφ' οὗ ἐπλησίασεν εἰς τὸν Γίγαντα, ἔβαλε τὸν ἕνα λίθον, καὶ ἔρριψε κατὰ τοῦ Γίγαντος, τὸν Κύριον Σαβαὼθ ἐπικαλούμενος· Ὁ δὲ λίθος ἐπέρασε τὴν περικεφαλαίαν, Καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸ μέτωπον αὐτοῦ, Καὶ ἔπεσε κατὰ γῆς ὁ ἀλλόφυλος. Ὅθεν ὁ Δαβὶδ ἐπῆρε τὴν ῥομφαίαν τοῦ Γολιὰθ, καὶ ἀπεκεφάλισεν αὐτόν. Τότε τῷ ἔδωκεν ὁ Βασιλεὺς εἰς γυναῖκα τὴν θυγατέρα του. Διὰ ταύτην οὖν τὴν νίκην ἐποίησε τὸν Ψαλμὸν τοῦτον, Προφητεύων τὴν λύτρωσιν τῶν αἰχμαλώτων Ἰουδαίων ἀπὸ τὴν Βαβυλῶνα, Καὶ τὰς εὐχαριςίας τὰς ὁποίας ἔδιδον τῷ Θεῷ, πῶς ἐνίκησαν τοὺς ἐχθροὺς μετὰ τὴν ἐπάνοδον.

8

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἀφ᾽ οὗ ἔστρεψαν ἀπὸ τὴν Βαβυλῶνα εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ οἱ αἰχμάλωτοι Ἰουδαῖοι, δὲν εἶχασιν οὔτε ὅπλα, καὶ ἅρματα νὰ πολεμήσωσιν, Οὔτε ἐνδύματα πρὸς αὐτάρκειαν, Ἀλλὰ πάλιν ἐνίκησαν καὶ τὰ ἄλλα Ἔθνη, μὲ τὴν θείαν βοήθειαν.

2. Ἀπὸ τὰς ἐνεργείας ἐποίησε τὰς προσηγορίας, λέγων, Ἐσὺ, Κύριε, μὲ ἠλέησες καὶ ἐσκέπασες, Καὶ ἐρχόμενος εἰς βοήθειάν μου, μὲ ἐλύτρωσες· Ὅθεν καὶ ἐγὼ δὲν ἤλπισα εἰς ἄλλον, οὔτε ἔχω τὸ θάῤῥος μου εἰς ἄνθρωπον, Ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν ἄμαχόν σου, καὶ ἄπειρον δύναμιν.

3. Τοῦτο ἁρμόζει τῷ Ζοροβάβελ, καὶ τῷ Ἰησοῦ τοῦ Ἱερέως, Οἵτινες ἦσαν τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τοῦ Λαοῦ προεστῶτες, καὶ ἡγούμενοι.

4. Πολλὰ θαυμάζω τὴν ἄμετρόν σου φιλανθρωπίαν, Κύριε· Ὅτι Θεὸς ὢν καὶ τῶν ἁπάντων δημιουργὸς, ἔχεις τόσην κηδεμονίαν καὶ φροντίδα εἰς τοῦτο τὸ ταπεινὸν ζῶον, καὶ εὐτελέστατον.

5. Ὁ Θεοδοτίων. »Ἄνθρωπος ἀτμίδι ὡμοιώθη.« Ἤγουν ἡ τῶν ἀνθρώπων φύσις εἶναι ὡσεὶ καπνὸς ματαία, καὶ ἄστατος, Καὶ διαλύεται ἐν εὐκολίᾳ, Καὶ φθείρεται· Ὁ δὲ βίος ἡμῶν ὥσπερ τὴν σκιὰν παρέρχεται.

6. Ἀλλ᾽ ἐπειδὴ πολυέλεε τόσην ἐπιμέλειαν ἔχεις εἰς τοὺς ἐπικήρους ἀνθρώπους, Δέομαί σου ὁ ἀνάξιος, νὰ κλίνῃς σχεδὸν τοὺς Οὐρανοὺς εἰς βοήθειάν μας, Καὶ ἐγγίζων μὲ τὴν δικαίαν σου μάστιγα ταῦτα τὰ ὑπερήφανα ὄρη τοὺς πολεμίους, νὰ τοὺς διασκεδάσῃς ὡσεὶ καπνόν. Ἀνθρωπίνως εἶπε ταῦτα, ὄχι περιγράφων τὴν θείαν φύσιν, ἀλλὰ εἰς τιμωρίαν τῶν ἐχθρῶν τὸν βοηθὸν ἐκκαλούμενος, Καὶ σχηματίζων τοὺς λόγους εὐκτικῶς, προλέγει τὰ μέλλοντα.

7. Ναὶ, Κύριε, ῥίψαι τὰς ἀστραπὰς, καὶ τούτους διασκόρπισον· Ἀπόστειλον τὰ βέλη τῆς ὀργῆς σου, νὰ τοὺς ῥίψῃς κατὰ γῆς τεταραγμένους· Παράδοσον αὐτοὺς ὡς ἀδίκους εἰς παντελῆ ἐξολόθρευσιν.

8. Χεῖρα καλεῖ τὴν θείαν δύναμιν, καὶ λέγει, πρόσταξαι μόνον μὲ ἕνα σου νεῦμα, καὶ μᾶς ἔρχεται ἡ βοήθεια.

Τὸ Κείμενον.

1. *Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεός μου. Ὁ διδάσκων τὰς χεῖράς μου εἰς παράταξιν· Τοὺς δακτύλους μου, εἰς πόλεμον.*

2. *Ἔλεός μου, καὶ καταφυγή μου· Ἀντιλήπτωρ μου, καὶ ῥύστης μου· ὑπερασπιστής μου, καὶ ἐπ᾽ αὐτῷ ἤλπισα.*

3. *Ὁ ὑποτάσσων τὸν λαόν μου ἐπ᾽ ἐμέ.*

4. *Κύριε, τί ἐστιν ἄνθρωπος, ὅτι ἐγνώσθης αὐτῷ. Ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι λογίζῃ αὐτῷ;*

5. *Ἄνθρωπος ματαιότητι ὡμοιώθη. Αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ὡσεὶ σκιὰ παράγουσι.*

6. *Κύριε, κλῖνον Οὐρανοὺς καὶ κατάβηθι. Ἅψαι τῶν ὀρέων, καὶ καπνισθήσονται.*

7. *Ἄστραψον ἀστραπὴν, καὶ σκορπιεῖς αὐτούς. Ἐξαπόστειλον τὰ βέλη σου, καὶ συνταράξεις αὐτούς.*

8. *Ἐξαπόστειλον τὴν χεῖρά σου ἐξ ὕψους.*

9. Ἐξελοῦ με, καὶ ῥῦσαί με ἐξ ὑδάτων πολλῶν, ἐκ χειρὸς υἱῶν ἀλλοτρίων.

10. Ὧν τὸ σόμα ἐλάλησε ματαιότητα, καὶ ἡ δεξιὰ αὐτῶν δεξιὰ ἀδικίας.

11. Ὁ Θεὸς ᾠδὴν καινὴν ᾄσομαί σοι, ἐν Ψαλτηρίῳ δεκαχόρδῳ ψαλῶ σοι. Τῷ διδόντι τὴν σωτηρίαν τοῖς βασιλεῦσι, τῷ λυτρουμένῳ Δαβὶδ τὸν δοῦλον αὐτοῦ ἐκ ῥομφαίας πονηρᾶς.

12. Ῥῦσαί με, καὶ ἐξελοῦ με ἐκ χειρὸς υἱῶν ἀλλοτρίων, Ὧν τὸ σόμα ἐλάλησε ματαιόσητα, καὶ ἡ δεξιὰ αὐτῶν, δεξιὰ ἀδικίας.

13. Ὧν οἱ υἱοὶ αὐτῶν ὡς νεόφυτα, ἱδρυμένα ἐν τῇ νεότητι αὐτῶν.

14. Αἱ θυγατέρες αὐτῶν κεκαλλωπισμέναι, περικεκοσμημέναι ὡς ὁμοίωμα ναοῦ.

15. Τὰ ταμεῖα αὐτῶν πλήρη, ἐξερευγόμενα ἐκ τούτου εἰς τοῦτο.

16. Τὰ πρόβατα αὐτῶν πολύτοκα, πληθύνοντα ἐν ταῖς ἐξόδοις αὐτῶν. Οἱ βόες αὐτῶν παχεῖς.

17. Οὐκ ἔσι κατάπτωμα φραγμοῦ, οὐδὲ διέξοδος, οὐδὲ κραυγὴ ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῶν.

18. Ἐμακάρισαν τὸν λαὸν

9. Μεταφορικῶς τὴν πληθὺν των πολεμίων ἐκάλεσεν ὕδατα, δεόμενος νὰ τὸν λυτρώσῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας αὐτῶν τῶν ἀλλοτρίων τῆς εὐσεβείας καὶ ὀρθῆς πίσεως.

10. Οἵτινες βλασφημοῦσι τὴν δόξαν σου οἱ ἀναίσχυντοι, ἀλλὰ καὶ τὰ χέριά των δὲν ἐργάζονται δεξιὸν τίποτες, μόνον ἀδικίας καὶ ἕτερα ἀνομήματα.

11. Ἐγὼ δὲ λυτρωθεὶς ἀπὸ τούτους μὲ τὴν σὴν βοήθειαν, ὑπόσχομαι νὰ μὴ φανῶ εἰς τοιαύτην εὐεργεσίαν ἀχάρισος, ἀλλὰ νὰ σοὶ ψάλλω μίαν ᾠδὴν καινοτέραν, μὲ τὰ συνήθη τῆς μουσικῆς ὄργανα παναρμόνιον, νὰ σὲ ἀνυμνῶ· Ἐπειδὴ οὕτως ἤνωσας καὶ τοὺς προγόνους μας, καὶ νικηφόρους κατὰ τῶν πολεμίων ἀπέδειξας· Τὸν Δαβὶδ λέγω, τὸν Ἰωσαφὰτ, καὶ τοὺς ἄλλους πισοὺς, οἵτινες σὲ ἐκάλεσαν εἰς βοήθειαν. Πονηρὰν ῥομφαίαν λέγει τῶν ἐχθρῶν τὴν μανίαν.

12. Δὲν εἶπε τὴν ταυτολογίαν ταύτην ματαίως καὶ ἄκαιρα, ἀλλὰ θέλων νὰ διηγηθῇ τὴν εὐημερίαν των, κατηγορεῖ τὴν πονηρίαν αὐτῶν, διὰ νὰ ἐγείρῃ τὸν Θεὸν εἰς ἄμυναν, λέγων, Ἐκεῖνοι, οἵτινες ἔχουσι τόσα καλὰ, σὲ βλασφημοῦσι, καὶ κάμνουσι τόσας ἀδικίας, διατὶ ἔχουσιν ἀφθονίαν πράγματος.

13. Καὶ εὐτυχίαν ἀνείκασον εἰς τὰ ἀγαθὰ ταῦτα τὰ πρόσκαιρα· καὶ μάλισα τὴν πολυπαιδίαν, τὰ ὁποῖα εἶναι ὡς νεόφυτα εὔμορφα, καὶ καθ᾽ ἑκάσην αὐξάνουσιν.

14. Αἱ δὲ θυγατέρες αὐτῶν οὐ μόνον τὸ κάλλος ὡραΐζουσι τῆς φύσεως, ἀλλὰ καὶ μὲ τέχνην σολίζονται, καὶ καλλωπίζονται τόσον, ὥσε παρομοιάζουσι μὲ τοὺς Ναοὺς τῶν εἰδώλων, καὶ ἑταιρίζονται.

15. Ὅταν εἴδωσι τὰ δοχεῖά των γεμάτα ὑπὲρ τὴν χρείαν, μεταφέρουσιν εἰς ἄλλα ἀγγεῖα τὰ περισσεύματα.

16. Τὰ πρόβατά των εἶναι πολύγεννα καὶ πληθύνουσι θαυμασιώτατα· Τὰ βόδιά των παχέα, καὶ καματερὰ εἰς τὴν δούλευσιν.

17. Ὁ Σύμμαχος. »Καὶ οὔτε διακοπὴ, οὔτε ἐκφορὰ, οὔτε κωκυτὸς ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῶν.« Ὅτι διὰ τὴν πολλὴν ἀφθονίαν τῶν ἀγαθῶν, διάγουσιν εἰς τρυφὴν καὶ γέλωτα, χωρὶς νὰ δοκιμάσωσι λύπην, ἢ δάκρυα.

18. Ὅθεν οἱ πλανεμένοι καὶ ἄγνωσοι, οἵτινες δὲν

ἠξεύρουσι, νὰ διακρίνωσι καλῶς τὰ πράγματα, μακαρίζουσι, καὶ τοὺς ζηλεύουσι, νομίζοντες τὸν πλοῦτον καὶ δυναςείαν, εὐκληρίαν, καὶ τὴν τρυφὴν, μακαριότητα· Οἱ δὲ σοφοὶ καὶ ἐνάρετοι μακαρίζουσι τὸν Λαὸν, τὸν ὁποῖον ἔχεις εἰς προμήθειαν, καὶ προτιμοῦσι τὴν κηδεμονίαν σου ὑπὲρ πᾶσαν εὐημερίαν καὶ ἀπόλαυσιν πρόσκαιρον.

ᾧ ταῦτα ἐςί. Μακάριος ὁ λαὸς, οὗ Κύριος ὁ Θεὸς αὐτοῦ.

Αἰνέσεως τῷ Δαβίδ. Ψαλμός. ΡΜΔ'.

Εἰς τοῦτον τὸν Ψαλμὸν προτρέπεται ὁ Μακάριος Προφήτης καθ' ἕνα μας, νὰ ὑμνῶμεν τὸν Δεσπότην πάσης τῆς κτίσεως, ἐνθυμούμενοι τὴν δύναμιν αὐτοῦ, τὴν μεγαλωσύνην καὶ Βασιλείαν· τὰς μεγαλουργίας τε καὶ θαυμάσια, καὶ τὰς λοιπὰς εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας μᾶς ἔκαμε, καὶ καθ' ἑκάςην ἐργάζεται ὁ φιλάνθρωπος. Ἔχει πρόῤῥησιν δὲ καὶ τῆς τῶν Ἐθνῶν κλήσεως· Ἡ δὲ ταυτολογία, ἤγουν ὅταν διπλασιάζῃ τὸν λόγον, δηλοποιεῖ, καὶ φανερώνει τὸν πολύν του πόθον πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ διάπυρον ἔρωτα.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Φύσει μὲν εἶναι ὁ Θεὸς Ὕψιςος, καὶ δὲν ἔχει τὸ ὕψος ἐπείσακτον, ἀλλὰ τοῦτο κηρύττουσιν οἱ εὐσεβεῖς, τοὺς ἀγνοοῦντας διδάσκοντες· Λέγει οὖν, ὅτι πάντοτε εἶμαι χρεώςης νὰ σὲ ὑμνῶ, καὶ νὰ σὲ δοξολογῶ, Κύριε, οὐ μόνον εἰς τὴν γενεὰν ταύτην, ἀλλὰ νὰ ἀφήσω καὶ γραφικῶς τοὺς ὕμνους σου, νὰ σὲ δοξολογῶσιν ἀπανταχοῦ πάντοτε· καθὼς καὶ ἐγὼ σὲ θέλω δοξάζει αἰώνια.

2. Καὶ καθ' ἑκάςην ἡμέραν καὶ ὥραν νὰ σὲ ὑμνολογῶ διηνεκῶς τε καὶ ἀκατάπαυςα, δοξάζων τὸ Παναγιόν σου καὶ ὑπερύμνητον ὄνομα παντοτινὰ, καὶ αἰώνια.

3. Ἐπειδὴ πᾶν μέγεθος αἰσθητὸν μετρεῖται εἰς τὸ μῆκος, καὶ πλάτος, καὶ βάθος, πρεπόντως εἶπεν, ὅτι ἡ μεγαλωσύνη τοῦ Θεοῦ δὲν ἔχει τέλος, καθὼς δὲν εἶχεν οὔτε ἀρχήν. οὕτως οὖν ἔδειξεν ἀσώματον καὶ ἀπερίγραπτον τὸν ὑμνούμενον.

5. Τὴν κλῆσιν τῶν Ἐθνῶν ἐπροφήτευσε, λέγων, Οὐ μόνον ἡ τοῦ Ἰσραὴλ, ἀλλὰ καὶ ἡ γενεὰ τῶν Ἐθνῶν, θέλει κηρύξει τὴν μεγαλουργίαν σου καὶ τὴν δύναμιν, ἀ-

Τὸ Κείμενον.

1. Ὑψώσω σε ὁ Θεός μου, ὁ βασιλεύς μου, καὶ εὐλογήσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

2. Καθ' ἑκάςην ἡμέραν εὐλογήσω σε, καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

3. Μέγας Κύριος, καὶ αἰνετὸς σφόδρα, καὶ τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ οὐκ ἔςι πέρας.

4. Γενεὰ, καὶ γενεὰ ἐπαινέσει τὰ ἔργα σου, καὶ τὴν δύναμίν σου ἀπαγγελοῦσι.

5. Τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς δόξης τῆς ἁγιωσύνης σου λαλήσουσι, καὶ τὰ θαυμάσιά σου διηγήσονται.

6. Καὶ τὴν δύναμιν τῶν φοβερῶν σου ἐροῦσι, καὶ τὴν μεγαλωσύνην σου διηγήσονται.

7. Μνήμην τοῦ πλήθους τῆς χρηστότητός σου ἐξερεύξονται. Καὶ τὴν δικαιοσύνην σου ἀγαλλιάσονται.

8. Οἰκτίρμων, καὶ ἐλεήμων ὁ Κύριος, μακρόθυμος, καὶ πολυέλεος.

9. Χρηςὸς Κύριος τοῖς σύμπασι, καὶ οἱ οἰκτιρμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ.

10. Ἐξομολογησάσθωσάν σοι, Κύριε, πάντα τὰ ἔργα σου, καὶ οἱ Ὅσιοί σου εὐλογησάτωσάν σε.

11. Δόξαν τῆς βασιλείας σου ἐροῦσι, καὶ τὴν δυναςείαν σου λαλήσουσι· Τοῦ γνωρίσαι τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τὴν δυναςείαν σου, καὶ τὴν δόξαν τῆς μεγαλοπρεπείας τῆς βασιλείας σου.

12. Ἡ βασιλεία σου βασιλεία πάντων τῶν αἰώνων, καὶ ἡ δεσποτεία σου

υμνουσά σε.

5. Τοῦ ὑμνουμένου ἡ φύσις νικᾷ τοῦ Προφήτου τὴν δύναμιν· Ὅτι γυρεύων ἀξίας προσηγορίας, καὶ μὴ εὑρίσκων, ἐπιπλέκει εἰς ἕνα πολλὰ ὀνόματα.

6. Τινὲς νομίζουσιν, ὅτι εἶπε ταυτολογίαν, ἀλλὰ σφάλλουσιν, ὅτι θαυμάσια λέγει τὰ εἰς εὐεργεσίαν τινῶν γινόμενα θαύματα. Δύναμιν δὲ φοβερῶν τὰς μεγαλουργίας, αἱ ὁποῖαι εἰς παίδευσιν τινῶν ἐνεδείχθησαν. Οὕτως εἶπε καὶ ὁ Ἀπόςολος, χαρίσματα ἰαμάτων, ἤγουν ἀῤῥώςων ὑγεία, καὶ νεκρῶν ἀνάςασις. Ἐνεργήματα δὲ δυνάμεων, τοῦ Ἀνανίου, καὶ Σαπφείρας ὁ θάνατος, καὶ ἄλλα ὅμοια.

7. Βούλεται μὲν ὁ Προφήτης νὰ ὑποδείξῃ τὸν πλοῦτον τῆς θείας ἀγαθότητος, καὶ δυνάμεως, ἀλλ' ὡς ἄνθρωπος μὴ δυνάμενος, συνάπτει πάλιν ὀνόματα πλείονα, καὶ προλέγει τῆς ἐσομένης γενεᾶς τὸ εὔγνωμον, Ἥτις ἐντρυφῶσα εἰς τὰ Ἱερὰ τοῦ Εὐαγγελίου λόγια, ὥσπερ νὰ ἐρεύγηται, διηγεῖται τὴν φιλανθρωπίαν αὐτοῦ καὶ χρηστότητα.

8. Τὸ αὐτὸ καὶ ἐδῶ ὁ Προφήτης ὑπέμεινεν· Ὅτι εἰς νοῦν λαβὼν τὴν πλάσιν, τὴν πρόνοιαν καὶ τὴν ἀνοχὴν εἰς τοὺς ἁμαρτάνοντας, ἐκάλεσεν οὕτως τὸν Κύριον οἰκτίρμονα.

9. Τοσοῦτον εἶναι καλὸς ὁ Θεὸς, καὶ γλυκύτατος, ὥςε οὐ μόνον Ἰουδαίων, καὶ πάντων τῶν ἀνθρώπων φροντίζει, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀλόγου ἐπιμελεῖται φύσεως.

10. Τὰ μὲν ἄψυχα, καὶ ἄλογα ποιήματα δὲν ἔχουσι φωνὴν νὰ ὑμνήσωσιν· οἱ δὲ λογικοὶ καὶ φιλόθεοι βλέποντες τὴν θείαν μεγαλουργίαν, καὶ σοφίαν εἰς ἅπαντα, κινοῦσι τὴν γλῶτταν εἰς δοξολογίαν, καὶ αἴνεσιν.

11. Οὗτοι οἱ Ὅσιοι, οἵ τε Προφῆται, οἵ τε Ἀπόςολοι, καὶ οἱ μεταγενέςεροι τούτων Διδάσκαλοι, θέλουσι διδάξει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τὴν αἰώνιόν σου Βασιλείαν, καὶ ἄῤῥητον δύναμιν.

12. Ὅτι καθὼς ἔχεις τὸ κράτος ἀπέραντον, οὕτω καὶ τὴν Βασιλείαν ἀΐδιον· Ἐπειδὴ ἡ Δεσποτεία σου οὔτε ἀρχὴν εἶχε ποτὲ, οὔτε τέλος πώποτε, ἀεὶ, καὶ πάντοτε

διαμένουσα.

13. Προλάμπει δὲ τῶν ἔργων σου ἡ ἀλήθεια· Ὅτι ὅλα σου τὰ ἔργα γίνονται δικαίως, κατὰ τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων σου.

14. Οὐ μόνον τῶν Δικαίων ἐπιμελεῖται, καὶ στηρίζει τὴν γνώμην των εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀλλὰ καὶ ἐκείνους, ὅσοι ἔπεσον ἐξ ἀπροσεξίας, ἢ ἄλλης ἐπηρείας τοῦ δαίμονος, καὶ συνθλασθοῦσιν εἰς τὴν ψυχὴν, ἀνορθοῖ καὶ δίδει τοις τὴν ὑγεῖαν μὲ τὴν μετάνοιαν.

15. Τὸ ἐλπίζουσιν, ἐδῶ δὲν γροικᾶται ἐπὶ διαθέσεως· ὅτι μήτε οἱ ἀσεβεῖς ἔχουσι ταύτην τὴν ἐλπίδα, οὔτε τὰ κτήνη ἔχουσι λογικὴν τὴν αἴσθησιν· ἀλλὰ διδάσκει μας, ὅτι καθ' ἓν γένος κατὰ τὴν φύσιν αὐτοῦ, ὑποδέχεται ἀπὸ τὸν Θεὸν τὴν ἁρμόζουσαν χρείαν κατάλληλον. Ἔπειτα καὶ τὴν εὐκολίαν τῆς χορηγίας ἀποδείχνει λέγων.

16. Καθὼς ἡμεῖς ἁπλώνομεν τοὺς δακτύλους τῆς χειρὸς ἐν εὐκολίᾳ, οὕτω καὶ σύ, Κύριε, ὅταν βούλεσαι, ἀνοίγεις τὴν πλουσίαν σου δεξιὰν, καὶ χαρίζεις τοῖς πᾶσι τὰ ἀγαθά σου πλουσιοπάροχα.

17. Εἰς ὅλας σου δὲ τὰς οἰκονομίας διαλάμπει τὸ δίκαιον· ὅτι καὶ τὰ προσάγματα, καὶ τὰ ἔργα σου εἶναι ἁγιώτατα.

18. Τὸ ἐγγὺς, δὲν σημαίνει ἐδῶ τοπικὴν διάστασιν, ὅτι ὁ Θεὸς πανταχοῦ φύσει πάρεστιν· ἀλλὰ τὴν σχέσιν ἐδήλωσε, καὶ διάθεσιν. Καλὴ δὲ καὶ ἡ προσθήκη τῆς ἀληθείας· Ὅτι δὲν πλησιάζει εἰς ὅλους, οἵτινες ἐπικαλοῦσιν ἁπλῶς, ἀλλὰ μὲ ἀλήθειαν, ἤγουν μὲ ἔργα θεάρεστα. Ὅτι, »οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, Κύριε, Κύριε, εἰσελεύσεται.« Καὶ τὰ ἑξῆς.

19. Ὅσοι φοβοῦνται τὸν Θεὸν, πληροῦσιν αὐτοῦ τὰ προσάγματα, διὰ νὰ μὴ τὸν λυπήσωσιν. ὁμοίως καὶ αὐτὸς εἰσακούει τὴν δέησίν των, καὶ τελειοῖ τὰ εὔλογά των θελήματα.

20. Καὶ ὡς δίκαιος ἀποδίδει ἑκάστῳ ἀντάμειψιν τὴν πρέπουσαν. Ὅθεν τοὺς ἐναρέτους φίλους διαφυλάττει ἀτρώτους ἐκ πάσης ἐπιβουλῆς, τοὺς δὲ κακοὺς κατακρίνει εἰς κόλασιν.

21. Ἐγὼ μὲν ἔγραψα τοῦτον τὸν ὕμνον, καὶ πρέπει νὰ γεραίρωσι τὸν Ποιητὴν μὲ δοξολογίας ὅλοι οἱ ἄνθρω-

ἐν πάσῃ γενεᾷ, καὶ γενεᾷ.

13. *Πιστὸς Κύριος ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις αὐτοῦ, καὶ ὅσιος ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.*

14. *Ὑποστηρίζει Κύριος πάντας τοὺς καταπίπτοντας, καὶ ἀνορθοῖ πάντας τοὺς κατεῤῥαγμένους.*

15. *Οἱ ὀφθαλμοὶ πάντων εἰς σὲ ἐλπίζουσι, καὶ σὺ δίδως τὴν τροφὴν αὐτῶν ἐν εὐκαιρίᾳ.*

16. *Ἀνοίγεις σὺ τὴν χεῖρά σου, καὶ ἐμπιπλᾷς πᾶν ζῶον εὐδοκίας.*

17. *Δίκαιος Κύριος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ ὅσιος ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.*

18. *Ἐγγὺς Κύριος πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτὸν, πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτὸν ἐν ἀληθείᾳ.*

19. *Θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτὸν ποιήσει, καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν εἰσακούσεται, καὶ σώσει αὐτούς.*

20. *Φυλάσσει Κύριος πάντας τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὸν, καὶ πάντας τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἐξολοθρεύσει.*

21. *Αἴνεσιν Κυρίου λαλήσει τὸ στόμα μου, καὶ εὐ-*

λογείτω πᾶσα σὰρξ τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

Δόξα.

ποι πάντοτε διὰ τὰς ἄνωθεν εὐεργεσίας· καὶ νὰ ὑμνῶσι τὸ ὑπερύμνητον αὐτοῦ καὶ Πανάγιον ὄνομα διηνεκῶς, καὶ αἰώνια.

Ἀλληλούϊα. Ψαλμός. ΡΜΕ'.

Τινὲς ἀντιγράφοι ἐπρόσθεσαν εἰς τὴν ἐπιγραφὴν τούτου τοῦ Ψαλμοῦ τό, Ἀγγαίου, καὶ Ζαχαρίου, ἀλλ' οἱ Ἐξηγηταὶ δὲν τὸ ἔγραψαν· ὅθεν καὶ ἡμεῖς ὡς ἀνάρμοσον τὸ ἀφήκαμεν. Ἡ ἔννοια λοιπὸν τούτου τοῦ Ψαλμοῦ μᾶς διδάσκει, νὰ ὑμνῶμεν τὸν Θεὸν, καὶ εἰς αὐτὸν μόνον νὰ ἐλπίζωμεν εἰς πᾶσαν ἀνάγκην, καὶ ὄχι εἰς ἄνθρωπον· καθὼς φαίνεται εἰς τόπους πολλοὺς τῆς Παλαιᾶς. Καὶ ὅταν οἱ Ἑβραῖοι ἐζήτουν ἀπὸ τὸν Θεὸν βοήθειαν, ἐνίκουν τοὺς ἐχθρούς των, ὅταν δὲ πάλιν ἐπρόςρεχον εἰς Βασιλεῖς ἐπιγείους, καὶ ἄρχοντας, τοὺς ἐνίκουν οἱ πολέμιοι. Καθὼς τὸ ἔπαθεν ὁ Βασιλεὺς Σεδεκίας, ὅς τις θέλων νὰ πολεμήσῃ μὲ τὸν Βαβυλῶνος, δὲν ἐπρόσδραμεν εἰς τὸν Θεὸν, ἀλλὰ ἐζήτησε τοῦ Βασιλέως Αἰγύπτου βοήθειαν· ὅθεν ἐνικήθη· καὶ αἰχμαλωτίσαντες αὐτὸν οἱ ἐχθροί του, μὲ τὴν Μητέρα, καὶ τὰ παιδία του, τὸν ἐτύφλωσαν· καθὼς εἰς τὴν δ'. τῶν Βασιλειῶν Κεφ. κδ'. φαίνεται. Ἂς μὴν ἔχῃ οὖν τις τὸ θάῤῥος εἰς ἄνθρωπον, ἀλλὰ μόνον εἰς τὸν Δεσπότην τῆς κτίσεως, τὸν ἰσχυρὸν Βασιλέα, καὶ Παντοδύναμον.

Τὸ Κείμενον.

1. *Αἴνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον. Αἰνέσω Κύριον ἐν τῇ ζωῇ μου.*

2. *Ψαλῶ τῷ Θεῷ μου ἕως ὑπάρχω.*

3. *Μὴ πεποίθατε ἐπ' ἄρχοντας ἐπὶ υἱοὺς ἀνθρώπων, οἷς οὐκ ἔςι σωτηρία.*

4. *Ἐξελεύσεται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ ἐπιςρέψει εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ.*

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἡ Χάρις τοῦ Πνεύματος μᾶς προσκαλεῖ, καὶ παρεγγυᾷ εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ δοξολογίαν. Καὶ ἐπειδὴ ἐν τῷ θανάτῳ οὐκ ἔςιν ὁ μνημονεύων αὐτοῦ, πᾶς ἕνας ἂς τὸν ὑμνῇ ὅλον τὸν χρόνον τῆς ζωῆς του.

2. Ναὶ, Θεέ μου, ἕως νὰ ἔχω τὴν ζωὴν, τὸ εἶναι, καὶ ὕπαρξιν, δὲν θέλω παύσει νὰ σοὶ ψάλλω πάντοτε.

3. Ἀγαθὴ παραίνεσις· Ὅτι οὔτε οἱ ἄρχοντες ἐξουσιάζουσι πάντοτε, οὔτε ὅλοι τιμῶσι τὸ δίκαιον. Λοιπὸν γνωρίζοντες τὸ συμφέρον σας ἄνθρωποι, μὴν ἐλπίζετε εἰς ἐκείνους, οἵτινες δὲν δύνανται νὰ σᾶς βοηθήσωσιν, ὡς φθαρτοὶ, καὶ ἐπίκηροι.

4. Ὅτι εἰς ὀλίγας ἡμέρας εὐγαίνει ἡ ψυχή των, καὶ γίνεται ςάκτη τὸ σῶμα, κατὰ τὴν θείαν ἀπόφασιν.

5. Πολλοὶ μελετοῦσι νὰ κάμωσι πολλὰ καὶ διάφορα πράγματα, εἶτα ἐπέρχεται ἐξαίφνης ὁ θάνατος, καὶ μένει ἡ φαντασία τῶν λογισμῶν ἀτελείωτος.

6. Τώρα ἀποδείχνει τῆς πρὸς Θεὸν ἐλπίδος τὸ ὄφελος, ἐνθυμίζων ἡμᾶς πόσης προμηθείας ὁ Ἰακὼβ, καὶ ποταποὺς καρποὺς τῆς ἐλπίδος ἀπήλαυσε. Θεὸν δὲ καὶ Κύριον εἰπὼν, τὸ δυνατὸν ἐφανέρωσεν· εἶτα ἐκ τῆς δημιουργίας διδάσκει αὐτοῦ καὶ τὴν ἀγαθότητα.

7. Συντόμως μὲ ἕνα λόγον (πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς) ἐδήλωσεν ἅπασαν τὴν Κτίσιν ὁρατὴν, καὶ ἀόρατον, Ὅτι εἰς τὸν Οὐρανὸν οὐ μόνον ἀςέρες εἶναι, ἀλλὰ καὶ Ἄγγελοι· καὶ εἰς τὴν γῆν ἐπίλοιπα κτίσματα αἰσθητὰ, καὶ ἀναίσθητα.

8. Ὅς τις πληροῖ τὰς ἐπαγγελίας ὡς ἀληθέςατος πάντοτε, ἐκδικαιώνει τοὺς ἀδικουμένους, καὶ παιδεύει τοὺς ἀδίκους, ὡς Κριτὴς δικαιότατος. τοὺς δὲ πεινῶντας τρέφει πλουσίως ὡς εὔσπλαγχνος.

9. Ἐδῶ προφητεύει τὰς εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας μᾶς ἔκαμεν ὁ Δεσπότης Χριςὸς διὰ τῆς αὐτοῦ ἐνανθρωπήσεως· καθὼς εἶπεν ὁ Ἡσαΐας, »κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν, καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν.« Προσηλύτους δὲ ἐκάλουν, ὅσοι ἤρχοντο ἀπὸ τὰ Ἔθνη εἰς τὴν Εὐσέβειαν, τοὺς ὁποίους ὡς ἐναρέτους φυλάττει ὁ Κύριος.

10. Καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, ἕως καὶ τὰς πενιχρὰς χήρας, καὶ ὀρφανὰ κυβερνεῖ, καὶ ἀντιλαμβάνεται, πάντων τῶν ἐναρέτων δούλων αὐτοῦ προμηθούμενος· τὰς δὲ βουλὰς τῶν ἁμαρτωλῶν διασκεδάζει, καὶ τὰς ἀφανίζει.

11. Ἐπειδὴ οὗτος ὁ ἀληθὴς Θεός σου Σιὼν, ἔχει τὸ κράτος αἰώνιον, καὶ τὴν Βασιλείαν ἀσάλευτον ὡς Ἀθάνατος.

5. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀπολοῦνται πάντες οἱ διαλογισμοὶ αὐτοῦ.

6. Μακάριος οὗ ὁ Θεὸς Ἰακὼβ βοηθὸς αὐτοῦ, ἡ ἐλπὶς αὐτοῦ, ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν αὐτοῦ.

7. Τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν, τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς.

8. Τὸν φυλάσσοντα ἀλήθειαν εἰς τὸν αἰῶνα, ποιοῦντα κρῖμα τοῖς ἀδικουμένοις, διδόντα τροφὴν τοῖς πεινῶσι.

9. Κύριος λύει πεπεδημένους, Κύριος σοφοῖ τυφλοὺς, Κύριος ἀνορθοῖ κατερραγμένους, Κύριος ἀγαπᾷ δικαίους, Κύριος φυλάσσει τοὺς προσηλύτους.

10. Ὀρφανὸν, καὶ χήραν ἀναλήψεται, καὶ ὁδὸν ἁμαρτωλῶν ἀφανιεῖ.

11. Βασιλεύσει Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα ὁ Θεός σου Σιὼν εἰς γενεὰν, καὶ γενεάν.

Ἀλληλουΐα. Ψαλμός. ΡΜϚ΄.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς προφητεύει τὴν ἐπάνοδον τῶν αἰχμαλώτων Ἰουδαίων, ὅταν ἐλυτρώθησαν ἀπὸ τὴν Βαβυλῶνα· καὶ ςρεφόμενοι εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, ἀνεκαίνισαν αὐτὴν καὶ ᾠκοδόμησαν, καθὼς εἰς τὴν τοῦ Ἔσδρα Ἱςορίαν σαφέςερον φαίνεται. Παρακινοῦσιν οὖν ἀλλήλους εἰς αἶνον Θεοῦ διὰ τὰς εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας κάμνει κοινῶς εἰς πᾶσαν τὴν κτίσιν, καὶ μερικῶς εἰς τοὺς δούλους του.

Τὸ Κείμενον.

1. *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθὸς Ψαλμός· τῷ Θεῷ ἡμῶν ἡδυνθείη αἴνεσις.*

2. *Οἰκοδομῶν Ἱερουσαλὴμ ὁ Κύριος. τὰς διασπορὰς τοῦ Ἰσραὴλ ἐπισυνάξει.*

3. *Ὁ ἰώμενος τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν, καὶ δεσμεύων τὰ συντρίμματα αὐτῶν.*

4. *Ὁ ἀριθμῶν πλήθη ἄςρων, καὶ πᾶσιν αὐτοῖς ὀνόματα καλῶν.*

5. *Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν, καὶ μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ, καὶ τῆς αἰνέσεως αὐτοῦ οὐκ ἔςιν ἀριθμός.*

6. *Ἀναλαμβάνων πραεῖς ὁ Κύριος, ταπεινῶν δὲ ἁμαρτωλοὺς ἕως γῆς.*

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Τὸ Ἀλληλουΐα, ἤγουν ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ Ψαλμοῦ δηλοῖ, νὰ ὑμνῆτε τὸν Κύριον ἅπαντες· Ὅτι αὕτη ἡ ὑμνῳδία εἶναι περίσσα ὠφέλιμος, καὶ παντοίων ἀγαθῶν πρόξενος. Θυμήρης δὲ εἰς τὸν Θεὸν, καὶ γλυκὺς ὄχι ὁ ὕμνος, ἀλλὰ ὁ σκοπὸς τῶν ὑμνούντων· Ἀλλ' ἐκεῖνος εἶναι ἀνενδεὴς, μόνον τὴν σωτηρίαν μας χαίρεται.

2. Λοιπὸν ἄξιος ἀνυμνεῖσθαι πάντοτε· ὅτι καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ οἰκοδομήσει, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους νὰ λυτρώσῃ, νὰ συναχθῶσιν εἰς αὐτὴν ὡς τὸ πρότερον. Καὶ ἐὰν δὲν ἔςρεψαν ὅλοι, ἡ πονηρία των ἦτον αἰτία· ἀλλ' ὁ Κύριος, ὅλονῶν ἔδωκεν ἄδειαν νὰ ὑπάγωσιν.

3. Ἐσύναψεν ὁ Προφήτης, καὶ ἥνωσε μὲ τὰ σωματικὰ τὰ πνευματικὰ χαρίσματα, λέγων, ὅτι ὁ Πανάγαθος Θεὸς, οὐ μόνον τὴν ἐλευθερίαν τοῖς αἰχμαλώτοις ἐχάρισεν, ἀλλὰ καὶ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν ἐσυγχώρησε, δεσμεύων ὡς καλὸς ἰατρὸς τὰς ψυχικάς των πληγὰς καὶ συντρίμματα.

4. Ἀριθμὸν ἐδῶ τὴν γνῶσιν ἐκάλεσεν· ὀνόματα δὲ, τὰς διαφορὰς τῶν ἀςέρων, καὶ τὴν θέσιν αὐτῶν, καὶ διάταξιν, καὶ τὴν σχέσιν πρὸς ἄλληλα.

5. Μὲ ὅλα ταῦτα κηρύττει τὴν τοῦ Θεοῦ σοφίαν, καὶ δύναμιν, πῶς γινώσκει σαφέςατα πάντων τῶν ἀςέρων τὴν κίνησιν· Καὶ ὅτι τὸ μέγεθος αὐτοῦ, καὶ ἡ αἴνεσις εἶναι τόση, ὥςε δὲν φθάνει ἀνθρώπινος νοῦς νὰ τὸν ὑμνῇ καθὼς ἁρμόζει, καὶ πρέπει τῳ. Πλὴν τολμῶντες ἀνυμνοῦμεν, καθὼς χωροῦμεν, καὶ ὅσον δυνάμεθα.

6. Ὁ Σύμμαχος εἶπεν, ἀνακτώμενος· ὅτι ὅσους οἱ κακοὶ ἄνθρωποι, καὶ δυνάςαι κατεπάτησαν, ὁ Κύριος ἀξιοῖ κηδεμονίας διὰ τὴν τούτων πρᾳότητα· τοὺς δὲ αὐ-

τοὺς ἀδικήσαντας ἐξολοθρεύει, καὶ πέμπει εἰς θάνατον.

7. Ταύτην οὖν τὴν τοῦ Θεοῦ γινώσκοντες ἀγαθότητα, τήν τε σοφίαν, καὶ δύναμιν, ἄρχεσθε τῆς ὑμνῳδίας, ὦ ἄνθρωποι, ἀνυμνοῦντες αὐτὸν, μὲ τὰ συνήθη τῆς μουσικῆς ὄργανα.

8. Ὅς τις ὡς ἀγαθὸς μὲν προμηθεῖται τῶν ἐπὶ γῆς· ὡς Παντοδύναμος δὲ ἀνεβάζει ἀπάνω εἰς τὰ ὕδατα, σκεπάζων τὸν Οὐρανὸν μετὰ σύνεφα· καὶ οὕτως ἀρδεύει, καὶ ποτίζει τὴν γῆν μὲ βροχὰς συχνάκις, εἰς καρπογονίαν τῶν γεννημάτων, καὶ αὔξησιν.

9. Μὲ τοὺς ὁποίους ὑετοὺς φυτρώνουσιν εἰς τὰ ἄνυδρα ὄρη χορτάρια, καὶ τρέφονται ὅλα τὰ κτήνη, καὶ ὑπηρετοῦσι τὸν ἄνθρωπον.

10. Δὲν εἶναι ἡ φύσις τῶν Κοράκων λογικὴ, οὔτε μὲ λόγον ἐπικαλεῖται τὸν Ποιητὴν, ἀλλὰ ἡ κραυγὴ, τὴν ὁποίαν φωνάζουσι διὰ τὴν χρείαν, μιμεῖται τὴν αἴτησιν. Νεοσσοὶ λέγονται τὰ μικρὰ βρέφη τῶν πετεινῶν, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουσιν ἀκόμι πτερά. Οἱ δὲ Κόρακες τὰ μισοῦσι, διατὶ δὲν εἶναι ἀπὸ τὴν ἀρχὴν μαῦρα, καὶ δὲν τοῖς φέρνουσι τροφήν. Ὁ δὲ Πανοικτίρμων λυπεῖται τὰς φωνὰς αὐτῶν, καὶ σέλλει τοις οἰκονομικῶς τὴν τροφὴν, καὶ πορεύονται. Λοιπὸν ἐὰν εἰς τοὺς Κόρακας, τὰ μισητὰ ζῶα, εἶναι ὁ Θεὸς τόσον εὔσπλαγχνος, πόσῳ μᾶλλον εἰς τοὺς ἀνθρώπους, τὸ πλάσμα του.

11. Οὗτος ὁ ἐλεήμων δὲν εὐδοκεῖται, οὐδὲ τέρπεται εἰς τὴν δύναμιν τοῦ σώματος, οὔτε εἰς τὴν τῶν ποδῶν ταχύτητα, ἢ εἰς τὴν τέχνην τῆς καβάλλας τῶν ἀνδρείων καὶ ἰσχυρῶν πολεμάρχων.

12. Ἀλλὰ μόνον εἰς τὰς ἀγαθοεργίας τῶν ταπεινῶν ἀνθρώπων, οἵτινες τὸν εὐλαβοῦνται, καὶ κάμνουσι τὰ θελήματάτου, καὶ εἰς ἐκείνους, οἵτινες μετανοοῦσι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, καὶ ἐλπίζουσιν εἰς τὸ ἔλεος αὐτοῦ, νὰ τύχωσι συγχωρήσεως. τῶν τοιούτων προμηθεῖται σπουδαίως ὁ Κύριος, εἰς αὐτοὺς εὐχαριστεῖται, καὶ τοὺς ἐπιμελεῖται ψυχῇ τε καὶ σώματι πάντοτε.

7. Ἐξάρξατε τῷ Κυρίῳ ἐν ἐξομολογήσει, ψάλατε τῷ Θεῷ ἡμῶν ἐν κιθάρᾳ.

8. Τῷ περιβάλλοντι τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις, τῷ ἑτοιμάζοντι τῇ γῇ ὑετόν.

9. Τῷ ἐξανατέλλοντι ἐν ὄρεσι χόρτον. καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων. Διδόντι τοῖς κτήνεσι τροφὴν αὐτῶν.

10. Καὶ τοῖς Νεοσσοῖς τῶν Κοράκων τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτόν.

11. Οὐκ ἐν τῇ δυναστείᾳ τοῦ ἵππου θελήσει. Οὐδὲ ἐν ταῖς κνήμαις τοῦ ἀνδρὸς εὐδοκεῖ.

12. Εὐδοκεῖ Κύριος ἐν τοῖς φοβουμένοις αὐτὸν, καὶ ἐν τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

Ἀλληλούϊα, Ἀγγαίου, καὶ Ζαχαρίου. Ψαλμός. ΡΜΖ'

Αὕτη ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι καὶ εἰς τοὺς ῥηθέντας Ψαλμοὺς, ἤγουν Ἀγγαίου, καὶ Ζαχαρίου, οἵ τινες ἦσαν Προφῆται εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, ἥτις προεικόνιζε τὴν ἄνω Σιὼν, ἤγουν τὴν Οὐράνιον. Τούτους οὖν ἐπῆραν αἰχμαλώτους μὲ τοὺς ἄλλους Ἑβραίους, Οἵτινες εὑρισκόμενοι εἰς τὴν Βαβυλῶνα ἐξόρισοι χρόνους ό. ἐθρήνουν τὴν ὑσέρησιν τῆς ποθεινῆς Πατρίδος, προφητεύοντες τὴν λύτρωσιν, ἥτις ἐγένετο καθὼς ἐπροκήρυξαν. Ἐπειδὴ γοῦν αὐτὴ ἡ αἰχμαλωσία εἰκόνιζε τὴν ἐξορίαν μας, μὲ τὴν ὁποίαν ἐδιώχθημεν διὰ τὴν ἁμαρτίαν ἀπὸ τὴν Οὐράνιον Ἱερουσαλὴμ, καὶ εὑρισκόμεθα ὡς πάροικοι εἰς τὴν κοιλάδα ταύτην τοῦ κλαυθμῶνος, πρέπει νὰ θρηνῶμεν ἀπαρηγόρητα ὅλην μας τὴν ζωὴν, καθὼς καὶ αὐτοὶ ἐποίουν, ὅσον καιρὸν ἦσαν αἰχμάλωτοι. Ὥσπερ εἰς τὸν ρλς'. Ψαλμὸν ἐδηλώσαμεν· καὶ δὲν ἤθελαν κἂν νὰ ψάλλωσι, διὰ νὰ μὴν ἔχωσι τινὰ παράκλησιν. Καὶ διὰ τὴν ταπείνωσίν των ἀπήλαυσαν τὴν ποθουμένην ἐλευθερίαν. Καὶ ἐὰν οὕτω ποιήσωμεν, θέλομεν ἀξιωθῆ καὶ ἡμεῖς τῆς ποθεινῆς καὶ Οὐρανίου Πόλεως, νὰ συνευφραινώμεθα μετὰ τῶν Ἁγίων πάντοτε. Τὸ δὲ Ἀλληλούϊα, ἐδηλώσαμεν πολλάκις, καὶ ἀρκεῖ. Ἡ ἔννοια γοῦν τῆς ἐπιγραφῆς εἶναι, νὰ ἐπαινῶμεν τὸν Θεὸν, εὐχαρισοῦντες αὐτὸν, οἱ μὲν Ἰουδαῖοι πῶς ἐλυτρώθησαν τῆς σωματικῆς αἰχμαλωσίας, ἡμεῖς δὲ τὰ Ἔθνη, ἀπὸ τὴν δεινὴν εἰδωλολατρείαν. Ὅθεν ἡμεῖς εἴμεθα ὑπόχρεοι περισσότερον, ὅσον ἦτον ἡ πρὸς ἡμᾶς εὐεργεσία θαυμασιωτέρα.

Τὸ Κείμενον.

1. *Ἐπαίνει Ἱερουσαλὴμ τὸν Κύριον, αἴνει τὸν Θεόν σου Σιών.*

2. *Ὅτι ἐνίσχυσε τοὺς μοχλοὺς τῶν πυλῶν σου, εὐλόγησε τοὺς Υἱούς σου ἐν σοί.*

3. *Ὁ τιθεὶς τὰ ὅριά σου εἰρήνην, καὶ σέαρ πυροῦ ἐμπιπλῶν σε.*

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἱερουσαλὴμ ἐκάλεσεν οὐ τὴν οἰκοδομὴν, ἀλλὰ τοὺς ταύτης οἰκήτορας, Οἵτινες καθὼς εἶχασι μεγάλας αἰτίας, καὶ ἀφορμὰς νὰ ὑμνολογῶσιν, εὐχαρισοῦντες τὸν Κύριον, οὕτω καὶ περισσότερα πρέπει νὰ τὸν ὑμνῶμεν τὰ τέκνα τῆς Νέας Σιὼν, ἤγουν τῆς Ἱερᾶς Ἐκκλησίας.

2. Ὅτι ἐὰν ἐκείνην τὴν πόλιν, τοσοῦτον ὁ Θεὸς ἐδυνάμωσε, καὶ εὐλογήσας ἐπλήθυνε τὸν Λαὸν αὐτῆς, ὁπόσω μᾶλλον ἐνίσχυσε τὴν Νέαν Ἱερουσαλὴμ; τὴν ὁποίαν δὲν ἐδυνήθησαν νὰ νικήσωσιν ὅλου τοῦ Κόσμου οἱ Αὐτοκράτορες, καὶ οἱ κοσμοκράτορες δαίμονες, Ἀλλὰ ἐπλήθυνεν ὁ Λαός της τόσον, ὥσε ὅλος ὁ Κόσμος ἐγέμισεν.

3. Καὶ ἐὰν ἐχάρισεν ἐκεῖ πανταχόθεν εἰρήνην, ἐκφοβήσας τοὺς ἐχθρούς των, καὶ τοῖς ἔδωκεν ἀφθονίαν καρπῶν νὰ τρέφωνται, πόσης εἰρήνης καὶ ὁμονοίας ἡμεῖς ἀπηλαύσαμεν διὰ τῆς τοῦ Σωτῆρος συγκαταβάσεως, ἐπειδὴ ἡνώθημεν αὐτῷ, καὶ μᾶς τρέφει μὲ τὴν Ἁγίαν του Σάρκα ὁ Πολυέλεος.

4. Τὴν σωτηρίαν τῶν Ἐθνῶν προφητεύει ἐδῶ σαφέςατα· Ὅτι τὸ Εὐαγγελικὸν κήρυγμα ἐκάλεσε λόγιον, τὸ ὁποῖον ἔδραμε ταχέως ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν ἕως τὴν δύσιν, καὶ εἰς τὴν ὑφήλιον ἅπασαν.

5. Ἀποδείχνει ὁ Ψαλμῳδὸς, ὅτι ὅλα εἰς τὸ Θεῖον θέλημα ὑποτάσσονται· Ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν μίαν οὐσίαν τοῦ ὕδατος, γίνεται ἡ χιὼν ἄλλη ξηρὰ καὶ ςρογγυλὴ, ἑτέρα μαλακὴ ὡς τὸ μαλὶ, καὶ ἡ ὁμίχλη, ἥτις εἶναι ὡς ςάκτη καὶ κόνις, ὑγρὰ, καὶ σκεπάζει τῆς γῆς τὸ πρόσωπον.

6. Πολλάκις δὲ ἀπὸ τὴν ἄμετρον ψύχραν τοῦ ἀέρος γίνεται εἰς μεγάλα κομμάτια κρύςαλλος, καὶ δὲν δύνεται τινὰς νὰ ὑποφέρῃ τοσαύτην σφοδρότητα.

7. Ἀλλὰ πάλιν ὅταν βουληθῇ ὁ Παντοδύναμος, προςάζει τὸν Νότον, καὶ διαλύει τὸν κρύςαλλον· ὅθεν γίνεται πάλιν ὕδωρ ὡς πρότερον. Οὐχ ἁπλῶς ταῦτα εἶπεν ὁ Προφήτης, ἀλλὰ σημαίνων, ὅτι καθὼς ἡ χιὼν κατέρχεται οὐρανόθεν, καὶ λυομένη εἰς ποταμοὺς, ποτίζει τὰ ἄνυδρα χωράφια, οὕτως αἱ θεῖαι δωρεαὶ, διὰ τῶν Ἀποςόλων ςελλόμεναι, τὰς διψασμένας ψυχὰς ἐπότισαν.

8. Αὐτὸς ὁ Κύριος ἔδωκε πάλαι τὸν Νόμον, ἔπειτα πάλιν τὴν χάριν εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας· ἀλλ' ἀμφοτέρων ἐφάνησαν οἱ ἀγνώμονες ἀνάξιοι. Ὅθεν ὁ Πανάγαθος, καὶ πλουσιόδωρος εὐεργέτης ἐφανέρωσε πρὸς ἡμᾶς τὸν Νέον Ἰσραὴλ τὴν ἀλήθειαν, ἐξαποςείλας τὸν Υἱὸν καὶ Λόγον του, ὅς τις μᾶς ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὸ σκότος τῆς ἀγνωσίας, προςάζων ἡ μᾶς νὰ φυλάττωμεν τὰ δίκαια τοῦ Εὐαγγελίου προςάγματα.

9. Ἐὰν οὖν κατακρίνωμεν τοὺς ἀσεβεῖς Ἰουδαίους, ὀνομάζοντες αὐτοὺς ἀχαρίςους, καὶ ἀγνώμονας, διατὶ τοῖς ἔκαμεν ὁ Θεὸς τόσας εὐεργεσίας καὶ χάριτας, ὅσας ἕτερα Ἔθνη δὲν ἐγνώρισαν· Ἀχαριςότεροι κατὰ ἀλήθειαν, καὶ ἀγνωμονέςεροι εἶναι, ὅσοι Χριςιανοὶ δὲν φυλάττουσι τὰ τοῦ Εὐαγγελίου προςάγματα· Ἐπειδὴ ἡμεῖς ἐλάβομεν ἀσυγκρίτως μείζονας δωρεὰς, καὶ χαρίσματα, Διὰ τὴν ὁποίαν αἰτίαν θέλουσι κατακριθῇ δικαίως εἰς ἄῤῥητον κόλασιν, μετὰ τῶν ὑπερηφάνων δαιμόνων, οἱ τοσαύτην ἀξίαν καταφρονήσαντες.

4. *Ὁ ἀποςέλλων τὸ λόγιον αὐτοῦ τῇ γῇ. ἕως τάχους δραμεῖται ὁ λόγος αὐτοῦ.*

5. *Διδόντος χιόνα αὐτοῦ ὡσεὶ ἔριον· ὁμίχλην ὡσεὶ σποδὸν πάσσοντος.*

6. *Βάλλοντος κρύςαλλον αὐτοῦ ὡσεὶ ψωμοὺς. Κατὰ πρόσωπον ψύχους αὐτοῦ τίς ὑποςήσεται;*

7. *Ἐξαποςελεῖ τὸν λόγον αὐτοῦ, καὶ τήξει αὐτά. Πνεύσει τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ ῥυήσεται ὕδατα.*

8. *Ὁ ἀπαγγέλλων τὸ λόγιον αὐτοῦ τῷ Ἰακὼβ, δικαιώματα, καὶ κρίματα αὐτοῦ τῷ Ἰσραήλ.*

9. *Οὐκ ἐποίησεν οὕτω παντὶ ἔθνει, καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ, οὐκ ἐδήλωσεν αὐτοῖς.*

Δόξα.

Ἀλληλούϊα. Ψαλμός. ΡΜΗ΄.

Ὕμνος καὶ οὗτος ἕτερος, διεγείρων καὶ προσκαλούμενος ἅπασαν τὴν κτίσιν, νοητὴν καὶ αἰσθητὴν, εἰς μίαν συμφωνίαν, νὰ ὑμνῶσι τὸν Ποιητὴν ὅλα τὰ κτίσματα· ὁ Οὐρανὸς, ἡ Γῆ, τὰ φυτὰ, καὶ τὰ ἐπίλοιπα ἅπαντα· Ὄχι πῶς ἔχουσιν αὐτὰ ψυχὴν καὶ λόγον νὰ ὑμνῶσιν, ἀλλὰ τοὺς λογικοὺς ἀνθρώπους παρακινεῖ ἡ χάρις τοῦ Πνεύματος, νὰ δοξάζωσι τὸν Δημιουργὸν, καὶ Πρύτανιν. Ὅθεν ὅλοι, ὅσοι ἠγοράσθημεν, καὶ ἐλυτρώθημεν τῆς ἀρχαίας κατάρας, διὰ τοῦ τιμίου Αἵματος τοῦ Χριστοῦ, εἴμεθα ὑπόχρεοι νὰ τὸν ὑμνῶμεν ὅλην μας τὴν ζωὴν, ἐὰν ποθῶμεν νὰ μᾶς ἀξιώσῃ καὶ τῆς Οὐρανίου Βασιλείας του, νὰ τὸν δοξάζωμεν μετὰ τῶν Ἀγγέλων αἰώνια. Πλὴν δὲν φθάνει μόνον νὰ τὸν ὑμνῶμεν μὲ τὰ χείλη, ἀλλὰ μὲ καθαρὰν καρδίαν ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, ἀπεχόμενοι πάσης αἰσχρουργίας, καὶ βδελυρᾶς πράξεως· Ὅτι ὅσοι εὑρίσκονται εἰς μεγάλην ἀνομίαν ἀνεξομολόγητοι, καὶ ἀμετανόητοι, δὲν ὠφελοῦνται μὲ τὴν ὑμνολογίαν· Ἐπειδὴ ὁ Δεσπότης εἶπεν, ὅτι δὲν ἀξιώνεται τῆς Βασιλείας μου, ὅς τις μὲ λέγει Κύριον, Κύριον· ἀλλὰ ἐκεῖνος, ὅς τις φυλάξει τὰ προσάγματά μου, αὐτὸς σώνεται. Ἂς κάμωμεν οὖν τρόπον νὰ συμφωνήσῃ ἡ πρᾶξις μὲ τὰ λόγια· καὶ οὕτω μετὰ παῤῥησίας ἂς ὑμνολογῶμεν τὸν Θεὸν ἀκατάπαυσα, μετὰ τοῦ Μακαρίου Προφήτου λέγοντες.

Τὸ Κείμενον.

1. *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τοῖς ὑψίστοις.*

2. *Αἰνεῖτε αὐτὸν πάντες οἱ Ἄγγελοι αὐτοῦ, αἰνεῖτε αὐτὸν πᾶσαι αἱ Δυνάμεις αὐτοῦ.*

3. *Αἰνεῖτε αὐτὸν Ἥλιος καὶ Σελήνη. Αἰνεῖτε αὐτὸν πάντα τὰ ἄστρα, καὶ τὸ φῶς.*

4. *Αἰνεῖτε αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν, καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ὑπεράνω τῶν οὐ-*

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Θέλων νὰ προσκαλέσῃ εἰς αἴνεσιν τοῦ Κυρίου ὅλα τὰ κτίσματα, ἀρχίζει ἀπὸ τὰ ὑψηλότερα, τὰ ὁποῖα εἶναι οἱ χοροὶ τῶν Ἀσωμάτων Δυνάμεων, Τοὺς ὁποίους παρακινεῖ νὰ τὸν ὑμνῶσιν εἰς τὸ ὕψος τοῦ στερεώματος.

2. Μὲ αὐτὰ τὰ δύο ἐδήλωσεν ὅλα τὰ Τάγματα τῶν Οὐρανίων Λειτουργῶν, Τοὺς ὁποίους ἐκάλεσε κοινῶς Ἀγγέλους καὶ Δυνάμεις, διατὶ ἀποστέλλονται, καὶ μᾶς ἀναγγέλλουσι τὰ θεῖα ῥήματα, καὶ ὡς δυνατοὶ πληροῦσι, καὶ τελειοῦσι τὰ προσάγματα.

3. Οἱ ἄλλοι Ἐξηγηταὶ ἔγραψαν οὕτως, Αἰνεῖτε αὐτὸν πάντες οἱ Ἀστέρες φωτός. Ὅτι τὸ φῶς μὲν ἐδημιουργήθη πρότερον τῶν ἀστέρων, ὕστερον δὲ τὸ ἐμέρισεν ὁ Ποιητὴς εἰς αὐτὰ τὰ ἄστρα. Ὅθεν τώρα δὲν ἔχει πλέον ἀφ᾽ ἑαυτοῦ ἰδίαν ὑπόστασιν.

4. Μὲ ἄῤῥητον σοφίαν διεχώρισε τὴν φύσιν τῶν ὑδάτων εἰς τὸ στερέωμα, προστάζων τὸ πῦρ τῶν ἀστέρων, νὰ ὁδεύῃ ἐπάνω εἰς τὰ πεπηγμένα ὕδατα. χωρὶς νὰ βλάψῃ

ἓν τὸ ἄλλο, καθὼς ἐδῶ κάτω βλέπομεν, καὶ δὲν συμφωνοῦσιν ἀντάμα ὕδωρ, καὶ πῦρ. Πληθυντικῶς δὲ εἶπε τοὺς Οὐρανοὺς, κατὰ τὴν τῶν Ἑβραίων συνήθειαν.

5. Οὐ μόνον ἐδημιούργησεν αὐτὰ ὁ Παντοδύναμος Κύριος, ἀλλὰ καὶ προμηθούμενος αὐτῶν διατελεῖ, καὶ περικρατεῖ αὐτὰ πανσόφως, καὶ ἔχουσι τὸ διαρκὲς, ἕως νὰ θελήσῃ ὁ Ποιητής· ἤγουν δὲν εὐγαίνουσιν ἀπὸ τοὺς ὅρους, τοὺς ὁποίους τοῖς ἔδωκεν.

6. Ἀπὸ τὰ Οὐράνια κατῆλθεν εἰς τὰ ἐπίγεια· γῆς δὲ μέρος ἡ θάλασσα, καὶ λέγει, Αἰνεῖτε τὸν Κύριον καὶ ἐσεῖς τὰ μεγάλα κήτη, καὶ ὀψάρια τῆς θαλάσσης, καὶ πάντα τὰ ὕδατα.

7. Ἔπειτα πάλιν διαβαίνει εἰς τὰ τοῦ ἀέρος, παρακινῶν καὶ αὐτὰ πρὸς δοξολογίαν Θεοῦ, Τὰ ὁποῖα λέγει, πῶς κάμνουσι τὸν λόγον αὐτοῦ, ὄχι ὡς ἔμψυχα, ἀλλ' ὡς ἑπόμενα τῷ θείῳ βουλήματι. Πνεῦμα δὲ καταιγίδος, λέγει τοὺς δυνατοὺς ἀνέμους, οἵτινες κάμνουσι φουρτοῦναν, καὶ ταραχὴν ἄμετρον.

8. Εἶτα πρὸς τὴν γῆν λέγει· Καὶ ἐσεῖς τὰ ὑψηλὰ ὄρη, καὶ βουνὰ, τὰ καρποφόρα δένδρα, καὶ ἄκαρπα· Ἐπειδὴ καὶ αὐτὰ ἀναγκαῖα εἰς ὑπηρεσίαν, καὶ χρειαζόμενα.

9. Διέκρινε τὰ ἥμερα ζῶα ἀπὸ τὰ ἄγρια· Εἰς δὲ τὰ ἑρπετὰ, γροικᾶται καὶ πᾶν γένος ἰχθύος τῆς θαλάσσης, ἐπειδὴ ἕρπουσι καὶ αὐτὰ εἰς τὰ ὕδατα.

10. Μετὰ ταῦτα ὡς ἀξιώτερον τούτων καλεῖ τὸν Ἄνθρωπον, κατὰ τὴν Ἀκολουθίαν τῆς δημιουργίας· κατὰ τάξιν ἐγείρει πρῶτον Βασιλεῖς, εἶτα τοὺς ἄλλους, ἕως τοὺς μικροτέρους, πᾶν γένος, καὶ ἡλικίαν ἅπασαν.

11. Ἂς ἀνυμνῶσιν ὅλοι, καὶ νὰ δοξολογῶσι τὸν Κύριον· Ὅτι αὐτὸς μόνος εἶναι ὕψιστος, μέγας, καὶ ὑπερένδοξος, καὶ πάσης ὑμνῳδίας, καὶ ἐγκωμίων ὑπέρτερος.

12. Ὅθεν οὐ μόνον εἰς τὸν Οὐρανὸν δοξάζεται, ἀλλὰ καὶ πᾶσα ἡ γῆ ἐπληρώθη τῆς τούτου αἰνέσεως· Ὅστις θέλει δυναμώσει τὸν Λαὸν αὐτοῦ, νὰ τὸν δείξῃ ἄμαχον, καὶ περίβλεπτον.

13. Οὐ μόνον δὲ ἰσχυροὺς, ἀλλὰ καὶ ἀοιδίμους εἰς

ρανῶν· αἰνεσάτωσαν τὸ ὄνομα Κυρίου.

5. Ὅτι αὐτὸς εἶπε, καὶ ἐγενήθησαν, αὐτὸς ἐνετείλατο, καὶ ἐκτίσθησαν. Ἔστησεν αὐτὰ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Πρόσταγμα ἔθετο, καὶ οὐ παρελεύσεται.

6. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῆς γῆς, δράκοντες, καὶ πᾶσαι ἄβυσσοι.

7. Πῦρ, Χάλαζα, Χιὼν, Κρύσαλλος, πνεῦμα, καταιγίδος, τὰ ποιοῦντα τὸν λόγον αὐτοῦ.

8. Τὰ ὄρη, καὶ πάντες οἱ βουνοὶ, ξύλα καρποφόρα, καὶ πᾶσαι Κέδροι.

9. Τὰ θηρία, καὶ πάντα τὰ κτήνη. Ἑρπετὰ, καὶ πετεινὰ πτερωτά.

10. Βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ πάντες λαοί. Ἄρχοντες, καὶ πάντες κριταὶ γῆς. Νεανίσκοι, καὶ παρθένοι. Πρεσβύτεροι μετὰ νεωτέρων.

11. Αἰνεσάτωσαν τὸ ὄνομα Κυρίου· Ὅτι ὑψώθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ μόνου.

12. Ἡ ἐξομολόγησις αὐτοῦ ἐπὶ γῆς, καὶ οὐρανοῦ, καὶ ὑψώσει κέρας λαοῦ αὐτοῦ.

13. Ὕμνος πᾶσι τοῖς ὁ-

σίοις αὐτοῦ, τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λαῷ ἐγγίζοντι αὐτῷ.

ὅλους, καὶ σεβασμίους ποιεῖ τοὺς εἰς αὐτὸν πιςεύοντας. Ταύτης δὲ τῆς εὐκλεΐας, καὶ λαμπρότητος καὶ ὁ Ἰσραὴλ ἀπήλαυσεν, ὅταν προσήγγιζον τῷ Θεῷ, πληροῦντες αὐτοῦ τὰ προςάγματα. Καὶ ἡμεῖς ὁμοίως ἀπολαμβάνομεν, ὅταν πλησιάζωμεν αὐτῷ διὰ ἐναρέτων πράξεων, ὑμνοῦντες αὐτὸν κατὰ χρέος, καὶ εὐχαριςοῦντες ἀεὶ, καὶ πάντοτε.

Ἀλληλούϊα. Ψαλμός. ΡΜΘ΄.

Τοῦτον τὸν ὕμνον ἔψαλλον οἱ λυτρωθέντες Ἰουδαῖοι, ἀφ᾽ οὗ ἔςρεψαν ἀπὸ τὴν Βαβυλῶνα εἰς τὴν Σιών, Καὶ ἐνίκησαν Ἔθνη πολλὰ, εὐχαριςοῦντες τῷ εὐεργέτῃ Θεῷ, ὅς τις τοῖς ἔδωκε τὴν βοήθειαν. Ἔχει δὲ καὶ πρόῤῥησιν διὰ τὴν εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίασιν, τὴν ὁποίαν μέλλομεν νὰ λάβωμεν οἱ πιςοὶ δοῦλοι τοῦ Δεσπότου Χριςοῦ εἰς τὴν δευτέραν αὐτοῦ Παρουσίαν· Ὅτι τότε ὁ Μέγας Βασιλεὺς καὶ Παντοδύναμος ἔχει νὰ λάβῃ νίκην ἔνδοξον κατὰ τῶν δυσμενῶν ἐχθρῶν του, νὰ παραδώσῃ μὲν αὐτοὺς τοὺς Βασιλεῖς καὶ δυνάςας, οἵτινες ἐβασάνισαν τόσον τοὺς Ἁγίους, εἰς τὴν ζοφωδεςάτην ἐκείνην φυλακὴν, τὴν ἀπαραμύθητον τῆς αἰωνίου κολάσεως· Τοὺς δὲ Ἁγίους αὐτοῦ νὰ κάμῃ μετόχους τῆς Βασιλείας του, νὰ συνευφραίνωνται μετ᾽ αὐτοῦ ἀτελεύτητα.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ᾆσμα καινόν. Ἡ αἴνεσις αὐτοῦ ἐν Ἐκκλησίᾳ ὁσίων.

2. Εὐφρανθήτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τῷ ποιήσαντι αὐτὸν, καὶ οἱ υἱοὶ Σιὼν ἀγαλλιάσθωσαν ἐπὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῶν.

3. Αἰνεσάτωσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἐν Χορῷ, ἐν Τυμπάνῳ, καὶ Ψαλτηρίῳ ψαλάτωσαν αὐτῷ.

4. Ὅτι εὐδοκεῖ Κύριος ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ, καὶ ὑ-

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ψάλατε τῷ Θεῷ μετὰ πόθου πολλοῦ ἓν καινὸν ᾆσμα, ἤγουν νεώτερον καὶ θαυμάσιον· καθὼς καὶ αὐτὸς σᾶς ἔκαμε νεωτέρας εὐεργεσίας καὶ χάριτας· Ὅθεν οἱ Ὅσιοι δοῦλοί του ἂς τὸν ὑμνῶσιν ἀεὶ εὐφραινόμενοι.

2. Ὅλονων εἶναι Βασιλεὺς ὁ Θεὸς, ἀλλὰ τῶν Ἰουδαίων ἐνομίζετο ξέχωρα, διὰ τὰς πολλὰς εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας τοῖς ἔκαμεν, εἰς τὰς ὁποίας ἐδείχθησαν ἀχάριςοι. Λοιπὸν ἂς εὐφρανθῇ ὁ πνευματικὸς Ἰσραὴλ εἰς τὸν Ποιητὴν αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα τῆς Νέας Σιὼν ἐν αὐτῷ τῷ Βασιλεῖ ἂς ἀγάλλωνται.

3. Οὐ μόνον δὲ μὲ Ψαλμοὺς καὶ ᾄσματα, ἀλλὰ καὶ μὲ τὰ μουσικὰ ὄργανα ἂς ὑμνήσωμεν τὸν εὐεργέτην· ὅτι πολλῆς φιλανθρωπίας ἡμᾶς ἠξίωσε διὰ τὴν αὐτοῦ ἀγαθότητα.

4. Οὕτως χάριν μεγάλην μᾶς κάμνει ὁ Κύριος, καὶ καταδέχεταί μας διὰ Λαόν του, τὴν ὑμνῳδίαν ἡμῶν προς-

δεχόμενος. Ἐκείνους δὲ, οἵτινες εἶναι πάσης βοηθείας ἔρημοι, ἔπειτα εἶναι πραεῖς, καὶ ταπεινοὶ, θέλει τοὺς ὑψώσει, καὶ κάμει περιβλέπτους εἰς ἅπαντας.

5. Ὅσοι προτιμῶσι τὸ δίκαιον, καὶ πολιτεύονται ὁσίως, καὶ ἄμεμπτα, θέλουσιν ἀπολαύσει δόξαν, καὶ εὔκλειαν ἄμετρον, νὰ ἀγάλλωνται εἰς τὰς μακαρίας μονὰς, καὶ ἀναπαύσεις αὐτῶν αἰώνια.

6. Νὰ εἶναι εἰς τὸ σόμα των ἡ δοξολογία τοῦ Θεοῦ πάντοτε, νὰ τὸν ἀνυμνῶσιν ἀκατάπαυςα.

7. Ἐδῶ λέγει ὁ Θεοδώρητος, πῶς νοεῖται διὰ τοὺς Μακκαβαίους, οἵτινες ἔδειξαν ἀνδρείαν, καὶ ἐνίκησαν τὰ Ἔθνη μὲ τὰ ξίφη, καὶ ἔκαμαν τὴν ἐκδίκησιν· Ἀλλ' ἐγὼ διὰ νὰ μὴν εὔγω ἀπὸ τὸ προκείμενον, λέγω, ὅτι οἱ Δίκαιοι τὴν ὥραν τῆς κρίσεως θέλουσι ζητήσει τοῦ Θεοῦ, νὰ κάμῃ ἐκδίκησιν κατὰ τῶν Ἐθνῶν, νὰ τὰ ἐλέγξῃ μεγάλως, πῶς δὲν ἐδέχθησαν τὸ σωτήριον κήρυγμα.

8. Καὶ τότε νὰ κατακριθῶσιν οἱ ἀρχηγοὶ τῆς κακίας, νὰ τοὺς δέσωσι χεῖρας, καὶ πόδας μὲ σιδηρᾶς ἁλύσσους, νὰ βαλθῶσιν εἰς πῦρ ἀτελεύτητον.

9. Αὐτὴ ἡ τελευταία κρίσις θέλει νὰ γένῃ (καθὼς εἰς τὴν πρόγνωσιν τοῦ Θεοῦ ἐγράφθη) εἰς δόξαν πάντων τῶν Ἁγίων· Ὄχι νὰ χαρῶσιν οἱ Δίκαιοι, πῶς κολάζονται οἱ ἁμαρτωλοὶ, ἀλλὰ πῶς αὐτοὶ ἐδυναμώθησαν ἐκ Θεοῦ, καὶ ἐφύλαξαν τὸν Νόμον του· καὶ διὰ τὸν ὀλίγον των κόπον εὑρήκασιν ἀνάπαυσιν αἰώνιον, δόξαν ἄφρασον, καὶ ἡδονὴν ἀνεκλάλητον.

ψώσει πραεῖς ἐν σωτηρίᾳ.

5. *Καυχήσονται ὅσιοι ἐν δόξῃ, καὶ ἀγαλλιάσονται ἐπὶ τῶν κοιτῶν αὐτῶν.*

6. *Αἱ ὑψώσεις τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ λάρυγγι αὐτῶν.*

7. *Καὶ ῥομφαῖαι δίςομοι ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, Τοῦ ποιῆσαι ἐκδίκησιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἐλεγμοὺς, ἐν τοῖς λαοῖς.*

8. *Τοῦ δῆσαι τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἐν πέδαις, καὶ τοὺς ἐνδόξους αὐτῶν ἐν χειροπέδαις σιδηραῖς.*

9. *Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρίμα ἔγγραπτον. Δόξα αὕτη ἔςαι πᾶσι τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ.*

Ἀλληλούϊα. Ψαλμὸς. ΡΝ'.

Ἐπινίκιος καὶ οὗτος ὁ ὕμνος· Προλέγει δὲ καὶ τὴν Θεογνωσίαν, ἥτις ἔγινε τώρα ὕςερα· καὶ παρακινεῖ ὁ Μακάριος Προφήτης, νὰ ὑμνολογῆται ὁ Πανάγαθος Θεὸς ὑπὸ πάντων ἐν παντὶ καιρῷ μὲ κάθε λογῆς ὄργανον, κατὰ τὴν παλαιὰν τῶν Ἰουδαίων συνήθειαν.

Τὸ Κείμενον.

1. Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ.

2. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν στερεώματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

3. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις αὐτοῦ. Αἰνεῖτε αὐτὸν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ.

4. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ἤχῳ σάλπιγγος. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν Ψαλτηρίῳ, καὶ Κιθάρᾳ.

5. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν Τυμπάνῳ, καὶ Χορῷ. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν Χορδαῖς, καὶ Ὀργάνῳ. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν Κυμβάλοις εὐήχοις. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν Κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ.

6. Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἱκανὴ ἀφορμὴ, καὶ μεγάλη αἰτία εἰς ὑμνῳδίαν ἡ παροῦσα· Ὅτι ἐὰν ἀπὸ τὰ φυτὰ, καὶ θηρία, καὶ ἑρπετὰ ἐπροσάχθημεν νὰ εὐγάζωμεν εὐχαριστίας πρόφασιν, πόσῳ μᾶλλον πρέπει, ἀφορῶντες εἰς τοὺς Ἁγίους, νὰ ἀνυμνῶμεν τὸν Θεὸν περισσότερον· Ὅτι τίς ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν λοιπῶν Διδασκάλων διδασκόμενος, νὰ μὴ κινήσῃ τὴν γλῶτταν εἰς δόξαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἀνύμνησιν;

2. Ὁ Σύμμαχος εἶπε, τῷ ἀκαθαιρέτῳ, ἀντὶ δυνάμεως. Ἤγουν μόνος ἔχει τὸ κράτος στερρὸν, ἀνώλεθρον καὶ αἰώνιον.

3. Ἄρρητα δὲ καὶ τὰ ὑπὸ τῶν Ἁγίων αὐτοῦ κατορθούμενα, Ἄπειρον αὐτοῦ τὸ μέγεθος, καὶ ἀμέτρητος ἡ δύναμις. Ὅθεν διὰ ταῦτα πάντα μὴν ἀμελῆτε νὰ τὸν ὑμνῆτε οἱ ὑπ' αὐτοῦ τοσοῦτον εὐεργετούμενοι.

4. Ἱερατικὸν ἦτον τοῦτο τὸ ὄργανον· ὅτι οἱ Ἱερεῖς ἔπαιζον τὰς σάλπιγγας εἰς ἐνθύμησιν τῶν σαλπίγγων, αἱ ὁποῖαι εἰς τὸ Σίναιον Ὄρος ἠκούοντο.

5. Μὲ τοιαῦτα μουσικὰ ὄργανα εἴχασι τότε καὶ οἱ Λευῖται συνήθειαν, ἤγουν οἱ Διάκονοι, νὰ ἀνυμνῶσι τὸν Κύριον· Καθὼς τὸ κάμνουσι τώρα εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἰταλίας· Ἀλλὰ ταῦτα ὁ Θεὸς δὲν χρειάζεται, ἐπειδὴ αὐτὸς εἶπε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους· »Ἀπόστησον ἀπ' ἐμοῦ ἦχον ᾠδῶν σου, καὶ φωνῆς ὀργάνων σου οὐκ ἀκούσομαι.« Μόνον τότε ἐσυγχώρησε νὰ τὰ ἔχωσιν εἰς τὸν Ναὸν, διὰ νὰ τοὺς λυτρώσῃ ἀπὸ τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων· Διατὶ ἦσαν φιλοπαίγμονες καὶ φιλογέλωτες, καὶ εἴχασιν εἰς τὰ εἰδωλεῖα τοιαῦτα ὄργανα. Ὅθεν διὰ νὰ τοὺς ἑλκύσῃ ἀπὸ τὴν μεγάλην βλάβην καὶ θανάσιμον, τοὺς ἀφῆκε νὰ τὰ παίζωσιν· ἀλλὰ τώρα δὲν εἶναι εὔλογον, νὰ τὰ παίζωσιν.

6. Οὐ μόνον δὲ οἱ Ἰουδαῖοι, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἄνθρωποι, ἃς αἰνῶσι τὸν Κύριον ἀκατάπαυστα. Εἰς τὸν ρδ. Ψαλμὸν εἶπε, νὰ ὑμνῇ πᾶσα σὰρξ τὸν Θεὸν, Καὶ τώρα εἰς τὸ τέλος λέγει, πᾶσα πνοή. Τὸ ὁποῖον οὔτε τότε ἐννοεῖται μόνον διὰ τὴν σάρκα, οὔτε τώρα μόνην τὴν πνοὴν ἐκάλεσεν, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ, καὶ ἐδῶ προσκαλεῖται ὅλας τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα, νὰ δοξάζωσι τὸν πλουσιόδωρον Εὐεργέτην, καὶ Βασιλέα πάσης τῆς Κτίσεως.

Δόξα. Κάθισμα. Κ'.

Τὸ Τρισάγιον, εἶτα τὰ Τροπάρια ἦχος πλβ΄.

Πλήρωμα πάντων τῶν καλῶν σὺ εἶ Χριςέ μου, πλήρωσον χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης τὴν ψυχήν μου, καὶ σῶσον με ὡς μόνος πολυέλεος. Δόξα.

Εἰ καὶ ἥμαρτον, Χριςὲ Σωτήρ μου, ἐνώπιόν σου, ἄλλον Θεὸν πλήν σου οὐ γινώσκω· θαῤῥῶ δὲ εἰς τὴν σὴν εὐσπλαχγνίαν, δέξαι με εὔσπλαγχνε Πάτερ, καὶ Υἱὲ μονογενὲς, καὶ τὸ Πνεῦμα, τὸ Ἅγιον, ὡς τὸν ἄσωτον υἱὸν, καὶ σῶσον με. Καὶ νῦν.

Ἄλλην καταφυγὴν, καὶ θερμὴν προςασίαν πλήν σου οὐ γινώσκω, ὡς παῤῥησίαν ἔχουσα πρὸς τὸν ἐκ σοῦ τεχθέντα, Δέσποινα, βοήθησον καὶ σῶσον με τὸν δοῦλον σου.

Τὸ Κύριε ἐλέησον μ΄. καὶ ἡ εὐχή.

Κύριε, Ἰησοῦ Χριςὲ ὁ Θεός μου, ἐλέησόν με τὸν ἁμαρτωλὸν, καὶ συγχώρησόν μοι τῷ ἀναξίῳ δούλῳ σου ὅσα σοι ἥμαρτον παρ᾽ ὅλον τὸν τῆς ζωῆς μου χρόνον, καὶ ἕως τῆς σήμερον· καὶ εἴτι ὡς ἄνθρωπος ἐπλημέλησα, τὰ ἑκούσιά μου πταίσματα καὶ τὰ ἀκούσια, ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ, τὰ κατὰ νοῦν καὶ κατὰ διάνοιαν, τὰ ἐκ συναρπαγῆς καὶ ἀπροσεξίας, καὶ πολλῆς μου ῥαθυμίας καὶ ἀμελείας, εἴτε τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον ὤμοσα, εἴτε ἐπιόρκησα, ἢ ἐβλασφήμησα, κατὰ διάνοιαν, ἤ τινα ἐλαιδόρησα, ἢ ἐσυκοφάντησα, ἢ ἐλύπησα, ἢ ἔντινι παρώργησα, ἢ ἔκλεψα, ἢ ἐπόρνευσα, ἢ ἐψευσάμην, ἢ ἐλαθροφάγησα, ἢ φίλος κατέλαβε πρός με, καὶ παρεῖδον αὐτὸν, ἢ ἀδελφὸν ἔθλιψα καὶ παρεπίκρανα, ἢ ἱςαμένου μου εἰς προσευχὴν καὶ ψαλμῳδίαν ὁ νοῦς μου ὁ πονηρὸς εἰς τὰ πονηρὰ περιεπόλευσεν, ἢ παρὰ τὸ πρέπον ἐτρύφησα, ἢ ἀφρόνως ἐγέλασα, ἢ εὐτράπελα ἐλάλησα, ἢ ἐκαινοδόξησα, ἢ ὑπερηφανευσάμην, ἢ κάλλος μάταιον ἐθεασάμην, καὶ ὑπ᾽ αὐτοῦ ἐθέλχθην, ἢ τὰ μὴ δέοντά μοι ἐφλυάρησα, ἢ τὴν ἐντολὴν τοῦ πνευματικοῦ μου Πατρὸς οὐκ ἐφύλαξα, ἢ ἀργολόγησα, ἢ ἄλλο τι πονηρὸν ἐποίησα· ταῦτα γὰρ πάντα καὶ πλείονα τούτων ἔπραξα, ὧν οὐδὲ μέμνημαι· Ἐλέησον, Κύριε, καὶ συγχώρησόν μοι πάντα ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος, ἵνα ἐν εἰρήνῃ κοιμηθήσωμαι, καὶ ὑπνώσω· ὑμνῶν καὶ εὐλογῶν καὶ δοξάζων σε, σὺν σῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ Παναγίῳ καὶ Ἀγαθῷ καὶ Ζωοποιῷ Πνεύματι, Ἀμήν.

Βλέπετε, ὦ Ἀκροαταὶ, πῶς παρακινεῖ ὁ Θεῖος Προφήτης, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἡ χάρις τοῦ Πνεύματος, νὰ ὑμνῶσι τὸν Κτίςην ὅλα τὰ κτίσματα. Οὐαὶ λοιπὸν εἰς ὅσους ἀμελοῦσι νὰ τὸν δοξάζωσι λόγοις τε, καὶ ἔργοις! Ὅτι μὲ τὰ ἔργα τὸν δοξάζουσιν ὅλα του τὰ ποιήματα, ὡς ὑπ᾽ αὐτοῦ δημιουργηθέντα, καὶ φυλάττουσι τὸ πρόςαγμά του ἀπαρασάλευτα· Ὁ Ἥλιος λέγω, ἡ Σελήνη, τὰ Ἄςρα, ὁ Οὐρανὸς, ἡ Γῆ, ἡ Θάλασσα καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς αἰσθητὰ καὶ ἀναίσθητα· Καὶ οὕτω δοξάζεται ὑπ᾽ αὐτῶν ὁ Κύριος. Ἐὰν οὖν καὶ ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι τελῶμεν αὐτοῦ τὰ Ἅγια καὶ σωτήρια προςάγματα πρότερον, ἔπειτα νὰ τὸν δοξολογῶμεν καὶ μὲ τὴν γλῶσσαν, μὲ Ψαλμοὺς, καὶ ᾠδὰς, κατὰ τὸ χρέος μας ἐδῶ πρόσκαιρα, θέλομεν ἀξιωθῆ νὰ τὸν ὑμνῶμεν μὲ τοὺς Ἁγίους Ἀγγέλους εἰς τὴν Βασιλείαν αὐτοῦ τὴν αἰώνιον. Ἧς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν, τῇ αὐτοῦ φιλανθρωπίᾳ, καὶ χάριτι. Ἀμήν.

Τί ἐςι Ψαλτήριον, καὶ τί ἐςι δεκάχορδον Ψαλτήριον.

Ψαλτήριον ἐςὶ νοῦς καθαρὸς ὑπὸ Πνευματικῆς κινούμενος γνώσεως. Κιθάρα δὲ ἐςι ψυχὴ πρακτικὴ, ὑπὸ τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριςοῦ κινουμένη.

Καὶ ἄλλως.

Ψαλτήριον ὄργανόν ἐςι μουσικὸν, παρὰ τὴν Κιθάραν διαλλάττων τῷ σχήματι, ἐν ᾧ τὴν ἀνακρουομένην ᾠδὴν, Ψαλμὸν προσαγορεύεσθαι.

Καὶ ἄλλως.

Δεκάχορδον Ψαλτήριον ἐςὶν, οἷον αἱ Χορδαὶ, Σάλπιγγες, Κιθάρα, Ὄργανα, Τύμπανα, Κύμβαλα, Κινύραι, Νάβλαι, Ψαλτήριον, καὶ Κερατίνη, ἅπερ εἶχον τότε εἰς Δοξολογίαν Θεοῦ.

Δεκάχορδον Ψαλτήριον τὰς δυνάμεις φησὶ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος· Πέντε γὰρ δυνάμεις εἰσὶ τῆς ψυχῆς, καὶ πέντε αἰσθήσεις τοῦ σώματος· Καὶ τῆς μὲν ψυχῆς εἰσὶν αὗται. Νοῦς, Διάνοια, Δόξα, Φαντασία, Αἴσθησις· Τοῦ δὲ σώματος, οἷον Ὅρασις, Γεῦσις, Ὄσφρησις, Ἀκοὴ, καὶ Ἀφή.

Ἰδοὺ ἀμφότερα τῆς τε ψυχῆς, καὶ τοῦ σώματος εἰσὶ δέκα· ἅτινα ὁ Προφήτης παρακελεύεται, διὰ τούτων ὑμνεῖν, καὶ δοξάζειν τὸν εὐεργέτην Θεὸν, καὶ Κύριον.

Τέλος τῶν ρν´. Ψαλμῶν, καὶ τῷ Θεῷ δόξα, Ἀμήν.

ΟΔΗΓΙΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ρνά ΨΑΛΜΟΝ.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς εἶναι ἴδιος τοῦ Δαβίδ, καὶ τὸν ἔγραψε μὲ τὴν χεῖρά του, καὶ εἶναι ἔξω ἀπὸ το μέτρος τῶν ρν΄ Ψαλμῶν, καὶ τὸν ἔκαμεν ἀφ᾽ οὗ ἐπολέμησε μοναχός του μὲ τὸν Γολιάθ, καὶ τὸν ἐνίκησε, Καὶ φανερώνει, πῶς ὁ Θεὸς διαλέγει τοὺς ἀξίους, καὶ τοὺς κάμνει δούλους του, καὶ τοῖς δίδει δύναμιν καὶ νικῶσι τοὺς ἐχθρούς των.

Οὗτος ὁ Ψαλμὸς ἰδιόγραφος τοῦ Δαβὶδ ἐςὶ, καὶ ἔξωθεν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ρν΄. Ψαλμῶν, ὅτε ἐμονομάχησε πρὸς τὸν Γολιάθ.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἐγὼ ἤμην μικρότερος ἀπὸ τοὺς ἑπτὰ Ἀδελφούς μου, καὶ ὑςερώτερος ἀπ᾽ αὐτοὺς εἰς τὸ σπῆτι τοῦ Πατρός μας, καὶ ἐφύλαττον τὰ πρόβατα τοῦ Πατρός μου.

2. Καὶ μὲ ἐφώτισεν ὁ Κύριος, καὶ ἔκαμνα μὲ τὰς χεῖράς μου ὄργανα, κιθάρας καὶ ἄλλα ὅμοια, καὶ τὰ ἐφύλιαζα, καὶ τὰ ἐσώθετα μὲ κόρδας, καὶ τὰς ἔπαιζον μὲ τὰ δάκτυλά μου, καὶ ἔψαλλον μὲ ἐκεῖνα.

3. Καὶ μοὶ ἔδωκεν ὁ Κύριος καὶ ἄλλην χάριν μεγαλητέραν καὶ ἀνέλπισον, καὶ μὲ ἔχρισε Βασιλέα εἰς τὸν Λαόν του, δίχως νὰ τὸ λογιάσω καὶ νὰ τὸ ζητήσω ἐγώ. Καὶ ποῖος ἤθελεν ἀποκοτήση νὰ νοήση, καὶ νὰ ἀναφέρη τοῦ Κυρίου μου τοῦτο τὸ πρᾶγμα διὰ ἐμένα τὸν ἀνάξιον; βέβαια ὄχι ἄλλος, παρὰ μόνον αὐτὸς ὁ Κύριος, αὐτὸς, ὅς τις ἀκούει τὰ λόγιά μου.

4. Αὐτὸς εἶναι Μάρτυς καλὸς, πῶς χωρὶς νὰ τὸ λογιάσω ἐγὼ, ἔπεμψεν ἀπὸ λόγου του τὸν Προφήτην Σαμουὴλ, (ά. Βασ. ις΄.) καὶ μὲ ἐπῆρεν ἀπὸ τὰ πρόβατα τοῦ Πατρός μου· καὶ μὲ ἔχρισε μὲ τὸ Ἅγιον Λάδι, μὲ τὸ ὁποῖον χρίει τοὺς ὑπηρέτας του.

Τό Κείμενον.

1. Μικρὸς ἤμην ἐν τοῖς ἀδελφοῖς μου, καὶ νεώτερος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Πατρός μου. ἐποίμαινον τὰ πρόβατα τοῦ Πατρός μου.

2. Αἱ χεῖρές μου ἐποίησαν ὄργανον, καὶ οἱ δάκτυλοί μου ἥρμοσαν Ψαλτήριον.

3. Καὶ τίς ἀναγγελεῖ τῷ Κυρίῳ μου; αὐτὸς Κύριος, αὐτὸς εἰσακούσει.

4. Αὐτὸς ἐξαπέςειλε τὸν Ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἦρέ με ἐκ τῶν προβάτων τοῦ Πατρός μου· καὶ ἔχρισέ με ἐν τῷ ἐλαίῳ τῆς χρίσεως αὐτοῦ.

5. Οἱ ἀδελφοί μου καλοὶ καὶ μεγάλοι, καὶ οὐκ εὐδόκησεν ἐν αὐτοῖς ὁ Κύριος.

6. Ἐξῆλθον εἰς συνάντησιν τῷ ἀλλοφύλῳ, καὶ ἐπικατηράσατό με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτοῦ.

7. Ἐγὼ δὲ σπασάμενος τὴν παραὐτοῦ μάχαιραν, ἀπεκεφάλισα αὐτὸν, καὶ ἦρα ὄνειδος ἐξ υἱῶν Ἰσραήλ.

5. Οἱ Ἀδελφοί μου ἦσαν καλοὶ καὶ μεγάλοι, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησεν ὁ Κύριος νὰ δώσῃ εἰς κανένα τους τὸ Βασίλειον.

6. Καὶ εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Σαοὺλ, ἐν ᾧ ἦλθον οἱ ἀλλόφυλοι νὰ μᾶς πολεμήσωσι (ά. Βασ. ιζ΄.) εὐγῆκα καὶ συνηπαντήθην μὲ τὸν Γολιὰθ τὸν ἀλλόφυλον, καὶ ἐκτυπήθημεν οἱ δύο μας, καὶ μοῦ ἐκαταράσθη ἀπὸ μέρος τῶν ψευδοθεῶν του.

7. Ἀλλ' ἐγὼ ἔχων τὸ θάῤῥος μου εἰς τὸν ἀληθινόν μας Θεὸν, καὶ εἰς τὴν μεγάλην του βοήθειαν μὲ ἐδυνάμωσε, καθὼς μὲ εἶχε χρισμένον Βασιλέα τοῦ Λαοῦ του, καὶ βάζων μίαν πέτραν εἰς τὴν σφενδόνα, τὸν ἐκτύπησα κατὰ τὴν κεφαλὴν, καὶ ἔπεσε νεκρὸς παραυτά. καὶ σύρνων τὸ σπαθί του ἀπὸ πάνω του, ἔκοψα τὴν κεφαλήν του· καὶ ἠφάνισα αὐτὸν, καὶ ἐλύτρωσα ἀπὸ τὰς φοβέρας του καὶ ὑβρυσίας τὸν Λαὸν τοῦ Θεοῦ. Καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀλλοφύλων βλέπον τὸν φονευμένον ἐτρόμαξαν, καὶ τοὺς ἐνίκησαν οἱ Ἑβραῖοι, καὶ τοὺς ἐκαταχάλασαν, καὶ ἠλευθέρωσαν τὸν τόπον των.

ᾨΔΗ ΠΡΩΤΗ.

ᾨδὴ Μωϋσέως ἐν τῇ Ἐξόδῳ. Κεφ. ιε΄. 1.

Ἄρδην βυθίσας Φαραὼ Μωσῆς λέγει.

Αὕτη εἶναι Δοξολογία τοῦ Μαϋσῆ πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ τὴν ἔκαμε, ἐν ᾧ ἐπέρασε μὲ τοὺς Ἑβραίους τὴν Θάλασσαν, καὶ τοὺς Αἰγυπτίους ἔπνιξε· Τὴν ὁποίαν ἔψαλλε καὶ ἡ Μαρία ἡ Ἀδελφή του μὲ τὰς γυναῖκας. (Ἔξοδ. ιε΄.) καὶ μαρτυρεῖ τὴν μεγάλην δύναμιν τοῦ Θεοῦ, ὅς τις κάνει εἰς κάθε καιρὸν τόσα μεγάλα καὶ φοβερὰ πράγματα εἰς γῆν καὶ θάλασσαν· καὶ βοηθεῖ καὶ ἐλευθερώνει τοὺς ἀγαπημένους του, καὶ ἀντιςένεται καὶ ἐξολοθρεύει τοὺς ἐχθρούς του. Καὶ μᾶς παρακινεῖ νὰ λογιάζωμεν τὴν παλαιὰν θαυματουργίαν, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν εἰς τοὺς Ἑβραίους, καὶ τοὺς ἐξεσκλάβωσεν ἀπὸ τοῦ Φαραώ· Καὶ τὴν Νέαν Χάριν, τὴν ὁποίαν ἐτελείωσεν εἰς ἡμᾶς τοὺς Χριςιανοὺς μὲ τὸ Βάπτισμα, καὶ μᾶς ἐξηγόρασε μὲ τὸ Αἷμά του· καὶ μᾶς ἠλευθέρωσε μὲ τὸν θάνατόν του ἀπὸ τοῦ διαβόλου τὰς χεῖρας, καὶ ἔσχισε τὴν θάλασσαν τῆς ἁμαρτίας καὶ μᾶς εὔγαλε, καὶ τὸν διάβολον καὶ τοὺς δαίμονας κατεπόντισε. Καὶ διὰ τοῦτο ἡ Ἐκκλησία μας τὴν διαβάζει καθ᾽ ἡμέραν, καὶ μᾶς ἀναθυμίζει τὸ χρέος μας, καὶ μᾶς βιάζει νὰ τὸν δοξάζωμεν, καὶ νὰ ἐλπίζωμεν εἰς αὐτὸν τὸν αἰώνιον Βασιλέα μας.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Ἂς ψάλλωμεν, Ἀδελφοὶ, εἰς τὸν Κύριον ὅλοι μας, διατὶ μὲ δικαιοσύνην τῷ πρέπει νὰ εἶναι δεδοξασμένος (κατὰ τὰ μεγάλα θαύματα, καὶ φοβερὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα ἔκαμεν εἰς ἡμᾶς, καὶ μᾶς ἐγλύτωσε.)

2. Καὶ τοὺς ἐχθρούς μας πεζοὺς καὶ καβαλάρους ἔπνιξεν εἰς τὴν θάλασσαν.

3. Καὶ μὲ ἓν ςόμα, ἂς φωνάζῃ ὅλος ὁ Λαὸς λέγων, οὗτος ἐςὶν ὁ Κύριος, ὅς τις μᾶς ἐβοήθησε, καὶ μᾶς ἐσκέπασε, καὶ μᾶς ἐλύτρωσεν.

4. Εἶναι Θεὸς ὅλου τοῦ Κόσμου, καὶ ἐμοῦ, καὶ θέλω τὸν δοξάζει.

Τὸ Κείμενον.

1. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ· ἐνδόξως γὰρ δεδόξασαι.

2. Ἵππον καὶ ἀναβάτην ἔρριψεν εἰς θάλασσαν.

3. Βοηθὸς καὶ σκεπαςὴς ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν.

4. Οὗτός μου Θεὸς καὶ δοξάσω αὐτόν.

5. Θεὸς τοῦ Πατρός μου καὶ ὑψώσω αὐτόν.

6. Κύριος συντρίβων πολέμους.

7. Κύριος ὄνομα αὐτῷ.

8. Ἅρματα Φαραὼ, καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ ἔῤῥιψεν εἰς θάλασσαν.

9. Ἐπιλέκτους ἀναβάτας τριστάτας κατεπόντισεν ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ.

10. Πόντῳ ἐκάλυψεν αὐτοὺς, κατέδυσαν εἰς βυθὸν ὡσεὶ λίθος.

11. Ἡ δεξιά σου, Κύριε, δεδόξασαι ἐν ἰσχύϊ.

12. Ἡ δεξιά σου χεὶρ, Κύριε, ἔθραυσεν ἐχθρούς.

13. Καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους.

14. Ἀπέστειλας τὴν ὀργήν σου. καὶ κατέφαγεν αὐτοὺς ὡσεὶ καλάμην.

15. Καὶ διὰ πνεύματος τοῦ θυμοῦ σου διέστη τὸ ὕδωρ.

16. Ἐπάγη ὡσεὶ τεῖχος τὰ ὕδατα,

17. Ἐπάγη καὶ τὰ κύματα ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.

18. Εἶπεν ὁ ἐχθρὸς, διώξας καταλήψομαι,

19. Μεριῶ σκῦλα· ἐμπλήσω ψυχήν μου.

5. Καὶ νὰ τὸ διηγῶμαι, πῶς εἶναι Θεὸς τοῦ Πατρός μου τοῦ Ἀβραὰμ, καὶ μὲ ἠλευθέρωσε (καθὼς τῷ ἔταξε Γενεσ. ιέ.) θέλω τὸν προσκυνεῖ, καὶ νὰ τὸν τιμῶ πάντα κατὰ τὸ χρέος μου.

6. Διατὶ οὗτος ὁ Κύριος εἶναι, ὅς τις συντρίβει τοὺς ἐχθρούς του εἰς τοὺς πολέμους.

7. Οὗτος ὁ ἀληθινὸς Κύριος, μὲ τὸ νὰ κράζωμεν ἡμεῖς τὸ ὄνομά του.

8. Ἐξήπλωσεν εἰς τὴν Θάλασσαν τὸν Φαραὼ, καὶ ὅλα του τὰ ἀμάξια, καὶ τὸν Λαόν του, καὶ τὸν ἔπνιξε.

9. Καὶ αὐτὸς κατεπόντισεν εἰς αὐτὴν τὴν κόκκινην θάλασσαν τοὺς διαλεκτούς του καβαλάρους καὶ πολεμάρχους, οἵτινες ὑπήγαιναν τρεῖς κατὰ τάξιν καὶ ἐπολέμουν.

10. Καὶ τοὺς ἐσκέπασε μὲ τὸ πέλαγος, καὶ ἐβουλήσαν εἰς τὸν βυθόν του ὡς μεγάλη πέτρα.

11. Δίχως ἄλλο, Κύριέ μου, ἡ δεξιά σου εἶναι δεδοξασμένη, καὶ τιμημένη μὲ τὴν μεγάλην της καὶ θεϊκὴν δύναμιν.

12. Ἡ χείρ σου, Κύριέ μου, ἡ φοβερὰ ἐκτύπησε τοὺς ἐχθροὺς, καὶ τοὺς ἐπλήγωσε.

13. Καὶ μὲ τὸ πλῆθος τῆς ἐξουσίας σου συνέτριψας τοὺς ἀντιδίκους σου, καὶ τοὺς ἠφάνισας.

14. Καὶ ἔπεμψας τὴν ὀργήν σου καὶ τοὺς κατέκαυσε ὡς ἡ φωτία τὸ στουππὶ, καὶ καλαμίαν εἰς τὸ χωράφιον.

15. Καὶ μὲ τὸν δυνατὸν ἄνεμον τοῦ θυμοῦ σου ἐμοιράσθη τὸ νερόν.

16. Καὶ ἐστάθησαν ὡς ὑψηλὰ τειχία τὰ νερὰ τῆς θαλάσσης,

17. Καὶ ἔπηξαν μέσα της τὰ κύματά της (ὡς τὸ πηγμένον γάλα) καὶ δὲν ἔτρεχον.

18. Καὶ βλέπων αὐτὴν ὁ ἐχθρὸς διαμερισμένην, εἶπεν, ἂς τοὺς ξεδράμω νὰ τοὺς ἁρπάξω.

19. Νὰ διαμοιρασθῶ τὰ κούρση των, νὰ χορτάσω τὴν καρδίαν μου.

20. Νὰ κατακόψω τοὺς ἀντισάτας μὲ τὸ σπαθί μου· καὶ τοὺς λοιποὺς νὰ ἐξουσιάσῃ πάλιν ἡ δύναμίς μου.

21. Ἀλλὰ ἐσὺ, Μεγαλοδύναμε, ὅς τις τὴν ἐχώρισας, ἔπεμψας τὴν δύναμίν σου, καὶ ἔσρεψας ἐπάνω των τὴν θάλασσαν.

22. Καὶ ἐπλακώθησαν ὡς βαρύτατον μολύβι εἰς τοῦτο τὸ πέλαγος τὸ βαθύτατον.

23. Λοιπὸν ποῖος εἶναι ἀπὸ τοὺς ψευδοθεοὺς, ἢ ἀπὸ τοὺς μεγάλους δυνάςας ὅμοιός σου, Κύριε τοῦ Κόσμου; τίς εἶναι ὅμοιός σου; οὐδείς.

24. Διατὶ ἐσὺ, τὸν ὁποῖον δοξάζουσιν οἱ Ἄγγελοι καὶ οἱ Ἅγιοι, εἶσαι θαυμαςός.

25. Καὶ κάμνεις μὲ μεγάλην δόξαν καὶ ἐξουσίαν τῆς Παντοδυναμίας σου τέτοια καὶ τόσα ὑπερθαύμαςα ἔργα, ὥςε περισσεύουσι τὸν νοῦν μας· καὶ ἠλευθέρωσας ἡμᾶς, καὶ ἔπνιξας τοὺς Αἰγυπτίους, καὶ ἔρριψεν αὐτοὺς ἔξω σωρούς ἡ θάλασσα, καὶ τοὺς ἔγδυσεν ὁ Λαός σου.

26. Καὶ ξαπλώνων τὴν χεῖρά σου, καὶ ἐγγίζων αὐτὴν εἰς τὴν γῆν, ἤνοιξας, καὶ κατέπιε τὰ μιαρά των καὶ θεόργιςα λείψανα.

27. Καὶ ὡς κάμνει ἕνας δίκαιος Βασιλεὺς, ὅς τις ἀφ' οὗ θανατώσῃ εἰς τὸν πόλεμον τοὺς ἐχθροὺς, ἐλευθερώνει τοὺς ἐδικούς καὶ φίλους του, καὶ τοὺς ὁδηγεῖ καὶ τοὺς φέρνει εἰς τὸν τόπον του, ἔτζι καὶ ἡ Βασιλεία σου ὡδήγησας μὲ δικαιοσύνην τοῦτον τὸν Λαόν σου, τὸν ὁποῖον ἠλευθέρωσας.

28. Καὶ τὸν παρηγόρησας, καὶ τὸν ἐφύλαξας μὲ τὴν δύναμίν σου, καὶ τὸν ἔφερες εἰς τὸν τόπον σου τὸν Ἅγιον, καὶ τὸν ἐκαλοκάρδισες.

29. Καὶ ἀκούοντα τὰ ὀπίσω καὶ τὰ ἔμπροσθεν Ἔθνη ταῦτα τὰ φρικτά σου θαυμάσια, θέλουσι φοβηθῇ, καὶ νὰ πιάσωσι πόνοι τῆς ἐγγαςρωμένης τοὺς Φιλιςαίους.

30. Τότε (ὡς νὰ τὰ ἀκούσωσιν οἱ πρῶτοι τῆς Ἰδουμαίας, οἵτινες εἶναι κοντάμας) θέλουσι ταραχθῇ, καὶ νὰ χάσωσι τὸν νοῦν των νὰ τρέχωσιν ἐπάνω καὶ κάτω.

31. Καὶ μαθόντες αὐτὸ οἱ ἀφεντάδες τῶν Μωαβητῶν, θέλει τοὺς πιάσει τρομάρα.

31. Καὶ γροικῶντες το ὅλοι οἱ Χαναναῖοι (ἤγουν οἱ τόποι, ὅπου εἶναι ἡ Ἱερουσαλὴμ, καὶ οἱ παρέκει) θέλει λιγοψυχήσει ἡ καρδία των καὶ νὰ χαθῇ τὸ αἷμά των.

20. *Ἀνελῶ τῇ μαχαίρᾳ μου, κυριεύσει ἡ χείρ μου.*

21. *Ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου, καὶ ἐκάλυψεν αὐτοὺς θάλασσα.*

22. *Ἔδυσαν ὡσεὶ μόλυβδος ἐν ὕδατι σφοδρῷ.*

23. *Τίς ὅμοιός σοι ἐν θεοῖς, Κύριε; τίς ὅμοιός σοι;*

24. *Δεδοξασμένος ἐν Ἁγίοις θαυμαςός.*

25. *Ἐνδόξως ποιῶν τέρατα.*

26. *Ἐξέτεινας τὴν δεξιάν σου, κατέπιεν αὐτοὺς γῆ.*

27. *Ὡδήγησας τῇ δικαιοσύνῃ τὸν λαόν σου τοῦτον, ὃν ἐλυτρώσω.*

28. *Παρεκάλεσας τῇ ἰσχύϊ σου εἰς κατάλυμα, Ἅγιόν σου.*

29. *Ἤκουσαν ἔθνη καὶ ὠργίσθησαν, ὠδῖνες ἔλαβον κατοικοῦντας Φιλιστιείμ.*

30. *Τότε ἔσπευσαν Ἡγεμόνες Ἐδώμ,*

31. *Καὶ ἄρχοντες Μωαβητῶν, ἔλαβεν αὐτοὺς τρόμος.*

32. *Ἐτάκησαν πάντες οἱ κατοικοῦντες Χαναάν.*

33. Ἐπιπέσοι ἐπ᾽ αὐτοὺς φόβος καὶ τρόμος.

34. Μεγέθει βραχίονός σου ἀπολιθωθήτωσαν.

35. Ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός σου, Κύριε, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός σου, οὗτος ὃν ἐκτήσω.

36. Εἰσαγαγὼν καταφύτευσον αὐτοὺς εἰς ὄρος κληρονομίας σου, εἰς ἕτοιμον κατοικητήριόν σου.

37. Ὃ κατειργάσω, Κύριε, ἁγίασμα, ὃ ἡτοίμασαν αἱ χεῖρές σου.

38. Κύριος βασιλεύων τῶν αἰώνων, καὶ ἐπ᾽ αἰῶνα· καὶ ἔτι.

39. Ὅτε εἰσῆλθεν ἵππος Φαραὼ σὺν ἅρμασι καὶ ἀναβάταις εἰς θάλασσαν.

40. Καὶ ἐπήγαγεν ἐπ᾽ αὐτοὺς Κύριος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης.

41. Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.

33. Τὸ ὁποῖον σὲ παρακαλοῦμεν, Θεέ μου, νὰ κάμῃς τῶρα, καὶ τότε, νὰ πέσῃ ἐπάνω των φόβος καὶ τρόμος.

34. Καὶ μὲ τὴν μεγάλην σου δύναμιν νὰ μείνωσι παράλυτοι, καὶ πέτραι ἀκίνηται, νὰ μὴ δύνανται νὰ μᾶς ἀντιςαθῶσιν.

35. Ὥςε νὰ περάσῃ ὁ Λαός σου, Κύριέ μου, ὥςε νὰ διαβῇ ὁ Λαός σου οὗτος, τὸν ὁποῖον ἐξεχώρισες, καὶ ἀπόκτησες διὰ ἐδικόν σου.

36. Νὰ τοὺς φέρῃς νὰ τοὺς φυτεύσῃς εἰς τὸν ὑψηλὸν καὶ εὐγενικὸν τόπον τῆς κληρονομίας σου, τὸν ὁποῖον ἔχεις ἡτοιμασμένον διὰ κατοικίαν σου.

37. Καὶ νὰ τοὺς ἀναπαύσῃς εἰς τὸν Ναόν σου τὸν Ἅγιον, τὸν ὁποῖον θέλει κτίσει ἡ δύναμίς σου, νὰ σὲ δοξάζωσιν ἡμέραν καὶ νύκτα οἱ δοῦλοί σου.

38. Τότε θέλει γνωρισθῇ καλήτερα εἰς ὅλην τὴν γῆν, πῶς ὁ Θεὸς ἦτον Βασιλεὺς αἰώνιος εἰς ὅλον τὸν Κόσμον, καὶ εἶναι, καὶ θέλει εἶσαι.

39. Καθὼς ἦτον καὶ ὅταν ἐμβῆκαν οἱ καβαλάροι τοῦ Φαραὼ μετ᾽ ἄλογα καὶ ἁμάξιά των εἰς τὴν θάλασσαν.

40. Καὶ τότε ὁ Κύριος ἐγύρισεν ἐπάνω των τὸ πέλαγος τῆς θαλάσσης, καὶ τοὺς ἐσκέπασε.

41. Ἀλλ᾽ οἱ Ἑβραῖοι ἐπέρασαν ςεγνοὶ ἀπὸ τὸν πάτον της, καὶ ἀπὸ τὴν μέσην της ἄβροχοι καὶ ἄβλαβοι, καθὼς εἴπομεν ἄνωθεν.

ᾨΔΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ᾨδὴ Μωϋσέως ἐν τῷ Δευτερονομίῳ· Κεφ. λβʹ. 1. Νόμου γραφέντος αὖθις ᾠδὴ Μωϋσέως.

Ἔσοντας καὶ νὰ ξαναγράψῃ ὁ Μωϋσῆς τὸν Νόμον εἰς τὸ Δευτερονόμιον μὲ κοντολογίαν, Πάλιν κατὰ τὸ πρόσαγμα τοῦ Θεοῦ τοῖς ξαναλέγει τὰ κακὰ τῆς παρακοῆς των.

Ο᾽ Μωϋσῆς εἰς τοῦτο τὸ Κεφάλαιον ζητεῖ τοῦ Λαοῦ νὰ ἀκροασθῇ καλὰ τὰ λεγόμενα, καὶ τῷ βάζει Μάρτυρας τὸν Οὐρανὸν καὶ τὴν Γῆν, τὰ ὁποῖα σέκονται πάντα ἔμπροσθέν μας, νὰ τοὺς βλέπῃ, νὰ μὴ παραβαίνῃ. Καὶ τότε τὸν καταδικάζει, πῶς ἔλαβε τόσας πολλὰς καὶ μεγάλας χάριτας ἀπὸ τὸν Θεόν· καὶ αὐτὸς ἐσάθη (καὶ θέλει σαθῇ) παρὰ πολλὰ ἀχάρισος, καὶ ἀδιάκριτος, καὶ ἀρνησόθεος. Καὶ ἐπροσκύνησε (καὶ θέλει προσκυνήσει) τὰ εἴδωλα· Καὶ κατεπάτησε (καὶ θέλει καταπατεῖ) τὸν Νόμον τοῦ Θεοῦ, ὅς τις τὸν ἠλευθέρωσε. Καὶ τοῦ προφητεύει, πῶς διὰ ταύτην τὴν ἀφορμὴν ἔχουσι νὰ πάθωσι πολλὰ καὶ διάφορα κακὰ εἰς τὸ ὕσερον, ἐπειδὴ δὲν θέλουσι νὰ μετανοήσωσι, καὶ νὰ παύσωσι τὴν κακογνωμίαν των. Καὶ πάλιν τοὺς παρηγορεῖ, πῶς ἐν ᾧ πάθουσιν ἐκεῖνα τὰ ἄπειρα βάσανα, ἂν ταπεινωθῶσι καὶ νὰ κλαύσωσι τὰ κρίματά των μὲ καλὴν μετάνοιαν, θέλει τοὺς λυπηθῇ ὁ Θεὸς διὰ τὴν ἐπισροφήν των καὶ τὰ δάκρυά των νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ, καὶ τοὺς ἐχθροὺς του νὰ ἐξολοθρεύσῃ· Τὸ ὁποῖον γροικᾶται καὶ διὰ ἡμᾶς τοὺς ἀχαρίσους περισσότερον, οἵτινες ἐλάβομεν ἀπὸ τὸν Δεσπότην μας τὸν Χρισὸν τόσα μεγάλα χαρίσματα, καὶ πάλιν φαινόμεθα τόσον ἀδιάκριτοι καὶ ἀχάρισοι, καὶ μᾶς φοβερίζει μετ᾽ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἔπαθον ἐκεῖνοι, καὶ μετὰ τὰ κακὰ, τὰ ὁποῖα πάσχομεν καὶ ἡμεῖς καθημερούσιον, πῶς θέλομεν δοκιμάσει καὶ ἄλλα χειρότερα ἐδῶ, καὶ εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν διὰ τὰς μεγάλας μας παρακοὰς καὶ ἁμαρτίας. Καὶ μᾶς παρακινεῖ ἡ Ἐκκλησία τὴν Μεγάλην Μʹ. ἐν ᾧ διαβάζομεν αὐτὴν τὴν λυπηρὰν ᾠδὴν, νὰ θελήσωμεν ἀπὸ τὰ φοβερά της λόγια νὰ διορθωθῶμεν (δίχως ἄλλων ἀφορμῶν) πρὸ τοῦ νὰ πέσωμεν εἰς τὴν φοβερὰν ἀπόφασιν τῆς Προφητείας ταύτης. Λοιπὸν ἂς ἐπισρέψωμεν, καὶ ἂς προσκυνήσωμεν τὸν Θεὸν, καὶ ἂς κάμωμεν ἀγάπην τὸ γληγορώτερον μετ᾽ αὐτοῦ· Διὰ νὰ μὴ μᾶς ἔλθῃ μεγαλητέρα τιμωρία (κατὰ τὸ δίκαιον, διὰ τὸ πεῖσμά μας) καὶ ὁ θάνατος ὁ πρόσκαιρος, καὶ αἰώνιος τῆς κολάσεως.

Τὸ Κείμενον.

1. Πρόσεχε, Οὐρανὲ, καὶ λαλήσω, καὶ ἀκουέτω Γῆ ῥήματα ἐκ σόματός μου.

2. Προσδοκάσθω ὡς ὑετὸς τὸ ἀπόφθεγμά μου.

3. Καὶ καταβήτω ὡς δρόσος τὰ ῥήματά μου.

4. Ὡς ὄμβρος ἐπ' ἄγρωσιν.

5. Καὶ ὡσεὶ νιφετὸς ἐπὶ χόρτον.

6. Ὅτι ὄνομα Κυρίου ἐκάλεσα.

7. Δότε μεγαλωσύνην τῷ Θεῷ ἡμῶν.

8. Θεὸς ἀληθινὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ κρίσις.

9. Θεὸς πιςὸς, καὶ οὐκ ἔςιν ἀδικία ἐν αὐτῷ.

10. Δίκαιος καὶ ὅσιος ὁ Κύριος.

11. Ἡμάρτωσαν οὐκ αὐτῷ.

12. Τέκνα μωμητά.

13. Γενεὰ σκολιὰ καὶ διεςραμμένη.

14. Ταῦτα Κυρίῳ ἀνταποδίδοτε;

15. Οὗτος λαὸς μωρὸς, καὶ οὐχὶ σοφός.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Κύτταξε, ὦ Οὐρανὲ, ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἔχω νὰ λαλήσω, καὶ ἀκροάσου ἡ Γῆ τὰ λόγια τοῦ ςόματός μου· (διὰ νὰ εἶςε Μάρτυρες ἀληθινοὶ εἰς ταῦτα, τὴν ὥραν τῆς κρίσεως.)

2. Καὶ ἐσὺ, ὦ γῆ, ὡς καταβαίνει ἡ δυνατὴ βροχὴ ἐπάνω σου, ἔτζι ἀποδέξου ὡς βροχὴν τὸ μίλημά μου, καὶ κράτειτο μέσα σου φυλαγμένον καλά.)

3. Καὶ ἂς καταβῶσιν εἰς τὴν καρδίαν σου ὡς σιγανὴ βροχὴ τὰ διηγήματά μου.

4. Καὶ ἂς σὲ ποτίσωσιν, ὡς ποτίζει ὁ ὄμβρος τῆς βροχῆς τὸ χόρτον, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται ἄγκρουςος, ἤγουν ἀγριάδα.

5. Καὶ ἂς σὲ πλακώσῃ, ὡς ἡ ςοῦπα καὶ ἡ χιὼν τὰ δένδρα καὶ χορτάρια.

6. Καὶ ἐπειδὴ σᾶς ἔκραξα ἀπὸ μέρος τοῦ Κυρίου, σᾶς παρακαλῶ νὰ ἐνθυμᾶσθε τὰ λόγιά μου, νὰ μαρτυρήσητε εἰς τὸν Θεὸν, πῶς τὰ εἶπα πολλαῖς φοραῖς εἰς ὅλους· καὶ πάλιν τῶρα εἰς τὸν καιρὸν τοῦ θανάτου μου τοῖς ξαναλέγω.

7. Τιμᾶτε τὸν Αὐθέντην μας κατὰ τὴν μεγαλιότητά του.

8. Διατὶ ὁ Θεὸς εἶναι ἀληθινὸς, καὶ ἀληθινὰ τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα τάζει νὰ κάμῃ, καὶ ὅλα του τὰ προςάγματα εἶναι κρίσις, καὶ ἐξέτασις ἄσφαλτος καὶ ἄδολος.

9. Καὶ εἶναι Θεὸς ἐμπεπιςευμένος, καὶ κάμμία ἀδικία δὲν εἶναι εἰς τὴν γνώμην του, νὰ κάμῃ οὐδενός.

10. Διατὶ εἶναι δίκαιος καὶ καθαρὸς ὁ Κύριος, καὶ ὅλον εἰς τὸ καλὸν δοσμένος πάντοτε.

11. Διὰ τοῦτο ὅσοι τοῦ παρακούουσι δὲν εἶναι ἐδικοί του.

12. Ἐπειδὴ μὲ τὴν ἁμαρτίαν ἔγιναν τέκνα μεμολυσμένα τοῦ διαβόλου.

13. Καὶ γενεὰ πονηρὰ καὶ ςραβόγνωμη (ὡς τὸ ξύλον τὸ ςραβοπίςραβον.)

14. Καὶ τοῖς λέγω, ταῦτα πρέπει νὰ ἀνταποδίδητε τῷ Κυρίῳ μας διὰ τὰ καλὰ, τὰ ὁποῖα μᾶς κάμνει;

15. Ἀλλὰ οὗτος ὁ Λαὸς εἶναι ἄγνωςος καὶ ὄχι φρόνιμος, καὶ κακόγνωμος, καὶ ὄχι καλόγνωμος.

16. Καὶ τῷ εἶπα πολλαῖς φοραῖς δὲν εἶναι αὐτὸς Πατήρ σου;

16. *Οὐκ αὐτὸς οὗτός σου Πατήρ;*

17. Ὅς τις σὲ ἀπόκτησε μὲ τὰ μεγάλα καὶ φοβερά του ἔργα καὶ θαυμάσια.

17. *Ἐκτήσατό σε.*

18. Ὅς τις σὲ ἔκαμε καὶ σὲ ἔπλασεν ἀπὸ τὴν ἀρχήν; (διατὶ οὖν δὲν κάμνεις τὸ θέλημά του;)

18. *Καὶ ἐποίησέ σε, καὶ ἔπλασέ σε;*

19. Λοιπὸν ἐνθυμήσου ὅλος ὁ Λαὸς πόσα ἔκαμεν εἰς τὰς παλαιὰς ἡμέρας.

19. *Μνήσθητι ἡμέρας αἰῶνος.*

20. Καὶ βάλλετε εἰς τὸν νοῦν σας ὅλοι σας, ὅσα καλὰ καὶ κακὰ ἔγιναν εἰς τόσους χρόνους, εἰς τὰς ἀμέτρους γενεὰς τὰς περασμένας.

20. *Σύνετε δὴ ἔτη γενεᾶς γενεῶν.*

21. Καὶ ἂν δὲν τὰ ἠξεύρῃς, ρώτησαι καὶ ξαναρώτησαι τὸν Πατέρα σου νὰ σοὶ εἰπῇ, καὶ τοὺς γεροντοτέρους σου νὰ σοὶ διηγηθῶσι.

21. *Ἐπερώτησον τὸν Πατέρα σου, καὶ ἀναγγελεῖ σοι, τοὺς πρεσβυτέρους σου, καὶ ἐροῦσί σοι.*

22. Νὰ μάθῃς τὶ ἔκαμεν ὁ Θεὸς ὁ μεγαλοδύναμος, ὅταν διεμοίρασεν εἰς τόσας γλώσσας τὰ Ἔθνη.

22. *Ὅτε διεμέριζεν ὁ ὕψιστος ἔθνη.*

23. Πῶς διεσκόρπισε τοὺς ἁμαρτωλοὺς Υἱοὺς τοῦ Ἀδὰμ ἐπάνω καὶ κάτω, ὡς ἀντιθέους καὶ εἰδωλολάτρας. Καὶ πάντα Ἔθνη ἐξωλόθρευσε.

23. *Ὡς διέσπειρεν υἱοὺς Ἀδάμ.*

24. Καὶ ἔκαμε τόσα μερτικὰ τοὺς τόπους των κατὰ τὰς ιϐ'. φυλὰς τῶν Ἑβραίων.

24. *Ἔστησεν ὅρια ἐθνῶν κατὰ ἀριθμὸν Ἀγγέλων Θεοῦ.*

25. Καὶ ἔγινε μερίδα τοῦ Κυρίου καὶ Λαός του ἡ τεκνογονία τοῦ Ἰακώϐ.

25. *Καὶ ἐγενήθη μερὶς Κυρίου λαὸς αὐτοῦ Ἰακώβ.*

26. Καὶ ἐσχοινομέτρησε τοὺς τόπους των, καὶ τοὺς ἔδωκε τῷ Λαῷ του διὰ κληρονομίαν των.

26, *Σχοίνισμα κληρονομίας αὐτοῦ Ἰσραήλ.*

27. Καὶ πῶς αὐτὸς τὸν ἐκυβέρνα εἰς ὅλα τὰ χρειαζόμενα τῆς ζωῆς του, ὅταν ἦτον εἰς τὴν ἔρημον μ'. χρόνους.

27. *Αὐτάρκησεν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ.*

28. Καὶ τὸν ἐπότιζεν εἰς τὴν δίψαν του, καὶ τὸν ἐδρόσιζεν εἰς τὴν κάψαν του, εἰς ἐκεῖνον τὸν ἄνυδρον τόπον.

28. *Ἐν δίψει καύματος ἐν ἀνύδρῳ.*

29. Καὶ τὸν περιεκύκλωσε, καὶ τὸν διέταξε, πῶς νὰ κάμνῃ.

92. *Ἐκύκλωσεν αὐτὸν, καὶ ἐπαίδευσεν αὐτόν.*

30. Καὶ τὸν ἐφύλαττε καθὼς φυλάττει ὁ ἄνθρωπος τὴν κόρην τοῦ ὀμματίου του.

30. *Καὶ διεφύλαξεν αὐτὸν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ.*

31. Καὶ ὡς ὁ ἀετὸς σκεπάζει τὴν φωλεάν του, καὶ ἔχει ὅλον του τὸν πόθον εἰς τὰ πουλία του, καὶ τὰ ἀναθρέφει, καὶ τὰ περιχαίρεται, καὶ τὰ μεγαλώνει.

31. *Ὡς ἀετὸς σκεπάσαι νοσσιὰν ἑαυτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς νεοσσοῖς αὐτοῦ ἐπεπό-*

θησε.

32. Διεὶς τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἐδέξατο αὐτοὺς, καὶ ἀνέλαβεν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν μεταφρένων αὐτοῦ.

33. Κύριος μόνος ἦγεν αὐτούς.

34. Καὶ οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν Θεὸς ἀλλότριος.

35. Ἀνεβίβασεν αὐτοὺς ἐπὶ τὴν ἰσχὺν τῆς γῆς.

36. Ἐψώμισεν αὐτοὺς γεννήματα ἀγρῶν.

37. Ἐθήλασε μέλι ἐκ πέτρας καὶ ἔλαιον ἐκ ϛερεᾶς πέτρας.

38. Βούτυρον βοῶν, καὶ γάλα προβάτων, μετὰ ϛέατος ἀρνῶν καὶ κριῶν, υἱῶν ταύρων καὶ τράγων, μετὰ ϛέατος νεφρῶν πυροῦ.

39. Καὶ αἷμα ϛαφυλῆς ἔπινον οἶνον.

40. Καὶ ἔφαγεν Ἰακὼβ, καὶ ἐνεπλήσθη, καὶ ἀπελάκτισεν ὁ ἠγαπημένος.

41. Ἐλιπάνθη, ἐπαχύνθη, ἐπλατύνθη, καὶ ἐγκατέλιπε Θεὸν τὸν ποιήσαντα αὐτὸν, καὶ ἀπέϛη ἀπὸ Θεοῦ Σωτῆρος αὐτοῦ.

42. Παρώξυνάν με ἐπ' ἀλλοτρίοις.

43. Ἐν βδελύγμασιν αὐ-

32. Καὶ ξαπλώνων τὰς πτέρυγάς του, τὰ δέχεται ἐπάνω εἰς τὰς πλάτας του. καὶ τὰ σηκώνει εἰς τοὺς ὤμους του, καὶ πετᾷ, καὶ τὰ περνᾷ, ὅπου βούλεται μοναχός του.

33. Ἔτζι καὶ ὁ Κύριος ὁλομόναχός του τοὺς ὡδήγει καὶ τοὺς ἔσυρνεν, ὥϛε νὰ τοὺς φέρῃ εἰς τὸν τόπον, ὅπου τοῖς ἔταξε.

34. Καὶ δὲν ἦτον μὲ αὐτοὺς ἄλλος ψευδόθεος ἐθνικὸς, νὰ τοῖς βοηθῇ, νὰ νικήσωσι τόσα Ἔθνη, νὰ τὰ κληρονομήσωσι.

35. Μόνον αὐτὸς, ὅς τις τοὺς εὔγαλεν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, καὶ τοὺς ἀνέβασεν εἰς τὴν καλὴν καὶ κάρπιμον γῆν τῶν Ἀμοῤῥαίων.

36. Νὰ τοὺς τρέφῃ μὲ τοὺς καρποὺς τῆς γῆς, τὴν ὁποίαν ἐπῆραν ὡς τώρα. καὶ ἐκείνης, τὴν ὁποίαν θέλουσι πάρει.

37. Καὶ νὰ πίνωσι νερὸν εὐγενικὸν, τρεχάμενον ἀπὸ τὰς βρύσας, τὸ ὁποῖον εὔγαινεν ἀπὸ τὰς πέτρας γλυκὺ ὡς τὸ μέλι, ἤγουν καλὸν καὶ νόσιμον. καὶ νὰ τρώγωσι λάδι τοῦ ἀλιτρουβείου.

38. Καὶ βότυρον βοδίων, καὶ γάλα προβάτων, μὲ παχιὰ ἀρνία καὶ κριοὺς, καὶ μοσχάρια καὶ ῥίφια μὲ σιτίνον ψωμί.

39. Καὶ νὰ πίνωσιν αἷμα ϛαφυλίου, ἤγουν κρασὶ κόκκινον καὶ εὔμορφον καὶ καλόν.

40. Καὶ ὡς ἔφαγεν αὐτὴ ἡ γενεὰ τοῦ Ἰακὼβ, καὶ ἐχόρτασε καλὰ, ἐσράφη ὁ ἀγαπημένος Λαὸς, καὶ ἐκλότζισε τὸν Θεὸν ὁ ἀσεβὴς καὶ ἀχάριϛος.

41. (Ὢ ἀλλοίμονον) ἐνῷ ἔφαγε καὶ ἐτράφη καὶ ἐπάχυνε καὶ ἐπλήθυνεν. (ὢ ἀδικία μεγάλη) ἠθέλησε καὶ ἐχωρίσθη ἀπὸ τὸν Θεὸν τὸν πλάϛην του. καὶ ἐμάκρυνεν ἀπὸ τὸν Θεὸν τὸν λυτρωτὴν καὶ κυβερνήτην του. (ὢ μεγάλη παρανομία.)

42. Διὰ τοῦτο παραπονεῖται ὁ Θεὸς πρὸς αὐτοὺς καὶ λέγει, πολλὰ μὲ ἠσκανδάλισαν οἱ παραβᾶται τοῦ Νόμου μου μὲ τοὺς ἐθνικοὺς ψευδοθεοὺς, εἰς τοὺς ὁποίους ἐπίϛευσαν.

43. Καὶ μὲ παρεπίκραναν ἄμετρα εἰς τὰ συγχαμερὰ

των εἴδωλα.

44. Διατὶ ἐθυσίασαν εἰς τοὺς δαίμονας, καὶ ὄχι εἰς ἐμένα τὸν Θεόν των.

45. Τοὺς ψευδοθεοὺς λέγω, οἵτινες δὲν ἤξευρον, μόνον ἦσαν καινουριοκαμωμένοι, καὶ ἀπ᾽ αὐτοὺς πρωτοφερμένοι.

46. Τοὺς ὁποίους δὲν ἐγνώρισαν, οὐδὲ τοὺς ἤκουσαν οἱ Πατέρες των ὁλότελα.

47. (Ὦ ἀνόητον γένος) εἶναι καλὰ αὐτὰ, τὰ ὁποῖα κάμνεις; τὸν Θεὸν, ὅς τις σὲ ἔπλασεν παραίτησες ἀσεβέσατε; καὶ ἐξελησμόνησες τοῦ Θεοῦ, ὅς τις σὲ θρέφει;

48. Καὶ εἶδε Κύριος τέτοιαν ἀπισίαν καὶ ἀδιαντροπίαν καὶ ἐσυζήλωσε, καὶ ἐσκανδαλίσθη ἀπὸ τὸν θυμὸν, τὸν ὁποῖον τοῦ ἄναψαν οἱ Υἱοὶ καὶ αἱ Θυγατέρες τοῦ ἀρνησοθέου Λαοῦ.

49. Καὶ εἶπε, θέλω ἀποσρέψει τὸ πρόσωπόν μου καὶ τὴν ἀγάπην μου ἀπ᾽ αὐτοὺς, νὰ μὴ τοὺς βλέπω, οὐδὲ νὰ τοῖς βοηθῶ.

50. Καὶ θέλω τοῖς δείξει καὶ ἐγὼ πόσα κακὰ ἔχουσι νὰ πάθωσιν εἰς τὰ ὕσερά των.

51. Διατὶ εἶναι ἕνα γένος ἀναποδογυρισμένον καὶ ἄπισον· ἄνθρωποι, εἰς τοὺς ὁποίους δὲν εἶναι πίσις, οὐδὲ διάκρισις καὶ φόβος Θεοῦ.

52. Αὐτοὶ μοῦ ἐφούσκωσαν τὴν καρδίαν μὲ ἐκείνους τοὺς ἀψύχους, οἵτινες δὲν ἦσαν Θεοί.

53. Καὶ μὲ ἐσκανδάλισαν μὲ τὰ διαβολικά των εἴδωλα.

54. Καὶ ἐγὼ θέλω τοῖς παραδώσει εἰς τὸ χειρότερον Ἔθνος τοῦ Κόσμου, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἄνθρωποι, ἀλλὰ Τύραννοι.

55. Μὲ τέτοιον Ἔθνος Βάρβαρον θέλω τοὺς ταράξει, καὶ νὰ τοὺς παιδεύω, καὶ νὰ τοὺς καταχαλάσω.

56. Διατὶ μεγάλη φωτία θέλει ἀνάψει ἀπὸ τὸν θυμόν μου, νὰ καίη ξύλα καὶ πέτρας ὡς κάτω εἰς τὸν βαθύτατον ᾅδην.

57. Νὰ καταφάγη τὴν γῆν καὶ ὅλα της τὰ γεννήματα· καὶ νὰ κάψη τὰ ὄρη ἀπὸ τὰ θεμέλια.

τῶν ἐξεπίκρανάν με.

44. Ἔθυσαν δαιμονίοις καὶ οὐ Θεῷ.

45. Θεοῖς, οἷς οὐκ ᾔδεισαν. καινοὶ καὶ πρόσφατοι ἥκασιν.

46. Οἷς οὐκ ᾔδεισαν οἱ Πατέρες αὐτῶν.

47. Θεὸν τὸν γεννήσαντά σε ἐγκατέλιπες; καὶ ἐπελάθου Θεοῦ τοῦ τρέφοντός σε;

48. Καὶ εἶδε Κύριος καὶ ἐζήλωσε, καὶ παρωξύνθη δι᾽ ὀργὴν υἱῶν αὐτῶν καὶ θυγατέρων.

49. Καὶ εἶπεν, ἀποσρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ᾽ αὐτῶν

50. Καὶ δείξω τί ἔσαι αὐτοῖς ἐπ᾽ ἐσχάτων.

51. Ὅτι γενεὰ ἐξεσραμμένη ἐσὶν, υἱοὶ οἷς οὐκ ἔσι πίσις ἐν αὐτοῖς.

52. Αὐτοὶ παρεζήλωσάν με ἐπ᾽ οὐ Θεῷ.

53. Παρώργισάν με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν.

54. Κἀγὼ παραζηλώσω αὐτοὺς ἐπ᾽ οὐκ ἔθνει.

55. Ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιῶ αὐτούς.

56. Ὅτι πῦρ ἐκκέκαυται ἐκ τοῦ θυμοῦ μου, καυθήσεται ἕως ᾅδου κατωτάτου.

57. Καταφάγεται γῆν, καὶ τὰ γεννήματα αὐτῆς,

φλέξει θεμέλια ὀρέων.

58. Συνάξω εἰς αὐτοὺς κακὰ, καὶ τὰ βέλη μου συντελέσω εἰς αὐτούς.

59. Τηκόμενοι λιμῷ, καὶ βρώσει ὀρνέων.

60. Καὶ ὀπισθότονος ἀνίατος.

61. Ὀδόντας θηρίων ἐξαποστελῶ εἰς αὐτοὺς, μετὰ θυμοῦ, συρόντων ἐπὶ τῆς γῆς.

62. Ἔξωθεν ἀτεκνώσει αὐτοὺς μάχαιρα, καὶ ἐκ τῶν ταμείων φόβος.

63. Νεανίσκον σὺν παρθένῳ, θηλάζον μετὰ καθεστηκότος πρεσβύτου.

64. Εἶπον, διασπερῶ αὐτοὺς, παύσω δὴ ἐξ ἀνθρώπων τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.

65. Εἰ μὴ δι᾽ ὀργὴν ἐχθρῶν.

66. Ἵνα μὴ μακροχρονήσωσι.

67. Καὶ ἵνα μὴ συνεπιθῶνται οἱ ὑπεναντίοι.

68. Μὴ εἴποισαν, ἡ χεὶρ ἡμῶν ὑψηλὴ, καὶ οὐχὶ Κύριος ἐποίησε ταῦτα πάντα.

69. Ὅτι ἔθνος ἀπολωλεκὸς βουλή ἐστι, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἐπιστήμη.

58. Καὶ νὰ φέρω ἐπάνω των ἀμέτρητα καὶ φοβερὰ κακὰ, καὶ νὰ ρίψω ὅλας μου τὰς σαΐτας εἰς τὰς σάρκας των νὰ τοὺς κατασφάξω.

59. Νὰ λιμάσωσιν ἀπὸ τὴν μεγάλην πεῖναν, νὰ πίπτωσι νὰ ξεψυχῶσιν εἰς τὰς στράτας, νὰ μὴ δύνανται νὰ τοὺς θάπτωσιν ἀπὸ τὸ πλῆθος, νὰ τοὺς τρώγωσι τὰ ὄρνεα.

60. Καὶ ἡ οὐρὰ, ἤγουν τὸ κακόν των τέλος θέλει εἶσθαι ἀνιάτρευτον, καὶ πολυστένακτον ἀπὸ τὰ τόσα βάσανα, τὰ ὁποῖα θέλουσι πάθει.

61. Θέλω πέμψει ἐπάνω των ἄγρια θηρία μὲ ὀδόντια μεγάλα, νὰ τοὺς σύρνωσι θυμωμένα, νὰ τοὺς ξεσκίζωσι κατάχαμα εἰς τὴν γῆν ὡς θρασίμια ψοφισμένα.

62. Ἀπέξω νὰ τοὺς ἐξολοθρεύῃ τὸ σπαθὶ, καὶ απομέσα ἀπὸ τὰς χώρας καὶ ὀσπήτιά των νὰ εὐγαίνῃ μέγας φόβος.

63. Νὰ τρέμωσι τὰ παλικαράκια μὲ τὰς νέας, καὶ τὰ βυζανάρικα μὲ τοὺς γερασμένους, νὰ θανατώνωσιν ἕνας τὸν ἄλλον των.

64. Εἶπα, καὶ θέλω τὸ κάμει δίχως ἄλλο, νὰ τοὺς διασκορπίσω, καὶ νὰ τοὺς ἀφανίσω ἀπὸ τὸ πρόσωπον της γῆς καὶ τῶν ἀνθρώπων.

65. Ἀλλ᾽ ἂν δὲν ἤθελα ἀφήσῃ νὰ θανατωθῶσιν εἰς τὸν θυμὸν τῶν ἐχθρῶν των.

66. Ἢ νὰ μὴ πολυχρονίσωσιν εἰς τὴν σκλαβίαν καὶ τυραννίαν των, καὶ τοὺς γλυτώσω καὶ τοὺς ἐλευθερώσω, τὸ κάμνω διὰ τὴν ἐλεημοσύνην μου.

67. Καὶ διὰ νὰ μὴ τὸ κρατῶσι βέβαιον οἱ ἀντίδικοί των νὰ λέγωσι, πῶς αὐτοὶ εἶναι Θεοὶ, καὶ ὁρίζουσι νὰ κάμνωσιν ὅ,τι θέλουσι.

68. Καὶ διὰ νὰ μὴν ὑπερηφανεύωνται καὶ νὰ καυχῶνται, πῶς ἡ χείρ των ἡ δυνατὴ τὰ κάνει ὅλα, καὶ ὄχ᾽ ὁ Κύριος τοῦ Κόσμου, ὅστις παρεχώρησε διὰ τὰς ἁμαρτίας των, καὶ ἔπαθον ταῦτα ὅλα.

69. Ἀλλὰ δὲν θέλουσι νὰ πιστεύσωσι τὰ λόγιά μου καὶ νὰ τὰ πιάσωσι· Διατὶ εἶναι Ἔθνος, τὸ ὁποῖον ἔχασε τὸν νοῦν του, καὶ δὲν ἔχει γνῶσιν νὰ συμβουλευθῇ τὸ καλόν του, οὐδὲ εἶναι εἰς αὐτοὺς λογαριασμὸς νὰ διορθωθῶ-

σι πρὸ τοῦ νὰ δοκιμάσωσι τὴν ὀργήν μου.

70. Καὶ δὲν θέλουσι νὰ φρονεύσωσι καὶ νὰ κατανοήσωσι, πῶς ταῦτα ὅλα θέλουσι τὰ ἀποδεχθῆ, καὶ νὰ τὰ δοκιμάσωσιν εἰς τὸν ἐρχόμενον καιρὸν τῆς παρανομίας των, ὡς ἄνωθεν.

71. Καὶ νὰ καταλάβωσι, πῶς θέλει δυνηθῇ ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς νὰ ἀποδιώξῃ χιλίους ἀπὸ τούτους; Καὶ δύο ἀπ' ἐκείνους νὰ ξετρέχωσιν ἀπὸ τούτους πολλὰς χιλιάδας;

72. Ἀνίσως καὶ ὁ Θεὸς δὲν ἤθελε τοὺς πωλήσῃ δίχως πληρωμήν, καὶ ἂν δὲν ἤθελε παραδώσῃ εἰς τὰς χεῖράς των (διὰ τὰς ἁμαρτίας των) τούτους, οἵτινες ἦσαν τόσον δυνατοὶ προτήτερα καὶ ἀνίκητοι;

73. Διατὶ δὲν εἶναι δυνατοὶ οἱ ψευδόθεοι ἐκείνων, ὡς ὁ Θεὸς ὁ μεγαλοδύναμος ὁ ἐδικός μας, νὰ τοῖς δίδωσι δύναμιν καὶ βοήθειαν, ἀλλὰ οἱ ἐχθροί μας εἶναι ἄγνωσοι καὶ τοὺς προσκυνοῦσι.

74. Μόνον γίνεται ἀπὸ τὴν ἀπιςίαν καὶ παρανομίαν τῶν Ἰουδαίων· Διατὶ εἶναι τὰ φυτά των ἀπὸ τὰ ἀμπέλια τῶν Σοδόμων, καὶ τὰ κλήματά των ἀπὸ τὴν Γομόῤῥαν.

75. Διὰ τοῦτο ὡς καὶ ἐκεῖνοι κάνουσι ςαφύλια ὅλα χολὴν γεμάτα.

76. Καὶ αἱ ῥόγαι των εἶναι ὁλόπικραι ὡς τὴν σφάκα.

77. Καὶ τὸ κρασί των θυμὸς βρασὸς τῶν ἀγρίων δρακόντων.

78. Καὶ λύσσα φαρμακερὰ τῶν ἀσπίδων ἀνιάτρευτος.

79. Ἢ τάχα δὲν βλέπουσι, πῶς ταῦτα τὰ κακὰ ὅλα εἶναι μαζωμένα ἔμπροσθέν μου, καὶ φυλαγμένα εἰς τὰς ἀποθήκας μου, καὶ ςέκεται εἰς τὴν ἐξουσίαν μου νὰ φθάσωσιν, ὅταν θέλω, καὶ νὰ κάμωσιν ὅ,τι θέλω;

80. Λοιπὸν ἐπειδὴ ςέκονται εἰς τὴν χεῖρά μου, θέλουσι γένῃ εἰς τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν θέλω κάμει τὴν ἐκδίκησιν, καὶ νὰ ἀνταποδώσω τοὺς παραβάτας τοῦ Νόμου μου.

81. Εἰς τὸν καιρὸν ἐκεῖνον θέλουσι τὸ ἐνθυμηθῇ νὰ ταραχθῶσι, νὰ κλαίωσι καὶ νὰ δέρνωνται πολλά· Τότε ὅταν χάσωσι τὴν ςράταν τὰ πόδιά των, νὰ τρέχωσι νὰ σκουτάφνωσιν ἀπὸ τὸν φόβον των εἰς τὸ σκότος, ἐγκρεμνοὺς,

70. Οὐκ ἐφρόνησαν συνιέναι, ταῦτα πάντα καταδεξάσθωσαν εἰς τὸν ἐπιόντα χρόνον.

71. Πῶς διώξεται εἷς χιλίους; καὶ δύο μετακινήσουσι μυριάδας.

72. Εἰ μὴ ὁ Θεὸς ἀπέδοτο αὐτοὺς, καὶ ὁ Κύριος παρέδωκεν αὐτούς.

73. Οὐ γάρ εἰσιν οἱ θεοὶ αὐτῶν, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, οἱ δὲ ἐχθροὶ ἡμῶν ἀνόητοι.

74. Ἐκ γὰρ ἀμπέλων Σοδόμων ἡ ἄμπελος αὐτῶν, καὶ ἡ κληματὶς αὐτῶν ἐκ Γομόῤῥας.

75. Ἡ ςαφυλὴ αὐτῶν, ςαφυλὴ χολῆς.

76. Βότρυς πικρίας αὐτῶν.

77. Θυμὸς δρακόντων ὁ οἶνος αὐτῶν.

78. Καὶ θυμὸς ἀσπίδων ἀνίατος.

79. Οὐκ ἰδοὺ ταῦτα πάντα συνῆκται παρ' ἐμοὶ, καὶ ἐσφράγιςαι ἐν τοῖς θησαυροῖς μου.

80. Ἐν ἡμέρᾳ ἐκδικήσεως ἀνταποδώσω.

81. Ἐν καιρῷ, ὅταν σφαλῇ ὁ ποὺς αὐτῶν.

82. Ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα ἀπωλείας αὐτῶν.

83. Καὶ πάρεσιν ἕτοιμα ὑμῖν.

84. Ὅτι κρινεῖ Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ,

85. Καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται.

86. Εἶδε γὰρ αὐτοὺς παραλελυμένους, καὶ ἐκλελοιπότας ἐν ἐπαγωγῇ καὶ παρειμένους.

87. Καὶ εἶπε Κύριος· ποῦ εἰσιν οἱ θεοὶ αὐτῶν, ἐφ' οἷς ἐπεποίθεισαν ἐπ' αὐτοῖς;

88. Ὧν τὸ στέαρ τῶν θυσιῶν αὐτῶν ἠσθίετε, καὶ ἐπίνετε τὸν οἶνον τῶν σπονδῶν αὐτῶν.

89. Ἀναστήτωσαν, καὶ βοηθήτωσαν ὑμῖν· καὶ γενηθήτωσαν ὑμῶν σκεπασταί.

90. Ἴδετε, ἴδετε, ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστι Θεὸς πλὴν ἐμοῦ.

91. Ἐγὼ ἀποκτενῶ, καὶ ζῆν ποιήσω· πατάξω κἀγὼ ἰάσομαι.

92. Καὶ οὐκ ἔστιν, ὃς ἐξελεῖται ἐκ τῶν χειρῶν μου.

93. Ὅτι ἀρῶ εἰς τὸν Οὐρανὸν τὴν χεῖρά μου, καὶ ὀμοῦμαι τῇ δεξιᾷ μου.

94. Καὶ ἐρῶ· ζῶ ἐγὼ

καὶ λαγγάδια, καὶ βουνά· νὰ κρύβωνται ἀπὸ τὸν τρόμον των.

82. Διατὶ ἐν ᾧ πέσουσιν εἰς τὴν εἰδωλολατρείαν, καὶ παρέβουσι τοὺς ὁρισμούς μου θέλει εἶσαι συμμᾶ ἡ ἡμέρα τοῦ χαλασμοῦ των.

83. Καὶ τὰ κακὰ θέλουσι στέκει ἕτοιμα νὰ δράμωσιν (ὡς ἄνωθεν) κατὰ πάνω των.

84. Ἀλλὰ πάλιν ἐν ᾧ πάθουσι ταῦτα ὅλα, μὴν ἀπελπισθῶσιν, ἀλλὰ ἂς ἐπιστραφῶσιν ἀπὸ καρδίας νὰ κάμωσιν ἀληθινὴν μετάνοιαν· Διατὶ τότε θέλει κάμει ὁ Θεὸς κρίσιν διὰ τὸν Λαόν του.

85. Νὰ παρηγορήσῃ τοὺς δούλους του.

86. Διατὶ βλέπων αὐτοὺς παραλύτους, καὶ ἀποκαμωμένους εἰς τὴν σκλαβίαν ἀπὸ τὰ βάσανα, καὶ κρατημένους ἀπὸ τοὺς ῥαβδισμούς, θέλει λυπηθῇ διὰ τὴν μετάνοιαν καὶ δάκρυά των νὰ τοὺς ἀποπάρῃ.

87. Καὶ νὰ τοῖς εἰπῇ, ποῦ εἶναι οἱ ψευδόθεοί των, εἰς τοὺς ὁποίους ἤλπιζον πρὸ τοῦ νὰ σκλαβωθῶσι, καὶ δὲν τοῖς βοηθοῦσιν;

88. Ἐκείνων, τῶν ὁποίων ἐτρώγετε τὰς παχείας καὶ μιαρὰς θυσίας, καὶ ἐπίνετε τὴν στάκτην των μὲ τὸ κρασί.

89. Παρακαλέσετέ τους τώρα νὰ σηκωθῶσι νὰ σᾶς βοηθήσωσι, Καὶ νὰ σᾶς σκεπάσωσι, καὶ νὰ σᾶς γλυτώσωσιν ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς σας.

90. Ἰδέτετο ἰδέτετο κἂν τώρα μὲ τὸ ἔργον, πῶς ἐγὼ εἶμαι ἀληθινὸς καὶ ὁλομόναχος Θεὸς εἰς ὅλον τὸν Κόσμον, καὶ δὲν εἶναι ἄλλος ἔξω ἀπὸ ἐμένα.

91. Λέγω σας, πῶς ἐγὼ εἶμαι, ὅστις θανατώνω, καὶ ἀνασένω· πληγώνω καὶ ἰατρεύω.

92. Καὶ δὲν εἶναι οὐδεὶς καλὸς μὲ ὅσα καὶ ἂν κάνῃ, νὰ φύγῃ ἀπὸ τὰς χεῖράς μου;

93. Διατὶ θέτω εἰς τὸν Οὐρανὸν τὴν χεῖρά μου (ἤγουν εἰς τὸν ἑαυτόν μου) καὶ σᾶς ὀμόνω μὲ τὴν δεξιάν μου.

94. Καὶ σᾶς λέγω, πῶς ἐγὼ ζῶ παντοτινά, καὶ

εἶμαι ἀθάνατος καὶ ἀτελεύτητος.

95. Καὶ θέλω πετάξει ἔξαφνα, ὡς ἀςραπὴν τὸ σπαθί μου.

96. Νὰ κτυπήσῃ, νὰ κάμῃ δικαιοσύνην τὸ χέρι μου.

97. Καὶ τότε θέλω κάμει τὴν πρέπουσιν ἐκδίκησιν εἰς τοὺς ἐχθρούς μου, καὶ νὰ κάμω φοβερὰν ἀνταπόδοσιν εἰς ὅσους μὲ μισοῦσιν.

98. Καὶ νὰ κάμω ὁλοκόκκινας τὰς σαΐτας μου ἀπὸ τὸ αἷμάτων· καὶ νὰ φάγῃ τὸ σπαθί μου πολλὰ κρέατα.

99. Νὰ γένῃ ὁλόβαφον ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν σκοτωμένων καὶ σκλαβωμένων.

100. Καὶ ἀπὸ τὰς κεφαλὰς τῶν πολεμάρχων τῶν Ἐθνῶν καὶ αὐθεντῶν.

101. Εἰς ὅλον τὸ ὕςερον ἐπειδὴ ἔχει νὰ γένῃ ἔτζι, Εὐφρανθῆτε ἐσεῖς οἱ Οὐρανοὶ, οἵ τινες σᾶς ἔκραξα μάρτυρας ἀντάμα μετ᾽ αὐτοῦ (ἤγουν μὲ ἐμένα τὸν Μωϋσῆν, ὅς τις σᾶς μιλῶ τώρα.)

102. Καὶ ἂς προσκυνήσωσι τὸν Θεὸν ὅλοι του οἱ Ἄγγελοι, καὶ οἱ Ἅγιοι, καὶ ὁ Λαός του.

103. Καὶ εὐφρανθῆτε τὰ Ἔθνη (τὰ ὁποῖα θέλετε πιςεύσει εἰς τὸν Θεὸν) μὲ τὸν Λαόν του.

104. Καὶ εὐχαριςεῖτέ τῳ, καὶ δυναμώνεσθε μὲ τὴν δύναμίν του ὅλοι του οἱ δοῦλοι καὶ ἀγαπημένοι του.

105. Διατὶ ἠκούσατε, πῶς τὸ αἷμα τῶν Υἱῶν του ἐκδικιώνεται, καὶ θέλει κάμει ὁ Θεὸς τὴν ἐκδίκησιν εἰς τὸν καιρόν της.

106. Καὶ θέλει ἀνταποδώσει τὴν πρέπουσαν παίδευσιν μυριοπλάσια εἰς τοὺς ἐχθρούς του· καὶ νὰ δώσῃ εἰς ὅσους τὸν μισοῦσι τρομερὰν τιμωρίαν.

107. Καὶ ἔτζι θέλει καθαρίσει ὁ Κύριος τὴν γῆν τοῦ Λαοῦ του, ἀπὸ τοὺς πολέμους καὶ ταραχὰς τῶν ἐχθρῶν του.

εἰς τὸν αἰῶνα.

95. *Ὅτι παροξυνῶ ὡς ἀςραπὴν τὴν μάχαιράν μου.*

96. *Καὶ ἀνθέξεται κρίματος ἡ χείρ μου.*

97. *Καὶ ἀνταποδώσω δίκην τοῖς ἐχθροῖς, καὶ τοῖς μισοῦσί με ἀνταποδώσω.*

98. *Μεθύσω τὰ βέλη μου ἀφ᾽ αἵματος, καὶ ἡ μάχαιρά μου φάγεται κρέα.*

99. *Ἀφ᾽ αἵματος τραυματιῶν καὶ αἰχμαλωσίας.*

100. *Ἀπὸ κεφαλῆς ἀρχόντων ἐθνῶν.*

101. *Εὐφράνθητε Οὐρανοὶ ἅμα αὐτῷ.]*

102. *Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες Ἄγγελοι Θεοῦ.*

103. *Εὐφράνθητε ἔθνη μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.*

104. *Καὶ ἐνισχυσάτωσαν αὐτῷ πάντες οἱ Υἱοὶ Θεοῦ.*

105. *Ὅτι τὸ αἷμα τῶν Υἱῶν αὐτῶν ἐκδικεῖται, καὶ ἐκδικήσει.*

106. *Καὶ ἀνταποδώσει δίκην τοῖς ἐχθροῖς, καὶ τοῖς μισοῦσιν αὐτὸν ἀνταποδώσει.*

107. *Καὶ ἐκκαθαριεῖ Κύριος τὴν γῆν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.*

ὨΔΗ ΤΡΙΤΗ.

Προσευχὴ Ἄννης Μητρὸς Σαμουὴλ τοῦ Προφήτου. Κεφ. β΄. 1.

Τὸν Θεὸν γεραίρει ςεῖρα τίκτουσα ξένως.

Τὸν Θεὸν δοξάζει ἡ Ἄννα, ἥτις ἦτον πρῶτα ςεῖρα, καὶ ὕςερα ἐγέννησεν ἀπὸ Θεοῦ θαυματουργίας.

Η' Πρώτη τῶν Βασιλ. Κεφ. ά. Καὶ Δεκεμβρ. θ΄. γράφει, πῶς ἡ Προφήτισσα Ἄννα ἐπῆρεν ἄνδρα τὸν Ἐλκανᾶν, ὅς τις μὴ κάμνων παιδὶ μετ᾽ αὐτῆς, καὶ βλέπων αὐτὴν, πῶς ἦτον ςεῖρα· ἐπῆρε τὴν ζηλιαρὰν Φενάναν, καὶ ἔκαμε παιδία· Διὰ τοῦτο αὐτὴ κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ καιροῦ ἐκείνου, τὴν κατεφρόνα, πῶς ἦτον ςεῖρα. Καὶ ἡ Ἄννα ἐπικραίνετο διπλά. Τὸ ἓν διατὶ ἦτον ςεῖρα, καὶ τὸ ἄλλο καταφρονεμένη. Λοιπὸν ἐπῆγεν εἰς τὴν Σηλωὰμ εἰς τὴν Ἁγίαν Κιβωτὸν, καὶ παρεκάλει τὸν Θεὸν νὰ τῇ δώσῃ τέκνον, καὶ νὰ τῷ τὸ χαρίσῃ νὰ τῷ δουλεύῃ ἕως ζωῆς του. Καὶ τῆς ἐπήκουσεν ὁ Θεὸς καὶ ἐγγαςρώθη τὸν Προφήτην Σαμουήλ· καὶ εἰς γ΄. χρόνους τὸν ἀπέκοψε, καὶ τὸν ἐπῆγεν εἰς τὴν Σηλωὰμ, καὶ εὐχαρίςησε τῷ Θεῷ. Καὶ πάλιν ὡς μικρὸν τὸν ἐπῆρε καὶ ἐςράφη. Καὶ ὡσὰν ἐμεγάλωσε, τὸν ἐγύρισε καὶ τὸν παρέδωκε τοῦ Ἠλὶ τοῦ Ἱερέως, καὶ ὑπηρέτα τὸν Θεὸν, εὐχαριςοῦσα αὐτῷ ἀπὸ καρδίας εἰς τὸ ποθούμενον χάρισμα, τὸ ὁποῖον τῆς ἔδωκε. Καὶ ἡ ζηλόφθονη Φενάννα διὰ τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ κακωσύνην της ἔμεινε ςεῖρα. Καὶ ἡ Ἄννα ἐγέννησεν ἄλλα ς΄. παιδία· Λοιπὸν ἔκαμε τὴν προσευχὴν ταύτην πρὸς τὸν Θεὸν λέγουσα. Τώρα ἐςερεώθη ἡ καρδία μου εἰς τὸν Κύριόν μου, καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμίς μου ὑψώθη ἀπ᾽ αὐτὸν τὸν Θεόν μου κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν μου, καὶ εὐφράνθη εἰς τὴν μεγάλην χάριν, τὴν ὁποίαν μοὶ ἔκαμεν. Ὁμολογοῦσα ἀκόμι, πῶς εἶναι Ἅγιος Μοναχός του καὶ Δίκαιος, καὶ Μεγαλοδύναμος εἰς ὅλα· καὶ νὰ μὴ καυχᾶται κανεὶς καὶ νὰ πολυλογῇ ἔμπροσθεν, διατὶ αὐτὸς ὁλομόναχός του κάνει, ὅσα θέλει μὲ τὴν Θεϊκήν του δύναμιν. Καὶ πῶς μόνον αὐτὸς εἶναι ἐξουσιαςὴς καὶ Κριτὴς ὅλων· καὶ αὐτὸς κάνει τοὺς Βασιλεῖς, καὶ τοὺς δυναμώνει, καὶ τοὺς ὑψώνει, ὡς Παντοδύναμος· καὶ τοὺς φυλάττει ἀντάμα μὲ τοὺς τόπους καὶ τὸν Λαόν τους αὖται αἱ δύο γυναῖκες σημαδεύουσι τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Ἰουδαίων, καὶ τῶν Χριςιανῶν. Ὁ Ἐλκανᾶς σημαδεύει τὸν Θεόν. Ἡ Ἄννα τὴν Ἐθνικὴν Ἐκκλησίαν, ἤγουν τὸν Λαὸν, ὅς τις ἦτον πρῶτα ἄπιςος, καὶ ὕςερα ἐπίςευσε. Καὶ ἡ Φαινάννα τὴν Ἑβραϊκὴν Ἐκκλησίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπίςευε. Καὶ καθὼς ἡ Ἄννα ἦτον πρῶτα ςεῖρα καὶ ὕςερα, ἔγινε πολύτεκνος, καὶ ἡ Φαινάννα, ἥτις ἐγέννα πρῶτα, ἐςείρευεν, οὕτω καὶ ἡ Ἐθνικὴ Ἐκκλησία, ἥτις ἦτον πρῶτα ςεῖρα, ἐγέννησε πολλὰ παιδία μὲ τὸ Ἅγιον Βάπτισμα· καὶ ἡ Ἑβραϊκὴ ἐςείρωσε, καὶ ἔχασε τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ. Διὰ τοῦτο ψάλλουσα αὐτὴν ἡ Ἐκκλησία μας κάθε νύκτα εἰς τὸν Ὄρθρον, εὐχαριςεῖ τὸν Χριςὸν, ὅς τις τὴν εὔγαλεν ἀπὸ τὴν ἀπιςίαν, καὶ τὴν ἔφερεν εἰς τὴν Θεογνωσίαν. Καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ τὴν ἀξιώσῃ καὶ εἰς τὴν Οὐράνιόν του Βασιλείαν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Τώρα ἐσερεώθη ἡ καρδία μου ὅλη καὶ ἡ πίςις μου καλήτερα εἰς ἐσένα τὸν Κύριόν μου.

2. Καὶ ὑψώθη ἡ χαρὰ καὶ ἡ καύχησίς μου ἀπὸ τὴν δύναμίν σου, Θεέ μου.

3. Καὶ ἐμεγάλωσεν ἡ γλῶσσά μου, καὶ ἐπλατύνθη τὸ ςόμα μου ἐπάνω τῶν ἐχθρῶν μου ἀπὸ τὴν χάριν σου. καὶ εὐφράνθην εἰς τὴν θαυμαςὴν καλωσύνην, τὴν ὁποίαν μοὶ ἔκαμες.

4. Καὶ ὁμολογῶ, πῶς οὐδεὶς εἶναι καθαρὸς εἰς τὴν καλωσύνην ὡς ὁ Κύριός μας, οὐδὲ δίκαιος, ὡς ὁ Θεός μας, οὐδὲ Ἅγιος ἀπὸ τὴν Βασιλείαν σου.

5. Διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ὅλους τοὺς ὑπερηφάνους, οἵτινες νομίζουσι, πῶς εἶναι δυνατοὶ καὶ μεγάλοι, καὶ τοῖς φαίνεται, πῶς δὲν ξεπίπτουσι ποτὲ ἀπὸ τὴν δόξαν των. Μὴ καυχᾶσθε, οὐδὲ νὰ μιλῆτε ὑψηλὰ καὶ μεγάλα πράγματα διὰ λόγου σας εἰς τὴν μεγαλότητά σας.

6. Μὴ δὲ νὰ εὔγῃ τέτοια βλασφημία ἀπὸ τὸ ςόμα μας· (ἐνθυμούμενοι τί ἔπαθεν ὁ πρωτάγγελος διάβολος.)

7. Διατὶ ὁ Θεὸς εἶναι καρδιογνώςης καὶ γνωρίζει ἄσφαλτα καὶ σωςὰ τὰς γνώμας ὅλων, καὶ Θεὸς Παντοδύναμος, καὶ ἐνεργεῖ εἰς αὐτοὺς ὅλα τὰ πράγματα καθὼς βούλεται ἐκεῖνος, καὶ ὄχι καθὼς θέλουσιν ἐκεῖνοι.

8. Διὰ τοῦτο, τὸ δοξάρι, ἤγουν ἡ δύναμις καὶ ἐνέργεια τῶν δυνατῶν (καθὼς τὸ ἐφανέρωσεν ἡ δύναμίς του πολλαῖς φοραῖς) ἀδυνάτησε καὶ ἐχάθη καὶ οἱ ἀδύνατοι μὲ τὴν δύναμίν του ἐδυναμώθησαν.

9. Οἱ χορτασμένοι ἐπτώχυναν καὶ ἔχασαν τὰ πλούτη καὶ τοὺς τόπους των, καὶ οἱ πεινασμένοι τοὺς ἐκληρονόμησαν καὶ ἐχόρτασαν.

10. Διὰ τοῦτο ἡ ςεῖρα γυνὴ μὲ τὴν χάριν του δύναται νὰ γεννήσῃ πολλὰ παιδία (καθὼς ἐγένετο καὶ εἰς ἐμένα.) καὶ ἡ πολύτεκνη νὰ ἀσοχήσῃ, νὰ μείνῃ ςεῖρα (ὡς καὶ ἡ Φαινάννα.)

11. Αὐτὸς ὁ Κύριος ἐξουσιάζει τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον, καὶ θανατώνει καὶ ἀνας̃ένει, κατεβάζει εἰς τὸν

Τὸ Κείμενον.

1. *Ἐςερεώθη ἡ καρδία μου ἐν Κυρίῳ.*

2. *Ὑψώθη κέρας μου ἐν Θεῷ μου.*

3. *Ἐπλατύνθη ςόμα μου ἐπ' ἐχθρούς μου, ηὐφράνθην ἐν Σωτηρίῳ σου.*

4. *Ὅτι οὐκ ἔςιν Ἅγιος ὡς ὁ Κύριος, καὶ οὐκ ἔςι δίκαιος ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔςιν Ἅγιος πλήν σου.*

5· *Μὴ καυχᾶσθε, καὶ μὴ λαλεῖτε ὑψηλὰ εἰς ὑπεροχήν.*

6. *Μηδὲ ἐξελθέτω μεγαλοῤῥημοσύνη ἐκ τοῦ ςόματος ὑμῶν.*

7. *Ὅτι Θεὸς γνώσεων Κύριος, καὶ Θεὸς ἑτοιμάζων ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ.*

8. *Τόξον δυνατῶν ἠσθένησε, καὶ οἱ ἀσθενοῦντες περιεζώσαντο δύναμιν.*

9. *Πλήρεις ἄρτων ἠλαττώθησαν, καὶ οἱ πεινῶντες παρῆκαν γῆν.*

10. *Ὅτι ςεῖρα ἔτεκεν ἑπτὰ, καὶ ἡ πολλὴ ἐν τέκνοις ἠσθένησε.*

11. *Κύριος θανατοῖ καὶ ζωογονεῖ, κατάγει εἰς ᾅδου,*

καὶ ἀνάγει.

12. *Κύριος πτωχίζει καὶ πλουτίζει, ταπεινοῖ καὶ ἀνυψοῖ. Ἀνιςᾷ ἀπὸ γῆς πένητα, καὶ ἀπὸ κοπρίας ἐγείρει πτωχόν.*

13. *Τοῦ καθίσαι αὐτὸν μετὰ δυνασῶν λαοῦ, καὶ θρόνου δόξης κατακληρονομῶν αὐτόν.*

14. *Διδοὺς εὐχὴν τῷ εὐχομένῳ, καὶ εὐλόγησεν ἔτη δικαίου.*

15. *Ὅτι οὐκ ἐνισχύει δυνατὸς ἀνὴρ ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ.*

16. *Κύριος ἀσθενῆ ποιήσει τὸν ἀντίδικον αὐτοῦ, Κύριος Ἅγιος.*

17. *Μὴ καυχάσθω ὁ σοφὸς ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ δυνατὸς ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ πλούσιος ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ.*

18. *Ἀλλ' ἢ ἐν τούτῳ καυχάσθω ὁ καυχώμενος, ἐν τῷ συνιεῖν καὶ γινώσκειν τὸν Κύριον.*

19. *Καὶ ποιεῖν κρῖμα, καὶ δικαιοσύνην ἐν μέσῳ τῆς γῆς.*

20. *Κύριος ἀνέβη εἰς Οὐρανοὺς καὶ ἐβρόντησεν.*

21. *Αὐτὸς κρινεῖ ἄκρα γῆς.*

ᾅδην, καὶ ἀνεβάζει. (εὐκολώτερα παρὰ, ἐν ᾧ βάζει ὁ Βασιλεὺς μὲ τὸν λόγον του εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ εὐγάζει.)

12. Ὁ Κύριος πλουτίζει καὶ πτωχίζει τοὺς ἀνθρώπους, χαμηλώνει καὶ ὑψώνει, ἀνασηκώνει ἀπὸ τὰ χώματα τὸν πεινασμένον, καὶ ἀνεβάζει ἀπὸ τὴν κοπρίαν τὸν καταφρονεμένον.

13. Καὶ τὸν ἀξιώνει νὰ καθίσῃ μὲ τοὺς δυνατοὺς τοῦ Λαοῦ, κάμνων αὐτὸν νὰ κληρονομήσῃ καὶ Θρόνον Βασιλικόν, νὰ δοξάζηται ὡς ζωῆς του, ὡς τὸν Ἰωσὴφ, καὶ ἄλλους.

14. Αὐτὸς εἶναι, ὅς τις δίδει τὰ ζητήματα ἐκείνων, οἵ τινες τὸν παρακαλοῦσι μὲ πᾶσαν εὐλάβειαν, καὶ τῷ τάζουσι τασσίματα, καὶ εὐλογεῖ καὶ πληθύνει τοὺς χρόνους τῶν δικαίων.

15. Καὶ τινὰς δὲν δύναται, ὅσον καὶ ἂν εἶναι δυνατὸς, νὰ κάμῃ μὲ τὴν δύναμίν του παραμικρὸν τίποτε (χωρὶς τοῦ Θεοῦ τὸ θέλημα, ἢ τὴν παραχώρησιν.)

16. Διατὶ αὐτὸς ὁ Κύριος ἀδυνατεῖ τὸν ἀντίδικόν του, ὁ μέγας Αὐθέντης ὅλου τοῦ Κόσμου, ὁ Ἅγιος καὶ σοφὸς καὶ Μεγαλοδύναμος.

17. Διὰ τοῦτο ἂς μὴ καυχᾶται ὁ σοφὸς εἰς τὴν σοφίαν του. Καὶ μὴ καυχᾶται ὁ δυνατὸς εἰς τὴν δύναμίν του. Καὶ μὴ καυχᾶται ὁ πλούσιος εἰς τὸν πλοῦτόν του.

18. Ἀλλ' ὅποιος θέλει νὰ καυχᾶται καὶ νὰ χαίρηται, εἰς τοῦτο μόνον ἂς εἶναι ἡ δόξα του καὶ ὁ πόθος του, νὰ κατανοῇ καὶ νὰ γνωρίζῃ τὸν φοβερὸν καὶ Πολυέλεον Κύριον μὲ μεγάλην ταπείνωσιν.

19. Καὶ νὰ κρίνῃ νόμιμα καὶ δίκαια (καθ' ἕνας κατὰ τὴν τάξιν του, ἢ Ἱερωμένος, ἢ Λαϊκὸς) εἰς πάντα τόπον καὶ ὀφφίκιον, ὅπου εὑρίσκεται.

20. Οὗτος ὁ ἀόρατος Κύριος κατοικεῖ ἐπάνω εἰς τοὺς Οὐρανοὺς, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ φωνάζει μὲ δυνατὴν φωνήν.

21. Πῶς αὐτὸς εἶναι, ὅς τις κρίνει μὲ δικαιοσύνην, καὶ διορθώνει ὅλον τὸν Κόσμον ἀπὸ ἄκραν ἕως ἄκραν.

22. Ὡς δικαιοκριτὴς καὶ μέγας.	22. *Δίκαιος ὤν.*
23. Καὶ αὐτὸς θέλει δίδει δύναμιν τῶν Βασιλέων μας (ὅταν τῷ πείθωνται εἰς ὅλα του τὰ Ἅγια προσάγματα.)	23. *Καὶ δώσει ἰσχὺν τοῖς Βασιλεῦσιν ἡμῶν.*
24. Καὶ θέλει ὑψώνει τὴν Βασιλείαν των, νὰ νικῶσι καὶ νὰ κληρονομῶσι τοὺς ἐχθρούς των, καὶ νὰ μένωσι μὲ τὸν Λαόν των ἄφοβοι καὶ ξέγνοιαστοι καὶ χαρούμενοι εἰς τὸν τόπον των πρόσκαιρα, καὶ αἰώνια.	24. *Καὶ ὑψώσει κέρας χριστῶν αὐτοῦ,*

ὨΔΗ ΤΕΤΑΡΤΗ.

Προσευχὴ Ἀββακοὺμ τοῦ Προφήτου. Κεφ. γ'. 1.

Τὴν τοῦ Λόγου κένωσιν Ἀββακοὺμ φράσον.

Εἰς τὸν Συναξαριστὴν Δεκεμβ. β'. γράφει, πῶς ὁ Προφήτης Ἀββακοὺμ ἦτον ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Συμεών· καὶ τῷ ἔδειξεν ὁ Θεὸς (πρὶν νὰ χαλάσῃ ὁ Ναβουχοδονόσορ τὴν Ἰερουσαλὴμ) τὸν χαλασμὸν τῆς χώρας καὶ τοῦ Ναοῦ, καὶ τὴν σκλαβίαν τοῦ Λαοῦ, καὶ τὸν ἐρημασμὸν τοῦ τόπου, Ὁ ὁποῖος ἐλυπήθη, καὶ ἔκλαυσε πολλὰ εἰς τόσα κακά, τὰ ὁποῖα ἤκουσε πῶς ἔχουσι νὰ γένωσι· Καὶ ὅταν ἦλθεν ὁ Ναβουχοδονόσορ εἰς τὴν Ἰερουσαλὴμ διὰ νὰ τὴν πολεμήσῃ, καὶ νὰ τὴν κουρσεύσῃ, αὐτὸς μὲν ὡς Προφήτης τὸν καιρὸν τοῦ πολέμου, ἔφυγεν εἰς τὴν Ὀστρακίνην, καὶ κατῴκει εἰς τὴν γῆν Ἰσραήλ, ὁ δὲ Λαὸς μὲ τοὺς σκλάβους, καὶ μὲ τὰ κούρση ὑπῆγεν εἰς τὴν Βαβυλῶνα αἰχμάλωτος. Καὶ ἐν ᾧ ἐμίσευσαν οἱ Χαλδαῖοι ἀπὸ τὴν Ἰερουσαλὴμ, καὶ ἐσυμμαζώχθησαν πάλιν οἱ φευγάτοι τῶν Ἱεροσολύμων, οἵτινες ἦσαν εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ ἦλθον καὶ ἐκάθησαν εἰς τοὺς τόπους των, ἐστράφη καὶ αὐτὸς πάλιν εἰς τὰ γονικά του. Οὗτος οὖν εὑρισκόμενος εἰς τὴν Ἰερουσαλὴμ (ἀγκαλὰ καὶ ἡ Θεία Γραφὴ λέγει εἰς τὴν Ἰουδαίαν) καὶ πηγαινάμενος τὸν καιρὸν τοῦ θέρους διὰ νὰ φέρῃ μαγέρευμα εἰς τὸ χωράφιόν του, διὰ νὰ φάγωσιν οἱ θερισταί, ἥρπασεν αὐτὸν Ἄγγελος Κυρίου ἀπὸ τὴν κορυφὴν, καὶ ἔφερέ τον εἰς μίαν στιγμὴν οὕτω βαστάζων αὐτὸν εἰς τὴν Βαβυλῶνα, ὅπου ἦτον ὁ Προφήτης Δανιὴλ εἰς τὸν Λάκκον τῶν Λεόντων, καὶ τῷ ἔδωκε καὶ ἔφαγε, καὶ πάλιν τὸν ἔστρεψε παρευθὺς ὀπίσω εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ὁ ἴδιος Ἄγγελος. Οὗτος ἐγνώρισε καὶ τὸν καιρὸν, μαθ' ὃν εἶχασι νὰ ξεσκλαβωθῶσιν οἱ Ἑβραῖοι ἀπὸ τὴν Βαβυλῶνα· καὶ δύο χρόνους πρὸ τοῦ νὰ στραφῶσιν ἀπέθανεν. Ὁ Λόγος τοῦ Ἀββακοὺμ ἔχει γ'. Κεφ. εἰς τὴν Παλαιὰν Γραφήν. Εἰς τὸ ά. Κεφ. παραπονεῖται εἰς τὸν Θεὸν διὰ τὸν μεγάλον ἀφανισμὸν τοῦ Λαοῦ, πῶς θέλουσι νὰ τὸν χαλάσωσιν οἱ Χαλδαῖοι, Ὁ ὁποῖος τῷ εἶπε, πῶς θέλουσι χαθῇ καὶ αὐτοὶ εἰς τοὺς ό. χρόνους, καθ' οὓς ἐπροφήτευσεν ὁ Ἱερεμίας. Ἀπέκει θαυμάζεται τὴν ἄμετρον ὑπομονὴν τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς ἐχθρούς τοῦ Ναοῦ του, τὸν ὁποῖον εἶχασι νὰ κάμωσι μὲ μεγάλην ἀχορτασίαν ὅσα κακὰ ἐδύναντο· καὶ ξεσένεται εἰς τὴν παραχώρησιν τοῦ Θεοῦ, ὅς τις ἠθέλησε νὰ τοῖς δώσῃ τόσην ἐξουσίαν νὰ ἀφανίσωσι τὸν τόπον του, καὶ νὰ σκλαβώσωσι τὸν Λαόν του. Εἰς τὸ β'. Κεφ. διηγεῖται, πῶς τῷ ἐφανέρωσεν ὁ Θεὸς τὴν ἀπόκρισιν, πῶς θέλει χαλάσει τὴν Βασιλείαν τῶν Χαλδαίων διὰ τὰς ἁρπαγὰς, φόνους, καὶ ἀδικίας, καὶ εἰδωλολατρείας των, καὶ διὰ τὰ λοιπ-

ἄμετρα κακὰ, τὰ ὁποῖα ἐκάνασι· καὶ νὰ ξεσκλαβώσῃ τὸν Λαόν του· Εἰς τὸ γ΄. Κεφ. προσεύχεται ὁ Προφήτης καὶ λέγει, πῶς ἐφοβήθη ἀπὸ τὰ κακὰ, τὰ ὁποῖα ἤκουσεν ἀπὸ τὸν Θεὸν, ὅτι εἶχασι νὰ πάθωσιν οἱ Ἰουδαῖοι. Καὶ τὸν ἐξολοθρευμὸν, τὸν ὁποῖον ἤθελε νὰ κάμῃ τῶν Χαλδαίων, νὰ τοὺς ξεσκλαβώσῃ. Καὶ παρακαλεῖ τὸν Θεὸν νὰ σκέπῃ τὸν Λαόν του, καὶ νὰ τὸν φυλάττῃ εἰς ἐκεῖνα τὰ μεγάλα βάσανα τοῦ πολέμου, καὶ τῆς σκλαβίας. Καὶ νὰ τῷ δίδῃ ὑπομονὴν νὰ τὰ βαςάζῃ. Καὶ ἀφ᾽ οὗ ἀνεθύμησε πρὸς τὸν Θεὸν τὰ παλαιά του θαυμάσια, τὰ ὁποια ἔκαμεν εἰς τὴν ἐλευθερίαν των, Λέγει, πῶς εἶναι εὐχαριςημένος, καὶ παρηγορημένος ἀτός του εἰς τὸν μεγάλον του φόβον, ἔχων τὴν ἐλπίδα του εἰς τὸν Θεὸν νὰ τοῖς δώσῃ τὴν ἐλευθερίαν των. Τοῦτο τὸ γ΄. Κεφ. τὸ ἐξηγοῦμεν τώρα κατὰ τὸ γράμμα, καὶ τὴν Ἱςορίαν. Ἀλλ᾽ ἡ Ἐκκλησία τὸ ἀλληγορεῖ εἰς τὴν Σάρκωσιν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριςοῦ, ὅςτις ἦλθε καὶ ἠλευθέρωσε τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ διαβόλου.

Τὸ Κείμενον.	Ἡ Ἐξήγησις.
1. *Κύριε, εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου, καὶ ἐφοβήθην.*	1. Ὦ Κύριέ μου, ἤκουσα τὸν χαλασμὸν τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐφοβήθην.
2. *Κύριε, κατεννόησα τὰ ἔργα σου, καὶ ἐξέςην.*	2. Κύριε, κατεννόησα τὰ ἔργα σου (ἤγουν τὰ κακὰ, τὰ ὁποῖα ὥρισες νὰ πάθῃ ὁ Λαός σου διὰ τὰς ἁμαρτίας μας. Καὶ τὸν χαλασμὸν τῆς Βαβυλῶνος, τὸν ὁποῖον θέλει να τὸν σκλαβώσῃ) καὶ ἐξέςην.
3. *Ἐν μέσῳ δύο ζώων γνωσθήσῃ.*	3. Καὶ πῶς ἀνάμεσα τῶν Χαλδαίων καὶ Ἰουδαίων, εἰς τὸν καιρὸν τῶν δύο Βασιλέων Δαρείου καὶ Κύρου θέλεις φανῇ.
4. *Ἐν τῷ ἐγγίζειν τὰ ἔτη ἐπιγνωσθήσῃ.*	4. Καὶ φθάνοντες οἱ. χρόνοι τῆς σκλαβίας των, θέλεις φανερωθῇ, πῶς εἶσαι Θεὸς μεγαλοδύναμος.
5. *Ἐν τῷ παρεῖναι τὸν καιρὸν ἀναδειχθήσῃ.*	5. Καὶ τελειώνοντες οἱ αὐτοὶ χρόνοι, θέλεις γνωρισθῇ φανερὰ Δικαιοκρίτης εἰς τοὺς Χαλδαίους, νὰ τοὺς τιμωρήσῃς. Καὶ ἐλεημονητὴς, νὰ λυτρώσῃς τοὺς δούλους σου. καὶ προσκυνῶ τὴν δικαίαν σου ἀπόφασιν.
6. *Ἐν τῷ ταραχθῆναι τὴν ψυχήν μου, ἐν ὀργῇ.*	6. Ἀλλὰ, σὲ παρακαλῶ, νὰ λυπηθῇς τὸν Λαόν σου, να τὸν φυλάξῃς εἰς τοὺς μεγάλους του φόβους καὶ ταραχὰς, καὶ ἄμετρα κακὰ, τὰ ὁποῖα ἔχει νὰ πάθῃ εἰς τὸν θυμὸν τῶν ἐχθρῶν του, καὶ νὰ τῷ δίδῃς μεγάλην ὑπομονὴν νὰ ὑπομένῃ.
7. *Ἐλέους μνησθήσῃ.*	7. Καὶ νὰ ἐνθυμηθῇς τὴν ἐλεημοσύνην σου νὰ τὸν ἐλευθερώσῃς εἰς τὸν καιρὸν, καθ᾽ ὃν ἀπεφάσισες.
8. *Ὁ Θεὸς ἀπὸ Θαιμὰν ἥξει.*	8. Καὶ ἐσὺ ὁ Θεὸς ὁ μέγας (ὅςτις ἔκαμες εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη τὰ μεσημβρινὰ τοῦ Κόσμου, διὰ νὰ τοὺς ξεσκλαβώσῃς ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, ἄπειρα καὶ μεγάλα θαύματα, καὶ περισσότερα εἰς τὸ Σίναιον ὄρος, Καὶ μετὰ ταῦτα ἀ-

πὸ τὴν Ἁγίαν σου Κιβωτὸν ἐθαυματούργεις, ὥςε τοὺς ἔφερες εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ τοὺς κατῴκησας) ἐσὺ ἐλεήμων ὡς καὶ τότε, δράμε πρὸς αὐτοὺς ἀπὸ τὴν μεσημβρίαν.

9. Καὶ ἐσὺ ὁ Ἅγιος φθάσαι ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ τὸν τόπον σου τὸν Ἅγιον, ὅς τις εἶναι ἀπὸ τὰ θαύματα σκεπασμένος ὡς πολύδενδρον ὄρος μὲ πολὺν ἴσκιον, νὰ τοὺς λυτρώσῃς μὲ τὴν δύναμίν σου, καὶ νὰ τοὺς φέρῃς μὲ τρόπον θαυμασιώτατον μὲ τὸ καλὸν εἰς τὸν τόπον των.

10. Αὐτὸς ὁ Κύριός μας, ὅς τις ἐθάμπωσε τότε τοὺς Οὐρανοὺς, καὶ τοὺς ἐσκέπασε μετὰ λαμπρά του καὶ θεϊκὰ θαυμάσια, καὶ ἡ γῆ ἐγέμισεν ἀπὸ τὴν δοξολογίαν του.

11. Καὶ ἡ λάμψις τοῦ προσώπου του ἠκτινοβόλει τριγύρου του ὡς ἄλλος Ἥλιος, καὶ ἐσκοτινίαζε τὰ μάτια, καὶ δὲν ἐδύναντο νὰ τὸν ἰδῶσι.

12. Καὶ κέρατα, ἤγουν δυνάμεις μεγάλαι ἦσαν εἰς τὰς χεῖράς του.

13. Αἱ ὁποῖαι ἐφανερώνασι τὴν μεγάλην του ἀγάπην εἰς τὸν Λαόν του, καὶ τὴν φοβερὰν του δύναμιν εἰς τοὺς ἐχθρούς του.

14. Καὶ ἔμπροσθεν τοῦ προσώπου του ἔτρεχε μὲ μεγάλην ἐνέργειαν ὁ ὁρισμός του.

15. Καὶ εὐθὺς ὡσὰν ὑπηρέτης ἠκολούθει καὶ ἡ παίδευσις εἰς τοὺς ἐναντίους του, καὶ τοὺς ἠφάνιζε.

16. Καὶ ἐφ᾽ οὗ ἐςάθη ἡ Ἁγία Κιβωτὸς (καὶ αὐτὸς εἰς αὐτὴν) ἐσάλευεν ἡ γῆ.

17. Ἐκύτταζε, καὶ ἐχάνοντο ἀπὸ τὸν φόβον των τὰ Ἔθνη τὰ ἔμπροσθέν του.

18. Καὶ συνετρίβοντο τὰ ὄρη (ἤγουν οἱ Βασιλεῖς των) ἀπὸ τὴν φοβερὰν καὶ ἄπειρόν του δύναμιν.

19. Καὶ ἐχαλοῦσαν τὰ πολυκαιρίτικα βουνὰ (ἤγουν αἱ χῶραι καὶ τὰ εἴδωλά των καὶ οἱ πρῶτοί των, οἵτινες ἦσαν εἰς τόσην δόξαν, καὶ μεγάλην φαντασίαν ἀπὸ πολλοὺς χρόνους.)

20. Καὶ ἀντὶς τὰς ἁμαρτίας, καὶ τοὺς πειρασμοὺς καὶ ἀδικίας, τὰς ὁποίας ἐκάνασιν, εἴδασι καὶ τὰς προσκαίρους καὶ αἰωνίας ςράτας τοῦ θανάτου, καὶ διέβησαν μὲ ἀσκολάςους θρήνους εἰς αὐτάς.

21. Ἔτζι καὶ τότε θέλουσι φοβηθῆ οἱ ἐχθροὶ, ἐπειδὴ ἐφοβήθησαν καὶ οἱ τόποι τῶν Αἰθιόπων, καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Μαδιάμ.

22. Ἀλλὰ μὴ μᾶς ὀργισθῇς, Κύριέ μου, νὰ μᾶς ἀ-

9. Καὶ ὁ Ἅγιος ἐξ ὄρους κατασκίου δασέος.

10. Ἐκάλυψεν Οὐρανοὺς ἡ ἀρετὴ αὐτοῦ, καὶ τῆς αἰνέσεως αὐτοῦ πλήρης ἡ γῆ.

11. Καὶ φέγγος αὐτοῦ ὡς φῶς ἔςαι.

12. Κέρατα ἐν χερσὶν αὐτοῦ.

13. Καὶ ἔθετο ἀγάπησιν κραταιὰν ἰσχύος αὐτοῦ.

14. Πρὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσεται λόγος.

15. Καὶ ἐξελεύσεται εἰς παιδείαν κατὰ πόδας αὐτοῦ.

16. Ἔςη, καὶ ἐσαλεύθη ἡ γῆ.

17. Ἐπέβλεψε, καὶ ἐτάκη ἔθνη.

18. Διετρίβη τὰ ὄρη βίᾳ.

19. Ἐτάκησαν βουνοὶ αἰώνιοι.

20. Πορείας αἰωνίους αὐτῶν ἀντὶ κόπων εἶδον.

21. Σκηνώματα Αἰθιόπων πτοηθήσονται, καὶ σκηναὶ γῆς Μαδιάμ.

22. Μὴ ἐν ποταμοῖς ὀργι-

σθῆς, *Κύριε.*

23. *Μὴ ἐν ποταμοῖς ὁ θυμός σου.*

24. *Ἢ ἐν θαλάσσῃ τὸ ὅρμημά σου.*

25. *Ὅτι ἐπιβήσῃ ἐπὶ τοὺς ἵππους σου, καὶ ἡ ἱππασία σου Σωτηρία.*

26. *Ἐντείνων ἐντενεῖς τὸ τόξον σου, ἐπὶ σκῆπτρα, λέγει Κύριος.*

27. *Ποταμῶν ῥαγήσεται γῆ.*

28. *Ὄψονταί σε, καὶ ὠδινήσουσι λαοί.*

29. *Σκορπίζων ὕδατα πορείας.*

30. *Ἔδωκεν ἡ ἄβυσσος φωνὴν αὐτῆς, ὕψος φαντασίας αὐτῆς.*

31. *Ἐπήρθη ὁ Ἥλιος, καὶ ἡ Σελήνη ἔστη ἐν τῇ τάξει αὐτῆς.*

32. *Εἰς φῶς αἱ βολίδες σου πορεύσονται.*

33. *Εἰς φέγγος ἀστραπῆς ὅπλων σου.*

34. *Ἐν ἀπειλῇ ὀλιγώσεις γῆν, καὶ ἐν θυμῷ κατάξεις ἔθνη.*

35. *Ἐξῆλθες εἰς σωτηρίαν λαοῦ σου, τοῦ σῶσαι τοὺς Χριστούς σου ἐλήλυθας.*

36. *Ἔβαλες εἰς κεφαλὰς*

φίσῃς περισσότερον εἰς τούτους τοὺς ποταμοὺς νὰ κινδυνεύωμεν.

23. Οὐδὲ νὰ ἀνάπτῃ ἀπὸ τούτους τοὺς ἐχθροὺς ὁ θυμός σου ἐπάνω μας.

24. Οὐδὲ εἰς ἐκείνην τὴν θάλασσαν, ἤγουν εἰς ἐκεῖνο τὸ πλῆθος τῶν ἀπίστων, μὴν ἀφήσῃς νὰ ἀναβράζῃ εἰς ἐμᾶς διὰ τὰ κακά μας ἡ δικαιοκρισία σου δυνατώτερον, ἀλλὰ βοήθησαί μας νὰ μὴ μᾶς πνίξωσι.

25. Διατὶ ηὑξεύρομεν, πῶς μόνον νὰ βουληθῇς νὰ καβαλικεύσῃς τὰ ἄλογά σου, (ἤγουν νὰ φθάσῃς μὲ τοὺς Ἀγγέλους σου) γίνεται ἡ σωτηρία μας.

26. Καὶ σύρνων τὸ δοξάρι σου, καὶ κτυπῶν εἰς τὰ Βασίλεια, λέγεις, Κύριέ μου, πῶς.

27. Θέλει γεμίσει ἡ γῆ ἀπὸ ποτάμια αἵματα τῶν φονευμένων.

28. Καὶ θέλουσι σὲ ἰδῇ ὅλα τὰ πλήθη τοῦ πολέμου, νὰ λυώσωσι τὰ ἐντόσθιά των ἀπὸ τὸν φόβον των.

29. Ἐσὺ εἶσαι, ὅς τις τοὺς σκορπίζεις ὡς τὰ νερὰ τῆς βροχῆς νὰ τρέχωσιν εἰς τὸν κακόν των καιρὸν, νὰ φεύγωσιν ἐπάνω καὶ κάτω εἰς ἀγρίους τόπους νὰ χάνωνται.

30. Καὶ κάνεις τόσον πλῆθος τῆς ἀπιστίας νὰ φωνάζῃ καὶ νὰ πέσῃ τὸ ὕψος τῆς φαντασίας καὶ πλάνης των κάτω.

31. Τότε ἐσὺ ὁ ἀόρατος Ἥλιος θέλεις γνωρισθῇ, καὶ νὰ ὑψωθῇ ἡ δόξα σου, καὶ νὰ σταθῇ τὸ φεγγάρι (ἤγουν ὁ Λαός σου) εἰς τὴν τάξιν του, ἤγουν εἰς τὴν ὑποταγὴν καὶ διόρθωσίν σου.

32. Τότε αἱ σαΐται σου θέλουσιν εὐγάζει φωτίας νὰ λάμπωσι.

33. Καὶ νὰ ἀστράπτωσι τὰ ἅρματά σου· ἤγουν νὰ φέγγωσι παντοῦ αἱ ἀστραπαὶ τῶν θαυμάτων σου.

34. Καὶ μὲ τὸν φοβερισμόν σου θέλεις ὀλιγοστεύσει τὰς χώρας, καὶ μὲ τὸν θυμόν σου θέλεις ἐξολοθρεύσει τὰ Ἔθνη.

35. Καὶ ὅταν θέλῃς νὰ εὔγῃς εἰς φύλαξιν καὶ ἐλευθερίαν τοῦ Λαοῦ σου, φθάνων νὰ σώσῃς τοὺς δούλους σου.

36. Βάζεις εὐθὺς εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν ἀνόμων ἐχ-

θρῶν σου θάνατον.

37. Καὶ ἄλλους κάμνεις σκλάβους μετὰ σίδερα εἰς τὸν λαιμὸν εἰς ὅλην τὴν ζωήν των.

38. Καὶ δίδων ἔξαφνα μεγάλην τρομάραν τῶν μεγάλων, ἐπέταξες τὰς κεφαλάς των.

39. Καὶ τοὺς ἔκαμες νὰ σεισθῶσιν αἱ καρδίαι των, καὶ νὰ ῥαγήσωσι τὰ ἐντόσθιά των.

40. Καὶ νὰ ξεκλειδώσωσιν οἱ ἄδικοι τὰ χαλινάρια των νὰ τὰ εὐγάλωσιν ἀπὸ τὸν Λαόν σου, τὸν ὁποῖον τυραννοῦσιν ἀσκόλαστα καὶ ἄσπλαγχνα.

41. Καὶ νὰ τρώγωσι τὸ φαγί των (ὄχι ὡς ἦσαν πρῶτα μεγάλοι, καὶ καλομαθημένοι μὲ δόξας μεγάλας, καὶ τραπέζια κατὰ τὴν συνήθειάν των) ἀλλὰ ὡς ὁ πτωχοὶ ταπεινὰ καὶ ἀπόκρυφα.

42. Διατὶ ἐσὺ οἶσαι, ὅς τις ἀνεβάζεις εἰς τοὺς ἀπίστους τὰς τιμωρίας σου (ὡς καβαλάρους) καὶ ταράζουσιν αμέτρους χιλιάδας πλήθη.

43. Ταῦτα ὅλα λογιάζων ἐφοβήθη καὶ ἐτρόμαξεν ἡ καρδία μου, καὶ ἔπαυσα ἀπὸ τὴν προσευχήν μου.

44. Καὶ ἐμβῆκε μεγάλη τρομάρα μέσα εἰς τὰ κόκκαλά μου· καὶ ἐταράχθησαν τὰ μέλη μου, καὶ ἐχάθη ἡ δύναμίς μου.

45. (Καὶ ἂν τῶρα, ἐν ᾧ τὰ ἀνέφερα εἰς τὴν προσευχήν μου ἔπαθον τόσον φοβερὸν κακὸν) μὲ τί τρόπον θέλω αναπαυθῇ ἐγὼ εἰς τὴν θλιβερὰν ἡμέραν ἐκείνην;

46. Πάρεξ νὰ ἀνέβω εἰς ἄλλον Λαὸν καὶ τόπον τῆς ξενιτείας νὰ σαθῶ.

47. Ἐπειδὴ οὗτος ὁ τόπος θέλει μείνει ἔρημος παντελῶς· καὶ συκιὰ δὲν θέλει κάμει σύκα, καὶ εἰς τ' ἀμπέλια δὲν θέλουσι γενῇ βλασοί, οὐδὲ σαφύλια.

48. Καὶ θέλει χαθῇ τῆς ἐλαίας ὁ καρπὸς καὶ τὸ λάδι, καὶ οἱ κάμποι δὲν θέλουσι κάμει καρπὸν παρὰ χόρτα· καὶ νὰ ἀπομείνωσιν ἔρημοι, γεμάτοι ἀγκάθια καὶ τριβόλους.

49. Καὶ νὰ λείψωσιν ἀπὸ τὰς βοσκάρας καὶ μάνδρας τὰ πρόβατα, καὶ νὰ μὴν εὑρίσκωνται βόδια εἰς τὰ ὀσπήτια, καὶ πάχνας καὶ κοφίνας.

ἀνόμων θάνατον.

37. Ἐξήγειρας δεσμοὺς ἕως τραχήλου εἰς τέλος.

38. Διέκοψας ἐν ἐκςάσει κεφαλὰς δυνασῶν.

39. Σεισθήσονται ἐν αὐτοῖς.

40. Διανοίξουσι χαλινοὺς αὐτῶν.

41. Ὡς ὁ ἐσθίων πτωχὸς λάθρα.

42. Καὶ ἐπεβίβασας εἰς θάλασσαν τοὺς ἵππους σου, ταράσσοντας ὕδατα πολλά.

43. Ἐφυλαξάμην, καὶ ἐπτοήθη ἡ καρδία μου, ἀπὸ φωνῆς προσευχῆς τῶν χειλέων μου.

44. Καὶ εἰσῆλθε τρόμος εἰς τὰ ὀςᾶ μου, καὶ ἐν ἐμοὶ ἐταράχθη ἡ ἰσχύς μου.

45. Ἀναπαύσομαι ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου.

46. Τοῦ ἀναβῆναί με εἰς λαὸν παροικίας μου.

47. Διότι συκὴ οὐ καρποφορήσει, καὶ οὐκ ἔσαι γεννήματα ἐν ταῖς ἀμπέλοις.

48. Ψεύσεται ἔργον ἐλαίας. καὶ τὰ πεδία οὐ ποιήσει βρῶσιν.

49. Ἐξέλιπον ἀπὸ βρώσεως πρόβατα, καὶ οὐχ ὑπάρξουσι βόες ἐπὶ φάτναις.

50. Ἐγὼ δὲ ἐν τῷ Κυρίῳ ἀγαλλιάσομαι, χαρήσομαι ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρί μου.

51. Κύριος ὁ Θεός μου δύναμίς μου, καὶ τάξει τοὺς πόδας μου εἰς συντέλειαν.

52. Καὶ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἐπιβιβᾷ με.

53. Τοῦ νικῆσαί με.

54. Ἐν τῇ ᾠδῇ αὐτοῦ.

50. Εἰς ταῦτα ὅλα παρηγοροῦμαι καὶ ἀναγαλλιῶ εἰς τὸν αὐθέντην μου, καὶ θέλω χαίρεσθαι εἰς τὸν Θεὸν τὸν φυλακτὴν καὶ ἐλευθερωτήν μου· (διατὶ τὰ κάμνει ὅλα μὲ πολλὴν δικαιοκρισίαν, καὶ ἄμετρον ἐλεημοσύνην· διὰ μεγάλην μας ὠφέλειαν.)

51. Καὶ αὐτὸς ὁ Κύριος καὶ Θεός μου, ὅς τις εἶναι ἡ δύναμίς μου, θέλει κάμει καὶ τοῦτο, νὰ μὲ βάλῃ εἰς καλὸν τέλος.

52. Νὰ μὲ ἀνεβάσῃ ὑψηλά.

53. Καὶ νὰ μοὶ δώσῃ χάριν νὰ νικήσω, καὶ νὰ χαρῶ, καὶ νὰ τῷ εὐχαριστῶ, καὶ νὰ τὸν ἑορτάζω μὲ πόθον ἀπὸ καρδίας μου εἰς τὰς θαυμασὰς του χάριτας καὶ καλωσύνας.

54. Μὲ ψαλμῳδίας γλυκυτάτας.

ᾨΔΗ ΠΕΜΠΤΗ.

Προσευχὴ Ἡσαΐου τοῦ Προφήτου. Κεφ. κϛ΄. 9.

Ἡσαΐου πρόῤῥησις, Εὐχὴ τὸ πλέον.

Αὕτη ἡ πέμπτη Ὠδὴ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι εὐγαλμένη ἀπὸ τὰ κϛ΄. Κεφ. τοῦ Ἡσαΐου, καὶ εἶναι προσευχὴ καὶ Προφητεία τοῦ αὐτοῦ Προφήτου διὰ τὴν Ἰερουσαλὴμ, καὶ λέγει, πῶς θέλει δώσει εἰς αὐτὴν ὁ Θεὸς ἀνάπαυσιν μεγάλην. Χαὶ πῶς εἰς ἐκεῖνον τὸν καιρὸν θέλουσι ψάλει εἰς τὴν Ἰουδαίαν νὰ λέγωσιν, αὕτη ἡ Πόλις εἶναι δυνατὴ νὰ μᾶς φυλάττῃ μὲ διπλᾶ τειχία· καὶ θέλουσιν ἀνοίξῃ αἱ πόρται της, νὰ ἔμβωσι νὰ κατοικήσωσι μέσα οἱ καλοὶ καὶ δίκαιοι, οἵτινες φυλάττουσι τὴν καλωσύνην, νὰ ἔχωσι τὴν ἐλπίδα των εἰς τὸν Θεὸν αἰωνίως· καὶ πῶς ὁ Θεὸς, ὅς τις ἐχάλασε προτήτερα τόσους τόπους ὑψηλοὺς καὶ μεγάλους τῶν ἐχθρῶν του, θέλει χαλάτει χώρας δυνατὰς ὡς τὰ θεμέλια· καὶ νὰ περιπατῶσιν οἱ καλοὶ ἄφοβα· καὶ νὰ καθαρίσῃ τὴν ςράταν τῶν δικαίων, νὰ τρέχωσιν εὔκολα εἰς τοὺς Νόμους τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ ἐλπίζωσιν εἰς αὐτόν. Τὰ ὁποῖα ἀλληγοροῦνται καὶ ἐξηγοῦνται εἰς τὴν νέαν δόξαν τῆς Ἰερουσαλὴμ, τὴν ὁποίαν ἔμελλε νὰ ἔχῃ ἀπὸ τὸν Μεσίαν Χριςὸν, νὰ ψάλῃ καὶ αὐτὴ, καὶ ὅλαι αἱ Ἐκκλησίαι τὸ, »Χαῖρε Σιὼν Ἁγία Μήτηρ τῶν Ἐκκλησιῶν Θεοῦ κατοικητήριον.« Χαὶ νὰ ἀνοίξῃ τὰς πόρτας της νὰ ἐμβαίνωσι τὰ Ἔθνη, τὰ ὁποῖα θέλουσι πιςεύσει εἰς τὸν Χριςὸν, ὁ ὁποῖος μὲ τὰ θαύματά του ἐχάλασε τὰς μεγάλας σπαΐδας τῶν ἀπίςων καὶ τὰ εἰδωλάτων, καὶ ἐδίωξε τοὺς δαίμονας ἀπὸ τὸν τόπον του, καὶ ἐκαθάρισε τὴν ςράταν τῶν δικαίων, καὶ τὴν ἴσιασε νὰ τρέχωσιν εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τὰ θελήματά του. Ἀπέκει δείχνει ὁ Προφήτης τὴν καθημερινὴν ἐνθύμησιν, καὶ τὸν πόθον τὸν μεγάλον, τὸν ὁποῖον ἔχει πρὸς τὸν Θεὸν, νὰ σηκώνηται πᾶσαν νύκτα νὰ προσεύχηται, καὶ νὰ τὸν δοξάζῃ εἰς τὰς μεγάλας του καλωσύνας, ὁ ὁποῖος κάνει τέτοια θαυμαςὰ

πράγματα εἰς τὸν Λαόν του· καὶ φαίνεται, πῶς παρακινεῖ καὶ τοὺς ἄλλους εἰς τοῦτο, ἀλλὰ περιπλέον τοὺς Ἐκκλησιαςικοὺς, οἵ τινες τὴν ἀναγινώσκουσι καθ᾽ ἡμέραν. Καὶ παρακαλεῖ τὸν Θεὸν νὰ τὸν ὁδηγῇ εἰς τὰ Ἅγιά του προςάγματα. Λέγων, πῶς ὅποιος δὲν τὰ φυλάττει, θέλει ἐξολοθρευθῇ· καὶ πῶς θέλει κατακαύσει τοὺς ἀπίςους φωτία θεϊκὴ εἰς τὸ ὕςερον· καὶ δέεται τοῦ Θεοῦ νὰ δώσῃ ἀνάπαυσιν εἰς τὸν Λαόν του· καὶ νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς σκλαβωμένους δούλους του ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς των. Καὶ ὅτι ὁ Θεὸς θέλει ἀφανίσει τοὺς ἀπίςους καὶ τὰ τέκνα των, καὶ νὰ παιδεύῃ τοὺς δυνάςας καὶ Τυράννους, διατὶ ἡ θλίψις (ὡς ςρατιώτης) μᾶς φέρνει ὅλους ἔμπροσθέν του, καὶ εἰς τὴν ὑπακοήν του· καὶ πῶς θέλουσι σηκωθῇ ὄχι μόνον οἱ τυραννισμένοι ἀπὸ τὰ βάσανα ἀλλὰ νὰ ἀναςηθῶσι καὶ οἱ νεκροὶ ἀπὸ τὸν τάφον νὰ χαίρωνται ἐλεύθεροι, καὶ οἱ κακοὶ νὰ χαθῶσι κατὰ τὰ ἔργα των· εἰς τὸ ὁποῖον φαίνεται, πῶς ὁ Θεὸς μᾶς παραγγέλλει νὰ ἔχωμεν ὑπομονὴν εἰς τοὺς πειρασμοὺς, ὥςε νὰ φθάσῃ τὸ τέλος νὰ ξεσκεπασθῶσι τὰ καμώματά μας, νὰ λάβωμεν ἀπὸ τὸν Δικαιοκρίτην τὴν ἀνταπόδοσιν.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Τόσον εἰς τὴν μεγάλην θλίψιν τῶν βασάνων μου, ὅσον εἰς τὴν χαράν μου, ξυπνεῖ ἡ ψυχή μου, ἥτις σὲ ἐπεθυμεῖ, καὶ τρέχει μὲ μεγάλον πόθον ἔμπροσθέν σου, Θεέ μου.

2. Παρακαλῶ σε, νὰ μὲ διδάξῃς τί ἔχω νὰ κάμω νὰ σοὶ ἀρέσω, καὶ νὰ γλυτώσω ἀπὸ τὰ κίνδυνά μου· διατὶ τὰ προςάγματά σου εἶναι ὡς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, τὸ ὁποῖον φωτίζει ὅλην τὴν γῆν.

3. Καὶ μᾶς φωνάζουσιν, ὦ ἄνθρωποι, μάθετε νὰ κάμνετε δικαιοσύνην, ἐν ὅσῳ εὑρίσκεσθε εἰς τὴν γῆν ζωντανοί· (διὰ τὸ καλόν σας·) ἀλλ᾽ ἡμεῖς δὲν θέλομεν νὰ τὰ ἀκούσωμεν.

4. Διὰ τοῦτο κάθε κακὸς καὶ ἄπιςος μὴ θέλων νὰ κάμῃ καλὰ ἀπὸ τὴν κακογνωμίαν του, ἔπαυσε τὴν καλὴν γνώμην, καὶ τρέχει εἰς τὴν κακήν.

5. Καὶ δὲν θέλει νὰ μάθῃ κάμμίαν δικαιοσύνην, καὶ καλωσύνην εἰς τὸν Κόσμον τὸν πρόσκαιρον.

6. Οὐδὲ θέλει νὰ κάμῃ κατὰ τὰ ἀληθινά σου προςάγματα εἰς ὅλην του τὴν ζωήν.

7. Τὰ ὁποῖα ὁρίζουσι νὰ εὐγάλῃ τὴν κακωσύνην του ὁ παρήκοος ἄνθρωπος, καὶ νὰ λείψῃ ἀπὸ τὰ κακά του.

8. Διὰ νὰ μὴν ἰδῇ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ ἐπάνω του, νὰ τὸν παιδεύσῃ βαρύτατα.

9. Κύριε, ὑψηλὴ καὶ μεγάλη εἶναι ἡ χείρ σου καὶ δὲν ἠθέλησαν νὰ τὴν γνωρίσωσι μὲ τὴν καλωσύνην.

Τὸ Κείμενον.

1. *Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ Πνεῦμά μου πρὸς σὲ ὁ Θεός.*

2. *Διότι φῶς τὰ προςάγματά σου ἐπὶ τῆς γῆς.*

3. *Δικαιοσύνην μάθετε οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς.*

4. *Πέπαυται γὰρ ὁ ἀσεβής.*

5. *Οὐ μὴ μάθῃ δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς.*

6. *Ἀλήθειαν οὐ μὴ ποιήσῃ.*

7. *Ἀρθήτω ὁ ἀσεβής.*

8. *Ἵνα μὴ ἴδῃ τὴν δόξαν Κυρίου.*

9. *Κύριε, ὑψηλός σου ὁ βραχίων, καὶ οὐκ ᾔδεισαν.*

10. *Γνῶντες δὲ αἰσχυνθήσονται.*

10. Διὰ τοῦτο δοκιμάζοντές την μὲ τὴν τιμωρίαν θέλουσιν ἐντραπῆ, καὶ νὰ λυπηθῶσι.

11. *Ζῆλος λήψεται λαὸν ἀπαίδευτον.*

11. Διατὶ εἰς ὅλον τὸ ὕςερον θέλει σοὶ κακοφανῆ, νὰ περιλάβη ὁ θυμός σου τὸν κουφὸν καὶ βάρβαρον Λαόν.

12. *Καὶ νῦν πῦρ τοὺς ὑπεναντίους ἔδεται.*

12. Καὶ τότε θέλει κατακαύσει (ὡς ἡ φωτία τὰ ξύλα) τοὺς ἐχθροὺς καὶ ἐναντίους σου.

13. *Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰρήνην δὸς ἡμῖν, πάντα γὰρ ἀπέδωκας ἡμῖν.*

13. Κύριε καὶ Θεέ μου, παῦσαι τοὺς πολέμους καὶ ἀκαταςασίας, καὶ εἰρήνευσαι καὶ ἀνάπαυσαί μας· διατὶ ἐσὺ εἶσαι, ὅς τις μᾶς δίδεις ὅλα τὰ καλὰ, ὅσα ἔχομεν.

14. *Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, κτῆσαι ἡμᾶς.*

14. Κύριε, καὶ Θεέ μου Βασιλέα μας, ἀπόκτησαι πάλιν ἐλευθέρους τοὺς σκλαβωμένους δούλους σου εἰς τὸν τόπον σου, καὶ μὴν ἀφίσης διὰ τὰς ἁμαρτίας μας νὰ μᾶς ἐξουσιάζωσιν οἱ ἐχθροί σου.

15. *Κύριε, ἐκτός σου ἄλλον οὐκ οἴδαμεν, τὸ ὄνομά σου ὀνομάζομεν.*

15. Κύριέ μου, ἄλλον Θεὸν ἀπὸ ἐσένα δὲν γνωρίζομεν· διὰ τοῦτο κράζομεν τὸ ὄνομά σου νὰ μᾶς βοηθήσης νὰ κατακόψης τοὺς ἐχθρούς μας.

16. *Οἱ δὲ νεκροὶ ζωὴν μὴ ἴδωσιν, οὐδὲ ἰατροὶ μὴ ἀναςήσωσι.*

16. Καὶ τότε ἐκεῖνοι οἱ κακοὶ καὶ ἄπιςοι καὶ ψυχονεκροὶ δὲν θέλουσιν ἰδεῖ πλέα ζωὴν, οὐδὲ οἱ σοφώτεροι ἰατροὶ δὲν θέλουσι δυνηθῆ νὰ τοὺς ἀναςήσωσι.

17. *Διὰ τοῦτο ἐπήγαγες, ἀπώλεσας.*

17. Διὰ τοῦτο σὲ παρακαλοῦμεν νὰ ἤθελες πέμψη εἰς αὐτοὺς τὸν θυμόν σου νὰ τοὺς συντρίψης.

18. *Καὶ ἦρας πᾶν ἄρσεν αὐτῶν.*

18. Καὶ νὰ θανατώσης ὅλα των τὰ ἀρσενικὰ παιδιά, νὰ τοὺς ξεκληρίσης (καθὼς ἔκαμες καὶ εἰς τοὺς Αἰγυπτίους.)

19. *Πρόσθες αὐτοῖς κακὰ, Κύριε, πρόσθες αὐτοῖς κακὰ τοῖς ἐνδόξοις τῆς γῆς.*

19. Πλήθυνε εἰς αὐτοὺς τὰ κακὰ, Κύριέ μου, περίσσευε τὰ κακὰ εἰς αὐτοὺς τοὺς μεγάλους καὶ σκληροὺς Τυράνους τῆς γῆς.

20. *Κύριε, ἐν θλίψει ἐμνήσθημέν σου.*

20. Διατὶ, Θεέ μου, βλέπεις, πῶς ὅλοι μας, ὄχι μόνον εἰς τὰς μεγάλας θλίψεις σὲ ἐνθυμούμεθα.

21. *Ἐν θλέψει μικρᾷ ἡ παιδεία σου ἡμῖν.*

21. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς μικρὰς καὶ συγκερασὰς ἀῤῥωςίας καὶ πειρασμούς· γνωρίζομεν, πῶς εἶναι ἡ χείρ σου καὶ ἡ δύναμίς σου ἐπάνω μας· καὶ μᾶς παιδεύει διὰ τὰς ἁμαρτίας μας.

22. *Καὶ ὡς ἡ ὠδίνουσα ἐγγίζει τοῦ τεκεῖν.*

22. Καὶ τὸ κάνομεν ὡς ἡ ἐγγαςρωμένη, ἥτις ἐν ᾧ ἔρχεται ἡ ὥρα της νὰ γεννήση.

23. *Καὶ ἐπὶ τῇ ὠδῖνι αὐτῆς ἐκέκραγεν.*

23. Καὶ φωνάζει δυνατὰ εἰς τὴν γένναν της τοὺς ἀγαπημένους της νὰ τῇ βοηθήσωσι.

24. *Οὕτως ἐγενήθημεν τῷ ἀγαπητῷ σου.*

24. Ἔτζι καὶ ἡμεῖς τρέχομεν εἰς τὰ κίνδυνά μας, καὶ φωνάζομεν ἐσένα τὸν ἀγαπημένον μας νὰ μᾶς γλυτώσῃς.

25. Λοιπὸν μὲ τὸν φόβον σου, Κύριε, λαμβάνομεν μέσα μας τὴν ὑπακοὴν, καὶ γαςρονόμεθα τὴν ταπείνωσιν.	25. Διὰ τὸν φόβον σου, Κύριε, ἐν γαςρὶ ἐλάβομεν, καὶ ὠδινήσαμεν.
26. Καὶ ἐλπίζοντες εἰς ἐσένα, γεννοῦμεν μίαν καλὴν προθυμίαν μὲ τὴν βοήθειάν σου, νὰ κάνωμεν τὸ πρόςαγμά σου.	26. Καὶ ἐτέκομεν πνεῦμα σωτηρίας.
27. Τὸ ὁποῖον θέλομεν κάνει ἕως τὸν θάνατόν μας εἰς ταύτην τὴν γῆν, ἠξεύροντες, πῶς ἔχομεν νὰ λάβωμεν κατὰ τὰ ἔργα μας τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον.	27. Ὃ ἐποιήσαμεν ἐπὶ τῆς γῆς.
28. Ἀλλὰ οἱ ἄπιςοι καὶ κακοὶ λέγουσιν εἰς τὸν ἑαυτόν τους, δὲν πίπτομεν ἡμεῖς εἰς θάνατον καὶ ἂς κάνωμεν, ὡς μᾶς φαίνεται.	28. Οὐ πεσούμεθα.
29. Ἀλλὰ ἡμεῖς οἱ πιςοὶ βλέπομεν μὲ τὰ ὀμμάτιά μας, πῶς ἀποθαίνουσιν ὅλοι, ὅσοι κατοικοῦσιν εἰς τὴν γῆν.	29. Ἀλλὰ πεσοῦνται οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς.
30. Καὶ πάλιν θέλουσιν ἀναςηθῆ οἱ νεκροὶ, καὶ νὰ σηκωθῶσιν οἱ ἀπεθαμμένοι ἀπὸ τὰ μνήματα.	30. Ἀναςήσονται οἱ νεκροὶ, καὶ ἐγερθήσονται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις.
31. Καὶ θέλουσιν εὐφραίνεσθαι οἱ καλοὶ εἰς τὸν τόπον τὸν Οὐράνιον· διὰ τὰ καλὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα ἐκάνασι ζῶντες εἰς τὴν γῆν.	31. Καὶ εὐφρανθήσονται οἱ ἐν τῇ γῇ.
32. Διατὶ ἡ ἐλεημοσύνη σου, ἥτις βρέχει τὴν ζωὴν ἀπάνω μας ὡς κάνει ἡ βροχὴ εἰς τὰ σπαρμένα, εἶναι ἡ ἰατρία των.	32. Ἡ γὰρ δρόσος ἡ παρὰ σοῦ, ἴαμα αὐτοῖς ἐςω.
33. Ἀλλὰ αἱ χῶραι τῶν κακῶν καὶ ἀπίςων θέλουσι πέσει νὰ χαλάσωσιν ἀπὸ τὴν ὀργήν σου.	33. Ἡ δὲ γῆ τῶν ἀσεβῶν πεσεῖται.
34. Ἀλλ᾽ ἐπειδὴ λιγοψυχοῦμεν ὡς ἀνυπομόνητοι, ἀκούομεν νὰ μᾶς παρηγορῇς, Θεέ μου, εἰς τὰ βάσανά μας, καὶ νὰ μᾶς λέγῃς, Πέρνα μὲ ὑπομονὴν ὁ Λαός μου εἰς τὰ κίνδυνά σου.	34. Βάδιζε λαός μου.
35. Καὶ ἔμβαινε εἰς τὸ ὀσπήτιόν σου, καὶ κλεῖε τὴν πόρταν σου.	35. Εἴσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου, ἀπόκλεισον τὴν θύραν σου.
36. Καὶ κρύβου, ὅσον δύνασαι, ἀπὸ τὰ σκάνδαλα τῶν ἐχθρῶν σου ὀλίγον, καμπόσον καμπόσον.	36 Ἀποκρύβηθι μικρὸν ὅσον ὅσον.
37. Ὥςτε νὰ σβύσῃ ὁ θυμὸς τοῦ Θεοῦ, ἐπειδὴ ἄναψαν τὰ κρίματά σου ἐπάνω σου.	37. Ἕως ἂν παρέλθῃ ἡ ὀργὴ Κυρίου.

ᾨΔΗ ἝΚΤΗ.

Προσευχὴ Ἰωνᾶ τοῦ Προφήτου.

Ἐκ Θηρὸς ἐκραύγασεν Ἰωνᾶς λέγων. Κεφ. β'. 3.

Ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τοῦ Θηρίου ἐφώναξεν ὁ Ἰωνᾶς λέγων.

Πέμπων ὁ Θεὸς τὸν Προφήτην Ἰωνᾶν νὰ ὑπάγῃ νὰ διδάξῃ τοὺς Νινευῖτας νὰ μετανοήσωσιν, ἔβαλεν εἰς τὸν νοῦν του, πῶς ἂν δὲν μετανοήσωσι κιόλας, ὁ Θεὸς τοὺς ἐλυπεῖτο, καὶ ἂς εἶναι, καὶ δὲν ἤθελε τοὺς καταποντίσει, καὶ ἤθελεν εὑρεθῇ ψεύστης εἰς τὰ λόγιά του· καὶ διὰ τοῦτο ἐμβῆκεν εἰς Καράβι νὰ φύγῃ εἰς ἄλλον τόπον· καὶ ὁ Θεὸς ἐσήκωσε μεγάλην φουρτοῦναν καὶ ἐκινδύνευε νὰ πνιγῇ τὸ Καράβι, καὶ ἀφ' οὗ ἔβαλον λαχνοὺς οἱ Ναῦται, εὑρέθη αἰτία ὁ Ἰωνᾶς· καὶ λέγοντες, πῶς δὲν γλυτώνουσι, παρὰ νὰ τὸν ῥίψωσιν εἰς τὴν θάλασσαν, τὸ ἐκάμασιν ἀπὸ τὸν φόβον των καὶ ςανικῶς των, καὶ ἔπαυσεν ἡ ταραχὴ καὶ ἡσύχασεν ἡ θάλασσα. Καὶ ὁ Θεὸς ἐπρόσαξεν ἓν μεγάλον θηριόψαρον καὶ τὸν κατέπιε, καὶ ἔκαμε γ'. ἡμερόνυκτα εἰς τὴν κοιλίαν του· καὶ μετανοῶν, καὶ κάνων τὴν προσευχήν του πρὸς τὸν Θεὸν νὰ τὸν γλυτώσῃ, τάζει νὰ τὸν δοξολογῇ καὶ νὰ τὸν εὐχαριςῇ καὶ νὰ κάμῃ ὅ,τι τὸν ἐπρόσαξε. Καὶ ὁ Θεὸς μὲ θαυμαςὸν τρόπον ἔκαμε καὶ τὸν ἐξέρασεν ἔξω τὸ ψάρι· καὶ τότε κατὰ τὸ πρόσαγμα τοῦ Θεοῦ ἔγραψε τὴν Ἱςορίαν ἐκείνην, καὶ τὴν κάτωθεν προσευχὴν εἰς ἐνθύμησιν ἐδικήν του, καὶ ἐδικήν μας· Ἀπὸ τὴν ὁποίαν μανθάνομεν πόσον εἶναι κακὸν ἡ παρακοὴ εἰς τὸν ἄνθρωπον, καὶ πόσον δυνατὰ παιδεύει ὄχι μόνον τοὺς κακούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς καλούς. Καὶ ξεχωριςὰ τοὺς Ἱερωμένους ἐκείνους, οἵτινες δὲν διδάσκουσι τὸν λόγον τοῦ Κυρίου κατὰ τὸ χρέος των. Καὶ πῶς εἶναι χρεία νὰ προςρέξῃ τις πρὸς τὸν Θεὸν ἐξ ὅλης καρδίας καὶ ἀληθινὴν μετάνοιαν εἰς τὰ κίνδυνά του, νὰ εὑρίσκῃ τὴν σωτηρίαν του· εἰ δὲ μὴ εἶναι χαμένος. Καὶ διὰ τοῦτο διαβάζοντές την εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καθ' ἑκάςην εἰς τὸν Ὄρθρον, ἂς ἔχωμεν τὸν νοῦν μας νὰ κάνωμεν τὸ χρέος μας· καὶ νὰ φυλαττώμεθα ἀπὸ τὴν παρακοήν, ἥτις βασανίζει τὸν παραβάτην καὶ ἀμετανόητον πρόσκαιρα καὶ αἰώνια. Ταύτην τὴν προσευχὴν χρεία νὰ τὴν λέγωμεν καὶ ἡμεῖς μὲ πᾶσαν εὐλάβειαν, ἐνθυμούμενοι τὴν ἐλευθερίαν τοῦ Ἰωνᾶ, Καὶ τὴν ἐδικήν μας σωτηρίαν, δι' ἧς μᾶς ἠλευθέρωσεν ὁ Χριςὸς μὲ τὴν τριήμερόν του Ἀνάςασιν ἀπὸ τοῦ διαβόλου τὰς χεῖρας καὶ ἀπὸ τὸν σκοτεινὸν ᾅδην· καὶ μᾶς ἀνέβασεν εἰς τὴν Βασιλείαν του τὴν Οὐράνιον· καὶ νὰ ἔχωμεν εἰς αὐτὸν τὴν ἐλπίδα μας νὰ μᾶς βοηθῇ, καὶ νὰ μᾶς ἐλευθερώνῃ ἀπὸ τὰ κίνδυνα, καθὼς ἔκανε καὶ ἕως τῆς σήμερον.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Εὑρισκόμενος ἐγὼ ὁ δοῦλός σου Ἰωνᾶς εἰς τὴν κοιλίαν τοῦ ὀψαρίου εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης, ἐφώναξα εἰς ἐκείνην τὴν θλίψιν μου τὴν φοβερὰν καὶ μεγάλην πρὸς ἐσένα τὸν Κύριον τὸν Θεόν μου νὰ μοὶ βοηθήσῃς, καὶ μοῦ ἐπήκουσες διὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν σου.

2. Καὶ σοὶ εὐχαριςῶ, ἐπειδὴ ἤκουσες ἀπὸ τὴν κοιλίαν τοῦ ᾅδου (ἤγουν ἀπὸ τὸ θηριόψαρον μέσα) τὴν φωνήν μου, Καὶ ἐδέχθης τὴν προσευχήν μου, καὶ ἐλύτρωσες ἀπὸ τὸν θάνατον τὴν ζωήν μου.

3. Καὶ ὁμολογῶ, πῶς διὰ τὴν παρακοήν μου μὲ ἐβύθισες εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας τῆς θαλάσσης, καὶ μὲ ἐσκέπασαν οἱ μεγάλοι ποταμοὶ τῶν κυμάτων της.

4. Καὶ ὅλαι σου αἱ ἀνεμοταραχαὶ καὶ τὰ κύματα τοῦ θυμοῦ σου, Θεέ μου, ἔπεσαν ἐπάνω μου καὶ μὲ κατεπόντισαν.

5. Καὶ ἐγὼ, ὅς τις εἶπα νὰ φύγω ἀπὸ τὰ ὀμμάτιά σου, κινδυνεύων εἰς ἐκεῖνο τὸ πέλαγος ἔλεγον, τάχα, Κύριέ μου, νὰ δυνηθῶ νὰ ἰδῶ πάλιν τὸν Ναόν σου τὸν Ἅγιον διὰ τὴν ἐλεημοσύνην σου;

6. Ἐπειδὴ μὲ ἔχει πλακωμένον τόση θάλασσα, καὶ ἐχάθη ἡ ζωή μου, καὶ μὲ κατέπιε αὐτὴ ἡ ἄβυσσος ἡ μεγάλη.

7. Ἐβυθίσθη ἡ κεφαλή μου εἰς τὰ σχίσματα τούτων τῶν βουνῶν.

8. Καὶ κατέβην εἰς ταύτην τὴν γῆν, ὅπου εἶναι αἱ κλειδωνίαι της ἀτζάκισαι καὶ αἰώνιαι, (ἤγουν εἰς τὰ σπλάγχνα τοῦ ὀψαρίου, ὅπου εἶναι ἀδύνατον ἐν ᾧ καταπίῃ κἀνένα νὰ ἰδῇ πλέον τὸν ἐπάνω Κόσμον.)

9. Ὅμως δὲν ἀπελπίσθην εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν καὶ δύναμίν σου, ἀλλὰ τρέμων ἔλεγον, ἂς ἀνέβη, μεγαλοδύναμε, ἀπὸ τοῦτον τὸν θάνατον ἡ ζωή μου, καθὼς ἔχω τὸ θάῤῥος μου εἰς ἐσένα, Κύριε καὶ Θεέ μου.

10. Ναὶ, σὲ παρακαλῶ, ἐπάκουσαί μου τὴν ὥραν αὐτην, καθ' ἣν νομίζομαι ξεψυχησμένος, καὶ σοῦ ἐνθυμοῦμαι Κύριέ μου, Κύριε τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου μου.

11. Καὶ κάμε νὰ ἔλθῃ εὐθὺς ἔμπροσθέν σου ἡ προσευ-

Τὸ Κείμενον.

1. *Ἐβόησα ἐν θλίψει μου πρὸς Κύριον τὸν Θεόν μου, καὶ εἰσήκουσέ μου.*

Ἐκ κοιλίας ᾅδου κραυγῆς μου, ἤκουσας φωνῆς μου.

3. *Ἀπέῤῥιψάς με εἰς βάθη καρδίας θαλάσσης, καὶ ποταμοὶ ἐκύκλωσάν με.*

4. *Πάντες οἱ μετεωρισμοί σου καὶ τὰ κύματά σου ἐπ' ἐμὲ διῆλθον.*

5. *Κἀγὼ εἶπον. ἀπῶσμαι ἐξ ὀφθαλμῶν σου· ἆρα προσθήσω τοῦ ἐπιβλέψαι με πρὸς ναὸν τὸν Ἅγιόν σου;*

6. *Περιεχύθη μοι ὕδωρ ἕως ψυχῆς μου, ἄβυσσος ἐκύκλωσέ με ἐσχάτη.*

7. *Ἔδυ ἡ κεφαλή μου εἰς σχισμὰς ὀρέων.*

8. *Κατέβην εἰς γῆν, ἧς οἱ μοχλοὶ αὐτῆς κάτοχοι αἰώνιοι.*

9. *Καὶ ἀναβήτω ἐκ φθορᾶς ἡ ζωή μου πρὸς σὲ Κύριε ὁ Θεός μου.*

10. *Ἐν τῷ ἐκλείπειν ἐξ ἐμοῦ τὴν ψυχήν μου, τοῦ Κυρίου ἐμνήσθην.*

11. *Καὶ ἔλθοι πρὸς σὲ ἡ*

προσευχή μου πρὸς Ναὸν τὸν Ἅγιόν σου.

12. Φυλασσόμενοι μάταια, καὶ ψευδῆ, ἔλαιον αὐτοῖς ἐγκατέλιπον.

13. Ἐγὼ δὲ μετὰ φωνῆς αἰνέσεως καὶ ἐξομολογήσεως θύσω σοι.

14. Ὅσα ηὐξάμην ἀποδώσω σοι εἰς Σωτηρίαν μου τῷ Κυρίῳ.

χή μου εἰς τὸν Ναόν σου τὸν Ἅγιον.

12. Διατὶ τῶρα γνωρίζω, πῶς οἱ ἄπιςοι καὶ ὅσοι σοῦ παρακούουσι, καὶ κρατοῦσι τὴν σφαλερὰν των γνώμην καὶ πλάνην, ἐχάσασι τὴν ἀγάπην σου καὶ ἔπεσαν εἰς τὸν θυμόν σου.

13. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐδέχθης τὴν μετάνοιάν μου καὶ μὲ ἐγλύτωσες, θέλω σοὶ εὐχαριςεῖ, καὶ νὰ σοὶ κάνω ἑορτὰς καὶ λειτουργίας κάθε χρόνον, νὰ δοξολογῶ καὶ νὰ διηγῶμαι τὴν ἐλεημοσύνην σου.

14. Ναὶ, χωρὶς ἄλλο, ὅσα σοὶ ἔταξα, Θεέ μου, θέλω τὰ ἀνταποδίδει εἰς τὸν καιρόν των διὰ ταύτην τὴν μεγάλην καλωσύνην, Κύριέ μου, τὴν ὁποίαν μοὶ ἔκαμες.

ᾨΔΗ ἙΒΔΟΜΗ.

Προσευχὴ τῶν Ἁγίων τριῶν Παίδων.

Αἶνος φλόγα σβέννυσι τῶν τριῶν Παίδων. Κεφ. γ΄. 2.

Ἡ Προσευχὴ τῶν Ἁγίων τριῶν Παίδων σβύνει τὴν φλόγα.

Ὁ Ναβουχοδονόσορ, ὁ Βασιλεὺς εἰς τοὺς ιη΄. χρόνους τῆς Βασιλείας του ἔςησε μίαν εἰκόνα χρυσῆν τοῦ ἑαυτοῦ του εἰς τὴν Δεηρὰν, κάμπον τῆς Βαβυλῶνος. Καὶ ὥρισεν ὅποιος δὲν τὴν προσκυνήσει νὰ τὸν ῥίπτωσιν εἰς τὴν κάμινον, τὴν ὁποίαν ἧψεν. Καὶ ὅλοι τοῦ ὑπήκουσαν, ἔξω ἀπὸ τοὺς τρεῖς Παῖδας, οἵτινες δὲν ἠθέλησαν νὰ εἰδωλολατρήσωσι, καὶ τοὺς ἔρριψαν μέσα εἰς τὴν ἀναμμένην φλόγα, καὶ ὁ Θεὸς τοὺς ἐφύλαξεν ἀβλαβεῖς, καὶ τὸν εὐχαρίςουν, κράζοντα ὅλα τὰ κτίσματα εἰς δοξολογίαν του. Καὶ ὁ Βασιλεὺς βλέπων τὸ θαῦμα ἐτρόμαξε, καὶ τοὺς ἔκραξε καὶ ἦλθασιν ἔξω, καὶ ἐπροσκύνησεν ἔμπροσθέν των, καὶ ἐδόξασε τὸν Θεὸν, ὅςτις τοὺς ἐφύλαξε· καὶ τοὺς ἀνέβασεν εἰς περισσοτέραν τιμὴν, τὴν ὁποίαν πρότερον εἴχασι. Αὕτη ἡ κάμινος ἐσημάδευε τὴν Σάρκωσιν τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν κοιλίαν τῆς Παρθένου, τὴν ὁποίαν δὲν ἔκαυσεν ἡ φωτία τῆς Θεότητος. Καὶ πρέπει νὰ ἐνθυμώμεθα τὸ θαυμάσιον νὰ δοξάζωμεν τὸν Δεσπότην Χριςὸν, καὶ τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, καὶ νὰ σπουδάζωμεν καὶ ἡμεῖς νὰ ὁμοιάζωμεν τῶν τριῶν Παίδων, νὰ φυλάττωμεν τοῦ Θεοῦ τὰ προσάγματα· καὶ νὰ ςέκωμεν ἀπαρασάλευτα εἰς τοὺς πειρασμοὺς καὶ κίνδυνα, ὅσον καὶ ἂν εἶναι μεγάλα εἰς τὴν ἐλπίδα τοῦ Θεοῦ, νὰ προσευχώμεθα μὲ ταπείνωσιν, διὰ νὰ μὴ μᾶς βλάψωσιν οἱ ἐχθροὶ καὶ τὰ ἐναντία, ἀλλὰ νὰ μᾶς ὠφελήσωσι πρόσκαιρα καὶ αἰώνια.

Ἡ Ἐξήγησις.	Τὸ Κείμενον.
1. Ἀντάμα μὲ τοὺς τρεῖς Παῖδας λέγομεν, Κύριέ μου, νὰ εἶσαι εὐχαρισημένος, Κύριε, καὶ Θεὲ τῶν Πατέρων μας.	1. Εὐλογητὸς εἶ Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν.
2. Καὶ νὰ εἶναι ἐπαινεμένον καὶ δὲ δοξασμένον τὸ ὄνομά σου αἰώνια.	2. Καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας.
3. Καὶ ὁμολογοῦμεν, πῶς εἶσαι δίκαιος εἰς ἐκεῖνα ὅλα, ὅσα κάνεις εἰς ἡμᾶς.	3. Ὅτι δίκαιος εἶ ἐπὶ πᾶσιν, οἷς ἐποίησας ἡμῖν.
4. Διατὶ δίχως ἄλλο ὅλα σου τὰ ἔργα εἶναι Ἅγια καὶ ὠφέλιμα, καὶ ἴσιοι καὶ εὐγενικοὶ οἱ Νόμοι σου καὶ τὰ καμώματά σου.	4. Καὶ πάντα τὰ ἔργα σου ἀληθινὰ, καὶ εὐθεῖαι αἱ ὁδοί σου.
5. Καὶ ὅλαι σου αἱ κρίσεις εἶναι καλαὶ, καὶ τὰ κρισίματά σου ἄξια, τὰ ὁποῖα ἔκαμες εἰς ἡμᾶς.	5. Καὶ πᾶσαι αἱ κρίσεις σου ἀληθεῖς. καὶ κρίματα ἀληθείας ἐποίησας.
6. Εἰς ὅσα καὶ ἂν μᾶς ἔδωκες ἐδῶ εἰς τὴν σκλαβίαν μας.	6. Κατὰ πάντα, ἃ ἐπήγαγες ἡμῖν.
7. Καὶ εἰς ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἔκαμες εἰς τὴν Ἁγίαν πόλιν τῶν γονέων μας, καὶ ἐχάλασες τὴν Ἱερουσαλὴμ τὴν Πατρίδα μας.	7. Καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν τὴν τῶν πατέρων ἡμῶν Ἱερουσαλήμ.
8. Διατὶ μὲ ἀληθινὴν δικαιοσύνην καὶ κρίσιν τὰ ἔφερες ταῦτα ὅλα τὰ κακὰ ἐπάνω μας, διὰ τὰς πολλὰς καὶ μεγάλας μας ἁμαρτίας καὶ παρανομίας.	8. Ὅτι ἐν ἀληθείᾳ, καὶ κρίσει ἐπήγαγες ταῦτα πάντα ἐφ' ἡμᾶς, διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν.
9. Διατὶ ἡμαρτήσαμεν, καὶ εὐγήκαμεν ἀπὸ τὸν Νόμον σου, καὶ ἐμακρύναμεν ἀπὸ τὴν χάριν σου.	9. Ὅτι ἡμάρτομεν, καὶ ἠνομήσαμεν, ἀποστῆναι ἀπὸ σοῦ.
10. Καὶ σοὶ ἐπαρασφάλαμεν εἰς ὅλα τὰ πράγματα. καὶ δὲν ἠθελήσαμεν νὰ ἀκούσωμεν τὰ προσάγματά σου.	10. Καὶ ἐξημάρτομεν ἐν πᾶσι, καὶ τῶν ἐντολῶν σου οὐκ ἠκούσαμεν.
11. Οὐδὲ ἐσυλλογίσθημεν μὲ τὸν νοῦν μας, οὐδὲ ἐκάμαμεν, ὡς μᾶς παρήγγελλες.	11. Οὐδὲ συνετηρήσαμεν, οὐδὲ ἐποιήσαμεν, καθὼς ἐνετείλω ἡμῖν.
12. Διὰ τὸ καλόν μας, καὶ διὰ νὰ μᾶς δίδῃς, Κύριέ μου, τὰ ἀγαθὰ, τὰ ὁποῖα μᾶς ἔταζες.	12. Ἵνα εὖ ἡμῖν γένηται.
13. Διὰ τοῦτο καὶ ὅλα ὅσα μᾶς ἔκαμες, καὶ ὅσα μᾶς	13. Καὶ πάντα, ὅσα ἐ-

ποίησας ἡμῖν, καὶ πάντα ὅσα ἐπήγαγες ἡμῖν, ἐν ἀληθινῇ κρίσει ἐποίησας.

14. Καὶ παρέδωκας ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν ἀνόμων.

15. Ἐχθίςων ἀποςατῶν.

16. Καὶ βασιλεῖ ἀδίκῳ καὶ πονηροτάτῳ.

17. Παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

18. Καὶ νῦν οὐκ ἔςιν ἡμῖν ἀνοῖξαι τὸ ςόμα.

19. Αἰσχύνη καὶ ὄνειδος ἐγενήθημεν τοῖς δούλοις σου, καὶ τοῖς σεβομένοις σε.

20. Μὴ δὴ παραδῴης ἡμᾶς εἰς τέλος, διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον.

21. Καὶ μὴ διασκεδάσῃς τὴν διαθήκην σου, καὶ ἀποςήσῃς τὸ ἔλεός σου ἀφ᾽ ἡμῶν.

22. Διὰ Ἀβραὰμ, τὸν ἠγαπημένον ὑπὸ σοῦ, καὶ διὰ Ἰσαὰκ τὸν δοῦλόν σου, καὶ Ἰσραὴλ τὸν Ἅγιόν σου.

23. Οἷς ἐλάλησας πληθῦναι τὸ σπέρμα αὐτῶν, ὡς τὰ ἄςρα τοῦ Οὐρανοῦ, καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης.

24. Ὅτι Δέσποτα ἐσμικρύνθημεν παρὰ πάντα τὰ ἔθνη.

25. Καὶ ἐσμὲν ταπεινοὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ σήμερον διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν.

ἔφερες ἐπάνω μας, μὲ δικαίαν κρίσιν τὰ ἔκαμες.

14. Καὶ μᾶς παρέδωκες εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀνόμων ἐχθρῶν μας.

15. Τῶν μιαρῶν καὶ ἀπίςων, νὰ μᾶς τυραννῶσι.

16. Καὶ μᾶς ἐσκλάβωσες εἰς ἕνα Τύραννον ἄδικον καὶ πονηρότατον.

17. Ὅς τις δὲν εὑρίσκεται εἰς ὅλην τὴν γῆν ὅμοιός του.

18. Καὶ τῶρα δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἀνοίξωμεν τὸ ςόμα μας νὰ τοῖς ὁμιλήσωμεν.

19. Καὶ ἐγενόμεθα εἰς αὐτοὺς μία ἐντροπὴ καὶ καταφρόνεσις μὲ ὅλους τοὺς δούλους σου, οἵτινες σὲ προσκυνοῦσι.

20. Λοιπὸν γνωρίζοντες οἱ ταλαίπωροι τὸ ἄδικόν μας, σοὶ προσπίπτωμεν, καὶ σὲ παρακαλοῦμεν, μὴ μᾶς παραδώσῃς εἰς τέλειον ἀφανισμὸν καὶ σκλαβωμὸν, διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ Ἅγιον.

21. Καὶ μὴ ξεσκίσῃς τὴν διαθήκην σου. καὶ μὴ μακρύνῃς τὴν ἐλεημοσύνην σου ἀπὸ ἡμᾶς.

22. Διὰ τὸν ἀγαπημένον σου Ἀβραὰμ, καὶ διὰ τὸν Ἰσαὰκ τὸν εὐλογημένον δοῦλόν σου, καὶ διὰ τὸν Ἅγιον Ἰακὼβ τὸν φίλον σου.

23. Εἰς τοὺς ὁποίους εἶπες, πῶς θέλεις πληθύνει τὸ σπέρμα των, ὡς τὰ ἄςρα τοῦ Οὐρανοῦ, καὶ ὡς τὴν ἄμμον, ἥτις εἶναι εἰς τὸ περιγιάλι τῆς θαλάσσης.

24. Διατὶ βλέπεις, ἀόρατε Βασιλεῦ, πῶς ὀλιγοστεύσαμεν ἀπὸ ὅλα τὰ Ἔθνη.

25. Καὶ κατεφρονέθημεν εἰς ὅλην τὴν γῆν σήμερον, μόνον διὰ τὰς ἀναριθμήτους καὶ κατεραμένας μας ἁμαρτίας καὶ ἀδικίας.

26. Καὶ δὲν εἶναι εἰς τὸν καιρόν μας Βασιλεὺς νὰ μᾶς λυτρώσῃ, καὶ Προφήτης νὰ μεσιτεύσῃ, καὶ Ἱερεὺς νὰ παρακαλέσῃ.

27. Οὐδὲ λαμπάδες νὰ ἀνάψῃ, οὐδὲ θυσίαν νὰ κάμῃ, οὐδὲ χαρίσματα νὰ φέρῃ οὐδὲ θυμιάματα νὰ καύσῃ.

28. Οὐδὲ τόπος προσευχῆς νὰ λειτουργήσῃ ἔμπροσθέν σου· νὰ σὲ παρακαλέσῃ τινὰς νὰ εὕρῃ ἐλεημοσύνην, καὶ βοήθειαν εἰς τὴν ἀνάγκην του τὴν μεγάλην.

29. Ἀλλ' ἐπειδὴ σὲ παρακαλοῦμεν μὲ ψυχὴν λυπημένην, καὶ καρδίαν πονεμένην, ἀποδέξου τὴν δέησίν μας.

30. Ὡς νὰ ἐφέρναμεν καὶ λαμπάδας καὶ λιβάνια, κριοὺς καὶ ταύρους.

31. Καὶ ὡς νὰ ἀρχώμεθα μὲ μύρτα παχιὰ ἀρνία ἔμπροσθέν σου νὰ τὰ ἐθυσιάζωμεν εἰς εὐχαριστίαν σου κατὰ τὸν Νόμον σου.

32. Ἔτζι (ἂν ὁρίζῃς νὰ ἀποθάνωμεν διὰ τὴν ἀγάπην σου τῶρα) ἂς γενῇ θεάρεστον καὶ ἀκριβὸν θυμίαμα τὸ καύσιμόν μας ἔμπροσθέν σου σήμερον.

33. Καὶ ἂς σοὶ ἀκολουθήσῃ ἡ ψυχή μας νὰ ἀναβῇ εἰς τοὺς Οὐρανούς.

34. Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἀφίνεις καταφρονεμένους τοὺς δούλους σου, οἵτινες ἐλπίζουσιν εἰς ἐσένα, ἀλλὰ τοὺς ὑπαδικούεις.

35. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς τῶρα σὲ ἀκολουθοῦμεν σπουδακτικὰ μὲ ὅλην μας τὴν ψυχὴν, καὶ σὲ εὐλαβώμεθα μὲ φόβον, καὶ γυρεύομεν τὴν βοήθειάν σου.

36. Λοιπὸν μὴ μᾶς ἀφίσῃς λυπημένους καὶ καταδικασμένους.

37. Ἀλλὰ βοήθησαί μας κατὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν σου.

38. Καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῆς ἐλεημοσύνης σου λύτρωσαί μας ὡς Παντοδύναμος κατὰ τὰ θαυμασά σου ἔργα, τὰ ὁποῖα κάνεις παντοτινά.

39. Καὶ κάμε νὰ δοξασθῇ τὸ ὄνομά σου, Θεὲ μεγαλοδύναμε, εἰς ἡμᾶς, καὶ εἰς τὸ γένος μας, καὶ εἰς ὅλον

26. *Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ ἄρχων, καὶ προφήτης καὶ ἡγούμενος.*

27. *Οὐδὲ ὁλοκαύτωσις, οὐδὲ θυσία, οὐδὲ προσφορὰ, οὐδὲ θυμίαμα,*

28. *Οὐ τόπος τοῦ καρπῶσαι ἐνώπιόν σου, καὶ εὑρεῖν ἔλεος.*

29. *Ἀλλ' ἐν ψυχῇ συντετριμμένῃ, καὶ πνεύματι ταπεινώσεως προσδεχθείημεν.*

30. *Ὡς ἐν ὁλοκαυτώμασι κριῶν καὶ ταύρων.*

31. *Καὶ ὡς ἐν μυριάσιν ἀρνῶν πιόνων.*

32. *Οὕτω γενέσθω ἡ θυσία ἡμῶν, ἐνώπιόν σου σήμερον.*

33. *Καὶ ἐκτελείσθω ὄπισθέν σου.*

34. *Ὅτι οὐκ ἔστιν αἰσχύνη τοῖς πεποιθόσιν ἐπὶ σοί.*

35. *Καὶ νῦν ἐξακολουθοῦμεν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, καὶ φοβούμεθά σε, καὶ ζητοῦμεν τὸ πρόσωπόν σου.*

36. *Μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς.*

37. *Ἀλλὰ ποίησον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν σου.*

38. *Καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου. Ἐξελοῦ ἡμᾶς κατὰ τὰ θαυμάσιά σου.*

39. *Καὶ δὸς δόξαν τῷ ὀνόματί σου, Κύριε.*

40. Καὶ ἐντραπείησαν πάντες οἱ ἐνδεικνύμενοι τοῖς δούλοις σου κακά.

41. Καὶ καταισχυνθείησαν ἀπὸ πάσης δυναστείας.

42. Καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν συντριβείη.

43. Καὶ γνώτωσαν, ὅτι σὺ εἶ Κύριος, ὁ Θεὸς μόνος

44. Καὶ ἔνδοξος ἐφ᾽ ὅλην τὴν Οἰκουμένην.

45. Καὶ οὐ διέλιπον οἱ ἐμβάλλοντες αὐτοὺς ὑπηρέται τοῦ Βασιλέως.

46. Καίοντες τὴν κάμινον νάφθῃ, καὶ πίσσῃ, καὶ στυππίῳ, καὶ κληματίδι.

47. Καὶ διεχεῖτο ἡ φλὸξ ἐπάνω τῆς καμίνου ἐπὶ πήχεις τεσσαράκοντα ἐννέα.

48. Καὶ διώδευσε, καὶ ἐνεπύρισεν, οὓς εὗρε περὶ τὴν κάμινον τῶν Χαλδαίων.

49. Ὁ δὲ Ἄγγελος Κυρίου συγκατέβη ἅμα τοῖς περὶ τὸν Ἀζαρίαν εἰς τὴν κάμινον.

50. Καὶ ἐξετίναξε τὴν φλόγα τοῦ πυρὸς ἐκ τῆς καμίνου.

51. Καὶ ἐποίησε τὸ μέσον τῆς καμίνου, ὡς πνεῦμα δρόσου διασυρίζον.

52. Καὶ οὐχ ἥψατο αὐτῶν καθόλου τὸ πῦρ.

τὸν Κόσμον.

40. Καὶ δόσαι νὰ ἐντραπῶσιν ὅλοι οἱ ἐθχροὶ, οἵτινες κακοθελοῦσι, καὶ βασανίζουσι τοὺς δούλους σου.

41. Καὶ ἂς καταντροπιασθῶσι, καὶ ἂς ξεπίπτωσιν ἀπὸ ὅλην των τὴν δύναμιν καὶ διαβολικὴν τυραννίαν.

42. Καὶ ἂς κατατζακισθῇ ὅλη των ἡ δύναμις.

43. Καὶ ἂς γνωρίσωσι φανερὰ, πῶς εἶσαι Κύριος καὶ Θεὸς ὅλων μοναχός σου.

44. Καὶ δεδοξασμένος αἰώνια εἰς ὅλον τὸν Κόσμον.

45. Καὶ λέγοντες ταῦτα τὰ λόγια οἱ Ἅγιοι, δὲν ἔπαυον ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους ἐβάλασι μέσα οἱ ὑπηρέται τοῦ Βασιλεως.

46. Νὰ ἀνάπτωσι τὴν κάμινον, μὲ κατράμι, καὶ πίσσαν, καὶ λινόξυλα, καὶ κλήματα.

47. Καὶ ἐξεχείλιζεν ἡ φλόγα ἀπὸ τὴν κάμινον πῆχες σαράντα ἐννέα.

48. Καὶ ἔκκλινεν ἡ φλόγα κάτω τριγύρου, καὶ κατέκαυσεν, ὅσους ηὗρε τριγύρου της ἀπὸ τοὺς Χαλδαίους.

49. Καὶ τοῦτο ἔγινε, διατὶ κατέβη Ἄγγελος Κυρίου εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἦσαν ἀντάμα μὲ τὸν Ἀζαρίαν εἰς τὴν κάμινον.

50. Καὶ ἀνετίναξεν ἔξω τὴν φλόγα τῆς φωτίας ἀπὸ μέσα τῆς καμίνου.

51. Καὶ ἔκαμε τὴν μέσην τῆς καμίνου δροσερὰν, ὡς ὅταν τὴν φυσᾷ ἄνεμος ἥσυχος καὶ δροσερὸς τὴν μεγάλην κάψαν τοῦ Καλοκαιρίου.

52. Καὶ δὲν τοὺς ἔγγιξεν ὁλότελα ἡ φωτία.

53. Οὐδὲ τοὺς ἐπόνεσεν, οὐδὲ τοὺς ἐφόβησε νὰ τοὺς ταράξῃ παντάπασιν.

54. Τότε οἱ τρεῖς ὡς ἐξ ἑνὸς σόματος ἔψαλον, καὶ εὐχαρίσουν, καὶ ἐδοξολόγουν τὸν Θεὸν εἰς τὸ καμίνιον μέσα λέγοντες.

53. *Οὐδὲ ἐλύπησεν. οὐδὲ παρηνώχλησεν αὐτούς.*

54. *Τότε οἱ τρεῖς ὡς ἐξ ἑνὸς σόματος ὕμνουν, καὶ εὐλόγουν, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν ἐν τῇ καμίνῳ λέγοντες.*

Ἡ τῶν τριῶν ὕμνησις, ἣν ᾖδον Νέοι.

Ἡ Δοξολογία, τὴν ὁποίαν ἔψαλον οἱ τρεῖς Παῖδες.

55. Εὐλογημένος νὰ εἶσαι, Κύριε καὶ Θεὲ τῶν Πατέρων μας, καὶ ἄμετρα εὐχαρισημένος, καὶ ἄπειρα ὑψωμένος προσωρινὰ καὶ αἰώνια.

56. Καὶ νὰ εἶναι εὐλογημένον τὸ Ὄνομα τῆς μεγάλης σου Βασιλείας τὸ Ἅγιον.

57. Καὶ ὑπερδεδοξασμένον, καὶ παρὰ πολλὰ ὑψηλὸν εἰς τὸν γήϊνον Κόσμον καὶ εἰς τὸν Οὐράνιον αἰώνια.

58. Εὐλογημένος νὰ εἶσαι εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας σου Μεγαλωσύνης, ἐσὺ, ὅστις εἶσαι ἄμετρα δοξολογημένος, καὶ παραπολλὰ ὑπερυψωμένος παντοτινὰ καὶ αἰώνια.

59. Δεδοξασμένος νὰ εἶσαι ἐσὺ, ὅστις βλέπεις τὰ βάθη τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης, ὅστις κάθεσαι εἰς τὰ Χερουβὶμ, ὅστις εἶσαι ἄμετρα δοξολογημένος, καὶ παραπολλὰ ὑψηλομένος αἰώνια.

60. Δεδοξασμένος νὰ εἶσαι ἐσὺ, ὅστις ἀναπαύεσαι εἰς τὸν ὑψηλὸν Θρόνον τῆς Βασιλείας σου, ἐπειδὴ εἶναι ἄφθαση ἡ δοξολογία σου, καὶ ἀκατανόητον τὸ ὕψος σου αἰώνια.

55. *Εὐλογητὸς εἶ Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, καὶ ὑπερύμνητος, καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.*

56. *Καὶ εὐλογημένον τὸ ὄνομα τῆς δόξης σου τὸ Ἅγιον.*

57. *Τὸ ὑπερύμνητον, καὶ ὑπερυψούμενον εἰς τοὺς αἰῶνας.*

58. *Εὐλογημένος εἶ ἐν τῷ Ναῷ τῆς Ἁγίας δόξης σου, ὁ ὑπερύμνητος, καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.*

59. *Εὐλογημένος εἶ ὁ βλέπων Ἀβύσσους, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ, ὁ ὑπερύμνητος, καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.*

60. *Εὐλογημένος εἶ ὁ ἐπὶ Θρόνου δόξης τῆς Βασιλείας σου, ὁ ὑπερύμνητος, καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.*

61. *Εὐλογημένος εἶ ἐν τῷ στερεώματι τοῦ Οὐρανοῦ.*	61. Δεδοξασμένος νὰ εἶσαι ἐσὺ, ἐπειδὴ κατοικεῖς αἰώνια ἐπάνω τοῦ Οὐρανοῦ, ὅπου δὲν φθάνουσιν ὅλα τὰ στόματα Ἀγγελικὰ καὶ ἀνθρώπινα νὰ σὲ δοξολογήσωσι πρεπόντως.
62. *Ὁ ὑπερύμνητος.*	62. Διατὶ ἐσὺ εἶσαι παραπολλὰ ὑψηλὸς ἀπὸ παντοτινά.
63. *Καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.*	63. Καὶ δὲν φθάνει κάμμία δοξολογία εἰς τὴν δόξαν σου.

ὨΔΗ ὈΓΔΟΗ.

Ὕμνος τῶν Ἁγίων Τριῶν Παίδων.

Τὸ Κείμενον.	Ἡ Ἐξήγησις.
1. *Εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.*	1. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡμεῖς μοναχοὶ δὲν φθάνομεν νὰ σὲ δοξολογήσωμεν, κράζομεν καὶ τὰ κτίσματά σου, καὶ λέγομεν, Εὐχαριστεῖτε ὅλα τὰ ἔργα Κυρίου, τὸν Κύριόν μας.
2. *Ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.*	2. Δοξολογεῖτε καὶ ὑπερτιμᾶτε αὐτὸν ἀπὸ καρδίας αἰώνια.
3. *Εὐλογεῖτε Ἄγγελοι Κυρίου, Οὐρανοὶ Κυρίου, τὸν Κύριον.*	3. Εὐχαριστεῖτε οἱ Ἄγγελοι Κυρίου, καὶ οἱ Οὐρανοὶ τοῦ Κυρίου, τὸν Κύριόν μας.
4. *Ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.*	4. Δοξολογεῖτε, καὶ ὑπερυψώνετε αὐτὸν αἰώνια.
5. *Εὐλογεῖτε ὕδατα πάντα, τὰ ὑπεράνω τῶν Οὐρανῶν.*	5. Εὐχαριστεῖτε τὰ νερὰ ὅλα τὰ ἐπάνω τῶν Οὐρανῶν.
6. *Πᾶσαι αἱ δυνάμεις Κυρίου, τὸν Κύριον.*	6. Καὶ ὅλα τὰ ἀόρατα πλήθη καὶ δυνάμεις τοῦ Κυρίου, τὸν Κύριον, ὅστις σᾶς ἔκαμε.
7. *Ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.*	7. Κοξολογεῖτε αὐτὸν καὶ ὑπερυψώνετέ τον αἰώνια.
8. *Εὐλογεῖτε Ἥλιος, καὶ*	8. Εὐχαριστεῖτε ὁ Ἥλιος, καὶ τὸ Φεγγάρι, καὶ τὰ

Ἄςρα τοῦ Οὐρανοῦ, τὸν Κύριον δοξολογεῖτε καὶ ὑπερυψώνετέ τον αἰώνια.

9. Εὐχαριςεῖτε κάθε ὄμβρος καὶ δροσία, καὶ ὅλοι οἱ ἄνεμοι, τὸν Κύριον, δοξολογεῖτε καὶ ὑπερυψώνετέ τον αἰώνια.

10. Εὐχαριςεῖτε ἡ φωτία καὶ ἡ φλόγα, ἡ ψύχρα καὶ ἡ κάψα, τὸν Κύριον δοξολογεῖτε, καὶ ὑπερυψώνετέ τον αἰώνια.

11. Εὐχαριςεῖτε δροσοῦλαι, καὶ κοκοσάλι, πάγος, καὶ κρυάδα, τὸν Κύριον δοξολογεῖτε, καὶ ὑπερυψώνετέ τον αἰώνια.

12. Εὐχαριςεῖτε ςοῦπαι καὶ χιονίαι, ἀςραπαὶ καὶ νεφέλη, τὸν Κύριον δοξολογεῖτε, καὶ ὑπερυψώνετέ τον αἰώνια.

13. Εὐχαριςεῖτε τὸ φῶς καὶ τὸ σκότος, νύκτες καὶ ἡμέραι, τὸν Κύριον δοξολογεῖτε, καὶ ὑπερυψώνετέ τον ἡμέρα νύκτα αἰώνια.

14. Εὐχαριςεῖτε ἡ γῆ τὰ ὄρη καὶ τὰ βουνὰ, καὶ ὅσα φυτρώνουσιν εἰς ἐσᾶς, τὸν Κύριον· καὶ δοξολογεῖτέ τον, καὶ ὑπερυψώνετέ τον αἰώνια.

15. Εὐχαριςεῖτε αἱ βρύσαι αἱ θάλασσαι καὶ οἱ ποταμοὶ, τὰ θηριόψαρα, καὶ ὅλα, ὅσα τρέχουσι μέσα εἰς τὰ νερὰ, τὸν Κύριον δοξολογεῖτέ τον, καὶ ὑπερυψώνετέ τον αἰώνια.

Σελήνη, Ἄςρα τοῦ Οὐρανοῦ, τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

9. Εὐλογεῖτε πᾶς ὄμβρος, καὶ δρόσος, πάντα τὰ πνεύματα, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

10. Εὐλογεῖτε πῦρ, καὶ καῦμα, ψῦχος, καὶ καύσων, τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

11. Εὐλογεῖτε δρόσοι, καὶ νιφετοὶ, πάγοι, καὶ ψῦχος, τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

12. Εὐλογεῖτε πάχναι, καὶ χιόνες, ἀςραπαὶ, καὶ νεφέλαι, τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

13. Εὐλογεῖτε φῶς, καὶ σκότος, νύκτες, καὶ ἡμέραι, τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

14. Εὐλογεῖτε ἡ γῆ, ὄρη, καὶ βουνοὶ, καὶ πάντα τὰ φυόμενα ἐν αὐτῇ, τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

15. Εὐλογεῖτε πηγαὶ, θάλασσαι, καὶ ποταμοὶ, κήτη, καὶ πάντα τὰ κινούμενα ἐν τοῖς ὕδασι, τὸν Κύ-

ριον, ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

16. Εὐλογεῖτε πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ Οὐρανοῦ, τὰ θηρία, καὶ πάντα τὰ κτήνη, τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

17. Εὐλογεῖτε Υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, εὐλογείτω Ἰσραὴλ τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

18. Εὐλογεῖτε Ἱερεῖς Κυρίου, δοῦλοι Κυρίου τὸν Κύριον ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

19. Εὐλογεῖτε πνεύματα, καὶ ψυχαὶ Δικαίων, ὅσιοι καὶ ταπεινοὶ τῇ καρδίᾳ, τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

20. Εὐλογεῖτε Ἀνανία, Ἀζαρία, καὶ Μισαὴλ τὸν Κύριον ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

21. Εὐλογεῖτε Ἀπόστολοι, Προφῆται, καὶ Μάρτυρες Κυρίου, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

22. Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα τὸν Κύριον ὑμνοῦμεν, καὶ

16. Εὐχαριστεῖτε ὅλα τὰ πετούμενα τοῦ Οὐρανοῦ, τὰ θηρία τὰ ἄγρια, καὶ ὅλα τὰ ζῶα τὰ ἥμερα, τὸν Κύριον δοξολογεῖτέ τον, καὶ ὑπερυψώνετέ τον αἰώνια.

17. Εὐχαριστεῖτέ τον οἱ ἄνθρωποι, ἂς εὐχαριστῇ ὅλος ὁ Λαὸς τὸν Κύριόν μας δοξολογεῖτέ τον, καὶ ὑπερυψώνετέ τον ἡμέρα νύκτα αἰώνια.

18. Εὐχαριστεῖτε ξεχωριστὰ ἐσεῖς οἱ Ἱερεῖς τοῦ Κυρίου, καὶ ὅλοι οἱ Ἐκκλησιαστικοὶ ὑπηρέται τοῦ Θεοῦ, τὸν Κύριόν μας, δοξολογεῖτέ τον καθ' ἑκάστην ὥραν, καὶ ὑψώνετέ τον καθὼς εἶναι μεγάλος παρὰ μεγάλα αἰώνια.

19. Εὐχαριστεῖτε καρδίαι, καὶ ψυχαὶ τῶν Δικαίων, καὶ οἱ καλοὶ καὶ ταπεινοὶ καὶ ἐγκαρδιακοὶ φίλοι, τὸν Κύριον δοξολογεῖτέ τον, καὶ ὑπερυψώνετέ τον προσωρινὰ καὶ αἰώνια.

20. Εὐχαριστεῖτε Ἀνανία, Ἀζαρία, καὶ Μισαὴλ, τὸν Κύριον δοξολογεῖτέ τον, καὶ ὑπερυψώνετέ τον παντοτινὰ καὶ ἀσκόλαστα.

21. Εὐχαριστεῖτε Ἀπόστολοι, Προφῆται, καὶ Μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ, τὸν Κύριον δοξολογεῖτε, καὶ ὑπερυψώνετέ τον πολλὰ καὶ μεγάλα, πρόσκαιρα καὶ αἰώνια· Ἀντάμα μὲ τοὺς Ἁγίους τρεῖς Παῖδας, κατὰ τὰ μεγάλα χαρίσματα, τὰ ὁποῖα σᾶς ἔδωκε, καὶ σᾶς ἐτίμησε.

22. Μὲ τοὺς ἄνωθεν Ἁγίους, καὶ ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ εὐλογοῦμεν τὸν Πατέρα, καὶ τὸν Υἱὸν, καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον τοῦ Κόσμου, δοξολογοῦμεν, καὶ ὑ-

περυψώνομέν τον αἰώνια, διὰ τὰς μεγάλας του καὶ ἀπείρους εὐεργεσίας, καὶ χάριτας, τὰς ὁποίας μᾶς κάνει καθημερούσιον.

23. Ναὶ ἐξόλης μας τῆς καρδίας ἐπαινοῦμεν καὶ εὐχαρισοῦμεν, καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριόν μας καὶ Θεὸν Ἰησοῦν Χρισόν, καὶ τὸν δοξολογοῦμεν, καὶ τὸν ὑπερυψώνομεν μὲ ὅλην μας τὴν εὐλάβειαν αἰωνίως.

ὑπερυψοῦμεν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

23. Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον, ὑμνοῦντες. καὶ ὑπερυψοῦντες αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

ᾨΔΗ ἘΝΝΑΤΗ.

Αἴνεσις Ἁγνῆς Μητρὸς Παρθένου Κόρης. Κεφ. α'.

Εὐχαρισία, τὴν ὁποίαν κάνει πρὸς τὸν Θεὸν ἡ Ἁγία Μήτηρ τοῦ Χρισοῦ ἡ Παρθένος καὶ Κόρη.

Πηγαίνουσα μετὰ τὸν Εὐαγγελισμὸν τοῦ Ἀγγέλου ἡ Παναγία εἰς τὴν Ἐλισάβετ, τὴν ἐχαιρέτησεν ἡ Ἐλισάβετ λέγουσα πρὸς αὐτὴν. »Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶ, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου· καὶ πόθεν μοι τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ Μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρός με;« Τότε εὐχαρίσησεν ἡ Παρθένος τὸν Θεὸν, διὰ τὴν Σάρκωσιν τοῦ Υἱοῦ της, καὶ τὴν σωτηρίαν τοῦ Κόσμου, Καὶ εἶπε τὸ, »Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον.« Καὶ τώρα, ἐν ᾧ τὸ ψάλλομεν ἡμεῖς, φαίνεται, ὅτι ὁμιλῇ πρὸς ἡμᾶς ἡ Ὑπεραγία, καὶ δοξάζει τὸν Θεὸν εἰς τὴν χάριν, τὴν ὁποίαν τῇ ἔκαμε. Καὶ ἡμεῖς πάλιν φαίνεται, πῶς τὴν δοξάζομεν, ἐπειδὴ μὲ τὸ μέσον της διὰ νὰ γεννήσῃ τὸν Χρισὸν ἐσωθήκαμεν. Καὶ διὰ τοῦτο ἁρμόδια ἡ Ἐκκλησία λέγει ἓν σίχον ἀπὸ μέρος τῆς Παναγίας, καὶ ἄλλον ἀπὸ μέρος μας, εἰς δοξολογίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τῆς Βασιλείας του. Καὶ φαίνεται, πῶς χαιρόμεθα τὴν χαράν της, καὶ αὐτὴ τὴν σωτηρίαν μας. Διὰ τοῦτο ψάλλουσι τὴν τιμιωτέραν μὲ μεγάλην εὐλάβειαν, κάνοντές της μετάνοιαν ἕως εἰς τὴν γῆν, Εὐχαρισοῦντες αὐτὴν καὶ τὸν Υἱόν της εἰς τὰς μεγάλας χάριτας, τὰς ὁποίας κάνει ὁ Θεὸς μὲ τὰς μεσιτείας της εἰς ἡμᾶς τοὺς ἀναξίους δούλους του.

Τὸ Κείμενον.

1. Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον, καὶ ἠγαλλίασε τὸ Πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρίμου.

2. Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί.

3. Ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατὸς, καὶ Ἅγιον τὸ Ὄνομα αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰν, καὶ γενεὰν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.

4. Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν·

5. Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσε ταπεινοὺς, πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν, καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς.

6. Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ, μνησθῆναι ἐλέους. καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς Πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραὰμ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Μὲ μεγάλον πόθον εὐχαριστεῖ ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον, καὶ ἀναγαλλιᾷ ἡ καρδία μου εἰς τὸν Θεὸν τὸν πλάστην μου, ὅς τις μοὶ ἔκαμε τόσην ὑπερθαύμασον καὶ ἐξεχωριστὴν χάριν.

2. Μεγαλύνω τον, ὅς τις ἐσοχάσθη εἰς ἐμένα τὴν ταπεινήν του δούλην, καὶ μὲ ἔκαμε Μητέρα τοῦ Υἱοῦ του, διὰ τὸ ὁποῖον βλέπω, πῶς ἀπὸ τώρα καὶ ἔμπροσθεν θέλουσι μὲ καλοτυχίζει ὅλαι αἱ γενεαὶ, αἱ ὁποῖαι θέλουσι πιστεύσει εἰς τὸν Υἱὸν καὶ Θεόν μου.

3. Προσκυνῶ τον, ὅς τις ἔκαμεν εἰς ἐμένα τέτοια παρὰ μεγάλα καὶ Ἅγια πράγματα ὁ Μεγαλοδύναμος, διατὶ τὸ Ἅγιόν του Ὄνομα εἶναι πολλὰ καλόν· Καὶ ἡ ἐλεημοσύνη του εἶναι παντοτινὰ ἀπὸ παιδία ὡς παιδία εἰς ὅσους τὸν εὐλαβοῦνται.

4. Δοξάζω τον, ὅς τις ἔκαμε μεγάλα καλὰ μὲ τὴν δύναμίν του εἰς τὸ πλάσμα του, καὶ διεσκόρπισε τοὺς ὑπερηφάνους ἐχθροὺς ὁρατοὺς καὶ ἀοράτους, Καὶ τοὺς ἠφάνισε μὲ ὅλας τὰς πονηρίας τῆς καρδίας των.

5. Δοξολογῶ τον, ἐπειδὴ ἔρριψε κάτω τοὺς ἀπίστους Τυράννους ἀπὸ τοὺς Θρόνους των, καὶ ἀνέβασε τοὺς ταπεινοὺς, Καὶ ἐχόρτασε τοὺς πεινασμένους ἀπὸ τὰ καλά του, Καὶ ἐκείνους τοὺς πλουσίους ἐδίωξε πτωχοὺς καὶ καταδεδικασμένους.

6. Εὐχαριστῶ τον, ἐπειδὴ ἐβοήθησε τῷ ἀγαπημένῳ του Λαῷ, ἐνθυμούμενος νὰ κάμῃ ἐλεημοσύνην εἰς αὐτόν. Καθὼς ἔταξε τῶν Πατέρων μας, ἤγουν τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τῆς τεκνογονίας του, νὰ εἶναι μετ' αὐτῶν αἰωνίως. τοῦτο νοοῦνται διὰ τὸν Δεσπότην Χριστὸν, ὅς τις καταβαίνει ἀπὸ τὸ σπέρμα τοῦ Ἀβραὰμ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τὰ Ἔθνη, καὶ ἔλαβον τὴν εὐλογίαν του.

Ὁ Ζαχαρίας εὐλογεῖ Παιδὸς τόκον.

Προσευχὴ τοῦ Προφήτου Ζαχαρίου, τοῦ Πατρὸς τοῦ Προδρόμου.

Ὡς ἐγεννήθη ὁ Πρόδρομος, καὶ ἔλαβε πάλιν ὁ Ζαχαρίας ὁ Πατήρ του τὴν φωνήν του, γεμάτος ἀπὸ Πνεῦμα Ἅγιον ἐπροφήτευσε πρὸς τὸν Υἱόν του, καὶ τῷ εἶπε, πῶς αὐτὸς θέλει ἰδῆ τὸν Χριςὸν, καὶ νὰ τὸν δείξῃ εἰς τὸν Λαὸν νὰ τὸν πιςεύσωσι. Καὶ εὐχαριςεῖ τὸν Θεὸν διὰ τὴν ἐλευθερίαν, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν εἰς τὸν Κόσμον μὲ τὴν Σάρκωσιν τοῦ Υἱοῦ του, τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριςοῦ· καὶ τὸν ἐλύτρωσε, κατὰ τοὺς Προφήτας, ἀπὸ τοῦ διαβόλου τὰς χεῖρας· Παρακινῶν καὶ ἡμᾶς τοὺς Χριςιανοὺς νὰ εὐχαριςῶμεν αὐτὴν τὴν μεγάλην ἐλεημοσύνην, καὶ νὰ σπουδάζωμεν ἡμέραν καὶ νύκτα εἰς τὰ προςάγματά του, κατὰ τὰ μεγάλα μας χρέη· διὰ νὰ μᾶς βάλῃ καὶ εἰς τὴν Βασιλείαν του.

Ἡ Ἐξήγησις.

1. Νὰ εἶναι δοξασμένος ὁ Κύριος καὶ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ, ὅςτις ἠθέλησε καὶ ἐςοχάςθη, καὶ ἔκαμε τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὸν Λαόν του.

2. Καὶ ἐσήκωσεν εἰς ἡμᾶς τὴν θαυμαςήν του δύναμιν νὰ μᾶς βοηθήσῃ. ἤγουν τὸν Κύριόν μας Ἰησοῦν Χριςόν, ὅςτις καταβαίνει ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Δαβὶδ τοῦ ἀγαπημένου δούλου του.

3. Καθὼς τὸ προεῖπεν ἡ Βασιλεία του μὲ τὸ ςόμα τῶν Ἁγίων του δούλων τῶν Προφητῶν, ἀπὸ πολλοὺς καὶ διαφόρους χρόνους, Πῶς θέλει μᾶς δώσει Βασιλέα ἀπὸ τὸ σπέρμα τοῦ Δαβίδ, νὰ μᾶς λυτρώσῃ ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς μας, Καὶ νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὴν χεῖρα ὅλων τῶν κακοθελητῶν μας.

4. Καὶ τῶρα ἔφθασεν ὁ καιρὸς νὰ κάμῃ τὴν ἐλεημοσύνην, τὴν ὁποίαν ἔταξε τῶν Πατέρων μας, μὲ τὸ νὰ ἐνθυμᾶται πάντα τὰς Ἁγίας του συμφωνίας.

5. Καὶ ἐτελείωσε τὸν ὅρκον, τὸν ὁποῖον ὤμοσε τοῦ Ἀβραὰμ τοῦ Πατρός μας, πῶς θέλει μᾶς δώσει τὸν τόπον τοῦτον, ἱὰ τὸν κληρονομήσωμεν, καὶ νὰ κατοικῶμεν ἄφοβα, καὶ ἐλεύθεροι ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν μας.

Τὸ Κείμενον.

1. *Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ.*

2. *Καὶ ἤγειρε κέρας σωτηρίας ἡμῖν, ἐν τῷ οἴκῳ Δαβὶδ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ.*

3. *Καθὼς ἐλάλησε διὰ ςόματος τῶν Ἁγίων, τῶν ἀπ᾽ αἰῶνος Προφητῶν αὐτοῦ. Σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς.*

4. *Ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν Πατέρων ἡμῶν, καὶ μνησθῆναι διαθήκης Ἁγίας αὐτοῦ.*

5. *Ὅρκον, ὃν ὤμοσε πρὸς Ἀβραὰμ τὸν Πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ἡμῖν ἀφόβως, καὶ ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν*

ἡμῶν ῥυσθέντας.

6. *Λατρεύειν αὐτῷ ἐν ὁσιότητι, καὶ δικαιοσύνῃ, ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν.*

7. *Καὶ σὺ, Παιδίον, Προφήτης Ὑψίσου κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου, ἑτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ.*

8. *Τοῦ δοῦναι γνῶσιν Σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν, διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν.*

9. *Ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους, ἐπιφάναι τοῖς ἐν σκότει, καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις.*

10. *Τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας ἡμῶν, εἰς ὁδὸν εἰρήνης.*

6. Διὰ νὰ τῷ δουλεύωμεν καὶ ἡμεῖς, καὶ νὰ τὸν προσκυνῶμεν μὲ καθαρὰν καρδίαν καὶ καλὰ ἔργα, καὶ νὰ περιπατῶμεν μὲ δικαιοσύνην ἔμπροσθέν του ὅλας τὰς ἡμέραις τῆς ζωῆς μας.

7. Καὶ ἐσὺ, τέκνον μου Ἰωάννη, θέλεις εἶσαι, καὶ νὰ ὀνομάζεσαι Προφήτης τοῦ Μεγαλοδυνάμου, διατὶ ἐσὺ θέλεις παγαίνει μὲ τὸν λόγον σου ὡς πρετοιμαςὴς ἔμπροσθέν του, νὰ διδάσκῃς καὶ νὰ καθαρίζῃς τὰς ςράτας του· ἤγουν τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων νὰ τὸν γνωρίσωσι.

8. Καὶ νὰ δώσῃς εἴδησιν σωτηρίας εἰς τὸν Λαόν του, πῶς ἦλθε νὰ τοὺς σώσῃ. Νὰ τὸν ἀποδεχθῶσι, καὶ νὰ τὸν προσκυνήσωσιν ὡς Θεόν των διὰ νὰ συγχωρηθῶσιν αἱ ἁμαρτίαι των. Καὶ τοῦτο θέλει γένῃ διὰ τὴν πολλὴν εὐσπλαγχνίαν τῆς ἐλεημοσύνης τοῦ Θεοῦ μας.

9. Εἰς ἡμᾶς, εἰς τοὺς ὁποίους ἠθέλησεν ἡ Οὐράνιος Ἀνατολὴ νὰ ξημερώσῃ ἀπὸ τὸ ὕψος της τὸ μεγάλον εἰς τὸ πρόσωπόν μας. Νὰ φανῇ ὁ ἀκτινοφωτεροςόλιςος Ἥλιος· ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ Σαρκοφόρος, νὰ φέξῃ εἰς τὰ ὀμμάτιά μας ἐν ᾧ καθήμεθα εἰς τὸ σκότος καὶ εἰς τὸν ἴσκιον τοῦ θανάτου.

10. Τὸ ὁποῖον κάνει διὰ νὰ διορθώσῃ τὰς γνώμας καὶ τὰ πόδια μας, Καὶ νὰ μᾶς ὁδηγήσῃ, καὶ νὰ μᾶς δυναμώσῃ νὰ τρέχωμεν εἰς τὴν Ἁγίαν ςράταν τῶν προσαγμάτων του, καὶ εἰς τὴν αἰώνιον ἀνάπαυσιν τῆς Βασιλείας του. Ἀμήν.

ΤΟΥ ΣΟΦΩΤΑΤΟΥ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΒΛΕΜΜΙΔΟΥΣ

ἐκλογὴ

Ἐκ τῆς Δαβιτικῆς βίβλου συλλεγεῖσα καὶ τεθεῖσα ἁρμοζόντως ἑκάςῃ ἑορτῇ τοῦ χρόνου.

Ψάλλεται πρῶτον τὸ Αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου, καὶ τὰ, Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, καὶ ἔπειτα, οἱ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς τυχούσης ἑορτῆς σημειωθέντες ςίχοι.

Δοῦλοι Κύριον· Ἀλληλούϊα.

Αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου, αἰνεῖτε δοῦλοι Κύριον· Ἀλληλούϊα.
Οἱ ἑςῶτες ἐν οἴκῳ Κυρίου ἐν αὐλαῖς οἴκου Θεοῦ ἡμῶν· Ἀλληλ.
Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθὸς Κύριος.
Ψάλατε τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, ὅτι καλόν·
Οτι τὸν Ἰακὼβ ἐξελέξατο ἑαυτῷ ὁ Κύριος.
Ἰσραὴλ εἰς περιουσιασμὸν ἑαυτῷ.
Ὅτι ἐγὼ ἔγνωκα, ὅτι μέγας ὁ Κύριος.
Καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν παρὰ πάντας τοὺς Θεούς.
Πάντα, ὅσα ἠθέλησεν ἐποίησεν ὁ Κύριος,
Ἐν τῷ οὐραῷ καὶ ἐν τῇ γῇ·
Ἐν ταῖς θαλάσσαις, καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἀβύσσοις.

Ἀνάγων νεφέλαις, ἐξ ἐσχάτου τῆς γῆς.
Ἀςραπὰς εἰς ὑετὸν ἐποίησεν.
Ὁ ἐξάγων ἀνέμους ἐκ θησαυρῶν αὐτοῦ·
Ὡς ἐπάταξε τὰ πρωτότοκα Αἰγύπτου.
Ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους.
Ἐξαπέςειλε σημεῖα, καὶ τερατα ἐν μέσῳ σου Αἴγυπτε.
Ἐν Φαραῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς δούλοις αὐτοῦ,
Ὃς ἐπάταξεν ἔθνη πολλά,
Καὶ ἀπέκτεινε βασιλεῖς κραταιούς,
Τὸν Σηὼν βασιλέα τῶν Ἀμοῤῥαίων,
Καὶ τὸν Ὢγ βασιλέα τῆς Βασὰν,
Καὶ πάσας τὰς βασιλείας Χαναάν.
Καὶ ἔδωκε τὴν γῆν αὐτων κληρονομίαν.
Κληρονομίαν Ἰσραὴλ λαῷ αὐτοῦ.
Κύριε, τὸ ὄνομάσου εἰς τὸν αἰῶνα·
Καὶ τὸ μνημόσυνόν σου εἰς γενεὰν καὶ γενεάν·
Ὅτι κρινεῖ Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ.
Καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται.
Τὰ εἴδωλα τῶν ἐθνῶν ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων.
Στόμα ἔχουσι καὶ οὐ λαλήσουσιν.
Ὀφθαλμοὺς ἔχουσι καὶ οὐκ ὄψονται.
Ὦτα ἔχουσι καὶ οὐκ ἐνωτισθήσονται.
Οὐδὲ γάρ ἐςι πνεῦμα ἐν τῷ ςόματι αὐτῶν.
Ὅμοιοι αὐτοῖς γένοιντο οἱ ποιοῦντες αὐτά.
Καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς.
Οἶκος Ἰσραὴλ εὐλογήσατε τὸν Κύριον.
Οἶκος Ἀαρὼν εὐλογήσατε τὸν Κύριον.
Οἶκος Λευῒ εὐλογήσατε τὸν Κύριον.
Οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον εὐλογήσατε τὸν Κύριον.
Εὐλογητὸς Κύριος ἐκ Σιὼν ὁ κατοικῶν Ἱερουσαλήμ.

Εʼξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ ὅτι ἀγαθὸς, ἀλληλούϊα· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ· ἀλληλούϊα.

Εʼξομολογεῖσθε τῷ Θεῷ τῶν Θεῶν, ἀλληλούϊα· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλνος αὐτοῦ· ἀλληλούϊα.

Εʼξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ τῶν Κυρίων·

Τῷ ποιήσαντι θαυμάσια μεγάλα μόνῳ·

Τῷ ποιήσαντι τοὺν οὐρανοὺς ἐν συνέσει·

Τῷ ςερεώσαντι τὴν γῆν ἐπὶ τῶν ὑδάτων·

Τῷ ποιήσαντι φῶτα μεγάλα μόνῳ.

Τὸν ἥλιον εἰς ἐξουσίαν τῆς ἡμέρας·

Τὴν Σελήνην, καὶ τοὺς Αʼςέρας εἰς ἐξουσίαν τῆς νυκτός.

Τῷ πατάξαντι Αἴγυπτον σὺν τοῖς πρωτοτόκοις αὐτῶν,

Καὶ ἐξαγαγόντι τὸν Ἰσραὴλ ἐκ μέσου αὐτῶν,

Εʼν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ.

Τῷ καταδιελόντι τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν εἰς διαιρέσεις,

Καὶ διαγαγόντι τὸν Ἰσραὴλ διὰ μέσου αὐτοῦ,

Καὶ ἐκτινάξαντι Φαραὼ, καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῖς εἰς θάλασσα ʼρυθράν.

Τῷ διαγαγόντι τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ.

Τῷ πατάξαντι βασιλεῖς μεγάλους,

Καὶ ἀποκτείναντι βασιλεῖς κραταιούς.

Τὸν Σηὼν βασιλέα τῶν Αʼμοῤῥαίων,

Καὶ τὸν Ὢγ βασιλέα τῆς Βασάν.

Καὶ δόντι τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομίαν.

Κληρονομίαν Ἰσραὴλ δούλῳ αὐτοῦ.

Οʼτι ἐν τῇ ταπεινώσει ἡμῶν ἐμνήσθη ἡμῶν ὁ Κύριος.

Καὶ ἐλυτρώσατο ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν.

Οʼ διδοὺς τροφὴν πάσῃ σαρκί.

Εʼξομολογεῖσθε τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ.

Εἰς τὸ Γενέσιον τῆς ὑπερενδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου. Σεπτεμβ. ή.

Τῆς πραότητος αὐτοῦ. Ἀλληλουΐα.

Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Δαβὶδ, καὶ πάσης τῆς πραότητος αὐτοῦ· Ἀλληλουΐα.
Ὡς ὤμοσε τῷ Κυρίῳ, ηὔξατο τῷ Θεῷ Ἰακώβ. ἀλληλουΐα.
Εἰ εἰσελεύσομαι εἰς σκήνωμα οἴκου μου, εἰ καταβήσομαι ἐπὶ κλίνης στρωμνῆς μου,
Εἰ δώσω ὕπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου, καὶ τοῖς βλεφάροις μου νυσταγμὸν καὶ ἀνάπαυσιν.
Ἕως οὗ εὕρον τόπον τῷ Κυρίῳ Θεῷ Ἰακώβ.
Ἰδοὺ ἠκούσαμεν αὐτὴν ἐν Εὐφραθᾷ.
Εὕρομεν αὐτὴν ἐν τοῖς πεδίοις τοῦ δρυμοῦ.
Αὕτη ἡ πύλη τοῦ Κυρίου, δίκαιοι εἰσελεύσονται ἐν αὐτῇ.
Δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ.
Ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ αὐτῆς καὶ οὐ σαλευθήσεται.
Ὤμοσε Κύριος τῷ Δαβὶδ ἀλήθειαν, καὶ οὐ μὴ ἀθετήσει αὐτήν.
Ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου.
Ὅτι ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιὼν, ἡρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτῷ.
Ὧδε κατοικήσω, ὅτι ἡρετισάμην αὐτήν.
Ἡγίασε τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ ὕψιστος.
Ἁγιωσύνη, καὶ μεγαλοπρέπεια ἐν τῷ ἁγιάσματι αὐτοῦ.
Ἅγιος ὁ ναός σου θαυμαστὸς ἐν δικαιοσύνῃ.
Τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἁγίασμα, Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν.
Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ.
Διὰ τοῦτο λαοὶ ἐξομολογήσονταί σοι εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

Δόξα, καὶ νῦν Ἀλληλουΐα.

Εἰς τὴν Σεβάσμιον ὕψωσιν τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ· Σεπτεμ. 14.

Τοὺς πολεμοῦντας με· Ἀλληλούϊα.

Δίκασον, Κύριε, τοὺς ἀδικοῦντας με, πολέμησον τοὺς πολεμοῦντας με· ἀλληλούϊα.
Ἐπιλαβοῦ ὅπλου καὶ θυρεοῦ, καὶ ἀνάστηθι εἰς τὴν βοήθειάν μου· Ἀλληλούϊα.
Ἔκχεον ῥομφαίαν, καὶ σύγκλεισον ἐξ ἐναντίας τῶν καταδιωκόντων με.
Ἐσημειώθη ἐφ᾽ ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε.
Ὡς ὅπλῳ εὐδοκίας ἐστεφάνωσας ἡμᾶς.
Ἔδωκας τοῖς φοβουμένοις σε σημείωσιν τοῦ φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τόξου.
Ἀνέβης εἰς ὕψος ᾐχμαλώτευσας αἰχμαλωσίαν.
Ἔδωκας κληρονομίαν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου, Κύριε.
Τοῦ γνῶναι ἐν τῇ γῇ τὴν ὁδόν σου ἐν πᾶσιν ἔθνεσι τὸ σωτήριόν σου.
Εἴδοσαν πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.
Προσκυνήσωμεν εἰς τὸν τόπον, οὗ ἔστησαν οἱ πόδες αὐτοῦ.
Τότε ἀγαλλιάσονται πάντα τὰ ξύλα τοῦ δρυμοῦ.
Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς.
Σχολάσατε καὶ γνῶτε, ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ Θεός.
Ὑψωθήσομαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὑψωθήσομαι ἐν τῇ γῇ.
Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιος ἐστι.
Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου.
Καὶ ποίμανον αὐτούς, καὶ ἔπαρον αὐτοὺς ἕως τοῦ αἰῶνος.

Δόξα, καὶ νῦν Ἀλληλούϊα.

Εἰς τὸν Ἅγιον καὶ ἔνδοξον Ἀπόστολον Ἰωάννην τὸν Θεολόγον, καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς Ἀποστόλους.

Τὸ στερέωμα· Ἀλληλούϊα.

Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλει τὸ στερέωμα· Ἀλληλούϊα.

Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ τὰ θαυμάσιά σου, Κύριε, καὶ γὰρ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν ἐκκλησίᾳ ἁγίων· Ἀλληλούϊα.

Ἀντὶ τῶν πατέρων σου ἐγεννήθησαν οἱ υἱοί σου.

Καταστήσεις αὐτοὺς ἄρχοντας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

Ἄρχοντες λαῶν συνήχθησαν μετὰ τοῦ Θεοῦ Ἀβραάμ.

Ὅτι τοῦ Θεοῦ οἱ κραταιοὶ τῆς γῆς σφόδρα ἐπήρθησαν.

Θεὸς Θεῶν Κύριος ἐλάλησε, καὶ ἐκάλεσε τὴν γῆν.

Ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν αἰνετὸν τὸ ὄνομα Κυρίου.

Ἔφαναν αἱ ἀστραπαὶ αὐτοῦ τῇ οἰκουμένῃ.

Ἀνήγγειλαν οἱ οὐρανοὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ.

Ἄρχοντες Ἰούδα ἡγεμόνες αὐτῶν.

Ἄρχοντες Ζαβουλών, ἄρχοντες Νεφθαλείμ.

Ἐβασίλευσεν ὁ Θεὸς ἐπὶ τὰ ἔθνη.

Ὁ Θεὸς ὁ ἐνδοξαζόμενος ἐν βουλῇ ἁγίων.

Μέγας καὶ φοβερὸς ἐστὶν ἐπὶ πάντας τοὺς περικύκλῳ αὐτοῦ.

Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ αἱ πατριαὶ τῶν ἐθνῶν, ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ δόξαν καὶ τιμήν·

Ἀναγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὴν δόξαν αὐτοῦ, ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τὰ θαυμάσια αὐτοῦ·

Εἴπατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὅτι Κύριος ἐβασίλευσε· καὶ γὰρ κατώρθωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται.

Ἐν βουλῇ εὐθέων καὶ συναγωγῇ μεγάλα τὰ ἔργα Κυρίου.

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν.

Ἔθετο ἐν αὐτοῖς τοὺς λόγους τῶν χειλέων αὐτοῦ.

Ἔδωκεν αὐτοῖς χώρας ἐθνῶν, καὶ πόνους λαῶν κατεκληρονόμησαν.

Υ῾πέταξε λαοὺς ἡμῖν, καὶ ἔθνη ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν·

Ε᾿ξελέξατο ἡμῖν τὴν κληρονομίαν ἑαυτοῦ.

Μέγας ὁ Κύριον ἡμῶν, καὶ μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ, καὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ οὐκ ἔςιν ἀριθμός.

Αὐτὸς δώσει δύναμιν, καὶ κραταίωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ, εὐλογητὸς ὁ Θεός·

Δόξα, καὶ νῦν Α᾿λληλούϊα.

Εἰς τὸν ἅγιον Μεγαλομάρτυρα Δημήτριον, καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς μάρτυρας.

Καὶ Δύναμις· Ἀλληούϊα.

Ο῾ Θεὸς ἡμῶν καταφυγὴ, καὶ δύναμις, βοηθὸς ἐν θλίψεσι ταῖς εὑρούσαις ἡμᾶς σφόδρα· Ἀλληλούϊα.

Διὰ τοῦτο οὐ φοβηθησόμεθα ἐν τῷ ταράσσεσθαι τὴν γῆν, καὶ μετατίθεσθαι ὄρη ἐν καρδίαις θαλασσῶν.

Ο῾ Θεὸς τίς ὁμοιωθήσεταί σοι; μὴ σιγήσῃς, μηδὲ καταπραΰνῃς ὁ Θεός·

Ο῞τι ἰδοὺ οἱ ἐχθροί σου ἤχησαν, καὶ οἱ μισοῦντές σε ἦραν κεφαλήν.

Ε᾿πὶ τὸν λαόν σου κατεπανουργεύσαντο γνώμην, καὶ ἐβουλεύσαντο κατὰ τῶν ἁγίων σου!

Εἶπον, δεῦτε καὶ ἐξολοθρεύσωμεν αὐτοὺς ἐξ ἔθνους.

Ε῎θεντο τὰ θνησιμαῖα τῶν δούλων σου βρώματα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ.

Τὰς σάρκας τῶν ὁσίων σου τοῖς θηρίοις τῆς γῆς.

Ε᾿ξέχεαν τὸ αἷμα αὐτῶν ὡσεὶ ὕδωρ·

Ε῞νεκά σου θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς.

Ε᾿δοκίμασαν ἡμᾶς εἰς τὴν παγίδα, ἔθου θλίψεις ἐπὶ τὸν νῶτον ἡμῶν.

Διήλθομεν διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος, καὶ ἐξήγαγες ἡμᾶς εἰς ἀναψυχήν.

Ε᾿ν τῷ καταθλᾶσθαι τὰ ὀςᾶ μου, ὠνείδιζόν με οἱ ἐχθροί μου.

Καὶ ἐγενόμην μεμαςιγωμένος ὅλην τὴν ἡμέραν.

Καὶ ἐπὶ τὸ ἄλγος τῶν τραυμάτων μου προσέθηκαν.

Ε᾿κέκραξαν οἱ δίκαιοι, καὶ ὁ Κύριος εἰσήκουσεν αὐτῶν, καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτῶν ἐῤῥύσατο αὐτούς.

Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάςωσεν ὁ Κύριος.

Θαυμαςὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.

Φῶς ἀνέτειλε τῷ δικαίῳ, καὶ τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ εὐφροσύνη.

Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔςαι δίκαιος.

Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει, καὶ ὡσεὶ κέδρος ἡ ἐν τῷ λιβάνῳ πληθυνθήσεται.

Εὐφράνθητε ἐπὶ Κύριον, καὶ ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι, καὶ καυχᾶσθε πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.

Δόξα, καὶ νῦν Ἀλληλούϊα

Εἰς τὴν σύναξιν τῶν Ἀρχαγγέλων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ, καὶ τῶν λοιπῶν Ἀσωμάτων δυνάμεων.

Ψαλλῶ σοι· Ἀλληλούϊα.

Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, καὶ ἐναντίον Ἀγγέλων ψαλλῶ σοι· Ἀλληλούϊα.

Ὁ ποιῶν τοὺς Ἀγγέλους αὐτοῦ Πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα· Ἀλληλούϊα.

Ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ ἐμφάνηθι ἐναντίον Ἐφραὶμ καὶ Βενιαμὶν καὶ Μανασσῆ.

Καὶ ἐπέβη ἐπὶ Χερουβὶμ, καὶ ἐπετάσθη, ἐπετάσθη ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων.

Μὴ δῴης εἰς σάλον τὸν πόδα σου, μηδὲ νυσάξῃ ὁ φυλάσσων σε.

Ἰδοὺ οὐ νυσάξει, οὐδὲ ὑπνώσει ὁ φυλάσσων τὸν Ἰσραήλ.

Ὅτι τοὺς Ἀγγέλους αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ τοῦ διαφυλάξαι σε ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου.

Ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.

Παρεμβαλεῖ Ἄγγελος Κυρίου κύκλῳ τῶν φοβουμένων αὐτὸν, καὶ ῥύσεται αὐτούς.

Ἐξαπέςειλε Κύριος τὸν Ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἦρέ με ἐκ τῶν προβάτων τοῦ πατρός μου.

Ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' Ἀγγέλους, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐςεφάνωσας αὐτόν.

Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ, λειτουργοὶ αὐτοῦ, οἱ ποιοῦντες τὸ θέλημα αὐτοῦ.

Προσκυνήσατε αὐτῷ πάντες οἱ Ἄγγελοι αὐτοῦ.

Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τοῖς ὑψίςοις.

Αἰνεῖτε αὐτὸν πάντες οἱ Ἄγγελοι αὐτοῦ.

Αἰνεῖτε αὐτὸν πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ, σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

Δόξα, καὶ νῦν Ἀλληλούϊα.

Εἰς τὸν ἐν Ἁγίοις Πατέρα ἡμῶν Ἰωάννην τὸν Χρυσόςομον, καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς Ἱεράρχας.

Τὴν οἰκουμένην· Ἀλληλούϊα.

Ἀκούσατε ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη, ἐνωτίσασθε πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην.

Οἵτε γηγενεῖς καὶ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, ἐπὶ τὸ αὐτὸ πλούσιος καὶ πένης.

Τὸ ςόμα μου λαλήσει σοφίαν, καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν.

Δεῦτε τέκνα ἀκούσατέ μου, φόβον Κυρίου διδάξω ὑμᾶς.

Πορευόμενος ἄμωμος καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην.

Ἀθῶος χερσὶ καὶ καθαρὸς τῇ καρδίᾳ, ὃς οὐκ ἔλαβεν ἐπὶ ματαίῳ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.

Εὐηγγελισάμην δικαιοσύνην ἐν ἐκκλησίᾳ μεγάλῃ.

Οὐκ ἔκρυψα τὸ ἔλεός σου, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἀπὸ συναγωγῆς πολλῆς.

Τὴν δικαιοσύνην σου οὐκ ἔκρυψα ἐν τῇ καρδίᾳ μου.

Τὴν ἀλήθειάν σου, καὶ τὸ σωτήριόν σου εἶπα·

Διηγήσομαι τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε.

Νίψομαι ἐν ἀθώοις τὰς χεῖράς μου, καὶ κυκλώσω τὸ θυσιαςήριόν σου, Κύριε.

Τοῦ ἀκοῦσαί με φωνῆς αἰνέσεώς σου καὶ διηγήσασθαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου.

Κύριε, ἠγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου, καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου·

Εἶπα τοῖς παρανομοῦσι μὴ παρανομεῖτε, καὶ τοῖς ἁμαρτάνουσι μὴ ὑψοῦτε κέρας.

Οὐκ ἐκάθησα μετὰ συνεδρίου ματαιότητος καὶ μετὰ παρανομούντων οὐ μὴ εἰσέλθω.

Ἐμίσησα ἐκκλησίαν πονηρευομένων, καὶ μετὰ ἀσεβῶν οὐ μὴ καθήσω.

Στόμα δικαίου μελετήσει σοφίαν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσει κρίσιν.

Ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ οὐχ ὑποσκελισθήσεται.

Οἰκονομήσει τοὺς λόγους αὐτοῦ, ἐν κρίσει.

Ἀπὸ ἀκοῆς πονηρᾶς οὐ φοβηθήσεται.

Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν τῷ Κυρίῳ καὶ ἐλπιεῖ ἐπ' αὐτόν.

Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει καὶ ὡσεὶ κέδρος ἡ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται.

Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐξανθήσει.

Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην, καὶ οἱ ὅσιοί σου ἀγαλλιάσονται.

Μακάριοι οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ οἴκῳ σου, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων αἰνέσουσί σε.

Δόξα, καὶ νῦν, Ἀλληλούϊα.

Εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Νοεμϐ. κά.

Ἐν ὄρει Ἁγίῳ αὐτοῦ· Ἀλληλούϊα.

Μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἐν ὄρει ἁγίῳ αὐτοῦ· Ἀλληλούϊα.

Δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ.

Ἡ πόλις τοῦ βασιλέως τοῦ μεγάλου.

Ἐν πόλει Κυρίου τῶν δυνάμεων, ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Ὁ Θεὸς ἐν ταῖς βάρεσιν αὐτῆς γινώσκεται, ὅταν ἀντιλαμβάνηται αὐτῆς.

Ὁ Θεὸς ἐθεμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα.

Ἡγίασε τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ ὕψιστος.

Ἁγιωσύνη καὶ μεγαλοπρέπεια ἐν τῷ ἁγιάσματι αὐτοῦ.

Ἅγιος ὁ ναός σου θαυμαστὸς ἐν δικαιοσύνῃ

Τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἁγίασμα, Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

Θυγατέρες βασιλέων ἐν τῇ τιμῇ σου.

Παρέστη ἡ βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου, ἐν ἱματισμῷ διαχρύσῳ περιβεβλημένη πεποικιλμένη.

Ἄκουσον θύγατερ, καὶ ἴδε, καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου, καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου, καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου, καὶ ἐπιθυμήσει ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου.

Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ.

Πᾶσα ἡ δόξα τῆς θυγατρὸς τοῦ βασιλέως ἔσωθεν.

Ἐν κροσσωτοῖς χρυσοῖς περιβεβλημένη πεποικιλμένη.

Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς, καὶ αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονταί σοι.

Ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ ἀγαλλιάσει ἀχθήσονται εἰς ναὸν βασιλέως.

Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ.

Διὰ τοῦτο λαοὶ ἐξομολογήσονταί σοι εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

Δόξα, καὶ νῦν, Ἀλληλούϊα.

Εἰς τὸν ὅσιον Πατέρα ἡμῶν Σάββαν, καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς Ὁσίους.

Τῆς δεήσεώς μου· Ἀλληλούϊα.

Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον, καὶ προσέσχε μοι, καὶ εἰσήκουσε τῆς δεήσεώς μου· Ἀλληλούϊα.

Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου, καὶ κατεύθυνε τὰ διαβήματά μου· Ἀλληλούϊα.

Ἰδοὺ ἐμάκρυνα φυγαδεύων, καὶ ηὐλίσθην ἐν τῇ ἐρήμῳ.

Ἠγρύπνησα, καὶ ἐγενόμην ὡς στρουθίον μονάζων ἐπὶ δώματος.

Ἐγενήθη τὰ δάκρυά μου ἐμοὶ ἄρτος ἡμέρας καὶ νυκτός.

Τὰ γόνατά μου ἠσθένησαν ἀπὸ νηστείας, καὶ ἡ σάρξ μου ἠλλοιώθη δι᾽ ἔλεον.

Λούσω καθ᾽ ἑκάστην νύκτα τὴν κλίνην μου, ἐν δάκρυσί μου τὴν στρωμνήν μου βρέξω.

Ἐπλήγην ὡσεὶ χόρτος, καὶ ἐξηράνθη ἡ καρδία μου, ὅτι ἐπελαθόμην τοῦ φαγεῖν τὸν ἄρτον μου.

Ἀπὸ φωνῆς τοῦ στεναγμοῦ μου ἐκολλήθη τὸ ὀστοῦν μου τῇ σαρκί μου.

Διὰ τοὺς λόγους τῶν χειλέων σου ἐγὼ ἐφύλαξα ὁδοὺς σκληράς.

Ἐδίψησέ σε ἡ ψυχή μου, ποσαπλῶς σοι ἡ σάρξ μου ἐν γῇ ἐρήμῳ καὶ ἀβάτῳ καὶ ἀνύδρῳ.

Ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοί μου, ἀπὸ τοῦ ἐλπίζειν με ἐπὶ τὸν Θεόν μου.

Πλεονάκις ἐπολέμησάν με ἐκ νεότητός μου.

Ἐγὼ δὲ ἐν τῷ αὐτοὺς παρενοχλεῖν μοι, ἐνεδυόμην σάκκον καὶ ἐταπείνουν ἐν νηστείᾳ τὴν ψυχήν μου.

Καὶ γνῶτε, ὅτι ἐθαυμάστωσε Κύριος τὸν ὅσιον αὐτοῦ.

Ὅτι Κύριος ἀγαπᾷ κρίσιν, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψει τοὺς ὁσίους αὐτοῦ.

Φυλάσσει Κύριος τὰς ψυχὰς τῶν ὁσίων αὐτοῦ.

Καυχήσονται ὅσιοι ἐν δόξῃ, καὶ ἀγαλλιάσονται ἐπὶ τῶν κοιτῶν αὐτῶν.

Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τῶν ὁσίων αὐτοῦ.

Ἡ αἴνεσις αὐτοῦ ἐν ἐκκλησίᾳ ὁσίων.

Ψάλλατε τῷ Κυρίῳ οἱ ὅσιοι αὐτοῦ, καὶ ἐξομολογεῖσθε τῇ μνήμῃ τῆς ἁγιωσύνης αὐτοῦ.

Δόξα, καὶ νῦν Ἀλληλούϊα.

Εἰς τὴν Γέννησιν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριςοῦ.

Πᾶσα ἡ γῆ· Ἀλληλούϊα.

Ἀλαλάξατε τῷ Κυρίῳ ἡ γῆ· Ἀλληλούϊα.

Ψάλατε δὴ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

Δότε δόξαν ἐν αἰνέσει αὐτοῦ.

Διηγήσασθε πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ.

Εἴπατε τῷ Θεῷ ὡς φοβερὰ τὰ ἔργα σου.

Εὐφραινέσθωσαν οἱ οὐρανοὶ, καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ.

Λύτρωσιν ἀπέςειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ.

Ὡραῖος κάλλει παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐν τῇ γῇ, πάντα ὅσα ἠθέλησεν ἐποίησε.

Μήτηρ Σιὼν ἐρεῖ ἄνθρωπος, καὶ ἄνθρωπος ἐγεννήθη ἐν αὐτῇ.

Τὰ ἐλέη σου, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα ᾄσομαι.

Απαγγελῶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῷ ςόματί μου.

Ἕως τοῦ αἰῶνος ἑτοιμάσω τὸ σπέρμα σου.

Καὶ οἰκοδομήσω εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τὸν θρόνον σου.

Τὸ σπέρμα αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

Καὶ κατακυριεύσει ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης.

Αὐτὸς ἐπικαλέσεταί μου πατήρ μου εἶ σὺ, Θεός μου, καὶ ἀντιλήπτωρ τῆς σωτηρίας μου.

Κἀγὼ πρωτότοκον θήσομαι αὐτὸν, ὑψηλὸν παρὰ τοῖς βασιλεῦσι τῆς γῆς.

Καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς.

Τίς Θεὸς ἡμῶν; σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος.

Περίζωσαι τὴν ῥομφαίαν σου ἐπὶ τῶν μηρῶν σου δυνατέ.

Ποιμανεῖς αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ.

Κύριος ἐκ δεξιῶν σου συνέθλασεν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς αὐτοῦ βασιλεῖς.

Σοὶ οἴσουσι βασιλεῖς δῶρα.

Ἐκ γαςρὸς πρὸ ἑωσφόρου ἐγέννησά σε.

Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.

Κύριος εἶπε πρός με υἱός μου εἶ σὺ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε.

Αἴτησαι παρ' ἐμοῦ, καὶ δώσω σοι ἔθνη τὴν κληρονομίαν σου.

Ο῾ θρόνος σου ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.
Ρ῾άβδον εὐθύτητος ἡ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου.
Η῾γάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν.
Διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεὸς ὁ Θεός σου ἔλεον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου.
Ο῞τι σὺ κατακληρονομήσεις ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι.

Δόξα, καὶ νῦν, Ἀλληλούϊα.

Εἰς τὰ Ἅγια Θεοφάνεια.

Καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς· Ἀλληλούϊα.

Ο῾ Θεὸς οἰκτειρῆσαι ἡμᾶς, καὶ εὐλογῆσαι ἡμᾶς ἐπιφάναι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐφ᾽ ἡμᾶς, καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς· Ἀλληλούϊα.
Προσέλθετε πρὸς αὐτὸν καὶ φωτίσθητε, καὶ τὰ πρόσωπα ὑμῶν οὐ μὴ καταισχυνθῇ· Ἀλληλούϊα.
Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὁρμήματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ.
Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων, ὁ Θεὸς τῆς δόξης ἐβρόντησεν ἐπὶ ὑδάτων πολλῶν.
Ο῾ ποταμὸς τοῦ Θεοῦ ἐπληρώθη ὑδάτων.
Ε᾽πῆραν οἱ ποταμοὶ, Κύριε, ἐπῆραν οἱ ποταμοὶ φωνὰς αὐτῶν.
Α᾽ροῦσιν οἱ ποταμοὶ ἐπιτρίψεις αὐτῶν, ἀπὸ φωνῶν ὑδάτων πολλῶν.
Διὰ τοῦτο μνησθήσομαί σου ἐκ γῆς Ἰορδάνου καὶ Ἑρμονιείμ.
Α῎βυσσος ἄβυσσον ἐπικαλεῖται εἰς φωνὴν τῶν καταρακτῶν σου.
Ο῞τι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς, ἐν τῷ φωτί σου ὀψόμεθα φῶς.
Η῾ θάλασσα εἶδε, καὶ ἔφυγεν, ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω.
Τὰ ὄρη ἐσκίρτησαν ὡσεὶ κριοὶ, καὶ οἱ βουνοὶ ὡς ἀρνία προβάτων.
Α᾽πὸ προσώπου Κυρίου ἐσαλεύθη ἡ γῆ.
Τοῦ στρέψαντος τὴν πέτραν εἰς λίμνας ὑδάτων, καὶ τὴν ἀκρότομον εἰς πηγὰς ὑδάτων.
Ε᾽πίφανον τὸ πρόσωπόν σου, καὶ σωθησόμεθα.
Σὺ ἐκραταίωσας ἐν τῇ δυνάμει σου τὴν θάλασσαν.
Σὺ συνέτριψας τὰς κεφαλὰς τῶν δρακόντων ἐπὶ τοῦ ὕδατος.
Σὺ διέῤῥηξας πηγὰς καὶ χειμάῤῥους, σὺ ἐξήρανας ποταμοὺς Ἠθάμ.
Εἴδοσάν σε ὕδατα ὁ Θεὸς, εἴδοσάν σε ὕδατα, καὶ ἐφοβήθησαν.

Ἐταράχθησαν ἄβυσσοι, πλῆθος ἤχους ὑδάτων.

Φωνὴν ἔδωκαν αἱ νεφέλαι, καὶ γὰρ τὰ βέλη σου διαπορεύονται.

Φωνὴ τῆς βροντῆς ἐν τῷ τροχῷ.

Ἔφαναν αἱ ἀστραπαί σου τῇ οἰκουμένῃ.

Ἐσαλεύθη καὶ ἔντρομος ἐγενήθη ἡ γῆ.

Ἐν τῇ θαλάσσῃ αἱ ὁδοί σου, καὶ αἱ τρίβοι σου ἐν ὕδασι πολλοῖς, καὶ τὰ ἴχνη σου οὐ γνωσθήσονται.

Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας.

Δόξα, καὶ νῦν, Ἀλληλούϊα.

Εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Λόγον ἀγαθόν, Ἀλληλούϊα.

Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν· Ἀλληλούϊα.

Λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ.

Ἡ γλῶσσά μου κάλαμος γραμματέως ὀξυγράφου.

Ὡραῖος κάλλει παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων.

Ἐξεχύθη χάρις τοῖς χείλεσί σου.

Περίζωσαι τὴν ῥομφαίαν σου ἐπὶ τῶν μηρῶν σου δυνατέ.

Τῇ ὡραιότητί σου, καὶ τῷ κάλλει σου.

Καὶ ἔντεινε, καὶ κατευοδοῦ, καὶ βασίλευε.

Καὶ ὁδηγήσει σε θαυμαστῶς ἡ δεξιά σου.

Ὁ θρόνος σου ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

Ῥάβδος εὐθύτητος, ἡ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου.

Ἠγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν.

Διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεὸς ὁ Θεός σου, ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου.

Σμύρνα καὶ στακτὴ καὶ κασσία ἀπὸ τῶν ἱματίων σου, ἀπὸ βάρεων ἐλεφαντίνων.

Παρέστη ἡ βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου, ἐν ἱματισμῷ διαχρύσῳ, περιβεβλημένη πεποικιλμένη, ἐν κροσσωτοῖς χρυσοῖς περιβεβλημένη πεποικιλμένη.

Ἄκουσον θύγατερ καὶ ἴδε, καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου, καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου, καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου.

Καὶ ἐπιθυμήσει ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου.

Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ.

Ἡγίασε τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ ὕψιςος

Ἅγιος ὁ ναός σου, θαυμαςὸς ἐν δικαιοσύνῃ.

Τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἁγίασμα, Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ.

Δόξα, καὶ νῦν, Ἀλληλούϊα.

Εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς Ὑπεραγίας ἡμῶν Θεοτόκου.

Τῷ υἱῷ τοῦ βασιλέως· Ἀλληλούϊα.

Ὁ Θεὸς τὸ κρίμα σου τῷ βασιλεῖ δὸς, καὶ τὴν δικαιοσύνην σου τῷ υἱῷ τοῦ βασιλέως· Ἀλληλούϊα.

Κρίνειν τὸν λαόν σου ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ τοὺς πτωχούς σου ἐν κρίσει.

Ἀναλαβέτω τὰ ὄρη εἰρήνην τῷ λαῷ, καὶ οἱ βουνοὶ δικαιοσύνην.

Εὐαγγελίζεσθαι ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Κύριος δώσει ῥῆμα τοῖς εὐαγγελιζομένοις δυνάμει πολλῇ,

Ὁ βασιλεὺς τῶν δυνάμεων τοῦ ἀγαπητοῦ.

Ὤμοσε Κύριος τῷ Δαβὶδ ἀλήθειαν, καὶ οὐ μὴ ἀθετήσει αὐτήν.

Ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου.

Καταβήσεται ὡς ὑετὸς ἐπὶ πόκον, καὶ ὡσεὶ ςαγὼν ἡ ςάζουσα ἐπὶ τὴν γῆν.

Κύριε, κλῖνον οὐρανοὺς καὶ κατάβηθι.

Καὶ ἔκλινεν οὐρανοὺς καὶ κατέβη.

Ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιὼν, ἡρετήσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτῷ.

Ἡγίασε τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ ὕψιςος.

Ὁ Θεὸς ἐθεμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα.

Ὁ Θεὸς ἐμφανῶς ἥξει, ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ οὐ παρασιωπήσεται.

Ἀνατελεῖ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ δικαιοσύνη.

Καὶ προσκυνήσουσιν αὐτὸν πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς.

Πάντα τὰ ἔθνη δουλεύσουσιν αὐτῷ.

Ὅτι ἐῤῥύσατο πτωχὸν ἐκ δυνάςου, καὶ πένητα ᾧ οὐχ ὑπῆρχε βοηθός.
Ἔςαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ εὐλογημένον εἰς τοὺς αἰῶνας.
Πάντα τὰ ἔθνη μακαριοῦσιν αὐτόν.
Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος.
Καὶ εὐλογημένον τὸ ὄνομα τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.
Καὶ πληρωθήσεται τῆς δόξης αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ, γένοιτο γένοιτο.

Δόξα, καὶ νῦν, Ἀλληλούϊα.

Τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων.

Ἐν πάσῃ τῇ γῇ· Ἀλληλούϊα.

Κύριε, ὁ Κύριος ἡμῶν ὡς θαυμαςὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ· Ἀλληλούϊα.
Ὅτι ἐπήρθη ἡ μεγαλοπρέπειά σου ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν.
Ἐκ ςόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον.
Ἕνεκα τῶν ἐχθρῶν σου τοῦ καταλῦσαι ἐχθρὸν καὶ ἐκδικητήν.
Ἐπετίμησας ἔθνεσι καὶ ἀπώλετο ὁ ἀσεβής.
Λίθον, ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγεννήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας.
Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔςι θαυμαςὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.
Κύριος ἐν Σιὼν μέγας καὶ ὑψηλός ἐςιν ἐπὶ πάντας τοὺς λαούς.
Ἤκουσε, καὶ εὐφράνθη ἡ Σιών, καὶ ἠγαλλιάσαντο αἱ θυγατέρες τῆς Ἰουδαίας.
Ἐπαίνει Ἱερουσαλὴμ τὸν Κύριον, αἴνει τὸν Θεόν σου Σιών.
Τοῦ ἀναγγεῖλαι ἐν Σιὼν τὸ ὄνομα Κυρίου, καὶ τὴν αἴνεσιν αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ.
Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν.
Συςήσατε ἑορτὴν, ἐν τοῖς πυκάζουσιν ἕως τῶν κεράτων τοῦ θυσιαςηρίου.
Θεός μου εἶ σὺ, καὶ ἐξομολογήσομαί σοι, Θεός μου εἶ σὺ καὶ ὑψώσω σε.
Ψάλλατε τῷ Κυρίῳ, τῷ κατοικοῦντι ἐν Σιών.
Ὅπως ἂν ἐξαγγείλω πάσας τὰς αἰνέσεις σου ἐν ταῖς πύλαις τῆς θυγατρὸς Σιών.

Τίς δώσει ἐκ Σιὼν τὸ σωτήριον τοῦ Ἰσραήλ;
Ἐν αὐλαῖς οἴκου Κυρίου ἐν μέσῳ σου Ἱερουσαλήμ.
Βασιλεύσει Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα ὁ Θεός σου Σιὼν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.
Ἡ αἴνεσις αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

Δόξα, καὶ νῦν, Ἀλληλούϊα.

Τῇ Κυριακῇ τοῦ Θωμᾶ.

Ἐνεδύσατο· Ἀλληλούϊα.

Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο· Ἀλληλούϊα.
Ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν, καὶ περιεζώσατο.
Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται.
Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ Κυρίου, ἀκουστὰς ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ;
Ἐξομολογησάσθωσαν τῷ Κυρίῳ τὰ ἐλέη αὐτοῦ, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων.
Ὅτι ἐχόρτασε ψυχὴν κενὴν, καὶ ψυχὴν πεινῶσαν ἐνέπλησεν ἀγαθῶν.
Καθημένους ἐν σκότει, καὶ σκιᾷ θανάτου.
Πεπεδημένους ἐν πτωχείᾳ καὶ σιδήρῳ.
Εἰπάτωσαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ Κυρίου, οὓς ἐλυτρώσατο ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν.
Ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἐν αὐτοῖς ἐξέλιπεν.
Ἠσθένησαν, καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν.
Καὶ ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς.
Καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ σκότους, καὶ σκιᾶς θανάτου·
Ὅτι συνέτριψε πύλας χαλκᾶς, καὶ μοχλοὺς σιδηροὺς συνέθλασε·
Καὶ θυσάτωσαν αὐτῷ θυσίαν αἰνέσεως·
Καὶ ἐξαγγειλάτωσαν τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει.
Ὑψωσάτωσαν αὐτὸν ἐκ ἐκκλησίᾳ λαοῦ, καὶ ἐν καθέδρᾳ πρεσβυτέρων αἰνεσάτωσαν αὐτόν.
Ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος, καὶ ἐπάταξε τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ.

Ἀνασήτω ὁ Θεὸς καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ.

Καὶ φυγέτωσαν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ οἱ μισοῦντες αὐτόν.

Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύρος ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ.

Ἀνάςηθι Κύριος ὁ Θεός μου, ὑψωθήτω ἡ χείρ σου μὴ ἐπιλάθῃ τῶν πενήτων σου εἰς τέλος.

Δόξα, καὶ νῦν, Ἀλληλούϊα.

Τῇ πέμπτῃ τῆς Ἀναλήψεως.

Ἀγαλλιάσεως· Ἀλληλούϊα.

Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας, ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως· Ἀλληλούϊα.

Ὅτι Κύριος ὕψισος φοβερὸς βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

Ὑπέταξε λαοὺς ἡμῖν, καὶ ἔθνη ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν.

Ἐξελέξατο ἡμῖν τὴν κληρονομίαν ἑαυτῷ.

Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος.

Καὶ ἀνέβη ἐπὶ Χερουβίμ, καὶ ἐπετάσθη, ἐπετάσθη ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων.

Ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ἡμῶν·

Καὶ ἐπάρθητε πύλαι αἰώνιοι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.

Ὁ τιθεὶς νέφη τὴν ἐπίβασιν αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων.

Τίς ἐςιν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.

Κύριος κραταιὸς καὶ δυνατὸς, Κύριος δυνατὸς ἐν πολέμῳ.

Κύριος ἐν τῷ οὐρανῷ ἡτοίμασε τὸν θρόνον αὐτοῦ.

Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου.

Κύριος ἐν οὐρανῷ ὁ θρόνος αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς ἡ δόξα αὐτοῦ.

Προσκυνήσατε αὐτῷ πάντες οἱ Ἄγγελοι αὐτοῦ.

Ὁ Θεὸς κάθηται ἐπὶ θρόνου ἁγίου αὐτοῦ.

Ὁ θρόνος σου ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

Ἀνέβης εἰς ὕψος ᾐχμαλώτευσας αἰχμαλωσίαν.

Ἐκάθησας ἐπὶ θρόνου ὁ κρίνων δικαιοσύνην.

Ὅτι ἐπήρθη ἡ μεγαλοπρέπειά σου ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν.

Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς ὁ Θεὸς, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου.

Ὑψώθητι ὁ κρίνων τὴν γῆν.

Ὑψώθητι, Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου, ᾄσωμεν καὶ ψαλοῦμεν τὰς δυναστείας σου.

Τίς ὡς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν.

Ψάλλατε τῷ Θεῷ ἡμῶν ψάλλατε.

Ψάλλατε τῷ βασιλεῖ ἡμῶν ψάλλατε.

Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ προσκυνεῖτε εἰς ὄρος ἅγιον αὐτοῦ, ὅτι ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Δόξα, καὶ νῦν, Ἀλληλούϊα.

Τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς.

Τὸ στερέωμα· Ἀλληλούϊα.

Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγελεῖ τὸ στερέωμα· Ἀλληλούϊα.

Τῷ λόγῳ Κυρίου οἱ οὐρανοὶ ἐστερεώθησαν, καὶ τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ.

Κύριος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διέκυψεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων.

Πῦρ ἐνώπιον αὐτοῦ προπορεύσεται, καὶ κύκλῳ αὐτοῦ καταιγὶς σφοδρά.

Ἄνθρακες ἀνήφθησαν ἀπ᾿ αὐτοῦ, καὶ ἔκλινεν οὐρανοὺς καὶ κατέβη.

Καὶ ἐσαλεύθη, καὶ ἔντρομος ἐγενήθη ἡ γῆ.

Ἀπὸ τῆς τηλαυγήσεως αὐτοῦ αἱ νεφέλαι διῆλθον.

Πτέρυγες περιστερᾶς περιηργυρωμέναι, καὶ τὰ μετάφρενα αὐτῆς ἐν χλωρότητι χρυσίου.

Ἡ μαρτυρία Κυρίου πιστὴ σοφίζουσα νήπια.

Ἡ ἐντολὴ Κυρίου τηλαυγὴς φωτίζουσα ὀφθαλμούς.

Φωνὴ Κυρίου συσσείοντος ἔρημον, καὶ συσσείσει Κύριος τὴν ἔρημον Κάδδης.

Γῆ ἐσείσθη, καὶ γὰρ οἱ οὐρανοὶ ἔςαξαν ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ Ἰσραήλ.

Βροχὴν ἑκούσιον ἀφοριεῖς ὁ Θεὸς τῇ κληρονομίᾳ σου.

Ἀντὶ τῶν πτερύγων σου ἐγεννήθησαν οἱ υἱοί σου.

Καταςήσεις αὐτοὺς ἄρχοντας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτοῦ·

Ἐξαποςελεῖς τὸ πνεῦμά σου, καὶ κτισθήσονται, καὶ ἀνακαινιεῖς τὸ πρόσωπον τῆς γῆς·

Ποῦ πορευθῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός σου, καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου ποῦ φύγω;

Τὸ πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὁδηγήσει με ἐν γῇ εὐθείᾳ.

Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοὶ ὁ Θεὸς, καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου.

Μὴ ἀποῤῥίψῃς με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου, καὶ τὸ πνεῦμά σου τὸ ἅγιον μὴ ἀντανέλῃς ἀπ' ἐμοῦ

Ἀπόδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου σου, καὶ πνεύματι ἡγεμονικῷ ςήριξόν με.

Κύριος δώσει ῥῆμα τοῖς εὐαγγελιζομένοις δυνάμει πολλῇ.

Κύριος ἰσχὺν τῷ λαῷ αὐτοῦ δώσει, Κύριος εὐλογήσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ.

Δόξα, καὶ νῦν, Ἀλληλούϊα.

Εἰς τὴν Γέννησιν, καὶ εἰς τὴν Ἀποτομὴν καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἑορτὰς τοῦ Τιμίου Προδρόμου.

Ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον· Ἀλληλούϊα.

Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον· Ἀλληλούϊα.

Ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα· Ἀλληλούϊα.

Δυνατὸν ἐν τῇ γῇ ἔςαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ·

Ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

Ἐξανέτειλεν ἐν σκότει φῶς τοῖς εὐθέσιν.

Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔςαι δίκαιος.

Τὸ κέρας αὐτοῦ ὑψωθήσεται ἐν δόξῃ.

Σωτηρία δὲ τῶν δικαίων παρὰ Κυρίου.

Φῶς ἀνέτειλε τῷ δικαίῳ, καὶ τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ εὐφροσύνη.

Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν τῷ Κυρίῳ καὶ ἐλπιεῖ ἐπ' αὐτόν.

Ὤμοσε Κύριος τῷ Δαβὶδ ἀλήθειαν, καὶ οὐ μὴ ἀθετήσει αὐτήν.

Ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου, θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου.

Ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρας τῷ Δαβὶδ, ἡτοίμασα λύχνον τῷ Χριςῷ μου.

Ἰδοὺ ἐμάκρυνα φυγαδεύων, καὶ ηὐλίσθην ἐν τῇ ἐρήμῳ.

Ὁμοιώθην πελεκάνι ἐρημικῷ, ἐγεννήθην ὡσεὶ νυκτικόραξ ἐν οἰκοπέδῳ.

Ἠγρύπνησα καὶ ἐγενόμην ὡς ςρουθίον μονάζον ἐπὶ δώματος.

Τὰ γόνατά μου ἠσθένησαν ἀπὸ νηςείας, καὶ ἡ σάρξ μου ἠλλοιώθη δι' ἔλαιον.

Πορευόμενος ἄμωμος, καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην.

Καὶ σὺ παιδίον προφήτης ὑψίςου κληθήσει.

Προπορεύσει γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἑτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ.

Τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ.

Ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν.

Διὰ τοὺς λόγους τῶν χειλέων σου, ἐγὼ ἐφύλαξα ὁδοὺς σκληράς.

Τὴν ἀλήθειάν σου, καὶ τὸ σωτήριόν σου εἶπα.

Οὐκ ἔκρυψα τὸ ἔλεός σου, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἀπὸ συναγωγῆς πολλῆς.

Εἶπα τοῖς παρανομοῦσι μὴ παρανομεῖτε, καὶ τοῖς ἁμαρτάνουσι μὴ ὑψοῦτε κέρας.

Ἰδοὺ τὰ χείλη μου οὐ μὴ κωλύσω, Κύριε σὺ ἔγνως.

Καὶ ἡ γλῶσσά μου μελετήσει τὴν δικαιοσύνην σου, ὅλην τὴν ἡμέραν τὸν ἔπαινόν σου.

Δόξα, καὶ νῦν, Ἀλληλούϊα.

Εἰς τὴν κοίμησιν τῆς Ἁγίας καὶ Θεοπρομήτορος Ἄννης.

Τῇ δεήσεώς μου· Ἀλληλούϊα.

Ἠγάπησα, ὅτι εἰσακούσετε Κύριος τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου· Ἀλληλούϊα.

Ὅτι ἔκλινε τὸ οὖς αὐτοῦ ἐμοὶ, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις μου ἐπικαλέσομαι.

Τί ἀνταποδώσω τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὧν ἀνταπέδωκέ μοι.

Ἐκ θλίψεως ἐπεκαλεσάμην τὸν Κύριον, καὶ ἐπήκουσέ μου εἰς πλατυσμόν.

Οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, ἤλπισαν ἐπὶ Κύριον.

Βοηθὸς καὶ ὑπερασπιςὴς αὐτῶν ἐςίν.

Ἰσχύς μου, καὶ ὕμνησίς μου ὁ Κύριος, καὶ ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν.

Φωνὴ ἀγαλλιάσεως, καὶ σωτηρίας ἐν σκηναῖς δικαίων.

Δεξιὰ Κυρίου ἐποίησε δύναμιν, δεξιὰ κυρίου ὕψωσέ με.

Ἐξομολογήσομαί σοι, ὅτι ἐπήκουσάς μου, καὶ ἐγένου μοι εἰς σωτηρίαν.

Διέῤῥηξας τοὺς δεσμούς μου, σοὶ θύσω θυσίαν αἰνέσεώς μου, καὶ ἐν ὀνόματι Κυρίου ἐπικαλέσομαι.

Κύριος μνησθεὶς ἡμῶν, εὐλόγησεν ἡμᾶς.

Διεπορευόμην ἐν ἀκακίᾳ καρδίας μου ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου μου.

Κύριε εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, καὶ ἡ κραυγή μου πρὸς σὲ ἐλθέτω.

Ὅλην τὴν ἡμέραν ὠνείδιζόν με οἱ ἐχθροί μου, καὶ οἱ ἐπαινοῦντές με κατ᾿ ἐμοῦ ὤμνυον.

Ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν προσευχὴν τῶν ταπεινῶν, καὶ οὐκ ἐξουδένωσε τὴν δέησιν αὐτῶν.

Κύριος ἐξ οὐρανοῦ ἐπὶ τὴν γῆν ἐπέβλεψε τοῦ ςεναγμοῦ τῶν πεπεδημένων.

Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ ὀνειδισμοῦ τῶν δούλων σου, οὗ ὑπέσχου ἐν τῷ κόλπῳ μου πολλῶν ἐθνῶν.

Ἤκουσε καὶ εὐφράνθη ἡ Σιὼν, καὶ ἠγαλλιάσαντο αἱ θυγατέρες τῆς Ἰουδαίας, ἕνεκεν τῶν κριμμάτων σου, Κύριε.

Ἤκουσεν ἐκ ναοῦ ἁγίου αὐτοῦ φωνῆς μου, καὶ ἡ κραυγή μου ἐνώπιον αὐτοῦ εἰσελεύσεται εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ.

Εὐφρανθήτω καρδία ζητούντων τὸν Κύριον, ζητήσατε τὸν Κύριον καὶ κραταιώθητε.

Ἐξαπέςειλεν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔσωσέ με, ἔδωκεν εἰς ὄνειδος τοὺς καταπατοῦντάς με.
Ἀγαθὸν πεποιθέναι ἐπὶ Κύριον, ἢ πεποιθέναι ἐπ' ἄνθρωπον.
Ἀγαθὸν ἐλπίζειν ἐπὶ Κύριον, ἢ ἐλπίζειν ἐπ' ἄρχουσιν.
Ἐγὼ δὲ ὡσεὶ ἐλαία κατάκαρπος, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ ἤλπισα, ἐπὶ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν αἰῶνα.
Ὤμοσε Κύριος τῷ Δαβὶδ ἀλήθειαν, καὶ οὐ μὴ ἀθετήσει αὐτήν.
Ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου.
Ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρας τῷ Δαβίδ.
Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, ὃς οὐκ ἀπέςησε τὴν προσευχήν μου, καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἀπ' ἐμοῦ.

Δόξα, καὶ νῦν, Ἀλληλούϊα.

Εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριςοῦ.

Καὶ αἰνετὸς σφόδρα· Ἀλληλούϊα.

Μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα· Ἀλληλούϊα.
Ἐν πόλει Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἐν ὄρη ἁγίῳ αὐτοῦ·
Ἑτοιμάζων ὄρη ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ.
Ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἱμάτιον.
Τὰ ὄρη ἀγαλλιάσονται ἀπὸ προσώπου Κυρίου, καὶ ὀφθήσεται ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ.
Πιανθήσονται τὰ ὡραῖα τῆς ἐρήμου, καὶ ἀγαλλίασιν οἱ βουνοὶ περιζώσονται.
Ὄρος τοῦ Θεοῦ, ὄρος τετυρωμένον, ὄρος πῖον.
Τίς ἀναβήσεται εἰς τὸ ὄρος τοῦ Κυρίου; ἢ τίς ςήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ;
Κύριε, τίς παροικήσει ἐν τῷ σκηνώματί σου; ἢ τίς κατασκηνώσει ἐν ὄρει ἁγίῳ σου;
Ἐξαπόςειλον τὸ φῶς σου, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου·
Αὐτά με ὡδήγησαν, καὶ ἤγαγόν με εἰς ὄρος ἅγιόν σου.
Ἡ δεξιά σου, καὶ ὁ βραχίων σου, καὶ ὁ φωτισμὸς τοῦ προσώπου σου.
Φωτίζεις σὺ θαυμαςὸς ἀπὸ ὀρέων αἰωνίων.

Σὴ ἐςὶν ἡμέρα, καὶ σὺ ἐςὶν ἡ νύξ.
Σὺ κατηρτίσω φαῦσιν, καὶ ἥλιον.
Σὺ ἐποίησας πάντα τὰ ὡραῖα τῆς γῆς.
Θέρος, καὶ ἔαρ σὺ ἔπλασας αὐτά.
Σοὶ ἐςὶν οἱ οὐρανοὶ, καὶ σὴ ἐςὶν ἡ γῆ.
Τὴν οἰκουμένην, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς σὺ ἐθεμελίωσας.
Τὸν Βορρᾶν, καὶ τὴν θάλασσαν σὺ ἔκτισας.
Θαβὼρ, καὶ Ἑρμὼν ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται.
Κύριε, ἐν τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου σου πορεύσονται.
Καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται ὅλην τὴν ἡμέραν.
Καὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ὑψωθήσονται.
Καὶ ἔσω ἡ λαμπρότης Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐφ' ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.

Δόξα, καὶ νῦν, Ἀλληλούϊα.

Εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Ὑπεραγίας ἡμῶν Θεοτόκου.

Πᾶσα ἡ γῆ· Ἀλληλούϊα.

Ἀλαλάξατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ· Ἀλληλούϊα.
Ἄσατε, καὶ ἀγαλλιᾶσθε, καὶ ψάλλατε.
Ἀλαλάξατε ἐνώπιον τοῦ βασιλέως Κυρίου.
Ἐν πόλει Κυρίου τῶν δυνάμεων, ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.
Δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ.
Ἐγενήθη ἐν εἰρήνῃ ὁ τόπος αὐτοῦ, καὶ τὸ κατοικητήριον αὐτοῦ ἐν Σιών.
Ὁ Θεὸς ἐθεμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα.
Ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ αὐτῆς καὶ οὐ σαλευθήσεται,
Ἡγίασε τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ ὕψιστος.
Ἁγιωσύνη, καὶ μεγαλοπρέπεια ἐν τῷ ἁγιάσματι αὐτοῦ.

Ὄρος Σιὼν τοῦτο, ὃ κατεσκήνωσας ἐν αὐτῷ.
Ποτήριον Σωτηρίου λήψομαι καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικαλέσομαι.
Ἐν εἰρήνῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ κοιμηθήσομαι, καὶ ὑπνώσω.
Ἐπίςρεψον ψυχή μου εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου.
Αἰσχυνθήτωσαν, καὶ ἀποςραφήτωσαν εἰς τὰ ὀπίσω πάντες οἱ μισοῦντες Σιών.
Σὺ ἔπλασάς με, καὶ ἔθηκας ἐπ' ἐμὲ τὴν χεῖρά σου.
Ἐκράτησας τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς μου, καὶ μετὰ δόξης προσελάβου με.
Κύριε, εἰς χεῖράς σου παραθήσομαι τὸ πνεῦμα μου·
Ὅτι διελεύσομαι ἐν τόπῳ σκηνῆς θαυμαςῆς ἕως τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ.
Ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως, καὶ ἐξομολογήσεως ἤχου ἑορτάζοντος.
Πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου.
Χορτασθήσομαι ἐν τῷ ὀφθῆναί μου τὴν δόξαν σου.
Ἐξηγέρθην, καὶ ἔτι εἰμὶ μετὰ σοῦ.
Αὕτη ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ ὑψίςου.
Κύκλω αὐτοῦ ἡ σκηνὴ αὐτοῦ.
Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ.
Ἀνάςηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματός σου.
Ἅγιος ὁ ναός σου θαυμαςὸς ἐν δικαιοσύνῃ.
Τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἁγίασμα, Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

Δόξα, καὶ νῦν, Ἀλληλούϊα.

Τῇ Κυριακῇ τῆς ἀποκρέω καὶ τῆς ἀποτυρώσεως.

Καὶ ἐκλαύσαμεν· Ἀλληλούϊα.

Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος, ἐκεῖ ἐκαθίσαμεν καὶ ἐκλαύσαμεν· Ἀλληλούϊα.
Ἐν τῷ μνησθῆναι ἡμᾶς τῆς Σιών.
Ἐπὶ ταῖς ἰτέαις ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκρεμάσαμεν τὰ ὄργανα ἡμῶν.
Ὅτι ἐκεῖ ἐπηρώτησαν ἡμᾶς οἱ αἰχμαλωτεύσαντες ἡμᾶς λόγους ᾠδῶν.

Καὶ οἱ ἀπαγαγόντες ἡμᾶς ὕμνον,

Ἄσατε ἡμῖν ἐκ τῶν ᾠδῶν Σιών.

Πῶς ἄσωμεν τὴν ᾠδὴν Κυρίου ἐπὶ γῆς ἀλλοτρίας.

Ἐὰν ἐπιλάθωμαί σου Ἱερουσαλὴμ, ἐπιλησθείη ἡ δεξιά μου,

Κολληθείη ἡ γλῶσσά μου τῷ λάρυγγί μου, ἐὰν μή σου μνησθῶ.

Ἐὰν μὴ προανατάξωμαι τὴν Ἱερουσαλὴμ ὡς ἐν ἀρχῇ τῆς εὐφροσύνης μου.

Μνήσθητι Κύριε τῶν υἱῶν Ἐδὼμ, τὴν ἡμέραν Ἱερουσαλήμ.

Τῶν λεγόντων, ἐκκενοῦτε ἐκκενοῦτε ἕως τῶν θεμελίων αὐτῆς.

Θυγάτηρ Βαβυλῶνος ἡ ταλαίπωρος.

Μακάριος ὃς ἀνταποδώσει σοι τὸ ἀνταπόδομά σου, ὃ ἀνταπέδωκας ἡμῖν.

Μακάριος, ὃς κρατήσει καὶ ἐδαφιεῖ τὰ νήπιά σου πρὸς τὴν πέτραν.

Δόξα, καὶ νῦν, Ἀλληλούϊα.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

ΟΠΩΣ ΩΦΕΙΛΕΙ ΣΤΙΧΟΛΟΓΕΙΣΘΑΙ

Τὸ Ψαλτήριον ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ.

Δεῖ γινώσκειν, ὅτι οὕτως ὀφείλει στιχολογεῖσθαι τὸ ψαλτήριον καθ᾽ ὅλον τὸν ἐνιαυτόν· ἤγουν ἀπὸ τῆς, κ. τοῦ Σεπτεμβρίου Μηνὸς, καθ᾽ ἑκάστην στιχολογοῦμεν Καθίσματα, γ΄. ἐν δὲ τῷ Ἑσπερινῷ, τὰ Πρὸς Κύριον. Προστιθέαμεν δὲ καὶ τὸν Πολυέλεον εἰς τὴν ἀγρυπνίαν. Ἀπὸ δὲ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως μέχρι τῆς ιδ΄· τοῦ Ἰαννουαρίου μηνὸς, ἐν ᾗ ἀποδίδοται ἡ ἑορτὴ τῶν ἁγίων Θεοφανείων, εἰς μὲν τὸν Ὄρθρον Καθίσματα, β΄. ἐν δὲ τῷ Ἑσπερινῷ, τὸ ἕτερον, ὡς πληροῦσθαι ἐν ἑκάστῃ Ἑβδομάδι τὸ Ψαλτήριον. Ἀπὸ δὲ τῆς, ιέ. τοῦ Ἰαννουαρίου μηνὸς προ-σθῶμεν εἰς τὸν Ὄρθρον τὸ Κάθισμα, [illegible] τὰ πρὸς Κύριον, μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Ἀποκρέω.. Τὰς δὲ, β. ἑβδομάδας τῆς τε Ἀποκρέω, καὶ τῆς Τυρινῆς, στιχολογοῦνται εἰς τὸν Ὄρθρον Καθίσματα, β΄. εἰς δὲ τὸν Ἑσπερινὸν, τὸ ἕτερον, διὰ μικρὰν ἀνάπαυσιν τῶν ἀδελφῶν. Τὰς δὲ ἓξ Ἑβδομάδας τῆς ἁγίας Μ΄. δὶς τελειοῦμεν τὸ Ψαλτήριον ἑκάστῃ Ἑβδομάδι. Τῇ δὲ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ Ἑβδομάδι πληροῦμεν αὐτὸ ἅπαξ, ἤτοι τῇ μεγάλῃ Τετράδι καὶ σχολάζει ἀπὸ τῆς μεγάλης πέμπτης μέχρι τοῦ Σαββάτου τοῦ Ἀντιπάσχα. Κατὰ δὲ τὴν ἀγρυπνίαν, τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Θωμᾶ, ἤγουν τῇ νέᾳ Κυριακῇ, ἀρχόμεθα πάλιν στιχολογεῖν τὸ ψαλτήριον καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν, εἰς μὲν τὸν Ὄρθρον, Καθίσματα, β΄. εἰς δὲ τὸν Ἑσπερινὸν ἕν, μέχρι τῆς, κ΄. τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς, ὥσπερ δεδήλωται. Χρὴ δὲ εἰδέναι, ὅτι στιχολογία ἐν πάσαις ταῖς Κυριακαῖς ἑσπέρας οὐ γίνεται, ὡσαύτως καὶ ἐν ταῖς Δεσποτικαῖς Ἑορταῖς, ἐν αἷς δηλονότι γίνεται ἀγρυπνία.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑΙ ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ.

Προσευχὴ Ὄρθριος.

Ὁ Θεός μου ὁ Πατήρ μου καὶ Σωτὴρ ὤν, ἐπειδὴ ἐχαρίσω μοι τὸ διανύσαντα τὴν νύκτα, μέχρι ταύτης τῆς ἡμέρας περιγενέσθαι, δός μοι καὶ νῦν τὸ ταύτην διαπερᾷν λατρεύοντά σοι, ὥςε μηδὲν τὸ παράπαν διανοεῖσθαι, μηδὲ λαλεῖν μηδὲ ποιεῖν, εἰ μὴ ἐφ᾽ ᾧ εὐαρεςεῖν σοι καὶ τῷ σῷ θελήματι πείθεσθαι ὡς ἂν πάντα τὰ ἔργα μου πρὸς τὴν δόξαν τοῦ σοῦ ὀνόματος καὶ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ πέλας τείνῃ, ὥσπερ δὲ ἀξιοῖς τὰ ἡμῶν σώματα καταυγάσαι, τὰς τοῦ σοῦ ἡλίου ἀκτῖνας εἰς τὴν γῆν καταπέμπων, οὕτω καὶ τὴν ἐμὴν καρδίαν τῇ αὐγῇ τοῦ σοῦ πνεύματος φώτισον, τῇ πρὸς τὴν σὴν δικαιοσύνην ὁδηγησούσῃ με· ὥςε, ᾧ ἂν ποτὲ ἐγχειρήσω πράγματι, πρὸ πάντων ἀεὶ τὸν φόβον σου παραςῆναί μοι, καὶ πάντα πρὸς τὴν σὴν τιμὴν ἀναφέρειν, οὐδὲν ἀγαθὸν ἄλλοθεν ἢ παρὰ τῆς σῆς χάριτος καὶ εὐλογίας προσδοκῶντα. ἵνα μηδ᾽ ὁτιοῦν ὁρμήσω, πλὴν τῶν ἀρεσκόντων σοι ποιεῖν, δὸς δὲ καὶ τὸ μεταξὺ πονοῦντα ἐπὶ τῷ πορίσασθαι τὰ πρὸς τὸν παρόντα βίον ἀναγκαῖα, περαιτέρω προβαίνειν τῇ διανοίᾳ, ἀποβλέποντα εἰς τὸν ἀΐδιον βίον, ὃν τοῖς σοῖς τέκνοις δώσειν ὑπέσχου. Οὐ [illegible] ματος καὶ τῆς ψυχῆς μου ὑπερασπίζων, πρὸς πάντας τοῦ διαβόλου πειρασμοὺς ὅπλισόν με, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἐμοὶ ἐπικρεμαμένων κινδύνων ῥῦσον. Ἐπειδὴ δὲ οὐδὲν ὠφελεῖ τὸ ἄρξασθαι καλῶς ποιεῖν, ἐὰν μή τις οὕτω ποιῶν διατελῇ, μὴ εἰς τὴν σήμερον μόνον ἡγεμὼν καὶ κυβερνήτης εἴης, Κύριε, ἀλλὰ παρὰ πάντα τὸν βίον ἐπίδοσιν ἐν ἐμοὶ καθ᾽ ἑκάςην λαμβανούσης τῆς σῆς χάριτος, ἕως ἂν παντελῶς ἑνωθῶ τῷ υἱῷ σου Ἰησοῦ Χριςῷ, ὅς ἐςιν οὕτως ἥλιος τῶν ἡμετέρων ψυχῶν, λάμπων ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς, καὶ εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον. Ἵνα δὲ τούτων παρὰ σοῦ καταξιωθῶ, ἀντιβολῶ σε τῶν ἁμαρτηθέντων μοι ἀμνησεῖν, καὶ διὰ τοῦ σοῦ ἀνεκδιηγήτου ἐλέους συγγνώμην ἐμοὶ ἔχειν, ὥσπερ ἐπηγγείλω ἕξειν πᾶσιν, ὅσοι ἂν ἐκ καρδίας ἐπικαλέσωνταί σε, ὑπὲρ ὧν ἁπάντων ἐν ὀνόματι τοῦ σοῦ υἱοῦ Ἰησοῦ Χριςοῦ ἱκεσίαν σοι ποιοῦμαι, κατὰ τὴν ὑπ᾽ αὐτοῦ παραδοθεῖσαν ἡμῖν προσευχὴν, λέγων. »Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς Οὐρανοῖς (κτλ.) Ταύτην δὲ τὴν εὐεργεσίαν, Κύριε, ταῖς ἄλλαις πρόσθες, τὸ ἐν τῇ ἱερᾷ σου πίςει ἐῤῥιζωμένον διατελεῖν, ἣν σὺ τῇ ἐμῇ καρδίᾳ ὑπὸ τοῦ ἄγαν ἐλέους σου ἐνεφύτευσας. ταύτην καθ᾽ ἑκάςην ἡμέραν ἐν ἐμοὶ αὔξησον, καὶ προσεπιμετρῶν οὐ διαλίμπανε ἕως ἔκπλεως γένηται, ἧς τὴν ἐξομολόγησιν ποιοῦμαι, λέγων, »Πιςεύω εἰς ἕνα Θεὸν, Πατέρα. κτλ.

Προσευχὴ ἐπικοίτιος.

Κύριε ὁ μὲν τῆς ἡμέρας τὸ φῶς τοῖς πόνοις, τῆς δὲ νυκτὸς ὁ σκότος τῇ τῶν πόνων ἀναπνεύσει ἀποτάξας, δός μοι τρεπομένῳ πρὸς ὕπνον, οὕτω διαναπαύειν αὐτῇ τῇ νυκτὶ τὸ ἐμὸν σῶμα, ὥςε μεταξὺ καθεύδοντος αὐτοῦ ἐγρηγορίαν τὴν ψυχήν μου ἀτενὲς πρὸς σὲ βλέπειν, καὶ τῷ πόθῳ σου ἀναπτεροῦσθαι μηδέ με περιόρα, ὅταν πάσας τὰς βιωτικὰς μερίμνας ἀποθῶμαι ἐφ' ᾧ τῇ ἀναγκαίᾳ τῇ ἐμῇ ἀσθενείᾳ ἀναπάυλαν δοῦναι, ἅμα καὶ σοῦ ἐπιλανθανομένου, μᾶλλον δὲ ἡ τῆς σῆς ἀγαθότητος καὶ χάριτος μνήμη ἀνεξάλειπτος ἐν τῇ ἐμῇ ψυχῇ διαμένῃ, ἵνα ὥσπερ τὸ σῶμα, οὕτω καὶ ἡ ἐμὴ συνείδησις ἡσυχίας τυγχάνῃ. Κώλυσον δὲ καὶ τὸ ἐμὸν σῶμα ἐντρυφᾶν τῷ ὕπνῳ, ὅπως ἂν μὴ ἀπολαύω πλέον αὐτοῦ, ἢ ὅσον κεκοπιασμένῳ σώματι ἀρκεῖ, ἐφ' ᾧ πρὸς τὴν σὴν θεραπείαν μετὰ ταῦτα κάλλιον παρεσκευάσθαι. Τέλος δὲ ἁγνόν με τά τε κατὰ τὸ σῶμα καὶ τὰ κατὰ τὴν ψυχὴν διατήρησον, καὶ παντὸς κινδύνου ἀπάλλαξον ἵνα καὶ ὁ ὕπνος μου πρὸς τὴν δόξαν τοῦ σοῦ ὀνόματος ἀναφέρηται. ἐπειδὴ δὲ οὕτως εὐκαταφόρως πρὸς τὸ ἁμαρτεῖν ἔχω, ὥςε οὐδὲ ταύτην τὴν ἡμέραν δυνηθῆναι ἄπταιςος διαπερᾶν, δέομαί σου καθάπερ τῷ τῆς νυκτὸς ζόφῳ τῷ ἐπὶ τὴν γῆν ὑπὸ σοῦ καταπεμπομένῳ τὰ πάντα νῦν κεκάλυπται, οὕτω καὶ τὰ ἐμὰ πταίσματα τῷ σῷ ἐλέῳ ἀποκρύπτειν. ὡς ἂν μὴ αὐτὰ τῆς πρὸς σὲ εἰσόδου ἀπείργῃ με. Εἰσάκουσόν μου ὁ Θεός μου, ὁ Πατήρ ἅμα καὶ σωτήρ μου ὤν, διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριςοῦ Ἀμήν.

Εὐχαὶ εἰς μέτρον τῶν εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν τοῦ Νυχθημέρου.

1. Κύριε, μὴ ςερήσης με τῶν ἐπουρανίων σου καὶ αἰωνίων ἀγαθῶν.
2. Κύριε, λύτρωσαί με τῶν αἰωνίων κολάσεων.
3. Κύριε, εἴτε λόγῳ, εἴτε ἔργῳ, εἴτε κατὰ νοῦν, εἴτε κατὰ διάνοιαν ἥμαρτον, συγχώρισόν μοι.
4. Κύριε, λύτρωσαί με ἀπὸ πάσης ἀνάγκης, καὶ ἀγνοίας, καὶ λήθης, καὶ ῥαθυμίας, καὶ τῆς λιθώδους ἀναισθησίας.
5. Κύριε, λύτρωσαί με ἀπὸ παντὸς πειρασμοῦ καὶ ἐγκαταλήψεως.
6. Κύριε, φώτισον τὴν καρδίαν μου· ἣν ἐσκότισεν ἡ πονηρὰ ἐπιθυμία.
7. Κύριε, ἐγὼ μὲν ὡς ἄνθρωπος ἁμαρτάνω, σὺ δὲ ὡς Θεὸς ἐλέησόν με.

8. Κύριε, ἴδε τὴν ἀσθένειαν τῆς ψυχῆς μου, καὶ πέμψον τὴν χάριν σου εἰς βοήθειάν μου, ἵνα ἐν ἐμοὶ δοξασθῆ τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον.

9. Κύριε, Ἰησοῦ Χριστὲ, ἔγγραψον τὸ ὄνομα τοῦ δούλου σου ἐν βίβλῳ ζωῆς, χαρισάμενος μοι καὶ τέλος ἀγαθόν.

10. Κύριε, ὁ Θεός μου, οὐκ ἐποίησα οὐδὲν ἀγαθὸν, ἀλλὰ δός μοι κατὰ τὴν χρηστότητα βαλεῖν ἀρχὴν ἀγαθήν.

11. Κύριε, βρέξον εἰς τὴν καρδίαν μου τὴν δρόσον τῆς χάριτός σου.

12. Κύριε, ὁ Θεὸς τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, μνήσθητί μου τοῦ ἁμαρτωλοῦ, τοῦ αἰσχροῦ, τοῦ ἀκαθάρτου καὶ βεβήλου κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου.

13. Κύριε, ἐν μετανοίᾳ μου παράλαβε, καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς με.

14. Κύριε, μὴ εἰσενέγκῃς με εἰς πειρασμόν.

15. Κύριε, δός μοι ἔννοιαν ἀγαθήν.

16. Κύριε, δός μοι δάκρυον καὶ μνήμην θανάτου καὶ κατάνυξιν.

17. Κύριε, δός μοι τῶν λογισμῶν ἐξαγόρευσιν.

18. Κύριε, δός μοι ταπείνωσιν, ταπεινοφροσύνην, καὶ ὑπακοήν.

19. Κύριε, δὸς μοι ὑπομονὴν, μακροθυμίαν, καὶ πρᾳότητα.

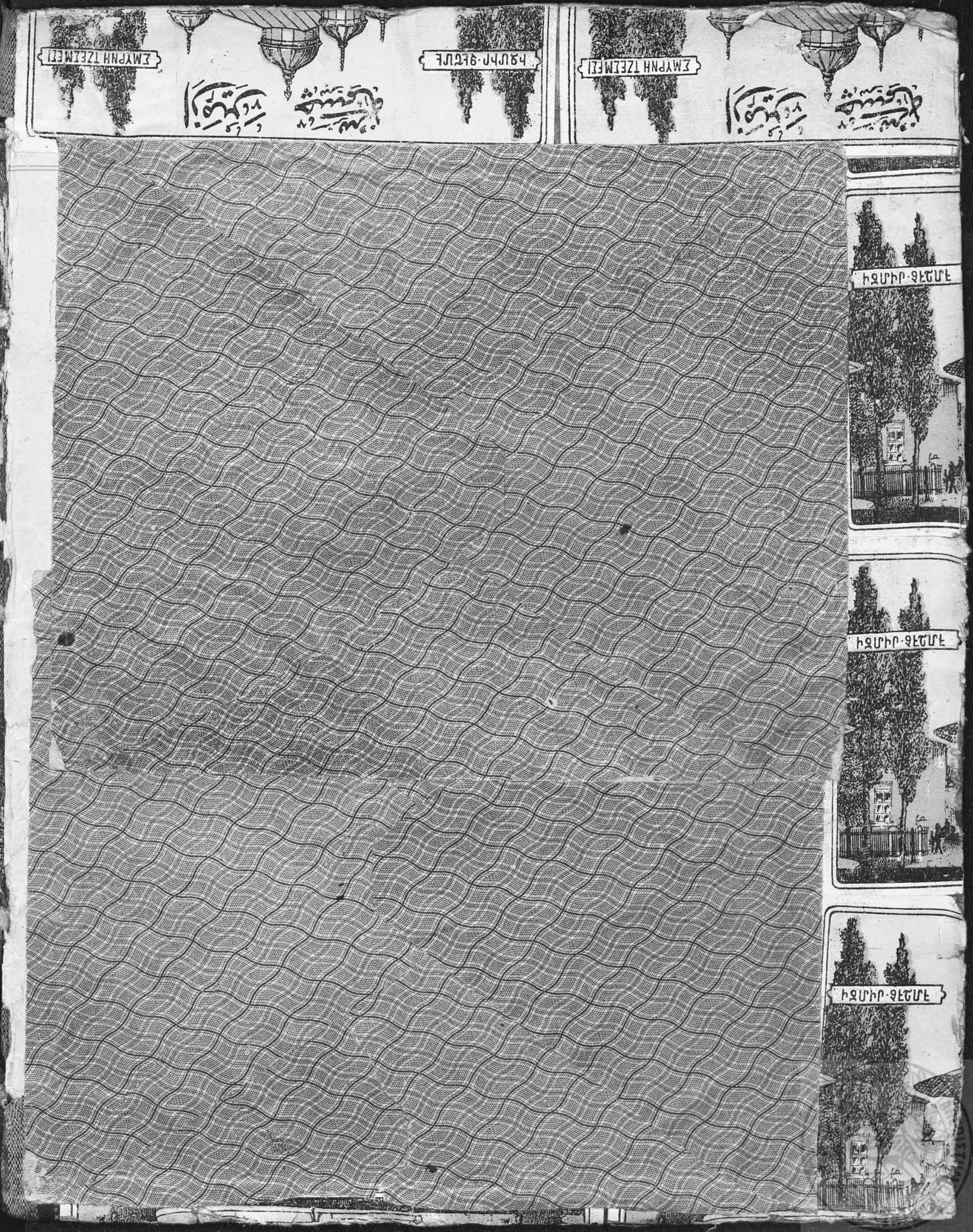
20. Κύριε, ἐμφύτευσον ἐν ἐμοὶ τὴν ῥίζαν τῶν ἀγαθῶν, τὸν φόβον σου.

21. Κύριε, ἀξίωσόν με ἀγαπᾷν σε ἐξ ὅλης μου τῆς ψυχῆς καὶ τῆς διανοίας, καὶ τῆς καρδίας, καὶ τηρεῖν ἐν πᾶσι τὸ θέλημά σου.

22. Κύριε, σκέπασόν με ἀπό τε ἀνθρώπων δεινῶν, καὶ τῶν δαιμόνων, καὶ τῶν παθῶν, καὶ ἀπὸ παντὸς μὴ προσήκοντος πράγματος.

23. Κύριε, ὡς κελεύεις, Κύριε ὡς γινώσκεις, Κύριε ὡς βούλῃ γενηθήτω τὸ θέλημά σου ἐν ἐμοί.

24. Κύριε, τὸ σὸν, καὶ μὴ τὸ ἐμὸν, πρεσβείαις καὶ ἱκεσίαις τῆς Παναγίας Θεοτόκου. καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου. Ὅτι εὐλογητὸς εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ԻԶՄԻՐ·ՑԷՇՄԷ
ԻԶՄԻՐ·ՑԷՇՄԷ
ԻԶՄԻՐ·ՑԷՇՄԷ

ازمیر چشمه‌سی
ΣΜΥΡΝΗ ΤΖΕΣΜΕΣΙ
ԻԶՄԻՐ·ՉԵՇՄԷ